Breytingarnar liggja frammi í utanríkisráðuneytinu þar sem hægt er að fá aðgang að þeim.
Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 29. desember 1995.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Nr. 60 29. desember 1995

AUGLÝSING

um gildistöku fríverslunarsamnings milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Póllands.

Samningur milli ríkja Fríverslunarsamtaka Evrópu og Póllands frá 10. desember 1992 öðlaðist gildi 1. september 1994, sbr. auglýsingar í C-deild Stjórnartíðinda nr. 8/1993, þar sem samningurinn er birtur, 25/1993 og 54/1995.
Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 29. desember 1995.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Nr. 61 29. desember 1995

AUGLÝSING

um fyrirkomulag viðskipta með landbúnaðarafurðir við Rúmeníu.

Hinn 10. desember 1992 fóru fram erindaskipti milli Íslands og Rúmeníu um fyrirkomulag viðskipta með landbúnaðarafurðir. Fyrirkomulagið öðlaðist gildi 1. júní 1994.
Fyrirkomulagið liggur frammi í utanríkisráðuneytinu þar sem hægt er að fá aðgang að því.
Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 29. desember 1995.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Nr. 62 29. desember 1995

AUGLÝSING

um Marakess-samning um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

Hinn 30. desember 1994 var aðalframkvæmdastjóra samningsaðila hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1947 afhent staðfestingarskjal Íslands vegna Marakess-samnings um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar sem gerður var í Marakess 15. apríl 1994. Alþingi hafði með ályktun 29. desember 1994 heimilað ríkisstjórninni að staðfesta samninginn. Samningurinn öðlaðist gildi 1. janúar 1995.
Samningurinn er birtur sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.
Þetta er hér með gert almenningi kunnugt.

Utanríkisráðuneytið, 29. desember 1995.

Halldór Ásgrímsson.

Helgi Ágústsson.

Fylgiskjal.

MARAKESS-SAMNINGUR UM STOFNUN ALÞJÓÐAVIÐSKIPTA-STOFNUNARINNAR

Aðilar að samningi þessum,

sem viðurkenna að samskipti þeirra á sviði viðskipta og efnahagsmála skuli miða að því að bæta lífskjör, tryggja fulla atvinnu, háar stigvaxandi rauntekjur og virka eftirspurn og auka framleiðslu og viðskipti með vörur og þjónustu, en um leið sem ákjósanlegasta nýtingu auðlinda heimsins í samræmi við markmiðið um sjálfbæra þróun, í því augnamiði að vernda og varðveita umhverfið og efla aðgerðir sem miða að því á þann hátt sem samrýmist þörfum og viðfangsefnum hvers og eins á ýmsum stigum efnahagslegrar þróunar,

sem viðurkenna enn fremur að þörf er á öflugu átaki til þess að þróunarlöndin, einkum þau lönd sem skemmst eru á veg komin í þróun, geti tryggt sér hlutdeild í vexti alþjóðaviðskipta í samræmi við þörf þeirra fyrir efnahagslega þróun*,

sem vilja leggja sitt af mörkum til að þessum markmiðum verði náð með því að koma á gagnkvæmu fyrirkomulagi, sem er hagstætt öllum sem hlut eiga að máli, í þeim tilgangi að draga verulega úr tollum og öðrum viðskiptahindrunum og uppræta mismununarmeðferð í alþjóðaviðskiptum,

sem eru því staðráðnir í að þróa samþætt, lífvænlegra og varanlegra marghliða viðskiptakerfi sem hinn almenni samningur um tolla og viðskipti, niðurstöður fyrri tilrauna til að auka frelsi í viðskiptum og allar niðurstöður Úrúgvælotu samningaviðræðnanna um marghliða viðskipti eru hluti af,

sem einsetja sér að virða þær grundvallarreglur og vinna að þeim markmiðum sem þetta marghliða viðskiptakerfi byggist á,

koma sér saman um eftirfarandi:

I. gr.

Stofnuninni komið á fót.

Alþjóðaviðskiptastofnuninni er hér með komið á fót.

II. gr.

Umfang Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

1. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal vera sam-

MARRAKESH AGREEMENT ESTABLISHING THE WORLD TRADE ORGANIZATION

The *Parties* to this Agreement,

Recognizing that their relations in the field of trade and economic endeavour should be conducted with a view to raising standards of living, ensuring full employment and a large and steadily growing volume of real income and effective demand, and expanding the production of and trade in goods and services, while allowing for the optimal use of the world's resources in accordance with the objective of sustainable development, seeking both to protect and preserve the environment and to enhance the means for doing so in a manner consistent with their respective needs and concerns at different levels of economic development,

Recognizing further that there is need for positive efforts designed to ensure that developing countries, and especially the least developed among them, secure a share in the growth in international trade commensurate with the needs of their economic development,

Being desirous of contributing to these objectives by entering into reciprocal and mutually advantageous arrangements directed to the substantial reduction of tariffs and other barriers to trade and to the elimination of discriminatory treatment in international trade relations,

Resolved, therefore, to develop an integrated, more viable and durable multilateral trading system encompassing the General Agreement on Tariffs and Trade, the results of past trade liberalization efforts, and all of the results of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations,

Determined to preserve the basic principles and to further the objectives underlying this multilateral trading system,

Agree as follows:

Article I

Establishment of the Organization

The World Trade Organization (hereinafter referred to as "the WTO") is hereby established.

Article II

Scope of the WTO

1. The WTO shall provide the common institu-

eiginlegur stofnanarammi um viðskiptatengsl milli aðila stofnunarinnar í málum er tengjast samningunum og tengdum löggerningum sem eru í viðaukum við þennan samning.
2. Samningarnir og tengdir löggerningar í 1., 2. og 3. viðauka (hér á eftir nefndir „marghliða viðskiptasamningar“) eru óaðskiljanlegur hluti af þessum samningi og bindandi fyrir alla aðila.

3. Samningarnir og tengdir löggerningar í 4. viðauka (hér á eftir nefndir „fjölhliða viðskiptasamningar“) eru einnig hluti af þessum samningi hvað varðar þá aðila sem hafa staðfest þá og eru bindandi fyrir þessa aðila. Fjölhliða viðskiptasamningarnir veita hvorki réttindi þeim aðilum sem hafa ekki staðfest þá né heldur leggja þeir þeim skyldur á herðar.
4. Hinn almenni samningur um tolla og viðskipti frá 1994, eins og hann er tilgreindur í 1. viðauka A, (hér á eftir nefndur „GATT-samningurinn frá 1994“) er lagalega aðgreindur frá hinu almenna samkomulagi um tolla og viðskipti frá 30. október 1947, sem er í viðauka við lokagerðina sem var samþykkt í lok annars fundar undirbúningsnefndar ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um viðskipti og atvinnumál, eins og það hefur verið leiðrétt eða því breytt (hér á eftir nefnt „GATT-samkomulagið frá 1947“).

III. gr.

Starfsemi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

1. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal auðvelda framkvæmd þessa samnings og marghliða viðskiptasamninganna, vinna að markmiðum þeirra og enn fremur vera rammi um framkvæmd, stjórnun og virkni fjölhliða viðskiptasamninganna.

2. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal vera vettvangur samningaviðræðna milli aðila hennar varðandi marghliða viðskiptatengsl þeirra í málum sem samningarnir, sem eru í viðaukum við þennan samning, fjalla um. Einnig getur Alþjóðaviðskiptastofnunin verið vettvangur frekari samningaviðræðna milli aðila hennar varðandi marghliða viðskiptatengsl þeirra og rammi um framkvæmd á niðurstöðum slíkra samningaviðræðna, eftir því sem ráðherrastefnan kann að ákveða.
3. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal sjá um framkvæmd samkomulagsins um reglur og málsmeðferð við lausn deilumála (hér á eftir nefnt „samkomulagið um lausn deilumála“) í 2. viðauka við þennan samning.

tional framework for the conduct of trade relations among its Members in matters related to the agreements and associated legal instruments included in the Annexes to this Agreement.
2. The agreements and associated legal instruments included in Annexes 1, 2 and 3 (hereinafter referred to as "Multilateral Trade Agreements") are integral parts of this Agreement, binding on all Members.
3. The agreements and associated legal instruments included in Annex 4 (hereinafter referred to as "Plurilateral Trade Agreements") are also part of this Agreement for those Members that have accepted them, and are binding on those Members. The Plurilateral Trade Agreements do not create either obligations or rights for Members that have not accepted them.
4. The General Agreement on Tariffs and Trade 1994 as specified in Annex 1A (hereinafter referred to as "GATT 1994") is legally distinct from the General Agreement on Tariffs and Trade, dated 30 October 1947, annexed to the Final Act Adopted at the Conclusion of the Second Session of the Preparatory Committee of the United Nations Conference on Trade and Employment, as subsequently rectified, amended or modified (hereinafter referred to as "GATT 1947").

Article III

Functions of the WTO

1. The WTO shall facilitate the implementation, administration and operation, and further the objectives, of this Agreement and of the Multilateral Trade Agreements, and shall also provide the framework for the implementation, administration and operation of the Plurilateral Trade Agreements.
2. The WTO shall provide the forum for negotiations among its Members concerning their multilateral trade relations in matters dealt with under the agreements in the Annexes to this Agreement. The WTO may also provide a forum for further negotiations among its Members concerning their multilateral trade relations, and a framework for the implementation of the results of such negotiations, as may be decided by the Ministerial Conference.

3. The WTO shall administer the Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes (hereinafter referred to as the "Dispute Settlement Understanding" or "DSU") in Annex 2 to this Agreement.

4. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal sjá um framkvæmd fyrirkomulags á endurskoðun viðskiptastefnu sem kveðið er á um í 3. viðauka við þennan samning.
5. Í því skyni að ná fram auknu samræmi í stefnumótun efnahagsmála á alþjóðavettvangi skal Alþjóðaviðskiptastofnunin eiga samstarf, eftir því sem við á, við Alþjóðagjaldeyrissjóðinn og við Alþjóðabankann til endurbyggingar og nýbyggingar og stofnanir honum tengdar.

IV. gr.

Skipulag Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

1. Ráðherrastefna, skipuð fulltrúum allra aðila, skal koma saman að minnsta kosti annað hvert ár. Ráðherrastefnan skal annast starfsemi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og grípa til nauðsynlegra aðgerða í því skyni. Ráðherrastefnan skal hafa vald til að taka ákvarðanir í öllum málum sem snerta marghliða viðskiptasamningana, ef aðili óskar þess, í samræmi við sérstök skilyrði varðandi ákvarðanatöku í þessum samningi og viðkomandi marghliða viðskiptasamningi.

2. Aðalráð, skipað fulltrúum allra aðila, kemur saman eftir því sem við á. Á milli þess sem ráðherrastefnan kemur saman skal aðalráðið annast þá starfsemi sem hún hefur með höndum. Aðalráðið skal einnig gegna þeim störfum sem því eru falin samkvæmt þessum samningi. Aðalráðið setur sér starfsreglur og samþykkir starfsreglur nefnda sem kveðið er á um í 7. mgr.

3. Aðalráðið kemur saman eftir því sem við á til að sinna skyldustörfum nefndarinnar um lausn deilumála sem kveðið er á um í samkomulaginu um lausn deilumála. Nefndin um lausn deilumála getur haft sinn eigin formann og setur hún þær starfsreglur sem hún telur nauðsynlegar til að rækja þessi skyldustörf.

4. Aðalráðið kemur saman eftir því sem við á til að sinna skyldustörfum nefndarinnar um endurskoðun viðskiptastefnu sem fjallað er um innan ramma fyrirkomulags á endurskoðun viðskiptastefnu. Nefndin um endurskoðun viðskiptastefnu getur haft sinn eigin formann og setur hún þær starfsreglur sem hún telur nauðsynlegar til að rækja þessi skyldustörf.
5. Vöruviðskiptaráð, þjónustuviðskiptaráð og ráð um hugverkarétt í viðskiptum (hér á eftir

4. The WTO shall administer the Trade Policy Review Mechanism (hereinafter referred to as the "TPRM") provided for in Annex 3 to this Agreement.
5. With a view to achieving greater coherence in global economic policy-making, the WTO shall cooperate, as appropriate, with the International Monetary Fund and with the International Bank for Reconstruction and Development and its affiliated agencies.

Article IV

Structure of the WTO

1. There shall be a Ministerial Conference composed of representatives of all the Members, which shall meet at least once every two years. The Ministerial Conference shall carry out the functions of the WTO and take actions necessary to this effect. The Ministerial Conference shall have the authority to take decisions on all matters under any of the Multilateral Trade Agreements, if so requested by a Member, in accordance with the specific requirements for decision-making in this Agreement and in the relevant Multilateral Trade Agreement.
2. There shall be a General Council composed of representatives of all the Members, which shall meet as appropriate. In the intervals between meetings of the Ministerial Conference, its functions shall be conducted by the General Council. The General Council shall also carry out the functions assigned to it by this Agreement. The General Council shall establish its rules of procedure and approve the rules of procedure for the Committees provided for in paragraph 7.
3. The General Council shall convene as appropriate to discharge the responsibilities of the Dispute Settlement Body provided for in the Dispute Settlement Understanding. The Dispute Settlement Body may have its own chairman and shall establish such rules of procedure as it deems necessary for the fulfilment of those responsibilities.
4. The General Council shall convene as appropriate to discharge the responsibilities of the Trade Policy Review Body provided for in the TPRM. The Trade Policy Review Body may have its own chairman and shall establish such rules of procedure as it deems necessary for the fulfilment of those responsibilities.

5. There shall be a Council for Trade in Goods, a Council for Trade in Services and a Council

nefnt „hugverkaréttarráðið“) skulu starfa undir almennri umsjón aðalráðsins. Vöruviðskiptaráðið hefur umsjón með framkvæmd marghliða viðskiptasamninganna í 1. viðauka A. Þjónustuviðskiptaráðið hefur umsjón með framkvæmd hins almenna samnings um þjónustuviðskipti (hér á eftir nefndur „samningurinn um þjónustuviðskipti“). Hugverkaréttarráðið hefur umsjón með framkvæmd samningsins um hugverkarétt í viðskiptum (hér á eftir nefndur „samningurinn um hugverkarétt“). Þessi ráð skulu gegna þeim störfum sem þeim eru falin samkvæmt viðkomandi samningum og af aðalráðinu. Þau setja sér starfsreglur sem eru háðar samþykki aðalráðsins. Fulltrúum allra aðila er heimil seta í þessum ráðum. Ráðin koma saman eftir því sem þörf krefur til að gegna störfum sínum.

6. Vöruviðskiptaráðið, þjónustuviðskiptaráðið og hugverkaréttarráðið skulu koma á fót undirnefndum eftir því sem þörf krefur. Þessar undirnefndir setja sér starfsreglur sem eru háðar samþykki viðkomandi ráða.

7. Ráðherrastefnan skal koma á fót viðskipta- og þróunarnefnd, nefnd um takmarkanir vegna greiðslujafnaðar og fjárhags-, fjármála- og stjórnunarnefnd er gegna skulu þeim störfum sem þeim eru falin samkvæmt þessum samningi og marghliða viðskiptasamningunum, auk annarra starfa sem aðalráðið felur þeim, og er heimilt að koma á fót fleiri nefndum til að sinna þeim störfum sem hún telur viðeigandi. Hluti af starfsemi viðskipta- og þróunarnefndar skal vera að endurskoða reglulega þau sérákvæði marghliða viðskiptasamninganna sem eru sett í þágu aðildarlandanna sem skemmst eru á veg komin í þróun og skila skýrslu til aðalráðsins um viðeigandi aðgerðir. Fulltrúum allra aðila er heimil seta í þessum nefndum.

8. Nefndirnar, sem kveðið er á um í fjölhliða viðskiptasamningunum, skulu gegna þeim störfum sem þeim eru falin samkvæmt þessum samningum og starfa innan stofnanaramma Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Þessar nefndir skulu veita aðalráðinu upplýsingar um starfsemi sína með reglulegu millibili.

for Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (hereinafter referred to as the "Council for TRIPS"), which shall operate under the general guidance of the General Council. The Council for Trade in Goods shall oversee the functioning of the Multilateral Trade Agreements in Annex 1A. The Council for Trade in Services shall oversee the functioning of the General Agreement on Trade in Services (hereinafter referred to as "GATS"). The Council for TRIPS shall oversee the functioning of the Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (hereinafter referred to as the "Agreement on TRIPS"). These Councils shall carry out the functions assigned to them by their respective agreements and by the General Council. They shall establish their respective rules of procedure subject to the approval of the General Council. Membership in these Councils shall be open to representatives of all Members. These Councils shall meet as necessary to carry out their functions.

6. The Council for Trade in Goods, the Council for Trade in Services and the Council for TRIPS shall establish subsidiary bodies as required. These subsidiary bodies shall establish their respective rules of procedure subject to the approval of their respective Councils.

7. The Ministerial Conference shall establish a Committee on Trade and Development, a Committee on Balance-of-Payments Restrictions and a Committee on Budget, Finance and Administration, which shall carry out the functions assigned to them by this Agreement and by the Multilateral Trade Agreements, and any additional functions assigned to them by the General Council, and may establish such additional Committees with such functions as it may deem appropriate. As part of its functions, the Committee on Trade and Development shall periodically review the special provisions in the Multilateral Trade Agreements in favour of the least-developed country Members and report to the General Council for appropriate action. Membership in these Committees shall be open to representatives of all Members.

8. The bodies provided for under the Plurilateral Trade Agreements shall carry out the functions assigned to them under those Agreements and shall operate within the institutional framework of the WTO. These bodies shall keep the General Council informed of their activities on a regular basis.

V. gr.
Samskipti við aðrar stofnanir.

1. Aðalráðið skal gera viðeigandi ráðstafanir til árangursríkrar samvinnu við aðrar milliríkjastofnanir sem fást við viðfangsefni sem tengjast viðfangsefnum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.
2. Aðalráðið getur gert viðeigandi ráðstafanir um samráð og samvinnu við frjáls félagasamtök sem fást við málefni er tengjast viðfangsefnum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

VI. gr.
Aðalskrifstofan.

1. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal hafa aðalskrifstofu sem er undir stjórn aðalframkvæmdastjóra.
2. Ráðherrastefnan skal skipa aðalframkvæmdastjórann og samþykkja reglur þar sem gerð er grein fyrir valdsviði, skyldum, starfsskilmálum og skipunartíma aðalframkvæmdastjórans.
3. Aðalframkvæmdastjórinn skal ráða starfsmenn á aðalskrifstofuna og ákvarða skyldur þeirra og starfsskilmála í samræmi við reglur sem ráðherrastefnan samþykkir.
4. Starfsskyldur aðalframkvæmdastjórans og starfsmanna aðalskrifstofunnar skulu alfarið vera alþjóðlegs eðlis. Í störfum sínum skulu aðalframkvæmdastjórinn og starfsmenn aðalskrifstofunnar ekki leita eftir eða taka við fyrirmælum frá neinni ríkisstjórn eða öðru yfirvaldi utan Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Þeir skulu ekki aðhafast neitt það sem samrýmist ekki stöðu þeirra sem alþjóðlegir embættismenn. Aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni skulu taka tillit til þess að aðalframkvæmdastjórinn og starfsmenn aðalskrifstofunnar hafa alþjóðlegum skyldum að gegna og skulu ekki leitast við að hafa áhrif á störf þeirra.

VII. gr.
Fjárhagsáætlun og framlög.

1. Aðalframkvæmdastjórinn skal leggja árlega fjárhagsáætlun og ársreikninga Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar fyrir fjárhags-, fjármála- og stjórnunarnefnd. Nefndin skal endurskoða árlega fjárhagsáætlun og ársreikninga sem aðalframkvæmdastjórinn leggur fram og bera fram tillögur þar að lútandi við aðalráðið. Árleg fjárhagsáætlun skal vera háð samþykki aðalráðsins.

2. Fjárhags-, fjármála- og stjórnunarnefndin skal leggja fyrir aðalráðið fjárhagsreglur sem fela í sér ákvæði þar sem gerð er grein fyrir:

Article V
Relations with Other Organizations

1. The General Council shall make appropriate arrangements for effective cooperation with other intergovernmental organizations that have responsibilities related to those of the WTO.
2. The General Council may make appropriate arrangements for consultation and cooperation with non-governmental organizations concerned with matters related to those of the WTO.

Article VI
The Secretariat

1. There shall be a Secretariat of the WTO (hereinafter referred to as "the Secretariat") headed by a Director-General.
2. The Ministerial Conference shall appoint the Director-General and adopt regulations setting out the powers, duties, conditions of service and term of office of the Director-General.
3. The Director-General shall appoint the members of the staff of the Secretariat and determine their duties and conditions of service in accordance with regulations adopted by the Ministerial Conference.
4. The responsibilities of the Director-General and of the staff of the Secretariat shall be exclusively international in character. In the discharge of their duties, the Director-General and the staff of the Secretariat shall not seek or accept instructions from any government or any other authority external to the WTO. They shall refrain from any action which might adversely reflect on their position as international officials. The Members of the WTO shall respect the international character of the responsibilities of the Director-General and of the staff of the Secretariat and shall not seek to influence them in the discharge of their duties.

Article VII
Budget and Contributions

1. The Director-General shall present to the Committee on Budget, Finance and Administration the annual budget estimate and financial statement of the WTO. The Committee on Budget, Finance and Administration shall review the annual budget estimate and the financial statement presented by the Director-General and make recommendations thereon to the General Council. The annual budget estimate shall be subject to approval by the General Council.
2. The Committee on Budget, Finance and Administration shall propose to the General Council financial regulations which shall include provisions setting out:

a) mælikvarða á framlög og hvernig útgjöldum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar skuli skipt niður á aðila hennar; og
b) ráðstöfunum sem ber að gera hvað varðar aðila sem eru komnir í vanskil.

Fjárhagsreglurnar skulu, eftir því sem unnt er, byggjast á reglum og venjum við framkvæmd GATT-samkomulagsins frá 1947.

3. Aðalráðið skal samþykkja fjárhagsreglur og árlega fjárhagsáætlun með meiri hluta sem nemur tveimur þriðju hlutum atkvæða og sem samanstendur af meira en helmingi aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni.

4. Sérhver aðili skal án tafar greiða Alþjóðaviðskiptastofnuninni sinn hluta í útgjöldum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar í samræmi við fjárhagsreglurnar sem aðalráðið samþykkir.

VIII. gr.

Réttarstaða Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

1. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal hafa réttarstöðu lögaðila og skal sérhver aðili veita henni það lagalega vald sem kann að vera nauðsynlegt til að hún geti gegnt störfum sínum.

2. Sérhver aðili að Alþjóðaviðskiptastofnuninni skal veita henni forréttindi og friðhelgi eftir því sem nauðsynlegt er til að hún geti gegnt störfum sínum.

3. Á sama hátt skal sérhver aðili að Alþjóðaviðskiptastofnuninni veita embættismönnum hennar og fulltrúum aðila forréttindi og friðhelgi eftir því sem nauðsynlegt er til að þeir geti óháðir gegnt störfum sínum í tengslum við Alþjóðaviðskiptastofnunina.

4. Forréttindi og friðhelgi, sem aðila ber að veita Alþjóðaviðskiptastofnuninni, embættismönnum hennar og fulltrúum aðila hennar, skulu vera áþekk þeim forréttindum og þeirri friðhelgi sem tilskilin eru í samningnum um forréttindi og friðhelgi sérstofnananna er samþykktur var af allsherjarþingi Sameinuðu þjóðanna 21. nóvember 1947.

5. Alþjóðaviðskiptastofnunin getur gert samning um höfuðstöðvar.

IX. gr.

Ákvarðanataka.

1. Alþjóðaviðskiptastofnunin skal áfram fylgja þeirri venju að taka ákvarðanir með einróma samþykki sem fylgt var í GATT-samkomulaginu frá 1947.[1] Ef ekki er kveðið á um annað skal taka ákvörðun í máli með atkvæðagreiðslu náist ekki einróma samþykki. Á fundum ráðherra-

(a) the scale of contributions apportioning the expenses of the WTO among its Members; and
(b) the measures to be taken in respect of Members in arrears.

The financial regulations shall be based, as far as practicable, on the regulations and practices of GATT 1947.

3. The General Council shall adopt the financial regulations and the annual budget estimate by a two-thirds majority comprising more than half of the Members of the WTO.

4. Each Member shall promptly contribute to the WTO its share in the expenses of the WTO in accordance with the financial regulations adopted by the General Council.

Article VIII

Status of the WTO

1. The WTO shall have legal personality, and shall be accorded by each of its Members such legal capacity as may be necessary for the exercise of its functions.

2. The WTO shall be accorded by each of its Members such privileges and immunities as are necessary for the exercise of its functions.

3. The officials of the WTO and the representatives of the Members shall similarly be accorded by each of its Members such privileges and immunities as are necessary for the independent exercise of their functions in connection with the WTO.

4. The privileges and immunities to be accorded by a Member to the WTO, its officials, and the representatives of its Members shall be similar to the privileges and immunities stipulated in the Convention on the Privileges and Immunities of the Specialized Agencies, approved by the General Assembly of the United Nations on 21 November 1947.

5. The WTO may conclude a headquarters agreement.

Article IX

Decision-Making

1. The WTO shall continue the practice of decision-making by consensus followed under GATT 1947.[1] Except as otherwise provided, where a decision cannot be arrived at by consensus, the matter at issue shall be decided by voting. At meetings of the Ministerial Con-

stefnunnar og aðalráðsins hefur sérhver aðili að Alþjóðaviðskiptastofnuninni eitt atkvæði. Þegar Evrópubandalögin neyta atkvæðisréttar síns skulu þau hafa jafnmörg atkvæði og nemur fjölda aðildarríkja þeirra[2] sem eru aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni. Ákvarðanir ráðherrastefnunnar og aðalráðsins skulu teknar með meiri hluta greiddra atkvæða, nema kveðið sé á um annað í þessum samningi eða í viðkomandi marghliða viðskiptasamningi.[3]

2. Ráðherrastefnan og aðalráðið skulu hafa óskorað vald til að samþykkja túlkanir á þessum samningi og marghliða viðskiptasamningunum. Þegar um er að ræða túlkun á marghliða viðskiptasamningi í 1. viðauka skulu ráðherrastefnan og aðalráðið beita valdi sínu á grundvelli tilmæla frá því ráði sem hefur umsjón með framkvæmd viðkomandi samnings. Ákvörðun um að samþykkja túlkun skal tekin af þremur fjórðu hlutum aðila. Ekki skal beita þessari málsgrein með þeim hætti að það dragi úr áhrifum breytingarákvæða X. gr.

3. Við sérstakar aðstæður getur ráðherrastefnan ákveðið að veita aðila undanþágu frá skyldu sem á honum hvílir samkvæmt þessum samningi eða einhverjum af marghliða viðskiptasamningunum, að því tilskildu að slík ákvörðun sé tekin af þremur fjórðu hlutum[4] aðilanna, nema kveðið sé á um annað í þessari málsgrein.

a) Beiðni um undanþágu að því er varðar þennan samning skal lögð fyrir ráðherrastefnuna til umfjöllunar samkvæmt þeirri venju að taka ákvarðanir með einróma samþykki. Ráðherrastefnan skal ákveða tímabil, sem skal ekki vera lengra en 90 dagar, til að fjalla um beiðnina. Ef ekki næst einróma samþykki á því tímabili skal ákvörðun um að veita undanþágu tekin af þremur fjórðu hlutum[4] aðilanna.

b) Beiðni um undanþágu að því er varðar marghliða viðskiptasamningana í 1. viðauka A, 1. viðauka B eða 1. viðauka C og í viðaukum við þá skal í upphafi lögð fyrir vöruviðskiptaráðið, þjónustuviðskiptaráðið eða hugverkaréttarráðið, eftir því sem við á, til umfjöllunar á tímabili sem skal ekki vera lengra en 90 dagar. Í lok tímabilsins skal viðkomandi ráð leggja skýrslu fyrir ráðherrastefnuna.

ference and the General Council, each Member of the WTO shall have one vote. Where the European Communities exercise their right to vote, they shall have a number of votes equal to the number of their member States[2] which are Members of the WTO. Decisions of the Ministerial Conference and the General Council shall be taken by a majority of the votes cast, unless otherwise provided in this Agreement or in the relevant Multilateral Trade Agreement.[3]

2. The Ministerial Conference and the General Council shall have the exclusive authority to adopt interpretations of this Agreement and of the Multilateral Trade Agreements. In the case of an interpretation of a Multilateral Trade Agreement in Annex 1, they shall exercise their authority on the basis of a recommendation by the Council overseeing the functioning of that Agreement. The decision to adopt an interpretation shall be taken by a three-fourths majority of the Members. This paragraph shall not be used in a manner that would undermine the amendment provisions in Article X.

3. In exceptional circumstances, the Ministerial Conference may decide to waive an obligation imposed on a Member by this Agreement or any of the Multilateral Trade Agreements, provided that any such decision shall be taken by three fourths[4] of the Members unless otherwise provided for in this paragraph.

(a) A request for a waiver concerning this Agreement shall be submitted to the Ministerial Conference for consideration pursuant to the practice of decision-making by consensus. The Ministerial Conference shall establish a time period, which shall not exceed 90 days, to consider the request. If consensus is not reached during the time period, any decision to grant a waiver shall be taken by three fourths[4] of the Members.

(b) A request for a waiver concerning the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1A or 1B or 1C and their annexes shall be submitted initially to the Council for Trade in Goods, the Council for Trade in Services or the Council for TRIPS, respectively, for consideration during a time period which shall not exceed 90 days. At the end of the time period, the relevant Council shall submit a report to the Ministerial Conference.

4. Í ákvörðun ráðherrastefnunnar um að veita undanþágu skal tilgreina þær sérstöku aðstæður sem réttlæta ákvörðunina, þá skilmála og þau skilyrði er taka til beitingar undanþágunnar og þann dag sem undanþágan fellur úr gildi. Undanþágu, sem veitt er til lengri tíma en eins árs, skal ráðherrastefnan endurskoða eigi síðar en einu ári eftir að hún er veitt og síðan árlega þar til undanþágan fellur úr gildi. Við hverja endurskoðun skal ráðherrastefnan kanna hvort þær sérstöku aðstæður sem réttlæta undanþáguna eru enn fyrir hendi og hvort þeim skilmálum og skilyrðum, sem sett eru fyrir undanþágunni, hefur verið fullnægt. Ráðherrastefnan getur, á grundvelli hinnar árlegu endurskoðunar, framlengt, breytt eða fellt niður undanþágu.

5. Um ákvarðanir samkvæmt fjölhliða viðskiptasamningi, þar með taldar ákvarðanir um túlkanir og undanþágur, fer samkvæmt ákvæðum þess samnings.

X. gr.

Breytingar.

1. Öllum aðilum að Alþjóðaviðskiptastofnuninni er heimilt að gera tillögu um að breyta ákvæðum þessa samnings eða marghliða viðskiptasamninganna sem eru í 1. viðauka með því að leggja slíka tillögu fyrir ráðherrastefnuna. Ráðin, sem um getur í 5. mgr. IV. gr., geta einnig lagt tillögur fyrir ráðherrastefnuna um að breyta ákvæðum þeirra marghliða viðskiptasamninga í 1. viðauka sem þau hafa umsjón með. Innan 90 daga frá því að tillagan er formlega lögð fyrir ráðherrastefnuna skal ráðherrastefnan, nema hún ákveði lengri frest, taka allar ákvarðanir um að leggja breytingartillögu fyrir aðilana til staðfestingar með einróma samþykki. Ef ákvæði 2., 5. eða 6. mgr. gilda ekki skal tilgreina í þeim ákvörðunum hvort ákvæði 3. eða 4. mgr. skuli gilda. Náist einróma samþykki skal ráðherrastefnan þegar í stað leggja breytingartillöguna fyrir aðila til staðfestingar. Náist ekki einróma samþykki á fundi ráðherrastefnunnar innan þess frests sem ákveðinn hefur verið skal ráðherrastefnan ákveða, með atkvæðum tveggja þriðju hluta aðila, hvort leggja beri breytingartillöguna fyrir aðila til staðfestingar. Með fyrirvara um 2., 5. og 6. mgr. skulu ákvæði 3. mgr. gilda um breytingartillöguna nema ráðherrastefnan ákveði, með atkvæðum þriggja fjórðu hluta aðila, að ákvæði 4. mgr. skuli gilda.

4. A decision by the Ministerial Conference granting a waiver shall state the exceptional circumstances justifying the decision, the terms and conditions governing the application of the waiver, and the date on which the waiver shall terminate. Any waiver granted for a period of more than one year shall be reviewed by the Ministerial Conference not later than one year after it is granted, and thereafter annually until the waiver terminates. In each review, the Ministerial Conference shall examine whether the exceptional circumstances justifying the waiver still exist and whether the terms and conditions attached to the waiver have been met. The Ministerial Conference, on the basis of the annual review, may extend, modify or terminate the waiver.

5. Decisions under a Plurilateral Trade Agreement, including any decisions on interpretations and waivers, shall be governed by the provisions of that Agreement.

Article X

Amendments

1. Any Member of the WTO may initiate a proposal to amend the provisions of this Agreement or the Multilateral Trade Agreements in Annex 1 by submitting such proposal to the Ministerial Conference. The Councils listed in paragraph 5 of Article IV may also submit to the Ministerial Conference proposals to amend the provisions of the corresponding Multilateral Trade Agreements in Annex 1 the functioning of which they oversee. Unless the Ministerial Conference decides on a longer period, for a period of 90 days after the proposal has been tabled formally at the Ministerial Conference any decision by the Ministerial Conference to submit the proposed amendment to the Members for acceptance shall be taken by consensus. Unless the provisions of paragraphs 2, 5 or 6 apply, that decision shall specify whether the provisions of paragraphs 3 or 4 shall apply. If consensus is reached, the Ministerial Conference shall forthwith submit the proposed amendment to the Members for acceptance. If consensus is not reached at a meeting of the Ministerial Conference within the established period, the Ministerial Conference shall decide by a two-thirds majority of the Members whether to submit the proposed amendment to the Members for acceptance. Except as provided in paragraphs 2, 5 and 6, the provisions of paragraph 3 shall apply to the proposed amendment, unless the Ministerial Conference decides by a three-fourths majority of the Members that the provisions of paragraph 4 shall apply.

2. Breytingar á ákvæðum þessarar greinar og ákvæðum eftirfarandi greina öðlast aðeins gildi að fenginni staðfestingu allra aðila:

IX. gr. þessa samnings;
I. og II. gr. GATT-samningsins frá 1994;
1. mgr. II. gr. samningsins um þjónustuviðskipti;
4. gr. samningsins um hugverkarétt.

3. Breytingar á ákvæðum þessa samnings eða marghliða viðskiptasamninganna í 1. viðauka A og 1. viðauka C, aðrar en þær sem um getur í 2. og 6. mgr., sem eru þess eðlis að þær mundu breyta réttindum og skyldum aðila, skulu öðlast gildi, að því er varðar þá aðila sem hafa staðfest þær, þegar tveir þriðju hlutar aðila hafa staðfest þær, og eftir það, að því er varðar alla aðra aðila, þegar þeir hafa staðfest slíkar breytingar. Ráðherrastefnan getur ákveðið, með atkvæðum þriggja fjórðu hluta aðila, að breyting sem öðlast gildi samkvæmt þessari málsgrein sé þess eðlis að aðila, sem hefur ekki staðfest hana innan þess frests sem ráðherrastefnan tiltekur í hverju tilviki, skuli vera frjálst að segja upp aðild að Alþjóðaviðskiptastofnuninni eða vera áfram aðili að henni með samþykki ráðherrastefnunnar.

4. Breytingar á ákvæðum þessa samnings eða marghliða viðskiptasamninganna í 1. viðauka A og 1. viðauka C, aðrar en þær sem um getur í 2. og 6. mgr., sem eru þess eðlis að þær hefðu ekki í för með sér breytingar á réttindum og skyldum aðila, skulu öðlast gildi, að því er alla aðila varðar, þegar tveir þriðju hlutar aðilanna hafa staðfest þær.

5. Með fyrirvara um ákvæði 2. mgr. hér að framan skulu breytingar á I., II. og III. hluta samningsins um þjónustuviðskipti og viðeigandi viðaukum öðlast gildi, að því er varðar þá aðila sem hafa staðfest þær, þegar tveir þriðju hlutar aðila hafa staðfest þær og eftir það, að því er varðar hvern aðila, þegar hann hefur staðfest slíkar breytingar. Ráðherrastefnan getur ákveðið, með atkvæðum þriggja fjórðu hluta aðila, að breyting, sem öðlast gildi samkvæmt undanfarandi ákvæði, sé þess eðlis að aðila, sem ekki hefur staðfest hana innan þess frests sem ráðherrastefnan tiltekur í hverju tilviki, skuli vera frjálst að segja upp aðild að Alþjóðaviðskiptastofnuninni eða vera áfram aðili að henni með samþykki ráðherrastefnunnar. Breytingar á IV., V. og VI. hluta samningsins um þjónustuviðskipti og viðeigandi viðaukum skulu öðlast gildi, að því er alla aðila varðar, þegar tveir þriðju hlutar aðilanna hafa staðfest þær.

2. Amendments to the provisions of this Article and to the provisions of the following Articles shall take effect only upon acceptance by all Members:

Article IX of this Agreement;
Articles I and II of GATT 1994;
Article II:1 of GATS;

Article 4 of the Agreement on TRIPS.

3. Amendments to provisions of this Agreement, or of the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1A and 1C, other than those listed in paragraphs 2 and 6, of a nature that would alter the rights and obligations of the Members, shall take effect for the Members that have accepted them upon acceptance by two thirds of the Members and thereafter for each other Member upon acceptance by it. The Ministerial Conference may decide by a three-fourths majority of the Members that any amendment made effective under this paragraph is of such a nature that any Member which has not accepted it within a period specified by the Ministerial Conference in each case shall be free to withdraw from the WTO or to remain a Member with the consent of the Ministerial Conference.

4. Amendments to provisions of this Agreement or of the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1A and 1C, other than those listed in paragraphs 2 and 6, of a nature that would not alter the rights and obligations of the Members, shall take effect for all Members upon acceptance by two thirds of the Members.

5. Except as provided in paragraph 2 above, amendments to Parts I, II and III of GATS and the respective annexes shall take effect for the Members that have accepted them upon acceptance by two thirds of the Members and thereafter for each Member upon acceptance by it. The Ministerial Conference may decide by a three-fourths majority of the Members that any amendment made effective under the preceding provision is of such a nature that any Member which has not accepted it within a period specified by the Ministerial Conference in each case shall be free to withdraw from the WTO or to remain a Member with the consent of the Ministerial Conference. Amendments to Parts IV, V and VI of GATS and the respective annexes shall take effect for all Members upon acceptance by two thirds of the Members.

6. Þrátt fyrir önnur ákvæði þessarar greinar getur ráðherrastefnan, án frekara formlegs staðfestingarferlis, samþykkt breytingar á samningnum um hugverkarétt sem uppfylla skilyrði 2. mgr. 71. gr. hans.

7. Aðili, sem staðfestir breytingar á þessum samningi eða marghliða viðskiptasamningi í 1. viðauka, skal afhenda aðalframkvæmdastjóra Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar staðfestingarskjal til vörslu innan þess frests sem ráðherrastefnan veitir til staðfestingar.
8. Aðili að Alþjóðaviðskiptastofnuninni getur gert tillögu um að breyta ákvæðum marghliða viðskiptasamninganna í 2. og 3. viðauka með því að leggja slíka tillögu fyrir ráðherrastefnuna. Ákvörðun um að samþykkja breytingar á marghliða viðskiptasamningnum í 2. viðauka skal tekin með einróma samþykki og skulu þær breytingar öðlast gildi að því er alla aðila varðar þegar ráðherrastefnan hefur samþykkt þær. Ákvarðanir um að samþykkja breytingar á marghliða viðskiptasamningnum í 3. viðauka skulu öðlast gildi að því er alla aðila varðar þegar ráðherrastefnan hefur samþykkt þær.
9. Ráðherrastefnan getur, að beiðni aðila sem eiga aðild að viðskiptasamningi, einungis ákveðið með einróma samþykki að bæta þeim samningi við 4. viðauka. Ráðherrastefnan getur, að beiðni aðila sem eiga aðild að fjölhliða viðskiptasamningi, ákveðið að fella þann samning brott úr 4. viðauka.
10. Um breytingar á fjölhliða viðskiptasamningi fer samkvæmt ákvæðum þess samnings.

6. Notwithstanding the other provisions of this Article, amendments to the Agreement on TRIPS meeting the requirements of paragraph 2 of Article 71 thereof may be adopted by the Ministerial Conference without further formal acceptance process.
7. Any Member accepting an amendment to this Agreement or to a Multilateral Trade Agreement in Annex 1 shall deposit an instrument of acceptance with the Director-General of the WTO within the period of acceptance specified by the Ministerial Conference.
8. Any Member of the WTO may initiate a proposal to amend the provisions of the Multilateral Trade Agreements in Annexes 2 and 3 by submitting such proposal to the Ministerial Conference. The decision to approve amendments to the Multilateral Trade Agreement in Annex 2 shall be made by consensus and these amendments shall take effect for all Members upon approval by the Ministerial Conference. Decisions to approve amendments to the Multilateral Trade Agreement in Annex 3 shall take effect for all Members upon approval by the Ministerial Conference.
9. The Ministerial Conference, upon the request of the Members parties to a trade agreement, may decide exclusively by consensus to add that agreement to Annex 4. The Ministerial Conference, upon the request of the Members parties to a Plurilateral Trade Agreement, may decide to delete that Agreement from Annex 4.
10. Amendments to a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

XI. gr.
Stofnaðild.

1. Samningsaðilar að GATT-samkomulaginu frá 1947 á gildistökudegi þessa samnings og Evrópubandalögin, sem staðfesta þennan samning og marghliða viðskiptasamningana og eiga ívilnana- og skuldbindingaskrár í viðauka við GATT-samninginn frá 1994 og skrár yfir sérstakar skuldbindingar í viðauka við samninginn um þjónustuviðskipti, skulu vera stofnaðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni.
2. Löndin, sem eru skemmst á veg komin í þróun og viðurkennd eru sem slík af Sameinuðu þjóðunum, þurfa einungis að taka á sig skuldbindingar og veita ívilnanir að því marki sem samrýmist þörfum hvers og eins þeirra með tilliti til þróunar, fjárhags og viðskipta eða getu stjórnsýslu- og stofnanakerfis þeirra.

Article XI
Original Membership

1. The contracting parties to GATT 1947 as of the date of entry into force of this Agreement, and the European Communities, which accept this Agreement and the Multilateral Trade Agreements and for which Schedules of Concessions and Commitments are annexed to GATT 1994 and for which Schedules of Specific Commitments are annexed to GATS shall become original Members of the WTO.
2. The least-developed countries recognized as such by the United Nations will only be required to undertake commitments and concessions to the extent consistent with their individual development, financial and trade needs or their administrative and institutional capabilities.

XII. gr.
Aðild.

1. Ríki eða sérstöku tollsvæði, sem hefur fulla sjálfsstjórn í utanríkisviðskiptum og öðrum málum sem kveðið er á um í þessum samningi og marghliða viðskiptasamningunum, er heimilt að gerast aðili að þessum samningi með skilmálum sem ríkið eða tollsvæðið og Alþjóðaviðskiptastofnunin koma sér saman um. Slík aðild skal ná til þessa samnings og marghliða viðskiptasamninganna sem eru í viðaukum við hann.
2. Ráðherrastefnan skal taka ákvarðanir um aðild. Ráðherrastefnan skal samþykkja samninginn um aðildarskilmála með atkvæðum tveggja þriðju hluta aðila Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.
3. Um aðild að fjölhliða viðskiptasamningi fer samkvæmt ákvæðum þess samnings.

Article XII
Accession

1. Any State or separate customs territory possessing full autonomy in the conduct of its external commercial relations and of the other matters provided for in this Agreement and the Multilateral Trade Agreements may accede to this Agreement, on terms to be agreed between it and the WTO. Such accession shall apply to this Agreement and the Multilateral Trade Agreements annexed thereto.
2. Decisions on accession shall be taken by the Ministerial Conference. The Ministerial Conference shall approve the agreement on the terms of accession by a two-thirds majority of the Members of the WTO.
3. Accession to a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

XIII. gr.
Frávik frá beitingu marghliða viðskiptasamninga milli tiltekinna aðila.

1. Þessi samningur og marghliða viðskiptasamningarnir í 1. og 2. viðauka gilda ekki milli tveggja aðila ef annar hvor þeirra samþykkir það ekki á þeim tíma sem annar hvor þeirra gerist aðili.

2. Ekki er unnt að beita ákvæði 1. mgr. milli stofnaðila Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar sem voru samningsaðilar að GATT-samkomulaginu frá 1947 nema ákvæðum XXXV. gr. þess samkomulags hafi verið beitt áður og þau hafi verið í gildi milli þeirra samningsaðila þegar samningur þessi öðlaðist gildi að því er þá varðar.
3. Ákvæði 1. mgr. gildir ekki milli aðila og annars aðila sem hefur gerst aðili á grundvelli XII. gr., nema aðilinn, sem samþykkir ekki slíka beitingu, hafi tilkynnt ráðherrastefnunni um það áður en ráðherrastefnan samþykkir samninginn um aðildarskilmála.

4. Ráðherrastefnunni er heimilt að endurskoða beitingu þessarar greinar í sérstökum tilvikum að beiðni aðila og bera fram viðeigandi tilmæli.

5. Um frávik frá beitingu fjölhliða viðskiptasamnings milli aðila að þeim samningi fer samkvæmt ákvæðum þess samnings.

Article XIII
Non-Application of Multilateral Trade Agreements between Particular Members

1. This Agreement and the Multilateral Trade Agreements in Annexes 1 and 2 shall not apply as between any Member and any other Member if either of the Members, at the time either becomes a Member, does not consent to such application.
2. Paragraph 1 may be invoked between original Members of the WTO which were contracting parties to GATT 1947 only where Article XXXV of that Agreement had been invoked earlier and was effective as between those contracting parties at the time of entry into force for them of this Agreement.
3. Paragraph 1 shall apply between a Member and another Member which has acceded under Article XII only if the Member not consenting to the application has so notified the Ministerial Conference before the approval of the agreement on the terms of accession by the Ministerial Conference.
4. The Ministerial Conference may review the operation of this Article in particular cases at the request of any Member and make appropriate recommendations.
5. Non-application of a Plurilateral Trade Agreement between parties to that Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

XIV. gr.

Staðfesting, gildistaka og varsla.

1. Þessi samningur skal vera opinn til staðfestingar, með undirritun eða með öðrum hætti, af hálfu samningsaðila að GATT-samkomulaginu frá 1947 og Evrópubandalaganna, sem koma til greina sem stofnaðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni samkvæmt XI. gr. þessa samnings. Slík staðfesting skal gilda um þennan samning og marghliða viðskiptasamningana sem fylgja hér með í viðaukum. Þessi samningur og marghliða viðskiptasamningarnir, sem fylgja hér með í viðaukum, öðlast gildi á þeim degi sem ráðherrarnir ákveða skv. 3. mgr. lokagerðarinnar um niðurstöður Úrúgvæ-lotu marghliða viðskiptaviðræðnanna og skulu áfram opnir til staðfestingar í tvö ár frá þeim degi nema ráðherrarnir ákveði annað. Staðfesting í kjölfar gildistöku þessa samnings öðlast gildi á 30. degi frá slíkri staðfestingu.

2. Aðili, sem staðfestir þennan samning eftir gildistöku hans, skal veita þær ívilnanir og taka á sig þær skuldbindingar í marghliða viðskiptasamningunum sem koma eiga til framkvæmda á tímabili sem hefst við gildistöku þessa samnings á sama hátt og hann hefði staðfest samninginn á gildistökudegi hans.

3. Fram að gildistöku þessa samnings skal texti þessa samnings og marghliða viðskiptasamninganna vera í vörslu aðalframkvæmdastjóra SAMNINGSAÐILA að GATT-samkomulaginu frá 1947. Aðalframkvæmdastjórinn skal þegar í stað láta öllum ríkisstjórnum og Evrópubandalögunum, sem hafa staðfest þennan samning, í té staðfest eintak af þessum samningi og marghliða viðskiptasamningunum, ásamt tilkynningu um sérhverja staðfestingu á honum. Við gildistöku þessa samnings skal afhenda aðalframkvæmdastjóra Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar þennan samning og marghliða viðskiptasamningana til vörslu, ásamt breytingum.

4. Um staðfestingu og gildistöku fjölhliða viðskiptasamnings fer samkvæmt ákvæðum þess samnings. Slíkir samningar skulu vera í vörslu aðalframkvæmdastjóra SAMNINGSAÐILA að GATT-samkomulaginu frá 1947. Við gildistöku þessa samnings skal afhenda aðalframkvæmdastjóra Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar slíka samninga til vörslu.

Article XIV

Acceptance, Entry into Force and Deposit

1. This Agreement shall be open for acceptance, by signature or otherwise, by contracting parties to GATT 1947, and the European Communities, which are eligible to become original Members of the WTO in accordance with Article XI of this Agreement. Such acceptance shall apply to this Agreement and the Multilateral Trade Agreements annexed hereto. This Agreement and the Multilateral Trade Agreements annexed hereto shall enter into force on the date determined by Ministers in accordance with paragraph 3 of the Final Act Embodying the Results of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations and shall remain open for acceptance for a period of two years following that date unless the Ministers decide otherwise. An acceptance following the entry into force of this Agreement shall enter into force on the 30th day following the date of such acceptance.

2. A Member which accepts this Agreement after its entry into force shall implement those concessions and obligations in the Multilateral Trade Agreements that are to be implemented over a period of time starting with the entry into force of this Agreement as if it had accepted this Agreement on the date of its entry into force.

3. Until the entry into force of this Agreement, the text of this Agreement and the Multilateral Trade Agreements shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947. The Director-General shall promptly furnish a certified true copy of this Agreement and the Multilateral Trade Agreements, and a notification of each acceptance thereof, to each government and the European Communities having accepted this Agreement. This Agreement and the Multilateral Trade Agreements, and any amendments thereto, shall, upon the entry into force of this Agreement, be deposited with the Director-General of the WTO.

4. The acceptance and entry into force of a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement. Such Agreements shall be deposited with the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947. Upon the entry into force of this Agreement, such Agreements shall be deposited with the Director-General of the WTO.

XV. gr.
Uppsögn.

1. Sérhverjum aðila er heimilt að segja þessum samningi upp. Slík uppsögn gildir bæði um þennan samning og marghliða viðskiptasamningana og öðlast gildi að sex mánuðum liðnum frá þeim degi sem aðalframkvæmdastjóri Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar fær skriflega tilkynningu um uppsögn í hendur.
2. Um uppsögn fjölhliða viðskiptasamnings fer samkvæmt ákvæðum þess samnings.

XVI. gr.
Ýmis ákvæði.

1. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi eða marghliða viðskiptasamningunum skal Alþjóðaviðskiptastofnunin styðjast við ákvarðanir, málsmeðferð og almennar venjur SAMNINGSAÐILA að GATT-samkomulaginu frá 1947 og þeirra stofnana sem komið var á fót á grundvelli GATT-samkomulagsins frá 1947.
2. Að því marki sem framkvæmanlegt er skal aðalskrifstofa GATT-samkomulagsins frá 1947 vera aðalskrifstofa Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og fram til þess tíma er ráðherrastefnan skipar aðalframkvæmdastjóra skv. 2. mgr. VI. gr. þessa samnings skal aðalframkvæmdastjóri SAMNINGSAÐILA að GATT-samkomulaginu frá 1947 gegna hlutverki aðalframkvæmdastjóra Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.
3. Ef ákvæði í þessum samningi stangast á við ákvæði í einhverjum af marghliða viðskiptasamningunum skal ákvæði þessa samnings ganga framar að því marki sem þau greinir á.

4. Sérhver aðili skal tryggja að lög hans, reglur og stjórnsýslumeðferð samrýmist skuldbindingum hans sem kveðið er á um í samningunum í viðaukunum.
5. Ekki er heimilt að gera fyrirvara við ákvæði þessa samnings. Fyrirvara við ákvæði marghliða viðskiptasamninganna er einungis heimilt að gera að því marki sem kveðið er á um í þeim samningum. Um fyrirvara við ákvæði fjölhliða viðskiptasamnings fer samkvæmt ákvæðum þess samnings.

6. Þennan samning skal skrá samkvæmt ákvæðum 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna.

GJÖRT í Marakess hinn 15. apríl 1994 í einu eintaki á ensku, frönsku og spænsku og eru allir textarnir gildir.

Article XV
Withdrawal

1. Any Member may withdraw from this Agreement. Such withdrawal shall apply both to this Agreement and the Multilateral Trade Agreements and shall take effect upon the expiration of six months from the date on which written notice of withdrawal is received by the Director-General of the WTO.
2. Withdrawal from a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.

Article XVI
Miscellaneous Provisions

1. Except as otherwise provided under this Agreement or the Multilateral Trade Agreements, the WTO shall be guided by the decisions, procedures and customary practices followed by the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 and the bodies established in the framework of GATT 1947.
2. To the extent practicable, the Secretariat of GATT 1947 shall become the Secretariat of the WTO, and the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947, until such time as the Ministerial Conference has appointed a Director-General in accordance with paragraph 2 of Article VI of this Agreement, shall serve as Director-General of the WTO.

3. In the event of a conflict between a provision of this Agreement and a provision of any of the Multilateral Trade Agreements, the provision of this Agreement shall prevail to the extent of the conflict.
4. Each Member shall ensure the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with its obligations as provided in the annexed Agreements.
5. No reservations may be made in respect of any provision of this Agreement. Reservations in respect of any of the provisions of the Multilateral Trade Agreements may only be made to the extent provided for in those Agreements. Reservations in respect of a provision of a Plurilateral Trade Agreement shall be governed by the provisions of that Agreement.
6. This Agreement shall be registered in accordance with the provisions of Article 102 of the Charter of the United Nations.

DONE at Marrakesh this fifteenth day of April one thousand nine hundred and ninety-four, in a single copy, in the English, French and Spanish languages, each text being authentic.

Skýringar.

Hugtökin „land“ eða „lönd“, eins og þau eru notuð í þessum samningi og marghliða viðskiptasamningunum, ber að skilja þannig að þau taki til sérstakra tollsvæða sem eru aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni.

Að því er varðar sérstakt tollsvæði, sem er aðili að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, ber að líta svo á að orðið „innlent“, þegar það er notað í þessum samningi og marghliða viðskiptasamningunum, eigi við um það tollsvæði, nema annað sé tilgreint.

Explanatory Notes

The terms "country" or "countries" as used in this Agreement and the Multilateral Trade Agreements are to be understood to include any separate customs territory Member of the WTO.

In the case of a separate customs territory Member of the WTO, where an expression in this Agreement and the Multilateral Trade Agreements is qualified by the term "national", such expression shall be read as pertaining to that customs territory, unless otherwise specified.

---

[1] Hlutaðeigandi stofnun, ráð eða nefnd telst hafa tekið ákvörðun með einróma samþykki í máli sem fyrir hana er lagt ef enginn aðili, sem er viðstaddur á fundi þegar ákvörðunin er tekin, mótmælir fyrirhugaðri ákvörðun með formlegum hætti.

[2] Fjöldi atkvæða Evrópubandalaganna og aðildarríkja þeirra skal aldrei vera meiri en sem nemur fjölda aðildarríkja Evrópubandalaganna.

[3] Ákvarðanir aðalráðsins, þegar það kemur saman sem nefnd um lausn deilumála, skulu einungis teknar í samræmi við ákvæði 4. mgr. 2. gr. samkomulagsins um lausn deilumála.

[4] Ákvörðun um að veita undanþágu frá skyldu, sem er háð aðlögunartímabili eða tímabili þar sem ákvæði koma til framkvæmda í áföngum og aðilinn, er leggur fram beiðni um undanþágu, hefur ekki rækt þá skyldu í lok viðkomandi tímabils, skal einungis tekin með einróma samþykki.

[1] The body concerned shall be deemed to have decided by consensus on a matter submitted for its consideration, if no Member, present at the meeting when the decision is taken, formally objects to the proposed decision.

[2] The number of votes of the European Communities and their member States shall in no case exceed the number of the member States of the European Communities.

[3] Decisions by the General Council when convened as the Dispute Settlement Body shall be taken only in accordance with the provisions of paragraph 4 of Article 2 of the Dispute Settlement Understanding.

[4] A decision to grant a waiver in respect of any obligation subject to a transition period or a period for staged implementation that the requesting Member has not performed by the end of the relevant period shall be taken only by consensus.

SKRÁ YFIR VIÐAUKA

1. VIÐAUKI

1. VIÐAUKI A: MARGHLIÐA SAMNINGAR UM VÖRUVIÐSKIPTI

Hinn almenni samningur um tolla og viðskipti frá 1994.

Samningur um landbúnað.

Samningur um beitingu ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna.

Samningur um textílvörur og fatnað.

Samningur um tæknilegar viðskiptahindranir.

Samningur um fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum.

Samningur um framkvæmd VI. gr. Hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994.

Samningur um framkvæmd VII. gr. Hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994.

Samningur um vöruskoðun fyrir sendingu.

Samningur um upprunareglur.

Samningur um málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa.

Samningur um styrki og jöfnunarráðstafanir.

Samningur um verndarráðstafanir.

LIST OF ANNEXES

ANNEX 1

ANNEX 1A MULTILATERAL AGREEMENTS ON TRADE IN GOODS

General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Agreement on Agriculture

Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures

Agreement on Textiles and Clothing

Agreement on Technical Barriers to Trade

Agreement on Trade-Related Investment Measures

Agreement on Implementation of Article VI of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Agreement on Preshipment Inspection

Agreement on Rules of Origin

Agreement on Import Licensing Procedures

Agreement on Subsidies and Countervailing Measures

Agreement on Safeguards

1. VIÐAUKI B: HINN ALMENNI SAMNINGUR UM ÞJÓNUSTUVIÐSKIPTI, MEÐ VIÐAUKUM
1. VIÐAUKI C: SAMNINGUR UM HUGVERKARÉTT Í VIÐSKIPTUM

ANNEX 1B GENERAL AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES AND ANNEXES

ANNEX 1C AGREEMENT ON TRADE-RELATED ASPECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

2. VIÐAUKI
SAMKOMULAG UM REGLUR OG MÁLSMEÐFERÐ VIÐ LAUSN DEILUMÁLA

ANNEX 2
UNDERSTANDING ON RULES AND PROCEDURES GOVERNING THE SETTLEMENT OF DISPUTES

3. VIÐAUKI
FYRIRKOMULAG Á ENDURSKOÐUN VIÐSKIPTASTEFNU

ANNEX 3
TRADE POLICY REVIEW MECHANISM

4. VIÐAUKI
FJÖLHLIÐA VIÐSKIPTASAMNINGAR

ANNEX 4
PLURILATERAL TRADE AGREEMENTS

Samningur um viðskipti með almenn loftför.
Samningur um opinber innkaup.
Alþjóðasamningur um viðskipti með mjólkurvörur.
Alþjóðasamningur um viðskipti með nautakjöt.

Agreement on Trade in Civil Aircraft
Agreement on Government Procurement
International Dairy Agreement

International Bovine Meat Agreement

1. VIÐAUKI A
MARGHLIÐA SAMNINGAR UM VÖRUVIÐSKIPTI

Almenn athugasemd vegna túlkunar á 1. viðauka A:

Ef ákvæði hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994 stangast á við ákvæði annars samnings í 1. viðauka A við samninginn um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar (nefndur „samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina“ í samningunum í 1. viðauka A) skal ákvæði þess síðarnefnda ganga framar að því marki sem þau greinir á.

ANNEX 1A
MULTILATERAL AGREEMENTS ON TRADE IN GOODS

General interpretative note to Annex 1A:

In the event of conflict between a provision of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 and a provision of another agreement in Annex 1A to the Agreement Establishing the World Trade Organization (referred to in the agreements in Annex 1A as the "WTO Agreement"), the provision of the other agreement shall prevail to the extent of the conflict.

HINN ALMENNI SAMNINGUR UM TOLLA OG VIÐSKIPTI FRÁ 1994

1. Hinn almenni samningur um tolla og viðskipti frá 1994 („GATT-samningurinn frá 1994“) samanstendur af:

a) ákvæðum hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti frá 30. október 1947, sem er í viðauka við lokagerðina sem var samþykkt í lok annars fundar undirbúningsnefndar ráðstefnu Sameinuðu þjóðanna um viðskipti og atvinnumál (að frátalinni bókuninni um bráðabirgðabeitingu), eins og þau hafa verið leiðrétt eða þeim breytt með ákvæðum löggerninga sem hafa öðlast gildi fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina;

b) ákvæðum löggerninga sem eru taldir upp hér á eftir og hafa öðlast gildi samkvæmt GATT-samkomulaginu frá 1947 fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina:

i) bókana og staðfestinga varðandi tollaívilnanir;

ii) aðildarbókana (að frátöldum ákvæðunum a) um bráðabirgðabeitingu og afturköllun bráðabirgðabeitingar og b) um að II. hluta GATT-samkomulagsins frá 1947 verði beitt til bráðabirgða að því leyti sem það brýtur ekki í bága við löggjöf sem er í gildi þann dag sem bókunin er gerð);

iii) ákvarðana um undanþágur sem veittar eru samkvæmt XXV. gr. GATT-samkomulagsins frá 1947 og enn eru í gildi á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina;[5]

iv) annarra ákvarðana SAMNINGSAÐILA að GATT-samkomulaginu frá 1947;

c) eftirfarandi samkomulagi:

i) samkomulagi um túlkun b-liðar 1. mgr. II. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994;

ii) samkomulagi um túlkun XVII. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994;

iii) samkomulagi um greiðslujöfnunarákvæði hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994;

GENERAL AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE 1994

1. The General Agreement on Tariffs and Trade 1994 (“GATT 1994”) shall consist of:

(a) the provisions in the General Agreement on Tariffs and Trade, dated 30 October 1947, annexed to the Final Act Adopted at the Conclusion of the Second Session of the Preparatory Committee of the United Nations Conference on Trade and Employment (excluding the Protocol of Provisional Application), as rectified, amended or modified by the terms of legal instruments which have entered into force before the date of entry into force of the WTO Agreement;

(b) the provisions of the legal instruments set forth below that have entered into force under the GATT 1947 before the date of entry into force of the WTO Agreement:

(i) protocols and certifications relating to tariff concessions;

(ii) protocols of accession (excluding the provisions *(a)* concerning provisional application and withdrawal of provisional application and *(b)* providing that Part II of GATT 1947 shall be applied provisionally to the fullest extent not inconsistent with legislation existing on the date of the Protocol);

(iii) decisions on waivers granted under Article XXV of GATT 1947 and still in force on the date of entry into force of the WTO Agreement[5];

(iv) other decisions of the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947;

(c) the Understandings set forth below:

(i) Understanding on the Interpretation of Article II:1(b) of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(ii) Understanding on the Interpretation of Article XVII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(iii) Understanding on Balance-of-Payments Provisions of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

iv) samkomulagi um túlkun XXIV. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994;

v) samkomulagi um undanþágur frá skuldbindingum samkvæmt hinum almenna samningi um tolla og viðskipti frá 1994;

vi) samkomulagi um túlkun XXVIII. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994; og

d) Marakess-bókuninni við GATT-samninginn frá 1994.

2. *Skýringar.*

a) Hugtakið „samningsaðili" lesist sem „aðili" þar sem vitnað er til þess í ákvæðum GATT-samningsins frá 1994. Hugtökin „samningsaðili sem er þróunarland" og „samningsaðili sem er iðnríki" lesist sem „þróunaraðildarland" og „iðnaðaraðildarland". Hugtakið „framkvæmdastjóri" lesist sem „aðalframkvæmdastjóri Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar".

b) Líta ber á tilvísanir til þess að SAMNINGSAÐILAR komi fram sem ein heild, í 1., 2. og 8. mgr. XV. gr., XXXVIII. gr. og athugasemdum við XII. og XVIII. gr. og í ákvæðunum um sérstaka gjaldeyrissamninga í 2., 3., 6., 7. og 9. mgr. XV. gr. GATT-samningsins frá 1994, sem tilvísanir til Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Öðrum störfum, sem falin eru SAMNINGSAÐILUM sem einni heild með ákvæðum GATT-samningsins frá 1994, skal ráðherrastefnan úthluta.

c) i) Texti GATT-samningsins frá 1994 er gildur á ensku, frönsku og spænsku.

ii) Texti GATT-samningsins frá 1994 á frönsku er með fyrirvara um leiðréttingar á hugtökum sem eru tilgreind í viðauka A við skjal MTN.TNC/41.

iii) Gildur texti GATT-samningsins frá 1994 á spænsku skal vera textinn í IV. bindi ritraðarinnar „Undirstöðugerningar og valin skjöl" með fyrirvara um leiðréttingar á hugtökum sem tilgreind eru í viðauka B við skjal MTN.TNC/41.

3. a) Ákvæði II. hluta GATT-samningsins frá 1994 gilda ekki um ráðstafanir sem aðili

(iv) Understanding on the Interpretation of Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(v) Understanding in Respect of Waivers of Obligations under the General Agreement on Tariffs and Trade 1994;

(vi) Understanding on the Interpretation of Article XXVIII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994; and

(d) the Marrakesh Protocol to GATT 1994.

2. *Explanatory Notes*

(a) The references to "contracting party" in the provisions of GATT 1994 shall be deemed to read "Member". The references to "less-developed contracting party" and "developed contracting party" shall be deemed to read "developing country Member" and "developed country Member". The references to "Executive Secretary" shall be deemed to read "Director-General of the WTO".

(b) The references to the CONTRACTING PARTIES acting jointly in Articles XV:1, XV:2, XV:8, XXXVIII and the Notes Ad Article XII and XVIII; and in the provisions on special exchange agreements in Articles XV:2, XV:3, XV:6, XV:7 and XV:9 of GATT 1994 shall be deemed to be references to the WTO. The other functions that the provisions of GATT 1994 assign to the CONTRACTING PARTIES acting jointly shall be allocated by the Ministerial Conference.

(c) (i) The text of GATT 1994 shall be authentic in English, French and Spanish.

(ii) The text of GATT 1994 in the French language shall be subject to the rectifications of terms indicated in Annex A to document MTN.TNC/41.

(iii) The authentic text of GATT 1994 in the Spanish language shall be the text in Volume IV of the Basic Instruments and Selected Documents series, subject to the rectifications of terms indicated in Annex B to document MTN.TNC/41.

3. (a) The provisions of Part II of GATT 1994 shall not apply to measures taken by a

grípur til samkvæmt sérstakri ófrávíkjanlegri löggjöf sem sami aðili hefur komið á áður en hann varð samningsaðili að GATT-samkomulaginu frá 1947 og bannar notkun, sölu eða leigu skipa sem eru smíðuð eða endursmíðuð erlendis til nota í viðskiptaskyni milli staða í landhelgi eða efnahagslögsögu hans. Þessi undanþága gildir um: a) áframhaldandi gildistíma eða skjóta endurnýjun ósamrýmanlegs ákvæðis slíkrar löggjafar; og b) breytingu á ósamrýmanlegu ákvæði slíkrar löggjafar að því marki að breytingin dragi ekki úr samræmi ákvæðisins við II. hluta GATT-samkomulagsins frá 1947. Þessi undanþága takmarkast við ráðstafanir sem gripið er til samkvæmt framangreindri löggjöf sem hefur verið tilkynnt og tilgreind fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Sé slíkri löggjöf breytt síðar með þeim hætti að dregur úr samræmi hennar við II. hluta GATT-samningsins frá 1994 telst hún ekki lengur fullnægja skilyrðum þessarar málsgreinar.

b) Ráðherrastefnan skal endurskoða þessa undanþágu eigi síðar en fimm árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og á tveggja ára fresti eftir það, svo lengi sem undanþágan er í gildi, í þeim tilgangi að kanna hvort þær aðstæður sem gerðu hana nauðsynlega séu enn fyrir hendi.

c) Aðili, sem hefur gripið til ráðstafana sem þessi undanþága gildir um, skal árlega leggja fram tilkynningu með nákvæmum tölulegum upplýsingum um meðaltal flutninga á raunverulegum og áætluðum farmi viðkomandi skipa á fimm ára tímabili ásamt viðbótarupplýsingum um notkun, sölu, leigu eða viðgerðir á viðkomandi skipum sem þessi undanþága gildir um.

d) Aðila, sem telur að framkvæmd þessarar undanþágu réttlæti gagnkvæma og hlutfallslega takmörkun á notkun, sölu, leigu eða viðgerðum á skipum smíðuðum á yfirráðasvæði þess aðila sem ber undanþáguna fyrir sig, skal frjálst að taka upp slíka takmörkun enda hafi hann tilkynnt ráðherrastefnunni um það áður.

Member under specific mandatory legislation, enacted by that Member before it became a contracting party to GATT 1947, that prohibits the use, sale or lease of foreign-built or foreign-reconstructed vessels in commercial applications between points in national waters or the waters of an exclusive economic zone. This exemption applies to: *(a)* the continuation or prompt renewal of a non-conforming provision of such legislation; and *(b)* the amendment to a non-conforming provision of such legislation to the extent that the amendment does not decrease the conformity of the provision with Part II of GATT 1947. This exemption is limited to measures taken under legislation described above that is notified and specified prior to the date of entry into force of the WTO Agreement. If such legislation is subsequently modified to decrease its conformity with Part II of GATT 1994, it will no longer qualify for coverage under this paragraph.

(b) The Ministerial Conference shall review this exemption not later than five years after the date of entry into force of the WTO Agreement and thereafter every two years for as long as the exemption is in force for the purpose of examining whether the conditions which created the need for the exemption still prevail.

(c) A Member whose measures are covered by this exemption shall annually submit a detailed statistical notification consisting of a five-year moving average of actual and expected deliveries of relevant vessels as well as additional information on the use, sale, lease or repair of relevant vessels covered by this exemption.

(d) A Member that considers that this exemption operates in such a manner as to justify a reciprocal and proportionate limitation on the use, sale, lease or repair of vessels constructed in the territory of the Member invoking the exemption shall be free to introduce such a limitation subject to prior notification to the Ministerial Conference.

e) Þessi undanþága hefur ekki áhrif á lausnir varðandi sérstaka þætti þeirrar löggjafar sem undanþágan gildir um og samið er um í sérsamningum eða á öðrum vettvangi.

Samkomulag um túlkun b-liðar 1. mgr. II. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994.

Aðilar koma sér hér með saman um eftirfarandi:
1. Til þess að tryggja gagnsæi lagalegra réttinda og skyldna, sem leiða af ákvæði b-liðar 1. mgr. II. gr., skal eðli og stig „annarra tolla eða gjalda", sem lögð eru á bundin vöruheiti eins og um getur í því ákvæði, skráð gegnt viðkomandi vöruheitum í ívilnanaskrárnar í viðauka við GATT-samninginn frá 1994. Sá skilningur ríkir að slík skráning breyti ekki lagalegu inntaki „annarra tolla eða gjalda".

2. Að því er varðar ákvæði II. gr. skulu „aðrir tollar eða gjöld" vera bundin frá 15. apríl 1994. Því ber að færa „aðra tolla eða gjöld" í skrárnar miðað við það stig sem gildir þann dag. Þegar samið er aftur um ívilnun eða samið um nýja ívilnun skulu viðkomandi vöruheiti öðlast gildi sama dag og nýja ívilnunin er tekin upp í viðkomandi skrá. Samt sem áður skal haldið áfram að skrá dagsetningu gerningsins, sem var lagður til grundvallar þegar ívilnun vegna tiltekins vöruheitis var fyrst tekin upp í GATT-samkomulagið frá 1947 eða GATT-samninginn frá 1994, í 6. dálk í lausblaðaskránum.

3. Skrá skal „aðra tolla eða gjöld" fyrir allar tollbindingar.
4. Hafi ívilnun áður gilt fyrir vöruheiti skal stig „annarra tolla eða gjalda", sem færð eru í viðkomandi skrá, ekki vera hærra en það stig sem var í gildi þegar ívilnunin var fyrst tekin upp í skrána. Hvaða aðili sem er getur véfengt tilvist „annars tolls eða gjalds" á þeim forsendum að enginn þess háttar „annar tollur eða gjald" hafi verið til þegar viðkomandi vöruheiti var fyrst bundið, sem og að skráð stig „annarra tolla eða gjalda" sé í samræmi við fyrra bundið stig, í þrjú ár eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina eða í þrjú ár eftir að aðalframkvæmdastjóri Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar fær til vörslu gerning þann sem lagður er til grundvallar upptöku viðkomandi skrár í GATT-samninginn frá 1994, ef það gerist síðar.

(e) This exemption is without prejudice to solutions concerning specific aspects of the legislation covered by this exemption negotiated in sectoral agreements or in other fora.

Understanding on the Interpretation of Article II:1(b) of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Members hereby *agree* as follows:
1. In order to ensure transparency of the legal rights and obligations deriving from paragraph 1(b) of Article II, the nature and level of any "other duties or charges" levied on bound tariff items, as referred to in that provision, shall be recorded in the Schedules of concessions annexed to GATT 1994 against the tariff item to which they apply. It is understood that such recording does not change the legal character of "other duties or charges".
2. The date as of which "other duties or charges" are bound, for the purposes of Article II, shall be 15 April 1994. "Other duties or charges" shall therefore be recorded in the Schedules at the levels applying on this date. At each subsequent renegotiation of a concession or negotiation of a new concession the applicable date for the tariff item in question shall become the date of the incorporation of the new concession in the appropriate Schedule. However, the date of the instrument by which a concession on any particular tariff item was first incorporated into GATT 1947 or GATT 1994 shall also continue to be recorded in column 6 of the Loose-Leaf Schedules.
3. "Other duties or charges" shall be recorded in respect of all tariff bindings.
4. Where a tariff item has previously been the subject of a concession, the level of "other duties or charges" recorded in the appropriate Schedule shall not be higher than the level obtaining at the time of the first incorporation of the concession in that Schedule. It will be open to any Member to challenge the existence of an "other duty or charge", on the ground that no such "other duty or charge" existed at the time of the original binding of the item in question, as well as the consistency of the recorded level of any "other duty or charge" with the previously bound level, for a period of three years after the date of entry into force of the WTO Agreement or three years after the date of deposit with the Director-General of the WTO of the instrument incorporating the Schedule in question into GATT 1994, if that is a later date.

5. Skráning „annarra tolla eða gjalda“ í ívilnanaskrárnar hefur ekki áhrif á það hvort þau samræmast öðrum réttindum og skyldum samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 en þeim sem ákvæði 4. mgr. gilda um. Allir aðilar hafa rétt til að véfengja, hvenær sem er, að „aðrir tollar eða gjöld“ séu í samræmi við slíkar skyldur.
6. Að því er þetta samkomulag varðar gilda ákvæði XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála.
7. „Öðrum tollum eða gjöldum“, sem ekki voru á skrá þegar gerningurinn, sem lagður er til grundvallar upptöku viðkomandi skrár í GATT-samninginn frá 1994, var fram að gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, afhentur aðalframkvæmdastjóra SAMNINGSAÐILA að GATT-samkomulaginu frá 1947 til vörslu eða, eftir það, aðalframkvæmdastjóra Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar, skal ekki bætt við skrána síðar né heldur skal hækka „aðra tolla eða gjöld“, sem eru skráð á lægra stigi en því sem gilti á viðkomandi degi, nema slíkar viðbætur eða breytingar séu gerðar innan sex mánaða frá því að gerningurinn er afhentur til vörslu.
8. Ákvörðunin í 2. mgr. um þá dagsetningu sem gildir fyrir hverja ívilnun, að því er varðar b-lið 1. mgr. II. gr. GATT-samningsins frá 1994, leysir af hólmi ákvörðunina um gildandi dagsetningu sem tekin var 26. mars 1980 (BISD 27S/24).

Samkomulag um túlkun XVII. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994.

Aðilar,

sem gera sér ljóst að í XVII. gr. er kveðið á um skyldur aðila hvað varðar starfsemi ríkisrekinna viðskiptafyrirtækja skv. 1. mgr. XVII. gr. sem eiga að vera í samræmi við meginreglurnar um meðferð án mismunar sem mælt er fyrir um í GATT-samningnum frá 1994 og varða þær ráðstafanir hins opinbera sem hafa áhrif á innog útflutning einkaaðila,

sem gera sér enn fremur ljóst að aðilar eru bundnir af skyldum sínum samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 hvað varðar þær ráðstafanir hins opinbera sem hafa áhrif á starfsemi ríkisrekinna viðskiptafyrirtækja,

sem viðurkenna að þetta samkomulag hefur ekki áhrif á þær efnislegu verklagsreglur sem mælt er fyrir um í XVII. gr.,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

5. The recording of “other duties or charges” in the Schedules is without prejudice to their consistency with rights and obligations under GATT 1994 other than those affected by paragraph 4. All Members retain the right to challenge, at any time, the consistency of any “other duty or charge” with such obligations.
6. For the purposes of this Understanding, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply.
7. “Other duties or charges” omitted from a Schedule at the time of deposit of the instrument incorporating the Schedule in question into GATT 1994 with, until the date of entry into force of the WTO Agreement, the Director-General to the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 or, thereafter, with the Director-General of the WTO, shall not subsequently be added to it and any “other duty or charge” recorded at a level lower than that prevailing on the applicable date shall not be restored to that level unless such additions or changes are made within six months of the date of deposit of the instrument.
8. The decision in paragraph 2 regarding the date applicable to each concession for the purposes of paragraph 1(b) of Article II of GATT 1994 supersedes the decision regarding the applicable date taken on 26 March 1980 (BISD 27S/24).

Understanding on the Interpretation of Article XVII of the General Agreement on Tariffs And Trade 1994

Members,

Noting that Article XVII provides for obligations on Members in respect of the activities of the state trading enterprises referred to in paragraph 1 of Article XVII, which are required to be consistent with the general principles of non-discriminatory treatment prescribed in GATT 1994 for governmental measures affecting imports or exports by private traders;

Noting further that Members are subject to their GATT 1994 obligations in respect of those governmental measures affecting state trading enterprises;

Recognizing that this Understanding is without prejudice to the substantive disciplines prescribed in Article XVII;

Hereby *agree* as follows:

1. Aðilar skulu, til þess að tryggja gagnsæi í starfsemi ríkisrekinna viðskiptafyrirtækja, tilkynna um slík fyrirtæki til vöruviðskiptaráðsins til að starfshópurinn, sem komið er á fót skv. 5. mgr., geti tekið þau til endurskoðunar, í samræmi við eftirfarandi skilgreiningu:

„Opinber og óopinber fyrirtæki, þar á meðal markaðsráð, sem hefur verið veittur einkaréttur, sérréttindi eða forréttindi, þar með talið lagalegt eða stjórnskipulegt vald, og hafa, er þau beita þessum réttindum, með kaupum sínum eða sölu, áhrif á umfang inn- eða útflutnings og hvert honum er beint."

Þessi tilkynningaskylda gildir ekki um innflutning vara sem nota á strax eða endanlega í opinbera geiranum eða á vegum fyrirtækis sem er tilgreint hér að framan og eru ekki með öðrum hætti til endursölu eða notkunar við framleiðslu söluvöru.

2. Sérhver aðili skal endurskoða stefnu sína að því er varðar tilkynningar til vöruviðskiptaráðsins um ríkisrekin viðskiptafyrirtæki með hliðsjón af ákvæðum þessa samkomulags. Þegar slík endurskoðun fer fram skal hver aðili taka tillit til nauðsynjar þess að tilkynningar hans séu eins gagnsæjar og kostur er til að unnt sé að fá skýra mynd af starfsemi fyrirtækjanna sem tilkynnt er um og þeim áhrifum sem starfsemi þeirra hefur á alþjóðaviðskipti.

3. Tilkynningar skulu vera í samræmi við spurningalista um ríkisviðskipti sem samþykktur var 24. maí 1960 (BISD 9S/184-185) og gert er ráð fyrir að aðilar skuli tilkynna um fyrirtækin sem um getur í 1. mgr., hvort sem inn- eða útflutningur hefur í raun átt sér stað eða ekki.

4. Hafi aðili ástæðu til að ætla að annar aðili hafi ekki gegnt tilkynningarskyldu sinni með fullnægjandi hætti getur hann tekið málið upp við viðkomandi aðila. Sé málið ekki leyst með viðunandi hætti getur aðilinn sent vöruviðskiptaráðinu gagntilkynningu til umfjöllunar hjá starfshópnum sem komið er á fót skv. 5. mgr. og upplýst viðkomandi aðila um það samtímis.

5. Komið skal á fót starfshópi á vegum vöruviðskiptaráðsins til að endurskoða tilkynningar og gagntilkynningar. Í ljósi þessarar endurskoðunar og með fyrirvara um ákvæði c-liðar 4. mgr. XVII. gr. getur vöruviðskiptaráðið lagt fram tilmæli varðandi það hvort tilkynningar séu fullnægjandi og hvort þörf sé frekari upplýsinga. Starfshópurinn skal einnig athuga, í ljósi þeirra tilkynninga sem borist hafa, hvort fyrrnefndur

1. In order to ensure the transparency of the activities of state trading enterprises, Members shall notify such enterprises to the Council for Trade in Goods, for review by the working party to be set up under paragraph 5, in accordance with the following working definition:

"Governmental and non-governmental enterprises, including marketing boards, which have been granted exclusive or special rights or privileges, including statutory or constitutional powers, in the exercise of which they influence through their purchases or sales the level or direction of imports or exports."

This notification requirement does not apply to imports of products for immediate or ultimate consumption in governmental use or in use by an enterprise as specified above and not otherwise for resale or use in the production of goods for sale.

2. Each Member shall conduct a review of its policy with regard to the submission of notifications on state trading enterprises to the Council for Trade in Goods, taking account of the provisions of this Understanding. In carrying out such a review, each Member should have regard to the need to ensure the maximum transparency possible in its notifications so as to permit a clear appreciation of the manner of operation of the enterprises notified and the effect of their operations on international trade.

3. Notifications shall be made in accordance with the questionnaire on state trading adopted on 24 May 1960 (BISD 9S/184-185), it being understood that Members shall notify the enterprises referred to in paragraph 1 whether or not imports or exports have in fact taken place.

4. Any Member which has reason to believe that another Member has not adequately met its notification obligation may raise the matter with the Member concerned. If the matter is not satisfactorily resolved it may make a counter-notification to the Council for Trade in Goods, for consideration by the working party set up under paragraph 5, simultaneously informing the Member concerned.

5. A working party shall be set up, on behalf of the Council for Trade in Goods, to review notifications and counter-notifications. In the light of this review and without prejudice to paragraph 4(c) of Article XVII, the Council for Trade in Goods may make recommendations with regard to the adequacy of notifications and the need for further information. The working party shall also review, in the light of the notifications

spurningalisti um ríkisviðskipti sé fullnægjandi og hvaða ríkisrekin viðskiptafyrirtæki er tilkynnt um skv. 1. mgr. Hann skal og semja skrá sem lýsir hvernig tengslum stjórnvalda og fyrirtækja er háttað og hvers kyns starfsemi þessi fyrirtæki stunda sem kann að hafa þýðingu að því er varðar ákvæði XVII. gr. Gert er ráð fyrir að aðalskrifstofan láti starfshópnum í té greinargerð með almennum upplýsingum um starfsemi ríkisrekinna viðskiptafyrirtækja í tengslum við alþjóðleg viðskipti. Öllum aðilum, sem þess óska, er heimil seta í starfshópnum. Hópurinn skal koma saman innan árs frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og að minnsta kosti einu sinni á ári eftir það. Hann skal gefa vöruviðskiptaráðinu skýrslu ár hvert.[6]

received, the adequacy of the above-mentioned questionnaire on state trading and the coverage of state trading enterprises notified under paragraph 1. It shall also develop an illustrative list showing the kinds of relationships between governments and enterprises, and the kinds of activities, engaged in by these enterprises, which may be relevant for the purposes of Article XVII. It is understood that the Secretariat will provide a general background paper for the working party on the operations of state trading enterprises as they relate to international trade. Membership of the working party shall be open to all Members indicating their wish to serve on it. It shall meet within a year of the date of entry into force of the WTO Agreement and thereafter at least once a year. It shall report annually to the Council for Trade in Goods.[6]

Samkomulag um ákvæði um greiðslujöfnuð í hinum almenna samningi um tolla og viðskipti frá 1994.

Aðilar,

sem viðurkenna ákvæði XII. gr. og B-hluta XVIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 og yfirlýsingarinnar um ráðstafanir í viðskiptum sem gripið er til vegna greiðslujafnaðar sem samþykkt var 28. nóvember 1979 (BISD 26S/205-209, í þessu samkomulagi nefnd „yfirlýsingin frá 1979“) og, með það í huga að skýra þessi ákvæði,[7]

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

Beiting ráðstafana.

1. Aðilar staðfesta skuldbindingu sína um að tilkynna opinberlega, svo fljótt sem auðið er, um tímaáætlanir varðandi afnám innflutningstakmarkana sem gripið er til vegna greiðslujafnaðar. Gert er ráð fyrir að heimilt sé að breyta slíkum tímaáætlunum eftir því sem við á til að unnt sé að taka tillit til breytinga sem kunna að verða á greiðslujöfnuði. Tilkynni aðili ekki opinberlega um tímaáætlun skal hann tilgreina ástæður þess.

2. Aðilar staðfesta skuldbindingu sína um að beita fyrst og fremst ráðstöfunum sem hafa minnst truflandi áhrif á viðskipti. Gert er ráð fyrir að í slíkum ráðstöfunum (í þessu samkomulagi nefndar „verðgrundaðar ráðstafanir“) felist aukagjöld á innflutning, kröfur um geymslufé vegna innflutnings eða aðrar jafngildar ráðstafanir í viðskiptum sem hafa áhrif á verð innfluttra

Understanding on the Balance-of-Payments Provisions of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Members,

Recognizing the provisions of Articles XII and XVIII:B of GATT 1994 and of the Declaration on Trade Measures Taken for Balance-of-Payments Purposes adopted on 28 November 1979 (BISD 26S/205-209, referred to in this Understanding as the "1979 Declaration") and in order to clarify such provisions[7];

Hereby *agree* as follows:

Application of Measures

1. Members confirm their commitment to announce publicly, as soon as possible, time-schedules for the removal of restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes. It is understood that such time-schedules may be modified as appropriate to take into account changes in the balance-of-payments situation. Whenever a time-schedule is not publicly announced by a Member, that Member shall provide justification as to the reasons therefor.

2. Members confirm their commitment to give preference to those measures which have the least disruptive effect on trade. Such measures (referred to in this Understanding as "price-based measures") shall be understood to include import surcharges, import deposit requirements or other equivalent trade measures with an impact on the price of imported goods. It is understood that,

vara. Gert er ráð fyrir að þrátt fyrir ákvæði II. gr. sé aðila heimilt að beita verðgrunduðum ráðstöfunum, sem gripið er til vegna greiðslujafnaðar, auk þeirra tolla sem eru tilgreindir í skrá viðkomandi aðila. Enn fremur skal sá aðili tilgreina á skýran hátt og í hverju tilviki fyrir sig, samkvæmt málsmeðferðinni við tilkynningar sem um getur í þessu samkomulagi, þá fjárhæð sem er umfram bundinn toll vegna verðgrundaðra ráðstafana.

3. Aðilar skulu reyna að forðast að setja nýjar magntakmarkanir vegna greiðslujafnaðar, nema í erfiðri greiðslustöðu þar sem verðgrundaðar ráðstafanir geta ekki vegið upp á móti ört versnandi stöðu í viðskiptum við útlönd. Þegar aðili beitir magntakmörkunum skal hann rökstyðja hvers vegna verðgrundaðar ráðstafanir nægja ekki til að viðhalda greiðslujöfnuði. Aðili, sem viðheldur magntakmörkunum, skal í endurteknum viðræðum greina frá þeim árangri sem náðst hefur í því að draga verulega úr þeim afleiðingum og takmarkandi áhrifum sem slíkar ráðstafanir hafa í för með sér. Gert er ráð fyrir að ekki sé heimilt að beita fleiri en einni tegund innflutningstakmarkana á sömu vörutegund vegna greiðslujafnaðar.

4. Aðilar staðfesta að aðeins sé heimilt að beita innflutningstakmörkunum, sem gripið er til vegna greiðslujafnaðar, til að stýra almennu innflutningsmagni og skulu þær ekki vera umfangsmeiri en nauðsyn krefur til að koma á greiðslujöfnuði. Aðilar skulu stjórna innflutningstakmörkunum með gagnsæjum hætti til þess að draga sem mest úr verndaráhrifum þeim samfara. Yfirvöld aðila sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili“) skulu færa fullnægjandi rök fyrir þeim viðmiðunum sem stuðst er við til að ákvarða hvaða vörur skulu háðar innflutningstakmörkunum. Aðilum er heimilt, eins og kveðið er á um í 3. mgr. XII. gr. og 10. mgr. XVIII. gr., þegar um tilteknar mikilvægar vörur er að ræða, að útiloka eða takmarka að lögð séu á almenn aukagjöld eða gripið til annarra ráðstafana vegna greiðslujafnaðar. Með hugtakinu „mikilvægar vörur“ er átt við vörur sem mæta grundvallarneysluþörfum eða eru þáttur í viðleitni aðila til að bæta greiðslujöfnuð, svo sem fjárfestingarvörur eða aðföng til framleiðslu. Við stjórnun magntakmarkana skulu aðilar aðeins úthluta leyfum að eigin ákvörðun þegar ekki

notwithstanding the provisions of Article II, price-based measures taken for balance-of-payments purposes may be applied by a Member in excess of the duties inscribed in the Schedule of that Member. Furthermore, that Member shall indicate the amount by which the price-based measure exceeds the bound duty clearly and separately under the notification procedures of this Understanding.

3. Members shall seek to avoid the imposition of new quantitative restrictions for balance-of-payments purposes unless, because of a critical balance-of-payments situation, price-based measures cannot arrest a sharp deterioration in the external payments position. In those cases in which a Member applies quantitative restrictions, it shall provide justification as to the reasons why price-based measures are not an adequate instrument to deal with the balance-of-payments situation. A Member maintaining quantitative restrictions shall indicate in successive consultations the progress made in significantly reducing the incidence and restrictive effect of such measures. It is understood that not more than one type of restrictive import measure taken for balance-of-payments purposes may be applied on the same product.

4. Members confirm that restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes may only be applied to control the general level of imports and may not exceed what is necessary to address the balance-of-payments situation. In order to minimize any incidental protective effects, a Member shall administer restrictions in a transparent manner. The authorities of the importing Member shall provide adequate justification as to the criteria used to determine which products are subject to restriction. As provided in paragraph 3 of Article XII and paragraph 10 of Article XVIII, Members may, in the case of certain essential products, exclude or limit the application of surcharges applied across the board or other measures applied for balance-of-payments purposes. The term “essential products” shall be understood to mean products which meet basic consumption needs or which contribute to the Member’s effort to improve its balance-of-payments situation, such as capital goods or inputs needed for production. In the administration of quantitative restrictions, a Member shall use discretionary licensing only when

verður hjá því komist og skulu þeir hverfa frá þeirri aðferð í áföngum. Færa skal viðeigandi rök fyrir því hvaða viðmiðanir eru notaðar við að ákvarða leyfilegt innflutningsmagn eða -verð.

Málsmeðferð í viðræðum um greiðslujöfnuð.

5. Nefnd um takmarkanir vegna greiðslujafnaðar (í þessu samkomulagi kölluð „nefndin") skal efna til viðræðna til þess að endurskoða allar innflutningstakmarkanir sem gripið er til vegna greiðslujafnaðar. Öllum aðilum, sem þess óska, er frjálst að taka sæti í nefndinni. Nefndin skal fylgja þeirri málsmeðferð í viðræðum um takmarkanir vegna greiðslujafnaðar sem samþykkt var 28. apríl 1970 (BISD 18S/48-53, í þessu samkomulagi nefnd „fullt viðræðuferli") með fyrirvara um þau ákvæði sem sett eru fram hér á eftir.

6. Aðili, sem beitir nýjum takmörkunum eða herðir almennt þær takmarkanir sem fyrir eru með því að auka verulega umfang ráðstafana, skal ganga til viðræðna við nefndina innan fjögurra mánaða frá því að slíkar ráðstafanir eru samþykktar. Aðili, sem samþykkir slíkar ráðstafanir, getur óskað eftir því að viðræður fari fram skv. a-lið 4. mgr. XII. gr. eða a-lið 12. mgr. XVIII. gr., eftir því sem við á. Komi engin slík beiðni fram skal formaður nefndarinnar bjóða viðkomandi aðila að efna til slíkra viðræðna. Atriði, sem kunna að verða athuguð í slíkum viðræðum, eru meðal annars innleiðsla nýrra takmarkana vegna greiðslujafnaðar eða aukið umfang takmarkana eða fjölgun vöruflokka sem þær ná til.
7. Nefndin skal endurskoða með reglulegu millibili, samkvæmt ákvæðum b-liðar 4. mgr. XII. gr. eða b-liðar 12. mgr. XVIII. gr., allar takmarkanir sem beitt er vegna greiðslujafnaðar, en þó kann tíðni viðræðna að breytast að fengnu samþykki þess aðila sem kallaður er til viðræðna eða samkvæmt sérstakri endurskoðunarmálsmeðferð sem aðalráðið kann að leggja til.

8. Viðræður geta farið fram samkvæmt einfaldaðri málsmeðferð sem samþykkt var 19. desember 1972 (BISD 20S/47-49, í þessu samkomulagi nefnd „einfaldað viðræðuferli") þegar um er að ræða aðildarlönd sem skemmst eru á veg komin í þróun eða þegar um er að ræða þróunaraðildarlönd sem leitast við að auka frelsi í samræmi við tímaáætlunina sem lögð hefur verið fyrir nefndina á fyrri viðræðufundum. Einnig er

unavoidable and shall phase it out progressively. Appropriate justification shall be provided as to the criteria used to determine allowable import quantities or values.

Procedures for Balance-of-Payments Consultations

5. The Committee on Balance-of-Payments Restrictions (referred to in this Understanding as the "Committee") shall carry out consultations in order to review all restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes. The membership of the Committee is open to all Members indicating their wish to serve on it. The Committee shall follow the procedures for consultations on balance-of-payments restrictions approved on 28 April 1970 (BISD 18S/48-53, referred to in this Understanding as "full consultation procedures"), subject to the provisions set out below.
6. A Member applying new restrictions or raising the general level of its existing restrictions by a substantial intensification of the measures shall enter into consultations with the Committee within four months of the adoption of such measures. The Member adopting such measures may request that a consultation be held under paragraph 4(a) of Article XII or paragraph 12(a) of Article XVIII as appropriate. If no such request has been made, the Chairman of the Committee shall invite the Member to hold such a consultation. Factors that may be examined in the consultation would include, *inter alia*, the introduction of new types of restrictive measures for balance-of-payments purposes, or an increase in the level or product coverage of restrictions.
7. All restrictions applied for balance-of-payments purposes shall be subject to periodic review in the Committee under paragraph 4(b) of Article XII or under paragraph 12(b) of Article XVIII, subject to the possibility of altering the periodicity of consultations in agreement with the consulting Member or pursuant to any specific review procedure that may be recommended by the General Council.
8. Consultations may be held under the simplified procedures approved on 19 December 1972 (BISD 20S/47-49, referred to in this Understanding as "simplified consultation procedures") in the case of least-developed country Members or in the case of developing country Members which are pursuing liberalization efforts in conformity with the schedule presented to the Committee in previous consultations. Simplified

heimilt að nota einfaldað viðræðuferli þegar endurskoðun á viðskiptastefnu þróunaraðildarlands er tímasett á sama almanaksári og viðræðurnar. Í slíkum tilvikum skal ákveða, á grundvelli þeirra atriða sem talin eru upp í 8. mgr. yfirlýsingarinnar frá 1979, hvort viðhafa skuli ítarlegt viðræðuferli. Aðeins er heimilt að efna tvisvar í röð til viðræðna samkvæmt einfölduðu viðræðuferli nema þegar um er að ræða aðildarlönd sem skemmst eru á veg komin í þróun.

consultation procedures may also be used when the Trade Policy Review of a developing country Member is scheduled for the same calendar year as the date fixed for the consultations. In such cases the decision as to whether full consultation procedures should be used will be made on the basis of the factors enumerated in paragraph 8 of the 1979 Declaration. Except in the case of least-developed country Members, no more than two successive consultations may be held under simplified consultation procedures.

Tilkynningar og gögn.

9. Aðilar skulu tilkynna aðalráðinu um nýjar innflutningstakmarkanir sem gripið er til vegna greiðslujafnaðar, eða breytingar á þeim, sem og um breyttar tímaáætlanir varðandi afnám slíkra ráðstafana sem tilkynntar eru skv. 1. mgr. Tilkynna skal aðalráðinu um umtalsverðar breytingar áður en eða eigi síðar en 30 dögum eftir að tilkynnt er um þær. Aðilar skulu árlega senda aðalskrifstofunni heildartilkynningu sem hefur að geyma allar breytingar á lögum og reglum, stefnumarkandi yfirlýsingum eða opinberum auglýsingum til athugunar af hálfu aðila. Tilkynningar skulu, að því marki sem unnt er, hafa að geyma tæmandi upplýsingar varðandi hvert tollskrársvið, um það hvers konar ráðstöfunum er beitt, hvaða viðmiðanir gilda um stjórnun þeirra, vörurnar sem þær taka til og áhrif þeirra á viðskiptaflæði.

10. Nefndinni er heimilt, að beiðni aðila, að endurskoða tilkynningar. Slík endurskoðun skal einungis taka til skýringar á sérstökum málefnum sem bent er á í tilkynningu eða könnunar á því hvort þörf sé á viðræðum skv. a-lið 4. mgr. XII. gr. eða a-lið 12. mgr. XVIII. gr. Aðilar, sem hafa ástæðu til að ætla að annar aðili hafi gripið til innflutningstakmarkana vegna greiðslujafnaðar, geta vakið athygli nefndarinnar á málinu. Formaður nefndarinnar skal óska eftir upplýsingum um ráðstafanirnar og veita öllum aðilum aðgang að þeim upplýsingum. Heimilt er að leggja spurningar fyrirfram fyrir þann aðila sem kallaður er til viðræðna, með fyrirvara um rétt allra aðila sem sæti eiga í nefndinni til að óska eftir viðeigandi skýringum á meðan viðræður standa yfir.

11. Aðili sem kallaður er til viðræðna skal taka saman greinargerð vegna viðræðnanna sem felur í sér, auk annarra upplýsinga sem taldar eru skipta máli: *a)* yfirlit yfir greiðslujöfnuð og horfur hvað hann varðar, þar á meðal umfjöllun um innri og ytri þætti sem hafa áhrif á greiðslu-

Notification and Documentation

9. A Member shall notify to the General Council the introduction of or any changes in the application of restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes, as well as any modifications in time-schedules for the removal of such measures as announced under paragraph 1. Significant changes shall be notified to the General Council prior to or not later than 30 days after their announcement. On a yearly basis, each Member shall make available to the Secretariat a consolidated notification, including all changes in laws, regulations, policy statements or public notices, for examination by Members. Notifications shall include full information, as far as possible, at the tariff-line level, on the type of measures applied, the criteria used for their administration, product coverage and trade flows affected.

10. At the request of any Member, notifications may be reviewed by the Committee. Such reviews would be limited to the clarification of specific issues raised by a notification or examination of whether a consultation under paragraph 4(a) of Article XII or paragraph 12(a) of Article XVIII is required. Members which have reasons to believe that a restrictive import measure applied by another Member was taken for balance-of-payments purposes may bring the matter to the attention of the Committee. The Chairman of the Committee shall request information on the measure and make it available to all Members. Without prejudice to the right of any member of the Committee to seek appropriate clarifications in the course of consultations, questions may be submitted in advance for consideration by the consulting Member.

11. The consulting Member shall prepare a Basic Document for the consultations which, in addition to any other information considered to be relevant, should include: *(a)* an overview of the balance-of-payments situation and prospects,

jöfnuð og stefnumarkandi ráðstafanir sem gripið hefur verið til á innlendum vettvangi til þess að koma aftur á traustu jafnvægi til frambúðar; *b)* ítarlega lýsingu á takmörkunum sem beitt er vegna greiðslujafnaðar, lagalegum grundvelli þeirra og þeim ráðstöfunum sem gerðar hafa verið til að draga úr verndaráhrifum þeim samfara; *c)* ráðstafanir sem gripið hefur verið til frá því síðast var efnt til viðræðna til að afnema innflutningstakmarkanir, með hliðsjón af niðurstöðum nefndarinnar; *d)* áætlun um að afnema og draga smám saman úr þeim takmörkunum sem eftir eru. Heimilt er, þegar við á, að vísa í upplýsingar sem hafa verið veittar í öðrum tilkynningum eða skýrslum sem sendar hafa verið Alþjóðaviðskiptastofnuninni. Aðili sem kallaður er til viðræðna skal, samkvæmt einfölduðu viðræðuferli, leggja fram skriflega yfirlýsingu þar sem fram koma grundvallarupplýsingar um þá þætti sem fyrrnefnd greinargerð tekur til.

12. Í því augnamiði að greiða fyrir viðræðum innan nefndarinnar skal aðalskrifstofan taka saman greinargerð um málsatvik þar sem fjallað er um hinar mismunandi hliðar viðræðuáætlunarinnar. Þegar um er að ræða þróunaraðildarlönd skal greinargerð aðalskrifstofunnar fela í sér almennar og sundurliðaðar upplýsingar sem máli skipta um áhrif ytra viðskiptaumhverfis á greiðslujöfnuð og horfur hvað hann varðar hjá þeim aðila sem kallaður er til viðræðna. Tækniþjónusta aðalskrifstofunnar skal, að beiðni þróunaraðildarlands, veita aðstoð við undirbúning gagna vegna viðræðnanna.

Niðurstöður viðræðna um greiðslujöfnuð.

13. Nefndin skal gefa aðalráðinu skýrslu um viðræðurnar. Þegar um fullt viðræðuferli er að ræða skulu niðurstöður nefndarinnar um hina mismunandi þætti viðræðuáætlunarinnar koma fram í skýrslunni sem og þær staðreyndir og þau rök sem niðurstöðurnar byggjast á. Í niðurstöðum sínum skal nefndin leitast við að setja fram tillögur um tilmæli með það fyrir augum að stuðla að framkvæmd ákvæða XII. gr. og B-hluta XVIII. gr., yfirlýsingarinnar frá 1979 og þessa samkomulags. Í þeim tilvikum, þegar tímaáætlun hefur verið lögð fram um afnám takmarkana sem gripið hefur verið til vegna greiðslujafnaðar, getur aðalráðið lagt til að aðili teljist uppfylla skyldur sínar samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 ef hann fylgir þeirri tímaáætlun. Hvenær sem aðalráðið setur fram sérstök tilmæli skal meta réttindi og skyldur aðila með

including a consideration of the internal and external factors having a bearing on the balance-of-payments situation and the domestic policy measures taken in order to restore equilibrium on a sound and lasting basis; *(b)* a full description of the restrictions applied for balance-of-payments purposes, their legal basis and steps taken to reduce incidental protective effects; *(c)* measures taken since the last consultation to liberalize import restrictions, in the light of the conclusions of the Committee; *(d)* a plan for the elimination and progressive relaxation of remaining restrictions. References may be made, when relevant, to the information provided in other notifications or reports made to the WTO. Under simplified consultation procedures, the consulting Member shall submit a written statement containing essential information on the elements covered by the Basic Document.

12. The Secretariat shall, with a view to facilitating the consultations in the Committee, prepare a factual background paper dealing with the different aspects of the plan for consultations. In the case of developing country Members, the Secretariat document shall include relevant background and analytical material on the incidence of the external trading environment on the balance-of-payments situation and prospects of the consulting Member. The technical assistance services of the Secretariat shall, at the request of a developing country Member, assist in preparing the documentation for the consultations.

Conclusions of Balance-of-Payments Consultations

13. The Committee shall report on its consultations to the General Council. When full consultation procedures have been used, the report should indicate the Committee's conclusions on the different elements of the plan for consultations, as well as the facts and reasons on which they are based. The Committee shall endeavour to include in its conclusions proposals for recommendations aimed at promoting the implementation of Articles XII and XVIII:B, the 1979 Declaration and this Understanding. In those cases in which a time-schedule has been presented for the removal of restrictive measures taken for balance-of-payments purposes, the General Council may recommend that, in adhering to such a time-schedule, a Member shall be deemed to be in compliance with its GATT 1994 obligations. Whenever the General Council has

hliðsjón af þeim tilmælum. Leggi aðalráðið ekki fram sérstakar tillögur um tilmæli skal skrá í niðurstöður nefndarinnar þau ólíku sjónarmið sem fram koma í nefndinni. Hafi einfaldað viðræðuferli verið notað skal skýrslan hafa að geyma samantekt á helstu atriðunum sem fjallað var um í nefndinni og ákvörðun um hvort þörf sé á fullu viðræðuferli.

made specific recommendations, the rights and obligations of Members shall be assessed in the light of such recommendations. In the absence of specific proposals for recommendations by the General Council, the Committee's conclusions should record the different views expressed in the Committee. When simplified consultation procedures have been used, the report shall include a summary of the main elements discussed in the Committee and a decision on whether full consultation procedures are required.

Samkomulag um túlkun XXIV. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994.

Aðilar,

sem hafa hliðsjón af ákvæðum XXIV. gr. GATT-samningsins frá 1994,

sem viðurkenna að tollabandalögum og fríverslunarsvæðum hefur fjölgað til mikilla muna og mikilvægi þeirra aukist frá því að GATT-samkomulagið frá 1947 var gert og að þau ráða nú yfir umtalsverðum hluta heimsviðskipta,

sem viðurkenna að aukinn samruni efnahagskerfa þeirra sem eiga aðild að slíkum samningum stuðlar að aukningu heimsviðskipta,

sem viðurkenna enn fremur að þessi aukning verði enn meiri ef afnám tolla og annarra takmarkandi viðskiptareglna milli hlutaðeigandi yfirráðasvæða nær til allra viðskipta og að aukningin verði minni ef eitthvert mikilvægt viðskiptasvið er undanskilið,

sem árétta að tilgangurinn með slíkum samningum ætti að vera að auðvelda viðskipti milli hlutaðeigandi yfirráðasvæða og ekki að setja hömlur á viðskipti annarra aðila við þessi yfirráðasvæði; og að þeir sem gera slíka samninga eða víkka gildissvið þeirra skuli, eftir því sem framast er unnt, forðast að skaða viðskipti annarra aðila,

sem eru einnig sannfærðir um nauðsyn þess að efla hlutverk vöruviðskiptaráðsins þegar endurskoða á samninga sem tilkynnt er um samkvæmt XXIV. gr., með því að skýra viðmiðanirnar og málsmeðferðina sem beitt er við mat á nýjum eða útvíkkuðum samningum og með því að auka gagnsæi allra samninga sem gerðir eru með hliðsjón af XXIV. gr.,

sem viðurkenna nauðsyn þess að sameiginlegur skilningur ríki um hvað felist í skyldum aðila samkvæmt 12. mgr. XXIV. gr.,

Understanding on the Interpretation of Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Members,

Having regard to the provisions of Article XXIV of GATT 1994;

Recognizing that customs unions and free-trade areas have greatly increased in number and importance since the establishment of GATT 1947 and today cover a significant proportion of world trade;

Recognizing the contribution to the expansion of world trade that may be made by closer integration between the economies of the parties to such agreements;

Recognizing also that such contribution is increased if the elimination between the constituent territories of duties and other restrictive regulations of commerce extends to all trade, and diminished if any major sector of trade is excluded;

Reaffirming that the purpose of such agreements should be to facilitate trade between the constituent territories and not to raise barriers to the trade of other Members with such territories; and that in their formation or enlargement the parties to them should to the greatest possible extent avoid creating adverse effects on the trade of other Members;

Convinced also of the need to reinforce the effectiveness of the role of the Council for Trade in Goods in reviewing agreements notified under Article XXIV, by clarifying the criteria and procedures for the assessment of new or enlarged agreements, and improving the transparency of all Article XXIV agreements;

Recognizing the need for a common understanding of the obligations of Members under paragraph 12 of Article XXIV;

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. Tollabandalög, fríverslunarsvæði og bráðabirgðasamningar sem leiða til myndunar tollabandalags eða fríverslunarsvæðis skulu, til að samrýmast ákvæðum XXIV. gr., meðal annars uppfylla ákvæði 5., 6., 7. og 8. mgr. þeirrar greinar.

5. mgr. XXIV. gr.

2. Mat skv. a-lið 5. mgr. XXIV. gr. á almennum áhrifum tolla og annarra viðskiptareglna sem er beitt fyrir og eftir myndun tollabandalags skal, að því er varðar tolla og gjöld, byggt á heildarmati á vegnu meðaltali tollskrártaxta og tolla sem innheimtir eru. Þetta mat skal byggt á tölfræðilegum upplýsingum um innflutning, sem tollabandalagið lætur í té fyrir næstliðið viðmiðunartímabil, á grundvelli tollskrársviðs, verðs og magns, sundurliðað fyrir hvert og eitt upprunaland Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Aðalskrifstofan skal reikna út vegið meðaltal tollskrártaxta og tolla sem eru innheimtir í samræmi við þá aðferðafræði sem var beitt við mat á tollatilboðum í Úrúgvæ-lotu marghliða viðskiptaviðræðnanna. Með þetta í huga skulu tollar og gjöld, sem taka skal tillit til, vera gildandi tolltaxtar. Viðurkennt er að í tengslum við heildarmat á áhrifum annarra viðskiptareglna, sem erfitt er að ná yfir eða taka saman, geti verið nauðsynlegt að láta fara fram rannsókn á einstökum ráðstöfunum, reglum, vörusviðum og áhrifum á viðskiptaflæði.

3. Hinn „sanngjarni tími“ sem um getur í c-lið 5. mgr. XXIV. gr. skal einungis í undantekningartilvikum vera lengri en tíu ár. Ef aðilar, sem eiga aðild að bráðabirgðasamningi, telja að tíu ár nægi ekki skulu þeir gera vöruviðskiptaráðinu ítarlega grein fyrir ástæðum þess að þörf sé á lengri fresti.

6. mgr. XXIV. gr.

4. Í 6. mgr. XXIV. gr. er kveðið á um málsmeðferð sem ber að fylgja þegar aðili sem myndar tollabandalag leggur til að bundinn tolltaxti verði hækkaður. Í þessu tilliti árétta aðilar að hefja skuli málsmeðferðina sem gerð er grein fyrir í XXVIII. gr., eins og hún er útfærð í viðmiðunarreglunum sem samþykktar voru 10. nóvember 1980 (BISD 27S/26-28) og í samkomu-

Hereby *agree* as follows:

1. Customs unions, free-trade areas, and interim agreements leading to the formation of a customs union or free-trade area, to be consistent with Article XXIV, must satisfy, *inter alia*, the provisions of paragraphs 5, 6, 7 and 8 of that Article.

Article XXIV:5

2. The evaluation under paragraph 5(a) of Article XXIV of the general incidence of the duties and other regulations of commerce applicable before and after the formation of a customs union shall in respect of duties and charges be based upon an overall assessment of weighted average tariff rates and of customs duties collected. This assessment shall be based on import statistics for a previous representative period to be supplied by the customs union, on a tariff-line basis and in values and quantities, broken down by WTO country of origin. The Secretariat shall compute the weighted average tariff rates and customs duties collected in accordance with the methodology used in the assessment of tariff offers in the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations. For this purpose, the duties and charges to be taken into consideration shall be the applied rates of duty. It is recognized that for the purpose of the overall assessment of the incidence of other regulations of commerce for which quantification and aggregation are difficult, the examination of individual measures, regulations, products covered and trade flows affected may be required.

3. The "reasonable length of time" referred to in paragraph 5(c) of Article XXIV should exceed 10 years only in exceptional cases. In cases where Members parties to an interim agreement believe that 10 years would be insufficient they shall provide a full explanation to the Council for Trade in Goods of the need for a longer period.

Article XXIV:6

4. Paragraph 6 of Article XXIV establishes the procedure to be followed when a Member forming a customs union proposes to increase a bound rate of duty. In this regard Members reaffirm that the procedure set forth in Article XXVIII, as elaborated in the guidelines adopted on 10 November 1980 (BISD 27S/26-28) and in the Understanding on the Interpretation of Arti-

laginu um túlkun XXVIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, áður en tollaívilnunum er breytt eða þær afturkallaðar við myndun tollabandalags eða við gerð bráðabirgðasamnings sem leiðir til myndunar tollabandalags.

5. Gengið skal til þessara samningaviðræðna í góðri trú með það í huga að koma sér saman um bætur sem hlutaðeigandi sætta sig við. Í slíkum viðræðum skal, eins og krafist er í 6. mgr. XXIV. gr., tekið tilhlýðilegt tillit til lækkunar tolla á sama tollskrársviði sem aðrir þátttakendur í tollabandalaginu hafa veitt við myndun þess. Ef slík lækkun nægir ekki til að veita nauðsynlegar bætur býður tollabandalagið bætur sem geta verið í formi tollalækkana á öðrum tollskrársviðum. Aðilar sem hafa samningsrétt varðandi bindingu, sem verið er að breyta eða afnema, skulu taka slíkt boð til athugunar. Ef bæturnar eru áfram óviðunandi skal samningaviðræðunum haldið áfram. Ef ekki er hægt, þrátt fyrir slíka viðleitni, að komast að samkomulagi um bætur skv. XXVIII. gr., eins og útfært er í samkomulaginu um túlkun XXVIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, innan eðlilegs tíma frá því að samningaviðræður hófust skal tollabandalaginu þó frjálst að breyta ívilnunum eða afturkalla þær; aðilum sem slíkt hefur áhrif á er þá frjálst að afturkalla ívilnanir sem eru í meginatriðum jafngildar í samræmi við XXVIII. gr.

6. Ákvæði GATT-samningsins frá 1994 leggja engum aðila, sem hefur ávinning af lækkun tolla í kjölfar myndunar tollabandalags eða gerðar bráðabirgðasamnings sem leiðir til myndunar tollabandalags, þær skyldur á herðar að greiða þátttakendum þess bætur.

Endurskoðun á tollabandalögum og fríverslunarsvæðum.

7. Allar tilkynningar skv. a-lið 7. mgr. XXIV. gr. skulu skoðaðar af starfshópi með hliðsjón af viðeigandi ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 og 1. mgr. þessa samkomulags. Starfshópurinn skal leggja skýrslu fyrir vöruviðskiptaráðið um niðurstöður sínar þar að lútandi. Vöruviðskiptaráðinu er heimilt að beina þeim tilmælum til aðila eftir því sem það telur við eiga.

8. Að því er varðar bráðabirgðasamninga er starfshópnum heimilt að setja fram í skýrslu sinni viðeigandi tilmæli um fyrirhugaðan tímaramma og þær ráðstafanir sem nauðsynlegar eru

cle XXVIII of GATT 1994, must be commenced before tariff concessions are modified or withdrawn upon the formation of a customs union or an interim agreement leading to the formation of a customs union.

5. These negotiations will be entered into in good faith with a view to achieving mutually satisfactory compensatory adjustment. In such negotiations, as required by paragraph 6 of Article XXIV, due account shall be taken of reductions of duties on the same tariff line made by other constituents of the customs union upon its formation. Should such reductions not be sufficient to provide the necessary compensatory adjustment, the customs union would offer compensation, which may take the form of reductions of duties on other tariff lines. Such an offer shall be taken into consideration by the Members having negotiating rights in the binding being modified or withdrawn. Should the compensatory adjustment remain unacceptable, negotiations should be continued. Where, despite such efforts, agreement in negotiations on compensatory adjustment under Article XXVIII as elaborated by the Understanding on the Interpretation of Article XXVIII of GATT 1994 cannot be reached within a reasonable period from the initiation of negotiations, the customs union shall, nevertheless, be free to modify or withdraw the concessions; affected Members shall then be free to withdraw substantially equivalent concessions in accordance with Article XXVIII.

6. GATT 1994 imposes no obligation on Members benefiting from a reduction of duties consequent upon the formation of a customs union, or an interim agreement leading to the formation of a customs union, to provide compensatory adjustment to its constituents.

Review of Customs Unions and Free-Trade Areas

7. All notifications made under paragraph 7(a) of Article XXIV shall be examined by a working party in the light of the relevant provisions of GATT 1994 and of paragraph 1 of this Understanding. The working party shall submit a report to the Council for Trade in Goods on its findings in this regard. The Council for Trade in Goods may make such recommendations to Members as it deems appropriate.

8. In regard to interim agreements, the working party may in its report make appropriate recommendations on the proposed time-frame and on measures required to complete the formation of

til að ljúka við myndun tollabandalagsins eða fríverslunarsvæðisins. Ef nauðsyn krefur getur starfshópurinn gengist fyrir frekari endurskoðun á samningnum.
9. Aðilar, sem eiga aðild að bráðabirgðasamningi, skulu tilkynna vöruviðskiptaráðinu um umtalsverðar breytingar á skipulagi og tímaáætlun í samningnum og, ef fram kemur beiðni um það, skal ráðið skoða þessar breytingar.
10. Ef ekki er að finna skipulag og tímaáætlun í bráðabirgðasamningi sem tilkynnt er um skv. a-lið 7. mgr. XXIV. gr., andstætt c-lið 5. mgr. XXIV. gr., skal starfshópurinn mæla með slíku skipulagi og tímaáætlun í skýrslu sinni. Hlutaðeigandi skulu ekki viðhalda eða koma slíkum samningi í framkvæmd, eftir því sem við á, ef þeir eru ekki reiðubúnir að breyta honum í samræmi við þessi tilmæli. Setja skal ákvæði um síðari endurskoðun á framkvæmd tilmælanna.

11. Tollabandalög og þátttakendur í fríverslunarsvæðum skulu gefa vöruviðskiptaráðinu skýrslu með reglulegu millibili um framkvæmd viðkomandi samnings, eins og SAMNINGSAÐILAR að GATT-samkomulaginu frá 1947 gerðu ráð fyrir í fyrirmælum sínum til ráðs GATT-samkomulagsins frá 1947 varðandi skýrslur um svæðisbundna samninga (BISD 18S/38). Tilkynna skal jafnóðum um allar verulegar breytingar og/eða þróun í samningunum.

Lausn deilumála.

12. Beita má ákvæðum XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála, að því er varðar málefni sem koma upp vegna beitingar þeirra ákvæða XXIV. gr. sem snerta tollabandalög, fríverslunarsvæði eða bráðabirgðasamninga sem leiða til myndunar tollabandalags eða fríverslunarsvæðis.

12. mgr. XXIV. gr.

13. Sérhver aðili ber, samkvæmt GATT-samningnum frá 1994, fulla ábyrgð á því að farið sé að öllum ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 og skal gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og hann hefur tök á til að tryggja að svæðisbundnar og staðbundnar stjórnir og yfirvöld á yfirráðasvæði hans fari að ákvæðunum.
14. Beita má ákvæðum XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu

the customs union or free-trade area. It may if necessary provide for further review of the agreement.

9. Members parties to an interim agreement shall notify substantial changes in the plan and schedule included in that agreement to the Council for Trade in Goods and, if so requested, the Council shall examine the changes.
10. Should an interim agreement notified under paragraph 7(a) of Article XXIV not include a plan and schedule, contrary to paragraph 5(c) of Article XXIV, the working party shall in its report recommend such a plan and schedule. The parties shall not maintain or put into force, as the case may be, such agreement if they are not prepared to modify it in accordance with these recommendations. Provision shall be made for subsequent review of the implementation of the recommendations.
11. Customs unions and constituents of free-trade areas shall report periodically to the Council for Trade in Goods, as envisaged by the CONTRACTING PARTIES to GATT 1947 in their instruction to the GATT 1947 Council concerning reports on regional agreements (BISD 18S/38), on the operation of the relevant agreement. Any significant changes and/or developments in the agreements should be reported as they occur.

Dispute Settlement

12. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding may be invoked with respect to any matters arising from the application of those provisions of Article XXIV relating to customs unions, free-trade areas or interim agreements leading to the formation of a customs union or free-trade area.

Article XXIV:12

13. Each Member is fully responsible under GATT 1994 for the observance of all provisions of GATT 1994, and shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure such observance by regional and local governments and authorities within its territory.

14. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding may be

um lausn deilumála, að því er varðar ráðstafanir sem svæðisbundnar eða staðbundnar stjórnir og yfirvöld á yfirráðasvæði aðila grípa til og hafa áhrif á að samningurinn sé virtur. Ef nefndin um lausn deilumála úrskurðar að ákvæði í GATT-samningnum frá 1994 hafi ekki verið virt skal hlutaðeigandi aðili gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og hann hefur tök á til að tryggja að ákvæðið sé virt. Ákvæðin um bætur og frestun ívilnana eða annarra skyldna gilda þegar ekki hefur reynst unnt að tryggja að ákvæði séu virt.

15. Sérhver aðili skuldbindur sig til að fjalla um málflutning annars aðila með velvilja og veita nægileg tækifæri til viðræðna að því er varðar ráðstafanir sem gerðar eru á yfirráðasvæði hins fyrrnefnda og hafa áhrif á framkvæmd GATT-samningsins frá 1994.

invoked in respect of measures affecting its observance taken by regional or local governments or authorities within the territory of a Member. When the Dispute Settlement Body has ruled that a provision of GATT 1994 has not been observed, the responsible Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure its observance. The provisions relating to compensation and suspension of concessions or other obligations apply in cases where it has not been possible to secure such observance.

15. Each Member undertakes to accord sympathetic consideration to and afford adequate opportunity for consultation regarding any representations made by another Member concerning measures affecting the operation of GATT 1994 taken within the territory of the former.

Samkomulag um túlkun XXVIII. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994.

Aðilar koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. Í beiðni um undanþágu eða um framlengingu gildandi undanþágu skal lýsa þeim ráðstöfunum sem aðili hefur í hyggju að grípa til, þeim sérstöku stefnumiðum sem aðili leitast við að ná og ástæðum þess að aðili getur ekki náð stefnumiðum sínum með ráðstöfunum sem eru í samræmi við skyldur hans samkvæmt GATT-samningnum frá 1994.

2. Undanþága, sem er í gildi á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, skal, nema hún sé framlengd í samræmi við málsmeðferðina hér að framan og málsmeðferðina í IX. gr. samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, falla niður á þeim degi sem hún rennur út eða tveimur árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, hvort heldur er fyrr.

3. Aðili, sem telur að ávinningur, sem hann hefur samkvæmt GATT-samningnum frá 1994, sé gerður að engu eða skertur vegna þess að:

a) aðili, sem nýtur undanþágu, virðir ekki skilmála eða skilyrði undanþágunnar, eða

b) beitt er ráðstöfun sem er í samræmi við skilmála og skilyrði undanþágunnar,

getur nýtt sér ákvæði XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála.

Understanding in Respect of Waivers of Obligations under the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Members hereby *agree* as follows:

1. A request for a waiver or for an extension of an existing waiver shall describe the measures which the Member proposes to take, the specific policy objectives which the Member seeks to pursue and the reasons which prevent the Member from achieving its policy objectives by measures consistent with its obligations under GATT 1994.

2. Any waiver in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement shall terminate, unless extended in accordance with the procedures above and those of Article IX of the WTO Agreement, on the date of its expiry or two years from the date of entry into force of the WTO Agreement, whichever is earlier.

3. Any Member considering that a benefit accruing to it under GATT 1994 is being nullified or impaired as a result of:

(a) the failure of the Member to whom a waiver was granted to observe the terms or conditions of the waiver, or

(b) the application of a measure consistent with the terms and conditions of the waiver

may invoke the provisions of Article XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

Samkomulag um túlkun XXVIII. gr. hins almenna samnings um tolla og viðskipti frá 1994.

Aðilar koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. Að því er varðar breytingu á ívilnun eða afturköllun hennar skal sá aðili, sem hefur hæsta hlutfall útflutningsvöru sem ívilnunin hefur áhrif á (þ.e. útflutnings vörunnar á markað þess aðila sem breytir ívilnuninni eða afturkallar hana) miðað við heildarútflutning, teljast eiga hagsmuna að gæta sem aðalbirgir ef hann á ekki þegar upphaflegan samningsrétt eða hagsmuna að gæta sem aðalbirgir eins og kveðið er á um í 1. mgr. XXVIII. gr. Þó er samkomulag um að vöruviðskiptaráðið endurskoði þessa málsgrein fimm árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina í því augnamiði að ákveða hvort þessi viðmiðun hafi tryggt á fullnægjandi hátt endurdreifingu samningsréttarins til hagsbóta fyrir litla og meðalstóra aðila sem eru útflytjendur (hér á eftir nefndir „útflutningsaðilar"). Ef svo reynist ekki verður hugað að mögulegum úrbótum, meðal annars, með tilliti til þess hvort næg gögn séu fyrirliggjandi, að setja viðmiðun sem byggist á því hvert hlutfall útflutnings, sem ívilnunin hefur áhrif á, er miðað við útflutning viðkomandi vöru á alla markaði.

2. Ef aðili telur sig eiga hagsmuna að gæta sem aðalbirgir skv. 1. mgr. skal hann gera skriflegt tilkall til þess og senda ásamt sönnunargögnum til aðilans sem leggur til að ívilnuninni verði breytt eða hún afturkölluð og upplýsa jafnframt aðalskrifstofuna um það. Í þessum tilvikum gildir 4. mgr. í „málsmeðferð í samningaviðræðum skv. XXVIII. gr." sem samþykkt var 10. nóvember 1980 (BISD 27S/26-28).

3. Þegar ákvarðað er hvaða aðilar eigi hagsmuna að gæta sem aðalbirgjar (skv. 1. mgr. hér að framan eða 1. mgr. XXVIII. gr.), eða eigi verulegra hagsmuna að gæta, skal aðeins taka tilllit til viðskipta með viðkomandi vöru á grundvelli bestu kjara. Þó skal einnig tekið tillit til viðskipta með viðkomandi vöru á grundvelli ósamningsbundinna fríðinda ef viðskiptin sem um ræðir njóta ekki lengur góðs af slíkri fríðindameðferð og eru þar með orðin viðskipti á grundvelli bestu kjara þegar samningaviðræður fara fram um breytingu á ívilnun eða afturköllun hennar eða njóta ekki lengur góðs af slíkum fríðindum þegar samningaviðræðum lýkur.

Understanding on the Interpretation of Article XXVIII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Members hereby *agree* as follows:

1. For the purposes of modification or withdrawal of a concession, the Member which has the highest ratio of exports affected by the concession (i.e. exports of the product to the market of the Member modifying or withdrawing the concession) to its total exports shall be deemed to have a principal supplying interest if it does not already have an initial negotiating right or a principal supplying interest as provided for in paragraph 1 of Article XXVIII. It is however agreed that this paragraph will be reviewed by the Council for Trade in Goods five years from the date of entry into force of the WTO Agreement with a view to deciding whether this criterion has worked satisfactorily in securing a redistribution of negotiating rights in favour of small and medium-sized exporting Members. If this is not the case, consideration will be given to possible improvements, including, in the light of the availability of adequate data, the adoption of a criterion based on the ratio of exports affected by the concession to exports to all markets of the product in question.

2. Where a Member considers that it has a principal supplying interest in terms of paragraph 1, it should communicate its claim in writing, with supporting evidence, to the Member proposing to modify or withdraw a concession, and at the same time inform the Secretariat. Paragraph 4 of the "Procedures for Negotiations under Article XXVIII" adopted on 10 November 1980 (BISD 27S/26-28) shall apply in these cases.

3. In the determination of which Members have a principal supplying interest (whether as provided for in paragraph 1 above or in paragraph 1 of Article XXVIII) or substantial interest, only trade in the affected product which has taken place on an MFN basis shall be taken into consideration. However, trade in the affected product which has taken place under non-contractual preferences shall also be taken into account if the trade in question has ceased to benefit from such preferential treatment, thus becoming MFN trade, at the time of the negotiation for the modification or withdrawal of the concession, or will do so by the conclusion of that negotiation.

4. Þegar tollaívilnun fyrir nýja vöru (þ.e. vöru sem engar tölfræðilegar upplýsingar um viðskipti eru til um sem ná yfir þriggja ára tímabil) er breytt eða hún afturkölluð skal aðili, sem á upphaflegan samningsrétt varðandi tollskrársvið þar sem varan er eða var flokkuð, talinn eiga upphaflegan samningsrétt varðandi ívilnunina sem um ræðir. Þegar ákvarðað er hvort um hagsmuni sem aðalbirgir og verulega hagsmuni sé að ræða, og þegar bætur eru reiknaðar út, skal meðal annars taka tillit til framleiðslugetu og fjárfestingar í viðkomandi vöru í landi útflutningsaðila og áætlana um útflutningsaukningu og einnig spár um eftirspurn eftir vörunni hjá aðila sem er innflytjandi (hér á eftir nefndur „innflutningsaðili"). Í þessari málsgrein felur „ný vara" í sér vöruheiti sem er tekið út af tollskrársviði sem fyrir er.

5. Ef aðili telur sig eiga hagsmuna að gæta sem aðalbirgir eða verulegra hagsmuna að gæta samkvæmt 4. mgr. skal hann gera tilkall til þess skriflega og senda ásamt sönnunargögnum til aðilans sem leggur til að ívilnuninni verði breytt eða hún afturkölluð og upplýsa jafnframt aðalskrifstofuna um það. Í þessum tilvikum gildir 4. mgr. í framangreindri „málsmeðferð í samningaviðræðum skv. XXVIII. gr."

6. Þegar tolltaxtakvóti kemur í stað ótakmarkaðar tollaívilnunar skal bótafjárhæð vera hærri en sem nemur þeim viðskiptum sem breytingar á ívilnun hafa í raun haft áhrif á. Reiknigrunnur bóta skal vera sú fjárhæð sem talið er að verði umfram kvóta í væntanlegum viðskiptum. Gert er ráð fyrir að útreikningur á væntanlegum viðskiptum byggist á þeirri tölu sem er hærri af eftirfarandi:

a) meðaltali ársviðskipta á næstliðnu þriggja ára viðmiðunartímabili að viðbættu meðaltali ársaukningar innflutnings á sama tímabili, eða að viðbættum 10 af hundraði, hvort heldur er hærra; eða
b) viðskiptum á næstliðnu ári að viðbættum 10 af hundraði.

Fjárhæð bótaábyrgðar aðila skal aldrei nema meira en þeirri fjárhæð sem algjör afturköllun ívilnunar hefði í för með sér.

7. Veita skal hverjum aðila sem á hagsmuna að gæta sem aðalbirgir samkvæmt 1. mgr. hér að framan eða 1. mgr. XXVIII. gr., með tilliti til ívilnunar sem er breytt eða afturkölluð, upphaflegan samningsrétt að því er varðar bótaívilnanir, nema hlutaðeigandi aðilar samþykki annað bótaform.

4. When a tariff concession is modified or withdrawn on a new product (i.e. a product for which three years' trade statistics are not available) the Member possessing initial negotiating rights on the tariff line where the product is or was formerly classified shall be deemed to have an initial negotiating right in the concession in question. The determination of principal supplying and substantial interests and the calculation of compensation shall take into account, *inter alia*, production capacity and investment in the affected product in the exporting Member and estimates of export growth, as well as forecasts of demand for the product in the importing Member. For the purposes of this paragraph, "new product" is understood to include a tariff item created by means of a breakout from an existing tariff line.

5. Where a Member considers that it has a principal supplying or a substantial interest in terms of paragraph 4, it should communicate its claim in writing, with supporting evidence, to the Member proposing to modify or withdraw a concession, and at the same time inform the Secretariat. Paragraph 4 of the above-mentioned "Procedures for Negotiations under Article XXVIII" shall apply in these cases.

6. When an unlimited tariff concession is replaced by a tariff rate quota, the amount of compensation provided should exceed the amount of the trade actually affected by the modification of the concession. The basis for the calculation of compensation should be the amount by which future trade prospects exceed the level of the quota. It is understood that the calculation of future trade prospects should be based on the greater of:

(a) the average annual trade in the most recent representative three-year period, increased by the average annual growth rate of imports in that same period, or by 10 per cent, whichever is the greater; or
(b) trade in the most recent year increased by 10 per cent.

In no case shall a Member's liability for compensation exceed that which would be entailed by complete withdrawal of the concession.

7. Any Member having a principal supplying interest, whether as provided for in paragraph 1 above or in paragraph 1 of Article XXVIII, in a concession which is modified or withdrawn shall be accorded an initial negotiating right in the compensatory concessions, unless another form of compensation is agreed by the Members concerned.

Marakess-bókun við hinn almenna samning um tolla og viðskipti frá 1994.

Aðilar,

sem hafa átt í samningaviðræðum innan ramma GATT-samkomulagsins frá 1947, í samræmi við ráðherrayfirlýsinguna um Úrúgvæ-lotuna,

koma sér hér með saman um eftirfarandi,

1. Skrá aðila í viðauka við þessa bókun mun verða skrá þess aðila í viðauka við GATT-samninginn frá 1994 daginn sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi að því er þann aðila varðar. Skrár, sem lagðar eru fram í samræmi við ráðherraákvörðunina um ráðstafanir til hagsbóta fyrir þau lönd sem eru skemmst á veg komin í þróun, skulu teljast til viðauka við þessa bókun.

2. Tollalækkanir, sem hver aðili samþykkir, skulu koma til framkvæmda í fimm jöfnum skrefum, nema annað sé tilgreint í skrá aðila. Fyrsta lækkunin skal koma til framkvæmda á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, en sérhver síðari lækkun 1. janúar næstu ár eftir það og skal endanlegt hlutfall vera komið til framkvæmda eigi síðar en fjórum árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, nema annað sé tilgreint í skrá þess aðila. Ef annað er ekki tilgreint í skrá hans skal aðili, sem staðfestir samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina eftir gildistöku hans, láta allar hlutfallslækkanir, sem þegar hafa átt sér stað, koma til framkvæmda daginn sem sá samningur öðlast gildi gagnvart þeim aðila og jafnframt lækkanir, sem hann væri samkvæmt undanfarandi málslið skuldbundinn til að láta koma til framkvæmda 1. janúar næsta ár á eftir auk þess að láta allar lækkanir, sem eftir eru á skránni sem tilgreind er í undanfarandi málslið, koma til framkvæmda. Lækkað tollhlutfall skal hverju sinni jafnað í fyrsta aukastaf. Að því er varðar landbúnaðarvörur, eins og þær eru skilgreindar í 2. gr. samningsins um landbúnað, skulu lækkanir koma til framkvæmda eins og tilgreint er í viðkomandi köflum skránna.

3. Að fenginni beiðni skal af hálfu aðila gerð marghliða athugun á framkvæmd ívilnana og skuldbindinga í skránum sem fylgja þessari bókun. Þetta hefur ekki áhrif á réttindi og skyldur aðila samkvæmt samningunum í 1. viðauka A við samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

4. Eftir að skrá aðila í viðauka við þessa bókun er orðin að skrá í viðauka við GATT-samning-

Marrakesh Protocol to the General Agreement on Tariffs and Trade 1994

Members,

Having carried out negotiations within the framework of GATT 1947, pursuant to the Ministerial Declaration on the Uruguay Round,

Hereby *agree* as follows:

1. The schedule annexed to this Protocol relating to a Member shall become a Schedule to GATT 1994 relating to that Member on the day on which the WTO Agreement enters into force for that Member. Any schedule submitted in accordance with the Ministerial Decision on Measures in Favour of Least-Developed Countries shall be deemed to be annexed to this Protocol.

2. The tariff reductions agreed upon by each Member shall be implemented in five equal rate reductions, except as may be otherwise specified in a Member's Schedule. The first such reduction shall be made effective on the date of entry into force of the WTO Agreement, each successive reduction shall be made effective on 1 January of each of the following years, and the final rate shall become effective no later than the date four years after the date of entry into force of the WTO Agreement, except as may be otherwise specified in that Member's Schedule. Unless otherwise specified in its Schedule, a Member that accepts the WTO Agreement after its entry into force shall, on the date that Agreement enters into force for it, make effective all rate reductions that have already taken place together with the reductions which it would under the preceding sentence have been obligated to make effective on 1 January of the year following, and shall make effective all remaining rate reductions on the schedule specified in the previous sentence. The reduced rate should in each stage be rounded off to the first decimal. For agricultural products, as defined in Article 2 of the Agreement on Agriculture, the staging of reductions shall be implemented as specified in the relevant parts of the schedules.

3. The implementation of the concessions and commitments contained in the schedules annexed to this Protocol shall, upon request, be subject to multilateral examination by the Members. This would be without prejudice to the rights and obligations of Members under Agreements in Annex 1A of the WTO Agreement.

4. After the schedule annexed to this Protocol relating to a Member has become a Schedule to

inn frá 1994 í samræmi við ákvæði 1. mgr. er þeim aðila hvenær sem er heimilt að fresta ívilnunum í skránni eða afturkalla þær að hluta til eða að öllu leyti að því er varðar vöru frá öðrum þátttakanda í Úrúgvæ-lotunni, sem er aðalbirgir þeirrar vöru, á meðan skrá þess síðarnefnda er enn ekki orðin að skrá í viðauka við GATT-samninginn frá 1994. Þó er einungis heimilt að gera slíka ráðstöfun eftir að skrifleg tilkynning um frestun eða afturköllun ívilnana hefur verið send til vöruviðskiptaráðsins og eftir að viðræður hafa farið fram, hafi þeirra verið óskað, við aðila sem á verulegra hagsmuna að gæta varðandi viðkomandi vöru, enda sé skrá hans þá orðin að skrá í viðauka við GATT-samninginn frá 1994. Frestaðar eða afturkallaðar ívilnanir af þessu tagi skulu aftur koma til framkvæmda frá og með þeim degi er skrá aðilans, sem á hagsmuna að gæta sem aðalbirgir, verður að skrá í viðauka við GATT-samninginn frá 1994.

5. a) Með fyrirvara um ákvæði 2. mgr. 4. gr. samningsins um landbúnað, að því er varðar tilvísun í b- og c-lið 1. mgr. II. gr. GATT-samningsins frá 1994 til dagsetningar þess samnings, skal dagsetning þessarar bókunar vera viðmiðunardagsetningin fyrir hverja vöru sem ívilnanir, samkvæmt ívilnanaskrá sem fylgir þessari bókun, taka til.

b) Að því er varðar tilvísun í a-lið 6. mgr. II. gr. GATT-samningsins frá 1994 til dagsetningar þess samnings skal dagsetning þessarar bókunar vera gildandi dagsetning fyrir ívilnanaskrá sem fylgir þessari bókun.

6. Um breytingu eða afturköllun ívilnana varðandi aðrar ráðstafanir en tolla, sbr. III. hluta skránna, gilda ákvæði XXVIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 og „málsmeðferð í samningaviðræðum skv. XXVIII. gr." sem samþykkt var 10. nóvember 1980 (BISD 27S/26-28). Þetta hefur ekki áhrif á réttindi og skyldur aðila samkvæmt GATT-samningnum frá 1994.

7. Í þeim tilvikum þegar skrá í viðauka við þessa bókun hefur í för með sér óhagstæðari meðferð vöru en kveðið var á um varðandi slíka vöru í skrám GATT-samkomulagsins frá 1947 fyrir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina skal sá aðili sem skráin varðar teljast hafa gripið til viðeigandi aðgerða eins og annars hefði verið nauðsynlegt samkvæmt við-

GATT 1994 pursuant to the provisions of paragraph 1, such Member shall be free at any time to withhold or to withdraw in whole or in part the concession in such Schedule with respect to any product for which the principal supplier is any other Uruguay Round participant the schedule of which has not yet become a Schedule to GATT 1994. Such action can, however, only be taken after written notice of any such withholding or withdrawal of a concession has been given to the Council for Trade in Goods and after consultations have been held, upon request, with any Member, the relevant schedule relating to which has become a Schedule to GATT 1994 and which has a substantial interest in the product involved. Any concessions so withheld or withdrawn shall be applied on and after the day on which the schedule of the Member which has the principal supplying interest becomes a Schedule to GATT 1994.

5. (a) Without prejudice to the provisions of paragraph 2 of Article 4 of the Agreement on Agriculture, for the purpose of the reference in paragraphs 1(b) and 1(c) of Article II of GATT 1994 to the date of that Agreement, the applicable date in respect of each product which is the subject of a concession provided for in a schedule of concessions annexed to this Protocol shall be the date of this Protocol.

(b) For the purpose of the reference in paragraph 6(a) of Article II of GATT 1994 to the date of that Agreement, the applicable date in respect of a schedule of concessions annexed to this Protocol shall be the date of this Protocol.

6. In cases of modification or withdrawal of concessions relating to non-tariff measures as contained in Part III of the schedules, the provisions of Article XXVIII of GATT 1994 and the "Procedures for Negotiations under Article XXVIII" adopted on 10 November 1980 (BISD 27S/26-28) shall apply. This would be without prejudice to the rights and obligations of Members under GATT 1994.

7. In each case in which a schedule annexed to this Protocol results for any product in treatment less favourable than was provided for such product in the Schedules of GATT 1947 prior to the entry into force of the WTO Agreement, the Member to whom the schedule relates shall be deemed to have taken appropriate action as

komandi ákvæðum XXVIII. gr. GATT-samkomulagsins frá 1947 eða GATT-samningsins frá 1994. Ákvæði þessarar málsgreinar eiga aðeins við um Egyptaland, Perú, Suður-Afríku og Úrúgvæ.

8. Viðaukaskrárnar eru gildar á ensku, frönsku eða spænsku eins og tilgreint er í hverri skrá.

9. Þessi bókun er dagsett 15. apríl 1994.

SAMNINGUR UM LANDBÚNAÐ

Aðilar,

sem hafa ákveðið að skapa grundvöll fyrir því að hefja umbætur í viðskiptum með landbúnaðarvörur í samræmi við markmið samningaviðræðnanna eins og gerð er grein fyrir þeim í yfirlýsingunni frá Punta del Este,

sem hafa hugfast að langtímamarkmið þeirra, eins og það var samþykkt við endurskoðun sem fram fór á miðju samningstímabili Úrúgvæ-lotunnar, „er að koma á réttlátu viðskiptakerfi fyrir landbúnaðarvörur sem miðast við þarfir markaðarins og hefja umbótaferli með því að semja um skuldbindingar um stuðning og vernd og setja strangari og skilvirkari reglur og verklagsreglur innan vébanda GATT“,

sem hafa enn fremur hugfast að „fyrrnefnt langtímamarkmið er að draga verulega og í síauknum mæli úr stuðningi og vernd í landbúnaði á umsömdu tímabili í þeim tilgangi að leiðrétta og koma í veg fyrir takmarkanir og röskun á heimsmarkaði fyrir landbúnaðarvörur“,

sem einsetja sér að beita sér fyrir sérstökum skuldbindingum á sviði markaðsaðgangs, innanlandsstuðnings, samkeppni í útflutningi og að komast að samkomulagi um málefni er varða hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna,

sem hafa samþykkt að við framkvæmd skuldbindinga sinna um markaðsaðgang muni aðilar, sem eru iðnríki (hér á eftir nefnd „iðnaðaraðildarlönd“), taka fullt tillit til sérstakra þarfa og aðstæðna aðila, sem eru þróunarlönd (hér á eftir nefndir „þróunaraðildarlönd“), með því að veita betri aðgangstækifæri og -skilmála vegna landbúnaðarafurða sem eru sérlega mikilvægar fyrir þá aðila, þar með talið sem mest viðskiptafrelsi með landbúnaðarafurðir frá hitabeltinu, eins og samþykkt var við endurskoðunina sem fram fór á miðju samningstímabilinu og vegna vara sem eru mikilvægar með tilliti til þess að auka annars konar ræktun en ræktun ólöglegra eiturlyfjaplantna,

sem gera sér ljóst að jafna skuli skuldbind-

would have been otherwise necessary under the relevant provisions of Article XXVIII of GATT 1947 or 1994. The provisions of this paragraph shall apply only to Egypt, Peru, South Africa and Uruguay.

8. The Schedules annexed hereto are authentic in the English, French or Spanish language as specified in each Schedule.

9. The date of this Protocol is 15 April 1994.

AGREEMENT ON AGRICULTURE

Members,

Having decided to establish a basis for initiating a process of reform of trade in agriculture in line with the objectives of the negotiations as set out in the Punta del Este Declaration;

Recalling that their long-term objective as agreed at the Mid-Term Review of the Uruguay Round “is to establish a fair and market-oriented agricultural trading system and that a reform process should be initiated through the negotiation of commitments on support and protection and through the establishment of strengthened and more operationally effective GATT rules and disciplines”;

Recalling further that “the above-mentioned long-term objective is to provide for substantial progressive reductions in agricultural support and protection sustained over an agreed period of time, resulting in correcting and preventing restrictions and distortions in world agricultural markets”;

Committed to achieving specific binding commitments in each of the following areas: market access; domestic support; export competition; and to reaching an agreement on sanitary and phytosanitary issues;

Having agreed that in implementing their commitments on market access, developed country Members would take fully into account the particular needs and conditions of developing country Members by providing for a greater improvement of opportunities and terms of access for agricultural products of particular interest to these Members, including the fullest liberalization of trade in tropical agricultural products as agreed at the Mid-Term Review, and for products of particular importance to the diversification of production from the growing of illicit narcotic crops;

Noting that commitments under the reform

ingum samkvæmt umbótaáætluninni á sanngjarnan hátt niður á alla aðila, með hliðsjón af þáttum sem eru ekki viðskiptalegs eðlis, þar með talið fæðuöryggi og nauðsyn þess að vernda umhverfið; með hliðsjón af samkomulaginu um að sérstök og mismunandi meðferð fyrir þróunarlöndin sé óaðskiljanlegur hluti samningaviðræðnanna og að teknu tilliti til hugsanlegra neikvæðra áhrifa af framkvæmd umbótaáætlunarinnar á þau lönd sem eru skemmst á veg komin í þróun og þróunarlönd sem eru nettómatvælainnflytjendur,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

programme should be made in an equitable way among all Members, having regard to non-trade concerns, including food security and the need to protect the environment, having regard to the agreement that special and differential treatment for developing countries is an integral element of the negotiations, and taking into account the possible negative effects of the implementation of the reform programme on least-developed and net food-importing developing countries;

Hereby *agree* as follows:

I. HLUTI

1. gr.

Skilgreining hugtaka.

Í þessum samningi er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir, nema annað sé nauðsynlegt með tilliti til samhengis:

a) „heildarstuðningur“: árlegur stuðningur, gefinn upp í fjárhæðum, sem er veittur framleiðanda grunnlandbúnaðarvöru vegna tiltekinnar landbúnaðarvöru, eða stuðningur sem ekki tengist sérstakri landbúnaðarvöru og er almennt veittur framleiðendum í landbúnaði, að undanskildum stuðningi sem er veittur á grundvelli áætlana sem uppfylla skilyrði um undanþágu frá því að draga úr stuðningi skv. 2. viðauka við þennan samning, sem er:

   i) að því er varðar stuðning sem er veittur á viðmiðunartímabili, tilgreindur í viðkomandi töflum ítarefnisins sem vitnað er til í IV. hluta í skrá aðila; og

   ii) að því er varðar stuðning sem er veittur á hvaða ári framkvæmdartímabilsins sem er og eftir það reiknaður út í samræmi við ákvæði 3. viðauka þessa samnings, að teknu tilliti til þeirra gagna og þeirrar aðferðafræði sem er notuð í töflum ítarefnisins sem vitnað er til í IV. hluta í skrá aðila;

b) „grunnlandbúnaðarvara“: er í tengslum við skuldbindingar um innanlandsstuðning skilgreind sem framleiðsluvara sem er eins nálægt fyrsta sölustigi og unnt er, eins og tilgreint er í skrá aðila og tengdu ítarefni;

c) „opinber útgjöld“ eða „útgjöld“: meðal annars tekjuliðir sem eru felldir niður;

PART I

Article 1

Definition of Terms

In this Agreement, unless the context otherwise requires:

(a) "Aggregate Measurement of Support" and "AMS" mean the annual level of support, expressed in monetary terms, provided for an agricultural product in favour of the producers of the basic agricultural product or non-product-specific support provided in favour of agricultural producers in general, other than support provided under programmes that qualify as exempt from reduction under Annex 2 to this Agreement, which is:

   (i) with respect to support provided during the base period, specified in the relevant tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of a Member's Schedule; and

   (ii) with respect to support provided during any year of the implementation period and thereafter, calculated in accordance with the provisions of Annex 3 of this Agreement and taking into account the constituent data and methodology used in the tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of the Member's Schedule;

(b) "basic agricultural product" in relation to domestic support commitments is defined as the product as close as practicable to the point of first sale as specified in a Member's Schedule and in the related supporting material;

(c) "budgetary outlays" or "outlays" includes revenue foregone;

d) „jafngildur stuðningur“: árlegur stuðningur, gefinn upp í fjárhæðum, sem er veittur framleiðendum grunnlandbúnaðarvöru með því að grípa til einnar eða fleiri ráðstafana, sem ekki er unnt að reikna út í samræmi við aðferðafræði við útreikning á heildarstuðningi, að undanskildum stuðningi sem er veittur á grundvelli áætlana sem uppfylla skilyrði um undanþágu frá því að draga úr stuðningi skv. 2. viðauka við þennan samning, og sem er:

i) að því er varðar stuðning sem er veittur á viðmiðunartímabili, tilgreindur í viðkomandi töflum með ítarefni sem vitnað er til í IV. hluta í skrá aðila; og

ii) að því er varðar stuðning sem er veittur á hvaða ári framkvæmdartímabilsins sem er og eftir það, reiknaður út í samræmi við ákvæði 4. viðauka þessa samnings, að teknu tilliti til þeirra gagna og aðferðafræði sem er notað í töflum ítarefnisins sem vitnað er til í IV. hluta í skrá aðila;

e) „útflutningsstyrkir“: styrkir sem eru háðir útflutningsmagni, þar með taldir útflutningsstyrkir sem eru taldir upp í 9. gr. þessa samnings;

f) „framkvæmdartímabil“: sex ára tímabil sem hefst árið 1995, nema hvað varðar 13. gr. en þá er um að ræða níu ára tímabil sem hefst árið 1995;

g) „ívilnanir vegna markaðsaðgangs“: allar skuldbindingar um markaðsaðgang sem grundvallast á þessum samningi;

h) „samanlagður heildarstuðningur“: samanlögð fjárhæð alls innanlandsstuðnings við framleiðendur í landbúnaði, sem er reiknuð út sem samanlögð fjárhæð alls heildarstuðnings vegna grunnlandbúnaðarvöru, alls heildarstuðnings sem ekki tengist sérstakri landbúnaðarvöru og alls jafngilds stuðnings vegna landbúnaðarvara, og sem er:

i) að því er varðar stuðning sem er veittur á viðmiðunartímabili (þ.e. „samanlagður heildarstuðningur sem lagður er til grundvallar“) og hámarksstuðning sem leyfilegt er að veita á hvaða ári framkvæmdartímabilsins sem er eða eftir það (þ.e. „árlegt og endanlegt skuldbindingastig“), eins og tilgreint er í IV. hluta í skrá aðila; og

(d) "Equivalent Measurement of Support" means the annual level of support, expressed in monetary terms, provided to producers of a basic agricultural product through the application of one or more measures, the calculation of which in accordance with the AMS methodology is impracticable, other than support provided under programmes that qualify as exempt from reduction under Annex 2 to this Agreement, and which is:

(i) with respect to support provided during the base period, specified in the relevant tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of a Member's Schedule; and

(ii) with respect to support provided during any year of the implementation period and thereafter, calculated in accordance with the provisions of Annex 4 of this Agreement and taking into account the constituent data and methodology used in the tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of the Member's Schedule;

(e) "export subsidies" refers to subsidies contingent upon export performance, including the export subsidies listed in Article 9 of this Agreement;

(f) "implementation period" means the six-year period commencing in the year 1995, except that, for the purposes of Article 13, it means the nine-year period commencing in 1995;

(g) "market access concessions" includes all market access commitments undertaken pursuant to this Agreement;

(h) "Total Aggregate Measurement of Support" and "Total AMS" mean the sum of all domestic support provided in favour of agricultural producers, calculated as the sum of all aggregate measurements of support for basic agricultural products, all non-product-specific aggregate measurements of support and all equivalent measurements of support for agricultural products, and which is:

(i) with respect to support provided during the base period (i.e. the "Base Total AMS") and the maximum support permitted to be provided during any year of the implementation period or thereafter (i.e. the "Annual and Final Bound Commitment Levels"), as specified in Part IV of a Member's Schedule; and

ii) að því er varðar stuðning sem er í raun veittur á hvaða ári framkvæmdartímabilsins sem er eða eftir það (þ.e. „samanlagður gildandi heildarstuðningur"), reiknaður út í samræmi við ákvæði þessa samnings, meðal annars 6. gr., og í samræmi við gögn og aðferðafræði sem er notuð í töflum ítarefnisins sem vitnað er til í IV. hluta í skrá aðila;

i) „ár": eins og það er notað í f-lið hér að framan og í tengslum við sérstakar skuldbindingar aðila, vísar til almanaksárs, fjárhagseða markaðsárs sem er tilgreint í skránni sem gildir fyrir þann aðila.

2. gr.
Vörur sem falla undir samninginn.

Þessi samningur gildir um þær vörur sem taldar eru upp í 1. viðauka við þennan samning, hér á eftir nefndar landbúnaðarvörur.

II. HLUTI

3. gr.
Innfelling ívilnana og skuldbindinga.

1. Skuldbindingar um innanlandsstuðning og útflutningsstyrki, sem er að finna í IV. hluta í skrá hvers aðila, eru skuldbindingar um að takmarka styrkveitingu og eru hér með gerðar óaðskiljanlegur hluti af GATT-samningnum frá 1994.

2. Með fyrirvara um ákvæði 6. gr. skal aðili ekki veita innlendum framleiðendum stuðning umfram þær skuldbindingar sem eru tilgreindar í I. þætti IV. hluta í skrá hans.

3. Með fyrirvara um ákvæði b-liðar 2. mgr. og 4. mgr. 9. gr. skal aðili ekki veita útflutningsstyrki, sem eru taldir upp í 1. mgr. 9. gr., vegna landbúnaðarvara eða vöruflokka, sem eru tilgreindir í II. þætti IV. hluta í skrá hans, umfram skuldbindingar um opinber útgjöld og magn sem þar er tilgreint og ekki veita slíka styrki vegna landbúnaðarvöru sem ekki er tilgreind í þeim þætti skrárinnar.

III. HLUTI

4. gr.
Markaðsaðgangur.

1. Ívilnanir vegna markaðsaðgangs, sem fyrirfinnast í skrám, lúta að tollabindingum og tollalækkunum og öðrum skuldbindingum um markaðsaðgang sem þar eru tilgreindar.

(ii) with respect to the level of support actually provided during any year of the implementation period and thereafter (i.e. the "Current Total AMS"), calculated in accordance with the provisions of this Agreement, including Article 6, and with the constituent data and methodology used in the tables of supporting material incorporated by reference in Part IV of the Member's Schedule;

(i) "year" in paragraph (f) above and in relation to the specific commitments of a Member refers to the calendar, financial or marketing year specified in the Schedule relating to that Member.

Article 2
Product Coverage

This Agreement applies to the products listed in Annex 1 to this Agreement, hereinafter referred to as agricultural products.

PART II

Article 3
Incorporation of Concessions and Commitments

1. The domestic support and export subsidy commitments in Part IV of each Member's Schedule constitute commitments limiting subsidization and are hereby made an integral part of GATT 1994.

2. Subject to the provisions of Article 6, a Member shall not provide support in favour of domestic producers in excess of the commitment levels specified in Section I of Part IV of its Schedule.

3. Subject to the provisions of paragraphs 2(b) and 4 of Article 9, a Member shall not provide export subsidies listed in paragraph 1 of Article 9 in respect of the agricultural products or groups of products specified in Section II of Part IV of its Schedule in excess of the budgetary outlay and quantity commitment levels specified therein and shall not provide such subsidies in respect of any agricultural product not specified in that Section of its Schedule.

PART III

Article 4
Market Access

1. Market access concessions contained in Schedules relate to bindings and reductions of tariffs, and to other market access commitments as specified therein.

2. Aðilar skulu ekki viðhalda, grípa til eða taka upp á nýjan leik ráðstafanir sem krafa hefur verið gerð um að breyta í venjulega tolla,[8] nema kveðið sé á um annað í 5. gr. og 5. viðauka.

5. gr.

Sérstök verndarákvæði.

1. Þrátt fyrir ákvæði b-liðar 1. mgr. í II. gr. GATT-samningsins frá 1994 er aðila heimilt að hagnýta sér ákvæði 4. og 5. mgr. hér á eftir í tengslum við innflutning á landbúnaðarvöru ef ráðstöfunum, sem um getur í 2. mgr. 4. gr. þessa samnings, hefur verið breytt í venjulega tolla og varan er merkt með „SSG“ í skrá hans, er sýnir að hún fellur undir ívilnun sem heimilt er að beita ákvæðum þessarar greinar gagnvart, ef:

a) innflutt magn þeirrar vöru inn á tollsvæði aðila, sem veitir ívilnun, fer á tilteknu ári yfir markstig sem stendur í tengslum við gildandi tækifæri til markaðsaðgangs eins og um getur í 4. mgr.; eða, en þó ekki samtímis:

b) verðið, sem varan má vera á við innflutning inn á tollsvæði aðila sem veitir ívilnun, eins og það er ákvarðað á grundvelli c.i.f. innflutningsverðs viðkomandi vörusendingar, tilgreint í innlendum gjaldmiðli, fer niður fyrir markverð sem er jafnt viðmiðunarverði[9] sem er meðaltal áranna 1986-1988 fyrir viðkomandi vöru.

2. Innflutningur samkvæmt gildandi skuldbindingum um aðgang og lágmarksaðgang að markaði, sem komið er á sem hluta af ívilnun skv. 1. mgr. hér að framan, skal talinn með í þeim tilgangi að ákvarða það innflutningsmagn sem krafist er til að hægt sé að grípa til ákvæða a-liðar 1. mgr. og 4. mgr., en viðbótartollar, sem eru lagðir á annaðhvort samkvæmt a-lið 1. mgr. og 4. mgr. eða b-lið 1. mgr. og 5. mgr. hér á eftir, skulu ekki hafa áhrif á innflutning samkvæmt slíkum skuldbindingum.

3. Hafi sendingar af viðkomandi vöru verið komnar af stað á grundvelli samnings, sem gerður er áður en viðbótartollur er lagður á samkvæmt a-lið 1. mgr. og 4. mgr., skulu þær undanþegnar slíkum viðbótartolli að því tilskildu að þær geti talist með innflutningsmagni

2. Members shall not maintain, resort to, or revert to any measures of the kind which have been required to be converted into ordinary customs duties[8], except as otherwise provided for in Article 5 and Annex 5.

Article 5

Special Safeguard Provisions

1. Notwithstanding the provisions of paragraph 1(b) of Article II of GATT 1994, any Member may take recourse to the provisions of paragraphs 4 and 5 below in connection with the importation of an agricultural product, in respect of which measures referred to in paragraph 2 of Article 4 of this Agreement have been converted into an ordinary customs duty and which is designated in its Schedule with the symbol "SSG" as being the subject of a concession in respect of which the provisions of this Article may be invoked, if:

(a) the volume of imports of that product entering the customs territory of the Member granting the concession during any year exceeds a trigger level which relates to the existing market access opportunity as set out in paragraph 4; or, but not concurrently:

(b) the price at which imports of that product may enter the customs territory of the Member granting the concession, as determined on the basis of the c.i.f. import price of the shipment concerned expressed in terms of its domestic currency, falls below a trigger price equal to the average 1986 to 1988 reference price[9] for the product concerned.

2. Imports under current and minimum access commitments established as part of a concession referred to in paragraph 1 above shall be counted for the purpose of determining the volume of imports required for invoking the provisions of subparagraph 1(a) and paragraph 4, but imports under such commitments shall not be affected by any additional duty imposed under either subparagraph 1(a) and paragraph 4 or subparagraph 1(b) and paragraph 5 below.

3. Any supplies of the product in question which were *en route* on the basis of a contract settled before the additional duty is imposed under subparagraph 1(a) and paragraph 4 shall be exempted from any such additional duty, provided that they may be counted in the volume of imports

viðkomandi vöru árið eftir með það fyrir augum að beita ákvæðum a-liðar 1. mgr. á því ári.

4. Viðbótartollur, sem lagður er á samkvæmt a-lið 1. mgr., skal einungis vera í gildi út árið sem hann er lagður á og einungis lagður á að því marki að hann fari ekki yfir þriðjung af álagningarstigi venjulegs tolls sem er í gildi á árinu sem gripið er til aðgerðarinnar. Markstig skal ákvarðað í samræmi við eftirfarandi atriði er byggjast á tækifærum til markaðsaðgangs, þ.e. innflutningur sem hlutfall af samsvarandi innanlandsneyslu[10] þriggja næstliðinna ára sem upplýsingar eru tiltækar um:

a) ef slík tækifæri til markaðsaðgangs fyrir vöru eru 10% eða minna skal grunnmarkstig vera 125%;

b) ef slík tækifæri til markaðsaðgangs fyrir vöru eru meira en 10% eða minna en 30% skal grunnmarkstig vera 110%;

c) ef slík tækifæri til markaðsaðgangs fyrir vöru eru meiri en 30% skal grunnmarkstig vera 105%;

Í öllum tilvikum er heimilt, á hvaða ári sem er, að leggja viðbótartollinn á ef raunmagn viðkomandi vöru, sem er flutt inn á tollsvæði aðila sem veitir ívilnunina, fer yfir summuna af (x) framangreindu grunnmarkstigi margfölduðu með meðalinnflutningsmagni þriggja næstliðinna ára sem upplýsingar eru tiltækar um og (y) breytingum á raunmagni innanlandsneyslu viðkomandi vöru á næsta ári á undan sem upplýsingar eru til um samanborið við árið þar á undan, að því tilskildu að markstigið sé ekki innan við 105% af meðalinnflutningsmagni í (x) hér að framan.

5. Viðbótartollur, sem er lagður á samkvæmt b-lið 1. mgr., skal ákvarðaður í samræmi við eftirfarandi atriði:

a) ef mismunur á c.i.f. innflutningsverði vörusendingar í innlendum gjaldmiðli (hér á eftir nefnt „innflutningsverð“) og markverði, eins og það er skilgreint í þeim lið, er 10% af markverðinu eða minna er enginn viðbótartollur lagður á;

of the product in question during the following year for the purposes of triggering the provisions of subparagraph 1(a) in that year.

4. Any additional duty imposed under subparagraph 1(a) shall only be maintained until the end of the year in which it has been imposed, and may only be levied at a level which shall not exceed one third of the level of the ordinary customs duty in effect in the year in which the action is taken. The trigger level shall be set according to the following schedule based on market access opportunities defined as imports as a percentage of the corresponding domestic consumption[10] during the three preceding years for which data are available:

(a) where such market access opportunities for a product are less than or equal to 10 per cent, the base trigger level shall equal 125 per cent;

(b) where such market access opportunities for a product are greater than 10 per cent but less than or equal to 30 per cent, the base trigger level shall equal 110 per cent;

(c) where such market access opportunities for a product are greater than 30 per cent, the base trigger level shall equal 105 per cent.

In all cases the additional duty may be imposed in any year where the absolute volume of imports of the product concerned entering the customs territory of the Member granting the concession exceeds the sum of (*x*) the base trigger level set out above multiplied by the average quantity of imports during the three preceding years for which data are available and (*y*) the absolute volume change in domestic consumption of the product concerned in the most recent year for which data are available compared to the preceding year, provided that the trigger level shall not be less than 105 per cent of the average quantity of imports in (*x*) above.

5. The additional duty imposed under subparagraph 1(b) shall be set according to the following schedule:

(a) if the difference between the c.i.f. import price of the shipment expressed in terms of the domestic currency (hereinafter referred to as the "import price") and the trigger price as defined under that subparagraph is less than or equal to 10 per cent of the trigger price, no additional duty shall be imposed;

b) ef mismunurinn á innflutningsverði og markverði (hér á eftir nefndur „mismunurinn“) er meiri en 10% en 40% af markverðinu eða minni skal viðbótartollurinn jafngilda 30% af þeim hluta mismunarins sem er umfram 10%;

c) ef mismunurinn er meiri en 40% en 60% af markverði eða minni skal viðbótartollurinn jafngilda 50% af þeim hluta mismunarins sem er umfram 40%, að viðbættum leyfilegum viðbótartolli skv. b-lið;

d) ef mismunurinn er meiri en 60% en 75% eða minni skal viðbótartollurinn jafngilda 70% af þeim hluta mismunarins sem er umfram 60% af markverðinu, að viðbættum leyfilegum viðbótartolli skv. b- og c-lið;

e) ef mismunurinn er meiri en 75% af markverði skal viðbótartollurinn jafngilda 90% af þeim hluta mismunarins sem er umfram 75%, að viðbættum leyfilegum viðbótartollum skv. b-, c- og d-lið;

6. Að því er varðar vörur sem hætt er við skemmdum eða eru árstíðabundnar skal taka tillit til sérstakra eiginleika þeirra þegar framangreindum skilyrðum er beitt. Einkum eru styttri tímabil samkvæmt a-lið 1. mgr. og samkvæmt 4. mgr. leyfileg þegar vísað er til samsvarandi tímabila á viðmiðunartímabilinu og mismunandi viðmiðunarverð á mismunandi tímabilum er leyfilegt skv. b-lið 1. mgr.

7. Beiting sérstakra verndarráðstafana skal vera gagnsæ. Aðili, sem grípur til aðgerða á grundvelli a-liðar 1. mgr. hér að framan, skal senda um það skriflega tilkynningu ásamt viðeigandi gögnum til landbúnaðarnefndarinnar með eins miklum fyrirvara og unnt er og að minnsta kosti innan 10 daga frá því að slík aðgerð kemur til framkvæmda. Þegar nauðsynlegt er að deila breytingum á neyslumagni niður á einstök tollskrársvið, sem aðgerðir skv. 4. mgr. taka til, skulu viðeigandi gögn fela í sér þær upplýsingar og aðferðir sem stuðst er við þegar breytingunum er deilt niður. Aðili sem grípur til aðgerða á grundvelli 4. mgr., skal veita aðilum sem eiga hagsmuna að gæta tækifæri til viðræðna um skilyrði fyrir beitingu slíkra aðgerða. Aðili, sem grípur til aðgerða á grundvelli b-liðar 1. mgr.

(b) if the difference between the import price and the trigger price (hereinafter referred to as the “difference”) is greater than 10 per cent but less than or equal to 40 per cent of the trigger price, the additional duty shall equal 30 per cent of the amount by which the difference exceeds 10 per cent;

(c) if the difference is greater than 40 per cent but less than or equal to 60 per cent of the trigger price, the additional duty shall equal 50 per cent of the amount by which the difference exceeds 40 per cent, plus the additional duty allowed under (b);

(d) if the difference is greater than 60 per cent but less than or equal to 75 per cent, the additional duty shall equal 70 per cent of the amount by which the difference exceeds 60 per cent of the trigger price, plus the additional duties allowed under (b) and (c);

(e) if the difference is greater than 75 per cent of the trigger price, the additional duty shall equal 90 per cent of the amount by which the difference exceeds 75 per cent, plus the additional duties allowed under (b), (c) and (d).

6. For perishable and seasonal products, the conditions set out above shall be applied in such a manner as to take account of the specific characteristics of such products. In particular, shorter time periods under subparagraph 1(a) and paragraph 4 may be used in reference to the corresponding periods in the base period and different reference prices for different periods may be used under subparagraph 1(b).

7. The operation of the special safeguard shall be carried out in a transparent manner. Any Member taking action under subparagraph 1(a) above shall give notice in writing, including relevant data, to the Committee on Agriculture as far in advance as may be practicable and in any event within 10 days of the implementation of such action. In cases where changes in consumption volumes must be allocated to individual tariff lines subject to action under paragraph 4, relevant data shall include the information and methods used to allocate these changes. A Member taking action under paragraph 4 shall afford any interested Members the opportunity to consult with it in respect of the conditions of application of such action. Any Member taking action under subparagraph 1(b) above shall give

hér að framan, skal senda um það skriflega tilkynningu ásamt viðeigandi gögnum til landbúnaðarnefndarinnar innan 10 daga frá því að sú fyrsta af slíkum aðgerðum kemur til framkvæmda eða, að því er varðar vörur sem hætt er við skemmdum eða eru árstíðabundnar, fyrsta aðgerðin á tilteknu tímabili. Aðilar skuldbinda sig, eftir því sem unnt er, til að hagnýta sér ekki ákvæði b-liðar 1. mgr. ef innflutningsmagn viðkomandi vöru fer minnkandi. Í báðum tilvikum skal aðili, sem grípur til slíkra aðgerða, veita aðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, tækifæri til viðræðna um skilyrði fyrir beitingu slíkra aðgerða.

8. Ef ráðstafanir eru gerðar í samræmi við 1.-7. mgr. hér að framan skuldbinda aðilar sig til að hagnýta sér ekki, að því er slíkar ráðstafanir varðar, ákvæði a-liðar 1. mgr. og 3. mgr. XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994 eða 2. mgr. 8. gr. samningsins um verndarráðstafanir.

9. Ákvæði þessarar greinar skulu vera áfram í gildi meðan umbótaferlið stendur yfir eins og það er ákvarðað skv. 20. gr.

notice in writing, including relevant data, to the Committee on Agriculture within 10 days of the implementation of the first such action or, for perishable and seasonal products, the first action in any period. Members undertake, as far as practicable, not to take recourse to the provisions of subparagraph 1(b) where the volume of imports of the products concerned are declining. In either case a Member taking such action shall afford any interested Members the opportunity to consult with it in respect of the conditions of application of such action.

8. Where measures are taken in conformity with paragraphs 1 through 7 above, Members undertake not to have recourse, in respect of such measures, to the provisions of paragraphs 1(a) and 3 of Article XIX of GATT 1994 or paragraph 2 of Article 8 of the Agreement on Safeguards.

9. The provisions of this Article shall remain in force for the duration of the reform process as determined under Article 20.

IV. HLUTI

6. gr.

Skuldbindingar er varða innanlandsstuðning.

1. Skuldbindingar sérhvers aðila, skv. IV. hluta skrár hans, um að draga úr innanlandsstuðningi skulu taka til allra ráðstafana varðandi innanlandsstuðning við framleiðendur í landbúnaði, að undanskildum innlendum ráðstöfunum sem eru ekki háðar ákvæðum um að draga úr stuðningi samkvæmt þeim viðmiðunum sem eru settar fram í þessari grein og 2. viðauka við þennan samning. Skuldbindingarnar eru nefndar „samanlagður heildarstuðningur“ og „árlegt og endanlegt skuldbindingastig“.

2. Í samræmi við samninginn, sem var gerður við endurskoðunina á miðju samningstímabilinu um að ráðstafanir hins opinbera um stuðning, beinan eða óbeinan, til að efla þróun í landbúnaði og úti á landsbyggðinni séu óaðskiljanlegur hluti af þróunaráætlunum í þróunarlöndum, skulu fjárfestingarstyrkir, sem eru almennt í boði fyrir landbúnað þróunaraðildarlanda, og aðfangastyrkir í landbúnaði, sem eru almennt í boði fyrir framleiðendur með lágar tekjur eða ónóg aðföng í þróunaraðildarlandi, vera undanþegnir skuldbindingum um að draga úr innanlandsstuðningi, sem að öðrum kosti tækju til slíkra ráðstafana, og á það sama við um innanlandsstuðning við framleiðendur í þróunaraðildarlöndum til að hvetja til annars konar ræktunar

PART IV

Article 6

Domestic Support Commitments

1. The domestic support reduction commitments of each Member contained in Part IV of its Schedule shall apply to all of its domestic support measures in favour of agricultural producers with the exception of domestic measures which are not subject to reduction in terms of the criteria set out in this Article and in Annex 2 to this Agreement. The commitments are expressed in terms of Total Aggregate Measurement of Support and "Annual and Final Bound Commitment Levels".

2. In accordance with the Mid-Term Review Agreement that government measures of assistance, whether direct or indirect, to encourage agricultural and rural development are an integral part of the development programmes of developing countries, investment subsidies which are generally available to agriculture in developing country Members and agricultural input subsidies generally available to low-income or resource-poor producers in developing country Members shall be exempt from domestic support reduction commitments that would otherwise be applicable to such measures, as shall domestic support to producers in developing country Members to encourage diversification from growing illicit narcotic crops. Domestic support

en ræktunar ólöglegra eiturlyfjaplantna. Við útreikning aðila á samanlögðum gildandi heildarstuðningi er ekki nauðsynlegt að taka innanlandsstuðning með sem er í samræmi við viðmiðanir þessarar málsgreinar.

3. Litið er svo á að aðili hafi staðið við skuldbindingar sínar um að draga úr innanlandsstuðningi ef innanlandsstuðningur við framleiðendur í landbúnaði á tilteknu ári, tilgreindur sem samanlagður gildandi heildarstuðningur, fer ekki yfir það samsvarandi árlega eða endanlega skuldbindingastig sem er tilgreint í IV. hluta í skrá aðila.

4. a) Við útreikning aðila á samanlögðum gildandi heildarstuðningi er honum ekki gert skylt að taka með eða minnka:

i) innanlandsstuðning sem tengist sérstakri vöru, sem að öðrum kosti ætti að taka með í útreikningi aðila á gildandi heildarstuðningi, ef slíkur stuðningur fer ekki yfir 5% af heildarframleiðsluverðmæti grunnlandbúnaðarvöru hjá þeim aðila á viðkomandi ári; og

ii) innanlandsstuðning sem ekki tengist sérstakri vöru, sem að öðrum kosti ætti að taka með í útreikningi aðila á gildandi heildarstuðningi, ef slíkur stuðningur fer ekki yfir 5% af verðmæti heildarframleiðslu í landbúnaði hjá þeim aðila.

b) Að því er varðar þróunaraðildarlönd skal lágmarkshlutfall samkvæmt þessari málsgrein vera 10%.

5. a) Beinar greiðslur samkvæmt áætlunum um að takmarka framleiðslu skulu ekki háðar skuldbindingum um að draga úr innanlandsstuðningi ef:

i) slíkar greiðslur miðast við ákveðin svæði og ákveðinn afrakstur; eða

ii) slíkar greiðslur eru inntar af hendi vegna 85% eða minna af grunnframleiðslumagni; eða

iii) greiðslur fyrir búpening fara eftir föstum fjölda dýra.

b) Undanþága frá skuldbindingu um að draga úr beinum greiðslum, sem eru í samræmi við viðmiðanirnar hér að framan, skal koma fram í því að verðgildi þessara beinu greiðslna er ekki tekið með í útreikningi aðila á samanlögðum gildandi heildarstuðningi.

meeting the criteria of this paragraph shall not be required to be included in a Member's calculation of its Current Total AMS.

3. A Member shall be considered to be in compliance with its domestic support reduction commitments in any year in which its domestic support in favour of agricultural producers expressed in terms of Current Total AMS does not exceed the corresponding annual or final bound commitment level specified in Part IV of the Member's Schedule.

4. (a) A Member shall not be required to include in the calculation of its Current Total AMS and shall not be required to reduce:

(i) product-specific domestic support which would otherwise be required to be included in a Member's calculation of its Current AMS where such support does not exceed 5 per cent of that Member's total value of production of a basic agricultural product during the relevant year; and

(ii) non-product-specific domestic support which would otherwise be required to be included in a Member's calculation of its Current AMS where such support does not exceed 5 per cent of the value of that Member's total agricultural production.

(b) For developing country Members, the de minimis percentage under this paragraph shall be 10 per cent.

5. (a) Direct payments under production-limiting programmes shall not be subject to the commitment to reduce domestic support if:

(i) such payments are based on fixed area and yields; or

(ii) such payments are made on 85 per cent or less of the base level of production; or

(iii) livestock payments are made on a fixed number of head.

(b) The exemption from the reduction commitment for direct payments meeting the above criteria shall be reflected by the exclusion of the value of those direct payments in a Member's calculation of its Current Total AMS.

7. gr.
Almennar verklagsreglur um innanlandsstuðning.

1. Sérhver aðili skal sjá til þess að ráðstöfunum um innanlandsstuðning við framleiðendur í landbúnaði, sem eru ekki háðar skuldbindingum um að draga úr stuðningi vegna þess að þær eru í samræmi við viðmiðanirnar sem settar eru fram í 2. viðauka við þennan samning, sé viðhaldið í samræmi við það.

2. a) Ráðstafanir um innanlandsstuðning við framleiðendur í landbúnaði, þar með taldar breytingar á slíkum ráðstöfunum, og ráðstafanir, sem eru gerðar síðar og ekki er unnt að sýna fram á að séu í samræmi við viðmiðanirnar í 2. viðauka við þennan samning eða séu undanþegnar ákvæðum um að draga úr stuðningi á grundvelli annarra ákvæða í þessum samningi, skulu teknar með í útreikningi aðila á samanlögðum gildandi heildarstuðningi.

b) Ef ekki er fyrir hendi skuldbinding um samanlagðan heildarstuðning í IV. hluta í skrá aðila skal aðili ekki veita framleiðendum í landbúnaði stuðning umfram viðkomandi lágmark sem sett er fram í 4. mgr. 6. gr.

V. HLUTI

8. gr.
Skuldbindingar er varða samkeppni í útflutningi.

Sérhver aðili skuldbindur sig til að veita ekki útflutningsstyrki nema í samræmi við þennan samning og þær skuldbindingar sem tilgreindar eru í skrá þess aðila.

9. gr.
Skuldbindingar er varða útflutningsstyrki.

1. Eftirtaldir útflutningsstyrkir eru háðir skuldbindingum um að draga úr stuðningi á grundvelli þessa samnings:

a) beinir styrkir, þar með taldar greiðslur í fríðu, sem stjórnvöld eða stofnanir á vegum þeirra veita fyrirtæki, atvinnugrein, framleiðendum landbúnaðarvöru, samvinnufélagi eða öðrum samtökum slíkra framleiðenda eða markaðsráði, enda séu þeir háðir útflutningsmagni;

b) sala eða ráðstöfun af hálfu stjórnvalda eða stofnana á vegum þeirra til útflutnings á birgðum landbúnaðarvara, sem ekki eru verslunarvara, á lægra verði en sambærilegu verði sem kaupendur greiða

Article 7
General Disciplines on Domestic Support

1. Each Member shall ensure that any domestic support measures in favour of agricultural producers which are not subject to reduction commitments because they qualify under the criteria set out in Annex 2 to this Agreement are maintained in conformity therewith.

2. (a) Any domestic support measure in favour of agricultural producers, including any modification to such measure, and any measure that is subsequently introduced that cannot be shown to satisfy the criteria in Annex 2 to this Agreement or to be exempt from reduction by reason of any other provision of this Agreement shall be included in the Member's calculation of its Current Total AMS.

(b) Where no Total AMS commitment exists in Part IV of a Member's Schedule, the Member shall not provide support to agricultural producers in excess of the relevant de minimis level set out in paragraph 4 of Article 6.

PART V

Article 8
Export Competition Commitments

Each Member undertakes not to provide export subsidies otherwise than in conformity with this Agreement and with the commitments as specified in that Member's Schedule.

Article 9
Export Subsidy Commitments

1. The following export subsidies are subject to reduction commitments under this Agreement:

(a) the provision by governments or their agencies of direct subsidies, including payments-in-kind, to a firm, to an industry, to producers of an agricultural product, to a cooperative or other association of such producers, or to a marketing board, contingent on export performance;

(b) the sale or disposal for export by governments or their agencies of non-commercial stocks of agricultural products at a price lower than the comparable price

fyrir samsvarandi vöru á innanlandsmarkaði;

c) greiðslur vegna útflutnings landbúnaðarvöru, fjármagnaðar í krafti aðgerðar hins opinbera, hvort sem um er að ræða greiðslur af opinberu fé eða ekki, þar með taldar greiðslur sem eru fjármagnaðar með gjaldi sem er lagt á viðkomandi landbúnaðarvöru eða landbúnaðarvöru sem útflutningsvaran er unnin úr;

d) styrkir til að draga úr kostnaði við að markaðssetja útflutning á landbúnaðarvörum (að undanskilinni markaðs- og kynningarþjónustu og ráðgjafarþjónustu sem almennt stendur til boða), þar með talinn kostnaður við meðhöndlun og endurbætur og annar vinnslukostnaður, auk kostnaðar við millilandaflutning og -frakt;

e) innlend flutnings- og farmgjöld á útflutningsvörum, sem stjórnvöld leggja á eða gefa fyrirmæli um, með hagstæðari kjörum en gilda um vörusendingar innanlands;

f) styrkir vegna landbúnaðarvara, sem eru háðir því að vörurnar séu hluti af útflutningsvöru.

2. a) Ef ekki er kveðið á um annað í b-lið jafngildir skuldbindingastig útflutningsstyrkja á hverju ári framkvæmdartímabilsins, eins og tilgreint er í skrá aðila, að því er varðar útflutningsstyrki sem eru taldir upp í 1. mgr. þessarar greinar:

i) þegar um er að ræða skuldbindingar um að draga úr opinberum útgjöldum, þeim hámarksútgjöldum vegna slíkra styrkja sem heimilt er að úthluta eða stofna til á því ári að því er varðar viðkomandi landbúnaðarvöru eða vöruflokk; og

ii) þegar um er að ræða skuldbindingar um að draga úr útflutningsmagni, því hámarksmagni landbúnaðarvöru eða vöruflokks sem heimilt er að veita útflutningsstyrki fyrir á því ári.

b) Á bilinu frá öðru ári til fimmta árs framkvæmdartímabilsins getur aðili veitt útflutningsstyrki, sem eru taldir upp í 1. mgr. hér að framan, á tilteknu ári umfram samsvarandi árlegt skuldbindingar-

charged for the like product to buyers in the domestic market;

(c) payments on the export of an agricultural product that are financed by virtue of governmental action, whether or not a charge on the public account is involved, including payments that are financed from the proceeds of a levy imposed on the agricultural product concerned or on an agricultural product from which the exported product is derived;

(d) the provision of subsidies to reduce the costs of marketing exports of agricultural products (other than widely available export promotion and advisory services) including handling, upgrading and other processing costs, and the costs of international transport and freight;

(e) internal transport and freight charges on export shipments, provided or mandated by governments, on terms more favourable than for domestic shipments;

(f) subsidies on agricultural products contingent on their incorporation in exported products.

2. (a) Except as provided in subparagraph (b), the export subsidy commitment levels for each year of the implementation period, as specified in a Member's Schedule, represent with respect to the export subsidies listed in paragraph 1 of this Article:

(i) in the case of budgetary outlay reduction commitments, the maximum level of expenditure for such subsidies that may be allocated or incurred in that year in respect of the agricultural product, or group of products, concerned; and

(ii) in the case of export quantity reduction commitments, the maximum quantity of an agricultural product, or group of products, in respect of which such export subsidies may be granted in that year.

(b) In any of the second through fifth years of the implementation period, a Member may provide export subsidies listed in paragraph 1 above in a given year in excess of the corresponding annual com-

stig að því er varðar vörur eða vöruflokka sem eru tilgreindir í IV. hluta í skrá aðila, að því tilskildu að:

i) uppsafnaðar fjárhæðir til opinberra útgjalda vegna slíkra styrkja fari ekki, frá upphafi framkvæmdartímabilsins til loka viðkomandi árs, meira en 3% af því stigi, sem gildir fyrir slík opinber útgjöld á viðmiðunartímabilinu, yfir þær uppsöfnuðu fjárhæðir sem hefðu orðið niðurstaðan ef viðkomandi árleg skuldbindingastig fyrir útgjöld, sem eru tilgreind í skrá aðilans, hefðu verið að öllu leyti virt;

ii) uppsafnað útflutningsmagn, sem er flutt út með slíkum útflutningsstyrkjum, fari ekki, frá upphafi framkvæmdartímabilsins til loka viðkomandi árs, meira en 1,75% af magni viðmiðunartímabilsins fyrir slíkar magnskuldbindingar yfir það uppsafnaða magn sem hefði orðið niðurstaðan ef viðkomandi árleg skuldbindingastig fyrir magn, sem eru tilgreind í skrá aðilans, hefðu verið að öllu leyti virt;

iii) samanlagðar uppsafnaðar fjárhæðir til opinberra útgjalda vegna slíkra útflutningsstyrkja og magn, sem nýtur slíkra útflutningsstyrkja, fari ekki, á öllu framkvæmdartímabilinu, yfir það sem hefði orðið niðurstaðan ef viðkomandi árleg skuldbindingastig, sem eru tilgreind í skrá aðila, hefðu verið að öllu leyti virt; og

iv) opinber útgjöld aðila vegna útflutningsstyrkja og magn, sem nýtur slíkra útflutningsstyrkja, séu í lok framkvæmdartímabilsins ekki meira en 64% annars vegar og 79% hins vegar af stigi viðmiðunartímabils árin 1986-1990. Að því er varðar þróunaraðildarlönd skal samsvarandi hlutfall vera 76 og 86%.

3. Skuldbindingar í tengslum við takmarkanir á umfangi útflutningsstyrkja eru í samræmi við það sem er tilgreint í skránum.

4. Á framkvæmdartímabilinu skal ekki farið fram á að þróunaraðildarlönd taki á sig skuldbindingar að því er varðar útflutningsstyrki sem

mitment levels in respect of the products or groups of products specified in Part IV of the Member's Schedule, provided that:

(i) the cumulative amounts of budgetary outlays for such subsidies, from the beginning of the implementation period through the year in question, does not exceed the cumulative amounts that would have resulted from full compliance with the relevant annual outlay commitment levels specified in the Member's Schedule by more than 3 per cent of the base period level of such budgetary outlays;

(ii) the cumulative quantities exported with the benefit of such export subsidies, from the beginning of the implementation period through the year in question, does not exceed the cumulative quantities that would have resulted from full compliance with the relevant annual quantity commitment levels specified in the Member's Schedule by more than 1.75 per cent of the base period quantities;

(iii) the total cumulative amounts of budgetary outlays for such export subsidies and the quantities benefiting from such export subsidies over the entire implementation period are no greater than the totals that would have resulted from full compliance with the relevant annual commitment levels specified in the Member's Schedule; and

(iv) the Member's budgetary outlays for export subsidies and the quantities benefiting from such subsidies, at the conclusion of the implementation period, are no greater than 64 per cent and 79 per cent of the 1986-1990 base period levels, respectively. For developing country Members these percentages shall be 76 and 86 per cent, respectively.

3. Commitments relating to limitations on the extension of the scope of export subsidization are as specified in Schedules.

4. During the implementation period, developing country Members shall not be required to undertake commitments in respect of the export sub-

eru taldir upp í d- og e-lið 1. mgr. hér að framan, að því tilskildu að styrkjunum sé ekki beitt á þann hátt að farið sé í kringum skuldbindingar um að draga úr stuðningi.

10. gr.

Ráðstafanir til að hindra að farið sé í kringum skuldbindingar er varða útflutningsstyrki.

1. Útflutningsstyrkjum, sem eru ekki taldir upp í 1. mgr. 9. gr. þessa samnings, skal ekki beitt á þann hátt að það hafi í för með sér eða leiði hugsanlega til þess að farið sé í kringum skuldbindingar er varða útflutningsstyrki; ekki skal heldur nota viðskipti, sem ekki eru á verslunargrundvelli, til að fara í kringum slíkar skuldbindingar.

2. Aðilar skuldbinda sig til að vinna að mótun alþjóðlega umsaminna verklagsreglna um útflutningslán, útflutningslánsábyrgðir eða tryggingaáætlanir og skulu, þegar slíkar verklagsreglur hafa verið samþykktar, sjá til þess að útflutningslánin, útflutningslánsábyrgðirnar eða tryggingaáætlanirnar samrýmist þeim.

3. Aðili, sem heldur því fram að útflutt magn sem er umfram skuldbindingastig um að draga úr stuðningi njóti ekki styrkja, skal sýna fram á að engir útflutningsstyrkir, hvort sem þeir eru taldir upp í 9. gr. eða ekki, hafi verið veittir vegna umræddsútflutningsmagns.

4. Aðilar, sem veita matvælaaðstoð á alþjóðavettvangi, skulu sjá til þess:

a) að veiting matvælaaðstoðar á alþjóðavettvangi sé ekki, hvorki beint né óbeint, tengd verslunarútflutningi á landbúnaðarvörum til viðtökulandanna;

b) að alþjóðleg framkvæmd matvælaaðstoðar, þar með talin tvíhliða matvælaaðstoð í formi fjárframlaga, fari fram í samræmi við „meginreglur Matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna um ráðstöfun offramleiðslu og samráðsskyldur“, þar með talið, þar sem við á, reglur um venjulegar markaðskröfur; og

c) að slík aðstoð sé, eftir því sem unnt er, að öllu leyti veitt sem styrkur eða með skilmálum sem teljast ekki síðri ívilnun en þeir sem kveðið er á um í IV. grein sáttmálans um matvælaaðstoð frá 1986.

11. gr.

Samsettar vörur.

Styrkur á einingu vegna landbúnaðarhráefnis, sem er hluti samsettrar vöru, má aldrei vera hærri en útflutningsstyrkur á einingu sem bæri

sidies listed in subparagraphs (d) and (e) of paragraph 1 above, provided that these are not applied in a manner that would circumvent reduction commitments.

Article 10

Prevention of Circumvention of Export Subsidy Commitments

1. Export subsidies not listed in paragraph 1 of Article 9 shall not be applied in a manner which results in, or which threatens to lead to, circumvention of export subsidy commitments; nor shall non-commercial transactions be used to circumvent such commitments.

2. Members undertake to work toward the development of internationally agreed disciplines to govern the provision of export credits, export credit guarantees or insurance programmes and, after agreement on such disciplines, to provide export credits, export credit guarantees or insurance programmes only in conformity therewith.

3. Any Member which claims that any quantity exported in excess of a reduction commitment level is not subsidized must establish that no export subsidy, whether listed in Article 9 or not, has been granted in respect of the quantity of exports in question.

4. Members donors of international food aid shall ensure:

(a) that the provision of international food aid is not tied directly or indirectly to commercial exports of agricultural products to recipient countries;

(b) that international food aid transactions, including bilateral food aid which is monetized, shall be carried out in accordance with the FAO "Principles of Surplus Disposal and Consultative Obligations", including, where appropriate, the system of Usual Marketing Requirements (UMRs); and

(c) that such aid shall be provided to the extent possible in fully grant form or on terms no less concessional than those provided for in Article IV of the Food Aid Convention 1986.

Article 11

Incorporated Products

In no case may the per-unit subsidy paid on an incorporated agricultural primary product exceed the per-unit export subsidy that would be

að greiða vegna útflutnings á hráefninu sem slíku.

VI. HLUTI

12. gr.

Verklagsreglur um útflutningsbönn og -takmarkanir.

1. Ef aðili setur nýtt útflutningsbann eða -takmörkun á matvæli í samræmi við a-lið 2. mgr. XI. gr. GATT-samningsins frá 1994 skal sá aðili hlíta eftirtöldum ákvæðum:

a) aðili, sem setur útflutningsbann eða -takmörkun, skal taka tilhlýðilegt tillit til þeirra áhrifa sem slíkt bann eða slík takmörkun hefur á fæðuöryggi þeirra aðila sem eru innflytjendur (hér eftir nefndir „innflutningsaðilar“);

b) áður en aðili setur útflutningsbann eða -takmörkun skal hann, með eins miklum fyrirvara og unnt er, senda skriflega tilkynningu til landbúnaðarnefndarinnar með upplýsingum um eðli og tímalengd slíkrar ráðstöfunar og taka upp viðræður, að fenginni beiðni, við hvern þann aðila sem á verulegra hagsmuna að gæta sem innflytjandi að því er varðar málefni tengd umræddri ráðstöfun. Aðili, sem setur slíkt útflutningsbann eða -takmörkun, skal að fenginni beiðni veita slíkum aðila nauðsynlegar upplýsingar.

2. Ákvæði þessarar greinar gilda ekki um þróunaraðildarland, nema ráðstöfunin sé gerð af þróunaraðildarlandi sem er nettóútflytjandi þeirrar sérstöku matvælategundar sem um ræðir.

VII. HLUTI

13. gr.

Tilhlýðilegt aðhald.

Óháð ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 og samningsins um styrki og jöfnunarráðstafanir (í þessari grein nefndur „samningurinn um styrki“) gildir eftirfarandi á framkvæmdatímabilinu:

a) ráðstafanir um innanlandsstuðning, sem að öllu leyti samrýmast ákvæðum 2. viðauka við þennan samning, skulu vera:
   i) styrkir sem ekki er heimilt að grípa til aðgerða gegn með jöfnunartollum[11];
   ii) undanþegnar aðgerðum á grundvelli XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og III. hluta samningsins um styrki; og

payable on exports of the primary product as such.

PART VI

Article 12

Disciplines on Export Prohibitions and Restrictions

1. Where any Member institutes any new export prohibition or restriction on foodstuffs in accordance with paragraph 2(a) of Article XI of GATT 1994, the Member shall observe the following provisions:

(a) the Member instituting the export prohibition or restriction shall give due consideration to the effects of such prohibition or restriction on importing Members' food security;

(b) before any Member institutes an export prohibition or restriction, it shall give notice in writing, as far in advance as practicable, to the Committee on Agriculture comprising such information as the nature and the duration of such measure, and shall consult, upon request, with any other Member having a substantial interest as an importer with respect to any matter related to the measure in question. The Member instituting such export prohibition or restriction shall provide, upon request, such a Member with necessary information.

2. The provisions of this Article shall not apply to any developing country Member, unless the measure is taken by a developing country Member which is a net-food exporter of the specific foodstuff concerned.

PART VII

Article 13

Due Restraint

During the implementation period, notwithstanding the provisions of GATT 1994 and the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures (referred to in this Article as the "Subsidies Agreement"):

(a) domestic support measures that conform fully to the provisions of Annex 2 to this Agreement shall be:
   (i) non-actionable subsidies for purposes of countervailing duties[11];
   (ii) exempt from actions based on Article XVI of GATT 1994 and Part III of the Subsidies Agreement; and

iii) undanþegnar aðgerðum sem gera að engu eða skerða, án þess að brotið sé í bága við samninginn, ávinning sem annar aðili hefur af tollaívilnunum samkvæmt II. gr. GATT-samningsins frá 1994, í skilningi b-liðar 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994;

b) ráðstafanir vegna innanlandsstuðnings, sem að öllu leyti samrýmast ákvæðum 6. gr. þessa samnings, að meðtöldum beinum greiðslum sem samrýmast kröfum 5. mgr. þeirrar greinar, eins og gerð er grein fyrir í skrá sérhvers aðila, sem og innanlandsstuðningur sem er innan við lágmark og í samræmi við 2. mgr. 6. gr., skulu vera:

i) undanþegnar jöfnunartollum, nema ákvarðað hafi verið að tjón hafi orðið eða að hætta sé á tjóni, í samræmi við VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og V. hluta samningsins um styrki, og sýna verður tilhlýðilegt aðhald varðandi það að hefja rannsóknir í tengslum við jöfnunartolla;

ii) undanþegnar aðgerðum á grundvelli 1. mgr. XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 eða 5. og 6. gr. samningsins um styrki, að því tilskildu að slíkar ráðstafanir veiti ekki stuðning vegna sérstakrar vörutegundar umfram það sem var ákveðið á markaðsárinu 1992; og

iii) undanþegnar aðgerðum sem gera að engu eða skerða, án þess að brotið sé í bága við samninginn, ávinning sem annar aðili hefur af tollaívilnunum skv. II. gr. GATT-samningsins frá 1994, í skilningi b-liðar 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, að því tilskildu að slíkar ráðstafanir veiti ekki stuðning vegna sérstakrar vörutegundar umfram það sem var ákveðið á markaðsárinu 1992;

c) útflutningsstyrkir sem að öllu leyti samrýmast ákvæðum V. hluta þessa samnings, eins og kemur fram í skrá hvers aðila:

i) eru því aðeins háðir jöfnunartollum að ákvarðað sé að tjón hafi orðið eða hætta sé á tjóni á grundvelli umfangs, verðáhrifa eða annarra afleiddra áhrifa í samræmi við VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og V. hluta

(iii) exempt from actions based on non-violation nullification or impairment of the benefits of tariff concessions accruing to another Member under Article II of GATT 1994, in the sense of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994;

(b) domestic support measures that conform fully to the provisions of Article 6 of this Agreement including direct payments that conform to the requirements of paragraph 5 thereof, as reflected in each Member's Schedule, as well as domestic support within de minimis levels and in conformity with paragraph 2 of Article 6, shall be:

(i) exempt from the imposition of countervailing duties unless a determination of injury or threat thereof is made in accordance with Article VI of GATT 1994 and Part V of the Subsidies Agreement, and due restraint shall be shown in initiating any countervailing duty investigations;

(ii) exempt from actions based on paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994 or Articles 5 and 6 of the Subsidies Agreement, provided that such measures do not grant support to a specific commodity in excess of that decided during the 1992 marketing year; and

(iii) exempt from actions based on non-violation nullification or impairment of the benefits of tariff concessions accruing to another Member under Article II of GATT 1994, in the sense of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994, provided that such measures do not grant support to a specific commodity in excess of that decided during the 1992 marketing year;

(c) export subsidies that conform fully to the provisions of Part V of this Agreement, as reflected in each Member's Schedule, shall be:

(i) subject to countervailing duties only upon a determination of injury or threat thereof based on volume, effect on prices, or consequent impact in accordance with Article VI of GATT 1994 and Part V of the Subsidies

samningsins um styrki, og skal reisa skorður við því, á tilhlýðilegan hátt, að hefja rannsóknir í tengslum við jöfnunartolla; og

ii) eru undanþegnir aðgerðum á grundvelli XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 eða 3., 5. og 6. gr. samningsins um styrki.

Agreement, and due restraint shall be shown in initiating any countervailing duty investigations; and

(ii) exempt from actions based on Article XVI of GATT 1994 or Articles 3, 5 and 6 of the Subsidies Agreement.

VIII. HLUTI

14. gr.

Ráðstafanir um hollustuhætti og heilbrigði.

Aðilar samþykkja að hrinda í framkvæmd samningnum um beitingu ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna.

PART VIII

Article 14

Sanitary and Phytosanitary Measures

Members agree to give effect to the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

IX. HLUTI

15. gr.

Sérstök og mismunandi meðferð.

1. Þar sem viðurkennt er að mismunandi og hagstæðari meðferð fyrir þróunaraðildarlöndin sé óaðskiljanlegur hluti samningaviðræðnanna skal beita sérstakri og mismunandi meðferð hvað skuldbindingar varðar, eins og mælt er fyrir um í viðkomandi ákvæðum þessa samnings og í skránum yfir ívilnanir og skuldbindingar.

2. Þróunaraðildarlöndin skulu hafa svigrúm til að koma skuldbindingum um að draga úr stuðningi í framkvæmd á tímabili sem er allt að 10 ár. Þess er ekki krafist að aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun taki á sig skuldbindingar um að draga úr stuðningi.

PART IX

Article 15

Special and Differential Treatment

1. In keeping with the recognition that differential and more favourable treatment for developing country Members is an integral part of the negotiation, special and differential treatment in respect of commitments shall be provided as set out in the relevant provisions of this Agreement and embodied in the Schedules of concessions and commitments.

2. Developing country Members shall have the flexibility to implement reduction commitments over a period of up to 10 years. Least-developed country Members shall not be required to undertake reduction commitments.

X. HLUTI

16. gr.

Aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun og þróunarlönd sem eru nettómatvælainnflytjendur.

1. Iðnaðaraðildarlönd skulu grípa til þeirra aðgerða sem kveðið er á um innan ramma ákvörðunarinnar um ráðstafanir varðandi hugsanleg neikvæð áhrif umbótaáætlunarinnar á þau lönd sem eru skemmst á veg komin í þróun og þróunarlönd sem eru nettómatvælainnflytjendur.

2. Landbúnaðarnefndin skal, eftir því sem við á, fylgjast með framhaldsaðgerðum er tengjast þessari ákvörðun.

PART X

Article 16

Least-Developed and Net Food-Importing Developing Countries

1. Developed country Members shall take such action as is provided for within the framework of the Decision on Measures Concerning the Possible Negative Effects of the Reform Programme on Least-Developed and Net Food-Importing Developing Countries.

2. The Committee on Agriculture shall monitor, as appropriate, the follow-up to this Decision.

XI. HLUTI

17. gr.

Landbúnaðarnefnd.

Hér með er komið á fót landbúnaðarnefnd.

PART XI

Article 17

Committee on Agriculture

A Committee on Agriculture is hereby established.

18. gr.

Athugun á framkvæmd skuldbindinga.

1. Landbúnaðarnefndin skal athuga hvernig framkvæmd skuldbindinga, sem samið var um á grundvelli umbótaáætlunar Úrúgvæ-lotunnar, miðar áfram.

2. Athugunin fer fram á grundvelli tilkynninga frá aðilum varðandi þau mál og með því millibili sem ákvarðað er og á grundvelli þeirra gagna sem aðalskrifstofan kann að vera beðin um að útbúa til þess að greiða fyrir athuguninni.

3. Til viðbótar tilkynningum, sem leggja á fram skv. 2. mgr., skal þegar í stað tilkynnt um hverja nýja ráðstöfun um innanlandsstuðning, eða breytingu á gildandi ráðstöfun sem krafist er að skuli undanþegin ákvæðum um að draga úr stuðningi. Í slíkri tilkynningu skulu vera nákvæmar upplýsingar um nýjar eða breyttar ráðstafanir og samræmi þeirra við umsömdu viðmiðanirnar eins og þær eru settar fram annaðhvort í 6. gr. eða 2. viðauka.

4. Í athuguninni skulu aðilar taka tilhlýðilegt tillit til þeirra áhrifa sem óhófleg verðbólga hefur á getu aðila til að standa við skuldbindingar sínar um innanlandsstuðning.

5. Aðilar samþykkja að viðræður skuli fara fram árlega í landbúnaðarnefndinni um hlut hvers og eins í eðlilegum vexti heimsviðskipta með landbúnaðarvörur innan ramma skuldbindinganna um útflutningsstyrki samkvæmt þessum samningi.

6. Athugunin skal veita aðilum tækifæri til að vekja máls á hverju því sem viðkemur framkvæmd skuldbindinga samkvæmt umbótaáætluninni eins og mælt er fyrir um í þessum samningi.

7. Aðili getur vakið athygli landbúnaðarnefndar á hverjum þeim ráðstöfunum sem hann telur að annar aðili hefði átt að tilkynna um.

19. gr.

Viðræður og lausn deilumála.

Ákvæði XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála, skulu gilda um viðræður og lausn deilumála á grundvelli þessa samnings.

Article 18

Review of the Implementation of Commitments

1. Progress in the implementation of commitments negotiated under the Uruguay Round reform programme shall be reviewed by the Committee on Agriculture.

2. The review process shall be undertaken on the basis of notifications submitted by Members in relation to such matters and at such intervals as shall be determined, as well as on the basis of such documentation as the Secretariat may be requested to prepare in order to facilitate the review process.

3. In addition to the notifications to be submitted under paragraph 2, any new domestic support measure, or modification of an existing measure, for which exemption from reduction is claimed shall be notified promptly. This notification shall contain details of the new or modified measure and its conformity with the agreed criteria as set out either in Article 6 or in Annex 2.

4. In the review process Members shall give due consideration to the influence of excessive rates of inflation on the ability of any Member to abide by its domestic support commitments.

5. Members agree to consult annually in the Committee on Agriculture with respect to their participation in the normal growth of world trade in agricultural products within the framework of the commitments on export subsidies under this Agreement.

6. The review process shall provide an opportunity for Members to raise any matter relevant to the implementation of commitments under the reform programme as set out in this Agreement.

7. Any Member may bring to the attention of the Committee on Agriculture any measure which it considers ought to have been notified by another Member.

Article 19

Consultation and Dispute Settlement

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.

XII. HLUTI

20. gr.

Áframhald umbótaferils.

Aðilar viðurkenna að langtímamarkmiðið um að draga verulega og í síauknum mæli úr stuðningi og vernd til að ná fram grundvallarumbótum er óslitið ferli og samþykkja að samningaviðræður um að halda ferlinu áfram skuli hefjast einu ári fyrir lok framkvæmdartímabilsins, að teknu tilliti til:

a) fenginnar reynslu fram til þess dags af framkvæmd skuldbindinga um að draga úr stuðningi;

b) áhrifa af skuldbindingum um að draga úr stuðningi á heimsviðskipti með landbúnaðarvörur;

c) þátta sem ekki eru viðskiptalegs eðlis, sérstakrar og mismunandi meðferðar fyrir þróunaraðildarlönd, og markmiðsins að koma á réttlátu viðskiptakerfi fyrir landbúnaðarvörur er taki mið af þörfum markaðarins, og til annarra markmiða og atriða sem um getur í formálsorðum þessa samnings; og

d) frekari skuldbindinga sem eru nauðsynlegar til að ná fyrrnefndum langtímamarkmiðum.

XIII. HLUTI

21. gr.

Lokaákvæði.

1. Ákvæði GATT-samningsins frá 1994 og annarra marghliða viðskiptasamninga í 1. viðauka A við samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina skulu gilda með fyrirvara um ákvæði þessa samnings.

2. Viðaukarnir við þennan samning verða hér með óaðskiljanlegur hluti af þessum samningi.

1. VIÐAUKI

VÖRUR SEM FALLA UNDIR SAMNINGINN

1. Þessi samningur tekur til eftirtalinna vara:

i) ST-kaflar 1 – 24 nema fiskur og fiskafurðir; og*

ii)

ST-númer	2905.43	(mannitól)
ST-númer	2905.44	(sorbitól)
ST-liður	33.01	(rokgjarnar olíur)
ST-liðir	35.01 – 35.05	(albúmínkennd efni, umbreytt sterkja, lím)
ST-númer	3809.10	(áferðar- og íburðar efni)
ST-númer	3823.60	(sorbitól ót.a.)
ST-liðir	41.01 – 41.03	(húðir og skinn)
ST-liður	43.01	(ósunnin loðskinn)
ST-liðir	50.01 – 50.03	(hrásilki og silkiúrgangur)

PART XII

Article 20

Continuation of the Reform Process

Recognizing that the long-term objective of substantial progressive reductions in support and protection resulting in fundamental reform is an ongoing process, Members agree that negotiations for continuing the process will be initiated one year before the end of the implementation period, taking into account:

(a) the experience to that date from implementing the reduction commitments;

(b) the effects of the reduction commitments on world trade in agriculture;

(c) non-trade concerns, special and differential treatment to developing country Members, and the objective to establish a fair and market-oriented agricultural trading system, and the other objectives and concerns mentioned in the preamble to this Agreement; and

(d) what further commitments are necessary to achieve the above mentioned long-term objectives.

PART XIII

Article 21

Final Provisions

1. The provisions of GATT 1994 and of other Multilateral Trade Agreements in Annex 1A to the WTO Agreement shall apply subject to the provisions of this Agreement.

2. The Annexes to this Agreement are hereby made an integral part of this Agreement.

ANNEX 1

PRODUCT COVERAGE

1. This Agreement shall cover the following products:

(i) HS Chapters 1 to 24 less fish and fish products, plus*

(ii)

HS Code	2905.43	(mannitol)
HS Code	2905.44	(sorbitol)
HS Heading	33.01	(essential oils)
HS Headings	35.01 to 35.05	(albuminoidal substances, modified starches, glues)
HS Code	3809.10	(finishing agents)
HS Code	3823.60	(sorbitol n.e.p.)
HS Headings	41.01 to 41.03	(hides and skins)
HS Heading	43.01	(raw furskins)
HS Headings	50.01 to 50.03	(raw silk and silk waste)

ST-liðir	51.01 – 51.03	(ull og dýrahár)
ST-liðir	52.01 – 52.03	(ógunnin baðmull, úrgangur og baðmull, kembd eða greidd)
ST-liður	53.01	(ógunninn hör)
ST-liður	53.02	(ógunninn hampur)

2. Skráin hér að framan skal ekki takmarka gildissvið samningsins um beitingu ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna.

*Vörulýsingar í svigum eru ekki endilega tæmandi.

2. VIÐAUKI
INNANLANDSSTUÐNINGUR: GRUNDVÖLLUR FYRIR UNDANÞÁGU FRÁ SKULDBINDINGUM UM AÐ DRAGA ÚR STUÐNINGI

1. Ráðstafanir um innanlandsstuðning, sem krafist er undanþágu fyrir frá skuldbindingum um að draga úr stuðningi, skulu fullnægja þeirri grundvallarkröfu að hafa engin, eða í mesta lagi hverfandi lítil, áhrif sem raska viðskiptum eða áhrif á framleiðslu. Þar af leiðandi skulu allar ráðstafanir, sem undanþágu er krafist fyrir, samrýmast eftirtöldum grundvallarviðmiðunum:

a) umræddan stuðning skal veita samkvæmt áætlun hins opinbera sem er fjármögnuð af opinberum sjóðum (þar með taldir tekjuliðir sem eru felldir niður) án tilfærslna frá neytendum; og

b) umræddur stuðningur skal ekki hafa þau áhrif að vera verðstuðningur við framleiðendur;

og stefnubundnum viðmiðunum og skilyrðum sem eru sett fram hér á eftir.

Þjónustuáætlanir hins opinbera

2. Almenn þjónusta.

Ráðstafanir í þessum flokki taka til útgjalda (eða tekjuliða sem eru felldir niður) í tengslum við áætlanir sem hafa í för með sér þjónustu eða ávinning fyrir landbúnað eða landsbyggðina. Þær skulu ekki taka til beinna greiðslna til framleiðenda eða vinnsluaðila. Slíkar áætlanir, sem ná yfir en takmarkast ekki við eftirfarandi atriði, skulu samrýmast almennum viðmiðunum í 1. mgr. hér að framan og þeim stefnubundnu skilyrðum sem eru sett fram hér á eftir:

a) rannsóknir, þar með taldar almennar rannsóknir, rannsóknir í sambandi við áætlanir um umhverfisvernd og rannsóknaráætlanir í tengslum við sérstakar framleiðsluvörur;

b) plágu- og sjúkdómavarnir, þar með taldar almennar ráðstafanir og ráðstafanir um plágu- og sjúkdómavarnir sem tengjast

HS Headings	51.01 to 51.03	(wool and animal hair)
HS Headings	52.01 to 52.03	(raw cotton, waste and cotton carded or combed)
HS Heading	53.01	(raw flax)
HS Heading	53.02	(raw hemp)

2. The foregoing shall not limit the product coverage of the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

*The product descriptions in round brackets are not necessarily exhaustive.

ANNEX 2
DOMESTIC SUPPORT: THE BASIS FOR EXEMPTION FROM THE REDUCTION COMMITMENTS

1. Domestic support measures for which exemption from the reduction commitments is claimed shall meet the fundamental requirement that they have no, or at most minimal, trade-distorting effects or effects on production. Accordingly, all measures for which exemption is claimed shall conform to the following basic criteria:

(a) the support in question shall be provided through a publicly-funded government programme (including government revenue foregone) not involving transfers from consumers; and,

(b) the support in question shall not have the effect of providing price support to producers;

plus policy-specific criteria and conditions as set out below.

Government Service Programmes

2. General services

Policies in this category involve expenditures (or revenue foregone) in relation to programmes which provide services or benefits to agriculture or the rural community. They shall not involve direct payments to producers or processors. Such programmes, which include but are not restricted to the following list, shall meet the general criteria in paragraph 1 above and policy-specific conditions where set out below:

(a) research, including general research, research in connection with environmental programmes, and research programmes relating to particular products;

(b) pest and disease control, including general and product-specific pest and disease

sérstakri vöru, á borð við viðvörunarkerfi, sóttkví og útrýmingu;
c) starfsþjálfun, þar með talin aðstaða fyrir bæði almenna þjálfun og þjálfun sérfræðinga;
d) leiðbeininga- og ráðgjafarþjónusta, þar með talið að finna leiðir til að greiða fyrir miðlun upplýsinga og niðurstaðna úr rannsóknum til framleiðenda og neytenda;
e) eftirlitsþjónusta, þar með talin almenn eftirlitsþjónusta og eftirlit með sérstökum framleiðsluvörum vegna heilbrigðis, öryggis, flokkunar eða stöðlunar;
f) markaðs- og kynningarþjónusta, þar með taldar markaðsupplýsingar, ráðgjöf og kynning í tengslum við sérstakar framleiðsluvörur en að frátöldum óskilgreindum útgjöldum sem seljendur gætu nýtt sér til að lækka söluverð eða færa kaupendum beinan efnahagslegan ávinning; og
g) grunnvirkjaþjónusta, þar með talið: rafveita, vegir og aðrar samgönguæðar, markaðs- og hafnaraðstaða, vatnsveita, stíflu- og holræsagerð og grunnvirkjagerð í tengslum við umhverfisáætlanir. Í öllum tilvikum skulu þessi útgjöld eingöngu notuð til fjárfestingarverkefna og skulu ekki taka til styrkja vegna aðstöðu á býlum nema þjónustu vegna almenningsveitukerfis. Þau skulu ekki taka til styrkja vegna aðfanga eða rekstrarkostnaðar, eða vegna ódýrra afnotagjalda.

3. Birgðahald á vegum hins opinbera með tilliti til fæðuöryggis.[12]

Útgjöld (eða tekjuliðir sem eru felldir niður) í tengslum við söfnun og geymslu vörubirgða sem eru óaðskiljanlegur hluti áætlunar um fæðuöryggi skilgreindri í innlendri löggjöf. Slík áætlun getur að hluta til verið aðstoð hins opinbera við einkaaðila sem safna vörubirgðum.

Magn og uppsöfnun slíkra birgða skal samsvara fyrirfram ákveðnum markmiðum sem eingöngu tengjast fæðuöryggi. Fjárhagsleg hlið söfnunar og ráðstöfunar birgða skal vera gagnsæ. Kaup á matvælum á vegum hins opinbera skulu fara fram á ríkjandi markaðsverði og matvæli úr fæðuöryggisbirgðum skulu ekki seld undir ríkjandi markaðsverði innanlands fyrir viðkomandi vöru og gæðaflokk.

control measures, such as early-warning systems, quarantine and eradication;
(c) training services, including both general and specialist training facilities;
(d) extension and advisory services, including the provision of means to facilitate the transfer of information and the results of research to producers and consumers;
(e) inspection services, including general inspection services and the inspection of particular products for health, safety, grading or standardization purposes;
(f) marketing and promotion services, including market information, advice and promotion relating to particular products but excluding expenditure for unspecified purposes that could be used by sellers to reduce their selling price or confer a direct economic benefit to purchasers; and
(g) infrastructural services, including: electricity reticulation, roads and other means of transport, market and port facilities, water supply facilities, dams and drainage schemes, and infrastructural works associated with environmental programmes. In all cases the expenditure shall be directed to the provision or construction of capital works only, and shall exclude the subsidized provision of on-farm facilities other than for the reticulation of generally available public utilities. It shall not include subsidies to inputs or operating costs, or preferential user charges.

3. Public stockholding for food security purposes[12]

Expenditures (or revenue foregone) in relation to the accumulation and holding of stocks of products which form an integral part of a food security programme identified in national legislation. This may include government aid to private storage of products as part of such a programme.

The volume and accumulation of such stocks shall correspond to predetermined targets related solely to food security. The process of stock accumulation and disposal shall be financially transparent. Food purchases by the government shall be made at current market prices and sales from food security stocks shall be made at no less than the current domestic market price for the product and quality in question.

4. Matvælaaðstoð innanlands.[13]

Útgjöld (eða tekjuliðir sem eru felldir niður) í tengslum við matvælaaðstoð innanlands við samfélagshópa sem líða skort.

Til að eiga rétt á matvælaaðstoð þarf að uppfylla vel skilgreindar viðmiðanir í tengslum við næringarmarkmið. Slík aðstoð skal felast í beinni úthlutun matvæla til hlutaðeigandi eða ráðstöfunum til að gera réttbærum viðtakendum kleift að kaupa matvæli annaðhvort á markaðsverði eða niðurgreiddu verði. Kaup á matvælum á vegum hins opinbera skulu vera á ríkjandi markaðsverði og skal fjármögnun og úthlutun aðstoðar vera gagnsæ.

5. Beinar greiðslur til framleiðenda.

Stuðningur, sem er veittur með beinum greiðslum (eða tekjuliðir eru felldir niður, þar með taldar greiðslur í fríðu) til framleiðenda, þar sem krafist er undanþágu frá skuldbindingum um að draga úr stuðningi, skal vera í samræmi við grundvallarviðmiðanirnar í 1. mgr. hér að framan, auk sérstakra viðmiðana sem gilda um einstakar tegundir beinna greiðslna eins og sett er fram í 6.–13. mgr. hér á eftir. Ef krafist er undanþágu frá því að draga úr stuðningi vegna fyrirliggjandi eða nýrrar tegundar af beinni greiðslu, sem er ekki tilgreind í 6.-13. mgr., skal hún samrýmast viðmiðunum b- til e-liðar 6. mgr. til viðbótar hinum almennu viðmiðunum sem settar eru fram í 1. mgr.

6. Ótengdur tekjustuðningur.

a) Rétt til slíkra greiðslna skal ákvarða með hliðsjón af vel skilgreindum viðmiðunum á borð við tekjur, stöðu sem framleiðandi eða landeigandi, aðfanganotkun eða framleiðslustigi á tilteknu og skilgreindu viðmiðunartímabili.

b) Fjárhæð slíkra greiðslna á tilteknu ári skal ekki vera tengd eða byggð á tegund eða magni framleiðslu (þar með taldar búpeningseiningar) sem framleiðandi innir af hendi á tilteknu ári eftir viðmiðunartímabilið.

c) Fjárhæð slíkra greiðslna á tilteknu ári skal ekki vera tengd eða byggð á innanlands- eða heimsmarkaðsverði vöru sem er framleidd á tilteknu ári eftir viðmiðunartímabilið.

d) Fjárhæð slíkra greiðslna á tilteknu ári skal ekki vera tengd eða byggð á framleiðsluþáttum sem eru notaðir á tilteknu ári eftir viðmiðunartímabilið.

e) Framleiðsla er ekki skilyrði fyrir því að fá slíkrar greiðslur í hendur.

4. Domestic food aid[13]

Expenditures (or revenue foregone) in relation to the provision of domestic food aid to sections of the population in need.

Eligibility to receive the food aid shall be subject to clearly-defined criteria related to nutritional objectives. Such aid shall be in the form of direct provision of food to those concerned or the provision of means to allow eligible recipients to buy food either at market or at subsidized prices. Food purchases by the government shall be made at current market prices and the financing and administration of the aid shall be transparent.

5. Direct payments to producers

Support provided through direct payments (or revenue foregone, including payments in kind) to producers for which exemption from reduction commitments is claimed shall meet the basic criteria set out in paragraph 1 above, plus specific criteria applying to individual types of direct payment as set out in paragraphs 6 through 13 below. Where exemption from reduction is claimed for any existing or new type of direct payment other than those specified in paragraphs 6 through 13, it shall conform to criteria (b) through (e) in paragraph 6, in addition to the general criteria set out in paragraph 1.

6. Decoupled income support

(a) Eligibility for such payments shall be determined by clearly-defined criteria such as income, status as a producer or landowner, factor use or production level in a defined and fixed base period.

(b) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer in any year after the base period.

(c) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the prices, domestic or international, applying to any production undertaken in any year after the base period.

(d) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the factors of production employed in any year after the base period.

(e) No production shall be required in order to receive such payments.

7. Þátttaka hins opinbera í tekjutryggingum og tekjutryggingaáætlunum.

a) Rétt til slíkra greiðslna skal ákvarða með hliðsjón af tekjutapi og skal eingöngu tekið tillit til tekna af landbúnaði sem eru yfir 30% af meðaltali vergra tekna eða jafngildi þess í nettótekjum (að frátöldum greiðslum eftir sama eða svipuðu kerfi) næstliðins þriggja ára tímabils eða meðaltali þriggja ára á næstliðnu fimm ára tímabili, að hæstu og lægstu fjárhæðinni frátalinni. Framleiðendur, sem uppfylla þetta skilyrði, eiga rétt á greiðslunum.

b) Fjárhæð slíkra greiðslna skal bæta upp minna en 70% af tekjutapi framleiðanda á því ári sem framleiðandi öðlast rétt til þessarar aðstoðar.

c) Fjárhæð slíkra greiðslna skal einungis vera tekjutengd; hún skal ekki vera tengd tegund eða magni framleiðslu (þar með taldar búpeningseiningar) sem framleiðandi innir af hendi eða innanlands- eða heimsmarkaðsverði slíkrar framleiðslu eða framleiðsluþáttum sem eru notaðir.

d) Fái framleiðandi greiðslur samkvæmt þessari málsgrein og samkvæmt 8. mgr. (aðstoð vegna náttúruhamfara) á sama ári skulu slíkar greiðslur samtals vera minna en 100% af samanlögðu tjóni framleiðanda.

8. Greiðslur (sem annaðhvort eru beinar greiðslur eða þátttaka hins opinbera í uppskerutryggingum) vegna náttúruhamfara.

a) Réttur til slíkra greiðslna skal eingöngu byggjast á því að stjórnvöld viðurkenni formlega að náttúruhamfarir eða önnur stóráföll (þar með talið sjúkdómsfaraldrar og plágur, kjarnorkuslys og styrjaldir á yfirráðasvæði viðkomandi aðila) hafi átt sér stað eða eigi sér stað; hann skal ákvarðast með hliðsjón af framleiðslutapi sem er yfir 30% af meðalframleiðslu næstliðins þriggja ára tímabils eða meðaltali þriggja ára á næstliðnu fimm ára tímabili, að hæstu og lægstu fjárhæðinni frátalinni.

b) Greiðslur í kjölfar stóráfalla skulu einungis vera vegna tekjutaps eða tjóns á búpeningi (þar með taldar greiðslur í

7. Government financial participation in income insurance and income safety-net programmes

(a) Eligibility for such payments shall be determined by an income loss, taking into account only income derived from agriculture, which exceeds 30 per cent of average gross income or the equivalent in net income terms (excluding any payments from the same or similar schemes) in the preceding three-year period or a three-year average based on the preceding five-year period, excluding the highest and the lowest entry. Any producer meeting this condition shall be eligible to receive the payments.

(b) The amount of such payments shall compensate for less than 70 per cent of the producer's income loss in the year the producer becomes eligible to receive this assistance.

(c) The amount of any such payments shall relate solely to income; it shall not relate to the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer; or to the prices, domestic or international, applying to such production; or to the factors of production employed.

(d) Where a producer receives in the same year payments under this paragraph and under paragraph 8 (relief from natural disasters), the total of such payments shall be less than 100 per cent of the producer's total loss.

8. Payments (made either directly or by way of government financial participation in crop insurance schemes) for relief from natural disasters

(a) Eligibility for such payments shall arise only following a formal recognition by government authorities that a natural or like disaster (including disease outbreaks, pest infestations, nuclear accidents, and war on the territory of the Member concerned) has occurred or is occurring; and shall be determined by a production loss which exceeds 30 per cent of the average of production in the preceding three-year period or a three-year average based on the preceding five-year period, excluding the highest and the lowest entry.

(b) Payments made following a disaster shall be applied only in respect of losses of income, livestock (including pay-

sambandi við dýralæknisþjónustu), landi eða öðrum framleiðsluþáttum sem rekja má til þeirra náttúruhamfara sem um ræðir.

c) Greiðslur skulu ekki vera hærri en sem nemur heildarkostnaði við að bæta slíkt tjón og þær skulu ekki vera háðar kröfu um tegund eða magn væntanlegrar framleiðslu eða að það sé tilgreint.

d) Greiðslur vegna stóráfalla skulu ekki vera umfram það sem er nauðsynlegt til að koma í veg fyrir eða draga úr frekara tjóni eins og það er skilgreint í b-lið hér að framan.

e) Fái framleiðandi greiðslur samkvæmt þessari málsgrein og skv. 7. mgr. hér að framan (tekjutryggingar og tekjutryggingaráætlanir) á sama ári skulu slíkar greiðslur samtals vera minna en 100% af samanlögðu tjóni framleiðanda.

9. Aðstoð vegna skipulagsbreytinga sem veitt er samkvæmt áætlunum um starfslok framleiðenda.

a) Rétt til slíkra greiðslna skal ákvarða samkvæmt vel skilgreindum viðmiðunum í áætlunum sem er ætlað að auðvelda einstaklingum, sem starfa við framleiðslu seljanlegra landbúnaðarvara, starfslok eða að hefja störf í öðrum atvinnugreinum.

b) Greiðslur skulu háðar því að viðtakendur hætti algerlega og til frambúðar störfum við framleiðslu seljanlegra landbúnaðarvara.

10. Aðstoð vegna skipulagsbreytinga sem veitt er samkvæmt áætlunum um að hætta nýtingu auðlinda.

a) Rétt til slíkra greiðslna skal ákvarða samkvæmt vel skilgreindum viðmiðunum í áætlunum sem hafa að markmiði að hætt sé að nýta land eða aðrar auðlindir, að búpeningi meðtöldum, til framleiðslu seljanlegra landbúnaðarafurða.

b) Greiðslur skulu háðar því að hætt sé að nýta land til framleiðslu seljanlegra landbúnaðarafurða í þrjú ár hið minnsta og hvað búpening varðar, að honum sé slátrað eða ráðstafað til frambúðar.

c) Greiðslur skulu ekki vera háðar kröfu um aðra nýtingu slíks lands og annarra auðlinda sem felur í sér framleiðslu seljanlegra landbúnaðarvara eða að það sé tilgreint.

d) Greiðslur skulu ekki vera háðar tegund eða magni framleiðslu né heldur innan-

ments in connection with the veterinary treatment of animals), land or other production factors due to the natural disaster in question.

(c) Payments shall compensate for not more than the total cost of replacing such losses and shall not require or specify the type or quantity of future production.

(d) Payments made during a disaster shall not exceed the level required to prevent or alleviate further loss as defined in criterion (b) above.

(e) Where a producer receives in the same year payments under this paragraph and under paragraph 7 (income insurance and income safety-net programmes), the total of such payments shall be less than 100 per cent of the producer's total loss.

9. Structural adjustment assistance provided through producer retirement programmes

(a) Eligibility for such payments shall be determined by reference to clearly defined criteria in programmes designed to facilitate the retirement of persons engaged in marketable agricultural production, or their movement to non-agricultural activities.

(b) Payments shall be conditional upon the total and permanent retirement of the recipients from marketable agricultural production.

10. Structural adjustment assistance provided through resource retirement programmes

(a) Eligibility for such payments shall be determined by reference to clearly defined criteria in programmes designed to remove land or other resources, including livestock, from marketable agricultural production.

(b) Payments shall be conditional upon the retirement of land from marketable agricultural production for a minimum of three years, and in the case of livestock on its slaughter or definitive permanent disposal.

(c) Payments shall not require or specify any alternative use for such land or other resources which involves the production of marketable agricultural products.

(d) Payments shall not be related to either the type or quantity of production or to

lands- eða heimsmarkaðsverði þeirrar framleiðslu sem á sér stað með því að nýta það land eða aðrar auðlindir sem eru notaðir áfram við framleiðslu.

11. Aðstoð vegna skipulagsbreytinga sem veitt er í formi fjárfestingarstyrkja.

a) Rétt til slíkra greiðslna skal ákvarða samkvæmt vel skilgreindum viðmiðunum í opinberum áætlunum sem miða að því að aðstoða við fjárhagslega eða efnislega endurskipulagningu á starfsemi framleiðanda í því skyni að bregðast við hlutlægt rökstuddum skipulagsgöllum. Réttur til hlutdeildar í slíkum áætlunum getur einnig byggst á vel skilgreindri opinberri áætlun um endureinkavæðingu ræktaðs lands.

b) Fjárhæð slíkra greiðslna á tilteknu ári skal ekki vera tengd eða byggð á tegund eða magni framleiðslu (þar með taldar búpeningseiningar) sem framleiðandi innir af hendi á tilteknu ári eftir viðmiðunartímabilið að öðru leyti en því sem kveðið er á um í e-lið hér á eftir.

c) Fjárhæð slíkra greiðslna á tilteknu ári skal ekki vera tengd eða byggð á innanlands- eða heimsmarkaðsverði vöru sem er framleidd á tilteknu ári eftir viðmiðunartímabilið.

d) Greiðslur skal einungis láta í té í þann tíma sem þarf til að ganga frá viðkomandi fjárfestingu.

e) Greiðslur skulu ekki fela í sér fyrirmæli eða tilmæli um að viðtakendum beri að framleiða tilteknar landbúnaðarvörur, en þó má fara fram á að þeir framleiði ekki tiltekna vöru.

f) Greiðslur skulu takmarkast við þá fjárhæð sem nauðsynleg er til að bæta úr skipulagsgöllum.

12. Greiðslur samkvæmt umhverfisáætlunum.

a) Rétt til slíkra greiðslna skal ákvarða sem hluta af vel skilgreindri umhverfis- eða verndaráætlun hins opinbera og skal hann vera háður því að sérstök skilyrði samkvæmt áætlun hins opinbera séu uppfyllt, þar með talin skilyrði er tengjast framleiðsluaðferðum eða aðföngum.

b) Fjárhæð greiðslu skal takmarkast við þann aukakostnað eða tekjutap sem fylgir því að fara eftir opinberu áætluninni.

the prices, domestic or international, applying to production undertaken using the land or other resources remaining in production.

11. Structural adjustment assistance provided through investment aids

(a) Eligibility for such payments shall be determined by reference to clearly-defined criteria in government programmes designed to assist the financial or physical restructuring of a producer's operations in response to objectively demonstrated structural disadvantages. Eligibility for such programmes may also be based on a clearly-defined government programme for the reprivatization of agricultural land.

(b) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer in any year after the base period other than as provided for under criterion (e) below.

(c) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the prices, domestic or international, applying to any production undertaken in any year after the base period.

(d) The payments shall be given only for the period of time necessary for the realization of the investment in respect of which they are provided.

(e) The payments shall not mandate or in any way designate the agricultural products to be produced by the recipients except to require them not to produce a particular product.

(f) The payments shall be limited to the amount required to compensate for the structural disadvantage.

12. Payments under environmental programmes

(a) Eligibility for such payments shall be determined as part of a clearly-defined government environmental or conservation programme and be dependent on the fulfilment of specific conditions under the government programme, including conditions related to production methods or inputs.

(b) The amount of payment shall be limited to the extra costs or loss of income involved in complying with the government programme.

13. Greiðslur samkvæmt áætlunum um svæðisbundna aðstoð.

a) Réttur til slíkra greiðslna skal takmarkast við framleiðendur á svæðum sem standa illa að vígi. Hvert svæði um sig skal vera greinilega afmarkað samfellt landsvæði, sem hægt er að skilgreina sem efnahagslega og stjórnsýslulega einingu, og teljast illa statt á grundvelli hlutlausra og hlutlægra viðmiðana, sem er skýrt kveðið á um í lögum eða reglum, og gefa til kynna að erfiðleikar svæðisins stafi ekki eingöngu af tímabundnum aðstæðum.

b) Fjárhæð slíkra greiðslna á tilteknu ári skal ekki vera tengd eða byggð á tegund eða magni framleiðslu (þar með taldar búpeningseiningar) sem framleiðandi hefur framleitt á tilteknu ári eftir viðmiðunartímabilið að öðru leyti en til að minnka þá framleiðslu.

c) Fjárhæð slíkra greiðslna á tilteknu ári skal ekki vera tengd eða byggð á innanlands- eða heimsmarkaðsverði framleiðslu sem er innt af hendi á tilteknu ári eftir viðmiðunartímabilið.

d) Greiðslur skulu einungis standa framleiðendum til boða á landsvæðum sem eiga rétt á slíkum greiðslum og almennt standa til boða öllum framleiðendum á slíkum landsvæðum.

e) Ef greiðslur eru tengdar framleiðsluþáttum skulu þær fara stiglækkandi þegar komið er yfir viðmiðunarmörk sem eru skilgreind fyrir viðkomandi þátt.

f) Greiðslur skulu takmarkast við þann aukakostnað eða tekjutap sem landbúnaðarframleiðsla á hinu skilgreinda svæði hefur í för með sér.

3. VIÐAUKI
INNANLANDSSTUÐNINGUR: ÚTREIKNINGUR Á HEILDARSTUÐNINGI

1. Með fyrirvara um ákvæði 6. gr. skal reikna út heildarstuðning á grundvelli tiltekinnar vöru fyrir hverja grunnlandbúnaðarvöru sem nýtur markaðsverðstuðnings, beinna greiðslna sem eru ekki undanþegnar eða annarra styrkja sem eru ekki undanþegnir skuldbindingum um að draga úr stuðningi („aðrar óundanþegnar ráðstafanir"). Stuðningur sem ekki tengist tiltekinni vöru skal lagður saman og færður í einu lagi á óvörutengdan heildarstuðning í samanlögðum fjárhæðum.

13. Payments under regional assistance programmes

(a) Eligibility for such payments shall be limited to producers in disadvantaged regions. Each such region must be a clearly designated contiguous geographical area with a definable economic and administrative identity, considered as disadvantaged on the basis of neutral and objective criteria clearly spelt out in law or regulation and indicating that the region's difficulties arise out of more than temporary circumstances.

(b) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the type or volume of production (including livestock units) undertaken by the producer in any year after the base period other than to reduce that production.

(c) The amount of such payments in any given year shall not be related to, or based on, the prices, domestic or international, applying to any production undertaken in any year after the base period.

(d) Payments shall be available only to producers in eligible regions, but generally available to all producers within such regions.

(e) Where related to production factors, payments shall be made at a degressive rate above a threshold level of the factor concerned.

(f) The payments shall be limited to the extra costs or loss of income involved in undertaking agricultural production in the prescribed area.

ANNEX 3
DOMESTIC SUPPORT: CALCULATION OF AGGREGATE MEASUREMENT OF SUPPORT

1. Subject to the provisions of Article 6, an Aggregate Measurement of Support (AMS) shall be calculated on a product-specific basis for each basic agricultural product receiving market price support, non-exempt direct payments, or any other subsidy not exempted from the reduction commitment ("other non-exempt policies"). Support which is non-product specific shall be totalled into one non-product-specific AMS in total monetary terms.

2. Styrkir skv. 1. mgr. skulu taka til bæði opinberra útgjalda stjórnvalda og stofnana á vegum þeirra og tekjuliða sem eru felldir niður.
3. Bæði stuðningur á landsmælikvarða og svæðisbundinn stuðningur skal talinn með.
4. Sérstakar álögur og gjöld, sem framleiðendur í landbúnaði greiða, skal draga frá heildarstuðningi.
5. Heildarstuðningur, sem er reiknaður út eins og tilgreint er hér á eftir fyrir viðmiðunartímabilið, telst vera grunnstig við framkvæmd skuldbindinga um að draga úr innanlandsstuðningi.
6. Fyrir hverja grunnlandbúnaðarvöru skal ákvarða sérstakan heildarstuðning, sem er gefinn upp í samanlögðum fjárhæðum.
7. Heildarstuðning skal reikna út eins nálægt fyrsta sölustigi viðkomandi grunnlandbúnaðarvöru og unnt er. Taka skal tillit til ráðstafana sem beinast að vinnsluaðilum í landbúnaði að svo miklu leyti sem framleiðendur grunnlandbúnaðarvara hafa ávinning af slíkum ráðstöfunum.
8. Markaðsverðstuðningur: markaðsverðstuðning skal reikna út með því að margfalda mismuninn milli fastsetts erlends viðmiðunarverðs og gildandi fyrirfram ákveðins verðs með því framleiðslumagni sem greiða má gildandi fyrirfram ákveðið verð fyrir. Opinberar greiðslur sem þjóna þeim tilgangi að viðhalda þessum mismun, svo sem innkaups- eða geymslukostnaður, skulu ekki taldar með í heildarstuðningi.
9. Fast erlent viðmiðunarverð skal miðast við árin 1986-1988 og skal almennt vera meðaltal f.o.b. einingarverðs viðkomandi grunnlandbúnaðarvöru í nettóútflutningslandi og meðaltal c.i.f. einingarverðs viðkomandi grunnlandbúnaðarvöru í nettóinnflutningslandi á viðmiðunartímabilinu. Ef með þarf má breyta fastsettu viðmiðunarverði vegna gæðamismunar.

10. Óundanþegnar beinar greiðslur: óundanþegnar beinar greiðslur, sem eru miðaðar við verðmun, skal reikna út annaðhvort með því að margfalda mismuninn milli fastsetts viðmiðunarverðs og gildandi fyrirfram ákveðins verðs með því framleiðslumagni sem greiða má fyrirfram ákveðið verð fyrir eða með því að miða við opinber útgjöld.
11. Fastsett viðmiðunarverð skal miðast við árin 1986-1988 og skal almennt vera það raunverð sem miðað er við þegar greiðslufjárhæðir eru ákvarðaðar.
12. Óundanþegnar beinar greiðslur, sem byggjast á öðrum þáttum en verði, skal ákvarða með því að taka mið af opinberum útgjöldum.

2. Subsidies under paragraph 1 shall include both budgetary outlays and revenue foregone by governments or their agents.
3. Support at both the national and sub-national level shall be included.
4. Specific agricultural levies or fees paid by producers shall be deducted from the AMS.

5. The AMS calculated as outlined below for the base period shall constitute the base level for the implementation of the reduction commitment on domestic support.
6. For each basic agricultural product, a specific AMS shall be established, expressed in total monetary value terms.
7. The AMS shall be calculated as close as practicable to the point of first sale of the basic agricultural product concerned. Measures directed at agricultural processors shall be included to the extent that such measures benefit the producers of the basic agricultural products.

8. Market price support: market price support shall be calculated using the gap between a fixed external reference price and the applied administered price multiplied by the quantity of production eligible to receive the applied administered price. Budgetary payments made to maintain this gap, such as buying-in or storage costs, shall not be included in the AMS.

9. The fixed external reference price shall be based on the years 1986 to 1988 and shall generally be the average f.o.b. unit value for the basic agricultural product concerned in a net exporting country and the average c.i.f. unit value for the basic agricultural product concerned in a net importing country in the base period. The fixed reference price may be adjusted for quality differences as necessary.
10. Non-exempt direct payments: non-exempt direct payments which are dependent on a price gap shall be calculated either using the gap between the fixed reference price and the applied administered price multiplied by the quantity of production eligible to receive the administered price, or using budgetary outlays.

11. The fixed reference price shall be based on the years 1986 to 1988 and shall generally be the actual price used for determining payment rates.
12. Non-exempt direct payments which are based on factors other than price shall be measured using budgetary outlays.

13. Aðrar óundanþegnar ráðstafanir, þar með taldir aðfangastyrkir og aðrar ráðstafanir á borð við ráðstafanir til að draga úr kostnaði við markaðssetningu; verðgildi slíkra ráðstafana skal ákvarða með því að taka mið af opinberum útgjöldum stjórnvalda eða, í þeim tilvikum sem opinber útgjöld endurspegla ekki að öllu leyti viðkomandi styrk, skal grundvöllurinn fyrir útreikningi styrksins vera mismunurinn milli verðs á vöru eða þjónustu, sem nýtur styrkja, og dæmigerðs markaðsverðs fyrir svipaða vöru eða þjónustu margfaldað með vörumagni eða umfangi þjónustunnar.

13. Other non-exempt measures, including input subsidies and other measures such as marketing-cost reduction measures: the value of such measures shall be measured using government budgetary outlays or, where the use of budgetary outlays does not reflect the full extent of the subsidy concerned, the basis for calculating the subsidy shall be the gap between the price of the subsidized good or service and a representative market price for a similar good or service multiplied by the quantity of the good or service.

4. VIÐAUKI
INNANLANDSSTUÐNINGUR: ÚTREIKNINGUR Á JAFNGILDUM STUÐNINGI

1. Með fyrirvara um ákvæði 6. gr. skal reikna út jafngildan stuðning að því er varðar allar grunnlandbúnaðarvörur þegar markaðsverðstuðningur, eins og hann er skilgreindur í 3. viðauka, er fyrir hendi en útreikningur á þeim þætti heildarstuðnings er ekki gerlegur. Hvað slíkar vörur varðar, skal grunnstig við framkvæmd skuldbindinga um að draga úr innanlandsstuðningi vera samsett af markaðsverðstuðningsþætti, gefið upp sem jafngildur stuðningur skv. 2. mgr. hér á eftir, og óundanþegnum beinum greiðslum og öðrum óundanþegnum stuðningi, sem meta skal í samræmi við það sem kveðið er á um í 3. mgr. hér á eftir. Stuðningur, bæði á landsmælikvarða og svæðisbundinn, skal talinn með.

2. Jafngildan stuðning, sem kveðið er á um í 1. mgr., skal reikna út á grundvelli tiltekinnar vöru fyrir allar grunnlandbúnaðarvörur eins nálægt fyrsta sölustigi og unnt er þegar markaðsverðstuðningur er fyrir hendi og útreikningur á markaðsverðstuðningsþætti heildarstuðnings er ekki gerlegur. Að því er þessar grunnlandbúnaðarvörur varðar, skal meta jafngildan markaðsverðstuðning með því að miða við gildandi fyrirfram ákveðið verð og það framleiðslumagn sem greiða má slíkt verð fyrir eða, þegar það er ekki gerlegt, með því að miða við opinber útgjöld sem þjóna þeim tilgangi að viðhalda verði framleiðanda.

3. Ef grunnlandbúnaðarvörur, sem falla undir 1. mgr., eru óundanþegnar beinum greiðslum eða öðrum styrkjum, sem tengjast sérstakri vöru og eru ekki undanþegnir skuldbindingu um að draga úr stuðningi, skal jafngildur stuðningur, að því er þessar ráðstafanir varðar, byggjast á sams konar útreikningum og fyrir samsvarandi heildar-

ANNEX 4
DOMESTIC SUPPORT: CALCULATION OF EQUIVALENT MEASUREMENT OF SUPPORT

1. Subject to the provisions of Article 6, equivalent measurements of support shall be calculated in respect of all basic agricultural products where market price support as defined in Annex 3 exists but for which calculation of this component of the AMS is not practicable. For such products the base level for implementation of the domestic support reduction commitments shall consist of a market price support component expressed in terms of equivalent measurements of support under paragraph 2 below, as well as any non-exempt direct payments and other non-exempt support, which shall be evaluated as provided for under paragraph 3 below. Support at both national and sub-national level shall be included.

2. The equivalent measurements of support provided for in paragraph 1 shall be calculated on a product-specific basis for all basic agricultural products as close as practicable to the point of first sale receiving market price support and for which the calculation of the market price support component of the AMS is not practicable. For those basic agricultural products, equivalent measurements of market price support shall be made using the applied administered price and the quantity of production eligible to receive that price or, where this is not practicable, on budgetary outlays used to maintain the producer price.

3. Where basic agricultural products falling under paragraph 1 are the subject of non-exempt direct payments or any other product-specific subsidy not exempted from the reduction commitment, the basis for equivalent measurements of support concerning these measures shall be calculations as for the corresponding AMS com-

stuðningsþætti (tilgreindum í 10.-13. mgr. 3. viðauka).
4. Jafngildan stuðning skal reikna út á grundvelli fjárhæðar styrks eins nálægt fyrsta sölustigi viðkomandi grunnlandbúnaðarvöru og unnt er. Taka skal tillit til ráðstafana sem beinast að vinnsluaðilum í landbúnaði að svo miklu leyti sem framleiðendur grunnlandbúnaðarvara hafa ávinning af slíkum ráðstöfunum. Sérstakar álögur og gjöld, sem framleiðendur í landbúnaði greiða, skulu lækka jafngildan stuðning um samsvarandi fjárhæð.

5. VIÐAUKI
SÉRSTÖK MEÐFERÐ MEÐ TILLITI TIL 2. MGR. 4. GR.

Þáttur A.

1. Ákvæði 2. mgr. 4. gr. þessa samnings skulu ekki koma til framkvæmda við gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina að því er varðar landbúnaðarhráefni og unnar og/eða tilreiddar vörur úr því („auðkenndar vörur“) þar sem eftirfarandi skilyrðum hefur verið fullnægt (hér á eftir nefnd „sérstök meðferð“):

a) innflutningur á auðkenndum vörum er undir 3% af samsvarandi innanlandsneyslu á viðmiðunartímabilinu 1986-1988 („viðmiðunartímabilið“);

b) engir útflutningsstyrkir hafa verið veittir vegna auðkenndu varanna frá upphafi viðmiðunartímabilsins;

c) árangursríkum ráðstöfunum sem takmarka framleiðslu er beitt gagnvart landbúnaðarhráefninu;

d) slíkar vörur eru auðkenndar „ST – Annex 5“ í þætti I-B í I. hluta í skrá aðila, sem er viðauki við Marakess-bókunina, til að gefa til kynna að þær eigi að fá sérstaka meðferð vegna þátta sem eru ekki viðskiptalegs eðlis, á borð við fæðuöryggi og umhverfisvernd; og

e) lágmarksaðgangsmöguleikar fyrir auðkenndu vörurnar samsvara, eins og tilgreint er í þætti I-B í I. hluta í skrá viðkomandi aðila, 4% af innanlandsneyslu hinna auðkenndu vara á viðmiðunartímabilinu frá upphafi fyrsta árs framkvæmdartímabilsins og eru auknir eftir það um 0,8% af samsvarandi innanlandsneyslu á hverju ári á viðmiðunartímabilinu það sem eftir lifir framkvæmdartímabilsins.

ponents (specified in paragraphs 10 through 13 of Annex 3).
4. Equivalent measurements of support shall be calculated on the amount of subsidy as close as practicable to the point of first sale of the basic agricultural product concerned. Measures directed at agricultural processors shall be included to the extent that such measures benefit the producers of the basic agricultural products. Specific agricultural levies or fees paid by producers shall reduce the equivalent measurements of support by a corresponding amount.

ANNEX 5
SPECIAL TREATMENT WITH RESPECT TO PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 4

Section A

1. The provisions of paragraph 2 of Article 4 shall not apply with effect from the entry into force of the WTO Agreement to any primary agricultural product and its worked and/or prepared products ("designated products") in respect of which the following conditions are complied with (hereinafter referred to as "special treatment"):

(a) imports of the designated products comprised less than 3 per cent of corresponding domestic consumption in the base period 1986-1988 ("the base period");

(b) no export subsidies have been provided since the beginning of the base period for the designated products;

(c) effective production-restricting measures are applied to the primary agricultural product;

(d) such products are designated with the symbol "ST-Annex 5" in Section I-B of Part I of a Member's Schedule annexed to the Marrakesh Protocol, as being subject to special treatment reflecting factors of non-trade concerns, such as food security and environmental protection; and

(e) minimum access opportunities in respect of the designated products correspond, as specified in Section I-B of Part I of the Schedule of the Member concerned, to 4 per cent of base period domestic consumption of the designated products from the beginning of the first year of the implementation period and, thereafter, are increased by 0.8 per cent of corresponding domestic consumption in the base period per year for the remainder of the implementation period.

2. Við upphaf hvaða árs framkvæmdartímabilsins sem er getur aðili hætt að beita sérstakri meðferð vegna auðkenndra vara með því að uppfylla ákvæði 6. mgr. Þá skal viðkomandi aðili viðhalda þeim lágmarksaðgangsmöguleikum, sem þegar eru í gildi, og auka lágmarksaðgangsmöguleika um 0,4% af samsvarandi innanlandsneyslu á hverju ári á viðmiðunartímabilinu það sem eftir lifir framkvæmdartímabilsins. Eftir það skal því stigi lágmarksaðgangsmöguleika sem leiðir af þessari forskrift á lokaári framkvæmdartímabilsins viðhaldið í skrá viðkomandi aðila.

3. Samningaviðræðum um það hvort unnt sé að halda áfram sérstakri meðferð eins og um getur í 1. mgr. að framkvæmdartímabilinu loknu skal lokið innan tímamarka sjálfs framkvæmdartímabilsins sem hluta af samningaviðræðunum, sem um getur í 20. gr. þessa samnings, að teknu tilliti til þeirra þátta sem eru ekki viðskiptalegs eðlis.

4. Ef samþykkt er í kjölfar samningaviðræðnanna, sem um getur í 3. mgr., að aðila sé heimilt að halda áfram að beita sérstakri meðferð skal sá aðili veita viðunandi viðbótarívilnanir eins og ákvarðað er í þeim samningaviðræðum.

5. Ef ekki á að halda áfram að beita sérstakri meðferð í lok framkvæmdartímabils skal viðkomandi aðili koma ákvæðum 6. mgr. í framkvæmd. Þá skal, að framkvæmdartímabilinu loknu, viðhalda í skrá viðkomandi aðila lágmarksaðgangsmöguleikum vegna auðkenndra vara á stigi sem svarar til 8% af samsvarandi innanlandsneyslu á viðmiðunartímabilinu.

6. Ráðstafanir á landamærum, aðrar en venjulegir tollar sem er viðhaldið vegna auðkenndra vara, skulu falla undir ákvæði 2. mgr. 4. gr. og gilda frá og með upphafi þess árs sem hætt er að beita sérstakri meðferð. Á slíkar vörur skulu lagðir venjulegir tollar, sem eru bundnir í skrá viðkomandi aðila og lagðir á við upphaf þess árs sem hætt er að beita sérstakri meðferð og gilda eftir það, í því tollahlutfalli sem hefði gilt ef lækkun sem næmi minnst 15% hefði komið til framkvæmda á framkvæmdartímabilinu í jöfnum árlegum áföngum. Þessir tollar skulu ákvarðaðir á grundvelli tollaígilda sem reiknuð eru út í samræmi við viðmiðunarreglurnar sem mælt er fyrir um á fylgiblaði með þessum viðauka.

2. At the beginning of any year of the implementation period a Member may cease to apply special treatment in respect of the designated products by complying with the provisions of paragraph 6. In such a case, the Member concerned shall maintain the minimum access opportunities already in effect at such time and increase the minimum access opportunities by 0.4 per cent of corresponding domestic consumption in the base period per year for the remainder of the implementation period. Thereafter, the level of minimum access opportunities resulting from this formula in the final year of the implementation period shall be maintained in the Schedule of the Member concerned.

3. Any negotiation on the question of whether there can be a continuation of the special treatment as set out in paragraph 1 after the end of the implementation period shall be completed within the time-frame of the implementation period itself as a part of the negotiations set out in Article 20 of this Agreement, taking into account the factors of non-trade concerns.

4. If it is agreed as a result of the negotiation referred to in paragraph 3 that a Member may continue to apply the special treatment, such Member shall confer additional and acceptable concessions as determined in that negotiation.

5. Where the special treatment is not to be continued at the end of the implementation period, the Member concerned shall implement the provisions of paragraph 6. In such a case, after the end of the implementation period the minimum access opportunities for the designated products shall be maintained at the level of 8 per cent of corresponding domestic consumption in the base period in the Schedule of the Member concerned.

6. Border measures other than ordinary customs duties maintained in respect of the designated products shall become subject to the provisions of paragraph 2 of Article 4 with effect from the beginning of the year in which the special treatment ceases to apply. Such products shall be subject to ordinary customs duties, which shall be bound in the Schedule of the Member concerned and applied, from the beginning of the year in which special treatment ceases and thereafter, at such rates as would have been applicable had a reduction of at least 15 per cent been implemented over the implementation period in equal annual instalments. These duties shall be established on the basis of tariff equivalents to be calculated in accordance with the guidelines prescribed in the attachment hereto.

Þáttur B

7. Ákvæði 2. mgr. 4. gr. skulu heldur ekki koma strax til framkvæmda við gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina að því er varðar landbúnaðarhráefni sem er aðalundirstaða hefðbundins mataræðis þróunaraðildarlands og þar sem eftirfarandi skilyrðum hefur verið fullnægt, til viðbótar þeim skilyrðum sem tilgreind eru í a- til d-lið 1. mgr. hér að framan, eins og þau gilda um viðkomandi vörur:

a) lágmarksaðgangstækifæri, að því er varðar viðkomandi vörur, eins og tilgreint er í þætti I-B í I. hluta skrár viðkomandi þróunaraðildarlands, samsvara 1% af innanlandsneyslu viðkomandi vara á viðmiðunartímabilinu frá upphafi fyrsta árs framkvæmdartímabilsins, og eru auknir í jöfnum árlegum áföngum upp í 2% af samsvarandi innanlandsneyslu á viðmiðunartímabilinu við upphaf fimmta árs framkvæmdartímabilsins. Frá upphafi sjötta árs framkvæmdartímabilsins samsvara lágmarksaðgangstækifæri, að því er viðkomandi vörur varðar, 2% af samsvarandi innanlandsneyslu á viðmiðunartímabilinu, og eru auknir í jöfnum árlegum áföngum upp í 4% af samsvarandi innanlandsneyslu á viðmiðunartímabilinu fram að upphafi tíunda ársins. Eftir það skal því stigi lágmarksaðgangstækifæra, sem leiðir af þessari forskrift á tíunda árinu, viðhaldið í skrá viðkomandi þróunaraðildarlands;

b) viðeigandi tækifæri til markaðsaðgangs hafa verið veitt vegna annarra vara samkvæmt þessum samningi.

8. Samningaviðræður um það hvort unnt sé að halda áfram sérstakri meðferð, eins og um getur í 7. mgr., að loknu tíunda árinu frá upphafi framkvæmdartímabilsins skulu hefjast og þeim lokið áður en tíunda árið frá upphafi framkvæmdartímabilsins er liðið.

9. Ef samþykkt er í kjölfar samningaviðræðnanna, sem um getur í 8. mgr., að aðila sé heimilt að halda áfram að beita sérstakri meðferð skal sá aðili veita viðunandi viðbótarívilnanir eins og ákvarðað er í þeim samningaviðræðum.

Section B

7. The provisions of paragraph 2 of Article 4 shall also not apply with effect from the entry into force of the WTO Agreement to a primary agricultural product that is the predominant staple in the traditional diet of a developing country Member and in respect of which the following conditions, in addition to those specified in paragraph 1(a) through 1(d), as they apply to the products concerned, are complied with:

(a) minimum access opportunities in respect of the products concerned, as specified in Section I-B of Part I of the Schedule of the developing country Member concerned, correspond to 1 per cent of base period domestic consumption of the products concerned from the beginning of the first year of the implementation period and are increased in equal annual instalments to 2 per cent of corresponding domestic consumption in the base period at the beginning of the fifth year of the implementation period. From the beginning of the sixth year of the implementation period, minimum access opportunities in respect of the products concerned correspond to 2 per cent of corresponding domestic consumption in the base period and are increased in equal annual instalments to 4 per cent of corresponding domestic consumption in the base period until the beginning of the 10th year. Thereafter, the level of minimum access opportunities resulting from this formula in the 10th year shall be maintained in the Schedule of the developing country Member concerned;

(b) appropriate market access opportunities have been provided for in other products under this Agreement.

8. Any negotiation on the question of whether there can be a continuation of the special treatment as set out in paragraph 7 after the end of the 10th year following the beginning of the implementation period shall be initiated and completed within the time-frame of the 10th year itself following the beginning of the implementation period.

9. If it is agreed as a result of the negotiation referred to in paragraph 8 that a Member may continue to apply the special treatment, such Member shall confer additional and acceptable concessions as determined in that negotiation.

10. Ef ekki á að halda áfram að beita sérstakri meðferð skv. 7. mgr. eftir tíunda árið frá upphafi framkvæmdartímabilsins skal leggja venjulega tolla á viðkomandi vörur, sem ákvarðaðir eru á grundvelli tollaígilda sem reiknuð eru út í samræmi við viðmiðunarreglurnar sem mælt er fyrir um á fylgiblaði með þessum viðauka, og skulu þeir bundnir í skrá viðkomandi aðila. Að öðru leyti skulu ákvæði 6. mgr. gilda eins og þeim er breytt með hliðsjón af hinni sérstöku og mismunandi meðferð sem þróunaraðildarlöndin fá samkvæmt þessum samningi.

Fylgiblað með 5. viðauka.
Viðmiðunarreglur um útreikning á tollaígildum vegna sérstakra markmiða sem eru tilgreind í 6. og 10. mgr. þessa viðauka.

1. Tollaígildi, hvort sem þau eru gefin upp sem verðtollur eða magntollur, skulu reiknuð út með því að nota raunverulegan mun á verði innanlands og erlendis með gagnsæjum hætti. Gögnin sem eru notuð skulu taka til áranna 1986-1988. Tollaígildi:

a) skal fyrst og fremst ákvarða á grundvelli fjögurra stafa flokkunar samræmdu tollskrárinnar;
b) skal ákvarða á grundvelli sex stafa eða enn nákvæmari flokkunar samræmdu tollskrárinnar eftir því sem við á;
c) skal almennt vera ákvarðað fyrir unnar og/eða tilreiddar vörur með því að margfalda eitt eða fleiri tiltekin tollaígildi fyrir landbúnaðarhráefni með hlutfalli er miðast við, eftir því sem við á, verðgildi eða magn landbúnaðarhráefnis í unnu og/eða tilreiddu vörunum og ef nauðsynlegt er skal taka tillit til annarra viðbótarþátta sem eru til verndar iðnaði.

2. Erlent verð skal almennt vera raunverulegt meðaltal c.i.f. einingaverðs fyrir innflutningsland. Ef meðaltal c.i.f. einingarverðs er ekki fyrir hendi, eða á ekki við, skal erlent verð annaðhvort vera:

a) viðeigandi meðaltal c.i.f. einingarverðs í nærliggjandi landi; eða
b) metið út frá meðaltali f.o.b. einingarverðs hjá stórum útflytjanda eða útflytjendum, aðlagað með því að bæta við áætluðum tryggingar- eða fraktkostnaði og öðrum tilheyrandi kostnaði innflutningslands.

10. In the event that special treatment under paragraph 7 is not to be continued beyond the 10th year following the beginning of the implementation period, the products concerned shall be subject to ordinary customs duties, established on the basis of a tariff equivalent to be calculated in accordance with the guidelines prescribed in the attachment hereto, which shall be bound in the Schedule of the Member concerned. In other respects, the provisions of paragraph 6 shall apply as modified by the relevant special and differential treatment accorded to developing country Members under this Agreement.

Attachment to Annex 5
Guidelines for the Calculation of Tariff Equivalents for the Specific Purpose Specified in Paragraphs 6 and 10 of this Annex

1. The calculation of the tariff equivalents, whether expressed as *ad valorem* or specific rates, shall be made using the actual difference between internal and external prices in a transparent manner. Data used shall be for the years 1986 to 1988. Tariff equivalents:

(a) shall primarily be established at the four-digit level of the HS;
(b) shall be established at the six-digit or a more detailed level of the HS wherever appropriate;
(c) shall generally be established for worked and/or prepared products by multiplying the specific tariff equivalent(s) for the primary agricultural product(s) by the proportion(s) in value terms or in physical terms as appropriate of the primary agricultural product(s) in the worked and/or prepared products, and take account, where necessary, of any additional elements currently providing protection to industry.

2. External prices shall be, in general, actual average c.i.f. unit values for the importing country. Where average c.i.f. unit values are not available or appropriate, external prices shall be either:

(a) appropriate average c.i.f. unit values of a near country; or
(b) estimated from average f.o.b. unit values of (an) appropriate major exporter(s) adjusted by adding an estimate of insurance, freight and other relevant costs to the importing country.

3. Erlendu verði skal almennt breytt í innlendan gjaldmiðil með því að styðjast við ársmeðaltal markaðsgengis yfir sama tímabil og verðupplýsingarnar taka til.
4. Innlent verð skal almennt vera dæmigert heildsöluverð, sem er ríkjandi á innanlandsmarkaði, eða áætlað heildsöluverð ef fullnægjandi upplýsingar eru ekki fyrir hendi.
5. Ef nauðsynlegt er að taka tillit til mismunandi gæða eða tegunda er heimilt að leiðrétta upphafleg tollaígildi með því að nota viðeigandi stuðul.
6. Ef tollaígildi, sem byggist á þessum viðmiðunarreglum, er neikvætt eða lægra en tollbinding, sem er í gildi, er heimilt að ákvarða upphaflegt tollaígildi eftir gildandi tollbindingu eða á grundvelli innlendra tilboða í vöruna.
7. Ef tollaígildisstig, sem byggðist á framangreindum viðmiðunarreglum, er aðlagað skal viðkomandi aðili, ef þess er óskað, gefa nægileg tækifæri til viðræðna í því augnamiði að semja um heppilegar lausnir.

3. The external prices shall generally be converted to domestic currencies using the annual average market exchange rate for the same period as the price data.
4. The internal price shall generally be a representative wholesale price ruling in the domestic market or an estimate of that price where adequate data is not available.
5. The initial tariff equivalents may be adjusted, where necessary, to take account of differences in quality or variety using an appropriate coefficient.
6. Where a tariff equivalent resulting from these guidelines is negative or lower than the current bound rate, the initial tariff equivalent may be established at the current bound rate or on the basis of national offers for that product.
7. Where an adjustment is made to the level of a tariff equivalent which would have resulted from the above guidelines, the Member concerned shall afford, on request, full opportunities for consultation with a view to negotiating appropriate solutions.

SAMNINGUR UM BEITINGU RÁÐSTAFANA UM HOLLUSTUHÆTTI OG HEILBRIGÐI DÝRA OG PLANTNA

Aðilar,

sem árétta að ekki skuli koma í veg fyrir að aðili samþykki eða framfylgi nauðsynlegum ráðstöfunum til að vernda líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna, að því tilskildu að þessum ráðstöfunum sé ekki beitt með þeim hætti að í þeim felist geðþóttabundin eða óréttlætanleg mismunun milli aðila þar sem sömu aðstæður ríkja eða dulin takmörkun í alþjóðaviðskiptum,

sem æskja þess að ástand á sviði heilbrigðis manna, dýra og plantna í löndum þeirra verði bætt,

sem gera sér ljóst að ráðstöfunum um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna er oft beitt á grundvelli tvíhliða samninga eða bókana,

sem æskja þess að settur verði marghliða rammi reglna og verklagsreglna til leiðbeiningar við mótun, samþykkt og framkvæmd ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna til að draga sem mest úr neikvæðum áhrifum þeirra á viðskipti,

sem viðurkenna mikilvægi alþjóðlegra staðla, viðmiðunarreglna og tilmæla í þessu tilliti,

sem æskja þess að stuðla að beitingu samhæfðra ráðstafana sín á meðal um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna, á grundvelli alþjóðlegra staðla, viðmiðunarreglna og tilmæla sem eru þróuð á vegum hlutaðeigandi alþjóðastofnana, þar með talin fæðustaðlaskrárnefnd (Codex Alimentarius), Alþjóðastofnunin um smitsjúkdóma dýra og viðkomandi alþjóða- og svæðastofnanir er starfa á grundvelli alþjóðasamningsins um plöntuvernd, en þess er þó ekki krafist að aðilar þurfi að breyta því verndarstigi sem þeir telja hæfilegt að því er varðar líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna,

sem viðurkenna að fyrir aðila sem eru þróunarlönd (hér eftir nefnd „þróunaraðildarlönd“) geti verið sérstökum erfiðleikum bundið að hlíta þeim ráðstöfunum sem aðilar sem eru innflytjendur (hér eftir nefndir „innflutningsaðilar“) gera um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna og þar með að fá markaðsaðgang og einnig að móta og beita ráðstöfunum um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna á eigin yfirráðasvæði, og hafa fullan hug á að styðja þá í viðleitni sinni í þessu tilliti,

AGREEMENT ON THE APPLICATION OF SANITARY AND PHYTOSANITARY MEASURES

Members,

Reaffirming that no Member should be prevented from adopting or enforcing measures necessary to protect human, animal or plant life or health, subject to the requirement that these measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between Members where the same conditions prevail or a disguised restriction on international trade;

Desiring to improve the human health, animal health and phytosanitary situation in all Members;

Noting that sanitary and phytosanitary measures are often applied on the basis of bilateral agreements or protocols;

Desiring the establishment of a multilateral framework of rules and disciplines to guide the development, adoption and enforcement of sanitary and phytosanitary measures in order to minimize their negative effects on trade;

Recognizing the important contribution that international standards, guidelines and recommendations can make in this regard;

Desiring to further the use of harmonized sanitary and phytosanitary measures between Members, on the basis of international standards, guidelines and recommendations developed by the relevant international organizations, including the Codex Alimentarius Commission, the International Office of Epizootics, and the relevant international and regional organizations operating within the framework of the International Plant Protection Convention, without requiring Members to change their appropriate level of protection of human, animal or plant life or health;

Recognizing that developing country Members may encounter special difficulties in complying with the sanitary or phytosanitary measures of importing Members, and as a consequence in access to markets, and also in the formulation and application of sanitary or phytosanitary measures in their own territories, and desiring to assist them in their endeavours in this regard;

sem æskja þess þar af leiðandi að samdar verði reglur um beitingu ákvæða GATT-samningsins frá 1994 sem tengjast beitingu ráðstafana um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna, einkum ákvæða b-liðar XX. gr.,[14]

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. gr.
Almenn ákvæði.

1. Þessi samningur gildir um allar ráðstafanir um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna er kunna að hafa bein eða óbein áhrif á alþjóðaviðskipti. Slíkar ráðstafanir skal þróa og beita þeim í samræmi við ákvæði þessa samnings.
2. Að því er þennan samning varðar gilda skilgreiningarnar sem kveðið er á um í viðauka A.
3. Viðaukarnir eru óaðskiljanlegur hluti þessa samnings.
4. Ekkert í þessum samningi skal hafa áhrif á réttindi aðila samkvæmt samningnum um tæknilegar viðskiptahindranir að því er varðar ráðstafanir sem falla ekki undir gildissvið þessa samnings.

2. gr.
Grundvallarréttindi og -skyldur.

1. Aðilar eiga rétt á að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna, að því tilskildu að slíkar ráðstafanir brjóti ekki í bága við ákvæði þessa samnings.
2. Aðilar skulu sjá til þess að ráðstöfunum um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sé einungis beitt að því marki sem nauðsynlegt er til að vernda líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna, að þær byggist á vísindalegum meginreglum og sé ekki viðhaldið án fullnægjandi vísindalegra sönnunargagna, nema að því leyti sem kveðið er á um í 7. mgr. 5. gr.
3. Aðilar skulu sjá til þess að í ráðstöfunum um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna felist ekki geðþóttabundin eða óréttlætanleg mismunun milli aðila þar sem sömu eða svipaðar aðstæður ríkja, þar með talið milli eigin yfirráðasvæðis og yfirráðasvæða annarra aðila. Ráðstöfunum um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna skal ekki beitt með þeim hætti sem hefði í för með sér dulda takmörkun í alþjóðaviðskiptum.
4. Ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna, sem samrýmast viðkomandi ákvæðum þessa samnings, skulu teljast vera í samræmi við skyldur aðila samkvæmt þeim

Desiring therefore to elaborate rules for the application of the provisions of GATT 1994 which relate to the use of sanitary or phytosanitary measures, in particular the provisions of Article XX(b)[14];

Hereby agree as follows:

Article 1
General Provisions

1. This Agreement applies to all sanitary and phytosanitary measures which may, directly or indirectly, affect international trade. Such measures shall be developed and applied in accordance with the provisions of this Agreement.
2. For the purposes of this Agreement, the definitions provided in Annex A shall apply.
3. The annexes are an integral part of this Agreement.
4. Nothing in this Agreement shall affect the rights of Members under the Agreement on Technical Barriers to Trade with respect to measures not within the scope of this Agreement.

Article 2
Basic Rights and Obligations

1. Members have the right to take sanitary and phytosanitary measures necessary for the protection of human, animal or plant life or health, provided that such measures are not inconsistent with the provisions of this Agreement.
2. Members shall ensure that any sanitary or phytosanitary measure is applied only to the extent necessary to protect human, animal or plant life or health, is based on scientific principles and is not maintained without sufficient scientific evidence, except as provided for in paragraph 7 of Article 5.

3. Members shall ensure that their sanitary and phytosanitary measures do not arbitrarily or unjustifiably discriminate between Members where identical or similar conditions prevail, including between their own territory and that of other Members. Sanitary and phytosanitary measures shall not be applied in a manner which would constitute a disguised restriction on international trade.

4. Sanitary or phytosanitary measures which conform to the relevant provisions of this Agreement shall be presumed to be in accordance with the obligations of the Members under the

ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 er tengjast beitingu ráðstafana um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna, einkum ákvæðum b-liðar XX. gr.

3. gr.
Samhæfing.

1. Til að samhæfa ráðstafanir um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna á eins víðtækan hátt og unnt er skulu ráðstafanir aðila um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna byggjast á alþjóðlegum stöðlum, viðmiðunarreglum eða tilmælum, ef slíkt er fyrir hendi, nema kveðið sé á um annað í þessum samningi, einkum 3. mgr.
2. Ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna, sem samrýmast alþjóðlegum stöðlum, viðmiðunarreglum eða tilmælum, skulu teljast nauðsynlegar til að vernda líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna og skal gera ráð fyrir að þær séu í samræmi við viðeigandi ákvæði þessa samnings og GATT-samningsins frá 1994.
3. Aðilar geta gert eða viðhaldið ráðstöfunum um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sem hafa í för með sér hærra verndarstig í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna en unnt væri að ná með ráðstöfunum byggðum á viðeigandi alþjóðlegum stöðlum, viðmiðunarreglum eða tilmælum, ef slíkt er réttlætanlegt frá vísindalegu sjónarmiði, eða sem eru gerðar vegna þess verndarstigs í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna sem aðili ákvarðar að sé hæfilegt í samræmi við viðkomandi ákvæði 1.-8. mgr. 5. gr.[15] Þrátt fyrir það sem sagt er hér að framan skulu allar ráðstafanir, sem hafa í för með sér annað verndarstig en unnt væri að ná með ráðstöfunum byggðum á alþjóðlegum stöðlum, viðmiðunarreglum eða tilmælum, ekki brjóta í bága við önnur ákvæði þessa samnings.
4. Aðilar skulu, eftir því sem efni og ástæður leyfa, taka fullan þátt í starfsemi hlutaðeigandi alþjóðastofnana og undirstofnana þeirra, einkum fæðustaðlaskrárnefndar, Alþjóðastofnunarinnar um smitsjúkdóma dýra og alþjóða- og svæðastofnana er starfa á grundvelli alþjóðasamningsins um plöntuvernd, til að stuðla að þróun og reglubundinni endurskoðun staðla, viðmiðunarreglna og tilmæla innan þessara stofnana að því er varðar alla þætti ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna.

5. Nefnd um ráðstafanir um hollustuhætti og

provisions of GATT 1994 which relate to the use of sanitary or phytosanitary measures, in particular the provisions of Article XX(b).

Article 3
Harmonization

1. To harmonize sanitary and phytosanitary measures on as wide a basis as possible, Members shall base their sanitary or phytosanitary measures on international standards, guidelines or recommendations, where they exist, except as otherwise provided for in this Agreement, and in particular in paragraph 3.

2. Sanitary or phytosanitary measures which conform to international standards, guidelines or recommendations shall be deemed to be necessary to protect human, animal or plant life or health, and presumed to be consistent with the relevant provisions of this Agreement and of GATT 1994.

3. Members may introduce or maintain sanitary or phytosanitary measures which result in a higher level of sanitary or phytosanitary protection than would be achieved by measures based on the relevant international standards, guidelines or recommendations, if there is a scientific justification, or as a consequence of the level of sanitary or phytosanitary protection a Member determines to be appropriate in accordance with the relevant provisions of paragraphs 1 through 8 of Article 5.[15] Notwithstanding the above, all measures which result in a level of sanitary or phytosanitary protection different from that which would be achieved by measures based on international standards, guidelines or recommendations shall not be inconsistent with any other provision of this Agreement.
4. Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the relevant international organizations and their subsidiary bodies, in particular the Codex Alimentarius Commission, the International Office of Epizootics, and the international and regional organizations operating within the framework of the International Plant Protection Convention, to promote within these organizations the development and periodic review of standards, guidelines and recommendations with respect to all aspects of sanitary and phytosanitary measures.
5. The Committee on Sanitary and Phytosanitary

heilbrigði dýra og plantna (í þessum samningi kölluð „nefndin"), sem kveðið er á um í 1. og 4. mgr. 12. gr., skal þróa aðferð til að fylgjast með alþjóðlegu samhæfingarferli og samræma aðgerðir í þessu tilliti við hlutaðeigandi alþjóðastofnanir.

Measures provided for in paragraphs 1 and 4 of Article 12 (referred to in this Agreement as the "Committee") shall develop a procedure to monitor the process of international harmonization and coordinate efforts in this regard with the relevant international organizations.

4. gr.
Jafngildi.

1. Aðilar skulu staðfesta ráðstafanir annarra aðila um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sem jafngildar, jafnvel þótt þessar ráðstafanir séu ólíkar þeirra eigin ráðstöfunum eða ráðstöfunum annarra aðila er versla með sömu vöru, ef aðili sem er útflytjandi (hér eftir nefndur „útflutningsaðili") sýnir aðila sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili") fram á það með hlutlægum hætti að með ráðstöfunum hans sé unnt að ná því verndarstigi í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna sem innflutningsaðili telur hæfilegt. Í þessu skyni skal, sé þess óskað, veita innflutningsaðila tilhlýðilega aðgangsheimild vegna skoðunar, prófunar og annarra viðeigandi aðgerða.

2. Aðilar skulu, sé þess óskað, hefja viðræður í þeim tilgangi að gera tvíhliða og marghliða samninga um viðurkenningu á jafngildi sérstakra ráðstafana um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna.

Article 4
Equivalence

1. Members shall accept the sanitary or phytosanitary measures of other Members as equivalent, even if these measures differ from their own or from those used by other Members trading in the same product, if the exporting Member objectively demonstrates to the importing Member that its measures achieve the importing Member's appropriate level of sanitary or phytosanitary protection. For this purpose, reasonable access shall be given, upon request, to the importing Member for inspection, testing and other relevant procedures.

2. Members shall, upon request, enter into consultations with the aim of achieving bilateral and multilateral agreements on recognition of the equivalence of specified sanitary or phytosanitary measures.

5. gr.
Mat á áhættu og ákvörðun hæfilegs verndarstigs í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna.

1. Aðilar skulu sjá til þess að ráðstafanir þeirra um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna byggist á mati, eftir því sem við á miðað við aðstæður, á áhættu fyrir líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna, að teknu tilliti til þeirrar tækni sem beitt er við áhættumat og hlutaðeigandi alþjóðastofnanir hafa þróað.

2. Við mat á áhættu skulu aðilar taka tillit til tiltækra vísindalegra sönnunargagna, viðeigandi vinnslu og framleiðsluaðferða, viðeigandi skoðunar-, sýnatöku- og prófunaraðferða, algengi tiltekinna sjúkdóma eða plágna, svæða sem eru laus við plágur eða sjúkdóma, viðeigandi vistfræði- og umhverfisskilyrða og sóttvarna eða annarrar meðhöndlunar.

3. Þegar aðilar meta áhættu fyrir líf eða heilbrigði dýra eða plantna og taka ákvörðun um hvaða ráðstöfun skuli beita til að ná hæfilegu verndarstigi í hollustuháttum og heilbrigði dýra

Article 5
Assessment of Risk and Determination of the Appropriate Level of Sanitary or Phytosanitary Protection

1. Members shall ensure that their sanitary or phytosanitary measures are based on an assessment, as appropriate to the circumstances, of the risks to human, animal or plant life or health, taking into account risk assessment techniques developed by the relevant international organizations.

2. In the assessment of risks, Members shall take into account available scientific evidence; relevant processes and production methods; relevant inspection, sampling and testing methods; prevalence of specific diseases or pests; existence of pest- or disease-free areas; relevant ecological and environmental conditions; and quarantine or other treatment.

3. In assessing the risk to animal or plant life or health and determining the measure to be applied for achieving the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection from such risk,

og plantna gegn slíkri áhættu skulu þeir taka tillit til eftirfarandi efnahagsþátta: hugsanlegs tjóns vegna framleiðslu- eða sölutaps þegar plága eða sjúkdómur kemur upp, ílendist eða breiðist út, kostnaðar við að halda í skefjum eða útrýma plágum og sjúkdómum á yfirráðasvæði innflutningsaðila og hlutfallslegra áhrifa á kostnað ef aðrar aðferðir eru notaðar við að takmarka áhættu.

4. Þegar aðilar ákvarða hæfilegt verndarstig í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna skulu þeir taka tillit til markmiðsins um að draga úr neikvæðum áhrifum á viðskipti.

5. Til að ná fram samræmi í notkun hugtaksins um hæfilegt verndarstig í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna vegna áhættu fyrir líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna skulu aðilar forðast geðþóttabundinn eða óréttlætanlegan mismun á þeim stigum sem þeir telja hæfa við ólíkar aðstæður, ef slíkur munur hefur í för með sér mismunun eða dulda takmörkun í alþjóðaviðskipti. Aðilar skulu vinna saman í nefndinni, í samræmi við 1., 2. og 3. mgr. 12. gr., að samningu viðmiðunarreglna til að stuðla að hagnýtri framkvæmd þessa ákvæðis. Við samningu viðmiðunarreglnanna skal nefndin taka tillit til allra þátta sem máli skipta, þar með talið sérstöðu þeirrar heilbrigðisáhættu sem menn taka sjálfviljugir.

6. Með fyrirvara um 2. mgr. 3. gr. skulu aðilar sjá til þess, þegar ráðstafanir til að ná hæfilegu verndarstigi í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna eru teknar upp eða viðhaldið, að ráðstafanirnar takmarki viðskipti ekki meira en nauðsynlegt er til að ná hæfilegu verndarstigi í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna, að teknu tilliti til þess hvað er tæknilega og efnahagslega gerlegt.[16]

7. Þegar viðkomandi vísindaleg sönnunargögn eru ófullnægjandi getur aðili samþykkt bráðabirgðaráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna á grundvelli tiltækra upplýsinga þar að lútandi, þar með talið upplýsinga frá hlutaðeigandi alþjóðastofnunum og upplýsinga á grundvelli ráðstafana um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sem aðrir aðilar beita. Við slíkar aðstæður skulu aðilar leita eftir nauðsynlegum viðbótarupplýsingum fyrir hlutlægara áhættumat og endurskoða ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna í samræmi við það innan hæfilegs tíma.

8. Ef aðili hefur ástæðu til að ætla að tiltekin ráðstöfun um hollustuhætti eða heilbrigði dýra

Members shall take into account as relevant economic factors: the potential damage in terms of loss of production or sales in the event of the entry, establishment or spread of a pest or disease; the costs of control or eradication in the territory of the importing Member; and the relative cost-effectiveness of alternative approaches to limiting risks.

4. Members should, when determining the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection, take into account the objective of minimizing negative trade effects.

5. With the objective of achieving consistency in the application of the concept of appropriate level of sanitary or phytosanitary protection against risks to human life or health, or to animal and plant life or health, each Member shall avoid arbitrary or unjustifiable distinctions in the levels it considers to be appropriate in different situations, if such distinctions result in discrimination or a disguised restriction on international trade. Members shall cooperate in the Committee, in accordance with paragraphs 1, 2 and 3 of Article 12, to develop guidelines to further the practical implementation of this provision. In developing the guidelines, the Committee shall take into account all relevant factors, including the exceptional character of human health risks to which people voluntarily expose themselves.

6. Without prejudice to paragraph 2 of Article 3, when establishing or maintaining sanitary or phytosanitary measures to achieve the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection, Members shall ensure that such measures are not more trade-restrictive than required to achieve their appropriate level of sanitary or phytosanitary protection, taking into account technical and economic feasibility.[16]

7. In cases where relevant scientific evidence is insufficient, a Member may provisionally adopt sanitary or phytosanitary measures on the basis of available pertinent information, including that from the relevant international organizations as well as from sanitary or phytosanitary measures applied by other Members. In such circumstances, Members shall seek to obtain the additional information necessary for a more objective assessment of risk and review the sanitary or phytosanitary measure accordingly within a reasonable period of time.

8. When a Member has reason to believe that a specific sanitary or phytosanitary measure intro-

og plantna, sem annar aðili hefur gert eða viðhaldið, hamli eða geti hamlað útflutningi hans og ráðstöfunin byggist ekki á viðeigandi alþjóðlegum stöðlum, viðmiðunarreglum eða tilmælum, eða slíkir staðlar, viðmiðunarreglur eða tilmæli eru ekki fyrir hendi, er unnt að krefjast skýringa á ástæðum fyrir slíkri ráðstöfun og skal aðilinn sem viðheldur ráðstöfununum gefa þær.

duced or maintained by another Member is constraining, or has the potential to constrain, its exports and the measure is not based on the relevant international standards, guidelines or recommendations, or such standards, guidelines or recommendations do not exist, an explanation of the reasons for such sanitary or phytosanitary measure may be requested and shall be provided by the Member maintaining the measure.

6. gr.

Aðlögun að svæðisbundnum skilyrðum, þar með talið á svæðum sem eru laus við plágur eða sjúkdóma eða svæðum þar sem plágur og sjúkdómar eru óalgeng.

1. Aðilar skulu sjá til þess að ráðstafanir þeirra um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna séu lagaðar að einkennum hollustuhátta eða heilbrigðis dýra og plantna á því svæði sem varan kemur frá eða á að fara til – hvort sem um er að ræða land, landshluta, nokkur lönd eða svæði sem nær til nokkurra landa. Þegar lagt er mat á einkenni hollustuhátta eða heilbrigðis dýra og plantna á tilteknu svæði skulu aðilar meðal annars taka tillit til algengis sérstakra sjúkdóma eða plágna, sóttvarna- eða eftirlitsáætlana og viðeigandi viðmiðana eða viðmiðunarreglna sem hafa verið þróaðar á vegum hlutaðeigandi alþjóðastofnana.

2. Aðilar skulu einkum viðurkenna hugtökin svæði sem eru laus við plágur eða sjúkdóma og svæði þar sem plágur eða sjúkdómar eru óalgeng. Slík svæði skulu ákvörðuð á grundvelli þátta á borð við landfræðilega legu, vistkerfi, faraldursfræðilegt eftirlit og árangur af eftirliti með hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna.

3. Útflutningsaðilar, sem halda því fram að svæði á yfirráðasvæði þeirra séu laus við plágur eða sjúkdóma eða að plágur eða sjúkdómar séu óalgeng á slíku svæði, skulu leggja fram fullnægjandi sönnunargögn þar að lútandi, til að sýna innflutningsaðila fram á það á hlutlægan hátt að slík svæði séu og verði að líkindum áfram laus við plágur eða sjúkdóma eða að plágur eða sjúkdómar þar verði áfram óalgeng. Í þessu skyni skal, ef þess er óskað, veita innflutningsaðila eðlilega aðgangsheimild vegna skoðunar, prófunar og annarrar viðeigandi málsmeðferðar.

Article 6

Adaptation to Regional Conditions, Including Pest- or Disease-Free Areas and Areas of Low Pest or Disease Prevalence

1. Members shall ensure that their sanitary or phytosanitary measures are adapted to the sanitary or phytosanitary characteristics of the area - whether all of a country, part of a country, or all or parts of several countries - from which the product originated and to which the product is destined. In assessing the sanitary or phytosanitary characteristics of a region, Members shall take into account, *inter alia*, the level of prevalence of specific diseases or pests, the existence of eradication or control programmes, and appropriate criteria or guidelines which may be developed by the relevant international organizations.

2. Members shall, in particular, recognize the concepts of pest- or disease-free areas and areas of low pest or disease prevalence. Determination of such areas shall be based on factors such as geography, ecosystems, epidemiological surveillance, and the effectiveness of sanitary or phytosanitary controls.

3. Exporting Members claiming that areas within their territories are pest- or disease-free areas or areas of low pest or disease prevalence shall provide the necessary evidence thereof in order to objectively demonstrate to the importing Member that such areas are, and are likely to remain, pest- or disease-free areas or areas of low pest or disease prevalence, respectively. For this purpose, reasonable access shall be given, upon request, to the importing Member for inspection, testing and other relevant procedures.

7. gr.

Gagnsæi.

Aðilar skulu tilkynna breytingar á ráðstöfunum sínum um hollustuhætti eða heilbrigði dýra

Article 7

Transparency

Members shall notify changes in their sanitary or phytosanitary measures and shall provide

og plantna og veita upplýsingar um slíkar ráðstafanir í samræmi við ákvæði viðauka B.

8. gr.
Málsmeðferð við eftirlit, skoðun og samþykki.

Aðilar skulu hlíta ákvæðum viðauka C þegar málsmeðferð við eftirlit, skoðun og samþykki er beitt, þar með talið innlendum aðferðum við að samþykkja notkun aukefna eða ákvarða vikmörk vegna aðskotaefna í matvælum, drykkjarvörum eða fóðri, og sjá til þess að öðru leyti að málsmeðferð þeirra brjóti ekki í bága við ákvæði þessa samnings.

9. gr.
Tækniaðstoð.

1. Aðilar samþykkja að auðvelda tækniaðstoð við aðra aðila, einkum þróunaraðildarlönd, annaðhvort á tvíhliða grundvelli eða með milligöngu viðeigandi alþjóðastofnana. Slík aðstoð getur meðal annars verið á sviði vinnslutækni, rannsókna og grunnvirkja, þar á meðal verið fólgin í að koma á fót innlendum eftirlitsstofnunum, eða verið í formi ráðgjafar, lána, framlaga og styrkja, meðal annars með það fyrir augum að veita tæknilega ráðgjöf, þjálfun og búnað til að gefa slíkum löndum kost á að laga sig að og framfylgja nauðsynlegum ráðstöfunum um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna til að ná hæfilegu verndarstigi í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna á útflutningsmörkuðum sínum.

2. Ef verulegar fjárfestingar eru nauðsynlegar til þess að útflutningsaðili sem er þróunaraðildarland geti uppfyllt kröfur innflutningsaðila varðandi hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna skal sá síðarnefndi íhuga að veita þá tækniaðstoð er geri þróunaraðildarlandi kleift að viðhalda og auka möguleika sína á markaðsaðgangi fyrir viðkomandi vöru.

10. gr.
Sérstök og mismunandi meðferð.

1. Við undirbúning og beitingu ráðstafana um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna skulu aðilar taka tillit til sérstakra þarfa þróunaraðildarlanda, einkum þeirra sem eru skemmst á veg komin í þróun.

2. Ef hæfilegt verndarstig í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna veitir svigrúm til þess að nýjar ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna séu teknar upp smám saman skal veita rýmri frest til að framfylgja

information on their sanitary or phytosanitary measures in accordance with the provisions of Annex B.

Article 8
Control, Inspection and Approval Procedures

Members shall observe the provisions of Annex C in the operation of control, inspection and approval procedures, including national systems for approving the use of additives or for establishing tolerances for contaminants in foods, beverages or feedstuffs, and otherwise ensure that their procedures are not inconsistent with the provisions of this Agreement.

Article 9
Technical Assistance

1. Members agree to facilitate the provision of technical assistance to other Members, especially developing country Members, either bilaterally or through the appropriate international organizations. Such assistance may be, *inter alia*, in the areas of processing technologies, research and infrastructure, including in the establishment of national regulatory bodies, and may take the form of advice, credits, donations and grants, including for the purpose of seeking technical expertise, training and equipment to allow such countries to adjust to, and comply with, sanitary or phytosanitary measures necessary to achieve the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection in their export markets.

2. Where substantial investments are required in order for an exporting developing country Member to fulfil the sanitary or phytosanitary requirements of an importing Member, the latter shall consider providing such technical assistance as will permit the developing country Member to maintain and expand its market access opportunities for the product involved.

Article 10
Special and Differential Treatment

1. In the preparation and application of sanitary or phytosanitary measures, Members shall take account of the special needs of developing country Members, and in particular of the least-developed country Members.

2. Where the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection allows scope for the phased introduction of new sanitary or phytosanitary measures, longer time-frames for compliance should be accorded on products of inter-

þessum ráðstöfunum í tengslum við vörur sem skipta máli fyrir þróunaraðildarlönd til að viðhalda möguleikum á útflutningi þeirra.
3. Til að tryggja að þróunaraðildarlönd geti framfylgt ákvæðum þessa samnings er nefndinni gert kleift að veita þessum löndum, ef þess er óskað, tiltekna undanþágu í takmarkaðan tíma frá skyldum samkvæmt þessum samningi að öllu leyti eða að hluta, að teknu tilliti til þarfa þeirra að því er varðar fjárhag, viðskipti og þróun.

4. Aðilar skulu hvetja til og greiða fyrir virkri þátttöku þróunaraðildarlanda í hlutaðeigandi alþjóðastofnunum.

11. gr.
Viðræður og lausn deilumála.
1. Ákvæði XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru nánar útfærð og þeim beitt í samkomulaginu um lausn deilumála, skulu gilda um viðræður og lausn deilumála á grundvelli þessa samnings, nema sérstaklega sé kveðið á um annað í honum.
2. Ef deilumál á grundvelli þessa samnings tekur til málefna á sviði vísinda eða tækni skal kærunefnd leita eftir ráðgjöf sérfræðinga sem hún velur í samráði við deiluaðila. Í þessu skyni getur kærunefndin, þegar hún telur það eiga við, komið á fót ráðgjafarhópi tæknilegra sérfræðinga eða leitað ráða hjá hlutaðeigandi alþjóðastofnunum, að beiðni annars hvors deiluaðilans eða að eigin frumkvæði.
3. Ekkert í þessum samningi skal skerða réttindi sem aðilar hafa samkvæmt öðrum alþjóðasamningum, þar með talið réttinn til að nýta sér tilhögun á sáttaumleitunum eða við lausn deilumála sem aðrar alþjóðastofnanir beita eða hefur verið ákveðin samkvæmt alþjóðasamningi.

12. gr.
Stjórnun.
1. Hér með er komið á fót nefnd um ráðstafanir um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna til að skapa vettvang fyrir reglubundnar viðræður. Hún skal sinna nauðsynlegum störfum til að hrinda ákvæðum þessa samnings í framkvæmd og vinna að markmiðum hans, einkum að því er samhæfingu varðar. Nefndin skal taka ákvarðanir með einróma samþykki.
2. Nefndin skal, eftir því sem tilefni er til og nauðsyn krefur, hvetja til og greiða fyrir viðræðum eða samningaviðræðum meðal aðila um tiltekin málefni sem varða hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna. Nefndin skal hvetja alla

est to developing country Members so as to maintain opportunities for their exports.

3. With a view to ensuring that developing country Members are able to comply with the provisions of this Agreement, the Committee is enabled to grant to such countries, upon request, specified, time-limited exceptions in whole or in part from obligations under this Agreement, taking into account their financial, trade and development needs.
4. Members should encourage and facilitate the active participation of developing country Members in the relevant international organizations.

Article 11
Consultations and Dispute Settlement
1. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement, except as otherwise specifically provided herein.
2. In a dispute under this Agreement involving scientific or technical issues, a panel should seek advice from experts chosen by the panel in consultation with the parties to the dispute. To this end, the panel may, when it deems it appropriate, establish an advisory technical experts group, or consult the relevant international organizations, at the request of either party to the dispute or on its own initiative.
3. Nothing in this Agreement shall impair the rights of Members under other international agreements, including the right to resort to the good offices or dispute settlement mechanisms of other international organizations or established under any international agreement.

Article 12
Administration
1. A Committee on Sanitary and Phytosanitary Measures is hereby established to provide a regular forum for consultations. It shall carry out the functions necessary to implement the provisions of this Agreement and the furtherance of its objectives, in particular with respect to harmonization. The Committee shall reach its decisions by consensus.
2. The Committee shall encourage and facilitate *ad hoc* consultations or negotiations among Members on specific sanitary or phytosanitary issues. The Committee shall encourage the use of international standards, guidelines or recom-

aðila til að nota alþjóðlega staðla, viðmiðunarreglur eða tilmæli og skal í þessu tilliti styrkja tæknilegt samráð og rannsóknir í því skyni að auka samræmingu og samþættingu alþjóðlegra og innlendra kerfa og aðferða við að samþykkja notkun aukefna í matvælum eða við að ákvarða vikmörk vegna aðskotaefna í matvælum, drykkjarvörum eða fóðri.

3. Nefndin skal vera í nánu sambandi við hlutaðeigandi alþjóðastofnanir á sviði verndar hollustuhátta og heilbrigðis dýra og plantna, einkum við fæðustaðlaskrárnefnd, Alþjóðastofnunina um smitsjúkdóma dýra og aðalskrifstofu alþjóðasamningsins um plöntuvernd í því skyni að tryggja bestu tiltæku vísinda- og tækniráðgjöf í tengslum við stjórnsýslu vegna þessa samnings og til að komast hjá óþörfum tvíverknaði.

4. Nefndin skal koma á málsmeðferð til að fylgjast með alþjóðlegu samhæfingarferli og notkun alþjóðlegra staðla, viðmiðunarreglna eða tilmæla. Í þessu skyni skal nefndin, ásamt hlutaðeigandi alþjóðastofnunum, útbúa skrá yfir alþjóðlega staðla, viðmiðunarreglur eða tilmæli er tengjast þeim ráðstöfunum um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sem nefndin ákvarðar að hafi veruleg áhrif á viðskipti. Í skránni skulu aðilar tilgreina hvaða alþjóðlega staðla, viðmiðunarreglur eða tilmæli þeir setja sem skilyrði fyrir innflutningi eða eru grundvöllur fyrir því að innfluttar vörur sem samrýmast þessum stöðlum fái aðgang að mörkuðum þeirra. Þegar alþjóðlegur staðall, viðmiðunarreglur eða tilmæli eru ekki skilyrði aðila fyrir innflutningi skal aðilinn tilgreina ástæðuna fyrir því og einkum hvort hann telur staðalinn ekki nægilega strangan til að veita hæfilega vernd að því er varðar hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna. Ef aðili endurskoðar afstöðu sína, eftir að hafa tilgreint að notkun staðals, viðmiðunarreglu eða tilmæla sé skilyrði fyrir innflutningi, skal hann gefa skýringu á breytingunni og tilkynna um hana til aðalskrifstofu Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og einnig til hlutaðeigandi alþjóðastofnana, nema slík tilkynning og skýring sé lögð fram í samræmi við málsmeðferð samkvæmt viðauka B.

5. Til að forðast óþarfan tvíverknað getur nefndin ákveðið, eftir því sem við á, að nota upplýsingar sem aflað er með málsmeðferð sem hlutaðeigandi alþjóðastofnanir beita, einkum að því er varðar tilkynningu.

6. Nefndin getur, að frumkvæði einhvers aðilmendations by all Members and, in this regard, shall sponsor technical consultation and study with the objective of increasing coordination and integration between international and national systems and approaches for approving the use of food additives or for establishing tolerances for contaminants in foods, beverages or feedstuffs.

3. The Committee shall maintain close contact with the relevant international organizations in the field of sanitary and phytosanitary protection, especially with the Codex Alimentarius Commission, the International Office of Epizootics, and the Secretariat of the International Plant Protection Convention, with the objective of securing the best available scientific and technical advice for the administration of this Agreement and in order to ensure that unnecessary duplication of effort is avoided.

4. The Committee shall develop a procedure to monitor the process of international harmonization and the use of international standards, guidelines or recommendations. For this purpose, the Committee should, in conjunction with the relevant international organizations, establish a list of international standards, guidelines or recommendations relating to sanitary or phytosanitary measures which the Committee determines to have a major trade impact. The list should include an indication by Members of those international standards, guidelines or recommendations which they apply as conditions for import or on the basis of which imported products conforming to these standards can enjoy access to their markets. For those cases in which a Member does not apply an international standard, guideline or recommendation as a condition for import, the Member should provide an indication of the reason therefor, and, in particular, whether it considers that the standard is not stringent enough to provide the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection. If a Member revises its position, following its indication of the use of a standard, guideline or recommendation as a condition for import, it should provide an explanation for its change and so inform the Secretariat as well as the relevant international organizations, unless such notification and explanation is given according to the procedures of Annex B.

5. In order to avoid unnecessary duplication, the Committee may decide, as appropriate, to use the information generated by the procedures, particularly for notification, which are in operation in the relevant international organizations.

6. The Committee may, on the basis of an ini-

anna og eftir viðeigandi leiðum, boðið hlutaðeigandi alþjóðastofnunum eða undirstofnunum þeirra að rannsaka tiltekin mál er varða ákveðinn staðal, viðmiðunarreglu eða tilmæli, þar á meðal rök fyrir því hvers vegna þeim er ekki beitt, sbr. 4. mgr.

7. Nefndin skal endurskoða beitingu og framkvæmd þessa samnings þremur árum eftir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og síðan eftir því sem þörf krefur. Nefndin getur, eftir því sem við á, lagt tillögur um breytingar á texta þessa samnings fyrir vöruviðskiptaráðið, meðal annars með tilliti til þeirrar reynslu sem fengist hefur við framkvæmd hans.

13. gr.
Framkvæmd.

Samkvæmt þessum samningi bera aðilar að öllu leyti ábyrgð á því að þær skuldbindingar sem eru settar fram í honum verði virtar. Aðilar skulu skipuleggja og framkvæma ráðstafanir og aðgerðir til að stuðla að því að aðrar stofnanir en ríkisstofnanir virði ákvæði þessa samnings. Aðilar skulu gera allar eðlilegar ráðstafanir er kunna að vera tiltækar til að tryggja að óopinberar stofnanir á yfirráðasvæðum þeirra og svæðisbundnar stofnanir, sem viðkomandi stofnanir á yfirráðasvæði þeirra eiga aðild að, fari að þeim ákvæðum þessa samnings sem við eiga. Þar að auki skulu aðilar ekki gera ráðstafanir sem hafa þau áhrif, beint eða óbeint, að slíkar svæðisbundnar stofnanir, óopinberar stofnanir eða stofnanir staðbundinna stjórnvalda séu tilneyddar eða hvattar til að koma fram með þeim hætti að það samrýmist ekki ákvæðum þessa samnings. Aðilar skulu tryggja að þeir notfæri sér ekki þjónustu óopinberra stofnana til að framkvæma ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna, nema stofnanirnar fari að ákvæðum þessa samnings.

14. gr.
Lokaákvæði.

Aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun geta frestað beitingu ákvæða þessa samnings um fimm ár frá gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina að því er varðar ráðstafanir þeirra um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sem hafa áhrif á innflutning eða innfluttar vörur. Önnur þróunaraðildarlönd geta frestað beitingu ákvæða þessa samnings, annarra en ákvæða 8. mgr. 5. gr. og 7. gr., um tvö ár

tiative from one of the Members, through appropriate channels invite the relevant international organizations or their subsidiary bodies to examine specific matters with respect to a particular standard, guideline or recommendation, including the basis of explanations for non-use given according to paragraph 4.

7. The Committee shall review the operation and implementation of this Agreement three years after the date of entry into force of the WTO Agreement, and thereafter as the need arises. Where appropriate, the Committee may submit to the Council for Trade in Goods proposals to amend the text of this Agreement having regard, *inter alia*, to the experience gained in its implementation.

Article 13
Implementation

Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all obligations set forth herein. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of this Agreement by other than central government bodies. Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that non-governmental entities within their territories, as well as regional bodies in which relevant entities within their territories are members, comply with the relevant provisions of this Agreement. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such regional or non-governmental entities, or local governmental bodies, to act in a manner inconsistent with the provisions of this Agreement. Members shall ensure that they rely on the services of non-governmental entities for implementing sanitary or phytosanitary measures only if these entities comply with the provisions of this Agreement.

Article 14
Final Provisions

The least-developed country Members may delay application of the provisions of this Agreement for a period of five years following the date of entry into force of the WTO Agreement with respect to their sanitary or phytosanitary measures affecting importation or imported products. Other developing country Members may delay application of the provisions of this Agreement, other than paragraph 8 of Article 5 and Article

frá gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina að því er varðar þær ráðstafanir þeirra sem fyrir eru um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna, sem hafa áhrif á innflutning eða innfluttar vörur, þegar skortur á tæknilegri sérþekkingu, tæknilegu skipulagi, fjármunum eða öðrum úrræðum kemur í veg fyrir slíka beitingu.

VIÐAUKI A
SKILGREININGAR[17]

1. *Ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna.* – Allar ráðstafanir sem er beitt:

a) til að vernda líf eða heilbrigði dýra eða plantna á yfirráðasvæði aðila gegn hættu sem stafar af því að plágur, sjúkdómar, lífverur sem bera með sér sjúkdóma eða lífverur sem valda sjúkdómum gera vart við sig, ílendast eða breiðast út;

b) til að vernda líf eða heilbrigði manna eða dýra á yfirráðasvæði aðila gegn hættu sem stafar af aukefnum, aðskotaefnum, eiturefnum eða sjúkdómsvaldandi lífverum í matvælum, drykkjarvörum eða fóðri;

c) til að vernda líf eða heilbrigði manna á yfirráðasvæði aðila gegn hættu sem stafar af sjúkdómum sem berast með dýrum, plöntum eða vörum úr þeim, eða af því að plágur gera vart við sig, ílendast eða breiðast út; eða

d) til að koma í veg fyrir eða takmarka annað tjón á yfirráðasvæði aðila sem stafar af því að plágur gera vart við sig, ílendast eða breiðast út.

Ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna taka til allra viðkomandi laga, úrskurða, reglna, krafna og málsmeðferðar, meðal annars til viðmiðana fyrir fullunna vöru, vinnslu- og framleiðsluaðferða, málsmeðferðar við prófun, skoðun, vottun og samþykki, sóttvarna, að meðtöldum viðeigandi kröfum sem tengjast flutningi dýra eða plantna eða efnum sem þeim eru nauðsynleg til að lifa flutning af, ákvæða um viðeigandi tölfræðiaðferðir, sýnatöku og aðferða við áhættumat, og krafna um pökkun og merkingar sem beinlínis tengjast matvælaöryggi.

2. *Samhæfing.* – Ákvörðun, viðurkenning og beiting aðila á sameiginlegum ráðstöfunum um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna.

3. *Alþjóðlegir staðlar, viðmiðunarreglur og tilmæli um*

a) matvælaöryggi: staðlar, viðmiðunarreglur

7, for two years following the date of entry into force of the WTO Agreement with respect to their existing sanitary or phytosanitary measures affecting importation or imported products, where such application is prevented by a lack of technical expertise, technical infrastructure or resources.

ANNEX A
DEFINITIONS[17]

1. *Sanitary or phytosanitary measure* - Any measure applied:

(a) to protect animal or plant life or health within the territory of the Member from risks arising from the entry, establishment or spread of pests, diseases, disease-carrying organisms or disease-causing organisms;

(b) to protect human or animal life or health within the territory of the Member from risks arising from additives, contaminants, toxins or disease-causing organisms in foods, beverages or feedstuffs;

(c) to protect human life or health within the territory of the Member from risks arising from diseases carried by animals, plants or products thereof, or from the entry, establishment or spread of pests; or

(d) to prevent or limit other damage within the territory of the Member from the entry, establishment or spread of pests.

Sanitary or phytosanitary measures include all relevant laws, decrees, regulations, requirements and procedures including, *inter alia*, end product criteria; processes and production methods; testing, inspection, certification and approval procedures; quarantine treatments including relevant requirements associated with the transport of animals or plants, or with the materials necessary for their survival during transport; provisions on relevant statistical methods, sampling procedures and methods of risk assessment; and packaging and labelling requirements directly related to food safety.

2. *Harmonization* - The establishment, recognition and application of common sanitary and phytosanitary measures by different Members.

3. *International standards, guidelines and recommendations*

(a) for food safety, the standards, guidelines

og tilmæli fæðustaðlaskrárnefndar sem varða aukefni í matvælum, dýralyfja- og varnarefnaleifar, aðskotaefni, greiningar- og sýnatökuaðferðir og reglur og viðmiðunarreglur um framkvæmd hollustuhátta;

b) dýraheilbrigði og -sjúkdómar sem geta einnig lagst á menn: staðlar, viðmiðunarreglur og tilmæli sem eru þróuð á vegum Alþjóðastofnunarinnar um smitsjúkdóma dýra;

c) plöntuheilbrigði: alþjóðlegir staðlar, viðmiðunarreglur og tilmæli sem eru þróuð á vegum aðalskrifstofu alþjóðasamningsins um plöntuvernd í samvinnu við svæðisbundnar stofnanir sem starfa á grundvelli alþjóðasamningsins um plöntuvernd; og

d) málefni sem heyra ekki undir fyrrnefndar stofnanir: viðeigandi staðlar, viðmiðunarreglur og tilmæli frá öðrum hlutaðeigandi alþjóðastofnunum sem nefndin tilgreinir og allir aðilar geta átt aðild að.

and recommendations established by the Codex Alimentarius Commission relating to food additives, veterinary drug and pesticide residues, contaminants, methods of analysis and sampling, and codes and guidelines of hygienic practice;

(b) for animal health and zoonoses, the standards, guidelines and recommendations developed under the auspices of the International Office of Epizootics;

(c) for plant health, the international standards, guidelines and recommendations developed under the auspices of the Secretariat of the International Plant Protection Convention in cooperation with regional organizations operating within the framework of the International Plant Protection Convention; and

(d) for matters not covered by the above organizations, appropriate standards, guidelines and recommendations promulgated by other relevant international organizations open for membership to all Members, as identified by the Committee.

4. *Áhættumat.* – Mat á líkum á því að plága eða sjúkdómur geri vart við sig, ílendist eða breiðist út á yfirráðasvæði innflutningsaðila miðað við þær ráðstafanir um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sem kann að vera beitt og á þeim hugsanlegu líffræðilegu og efnahagslegu afleiðingum sem því fylgja eða mat á líkum á skaðlegum áhrifum á heilsu manna eða dýra sem geta stafað af aukefnum, aðskotaefnum, eiturefnum eða sjúkdómsvaldandi lífverum í matvælum, drykkjarvörum eða fóðri.

5. *Hæfilegt verndarstig í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna.* – Það verndarstig sem talið er hæfilegt af þeim aðila sem gerir ráðstöfun um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna til að vernda líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna á yfirráðasvæði sínu.

ATHUGASEMD: Margir aðilar kalla þetta „ásættanlegt áhættustig“.

6. *Svæði sem er laust við plágur eða sjúkdóma.* – Svæði, hvort sem það er land, landshluti, nokkur lönd eða svæði sem nær til hluta nokkurra landa, sem lögbær yfirvöld skilgreina, þar sem tiltekin plága eða sjúkdómur fyrirfinnst ekki.

ATHUGASEMD: Svæði sem er laust við plág-

4. *Risk assessment* - The evaluation of the likelihood of entry, establishment or spread of a pest or disease within the territory of an importing Member according to the sanitary or phytosanitary measures which might be applied, and of the associated potential biological and economic consequences; or the evaluation of the potential for adverse effects on human or animal health arising from the presence of additives, contaminants, toxins or disease-causing organisms in food, beverages or feedstuffs.

5. *Appropriate level of sanitary or phytosanitary protection* - The level of protection deemed appropriate by the Member establishing a sanitary or phytosanitary measure to protect human, animal or plant life or health within its territory.

NOTE: Many Members otherwise refer to this concept as the "acceptable level of risk".

6. *Pest- or disease-free area* - An area, whether all of a country, part of a country, or all or parts of several countries, as identified by the competent authorities, in which a specific pest or disease does not occur.

NOTE: A pest- or disease-free area may sur-

ur eða sjúkdóma getur umlukið, verið umlukið af eða legið að svæði – hvort sem það er innan landshluta eða á landsvæði sem tekur til hluta nokkurra landa eða til nokkurra landa – þar sem vitað er að tiltekin plága eða sjúkdómur fyrirfinnst en sem er háð svæðisbundnum ráðstöfunum á borð við stofnun verndar-, eftirlits- og hlutleysissvæða með það í huga að halda í skefjum eða útrýma viðkomandi plágu eða sjúkdómi.

7. *Svæði þar sem plágur og sjúkdómar eru óalgeng.* – Svæði, hvort sem það er land, landshluti, nokkur lönd eða svæði sem nær til hluta nokkurra landa, sem lögbær yfirvöld skilgreina, þar sem tiltekin plága eða sjúkdómur er sjaldgæfur og þar sem skilvirkum ráðstöfunum er beitt til að hafa eftirlit með, halda í skefjum eða útrýma plágum og sjúkdómum.

round, be surrounded by, or be adjacent to an area - whether within part of a country or in a geographic region which includes parts of or all of several countries -in which a specific pest or disease is known to occur but is subject to regional control measures such as the establishment of protection, surveillance and buffer zones which will confine or eradicate the pest or disease in question.

7. *Area of low pest or disease prevalence* - An area, whether all of a country, part of a country, or all or parts of several countries, as identified by the competent authorities, in which a specific pest or disease occurs at low levels and which is subject to effective surveillance, control or eradication measures.

VIÐAUKI B
GAGNSÆI REGLNA UM HOLLUSTUHÆTTI OG HEILBRIGÐI DÝRA OG PLANTNA

Birting reglugerða.

1. Aðilar skulu sjá til þess að allar reglur um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna[18] sem hafa verið samþykktar séu birtar þegar í stað með þeim hætti að það geri aðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, kleift að kynna sér efni þeirra.

2. Aðilar skulu, nema rík ástæða sé til annars, ætla góðan tíma frá því að ákvæði um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna eru birt og þar til þau taka gildi, þannig að framleiðendum útflutningsaðila einkum í þróunaraðildarlöndunum, gefist tími til að laga vörur sínar og framleiðsluaðferðir að kröfum innflutningsaðila.

Upplýsingamiðstöðvar.

3. Sérhver aðili skal sjá til þess að ein upplýsingamiðstöð sé fyrir hendi sem ber ábyrgð á því að svara öllum eðlilegum spurningum aðila sem eiga hagsmuna að gæta og útvega viðeigandi skjöl sem varða:

a) hverjar þær reglur um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sem hafa verið samþykktar eða gerð tillaga um á yfirráðasvæði hans;

b) hverja málsmeðferð við eftirlit og skoðun, framleiðslu og sóttvarnir, hvernig staðið er að því að samþykkja vikmörk fyrir varnarefni og aukefni í matvælum, sem gilda á yfirráðasvæði hans;

c) málsmeðferð við áhættumat, þætti sem tekið er tillit til við matið og hvernig

ANNEX B
TRANSPARENCY OF SANITARY AND PHYTOSANITARY REGULATIONS

Publication of Regulations

1. Members shall ensure that all sanitary and phytosanitary regulations[18] which have been adopted are published promptly in such a manner as to enable interested Members to become acquainted with them.

2. Except in urgent circumstances, Members shall allow a reasonable interval between the publication of a sanitary or phytosanitary regulation and its entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products and methods of production to the requirements of the importing Member.

Enquiry Points

3. Each Member shall ensure that one enquiry point exists which is responsible for the provision of answers to all reasonable questions from interested Members as well as for the provision of relevant documents regarding:

(a) any sanitary or phytosanitary regulations adopted or proposed within its territory;

(b) any control and inspection procedures, production and quarantine treatment, pesticide tolerance and food additive approval procedures, which are operated within its territory;

(c) risk assessment procedures, factors taken into consideration, as well as the

hæfilegt verndarstig í hollustuháttum og heilbrigði dýra og plantna er ákvarðað;

d) aðild og þátttöku aðila, eða hlutaðeigandi stofnana á yfirráðasvæði hans, í alþjóðlegum og svæðisbundnum stofnunum og kerfum á sviði hollustuhátta og heilbrigðis dýra og plantna og í tvíhliða og marghliða samningum og fyrirkomulagi innan gildissviðs þessa samnings og texta slíkra samninga og fyrirkomulags.

4. Aðilar skulu sjá til þess að þegar aðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, biðja um afrit af skjölum sé kostnaður við slíkt (ef einhver er) hinn sami, að undanskildum sendingarkostnaði, og fyrir ríkisborgara[19] viðkomandi aðila.

Málsmeðferð við tilkynningar.

5. Þegar alþjóðlegur staðall, viðmiðunarregla eða tilmæli er ekki fyrir hendi eða fyrirhugaðar reglur um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna ekki að verulegu leyti þær sömu og alþjóðlegum staðli, viðmiðunarreglu eða tilmælum og hugsanlegt er að reglurnar hafi veruleg áhrif á viðskipti annarra aðila skulu aðilar:

a) birta tilkynningu á frumstigi máls með þeim hætti að aðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, sé gert kleift að kynna sér tillögu um setningu ákveðinna reglna;

b) tilkynna öðrum aðilum, með milligöngu aðalskrifstofunnar, um þær vörur sem reglurnar munu taka til og tilgreina í stuttu máli markmið og forsendu fyrirhugaðra reglna. Slíkar tilkynningar skal senda á frumstigi máls á meðan enn gefst svigrúm til að gera breytingar og taka tillit til athugasemda;

c) láta öðrum aðilum í té eintök af fyrirhuguðum reglum að fenginni beiðni og, þegar unnt er, tilgreina þá hluta sem að efni til víkja frá alþjóðlegum stöðlum, viðmiðunarreglum eða tilmælum;

d) veita öðrum aðilum, án mismununar, hæfilegan tíma til að leggja fram skriflegar athugasemdir, ræða athugasemdirnar ef þess er óskað og taka tillit til athugasemdanna og niðurstaðna úr viðræðunum.

6. Ef upp kemur vandamál varðandi verndun heilbrigðis, sem krefst skjótrar lausnar, eða

determination of the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection;

(d) the membership and participation of the Member, or of relevant bodies within its territory, in international and regional sanitary and phytosanitary organizations and systems, as well as in bilateral and multilateral agreements and arrangements within the scope of this Agreement, and the texts of such agreements and arrangements.

4. Members shall ensure that where copies of documents are requested by interested Members, they are supplied at the same price (if any), apart from the cost of delivery, as to the nationals[19] of the Member concerned.

Notification Procedures

5. Whenever an international standard, guideline or recommendation does not exist or the content of a proposed sanitary or phytosanitary regulation is not substantially the same as the content of an international standard, guideline or recommendation, and if the regulation may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

(a) publish a notice at an early stage in such a manner as to enable interested Members to become acquainted with the proposal to introduce a particular regulation;

(b) notify other Members, through the Secretariat, of the products to be covered by the regulation together with a brief indication of the objective and rationale of the proposed regulation. Such notifications shall take place at an early stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;

(c) provide upon request to other Members copies of the proposed regulation and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from international standards, guidelines or recommendations;

(d) without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take the comments and the results of the discussions into account.

6. However, where urgent problems of health protection arise or threaten to arise for a Member,

hætta er á að slíkt vandamál komi upp hjá aðila, er þeim aðila heimilt að sleppa þeim af atriðunum sem talin eru upp í 5. mgr. þessa viðauka, sem hann telur þörf á, að því tilskildu að hann:

a) tilkynni þegar í stað öðrum aðilum, með milligöngu aðalskrifstofunnar, um þessar tilteknu reglur og þær vörur sem þær taka til og tilgreini í stuttu máli markmið og forsendu reglnanna, þar með talið hvers eðlis hin aðkallandi vandamál eru;

b) láti öðrum aðilum í té afrit af reglunum að fenginni beiðni;

c) geri öðrum aðilum kleift að leggja fram skriflegar athugasemdir, ræði athugasemdirnar að fenginni beiðni og taki tillit til athugasemdanna og niðurstaðna úr viðræðunum.

7. Tilkynningar til aðalskrifstofunnar skulu vera á ensku, frönsku eða spænsku.

8. Aðilar sem eru iðnríki (hér eftir nefndir „iðnaðaraðildarlönd") skulu láta í té afrit af skjölum eða, þegar um löng skjöl er að ræða, samantekt úr skjölum, sem falla undir sérstaka tilkynningu, á ensku, frönsku eða spænsku, fari aðrir aðilar fram á það.

9. Aðalskrifstofan skal þegar í stað dreifa eintökum af tilkynningunni til allra aðila og alþjóðastofnana sem eiga hagsmuna að gæta og vekja athygli aðila, sem eru þróunarlönd, á tilkynningum er tengjast vörum sem eru þeim sérstaklega mikilvægar.

10. Aðilar skulu tilnefna eitt yfirvald á vegum ríkisins er beri ábyrgð á framkvæmd ákvæðanna, á innlendum vettvangi, um málsmeðferð við tilkynningu í samræmi við 5., 6., 7. og 8. mgr. þessa viðauka.

Almennir fyrirvarar.

11. Ekkert í þessum samningi ber að túlka sem kröfu um:

a) að upplýsingar um einstök atriði séu veittar eða afrit af drögum afhent eða að textar á öðru tungumáli en á þjóðtungu viðkomandi aðila séu birtir að því frátöldu sem fram kemur í 8. mgr. þessa viðauka; eða

b) að aðilar láti í té trúnaðarupplýsingar ef slíkt hindraði framkvæmd löggjafar um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna eða skaðaði lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja.

that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 5 of this Annex as it finds necessary, provided that the Member:

(a) immediately notifies other Members, through the Secretariat, of the particular regulation and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the regulation, including the nature of the urgent problem(s);

(b) provides, upon request, copies of the regulation to other Members;

(c) allows other Members to make comments in writing, discusses these comments upon request, and takes the comments and the results of the discussions into account.

7. Notifications to the Secretariat shall be in English, French or Spanish.

8. Developed country Members shall, if requested by other Members, provide copies of the documents or, in case of voluminous documents, summaries of the documents covered by a specific notification in English, French or Spanish.

9. The Secretariat shall promptly circulate copies of the notification to all Members and interested international organizations and draw the attention of developing country Members to any notifications relating to products of particular interest to them.

10. Members shall designate a single central government authority as responsible for the implementation, on the national level, of the provisions concerning notification procedures according to paragraphs 5, 6, 7 and 8 of this Annex.

General Reservations

11. Nothing in this Agreement shall be construed as requiring:

(a) the provision of particulars or copies of drafts or the publication of texts other than in the language of the Member except as stated in paragraph 8 of this Annex; or

(b) Members to disclose confidential information which would impede enforcement of sanitary or phytosanitary legislation or which would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises.

VIÐAUKI C
MÁLSMEÐFERÐ VIÐ EFTIRLIT, SKOÐUN OG SAMÞYKKI[20]

1. Aðilar skulu, að því er varðar málsmeðferðina við að fylgjast með og tryggja að ráðstöfunum um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna sé framfylgt, sjá til þess að:

a) slík málsmeðferð sé framkvæmd og henni lokið án óþarfra tafa og að innfluttar vörur fái ekki óhagstæðari meðferð en sams konar innlendar vörur;

b) birtar séu upplýsingar um hve lengi hver málsmeðferð stendur venjulega yfir eða umsækjandinn fái vitneskju, ef hann óskar eftir því, um þann tíma sem ætla má að hún standi yfir; að þar til bær stofnun, kanni þegar í stað þegar henni berst umsókn, hvort skjalfest gögn séu fullnægjandi og geri umsækjanda nákvæma grein fyrir hverju er ábótavant; þar til bær stofnun sendi umsækjanda nákvæmar og tæmandi niðurstöður málsmeðferðarinnar eins fljótt og auðið er til að unnt sé að gera úrbætur ef þörf krefur; jafnvel þótt umsókn sé ábótavant haldi þar til bær stofnun málsmeðferðinni áfram, eftir því sem unnt er, æski umsækjandi þess; og að umsækjandi fái, ef hann óskar eftir því, upplýsingar um hvernig málsmeðferðinni miðar og skýringar séu gefnar á þeim töfum sem verða;

c) kröfur um upplýsingar takmarkist við það sem er nauðsynlegt vegna viðeigandi málsmeðferðar við eftirlit, skoðun og samþykki, þar með talið samþykki á notkun aukefna eða ákvörðun vikmarka fyrir aðskotaefni í matvælum, drykkjarvörum eða fóðri;

d) trúnaðarkvaðir varðandi upplýsingar um innfluttar vörur, sem eru fengnar eða veittar í sambandi við eftirlit, skoðun og samþykki, séu virtar á sama hátt og um innlendar vörur væri að ræða og með þeim hætti að lögmætir viðskiptahagsmunir séu verndaðir;

e) kröfur um eftirlit, skoðun og samþykki einstakra vörusýna takmarkist við það sem er eðlilegt og nauðsynlegt;

f) gjöld, sem tengjast málsmeðferð fyrir innfluttar vörur, séu sanngjörn í saman-

ANNEX C
CONTROL, INSPECTION AND APPROVAL PROCEDURES[20]

1. Members shall ensure, with respect to any procedure to check and ensure the fulfilment of sanitary or phytosanitary measures, that:

(a) such procedures are undertaken and completed without undue delay and in no less favourable manner for imported products than for like domestic products;

(b) the standard processing period of each procedure is published or that the anticipated processing period is communicated to the applicant upon request; when receiving an application, the competent body promptly examines the completeness of the documentation and informs the applicant in a precise and complete manner of all deficiencies; the competent body transmits as soon as possible the results of the procedure in a precise and complete manner to the applicant so that corrective action may be taken if necessary; even when the application has deficiencies, the competent body proceeds as far as practicable with the procedure if the applicant so requests; and that upon request, the applicant is informed of the stage of the procedure, with any delay being explained;

(c) information requirements are limited to what is necessary for appropriate control, inspection and approval procedures, including for approval of the use of additives or for the establishment of tolerances for contaminants in food, beverages or feedstuffs;

(d) the confidentiality of information about imported products arising from or supplied in connection with control, inspection and approval is respected in a way no less favourable than for domestic products and in such a manner that legitimate commercial interests are protected;

(e) any requirements for control, inspection and approval of individual specimens of a product are limited to what is reasonable and necessary;

(f) any fees imposed for the procedures on imported products are equitable in rela-

burði við þau gjöld sem eru lögð á samsvarandi innlendar vörur eða vörur sem upprunnar eru í landi annars aðila og skulu ekki vera hærri en raunverulegur kostnaður af þjónustunni;

g) þegar valinn er staður fyrir aðstöðuna þar sem málsmeðferðin fer fram og sýnishorn innfluttra vara valin, séu sömu viðmiðanir notaðar og fyrir innlendar vörur til að valda umsækjendum, innflytjendum, útflytjendum eða umboðsmönnum þeirra sem minnstum óþægindum;

h) þegar forskriftum vöru er breytt í kjölfar eftirlits og skoðunar með hliðsjón af gildandi reglum, takmarkist málsmeðferðin vegna hinnar breyttu vöru við það sem nauðsynlegt má teljast til að ákvarða hvort nægileg tiltrú er á því að varan standist enn kröfur viðkomandi reglna; og

i) fyrir hendi sé málsmeðferð vegna kæra sem tengjast beitingu framangreindrar málsmeðferðar og til að gera úrbætur þegar kæra reynist á rökum reist.

Þegar innflutningsaðili notar kerfi til að samþykkja notkun aukefna í matvælum eða til að ákvarða vikmörk fyrir aðskotaefni í matvælum, drykkjarvörum eða fóðri, sem hindrar eða takmarkar aðgang fyrir vörur að innanlandsmörkuðum hans á þeirri forsendu að samþykki sé ekki fyrir hendi skal innflutningsaðili íhuga að nota viðeigandi alþjóðlegan staðal sem grundvöll fyrir aðgangi þar til endanleg ákvörðun hefur verið tekin.

2. Þegar ráðstöfun um hollustuhætti eða heilbrigði dýra og plantna felur í sér eftirlit á framleiðslustigi skal aðili veita nauðsynlega aðstoð til að greiða fyrir slíku eftirliti og starfi eftirlitsyfirvalda ef framleiðslan á sér stað á yfirráðasvæði hans.

3. Ekkert í þessum samningi kemur í veg fyrir að aðilar láti fara fram eðlilega skoðun innan sinna eigin yfirráðasvæða.

tion to any fees charged on like domestic products or products originating in any other Member and should be no higher than the actual cost of the service;

(g) the same criteria should be used in the siting of facilities used in the procedures and the selection of samples of imported products as for domestic products so as to minimize the inconvenience to applicants, importers, exporters or their agents;

(h) whenever specifications of a product are changed subsequent to its control and inspection in light of the applicable regulations, the procedure for the modified product is limited to what is necessary to determine whether adequate confidence exists that the product still meets the regulations concerned; and

(i) a procedure exists to review complaints concerning the operation of such procedures and to take corrective action when a complaint is justified.

Where an importing Member operates a system for the approval of the use of food additives or for the establishment of tolerances for contaminants in food, beverages or feedstuffs which prohibits or restricts access to its domestic markets for products based on the absence of an approval, the importing Member shall consider the use of a relevant international standard as the basis for access until a final determination is made.

2. Where a sanitary or phytosanitary measure specifies control at the level of production, the Member in whose territory the production takes place shall provide the necessary assistance to facilitate such control and the work of the controlling authorities.

3. Nothing in this Agreement shall prevent Members from carrying out reasonable inspection within their own territories.

SAMNINGUR UM TEXTÍLVÖRUR OG FATNAÐ

Aðilar,

sem hafa hugfast að ráðherrar komu sér saman um það í Punta del Este að „í samningaviðræðum um textílvörur og fatnað skuli stefnt að því að finna leið til þess að þetta verði endanlega fellt inn í svið GATT-samningsins á grundvelli hertari reglna og verklagsreglna í GATT-samn-

AGREEMENT ON TEXTILES AND CLOTHING

Members,

Recalling that Ministers agreed at Punta del Este that "negotiations in the area of textiles and clothing shall aim to formulate modalities that would permit the eventual integration of this sector into GATT on the basis of strengthened GATT rules and disciplines, thereby also con-

ingnum og stuðla á þann hátt einnig að því að markmiðinu um aukið frelsi í viðskiptum verði náð“,

sem hafa einnig hugfast að í ákvörðun viðskiptasamninganefndarinnar frá apríl 1989 var samþykkt að innfellingarferlið skyldi hefjast að lokinni Úrúgvæ-lotu marghliða viðskiptaviðræðnanna og aukast smám saman,

sem hafa enn fremur hugfast að samkomulag var um að þeir aðilar sem eru skemmst á veg komnir í þróun skyldu njóta sérstakrar meðferðar,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. gr.

1. Í þessum samningi eru sett fram ákvæði sem aðilum ber að beita á aðlögunartímabili á meðan verið er að fella textílvörur og fatnað inn í GATT-samninginn frá 1994.

2. Aðilar koma sér saman um að beita ákvæðum 18. mgr. 2. gr. og b-liðar 6. mgr. 6. gr. með þeim hætti að litlum birgjum séu tryggðar auknar aðgangsheimildir í umtalsverðum mæli og stuðlað sé að auknum þýðingarmiklum tækifærum í viðskiptum fyrir ný fyrirtæki á sviði textílvara og fatnaðar.[21]

3. Aðilar skulu taka tilhlýðilegt tillit til aðstæðna þeirra aðila sem hafa ekki staðfest bókanirnar sem víkka út gildissvið fyrirkomulagsins um alþjóðaviðskipti með textílvörur (í þessum samningi nefnt „textílvörusamningurinn“) frá 1986 og, að því marki sem unnt er, veita þeim sérstaka meðferð þegar ákvæðum þessa samnings er beitt.

4. Aðilar koma sér saman um að við framkvæmd ákvæða þessa samnings beri í samráði við aðila, sem framleiða og flytja út baðmull (hér eftir nefndir „útflutningsaðilar“), að taka tillit til sérstakra hagsmuna þeirra.

5. Til þess að greiða fyrir því að viðskipti á sviði textílvöru og fatnaðar verði felld inn í GATT-samninginn frá 1994 ber aðilum að gera ráð fyrir samfelldri og sjálfstæðri aðlögun atvinnugreinarinnar og aukinni samkeppni á mörkuðum sínum.

6. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi hafa ákvæði hans ekki áhrif á réttindi og skyldur aðila samkvæmt ákvæðum samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og marghliða viðskiptasamninganna.

7. Þær textílvörur og fatnaður, sem þessi samningur gildir um, eru tilgreind í viðauka við hann.

tributing to the objective of further liberalization of trade”;

Recalling also that in the April 1989 Decision of the Trade Negotiations Committee it was agreed that the process of integration should commence following the conclusion of the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations and should be progressive in character;

Recalling further that it was agreed that special treatment should be accorded to the least-developed country Members;

Hereby *agree* as follows:

Article 1

1. This Agreement sets out provisions to be applied by Members during a transition period for the integration of the textiles and clothing sector into GATT 1994.

2. Members agree to use the provisions of paragraph 18 of Article 2 and paragraph 6(b) of Article 6 in such a way as to permit meaningful increases in access possibilities for small suppliers and the development of commercially significant trading opportunities for new entrants in the field of textiles and clothing trade.[21]

3. Members shall have due regard to the situation of those Members which have not accepted the Protocols extending the Arrangement Regarding International Trade in Textiles (referred to in this Agreement as the “MFA”) since 1986 and, to the extent possible, shall afford them special treatment in applying the provisions of this Agreement.

4. Members agree that the particular interests of the cotton-producing exporting Members should, in consultation with them, be reflected in the implementation of the provisions of this Agreement.

5. In order to facilitate the integration of the textiles and clothing sector into GATT 1994, Members should allow for continuous autonomous industrial adjustment and increased competition in their markets.

6. Unless otherwise provided in this Agreement, its provisions shall not affect the rights and obligations of Members under the provisions of the WTO Agreement and the Multilateral Trade Agreements.

7. The textile and clothing products to which this Agreement applies are set out in the Annex.

2. gr.

1. Að því er varðar allar magntakmarkanir á grundvelli tvíhliða samninga, sem er viðhaldið samkvæmt 4. gr. eða tilkynnt er um samkvæmt 7. eða 8. gr. textílvörusamningsins sem er í gildi daginn fyrir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, skulu aðilar sem viðhalda slíkum takmörkunum tilkynna umsjónarnefndinni með textílvörum, sem kveðið er á um í 8. gr. (í þessum samningi kölluð „umsjónarnefndin"), innan 60 daga frá gildistöku þess samnings, um þær í einstökum atriðum, þar á meðal um stig takmarkana, aukningu og ákvæði um sveigjanleika. Aðilar koma sér saman um að frá og með gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina skuli ákvæði hans gilda um allar slíkar takmarkanir sem hefur verið viðhaldið milli samningsaðila GATT-samkomulagsins frá 1947 og eru í gildi daginn fyrir gildistökuna.

2. Umsjónarnefndin skal dreifa þessum tilkynningum til allra aðila þeim til upplýsingar. Aðilum er heimilt, innan 60 daga frá því að tilkynningunum er dreift, að vekja athygli umsjónarnefndarinnar á hverju því sem þeim finnst að þurfi athugunar við í tengslum við fyrrnefndar tilkynningar. Slíkum athugasemdum skal dreift til annarra aðila þeim til upplýsingar. Umsjónarnefndinni er heimilt, eftir því sem við á, að leggja tilmæli fyrir viðkomandi aðila.

3. Ef það 12 mánaða tímabil takmarkana, sem ber að tilkynna um samkvæmt 1. mgr., fellur ekki saman við 12 mánaða tímabilið næst á undan gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina ber viðkomandi aðilum að komast að samkomulagi sín á milli um fyrirkomulag á því að fella takmarkanatímabilið saman við samningsárið[22] og að ákvarða hugsuð grundvallarmörk fyrir slíkar takmarkanir í því augnamiði að hrinda ákvæðum þessarar greinar í framkvæmd. Viðkomandi aðilar koma sér saman um að hefja viðræður þegar í stað, að fenginni beiðni þar um, með það fyrir augum að ná slíku samkomulagi. Í slíku fyrirkomulagi skal, meðal annars, tekið tillit til árstíðabundins mynsturs í sendingum næstliðinna ára. Tilkynna skal umsjónarnefndinni um niðurstöður viðræðnanna og skal hún leggja tilmæli fyrir viðkomandi aðila eftir því sem hún telur við eiga.

4. Líta ber svo á að þær takmarkanir sem tilkynnt er um skv. 1. mgr. séu allar slíkar takmarkanir sem viðkomandi aðilar beita daginn fyrir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Ekki er heimilt að setja nýjar

Article 2

1. All quantitative restrictions within bilateral agreements maintained under Article 4 or notified under Article 7 or 8 of the MFA in force on the day before the entry into force of the WTO Agreement shall, within 60 days following such entry into force, be notified in detail, including the restraint levels, growth rates and flexibility provisions, by the Members maintaining such restrictions to the Textiles Monitoring Body provided for in Article 8 (referred to in this Agreement as the "TMB"). Members agree that as of the date of entry into force of the WTO Agreement, all such restrictions maintained between GATT 1947 contracting parties, and in place on the day before such entry into force, shall be governed by the provisions of this Agreement.

2. The TMB shall circulate these notifications to all Members for their information. It is open to any Member to bring to the attention of the TMB, within 60 days of the circulation of the notifications, any observations it deems appropriate with regard to such notifications. Such observations shall be circulated to the other Members for their information. The TMB may make recommendations, as appropriate, to the Members concerned.

3. When the 12-month period of restrictions to be notified under paragraph 1 does not coincide with the 12-month period immediately preceding the date of entry into force of the WTO Agreement, the Members concerned should mutually agree on arrangements to bring the period of restrictions into line with the agreement year[22], and to establish notional base levels of such restrictions in order to implement the provisions of this Article. Concerned Members agree to enter into consultations promptly upon request with a view to reaching such mutual agreement. Any such arrangements shall take into account, *inter alia*, seasonal patterns of shipments in recent years. The results of these consultations shall be notified to the TMB, which shall make such recommendations as it deems appropriate to the Members concerned.

4. The restrictions notified under paragraph 1 shall be deemed to constitute the totality of such restrictions applied by the respective Members on the day before the entry into force of the WTO Agreement. No new restrictions in terms of prod-

takmarkanir gagnvart vörum eða aðilum nema samkvæmt ákvæðum þessa samnings eða viðkomandi ákvæðum GATT-samningsins frá 1994.[23] Afnema skal þegar í stað takmarkanir sem ekki hefur verið tilkynnt um innan 60 daga frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

5. Heimilt er að láta þær einhliða ráðstafanir, sem gerðar eru skv. 3. gr. textílvörusamningsins fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, gilda áfram í þann tíma sem þar er kveðið á um, þó ekki lengur en 12 mánuði, hafi eftirlitsnefndin með textílvörum (í þessum samningi kölluð „eftirlitsnefndin"), sem komið var á fót samkvæmt textílvörusamningnum, endurskoðað þær. Ef eftirlitsnefndin hefur ekki haft tækifæri til að endurskoða slíkar einhliða ráðstafanir skal umsjónarnefndin gera það í samræmi við gildandi reglur og málsmeðferð um ráðstafanir sem gerðar eru skv. 3. gr. textílvörusamningsins. Umsjónarnefndin skal einnig, í samræmi við þær reglur og málsmeðferð textílvörusamningsins er gilda um slíka endurskoðun, endurskoða ráðstafanir sem gerðar eru skv. 4. gr. textílvörusamningsins fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og eru tilefni deilumála sem eftirlitsnefndin hefur ekki haft tækifæri til að athuga.

6. Þann dag sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi skal sérhver aðili fella inn í GATT-samninginn frá 1994 vörur sem námu að minnsta kosti 16% af heildarinnflutningi viðkomandi aðila árið 1990 á þeim vörum sem um getur í viðaukanum, samkvæmt flokkun samræmdu tollskrárinnar. Þær vörur sem hér um ræðir skulu vera úr eftirtöldum fjórum flokkum: kembur og garn, dúkur, fullgerðar textílvörur og fatnaður.

7. Viðkomandi aðilar skulu senda tilkynningar með ítarlegum upplýsingum um þær aðgerðir sem ber að gera skv. 6. mgr. með hliðsjón af eftirfarandi:

a) aðilar sem viðhalda takmörkunum sem falla undir 1. mgr. skuldbinda sig, burtséð frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, til að tilkynna um þær í einstökum atriðum til aðalskrifstofu GATT eigi síðar en þann dag sem er tilgreindur í ráðherraákvörðun frá 15. apríl 1994. Aðalskrifstofa GATT skal þegar í stað dreifa þessum tilkynningum til annarra þátttakenda þeim til upplýsingar. Umsjónarnefndin skal fá aðgang að þessum tilkynningum þegar henni er komið á fót með tilliti til 21. mgr.;

ucts or Members shall be introduced except under the provisions of this Agreement or relevant GATT 1994 provisions.[23] Restrictions not notified within 60 days of the date of entry into force of the WTO Agreement shall be terminated forthwith.

5. Any unilateral measure taken under Article 3 of the MFA prior to the date of entry into force of the WTO Agreement may remain in effect for the duration specified therein, but not exceeding 12 months, if it has been reviewed by the Textiles Surveillance Body (referred to in this Agreement as the "TSB") established under the MFA. Should the TSB not have had the opportunity to review any such unilateral measure, it shall be reviewed by the TMB in accordance with the rules and procedures governing Article 3 measures under the MFA. Any measure applied under an MFA Article 4 agreement prior to the date of entry into force of the WTO Agreement that is the subject of a dispute which the TSB has not had the opportunity to review shall also be reviewed by the TMB in accordance with the MFA rules and procedures applicable for such a review.

6. On the date of entry into force of the WTO Agreement, each Member shall integrate into GATT 1994 products which accounted for not less than 16 per cent of the total volume of the Member's 1990 imports of the products in the Annex, in terms of HS lines or categories. The products to be integrated shall encompass products from each of the following four groups: tops and yarns, fabrics, made-up textile products, and clothing.

7. Full details of the actions to be taken pursuant to paragraph 6 shall be notified by the Members concerned according to the following:

(a) Members maintaining restrictions falling under paragraph 1 undertake, notwithstanding the date of entry into force of the WTO Agreement, to notify such details to the GATT Secretariat not later than the date determined by the Ministerial Decision of 15 April 1994. The GATT Secretariat shall promptly circulate these notifications to the other participants for information. These notifications will be made available to the TMB, when established, for the purposes of paragraph 21;

b) aðilar sem skv. 1. mgr. 6. gr. halda réttinum til að beita ákvæðum 6. gr. skulu tilkynna um það í einstökum atriðum til umsjónarnefndarinnar eigi síðar en 60 dögum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina eða, þegar um er að ræða þá aðila sem 3. mgr. 1. gr. gildir um, eigi síðar en í lok 12. mánaðar frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi. Umsjónarnefndin skal dreifa þessum tilkynningum til annarra aðila þeim til upplýsingar og endurskoða þær eins og kveðið er á um í 21. mgr.

8. Þær vörur sem eftir eru, þ.e. vörur sem eru ekki felldar inn í GATT-samninginn frá 1994 skv. 6. mgr., skal fella inn samkvæmt flokkun samræmdu tollskrárinnar í þremur áföngum á eftirfarandi hátt:

a) á fyrsta degi 37. mánaðar frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi, þær vörur sem námu að minnsta kosti 17% af heildarinnflutningi viðkomandi aðila árið 1990 á þeim vörum sem um getur í viðaukanum. Þær vörur sem aðilar fella inn í samninginn skulu vera úr eftirtöldum fjórum flokkum: kembur og garn, dúkur, fullgerðar textílvörur og fatnaður;

b) á fyrsta degi 85. mánaðar frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi, þær vörur sem námu að minnsta kosti 18% af heildarinnflutningi viðkomandi aðila árið 1990 á þeim vörum sem um getur í viðaukanum. Þær vörur sem aðilar fella inn í samninginn skulu vera úr eftirtöldum fjórum flokkum: kembur og garn, dúkur, fullgerðar textílvörur og fatnaður;

c) á fyrsta degi 121. mánaðar frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi skal vera búið að fella viðskipti með textílvörur og fatnað inn í GATT-samninginn frá 1994 og fella niður allar takmarkanir samkvæmt þessum samningi.

9. Að því er varðar þennan samning skal líta svo á að aðilar sem hafa tilkynnt, skv. 1. mgr. 6. gr., að þeir hyggist ekki halda réttinum til að beita ákvæðum 6. gr. hafi fellt viðskipti sín með textílvörur og fatnað inn í GATT-samninginn frá 1994. Þessir aðilar skulu þess vegna vera undanþegnir því að fara að ákvæðum 6.–8. mgr. og 11. mgr.

(b) Members which have, pursuant to paragraph 1 of Article 6, retained the right to use the provisions of Article 6, shall notify such details to the TMB not later than 60 days following the date of entry into force of the WTO Agreement, or, in the case of those Members covered by paragraph 3 of Article 1, not later than at the end of the 12th month that the WTO Agreement is in effect. The TMB shall circulate these notifications to the other Members for information and review them as provided in paragraph 21.

8. The remaining products, i.e. the products not integrated into GATT 1994 under paragraph 6, shall be integrated, in terms of HS lines or categories, in three stages, as follows:

(a) on the first day of the 37th month that the WTO Agreement is in effect, products which accounted for not less than 17 per cent of the total volume of the Member's 1990 imports of the products in the Annex. The products to be integrated by the Members shall encompass products from each of the following four groups: tops and yarns, fabrics, made-up textile products, and clothing;

(b) on the first day of the 85th month that the WTO Agreement is in effect, products which accounted for not less than 18 per cent of the total volume of the Member's 1990 imports of the products in the Annex. The products to be integrated by the Members shall encompass products from each of the following four groups: tops and yarns, fabrics, made-up textile products, and clothing;

(c) on the first day of the 121st month that the WTO Agreement is in effect, the textiles and clothing sector shall stand integrated into GATT 1994, all restrictions under this Agreement having been eliminated.

9. Members which have notified, pursuant to paragraph 1 of Article 6, their intention not to retain the right to use the provisions of Article 6 shall, for the purposes of this Agreement, be deemed to have integrated their textiles and clothing products into GATT 1994. Such Members shall, therefore, be exempted from complying with the provisions of paragraphs 6 to 8 and 11.

10. Ekkert í þessum samningi kemur í veg fyrir að aðili, sem lagt hefur fram áætlun um innfellingu skv. 6. eða 8. mgr. hér að framan, geti fellt viðskipti með vörur inn í GATT-samninginn frá 1994 fyrr en kveðið er á um í þeirri áætlun. Slíkur samruni skal samt sem áður öðlast gildi við upphaf samningsárs og skal tilkynna umsjónarnefndinni um það í einstökum atriðum að minnsta kosti þremur mánuðum áður og dreifa þeim til allra aðila.

11. Tilkynna skal umsjónarnefndinni í einstökum atriðum um viðkomandi áætlanir um innfellingu skv. 8. mgr. að minnsta kosti 12 mánuðum áður en þær koma til framkvæmda og skal umsjónarnefndin dreifa þeim til allra aðila.

12. Grundvallarstig takmarkana, sem gilda að því er varðar þær vörur sem eftir eru og getið er um í 8. mgr., skal vera það stig takmarkana sem um getur í 1. mgr.

13. Í 1. áfanga þessa samnings (frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina til og með 36. mánuði frá gildistöku hans) skal stig takmarkana samkvæmt tvíhliða samningum, sem gerðir eru á grundvelli textílvörusamningsins og eru í gildi á síðasta 12 mánaða tímabili fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, hækkað árlega sem nemur að minnsta kosti þeirri aukningu sem er ákvörðuð fyrir viðkomandi takmarkanir, að viðbættum 16%.

14. Nema vöruviðskiptaráðið eða deilumálanefndin ákveði annað skv. 12. mgr. 8. gr. skal í síðari áföngum þessa samnings hækka árlega stig þeirra takmarkana sem eftir eru, að minnsta kosti sem hér segir:

a) í 2. áfanga (frá og með 37. og til og með 84. mánuði frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi), sem nemur aukningu viðkomandi takmarkana í 1. áfanga, að viðbættum 25%;
b) í 3. áfanga (frá og með 85. og til og með 120. mánuði frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi), sem nemur aukningu viðkomandi takmarkana í 2. áfanga, að viðbættum 27%.

15. Ekkert í þessum samningi kemur í veg fyrir að aðili aflétti takmörkunum sem er viðhaldið samkvæmt þessari grein og eru í gildi við upphaf samningsárs á aðlögunartímabilinu, að því tilskildu að viðkomandi útflutningaaðila og umsjónarnefndinni sé tilkynnt um það þremur mánuðum áður hið minnsta. Heimilt er að stytta tilkynningarfrestinn í 30 daga með samþykki

10. Nothing in this Agreement shall prevent a Member which has submitted an integration programme pursuant to paragraph 6 or 8 from integrating products into GATT 1994 earlier than provided for in such a programme. However, any such integration of products shall take effect at the beginning of an agreement year, and details shall be notified to the TMB at least three months prior thereto for circulation to all Members.

11. The respective programmes of integration, in pursuance of paragraph 8, shall be notified in detail to the TMB at least 12 months before their coming into effect, and circulated by the TMB to all Members.

12. The base levels of the restrictions on the remaining products, mentioned in paragraph 8, shall be the restraint levels referred to in paragraph 1.

13. During Stage 1 of this Agreement (from the date of entry into force of the WTO Agreement to the 36th month that it is in effect, inclusive) the level of each restriction under MFA bilateral agreements in force for the 12-month period prior to the date of entry into force of the WTO Agreement shall be increased annually by not less than the growth rate established for the respective restrictions, increased by 16 per cent.

14. Except where the Council for Trade in Goods or the Dispute Settlement Body decides otherwise under paragraph 12 of Article 8, the level of each remaining restriction shall be increased annually during subsequent stages of this Agreement by not less than the following:

(a) for Stage 2 (from the 37th to the 84th month that the WTO Agreement is in effect, inclusive), the growth rate for the respective restrictions during Stage 1, increased by 25 per cent;
(b) for Stage 3 (from the 85th to the 120th month that the WTO Agreement is in effect, inclusive), the growth rate for the respective restrictions during Stage 2, increased by 27 per cent.

15. Nothing in this Agreement shall prevent a Member from eliminating any restriction maintained pursuant to this Article, effective at the beginning of any agreement year during the transition period, provided the exporting Member concerned and the TMB are notified at least three months prior to the elimination coming into effect. The period for prior notification may

þess aðila sem takmarkanirnar hafa áhrif á. Umsjónarnefndin skal dreifa slíkum tilkynningum til allra aðila. Ef til álita kemur að aflétta takmörkunum samkvæmt þessari málsgrein skulu viðkomandi aðilar taka tillit til þess hvernig meðferð svipaðar útflutningsvörur frá öðrum aðilum fá.

16. Ákvæði um sveigjanleika, þ.e. skipti, tilflutning og frestun, sem gilda um allar takmarkanir, sem er viðhaldið samkvæmt þessari grein, skulu vera þau sömu og í tvíhliða samningum gerðum á grundvelli textílvörusamningsins að því er varðar síðustu 12 mánuðina fyrir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Ekki skal setja magntakmarkanir eða viðhalda þeim þegar skipti, tilflutningur og frestun eru nýtt samtímis.

17. Stjórnunarfyrirkomulag, sem talið er nauðsynlegt í sambandi við framkvæmd á ákvæðum þessarar greinar, skal vera samkomulagsatriði milli viðkomandi aðila. Tilkynna skal umsjónarnefndinni um allt slíkt fyrirkomulag.

18. Ef útflutningur aðila er háður takmörkunum daginn fyrir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og þær nema 1,2% eða minna af öllum takmörkunum sem aðili, sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili"), beitir frá 31. desember 1991 og tilkynnir um samkvæmt þessari grein skal, við gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og á gildistíma þessa samnings, bæta markaðsaðgang fyrir útflutningsvöru þeirra umtalsvert með því að flýta þeirri aukningu, sem um getur í 13. og 14. mgr., um einn áfanga eða með breytingum sem eru að minnsta kosti jafngildar og samkomulag kann að verða um með tilliti til ólíkrar samsetningar ákvæða fyrir grunnstig, aukningu og sveigjanleika. Tilkynna skal umsjónarnefndinni um slíkar umbætur.

19. Ákvæði XIX. gr. í skilningi samningsins um verndarráðstafanir gilda, með fyrirvara um ákvæði 20. mgr., á gildistíma þessa samnings þegar aðili grípur til verndarráðstafana á grundvelli XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994 að því er varðar tiltekna vöru á fyrsta árinu eftir að hún er felld inn í GATT-samninginn frá 1994 í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

20. Sé slíkum ráðstöfunum beitt án þess að tollar séu notaðir skal viðkomandi innflutningsaðili beita þeim á þann hátt sem fram kemur í d-lið 2. mgr. XIII. gr. GATT-samningsins frá 1994,

be shortened to 30 days with the agreement of the restrained Member. The TMB shall circulate such notifications to all Members. In considering the elimination of restrictions as envisaged in this paragraph, the Members concerned shall take into account the treatment of similar exports from other Members.

16. Flexibility provisions, i.e. swing, carryover and carry forward, applicable to all restrictions maintained pursuant to this Article, shall be the same as those provided for in MFA bilateral agreements for the 12-month period prior to the entry into force of the WTO Agreement. No quantitative limits shall be placed or maintained on the combined use of swing, carryover and carry forward.

17. Administrative arrangements, as deemed necessary in relation to the implementation of any provision of this Article, shall be a matter for agreement between the Members concerned. Any such arrangements shall be notified to the TMB.

18. As regards those Members whose exports are subject to restrictions on the day before the entry into force of the WTO Agreement and whose restrictions represent 1.2 per cent or less of the total volume of the restrictions applied by an importing Member as of 31 December 1991 and notified under this Article, meaningful improvement in access for their exports shall be provided, at the entry into force of the WTO Agreement and for the duration of this Agreement, through advancement by one stage of the growth rates set out in paragraphs 13 and 14, or through at least equivalent changes as may be mutually agreed with respect to a different mix of base levels, growth and flexibility provisions. Such improvements shall be notified to the TMB.

19. In any case, during the duration of this Agreement, in which a safeguard measure is initiated by a Member under Article XIX of GATT 1994 in respect of a particular product during a period of one year immediately following the integration of that product into GATT 1994 in accordance with the provisions of this Article, the provisions of Article XIX, as interpreted by the Agreement on Safeguards, will apply, save as set out in paragraph 20.

20. Where such a measure is applied using non-tariff means, the importing Member concerned shall apply the measure in a manner as set forth in paragraph 2(d) of Article XIII of GATT 1994

að beiðni útflutningsaðila sem flytur út vöru er fellur undir takmarkanir samkvæmt þessum samningi einhvern tíma á árinu áður en gripið er til verndarráðstafananna. Viðkomandi útflutningsaðili skal hafa umsjón með slíkum ráðstöfunum. Gildandi stig skal ekki valda því að viðkomandi útflutningur fari niður fyrir það stig sem var í gildi á nýliðnu viðmiðunartímabili, sem að jafnaði skal vera meðaltal útflutnings frá viðkomandi aðila næstliðin þrjú viðmiðunarár sem tölulegar upplýsingar eru tiltækar um. Enn fremur skal frelsi hvað varðar gildandi stig aukið smám saman á gildistímanum þegar verndarráðstöfun er beitt lengur en í eitt ár. Í slíkum tilvikum skal viðkomandi útflutningsaðili ekki nýta sér réttinn til að fella tímabundið úr gildi ívilnanir sem eru jafngildar að verulegu leyti eða aðrar skuldbindingar skv. a-lið 3. mgr. XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994.

21. Umsjónarnefndin skal hafa eftirlit með því hvernig þessari grein er beitt. Hún skal, að beiðni aðila, fara yfir tiltekin mál með hliðsjón af því með hvaða hætti ákvæðum þessarar greinar er beitt. Hún skal innan 30 daga leggja viðeigandi tilmæli eða niðurstöður fyrir viðkomandi aðila, einn eða fleiri, eftir að þeim hefur verið boðin þátttaka.

3. gr.

1. Aðilar sem viðhalda takmörkunum[24] gagnvart textílvörum og fatnaði (öðrum en takmörkunum sem er viðhaldið samkvæmt textílvörusamningnum og ákvæði 2. gr. gilda um), hvort sem þær eru í samræmi við GATT-samninginn frá 1994 eða ekki, skulu, innan 60 daga frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, a) tilkynna um þær í einstökum atriðum til umsjónarnefndarinnar eða b) láta umsjónarnefndinni í té tilkynningar sem varða þær og hafa verið sendar öðrum stofnunum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Tilkynningarnar skulu, þar sem við á, hafa að geyma upplýsingar um rökstuðning fyrir takmörkunum samkvæmt GATT-samningnum frá 1994, þar á meðal á hvaða ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 þær byggjast.

2. Aðilar sem viðhalda takmörkunum sem falla undir 1. mgr., nema takmörkunum sem eru rökstuddar samkvæmt ákvæðum GATT-samningsins frá 1994, skulu annaðhvort:

a) færa þær til samræmis við GATT-samninginn frá 1994 innan eins árs frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofn-

at the request of any exporting Member whose exports of such products were subject to restrictions under this Agreement at any time in the one-year period immediately prior to the initiation of the safeguard measure. The exporting Member concerned shall administer such a measure. The applicable level shall not reduce the relevant exports below the level of a recent representative period, which shall normally be the average of exports from the Member concerned in the last three representative years for which statistics are available. Furthermore, when the safeguard measure is applied for more than one year, the applicable level shall be progressively liberalized at regular intervals during the period of application. In such cases the exporting Member concerned shall not exercise the right of suspending substantially equivalent concessions or other obligations under paragraph 3(a) of Article XIX of GATT 1994.

21. The TMB shall keep under review the implementation of this Article. It shall, at the request of any Member, review any particular matter with reference to the implementation of the provisions of this Article. It shall make appropriate recommendations or findings within 30 days to the Member or Members concerned, after inviting the participation of such Members.

Article 3

1. Within 60 days following the date of entry into force of the WTO Agreement, Members maintaining restrictions[24] on textile and clothing products (other than restrictions maintained under the MFA and covered by the provisions of Article 2), whether consistent with GATT 1994 or not, shall (*a*) notify them in detail to the TMB, or (*b*) provide to the TMB notifications with respect to them which have been submitted to any other WTO body. The notifications should, wherever applicable, provide information with respect to any GATT 1994 justification for the restrictions, including GATT 1994 provisions on which they are based.

2. Members maintaining restrictions falling under paragraph 1, except those justified under a GATT 1994 provision, shall either:

(a) bring them into conformity with GATT 1994 within one year following the entry into force of the WTO Agreement, and

unina öðlast gildi og tilkynna um það til umsjónarnefndarinnar henni til upplýsingar; eða

b) fella þær niður smám saman samkvæmt áætlun sem viðkomandi aðili leggur fyrir umsjónarnefndina eigi síðar en sex mánuðum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Í áætluninni skal kveðið á um að allar takmarkanir skuli felldar niður smám saman á tímabili sem er ekki lengra en gildistími þessa samnings. Umsjónarnefndin getur lagt tilmæli fyrir hlutaðeigandi aðila varðandi slíka áætlun.

3. Aðilar skulu á gildistíma þessa samnings láta umsjónarnefndinni í té, henni til upplýsingar, tilkynningar sendar öðrum stofnunum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar varðandi nýjar takmarkanir eða breytingar á þeim takmörkunum sem eru í gildi gagnvart textílvörum og fatnaði, sem eru settar samkvæmt ákvæðum GATT-samningsins frá 1994, innan 60 daga frá því að þær taka gildi.

4. Aðilum er heimilt að senda umsjónarnefndinni gagntilkynningar, henni til upplýsingar, varðandi rökstuðning byggðan á GATT-samningnum frá 1994 eða takmarkanir sem ekki hefur verið tilkynnt um samkvæmt ákvæðum þessarar greinar. Aðilum er heimilt að grípa til aðgerða viðvíkjandi slíkum tilkynningum samkvæmt viðeigandi ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 eða málsmeðferð viðkomandi stofnana Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

5. Umsjónarnefndin skal dreifa þeim tilkynningum, sem sendar eru samkvæmt þessari grein, til allra aðila þeim til upplýsingar.

4. gr.

1. Útflutningsaðilar skulu hafa umsjón með takmörkunum sem um getur í 2. gr. og þeim sem er beitt skv. 6. gr. Innflutningsaðilum ber ekki skylda til að taka á móti sendingum sem eru umfram þær takmarkanir sem tilkynnt er um skv. 2. gr. eða takmarkanir sem er beitt skv. 6. gr.

2. Aðilar koma sér saman um að breytingar, til dæmis á venjum, reglum, málsmeðferð og flokkun varðandi textílvörur og fatnað, þar á meðal breytingar sem varða samræmdu tollskrána, á framkvæmd eða umsjón með þeim takmörkunum sem tilkynnt er um eða beitt er samkvæmt þessum samningi, skuli ekki: raska jafnvægi réttinda og skyldna milli viðkomandi aðila samkvæmt þessum samningi, hafa óhagstæð áhrif á

notify this action to the TMB for its information; or

(b) phase them out progressively according to a programme to be presented to the TMB by the Member maintaining the restrictions not later than six months after the date of entry into force of the WTO Agreement. This programme shall provide for all restrictions to be phased out within a period not exceeding the duration of this Agreement. The TMB may make recommendations to the Member concerned with respect to such a programme.

3. During the duration of this Agreement, Members shall provide to the TMB, for its information, notifications submitted to any other WTO bodies with respect to any new restrictions or changes in existing restrictions on textile and clothing products, taken under any GATT 1994 provision, within 60 days of their coming into effect.

4. It shall be open to any Member to make reverse notifications to the TMB, for its information, in regard to the GATT 1994 justification, or in regard to any restrictions that may not have been notified under the provisions of this Article. Actions with respect to such notifications may be pursued by any Member under relevant GATT 1994 provisions or procedures in the appropriate WTO body.

5. The TMB shall circulate the notifications made pursuant to this Article to all Members for their information.

Article 4

1. Restrictions referred to in Article 2, and those applied under Article 6, shall be administered by the exporting Members. Importing Members shall not be obliged to accept shipments in excess of the restrictions notified under Article 2, or of restrictions applied pursuant to Article 6.

2. Members agree that the introduction of changes, such as changes in practices, rules, procedures and categorization of textile and clothing products, including those changes relating to the Harmonized System, in the implementation or administration of those restrictions notified or applied under this Agreement should not: upset the balance of rights and obligations between the Members concerned under this Agreement;

aðgang sem aðila stendur til boða, hindra að aðili geti nýtt sér slíkan aðgang að fullu eða raska viðskiptum á grundvelli þessa samnings.
3. Aðilar koma sér saman um að ef tilkynnt er um innfellingu vöru, sem aðeins hluti af takmörkunum tekur til samkvæmt ákvæðum 2. gr., skuli breytingar á stigi þeirra takmarkana ekki raska jafnvægi réttinda og skyldna milli viðkomandi aðila samkvæmt þessum samningi.

4. Þegar breytinga, sem getið er um í 2. og 3. mgr., er þörf koma aðilar sér þó saman um að sá aðili sem gerir slíkar breytingar skuli tilkynna þeim aðila eða aðilum sem þær varða um slíkt og, þegar unnt er, hefja viðræður við viðkomandi aðila áður en slíkar breytingar eru gerðar, með það fyrir augum að finna lausn sem málsaðilar sætta sig við um heppilega og sanngjarna aðlögun. Aðilar koma sér enn fremur saman um að þegar ekki er gerlegt að viðræður fari fram áður en breytingar eru gerðar skuli aðili, sem gerir slíkar breytingar, eiga viðræður við þá sem málið varðar, að beiðni þess aðila sem breytingarnar hafa áhrif á, innan 60 daga ef unnt er, með það fyrir augum að finna lausn sem allir málsaðilar sætta sig við um heppilega og sanngjarna aðlögun. Sé ekki unnt að finna lausn sem allir málsaðilar sætta sig við er aðilum, sem málið varðar, heimilt að vísa því til umsjónarnefndarinnar sem leggur fram tilmæli eins og kveðið er á um í 8. gr. Hafi eftirlitsnefndin ekki haft tækifæri til að fjalla um deilu er varðar slíkar breytingar, sem gerðar voru áður en samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlaðist gildi, skal umsjónarnefndin taka hana til umfjöllunar í samræmi við þær reglur og málsmeðferð textílvörusamningsins sem gilda um slíka umfjöllun.

adversely affect the access available to a Member; impede the full utilization of such access; or disrupt trade under this Agreement.
3. If a product which constitutes only part of a restriction is notified for integration pursuant to the provisions of Article 2, Members agree that any change in the level of that restriction shall not upset the balance of rights and obligations between the Members concerned under this Agreement.
4. When changes mentioned in paragraphs 2 and 3 are necessary, however, Members agree that the Member initiating such changes shall inform and, wherever possible, initiate consultations with the affected Member or Members prior to the implementation of such changes, with a view to reaching a mutually acceptable solution regarding appropriate and equitable adjustment. Members further agree that where consultation prior to implementation is not feasible, the Member initiating such changes will, at the request of the affected Member, consult, within 60 days if possible, with the Members concerned with a view to reaching a mutually satisfactory solution regarding appropriate and equitable adjustments. If a mutually satisfactory solution is not reached, any Member involved may refer the matter to the TMB for recommendations as provided in Article 8. Should the TSB not have had the opportunity to review a dispute concerning such changes introduced prior to the entry into force of the WTO Agreement, it shall be reviewed by the TMB in accordance with the rules and procedures of the MFA applicable for such a review.

5. gr.

1. Aðilar koma sér saman um að ef farið er í kringum samninginn með því að umferma vörur, endurskipuleggja leiðir, gefa upp rangt upprunaland eða -stað og falsa opinber skjöl, hindrar það framkvæmd þessa samnings að því er varðar það að fella viðskipti á sviði textílvara og fatnaðar inn í GATT-samninginn frá 1994. Þar af leiðandi ber aðilum að samþykkja nauðsynleg lagaákvæði og/eða stjórnsýslumeðferð til að taka á og bregðast við því að farið sé í kringum samninginn. Aðilar koma sér enn fremur saman um að vinna í einu og öllu saman, í samræmi við innlend lög og málsmeðferð, að því að taka á vandamálum sem skapast ef farið er í kringum samninginn.

Article 5

1. Members agree that circumvention by transshipment, re-routing, false declaration concerning country or place of origin, and falsification of official documents, frustrates the implementation of this Agreement to integrate the textiles and clothing sector into GATT 1994. Accordingly, Members should establish the necessary legal provisions and/or administrative procedures to address and take action against such circumvention. Members further agree that, consistent with their domestic laws and procedures, they will cooperate fully to address problems arising from circumvention.

2. Ef aðili álítur að farið sé í kringum þennan samning með því að umferma vörur, endurskipuleggja leiðir, gefa upp rangt upprunaland eða -stað eða falsa opinber skjöl og að engar eða ófullnægjandi ráðstafanir séu gerðar til að taka á og/eða bregðast við því að farið sé í kringum samninginn ber honum að efna til viðræðna við viðkomandi aðila með það fyrir augum að finna lausn sem allir málsaðilar sætta sig við. Efna skal þegar í stað til slíkra viðræðna og innan 30 daga ef unnt er. Finnist ekki lausn sem allir málsaðilar sætta sig við er hverjum þeim aðila sem málið varðar heimilt að vísa því til umsjónarnefndarinnar sem leggur fram tilmæli.

3. Aðilar koma sér saman um að grípa til nauðsynlegra aðgerða í samræmi við innlend lög og málsmeðferð til að koma í veg fyrir, rannsaka og, þar sem við á, grípa til aðgerða á sviði laga og/eða stjórnsýslu gegn því að farið sé í kringum samninginn á yfirráðasvæði þeirra. Aðilar koma sér saman um að vinna í einu og öllu saman, í samræmi við innlend lög og málsmeðferð, í málum þar sem farið hefur verið í kringum samninginn, eða því er haldið fram að farið hafi verið í kringum hann til að draga fram staðreyndir málsins þar sem innflutningur, útflutningur og, þar sem við á, umferming á sér stað. Samkomulag er um að slík samvinna, sem er í samræmi við innlend lög og málsmeðferð, feli í sér rannsókn á því með hvaða hætti farið er í kringum samninginn sem eykur takmarkaðan útflutning til þess aðila sem viðheldur slíkum takmörkunum, skipti á skjölum, bréfaskriftum, skýrslum og öðrum viðkomandi upplýsingum að því marki sem slík gögn eru tiltæk og að greitt sé fyrir vitjunum í vinnslustöðvar og samskiptum, að fenginni beiðni og á grundvelli hvers máls um sig. Aðilum ber að leitast við að skýra aðstæður þegar slíkt athæfi eða meint athæfi á sér stað, þar á meðal hlut viðkomandi útflytjenda eða innflytjenda í því.

4. Aðilar koma sér saman um að, eftir að rannsókn hefur farið fram og fyrir liggja nægileg sönnunargögn um að farið hafi verið í kringum samninginn (t.d. þar sem sönnunargögn eru fyrir hendi um raunverulegt upprunaland eða -stað og við hvaða aðstæður farið var í kringum samninginn), að grípa skuli til viðeigandi aðgerða, að því marki sem nauðsyn krefur, til að taka á þessu vandamáli. Þær aðgerðir geta falist í því að synja um vöruinnflutning eða, hafi innflutningur þegar átt sér stað, að teknu tilhlýðilegu tilliti til aðstæðna í raun og þátttöku raunverulegs upprunalands eða -staðar, leiðrétta

2. Should any Member believe that this Agreement is being circumvented by transshipment, rerouting, false declaration concerning country or place of origin, or falsification of official documents, and that no, or inadequate, measures are being applied to address and/or to take action against such circumvention, that Member should consult with the Member or Members concerned with a view to seeking a mutually satisfactory solution. Such consultations should be held promptly, and within 30 days when possible. If a mutually satisfactory solution is not reached, the matter may be referred by any Member involved to the TMB for recommendations.

3. Members agree to take necessary action, consistent with their domestic laws and procedures, to prevent, to investigate and, where appropriate, to take legal and/or administrative action against circumvention practices within their territory. Members agree to cooperate fully, consistent with their domestic laws and procedures, in instances of circumvention or alleged circumvention of this Agreement, to establish the relevant facts in the places of import, export and, where applicable, transshipment. It is agreed that such cooperation, consistent with domestic laws and procedures, will include: investigation of circumvention practices which increase restrained exports to the Member maintaining such restraints; exchange of documents, correspondence, reports and other relevant information to the extent available; and facilitation of plant visits and contacts, upon request and on a case-by-case basis. Members should endeavour to clarify the circumstances of any such instances of circumvention or alleged circumvention, including the respective roles of the exporters or importers involved.

4. Where, as a result of investigation, there is sufficient evidence that circumvention has occurred (e.g. where evidence is available concerning the country or place of true origin, and the circumstances of such circumvention), Members agree that appropriate action, to the extent necessary to address the problem, should be taken. Such action may include the denial of entry of goods or, where goods have entered, having due regard to the actual circumstances and the involvement of the country or place of true origin, the adjustment of charges to restraint levels to reflect the true country or place of ori-

gjöld til samræmis við stig takmarkana eftir því hvert raunverulegt upprunaland eða -staður er. Þessar aðgerðir geta og, þar sem sönnunargögn eru um þátttöku yfirráðasvæða þeirra aðila þar sem vörurnar hafa verið fluttar um, falist í því að setja takmarkanir gagnvart slíkum aðilum. Heimilt er að grípa til slíkra aðgerða og tímasetja og ákvarða umfang þeirra eftir að viðræður hafa farið fram við viðkomandi aðila með það fyrir augum að finna lausn sem allir málsaðilar sætta sig við og skal umsjónarnefndinni tilkynnt um þær ásamt ítarlegum rökstuðningi. Viðkomandi aðilum er heimilt að koma sér saman um önnur úrræði í viðræðum. Einnig skal tilkynna umsjónarnefndinni um slíkt samkomulag og getur umsjónarnefndin lagt þau tilmæli fyrir viðkomandi aðila sem hún telur við eiga. Finnist ekki lausn sem allir málsaðilar sætta sig við geta viðkomandi aðilar vísað málinu til umsjónarnefndarinnar sem tekur málið þegar í stað til umfjöllunar og leggur fram tilmæli.

5. Aðilar vekja athygli á að í sumum tilvikum, þar sem farið er í kringum samninginn, geti verið um að ræða sendingar sem fara um lönd eða staði án þess að breytingar eða vinnsla eigi sér stað á vörunum á stöðunum sem þær eru fluttar um. Þeir vekja athygli á að almennt kann að vera ógerlegt að halda uppi eftirliti með þessum sendingum á slíkum stöðum.

6. Aðilar koma sér saman um að rangar yfirlýsingar um trefjainnihald, magn eða flokkun vara eða rangar vörulýsingar hindri einnig að markmið þessa samnings náist. Aðilar koma sér saman um að liggi fyrir sönnunargögn þess efnis að slíkar rangar yfirlýsingar hafi verið gefnar í því skyni að fara í kringum samninginn beri að grípa til viðeigandi ráðstafana, í samræmi við innlend lög og málsmeðferð, gagnvart viðkomandi útflytjendum eða innflytjendum. Ef aðili álítur að farið sé í kringum ákvæði þessa samnings með slíkum röngum yfirlýsingum og að ekki sé gripið til stjórnsýsluráðstafana eða að gripið sé til ófullnægjandi ráðstafana til að taka á og bregðast við blekkingum af þessu tagi ber honum þegar í stað að hefja viðræður við viðkomandi aðila með það í huga að finna lausn sem allir málsaðilar sætta sig við. Finni aðilar ekki slíka lausn er viðkomandi aðila heimilt að vísa málinu til umsjónarnefndarinnar sem leggur fram tilmæli. Þessu ákvæði er ekki ætlað að koma í veg fyrir að aðilar geri tæknilegar leiðréttingar séu villur gerðar í yfirlýsingum af gáleysi.

gin. Also, where there is evidence of the involvement of the territories of the Members through which the goods have been transshipped, such action may include the introduction of restraints with respect to such Members. Any such actions, together with their timing and scope, may be taken after consultations held with a view to arriving at a mutually satisfactory solution between the concerned Members and shall be notified to the TMB with full justification. The Members concerned may agree on other remedies in consultation. Any such agreement shall also be notified to the TMB, and the TMB may make such recommendations to the Members concerned as it deems appropriate. If a mutually satisfactory solution is not reached, any Member concerned may refer the matter to the TMB for prompt review and recommendations.

5. Members note that some cases of circumvention may involve shipments transiting through countries or places with no changes or alterations made to the goods contained in such shipments in the places of transit. They note that it may not be generally practicable for such places of transit to exercise control over such shipments.

6. Members agree that false declaration concerning fibre content, quantities, description or classification of merchandise also frustrates the objective of this Agreement. Where there is evidence that any such false declaration has been made for purposes of circumvention, Members agree that appropriate measures, consistent with domestic laws and procedures, should be taken against the exporters or importers involved. Should any Member believe that this Agreement is being circumvented by such false declaration and that no, or inadequate, administrative measures are being applied to address and/or to take action against such circumvention, that Member should consult promptly with the Member involved with a view to seeking a mutually satisfactory solution. If such a solution is not reached, the matter may be referred by any Member involved to the TMB for recommendations. This provision is not intended to prevent Members from making technical adjustments when inadvertent errors in declarations have been made.

6. gr.

1. Aðilar viðurkenna að á aðlögunartímabilinu kann að vera nauðsynlegt að beita sérstakri tilhögun tímabundinna verndarráðstafana (í þessum samningi nefnd „tímabundin verndarráðstöfun"). Aðilum er heimilt að beita tímabundinni verndarráðstöfun gagnvart vörum sem fjallað er um í viðaukanum, nema þeim sem felldar eru inn í GATT-samninginn frá 1994 samkvæmt ákvæðum 2. gr. Aðilar, sem viðhalda ekki takmörkunum sem falla undir 2. gr., skulu tilkynna umsjónarnefndinni innan 60 daga frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina hvort þeir hyggist halda rétti sínum til að beita ákvæðum þessarar greinar eða ekki. Aðilar, sem hafa ekki staðfest bókanir sem útvíkka gildissvið textílvörusamningsins síðan 1986, skulu senda slíkar tilkynningar innan sex mánaða frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi. Beita ber tímabundnu verndarráðstöfuninni eins hóflega og unnt er, í samræmi við ákvæði þessarar greinar og skilvirka framkvæmd innfellingarferilsins samkvæmt þessum samningi.

2. Heimilt er að grípa til verndarráðstafana samkvæmt þessari grein ef, á grundvelli ákvörðunar aðila,[25] sýnt er fram á að tiltekin vara sé flutt inn á yfirráðasvæði hans í svo auknu magni að alvarlegur skaði hljótist af fyrir innlenda atvinnugrein sem framleiðir sams konar vöru og/eða vöru sem er í beinni samkeppni við hana, eða að raunveruleg hætta sé á slíku. Sýna verður fram á að slík aukning í magni á heildarinnflutningi á þeirri vöru sem um ræðir hafi valdið alvarlegum skaða, eða raunverulegri hættu á slíku, en ekki aðrir þættir eins og tæknilegar breytingar eða breytt viðhorf neytenda.

3. Þegar aðili ákvarðar hvort um alvarlegan skaða sé að ræða eða raunverulega hættu á slíku, eins og um getur í 2. mgr., skal hann kanna áhrif þess innflutnings sem um ræðir á stöðu tiltekinnar atvinnugreinar, eins og þau koma fram í breytingum á viðeigandi efnahagslegum þáttum eins og framleiðslu, framleiðni, nýtingu á framleiðslugetu, birgðum, markaðshlutdeild, útflutningi, launum, starfsmannahaldi, innlendu verðlagi, hagnaði og fjárfestingu, en ekki er víst að neinn þessara þátta, einn sér eða ásamt öðrum þáttum, geti gefið ákveðnar vísbendingar.

4. Beita skal öllum ráðstöfunum sem gerðar eru samkvæmt ákvæðum þessarar greinar gagnvart hverjum aðila fyrir sig. Ef alvarlegur skaði, eða raunveruleg hætta á slíkum skaða, sem um getur

Article 6

1. Members recognize that during the transition period it may be necessary to apply a specific transitional safeguard mechanism (referred to in this Agreement as "transitional safeguard"). The transitional safeguard may be applied by any Member to products covered by the Annex, except those integrated into GATT 1994 under the provisions of Article 2. Members not maintaining restrictions falling under Article 2 shall notify the TMB within 60 days following the date of entry into force of the WTO Agreement, as to whether or not they wish to retain the right to use the provisions of this Article. Members which have not accepted the Protocols extending the MFA since 1986 shall make such notification within six months following the entry into force of the WTO Agreement. The transitional safeguard should be applied as sparingly as possible, consistently with the provisions of this Article and the effective implementation of the integration process under this Agreement.

2. Safeguard action may be taken under this Article when, on the basis of a determination by a Member[25], it is demonstrated that a particular product is being imported into its territory in such increased quantities as to cause serious damage, or actual threat thereof, to the domestic industry producing like and/or directly competitive products. Serious damage or actual threat thereof must demonstrably be caused by such increased quantities in total imports of that product and not by such other factors as technological changes or changes in consumer preference.

3. In making a determination of serious damage, or actual threat thereof, as referred to in paragraph 2, the Member shall examine the effect of those imports on the state of the particular industry, as reflected in changes in such relevant economic variables as output, productivity, utilization of capacity, inventories, market share, exports, wages, employment, domestic prices, profits and investment; none of which, either alone or combined with other factors, can necessarily give decisive guidance.

4. Any measure invoked pursuant to the provisions of this Article shall be applied on a Member-by-Member basis. The Member or Members to whom serious damage, or actual threat there-

í 2. og 3. mgr., er rakinn til eins eða fleiri aðila skal það ákvarðað á grundvelli greinilegrar og umtalsverðrar aukningar í innflutningi, sem þegar er orðin eða er yfirvofandi,[26] frá slíkum aðila eða aðilum, hverjum og einum, og á grundvelli innflutningsmagns borið saman við innflutning annars staðar frá, markaðshlutdeild og innflutning og innlent verð í viðskiptum á sambærilegu stigi, en ekki er víst að neinn þessara þátta, einn sér eða ásamt öðrum þáttum, geti gefið ákveðnar vísbendingar. Ekki skal beita slíkum verndarráðstöfunum gagnvart útflutningi aðila ef útflutningur hans á tiltekinni vöru er þegar háður takmörkunum á grundvelli þessa samnings.

5. Ákvörðun þess að um alvarlegan skaða sé að ræða eða raunverulega hættu á slíku, sem lögð er fram í þeim tilgangi að verndarráðstöfunum verði beitt, skal ekki gilda lengur en 90 daga frá því að upphafleg tilkynning var gefin út eins og fram kemur í 7. mgr.

6. Þegar tímabundinni verndarráðstöfun er beitt skal taka sérstakt tillit til hagsmuna útflutningsaðila eins og fram kemur hér á eftir:

a) aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun skulu hljóta mun hagstæðari meðferð en aðrir aðilar sem um getur í þessari málsgrein, helst á öllum sviðum en að minnsta kosti á heildina litið;

b) aðilar sem flytja út textílvörur og fatnað í litlum mæli hvað heildarmagn varðar samanborið við heildarútflutningsmagn annarra aðila og sem eiga aðeins lítinn hundraðshluta af heildarinnflutningi þessara vara til innflutningsaðila skulu njóta mismunandi og hagstæðari meðferðar þegar þeir efnahagslegu skilmálar, sem kveðið er á um í 8., 13. og 14. mgr., eru ákveðnir. Tilhlýðilegt tillit verður tekið til möguleika á þróun í viðskiptum þessara birgja í framtíðinni, skv. 2. og 3. mgr. 1. gr., og þeirrar nauðsynjar að heimila seljanlegt magn innflutnings frá þeim;

c) þegar um er að ræða ullarvörur frá aðila sem er þróunarland (hér eftir nefndur „þróunaraðildarland“) og ullarframleiðandi og efnahagur hans og viðskipti með textílvörur og fatnað eru háð ullarframleiðslu, heildarútflutningur hans á textílvörum og fatnaði er nærri eingöngu ull-

of, referred to in paragraphs 2 and 3, is attributed, shall be determined on the basis of a sharp and substantial increase in imports, actual or imminent[26], from such a Member or Members individually, and on the basis of the level of imports as compared with imports from other sources, market share, and import and domestic prices at a comparable stage of commercial transaction; none of these factors, either alone or combined with other factors, can necessarily give decisive guidance. Such safeguard measure shall not be applied to the exports of any Member whose exports of the particular product are already under restraint under this Agreement.

5. The period of validity of a determination of serious damage or actual threat thereof for the purpose of invoking safeguard action shall not exceed 90 days from the date of initial notification as set forth in paragraph 7.

6. In the application of the transitional safeguard, particular account shall be taken of the interests of exporting Members as set out below:

(a) least-developed country Members shall be accorded treatment significantly more favourable than that provided to the other groups of Members referred to in this paragraph, preferably in all its elements but, at least, on overall terms;

(b) Members whose total volume of textile and clothing exports is small in comparison with the total volume of exports of other Members and who account for only a small percentage of total imports of that product into the importing Member shall be accorded differential and more favourable treatment in the fixing of the economic terms provided in paragraphs 8, 13 and 14. For those suppliers, due account will be taken, pursuant to paragraphs 2 and 3 of Article 1, of the future possibilities for the development of their trade and the need to allow commercial quantities of imports from them;

(c) with respect to wool products from wool-producing developing country Members whose economy and textiles and clothing trade are dependent on the wool sector, whose total textile and clothing exports consist almost exclusively of wool products, and whose vol-

arvörur og viðskipti hans með textílvörur og fatnað eru tiltölulega lítil á mörkuðum innflutningsaðila skal taka sérstakt tillit til útflutningsþarfa slíks aðila þegar ákvarða skal kvótastig, aukningu og sveigjanleika;

d) endurinnflutningur aðila á textílvörum og fatnaði skal njóta hagstæðari meðferðar þegar um er að ræða vörur sem þessi aðili hefur flutt út til annars aðila til vinnslu og endurinnflutnings síðar, eins og skilgreint er samkvæmt lögum og venjum innflutningsaðila, með fyrirvara um fullnægjandi eftirlit og vottun, þegar þessar vörur eru fluttar inn frá aðila þar sem þessi viðskipti eru verulegur hluti af heildarútflutningi hans á textílvörum og fatnaði.

7. Aðilar sem hafa í hyggju að gera verndarráðstafanir skulu leita eftir viðræðum við þann eða þá aðila sem slíkar ráðstafanir myndu hafa áhrif á. Beiðni um viðræður skulu fylgja nákvæmar og viðeigandi upplýsingar um staðreyndir málsins, eins nýjar og unnt er, einkum með tilliti til: a) þeirra þátta sem um getur í 3. mgr. og aðilinn, sem grípur til aðgerðanna, hefur byggt á þá ákvörðun sína að um alvarlegan skaða sé að ræða eða raunverulega hættu á slíku; og b) þeirra þátta, sem um getur í 4. mgr., sem hann hyggst byggja verndarráðstafanir sínar á gagnvart þeim aðila eða aðilum sem um ræðir. Þegar um er að ræða beiðnir á grundvelli þessarar málsgreinar skulu upplýsingarnar tengjast, eins nákvæmlega og unnt er, þeim framleiðsluþáttum sem eru greinanlegir og því viðmiðunartímabili sem um getur í 8. mgr. Sá aðili sem gerir ráðstafanir skal einnig tilgreina það tiltekna stig sem lagt er til að innflutningur viðkomandi vöru frá þeim aðila eða aðilum, sem um er að ræða, takmarkist við; það stig skal ekki vera lægra en stigið sem um getur í 8. mgr. Sá aðili sem óskar eftir viðræðum skal samtímis senda formanni umsjónarnefndarinnar viðræðubeiðnina, þar á meðal allar viðeigandi upplýsingar um staðreyndir málsins sem gerð er grein fyrir í 3. og 4. mgr., ásamt fyrirhuguðu stigi takmarkana. Formaður umsjónarnefndarinnar skal upplýsa nefndarmenn um viðræðubeiðnina, tilgreina þann aðila sem leggur beiðnina fram, þá vöru sem um er að ræða og þann aðila sem beiðnina fékk. Viðkomandi aðili eða aðilar skulu svara beiðninni þegar í stað og viðræður skulu fara fram án tafar og skal

ume of textiles and clothing trade is comparatively small in the markets of the importing Members, special consideration shall be given to the export needs of such Members when considering quota levels, growth rates and flexibility;

(d) more favourable treatment shall be accorded to re-imports by a Member of textile and clothing products which that Member has exported to another Member for processing and subsequent reimportation, as defined by the laws and practices of the importing Member, and subject to satisfactory control and certification procedures, when these products are imported from a Member for which this type of trade represents a significant proportion of its total exports of textiles and clothing.

7. The Member proposing to take safeguard action shall seek consultations with the Member or Members which would be affected by such action. The request for consultations shall be accompanied by specific and relevant factual information, as up-to-date as possible, particularly in regard to: (*a*) the factors, referred to in paragraph 3, on which the Member invoking the action has based its determination of the existence of serious damage or actual threat thereof; and (*b*) the factors, referred to in paragraph 4, on the basis of which it proposes to invoke the safeguard action with respect to the Member or Members concerned. In respect of requests made under this paragraph, the information shall be related, as closely as possible, to identifiable segments of production and to the reference period set out in paragraph 8. The Member invoking the action shall also indicate the specific level at which imports of the product in question from the Member or Members concerned are proposed to be restrained; such level shall not be lower than the level referred to in paragraph 8. The Member seeking consultations shall, at the same time, communicate to the Chairman of the TMB the request for consultations, including all the relevant factual data outlined in paragraphs 3 and 4, together with the proposed restraint level. The Chairman shall inform the members of the TMB of the request for consultations, indicating the requesting Member, the product in question and the Member having received the request. The Member or Members concerned shall respond to this request promptly and the consultations shall

þeim að jafnaði vera lokið innan 60 daga frá þeim degi sem tekið var við beiðninni.

8. Ef viðræður leiða til samkomulags um að vegna aðstæðna sé þörf takmarkana á útflutning tiltekinnar vöru frá þeim aðila eða aðilum sem um er að ræða, skal miða slíkar takmarkanir við stig sem ekki er lægra en raunverulegt útflutnings- eða innflutningsstig viðkomandi aðila á 12 mánaða tímabili sem lýkur tveimur mánuðum fyrir þann mánuð þegar viðræðubeiðnin kom fram.

9. Veita skal umsjónarnefndinni nákvæmar upplýsingar um þær ráðstafanir til takmörkunar sem samkomulag er um innan 60 daga frá þeim degi sem slíku samkomulagi er náð. Umsjónarnefndin ákvarðar hvort samkomulagið standist ákvæði þessarar greinar. Við ákvörðun sína skal umsjónarnefndin hafa aðgang að þeim upplýsingum um staðreyndir málsins sem látnar voru formanni hennar í té og um getur í 7. mgr. og öðrum viðeigandi upplýsingum sem viðkomandi aðilar láta í té. Umsjónarnefndinni er heimilt að leggja þau tilmæli fyrir viðkomandi aðila sem hún telur við eiga.

10. Hafi aðilar hins vegar ekki komist að samkomulagi eftir að 60 dagar eru liðnir frá því að viðræðubeiðnin barst getur sá aðili sem áformar að gera verndarráðstafanir beitt takmörkunum frá þeim degi sem innflutningur eða útflutningur á sér stað, í samræmi við ákvæði þessarar greinar, innan 30 daga frá því að 60 daga viðræðutímabilið er á enda og að vísa málinu samtímis til umsjónarnefndarinnar. Báðum aðilum er heimilt að vísa málinu til umsjónarnefndarinnar fyrir lok 60 daga tímabilsins. Í báðum tilvikum skal umsjónarnefndin þegar í stað athuga málið, þar á meðal þá ákvörðun að um alvarlegan skaða sé að ræða eða raunverulega hættu á slíku og orsökum þess, og leggja viðeigandi tilmæli fyrir viðkomandi aðila innan 30 daga. Til að athugunin geti farið fram skal umsjónarnefndin hafa aðgang að þeim upplýsingum um staðreyndir málsins sem látnar voru formanni hennar í té og sem um getur í 7. mgr. og öðrum viðeigandi upplýsingum sem viðkomandi aðilar láta í té.

11. Heimilt er, við mjög óvenjulegar og tvísýnar aðstæður þar sem tafir gætu valdið skaða sem erfitt yrði að bæta, að gera ráðstafanir skv. 10. mgr. til bráðabirgða með því skilyrði að viðræðubeiðni og tilkynningu sé komið til umsjónarnefndarinnar innan fimm virkra daga í hæsta

be held without delay and normally be completed within 60 days of the date on which the request was received.

8. If, in the consultations, there is mutual understanding that the situation calls for restraint on the exports of the particular product from the Member or Members concerned, the level of such restraint shall be fixed at a level not lower than the actual level of exports or imports from the Member concerned during the 12-month period terminating two months preceding the month in which the request for consultation was made.

9. Details of the agreed restraint measure shall be communicated to the TMB within 60 days from the date of conclusion of the agreement. The TMB shall determine whether the agreement is justified in accordance with the provisions of this Article. In order to make its determination, the TMB shall have available to it the factual data provided to the Chairman of the TMB, referred to in paragraph 7, as well as any other relevant information provided by the Members concerned. The TMB may make such recommendations as it deems appropriate to the Members concerned.

10. If, however, after the expiry of the period of 60 days from the date on which the request for consultations was received, there has been no agreement between the Members, the Member which proposed to take safeguard action may apply the restraint by date of import or date of export, in accordance with the provisions of this Article, within 30 days following the 60-day period for consultations, and at the same time refer the matter to the TMB. It shall be open to either Member to refer the matter to the TMB before the expiry of the period of 60 days. In either case, the TMB shall promptly conduct an examination of the matter, including the determination of serious damage, or actual threat thereof, and its causes, and make appropriate recommendations to the Members concerned within 30 days. In order to conduct such examination, the TMB shall have available to it the factual data provided to the Chairman of the TMB, referred to in paragraph 7, as well as any other relevant information provided by the Members concerned.

11. In highly unusual and critical circumstances, where delay would cause damage which would be difficult to repair, action under paragraph 10 may be taken provisionally on the condition that the request for consultations and notification to the TMB shall be effected within no

lagi eftir að ráðstafanirnar eru gerðar. Ef viðræður leiða ekki til samkomulags skal tilkynna umsjónarnefndinni um það þegar viðræðum lýkur eða eigi síðar en 60 dögum eftir að ráðstafanirnar koma til framkvæmda. Umsjónarnefndin skal þegar í stað athuga málið og leggja viðeigandi tilmæli fyrir viðkomandi aðila innan 30 daga. Þegar viðræður leiða til samkomulags skulu aðilar tilkynna umsjónarnefndinni um það að viðræðum loknum og eigi síðar en 90 dögum eftir að ráðstafanirnar koma til framkvæmda. Umsjónarnefndinni er heimilt að leggja þau tilmæli fyrir viðkomandi aðila sem hún telur við eiga.

12. Aðilum er heimilt að viðhalda ráðstöfunum sem gerðar eru samkvæmt ákvæðum þessarar greinar: a) í allt að þrjú ár án framlengingar, eða b) uns viðkomandi vara hefur verið felld inn í GATT-samninginn frá 1994, eftir því hvort gerist fyrr.

13. Sé takmörkun í gildi lengur en eitt ár skal stig takmarkana vera það stig sem tilgreint var fyrir fyrsta árið með að minnsta kosti 6% aukningu á ári nema færð séu rök fyrir öðru gagnvart umsjónarnefndinni. Heimilt er að fara yfir stig takmarkana vegna viðkomandi vöru annað árið af tveimur samliggjandi síðari árum um 10% með tilflutningi og/eða frestun þar sem frestun skal ekki vera meira en 5%. Engar magntakmarkanir skal setja á vegna sameiginlegrar beitingar tilflutnings, frestunar og ákvæða 14. mgr.

14. Leggi aðili takmarkanir samkvæmt þessari grein á fleiri en eina vörutegund frá öðrum aðila er heimilt að fara yfir það stig takmarkana, sem samkomulag er um samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, fyrir hverja þessara vörutegunda um 7% miðað við sameiginlegar einingar sem samkomulag er um, að því tilskildu að heildarútflutningur sem háður er takmörkunum fari ekki yfir samanlagt heildarstig fyrir allar vörur sem takmarkaðar eru með þessum hætti samkvæmt þessari grein. Fari gildistími takmarkana vegna þessara vara ekki saman skal taka mið af hlutföllum þegar beita skal þessu ákvæði fyrir þau tímabil sem skarast.

15. Sé verndarráðstöfun beitt samkvæmt þessari grein vegna vöru sem takmarkanir giltu áður um samkvæmt textílvörusamningnum á 12 mánaða tímabilinu áður en samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlaðist gildi eða samkvæmt ákvæðum 2. eða 6. gr., skal stig nýrra takmarkana

more than five working days after taking the action. In the case that consultations do not produce agreement, the TMB shall be notified at the conclusion of consultations, but in any case no later than 60 days from the date of the implementation of the action. The TMB shall promptly conduct an examination of the matter, and make appropriate recommendations to the Members concerned within 30 days. In the case that consultations do produce agreement, Members shall notify the TMB upon conclusion but, in any case, no later than 90 days from the date of the implementation of the action. The TMB may make such recommendations as it deems appropriate to the Members concerned.

12. A Member may maintain measures invoked pursuant to the provisions of this Article: *(a)* for up to three years without extension, or (b) until the product is integrated into GATT 1994, whichever comes first.

13. Should the restraint measure remain in force for a period exceeding one year, the level for subsequent years shall be the level specified for the first year increased by a growth rate of not less than 6 per cent per annum, unless otherwise justified to the TMB. The restraint level for the product concerned may be exceeded in either year of any two subsequent years by carry forward and/or carryover of 10 per cent of which carry forward shall not represent more than 5 per cent. No quantitative limits shall be placed on the combined use of carryover, carry forward and the provision of paragraph 14.

14. When more than one product from another Member is placed under restraint under this Article by a Member, the level of restraint agreed, pursuant to the provisions of this Article, for each of these products may be exceeded by 7 per cent, provided that the total exports subject to restraint do not exceed the total of the levels for all products so restrained under this Article, on the basis of agreed common units. Where the periods of application of restraints of these products do not coincide with each other, this provision shall be applied to any overlapping period on a pro rata basis.

15. If a safeguard action is applied under this Article to a product for which a restraint was previously in place under the MFA during the 12-month period prior to the entry into force of the WTO Agreement, or pursuant to the provisions of Article 2 or 6, the level of the new

vera það stig sem kveðið er á um í 8. mgr., nema nýjar takmarkanir taki gildi innan eins árs frá:

a) þeim degi sem tilkynnt var um niðurfellingu fyrri takmarkana og um getur í 15. mgr. 2. gr.; eða
b) þeim degi sem fyrri takmarkanir, sem settar voru samkvæmt ákvæðum þessarar greinar eða ákvæðum textílvörusamningsins, voru afnumdar

en í því tilviki skal stigið ekki vera undir því sem hærra er: i) stigi takmarkana fyrir síðasta 12 mánaða tímabil sem takmarkanir giltu gagnvart vörunni, eða ii) stigi takmarkana sem kveðið er á um í 8. mgr.

16. Ákveði aðili, sem viðheldur ekki takmörkunum skv. 2. gr., að beita takmörkunum samkvæmt ákvæðum þessarar greinar skal hann taka upp viðeigandi fyrirkomulag þar sem: a) fullt tillit er tekið til þátta eins og viðtekinnar tollflokkunar og magneininga sem byggðir eru á algengum viðskiptaháttum í út- og innflutningsverslun, bæði með tilliti til trefjasamsetningar og samkeppni á sama hluta innanlandsmarkaðar hans, og b) reynt er að forðast óþarflega ítarlega flokkun. Viðræðubeiðnin sem um getur í 7. eða 11. mgr. skal hafa að geyma ítarlegar upplýsingar um slíkt fyrirkomulag.

restraint shall be the level provided for in paragraph 8 unless the new restraint comes into force within one year of:

(a) the date of notification referred to in paragraph 15 of Article 2 for the elimination of the previous restraint; or
(b) the date of removal of the previous restraint put in place pursuant to the provisions of this Article or of the MFA

in which case the level shall not be less than the higher of (*i*) the level of restraint for the last 12-month period during which the product was under restraint, or (*ii*) the level of restraint provided for in paragraph 8.

16. When a Member which is not maintaining a restraint under Article 2 decides to apply a restraint pursuant to the provisions of this Article, it shall establish appropriate arrangements which: (a) take full account of such factors as established tariff classification and quantitative units based on normal commercial practices in export and import transactions, both as regards fibre composition and in terms of competing for the same segment of its domestic market, and (b) avoid over-categorization. The request for consultations referred to in paragraphs 7 or 11 shall include full information on such arrangements.

7. gr.

1. Sem liður í innfellingarferlinu og með vísan til skuldbindinga af hálfu aðila í kjölfar Úrúgvæviðræðnanna skulu allir aðilar grípa til nauðsynlegra aðgerða til að fara eftir reglum og verklagsreglum GATT-samningsins frá 1994 til að:

a) bæta markaðsaðgang fyrir textílvörur og fatnað með ráðstöfunum eins og tollalækkunum og tollbindingum, fækkun eða afnámi annarra hindrana en tolla og einföldun formsatriða í sambandi við tollafgreiðslu, stjórnsýslu og leyfisveitingu;

b) sjá til þess að fylgt sé stefnu sem leiðir til sanngirni og réttlætis í viðskiptum með textílvörur og fatnað með tilliti til þátta eins og reglna og málsmeðferðar við undirboð og ráðstafanir gegn undirboðum, styrki og jöfnunarráðstafanir og verndun hugverkaréttar; og
c) forðast mismunun varðandi innflutning textílvara og fatnaðar þegar gerðar eru ráðstafanir í samræmi við almenna viðskiptastefnu.

Article 7

1. As part of the integration process and with reference to the specific commitments undertaken by the Members as a result of the Uruguay Round, all Members shall take such actions as may be necessary to abide by GATT 1994 rules and disciplines so as to:

(a) achieve improved access to markets for textile and clothing products through such measures as tariff reductions and bindings, reduction or elimination of non-tariff barriers, and facilitation of customs, administrative and licensing formalities;
(b) ensure the application of policies relating to fair and equitable trading conditions as regards textiles and clothing in such areas as dumping and anti-dumping rules and procedures, subsidies and countervailing measures, and protection of intellectual property rights; and
(c) avoid discrimination against imports in the textiles and clothing sector when taking measures for general trade policy reasons.

Slíkar aðgerðir hafa ekki áhrif á réttindi og skyldur aðila samkvæmt GATT-samningnum frá 1994.

2. Aðilar skulu tilkynna umsjónarnefndinni um þær aðgerðir sem um getur í 1. mgr. og snerta framkvæmd þessa samnings. Hafi verið tilkynnt um þær til annarra stofnana Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar nægir samantekt þar sem vísað er í upphaflega tilkynningu til að uppfylla kröfur þessarar málsgreinar. Öllum aðilum er heimilt að senda umsjónarnefndinni gagntilkynningar.

3. Telji aðili að annar aðili hafi ekki gripið til þeirra aðgerða sem um getur í 1. mgr. og að jafnvægi milli réttinda og skyldna samkvæmt þessum samningi hafi raskast er honum heimilt að leggja málið fyrir hlutaðeigandi stofnanir Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og tilkynna umsjónarnefndinni um það. Fella skal ályktanir eða niðurstöður sem viðkomandi stofnanir Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar komast að síðar inn í yfirlitsskýrslu umsjónarnefndarinnar.

8. gr.

1. Hér með er komið á fót umsjónarnefnd með textílvörum til að hafa yfirumsjón með framkvæmd þessa samnings, kanna allar ráðstafanir sem gerðar eru samkvæmt þessum samningi og hvort þær eru í samræmi við hann og til að grípa til þeirra aðgerða sem sérstaklega er krafist af henni að gera samkvæmt þessum samningi. Í umsjónarnefndinni með textílvörum sitja 10 nefndarmenn auk formanns. Gæta skal jafnvægis í vali nefndarmanna og þess að þeir séu fulltrúar sem flestra aðila og gera skal ráð fyrir að skipt sé um nefndarmenn með hæfilegu millibili. Nefndarmenn skulu skipaðir af aðilum sem vöruviðskiptaráðið tilnefnir til setu í umsjónarnefndinni og gegna störfum sínum á einstaklingsgrundvelli.

2. Umsjónarnefndin setur sér sjálf starfsreglur. Sá skilningur ríkir samt sem áður að einróma samþykki innan umsjónarnefndarinnar sé ekki háð samþykki eða heimild nefndarmanna sem skipaðir eru af aðilum er hlut eiga að óleystu máli sem er til umfjöllunar hjá umsjónarnefndinni.

3. Líta skal á umsjónarnefndina sem fastanefnd og skal hún koma saman eftir þörfum til að gegna þeim störfum sem henni eru falin samkvæmt þessum samningi. Hún skal styðjast við tilkynningar og upplýsingar sem aðilarnir leggja fram samkvæmt viðkomandi greinum þessa samnings og viðbótarupplýsingar eða nauðsyn-

Such actions shall be without prejudice to the rights and obligations of Members under GATT 1994.

2. Members shall notify to the TMB the actions referred to in paragraph 1 which have a bearing on the implementation of this Agreement. To the extent that these have been notified to other WTO bodies, a summary, with reference to the original notification, shall be sufficient to fulfil the requirements under this paragraph. It shall be open to any Member to make reverse notifications to the TMB.

3. Where any Member considers that another Member has not taken the actions referred to in paragraph 1, and that the balance of rights and obligations under this Agreement has been upset, that Member may bring the matter before the relevant WTO bodies and inform the TMB. Any subsequent findings or conclusions by the WTO bodies concerned shall form a part of the TMB's comprehensive report.

Article 8

1. In order to supervise the implementation of this Agreement, to examine all measures taken under this Agreement and their conformity therewith, and to take the actions specifically required of it by this Agreement, the Textiles Monitoring Body ("TMB") is hereby established. The TMB shall consist of a Chairman and 10 members. Its membership shall be balanced and broadly representative of the Members and shall provide for rotation of its members at appropriate intervals. The members shall be appointed by Members designated by the Council for Trade in Goods to serve on the TMB, discharging their function on an *ad personam* basis.

2. The TMB shall develop its own working procedures. It is understood, however, that consensus within the TMB does not require the assent or concurrence of members appointed by Members involved in an unresolved issue under review by the TMB.

3. The TMB shall be considered as a standing body and shall meet as necessary to carry out the functions required of it under this Agreement. It shall rely on notifications and information supplied by the Members under the relevant Articles of this Agreement, supplemented by any additional information or necessary details they may

leg gögn sem þeir kunna að leggja fram eða hún kann að óska eftir frá þeim. Umsjónarnefndin getur einnig stuðst við tilkynningar til og skýrslur frá öðrum stofnunum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og öðrum heimildum, eftir því sem henni þykir ástæða til.

4. Aðilar skulu veita hver öðrum nægileg tækifæri til viðræðna um málefni sem hafa áhrif á framkvæmd þessa samnings.

5. Leiði tvíhliða viðræður, sem kveðið er á um í þessum samningi, ekki til lausnar sem samkomulag er um skal umsjónarnefndin, að beiðni annars hvors aðilans og eftir nákvæma en skjóta athugun á málinu, leggja tilmæli fyrir viðkomandi aðila.

6. Umsjónarnefndin skal að beiðni aðila taka til tekin mál, sem viðkomandi aðili telur skaða hagsmuni sína samkvæmt þessum samningi, þegar í stað til umfjöllunar hafi viðræður hans og viðkomandi aðila, eins eða fleiri, ekki leitt til lausnar sem allir málsaðilar sætta sig við. Í slíkum málum getur umsjónarnefndin beint þeim athugasemdum, sem hún telur við eiga, til viðkomandi aðila til að málið fái þá umfjöllun sem kveðið er á um í 11. mgr.

7. Umsjónarnefndin skal, áður en hún mótar tilmæli sín eða athugasemdir, bjóða þeim aðilum þátttöku sem viðkomandi mál kann að hafa bein áhrif á.

8. Þegar leitað er eftir tilmælum eða niðurstöðum umsjónarnefndarinnar skal hún bregðast við, helst innan 30 daga, nema önnur tímamörk séu tilgreind í þessum samningi. Senda skal þeim aðilum sem eiga beinan hlut að máli öll slík tilmæli eða niðurstöður. Einnig skal senda vöruviðskiptaráðinu öll slík tilmæli eða niðurstöður því til upplýsingar.

9. Aðilar skulu leitast við að taka tilmæli umsjónarnefndarinnar að öllu leyti til greina en hún skal hafa tilhlýðilegt eftirlit með því að slíkum tilmælum sé framfylgt.

10. Telji aðili sér ekki kleift að fara eftir tilmælum umsjónarnefndarinnar skal hann gera henni grein fyrir ástæðum þess eigi síðar en einum mánuði eftir að honum bárust slík tilmæli. Eftir nákvæma athugun á framkomnum ástæðum skal umsjónarnefndin án tafar leggja fram frekari tilmæli sem hún telur við eiga. Leiði slík frekari tilmæli ekki til lausnar á málinu er hvorum aðilanum sem er heimilt að leggja málið fyrir nefndina um lausn deilumála og skírskota til

submit or it may decide to seek from them. It may also rely on notifications to and reports from other WTO bodies and from such other sources as it may deem appropriate.

4. Members shall afford to each other adequate opportunity for consultations with respect to any matters affecting the operation of this Agreement.

5. In the absence of any mutually agreed solution in the bilateral consultations provided for in this Agreement, the TMB shall, at the request of either Member, and following a thorough and prompt consideration of the matter, make recommendations to the Members concerned.

6. At the request of any Member, the TMB shall review promptly any particular matter which that Member considers to be detrimental to its interests under this Agreement and where consultations between it and the Member or Members concerned have failed to produce a mutually satisfactory solution. On such matters, the TMB may make such observations as it deems appropriate to the Members concerned and for the purposes of the review provided for in paragraph 11.

7. Before formulating its recommendations or observations, the TMB shall invite participation of such Members as may be directly affected by the matter in question.

8. Whenever the TMB is called upon to make recommendations or findings, it shall do so, preferably within a period of 30 days, unless a different time period is specified in this Agreement. All such recommendations or findings shall be communicated to the Members directly concerned. All such recommendations or findings shall also be communicated to the Council for Trade in Goods for its information.

9. The Members shall endeavour to accept in full the recommendations of the TMB, which shall exercise proper surveillance of the implementation of such recommendations.

10. If a Member considers itself unable to conform with the recommendations of the TMB, it shall provide the TMB with the reasons therefor not later than one month after receipt of such recommendations. Following thorough consideration of the reasons given, the TMB shall issue any further recommendations it considers appropriate forthwith. If, after such further recommendations, the matter remains unresolved, either Member may bring the matter before the

2. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 og viðeigandi ákvæða samkomulagsins um lausn deilumála.

11. Til að hafa yfirlit yfir framkvæmd þessa samnings skal vöruviðskiptaráðið framkvæma heildarendurskoðun áður en hverju stigi innfellingarferlisins er náð. Til að greiða fyrir þessari endurskoðun skal umsjónarnefndin senda vöruviðskiptaráðinu yfirlitsskýrslu um framkvæmd þessa samnings á því stigi sem endurskoðunin nær til, að minnsta kosti fimm mánuðum áður en hverju stigi lýkur, einkum með tilliti til innfellingar, beitingar tímabundinnar verndarráðstöfunar og reglna og verklagsreglna GATT-samningsins frá 1994 eins og skilgreint er í 2., 3., 6. og 7. gr., eftir því sem við á. Í yfirlitsskýrslu umsjónarnefndarinnar geta verið þau tilmæli til vöruviðskiptaráðisins eftir því sem hún telur við eiga.

12. Vöruviðskiptaráðið skal, með hliðsjón af endurskoðun sinni, taka þær ákvarðanir með einróma samþykki sem það telur við eiga til að tryggja að því jafnvægi milli þeirra réttinda og skyldna, sem felst í þessum samningi, sé ekki raskað. Í þeim tilgangi að leysa hverja þá deilu sem kann að koma upp vegna mála, sem um getur í 7. gr., getur nefndin um lausn deilumála leyft, með fyrirvara um lokadaginn sem er tilgreindur í 9. gr., aðlögun á ákvæðum 14. mgr. 2. gr., vegna næsta stigs á eftir endurskoðun, með tilliti til þeirra aðila sem í ljós kemur að uppfylla ekki skyldur sínar samkvæmt þessum samningi.

9. gr.

Samningur þessi skal, ásamt öllum takmörkunum samkvæmt honum, falla úr gildi á fyrsta degi 121. mánaðarins sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina er í gildi, en á þeim degi skulu viðskipti með textílvörur og fatnað vera að fullu og öllu felld inn í GATT-samninginn frá 1994. Ekki skal framlengja þennan samning.

Dispute Settlement Body and invoke paragraph 2 of Article XXIII of GATT 1994 and the relevant provisions of the Dispute Settlement Understanding.

11. In order to oversee the implementation of this Agreement, the Council for Trade in Goods shall conduct a major review before the end of each stage of the integration process. To assist in this review, the TMB shall, at least five months before the end of each stage, transmit to the Council for Trade in Goods a comprehensive report on the implementation of this Agreement during the stage under review, in particular in matters with regard to the integration process, the application of the transitional safeguard mechanism, and relating to the application of GATT 1994 rules and disciplines as defined in Articles 2, 3, 6 and 7 respectively. The TMB's comprehensive report may include any recommendation as deemed appropriate by the TMB to the Council for Trade in Goods.

12. In the light of its review the Council for Trade in Goods shall by consensus take such decisions as it deems appropriate to ensure that the balance of rights and obligations embodied in this Agreement is not being impaired. For the resolution of any disputes that may arise with respect to matters referred to in Article 7, the Dispute Settlement Body may authorize, without prejudice to the final date set out under Article 9, an adjustment to paragraph 14 of Article 2, for the stage subsequent to the review, with respect to any Member found not to be complying with its obligations under this Agreement.

Article 9

This Agreement and all restrictions thereunder shall stand terminated on the first day of the 121st month that the WTO Agreement is in effect, on which date the textiles and clothing sector shall be fully integrated into GATT 1994. There shall be no extension of this Agreement.

VIÐAUKI
SKRÁ YFIR VÖRUR SEM ÞESSI SAMNINGUR GILDIR UM

1. Í þessum viðauka er skrá yfir textílvörur og fatnað sem eru skilgreind með sex tölustafa númerum samræmdu vörulýsinga- og vörunúmeraskrárinnar (ST).

2. Gripið verður til aðgerða samkvæmt verndarákvæðunum í 6. gr. með tilliti til tiltekinna textílvara og fatnaðar en ekki á grundvelli samræmdu vörulýsinga- og vörunúmeraskrárinnar sem slíkrar.

3. Aðgerðir samkvæmt verndarákvæðunum í 6. gr. þessa samnings gilda ekki um:

a) útflutning þróunaraðildarlanda á handofnum heimilisiðnaðardúk eða handunnum heimilisiðnaðarvörum úr slíkum handofnum dúk eða hefðbundinni, þjóðlegri textílhandavinnu og handsaumuðum fatnaði, að því tilskildu að slíkar vörur séu vottaðar á tilhlýðilegan hátt samkvæmt fyrirkomulagi sem viðkomandi aðilar koma á sín á milli;

b) textílvörur sem hefð er fyrir verslun með og verslað var með á alþjóðlegum vettvangi fyrir 1982 í magni sem hefur þýðingu í viðskiptalegu tilliti, eins og veski, pokar, gólfteppaundirlag, kaðlar, töskur, mottur, ábreiður og gólfteppi sem eru yfirleitt framleidd úr trefjum eins og jútu, kókostrefjum, sísal, manillahampi, trefjum eyðimerkurlilju og sísalhampi;

c) vörur úr hreinu silki.

Um þessar vörur gilda ákvæði XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994 eins og þau eru túlkuð í samningnum um verndarráðstafanir.

ANNEX
LIST OF PRODUCTS COVERED BY THIS AGREEMENT

1. This Annex lists textile and clothing products defined by Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) codes at the six-digit level.

2. Actions under the safeguard provisions in Article 6 will be taken with respect to particular textile and clothing products and not on the basis of the HS lines *per se*.

3. Actions under the safeguard provisions in Article 6 of this Agreement shall not apply to:

(a) developing country Members' exports of handloom fabrics of the cottage industry, or hand-made cottage industry products made of such handloom fabrics, or traditional folklore handicraft textile and clothing products, provided that such products are properly certified under arrangements established between the Members concerned;

(b) historically traded textile products which were internationally traded in commercially significant quantities prior to 1982, such as bags, sacks, carpetbacking, cordage, luggage, mats, mattings and carpets typically made from fibres such as jute, coir, sisal, abaca, maguey and henequen;

(c) products made of pure silk.

For such products, the provisions of Article XIX of GATT 1994, as interpreted by the Agreement on Safeguards, shall be applicable.

Vörur í XI. flokki (textílar og textílvörur) samræmdu vörulýsinga- og vörunúmeraskrárinnar.

ST nr.	Vörulýsing
50. kafli	**Silki**
5004.00	Silkigarn (þó ekki garn spunnið úr silkiúrgangi) ekki umbúið til smásölu
5005.00	Garn spunnið úr silkiúrgangi, ekki umbúið til smásölu
5006.00	Silkigarn og garn spunnið úr silkiúrgangi, umbúið til smásölu silkiormaþarmar
5007.10	Ofinn dúkur úr silkiafkembum

Products within Section XI (Textiles and Textile Articles) of the Harmonized Commodity Description and Coding System (HS) Nomenclature

HS No.	Product Description
Ch. 50	**Silk**
5004.00	Silk yarn (other than yarn spun from silk waste) not put up for retail sale
5005.00	Yarn spun from silk waste, not put up for retail sale
5006.00	Silk yarn & yarn spun from silk waste, put up for retail sale; silk-worm gut
5007.10	Woven fabrics of noil silk

5007.20	Ofinn dúkur úr silki/silkiúrgangi, annar dúkur en úr silkiafkembum, 85% eða meira af slíkum trefjum	5007.20	Woven fabrics of silk/silk waste, other than noil silk, 85%/more of such fibres
5007.90	Ofinn dúkur úr silki, ót.a.	5007.90	Woven fabrics of silk, nes
51. kafli	**Ull, fíngert eða grófgert dýrahár; hrosshársgarn og ofinn dúkur**	**Ch. 51**	**Wool, fine/coarse animal hair, horsehair yarn & fabric**
5105.10	Kembd ull	5105.10	Carded wool
5105.21	Greidd ull í bútum	5105.21	Combed wool in fragments
5105.29	Ullarkembur og önnur greidd ull, þó ekki greidd ull í bútum	5105.29	Wool tops and other combed wool, other than combed wool in fragments
5105.30	Fíngert dýrahár, kembt eða greitt	5105.30	Fine animal hair, carded or combed
5106.10	Garn úr kembdri ull, sem í er 85% eða meira að þyngd af ull, ekki umbúið til smásölu	5106.10	Yarn of carded wool, >/=85% by weight of wool, not put up for retail sale
5106.20	Garn úr kembdri ull, sem í er minna en 85% eða meira að þyngd af ull, ekki umbúið til smásölu	5106.20	Yarn of carded, wool, <85% by weight of wool, not put up for retail sale
5107.10	Garn úr greiddri ull, sem í er 85% eða meira að þyngd af ull, ekki umbúið til smásölu	5107.10	Yarn of combed wool, >/=85% by weight of wool, not put up for retail sale
5107.20	Garn úr greiddri ull, sem í er minna en 85% að þyngd af ull, ekki umbúið til smásölu	5107.20	Yarn of combed wool, <85% by weight of wool, not put up for retail sale
5108.10	Garn úr kembdu fíngerðu dýrahári, ekki umbúið til smásölu	5108.10	Yarn of carded fine animal hair, not put up for retail sale
5108.20	Garn úr greiddu fíngerðu dýrahári, ekki umbúið til smásölu	5108.20	Yarn of combed fine animal hair, not put up for retail sale
5109.10	Garn úr ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er 85% eða meira að þyngd af slíkum trefjum, umbúið til smásölu	5109.10	Yarn of wool/of fine animal hair, >/=85% by weight of such fibres, put up
5109.90	Garn úr ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er minna en 85% að þyngd af slíkum trefjum, umbúið til smásölu	5109.90	Yarn of wool/of fine animal hair, <85% by weight of such fibres, put up
5110.00	Garn úr grófgerðu dýrahári eða hrosshári	5110.00	Yarn of coarse animal hair or of horsehair
5111.11	Ofinn dúkur úr kembdri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er 85% eða meira að þyngd, en ekki yfir 300 g/m^2	5111.11	Woven fabrics of carded wool/fine animal hair, >/=85% by weight, </=300 g/m^2
5111.19	Ofinn dúkur úr kembdri ull eða fíngerðu dýrahári, sem er 85% eða meira að þyngd, > 300 g/m^2	5111.19	Woven fabrics of carded wool/fine animal hair, >/=85% by weight, >300 g/m^2
5111.20	Ofinn dúkur úr kembdri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er minna en 85% þyngd, blandaður tilbúnum þráðum	5111.20	Woven fabric of carded wool/fine animal hair, <85% by weight, mixed with m-m filament
5111.30	Ofinn dúkur úr kembdri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er minna en 85% að þyngd, blandaður tilbúnum trefjum	5111.30	Woven fabric of carded wool/fine animal hair, <85% by weight, mixed with m-m fibre
5111.90	Ofinn dúkur úr kembdri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er minna en 85% að þyngd, ót.a.	5111.90	Woven fabrics of carded wool/fine animal hair, <85% by weight, nes
5112.11	Ofinn dúkur úr greiddri ull eða fín-	5112.11	Woven fabric of combed wool/fine

	gerðu dýrahári, sem í er 85% eða meira að þyngd, en ekki yfir 200 g/m^2	animal hair, >/=85% by weight, </=200 g/m^2
5112.19	Ofinn dúkur úr greiddri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er 85% eða meira að þyngd og yfir 200 g/m^2	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, >/=85% by weight, >200 g/m^2
5112.20	Ofinn dúkur úr greiddri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er minna en 85% að þyngd, blandaður tilbúnum þráðum	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, <85% by weight, mixed with m-m filament
5112.30	Ofinn dúkur úr greiddri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er minna en 85% að þyngd, blandaður tilbúnum trefjum	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, <85% by weight, mixed with m-m fibre
5112.90	Ofinn dúkur úr greiddri ull eða fíngerðu dýrahári, sem í er minna en 85% að þyngd, ót.a.	Woven fabrics of combed wool/fine animal hair, <85% by weight, nes
5113.00	Ofinn dúkur úr grófgerðu dýrahári eða hrosshári	Woven fabrics of coarse animal hair or of horsehair
52. kafli	**Baðmull**	**Ch. 52** **Cotton**
5204.11	Saumþráður úr baðmull, sem í er 85% eða meira að þyngd af baðmull, ekki umbúinn til smásölu	Cotton sewing thread, >/=85% by weight of cotton, not put up for retail sale
5204.19	Saumþráður úr baðmull, sem í er minna en 85% að þyngd af baðmull, ekki umbúinn til smásölu	Cotton sewing thread, <85% by weight of cotton, not put up for retail sale
5204.20	Saumþráður úr baðmull, umbúinn til smásölu	Cotton sewing thread, put up for retail sale
5205.11	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, ógreitt, sem mælist 714,29 desítex eða meira, ekki umbúið	Cotton yarn, >/=85%, single, uncombed, >/=714.29 dtex, not put up
5205.12	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 desítex, ekki umbúið	Cotton yarn, >/=85%, single, uncombed, 714.29 >dtex>/=232.56, not put up
5205.13	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192,31 desítex, ekki umbúið	Cotton yarn, >/=85%, single, uncombed, 232.56 >dtex>/=192.31, not put up
5205.14	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 192,31 desítex til og með 125 desítex, ekki umbúið	Cotton yarn, >/=85%, single, uncombed, 192.31 >dtex >/=125, not put up
5205.15	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið til smásölu	Cotton yarn, >/=85%,single, uncombed, <125 dtex, not put up for retail sale
5205.21	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, greitt, sem mælist 714,29 desítex eða meira, ekki umbúið	Cotton yarn, >/=85%, single, combed, >/=714.29, not put up
5205.22	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, greitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 desítex, ekki umbúið	Cotton yarn, >/=85%, single, combed, 714.29 >dtex>/=232.56, not put up

5205.23	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, greitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192,31 desítex, ekki umbúið	5205.23	Cotton yarn, >/=85%, single, combed, 232.56 >dtex >/=192.31, not put up
5205.24	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, greitt, sem mælist minna en 192,31 desítex sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið	5205.24	Cotton yarn, >/=85%, single, combed, 192.31 >dtex >/=125, not put up
5205.25	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einþráða, greitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið til smásölu	5205.25	Cotton yarn, >/=85%, single, combed, <125 dtex, not put up for retail sale
5205.31	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, ógreitt, sem mælist 714,29 desítex eða meira, ekki umbúið, ót.a.	5205.31	Cotton yarn, >/=85%, multi, uncombed, >/=714.29 dtex, not put up, nes
5205.32	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5205.32	Cotton yarn, >/=85%, multi, uncombed, 714.29 >dtex >/=232.56, not put up, nes
5205.33	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192,31 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5205.33	Cotton yarn, >/=85%, multi, uncombed, 232.56 >dtex >/=192.31, not put up, nes
5205.34	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 192,31 desítex til og með 125 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5205.34	Cotton yarn, >/=85%, multi, uncombed, 192.31 >dtex >/=125, not put up, nes
5205.35	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5205.35	Cotton yarn, >/=85%, multi, uncombed, <125 dtex, not put up, nes
5205.41	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, greitt, sem mælist 714,29 desítex eða meira, ekki umbúið, ót.a.	5205.41	Cotton yarn, >/=85%, multiple, combed, >/=714.29 dtex, not put up, nes
5205.42	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, greitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5205.42	Cotton yarn, >/=85%, multi, combed, 714.29 >dtex >/=232.56, not put up, nes
5205.43	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, greitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192,31 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5205.43	Cotton yarn, >/=85%, multi, combed, 232.56 >dtex >/=192.31, not put up, nes
5205.44	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, greitt, sem mælist minna en 192,31 desítex til og með 125 desítex, ekki umbúið ót.a.	5205.44	Cotton yarn, >/=85%, multiple, combed, 192.31 >dtex >/=125, not put up, nes
5205.45	Garn úr baðmull, sem í er 85% eða meira, margþráða, greitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5205.45	Cotton yarn, >/=85%, multiple, combed, <125 dtex, not put up, nes
5206.11	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, ógreitt, sem mælist 714,29 eða meira, ekki umbúið	5206.11	Cotton yarn, <85%, single, uncombed, >/=714.29, not put up

5206.12	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 desítex, ekki umbúið	5206.12 Cotton yarn, <85%, single, uncombed, 714.29 >dtex >/=232.56, not put up
5206.13	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192,31 desítex, ekki umbúið	5206.13 Cotton yarn, <85%, single, uncombed, 232.56 >dtex>/=192.31, not put up
5206.14	Garn úr baðmull, sem er minna en 85%, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 192,31 desítex til og með 125 desítex, ekki umbúið	5206.14 Cotton yarn, <85%, single, uncombed, 192.31 >dtex>/=125, not put up
5206.15	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, ógreitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið til smásölu	5206.15 Cotton yarn, <85%, single, uncombed, <125 dtex, not put up for retail sale
5206.21	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, greitt, sem mælist 714,29 desítex eða meira, ekki umbúið	5206.21 Cotton yarn, <85%, single, combed, >/=714.29 dtex, not put up
5206.22	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, greitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 desítex, ekki umbúið	5206.22 Cotton yarn, <85%, single, combed, 714.29 >dtex>/=232.56, not put up
5206.23	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, greitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192,31 desítex, ekki umbúið	5206.23 Cotton yarn, <85%, single, combed, 232.56 >dtex>/=192.31, not put up
5206.24	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, greitt, sem mælist minna en 192,31 desítex til og með 125 desítex, ekki umbúið	5206.24 Cotton yarn, <85%, single, combed, 192.31 >dtex>/=125, not put up
5206.25	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, einþráða, greitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið til smásölu	5206.25 Cotton yarn, <85%, single, combed, <125 dtex, not put up for retail sale
5206.31	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, margþráða, ógreitt, sem mælist 714,29 desítex eða meira, ekki umbúið, ót.a.	5206.31 Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, >/=714.29, not put up, nes
5206.32	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 dexítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.32 Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, 714.29 >dtex>/=232.56, not put up, nes
5206.33	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192,31 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.33 Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, 232.56 >dex>/=192.31, not put up, nes
5206.34	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 192,31 desítex til og með 125 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.34 Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, 192.31 >dtex>/=125, not put up, nes
5206.35	Garn úr baðmull, sem er minna en 85%, margþráða, ógreitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.35 Cotton yarn, <85%, multiple, uncombed, <125 dtex, not put up, nes

5206.41	Garn úr baðmull, sem er minna en 85%, margþráða, greitt, sem mælist 714,29 eða meira, ekki umbúið, ót.a.	5206.41	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, >/=714.29, not put up, nes
5206.42	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, margþráða, greitt, sem mælist minna en 714,29 desítex til og með 232,56 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.42	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, 714.29 >dtex>/=232.56, not put up, nes
5206.43	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, margþráða, greitt, sem mælist minna en 232,56 desítex til og með 192.31 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.43	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, 232.56 >dtex>/=192.31, not put up, nes
5206.44	Garn úr baðmull sem í er minna en 85%, margþráða, greitt, sem mælist minna en 192,31 desítex til og með 125 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.44	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, 192.31 >dtex >/=125, not put up, nes
5206.45	Garn úr baðmull, sem í er minna en 85%, margþráða, greitt, sem mælist minna en 125 desítex, ekki umbúið, ót.a.	5206.45	Cotton yarn, <85%, multiple, combed, <125 dtex, not put up, nes
5207.10	Garn úr baðmull (þó ekki saumþráður), sem í er 85% eða meira að þyngd af baðmull, umbúið	5207.10	Cotton yarn (other than sewing thread), >/=85% by weight of cotton, put up
5207.90	Garn úr baðmull (þó ekki saumþráður), sem í er meira en 85% að þyngd af baðmull, umbúið til smásölu	5207.90	Cotton yarn (other than sewing thread), <85% by weight of cotton, put up for retail sale
5208.11	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur ekki meira en 100 g/m^2, óbleiktur	5208.11	Plain weave cotton fabric, >/=85%, not more than 100 g/m^2, unbleached
5208.12	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur 100 g/m^2 til 200 g/m^2, óbleiktur	5208.12	Plain weave cotton fabric, >/=85%, >100 g/m^2 to 200 g/m^2, unbleached
5208.13	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, óbleiktur	5208.13	Twill weave cotton fabric, >/=85%, not more than 200 g/m^2, unbleached
5208.19	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, vefnaður sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, óbleiktur, ót.a.	5208.19	Woven fabrics of cotton, >/=85%, not more than 200 g/m^2, unbleached, nes
5208.21	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur ekki meira en 100 g/m^2, bleiktur	5208.21	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, not more than 100 g/m^2, bleached
5208.22	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 100 g/m^2 til 200 g/m^2, bleiktur	5208.22	Plain weave cotton fabric, >/=85%, >100 g/m^2 to 200 g/m^2, bleached
5208.23	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, bleiktur	5208.23	Twill weave cotton fabric, >/=85%, not more than 200 g/m^2, bleached
5208.29	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, óbleiktur, ót.a.	5208.29	Woven fabrics of cotton, >/=85%, not more than 200 g/m^2, bleached, nes
5208.31	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur ekki meira en 100 g/m^2, litaður	5208.31	Plain weave cotton fabric, >/=85%, not more than 100 g/m^2, dyed

5208.32	Ofinn dúkur úr baðmull sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 100 g/m^2 til 200 g/m^2, litaður	5208.32	Plain weave cotton fabric, >/=85%, >100g/m= to 200g/m=, dyed
5208.33	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, litaður	5208.33	Twill weave cotton fabrics, >/=85%, not more than 200 g/m^2, dyed
5208.39	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, litaður, ót.a.	5208.39	Woven fabrics of cotton, >/=85%, not more than 200 g/m^2, dyed, nes
5208.41	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur ekki meira en 100 g/m^2, garn litað	5208.41	Plain weave cotton fabric, >/=85%, not more than 100 g/m^2, yarn dyed
5208.42	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 100 g/m^2 til 200 g/m^2, garn litað	5208.42	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, >100 g/m^2 to 200 g/m^2, yarn dyed
5208.43	Ofinn dúkur úr baðmull, sem er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, garn litað	5208.43	Twill weave cotton fabric, >/=85%, not more than 200 g/m^2, yarn dyed
5208.49	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, garn litað, ót.a.	5208.49	Woven fabrics of cotton, >/=85%, not more than 200 g/m^2, yarn dyed, nes
5208.51	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur ekki meira en 100 g/m^2, þrykktur	5208.51	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, not more than 100 g/m^2, printed
5208.52	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 100 g/m^2 til 200 g/m^2, þrykktur	5208.52	Plain weave cotton fabric, >/=85%, >100 g/m2 to 200 g/m^2, printed
5208.53	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, þrykktur	5208.53	Twill weave cotton fabric, >/=85%, not more than 200 g/m^2, printed
5208.59	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, þrykktur, ót.a.	5208.59	Woven fabrics of cotton, >/=85%, not more than 200 g/m^2, printed, nes
5209.11	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur sem vegur meira en 200 g/m^2, óbleiktur	5209.11	Plain weave cotton fabric, >/=85%, more than 200 g/m^2, unbleached
5209.12	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, óbleiktur	5209.12	Twill weave cotton fabric, >/=85%, more than 200 g/m^2, unbleached
5209.19	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur meira en 200 g/m^2, óbleiktur, ót.a.	5209.19	Woven fabrics of cotton, >/=85%, more than 200 g/m^2, unbleached, nes
5209.21	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, bleiktur	5209.21	Plain weave cotton fabric, >/=85%, more than 200 g/m^2, bleached
5209.22	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, bleiktur	5209.22	Twill weave cotton fabrics, >/=85%, more than 200 g/m^2, bleached

5209.29	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur meira en 200 g/m^2, bleiktur, ót.a.	5209.29	Woven fabrics of cotton, >/=85%, more than 200 g/m^2, bleached, nes
5209.31	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, litaður	5209.31	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, more than 200 g/m^2, dyed
5209.32	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, litaður	5209.32	Twill weave cotton fabrics, >/=85%, more than 200 g/m^2, dyed
5209.39	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur meira en 200 g/m^2, litaður, ót.a.	5209.39	Woven fabrics of cotton, >/=85%, more than 200 g/m^2, dyed, nes
5209.41	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, garn litað	5209.41	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, more than 200 g/m^2, yarn dyed
5209.42	Denimdúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, vefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2	5209.42	Denim fabrics of cotton, >/=85%, more than 200 g/m^2
5209.43	Ofinn dúkur úr baðmull, annar en denimdúkur, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur 200 g/m^2, garn litað	5209.43	Twill weave cotton fabrics, other than denim, >/=85%, more than 200 g/m2, yarn dyed
5209.49	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, sem vegur meira en 200 g/m2, garn litað, ót.a.	5209.49	Woven fabrics of cotton, >/=85%, more than 200 g/m^2, yarn dyed, nes
5209.51	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, þrykktur	5209.51	Plain weave cotton fabrics, >/=85%, more than 200 g/m^2, printed
5209.52	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, skávefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, þrykktur	5209.52	Twill weave cotton fabrics, >/=85%, more than 200 g/m^2, printed
5209.59	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er 85% eða meira, vefnaður sem vegur meira en 200 g/m^2, þrykktur, ót.a.	5209.59	Woven fabrics of cotton, >/=85%, more than 200 g/m^2, printed, nes
5210.11	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, óbleiktur	5210.11	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200 g/m2, unbleached
5210.12	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, óbleiktur	5210.12	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200 g/m2, unbleached
5210.19	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, og vegur 200 g/m^2 eða minna, óbleiktur, ót.a.	5210.19	Woven fabric of cotton, <85% mixed with m-m fibre, </=200 g/m^2, unbleached, nes
5210.21	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, bleiktur	5210.21	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200 g/m2, bleached
5210.22	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, bleiktur	5210.22	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200 g/m2, bleached

5210.29	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, og vegur 200 g/m^2 eða minna, bleiktur, ót.a.	5210.29	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, </=200 g/m^2, bleached, nes
5210.31	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, litaður	5210.31	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200 g/m^2, dyed
5210.32	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, litaður	5210.32	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200 g/m^2, dyed
5210.39	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum og vegur 200 g/m^2 eða minna, litaður, ót.a.	5210.39	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, </=200 g/m^2, dyed, nes
5210.41	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, garn litað	5210.41	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200g/m^2, yarn dyed
5210.42	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, garn litað	5210.42	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200g/m^2, yarn dyed
5210.49	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum og vegur 200 g/m^2 eða minna, garn litað, ót.a.	5210.49	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, </=200g/m^2, yarn dyed, nes
5210.51	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur og vegur ekki meira en 200 g/m^2, þrykktur	5210.51	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200 g/m^2, printed
5210.52	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur ekki meira en 200 g/m^2, þrykktur	5210.52	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, not more than 200g/m^2, printed
5210.59	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum og vegur 200 g/m^2 eða minna, þrykktur, ót.a.	5210.59	Woven fabrics of cotton, <85% mixed withith m-m fibre, </=200g/m^2, printed, nes
5211.11	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, óbleiktur	5211.11	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, unbleached
5211.12	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, óbleiktur	5211.12	Twill weave cotton fabric, <85% mixed withith m-m fibre, more than 200 g/m^2, unbleached
5211.19	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, vefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, óbleiktur, ót.a.	5211.19	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, more than 200g/m^2, unbleached, nes
5211.21	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, bleiktur	5211.21	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, bleached

5211.22	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður sem vegur meira en 200 g/m2, bleiktur	5211.22	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, bleached
5211.29	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum og vegur meira en 200 g/m^2, bleiktur, ót.a.	5211.29	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, bleached, nes
5211.31	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, litaður	5211.31	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, dyed
5211.32	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, litaður	5211.32	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, dyed
5211.39	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, og vegur meira en 200 g/m^2, litaður, ót.a.	5211.39	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, dyed, nes
5211.41	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, garn litað	5211.41	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, yarn dyed
5211.42	Denimdúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, og vegur meira en 200 g/m^2	5211.42	Denim fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2
5211.43	Ofinn dúkur úr baðmull, annar en denim dúkur, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, garn litað	5211.43	Twill weave cotton fabric, other than denim, <85% mixed with m-m fibre, >200g/m^2, yarn dyed
5211.49	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, og vegur meira en 200 g/m^2, garn litað, ót.a.	5211.49	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, >200 g/m^2, yarn dyed, nes
5211.51	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, einfaldur vefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, þrykktur	5211.51	Plain weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, printed
5211.52	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, skávefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, þrykktur	5211.52	Twill weave cotton fabric, <85% mixed with m-m fibre, more than 200 g/m^2, printed
5211.59	Ofinn dúkur úr baðmull, sem í er minna en 85%, blandaðri tilbúnum trefjum, vefnaður og vegur meira en 200 g/m^2, þrykktur, ót.a.	5211.59	Woven fabrics of cotton, <85% mixed with m-m fibre, more than 200g/m^2, printed, nes
5212.11	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, óbleiktur ót.a.	5212.11	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m^2, unbleached, nes
5212.12	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, bleiktur ót.a.	5212.12	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m^2, bleached, nes
5212.13	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, litaður, ót.a.	5212.13	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m^2, dyed, nes

5212.14	Ofinn dúkur úr baðmull, sem vegur 200 g/m^2, garn í mismunandi litum, ót.a.	5212.14	Woven fabrics of cotton, </=200g/m^2, of yarns of different colours, nes
5212.15	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur ekki meira en 200 g/m^2, þrykktur, ót.a.	5212.15	Woven fabrics of cotton, weighing not more than 200 g/m^2, printed, nes
5212.21	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur meira en 200 g/m^2, óbleiktur, ót.a.	5212.21	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m^2, unbleached, nes
5212.22	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur meira en 200 g/m^2, bleiktur, ót.a.	5212.22	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m^2, bleached, nes
5212.23	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur meira en 200 g/m^2, litaður, ót.a.	5212.23	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m^2, dyed, nes
5212.24	Ofinn dúkur úr baðmull, sem vegur meira en 200 g/m^2, garn í mismunandi litum, ót.a.	5212.24	Woven fabrics of cotton, >200 g/m^2, of yarns of different colours, nes
5212.25	Ofinn dúkur úr baðmull sem vegur meira en 200 g/m^2, þrykktur, ót.a.	5212.25	Woven fabrics of cotton, weighing more than 200 g/m^2, printed, nes
53. kafli	**Aðrar textíltrefjar úr jurtaríkinu; pappírsgarn og ofinn dúkur úr pappírsgarni**	**Ch. 53**	**Other vegetable textile fibres; paper yarn & woven fabrics**
5306.10	Einþráða garn úr hör	5306.10	Flax yarn, single
5306.20	Margþráða (snúið) eða kaðalbrugðið garn úr hör	5306.20	Flax yarn, multile (folded) or cabled
5307.10	Einþráða garn úr jútu eða öðrum basttextíltrefjum	5307.10	Yarn of jute or of other textile bast fibres, single
5307.20	Margþráða (snúið) eða kaðalbrugðið garn úr jútu eða öðrum basttextíltrefjum	5307.20	Yarn of jute or of other textile bast fibres, multiple (folded) or cabled
5308.20	Garn úr hampi	5308.20	True hemp yarn
5308.90	Garn úr öðrum textíltrefjum úr jurtaríkinu	5308.90	Yarn of other vegetable textile fibres
5309.11	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira að þyngd af hör, óbleiktur eða bleiktur	5309.11	Woven fabrics, containing 85% or more by weight of flax, unbleached or bleached
5309.19	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira að þyngd af hör, annar en óbleiktur eða bleiktur	5309.19	Woven fabrics, containing 85% or more by weight of flax, other than unbleached or bleached
5309.21	Ofinn dúkur úr hör, sem í er minna en 85% að þyngd af hör, óbleiktur eða bleiktur	5309.21	Woven fabrics of flax, containg <85% by weight of flax, unbleached or bleached
5309.29	Ofinn dúkur úr hör, sem í er minna en 85% að þyngd af hör, annar en óbleiktur eða bleiktur	5309.29	Woven fabrics of flax, containing <85% by weight of flax, other than unbleached or bleached
5310.10	Ofinn dúkur úr jútu eða öðrum basttextíltrefjum, óbleiktur	5310.10	Woven fabrics of jute or of other textile bast fibres, unbleached
5310.90	Ofinn dúkur úr jútu eða öðrum basttextíltrefjum, annar en óbleiktur	5310.90	Woven fabrics of jute or of other textile bast fibres, other than unbleached
5311.00	Ofinn dúkur úr öðrum textíltrefjum úr jurtaríkinu; ofinn dúkur úr pappírsgarni	5311.00	Woven fabrics of other vegetable textile fibres; woven fabric of paper yarn

54. kafli	**Tilbúnir þræðir**	**Ch. 54**	**Man-made filaments**
5401.10	Saumþráður úr tilbúnum þráðum	5401.10	Sewing thread of synthetic filaments
5401.20	Saumþráður úr gerviþráðum	5401.20	Sewing thread of artificial filaments
5402.10	Háþolið garn úr næloni eða öðrum pólýamíðum (þó ekki saumþráður), ekki umbúið	5402.10	High tenacity yarn (other than sewing thread), nylon/other polyamides fil, not put up
5402.20	Háþolið garn úr pólýesterum (þó ekki saumþráður), ekki umbúið	5402.20	High tenacity yarn (other than sewing thread), of polyester filaments, not put up
5402.31	Hrýft (textured) garn úr næloni eða öðrum pólýamíðum, ót.a., sem mælist á einþráða garn ekki meira en 50 tex, ekki umbúið	5402.31	Textured yarn nes, of nylon/other polyamides fil, </=50tex/s.y., not put up
5402.32	Hrýft (textured) garn úr næloni eða öðrum pólýamíðum, ót.a., sem mælist á einþráða garn meira en 50 tex, ekki umbúið	5402.32	Textured yarn nes, of nylon/other polyamides fil, >50 tex/s.y., not put up
5402.33	Hrýft (textured) garn úr pólýesterum, ót.a., ekki umbúið til smásölu	5402.33	Textured yarn nes, of polyester filaments, not put up for retail sale
5402.39	Hrýft (textured) garn úr syntetískum þráðum, ót.a., ekki umbúið	5402.39	Textured yarn of synthetic filaments, nes, not put up
5402.41	Garn úr næloni eða öðrum pólýamíðum, einþráða, ósnúið, ót.a., ekki umbúið	5402.41	Yarn of nylon or other polyamides fil, single, untwisted, nes, not put up
5402.42	Garn úr pólýesterum, réttuðum að hluta, einþráða, ót.a., ekki umbúið	5402.42	Yarn of polyester filaments, partially oriented, single, nes, not put up
5402.43	Garn úr pólýesterum, einþráða, ósnúið, ót.a., ekki umbúið	5402.43	Yarn of polyester filaments, single, untwisted, nes, not put up
5402.49	Garn úr syntetískum þráðum, einþráða, ósnúið, ót.a., ekki umbúið	5402.49	Yarn of synthetic filaments, single, untwisted, nes, not put up
5402.51	Garn úr næloni eða öðrum pólýamíðum, einþráða, með yfir 50 snúninga á metra, ekki umbúið	5402.51	Yarn of nylon or other polyamides fil, single, >50 turns/m, not put up
5402.52	Garn úr pólýesterum, einþráða, með yfir 50 snúninga á metra, ekki umbúið	5402.52	Yarn of polyester filaments, single, >50 turns per metre, not put up
5402.59	Garn úr syntetískum þráðum, einþráða, með yfir 50 snúninga á metra, ót.a., ekki umbúið	5402.59	Yarn of synthetic filaments, single, >50 turns per metre, nes, not put up
5402.61	Garn úr næloni eða öðrum pólýamíðum, margþráða, ót.a., ekki umbúið	5402.61	Yarn of nylon or other polyamides fil, multiple, nes, not put up
5402.62	Garn úr pólýesterum, margþráða, ót.a., ekki umbúið	5402.62	Yarn of polyester filaments, multiple, nes, not put up
5402.69	Garn úr syntetískum þráðum, margþráða, ót.a., ekki umbúið	5402.69	Yarn of synthetic filaments, multiple, nes, not put up
5403.10	Háþolið garn úr viskósarayoni (þó ekki saumþráður), ekki umbúið	5403.10	High tenacity yarn (other than sewing thread), of viscose rayon filament, not put up
5403.20	Hrýft (textured) garn, ót.a, úr gerviþráðum, ekki umbúið til smásölu	5403.20	Textured yarn nes, of artificial filaments, not put up for retail sale
5403.31	Garn úr viskósarayoni, einþráða, ósnúið, ót.a., ekki umbúið	5403.31	Yarn of viscose rayon filaments, single, untwisted, nes, not put up

5403.32	Garn úr viskósarayoni, einþráða með yfir 120 snúninga á metra, ót.a., ekki umbúið	5403.32	Yarn of viscose rayon filaments, single, >120 turns per m, nes, not put up
5403.33	Garn úr sellulósaasetati, einþráða, ót.a., ekki umbúið	5403.33	Yarn of cellulose acetate filaments, single, nes, not put up
5403.39	Garn úr gerviþráðum, einþráða, ót.a., ekki umbúið	5403.39	Yarn of artificial filaments, single, nes, not put up
5403.41	Garn úr viskósarayoni, margþráða, ót.a., ekki umbúið	5403.41	Yarn of viscose rayon filaments, multiple, nes, not put up
5403.42	Garn úr sellulósaasetati, margþráða, ót.a., ekki umbúið	5403.42	Yarn of cellulose acetate filaments, multiple, nes, not put up
5403.49	Garn úr gerviþráðum, margþráða, ót.a., ekki umbúið	5403.49	Yarn of artificial filaments, multiple, nes, not put up
5404.10	Syntetískir einþáttungar, 67 desítex eða meira, sem hvarvetna eru 1 mm eða minna í þvermál	5404.10	Synthetic mono, >/=67dtex, no cross sectional dimension exceeds 1 mm
5404.90	Ræmur og þess háttar úr syntetískum textílefnum sýnilega 5 mm eða minna að breidd	5404.90	Strip & the like of synthetic textile material of an apparent width not exceeding 5mm
5405.00	Gervieinþáttungar, 67 desítex, sem eru hvarvetna 1 mm eða minna í þvermál; ræmur og þess háttar úr tilbúnum textílefnum sýnilega 5 mm eða minna að breidd	5405.00	Artificial mono, 67 dtex, cross-sect >1mm; strip of arti tex mat w </=5mm
5406.10	Syntetískt þráðgarn (þó ekki saumþráður), umbúið til smásölu	5406.10	Yarn of synthetic filament (other than sewing thread), put up for retail sale
5406.20	Gerviþráðgarn (þó ekki saumþráður), umbúið til smásölu	5406.20	Yarn of artificial filament (other than sewing thread), put up for retail sale
5407.10	Ofinn dúkur gerður úr háþolnu garni úr næloni eða öðrum pólýamíðum eða pólýesterum	5407.10	Woven fabric of high tenacity fil yarns of nylon other polyamides/polyesters
5407.20	Ofinn dúkur gerður úr ræmum og þess háttar úr syntetískum textílefnum	5407.20	Woven fabric obtained from strip/the like of synthetic textile materials
5407.30	Dúkur skýrgreindur í 9. athugasemd, við flokk XI (lög af samsíða syntetísku textílgarni)	5407.30	Fabrics specified in Note 9 Section XI (layers of parallel synthetic textile yarn)
5407.41	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af nælonþráðum eða öðrum pólýamíðum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5407.41	Woven fabric, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, unbleached or bleached, nes
5407.42	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af nælonþráðum eða öðrum pólýamíðum, litaður, ót.a.	5407.42	Woven fabrics, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, dyed, nes
5407.43	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af nælonþráðum eða öðrum pólýamíðum, garn litað, ót.a.	5407.43	Woven fabric, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, yarn dyed, nes
5407.44	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af nælonþráðum eða öðrum pólýamíðum, þrykktur, ót.a.	5407.44	Woven fabrics, >/=85% of nylon/other polyamides filaments, printed, nes
5407.51	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af hrýfðum pólýesterþráðum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5407.51	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, unbleached or bleached, nes
5407.52	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af hrýfðum pólýesterþráðum, litaður, ót.a.	5407.52	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, dyed, nes

5407.53	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af hrýfðum pólýesterþráðum, garn litað, ót.a.	5407.53	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, yarn dyed, nes
5407.54	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af hrýfðum pólýesterþráðum, þrykktur, ót.a.	5407.54	Woven fabrics, >/=85% of textured polyester filaments, printed, nes
5407.60	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af óhrýfðum pólýesterþráðum, ót.a.	5407.60	Woven fabrics, >/=85% of non-textured polyester filaments, nes
5407.71	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af syntetískum þráðum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5407.71	Woven fabric, >/=85% of synthetic filaments, unbleached or bleached, nes
5407.72	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af syntetískum þráðum, litaður, ót.a.	5407.72	Woven fabrics, >/=85% of synthetic filaments, dyed, nes
5407.73	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af syntetískum þráðum, garn litað, ót.a.	5407.73	Woven fabrics, >/=85% of synthetic filaments, yarn dyed, nes
5407.74	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira af syntetískum þráðum, þrykktur, ót.a.	5407.74	Woven fabrics, >/=85% of synthetic filaments, printed, nes
5407.81	Ofinn dúkur, sem í er minna en 85% af syntetískum þráðum, blandað með baðmull, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5407.81	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixed with cotton, unbleached or bleached, nes
5407.82	Ofinn dúkur, sem í er minna en 85% af syntetískum þráðum, blandað með baðmull, litaður, ót.a.	5407.82	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixed with cotton, dyed, nes
5407.83	Ofinn dúkur, sem í er minna en 85% af syntetískum þráðum, blandað með baðmull, garn litað, ót.a.	5407.83	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixed with cotton, yarn dyed, nes
5407.84	Ofinn dúkur, sem í er minna en 85% af syntetískum þráðum, blandað með baðmull, þrykktur, ót.a.	5407.84	Woven fabrics of synthetic filaments, <85% mixed with cotton, printed, nes
5407.91	Ofinn dúkur úr syntetískum þráðum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5407.91	Woven fabrics of synthetic filaments, unbleached or bleached, nes
5407.92	Ofinn dúkur úr syntetískum þráðum, litaður, ót.a.	5407.92	Woven fabrics of synthetic filaments, dyed, nes
5407.93	Ofinn dúkur úr syntetískum þráðum, garn litað, ót.a.	5407.93	Woven fabrics of synthetic filaments, yarn dyed, nes
5407.94	Ofinn dúkur úr syntetískum þráðum, þrykktur, ót.a.	5407.94	Woven fabrics of synthetic filaments, printed, nes
5408.10	Ofinn dúkur gerður úr háþolnu garni úr viskósarayoni	5408.10	Woven fabrics of high tenacity filament yarns of viscose rayon
5408.21	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira að þyngd af gerviþræði eða ræmum úr gervitextílefnum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5408.21	Woven fabric, >/=85% of artificial filaments or strip of artificial textile material, unbleached/bleached, nes
5408.22	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira að þyngd af gerviþræði eða ræmum úr gervitextílefnum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5408.22	Woven fabric, >/=85% of artificial filaments or strip of artificial textile material, dyed, nes
5408.23	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira að þyngd af gerviþræði eða ræmum úr gervitextílefnum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5408.23	Woven fabric, >/=85% of artificial filaments or strip of artifical textile material, yarn dyed, nes
5408.24	Ofinn dúkur, sem í er 85% eða meira að þyngd af gerviþræði eða ræmum úr gervitextílefnum, þrykktur, ót.a.	5408.24	Woven fabric, >/=85% of artificial filaments or strip of artificial textile material, printed, nes

5408.31	Ofinn dúkur úr gerviþráðum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5408.31	Woven fabrics of artificial filaments, unbleached or bleached, nes
5408.32	Ofinn dúkur úr gerviþráðum, litaður, ót.a.	5408.32	Woven fabrics of artificial filaments, dyed, nes
5408.33	Ofinn dúkur úr gerviþráðum, garn litað, ót.a.	5408.33	Woven fabrics of artificial filaments, yarn dyed, nes
5408.34	Ofinn dúkur úr gerviþráðum, þrykktur, ót.a.	5408.34	Woven fabrics of artificial filaments, printed, nes
55. kafli	**Tilbúnar stutttrefjar**	**Ch. 55**	**Man-made staple fibres**
5501.10	Vöndulþættir úr næloni eða öðrum pólýamíðum	5501.10	Filament tow of nylon or other polyamides
5501.20	Vöndulþættir úr pólýesterum	5501.20	Filament tow of polyesters
5501.30	Vöndulþættir úr akrýli eða módakrýli	5501.30	Filament tow of acrylic or modacrylic
5501.90	Syntetískir vöndulþættir, ót.a.	5501.90	Synthetic filament tow, nes
5502.00	Gervivöndulþættir	5502.00	Artificial filament tow
5503.10	Stutttrefjar úr næloni eða öðrum pólýamíðum, hvorki kembdar né greiddar	5503.10	Staple fibres of nylon or other polyamides, not carded or combed
5503.20	Stutttrefjar úr pólýesterum, hvorki kembdar né greiddar	5503.20	Staple fibres of polyesters, not carded or combed
5503.30	Stutttrefjar úr akrýli eða módakrýli, hvorki kembdar né greiddar	5503.30	Staple fibres of acrylic or modacrylic, not carded or combed
5503.40	Stutttrefjar úr pólýprópýleni, hvorki kembdar né greiddar	5503.40	Staple fibres of polypropylene, not carded or combed
5503.90	Syntetískar stutttrefjar, hvorki kembdar né greiddar ót.a.	5503.90	Synthetic staple fibres, not carded or combed, nes
5504.10	Stutttrefjar úr viskósu, hvorki kembdar né greiddar	5504.10	Staple fibreres of viscose, not carded or combed
5504.90	Gervistutttrefjar, aðrar en úr viskósa, hvorki kembdar né greiddar	5504.90	Artificial staple fibres, other than viscose, not carded or combed
5505.10	Úrgangur úr syntetískum trefjum	5505.10	Waste of synthetic fibres
5505.20	Úrgangur úr gervitrefjum	5505.20	Waste of artificial fibres
5506.10	Stutttrefjar úr næloni eða öðrum pólýamíðum, kembdar eða greiddar	5506.10	Staple fibres of nylon or other polyamides, carded or combed
5506.20	Stutttrefjar úr pólýesterum, kembdar eða greiddar	5506.20	Staple fibres of polyesters, carded or combed
5506.30	Stutttrefjar úr akrýli eða módakrýli, kembdar eða greiddar	5506.30	Staple fibres of acrylic or modacrylic, carded or combed
5506.90	Syntetískar stutttrefjar, kembdar eða greiddar ót.a.	5506.90	Synthetic staple fibreres, carded or combed, nes
5507.00	Gervistutttrefjar, kembdar eða greiddar	5507.00	Artificial staple fibres, carded or combed
5508.10	Saumþráður úr syntetískum stutttrefjum	5508.10	Sewing thread of synthetic staple fibres
5508.20	Saumþráður úr gervistutttrefjum	5508.20	Sewing thread of artificial staple fibres
5509.11	Garn, sem í er 85% eða meira af stutttrefjum úr næloni eða öðrum pólýamíðum, einþráða, ekki umbúið	5509.11	Yarn, >/=85% nylon or other polyamides staple fibres, single, not put up
5509.12	Garn, sem í er 85% eða meira af stutttrefjum úr næloni eða öðrum pólýamíðum, margþráða, ekki umbúið, ót.a.	5509.12	Yarn, >/=85% nylon or other polyamides staple fibres, multi, not put up, nes
5509.21	Garn, sem í er 85% eða meira af stutttrefjum úr pólýesterum, einþráða, ekki umbúið	5509.21	Yarn, >/=85% of polyester staple fibres, single, not put up

5509.22	Garn, sem í er 85% eða meira af stuttrefjum úr pólýesterum, margþráða, ekki umbúið, ót.a.	5509.22	Yarn, >/=85% of polyester staple fibres, multiple, not put up, nes
5509.31	Garn, sem í er 85% eða meira af stuttrefjum úr akrýl eða módakrýl, einþráða, ekki umbúið	5509.31	Yarn, >/=85% of acrylic or modacrylic staple fibres, single, not put up
5509.32	Garn, sem í er 85% eða meira af stuttrefjum úr akrýl eða módakrýl, margþráða, ekki umbúið, ót.a.	5509.32	Yarn, >/=85% acrylic/modacrylic staple fibres, multiple, not put up, nes
5509.41	Garn, sem í er 85% eða meira af öðrum syntetískum stutttrefjum, einþráða, ekki umbúið	5509.41	Yarn, >/=85% of other synthetic staple fibres, single, not put up
5509.42	Garn, sem í er 85% eða meira af öðrum syntetískum stutttrefjum, margþráða, ekki umbúið, ót.a.	5509.42	Yarn, >/=85% of other synthetic staple fibres, multiple, not put up, nes
5509.51	Garn úr pólýesterstutttrefjum, blandað með gervistutttrefjum, ekki umbúið, ót.a.	5509.51	Yarn of polyester staple fibres mixed w/ artificial staple fibre, not put up, nes
5509.52	Garn úr pólýesterstutttrefjum, blandað með ull eða fíngerðu dýrahári, ekki umbúið, ót.a.	5509.52	Yarn of polyester staple fibres mixed with wool/fine animal hair, not put up, nes
5509.53	Garn úr pólýesterstutttrefjum, blandað með baðmull, ekki umbúið, ót.a.	5509.53	Yarn of polyester staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5509.59	Garn úr pólýesterstutttrefjum, ekki umbúið, ót.a.	5509.59	Yarn of polyester staple fibres, not put up, nes
5509.61	Garn úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki umbúið, ót.a.	5509.61	Yarn of acrylic staple fibres mixed with wool/fine animal hair, not put up, nes
5509.62	Garn úr akrýlstutttrefjum, blandað með baðmull, ekki umbúið, ót.a.	5509.62	Yarn of acrylic staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5509.69	Garn úr akrýlstutttrefjum, ekki umbúið, ót.a.	5509.69	Yarn of acrylic staple fibres, not put up, nes
5509.91	Garn úr öðrum syntetískum stutttrefjum blandað með ull eða fíngerðu dýrahári, ót.a.	5509.91	Yarn of other synthetic staple fibres mixed w/wool/fine animal hair, nes
5509.92	Garn úr öðrum syntetískum stutttrefjum blandað með baðmull, ekki umbúið, ót.a.	5509.92	Yarn of other synthetic staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5509.99	Garn úr öðrum syntetískum stutttrefjum, ekki umbúið, ót.a.	5509.99	Yarn of other synthetic staple fibres, not put up, nes
5510.11	Garn, sem í er 85% eða meira af gervistutttrefjum, einþráða, ekki umbúið	5510.11	Yarn, >/=85% of artificial staple fibres, single, not put up
5510.12	Garn, sem í er 85% eða meira af gervistutttrefjum, margþráða, ekki umbúið	5510.12	Yarn, >/=85% of artificial staple fibres, multiple, not put up, nes
5510.20	Garn úr gervistutttrefjum blandað með ull eða fíngerðu dýrahári, ekki umbúið, ót.a.	5510.20	Yarn of artificial staple fibres mixed with wool/fine animal hair, not put up, nes
5510.30	Garn úr gervistutttrefjum blandað með baðmull, ekki umbúið, ót.a.	5510.30	Yarn of artificial staple fibres mixed with cotton, not put up, nes
5510.90	Garn úr gervistutttrefjum, ekki umbúið, ót.a.	5510.90	Yarn of artificial staple fibres, not put up, nes

5511.10	Garn, sem í er 85% eða meira af syntetískum stutttrefjum, þó ekki saumþráður, umbúið	5511.10	Yarn, >/=85% of synthetic staple fibres, other than sewing thread, put up
5511.20	Garn, sem í er 85% eða minna af syntetískum stutttrefjum, umbúið til smásölu, ót.a.	5511.20	Yarn, <85% of synthetic staple fibres, put up for retail sale, nes
5511.30	Garn úr gervitrefjum (þó ekki saumþráður), umbúið til smásölu	5511.30	Yarn of artificial fibres (other than sewing thread), put up for retail sale
5512.11	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira af pólýesterstutttrefjum, óbleiktur eða bleiktur	5512.11	Woven fabrics, containing >/=85% of polyester staple fibres, unbleached or bleached
5512.19	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira af pólýesterstutttrefjum, þó ekki óbleiktur eða bleiktur	5512.19	Woven fabrics, containing >/=85% of polyester staple fibres, other than unbleached or bleached
5512.21	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira af akrýl stutttrefjum, óbleiktur eða bleiktur	5512.21	Woven fabrics, containing >/=85% of acrylic staple fibres, unbleached or bleached
5512.29	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira af akrýl stutttrefjum, þó ekki óbleiktur eða bleiktur	5512.29	Woven fabrics, containing >/=85% of acrylic staple fibres, other than unbleached or bleached
5512.91	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira af öðrum syntetískum stutttrefjum, óbleiktur eða bleiktur	5512.91	Woven fabrics, containing >/=85% of other synthetic staple fibres, unbleached/bleached
5512.99	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira af öðrum syntetískum stutttrefjum, þó ekki óbleiktur eða bleiktur	5512.99	Woven fabrics, containing >/=85% of other synthetic staple fibres, other than unbleached/bleached
5513.11	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, óbleiktur eða bleiktur	5513.11	Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, </= 170g/ m2, unbleached/bleached
5513.12	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, skávefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, óbleiktur eða bleiktur	5513.12	Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, </= 170g/ m2, unbleached/bleached
5513.13	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur 170 g/m^2 eða minna, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5513.13	Woven fabric of polyester staple fibre, <85%, mixed with cotton, </= 170g/ m2, unbleached/bleached, nes
5513.19	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull og vegur 170 g/m^2 eða minna, óbleiktur eða bleiktur	5513.19	Woven fabrics of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, </= 170g/ m2, unbleached/bleached
5513.21	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, litaður	5513.21	Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, </= 170g/ m2, dyed
5513.22	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, skávefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, litaður	5513.22	Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, </= 170g/ m2, dyed

5513.23	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur 170 g/m^2 eða minna, litaður, ót.a.	5513.23 Woven fabrics of polyester staple fibre, <85%, mixed with cotton, </=170 g/m2, dyed, nes
5513.29	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur 170 g/m^2 eða minna, litaður	5513.29 Woven fabrics of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, </= 170g/m2, dyed
5513.31	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, garn litað	5513.31 Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, </=170g /m2, yarn dyed
5513.32	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, skávefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, garn litað	5513.32 Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, </=170g/m2, yarn dyed
5513.33	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er meira en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur 170 g/m^2 eða meira, litaður, ót.a.	5513.33 Woven fabric of polyester staple fibre, <85%, mixed with cotton, </=170 g/m2, dyed nes
5513.39	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur 170 g/m^2 eða minna, garn litað	5513.39 Woven fabric of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, </= 170g /m2, yarn dyed
5513.41	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, þrykktur	5513.41 Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, </= 170g/m2, printed
5513.42	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, skávefnaður sem vegur 170 g/m^2 eða minna, þrykktur	5513.42 Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, <=/170g/ m2, printed
5513.43	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur 170 g/m^2 eða minna, þrykktur, ót.a.	5513.43 Woven fabrics of polyester staple fibre, <85%, mixed with cotton, </=170g/ m2, printed, nes
5513.49	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur 170 g/m^2 eða minna, þrykktur	5513.49 Woven fabrics of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, </= 170 g/m2, printed
5514.11	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 170 g/m^2, óbleiktur eða bleiktur	5514.11 Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, unbleached/bleached

5514.12	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, vegur meira en 170 g/m^2, óbleiktur eða bleiktur	5514.12	Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, unbleached/bleached
5514.13	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, vegur meira en 170 g/m^2, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5514.13	Woven fabrics of polyester staple fibre, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, unbleached/bleached, nes
5514.19	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull og vegur meira en 170 g/m^2 eða meira, óbleiktur eða bleiktur	5514.19	Woven fabrics of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, unbleached/bleached
5514.21	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 170 g/m^2, litaður	5514.21	Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, dyed
5514.22	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull skávefnaður sem vegur meira en 170 g/m^2, litaður	5514.22	Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, dyed
5514.23	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, og vegur meira en 170 g/m^2, litaður	5514.23	Woven fabrics of polyester staple fibre, <85%, mixed with cotton, >170 g/m2, dyed
5514.29	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, vegur meira en 170 g/m^2, litaður	5514.29	Woven fabrics of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, dyed
5514.31	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 170 g/m^2, garn litað	5514.31	Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, yarn dyed
5514.32	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, skávefnaður sem vegur meira en 170 g/m^2, garn litað	5514.32	Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, yarn dyed
5514.33	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull og vegur meira en 170 g/m^2, garn litað, ót.a.	5514.33	Woven fabric of polyester staple fibre, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, yarn dyed nes
5514.39	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull og vegur meira en 170 g/m^2, garn litað	5514.39	Woven fabrics of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, yarn dyed
5514.41	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, einfaldur vefnaður sem vegur meira en 170 g/m^2, þrykktur	5514.41	Plain weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, printed

5514.42	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, skávefnaður sem vegur meira en 170 g/m^2, þrykktur	5514.42	Twill weave polyester staple fibre fabric, <85%, mixed with cotton, >170g/m2, printed
5514.43	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, sem í eru minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull og vegur meira en 170 g/m^2, þrykktur, ót.a.	5514.43	Woven fabric of polyester staple fibres <85%, mixed with cotton, >170g/m2, printed, nes
5514.49	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull og vegur meira en 170 g/m^2, þrykktur	5514.49	Woven fabrics of other synthetic staple fibre, <85%, mixed with cotton, >170 g/m2, printed
5515.11	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, blönduðum með stutttrefjum úr viskósurayoni, ót.a.	5515.11	Woven fabric of polyester staple fibre mixed with viscose rayon staple fibre, nes
5515.12	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, blönduðum með tilbúnum þráðum, ót.a.	5515.12	Woven fabrics of polyester staple fibres mixed with man-made filaments, nes
5515.13	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, blönduðum með ull eða fíngerðu dýrahári, ót.a.	5515.13	Woven fabric of polyester staple fibres mixed with wool/fine animal hair, nes
5515.19	Ofinn dúkur úr pólýesterstutttrefjum, ót.a.	5515.19	Woven fabrics of polyester staple fibres, nes
5515.21	Ofinn dúkur úr akrýlstutttrefjum, blönduðum með tilbúnum þráðum, ót.a.	5515.21	Woven fabrics of acrylic staple fibres, mixed with man-made filaments, nes
5515.22	Ofinn dúkur úr akrýlstutttrefjum, blönduðum. með ull eða fíngerðu dýrahári, ót.a.	5515.22	Woven fabric of acrylic staple fibres, mixed with wool/fine animal hair, nes
5515.29	Ofinn dúkur úr akrýl- eða módakrýlstutttrefjum, ót.a.	5515.29	Woven fabrics of acrylic or modacrylic staple fibres, nes
5515.91	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, blönduðum með tilbúnum þráðum, ót.a.	5515.91	Woven fabrics of other synthetic staple fibre, mixed with man-made filaments, nes
5515.92	Ofinn dúkur úr öðrum syntetískum stutttrefjum, blönduðum með ull eða fíngerðu dýrahári, ót.a.	5515.92	Woven fabrics of other synthetic staple fibre, mixed with wool or fine animal hair, nes
5515.99	Ofinn dúkur úr syntetískum stutttrefjum, ót.a.	5515.99	Woven fabrics of synthetic staple fibres, nes
5516.11	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira að þyngd af gervistutttrefjum, óbleiktur eða bleiktur	5516.11	Woven fabrics, containing >/=85% of artificial staple fibres, unbleached/ bleached
5516.12	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira að þyngd af gervistutttrefjum, litaður	5516.12	Woven fabrics, containing >/=85% of artificial staple fibres, dyed
5516.13	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira að þyngd af gervistutttrefjum, garn litað	5516.13	Woven fabrics, containing >/=85% of artificial staple fibre, yarn dyed
5516.14	Ofinn dúkur sem í er 85% eða meira að þyngd af gervistutttrefjum, þrykktur	5516.14	Woven fabrics, containing >/=85% of artificial staple fibres, printed

5516.21	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með tilbúnum þráðum, óbleiktur eða bleiktur	5516.21	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with man-made filaments, unbleached/bleached
5516.22	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með tilbúnum þráðum, litaður	5516.22	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with man-made filaments, dyed
5516.23	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með tilbúnum þráðum, garn litað	5516.23	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with man-made filaments, yarn dyed
5516.24	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með tilbúnum þráðum, þrykktur	5516.24	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with man-made filaments, printed
5516.31	Ofinn dúkur úr tilbúnum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með ull eða fíngerðu dýrahári, óbleiktur eða bleiktur	5516.31	Woven fabric of artificial staple fibre, <85%, mixed with wool/fine animal hair, unbleached/bleached
5516.32	Ofinn dúkur úr tilbúnum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með ull eða fíngerðu dýrahári, litaður	5516.32	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with wool/fine animal hair, dyed
5516.33	Ofinn dúkur úr tilbúnum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með ull eða fíngerðu dýrahári, garn litað	5516.33	Woven fabric of artificial staple fibre, <85%, mixed with wool/fine animal hair, yarn dyed
5516.34	Ofinn dúkur úr tilbúnum stutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með ull eða fíngerðu dýrahári, þrykktur	5516.34	Woven fabric of artificial staple fibre, <85%, mixed with wool/fine animal hair, printed
5516.41	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, óbleiktur eða bleiktur	5516.41	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with cotton, unbleached or bleached
5516.42	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, litaður	5516.42	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with cotton, dyed
5516.43	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, garn litað	5516.43	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with cotton, yarn dyed
5516.44	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, sem í er minna en 85% af slíkum trefjum, blönduðum með baðmull, þrykktur	5516.44	Woven fabrics of artificial staple fibre, <85%, mixed with cotton, printed
5516.91	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, óbleiktur eða bleiktur, ót.a.	5516.91	Woven fabrics of artificial staple fibres, unbleached or bleached, nes
5516.92	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, litaður, ót.a.	5516.92	Woven fabrics of artificial staple fibres, dyed, nes
5516.93	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, garn litað, ót.a.	5516.93	Woven fabrics of artificial staple fibres, yarn dyed, nes
5516.94	Ofinn dúkur úr gervistutttrefjum, þrykktur, ót.a.	5516.94	Woven fabrics of artificial staple fibres, printed, nes

56. kafli. Vatt, flóki og vefleysur; garn; seglgarn, snúrur, o.s.frv.	
5601.10	Hreinlætisvörur úr vatti úr textílefnum, þ.e. dömubindi og tíðatappar
5601.21	Vatt úr baðmull og vörur úr því, þó ekki hreinlætisvörur
5601.22	Vatt úr tilb. trefjum og vörur úr því, þó ekki hreinlætisvörur
5601.29	Vatt úr öðrum textílefnum og vörur úr því, þó ekki hreinlætisvörur
5601.30	Textílló, textíldust og textílhnoðrar
5602.10	Stunginn flóki og samstunginn trefjadúkur
5602.21	Flóki þó ekki stunginn, úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki gegndreyptur, húðaður, hjúpaður, o.s.frv.
5602.29	Flóki þó ekki stunginn, úr öðrum textílefnum, ekki gegndreyptur, húðaður, hjúpaður, o.s.frv.
5602.90	Flóki úr textílefnum, ót.a.
5603.00	Vefleysur, einnig gegndreyptar, húðaðar, hjúpaðar eða lagskipaðar
5604.10	Gúmmíþráður og gúmmísnúra, hjúpað með textílefni
5604.20	Háþolið garn úr pólýesterum, næloni eða öðrum pólýamíðum, viskósurayoni, húðað, o.s.frv.
5604.90	Textílgarn og ræmur o.þ.h., gegndreypt, húðað eða hjúpað með gúmmíi eða plasti, ót.a.
5605.00	Málmgarn sem er textílgarn í sambandi við málm sem er þráður, ræma eða duft
5606.00	Yfirspunnið garn, ót.a.; chenillegarn; lykkjurifflað garn
5607.10	Seglgarn, snæri, reipi og kaðlar úr jútu eða öðrum basttextíltrefjum
5607.21	Bindigarn eða baggagarn úr sísalhampi eða öðrum textíltrefjum af agavaætt
5607.29	Seglgarn, ót.a., snæri, reipi og kaðlar úr sísaltextíltrefjum
5607.30	Seglgarn, snæri, reipi og kaðlar úr manillahampi eða öðrum hörðum (blað) trefjum
5607.41	Bindigarn eða baggagarn úr pólýetýleni eða pólýprópýleni
5607.49	Seglgarn, ót.a., snæri, reipi og kaðlar úr pólýetýleni eða pólýprópýleni
5607.50	Seglgarn, snæri, reipi og kaðlar úr öðrum syntetískum trefjum
5607.90	Seglgarn, snæri, reipi og kaðlar úr öðrum efnum

Ch. 56 Wadding, felt & nonwoven; yarns; twine, cordage, etc.	
5601.10	Sanitary articles of wadding of textile mat i.e. sanitary towels, tampons
5601.21	Wadding of cotton and articles thereof, other than sanitary articles
5601.22	Wadding of man-made fibres and articles thereof, other than sanitary articles
5601.29	Wadding of other textile materials & articles thereof, other than sanitary articles
5601.30	Textile flock and dust and mill neps
5602.10	Needleloom felt and stitch-bonded fibre fabrics
5602.21	Felt other than needleloom, of wool or fine animal hair, not impregnated, coated, covered etc
5602.29	Felt other than needleloom, of other textile materials, not impregnated, coated, covered etc
5602.90	Felt of textile materials, nes
5603.00	Nonwovens, whether or not impregnated, coated, covered or laminated
5604.10	Rubber thread and cord, textile covered
5604.20	High tenacity yarn of polyest, nylon other polyamid, viscose rayon, coated etc
5604.90	Textile yarn, strips & the like, impregnated coated/covered with rubber or plastics, nes
5605.00	Metallised yarn, beg textile yarn combind with metal thread, strip/powder
5606.00	Gimped yarn nes; chenille yarn; loop wale-yarn
5607.10	Twine, cordage, ropes and cables, of jute or other textile bast fibres
5607.21	Binder or baler twine, of sisal or other textile fibres of the genus Agave
5607.29	Twine nes, cordage, ropes and cables, of sisal textile fibres
5607.30	Twine, cordage, ropes and cables, of abaca or other hard (leaf) fibres
5607.41	Binder or baler twine, of polyethylene or polypropylene
5607.49	Twine nes, cordage, ropes and cables, of polyethylene or polypropylene
5607.50	Twine, cordage, ropes and cables, of other synthetic fibres
5607.90	Twine, cordage, ropes and cables, of other materials

5608.11	Fullgerð fiskinet úr tilbúnum textílefnum	5608.11	Made up fishing nets, of man-made textile materials
5608.19	Hnýtt net úr seglgarni, snæri eða reipi og önnur fullgerð net úr textílefnum	5608.19	Knotted netting of twine/cordage/rope, and other made up nets of man-made textile materials
5608.90	Hnýtt net úr seglgarni, snæri eða reipi, ót.a., og fullgerð net úr öðrum textílefnum	5608.90	Knotted netting of twine/cordage/rope, nes, and made up nets of other textile materials
5609.00	Vörur úr garni, ræmum, seglgarni, snæri, reipum og köðlum, ót.a.	5609.00	Articles of yarn, strip, twine, cordage, rope and cables, nes
57. kafli	**Gólfteppi og aðrar gólfábreiður úr textílefnum**	**Ch. 57**	**Carpets and other textile floor coverings**
5701.10	Gólfteppi úr ull eða fíngerðu dýrahári, hnýtt	5701.10	Carpets of wool or fine animal hair, knotted
5701.90	Gólfteppi úr öðrum textílefnum, hnýtt	5701.90	Carpets of other textile materials, knotted
5702.10	Kelím-, sumak-, karamaníteppi og áþekk handunnin röggvateppi	5702.10	Kelem, Schumacks, Karamanie and similar textile hand-woven rugs
5702.20	Gólfábreiður úr kókostrefjum	5702.20	Floor coverings of coconut fibres (coir)
5702.31	Gólfteppi úr ull eða fíngerðu dýrahári, af flosgerð, ekki fullgerð, ót.a.	5702.31	Carpets of wool/fine animal hair, of woven pile construction, not made up nes
5702.32	Gólfteppi úr tilbúnum textílefnum, af flosgerð, ekki fullgerð, ót.a.	5702.32	Carpets of man-made textile materials, of woven pile construction, not made up, nes
5702.39	Gólfteppi úr öðrum textílefnum, af flosgerð, ekki fullgerð, ót.a.	5702.39	Carpets of other textile materials, of woven pile construction, not made up, nes
5702.41	Gólfteppi úr ull eða fíngerðu dýrahári, af flosgerð, fullgerð, ót.a.	5702.41	Carpets of wool/fine animal hair, of woven pile construction, made up, nes
5702.42	Gólfteppi úr tilbúnum textílefnum, af flosgerð, fullgerð, ót.a.	5702.42	Carpets of man-made textile materials, of woven pile construction, made up, nes
5702.49	Gólfteppi úr öðrum textílefnum, af flosgerð, fullgerð, ót.a.	5702.49	Carpets of other textile materials, of woven pile construction, made up, nes
5702.51	Gólfteppi úr ull eða fíngerðu dýrahári, ofin, ekki fullgerð, ót.a.	5702.51	Carpets of wool or fine animal hair, woven, not made up, nes
5702.52	Gólfteppi úr tilbúnum textílefnum, ofin, ekki fullgerð, ót.a.	5702.52	Carpets of man-made textile materials, woven, not made up, nes
5702.59	Gólfteppi úr öðrum textílefnum, ofin, ekki fullgerð, ót.a.	5702.59	Carpets of other textile materials, woven, not made up, nes
5702.91	Gólfteppi úr ull eða fíngerðu dýrahári, ofin, fullgerð, ót.a.	5702.91	Carpets of wool or fine animal hair, woven, made up, nes
5702.92	Gólfteppi úr tilbúnum textílefnum, ofin, fullgerð, ót.a.	5702.92	Carpets of man-made textile materials, woven, made up, nes
5702.99	Gólfteppi úr öðrum textílefnum, ofin, fullgerð, ót.a.	5702.99	Carpets of other textile materials, woven, made up, nes
5703.10	Gólfteppi úr ull eða fíngerðu dýrahári, límbundin	5703.10	Carpets of wool or fine animal hair, tufted
5703.20	Gólfteppi úr næloni eða öðrum pólýamíðum, límbundin	5703.20	Carpets of nylon or other polyamides, tufted
5703.30	Gólfteppi úr öðrum tilbúnum textílefnum, límbundin	5703.30	Carpets of other man-made textile materials, tufted

5703.90	Gólfteppi úr öðrum textílefnum, límbundin	5703.90	Carpets of other textile materials, tufted
5704.10	Teppaflísar úr textílefnum, úr flóka, 0,3 m2 að hámarksflatarmáli	5704.10	Tiles of felt of textile materials, having a max surface area of 0.3 m2
5704.90	Gólfteppi úr textílefnum, úr flóka, ót.a.	5704.90	Carpets of felt of textile materials, nes
5705.00	Önnur gólfteppi og aðrar gólfábreiður úr textílefnum, ót.a.	5705.00	Carpets and other textile floor coverings, nes
58. kafli	**Ofinn dúkur til sérstakra nota; límbundinn textíldúkur; laufaborðar; veggteppi, o.s.frv.**	**Ch. 58**	**Special woven fabrics; tufted textile fabrics; lace; tapestries etc.**
5801.10	Ofinn flosdúkur úr ull eða fíngerðu dýrahári, þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.10	Woven pile fabrics of wool/fine animal hair, other than terry & narrow fabrics
5801.21	Ofinn óuppúrskorinn ívafsflosdúkur úr baðmull, þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.21	Woven uncut weft pile fabrics of cotton, other than terry and narrow fabrics
5801.22	Uppúrskorinn rifflaður flauelsdúkur úr baðmull, þó ekki ofnir borðar	5801.22	Cut corduroy fabrics of cotton, other than narrow fabrics
5801.23	Ofinn ívafsflosdúkur úr baðmull, ót.a.	5801.23	Woven weft pile fabrics of cotton, nes
5801.24	Ofinn uppistöðuflosdúkur úr baðmull, épinglé (óuppúrskorinn), þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.24	Woven warp pile fabrics of cotton, pingl (uncut), other than terry & narrow fabrics
5801.25	Ofinn uppistöðuflosdúkur, uppúrskorinn, þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.25	Woven warp pile fabrics of cotton, cut, other than terry and narrow fabrics
5801.26	Chenilledúkur úr baðmull, þó ekki ofnir borðar	5801.26	Chenille fabrics of cotton, other than narrow fabrics
5801.31	Ofinn óuppúrskorinn ívafsflosdúkur úr tilbúnum trefjum, þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.31	Woven uncut weft pile fabrics of man-made fibres, other than terry & narrow fabrics.
5801.32	Uppúrskorinn rifflaður flauelsdúkur úr tilbúnum trefjum, þó ekki ofnir borðar	5801.32	Cut corduroy fabrics of man-made fibres, other than narrow fabrics
5801.33	Ofinn ívafsflosdúkur úr tilbúnum trefjum, ót.a.	5801.33	Woven weft pile fabrics of man-made fibres, nes
5801.34	Ofinn uppistöðuflosdúkur úr tilbúnum trefjum, épinglé (óuppúrskorinn), þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.34	Woven warp pile fabric of man-made fibre, pingl (uncut), other than terry & narrow fabrics
5801.35	Ofinn uppistöðuflosdúkur úr tilbúnum trefjum, uppúrskorinn, þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.35	Woven warp pile fabrics of man-made fibre, cut, other than terry & narrow fabrics
5801.36	Chenilledúkur úr tilbúnum trefjum, þó ekki ofnir borðar	5801.36	Chenille fabrics of man-made fibres, other than narrow fabrics
5801.90	Ofinn flos- og chenilledúkur úr öðrum textílefnum, þó ekki frottéefni og ofnir borðar	5801.90	Woven pile fabric & chenille fabric of other textile materials, other than terry & narrow fabrics
5802.11	Frottéefni og áþekkur ofinn frottédúkur úr baðmull, þó ekki ofnir borðar, óbleikt	5802.11	Terry towelling & similar woven terry fabric of cotton, other than narrow fabric, unbleached
5802.19	Frottéefni og áþekkur ofinn frottédúkur úr baðmull, þó ekki óbleiktur og ofnir borðar	5802.19	Terry towelling & similar woven terry fabric of cotton, other than unbleached & other than narrow fabric

5802.20	Frottéefni og áþekkur ofinn frottédúkur úr öðrum textílefnum, þó ekki ofnir borðar	5802.20	Terry towelling & similar woven terry fabric of other textile materials, other than narrow fabrics
5802.30	Límbundinn textíldúkur, þó ekki vörur undir vörulið nr. 57.03	5802.30	Tufted textile fabrics, other than products of heading No 57.03
5803.10	Snúðofið efni úr baðmull, þó ekki ofnir borðar	5803.10	Gauze of cotton, other than narrow fabrics
5803.90	Snúðofið efni úr öðrum textílefnum, þó ekki ofnir borðar	5803.90	Gauze of other textile material, other than narrow fabrics
5804.10	Tyll og annar netdúkur, þó ekki ofinn, prjónaður eða heklaður dúkur	5804.10	Tulles & other net fabrics, not including woven, knitted or crocheted fabrics
5804.21	Vélgerðir laufaborðar úr tilbúnum trefjum, sem metravara, ræmur eða mótíf	5804.21	Mechanically made lace of man-made fibres, in the piece, in strips/motifs
5804.29	Vélgerðir laufaborðar úr öðrum textílefnum, sem metravara, ræmur eða mótíf	5804.29	Mechanically made lace of other textile materials, in the piece, in strips/in motifs
5804.30	Handgerðir laufaborðar, sem metravara, ræmur eða mótíf	5804.30	Hand-made lace, in the piece, in strips or in motifs
5805.00	Handofin veggteppi og handsaumuð veggteppi, einnig fullgerð	5805.00	Hand-woven tapestries & needleworked tapestries, whether or not made up
5806.10	Ofnir borðar úr flosdúk og chenilledúk	5806.10	Narrow woven pile fabrics and narrow chenille fabrics
5806.20	Ofnir borðar úr dúk sem í er 5% eða meira af teygjugarni eða gúmmíþræði ót.a.	5806.20	Narrow woven fabric, containing by weight >/=5% elastomeric yarn/rubber thread nes
5806.31	Ofnir borðar úr dúk úr baðmull, ót.a.	5806.31	Narrow woven fabrics of cotton, nes
5806.32	Ofnir borðar úr dúk úr tilbúnum trefjum, ót.a.	5806.32	Narrow woven fabrics of man-made fibres, nes
5806.39	Ofnir borðar úr dúk úr öðrum textílefnum, ót.a.	5806.39	Narrow woven fabrics of other textile materials, nes
5806.40	Dúkur með uppistöðu en án ívafs, gerður með límingu	5806.40	Fabrics consisting of warp w/o weft assembled by means of an adhesive
5807.10	Merkimiðar, einkennismerki og áþekkar vörur úr textílefnum, ofið	5807.10	Labels, badges and similar woven articles of textile materials
5807.90	Merkimiðar, einkennismerki og áþekkar vörur, þó ekki ofið, úr textílefnum, ót.a.	5807.90	Labels, badges and similar articles, not woven, of textile materials, nes
5808.10	Fléttur sem metravara	5808.10	Braids in the piece
5808.90	Skrautleggingar sem metravara, þó ekki prjónaðar; skúfar, dúskar og áþekkar vörur	5808.90	Ornamental trimmings in the piece, other than knit; tassels, pompons & similar art
5809.00	Ofinn dúkur úr málmþræði og ofinn dúkur úr málmgarni í fatnað, o.s.frv., ót.a.	5809.00	Woven fabrics of metal thread/of metallised yarn, for apparel, etc, nes
5810.10	Útsaumur á ósýnilegum grunni sem metravara, ræmur eða mótíf	5810.10	Embroidery without visible ground, in the piece, in strips or in motifs
5810.91	Útsaumur úr baðmull sem metravara, ræmur eða mótíf, ót.a.	5810.91	Embroidery of cotton, in the piece, in strips or in motifs, nes
5810.92	Útsaumur úr tilbúnum trefjum sem metravara, ræmur eða mótíf, ót.a.	5810.92	Embroidery of man-made fibres, in the piece, in strips or in motifs, nes
5810.99	Útsaumur úr öðrum textílefnum sem metravara, ræmur eða mótíf, ót.a.	5810.99	Embroidery of other textile materials, in the piece, in strips/motifs, nes
5811.00	Vatteraðar textílvörur sem metravara	5811.00	Quilted textile products in the piece

59. kafli	**Gegndreyptur, húðaður, hjúpaður eða lagskipaður textíldúkur; o.s.frv.**	**Ch. 59**	**Impregnated, coated, covered/laminated textile fabric etc.**
5901.10	Textíldúkur húðaður gúmkvoðu til nota í bókahlífar	5901.10	Textile fabrics coated with gum, of a kind used for outer covers of books
5901.90	Afritaléreft; unnið listmálunarléreft; stífur textíldúkur til hattagerðar, o.s.frv.	5901.90	Tracing cloth; prepared painting canvas; stiffened textile fabric; for hats etc
5902.10	Hjólbarðadúkur úr háþolnu garni úr næloni eða öðrum pólyamíðum	5902.10	Tire cord fabric made of nylon or other polyamides high tenacity yarns
5902.20	Hjólbarðadúkur úr háþolnu garni úr pólýesterum	5902.20	Tire cord fabric made of polyester high tenacity yarns
5902.90	Hjólbarðadúkur úr háþolnu garni úr viskósurayoni	5902.90	Tire cord fabric made of viscose rayon high tenacity yarns
5903.10	Textíldúkur, gegndreyptur, húðaður, hjúpaður eða lagskipaður með pólývinýlklóríði, ót.a.	5903.10	Textile fabric impregnated, coated, covered, or laminated with polyvinyl chloride, nes
5903.20	Textíldúkur, gegndreyptur, húðaður, hjúpaður eða lagskipaður með pólýúretani, ót.a.	5903.20	Textile fabrics impregnated, coated, covered, or laminated with polyurethane, nes
5903.90	Textíldúkur, gegndreyptur, húðaður, hjúpaður eða lagskipaður með plasti, ót.a.	5903.90	Textile fabrics impregnated, coated, covered, or laminated with plastics, nes
5904.10	Línóleum, einnig tilsniðið	5904.10	Lineoleum, whether or not cut to shape
5904.91	Gólfdúkur, annar en línóleum, með grunn úr stungnum flóka eða vefleysum	5904.91	Floor coverings, other than linoleum, with a base of needleloom felt/nonwovens
5904.92	Gólfdúkur, annar en línóleum, með grunn úr öðrum textílefnum	5904.92	Floor coverings, other than linoleum, with other textile base
5905.00	Veggfóður úr textílefni	5905.00	Textile wall coverings
5906.10	Gúmmíborið textíllímband, ekki meira en 20 cm á breidd	5906.10	Rubberised textile adhesive tape of a width not exceeding 20 cm
5906.91	Gúmmíborinn textíldúkur, prjónaður eða heklaður, ót.a.	5906.91	Rubberised textile knitted or crocheted fabrics, nes
5906.99	Gúmmíborinn textíldúkur, ót.a.	5906.99	Rubberised textile fabrics, nes
5907.00	Textíldúkur, gegndreyptur, húðaður eða hjúpaður, ót.a.; máluð tjöld (t.d. leiktjöld)	5907.00	Textile fabric impregnated, coated, covered, nes; painted canvas (e.g. threatrical scenery)
5908.00	Kveikir úr textílefni í lampa, ofna, o.s.frv.; glóðarsokkar og prjónað glóðarnetefni	5908.00	Textile wicks for lamps, stoves, etc; gas mantles & knitted gas mantle fabric
5909.00	Vatnsslöngur og áþekkar slöngur úr textílefni	5909.00	Textile hosepiping and similar textile tubing
5910.00	Belti eða reimar fyrir drifbúnað eða færibönd, úr textílefni	5910.00	Transmission or conveyor belts or belting of textile material
5911.10	Textíldúkur til nota í kembi og áþekkur dúkur til annarra tækninota	5911.10	Textile fabrics used for card clothing, and similar fabric for technical uses
5911.20	Textílkvarnagrisja, einnig fullgerð	5911.20	Textile bolting cloth, whether or not made up
5911.31	Textíldúkur til nota í pappírsgerðarvélum eða áþekkum vélum, að þyngd minna en 650 g/m2	5911.31	Textile fabrics used in paper-making or similar machines, <650 g/m^2
5911.32	Textíldúkur til nota í pappírsgerðarvélum eða áþekkum vélum, að þyngd 650 g/m^2 eða meira	5911.32	Textile fabrics used in paper-making or similar machine, weighing >/=650 g/m^2

5911.40	Textílsíudúkur til nota í olíupressur eða þess háttar, einnig úr mannshári	5911.40	Textile straing cloth used in oil presses or the like, including of human hair
5911.90	Textílframleiðsla og -vörur til tækninota, ót.a.	5911.90	Textile products and articles for technical uses, nes
60. kafli	**Prjónaður eða heklaður dúkur**	**Ch. 60**	**Knitted or crocheted fabrics**
6001.10	Langflosdúkur, prjónaður eða heklaður	6001.10	Long pile knitted or crocheted textile fabrics
6001.21	Lykkjuflosdúkur, prjónaður eða heklaður, úr baðmull	6001.21	Looped pile knitted or crocheted fabrics, of cotton
6001.22	Lykkjuflosdúkur, prjónaður eða heklaður, úr tilbúnum trefjum	6001.22	Looped pile knitted or crocheted fabrics, of man-made fibres
6001.29	Lykkjuflosdúkur, prjónaður eða heklaður, úr öðrum textílefnum	6001.29	Looped pile knitted or crocheted fabrics, of other textile materials
6001.91	Flosdúkur, prjónaður eða heklaður, úr baðmull, ót.a.	6001.91	Pile knitted or crocheted fabrics, of cotton, nes
6001.92	Flosdúkur, prjónaður eða heklaður, úr tilbúnum trefjum, ót.a.	6001.92	Pile knitted or crocheted fabrics, of man-made fibres, nes
6001.99	Flosdúkur, prjónaður eða heklaður, úr öðrum textílefnum, ót.a.	6001.99	Pile knitted or crocheted fabrics, of other textile materials, nes
6002.10	Prjónaður eða heklaður dúkur, ekki meira en 30 cm á breidd og í er 5% eða meira að þyngd af teygjugarni eða gúmmíþræði, ót.a.	6002.10	Knitted or crocheted textile fabric, with </=30 cm, >/=5% of elastomeric/rubber, nes
6002.20	Prjónaður eða heklaður dúkur, ekki meira en 30 cm á breidd, ót.a.	6002.20	Knitted or crocheted textile fabrics, of a width not exceeding 30 cm, nes
6002.30	Prjónaður eða heklaður dúkur, meira en 30 cm á breidd og í er 5% eða meira að þyngd af teygjugarni eða gúmmíþræði, ót.a.	6002.30	Knitted/crocheted tex fabric, width > 30 cm, >/=5% of elastomeric/rubber, nes
6002.41	Dúkur, uppistöðuprjónaður úr ull eða fíngerðu dýrahári, ót.a.	6002.41	Warp knitted fabrics, of wool or fine animal hair, nes
6002.42	Dúkur, uppistöðuprjónaður úr baðmull, ót.a.	6002.42	Warp knitted fabrics, of cotton, nes
6002.43	Dúkur, uppistöðuprjónaður úr tilbúnum trefjum, ót.a.	6002.43	Warp knitted fabrics, of man-made fibres, nes
6002.49	Dúkur, uppistöðuprjónaður úr öðru efni, ót.a.	6002.49	Warp knitted fabrics, of other materials, nes
6002.91	Prjónaður eða heklaður dúkur úr ull eða fíngerðu dýrahári, ót.a.	6002.91	Knitted or crocheted fabrics, of wool or of fine animal hair, nes
6002.92	Prjónaður eða heklaður dúkur úr baðmull, ót.a.	6002.92	Knitted or crocheted fabrics, of cotton, nes
6002.93	Prjónaður eða heklaður dúkur úr tilbúnum trefjum, ót.a.	6002.93	Knitted or crocheted fabrics, of man-made fibres, nes
6002.99	Prjónaður eða heklaður dúkur úr öðru efni, ót.a.	6002.99	Knitted or crocheted fabrics, of other materials, nes
61. kafli	**Fatnaður og fylgihlutir, prjónað eða heklað**	**Ch. 61**	**Articles of apparel & clothing accessories, knitted or crocheted**
6101.10	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur karla eða drengja, úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6101.10	Mens/boys overcoats, anoraks etc, of wool or fine animal hair, knitted
6101.20	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur karla eða drengja, úr baðmull, prjónað	6101.20	Mens/boys overcoats, anoraks etc, of cotton, knitted

6101.30	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur karla eða drengja, úr tilbúnum trefjum, prjónað	6101.30 Mens/boys overcoats, anoraks etc, of man-made fibres, knitted
6101.90	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur karla eða drengja, úr öðrum textílefnum, prjónað	6101.90 Mens/boys overcoats, anoraks etc, of other textile materials, knitted
6102.10	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur kvenna eða telpna, úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6102.10 Womens/girls overcoats, anoraks etc, of wool or fine animal hair, knitted
6102.20	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur kvenna eða telpna, úr baðmull, prjónað	6102.20 Womens/girls overcoats, anoraks etc, of cotton, knitted
6102.30	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur kvenna eða telpna, úr tilbúnum trefjum, prjónað	6102.30 Womens/girls overcoats, anoraks etc, of man-made fibres, knitted
6102.90	Yfirfrakkar, hettuúlpur og áþekkar vörur kvenna eða telpna, úr öðrum textílefnum, prjónað	6102.90 Womens/girls overcoats, anoraks etc, of other textile materials, knitted
6103.11	Jakkaföt karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6103.11 Mens/boys suits, of wool or fine animal hair, knitted
6103.12	Jakkaföt karla eða drengja úr syntetískum trefjum, prjónað	6103.12 Mens/boys suits, of synthetic fibres, knitted
6103.19	Jakkaföt karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6103.19 Mens/boys suits, of other textile materials, knitted
6103.21	Fatasamstæður karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6103.21 Mens/boys ensembles, of wool or fine animal hair, knitted
6103.22	Fatasamstæður karla eða drengja úr baðmull, prjónað	6103.22 Mens/boys ensembles, of cotton, knitted
6103.23	Fatasamstæður karla eða drengja úr syntetískum trefjum, prjónað	6103.23 Mens/boys ensembles, of synthetic fibres, knitted
6103.29	Fatasamstæður karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6103.29 Mens/boys ensembles, of other textile materials, knitted
6103.31	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6103.31 Mens/boys jackets and blazers, of wool or fine animal hair, knitted
6103.32	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr baðmull, prjónað	6103.32 Mens/boys jackets and blazers, of cotton, knitted
6103.33	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr syntetískum trefjum, prjónað	6103.33 Mens/boys jackets and blazers, of synthetic fibres, knitted
6103.39	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6103.39 Mens/boys jackets and blazers, of other textile materials, knitted
6103.41	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6103.41 Mens/boys trousers and shorts, of wool or fine animal hair, knitted
6103.42	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr baðmull, prjónað	6103.42 Mens/boys trousers and shorts, of cotton, knitted
6103.43	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr syntetískum trefjum, prjónað	6103.43 Mens/boys trousers and shorts, of synthetic fibres, knitted
6103.49	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6103.49 Mens/boys trousers and shorts, of other textile materials, knitted
6104.11	Jakkaföt kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6104.11 Womens/girls suits, of wool or fine animal hair, knitted
6104.12	Jakkaföt kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6104.12 Womens/girls suits, of cotton, knitted

6104.13	Jakkaföt kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, prjónað	6104.13	Womens/girls suits, of synthetic fibres, knitted
6104.19	Jakkaföt kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6104.19	Womens/girls suits, of other textile materials, knitted
6104.21	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6104.21	Womens/girls ensembles, of wool or fine animal hair, knitted
6104.22	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6104.22	Womens/girls ensembles, of cotton, knitted
6104.23	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, prjónað	6104.23	Womens/girls ensembles, of synthetic fibres, knitted
6104.29	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6104.29	Womens/girls ensembles, of other textile materials, knitted
6104.31	Jakkar kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6104.31	Womens/girls jackets, of wool or fine animal hair, knitted
6104.32	Jakkar kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6104.32	Womens/girls jackets, of cotton, knitted
6104.33	Jakkar kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, prjónað	6104.33	Womens/girls jackets, of synthetic fibres, knitted
6104.39	Jakkar kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6104.39	Womens/girls jackets, of other textile materials, knitted
6104.41	Kjólar kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6104.41	Womens/girls dresses, of wool or fine animal hair, knitted
6104.42	Kjólar kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6104.42	Womens/girls dresses, of cotton, knitted
6104.43	Kjólar kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, prjónað	6104.43	Womens/girls dresses, of synthetic fibres, knitted
6104.44	Kjólar kvenna eða telpna úr gervitrefjum, prjónað	6104.44	Womens/girls dresses, of artificial fibres, knitted
6104.49	Kjólar kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6104.49	Womens/girls dresses, of other textile materials, knitted
6104.51	Pils kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6104.51	Womens/girls skirts, of wool or fine animal hair, knitted
6104.52	Pils kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6104.52	Womens/girls skirts, of cotton, knitted
6104.53	Pils kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, prjónað	6104.53	Womens/girls skirts, of synthetic fibres, knitted
6104.59	Pils kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6104.59	Womens/girls skirts, of other textile materials, knitted
6104.61	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6104.61	Womens/girls trousers and shorts, of wool or fine animal hair, knitted
6104.62	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6104.62	Womens/girls trousers and shorts, of cotton, knitted
6104.63	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, prjónað	6104.63	Womens/girls trousers and shorts, of synthetic fibres, knitted
6104.69	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6104.69	Womens/girls trousers and shorts, of other textile materials, knitted
6105.10	Karla- eða drengjaskyrtur úr baðmull, prjónaðar	6105.10	Mens/boys shirts, of cotton, knitted
6105.20	Karla- eða drengjaskyrtur úr tilbúnum trefjum, prjónaðar	6105.20	Mens/boys shirts, of man-made fibres, knitted
6105.90	Karla- eða drengjaskyrtur úr öðrum textílefnum, prjónaðar	6105.90	Mens/boys shirts, of other textile materials, knitted

6106.10	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr baðmull, prjónaðar	6106.10	Womens/girls blouses and shirts, of cotton, knitted
6106.20	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, prjónaðar	6106.20	Womens/girls blouses and shirts, of man-made fibres, knitted
6106.90	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr öðrum efnum, prjónaðar	6106.90	Womens/girls blouses and shirts, of other materials, knitted
6107.11	Nærbuxur og nærhöld karla eða drengja úr baðmull, prjónað	6107.11	Mens/boys underpants and briefs, of cotton, knitted
6107.12	Nærbuxur og nærhöld karla eða drengja úr tilbúnum trefjum, prjónað	6107.12	Mens/boys underpants and briefs, of man-made fibres, knitted
6107.19	Nærbuxur og nærhöld karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6107.19	Mens/boys underpants and briefs, of other textile materials, knitted
6107.21	Náttserkir og náttföt karla eða drengja úr baðmull, prjónað	6107.21	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of cotton, knitted
6107.22	Náttserkir og náttföt karla eða drengja úr tilbúnum trefjum, prjónað	6107.22	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of man-made fibres, knitted
6107.29	Náttserkir og náttföt karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6107.29	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of other textile materials, knitted
6107.91	Baðsloppar, morgunsloppar og áþekkar vörur karla eða drengja úr baðmull, prjónað	6107.91	Mens/boys bathrobes, dressing gowns etc of cotton, knitted
6107.92	Baðsloppar, morgunsloppar og áþekkar vörur karla eða drengja úr tilbúnum trefjum, prjónað	6107.92	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of man-made fibres, knitted
6107.99	Baðsloppar, morgunsloppar og áþekkar vörur karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6107.99	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of other textile materials, knitted
6108.11	Nærpils og millipils kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, prjónað	6108.11	Womens/girls slips and petticoats, of man-made fibres, knitted
6108.19	Nærpils og millipils kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6108.19	Womens/girls slips and petticoats, of other textile materials, knitted
6108.21	Nærhöld og nærbuxur kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6108.21	Womens/girls briefs and panties, of cotton, knitted
6108.22	Nærhöld og nærbuxur kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, prjónað	6108.22	Womens/girls briefs and panties, of man-made fibres, knitted
6108.29	Nærhöld og nærbuxur kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6108.29	Womens/girls briefs and panties, of other textile materials, knitted
6108.31	Náttkjólar og náttföt kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6108.31	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of cotton, knitted
6108.32	Náttkjólar og náttföt kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, prjónað	6108.32	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of man-made fibres, knitted
6108.39	Náttkjólar og náttföt kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6108.39	Womens/girls nightdresses & pyjamas, of other textile materials, knitted
6108.91	Baðsloppar og morgunsloppar kvenna eða telpna úr baðmull, prjónað	6108.91	Womens/girls bathrobes, dressing gowns, etc, of cotton, knitted
6108.92	Baðsloppar og morgunsloppar kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, prjónað	6108.92	Womens/girls bathrobes, dressing gowns, etc, of man-made fibres, knitted
6108.99	Baðsloppar og morgunsloppar kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6108.99	Women/girls bathrobes, dressing gowns, etc, of other textile materials, knitted
6109.10	T-bolir, nærbolir og aðrir bolir úr baðmull, prjónaðir	6109.10	T-shirts, singlets and other vests, of cotton, knitted

6109.90	T-bolir, nærbolir og aðrir bolir úr öðrum textílefnum, prjónaðir	6109.90	T-shirts, singlets and other vests, of other textile materials, knitted
6110.10	Peysur, golftreyjur og áþekkar vörur úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónaðar	6110.10	Pullovers, cardigans & similar articles of wool or fine animal hair, knitted
6110.20	Peysur, golftreyjur og áþekkar vörur úr baðmull, prjónaðar	6110.20	Pullovers, cardigans and similar articles of cotton, knitted
6110.30	Peysur, golftreyjur og áþekkar vörur úr tilbúnum trefjum, prjónaðar	6110.30	Pullovers, cardigans and similar articles of man-made fibres, knitted
6110.90	Peysur, golftreyjur og áþekkar vörur úr öðrum textílefnum, prjónaðar	6110.90	Pullovers, cardigans & similar articles of other textile materials, knitted
6111.10	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6111.10	Babies garments & clothing accessories of wool or fine animal hair, knitted
6111.20	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr baðmull, prjónað	6111.20	Babies garments and clothing accessories of cotton, knitted
6111.30	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr tilbúnum trefjum, prjónað	6111.30	Babies garments and clothing accessories of synthetic fibres, knitted
6111.90	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr öðrum textílefnum, prjónað	6111.90	Babies garments & clothing accessories of other textile materials, knitted
6112.11	Æfingagallar úr baðmull, prjónað	6112.11	Track suits, of cotton, knitted
6112.12	Æfingagallar úr syntetískum trefjum, prjónað	6112.12	Track suits, of synthetic fibres, knitted
6112.19	Æfingagallar úr öðrum textílefnum, prjónað	6112.19	Track suits, of other textile materials, knitted
6112.20	Skíðagallar úr textílefnum, prjónað	6112.20	Ski suits, of textile materials, knitted
6112.31	Sundföt karla eða drengja úr syntetískum trefjum, prjónað	6112.31	Mens/boys swimwear, of synthetic fibres, knitted
6112.39	Sundföt karla eða drengja úr öðrum textílefnum, prjónað	6112.39	Mens/boys swimwear, of other textile materials, knitted
6112.41	Sundföt kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, prjónað	6112.41	Womens/girls swimwear, of synthetic fibres, knitted
6112.49	Sundföt kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, prjónað	6112.49	Womens/girls swimwear, of other textile materials, knitted
6113.00	Fatnaður fullgerður úr gegndreyptum, húðuðum, hjúpuðum eða lagskipuðum dúk, prjónuðum	6113.00	Garments made up of impregnated, coated, covered or laminated textile knitted fabric
6114.10	Fatnaður, ót.a., úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6114.10	Garments nes, of wool or fine animal hair, knitted
6114.20	Fatnaður, ót.a., úr baðmull, prjónað	6114.20	Garments nes, of cotton, knitted
6114.30	Fatnaður, ót.a., úr tilbúnum trefjum, prjónað	6114.30	Garments nes, of man-made fibres, knitted
6114.90	Fatnaður, ót.a., úr öðrum textílefnum, prjónað	6114.90	Garments nes, of other textile materials, knitted
6115.11	Sokkabuxur og heilsokkar úr syntetískum trefjum sem mælist á einþráða garn minna en 67 desítex, prjónað	6115.11	Panty hose & tights, of synthetic fibre yarns <67 dtex/single yarn knitted
6115.12	Sokkabuxur og heilsokkar úr syntetísku trefjagarni sem mælist á einþráða garn 67 desítex eða meira, prjónað	6115.12	Panty hose & tights, of synthetic fibre yarns >/=67 dtex/single yarn knitted
6115.19	Sokkabuxur og heilsokkar úr öðrum textílefnum, prjónað	6115.19	Panty hose and tights, of other textile materials, knitted
6115.20	Heil- eða hálfsokkar kvenna úr textílgarni sem mælist á einþráða garn minna en 67 desítex, prjónað	6115.20	Women full-l/knee-l hosiery, of textile yarn <67 dtex/single yarn knitted

6115.91	Sokkar, ót.a., úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6115.91	Hosiery nes, of wool or fine animal hair, knitted
6115.92	Sokkar, ót.a., úr baðmull, prjónað	6115.92	Hosiery nes, of cotton, knitted
6115.93	Sokkar, ót.a., úr syntetískum trefjum, prjónað	6115.93	Hosiery nes, of synthetic fibres, knitted
6115.99	Sokkar, ót.a., úr öðrum textílefnum, prjónað	6115.99	Hosiery nes, of other textile materials, knitted
6116.10	Hanskar, gegndreyptir, húðaðir eða hjúpaðir með plasti eða gúmmíi, prjónað	6116.10	Gloves impregnated, coated or covered with plastics or rubber, knitted
6116.91	Hanskar, belgvettlingar og vettlingar, ót.a., úr ull eða fíngerðu dýrahári, prjónað	6116.91	Gloves, mittens and mitts, nes, of wool or fine animal hair, knitted
6116.92	Hanskar, belgvettlingar og vettlingar, ót.a., úr baðmull, prjónað	6116.92	Gloves, mittens and mitts, nes, of cotton, knitted
6116.93	Hanskar, belgvettlingar og vettlingar, ót.a., úr syntetískum trefjum, prjónað	6116.93	Gloves, mittens and mitts, nes, of synthetic fibres, knitted
6116.99	Hanskar, belgvettlingar og vettlingar, ót.a., úr öðrum textílefnum, prjónað	6116.99	Gloves, mittens and mitts, nes, of other textile materials, knitted
6117.10	Sjöl, klútar, slör og þess háttar úr textílefnum, prjónað	6117.10	Shawls, scarves, veils and the like, of textile materials, knitted
6117.20	Bindi, slaufur og slifsi úr textílefnum, prjónað	6117.20	Ties, bow ties and cravats, of textile materials, knitted
6117.80	Fylgihlutir fatnaðar, ót.a., úr textílefnum, prjónað	6117.80	Clothing accessories nes, of textile materials, knitted
6117.90	Hlutar til fatnaðar eða fylgihluta úr textílefnum, prjónað	6117.90	Parts of garments/of clothing accessories, of textile materials, knitted
62. kafli	**Fatnaður og fylgihlutir, ekki prjónað eða heklað**	**Ch. 62**	**Articles of apparel & clothing access, not knitted/crocheted**
6201.11	Yfirfrakkar karla eða drengja og áþekkar vörur úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6201.11	Mens/boys overcoats & similar articles of wool/fine animal hair, not knitted
6201.12	Yfirfrakkar karla eða drengja og áþekkar vörur úr baðmull, ekki prjónað	6201.12	Mens/boys overcoats and similar articles of cotton, not knitted
6201.13	Yfirfrakkar karla eða drengja og áþekkar vörur úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6201.13	Mens/boys overcoats & similar articles of man-made fibres, not knitted
6201.19	Yfirfrakkar karla eða drengja og áþekkar vörur úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6201.19	Mens/boys overcoats & similar articles of other textile materials, not knitted
6201.91	Hettuúlpur karla eða drengja og áþekkar vörur úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6201.91	Mens/boys anoraks & similar articles, of wool/fine animal hair, not knitted
6201.92	Hettuúlpur karla eða drengja og áþekkar vörur úr baðmull, ekki prjónað	6201.92	Mens/boys anoraks and similar articles, of cotton, not knitted
6201.93	Hettuúlpur karla eða drengja og áþekkar vörur úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6201.93	Mens/boys anoraks and similar articles, of man-made fibres, not knitted
6201.99	Hettuúlpur karla eða drengja og áþekkar vörur úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6201.99	Mens/boys anoraks & similar articles, of other textile materials, not knitted

6202.11	Yfirfrakkar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6202.11 Womens/girls overcoats & similar articles of wool/fine animal hair not knitted
6202.12	Yfirfrakkar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr baðmull, ekki prjónað	6202.12 Womens/girls overcoats and similar articles of cotton, not knitted
6202.13	Yfirfrakkar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6202.13 Womens/girls overcoats & similar articles of man-made fibres, not knitted
6202.19	Yfirfrakkar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6202.19 Womens/girls overcoats & similar articles of other textile materials, not knitted
6202.91	Hettuúlpur kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6202.91 Womens/girls anoraks & similar article of wool/fine animal hair, not knitted
6202.92	Hettuúlpur kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr baðmull, ekki prjónað	6202.92 Womens/girls anoraks and similar article of cotton, not knitted
6202.93	Hettuúlpur kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6202.93 Womens/girls anoraks & similar article of man-made fibres, not knitted
6202.99	Hettuúlpur kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6202.99 Womens/girls anoraks & similar article of other textile materials, not knitted
6203.11	Jakkaföt karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6203.11 Mens/boys suits, of wool or fine animal hair, not knitted
6203.12	Jakkaföt karla eða drengja úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6203.12 Mens/boys suits, of synthetic fibres, not knitted
6203.19	Jakkaföt karla eða drengja úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6203.19 Mens/boys suits, of other textile materials, not knitted
6203.21	Fatasamstæður karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6203.21 Mens/boys ensembles, of wool or fine animal hair, not knitted
6203.22	Fatasamstæður karla eða drengja úr baðmull, ekki prjónað	6203.22 Mens/boys ensembles, of cotton, not knitted
6203.23	Fatasamstæður karla eða drengja úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6203.23 Mens/boys ensembles, of synthetic fibres, not knitted
6203.29	Fatasamstæður karla eða drengja úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6203.29 Mens/boys ensembles, of other textile materials, not knitted
6203.31	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6203.31 Mens/boys jackets and blazers, of wool or fine animal hair, not knitted
6203.32	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr baðmull, ekki prjónað	6203.32 Mens/boys jackets and blazers, of cotton, not knitted
6203.33	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6203.33 Mens/boys jackets and blazers, of synthetic fibres, not knitted
6203.39	Jakkar og sportjakkar karla eða drengja úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6203.39 Mens/boys jackets and blazers, of other textile materials, not knitted
6203.41	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6203.41 Mens/boys trousers and shorts, of wool or fine animal hair, not knitted

6203.42	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr baðmull, ekki prjónað	6203.42	Mens/boys trousers and shorts, of cotton, not knitted
6203.43	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6203.43	Mens/boys trousers and shorts, of synthetic fibres, not knitted
6203.49	Buxur og stuttbuxur karla eða drengja úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6203.49	Mens/boys trousers and shorts, of other textile materials, not knitted
6204.11	Jakkaföt kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6204.11	Womens/girls suits, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.12	Jakkaföt kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónað	6204.12	Womens/girls suits, of cotton, not knitted
6204.13	Jakkaföt kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6204.13	Womens/girls suits, of synthetic fibres, not knitted
6204.19	Jakkaföt kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6204.19	Womens/girls suits, of other textile materials, not knitted
6204.21	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6204.21	Womens/girls ensembles, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.22	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónað	6204.22	Womens/girls ensembles, of cotton, not knitted
6204.23	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6204.23	Womens/girls ensembles, of synthetic fibres, not knitted
6204.29	Fatasamstæður kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6204.29	Womens/girls ensembles, of other textile materials, not knitted
6204.31	Jakkar kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6204.31	Womens/girls jackets, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.32	Jakkar kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónað	6204.32	Womens/girls jackets, of cotton, not knitted
6204.33	Jakkar kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6204.33	Womens/girls jackets, of synthetic fibres, not knitted
6204.39	Jakkar kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6204.39	Womens/girls jackets, of other textile materials, not knitted
6204.41	Kjólar kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6204.41	Womens/girls dresses, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.42	Kjólar kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónað	6204.42	Womens/girls dresses, of cotton, not knitted
6204.43	Kjólar kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6204.43	Womens/girls dresses, of synthetic fibres, not knitted
6204.44	Kjólar kvenna eða telpna úr gervitrefjum, ekki prjónað	6204.44	Womens/girls dresses, of artificial fibres, not knitted
6204.49	Kjólar kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6204.49	Womens/girls dresses, of other textile materials, not knitted
6204.51	Pils kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6204.51	Womens/girls skirts, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.52	Pils kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónað	6204.52	Womens/girls skirts, of cotton, not knitted
6204.53	Pils kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6204.53	Womens/girls skirts, of synthetic fibres, not knitted
6204.59	Pils kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6204.59	Womens/girls skirts, of other textile materials, not knitted
6204.61	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6204.61	Womens/girls trousers & shorts, of wool or fine animal hair, not knitted
6204.62	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónað	6204.62	Womens/girls trousers and shorts, of cotton, not knitted

6204.63	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6204.63	Womens/girls trousers and shorts, of synthetic fibres, not knitted
6204.69	Buxur og stuttbuxur kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6204.69	Womens/girls trousers & shorts, of other textile materials, not knitted
6205.10	Karla- eða drengjaskyrtur úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónaðar	6205.10	Mens/boys shirts, of wool or fine animal hair, not knitted
6205.20	Karla- eða drengjaskyrtur úr baðmull, ekki prjónaðar	6205.20	Mens/boys shirts, of cotton, not knitted
6205.30	Karla- eða drengjaskyrtur úr tilbúnum trefjum, ekki prjónaðar	6205.30	Mens/boys shirts, of man-made fibres, not knitted
6205.90	Karla- eða drengjaskyrtur úr öðrum textílefnum, ekki prjónaðar	6205.90	Mens/boys shirts, of other textile materials, not knitted
6206.10	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr silki eða silkiúrgangi, ekki prjónaðar	6206.10	Womens/girls blouses and shirts, of silk or silk waste, not knitted
6206.20	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónaðar	6206.20	Womens/girls blouses & shirts, of wool or fine animal hair, not knitted
6206.30	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónaðar	6206.30	Womens/girls blouses and shirts, of cotton, not knitted
6206.40	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, ekki prjónaðar	6206.40	Womens/girls blouses and shirts, of man-made fibres, not knitted
6206.90	Blússur og skyrtur kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónaðar	6206.90	Womens/girls blouses and shirts, of other textile materials, not knitted
6207.11	Nærbuxur og nærhöld karla eða drengja úr baðmull, ekki prjónað	6207.11	Mens/boys underpants and briefs, of cotton, not knitted
6207.19	Nærbuxur og nærhöld karla eða drengja úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6207.19	Mens/boys underpants and briefs, of other textile materials, not knitted
6207.21	Náttserkir og náttföt karla eða drengja úr baðmull, ekki prjónað	6207.21	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of cotton, not knitted
6207.22	Náttserkir og náttföt karla eða drengja úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6207.22	Mens/boys nightshirts and pyjamas, of man-made fibres, not knitted
6207.29	Náttserkir og náttföt karla eða drengja úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6207.29	Mens/boys nightshirts & pyjamas, of other textile materials, not knitted
6207.91	Baðsloppar, morgunsloppar og áþekkar vörur karla eða drengja úr baðmull, ekki prjónað	6207.91	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of cotton, not knitted
6207.92	Baðsloppar, morgunsloppar og áþekkar vörur karla eða drengja úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6207.92	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of man-made fibres, not knitted
6207.99	Baðsloppar, morgunsloppar og áþekkar vörur karla eða drengja úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6207.99	Mens/boys bathrobes, dressing gowns, etc of other textile materials, not knitted
6208.11	Nærpils og millipils kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6208.11	Womens/girls slips and petticoats, of man-made fibres, not knitted
6208.19	Nærpils og millipils kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6208.19	Womens/girls slips & petticoats, of other textile materials, not knitted
6208.21	Náttkjólar og náttföt kvenna eða telpna úr baðmull, ekki prjónað	6208.21	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of cotton, not knitted
6208.22	Náttkjólar og náttföt kvenna eða telpna úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6208.22	Womens/girls nightdresses and pyjamas, of man-made fibres, not knitted

6208.29	Náttkjólar og náttföt kvenna eða telpna úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6208.29	Womens/girls nightdresses & pyjamas, of other textile materials, not knitted
6208.91	Nærbuxur, baðsloppar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr baðmull, ekki prjónað	6208.91	Womens/girls panties, bathrobes, etc, of cotton, not knitted
6208.92	Nærbuxur, baðsloppar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6208.92	Womens/girls panties, bathrobes, etc, of man-made fibres, not knitted
6208.99	Nærbuxur, baðsloppar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6208.99	Womens/girls panties, bathrobes, etc, of other textile materials, not knitted
6209.10	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6209.10	Babies garments & clothing accessories of wool or fine animal hair, not knitted
6209.20	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr baðmull, ekki prjónað	6209.20	Babies garments and clothing accessories of cotton, not knitted
6209.30	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6209.30	Babies garments & clothing accessories of synthetic fibres, not knitted
6209.90	Ungbarnafatnaður og fylgihlutir úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6209.90	Babies garments & clothing accessories of other textile materials, not knitted
6210.10	Fatnaður fullgerður úr flóka og textílvefleysu	6210.10	Garments made up of textile felts and of nonwoven textile fabrics
6210.20	Yfirfrakkar karla eða drengja og áþekkar vörur úr gegndreyptum, húðuðum, hjúpuðum o.þ.h. ofnum textíldúk	6210.20	Mens/boys overcoats & similar articles of impregnated, coated, covered, etc, textile woven fabric
6210.30	Yfirfrakkar kvenna eða telpna og áþekkar vörur úr gegndreyptum, húðuðum, hjúpuðum o.þ.h. ofnum textíldúk	6210.30	Womens/girls overcoats & similar articles, of impregnated, coated, textile woven fabric
6210.40	Fatnaður karla eða drengja, ót.a., úr gegndreyptum, húðuðum, hjúpuðum o.þ.h. ofnum textíldúk	6210.40	Mens/boys garments nes, made up of impregnated, coated, covered, etc, textile woven fabric
6210.50	Fatnaður kvenna eða telpna, ót.a., úr gegndreyptum, húðuðum, hjúpuðum o.þ.h. ofnum textíldúk	6210.50	Womens/girls garments nes, of impregnated, coated, covered, etc, textile woven fabric
6211.11	Sundföt karla eða drengja úr textílefnum, ekki prjónað	6211.11	Mens/boys swimwear, of textile materials not knitted
6211.12	Sundföt kvenna eða telpna úr textílefnum, ekki prjónað	6211.12	Womens/girls swimwear, of textile materials, not knitted
6211.20	Skíðagallar úr textílefnum, ekki prjónað	6211.20	Ski suits, of textile materials, not knitted
6211.31	Fatnaður karla eða drengja, ót.a., úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6211.31	Mens/boys garments nes, of wool or fine animal hair, not knitted
6211.32	Fatnaður karla eða drengja, ót.a., úr baðmull, ekki prjónað	6211.32	Mens/boys garments nes, of cotton, not knitted
6211.33	Fatnaður, karla eða drengja, ót.a., úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6211.33	Mens/boys garments nes, of man-made fibres, not knitted
6211.39	Fatnaður karla eða drengja, ót.a., úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6211.39	Mens/boys garments nes, of other textile materials, not knitted
6211.41	Fatnaður kvenna eða telpna, ót.a., úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6211.41	Womens/girls garments nes, of wool or fine animal hair, not knitted

6211.42	Fatnaður kvenna eða telpna, ót.a., úr baðmull, ekki prjónað	6211.42	Womens/girls garments nes, of cotton, not knitted
6211.43	Fatnaður, kvenna eða telpna, ót.a., úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6211.43	Womens/girls garments nes, of man-made fibres, not knitted
6211.49	Fatnaður kvenna eða telpna, ót.a., úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6211.49	Womens/girls garments nes, of other textile materials, not knitted
6212.10	Brjóstahöld og hlutar til þeirra úr textílefnum	6212.10	Brassieres and parts thereof, of textile materials
6212.20	Magabelti, mjaðmabelti og hlutar til þeirra úr textílefnum	6212.20	Girdles, panty girdles and parts thereof, of textile materials
6212.30	Lífstykki og hlutar til þeirra úr textílefnum	6212.30	Corselettes and parts thereof, of textile materials
6212.90	Lífstykki, axlabönd og hlutar til þeirra úr textílefnum	6212.90	Corsets, braces & similar articles & parts thereof, of textile materials
6213.10	Vasaklútar úr silki eða silkiúrgangi, ekki prjónað	6213.10	Handkerchiefs, of silk or silk waste, not knitted
6213.20	Vasaklútar úr baðmull, ekki prjónað	6213.20	Handkerchiefs, of cotton, not knitted
6213.90	Vasaklútar úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6213.90	Handkerchiefs, of other textile materials, not knitted
6214.10	Sjöl, klútar, slæður og þess háttar úr silki eða silkiúrgangi, ekki prjónað	6214.10	Shawls, scarves, veils and the like, of silk or silk waste, not knitted
6214.20	Sjöl, klútar, slæður og þess háttar úr ull eða fíngerðu dýrahári, ekki prjónað	6214.20	Shawls, scarves, veils & the like, of wool or fine animal hair, not knitted
6214.30	Sjöl, klútar, slæður og þess háttar úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6214.30	Shawls, scarves, veils and the like, of synthetic fibres, not knitted
6214.40	Sjöl, klútar, slæður og þess háttar úr gervitrefjum, ekki prjónað	6214.40	Shawls, scarves, veils and the like, of artificial fibres, not knitted
6214.90	Sjöl, klútar, slæður og þess háttar úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6214.90	Shawls, scarves, veils & the like, of other textile materials, not knitted
6215.10	Bindi, slaufur og slifsi úr silki eða silkiúrgangi, ekki prjónað	6215.10	Ties, bow ties and cravats, of silk or silk waste, not knitted
6215.20	Bindi, slaufur og slifsi úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6215.20	Ties, bow ties and cravats, of man-made fibres, not knitted
6215.90	Bindi, slaufur og slifsi úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6215.90	Ties, bow ties and cravats, of other textile materials, not knitted
6216.00	Hanskar, belgvettlingar og vettlingar, ót.a., úr textílefnum, ekki prjónað	6216.00	Gloves, mittens and mitts, of textile materials, not knitted
6217.10	Fylgihlutir fatnaðar, ót.a., úr textílefnum, ekki prjónað	6217.10	Clothing accessories nes, of textile materials, not knitted
6217.90	Hlutar fatnaðar eða fylgihluta, ót.a., úr textílefnum, ekki prjónað	6217.90	Parts of garments or of clothing accessories nes, of textile materials, not knitted.
63. kafli	**Aðrar fullgerðar textílvörur; samstæður; notaður fatnaður og þess háttar**	**Ch. 63**	**Other made up textile articles; sets; worn clothing etc.**
6301.10	Rafmagnsábreiður úr textílefnum	6301.10	Electric blankets, of textile materials
6301.20	Ábreiður (þó ekki rafmagnsábreiður) og ferðateppi, úr ull eða fíngerðu dýrahári	6301.20	Blankets (other than electric) & travelling rugs, of wool or fine animal hair
6301.30	Ábreiður (þó ekki rafmagnsábreiður) og ferðateppi, úr baðmull	6301.30	Blankets (other than electric) and travelling rugs, of cotton
6301.40	Ábreiður (þó ekki rafmagnsábreiður) og ferðateppi, úr syntetískum trefjum	6301.40	Blankets (other than electric) and travelling rugs, of synthetic fibres

6301.90	Ábreiður (þó ekki rafmagnsábreiður) og ferðateppi, úr öðrum textílefnum	6301.90	Blankets (other than electric) and travelling rugs, of other textile materials
6302.10	Sængurlín úr textílefnum, prjónað eða heklað	6302.10	Bed linen, of textile knitted or crocheted materials
6302.21	Sængurlín úr baðmull, þrykkt, ekki prjónað	6302.21	Bed linen, of cotton, printed, not knitted
6302.22	Sængurlín úr tilbúnum trefjum, þrykkt, ekki prjónað	6302.22	Bed linen, of man-made fibres, printed, not knitted
6302.29	Sængurlín úr öðrum textílefnum, þrykkt, ekki prjónað	6302.29	Bed linen, of other textile materials, printed, not knitted
6302.31	Sængurlín úr baðmull, ót.a.	6302.31	Bed linen, of cotton, nes
6302.32	Sængurlín úr tilbúnum trefjum, ót.a.	6302.32	Bed linen, of man-made fibres, nes
6302.39	Sængurlín úr öðrum textílefnum, ót.a.	6302.39	Bed linen, of other textile materials, nes
6302.40	Borðlín úr textílefnum, prjónað eða heklað	6302.40	Table linen, of textile knitted or crocheted materials
6302.51	Borðlín úr baðmull, ekki prjónað	6302.51	Table linen, of cotton, not knitted
6302.52	Borðlín úr hör, ekki prjónað	6302.52	Table linen, of flax, not knitted
6302.53	Borðlín úr tilbúnum trefjum, ekki prjónað	6302.53	Table linen, of man-made fibres, not knitted
6302.59	Borðlín úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6302.59	Table linen, of other textile materials, not knitted
6302.60	Baðlín og eldhúslín, úr frottéefni eða áþekkum frottédúk, úr baðmull	6302.60	Toilet & kitchen linen, of terry towelling or similar terry fabric, of cotton
6302.91	Baðlín og eldhúslín úr baðmull, ót.a.	6302.91	Toilet and kitchen linen, of cotton, nes
6302.92	Baðlín og eldhúslín úr hör	6302.92	Toilet and kitchen linen, of flax
6302.93	Baðlín og eldhúslín úr tilbúnum trefjum	6302.93	Toilet and kitchen linen, of man-made fibres
6302.99	Baðlín og eldhúslín úr öðrum textílefnum	6302.99	Toilet and kitchen linen, of other textile materials
6303.11	Gluggatjöld, stórísar, innanhústjöld og gluggatjöld kappar eða rúmsvuntur, úr baðmull, prjónað	6303.11	Curtains, drapes, interior blinds & curtain or bed valances, of cotton, knitted
6303.12	Gluggatjöld, stórísar, innanhústjöld og gluggatjöld kappar eða rúmsvuntur, úr syntetískum trefjum, prjónað	6303.12	Curtains, drapes, interior blinds & curtain/bed valances, of synthetic fibre, knitted
6303.19	Gluggatjöld, stórísar, innanhústjöld og gluggatjöld kappar eða rúmsvuntur, úr öðrum textílefnum, prjónað	6303.19	Curtains, drapes, interior blinds & curtain/bed valances, other textile materials, knitted
6303.91	Gluggatjöld, stórísar, innanhústjöld og gluggatjöld kappar eða rúmsvuntur, úr baðmull, ekki prjónað	6303.91	Curtains/drapes/interior blinds & curtain/bed valances, of cotton, not knitted
6303.92	Gluggatjöld, stórísar, innanhústjöld og gluggatjöld kappar eða rúmsvuntur, úr syntetískum trefjum, ekki prjónað	6303.92	Curtains/drapes/interior blinds curtain/bed valances, of synthetic fibre, not knitted
6303.99	Gluggatjöld, stórísar, innanhústjöld og gluggatjöld kappar eða rúmsvuntur, úr öðrum textílefnum, ekki prjónað	6303.99	Curtain/drape/interior blind curtain/ bed valance, of other textile materials, not knitted
6304.11	Rúmteppi úr textílefnum, ót.a., prjónað eða heklað	6304.11	Bedspreads of textile materials, nes, knitted or crocheted
6304.19	Rúmteppi úr textílefnum, ót.a., ekki prjónuð eða hekluð	6304.19	Bedspreads of textile materials, nes, not knitted or crocheted

6304.91	Vörur í vistarverur manna, ót.a., úr textílefnum, prjónað eða heklað	6304.91	Furnishing articles nes, of textile materials, knitted or crocheted
6304.92	Vörur í vistarverur manna, ót.a., úr baðmull, ekki prjónað eða heklað	6304.92	Furnishing articles nes, of cotton, not knitted or crocheted
6304.93	Vörur í vistarverur manna, ót.a., úr syntetískum trefjum, ekki prjónað eða heklað	6304.93	Furnishing articles nes, of synthetic fibres, not knitted or crocheted
6304.99	Vörur í vistarverur manna, ót.a., úr öðrum textílefnum, ekki prjónað eða heklað	6304.99	Furnishing articles nes, of other textile materials, not knitted or crocheted
6305.10	Sekkir og pokar til umbúða um vörur úr jútu eða öðrum basttextíltrefjum	6305.10	Sacks & bags, for packing of goods, of jute or of other textile bast fibres
6305.20	Sekkir og pokar til umbúða um vörur úr baðmull	6305.20	Sacks and bags, for packing of goods, of cotton
6305.31	Sekkir og pokar til umbúða um vörur úr pólýetýlen- eða pólýprópýlenræmum	6305.31	Sacks & bags, for packing of goods, of polyethylene or polypropylene strips
6305.39	Sekkir og pokar til umbúða um vörur úr öðrum tilbúnum textílefnum	6305.39	Sacks & bags, for packing of goods, of other man-made textile materials
6305.90	Sekkir og pokar til umbúða um vörur úr öðrum textílefnum	6305.90	Sacks and bags, for packing of goods, of other textile materials
6306.11	Yfirbreiðslur, skyggni og sóltjöld úr baðmull	6306.11	Tarpaulins, awnings and sunbleached inds, of cotton
6306.12	Yfirbreiðslur, skyggni og sóltjöld úr syntetískum trefjum	6306.12	Tarpaulins, awnings and sunbleached inds, of synthetic fibres
6306.19	Yfirbreiðslur, skyggni og sóltjöld úr öðrum textílefnum	6306.19	Tarpaulins, awnings and sunbleached inds, of other textile materials
6306.21	Tjöld úr baðmull	6306.21	Tents, of cotton
6306.22	Tjöld úr syntetískum trefjum	6306.22	Tents, of synthetic fibres
6306.29	Tjöld úr öðrum textílefnum	6306.29	Tents, of other textile materials
6306.31	Segl úr syntetískum trefjum	6306.31	Sails, of synthetic fibres
6306.39	Segl úr öðrum textílefnum	6306.39	Sails, of other textile materials
6306.41	Loftdýnur úr baðmull	6306.41	Pneumatic mattresses, of cotton
6306.49	Loftdýnur úr öðrum textílefnum	6306.49	Pneumatic mattresses, of other textile materials
6306.91	Viðlegubúnaður, ót.a., úr baðmull	6306.91	Camping goods nes, of cotton
6306.99	Viðlegubúnaður, ót.a., úr öðrum textílefnum	6306.99	Camping goods nes, of other textile materials
6307.10	Gólfklútar, uppþvottaklútar, afþurrkunarklútar og áþekkir hreinsiklútar úr textílefnum	6307.10	Floor-cloths, dish-cloths, dusters & similar cleaning cloths, of textile materials
6307.20	Björgunarvesti og björgunarbelti úr textílefnum	6307.20	Life jackets and life belts, of textile materials
6307.90	Fullgerðar vörur úr textílefnum, ót.a., þ.m.t. fatasnið	6307.90	Made up articles, of textile materials, nes, including dress patterns
6308.00	Samstæður sem í er ofinn dúkur og garn til að búa til úr gólfmottur, veggteppi og þess háttar	6308.00	Sets consisting of woven fabric & yarn, for making up into rugs, tapestries etc
6309.00	Notaður fatnaður og aðrar notaðar vörur	6309.00	Worn clothing and other worn articles

Textílvörur og fatnaður í 30.-49. og 64.- 96. kafla		Textile and clothing products in Chapters 30-49, 64-96	
ST nr.	**Vörulýsing**	**HS No.**	**Product Description**
3005.90	Vatt, grisjur, bindi og áþekkar vörur	3005.90	Wadding, gauze, bandages and the like
úr 3921.12	Ofinn eða prjónaður dúkur eða vefleysa, húðuð, hjúpuð	ex 3921.12	Woven, knitted or non-woven fabrics coated, covered
úr 3921.13	eða lagskipuð með plasti	ex 3921.13	or laminated with plastics
úr 3921.90		ex 3921.90	
úr 4202.12		ex 4202.12	
úr 4202.22	Ferðatöskur, handtöskur og flatur varningur, yfirborð	ex 4202.22	Luggage, handbags and flatgoods with an outer surface
úr 4202.32	aðallega úr textílefnum	ex 4202.32	predominantly of textile materials
úr 4202.92		ex 4202.92	
úr 6405.20	Skófatnaður með sóla og yfirhluta úr ullarflóka	ex 6405.20	Footwear with soles and uppers of wool felt
úr 6406.10	Skóyfirhlutar, 50% eða meira af yfirborði úr textílefnum	ex 6406.10	Footwear uppers of which 50% or more of the external surface area is textile material
úr 6406.99	Legghlífar og ökklahlífar úr textílefnum	ex 6406.99	Leg warmers and gaiters of textile material
6501.00	Hattakollar, hattabolir og hettir úr flóka; skífur og hólkar úr flóka	6501.00	Hat-forms, hat bodies and hoods of felt; plateaux and manchons of felt
6502.00	Hattaefni, fléttað eða úr ræmum úr hvers kyns efni	6502.00	Hat-shapes, plaited or made by assembling strips of any material
6503.00	Flókahattar og annar höfuðfatnaður úr flóka	6503.00	Felt hats and other felt headgear
6504.00	Hattar og annar höfuðfatnaður, fléttað eða úr ræmum úr hvers kyns efni	6504.00	Hats & other headgear, plaited or made by assembling strips of any material
6505.90	Hattar og annar höfuðfatnaður, prjónað eða úr laufaborðum eða öðrum textílefnum	6505.90	Hats & other headgear, knitted or made up from lace, or other textile material
6601.10	Regnhlífar og sólhlífar, garðhlífar	6601.10	Umbrellas and sun umbrellas, garden type
6601.91	Aðrar gerðir regnhlífa, með innfellanlegu skafti	6601.91	Other umbrella types, telescopic shaft
6601.99	Aðrar regnhlífar	6601.99	Other umbrellas
úr 7019.10	Garn úr glertrefjum	ex 7019.10	Yarns of fibre glass
úr 7019.20	Ofinn dúkur úr glertrefjum	ex 7019.20	Woven fabrics of fibre glass
8708.21	Öryggisbelti fyrir vélknúin ökutæki	8708.21	Safety seat belts for motor vehicles
8804.00	Fallhlífar, hlutar og fylgihlutir þeirra	8804.00	Parachutes; their parts and accessories
9113.90	Úrólar, úrbönd og úrfestar úr textílefnum	9113.90	Watch straps, bands and bracelets of textile materials
úr 9404.90	Koddar og púðar úr baðmull, stungnar ábreiður, æðardúnsængur, værðarvoðir og áþekkar vörur úr textílefnum	ex 9404.90	Pillow and cushions of cotton; quilts; eiderdowns; comforters and similar articles of textile materials
9502.91	Brúðuföt	9502.91	Garments for dolls
úr 9612.10	Ofnir borðar úr tilbúnum trefjum, ekki undir 30 mm á breidd, í hylkjum	ex 9612.10	Woven ribbons, of man-made fibres, other than those measuring less than 30 mm in width and permanently put in cartridges

SAMNINGUR UM TÆKNILEGAR VIÐSKIPTAHINDRANIR

Aðilar,

sem hafa hliðsjón af Úrúgvæ-lotu marghliða viðskiptaviðræðnanna,

sem æskja þess að vinna að markmiðum GATT-samningsins frá 1994,

sem viðurkenna að alþjóðlegir staðlar og samræmismatskerfi eru mikilvæg í þessu tilliti því að þau auka skilvirkni í framleiðslu og auðvelda alþjóðaviðskipti,

sem æskja þess þar af leiðandi að hvetja til þróunar þessara alþjóðlegu staðla og samræmismatskerfa,

sem æskja þess engu að síður að sjá til þess að tæknilegar reglugerðir og staðlar, þar á meðal kröfur sem lúta að pökkun, auðkenningu og merkingu, og málsmeðferð við mat á samræmi við tæknilegar reglugerðir og staðla hindri ekki alþjóðaviðskipti að óþörfu,

sem viðurkenna að ekki skuli hindra neitt land í að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja gæði útflutnings eða vernda líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna eða umhverfið eða koma í veg fyrir villandi viðskiptahætti, að því marki sem það telur við eiga, að því tilskildu að þessum ráðstöfunum sé ekki beitt með þeim hætti að í þeim felist geðþóttabundin eða óréttlætanleg mismunun milli landa þar sem sömu aðstæður ríkja eða dulin takmörkun í alþjóðaviðskiptum og að þær séu að öðru leyti í samræmi við ákvæði þessa samnings,

sem viðurkenna að ekki skuli hindra neitt land í að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda grundvallarhagsmuni sína í öryggismálum,

sem viðurkenna mikilvægi alþjóðlegrar stöðlunar fyrir miðlun tækniþekkingar frá iðnríkjum til þróunarlanda,

sem viðurkenna að fyrir þróunarlönd geti verið sérstökum erfiðleikum bundið að útfæra og beita tæknilegum reglugerðum og stöðlum og málsmeðferð við mat á samræmi við tæknilegar reglugerðir og staðla og æskja þess að styðja þau í viðleitni sinni í þessu tilliti,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

AGREEMENT ON TECHNICAL BARRIERS TO TRADE

Members,

Having regard to the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations;

Desiring to further the objectives of GATT 1994;

Recognizing the important contribution that international standards and conformity assessment systems can make in this regard by improving efficiency of production and facilitating the conduct of international trade;

Desiring therefore to encourage the development of such international standards and conformity assessment systems;

Desiring however to ensure that technical regulations and standards, including packaging, marking and labelling requirements, and procedures for assessment of conformity with technical regulations and standards do not create unnecessary obstacles to international trade;

Recognizing that no country should be prevented from taking measures necessary to ensure the quality of its exports, or for the protection of human, animal or plant life or health, of the environment, or for the prevention of deceptive practices, at the levels it considers appropriate, subject to the requirement that they are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where the same conditions prevail or a disguised restriction on international trade, and are otherwise in accordance with the provisions of this Agreement;

Recognizing that no country should be prevented from taking measures necessary for the protection of its essential security interest;

Recognizing the contribution which international standardization can make to the transfer of technology from developed to developing countries;

Recognizing that developing countries may encounter special difficulties in the formulation and application of technical regulations and standards and procedures for assessment of conformity with technical regulations and standards, and desiring to assist them in their endeavours in this regard;

Hereby *agree* as follows:

1. gr.
Almenn ákvæði.

1.1 Almenn hugtök um stöðlun og málsmeðferð við samræmismat skulu að jafnaði hafa sömu merkingu og í skilgreiningum sem samþykktar hafa verið á vettvangi Sameinuðu þjóðanna og alþjóðlegra staðlastofnana, að teknu tilliti til þess í hvaða samhengi þau birtast og með hliðsjón af markmiði og tilgangi þessa samnings.

1.2 Engu að síður er merking hugtaka í þessum samningi eins og segir í 1. viðauka.

1.3 Ákvæði þessa samnings gilda um allar vörur, þar á meðal iðnaðar- og landbúnaðarvörur.

1.4 Ákvæði þessa samnings gilda ekki um útboðslýsingu sem opinberra stofnana vegna framleiðslu eða neyslu opinberra stofnana en um það er fjallað í samningnum um opinber innkaup í samræmi við gildissvið hans.

1.5 Ákvæði þessa samnings gilda ekki um ráðstafanir um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna eins og þær eru skilgreindar í viðauka A við samninginn um beitingu ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna.

1.6 Allar tilvísanir í þessum samningi í tæknilegar reglugerðir, staðla og málsmeðferð við samræmismat skulu túlkaðar á þann hátt að tillit sé tekið til breytinga á þeim og viðbóta við reglurnar eða þær vörur sem þær gilda um, nema um smávægilegar breytingar og viðbætur sé að ræða.

Article 1
General Provisions

1.1 General terms for standardization and procedures for assessment of conformity shall normally have the meaning given to them by definitions adopted within the United Nations system and by international standardizing bodies taking into account their context and in the light of the object and purpose of this Agreement.

1.2 However, for the purposes of this Agreement the meaning of the terms given in Annex 1 applies.

1.3 All products, including industrial and agricultural products, shall be subject to the provisions of this Agreement.

1.4 Purchasing specifications prepared by governmental bodies for production or consumption requirements of governmental bodies are not subject to the provisions of this Agreement but are addressed in the Agreement on Government Procurement, according to its coverage.

1.5 The provisions of this Agreement do not apply to sanitary and phytosanitary measures as defined in Annex A of the Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

1.6 All references in this Agreement to technical regulations, standards and conformity assessment procedures shall be construed to include any amendments thereto and any additions to the rules or the product coverage thereof, except amendments and additions of an insignificant nature.

TÆKNILEGAR REGLUGERÐIR OG STAÐLAR

2. gr.
Samning, samþykkt og beiting tæknilegra reglugerða af hálfu ríkisstofnana.

Eftirfarandi ákvæði gilda um ríkisstofnanir aðila:

2.1 Aðilar skulu sjá til þess, hvað tæknilegar reglugerðir varðar, að innfluttar vörur frá yfirráðasvæði annars aðila hljóti ekki óhagstæðari meðferð en samsvarandi vörur af innlendum uppruna og samsvarandi vörur upprunnar í öðrum löndum.

2.2 Aðilar skulu sjá til þess að tæknilegar reglugerðir séu ekki samdar, samþykktar eða þeim beitt með það í huga eða með þeim afleiðingum að þær hindri alþjóðaviðskipti að óþörfu. Því skulu tæknilegar reglugerðir ekki hindra viðskipti meira en nauðsyn krefur til að lögmæt

TECHNICAL REGULATIONS AND STANDARDS

Article 2
Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations by Central Government Bodies

With respect to their central government bodies:

2.1 Members shall ensure that in respect of technical regulations, products imported from the territory of any Member shall be accorded treatment no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

2.2 Members shall ensure that technical regulations are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. For this purpose, technical regulations shall not be more trade-restrictive than necessary to fulfil a legit-

markmið náist, að teknu tilliti til áhættu sem fylgir því ef slíku markmiði verður ekki náð. Þessi lögmætu markmið eru meðal annars: kröfur um þjóðaröryggi, að koma í veg fyrir villandi viðskiptahætti, að vernda heilbrigði manna og tryggja öryggi þeirra, vernda líf og heilbrigði dýra og plantna eða vernda umhverfið. Við mat á slíkri áhættu skal meðal annars taka tillit til tiltækra vísindalegra og tæknilegra upplýsinga, viðkomandi vinnslutækni og fyrirhugaðrar notkunar vörunnar.

2.3 Ekki skal viðhalda tæknilegum reglugerðum ef aðstæður eða markmið, sem eru forsenda fyrir samþykkt þeirra, eru ekki lengur fyrir hendi eða ef unnt er að taka á breyttum aðstæðum eða markmiðum með þeim hætti að það leiði síður til viðskiptahindrana.

2.4 Ef tæknilegra reglugerða er krafist og viðeigandi alþjóðlegir staðlar eru fyrir hendi eða í þann veginn að verða tilbúnir skulu aðilar nota slíka staðla, eða viðeigandi hluta þeirra, sem grunn að tæknilegum reglugerðum sínum nema þessir alþjóðlegu staðlar eða viðeigandi hlutar þeirra séu ófullnægjandi eða óheppileg tæki til að ná þeim lögmætu markmiðum sem stefnt er að, til dæmis vegna veðurfarslegra eða landfræðilegra þátta sem hafa grundvallarþýðingu eða tæknilegra vandkvæða sem hafa grundvallarþýðingu.

2.5 Aðili sem semur, samþykkir eða beitir tæknilegri reglugerð sem kann að hafa veruleg áhrif á viðskipti annarra aðila skal færa rök fyrir henni, að beiðni annars aðila, með tilliti til ákvæða 2.-4. mgr. Þegar tæknileg reglugerð er samin, samþykkt eða henni beitt vegna eins af þeim lögmætu markmiðum sem tekin eru skýrt fram í 2. mgr. og hún er í samræmi við viðeigandi alþjóðlega staðla skal litið svo á, nema annað sannist, að hún hindri ekki alþjóðaviðskipti að óþörfu.

2.6 Aðilar skulu, með það fyrir augum að samhæfa tæknilegar reglugerðir á eins víðtækan hátt og unnt er, taka virkan þátt, eftir því sem efni og ástæður leyfa, í vinnu hlutaðeigandi alþjóðlegra staðlastofnana við að setja alþjóðlega staðla fyrir vörur sem þeir hafa annaðhvort samþykkt eða hyggjast samþykkja tæknilegar reglugerðir fyrir.

2.7 Aðilar skulu taka til velviljaðrar athugunar að staðfesta tæknilegar reglugerðir annarra aðila sem jafngildar, jafnvel þótt þær séu frábrugðnar þeirra eigin, að því tilskildu að þeir séu þess fullvissir að þessar reglugerðir séu fullnægjandi þannig að markmiðum þeirra eigin reglugerða verði náð.

imate objective, taking account of the risks non-fulfilment would create. Such legitimate objectives are, inter alia: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment. In assessing such risks, relevant elements of consideration are, inter alia: available scientific and technical information, related processing technology or intended end-uses of products.

2.3 Technical regulations shall not be maintained if the circumstances or objectives giving rise to their adoption no longer exist or if the changed circumstances or objectives can be addressed in a less trade-restrictive manner.

2.4 Where technical regulations are required and relevant international standards exist or their completion is imminent, Members shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for their technical regulations except when such international standards or relevant parts would be an ineffective or inappropriate means for the fulfilment of the legitimate objectives pursued, for instance because of fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

2.5 A Member preparing, adopting or applying a technical regulation which may have a significant effect on trade of other Members shall, upon the request of another Member, explain the justification for that technical regulation in terms of the provisions of paragraphs 2 to 4. Whenever a technical regulation is prepared, adopted or applied for one of the legitimate objectives explicitly mentioned in paragraph 2, and is in accordance with relevant international standards, it shall be rebuttably presumed not to create an unnecessary obstacle to international trade.

2.6 With a view to harmonizing technical regulations on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of international standards for products for which they either have adopted, or expect to adopt, technical regulations.

2.7 Members shall give positive consideration to accepting as equivalent technical regulations of other Members, even if these regulations differ from their own, provided they are satisfied that these regulations adequately fulfil the objectives of their own regulations.

2.8 Þar sem við á skulu aðilar tilgreina tæknilegar reglugerðir sem byggðar eru á kröfum varðandi virkni vörunnar fremur en hönnun eða tæknilega eiginleika hennar.

2.9 Ef viðeigandi alþjóðlegur staðall er ekki fyrir hendi eða tæknilegt inntak fyrirhugaðrar tæknilegrar reglugerðar er ekki í samræmi við tæknilegt inntak viðeigandi alþjóðlegra staðla og geti tæknilega reglugerðin haft veruleg áhrif á viðskipti annarra aðila skulu aðilar:

2.9.1 birta opinbera tilkynningu eins fljótt og unnt er, og með þeim hætti að þeim sem eiga hagsmuna að gæta hjá öðrum aðilum sé gert kleift að kynna sér efni hennar, um að þeir hyggist setja tiltekna tæknilega reglugerð;

2.9.2 tilkynna öðrum aðilum með milligöngu aðalskrifstofunnar um þær vörur sem fyrirhuguð tæknileg reglugerð skal taka til og tilgreina í stuttu máli markmið með og forsendu fyrir henni. Þessar tilkynningar skal senda eins fljótt og unnt er á meðan enn gefst svigrúm til að gera breytingar og taka tillit til athugasemda;

2.9.3 láta öðrum aðilum í té nákvæmar upplýsingar um eða eintök af fyrirhugaðri tæknilegri reglugerð að fenginni beiðni og, þegar unnt er, tilgreina þá hluta sem að efni til víkja frá viðkomandi alþjóðlegum stöðlum;

2.9.4 veita öðrum aðilum, án mismununar, hæfilegan frest til að leggja fram skriflegar athugasemdir, ræða þær, að fenginni beiðni, og taka tillit til þeirra og niðurstaðna úr viðræðunum.

2.10 Með fyrirvara um ákvæðin í upphafsorðum 9. mgr., ef upp kemur vandi sem brýnt er að leysa í öryggis-, heilbrigðis- eða umhverfismálum eða málum sem varða þjóðaröryggi aðila eða hætta er á að slíkur vandi komi upp hjá aðila, er þeim aðila heimilt að sleppa þeim af atriðunum, sem talin eru upp í 9. mgr., sem hann telur þörf á, að því tilskildu að sá aðili geri eftirfarandi um leið og tæknileg reglugerð er samþykkt:

2.10.1 tilkynni þegar í stað öðrum aðilum, með milligöngu aðalskrifstofunnar, um tiltekna tæknilega reglugerð og

2.8 Wherever appropriate, Members shall specify technical regulations based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

2.9 Whenever a relevant international standard does not exist or the technical content of a proposed technical regulation is not in accordance with the technical content of relevant international standards, and if the technical regulation may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

2.9.1 publish a notice in a publication at an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular technical regulation;

2.9.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed technical regulation, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;

2.9.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed technical regulation and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from relevant international standards;

2.9.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

2.10 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 9, where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 9 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of a technical regulation, shall:

2.10.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular technical regulation and the

þær vörur sem hún tekur til og tilgreini í stuttu máli markmið með og forsendu fyrir reglugerðinni, þar á meðal eðli þess vanda sem brýnt er að leysa;

2.10.2 láti öðrum aðilum í té eintök af tæknilegu reglugerðinni, að fenginni beiðni;

2.10.3 geri öðrum aðilum kleift, án mismununar, að leggja fram skriflegar athugasemdir, ræði þær að fenginni beiðni og taki tillit til þeirra og niðurstaðna úr viðræðunum.

2.11 Aðilar skulu sjá til þess að allar tæknilegar reglugerðir sem hafa verið samþykktar, séu birtar þegar í stað eða gerðar aðgengilegar á þann hátt að þeim sem eiga hagsmuna að gæta hjá öðrum aðilum sé gert kleift að kynna sér efni þeirra.

2.12 Aðilar skulu, nema vandi sé á höndum sem brýnt er að leysa eins og um getur í 10. mgr., láta hæfilegan tíma líða frá því að tæknilegar reglugerðir eru birtar og þar til þær taka gildi, til þess að framleiðendum í landi aðila sem er útflytjandi (hér eftir nefndir „útflutningsaðili"), einkum í landi aðila sem er þróunarland (hér eftir nefndur „þróunaraðildarland"), gefist svigrúm til að laga framleiðslu sína eða framleiðsluaðferðir að skilyrðum aðila sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili").

products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the technical regulation, including the nature of the urgent problems;

2.10.2 upon request, provide other Members with copies of the technical regulation;

2.10.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

2.11 Members shall ensure that all technical regulations which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

2.12 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 10, Members shall allow a reasonable interval between the publication of technical regulations and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

3. gr.

Samning, samþykkt og notkun tæknilegra reglugerða af hálfu stofnana staðbundinna stjórnvalda og óopinberra stofnana.

Eftirfarandi ákvæði gilda um stofnanir staðbundinna stjórnvalda og óopinberar stofnanir á yfirráðasvæðum aðila:

3.1 Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að þessar stofnanir fari að ákvæðum 2. gr., að undanskilinni tilkynningaskyldunni sem um getur í málsgreinum 9.2 og 10.1 í 2. gr.

3.2 Aðilar skulu sjá til þess að tilkynnt sé um tæknilegar reglugerðir staðbundinna stjórnvalda á næsta stjórnsýslustigi fyrir neðan ríkisstjórnir aðila í samræmi við ákvæði málsgreina 9.2 og 10.1 í 2. gr., með þeim fyrirvara að ekki er nauðsynlegt að tilkynna um tæknilegar reglugerðir ef tæknilegt inntak þeirra er í grundvallaratriðum það sama og í tæknilegum reglugerðum ríkisstofnana viðkomandi aðila sem áður hefur verið tilkynnt um.

Article 3

Preparation, Adoption and Application of Technical Regulations by Local Government Bodies and Non-Governmental Bodies

With respect to their local government and non-governmental bodies within their territories:

3.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure compliance by such bodies with the provisions of Article 2, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2.

3.2 Members shall ensure that the technical regulations of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 9.2 and 10.1 of Article 2, noting that notification shall not be required for technical regulations the technical content of which is substantially the same as that of previously notified technical regulations of central government bodies of the Member concerned.

3.3 Aðilar geta krafist þess að samskipti við aðra aðila, þar á meðal tilkynningar, upplýsingamiðlun, athugasemdir og viðræður, sem um getur í 9. og 10. mgr. 2. gr., fari fram með milligöngu viðkomandi ríkisstjórnar.
3.4 Aðilar skulu ekki gera ráðstafanir sem skylda eða hvetja stofnanir staðbundinna stjórnvalda eða óopinberar stofnanir á yfirráðasvæði þeirra til að grípa til aðgerða sem brjóta í bága við ákvæði 2. gr.
3.5 Aðilar bera að öllu leyti ábyrgð á því, samkvæmt ákvæðum þessa samnings, að öll ákvæði 2. gr. séu virt. Aðilar skulu móta og beita ráðstöfunum og kerfum sem stuðla að því að aðrar stofnanir en ríkisstofnanir virði ákvæði 2. gr.

4. gr.
Samning, samþykkt og notkun staðla.

4.1 Aðilar skulu sjá til þess að staðlastofnanir á vegum ríkisins staðfesti og fari að reglunum í 3. viðauka við þennan samning um góða starfshætti við samningu, samþykkt og notkun staðla (í þessum samningi nefndar „reglur um góða starfshætti"). Þeir skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að staðlastofnanir staðbundinna stjórnvalda og óopinberar staðlastofnanir á yfirráðasvæði þeirra, svo og svæðisbundnar staðlastofnanir sem þeir eða stofnanir á yfirráðasvæði þeirra eru aðilar að, staðfesti og fari að reglunum um góða starfshætti. Aðilar skulu heldur ekki gera ráðstafanir sem beint eða óbeint stuðla að því að skylda eða hvetja slíkar staðlastofnanir til að grípa til aðgerða sem brjóta í bága við reglurnar um góða starfshætti. Skyldur aðila með tilliti til þess að staðlastofnanir fari að ákvæðum í reglunum um góða starfshætti gilda án tillits til þess hvort staðlastofnun hefur staðfest reglurnar um góða starfshætti eða ekki.

4.2 Aðilar skulu viðurkenna að staðlastofnanir, sem hafa staðfest reglurnar um góða starfshætti og fara eftir þeim, fari að meginreglum þessa samnings.

3.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 9 and 10 of Article 2, to take place through the central government.
3.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies or non-governmental bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Article 2.
3.5 Members are fully responsible under this Agreement for the observance of all provisions of Article 2. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Article 2 by other than central government bodies.

Article 4
Preparation, Adoption and Application of Standards

4.1 Members shall ensure that their central government standardizing bodies accept and comply with the Code of Good Practice for the Preparation, Adoption and Application of Standards in Annex 3 to this Agreement (referred to in this Agreement as the "Code of Good Practice"). They shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that local government and non-governmental standardizing bodies within their territories, as well as regional standardizing bodies of which they or one or more bodies within their territories are members, accept and comply with this Code of Good Practice. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such standardizing bodies to act in a manner inconsistent with the Code of Good Practice. The obligations of Members with respect to compliance of standardizing bodies with the provisions of the Code of Good Practice shall apply irrespective of whether or not a standardizing body has accepted the Code of Good Practice.
4.2 Standardizing bodies that have accepted and are complying with the Code of Good Practice shall be acknowledged by the Members as complying with the principles of this Agreement.

SAMRÆMI VIÐ TÆKNILEGAR REGLUGERÐIR OG STAÐLA

5. gr.

Málsmeðferð við samræmismat á vegum ríkisstofnana.

5.1 Aðilar skulu sjá til þess að ríkisstofnanir beiti eftirfarandi ákvæðum gagnvart vörum sem eru upprunnar á yfirráðasvæðum annarra aðila þegar krafist er fullrar vissu fyrir því að samræmis við tæknilegar reglugerðir eða staðla sé gætt:

5.1.1 málsmeðferð við samræmismat sé mótuð, samþykkt og henni beitt á þann hátt að birgjar samsvarandi vara, sem eru upprunnar á yfirráðasvæðum annarra aðila, fái aðgang með eigi lakari kjörum en birgjum samsvarandi vara af innlendum uppruna, eða vara sem eru upprunnar í öðrum löndum, er boðið við sambærilegar aðstæður; í aðgangi felst réttur birgja til samræmismats samkvæmt málsmeðferðarreglunum, meðal annars sá möguleiki, þegar gert er ráð fyrir slíku samkvæmt þessari málsmeðferð, að fram fari samræmismat á framleiðslustað og að samræmismerkið fáist;

5.1.2 málsmeðferð við samræmismat sé ekki mótuð, samþykkt og henni beitt með það í huga eða með þeim afleiðingum að alþjóðaviðskipti séu hindruð að óþörfu. Þetta felur meðal annars í sér að málsmeðferð við samræmismat skal ekki vera strangari eða henni beitt með meiri festu en nauðsynlegt er til að veita innflutningsaðila næga vissu fyrir því að vörur séu í samræmi við gildandi tæknilegar reglugerðir eða staðla, að teknu tilliti til þeirrar áhættu sem því fylgir ef samræmis er ekki gætt.

5.2 Þegar ákvæðum 1. mgr. er beitt skulu aðilar sjá til þess að:

5.2.1 málsmeðferð við samræmismat sé framkvæmd og henni lokið eins fljótt og kostur er og á þann hátt að vörur, sem upprunnar eru á yfirráðasvæðum annarra aðila, hljóti ekki óhagstæðari meðferð en samsvarandi innlendar vörur;

5.2.2 birtar séu upplýsingar um hve lengi hver málsmeðferð við samræmismat

CONFORMITY WITH TECHNICAL REGULATIONS AND STANDARDS

Article 5

Procedures for Assessment of Conformity by Central Government Bodies

5.1 Members shall ensure that, in cases where a positive assurance of conformity with technical regulations or standards is required, their central government bodies apply the following provisions to products originating in the territories of other Members:

5.1.1 conformity assessment procedures are prepared, adopted and applied so as to grant access for suppliers of like products originating in the territories of other Members under conditions no less favourable than those accorded to suppliers of like products of national origin or originating in any other country, in a comparable situation; access entails suppliers' right to an assessment of conformity under the rules of the procedure, including, when foreseen by this procedure, the possibility to have conformity assessment activities undertaken at the site of facilities and to receive the mark of the system;

5.1.2 conformity assessment procedures are not prepared, adopted or applied with a view to or with the effect of creating unnecessary obstacles to international trade. This means, inter alia, that conformity assessment procedures shall not be more strict or be applied more strictly than is necessary to give the importing Member adequate confidence that products conform with the applicable technical regulations or standards, taking account of the risks non-conformity would create.

5.2 When implementing the provisions of paragraph 1, Members shall ensure that:

5.2.1 conformity assessment procedures are undertaken and completed as expeditiously as possible and in a no less favourable order for products originating in the territories of other Members than for like domestic products;

5.2.2 the standard processing period of each conformity assessment proce-

stendur venjulega yfir eða umsækjandi fái, ef hann óskar eftir því, vitneskju um þann tíma sem ætla má að hún standi yfir; þegar þar til bærri stofnun berst umsókn kanni hún þegar í stað hvort skjalfest gögn séu fullnægjandi og geri umsækjandanum nákvæma grein fyrir því ef einhverju er ábótavant; þar til bær stofnun sendi umsækjanda nákvæmar og ítarlegar niðurstöður matsins eins fljótt og auðið er til að unnt sé að gera úrbætur ef þörf krefur; jafnvel þótt umsókn sé ábótavant haldi þar til bær stofnun áfram samræmismati eftir því sem unnt er, æski umsækjandi þess og; umsækjandi fái, ef hann fer fram á það, upplýsingar um hvernig málsmeðferðinni miðar og skýringar á þeim töfum sem verða;

dure is published or that the anticipated processing period is communicated to the applicant upon request; when receiving an application, the competent body promptly examines the completeness of the documentation and informs the applicant in a precise and complete manner of all deficiencies; the competent body transmits as soon as possible the results of the assessment in a precise and complete manner to the applicant so that corrective action may be taken if necessary; even when the application has deficiencies, the competent body proceeds as far as practicable with the conformity assessment if the applicant so requests; and that, upon request, the applicant is informed of the stage of the procedure, with any delay being explained;

5.2.3 kröfur um upplýsingar takmarkist við það sem nauðsynlegt er til að meta samræmi og ákvarða gjöld;

5.2.3 information requirements are limited to what is necessary to assess conformity and determine fees;

5.2.4 trúnaðarkvaðir varðandi upplýsingar um vörur, sem upprunnar eru á yfirráðasvæðum annarra aðila, sem koma fram eða eru veittar í sambandi við samræmismat, séu virtar á sama hátt og um innlendar vörur væri að ræða og með þeim hætti að lögmætir viðskiptahagsmunir séu verndaðir;

5.2.4 the confidentiality of information about products originating in the territories of other Members arising from or supplied in connection with such conformity assessment procedures is respected in the same way as for domestic products and in such a manner that legitimate commercial interests are protected;

5.2.5 gjöld, sem eru greidd fyrir samræmismat vegna vara sem eru upprunnar á yfirráðasvæðum annarra aðila, séu sanngjörn í samanburði við þau gjöld sem heimilt er að setja upp fyrir samræmismat vegna samsvarandi vara af innlendum uppruna eða vara sem upprunnar eru í öðrum löndum, að teknu tilliti til fjarskipta, flutninga og annars kostnaðar sem rekja má til fjarlægðar milli framleiðslustaðar umsækjanda og stofnunar sem sér um samræmismat;

5.2.5 any fees imposed for assessing the conformity of products originating in the territories of other Members are equitable in relation to any fees chargeable for assessing the conformity of like products of national origin or originating in any other country, taking into account communication, transportation and other costs arising from differences between location of facilities of the applicant and the conformity assessment body;

5.2.6 staðsetning aðstöðu fyrir samræmismat og sýnatöku valdi umsækjendum eða umboðsmönnum þeirra ekki óþörfum óþægindum;

5.2.6 the siting of facilities used in conformity assessment procedures and the selection of samples are not such as to cause unnecessary inconvenience to applicants or their agents;

5.2.7 þegar forskriftum vöru er breytt í kjölfar ákvörðunar á því að hún sé í

5.2.7 whenever specifications of a product are changed subsequent to the deter-

samræmi við gildandi tæknilegar reglugerðir eða staðla takmarkist málsmeðferðin við samræmismat vegna hinnar breyttu vöru við það sem nauðsynlegt má teljast til að ákvarða hvort nægileg vissa sé fyrir því að varan sé eftir sem áður í samræmi við viðkomandi tæknilegar reglugerðir eða staðla;

5.2.8 fyrir hendi sé málsmeðferð sem gerir kleift að athuga kærur vegna beitingar málsmeðferðar við samræmismat og gera úrbætur þegar kæra reynist á rökum reist.

5.3 Ekkert í 1. og 2. mgr. kemur í veg fyrir að aðilar framkvæmi eðlilegar skyndikannanir innan yfirráðasvæða sinna.

5.4 Þegar krafist er fullrar vissu um að vörur séu í samræmi við tæknilegar reglugerðir eða staðla, og fyrir hendi eru viðeigandi leiðbeiningar eða tilmæli sem alþjóðlegar staðlastofnanir gefa út eða eru í þann veginn að ljúka við, skulu aðilar sjá til þess að ríkisstofnanir noti þær eða viðeigandi hluta þeirra sem grunn að málsmeðferð sinni við samræmismat, nema þessar leiðbeiningar eða tilmæli eða viðeigandi hlutar þeirra eigi ekki við um viðkomandi aðila og það sé útskýrt á tilhlýðilegan hátt samkvæmt beiðni meðal annars af eftirfarandi ástæðum: vegna krafna um þjóðaröryggi, að koma þurfi í veg fyrir villandi viðskiptahætti, að vernda þurfi heilbrigði manna eða tryggja öryggi þeirra og vernda líf eða heilbrigði dýra eða plantna eða umhverfi; vegna veðurfarslegra eða landfræðilegra þátta sem hafa grundvallarþýðingu og vegna tæknilegra eða skipulagslegra vandkvæða sem hafa grundvallarþýðingu.

5.5 Aðilar skulu, með það fyrir augum að samræma málsmeðferð við samræmismat á eins víðtækan hátt og unnt er, taka virkan þátt, eftir því sem efni og ástæður leyfa, í vinnu hlutaðeigandi alþjóðlegra staðlastofnana við að semja leiðbeiningar og tilmæli vegna málsmeðferðar við samræmismat.

5.6 Ef viðeigandi leiðbeiningar eða tilmæli, útgefin af alþjóðlegri staðlastofnun, eru ekki fyrir hendi eða tæknilegt inntak fyrirhugaðrar málsmeðferðar við samræmismat er ekki í samræmi við viðkomandi leiðbeiningar eða tilmæli sem alþjóðlegar staðlastofnanir gefa út og geti málsmeðferð við samræmismat haft veruleg áhrif á viðskipti annarra aðila, skulu aðilar:

5.6.1 birta opinbera tilkynningu eins fljótt

mination of its conformity to the applicable technical regulations or standards, the conformity assessment procedure for the modified product is limited to what is necessary to determine whether adequate confidence exists that the product still meets the technical regulations or standards concerned;

5.2.8 a procedure exists to review complaints concerning the operation of a conformity assessment procedure and to take corrective action when a complaint is justified.

5.3 Nothing in paragraphs 1 and 2 shall prevent Members from carrying out reasonable spot checks within their territories.

5.4 In cases where a positive assurance is required that products conform with technical regulations or standards, and relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies exist or their completion is imminent, Members shall ensure that central government bodies use them, or the relevant parts of them, as a basis for their conformity assessment procedures, except where, as duly explained upon request, such guides or recommendations or relevant parts are inappropriate for the Members concerned, for, inter alia, such reasons as: national security requirements; the prevention of deceptive practices; protection of human health or safety, animal or plant life or health, or the environment; fundamental climatic or other geographical factors; fundamental technological or infrastructural problems.

5.5 With a view to harmonizing conformity assessment procedures on as wide a basis as possible, Members shall play a full part, within the limits of their resources, in the preparation by appropriate international standardizing bodies of guides and recommendations for conformity assessment procedures.

5.6 Whenever a relevant guide or recommendation issued by an international standardizing body does not exist or the technical content of a proposed conformity assessment procedure is not in accordance with relevant guides and recommendations issued by international standardizing bodies, and if the conformity assessment procedure may have a significant effect on trade of other Members, Members shall:

5.6.1 publish a notice in a publication at

og unnt er og með þeim hætti að þeim sem eiga hagsmuna að gæta í löndum annarra aðila sé gert kleift að kynna sér efni hennar um að þeir hyggist taka upp sérstaka málsmeðferð við samræmismat;

5.6.2 tilkynna öðrum aðilum með milligöngu aðalskrifstofunnar um þær vörur sem fyrirhuguð málsmeðferð við samræmismat tekur til og tilgreina í stuttu máli markmið með og forsendu fyrir henni. Þessar tilkynningar skal senda eins fljótt og unnt er á meðan enn gefst svigrúm til að gera breytingar og taka tillit til athugasemda;

5.6.3 láta öðrum aðilum í té nákvæmar upplýsingar um eða eintök af fyrirhugaðri málsmeðferð að fenginni beiðni og, þegar unnt er, tilgreina þá hluta sem víkja í meginatriðum frá viðkomandi leiðbeiningum eða tilmælum sem alþjóðlegar staðlastofnanir gefa út;

5.6.4 veita öðrum aðilum, án mismununar, hæfilegan frest til að leggja fram skriflegar athugasemdir, ræða þær að fenginni beiðni, og taka tillit til þeirra og niðurstaðna úr viðræðunum.

5.7 Með fyrirvara um ákvæðin í upphafsorðum 6. mgr., ef upp kemur vandi sem brýnt er að leysa í öryggis-, heilbrigðis- eða umhverfismálum eða málum sem varða þjóðaröryggi eða hætta er á að slíkur vandi komi upp hjá aðila, er þeim aðila heimilt að sleppa þeim af atriðunum sem talin eru upp í 6. mgr., sem hann telur þörf á, að því tilskildu að sá aðili geri eftirfarandi um leið og málsmeðferðin er tekin upp:

5.7.1 tilkynni þegar í stað öðrum aðilum, með milligöngu aðalskrifstofunnar, um tiltekna málsmeðferð og þær vörur sem hún tekur til ásamt stuttri lýsingu á markmiði með og forsendu fyrir málsmeðferðinni, þar á meðal eðli þess vanda sem brýnt er að leysa;

5.7.2 láti öðrum aðilum í té eintök af þeim reglum sem gilda um málsmeðferðina, að fenginni beiðni;

5.7.3 geri öðrum aðilum kleift, án mismununar, að leggja fram skriflegar athugasemdir, ræði þær að fenginni

an early appropriate stage, in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with it, that they propose to introduce a particular conformity assessment procedure;

5.6.2 notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the proposed conformity assessment procedure, together with a brief indication of its objective and rationale. Such notifications shall take place at an early appropriate stage, when amendments can still be introduced and comments taken into account;

5.6.3 upon request, provide to other Members particulars or copies of the proposed procedure and, whenever possible, identify the parts which in substance deviate from relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies;

5.6.4 without discrimination, allow reasonable time for other Members to make comments in writing, discuss these comments upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.7 Subject to the provisions in the lead-in to paragraph 6, where urgent problems of safety, health, environmental protection or national security arise or threaten to arise for a Member, that Member may omit such of the steps enumerated in paragraph 6 as it finds necessary, provided that the Member, upon adoption of the procedure, shall:

5.7.1 notify immediately other Members through the Secretariat of the particular procedure and the products covered, with a brief indication of the objective and the rationale of the procedure, including the nature of the urgent problems;

5.7.2 upon request, provide other Members with copies of the rules of the procedure;

5.7.3 without discrimination, allow other Members to present their comments in writing, discuss these comments

beiðni og taki tillit til þeirra og niðurstaðna úr viðræðunum.

5.8 Aðilar skulu sjá til þess að málsmeðferð við samræmismat, sem hefur verið tekin upp, sé birt þegar í stað eða gerð aðgengileg á annan hátt sem gerir þeim sem eiga hagsmuna að gæta í löndum annarra aðila kleift að kynna sér efni hennar.

5.9 Aðilar skulu, nema vandi sé á höndum sem brýnt er að leysa, eins og um getur í 7. mgr., láta hæfilegan tíma líða frá því að kröfur um málsmeðferð við samræmismat eru birtar og þar til þær taka gildi, til þess að framleiðendum útflutningsaðila, einkum hjá þróunaraðildarlöndum, gefist svigrúm til að laga framleiðslu sína eða framleiðsluaðferðir að kröfum innflutningsaðila.

upon request, and take these written comments and the results of these discussions into account.

5.8 Members shall ensure that all conformity assessment procedures which have been adopted are published promptly or otherwise made available in such a manner as to enable interested parties in other Members to become acquainted with them.

5.9 Except in those urgent circumstances referred to in paragraph 7, Members shall allow a reasonable interval between the publication of requirements concerning conformity assessment procedures and their entry into force in order to allow time for producers in exporting Members, and particularly in developing country Members, to adapt their products or methods of production to the requirements of the importing Member.

6. gr.

Viðurkenning samræmismats af hálfu ríkisstofnana.

Eftirfarandi ákvæði gilda um ríkisstofnanir aðila:

6.1 Með fyrirvara um ákvæði 3. og 4. mgr. skulu aðilar sjá til þess, þegar unnt er, að niðurstöður málsmeðferðar við samræmismat annarra aðila séu staðfestar, jafnvel þótt málsmeðferðin sé frábrugðin þeirra eigin, að því tilskildu að þeir séu þess fullvissir að sú málsmeðferð tryggi samræmi við gildandi tæknilegar reglugerðir eða staðla sem eru jafngildir þeirra eigin málsmeðferð. Viðurkennt er að undanfarandi viðræður kunni að vera nauðsynlegar svo unnt sé að komast að samkomulagi sem allir aðilar geta sætt sig við, einkum varðandi:

6.1.1 viðunandi og varanlega sérfræðiþekkingu viðkomandi samræmismatsstofnana útflutningsaðila þannig að tiltrú á áreiðanleika niðurstaðna þeirra varðandi samræmismat haldist; í þessu sambandi skal taka samræmi við viðeigandi leiðbeiningar eða tilmæli, sem alþjóðlegar staðlastofnanir gefa út og staðfest hefur verið, til dæmis með faggildingu, til greina sem vísbendingu um viðunandi sérfræðiþekkingu;

6.1.2 hvort takmarka eigi staðfestingu á niðurstöðum samræmismats við þær niðurstöður sem eru lagðar fram af tilnefndum stofnunum í landi útflutningsaðila.

Article 6

Recognition of Conformity Assessment by Central Government Bodies

With respect to their central government bodies:

6.1 Without prejudice to the provisions of paragraphs 3 and 4, Members shall ensure, whenever possible, that results of conformity assessment procedures in other Members are accepted, even when those procedures differ from their own, provided they are satisfied that those procedures offer an assurance of conformity with applicable technical regulations or standards equivalent to their own procedures. It is recognized that prior consultations may be necessary in order to arrive at a mutually satisfactory understanding regarding, in particular:

6.1.1 adequate and enduring technical competence of the relevant conformity assessment bodies in the exporting Member, so that confidence in the continued reliability of their conformity assessment results can exist; in this regard, verified compliance, for instance through accreditation, with relevant guides or recommendations issued by international standardizing bodies shall be taken into account as an indication of adequate technical competence;

6.1.2 limitation of the acceptance of conformity assessment results to those produced by designated bodies in the exporting Member.

6.2 Aðilar skulu sjá til þess að málsmeðferð þeirra við samræmismat geri framkvæmd ákvæða 1. mgr. mögulega að svo miklu leyti sem það er gerlegt.
6.3 Aðilar eru hvattir til að sýna vilja til viðræðna um gerð samninga um gagnkvæma viðurkenningu á niðurstöðum málsmeðferðar við samræmismat hvers annars, komi fram beiðni um slíkt frá öðrum aðilum. Aðilar geta krafist þess að slíkir samningar uppfylli þær viðmiðanir sem um getur í 1. mgr. og veiti gagnkvæma fullvissu fyrir því að þeir muni greiða fyrir viðskiptum með þær vörur sem um ræðir.
6.4 Aðilar eru hvattir til að leyfa stofnunum, sem annast samræmismat og eru staðsettar á yfirráðasvæðum annarra aðila, að taka þátt í málsmeðferð sinni við samræmismat með skilmálum sem eru ekki óhagstæðari en þeir skilmálar sem stofnanir, sem staðsettar eru á þeirra eigin yfirráðasvæði eða yfirráðasvæði annarra landa, njóta.

6.2 Members shall ensure that their conformity assessment procedures permit, as far as practicable, the implementation of the provisions in paragraph 1.
6.3 Members are encouraged, at the request of other Members, to be willing to enter into negotiations for the conclusion of agreements for the mutual recognition of results of each other's conformity assessment procedures. Members may require that such agreements fulfil the criteria of paragraph 1 and give mutual satisfaction regarding their potential for facilitating trade in the products concerned.
6.4 Members are encouraged to permit participation of conformity assessment bodies located in the territories of other Members in their conformity assessment procedures under conditions no less favourable than those accorded to bodies located within their territory or the territory of any other country.

7. gr.
Málsmeðferð við samræmismat á vegum stofnana staðbundinna stjórnvalda.

Eftirfarandi ákvæði gilda um stofnanir staðbundinna stjórnvalda á yfirráðasvæðum aðila:
7.1. Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að þessar stofnanir fari að ákvæðum 5. og 6. gr. að undanskilinni tilkynningaskyldunni sem um getur í málsgreinum 6.2 og 7.1 í 5. gr.
7.2 Aðilar skulu sjá til þess að tilkynnt sé um málsmeðferð við samræmismat sem staðbundin stjórnvöld á næsta stjórnsýslustigi fyrir neðan ríkisstjórnir í löndum aðila beita í samræmi við ákvæði málsgreina 6.2 og 7.1 í 5. gr., með þeim fyrirvara að ekki er nauðsynlegt að tilkynna um málsmeðferð við samræmismat ef tæknilegt inntak hennar er í grundvallaratriðum það sama og í málsmeðferð við samræmismat sem ríkisstofnanir viðkomandi aðila beita og áður hefur verið tilkynnt um.
7.3 Aðilar geta krafist þess að samskipti við aðra aðila, þar á meðal tilkynningar, upplýsingamiðlun, athugasemdir og viðræður, sem um getur í 6. og 7. mgr. 5. gr., fari fram með milligöngu viðkomandi ríkisstjórnar.
7.4 Aðilar skulu ekki gera ráðstafanir sem skylda eða hvetja stofnanir staðbundinna stjórnvalda á yfirráðasvæðum þeirra til að aðhafast á þann hátt sem brýtur í bága við ákvæði 5. og 6. gr.
7.5 Aðilar bera að öllu leyti ábyrgð á því, sam-

Article 7
Procedures for Assessment of Conformity by Local Government Bodies

With respect to their local government bodies within their territories:
7.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure compliance by such bodies with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify as referred to in paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5.
7.2 Members shall ensure that the conformity assessment procedures of local governments on the level directly below that of the central government in Members are notified in accordance with the provisions of paragraphs 6.2 and 7.1 of Article 5, noting that notifications shall not be required for conformity assessment procedures the technical content of which is substantially the same as that of previously notified conformity assessment procedures of central government bodies of the Members concerned.
7.3 Members may require contact with other Members, including the notifications, provision of information, comments and discussions referred to in paragraphs 6 and 7 of Article 5, to take place through the central government.
7.4 Members shall not take measures which require or encourage local government bodies within their territories to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

7.5 Members are fully responsible under this

kvæmt ákvæðum þessa samnings, að öll ákvæði 5. og 6. gr. séu virt. Aðilar skulu móta og beita sérstökum ráðstöfunum og kerfum sem stuðla að því að aðrar stofnanir en ríkisstofnanir virði ákvæði 5. og 6. gr.

8. gr.
Málsmeðferð við samræmismat á vegum óopinberra stofnana.

8.1 Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að óopinberar stofnanir á yfirráðasvæðum þeirra, sem annast framkvæmd málsmeðferðar við samræmismat, fari að ákvæðum 5. og 6. gr., að þeirri skyldu undanskilinni að tilkynna um fyrirhugaða málsmeðferð við samræmismat. Þar að auki skulu aðilar ekki gera ráðstafanir sem beint eða óbeint stuðla að því að skylda eða hvetja slíkar stofnanir til að grípa til aðgerða sem brjóta í bága við ákvæði 5. og 6. gr.

8.2 Aðilar skulu sjá til þess að ríkisstofnanir þeirra treysti því aðeins á málsmeðferð við samræmismat, sem óopinberar stofnanir framkvæma, að þessar síðarnefndu stofnanir fari að ákvæðum 5. og 6. gr., að þeirri skyldu undanskilinni að tilkynna um fyrirhugaða málsmeðferð við samræmismat.

9. gr.
Alþjóðleg og svæðisbundin kerfi.

9.1 Þegar krafist er fullrar vissu fyrir því að samræmis við tæknilegar reglugerðir eða staðla sé gætt skulu aðilar, þegar unnt er, móta og samþykkja alþjóðleg kerfi fyrir samræmismat og gerast aðilar að eða þátttakendur í þeim.

9.2 Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að alþjóðleg og svæðisbundin samræmismatskerfi, sem viðkomandi stofnanir á yfirráðasvæðum þeirra eru aðilar að eða þátttakendur í, séu í samræmi við ákvæði 5. og 6. gr. Þar að auki skulu aðilar ekki gera ráðstafanir sem beint eða óbeint skylda eða hvetja til að slík kerfi vinni á þann hátt að brjóta í bága við ákvæði 5. og 6. gr.

9.3 Aðilar skulu sjá til þess að ríkisstofnanir þeirra treysti því aðeins á alþjóðleg eða svæðisbundin samræmismatskerfi að þau séu í samræmi við ákvæði 5. og 6. gr., eftir því sem við á.

Agreement for the observance of all provisions of Articles 5 and 6. Members shall formulate and implement positive measures and mechanisms in support of the observance of the provisions of Articles 5 and 6 by other than central government bodies.

Article 8
Procedures for Assessment of Conformity by Non-Governmental Bodies

8.1 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that non-governmental bodies within their territories which operate conformity assessment procedures comply with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures. In addition, Members shall not take measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such bodies to act in a manner inconsistent with the provisions of Articles 5 and 6.

8.2 Members shall ensure that their central government bodies rely on conformity assessment procedures operated by non-governmental bodies only if these latter bodies comply with the provisions of Articles 5 and 6, with the exception of the obligation to notify proposed conformity assessment procedures.

Article 9
International and Regional Systems

9.1 Where a positive assurance of conformity with a technical regulation or standard is required, Members shall, wherever practicable, formulate and adopt international systems for conformity assessment and become members thereof or participate therein.

9.2 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international and regional systems for conformity assessment in which relevant bodies within their territories are members or participants comply with the provisions of Articles 5 and 6. In addition, Members shall not take any measures which have the effect of, directly or indirectly, requiring or encouraging such systems to act in a manner inconsistent with any of the provisions of Articles 5 and 6.

9.3 Members shall ensure that their central government bodies rely on international or regional conformity assessment systems only to the extent that these systems comply with the provisions of Articles 5 and 6, as applicable.

UPPLÝSINGAR OG AÐSTOÐ

10. gr.

Upplýsingar um tæknilegar reglugerðir, staðla og málsmeðferð við samræmismat.

10.1 Sérhver aðili skal sjá til þess að fyrir hendi sé upplýsingamiðstöð þar sem öllum eðlilegum fyrirspurnum frá öðrum aðilum og þeim sem eiga hagsmuna að gæta í löndum annarra aðila er svarað og viðeigandi gögn látin í té varðandi:

10.1.1 tæknilegar reglugerðir sem ríkisstofnanir eða stofnanir staðbundinna stjórnvalda, óopinberar stofnanir, sem hafa lagalegar heimildir til að framfylgja ákvæðum tæknilegrar reglugerðar, eða svæðisbundnar staðlastofnanir, sem þessar stofnanir eru aðilar að eða þátttakendur í, hafa samþykkt eða hyggjast samþykkja á yfirráðasvæði hans;

10.1.2 staðla sem ríkisstofnanir eða stofnanir staðbundinna stjórnvalda eða svæðisbundnar staðlastofnanir, sem slíkar stofnanir eru aðilar að eða þátttakendur í, hafa samþykkt eða hyggjast samþykkja á yfirráðasvæði hans;

10.1.3 málsmeðferð við samræmismat eða fyrirhugaða málsmeðferð við samræmismat sem ríkisstofnanir eða stofnanir staðbundinna stjórnvalda eða óopinberar stofnanir, sem hafa lagalegar heimildir til að framfylgja ákvæðum tæknilegrar reglugerðar, eða svæðisbundnar staðlastofnanir, sem slíkar stofnanir eru aðilar að eða þátttakendur í, beita á yfirráðasvæði hans;

10.1.4 aðild og þátttöku aðila eða hlutaðeigandi ríkisstofnana eða stofnana staðbundinna stjórnvalda á yfirráðasvæði hans í alþjóðlegum og svæðisbundnum staðlastofnunum og samræmismatskerfum og í tvíhliða og marghliða fyrirkomulagi innan gildissviðs þessa samnings; hann skal einnig geta látið í té sanngjarnar upplýsingar um ákvæði um slík kerfi og fyrirkomulag;

10.1.5 hvar tilkynningar, sem birtar eru samkvæmt ákvæðum þessa samnings, er að finna eða vitneskju um hvar hægt er að fá þessar upplýsingar; og

INFORMATION AND ASSISTANCE

Article 10

Information About Technical Regulations, Standards and Conformity Assessment Procedures

10.1 Each Member shall ensure that an enquiry point exists which is able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents regarding:

10.1.1 any technical regulations adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants;

10.1.2 any standards adopted or proposed within its territory by central or local government bodies, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants;

10.1.3 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by central or local government bodies, or by non-governmental bodies which have legal power to enforce a technical regulation, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;

10.1.4 the membership and participation of the Member, or of relevant central or local government bodies within its territory, in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of this Agreement; it shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements;

10.1.5 the location of notices published pursuant to this Agreement, or the provision of information as to where such information can be obtained; and

10.1.6 staðsetningu upplýsingamiðstöðvanna sem getið er um í 3. mgr.

10.2 Komi aðili samt sem áður á fót fleiri en einni upplýsingamiðstöð, af lagalegum eða stjórnsýslulegum ástæðum, skal sá aðili láta öðrum aðilum í té tæmandi og ótvíræðar upplýsingar um verksvið hverrar upplýsingamiðstöðvar fyrir sig. Viðkomandi aðili skal einnig sjá til þess að öllum fyrirspurnum sem beint er til rangrar upplýsingamiðstöðvar sé þegar í stað komið til réttrar upplýsingamiðstöðvar.

10.3 Sérhver aðili skal gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og hann hefur tök á til að tryggja að fyrir hendi sé ein upplýsingamiðstöð eða fleiri þar sem öllum eðlilegum fyrirspurnum frá öðrum aðilum og þeim sem eiga hagsmuna að gæta í löndum annarra aðila er svarað og viðeigandi gögn látin í té eða upplýsingar veittar um hvar þau er að finna varðandi:

10.3.1 staðla sem óopinberar eða svæðisbundnar staðlastofnanir, sem þessar stofnanir eru aðilar að eða þátttakendur í, hafa samþykkt eða hyggjast samþykkja á yfirráðasvæði hans; og

10.3.2 málsmeðferð við samræmismat eða fyrirhugaða málsmeðferð við samræmismat sem óopinberar stofnanir eða svæðisbundnar stofnanir, sem slíkar stofnanir eru aðilar að eða þátttakendur í, beita á yfirráðasvæði hans;

10.3.3 aðild og þátttöku hlutaðeigandi óopinberra stofnana á yfirráðasvæði hans í alþjóðlegum og svæðisbundnum staðlastofnunum og samræmismatskerfum og í tvíhliða og marghliða fyrirkomulagi innan gildissviðs þessa samnings; upplýsingastöðvarnar skulu einnig geta látið í té eðlilegar upplýsingar um ákvæði um slík kerfi og fyrirkomulag.

10.4 Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að komi fram beiðni frá öðrum aðilum, eða þeim sem eiga hagsmuna að gæta hjá öðrum aðilum, um eintök af skjölum í samræmi við ákvæði þessa samnings séu þau látin í té gegn sanngjörnu gjaldi (ef gjalds er krafist) sem skal vera hið sama, að raunverulegum sendingarkostnaði undanskildum, fyrir ríkisborgara[27] viðkomandi aðila og ríkisborgara allra annarra aðila.

10.1.6 the location of the enquiry points mentioned in paragraph 3.

10.2 If, however, for legal or administrative reasons more than one enquiry point is established by a Member, that Member shall provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these enquiry points. In addition, that Member shall ensure that any enquiries addressed to an incorrect enquiry point shall promptly be conveyed to the correct enquiry point.

10.3 Each Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure that one or more enquiry points exist which are able to answer all reasonable enquiries from other Members and interested parties in other Members as well as to provide the relevant documents or information as to where they can be obtained regarding:

10.3.1 any standards adopted or proposed within its territory by non-governmental standardizing bodies, or by regional standardizing bodies of which such bodies are members or participants; and

10.3.2 any conformity assessment procedures, or proposed conformity assessment procedures, which are operated within its territory by non-governmental bodies, or by regional bodies of which such bodies are members or participants;

10.3.3 the membership and participation of relevant non-governmental bodies within its territory in international and regional standardizing bodies and conformity assessment systems, as well as in bilateral and multilateral arrangements within the scope of this Agreement; they shall also be able to provide reasonable information on the provisions of such systems and arrangements.

10.4 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that where copies of documents are requested by other Members or by interested parties in other Members, in accordance with the provisions of this Agreement, they are supplied at an equitable price (if any) which shall, apart from the real cost of delivery, be the same for the nationals[27] of the Member concerned or of any other Member.

10.5 Aðilar sem eru iðnríki (hér eftir nefndir „iðnaðaraðildarlönd“) skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis frá öðrum aðilum, láta í té þýðingu á ensku, frönsku eða spænsku á þeim skjölum sem tiltekin tilkynning tekur til eða samantekt úr slíkum skjölum þegar um er að ræða löng skjöl.

10.6 Þegar aðalskrifstofunni berast tilkynningar í samræmi við ákvæði þessa samnings skal hún dreifa eintökum af þeim til allra aðila og alþjóðlegra staðlastofnana og samræmismatsstofnana sem hagsmuna eiga að gæta og vekja athygli þróunaraðildarlanda á tilkynningum varðandi vörur sem hafa sérstaka þýðingu fyrir þau.

10.7 Þegar aðili hefur náð samningum við annað land eða lönd um málefni sem varða tæknilegar reglugerðir, staðla eða málsmeðferð við samræmismat, sem kunna að hafa veruleg áhrif á viðskipti, skal að minnsta kosti einn þeirra aðila, sem aðild eiga að samningnum, tilkynna öðrum aðilum, með milligöngu aðalskrifstofunnar, um þær vörur sem samningurinn skal taka til og skal stutt lýsing á samningnum fylgja með. Viðkomandi aðilar eru hvattir til að hefja viðræður við aðra aðila, að fenginni beiðni, í þeim tilgangi að gera samsvarandi samninga við þá eða gera ráðstafanir til að þeir geti gerst aðilar að slíkum samningum.

10.8 Ekkert í þessum samningi ber að túlka sem kröfu um að:

10.8.1 birtir séu textar á öðru tungumáli en þjóðtungu viðkomandi aðila;

10.8.2 veittar séu upplýsingar um einstök atriði eða eintök af drögum látin í té á öðru tungumáli en þjóðtungu viðkomandi aðila, að því undanskildu sem fram kemur í 5. mgr.; eða

10.8.3 aðilar láti í té upplýsingar sem þeir telja andstætt grundvallarhagsmunum sínum í öryggismálum að birta.

10.9 Tilkynningar til aðalskrifstofunnar skulu vera á ensku, frönsku eða spænsku.

10.10 Aðilar skulu tilnefna eitt opinbert yfirvald sem á innlendum vettvangi ber ábyrgð á að ákvæðum um málsmeðferð við tilkynningar samkvæmt þessum samningi sé framfylgt, að þeim ákvæðum undanskildum sem fram koma í 3. viðauka.

10.11 Skiptist ábyrgð á tilkynningum hins vegar milli tveggja eða fleiri opinberra yfirvalda af lagalegum eða stjórnsýslulegum ástæðum skal viðkomandi aðili láta öðrum aðilum í té tæm-

10.5 Developed country Members shall, if requested by other Members, provide, in English, French or Spanish, translations of the documents covered by a specific notification or, in case of voluminous documents, of summaries of such documents.

10.6 The Secretariat shall, when it receives notifications in accordance with the provisions of this Agreement, circulate copies of the notifications to all Members and interested international standardizing and conformity assessment bodies, and draw the attention of developing country Members to any notifications relating to products of particular interest to them.

10.7 Whenever a Member has reached an agreement with any other country or countries on issues related to technical regulations, standards or conformity assessment procedures which may have a significant effect on trade, at least one Member party to the agreement shall notify other Members through the Secretariat of the products to be covered by the agreement and include a brief description of the agreement. Members concerned are encouraged to enter, upon request, into consultations with other Members for the purposes of concluding similar agreements or of arranging for their participation in such agreements.

10.8 Nothing in this Agreement shall be construed as requiring:

10.8.1 the publication of texts other than in the language of the Member;

10.8.2 the provision of particulars or copies of drafts other than in the language of the Member except as stated in paragraph 5; or

10.8.3 Members to furnish any information, the disclosure of which they consider contrary to their essential security interests.

10.9 Notifications to the Secretariat shall be in English, French or Spanish.

10.10 Members shall designate a single central government authority that is responsible for the implementation on the national level of the provisions concerning notification procedures under this Agreement except those included in Annex 3.

10.11 If, however, for legal or administrative reasons the responsibility for notification procedures is divided among two or more central government authorities, the Member concerned shall

andi og ótvíræðar upplýsingar um umfang þeirrar ábyrgðar sem hvert þessara yfirvalda ber.

11. gr.

Tæknileg aðstoð veitt öðrum aðilum.

11.1 Aðilar skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, veita öðrum aðilum, einkum þróunaraðildarlöndum, ráðgjöf varðandi samningu tæknilegra reglugerða.

11.2 Aðilar skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, veita öðrum aðilum, einkum þróunaraðildarlöndum, ráðgjöf og tæknilega aðstoð með skilmálum og skilyrðum sem samkomulag er um við að koma á fót innlendum staðlastofnunum og taka þátt í starfsemi alþjóðlegra staðlastofnana og skulu hvetja innlendar staðlastofnanir sínar til hins sama.

11.3 Aðilar skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að stuðla að því að stjórnsýslustofnanir á yfirráðasvæðum þeirra veiti öðrum aðilum, einkum þróunaraðildarlöndum, ráðgjöf og skulu veita þeim tæknilega aðstoð með skilmálum og skilyrðum sem samkomulag er um að því er varðar:

11.3.1 að koma á fót stjórnsýslustofnunum eða stofnunum til að meta samræmi við tæknilegar reglugerðir; og

11.3.2 aðferðir til að tryggja sem best að farið sé að ákvæðum tæknilegra reglugerða þeirra.

11.4 Aðilar skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að stuðla að því að öðrum aðilum, einkum þróunaraðildarlöndum, sé veitt ráðgjöf og skulu veita þeim tæknilega aðstoð með skilmálum og skilyrðum sem samkomulag er um, við að koma á fót stofnunum til að meta samræmi við staðla sem samþykktir eru á yfirráðasvæði aðilans sem leggur beiðnina fram.

11.5 Aðilar skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, veita öðrum aðilum, einkum þróunaraðildarlöndum, ráðgjöf og tæknilega aðstoð með skilmálum og skilyrðum sem samkomulag er um, við þær ráðstafanir sem framleiðendum þeirra ber að gera óski þeir eftir aðgangi að samræmismatskerfum sem ríkisstofnanir eða óopinberar stofnanir beita á yfirráðasvæði þess aðila sem beiðninni er beint til.

11.6 Aðilar sem eiga aðild að eða eru þátttak-

provide to the other Members complete and unambiguous information on the scope of responsibility of each of these authorities.

Article 11

Technical Assistance to Other Members

11.1 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, on the preparation of technical regulations.

11.2 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of national standardizing bodies, and participation in the international standardizing bodies, and shall encourage their national standardizing bodies to do likewise.

11.3 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for the regulatory bodies within their territories to advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding:

11.3.1 the establishment of regulatory bodies, or bodies for the assessment of conformity with technical regulations; and

11.3.2 the methods by which their technical regulations can best be met.

11.4 Members shall, if requested, take such reasonable measures as may be available to them to arrange for advice to be given to other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of bodies for the assessment of conformity with standards adopted within the territory of the requesting Member.

11.5 Members shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the steps that should be taken by their producers if they wish to have access to systems for conformity assessment operated by governmental or non-governmental bodies within the territory of the Member receiving the request.

11.6 Members which are members or partici-

endur í alþjóðlegum eða svæðisbundnum samræmismatskerfum skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, veita öðrum aðilum, einkum þróunaraðildarlöndum, ráðgjöf og tæknilega aðstoð með skilmálum og skilyrðum sem samkomulag er um, við að koma á fót stofnunum og setja rammalöggjöf sem gerir þeim kleift að fullnægja skyldum samfara aðild að eða þátttöku í slíkum kerfum.

11.7 Aðilar skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, hvetja stofnanir á yfirráðasvæðum sínum sem eiga aðild að eða eru þátttakendur í alþjóðlegum eða svæðisbundnum samræmismatskerfum til að veita öðrum aðilum, einkum þróunaraðildarlöndum, ráðgjöf og taka til athugunar beiðni þeirra um tæknilega aðstoð við að koma á fót stofnunum sem gera viðkomandi stofnunum á yfirráðasvæðum þeirra kleift að fullnægja skyldum samfara aðild eða þátttöku.

11.8 Þegar aðilar veita öðrum aðilum ráðgjöf og tæknilega aðstoð samkvæmt ákvæðum 1.–7. mgr. skulu þeir láta þarfir þeirra aðildarlanda sem eru skemmst á veg komin í þróun hafa forgang.

12. gr.

Sérstök og mismunandi meðferð fyrir þróunaraðildarlönd.

12.1 Aðilar skulu veita þróunaraðildarlöndum sem eru aðilar að þessum samningi, mismunandi og hagstæðari meðferð með því að beita eftirfarandi ákvæðum og viðeigandi ákvæðum annarra greina þessa samnings.

12.2 Aðilar skulu gefa sérstakan gaum þeim ákvæðum þessa samnings er varða réttindi og skyldur þróunaraðildarlanda og taka tillit til sérstakra þarfa þeirra á sviði þróunar, fjármála og viðskipta við framkvæmd þessa samnings, bæði á innlendum vettvangi og við beitingu stofnanaákvæða þessa samnings.

12.3 Aðilar skulu, við samningu og beitingu tæknilegra reglugerða, staðla og málsmeðferðar við samræmismat, taka tillit til sérstakra þarfa þróunaraðildarlanda á sviði þróunar, fjármála og viðskipta með það fyrir augum að tryggja að þessar tæknilegu reglugerðir, staðlar og málsmeðferð við samræmismat hindri ekki að óþörfu útflutning frá þróunaraðildarlöndum.

12.4 Aðilar viðurkenna að þrátt fyrir að alþjóðlegir staðlar, leiðbeiningar og tilmæli kunni að

pants of international or regional systems for conformity assessment shall, if requested, advise other Members, especially the developing country Members, and shall grant them technical assistance on mutually agreed terms and conditions regarding the establishment of the institutions and legal framework which would enable them to fulfil the obligations of membership or participation in such systems.

11.7 Members shall, if so requested, encourage bodies within their territories which are members or participants of international or regional systems for conformity assessment to advise other Members, especially the developing country Members, and should consider requests for technical assistance from them regarding the establishment of the institutions which would enable the relevant bodies within their territories to fulfil the obligations of membership or participation.

11.8 In providing advice and technical assistance to other Members in terms of paragraphs 1 to 7, Members shall give priority to the needs of the least-developed country Members.

Article 12

Special and Differential Treatment of Developing Country Members

12.1 Members shall provide differential and more favourable treatment to developing country Members to this Agreement, through the following provisions as well as through the relevant provisions of other Articles of this Agreement.

12.2 Members shall give particular attention to the provisions of this Agreement concerning developing country Members' rights and obligations and shall take into account the special development, financial and trade needs of developing country Members in the implementation of this Agreement, both nationally and in the operation of this Agreement's institutional arrangements.

12.3 Members shall, in the preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures, take account of the special development, financial and trade needs of developing country Members, with a view to ensuring that such technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to exports from developing country Members.

12.4 Members recognize that, although international standards, guides or recommendations

vera fyrir hendi samþykki þróunaraðildarlönd tilteknar tæknilegar reglugerðir, staðla eða málsmeðferð við samræmismat með hliðsjón af sérstökum tæknilegum og félags- og efnahagslegum skilyrðum sem þeir búa við, sem miða að því að varðveita innlenda tækni og innlendar framleiðslu- og vinnsluaðferðir sem samrýmast þróunarþörfum þeirra. Aðilar viðurkenna þar af leiðandi að ekki beri að krefjast þess að þróunaraðildarlönd noti alþjóðlega staðla sem grunn að tæknilegum reglugerðum sínum eða stöðlum, þar með taldar prófunaraðferðir sem eru ekki í samræmi við þarfir þeirra á sviði þróunar, fjármála og viðskipta.

12.5 Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að alþjóðlegar staðlastofnanir og alþjóðleg samræmismatskerfi séu skipulögð og starfrækt með þeim hætti að hlutaðeigandi stofnunum allra aðila sé auðveldað að taka virkan þátt í starfsemi þeirra og hafa þar fulltrúa, að teknu tilliti til sérstakra vandamála þróunaraðildarlanda.

12.6 Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að alþjóðlegar staðlastofnanir kanni, að fenginni beiðni frá þróunaraðildarlöndum, grundvöll fyrir alþjóðlegum stöðlum vegna vara sem tengjast sérstökum hagsmunum þróunaraðildarlanda og setji slíka staðla ef það er gerlegt.

12.7 Aðilar skulu veita þróunaraðildarlöndum tæknilega aðstoð, í samræmi við ákvæði 11. gr., til að tryggja að samning og beiting tæknilegra reglugerða, staðla og málsmeðferðar við samræmismat hindri ekki að óþörfu aukningu og fjölbreytni í útflutningi frá þróunaraðildarlöndum. Taka skal tillit til þróunarstigs þess aðila sem leggur fram beiðni um aðstoð, einkum þeirra aðildarlanda sem eru skemmst á veg komin í þróun, þegar skilmálar og skilyrði fyrir tæknilegri aðstoð eru ákveðin.

12.8 Viðurkennt er að þróunaraðildarlönd kunni að standa frammi fyrir sérstökum vandamálum, þar á meðal varðandi uppbyggingu stofnana og grunnvirkis, við samningu og beitingu tæknilegra reglugerða, staðla og málsmeðferðar við samræmismat. Einnig er viðurkennt að sérstakar þarfir þróunaraðildarlanda á sviði þróunar og viðskipta og það stig sem tækniþróun þeirra er á kunni að draga úr getu þeirra til að rækja í einu og öllu skyldur sínar samkvæmt ákvæðum

may exist, in their particular technological and socio-economic conditions, developing country Members adopt certain technical regulations, standards or conformity assessment procedures aimed at preserving indigenous technology and production methods and processes compatible with their development needs. Members therefore recognize that developing country Members should not be expected to use international standards as a basis for their technical regulations or standards, including test methods, which are not appropriate to their development, financial and trade needs.

12.5 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies and international systems for conformity assessment are organized and operated in a way which facilitates active and representative participation of relevant bodies in all Members, taking into account the special problems of developing country Members.

12.6 Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that international standardizing bodies, upon request of developing country Members, examine the possibility of, and, if practicable, prepare international standards concerning products of special interest to developing country Members.

12.7 Members shall, in accordance with the provisions of Article 11, provide technical assistance to developing country Members to ensure that the preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures do not create unnecessary obstacles to the expansion and diversification of exports from developing country Members. In determining the terms and conditions of the technical assistance, account shall be taken of the stage of development of the requesting Members and in particular of the least-developed country Members.

12.8 It is recognized that developing country Members may face special problems, including institutional and infrastructural problems, in the field of preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures. It is further recognized that the special development and trade needs of developing country Members, as well as their stage of technological development, may hinder their ability to discharge fully their obligations under

þessa samnings. Aðilar skulu þar af leiðandi taka fullt tillit til þessa. Samkvæmt því og með það í huga að tryggja að þróunaraðildarlönd séu fær um að framfylgja ákvæðum þessa samnings er nefndinni um tæknilegar viðskiptahindranir, sem kveðið er á um í 13. gr., (í þessum samningi kölluð „nefndin") gefin heimild til að veita, að fenginni beiðni, tilgreindar, tímabundnar undanþágur frá skyldum samkvæmt ákvæðum þessa samnings, að öllu leyti eða að hluta til. Nefndin skal, þegar hún tekur slíka beiðni til athugunar, taka tillit til sérstakra vandamála við samningu og beitingu tæknilegra reglugerða, staðla og málsmeðferðar við samræmismat og sérstakra þarfa viðkomandi þróunaraðildarlands á sviði þróunar og viðskipta og þess stigs sem tækniþróun þess er á, sem kunna að draga úr getu þess til að rækja í einu og öllu skyldur sínar samkvæmt ákvæðum þessa samnings. Nefndin skal einkum taka tillit til sérstakra vandamála þeirra aðildarlanda sem eru skemmst á veg komin í þróun.

12.9 Meðan viðræður standa yfir skulu iðnaðaraðildarlönd hafa í huga þá sérstöku erfiðleika sem þróunaraðildarlönd eiga við að etja við mótun og notkun staðla og tæknilegra reglugerða og málsmeðferðar við samræmismat og skulu taka tillit til sérstakra þarfa þeirra varðandi fjármál, viðskipti og þróun er þeir hyggjast veita þróunaraðildarlöndum aðstoð hvað þetta varðar.

12.10 Nefndin skal kanna með reglulegu millibili þá sérstöku og mismunandi meðferð, sem er veitt þróunaraðildarlöndum á innlendum og alþjóðlegum vettvangi eins og mælt er fyrir um í þessum samningi.

this Agreement. Members, therefore, shall take this fact fully into account. Accordingly, with a view to ensuring that developing country Members are able to comply with this Agreement, the Committee on Technical Barriers to Trade provided for in Article 13 (referred to in this Agreement as the "Committee") is enabled to grant, upon request, specified, time-limited exceptions in whole or in part from obligations under this Agreement. When considering such requests the Committee shall take into account the special problems, in the field of preparation and application of technical regulations, standards and conformity assessment procedures, and the special development and trade needs of the developing country Member, as well as its stage of technological development, which may hinder its ability to discharge fully its obligations under this Agreement. The Committee shall, in particular, take into account the special problems of the least-developed country Members.

12.9 During consultations, developed country Members shall bear in mind the special difficulties experienced by developing country Members in formulating and implementing standards and technical regulations and conformity assessment procedures, and in their desire to assist developing country Members with their efforts in this direction, developed country Members shall take account of the special needs of the former in regard to financing, trade and development.

12.10 The Committee shall examine periodically the special and differential treatment, as laid down in this Agreement, granted to developing country Members on national and international levels.

STOFNANIR, VIÐRÆÐUR OG LAUSN DEILUMÁLA

13. gr.

Nefnd um tæknilegar viðskiptahindranir.

13.1 Hér með er komið á fót nefnd um tæknilegar viðskiptahindranir sem er skipuð fulltrúum allra aðila. Nefndin kýs sér formann og kemur saman eftir þörfum, þó ekki sjaldnar en einu sinni á ári, í þeim tilgangi að veita aðilum tækifæri til viðræðna um málefni sem varða framkvæmd þessa samnings eða stuðla að því að markmið hans náist og skal hún sinna þeim skyldustörfum sem henni eru falin samkvæmt ákvæðum þessa samnings eða af aðilunum.

INSTITUTIONS, CONSULTATION AND DISPUTE SETTLEMENT

Article 13

The Committee on Technical Barriers to Trade

13.1 A Committee on Technical Barriers to Trade is hereby established, and shall be composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet as necessary, but no less than once a year, for the purpose of affording Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives, and shall carry out such responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members.

13.2 Nefndin skal koma á fót starfshópum eða öðrum stofnunum, eftir því sem við á, sem sinna þeim skyldustörfum sem hún kann að fela þeim í samræmi við viðkomandi ákvæði þessa samnings.

13.3 Sá skilningur ríkir að koma eigi í veg fyrir óþarfan tvíverknað við störf samkvæmt ákvæðum þessa samnings og störf á vegum stjórna í öðrum tæknistofnunum. Nefndin skal kanna þetta vandamál með það í huga að draga sem mest úr slíkum tvíverknaði.

13.2 The Committee shall establish working parties or other bodies as may be appropriate, which shall carry out such responsibilities as may be assigned to them by the Committee in accordance with the relevant provisions of this Agreement.

13.3 It is understood that unnecessary duplication should be avoided between the work under this Agreement and that of governments in other technical bodies. The Committee shall examine this problem with a view to minimizing such duplication.

14. gr.

Viðræður og lausn deilumála.

14.1 Viðræður og lausn deilumála, að því er varðar málefni sem hafa áhrif á framkvæmd þessa samnings, skulu fara fram á vegum nefndarinnar um lausn deilumála og, að breyttu breytanda, samkvæmt ákvæðum XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála.

14.2 Kærunefnd er heimilt, að beiðni deiluaðila eða að eigin frumkvæði, að koma á fót hópi tæknisérfræðinga til aðstoðar í málum sem eru tæknilegs eðlis, þar sem nákvæmrar athugunar sérfræðinga er þörf.

14.3 Um hópa tæknisérfræðinga fer samkvæmt þeim reglum sem um getur í 2. viðauka.

14.4 Unnt er að beita þeim ákvæðum um lausn deilumála, sem eru sett fram hér að framan, ef aðili telur að annar aðili hafi ekki náð fullnægjandi árangri samkvæmt ákvæðum 3., 4., 7., 8. og 9. gr. og hafi það veruleg áhrif á viðskiptahagsmuni hans. Slíkur árangur skal í þessu sambandi jafngilda þeim árangri sem næðist ef viðkomandi stofnun væri aðili.

Article 14

Consultation and Dispute Settlement

14.1 Consultations and the settlement of disputes with respect to any matter affecting the operation of this Agreement shall take place under the auspices of the Dispute Settlement Body and shall follow, mutatis mutandis, the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

14.2 At the request of a party to a dispute, or at its own initiative, a panel may establish a technical expert group to assist in questions of a technical nature, requiring detailed consideration by experts.

14.3 Technical expert groups shall be governed by the procedures of Annex 2.

14.4 The dispute settlement provisions set out above can be invoked in cases where a Member considers that another Member has not achieved satisfactory results under Articles 3, 4, 7, 8 and 9 and its trade interests are significantly affected. In this respect, such results shall be equivalent to those as if the body in question were a Member.

LOKAÁKVÆÐI

15. gr.

Lokaákvæði.

Fyrirvarar.

15.1 Ekki er heimilt er að setja fyrirvara við ákvæði þessa samnings án samþykkis hinna aðilanna.

FINAL PROVISIONS

Article 15

Final Provisions

Reservations

15.1 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Endurskoðun.

15.2 Sérhver aðili skal þegar í stað eftir að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi að því er hann varðar upplýsa nefndina um ráðstafanir sem eru í gildi eða eru gerðar til að tryggja framkvæmd þessa samnings og umsýslu vegna hans. Einnig skal tilkynna nefndinni um allar breytingar sem gerðar eru á slíkum ráðstöfunum eftir það.

Review

15.2 Each Member shall, promptly after the date on which the WTO Agreement enters into force for it, inform the Committee of measures in existence or taken to ensure the implementation and administration of this Agreement. Any changes of such measures thereafter shall also be notified to the Committee.

15.3 Nefndin skal árlega endurskoða framkvæmd og beitingu þessa samnings að teknu tilliti til þeirra markmiða sem stefnt er að með honum.

15.4 Nefndin skal, eigi síðar en í lok þriðja árs frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og við lok hvers þriggja ára tímabils eftir það, endurskoða beitingu og framkvæmd þessa samnings, þar á meðal ákvæðanna um gagnsæi, með það fyrir augum að leggja til breytingar á réttindum og skyldum samkvæmt þessum samningi þar sem nauðsyn krefur til að tryggja gagnkvæman efnahagslegan ávinning og jafnvægi milli réttinda og skyldna, með fyrirvara um ákvæði 12. gr. Nefndin skal, þar sem við á, meðal annars með hliðsjón af fenginni reynslu við framkvæmd samningsins, leggja tillögur að breytingum á texta þessa samnings fyrir vöruviðskiptaráðið.

15.3 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof.

15.4 Not later than the end of the third year from the date of entry into force of the WTO Agreement and at the end of each three-year period thereafter, the Committee shall review the operation and implementation of this Agreement, including the provisions relating to transparency, with a view to recommending an adjustment of the rights and obligations of this Agreement where necessary to ensure mutual economic advantage and balance of rights and obligations, without prejudice to the provisions of Article 12. Having regard, inter alia, to the experience gained in the implementation of the Agreement, the Committee shall, where appropriate, submit proposals for amendments to the text of this Agreement to the Council for Trade in Goods.

Viðaukar.

15.5 Viðaukarnir við þennan samning eru óaðskiljanlegur hluti af honum.

Annexes

15.5 The annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

1. VIÐAUKI
HUGTÖK OG SKILGREININGAR ÞEIRRA Í ÞESSUM SAMNINGI

Hugtökin sem eru sett fram í sjöttu útgáfu Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins af leiðbeiningariti 2: 1991, Almenn heiti og skilgreiningar þeirra í stöðlun og starfsemi sem henni tengist, skulu, þegar þau eru notuð í þessum samningi, hafa sömu merkingu og tiltekin er í skilgreiningum í fyrrnefndu leiðbeiningariti, að teknu tilliti til þess að þjónusta heyrir ekki undir gildissvið þessa samnings.

Í þessum samningi skulu þó eftirfarandi skilgreiningar gilda:

1. *Tæknileg reglugerð.*

Skjal þar sem tilgreindir eru eiginleikar vöru eða vinnslu og framleiðsluaðferðir sem þeim tengjast, að meðtöldum viðeigandi stjórnsýsluákvæðum sem skylt er að fara eftir. Í tæknilegum reglugerðum getur og falist eða verið fjallað einvörðungu um kröfur varðandi hugtök, tákn, pökkun, auðkenningu eða merkingu, eftir því hvort þær eiga við um vöru, vinnslu eða framleiðsluaðferð.

ANNEX 1
TERMS AND THEIR DEFINITIONS FOR THE PURPOSE OF THIS AGREEMENT

The terms presented in the sixth edition of the ISO/IEC Guide 2: 1991, General Terms and Their Definitions Concerning Standardization and Related Activities, shall, when used in this Agreement, have the same meaning as given in the definitions in the said Guide taking into account that services are excluded from the coverage of this Agreement.

For the purpose of this Agreement, however, the following definitions shall apply:

1. *Technical regulation*

Document which lays down product characteristics or their related processes and production methods, including the applicable administrative provisions, with which compliance is mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

Skýringar.

Skilgreining Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins í leiðbeiningariti 2 er ekki sjálfstæð heldur byggð á hinu svonefnda „grunneiningakerfi".

2. *Staðall.*

Skjal samþykkt af viðurkenndri stofnun þar sem settar eru fram, til almennrar og endurtekinnar notkunar, reglur, viðmiðunarreglur eða eiginleikar varðandi vörur eða vinnslu og framleiðsluaðferðir sem þeim tengjast en ekki er skylt að fara eftir. Í stöðlum getur og falist eða verið fjallað einvörðungu um kröfur varðandi hugtök, tákn, pökkun, auðkenningu og merkingu, eftir því hvort þeir eiga við um vöru, vinnslu eða framleiðsluaðferð.

Skýringar.

Hugtök samkvæmt skilgreiningu Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins í leiðbeiningariti 2 ná yfir vörur, vinnslu og þjónustu. Þessi samningur fjallar eingöngu um tæknilegar reglugerðir, staðla og málsmeðferð við samræmismat í tengslum við vörur, vinnslu og framleiðsluaðferðir. Staðlar, samkvæmt skilgreiningu Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins í leiðbeiningariti 2 geta verið skyldubundnir eða valfrjálsir. Í þessum samningi eru staðlar skilgreindir sem valfrjáls skjöl en tæknilegar reglugerðir sem skyldubundin skjöl. Staðlar sem eru samdir af staðlastofnunum á alþjóðavettvangi byggjast á einróma samþykki. Þessi samningur gildir einnig um skjöl sem byggjast ekki á einróma samþykki.

3. *Málsmeðferð við samræmismat.*

Hver sú málsmeðferð sem er notuð, beint eða óbeint, til að ákvarða hvort viðeigandi kröfum í tæknilegum reglugerðum eða stöðlum sé fullnægt.

Skýringar.

Málsmeðferð við samræmismat felur meðal annars í sér sýnatöku-, prófunar- og skoðunaraðferðir; mat, sannprófun og tryggingu fyrir samræmi; enn fremur skráningu, faggildingu og samþykki, svo og hvers kyns samsetningar þessara þátta.

4. *Alþjóðleg stofnun eða kerfi.*

Stofnun eða kerfi sem að minnsta kosti hlutaðeigandi stofnanir allra aðila geta átt aðild að.

Explanatory note

The definition in ISO/IEC Guide 2 is not self-contained, but based on the so-called "building block" system.

2. *Standard*

Document approved by a recognized body, that provides, for common and repeated use, rules, guidelines or characteristics for products or related processes and production methods, with which compliance is not mandatory. It may also include or deal exclusively with terminology, symbols, packaging, marking or labelling requirements as they apply to a product, process or production method.

Explanatory note

The terms as defined in ISO/IEC Guide 2 cover products, processes and services. This Agreement deals only with technical regulations, standards and conformity assessment procedures related to products or processes and production methods. Standards as defined by ISO/IEC Guide 2 may be mandatory or voluntary. For the purpose of this Agreement standards are defined as voluntary and technical regulations as mandatory documents. Standards prepared by the international standardization community are based on consensus. This Agreement covers also documents that are not based on consensus.

3. *Conformity assessment procedures*

Any procedure used, directly or indirectly, to determine that relevant requirements in technical regulations or standards are fulfilled.

Explanatory note

Conformity assessment procedures include, *inter alia*, procedures for sampling, testing and inspection; evaluation, verification and assurance of conformity; registration, accreditation and approval as well as their combinations.

4. *International body or system*

Body or system whose membership is open to the relevant bodies of at least all Members.

5. *Svæðisbundin stofnun eða kerfi.*
Stofnun eða kerfi sem einungis hlutaðeigandi stofnanir sumra aðila geta átt aðild að.
6. *Ríkisstofnun.*
Ríkisstjórn, ráðuneyti hennar og stjórnardeildir eða stofnanir sem heyra undir ríkisstjórn að því er varðar þá starfsemi sem um ræðir.

Skýringar.
Þegar um Evrópubandalögin er að ræða gilda ákvæðin um ríkisstofnanir. Hins vegar er heimilt að setja á stofn svæðisbundnar stofnanir eða samræmismatskerfi innan Evrópubandalaganna, sem myndu í slíkum tilvikum heyra undir ákvæði þessa samnings um svæðisbundnar stofnanir eða samræmismatskerfi.

7. *Stofnun staðbundinna stjórnvalda.*
Stjórnvöld, önnur en ríkisstjórn (t.d. í fylkjum, héruðum, sambandsríkjum, kantónum, sveitarfélögum o.s.frv.), ráðuneyti þeirra eða stjórnardeildir eða stofnanir sem heyra undir slík stjórnvöld að því er varðar þá starfsemi sem um ræðir.
8. *Óopinber stofnun.*
Stofnun sem er hvorki ríkisstofnun né stofnun staðbundinna stjórnvalda, þar á meðal óopinber stofnun sem hefur lagalegar heimildir til að framfylgja tæknilegri reglugerð.

2. VIÐAUKI
HÓPAR TÆKNISÉRFRÆÐINGA

Eftirfarandi reglur gilda um hópa tæknisérfræðinga sem komið er á fót í samræmi við ákvæði 14. gr.
1. Hópar tæknisérfræðinga heyra undir kærunefndina. Kærunefndin ákveður starfsskyldur þeirra og setur þeim nákvæmar starfsreglur og þeir skulu skila áliti til hennar.
2. Hópar tæknisérfræðinga skulu einungis skipaðir einstaklingum með fagþekkingu og reynslu á viðkomandi sviði.
3. Ríkisborgarar deiluaðila skulu ekki starfa í hópi tæknisérfræðinga án sameiginlegs samþykkis deiluaðila nema kærunefndin álíti, við sérstakar aðstæður, að ekki sé unnt að fullnægja þörfinni fyrir vísindalega sérþekkingu á annan hátt. Embættismenn stjórnvalds sem er deiluaðili skulu ekki starfa í hópi tæknisérfræðinga. Einstaklingar, sem eru í hópi tæknisérfræðinga, skulu starfa þar á einstaklingsgrundvelli en ekki sem fulltrúar stjórnvalda og ekki heldur sem fulltrúar samtaka. Þess vegna skulu stjórnvöld eða samtök ekki gefa þeim fyrirmæli í málum sem eru til umfjöllunar hjá hópi tæknisérfræðinga.

5. *Regional body or system*
Body or system whose membership is open to the relevant bodies of only some of the Members.
6. *Central government body*
Central government, its ministries and departments or any body subject to the control of the central government in respect of the activity in question.

Explanatory note
In the case of the European Communities the provisions governing central government bodies apply. However, regional bodies or conformity assessment systems may be established within the European Communities, and in such cases would be subject to the provisions of this Agreement on regional bodies or conformity assessment systems.
7. *Local government body*
Government other than a central government (e.g. states, provinces, Länder, cantons, municipalities, etc.), its ministries or departments or any body subject to the control of such a government in respect of the activity in question.
8. *Non-governmental body*
Body other than a central government body or a local government body, including a non-governmental body which has legal power to enforce a technical regulation.

ANNEX 2
TECHNICAL EXPERT GROUPS

The following procedures shall apply to technical expert groups established in accordance with the provisions of Article 14.
1. Technical expert groups are under the panel's authority. Their terms of reference and detailed working procedures shall be decided by the panel, and they shall report to the panel.
2. Participation in technical expert groups shall be restricted to persons of professional standing and experience in the field in question.
3. Citizens of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group without the joint agreement of the parties to the dispute, except in exceptional circumstances when the panel considers that the need for specialized scientific expertise cannot be fulfilled otherwise. Government officials of parties to the dispute shall not serve on a technical expert group. Members of technical expert groups shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Governments or organizations shall therefore not give them instructions with regard to matters before a technical expert group.

4. Hópar tæknisérfræðinga geta leitað eftir ráðum og upplýsingum og tæknilegri ráðgjöf hvar sem þeir telja það við eiga. Áður en hópur tæknisérfræðinga leitar eftir slíkum upplýsingum eða ráðgjöf innan lögsögu aðila skal hann tilkynna stjórnvöldum þess aðila um það. Aðilar skulu bregðast þegar í stað við öllum beiðnum hópa tæknisérfræðinga um þær upplýsingar sem hópurinn telur nauðsynlegar og við eiga.

5. Deiluaðilar skulu hafa aðgang að öllum upplýsingum sem berast hópi tæknisérfræðinga og málið varðar, nema um trúnaðarmál sé að ræða. Trúnaðarupplýsingar sem fengnar eru hópi tæknisérfræðinga í hendur skulu ekki látnar öðrum í té nema með formlegu samþykki stjórnvaldsins, samtakanna eða einstaklingsins sem veitti þær. Komi fram beiðni um að hópur tæknisérfræðinga láti slíkar upplýsingar í té, en honum óheimilt að láta þær af hendi, ber stjórnvaldinu, samtökunum eða einstaklingnum sem veitir upplýsingarnar að láta í té samantekt úr þeim sem er ekki trúnaðarmál.
6. Hópur tæknisérfræðinga skal leggja drög að skýrslu fyrir viðkomandi aðila með það fyrir augum að fá athugasemdir frá þeim og skal tekið tillit til þessara athugasemda, eftir því sem við á, í lokaskýrslunni sem skal einnig dreift til viðkomandi aðila þegar hún er lögð fyrir kærunefndina.

4. Technical expert groups may consult and seek information and technical advice from any source they deem appropriate. Before a technical expert group seeks such information or advice from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the government of that Member. Any Member shall respond promptly and fully to any request by a technical expert group for such information as the technical expert group considers necessary and appropriate.
5. The parties to a dispute shall have access to all relevant information provided to a technical expert group, unless it is of a confidential nature. Confidential information provided to the technical expert group shall not be released without formal authorization from the government, organization or person providing the information. Where such information is requested from the technical expert group but release of such information by the technical expert group is not authorized, a non-confidential summary of the information will be provided by the government, organization or person supplying the information.
6. The technical expert group shall submit a draft report to the Members concerned with a view to obtaining their comments, and taking them into account, as appropriate, in the final report, which shall also be circulated to the Members concerned when it is submitted to the panel.

3. VIÐAUKI
REGLUR UM GÓÐA STARFSHÆTTI VIÐ SAMNINGU, SAMÞYKKT OG BEITINGU STAÐLA

Almenn ákvæði.

A. Skilgreiningarnar í 1. viðauka við þennan samning gilda að því er þessar reglur varðar.
B. Allar staðlastofnanir á yfirráðasvæði aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, hvort sem þær eru ríkisstofnanir, stofnanir staðbundinna stjórnvalda eða óopinberar stofnanir, geta staðfest þessar reglur; einnig allar svæðisbundnar staðlastofnanir á vegum stjórnvalda þar sem einn eða fleiri þátttakendur eru aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni; og allar óopinberar svæðisbundnar staðlastofnanir þar sem einn eða fleiri þátttakendur eru staðsettir á yfirráðasvæði aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni (í þessum reglum sameiginlega nefndar „staðlastofnanir“ og hver fyrir sig nefnd „staðlastofnunin“).
C. Staðlastofnanir, sem hafa staðfest þessar reglur eða hverfa frá þeim, skulu tilkynna um það

ANNEX 3
CODE OF GOOD PRACTICE FOR THE PREPARATION, ADOPTION AND APPLICATION OF STANDARDS

General Provisions

A. For the purposes of this Code the definitions in Annex 1 of this Agreement shall apply.
B. This Code is open to acceptance by any standardizing body within the territory of a Member of the WTO, whether a central government body, a local government body, or a non-governmental body; to any governmental regional standardizing body one or more members of which are Members of the WTO; and to any non-governmental regional standardizing body one or more members of which are situated within the territory of a Member of the WTO (referred to in this Code collectively as "standardizing bodies" and individually as "the standardizing body").

C. Standardizing bodies that have accepted or withdrawn from this Code shall notify this fact

til upplýsingamiðstöðvar Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins í Genf. Í tilkynningunni skal koma fram nafn og heimilisfang viðkomandi stofnunar og umfang yfirstandandi og fyrirhugaðrar stöðlunarstarfsemi hennar. Heimilt er að senda tilkynninguna annaðhvort beint til upplýsingamiðstöðvar Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins eða með milligöngu innlendrar stofnunar sem á aðild að samtökunum eða ráðinu eða öðru fremur með milligöngu viðkomandi innlends aðila að upplýsingaþjónustu Alþjóðlegu staðlasamtakanna eða alþjóðlegs aðila er tengist henni, eftir því sem við á.

Efnisákvæði.

D. Vörur upprunnar á yfirráðasvæði annarra aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni skulu, með tilliti til staðla, ekki hljóta óhagstæðari meðferð af hálfu staðlastofnunar en samsvarandi vörur af innlendum uppruna og samsvarandi vörur upprunnar í öðrum löndum.

E. Staðlastofnun skal sjá til þess að staðlar séu ekki samdir, samþykktir eða þeim beitt með það í huga eða með þeim afleiðingum að þeir skapi hindranir í alþjóðaviðskiptum að óþörfu.

F. Ef alþjóðlegir staðlar eru fyrir hendi eða setningu þeirra um það bil að ljúka skal staðlastofnun nota þá, eða viðeigandi hluta þeirra, sem grunn að stöðlum sínum nema þessir alþjóðlegu staðlar eða viðeigandi hlutar þeirra yrðu ófullnægjandi eða óviðeigandi, til dæmis vegna ófullnægjandi verndar eða veðurfarslegra eða landfræðilegra þátta sem hafa grundvallarþýðingu eða tæknilegra vandkvæða sem hafa grundvallarþýðingu.

G. Staðlastofnun skal, með það fyrir augum að samhæfa staðla á eins víðtækan hátt og unnt er, taka, með viðeigandi hætti og eftir efnum og ástæðum, fullan þátt í vinnu hlutaðeigandi alþjóðlegra staðlastofnana við samningu alþjóðlegra staðla vegna viðfangsefna sem hún hefur annaðhvort samþykkt eða hyggst samþykkja staðla fyrir. Þegar því verður við komið skal ein sendinefnd, sem er fulltrúi allra staðlastofnana á því yfirráðasvæði sem hefur samþykkt eða hyggst samþykkja staðla vegna þeirra viðfangsefna sem viðkomandi staðlastarf á alþjóðavettvangi tengist, annast tiltekið staðlastarf á alþjóðavettvangi fyrir hönd staðlastofnana á yfirráðasvæði aðila.

H. Staðlastofnun á yfirráðasvæði aðila skal gera allt sem í hennar valdi stendur til að koma í veg

to the ISO/IEC Information Centre in Geneva. The notification shall include the name and address of the body concerned and the scope of its current and expected standardization activities. The notification may be sent either directly to the ISO/IEC Information Centre, or through the national member body of ISO/IEC or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

Substantive Provisions

D. In respect of standards, the standardizing body shall accord treatment to products originating in the territory of any other Member of the WTO no less favourable than that accorded to like products of national origin and to like products originating in any other country.

E. The standardizing body shall ensure that standards are not prepared, adopted or applied with a view to, or with the effect of, creating unnecessary obstacles to international trade.

F. Where international standards exist or their completion is imminent, the standardizing body shall use them, or the relevant parts of them, as a basis for the standards it develops, except where such international standards or relevant parts would be ineffective or inappropriate, for instance, because of an insufficient level of protection or fundamental climatic or geographical factors or fundamental technological problems.

G. With a view to harmonizing standards on as wide a basis as possible, the standardizing body shall, in an appropriate way, play a full part, within the limits of its resources, in the preparation by relevant international standardizing bodies of international standards regarding subject matter for which it either has adopted, or expects to adopt, standards. For standardizing bodies within the territory of a Member, participation in a particular international standardization activity shall, whenever possible, take place through one delegation representing all standardizing bodies in the territory that have adopted, or expect to adopt, standards for the subject matter to which the international standardization activity relates.

H. The standardizing body within the territory of a Member shall make every effort to avoid dupli-

fyrir tvíverknað eða skörun við vinnu annarra staðlastofnana á yfirráðasvæði heimalands eða vinnu hlutaðeigandi alþjóðlegra eða svæðisbundinna staðlastofnana. Þær skulu einnig gera allt sem í þeirra valdi stendur til að ná einróma samþykki á innlendum vettvangi um þá staðla sem þær þróa. Á sama hátt skal svæðisbundin staðlastofnun gera allt sem í hennar valdi stendur til að koma í veg fyrir tvíverknað eða skörun við vinnu hlutaðeigandi alþjóðlegra staðlastofnana.

I. Staðlastofnun skal, þar sem við á, tilgreina staðla sem byggðir eru á kröfum sem gerðar eru um virkni vörunnar fremur en um hönnun eða tæknilega eiginleika hennar.

J. Staðlastofnun skal, að minnsta kosti einu sinni á hverjum sex mánuðum, birta vinnuáætlun sem hefur að geyma nafn hennar og heimilisfang, þá staðla sem eru í vinnslu og staðla sem hún hefur samþykkt á undanfarandi tímabili. Staðall er í vinnslu frá þeim tíma sem ákvörðun er tekin um að þróa hann og þar til hann hefur verið samþykktur. Heiti á tilteknum drögum að stöðlum skulu látin í té á ensku, frönsku eða spænsku ef farið er fram á það. Birta skal tilkynningu um fyrirliggjandi vinnuáætlun í innlendu eða, ef þannig háttar til, svæðisbundnu riti um staðlastörf.

Í vinnuáætluninni skal koma fram, í samræmi við reglur upplýsingaþjónustu Alþjóðlegu staðlasamtakanna, flokkun viðvíkjandi viðfangsefni hvers staðals, á hvaða stigi þróun hans er og tilvísun í alþjóðlega staðla sem lagðir eru til grundvallar. Staðlastofnunin skal, eigi síðar en þegar vinnuáætlunin er birt, tilkynna upplýsingamiðstöð Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins í Genf um hana.

Tilkynningin skal hafa að geyma nafn og heimilisfang staðlastofnunarinnar, heiti og tölublað þess rits sem vinnuáætlunin er birt í, tímabilið sem vinnuáætlunin gildir fyrir, hvað ritið kostar (ef það kostar eitthvað) og hvernig og hvar unnt er að fá það í hendur. Heimilt er að senda vinnuáætlunina beint til upplýsingamiðstöðvar Alþjóðlegu staðlasamtakanna og Alþjóðaraftækniráðsins, eða öðru fremur með milligöngu viðkomandi innlends þátttakanda í upplýsingaþjónustu Alþjóðlegu staðlasamtakanna eða milligöngu alþjóðlegs aðila er tengist henni, eftir því sem við á.

K. Innlendur þátttakandi í Alþjóðlegu staðlasamtökunum og Alþjóðaraftækniráðinu skal gera allt sem í valdi hans stendur til að fá aðild að upplýsingaþjónustu Alþjóðlegu staðlasamtak-

cation of, or overlap with, the work of other standardizing bodies in the national territory or with the work of relevant international or regional standardizing bodies. They shall also make every effort to achieve a national consensus on the standards they develop. Likewise the regional standardizing body shall make every effort to avoid duplication of, or overlap with, the work of relevant international standardizing bodies.

I. Wherever appropriate, the standardizing body shall specify standards based on product requirements in terms of performance rather than design or descriptive characteristics.

J. At least once every six months, the standardizing body shall publish a work programme containing its name and address, the standards it is currently preparing and the standards which it has adopted in the preceding period. A standard is under preparation from the moment a decision has been taken to develop a standard until that standard has been adopted. The titles of specific draft standards shall, upon request, be provided in English, French or Spanish. A notice of the existence of the work programme shall be published in a national or, as the case may be, regional publication of standardization activities.

The work programme shall for each standard indicate, in accordance with any ISONET rules, the classification relevant to the subject matter, the stage attained in the standard's development, and the references of any international standards taken as a basis. No later than at the time of publication of its work programme, the standardizing body shall notify the existence thereof to the ISO/IEC Information Centre in Geneva.

The notification shall contain the name and address of the standardizing body, the name and issue of the publication in which the work programme is published, the period to which the work programme applies, its price (if any), and how and where it can be obtained. The notification may be sent directly to the ISO/IEC Information Centre, or, preferably, through the relevant national member or international affiliate of ISONET, as appropriate.

K. The national member of ISO/IEC shall make every effort to become a member of ISONET or to appoint another body to become a member as well as to acquire the most advanced member-

anna eða tilnefna aðra stofnun til þess og reyna að fá fyllstu aðild sem völ er á að upplýsingaþjónustu Alþjóðlegu staðlasamtakanna. Aðrar staðlastofnanir skulu gera allt sem í þeirra valdi stendur til að hafa tengsl við aðilann að upplýsingaþjónustu Alþjóðlegu staðlasamtakanna.

L. Áður en staðall er samþykktur skal staðlastofnunin veita þeim sem eiga hagsmuna að gæta á yfirráðasvæði aðila að samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina að minnsta kosti 60 daga frest til að leggja fram athugasemdir við frumvarp að staðlinum. Samt sem áður er heimilt að stytta þennan frest ef upp kemur vandi sem brýnt er að leysa í öryggis-, heilbrigðis- eða umhverfismálum eða hætta er á slíku. Staðlastofnun skal, eigi síðar en við upphaf frests til að leggja fram athugasemdir, birta tilkynningu um hann í því riti sem um getur í J-lið. Í tilkynningunni skal koma fram, að því marki sem unnt er, hvort frumvarp að staðli víki frá viðkomandi alþjóðlegum stöðlum.

M. Staðlastofnun skal, að beiðni þeirra sem eiga hagsmuna að gæta á yfirráðasvæði aðila að samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina, láta þeim þegar í stað í té eintak af frumvarpi að staðli sem hún hefur lagt fram til umsagnar eða gera ráðstafanir til að það verði gert. Gjald fyrir þessa þjónustu skal vera hið sama fyrir útlenda og innlenda aðila, að sendingarkostnaði undanskildum.

N. Staðlastofnun skal, þegar frekari útfærsla staðalsins fer fram, taka tillit til þeirra athugasemda sem berast á þeim tíma sem gefinn er til þess. Svara skal athugasemdum, sem berast með milligöngu staðlastofnanna sem hafa staðfest þessar reglur um góða starfshætti, eins fljótt og unnt er ef farið er fram á það. Í svarinu skal útskýra hvers vegna víkja þarf frá viðeigandi alþjóðlegum stöðlum.

O. Birta skal staðal þegar í stað eftir að hann hefur verið samþykktur.

P. Staðlastofnun skal, að beiðni þeirra sem eiga hagsmuna að gæta á yfirráðasvæði aðila að samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina, láta þeim þegar í stað í té eintak af nýjustu vinnuáætlun sinni eða staðli sem hún hefur samið eða gera ráðstafanir til að það verði gert. Gjald fyrir þessa þjónustu skal vera hið sama fyrir útlenda og innlenda aðila að sendingarkostnaði undanskildum.

Q. Staðlastofnun skal taka til velviljaðrar athugunar og veita nægileg tækifæri til viðræðna um athugasemdir staðlastofnana, sem hafa staðfest þessar reglur um góða starfshætti, um hvernig

ship type possible for the ISONET member. Other standardizing bodies shall make every effort to associate themselves with the ISONET member.

L. Before adopting a standard, the standardizing body shall allow a period of at least 60 days for the submission of comments on the draft standard by interested parties within the territory of a Member of the WTO. This period may, however, be shortened in cases where urgent problems of safety, health or environment arise or threaten to arise. No later than at the start of the comment period, the standardizing body shall publish a notice announcing the period for commenting in the publication referred to in paragraph J. Such notification shall include, as far as practicable, whether the draft standard deviates from relevant international standards.

M. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO, the standardizing body shall promptly provide, or arrange to provide, a copy of a draft standard which it has submitted for comments. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

N. The standardizing body shall take into account, in the further processing of the standard, the comments received during the period for commenting. Comments received through standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice shall, if so requested, be replied to as promptly as possible. The reply shall include an explanation why a deviation from relevant international standards is necessary.

O. Once the standard has been adopted, it shall be promptly published.

P. On the request of any interested party within the territory of a Member of the WTO, the standardizing body shall promptly provide, or arrange to provide, a copy of its most recent work programme or of a standard which it produced. Any fees charged for this service shall, apart from the real cost of delivery, be the same for foreign and domestic parties.

Q. The standardizing body shall afford sympathetic consideration to, and adequate opportunity for, consultation regarding representations with respect to the operation of this Code pre-

þeim skuli beitt. Hún skal leitast við að leysa ágreiningsmál á hlutlægan hátt.

SAMNINGUR UM FJÁRFESTINGARÁÐSTAFANIR Í VIÐSKIPTUM

Aðilar,

sem hafa í huga að í Punta del Este-yfirlýsingunni komu ráðherrar sér saman um að „Í framhaldi af könnun á beitingu ákvæða GATT-samningsins, með tilliti til hindrana og röskunar á viðskiptum sem fjárfestingaráðstafanir hafa í för með sér, beri í viðræðum að semja ný ákvæði, eftir því sem við á, sem kunna að vera nauðsynleg til að koma í veg fyrir slík skaðleg áhrif á viðskipti“,

sem æskja þess að stuðla að auknu frjálsræði í heimsviðskiptum og efla þau og greiða fyrir fjárfestingu yfir landamæri í því augnamiði að auka hagvöxt allra viðskiptaaðila, einkum aðila sem eru þróunarlönd (hér eftir nefnd „þróunaraðildarlönd“), og tryggja um leið frjálsa samkeppni,

sem taka tillit til sérstakra þróunarlegra, viðskiptalegra og fjárhagslegra þarfa þróunaraðildarlanda, einkum þeirra aðildarlanda sem skemmst eru á veg komin í þróun,

sem viðurkenna að tilteknar fjárfestingaráðstafanir geti leitt til hindrana og röskunar á viðskiptum,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. gr.
Gildissvið.

Þessi samningur gildir um fjárfestingaráðstafanir sem tengjast vöruviðskiptum einvörðungu (í þessum samningi nefndar „fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum“).

2. gr.
Innlend meðferð og magntakmarkanir.

1. Með fyrirvara um önnur réttindi og skyldur samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 skulu aðilar ekki beita fjárfestingaráðstöfunum í viðskiptum sem brjóta í bága við ákvæði III. eða XI. gr. GATT-samningsins frá 1994.

2. Í viðauka við þennan samning er skýringaskrá yfir fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum sem brjóta í bága við þá skyldu að veita innlenda meðferð, sem kveðið er á um í 4. mgr. III. gr. GATT-samningsins frá 1994, og skylduna um almennt afnám magntakmarkana sem kveðið er á um í 1. mgr. XI. gr. GATT-samningsins frá 1994.

sented by standardizing bodies that have accepted this Code of Good Practice. It shall make an objective effort to solve any complaints.

AGREEMENT ON TRADE-RELATED INVESTMENT MEASURES

Members,

Considering that Ministers agreed in the Punta del Este Declaration that "Following an examination of the operation of GATT Articles related to the trade-restrictive and distorting effects of investment measures, negotiations should elaborate, as appropriate, further provisions that may be necessary to avoid such adverse effects on trade";

Desiring to promote the expansion and progressive liberalisation of world trade and to facilitate investment across international frontiers so as to increase the economic growth of all trading partners, particularly developing country Members, while ensuring free competition;

Taking into account the particular trade, development and financial needs of developing country Members, particularly those of the least-developed country Members;

Recognizing that certain investment measures can cause trade-restrictive and distorting effects;

Hereby *agree* as follows:

Article 1
Coverage

This Agreement applies to investment measures related to trade in goods only (referred to in this Agreement as "TRIMs").

Article 2
National Treatment and Quantitative Restrictions

1. Without prejudice to other rights and obligations under GATT 1994, no Member shall apply any TRIM that is inconsistent with the provisions of Article III or Article XI of GATT 1994.

2. An illustrative list of TRIMs that are inconsistent with the obligation of national treatment provided for in paragraph 4 of Article III of GATT 1994 and the obligation of general elimination of quantitative restrictions provided for in paragraph 1 of Article XI of GATT 1994 is contained in the Annex to this Agreement.

3. gr.
Undantekningar.

Allar undantekningar samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 gilda, eftir því sem við á, um ákvæði þessa samnings.

4. gr.
Þróunaraðildarlönd.

Þróunaraðildarlöndum er frjálst að víkja tímabundið frá ákvæðum 2. gr. að því marki og á þann hátt sem XVIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, samkomulagið um ákvæði um greiðslujöfnuð í GATT-samningnum frá 1994 og yfirlýsingin um ráðstafanir í viðskiptum vegna greiðslujafnaðar, sem samþykkt var 28. nóvember 1979 (BISD 26S/205-209), heimila aðila að víkja frá ákvæðum III. og XI. gr. GATT-samningsins frá 1994.

5. gr.
Tilkynning og aðlögunarfyrirkomulag.

1. Aðilar skulu tilkynna vöruviðskiptaráðinu, innan 90 daga frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, um allar fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum sem þeir beita en eru ekki í samræmi við ákvæði þessa samnings. Tilkynna skal um slíkar fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum, bæði almennar og sértækar, og hverjar þær eru í aðalatriðum.[28]

2. Aðilar skulu afnema allar fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum, sem tilkynnt er um samkvæmt ákvæðum 1. mgr., innan tveggja ára frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina þegar um er að ræða aðila sem eru iðnríki (hér eftir nefnd „iðnaðaraðildarlönd"), innan fimm ára þegar um er að ræða þróunaraðildarlönd og innan sjö ára þegar um er að ræða aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun.

3. Vöruviðskiptaráðinu er heimilt, ef farið er fram á það, að framlengja aðlögunartímabilið fyrir afnám fjárfestingaráðstafana í viðskiptum, sem tilkynnt hefur verið um samkvæmt ákvæðum 1. mgr., fyrir þróunaraðildarlönd, þar á meðal aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun og geta sýnt fram á að þau eigi í sérstökum erfiðleikum með að koma ákvæðum þessa samnings í framkvæmd. Vöruviðskiptaráðið skal, þegar slík beiðni er tekin til athugunar, taka tillit til sérstakra þarfa viðkomandi aðila á sviði þróunar, fjármála og viðskipta.

4. Á aðlögunartímabilinu skal aðili ekki breyta skilmálum fjárfestingaráðstafana í viðskiptum, sem hann tilkynnir um samkvæmt 1. mgr., frá

Article 3
Exceptions

All exceptions under GATT 1994 shall apply, as appropriate, to the provisions of this Agreement.

Article 4
Developing Country Members

A developing country Member shall be free to deviate temporarily from the provisions of Article 2 to the extent and in such a manner as Article XVIII of GATT 1994, the Understanding on the Balance-of-Payments Provisions of GATT 1994, and the Declaration on Trade Measures Taken for Balance-of-Payments Purposes adopted on 28 November 1979 (BISD 26S/205-209) permit the Member to deviate from the provisions of Articles III and XI of GATT 1994.

Article 5
Notification and Transitional Arrangements

1. Members, within 90 days of the date of entry into force of the WTO Agreement, shall notify the Council for Trade in Goods of all TRIMs they are applying that are not in conformity with the provisions of this Agreement. Such TRIMs of general or specific application shall be notified, along with their principal features.[28]

2. Each Member shall eliminate all TRIMs which are notified under paragraph 1 within two years of the date of entry into force of the WTO Agreement in the case of a developed country Member, within five years in the case of a developing country Member, and within seven years in the case of a least-developed country Member.

3. On request, the Council for Trade in Goods may extend the transition period for the elimination of TRIMs notified under paragraph 1 for a developing country Member, including a least-developed country Member, which demonstrates particular difficulties in implementing the provisions of this Agreement. In considering such a request, the Council for Trade in Goods shall take into account the individual development, financial and trade needs of the Member in question.

4. During the transition period, a Member shall not modify the terms of any TRIM which it notifies under paragraph 1 from those prevailing at

því sem þeir almennt voru á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina á þann hátt að ósamræmi við ákvæði 2. gr. aukist. Aðlögunarfyrirkomulagið, sem kveðið er á um í 2. mgr., gildir ekki um fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum sem gerðar eru 180 dögum fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina eða síðar.

5. Til að skaða ekki fyrirtæki sem fyrir eru og falla undir fjárfestingaráðstöfun í viðskiptum, sem tilkynnt er um samkvæmt ákvæðum 1. mgr., er aðila heimilt, þrátt fyrir ákvæði 2. gr., að beita sömu fjárfestingaráðstöfun á aðlögunartímabilinu gagnvart nýrri fjárfestingu, i) þegar vörur fram komnar vegna slíkrar fjárfestingar eru samsvarandi vörum fyrirtækja sem fyrir eru og, ii) þegar nauðsynlegt er til að forðast röskun á samkeppnisskilyrðum milli nýrrar fjárfestingar og fyrirtækja sem fyrir eru. Tilkynna ber vöruviðskiptaráðinu um allar fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum sem beitt er með þessum hætti gagnvart nýrri fjárfestingu. Skilmálar slíkra fjárfestingaráðstafana í viðskiptum skulu með tilliti til samkeppni, vera jafngildir þeim sem gilda fyrir fyrirtæki sem fyrir eru og þeim skal lokið á sama tíma.

the date of entry into force of the WTO Agreement so as to increase the degree of inconsistency with the provisions of Article 2. TRIMs introduced less than 180 days before the date of entry into force of the WTO Agreement shall not benefit from the transitional arrangements provided in paragraph 2.

5. Notwithstanding the provisions of Article 2, a Member, in order not to disadvantage established enterprises which are subject to a TRIM notified under paragraph 1, may apply during the transition period the same TRIM to a new investment (*i*) where the products of such investment are like products to those of the established enterprises, and (*ii*) where necessary to avoid distorting the conditions of competition between the new investment and the established enterprises. Any TRIM so applied to a new investment shall be notified to the Council for Trade in Goods. The terms of such a TRIM shall be equivalent in their competitive effect to those applicable to the established enterprises, and it shall be terminated at the same time.

6. gr.

Gagnsæi.

1. Aðilar árétta, með tilliti til fjárfestingaráðstafana í viðskiptum, að þeir muni rækja skyldur sínar varðandi gagnsæi og tilkynningar sem um getur í X. gr. GATT-samningsins frá 1994, í skuldbindingu varðandi „tilkynningar“, sem um getur í samkomulaginu um tilkynningar, viðræður, lausn deilumála og eftirlit, sem samþykkt var 28. nóvember 1979 og í ráðherraákvörðuninni um málsmeðferð við tilkynningar sem samþykkt var 15. apríl 1994.

2. Aðilar skulu tilkynna aðalskrifstofunni um rit þar sem fjallað er um fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum, meðal annars þau sem svæðisbundin og staðbundin stjórnvöld á yfirráðasvæðum þeirra nota.

3. Aðilar skulu fjalla um beiðnir um upplýsingar með velvilja og veita nægileg tækifæri til viðræðna um þau mál sem annar aðili ber upp í tengslum við ákvæði þessa samnings. Ákvæði X. gr. GATT-samningsins frá 1994 leggja engum aðila þær skyldur á herðar að láta af hendi upplýsingar sem eru trúnaðarmál ef slíkt hindraði framkvæmd laga eða væri á annan hátt andstætt hagsmunum almennings eða skaðaði lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja, í eigu hins opinbera eða í einkaeign.

Article 6

Transparency

1. Members reaffirm, with respect to TRIMs, their commitment to obligations on transparency and notification in Article X of GATT 1994, in the undertaking on "Notification" contained in the Understanding Regarding Notification, Consultation, Dispute Settlement and Surveillance adopted on 28 November 1979 and in the Ministerial Decision on Notification Procedures adopted on 15 April 1994.

2. Each Member shall notify the Secretariat of the publications in which TRIMs may be found, including those applied by regional and local governments and authorities within their territories.

3. Each Member shall accord sympathetic consideration to requests for information, and afford adequate opportunity for consultation, on any matter arising from this Agreement raised by another Member. In conformity with Article X of GATT 1994 no Member is required to disclose information the disclosure of which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

7. gr.
Nefnd um fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum.

1. Hér með er komið á fót nefnd um fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum (í þessum samningi kölluð „nefndin“) og er öllum aðilum heimil seta í henni. Nefndin kýs sér formann og varaformann og kemur saman að minnsta kosti einu sinni á ári og þar fyrir utan að beiðni aðila.

2. Nefndin sinnir þeim skyldustörfum sem vöruviðskiptaráðið felur henni og veitir aðilum tækifæri til að eiga viðræður um málefni sem varða beitingu og framkvæmd þessa samnings.

3. Nefndin skal fylgjast með rekstri og framkvæmd þessa samnings og gefa vöruviðskiptaráðinu árlega skýrslu um niðurstöður sínar þar að lútandi.

8. gr.
Viðræður og lausn deilumála.

Ákvæði XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt í samkomulaginu um lausn deilumála, skulu gilda um viðræður og lausn deilumála að því er varðar þennan samning.

9. gr.
Endurskoðun vöruviðskiptaráðsins.

Vöruviðskiptaráðið skal, eigi síðar en fimm árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, endurskoða framkvæmd þessa samnings og leggja, eftir því sem við á, tillögur um breytingar á texta hans fyrir ráðherrastefnuna. Vöruviðskiptaráðið skal við fyrrnefnda endurskoðun taka til athugunar hvort bæta eigi við samninginn ákvæðum um stefnu í fjárfestingar- og samkeppnismálum.

VIÐAUKI
Skýringaskrá.

1. Til fjárfestingaráðstafana í viðskiptum, sem eru í ósamræmi við þá skyldu að veita innlenda meðferð sem kveðið er á um í 4. mgr. III. gr. GATT-samningsins frá 1994, teljast þær ráðstafanir sem eru skyldubundnar eða aðfararhæfar samkvæmt landslögum eða stjórnsýsluúrskurði eða sem nauðsynlegt er að hlíta til að ná fram hagræði og hafa í för með sér að:

a) fyrirtæki verður að kaupa eða nota vörur af innlendum uppruna eða af innlendum toga, hvort heldur þær eru tilgreindar sem

Article 7
Committee on Trade-Related Investment Measures

1. A Committee on Trade-Related Investment Measures (referred to in this Agreement as the "Committee") is hereby established, and shall be open to all Members. The Committee shall elect its own Chairman and Vice-Chairman, and shall meet not less than once a year and otherwise at the request of any Member.
2. The Committee shall carry out responsibilities assigned to it by the Council for Trade in Goods and shall afford Members the opportunity to consult on any matters relating to the operation and implementation of this Agreement.
3. The Committee shall monitor the operation and implementation of this Agreement and shall report thereon annually to the Council for Trade in Goods.

Article 8
Consultation and Dispute Settlement

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.

Article 9
Review by the Council for Trade in Goods

Not later than five years after the date of entry into force of the WTO Agreement, the Council for Trade in Goods shall review the operation of this Agreement and, as appropriate, propose to the Ministerial Conference amendments to its text. In the course of this review, the Council for Trade in Goods shall consider whether the Agreement should be complemented with provisions on investment policy and competition policy.

ANNEX
ILLUSTRATIVE LIST

1. TRIMs that are inconsistent with the obligation of national treatment provided for in paragraph 4 of Article III of GATT 1994 include those which are mandatory or enforceable under domestic law or under administrative rulings, or compliance with which is necessary to obtain an advantage, and which require:

(a) the purchase or use by an enterprise of products of domestic origin or from any domestic source, whether specified in

tilteknar vörur, sem magn eða verðgildi vara eða sem hlutfall af magni eða verðgildi staðbundinnar framleiðslu þess; eða

b) kaup eða notkun fyrirtækis á innfluttum vörum takmarkast við fjárhæð sem samsvarar því magni eða verðgildi staðbundinnar framleiðsluvöru sem það flytur út.

2. Til fjárfestingaráðstafana í viðskiptum, sem eru í ósamræmi við skylduna um almennt afnám magntakmarkana, sem kveðið er á um í 1. mgr. XI. gr. GATT-samningsins frá 1994, teljast þær ráðstafanir sem eru skyldubundnar eða aðfararhæfar samkvæmt landslögum eða stjórnsýsluúrskurði eða sem nauðsynlegt er að hlíta til að ná fram hagræði og takmarka:

a) innflutning fyrirtækis á vörum sem eru notaðar í eða tengjast staðbundinni framleiðslu þess almennt eða við fjárhæð er samsvarar því magni eða verðgildi staðbundinnar framleiðsluvöru sem það flytur út;

b) innflutning fyrirtækis á vörum sem eru notaðar í eða tengjast staðbundinni framleiðslu þess með því að takmarka aðgang þess að erlendum gjaldeyri við fjárhæð samsvarandi innstreymi erlends gjaldeyris sem unnt er að rekja til fyrirtækisins; eða

c) útflutning fyrirtækis eða sölu vegna útflutnings á vörum, hvort heldur þær eru tilgreindar sem tilteknar vörur, sem magn eða verðgildi vara eða sem hlutfall af magni eða verðgildi staðbundinnar framleiðslu þess.

terms of particular products, in terms of volume or value of products, or in terms of a proportion of volume or value of its local production; or

(b) that an enterprise's purchases or use of imported products be limited to an amount related to the volume or value of local products that it exports.

2. TRIMs that are inconsistent with the obligation of general elimination of quantitative restrictions provided for in paragraph 1 of Article XI of GATT 1994 include those which are mandatory or enforceable under domestic law or under administrative rulings, or compliance with which is necessary to obtain an advantage, and which restrict:

(a) the importation by an enterprise of products used in or related to its local production, generally or to an amount related to the volume or value of local production that it exports;

(b) the importation by an enterprise of products used in or related to its local production by restricting its access to foreign exchange to an amount related to the foreign exchange inflows attributable to the enterprise; or

(c) the exportation or sale for export by an enterprise of products, whether specified in terms of particular products, in terms of volume or value of products, or in terms of a proportion of volume or value of its local production.

SAMNINGUR UM FRAMKVÆMD VI. GR. HINS ALMENNA SAMNINGS UM TOLLA OG VIÐSKIPTI FRÁ 1994

Aðilar koma sér hér með saman um eftirfarandi:

I. HLUTI

1. gr.

Meginreglur.

Ekki skal beita ráðstöfunum gegn undirboði nema í þeim tilvikum sem kveðið er á um í VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og samkvæmt rannsóknum sem eru hafnar[29] og framkvæmdar í samræmi við ákvæði þessa samnings. Eftirfarandi ákvæði gilda um beitingu VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 að því marki sem gripið er til aðgerða samkvæmt lögum og reglum um undirboð.

2. gr.

Ákvörðun þess hvort um undirboð er að ræða.

2.1 Í þessum samningi skal vara teljast boðin fram með undirboðskjörum, þ.e.a.s. boðin til sölu í öðru landi á verði sem er lægra en eðlisverð hennar, ef útflutningsverð vörunnar, þegar hún er flutt út frá einu landi til annars, er lægra en sambærilegt verð í almennum viðskiptum á samsvarandi vöru sem er ætluð til neyslu í útflutningslandinu.

2.2 Ef samsvarandi vara er ekki til sölu í almennum viðskiptum á innanlandsmarkaði í útflutningslandinu, eða salan nægir ekki til fullnægjandi samanburðar vegna sérstakra markaðsaðstæðna eða lítillar sölu á innanlandsmarkaði í útflutningslandinu,[30] skal ákvarða undirboðsfrávik með samanburði við sambærilegt verð á samsvarandi vöru, sem er flutt út til tiltekins þriðja lands, að því tilskildu að það verð sé dæmigert eða með samanburði við framleiðslukostnað í upprunalandinu að viðbættri eðlilegri fjárhæð vegna stjórnunar- og sölukostnaðar og almenns kostnaðar og hagnaðar.

2.2.1 Ekki ber að líta svo á að sala á samsvarandi vöru á innanlandsmarkaði í útflutningslandi eða sala til þriðja lands á verði sem er lægra en framleiðslukostnaður á einingu (fastur eða breytilegur), að viðbættum stjórnunar-, sölu- og almennum kostnaði, sé ekki almenn viðskipti vegna verðsins eða líta framhjá

AGREEMENT ON IMPLEMENTATION OF ARTICLE VI OF THE GENERAL AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE 1994

Members hereby *agree* as follows:

PART I

Article 1

Principles

An anti-dumping measure shall be applied only under the circumstances provided for in Article VI of GATT 1994 and pursuant to investigations initiated[29] and conducted in accordance with the provisions of this Agreement. The following provisions govern the application of Article VI of GATT 1994 in so far as action is taken under anti-dumping legislation or regulations.

Article 2

Determination of Dumping

2.1 For the purpose of this Agreement, a product is to be considered as being dumped, i.e. introduced into the commerce of another country at less than its normal value, if the export price of the product exported from one country to another is less than the comparable price, in the ordinary course of trade, for the like product when destined for consumption in the exporting country.

2.2 When there are no sales of the like product in the ordinary course of trade in the domestic market of the exporting country or when, because of the particular market situation or the low volume of the sales in the domestic market of the exporting country[30], such sales do not permit a proper comparison, the margin of dumping shall be determined by comparison with a comparable price of the like product when exported to an appropriate third country, provided that this price is representative, or with the cost of production in the country of origin plus a reasonable amount for administrative, selling and general costs and for profits.

2.2.1 Sales of the like product in the domestic market of the exporting country or sales to a third country at prices below per unit (fixed and variable) costs of production plus administrative, selling and general costs may be treated as not being in the ordinary course of trade by reason of price and may be disregarded in determining normal value only

henni þegar eðlisverð er ákvarðað nema yfirvöld[31] komist að þeirri niðurstöðu að slík sala fari fram á löngum tíma[32] í umtalsverðu magni[33] og á verði sem nægir ekki til að endurheimta allan kostnað innan eðlilegra tímamarka. Ef verð sem er undir kostnaði á einingu við sölu er hærra en veginn meðalkostnaður á einingu á því tímabili sem rannsóknin tekur til, telst slíkt verð nægja til að endurheimta kostnað innan eðlilegra tímamarka.

2.2.1.1 Að því er varðar 2. mgr. skal að jafnaði reikna kostnað á grundvelli reikninga útflytjanda eða framleiðanda sem rannsóknin tekur til, að því tilskildu að slíkir reikningar séu í samræmi við góða reikningsskilavenju í útflutningslandinu og endurspegli á eðlilegan hátt þann kostnað sem tengist framleiðslu og sölu viðkomandi vöru. Yfirvöld skulu taka tillit til allra fyrirliggjandi sönnunargagna um rétta skiptingu kostnaðar, þar með talið sönnunargagna sem útflytjandi eða framleiðandi lætur í té við rannsóknina, að því tilskildu að útflytjandi eða framleiðandi sé vanur að nota slíka skiptingu, einkum þegar hann fastsetur viðeigandi afborgunar- og afskriftatímabil og frádrátt vegna fjárfestingarútgjalda og annars þróunarkostnaðar. Að öðru leyti en því sem þegar hefur komið fram varðandi kostnaðarskiptingu í þessum undirlið skal leiðrétta kostnað á viðeigandi hátt vegna kostnaðarliða sem eru ekki endurteknir og koma síðari og/eða núverandi framleiðslu til góða eða vegna aðstæðna sem valda því að byrjunarrekstur hefur áhrif á kostnað á rannsóknartíma.[34]

2.2.2 Að því er varðar 2. mgr. skulu fjárhæðir vegna stjórnunar-, sölu- og almenns kostnaðar og vegna hagnaðar byggjast á gögnum um raunverulega framleiðslu og sölu útflytjanda eða framleiðanda, sem rannsóknin tekur

if the authorities[31] determine that such sales are made within an extended period of time[32] in substantial quantities[33] and are at prices which do not provide for the recovery of all costs within a reasonable period of time. If prices which are below per unit costs at the time of sale are above weighted average per unit costs for the period of investigation, such prices shall be considered to provide for recovery of costs within a reasonable period of time.

2.2.1.1 For the purpose of paragraph 2, costs shall normally be calculated on the basis of records kept by the exporter or producer under investigation, provided that such records are in accordance with the generally accepted accounting principles of the exporting country and reasonably reflect the costs associated with the production and sale of the product under consideration. Authorities shall consider all available evidence on the proper allocation of costs, including that which is made available by the exporter or producer in the course of the investigation provided that such allocations have been historically utilized by the exporter or producer, in particular in relation to establishing appropriate amortization and depreciation periods and allowances for capital expenditures and other development costs. Unless already reflected in the cost allocations under this sub-paragraph, costs shall be adjusted appropriately for those non-recurring items of cost which benefit future and/or current production, or for circumstances in which costs during the period of investigation are affected by start-up operations.[34]

2.2.2 For the purpose of paragraph 2, the amounts for administrative, selling and general costs and for profits shall be based on actual data pertaining to production and sales in the ordinary course of trade of the like

til, á samsvarandi vöru í almennum viðskiptum. Þegar ekki er unnt að ákvarða slíkar fjárhæðir á þessum grundvelli er heimilt að ákvarða fjárhæðirnar á grundvelli:

i) raunverulegra fjárhæða sem viðkomandi útflytjandi eða framleiðandi hefur greitt eða fengið greiddar vegna framleiðslu og sölu á sama almenna vöruflokki á innanlandsmarkaði upprunalandsins;

ii) vegins meðaltals raunverulegra fjárhæða sem aðrir útflytjendur eða framleiðendur, sem rannsóknin tekur til, greiða eða fá greiddar vegna framleiðslu og sölu á samsvarandi vöru á innanlandsmarkaði í upprunalandinu;

iii) annarrar sanngjarnrar aðferðar, að því tilskildu að fjárhæðin fyrir hagnað sem er ákveðin á þann hátt, sé ekki hærri en sá hagnaður sem aðrir útflytjendur eða framleiðendur hljóta að jafnaði af sölu vara úr sama almenna flokki á innanlandsmarkaði í upprunalandinu.

2.3 Í þeim tilvikum sem útflutningsverð er ekki fyrir hendi, eða hlutaðeigandi yfirvöld meta það svo að útflutningsverð sé óáreiðanlegt vegna tengsla eða bótafyrirkomulags milli útflytjanda og innflytjanda eða þriðja aðila, er heimilt að reikna útflutningsverð á grundvelli þess verðs sem innfluttu vörurnar eru fyrst endurseldar á til óháðs kaupanda eða á öðrum eðlilegum grundvelli, sem yfirvöld kunna að ákveða, ef vörurnar eru ekki endurseldar óháðum kaupanda eða ekki endurseldar í sama ástandi og við innflutning.

2.4. Gera skal réttlátan samanburð á útflutningsverði og eðlisverði. Samanburðinn skal gera á sama viðskiptastigi, að jafnaði á verksmiðjuverði, og á viðskiptum sem eiga sér stað samtímis eða eins nálægt því og unnt er. Í hverju tilviki skal taka tilhlýðilegt tillit, samkvæmt málsaðstæðum, til mismunar sem hefur áhrif á verðsamanburð, svo sem mismunandi aðstæðna og söluskilmála, skattlagningar, viðskiptastigs, magns, eðliseiginleika og annars munar ef sýnt þykir að hann hafi áhrif á verðsamanburð.[35] Í þeim tilvikum sem um getur í 3. mgr. ber einnig

product by the exporter or producer under investigation. When such amounts cannot be determined on this basis, the amounts may be determined on the basis of:

(i) the actual amounts incurred and realized by the exporter or producer in question in respect of production and sales in the domestic market of the country of origin of the same general category of products;

(ii) the weighted average of the actual amounts incurred and realized by other exporters or producers subject to investigation in respect of production and sales of the like product in the domestic market of the country of origin;

(iii) any other reasonable method, provided that the amount for profit so established shall not exceed the profit normally realized by other exporters or producers on sales of products of the same general category in the domestic market of the country of origin.

2.3 In cases where there is no export price or where it appears to the authorities concerned that the export price is unreliable because of association or a compensatory arrangement between the exporter and the importer or a third party, the export price may be constructed on the basis of the price at which the imported products are first resold to an independent buyer, or if the products are not resold to an independent buyer, or not resold in the condition as imported, on such reasonable basis as the authorities may determine.

2.4 A fair comparison shall be made between the export price and the normal value. This comparison shall be made at the same level of trade, normally at the ex-factory level, and in respect of sales made at as nearly as possible the same time. Due allowance shall be made in each case, on its merits, for differences which affect price comparability, including differences in conditions and terms of sale, taxation, levels of trade, quantities, physical characteristics, and any other differences which are also demonstrated to affect price comparability.[35] In the cases referred

að taka tillit til kostnaðar, þar með talið álagðra gjalda og skatta milli innflutnings og endursölu og til hagnaðar. Hafi þetta haft áhrif á verðsamanburð skulu yfirvöld ákveða eðlisverð á viðskiptastigi sem er jafngilt viðskiptastigi reiknaða útflutningsverðsins eða taka tilhlýðilegt tillit til þeirra þátta sem leyfilegt er að taka mið af samkvæmt þessari málsgrein. Yfirvöld skulu láta hlutaðeigandi málsaðila vita hvaða upplýsingar eru nauðsynlegar til að tryggja réttlátan samanburð og ekki leggja ósanngjarna sönnunarbyrði á þá.

2.4.1 Ef samanburður samkvæmt 4. mgr. krefst þess að gjaldeyrir sé umreiknaður skal nota það gengi sem er í gildi á söludegi[36] við umreikninginn, nema þegar sala á erlendum gjaldeyri á framvirkum gjaldeyrismörkuðum er í beinum tengslum við viðkomandi útflutningssölu, en þá skal nota sama gengi og við framvirku söluna. Ekki skal taka tillit til gengissveiflna og við rannsókn skulu yfirvöld gefa útflytjendum að minnsta kosti 60 daga frest til að leiðrétta útflutningsverðið þannig að það endurspegli varanlegar gengisbreytingar á rannsóknartímanum.

2.4.2 Með fyrirvara um ákvæðin um réttlátan samanburð í 4. mgr. skal að jafnaði ákveða undirboðsfrávik í rannsókn með samanburði á vegnu meðaleðlisverði og vegnu meðalverði í öllum sambærilegum útflutningsviðskiptum eða með samanburði á eðlisverði og útflutningsverði í hverri sölu fyrir sig. Heimilt er að bera eðlisverð, sem er ákveðið á grundvelli vegins meðaltals, saman við verð í einstökum útflutningsviðskiptum ef yfirvöld finna verðmynstur í útflutningi sem er mjög mismunandi eftir kaupendum, svæðum eða tímabilum og gefin er skýring á því hvers vegna ekki er unnt að taka nægilegt tillit til þessa mismunar með því að bera annaðhvort vegin meðaltöl eða viðskipti saman innbyrðis.

to in paragraph 3, allowances for costs, including duties and taxes, incurred between importation and resale, and for profits accruing, should also be made. If in these cases price comparability has been affected, the authorities shall establish the normal value at a level of trade equivalent to the level of trade of the constructed export price, or shall make due allowance as warranted under this paragraph. The authorities shall indicate to the parties in question what information is necessary to ensure a fair comparison and shall not impose an unreasonable burden of proof on those parties.

2.4.1 When the comparison under paragraph 4 requires a conversion of currencies, such conversion should be made using the rate of exchange on the date of sale[36], provided that when a sale of foreign currency on forward markets is directly linked to the export sale involved, the rate of exchange in the forward sale shall be used. Fluctuations in exchange rates shall be ignored and in an investigation the authorities shall allow exporters at least 60 days to have adjusted their export prices to reflect sustained movements in exchange rates during the period of investigation.

2.4.2 Subject to the provisions governing fair comparison in paragraph 4, the existence of margins of dumping during the investigation phase shall normally be established on the basis of a comparison of a weighted average normal value with a weighted average of prices of all comparable export transactions or by a comparison of normal value and export prices on a transaction-to-transaction basis. A normal value established on a weighted average basis may be compared to prices of individual export transactions if the authorities find a pattern of export prices which differ significantly among different purchasers, regions or time periods, and if an explanation is provided as to why such differences cannot be taken into account appropriately by the use of a weighted average-to-weighted average or transaction-to-transaction comparison.

2.5 Þegar vörur eru ekki fluttar inn beint frá upprunalandinu en fluttar út til aðila sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili") frá umflutningslandi skal að jafnaði bera verðið, sem vörurnar eru seldar á frá útflutningslandinu til innflutningsaðila, saman við sambærilegt verð í útflutningslandinu. Þó má gera samanburð við verð í upprunalandi ef vörurnar eru til dæmis aðeins fluttar um útflutningslandið eða ef slíkar vörur eru ekki framleiddar í útflutningslandinu eða ekki er til sambærilegt verð fyrir slíkar vörur í útflutningslandinu.

2.6 Í þessum samningi hefur hugtakið „samsvarandi vara", merkinguna sambærileg vara, þ.e. vara sem er að öllu leyti eins og varan sem um er að ræða eða, ef slík vara er ekki til, önnur vara sem hefur eiginleika sem líkjast mjög mikið eiginleikum umræddrar vöru þótt hún sé ekki eins að öllu leyti.

2.7 Þessi grein er með fyrirvara um annað viðbótarákvæðið við 1. mgr. í VI. gr. I. viðauka við GATT-samninginn frá 1994.

3. gr.

Ákvörðun þess hvort skaði hafi orðið.[37]

3.1 Samkvæmt VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 skal ákvörðun þess hvort skaði hafi orðið byggjast á óyggjandi sönnunargögnum og fela í sér hlutlæga athugun bæði á a) magni innflutningsvöru sem boðin er fram með undirboðskjörum og áhrifum hennar á innanlandsverð samsvarandi framleiðsluvara og b) afleiðingum þessa innflutnings fyrir innlenda framleiðendur slíkra vara.

3.2 Að því er varðar magn undirboðsvöru skulu rannsóknaryfirvöld athuga hvort veruleg aukning hafi orðið á innfluttum undirboðsvörum, annaðhvort hrein aukning eða sem hlutfall af framleiðslu eða neyslu hjá innflutningsaðila. Að því er varðar áhrif innfluttu undirboðsvörunnar á verð skulu rannsóknaryfirvöld athuga hvort um verulega verðlækkun sé að ræða á innfluttu undirboðsvörunni samanborið við verð á samsvarandi vöru innflutningsaðila eða hvort þessi innflutningur hafi á annan hátt áhrif í þá átt að þrýsta verði verulega niður eða koma í veg fyrir verðhækkanir sem annars hefðu orðið. Enginn einn eða nokkrir þessara þátta geta nauðsynlega ráðið úrslitum.

2.5 In the case where products are not imported directly from the country of origin but are exported to the importing Member from an intermediate country, the price at which the products are sold from the country of export to the importing Member shall normally be compared with the comparable price in the country of export. However, comparison may be made with the price in the country of origin, if, for example, the products are merely transshipped through the country of export, or such products are not produced in the country of export, or there is no comparable price for them in the country of export.

2.6 Throughout this Agreement the term "like product" ("produit similaire") shall be interpreted to mean a product which is identical, i.e. alike in all respects to the product under consideration, or in the absence of such a product, another product which, although not alike in all respects, has characteristics closely resembling those of the product under consideration.

2.7 This Article is without prejudice to the second Supplementary Provision to paragraph 1 of Article VI in Annex I to GATT 1994.

Article 3

Determination of Injury[37]

3.1 A determination of injury for purposes of Article VI of GATT 1994 shall be based on positive evidence and involve an objective examination of both (a) the volume of the dumped imports and the effect of the dumped imports on prices in the domestic market for like products, and (b) the consequent impact of these imports on domestic producers of such products.

3.2 With regard to the volume of the dumped imports, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant increase in dumped imports, either in absolute terms or relative to production or consumption in the importing Member. With regard to the effect of the dumped imports on prices, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant price undercutting by the dumped imports as compared with the price of a like product of the importing Member, or whether the effect of such imports is otherwise to depress prices to a significant degree or prevent price increases, which otherwise would have occurred, to a significant degree. No one or several of these factors can necessarily give decisive guidance.

3.3 Þegar rannsókn á undirboði fer fram samtímis á innflutningsvörum frá fleiri en einu landi er rannsóknaryfirvöldum aðeins heimilt að meta samanlögð áhrif slíks innflutnings ef þau ákvarða að a) undirboðsfrávik sem eru ákvörðuð í tengslum við innflutning frá hverju landi séu yfir lágmarki eins og það er skilgreint í 8. mgr. 5. gr. og magn innflutnings frá hverju landi sé ekki óverulegt og b) heildarmat á áhrifum innflutningsins eigi við í ljósi samkeppnisskilyrða milli innfluttu varanna og samkeppnisskilyrða milli innfluttu varanna og samsvarandi innlendrar framleiðsluvöru.

3.3 Where imports of a product from more than one country are simultaneously subject to anti-dumping investigations, the investigating authorities may cumulatively assess the effects of such imports only if they determine that (a) the margin of dumping established in relation to the imports from each country is more than de minimis as defined in paragraph 8 of Article 5 and the volume of imports from each country is not negligible and (b) a cumulative assessment of the effects of the imports is appropriate in light of the conditions of competition between the imported products and the conditions of competition between the imported products and the like domestic product.

3.4 Athugun á áhrifum innfluttra undirboðsvara á innlenda atvinnugrein skal fela í sér mat á öllum efnahagsþáttum og vísitölum sem málið varða og hafa áhrif á stöðu atvinnugreinarinnar, þar á meðal raunverulegum og hugsanlegum samdrætti í sölu, hagnaði, framleiðslu, markaðshlutdeild, framleiðni, arðsemi fjárfestinga eða nýtingu afkastagetu; á þáttum sem hafa áhrif á innanlandsverð; stærð undirboðsfráviks; raunverulegum og hugsanlegum neikvæðum áhrifum á sjóðstreymi, birgðir, atvinnu, laun, hagvöxt og fjáröflunar- og fjárfestingarmöguleika. Þessi upptalning er ekki tæmandi og enginn einn eða nokkrir þessara þátta geta nauðsynlega ráðið úrslitum.

3.4 The examination of the impact of the dumped imports on the domestic industry concerned shall include an evaluation of all relevant economic factors and indices having a bearing on the state of the industry, including actual and potential decline in sales, profits, output, market share, productivity, return on investments, or utilization of capacity; factors affecting domestic prices; the magnitude of the margin of dumping; actual and potential negative effects on cash flow, inventories, employment, wages, growth, ability to raise capital or investments. This list is not exhaustive, nor can one or several of these factors necessarily give decisive guidance.

3.5 Sýna verður fram á að áhrif undirboðs á innflutningsvörur, eins og lýst er í 2. og 4. mgr., valdi skaða í skilningi þessa samnings. Sönnun þess að orsakatengsl séu á milli innfluttu undirboðsvaranna og skaða sem innlend atvinnugrein verður fyrir skal byggjast á athugun á öllum viðkomandi sönnunargögnum sem yfirvöld hafa undir höndum. Yfirvöld skulu einnig athuga aðra þekkta þætti en innfluttu undirboðsvörurnar sem hafa skaðleg áhrif á innlendu atvinnugreinina á sama tíma og ekki má rekja skaða af völdum þessara annarra þátta til innfluttu undirboðsvaranna. Þættir sem geta skipt máli í þessu sambandi eru meðal annars magn og verð vöru sem er flutt inn án þess að vera seld á undirboðsverði, samdráttur í eftirspurn eða breytingar í neyslumynstri, viðteknar viðskiptatakmarkanir og samkeppni milli erlendra og innlendra framleiðanda, tækniþróun og útflutningsmagn og framleiðni í innlendu atvinnugreininni.

3.5 It must be demonstrated that the dumped imports are, through the effects of dumping, as set forth in paragraphs 2 and 4, causing injury within the meaning of this Agreement. The demonstration of a causal relationship between the dumped imports and the injury to the domestic industry shall be based on an examination of all relevant evidence before the authorities. The authorities shall also examine any known factors other than the dumped imports which at the same time are injuring the domestic industry, and the injuries caused by these other factors must not be attributed to the dumped imports. Factors which may be relevant in this respect include, inter alia, the volume and prices of imports not sold at dumping prices, contraction in demand or changes in the patterns of consumption, trade-restrictive practices of and competition between the foreign and domestic producers, developments in technology and the export performance and productivity of the domestic industry.

3.6 Áhrif innfluttu undirboðsvaranna skulu metin með tilliti til innlendrar framleiðslu á sam-

3.6 The effect of the dumped imports shall be assessed in relation to the domestic production

svarandi vöru þegar fyrirliggjandi gögn gera kleift að bera kennsl á þá framleiðslu sérstaklega á grundvelli viðmiðana eins og framleiðsluferlis, sölu og ágóða framleiðenda. Sé ekki unnt að bera kennsl á þá framleiðslu sérstaklega skal meta áhrif innfluttu undirboðsvaranna með því að athuga framleiðslu í þrengsta vöruflokki eða vörulínu sem samsvarandi vara fellur undir og unnt er að fá nauðsynlegar upplýsingar um.

3.7 Þegar ákvarðað er hvort hætta sé á umtalsverðum skaða skal byggja á staðreyndum en ekki einungis á staðhæfingu, tilgátu eða hverfandi líkum. Breyting á aðstæðum sem getur skapað það ástand að undirboð valdi skaða verður að vera fyrirsjáanleg og yfirvofandi.[38] Þegar ákvarðað er hvort hætta sé á umtalsverðum skaða skulu yfirvöld meðal annars taka tillit til eftirfarandi þátta:

i) verulegrar aukningar á magni innfluttra undirboðsvara á innanlandsmarkaði sem bendir til verulegrar aukningar í innflutningi;
ii) nægilegrar útflutningsgetu útflytjanda eða verulegrar og yfirvofandi aukningar á henni, sem bendir til þess að veruleg aukning geti orðið á útfluttum undirboðsvörum á markaði innflutningsaðila, að teknu tilliti til þess hvort útflutningsmarkaðir geti tekið við umframútflutningi;
iii) hvort vörur séu fluttar inn á verði sem hefur veruleg áhrif til lækkunar eða til að halda niðri verði innanlands og að líkindum auka enn frekar eftirspurn eftir innflutningsvörum; og
iv) birgða af vörunni sem er til rannsóknar.

Enginn einn þessara þátta getur nauðsynlega ráðið úrslitum við ákvarðanir en samanlagt hljóta þeir að leiða til þeirrar niðurstöðu að frekari innflutningur á undirboðsvörum sé yfirvofandi og að verulegur skaði muni hljótast af verði ekki gripið til verndaraðgerða.

3.8 Ef hætta er á skaða vegna innflutnings á undirboðsvörum skal sérstök aðgát höfð þegar íhugað er eða ákveðið að beita ráðstöfunum gegn undirboðum.

of the like product when available data permit the separate identification of that production on the basis of such criteria as the production process, producers' sales and profits. If such separate identification of that production is not possible, the effects of the dumped imports shall be assessed by the examination of the production of the narrowest group or range of products, which includes the like product, for which the necessary information can be provided.

3.7 A determination of a threat of material injury shall be based on facts and not merely on allegation, conjecture or remote possibility. The change in circumstances which would create a situation in which the dumping would cause injury must be clearly foreseen and imminent.38 In making a determination regarding the existence of a threat of material injury, the authorities should consider, inter alia, such factors as:

(i) a significant rate of increase of dumped imports into the domestic market indicating the likelihood of substantially increased importation;
(ii) sufficient freely disposable, or an imminent, substantial increase in, capacity of the exporter indicating the likelihood of substantially increased dumped exports to the importing Member's market, taking into account the availability of other export markets to absorb any additional exports;
(iii) whether imports are entering at prices that will have a significant depressing or suppressing effect on domestic prices, and would likely increase demand for further imports; and
(iv) inventories of the product being investigated.

No one of these factors by itself can necessarily give decisive guidance but the totality of the factors considered must lead to the conclusion that further dumped exports are imminent and that, unless protective action is taken, material injury would occur.

3.8 With respect to cases where injury is threatened by dumped imports, the application of anti-dumping measures shall be considered and decided with special care.

4. gr.

Skilgreining á innlendri atvinnugrein.

4.1 Í þessum samningi merkir hugtakið „innlend atvinnugrein" alla innlenda framleiðendur samsvarandi framleiðsluvara eða þá sem samanlagt

Article 4

Definition of Domestic Industry

4.1 For the purposes of this Agreement, the term "domestic industry" shall be interpreted as referring to the domestic producers as a whole of the

framleiða meginhluta allrar innlendrar framleiðslu þessara vara, nema um sé að ræða:

i) framleiðendur sem hafa tengsl[39] við útflytjendur eða innflytjendur eða þá sem flytja sjálfir inn meinta undirboðsvöru, en þá má líta svo á að hugtakið „innlend atvinnugrein" eigi við um alla aðra framleiðendur;

ii) í undantekningartilvikum getur yfirráðasvæði aðila skipst í tvo eða fleiri samkeppnismarkaði að því er varðar viðkomandi vöru og líta má á framleiðendur á hverjum markaði um sig sem sérstaka atvinnugrein ef *a*) framleiðendur á slíku markaðssvæði selja alla eða næstum alla framleiðslu sína á viðkomandi vöru á þeim markaði og *b*) framleiðendur viðkomandi vöru, sem eru staðsettir annars staðar á svæðinu, fullnægja ekki að verulegu leyti eftirspurn á þeim markaði. Í slíkum tilvikum er heimilt að líta svo á að skaði hafi orðið, jafnvel þótt meginhluti innlendu atvinnugreinarinnar hafi ekki orðið fyrir skaða, á þeim forsendum að um sé að ræða mikið magn innfluttra undirboðsvara á slíkum einangruðum markaði og á þeim forsendum enn fremur að innfluttu undirboðsvörurnar skaði framleiðendur allra eða næstum allra vara á slíkum markaði.

4.2 Þegar innlend atvinnugrein er túlkuð á þann hátt að um sé að ræða framleiðendur á tilteknu svæði, t.d. á markaði eins og skilgreint er í ii-lið 1. mgr., skulu undirboðstollar aðeins lagðir á[40] þær vörur sem eru endanlega ætlaðar til neyslu á því svæði. Þegar stjórnskipunarlög innflutningsaðila leyfa ekki að lagðir séu á undirboðstollar á þeim grundvelli hefur innflutningsaðilinn því aðeins frjálsar hendur til álagningar undirboðstolla að *a*) útflytjendum sé gefið tækifæri til að hætta útflutningi á undirboðsverði til viðkomandi svæðis eða setja að öðrum kosti tryggingu samkvæmt 8. gr., ef nægileg trygging að þessu leyti hefur ekki verið sett, og *b*) ekki sé unnt að leggja slíka tolla eingöngu á vörur tiltekinna framleiðenda sem sjá viðkomandi svæði fyrir birgðum.

4.3 Þegar tvö eða fleiri lönd hafa náð svo miklum samruna samkvæmt ákvæðum a-liðar 8. mgr. XXIV. gr. GATT-samningsins frá 1994 að þau hafa eiginleika eins sameinaðs markaðar

like products or to those of them whose collective output of the products constitutes a major proportion of the total domestic production of those products, except that:

(i) when producers are related[39] to the exporters or importers or are themselves importers of the allegedly dumped product, the term "domestic industry" may be interpreted as referring to the rest of the producers;

(ii) in exceptional circumstances the territory of a Member may, for the production in question, be divided into two or more competitive markets and the producers within each market may be regarded as a separate industry if *(a)* the producers within such market sell all or almost all of their production of the product in question in that market, and *(b)* the demand in that market is not to any substantial degree supplied by producers of the product in question located elsewhere in the territory. In such circumstances, injury may be found to exist even where a major portion of the total domestic industry is not injured, provided there is a concentration of dumped imports into such an isolated market and provided further that the dumped imports are causing injury to the producers of all or almost all of the production within such market.

4.2 When the domestic industry has been interpreted as referring to the producers in a certain area, i.e. a market as defined in paragraph 1(ii), anti-dumping duties shall be levied[40] only on the products in question consigned for final consumption to that area. When the constitutional law of the importing Member does not permit the levying of anti-dumping duties on such a basis, the importing Member may levy the anti-dumping duties without limitation only if *(a)* the exporters shall have been given an opportunity to cease exporting at dumped prices to the area concerned or otherwise give assurances pursuant to Article 8 and adequate assurances in this regard have not been promptly given, and *(b)* such duties cannot be levied only on products of specific producers which supply the area in question.

4.3 Where two or more countries have reached under the provisions of paragraph 8(a) of Article XXIV of GATT 1994 such a level of integration that they have the characteristics of

skulu atvinnugreinar alls sameinaða svæðisins teljast innlendar atvinnugreinar í skilningi 1. mgr.
4.4 Ákvæði 6. mgr. 3. gr. gilda um þessa grein.

5. gr.
Upphaf og framhald rannsóknar.

5.1 Með fyrirvara um ákvæði 6. mgr. skal hefja rannsókn til að ákvarða hvort um meint undirboð sé að ræða og umfang og áhrif þess þegar skrifleg umsókn hefur borist frá innlendu atvinnugreininni eða fyrir hönd hennar.
5.2 Umsókn samkvæmt 1. mgr. skulu fylgja sönnunargögn um *a*) undirboð, *b*) skaða í skilningi VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 eins og hann er túlkaður í þessum samningi og *c*) orsakatengsl milli innfluttu undirboðsvaranna og meints skaða. Einföld staðhæfing, sem er ekki studd viðeigandi sönnunargögnum, getur ekki talist fullnægjandi til að uppfylla kröfur þessarar málsgreinar. Í umsókninni skulu koma fram eftirfarandi upplýsingar sem gera má ráð fyrir að umsækjandi eigi greiðan aðgang að:

i) heiti umsækjanda og lýsing hans á magni og verðgildi samsvarandi innlendrar vöru. Þegar skrifleg umsókn er lögð fram fyrir hönd innlendrar atvinnugreinar skal tilgreina atvinnugreinina sem sótt er um fyrir í skrá yfir alla innlenda framleiðendur samsvarandi vöru (eða samtök innlendra framleiðenda samsvarandi vöru) sem vitað er um ásamt, að svo miklu leyti sem unnt er, lýsingu þessara framleiðenda á magni og verðgildi samsvarandi innlendrar framleiðsluvöru;

ii) nákvæm lýsing á meintri undirboðsvöru, nafn landsins eða landanna þaðan sem viðkomandi vara er upprunnin eða flutt út, heiti allra útflytjenda eða erlendra framleiðenda sem vitað er um og skrá yfir þá sem vitað er að flytja inn viðkomandi vöru;

iii) upplýsingar um verðið sem viðkomandi vara er seld á þegar hún er ætluð til notkunar á innanlandsmarkaði í upprunalandinu eða -löndunum eða útflutningslandinu eða -löndunum (eða, eftir því sem við á, upplýsingar um verðið sem varan er seld á frá upprunalandinu eða -löndunum eða útflutningslandinu eða

a single, unified market, the industry in the entire area of integration shall be taken to be the domestic industry referred to in paragraph 1.
4.4 The provisions of paragraph 6 of Article 3 shall be applicable to this Article.

Article 5
Initiation and Subsequent Investigation

5.1 Except as provided for in paragraph 6, an investigation to determine the existence, degree and effect of any alleged dumping shall be initiated upon a written application by or on behalf of the domestic industry.
5.2 An application under paragraph 1 shall include evidence of *(a)* dumping, *(b)* injury within the meaning of Article VI of GATT 1994 as interpreted by this Agreement and *(c)* a causal link between the dumped imports and the alleged injury. Simple assertion, unsubstantiated by relevant evidence, cannot be considered sufficient to meet the requirements of this paragraph. The application shall contain such information as is reasonably available to the applicant on the following:

(i) the identity of the applicant and a description of the volume and value of the domestic production of the like product by the applicant. Where a written application is made on behalf of the domestic industry, the application shall identify the industry on behalf of which the application is made by a list of all known domestic producers of the like product (or associations of domestic producers of the like product) and, to the extent possible, a description of the volume and value of domestic production of the like product accounted for by such producers;

(ii) a complete description of the allegedly dumped product, the names of the country or countries of origin or export in question, the identity of each known exporter or foreign producer and a list of known persons importing the product in question;

(iii) information on prices at which the product in question is sold when destined for consumption in the domestic markets of the country or countries of origin or export (or, where appropriate, information on the prices at which the product is sold from the country or countries of origin or export to a third country or

-löndunum til þriðja lands eða þriðju landa eða um reiknað verðgildi vörunnar) og upplýsingar um útflutningsverð eða, eftir því sem við á, verðið sem varan er fyrst endurseld á til óháðs kaupanda á yfirráðasvæði innflutningsaðila;

iv) upplýsingar um þá þróun sem orðið hefur á magni meintrar innfluttrar undirboðsvöru, áhrif þessa innflutnings á verð samsvarandi framleiðsluvara á innanlandsmarkaði og afleiðingar fyrir innlendu atvinnugreinina, eins og fram kemur í viðkomandi þáttum og vísitölum sem skipta máli fyrir stöðu innlendu atvinnugreinarinnar, til dæmis þeim þáttum sem taldir eru upp í 2. og 4. mgr. 3. gr.

5.3 Yfirvöld skulu athuga hversu nákvæm og fullnægjandi sönnunargögnin sem eru lögð fram í umsókninni eru og ákvarða hvort þau nægi til að réttlæta að rannsókn verði hafin.

5.4 Ekki skal hefja rannsókn samkvæmt 1. mgr. nema yfirvöld hafi ákvarðað, á grundvelli könnunar á því hversu mikinn stuðning eða andstöðu við umsóknina innlendir framleiðendur samsvarandi vöru hafa látið í ljós,[41] að umsóknin sé frá innlendu atvinnugreininni eða fyrir hönd hennar.[42] Umsóknin telst vera „frá innlendu atvinnugreininni eða fyrir hönd hennar“ ef hún er studd af innlendum framleiðendum sem framleiða til samans meira en 50% af heildarframleiðslu samsvarandi vöru sem er framleidd af þeim hluta innlendrar atvinnugreinar er lætur annaðhvort í ljós stuðning eða andstöðu við umsóknina. Ekki skal hefja rannsókn ef innlendir framleiðendur sem lýsa stuðningi við umsóknina framleiða innan við 25% af heildarframleiðslu innlendu atvinnugreinarinnar á samsvarandi vöru.

5.5 Yfirvöld skulu forðast alla kynningu á umsókn um rannsókn nema ákvörðun hafi verið tekin um að hefja rannsókn. Yfirvöld skulu þó tilkynna ákvörðunina stjórnvöldum aðilans sem er útflutningsland (hér eftir nefndur „útflutningsaðili“) þegar þeim hefur borist umsókn með fullnægjandi málsskjölum og áður en þau hefja rannsókn.

5.6 Ef hlutaðeigandi yfirvöld ákveða, við sérstakar aðstæður, að hefja rannsókn, án þess að hafa fengið skriflega umsókn frá innlendri atvinnugrein eða fyrir hönd hennar um að hefja slíka rannsókn, skulu þau því aðeins halda henni

countries, or on the constructed value of the product) and information on export prices or, where appropriate, on the prices at which the product is first resold to an independent buyer in the territory of the importing Member;

(iv) information on the evolution of the volume of the allegedly dumped imports, the effect of these imports on prices of the like product in the domestic market and the consequent impact of the imports on the domestic industry, as demonstrated by relevant factors and indices having a bearing on the state of the domestic industry, such as those listed in paragraphs 2 and 4 of Article 3.

5.3 The authorities shall examine the accuracy and adequacy of the evidence provided in the application to determine whether there is sufficient evidence to justify the initiation of an investigation.

5.4 An investigation shall not be initiated pursuant to paragraph 1 unless the authorities have determined, on the basis of an examination of the degree of support for, or opposition to, the application expressed[41] by domestic producers of the like product, that the application has been made by or on behalf of the domestic industry.[42] The application shall be considered to have been made "by or on behalf of the domestic industry" if it is supported by those domestic producers whose collective output constitutes more than 50 per cent of the total production of the like product produced by that portion of the domestic industry expressing either support for or opposition to the application. However, no investigation shall be initiated when domestic producers expressly supporting the application account for less than 25 per cent of total production of the like product produced by the domestic industry.

5.5 The authorities shall avoid, unless a decision has been made to initiate an investigation, any publicizing of the application for the initiation of an investigation. However, after receipt of a properly documented application and before proceeding to initiate an investigation, the authorities shall notify the government of the exporting Member concerned.

5.6 If, in special circumstances, the authorities concerned decide to initiate an investigation without having received a written application by or on behalf of a domestic industry for the initiation of such investigation, they shall proceed

áfram að þau hafi nægileg sönnunargögn um að undirboð, skaði og orsakatengsl, eins og lýst er í 2. mgr., réttlæti að rannsókn verði hafin.

5.7 Sönnunargögn um að um undirboð sé að ræða og skaði hafi orðið skulu athuguð samtímis *a*) við ákvörðun á því hvort hefja skuli rannsókn eða ekki og *b*) á meðan rannsókn stendur yfir, en hún skal eigi hefjast síðar en fyrsta daginn sem heimilt er að beita bráðabirgðaráðstöfunum í samræmi við ákvæði þessa samnings.

5.8 Hafna skal umsókn samkvæmt 1. mgr. og hætta rannsókn um leið og hlutaðeigandi yfirvöld hafa fullvissað sig um að ekki séu nægileg sönnunargögn um að um undirboð sé að ræða eða skaði hafi orðið til að réttlæta að málinu sé haldið áfram. Hætta skal rannsókn þegar í stað ef yfirvöld ákvarða að undirboðsfrávik séu í lágmarki eða raunverulegt eða hugsanlegt tjón eða magn innfluttra undirboðsvara óverulegt. Undirboðsfrávik telst í lágmarki ef það er innan við 2% af útflutningsverðinu. Að jafnaði skal telja magn innfluttra undirboðsvara óverulegt ef innflutningsmagn undirboðsvara frá tilteknu landi er minna en 3% af innflutningi á samsvarandi vöru hjá innflutningsaðila nema lönd, sem hvert um sig standa að minna en 3% af innflutningi á samsvarandi vöru hjá innflutningsaðila, standi til samans að meira en 7% af þessum innflutningi.

5.9 Undirboðsmeðferð skal ekki koma í veg fyrir tollafgreiðslu.

5.10 Rannsóknum skal lokið innan eins árs nema við sérstakar aðstæður og í engu tilviki síðar en 18 mánuðum eftir að þær hefjast.

only if they have sufficient evidence of dumping, injury and a causal link, as described in paragraph 2, to justify the initiation of an investigation.

5.7 The evidence of both dumping and injury shall be considered simultaneously (*a*) in the decision whether or not to initiate an investigation, and (*b*) thereafter, during the course of the investigation, starting on a date not later than the earliest date on which in accordance with the provisions of this Agreement provisional measures may be applied.

5.8 An application under paragraph 1 shall be rejected and an investigation shall be terminated promptly as soon as the authorities concerned are satisfied that there is not sufficient evidence of either dumping or of injury to justify proceeding with the case. There shall be immediate termination in cases where the authorities determine that the margin of dumping is *de minimis,* or that the volume of dumped imports, actual or potential, or the injury, is negligible. The margin of dumping shall be considered to be *de minimis* if this margin is less than 2 per cent, expressed as a percentage of the export price. The volume of dumped imports shall normally be regarded as negligible if the volume of dumped imports from a particular country is found to account for less than 3 per cent of imports of the like product in the importing Member, unless countries which individually account for less than 3 per cent of the imports of the like product in the importing Member collectively account for more than 7 per cent of imports of the like product in the importing Member.

5.9 An anti-dumping proceeding shall not hinder the procedures of customs clearance.

5.10 Investigations shall, except in special circumstances, be concluded within one year, and in no case more than 18 months, after their initiation.

6. gr.
Sönnunargögn.

6.1 Allir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta í rannsókn á undirboðum, skulu fá vitneskju um hvaða upplýsinga yfirvöld krefjast og næg tækifæri til að leggja skriflega fram öll sönnunargögn sem þeir telja að skipti máli í sambandi við viðkomandi rannsókn.

6.1.1 Útflytjendur eða erlendir framleiðendur sem fá spurningalista sem eru notaðir við rannsókn á undirboðum

Article 6
Evidence

6.1 All interested parties in an anti-dumping investigation shall be given notice of the information which the authorities require and ample opportunity to present in writing all evidence which they consider relevant in respect of the investigation in question.

6.1.1 Exporters or foreign producers receiving questionnaires used in an anti-dumping investigation shall be

skulu fá að minnsta kosti 30 daga frest til að svara.[43] Taka ber tilhlýðilegt tillit til beiðna um framlengingu á 30 daga tímabilinu og jafnan skal veita leyfi fyrir slíkri framlengingu þegar hægt er að koma því við og næg ástæða er til.

6.1.2 Með fyrirvara um kröfuna um vernd trúnaðarupplýsinga skulu málsaðilar, sem hagsmuna eiga að gæta og eiga hlut að rannsókninni, þegar í stað fá aðgang að skriflegum sönnunargögnum sem einn málsaðili sem á hagsmuna að gæta leggur fram.

6.1.3 Um leið og rannsókn er hafin skulu yfirvöld afhenda útflytjendum sem vitað er um[44] og yfirvöldum útflutningsaðilans heildartexta skriflegu umsóknarinnar sem er móttekin skv. 1. mgr. 5. gr. og skulu veita öðrum sem hlut eiga að máli aðgang að henni, ef þeir fara fram á það. Taka skal tilhlýðilegt tillit til verndar trúnaðarupplýsinga, eins og kveðið er á um í 5. mgr.

6.2 Allir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta í rannsókn á undirboðum, skulu fá fullt tækifæri til að verja hagsmuni sína við rannsóknina. Yfirvöld skulu því, að fenginni beiðni þar að lútandi, veita öllum málsaðilum sem eiga hagsmuna að gæta tækifæri til að hitta þá sem hafa andstæðra hagsmuna að gæta til unnt sé að koma andstæðum skoðunum á framfæri og leggja fram gagnrök. Ef slík tækifæri eru veitt verður að taka tillit til verndar trúnaðarupplýsinga og þess hversu hagstæður þessi kostur er fyrir málsaðila. Engum málsaðila er skylt að mæta á fundi enda skaði það ekki málstað hans ef hann gerir það ekki. Aðilar sem eiga hagsmuna að gæta skulu einnig, þegar gildar ástæður liggja til þess, hafa rétt til að láta upplýsingar í té munnlega.

6.3 Yfirvöld skulu einungis taka tillit til upplýsinga sem veittar eru munnlega samkvæmt 2. mgr. ef þær eru síðan lagðar fram skriflega og öðrum málsaðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, gert kleift að kynna sér efni þeirra eins og kveðið er á um í undirlið 1.2.

6.4 Þegar því verður við komið skulu yfirvöld veita öllum málsaðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, tækifæri og rúman tíma til að sjá allar upplýsingar sem varða málflutning í máli þeirra og yfirvöld nota við rannsókn á undirboðum ef

given at least 30 days for reply.[43] Due consideration should be given to any request for an extension of the 30-day period and, upon cause shown, such an extension should be granted whenever practicable.

6.1.2 Subject to the requirement to protect confidential information, evidence presented in writing by one interested party shall be made available promptly to other interested parties participating in the investigation.

6.1.3 As soon as an investigation has been initiated, the authorities shall provide the full text of the written application received under paragraph 1 of Article 5 to the known exporters[44] and to the authorities of the exporting Member and shall make it available, upon request, to other interested parties involved. Due regard shall be paid to the requirement for the protection of confidential information, as provided for in paragraph 5.

6.2 Throughout the anti-dumping investigation all interested parties shall have a full opportunity for the defence of their interests. To this end, the authorities shall, on request, provide opportunities for all interested parties to meet those parties with adverse interests, so that opposing views may be presented and rebuttal arguments offered. Provision of such opportunities must take account of the need to preserve confidentiality and of the convenience to the parties. There shall be no obligation on any party to attend a meeting, and failure to do so shall not be prejudicial to that party's case. Interested parties shall also have the right, on justification, to present other information orally.

6.3 Oral information provided under paragraph 2 shall be taken into account by the authorities only in so far as it is subsequently reproduced in writing and made available to other interested parties, as provided for in subparagraph 1.2.

6.4 The authorities shall whenever practicable provide timely opportunities for all interested parties to see all information that is relevant to the presentation of their cases, that is not confidential as defined in paragraph 5, and that is

þær eru ekki trúnaðarmál samkvæmt skilgreiningu í 5. gr. og til að byggja málflutning sinn á þessum upplýsingum.

6.5 Upplýsingar, sem eru í eðli sínu trúnaðarmál (t.d. vegna þess að vitneskja um þær bætti samkeppnisstöðu keppinautar til muna eða hefði mjög óhagstæð áhrif fyrir þann sem veitir upplýsingarnar eða heimildarmann hans) eða málsaðilar að rannsókninni veita í trúnaði, skulu yfirvöld fara með sem trúnaðarmál, enda liggi gild rök til þess. Ekki skal láta slíkar upplýsingar í té án sérstaks leyfis þess sem veitir þær.[45]

6.5.1 Yfirvöld skulu krefjast þess að málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta og veita trúnaðarupplýsingar, geri samantekt úr þeim sem er ekki trúnaðarmál. Þessi samantekt skal vera nægilega nákvæm til að veita viðunandi skilning á efni upplýsinga sem veittar eru í trúnaði. Í undantekningartilvikum er málsaðilum heimilt að benda á að ekki sé unnt að gera samantekt úr slíkum upplýsingum. Í slíkum undantekningartilvikum verður að gera grein fyrir ástæðunum fyrir því að að ekki er unnt að gera samantekt.

6.5.2 Telji yfirvöld að beiðni um að upplýsingar séu trúnaðarmál eigi ekki rétt á sér, og sá sem veitir upplýsingarnar er annaðhvort ófús að birta þær eða heimila að þær verði látnar í té með almennu orðalagi eða sem samantekt, er yfirvöldum heimilt að líta framhjá slíkum upplýsingum nema unnt sé að sannfæra þau um, á grundvelli viðeigandi heimilda, að upplýsingarnar séu réttar.[46]

6.6 Meðan á rannsókn stendur skulu yfirvöld, nema þegar um er að ræða aðstæður sem kveðið er á um í 8. mgr., ganga úr skugga um réttmæti upplýsinganna sem aðilar eða aðrir, sem eiga hagsmuna að gæta, láta í té og niðurstöður þeirra byggjast á.

6.7 Til að sannreyna upplýsingar sem eru veittar eða til að afla frekari upplýsinga er yfirvöldum heimilt að framkvæma rannsóknir á yfirráðasvæði annarra aðila eftir því sem þörf krefur, að því tilskildu að þau fái samþykki viðkomandi fyrirtækja til þess og tilkynni það full-

used by the authorities in an anti-dumping investigation, and to prepare presentations on the basis of this information.

6.5 Any information which is by nature confidential (for example, because its disclosure would be of significant competitive advantage to a competitor or because its disclosure would have a significantly adverse effect upon a person supplying the information or upon a person from whom that person acquired the information), or which is provided on a confidential basis by parties to an investigation shall, upon good cause shown, be treated as such by the authorities. Such information shall not be disclosed without specific permission of the party submitting it.[45]

6.5.1 The authorities shall require interested parties providing confidential information to furnish non-confidential summaries thereof. These summaries shall be in sufficient detail to permit a reasonable understanding of the substance of the information submitted in confidence. In exceptional circumstances, such parties may indicate that such information is not susceptible of summary. In such exceptional circumstances, a statement of the reasons why summarization is not possible must be provided.

6.5.2 If the authorities find that a request for confidentiality is not warranted and if the supplier of the information is either unwilling to make the information public or to authorize its disclosure in generalized or summary form, the authorities may disregard such information unless it can be demonstrated to their satisfaction from appropriate sources that the information is correct.[46]

6.6 Except in circumstances provided for in paragraph 8, the authorities shall during the course of an investigation satisfy themselves as to the accuracy of the information supplied by interested parties upon which their findings are based.

6.7 In order to verify information provided or to obtain further details, the authorities may carry out investigations in the territory of other Members as required, provided they obtain the agreement of the firms concerned and notify the representatives of the government of the Mem-

trúum stjórnvalda viðkomandi aðila og aðilinn mótmæli ekki rannsókninni. Beita skal málsmeðferðinni, sem gerð er grein fyrir í I. viðauka, við rannsóknir sem fara fram á yfirráðasvæði annarra aðila. Með fyrirvara um kröfuna um verndun trúnaðarupplýsinga skulu yfirvöld veita fyrirtækjum sem eiga hlut að máli aðgang að niðurstöðum slíkra rannsókna, eða sjá til þess að þær séu veittar skv. 9. mgr., og er þeim heimilt að veita umsækjendum aðgang að slíkum niðurstöðum.

6.8 Þegar málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, synjar um aðgang að nauðsynlegum upplýsingum eða veitir þær ekki innan eðlilegs frests eða hindrar rannsóknina verulega er heimilt að ákvarða, til bráðabirgða eða endanlega, jákvætt eða neikvætt, á grundvelli fyrirliggjandi staðreynda. Við beitingu þessarar málsgreinar skal ákvæðum II. viðauka fylgt.

6.9 Áður en endanlega er ákvarðað skulu yfirvöld veita öllum málsaðilum sem eiga hagsmuna að gæta upplýsingar um helstu staðreyndir sem eru í athugun og liggja til grundvallar ákvörðun um það hvort beita skuli endanlegum aðgerðum. Slíkar upplýsingar skal veita nægilega tímanlega til að málsaðilar geti varið hagsmuni sína.

6.10 Yfirvöld skulu að jafnaði ákvarða undirboðsfrávik hjá hverjum einstökum útflytjanda eða framleiðanda vörunnar sem rannsóknin tekur til og vitað er um. Ef um er að ræða svo marga útflytjendur, framleiðendur, innflytjendur eða vörutegundir að óframkvæmanlegt er að ákvarða slíkt er yfirvöldum heimilt að takmarka athugun sína annaðhvort við eðlilegan fjölda málsaðila, sem eiga hagsmuna að gæta, eða vara með því að nota tölfræðilega marktæk úrtök á grundvelli upplýsinga sem yfirvöld hafa aðgang að á þeim tíma sem úrtakið fer fram eða við hæsta hundraðshluta þess útflutningsmagns frá viðkomandi landi sem unnt er að rannsaka með góðu móti.

6.10.1 Val á útflytjendum, framleiðendum, innflytjendum eða vörutegundum samkvæmt þessari málsgrein skal helst fara fram í samráði við viðkomandi útflytjendur, framleiðendur eða innflytjendur og með samþykki þeirra.

6.10.2 Þótt yfirvöld hafi takmarkað athugun sína, eins og kveðið er á um í þessari málsgrein, skulu þau samt ákvarða undirboðsfrávik vegna útflytjanda eða framleiðanda sem var ekki valinn í upphafi en veitir nauðber in question, and unless that Member objects to the investigation. The procedures described in Annex I shall apply to investigations carried out in the territory of other Members. Subject to the requirement to protect confidential information, the authorities shall make the results of any such investigations available, or shall provide disclosure thereof pursuant to paragraph 9, to the firms to which they pertain and may make such results available to the applicants.

6.8 In cases in which any interested party refuses access to, or otherwise does not provide, necessary information within a reasonable period or significantly impedes the investigation, preliminary and final determinations, affirmative or negative, may be made on the basis of the facts available. The provisions of Annex II shall be observed in the application of this paragraph.

6.9 The authorities shall, before a final determination is made, inform all interested parties of the essential facts under consideration which form the basis for the decision whether to apply definitive measures. Such disclosure should take place in sufficient time for the parties to defend their interests.

6.10 The authorities shall, as a rule, determine an individual margin of dumping for each known exporter or producer concerned of the product under investigation. In cases where the number of exporters, producers, importers or types of products involved is so large as to make such a determination impracticable, the authorities may limit their examination either to a reasonable number of interested parties or products by using samples which are statistically valid on the basis of information available to the authorities at the time of the selection, or to the largest percentage of the volume of the exports from the country in question which can reasonably be investigated.

6.10.1 Any selection of exporters, producers, importers or types of products made under this paragraph shall preferably be chosen in consultation with and with the consent of the exporters, producers or importers concerned.

6.10.2 In cases where the authorities have limited their examination, as provided for in this paragraph, they shall nevertheless determine an individual margin of dumping for any exporter or producer not initially selected

synlegar upplýsingar nógu tímanlega til að unnt sé að nota þær við rannsóknina, nema útflytjendur eða framleiðendur séu svo margir að athugun á einstaklingum myndi íþyngja yfirvöldum óþarflega og koma í veg fyrir að rannsókninni lyki á réttum tíma. Ekki skal koma í veg fyrir að upplýsingar séu veittar af fúsum og frjálsum vilja.

6.11 Í þessum samningi merkir „málsaðili sem á hagsmuna að gæta“ eftirfarandi:

i) útflytjanda, erlendan framleiðanda eða innflytjanda vöru sem rannsókn tekur til eða verslunar- eða viðskiptasamtök þar sem framleiðendur, útflytjendur eða innflytjendur slíkrar vöru eru í meiri hluta;

ii) stjórnvöld útflutningsaðilans; og

iii) framleiðanda samsvarandi vöru hjá innflutningsaðila eða verslunar- og viðskiptasamtök þar sem meiri hlutinn framleiðir samsvarandi vöru á yfirráðasvæði innflutningsaðila.

Þessi upptalning skal ekki koma í veg fyrir að aðilar telji aðra eiga hagsmuna að gæta en þá sem getið er um hér að framan, hvort sem þeir eru innlendir eða erlendir.

6.12 Yfirvöld skulu veita þeim atvinnugreinum sem nota framleiðsluvöruna sem rannsókn tekur til og fulltrúum neytendasamtaka, í þeim tilvikum þegar varan er yfirleitt seld í smásölu, tækifæri til að leggja fram upplýsingar sem skipta máli fyrir rannsóknina varðandi undirboð, skaða og orsakatengsl.

6.13 Yfirvöld skulu taka tilhlýðilegt tillit til þess ef þeir sem eiga hagsmuna að gæta, einkum lítil fyrirtæki, eiga erfitt með að afla umbeðinna upplýsinga og skulu þau veita alla þá aðstoð sem unnt er.

6.14. Málsmeðferðin sem er lýst hér að framan skal ekki koma í veg fyrir að yfirvöld aðila geti látið mál fá skjótan framgang, hvort sem um er að ræða að hefja rannsókn, ákvarða til bráðabirgða eða endanlega, jákvætt eða neikvætt, eða beitt bráðabirgðaráðstöfunum eða endanlegum ráðstöfunum í samræmi við viðkomandi ákvæði þessa samnings.

who submits the necessary information in time for that information to be considered during the course of the investigation, except where the number of exporters or producers is so large that individual examinations would be unduly burdensome to the authorities and prevent the timely completion of the investigation. Voluntary responses shall not be discouraged.

6.11 For the purposes of this Agreement, "interested parties" shall include:

(i) an exporter or foreign producer or the importer of a product subject to investigation, or a trade or business association a majority of the members of which are producers, exporters or importers of such product;

(ii) the government of the exporting Member; and

(iii) a producer of the like product in the importing Member or a trade and business association a majority of the members of which produce the like product in the territory of the importing Member.

This list shall not preclude Members from allowing domestic or foreign parties other than those mentioned above to be included as interested parties.

6.12 The authorities shall provide opportunities for industrial users of the product under investigation, and for representative consumer organizations in cases where the product is commonly sold at the retail level, to provide information which is relevant to the investigation regarding dumping, injury and causality.

6.13 The authorities shall take due account of any difficulties experienced by interested parties, in particular small companies, in supplying information requested, and shall provide any assistance practicable.

6.14 The procedures set out above are not intended to prevent the authorities of a Member from proceeding expeditiously with regard to initiating an investigation, reaching preliminary or final determinations, whether affirmative or negative, or from applying provisional or final measures, in accordance with relevant provisions of this Agreement.

7. gr.
Bráðabirgðaráðstafanir.

7.1 Ekki skal beita bráðabirgðaráðstöfunum nema:

i) rannsókn sé hafin í samræmi við ákvæði 5. gr., opinber tilkynning hafi verið gefin út þar að lútandi og málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, hafi fengið næg tækifæri til að leggja fram upplýsingar og bera fram athugasemdir;

ii) áður hafi verði ákvarðað að um undirboð sé að ræða og það hafi skaðað innlenda atvinnugrein; og

iii) hlutaðeigandi yfirvöld telji að slíkar ráðstafanir séu nauðsynlegar til að koma í veg fyrir skaða á meðan rannsóknin stendur yfir.

7.2 Bráðabirgðaráðstafanir geta verið í formi bráðabirgðatolls eða, sem væri ákjósanlegra, tryggingar með geymslufé eða skuldabréfi jafnháu undirboðstollinum sem áætlaður er til bráðabirgða, og skal tollurinn eða tryggingin ekki vera hærri en undirboðsfrávikið, áætlað til bráðabirgða. Frestun á tollmati er viðeigandi bráðabirgðaráðstöfun, að því tilskildu að eðlilegur tollur og áætlaður undirboðstollur séu tilgreindir og sömu skilyrði gildi um frestun tollmats og aðrar bráðabirgðaráðstafanir.

7.3 Ekki skal beita bráðabirgðaráðstöfunum fyrr en 60 dögum eftir að rannsókn hefst.

7.4 Ekki skal beita bráðabirgðaráðstöfunum í lengri tíma en nauðsynlegt er og ekki lengur en fjóra mánuði eða, samkvæmt ákvörðun hlutaðeigandi yfirvalda að fenginni beiðni frá útflytjendum sem eru fulltrúar fyrir verulegan hluta af viðkomandi viðskiptum, ekki lengur en sex mánuði. Þegar yfirvöld kanna, í rannsókninni, hvort tollur, sem er lægri en undirboðsfrávikið, nægi til að bæta skaðann má lengja þetta tímabil, í fyrra tilvikinu í sex mánuði og í seinna tilvikinu í níu mánuði.

7.5 Fara skal eftir viðeigandi ákvæðum 9. gr. við beitingu bráðabirgðaráðstafana.

Article 7
Provisional Measures

7.1 Provisional measures may be applied only if:

(i) an investigation has been initiated in accordance with the provisions of Article 5, a public notice has been given to that effect and interested parties have been given adequate opportunities to submit information and make comments;

(ii) a preliminary affirmative determination has been made of dumping and consequent injury to a domestic industry; and

(iii) the authorities concerned judge such measures necessary to prevent injury being caused during the investigation.

7.2 Provisional measures may take the form of a provisional duty or, preferably, a security - by cash deposit or bond - equal to the amount of the anti-dumping duty provisionally estimated, being not greater than the provisionally estimated margin of dumping. Withholding of appraisement is an appropriate provisional measure, provided that the normal duty and the estimated amount of the anti-dumping duty be indicated and as long as the withholding of appraisement is subject to the same conditions as other provisional measures.

7.3 Provisional measures shall not be applied sooner than 60 days from the date of initiation of the investigation.

7.4 The application of provisional measures shall be limited to as short a period as possible, not exceeding four months or, on decision of the authorities concerned, upon request by exporters representing a significant percentage of the trade involved, to a period not exceeding six months. When authorities, in the course of an investigation, examine whether a duty lower than the margin of dumping would be sufficient to remove injury, these periods may be six and nine months, respectively.

7.5 The relevant provisions of Article 9 shall be followed in the application of provisional measures.

8. gr.
Verðskuldbindingar.

8.1 Heimilt[47] er að fresta eða binda enda á rannsókn án þess að bráðabirgðaráðstöfunum eða undirboðstollum sé beitt gegn því að fullnægjandi skuldbindingar séu lagðar fram af hálfu út-

Article 8
Price Undertakings

8.1 Proceedings may[47] be suspended or terminated without the imposition of provisional measures or anti-dumping duties upon receipt of satisfactory voluntary undertakings from any

flytjanda um að hann muni endurskoða verðið eða hætta útflutningi til viðkomandi svæðis á undirboðsverði og yfirvöld séu þess fullviss að skaðlegum áhrifum undirboðsins verði eytt. Verðhækkanir samkvæmt þessum skuldbindingum skulu ekki vera meiri en nauðsynlegt er til að til að vega á móti undirboðsfrávikinu. Æskilegt er að verðhækkanir séu minni en undirboðsfrávikinu nemur ef slík hækkun nægir til þess að innlenda atvinnugreinin skaðist ekki.

8.2 Ekki skal leita eftir eða staðfesta verðskuldbindingar frá útflytjendum nema yfirvöld innflutningsaðila hafi áður ákvarðað að um undirboð sé að ræða sem hafi valdið skaða á innlendri atvinnugrein.

8.3 Ekki er nauðsynlegt að staðfesta skuldbindingar ef yfirvöld telja það óraunhæft, til dæmis ef útflytjendur eru eða geta orðið of margir eða af öðrum ástæðum, þar með talið vegna almennrar stefnu í þessum málum. Í slíkum tilvikum skulu yfirvöld, þegar unnt er að koma því við, upplýsa útflytjandann um ástæður þess að þau telja ekki heppilegt að staðfesta skuldbindingu og skulu veita útflytjandanum tækifæri til að bera fram athugasemdir þar að lútandi, að því marki sem unnt er.

8.4 Þótt skuldbinding sé staðfest skal engu að síður ljúka rannsókn á því hvort um undirboð sé að ræða og skaði hafi orðið ef útflytjandi æskir þess eða yfirvöld ákveða það. Í slíku tilviki, þegar ákvarðað er að ekki sé um undirboð eða skaða að ræða, fellur skuldbindingin sjálfkrafa niður nema slík ákvörðun byggist að miklu leyti á því að verðskuldbinding sé fyrir hendi. Í þeim tilvikum er yfirvöldum heimilt að krefjast þess að skuldbindingu sé viðhaldið í hæfilegan tíma í samræmi við ákvæði þessa samnings. Liggi fyrir ákvörðun þess efnis að um undirboð sé að ræða og skaði hafi orðið skal skuldbindingin gilda áfram í samræmi við þá skilmála sem hafa verið settir og ákvæði þessa samnings.

8.5 Yfirvöld innflutningsaðilans geta gert tillögu um verðskuldbindingar en engum útflytjanda er skylt að taka þær skuldbindingar á sig. Þótt útflytjendur bjóði ekki slíkar skuldbindingar eða samþykki ekki boð um slíkt skal það á engan hátt hafa skaðleg áhrif á umfjöllun um málið. Yfirvöldum er þó frjálst að ákvarða að líklegra sé að hætta á skaða verði að veruleika ef innflutningi undirboðsvara er haldið áfram.

8.6 Yfirvöld innflutningsaðila geta krafist þess að útflytjandi, sem þau hafa staðfest skuldbind-

exporter to revise its prices or to cease exports to the area in question at dumped prices so that the authorities are satisfied that the injurious effect of the dumping is eliminated. Price increases under such undertakings shall not be higher than necessary to eliminate the margin of dumping. It is desirable that the price increases be less than the margin of dumping if such increases would be adequate to remove the injury to the domestic industry.

8.2 Price undertakings shall not be sought or accepted from exporters unless the authorities of the importing Member have made a preliminary affirmative determination of dumping and injury caused by such dumping.

8.3 Undertakings offered need not be accepted if the authorities consider their acceptance impractical, for example, if the number of actual or potential exporters is too great, or for other reasons, including reasons of general policy. Should the case arise and where practicable, the authorities shall provide to the exporter the reasons which have led them to consider acceptance of an undertaking as inappropriate, and shall, to the extent possible, give the exporter an opportunity to make comments thereon.

8.4 If an undertaking is accepted, the investigation of dumping and injury shall nevertheless be completed if the exporter so desires or the authorities so decide. In such a case, if a negative determination of dumping or injury is made, the undertaking shall automatically lapse, except in cases where such a determination is due in large part to the existence of a price undertaking. In such cases, the authorities may require that an undertaking be maintained for a reasonable period consistent with the provisions of this Agreement. In the event that an affirmative determination of dumping and injury is made, the undertaking shall continue consistent with its terms and the provisions of this Agreement.

8.5 Price undertakings may be suggested by the authorities of the importing Member, but no exporter shall be forced to enter into such undertakings. The fact that exporters do not offer such undertakings, or do not accept an invitation to do so, shall in no way prejudice the consideration of the case. However, the authorities are free to determine that a threat of injury is more likely to be realized if the dumped imports continue.

8.6 Authorities of an importing Member may require any exporter from whom an undertaking

ingu frá, láti reglulega í té upplýsingar er varða efndir slíkrar skuldbindingar og leyfi sannprófun viðkomandi gagna. Þegar ekki er staðið við skuldbindingu er yfirvöldum innflutningsaðilans heimilt, samkvæmt þessum samningi og í samræmi við ákvæði hans, að grípa til skjótra aðgerða sem geta falið það í sér að bráðabirgðaráðstöfunum verði beitt tafarlaust á grundvelli bestu fáanlegra upplýsinga. Í slíkum tilvikum er heimilt, í samræmi við þennan samning, að leggja endanlega tolla á vörur, sem eru fluttar inn til neyslu, allt að 90 dögum áður en slíkum bráðabirgðaráðstöfunum er beitt, en slíkt afturvirkt mat gildir þó ekki um vörur sem voru fluttar inn áður en vanefndir urðu á skuldbindingu.

has been accepted to provide periodically information relevant to the fulfilment of such an undertaking and to permit verification of pertinent data. In case of violation of an undertaking, the authorities of the importing Member may take, under this Agreement in conformity with its provisions, expeditious actions which may constitute immediate application of provisional measures using the best information available. In such cases, definitive duties may be levied in accordance with this Agreement on products entered for consumption not more than 90 days before the application of such provisional measures, except that any such retroactive assessment shall not apply to imports entered before the violation of the undertaking.

9. gr.
Álagning og innheimta undirboðstolla.

9.1 Yfirvöld innflutningsaðilans ákveða hvort leggja beri á undirboðstolla eða ekki í tilvikum þar sem allar kröfur varðandi álagningu eru uppfylltar og hvort undirboðstollurinn, sem er lagður á, skuli samsvara undirboðinu eða vera lægri. Ákjósanlegt er að álagning sé leyfð á yfirráðasvæði allra aðila og að tollurinn sé lægri en undirboðið ef slíkur tollur nægir til að innlenda atvinnugreinin skaðist ekki.

9.2 Þegar undirboðstollur er lagður á vöru skal innheimta tollinn í viðeigandi fjárhæðum í hverju einstöku tilviki, án mismununar með tilliti til uppruna slíkrar innflutningsvöru sem ákvarðað hefur verið að sé á undirboði og valdi skaða, nema um sé að ræða innfluttar vörur frá þeim sem hafa tekið á sig verðskuldbindingar samkvæmt skilmálum þessa samnings og þær hafi verið staðfestar. Yfirvöld skulu nafngreina birgi eða birgja viðkomandi vöru. Eigi hins vegar margir birgjar frá sama landi hlut að máli og ógerlegt er að nafngreina þá alla er yfirvöldum heimilt að nafngreina viðkomandi söluland í staðinn. Ef margir birgjar frá fleiri en einu landi eiga hlut að máli er yfirvöldum annaðhvort heimilt að nafngreina alla birgja sem hlut eiga að máli eða, ef það er ógerlegt, öll sölulönd sem hlut eiga að máli.

9.3 Undirboðstollur skal ekki vera hærri en sem nemur undirboðsfrávikinu eins og það er ákveðið skv. 2. gr.

Article 9
Imposition and Collection of Anti-Dumping Duties

9.1 The decision whether or not to impose an anti-dumping duty in cases where all requirements for the imposition have been fulfilled, and the decision whether the amount of the anti-dumping duty to be imposed shall be the full margin of dumping or less, are decisions to be made by the authorities of the importing Member. It is desirable that the imposition be permissive in the territory of all Members, and that the duty be less than the margin if such lesser duty would be adequate to remove the injury to the domestic industry.

9.2 When an anti-dumping duty is imposed in respect of any product, such anti-dumping duty shall be collected in the appropriate amounts in each case, on a non-discriminatory basis on imports of such product from all sources found to be dumped and causing injury, except as to imports from those sources from which price undertakings under the terms of this Agreement have been accepted. The authorities shall name the supplier or suppliers of the product concerned. If, however, several suppliers from the same country are involved, and it is impracticable to name all these suppliers, the authorities may name the supplying country concerned. If several suppliers from more than one country are involved, the authorities may name either all the suppliers involved, or, if this is impracticable, all the supplying countries involved.

9.3 The amount of the anti-dumping duty shall not exceed the margin of dumping as established under Article 2.

9.3.1 Þegar fjárhæð undirboðstolls er metin á afturvirkum grundvelli skal ákvarða endanlega ábyrgð á greiðslu undirboðstolla eins fljótt og unnt er, að jafnaði innan 12 mánaða og eigi síðar en innan 18 mánaða frá þeim degi þegar beðið var um lokamat á fjárhæð undirboðstolls.[48] Endurgreiðslur skulu fara fram þegar í stað og að jafnaði eigi síðar en 90 dögum eftir að endanleg ábyrgð samkvæmt þessum undirlið hefur verið ákvörðuð. Fari endurgreiðsla ekki fram innan 90 daga skulu yfirvöld gefa skýringu ef þess er farið á leit.

9.3.2 Þegar fjárhæð undirboðstolls er metin á grundvelli greiningar fram í tímann skal kveðið á um skjótar endurgreiðslur, að fenginni beiðni þar að lútandi, á öllum greiddum tollum umfram undirboðsfrávik. Endurgreiðsla á slíkum greiddum tollum umfram raunverulegt undirboðsfrávik skal að jafnaði fara fram innan 12 mánaða og eigi síðar en innan 18 mánaða frá þeim degi þegar innflytjandi vörunnar sem undirboðstollurinn er lagður á sótti um endurgreiðslu með tilhlýðilegum rökstuðningi. Endurgreiðslan sem heimiluð er skal að jafnaði fara fram innan 90 daga frá framangreindri ákvörðun.

9.3.3 Við ákvörðun á því hvort og að hve miklu leyti skuli endurgreitt þegar útflutningsverð er reiknað út í samræmi við 3. mgr. 2. gr. ber yfirvöldum að taka mið af öllum breytingum á eðlisverði, breytingum á kostnaði sem stofnað er til á milli innflutnings og endursölu og allri hreyfingu á endursöluverði sem speglast síðan á tilhlýðilegan hátt í söluverði og reikna útflutningsverðið án nokkurs frádráttar vegna greiddra undirboðstolla ef lögð eru fram ótvíræð gögn um áðurnefnd atriði.

9.3.1 When the amount of the anti-dumping duty is assessed on a retrospective basis, the determination of the final liability for payment of anti-dumping duties shall take place as soon as possible, normally within 12 months, and in no case more than 18 months, after the date on which a request for a final assessment of the amount of the anti-dumping duty has been made.[48] Any refund shall be made promptly and normally in not more than 90 days following the determination of final liability made pursuant to this subparagraph. In any case, where a refund is not made within 90 days, the authorities shall provide an explanation if so requested.

9.3.2 When the amount of the anti-dumping duty is assessed on a prospective basis, provision shall be made for a prompt refund, upon request, of any duty paid in excess of the margin of dumping. A refund of any such duty paid in excess of the actual margin of dumping shall normally take place within 12 months, and in no case more than 18 months, after the date on which a request for a refund, duly supported by evidence, has been made by an importer of the product subject to the anti-dumping duty. The refund authorized should normally be made within 90 days of the above-noted decision.

9.3.3 In determining whether and to what extent a reimbursement should be made when the export price is constructed in accordance with paragraph 3 of Article 2, authorities should take account of any change in normal value, any change in costs incurred between importation and resale, and any movement in the resale price which is duly reflected in subsequent selling prices, and should calculate the export price with no deduction for the amount of anti-dumping duties paid when conclusive evidence of the above is provided.

9.4 Þegar yfirvöld hafa takmarkað athuganir sínar í samræmi við annan málslið 10. mgr. 6. gr. skal enginn undirboðstollur á innflutning frá útflytjanda eða framleiðanda sem athugunin tekur ekki til vera hærri en:

i) vegið meðalfrávik undirboðs sem er staðfest að því er varðar þá útflytjendur eða framleiðendur sem valdir voru eða,
ii) mismunur á vegnu meðaleðlisverði hjá útflytjendum eða framleiðendum, sem athugunin tekur til, og útflutningsverði útflytjenda eða framleiðenda, sem sættu ekki athugun hver fyrir sig, þegar ábyrgð á greiðslu undirboðstolla er reiknuð á grundvelli eðlisverðs sem er reiknað fram í tímann,

að því tilskildu að yfirvöld líti framhjá, að því er þessa málsgrein varðar, öllum núll- og lágmarksundirboðsfrávikum og frávikum sem eru ákveðin við aðstæður sem um getur í 8. mgr. 6. gr. Yfirvöldin skulu nota sérstaka tolla eða miða við eðlisverð þegar um er að ræða innflutning frá útflytjendum eða framleiðendum sem athugunin tók ekki til en sem hafa veitt nauðsynlegar upplýsingar við rannsóknina eins og kveðið er á um í undirlið 10.2. í 6. gr.

9.5 Ef lagður er undirboðstollur á vöru hjá innflutningsaðila skulu yfirvöld þegar í stað láta fara fram endurskoðun í þeim tilgangi að ákvarða undirboðsfrávik hjá sérhverjum útflytjenda eða framleiðanda í umræddu útflutningslandi, sem hefur ekki flutt vöruna út á rannsóknartímanum til innflutningsaðilans, að því tilskildu að þessir útflytjendur eða framleiðendur geti sýnt fram á að þeir hafi ekki tengsl við neinn útflytjanda eða framleiðanda í útflutningslandinu sem fengið hefur undirboðstoll á vöruna. Þess háttar endurskoðun skal hefja og framkvæma hraðar en venja er við tollmat og endurskoðun hjá innflutningsaðila. Ekki skal leggja undirboðstolla á innflutning frá slíkum útflytjendum eða framleiðendum á meðan endurskoðun fer fram. Yfirvöldum er þó heimilt að fresta tollmati og/eða fara fram á ábyrgðir til að tryggja að unnt verði að leggja á tolla afturvirkt til þess tíma er endurskoðun hófst ef endurskoðun lýkur með ákvörðun um undirboð að því er varðar þessa framleiðendur eða útflytjendur.

9.4 When the authorities have limited their examination in accordance with the second sentence of paragraph 10 of Article 6, any anti-dumping duty applied to imports from exporters or producers not included in the examination shall not exceed:

(i) the weighted average margin of dumping established with respect to the selected exporters or producers or,
(ii) where the liability for payment of anti-dumping duties is calculated on the basis of a prospective normal value, the difference between the weighted average normal value of the selected exporters or producers and the export prices of exporters or producers not individually examined,

provided that the authorities shall disregard for the purpose of this paragraph any zero and *de minimis* margins and margins established under the circumstances referred to in paragraph 8 of Article 6. The authorities shall apply individual duties or normal values to imports from any exporter or producer not included in the examination who has provided the necessary information during the course of the investigation, as provided for in subparagraph 10.2 of Article 6.

9.5 If a product is subject to anti-dumping duties in an importing Member, the authorities shall promptly carry out a review for the purpose of determining individual margins of dumping for any exporters or producers in the exporting country in question who have not exported the product to the importing Member during the period of investigation, provided that these exporters or producers can show that they are not related to any of the exporters or producers in the exporting country who are subject to the anti-dumping duties on the product. Such a review shall be initiated and carried out on an accelerated basis, compared to normal duty assessment and review proceedings in the importing Member. No anti-dumping duties shall be levied on imports from such exporters or producers while the review is being carried out. The authorities may, however, withhold appraisement and/or request guarantees to ensure that, should such a review result in a determination of dumping in respect of such producers or exporters, anti-dumping duties can be levied retroactively to the date of the initiation of the review.

10. gr.
Afturvirkni.

10.1 Eingöngu skal beita bráðabirgðaráðstöfunum og undirboðstollum þegar um er að ræða framleiðsluvörur sem eru ætlaðar til neyslu eftir að ákvörðun sem tekin er skv. 1. mgr. 7. gr. og 1. mgr. 9. gr. öðlast gildi, með fyrirvara um þær undantekningar sem gerð er grein fyrir í þessari grein.

10.2 Þegar ákvarðað hefur verið endanlega að skaði hafi orðið (en ekki að hætta sé á skaða eða að stofnun atvinnurekstrar sé torvelduð verulega eða, þegar ákvarðað er endanlega að hætta sé á skaða og áhrif innfluttu undirboðsvaranna myndu leiða til þess að ákvarðað væri að skaði hefði orðið ef engar bráðabirgðaráðstafanir væru gerðar, er heimilt að leggja á undirboðstolla afturvirkt fyrir tímabilið sem bráðabirgðaráðstafanirnar, ef einhverjar eru, gilda um.

10.3 Ef endanlegur undirboðstollur er hærri en bráðabirgðatollurinn sem greiddur var eða greiða ber eða áætluð tryggingarfjárhæð skal ekki innheimta mismuninn. Ef endanlegur tollur er lægri en bráðabirgðatollurinn sem greiddur var eða greiða ber eða áætluð tryggingarfjárhæð skal endurgreiða muninn eða endurreikna tollinn eftir því hvort við á.

10.4 Þegar ákvarðað hefur verið að hætta sé á skaða eða verulegri torveldun (en enginn skaði hefur enn orðið) er aðeins heimilt, með fyrirvara um 2. mgr., að leggja á endanlegan undirboðstoll frá þeim degi sem ákvarðað er að hætta sé á skaða eða verulegri torveldun og skal endurgreiða allt geymslufé sem hefur verið lagt inn á því tímabili sem bráðabirgðaráðstöfunum er beitt og skila öllum skuldabréfum þegar í stað.

10.5 Þegar endanleg ákvörðun er neikvæð skal endurgreiða allt geymslufé sem hefur verið lagt inn á því tímabili sem bráðabirgðaráðstöfunum er beitt og skila öllum skuldabréfum þegar í stað.

10.6 Heimilt er að leggja endanlegan undirboðstoll á vörur sem voru fluttar inn til neyslu allt að 90 dögum fyrir gildistöku bráðabirgðaráðstafananna ef yfirvöld ákvarða viðvíkjandi undirboðsvörunni að:

i) undirboð hafi áður valdið skaða eða innflytjandi hafi vitað eða getað vitað að útflytjandinn stundaði undirboð og að slíkt undirboð myndi valda skaða; og

Article 10
Retroactivity

10.1 Provisional measures and anti-dumping duties shall only be applied to products which enter for consumption after the time when the decision taken under paragraph 1 of Article 7 and paragraph 1 of Article 9, respectively, enters into force, subject to the exceptions set out in this Article.

10.2 Where a final determination of injury (but not of a threat thereof or of a material retardation of the establishment of an industry) is made or, in the case of a final determination of a threat of injury, where the effect of the dumped imports would, in the absence of the provisional measures, have led to a determination of injury, anti-dumping duties may be levied retroactively for the period for which provisional measures, if any, have been applied.

10.3 If the definitive anti-dumping duty is higher than the provisional duty paid or payable, or the amount estimated for the purpose of the security, the difference shall not be collected. If the definitive duty is lower than the provisional duty paid or payable, or the amount estimated for the purpose of the security, the difference shall be reimbursed or the duty recalculated, as the case may be.

10.4 Except as provided in paragraph 2, where a determination of threat of injury or material retardation is made (but no injury has yet occurred) a definitive anti-dumping duty may be imposed only from the date of the determination of threat of injury or material retardation, and any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

10.5 Where a final determination is negative, any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

10.6 A definitive anti-dumping duty may be levied on products which were entered for consumption not more than 90 days prior to the date of application of provisional measures, when the authorities determine for the dumped product in question that:

(i) there is a history of dumping which caused injury or that the importer was, or should have been, aware that the exporter practises dumping and that such dumping would cause injury, and

ii) skaðinn stafi af umfangsmiklum innflutningi undirboðsvöru á tiltölulega skömmum tíma, sem í ljósi tímasetningar og magns innfluttra undirboðsvara og annarra aðstæðna (svo sem hraðrar uppsöfnunar birgða innfluttu vörunnar) er líklegt að muni grafa verulega undan þeirri leiðréttingu sem endanlegur undirboðstollur á að hafa í för með sér, að því tilskildu að viðkomandi innflytjendur fái tækifæri til að bera fram athugasemdir.

10.7 Yfirvöldum er heimilt, eftir að rannsókn er hafin, að gera nauðsynlegar ráðstafanir, svo sem að fresta tollmati eða mati sem kann að vera nauðsynlegt til að innheimta undirboðstolla afturvirkt, eins og kveðið er á um í 6. mgr., þegar þau hafa fengið nægar sannanir fyrir því að þeim skilyrðum sem sett eru fram í þeirri málsgrein hafi verið fullnægt.

10.8 Ekki skal leggja afturvirka tolla skv. 6. mgr. á vörur sem fluttar voru inn til neyslu fyrir upphafsdag rannsóknar.

(ii) the injury is caused by massive dumped imports of a product in a relatively short time which in light of the timing and the volume of the dumped imports and other circumstances (such as a rapid build-up of inventories of the imported product) is likely to seriously undermine the remedial effect of the definitive anti-dumping duty to be applied, provided that the importers concerned have been given an opportunity to comment.

10.7 The authorities may, after initiating an investigation, take such measures as the withholding of appraisement or assessment as may be necessary to collect anti-dumping duties retroactively, as provided for in paragraph 6, once they have sufficient evidence that the conditions set forth in that paragraph are satisfied.

10.8 No duties shall be levied retroactively pursuant to paragraph 6 on products entered for consumption prior to the date of initiation of the investigation.

11. gr.

Gildistími og endurskoðun undirboðstolla og verðskuldbindinga.

11.1 Undirboðstollur skal aðeins gilda í þann tíma og að því marki sem nauðsynlegt er til að vega upp á móti undirboði sem veldur skaða.

11.2 Þegar ástæða er til skulu yfirvöld, að því tilskildu að hæfilegur tími sé liðinn frá því að endanlegur undirboðstollur var lagður á, endurskoða þörfina á áframhaldandi álagningu tollsins að eigin frumkvæði eða að fenginni beiðni frá málsaðila sem á hagsmuna að gæta og leggur fram ótvíræðar upplýsingar til rökstuðnings þörfinni á endurskoðun.[49] Málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, skulu eiga rétt á að fara þess á leit við yfirvöld að þau athugi hvort áframhaldandi álagning tollsins sé nauðsynleg til að vega upp á móti undirboði, hvort skaðleg áhrif haldist eða komi fram aftur ef tollurinn er felldur niður, honum breytt eða hvort tveggja. Ákvarði yfirvöld, í framhaldi af endurskoðun samkvæmt þessari málsgrein, að ekki séu lengur forsendur fyrir undirboðstolli skal hann tafarlaust felldur niður.

11.3 Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. skal fella niður alla endanlega undirboðstolla eigi síðar en fimm árum eftir þann dag sem þeir voru lagðir á (eða frá þeim degi sem síðasta endurskoðun skv. 2. mgr. fór fram, hafi endurskoðunin tekið

Article 11

Duration and Review of Anti-Dumping Duties and Price Undertakings

11.1 An anti-dumping duty shall remain in force only as long as and to the extent necessary to counteract dumping which is causing injury.

11.2 The authorities shall review the need for the continued imposition of the duty, where warranted, on their own initiative or, provided that a reasonable period of time has elapsed since the imposition of the definitive anti-dumping duty, upon request by any interested party which submits positive information substantiating the need for a review.[49] Interested parties shall have the right to request the authorities to examine whether the continued imposition of the duty is necessary to offset dumping, whether the injury would be likely to continue or recur if the duty were removed or varied, or both. If, as a result of the review under this paragraph, the authorities determine that the anti-dumping duty is no longer warranted, it shall be terminated immediately.

11.3 Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, any definitive anti-dumping duty shall be terminated on a date not later than five years from its imposition (or from the date of the most recent review under paragraph 2 if that

bæði til undirboðs og skaða, eða samkvæmt þessari málsgrein) nema yfirvöld ákvarði í endurskoðun, sem hefst fyrir þann dag, að eigin frumkvæði eða að fenginni tilhlýðilega rökstuddri beiðni frá eða fyrir hönd innlendu atvinnugreinarinnar, sem er lögð fram hæfilega löngu fyrir þann dag, að líklegt sé að niðurfelling tollsins muni leiða til áframhaldandi eða endurtekinna undirboða og skaða.[50] Heimilt er að halda tollinum í gildi þar til niðurstöður slíkrar endurskoðunar liggja fyrir.

11.4 Ákvæði 6. gr. um sönnunargögn og málsmeðferð skulu gilda um alla endurskoðun sem fer fram samkvæmt þessari grein. Hraða skal þess háttar endurskoðun og henni skal að jafnaði lokið innan tólf mánaða frá því að hún hefst.

11.5 Ákvæði þessarar greinar skulu gilda að breyttu breytanda um verðskuldbindingar sem eru staðfestar samkvæmt 8. gr.

12. gr.
Opinberar auglýsingar og skýringar á ákvörðunum.

12.1 Þegar yfirvöld eru þess fullviss að næg sönnunargögn séu fyrir hendi sem réttlæti að hafin verði rannsókn á undirboði skv. 5. gr. skal tilkynna það þeim aðila eða aðilum sem vörurnar er rannsóknin tekur til eru frá og öðrum sem rannsóknaryfirvöldum er kunnugt um að eigi hagsmuna að gæta og einnig skal birta um þetta opinbera auglýsingu.

12.1.1 Í opinberri auglýsingu um að rannsókn verði hafin skulu koma fram fullnægjandi upplýsingar um eftirfarandi atriði, eða tilgreint á annan hátt í sérstakri skýrslu[51] hvar hægt er að fá vitneskju um þau:

i) heiti útflutningslands eða -landa og viðkomandi vöru;

ii) upphafsdag rannsóknar;

iii) rökin fyrir staðhæfingu um undirboð í beiðninni;

iv) samantekt á þeim þáttum sem staðhæfing um skaða byggist á;

v) heimilisfang sem málsaðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, ber að beina athugasemdum sínum til;

vi) frest sem málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, hafa til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri.

review has covered both dumping and injury, or under this paragraph), unless the authorities determine, in a review initiated before that date on their own initiative or upon a duly substantiated request made by or on behalf of the domestic industry within a reasonable period of time prior to that date, that the expiry of the duty would be likely to lead to continuation or recurrence of dumping and injury.[50] The duty may remain in force pending the outcome of such a review.

11.4 The provisions of Article 6 regarding evidence and procedure shall apply to any review carried out under this Article. Any such review shall be carried out expeditiously and shall normally be concluded within 12 months of the date of initiation of the review.

11.5 The provisions of this Article shall apply mutatis mutandis to price undertakings accepted under Article 8.

Article 12
Public Notice and Explanation of Determinations

12.1 When the authorities are satisfied that there is sufficient evidence to justify the initiation of an anti-dumping investigation pursuant to Article 5, the Member or Members the products of which are subject to such investigation and other interested parties known to the investigating authorities to have an interest therein shall be notified and a public notice shall be given.

12.1.1 A public notice of the initiation of an investigation shall contain, or otherwise make available through a separate report[51], adequate information on the following:

(i) the name of the exporting country or countries and the product involved;

(ii) the date of initiation of the investigation;

(iii) the basis on which dumping is alleged in the application;

(iv) a summary of the factors on which the allegation of injury is based;

(v) the address to which representations by interested parties should be directed;

(vi) the time-limits allowed to interested parties for making their views known.

12.2 Birta skal opinberar auglýsingar um bráðabirgðaákvarðanir og endanlegar ákvarðanir, hvort sem ákvarðað er jákvætt eða neikvætt, er varða staðfestingu skuldbindingar skv. 8. gr., niðurfellingu þess háttar skuldbindingar og niðurfellingu endanlegs undirboðstolls. Í öllum slíkum auglýsingum skal setja fram nákvæmar upplýsingar um niðurstöður og ályktanir um álitaefni varðandi staðreyndir og lagaatriði, sem rannsóknaryfirvöld telja að skipti máli, eða gera að öðrum kosti grein fyrir þeim í sérstakri skýrslu. Senda skal allar slíkar auglýsingar og skýrslur til aðilans eða aðilanna sem vörurnar, er falla undir slíka ákvörðun eða skuldbindingu, eru frá og til allra annarra sem vitað er að eiga hagsmuna að gæta.

12.2.1 Í opinberri auglýsingu um setningu bráðabirgðaráðstafana skal setja fram nægilega ítarlegar skýringar á bráðabirgðaákvörðunum eða gera að öðrum kosti grein fyrir þeim í sérstakri skýrslu um hvort um undirboð sé að ræða og skaði orðið og vísað til staðreynda og lagaatriða sem leiddu til þess að rök voru tekin gild eða þeim hafnað. Í slíkri auglýsingu eða skýrslu skal, að teknu tilhlýðilegu tilliti til kröfunnar um vernd trúnaðarupplýsinga, einkum koma fram:

i) nöfn viðkomandi birgja eða, þegar það er óframkvæmanlegt, sölulanda sem eiga hlut að máli;

ii) lýsing á vörunni sem nægir við tollafgreiðslu;

iii) undirboðsfrávik sem staðfest ákveðið hefur verið og full skýring á ástæðum fyrir þeirri aðferðafræði sem notuð er til að ákveða og bera saman útflutningsverð og eðlisverð skv. 2. gr.;

iv) athuganir sem skipta máli þegar ákvarðað er að skaði hafi orðið eins og um getur í 3. gr.

v) helstu ástæður fyrir ákvörðuninni.

12.2.2 Í opinberri auglýsingu um lok eða frestun rannsóknar, þegar ákvarðað er að leggja skuli á endanlegan toll eða staðfesta verðskuldbindingu, skulu koma fram allar viðeigandi upplýsingar um staðreyndir og laga-

12.2 Public notice shall be given of any preliminary or final determination, whether affirmative or negative, of any decision to accept an undertaking pursuant to Article 8, of the termination of such an undertaking, and of the termination of a definitive anti-dumping duty. Each such notice shall set forth, or otherwise make available through a separate report, in sufficient detail the findings and conclusions reached on all issues of fact and law considered material by the investigating authorities. All such notices and reports shall be forwarded to the Member or Members the products of which are subject to such determination or undertaking and to other interested parties known to have an interest therein.

12.2.1 A public notice of the imposition of provisional measures shall set forth, or otherwise make available through a separate report, sufficiently detailed explanations for the preliminary determinations on dumping and injury and shall refer to the matters of fact and law which have led to arguments being accepted or rejected. Such a notice or report shall, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information, contain in particular:

(i) the names of the suppliers, or when this is impracticable, the supplying countries involved;

(ii) a description of the product which is sufficient for customs purposes;

(iii) the margins of dumping established and a full explanation of the reasons for the methodology used in the establishment and comparison of the export price and the normal value under Article 2;

(iv) considerations relevant to the injury determination as set out in Article 3;

(v) the main reasons leading to the determination.

12.2.2 A public notice of conclusion or suspension of an investigation in the case of an affirmative determination providing for the imposition of a definitive duty or the acceptance of a price undertaking shall contain, or

atriði, eða gera að öðrum kosti grein fyrir þeim í sérstakri skýrslu og ástæður fyrir því að gripið var til endanlegra ráðstafana eða verðskuldbinding staðfest, að teknu tilhlýðilegu tilliti til kröfunnar um verndun trúnaðarupplýsinga. Í auglýsingunni eða skýrslunni skulu einkum koma fram upplýsingarnar sem gerð er grein fyrir í undirlið 2.1, svo og ástæður þess að viðkomandi rök eða kröfur útflytjenda og innflytjenda voru tekin gild eða þeim hafnað og grundvöllurinn fyrir þeim ákvörðunum sem teknar eru samkvæmt undirlið 10.2 í 6. gr.

12.2.3 Í opinberri auglýsingu um að hætta rannsókn eða fresta henni, í framhaldi af staðfestingu skuldbindingar skv. 8. gr., skal gerð grein fyrir þeim hluta skuldbindingarinnar sem er ekki trúnaðarmál eða gera að öðrum kosti grein fyrir honum í sérstakri skýrslu.

12.3 Ákvæði þessarar greinar gilda að breyttu breytanda um upphaf og lok endurskoðunar sem fer fram skv. 11. gr. og um ákvarðanir skv. 10. gr. um álagningu afturvirkra tolla.

13. gr.
Endurskoðun dómsvalda.

Séu ákvæði í innlendum lögum aðila um ráðstafanir gegn undirboði skal sá aðili hafa dómstól, gerðardóm eða stjórnsýsludómstól eða sérstaka málsmeðferð í slíkum málum, meðal annars til að unnt sé að endurskoða þegar í stað stjórnsýsluaðgerðir sem tengjast endanlegum ákvörðunum og endurskoðun ákvarðana í skilningi 11. gr. Þessir dómstólar eða málsmeðferð skulu óháð þeim yfirvöldum sem bera ábyrgð á viðkomandi ákvörðun eða endurskoðun.

14. gr.
Aðgerðir gegn undirboði fyrir hönd þriðja lands.

14.1 Yfirvöld þriðja lands sem fer fram á aðgerðir gegn undirboði skulu leggja fram umsókn um aðgerðirnar fyrir hönd þess.

14.2 Slík umsókn skal rökstudd með upplýsingum um verð, sem sýna að innfluttu vörurnar eru boðnar fram með undirboðskjörum, ásamt ítarlegum upplýsingum sem sýna að hið meinta undirboð skaðar viðkomandi innlenda atvinnu-

otherwise make available through a separate report, all relevant information on the matters of fact and law and reasons which have led to the imposition of final measures or the acceptance of a price undertaking, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information. In particular, the notice or report shall contain the information described in subparagraph 2.1, as well as the reasons for the acceptance or rejection of relevant arguments or claims made by the exporters and importers, and the basis for any decision made under subparagraph 10.2 of Article 6.

12.2.3 A public notice of the termination or suspension of an investigation following the acceptance of an undertaking pursuant to Article 8 shall include, or otherwise make available through a separate report, the non-confidential part of this undertaking.

12.3 The provisions of this Article shall apply *mutatis mutandis* to the initiation and completion of reviews pursuant to Article 11 and to decisions under Article 10 to apply duties retroactively.

Article 13
Judicial Review

Each Member whose national legislation contains provisions on anti-dumping measures shall maintain judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures for the purpose, *inter alia*, of the prompt review of administrative actions relating to final determinations and reviews of determinations within the meaning of Article 11. Such tribunals or procedures shall be independent of the authorities responsible for the determination or review in question.

Article 14
Anti-Dumping Action on Behalf of a Third Country

14.1 An application for anti-dumping action on behalf of a third country shall be made by the authorities of the third country requesting action.

14.2 Such an application shall be supported by price information to show that the imports are being dumped and by detailed information to show that the alleged dumping is causing injury to the domestic industry concerned in the third

grein í þriðja landi. Ríkisstjórn þriðja landsins skal veita yfirvöldum innflutningslandsins alla nauðsynlega aðstoð við að afla frekari upplýsinga sem það síðarnefnda kann að óska eftir.

14.3 Þegar yfirvöld innflutningslandsins taka slíka umsókn til athugunar skulu þau taka tillit til heildaráhrifa hins meinta undirboðs á viðkomandi atvinnugrein í þriðja landi; sem þýðir að hvorki skal meta skaðann eingöngu í sambandi við áhrif hins meinta undirboðs á útflutning atvinnugreinarinnar til innflutningslandsins né á heildarútflutning í þessari atvinnugrein.

14.4 Innflutningslandið ákveður hvort málinu skuli haldið áfram. Ákveði innflutningslandið að það sé reiðubúið að grípa til aðgerða er það hlutverk þess að leita til vöruviðskiptaráðs um samþykki fyrir aðgerðunum.

15. gr.

Aðilar sem eru þróunarlönd.

Viðurkennt er að aðilar sem eru iðnríki (hér eftir nefndir „iðnaðaraðildarlönd“) verða að taka sérstakt tillit til sérstakra aðstæðna aðila sem eru þróunarlönd (hér eftir nefndir „þróunaraðildarlönd“) þegar þau íhuga hvort beita skuli ráðstöfunum gegn undirboði samkvæmt þessum samningi. Kanna skal möguleika á úrræðum til bóta, sem kveðið er á um í þessum samningi, áður en lagðir eru á undirboðstollar sem hafa áhrif á grundvallarhagsmuni þróunaraðildarlanda.

II. HLUTI

16. gr.

Nefnd um aðgerðir gegn undirboði.

16.1 Hér með er komið á fót nefnd um aðgerðir gegn undirboði (í þessum samningi kölluð „nefndin“) sem skipuð er fulltrúum allra aðila. Nefndin kýs sér formann og kemur saman eigi sjaldnar en tvisvar á ári og að öðru leyti að beiðni aðila eins og viðkomandi ákvæði þessa samnings segja til um. Nefndin skal gegna þeim skyldustörfum sem henni eru falin samkvæmt þessum samningi eða aðilar fela henni og skal hún veita aðilum tækifæri til viðræðna í málum er varða framkvæmd samningsins eða framgang markmiða hans. Aðalskrifstofa Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar gegnir hlutverki aðalskrifstofu nefndarinnar.

16.2 Nefndinni er heimilt að koma á fót undirnefndum eftir því sem við á.

country. The government of the third country shall afford all assistance to the authorities of the importing country to obtain any further information which the latter may require.

14.3 In considering such an application, the authorities of the importing country shall consider the effects of the alleged dumping on the industry concerned as a whole in the third country; that is to say, the injury shall not be assessed in relation only to the effect of the alleged dumping on the industry's exports to the importing country or even on the industry's total exports.

14.4 The decision whether or not to proceed with a case shall rest with the importing country. If the importing country decides that it is prepared to take action, the initiation of the approach to the Council for Trade in Goods seeking its approval for such action shall rest with the importing country.

Article 15

Developing Country Members

It is recognized that special regard must be given by developed country Members to the special situation of developing country Members when considering the application of anti-dumping measures under this Agreement. Possibilities of constructive remedies provided for by this Agreement shall be explored before applying anti-dumping duties where they would affect the essential interests of developing country Members.

PART II

Article 16

Committee on Anti-Dumping Practices

16.1 There is hereby established a Committee on Anti-Dumping Practices (referred to in this Agreement as the "Committee") composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet not less than twice a year and otherwise as envisaged by relevant provisions of this Agreement at the request of any Member. The Committee shall carry out responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members and it shall afford Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of the Agreement or the furtherance of its objectives. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

16.2 The Committee may set up subsidiary bodies as appropriate.

16.3 Nefndinni og undirnefndum er heimilt við skyldustörf sín að leita eftir ráðgjöf og upplýsingum í hverjum þeim heimildum sem þykja heppilegar. Nefnd eða undirnefnd skal þó láta hlutaðeigandi aðila vita áður en hún leitar eftir upplýsingum í heimildum innan lögsögu hans. Hún skal fá samþykki aðilans og allra fyrirtækja sem hún hyggst ráðfæra sig við.

16.4 Aðilar skulu án tafar gefa nefndinni skýrslu um allar bráðabirgðaaðgerðir og endanlegar aðgerðir gegn undirboðum. Aðrir aðilar skulu hafa aðgang að slíkum skýrslum á aðalskrifstofunni. Aðilar skulu einnig, tvisvar á ári, leggja fram skýrslur um allar aðgerðir sem gripið hefur verið til gegn undirboði á undanfarandi sex mánuðum. Þær skýrslur skulu lagðar fram á samþykktum, stöðluðum eyðublöðum.
16.5 Sérhver aðili skal veita nefndinni upplýsingar um *a)* hvaða yfirvöld eru til þess bær að hefja og halda fram rannsóknum sem um getur í 5. gr. og *b)* innlenda málsmeðferð sem er beitt þegar slíkar rannsóknir eru hafnar og þeim haldið fram.

16.3 In carrying out their functions, the Committee and any subsidiary bodies may consult with and seek information from any source they deem appropriate. However, before the Committee or a subsidiary body seeks such information from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the Member involved. It shall obtain the consent of the Member and any firm to be consulted.
16.4 Members shall report without delay to the Committee all preliminary or final anti-dumping actions taken. Such reports shall be available in the Secretariat for inspection by other Members. Members shall also submit, on a semi-annual basis, reports of any anti-dumping actions taken within the preceding six months. The semi-annual reports shall be submitted on an agreed standard form.
16.5 Each Member shall notify the Committee *(a)* which of its authorities are competent to initiate and conduct investigations referred to in Article 5 and *(b)* its domestic procedures governing the initiation and conduct of such investigations.

17. gr.

Viðræður og lausn deilumála.

17.1 Sé ekki kveðið á um annað í þessum samningi gildir samkomulagið um lausn deilumála um viðræður og lausn að því er varðar þennan samning.
17.2. Sérhver aðili skal fjalla með velvilja, og veita nægileg tækifæri til viðræðna, um málflutning annars aðila vegna málefna sem hafa áhrif á framkvæmd þessa samnings.

17.3 Telji aðili að annar aðili eða aðilar hafi gert að engu eða skert ávinning sem hann hefur, beint eða óbeint, samkvæmt þessum samningi eða hindrað að einhver af markmiðum samningsins náist er honum heimilt að leggja fram skriflega beiðni um viðræður við umræddan eða umrædda aðila með það fyrir augum að finna lausn sem allir málsaðilar geta sætt sig við. Sérhver aðili skal fjalla með velvilja um beiðni annarra aðila um viðræður.

17.4 Telji aðilinn, sem óskaði eftir viðræðum, að ekki hafi tekist með viðræðum skv. 3. mgr. að finna lausn sem samkomulag er um og hafi hlutaðeigandi yfirvöld innflutningsaðilans gripið til lokaaðgerða með álagningu endanlegra undirboðstolla eða staðfest verðskuldbindingar er aðilanum heimilt að vísa málinu til nefndarinn-

Article 17

Consultation and Dispute Settlement

17.1 Except as otherwise provided herein, the Dispute Settlement Understanding is applicable to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.
17.2 Each Member shall afford sympathetic consideration to, and shall afford adequate opportunity for consultation regarding, representations made by another Member with respect to any matter affecting the operation of this Agreement.
17.3 If any Member considers that any benefit accruing to it, directly or indirectly, under this Agreement is being nullified or impaired, or that the achievement of any objective is being impeded, by another Member or Members, it may, with a view to reaching a mutually satisfactory resolution of the matter, request in writing consultations with the Member or Members in question. Each Member shall afford sympathetic consideration to any request from another Member for consultation.
17.4 If the Member that requested consultations considers that the consultations pursuant to paragraph 3 have failed to achieve a mutually agreed solution, and if final action has been taken by the administering authorities of the importing Member to levy definitive anti-dumping duties or to accept price undertakings, it may refer the

ar um lausn deilumála (deilumálanefndarinnar). Hafi bráðabirgðaráðstafanir veruleg áhrif og telji aðilinn sem óskaði eftir viðræðum að ráðstafanirnar sem gerðar voru brjóti í bága við ákvæði 1. mgr. 7. gr. er þeim aðila einnig heimilt að vísa því máli til deilumálanefndarinnar.

17.5 Deilumálanefndin skal, að beiðni kæranda, koma á fót kærunefnd til að kanna málið á grundvelli:

i) skriflegrar yfirlýsingar aðilans sem leggur fram beiðnina þar sem tilgreint er hvernig beinn eða óbeinn ávinningur hans samkvæmt þessum samningi hefur verið gerður að engu eða skertur eða hvernig það hefur verið hindrað að markmið samningsins náist, og

ii) staðreynda sem yfirvöld innflutningsaðilans fá upplýsingar um í samræmi við viðeigandi innlendar reglur.

17.6 Þegar kærunefndin kannar málið sem um getur í 5. mgr. skal hún:

i) við mat á staðreyndum málsins, ákvarða hvort yfirvöld hafa farið rétt með þær og vegið og metið þær á óvilhallan og hlutlægan hátt. Hafi meðferð yfirvalda verið rétt og mat þeirra óvilhallt og hlutlaust skal matinu ekki hnekkt þótt kærunefndin hefði getað komist að annarri niðurstöðu;

ii) túlka viðeigandi ákvæði samningsins í samræmi við almennar reglur um túlkun þjóðarréttar. Komist kærunefndin að þeirri niðurstöðu að unnt sé að túlka viðeigandi ákvæði samningsins á fleiri en einn veg skal hún úrskurða að ráðstafanir yfirvalda séu í samræmi við samninginn ef þær byggjast á einni þessara hugsanlegu túlkana.

17.7 Ekki skal afhenda upplýsingar sem kærunefnd eru veittar sem trúnaðarmál án formlegrar heimildar frá þeim einstaklingi, stofnun eða yfirvaldi sem þær veitir. Sé kærunefnd beðin um þess konar upplýsingar en hefur ekki heimild til að láta þær af hendi skal samantekt á þeim, sem er ekki trúnaðarmál, látin í té með leyfi þess einstaklings, stofnunar eða yfirvalds sem upplýsingarnar veitir.

matter to the Dispute Settlement Body ("DSB"). When a provisional measure has a significant impact and the Member that requested consultations considers that the measure was taken contrary to the provisions of paragraph 1 of Article 7, that Member may also refer such matter to the DSB.

17.5 The DSB shall, at the request of the complaining party, establish a panel to examine the matter based upon:

(i) a written statement of the Member making the request indicating how a benefit accruing to it, directly or indirectly, under this Agreement has been nullified or impaired, or that the achieving of the objectives of the Agreement is being impeded, and

(ii) the facts made available in conformity with appropriate domestic procedures to the authorities of the importing Member.

17.6 In examining the matter referred to in paragraph 5:

(i) in its assessment of the facts of the matter, the panel shall determine whether the authorities' establishment of the facts was proper and whether their evaluation of those facts was unbiased and objective. If the establishment of the facts was proper and the evaluation was unbiased and objective, even though the panel might have reached a different conclusion, the evaluation shall not be overturned;

(ii) the panel shall interpret the relevant provisions of the Agreement in accordance with customary rules of interpretation of public international law. Where the panel finds that a relevant provision of the Agreement admits of more than one permissible interpretation, the panel shall find the authorities' measure to be in conformity with the Agreement if it rests upon one of those permissible interpretations.

17.7 Confidential information provided to the panel shall not be disclosed without formal authorization from the person, body or authority providing such information. Where such information is requested from the panel but release of such information by the panel is not authorized, a non-confidential summary of the information, authorized by the person, body or authority providing the information, shall be provided.

III. HLUTI

18. gr.

Lokaákvæði.

18.1 Ekki er unnt að grípa til sérstakra aðgerða gegn undirboðsvörum sem fluttar eru út frá öðrum aðila nema það sé gert í samræmi við ákvæði GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru túlkuð í þessum samningi.[52]

18.2 Ekki er heimilt að setja fyrirvara við ákvæði þessa samnings án samþykkis hinna aðilanna.

18.3 Með fyrirvara um undirliði 3.1 og 3.2 skulu ákvæði þessa samnings gilda um rannsóknir og endurskoðun gildandi ráðstafana sem eru hafnar samkvæmt umsóknum sem eru lagðar fram sama dag og samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnun öðlast gildi að því er aðila varðar eða síðar.

18.3.1 Við útreikning á umboðsfrávikum vegna endurgreiðslna skv. 3. mgr. 9. gr. gilda þær reglur sem notaðar voru þegar undirboð var síðast ákvarðað eða endurskoðað.

18.3.2 Að því er 3. mgr. 11. gr. varðar skulu gildandi ráðstafanir gegn undirboði teljast hafnar eigi síðar en daginn sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnun öðlast gildi að því er aðila varðar, nema sams konar ákvæði og er að finna í þeirri málsgrein séu þegar í gildandi innlendum lögum aðila á þeim degi.

18.4 Sérhver aðili skal gera allar nauðsynlegar ráðstafanir, almenns eða sérstaks eðlis, til að tryggja, eigi síðar en daginn sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnun öðlast gildi að því er hann varðar, að lög hans, reglur og stjórnsýslumeðferð séu í samræmi við ákvæði þessa samnings eins og þeim er beitt gagnvart hlutaðeigandi aðila.

18.5 Sérhver aðili skal tilkynna nefndinni um allar breytingar á lögum sínum og reglum sem varða þennan samning og á framkvæmd slíkra laga og reglna.

18.6 Nefndin skal endurskoða framkvæmd og rekstur þessa samnings ár hvert með tilliti til markmiða hans. Nefndin skal tilkynna vöruviðskiptaráðinu árlega um þá þróun sem orðið hefur á því tímabili sem endurskoðunin náði til.

18.7 Viðaukarnir við þennan samning eru óaðskiljanlegur hluti hans.

PART III

Article 18

Final Provisions

18.1 No specific action against dumping of exports from another Member can be taken except in accordance with the provisions of GATT 1994, as interpreted by this Agreement.[52]

18.2 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

18.3 Subject to subparagraphs 3.1 and 3.2, the provisions of this Agreement shall apply to investigations, and reviews of existing measures, initiated pursuant to applications which have been made on or after the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement.

18.3.1 With respect to the calculation of margins of dumping in refund procedures under paragraph 3 of Article 9, the rules used in the most recent determination or review of dumping shall apply.

18.3.2 For the purposes of paragraph 3 of Article 11, existing anti-dumping measures shall be deemed to be imposed on a date not later than the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement, except in cases in which the domestic legislation of a Member in force on that date already included a clause of the type provided for in that paragraph.

18.4 Each Member shall take all necessary steps, of a general or particular character, to ensure, not later than the date of entry into force of the WTO Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement as they may apply for the Member in question.

18.5 Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

18.6 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof. The Committee shall inform annually the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

18.7 The Annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

I. VIÐAUKI
MÁLSMEÐFERÐ VIÐ VETTVANGSRANNSÓKN SAMKVÆMT 7. MGR. 6. GR.

1. Við upphaf rannsóknar skulu yfirvöld útflutningsaðilans og fyrirtæki, sem vitað er að málið varðar, látin vita ef fyrirhugað er að láta fara fram vettvangsrannsóknir.

2. Ef fyrirhugað er, við sérstakar aðstæður, að sérfræðingar, sem eru ekki í þjónustu hins opinbera, taki þátt í rannsóknarhópnum skulu fyrirtæki og yfirvöld útflutningsaðilans látin vita um það. Ströng viðurlög skulu liggja við því ef slíkir sérfræðingar virða ekki kröfuna um þagnarskyldu.

3. Það ætti að vera föst venja að fá fullgilt samþykki viðkomandi fyrirtækja hjá útflutningsaðila áður en vitjunardagur er ákveðinn.
4. Strax og samþykki viðkomandi fyrirtækja er fengið skulu rannsóknaryfirvöld tilkynna yfirvöldum útflutningsaðilans um nöfn og heimilisföng fyrirtækjanna sem verður vitjað og hvaða dag það verður.
5. Fyrirtækin sem eiga í hlut skulu látin vita um vitjunina með góðum fyrirvara.
6. Vitjanir til að útskýra spurningalista skulu aðeins gerðar að beiðni útflutningsfyrirtækis. Slík vitjun er aðeins heimil ef *a)* yfirvöld innflutningsaðilans tilkynna það fulltrúum stjórnvalda viðkomandi aðila og *b)* sá síðarnefndi er ekki mótfallinn vitjuninni.
7. Þar sem megintilgangur vettvangsrannsóknar er að sannreyna upplýsingar sem hafa verið veittar, eða afla frekari upplýsinga, skal hún fara fram eftir að svar hefur borist við spurningalistanum nema fyrirtækið samþykki hið gagnstæða og ef rannsóknaryfirvöld upplýsa stjórnvöld útflutningsaðilans um væntanlega vitjun og þau eru henni ekki mótfallin; enn fremur ætti að vera föst venja við vitjun að veita viðkomandi fyrirtæki vitneskju almenns eðlis um upplýsingarnar sem á að sannreyna og allar frekari upplýsingar sem þarf að útvega, en þetta skal þó ekki koma í veg fyrir að frekari spurningar verði lagðar fyrir á staðnum í ljósi fenginna upplýsinga.

8. Þegar unnt er skal svara fyrirspurnum eða spurningum, sem yfirvöld eða fyrirtæki útflutningsaðilans bera fram og eru nauðsynlegar til að vettvangsrannsókn heppnist vel, áður en farið er í vitjun.

ANNEX I
PROCEDURES FOR ON-THE-SPOT INVESTIGATIONS PURSUANT TO PARAGRAPH 7 OF ARTICLE 6

1. Upon initiation of an investigation, the authorities of the exporting Member and the firms known to be concerned should be informed of the intention to carry out on-the-spot investigations.
2. If in exceptional circumstances it is intended to include non-governmental experts in the investigating team, the firms and the authorities of the exporting Member should be so informed. Such non-governmental experts should be subject to effective sanctions for breach of confidentiality requirements.
3. It should be standard practice to obtain explicit agreement of the firms concerned in the exporting Member before the visit is finally scheduled.
4. As soon as the agreement of the firms concerned has been obtained, the investigating authorities should notify the authorities of the exporting Member of the names and addresses of the firms to be visited and the dates agreed.
5. Sufficient advance notice should be given to the firms in question before the visit is made.
6. Visits to explain the questionnaire should only be made at the request of an exporting firm. Such a visit may only be made if *(a)* the authorities of the importing Member notify the representatives of the Member in question and *(b)* the latter do not object to the visit.
7. As the main purpose of the on-the-spot investigation is to verify information provided or to obtain further details, it should be carried out after the response to the questionnaire has been received unless the firm agrees to the contrary and the government of the exporting Member is informed by the investigating authorities of the anticipated visit and does not object to it; further, it should be standard practice prior to the visit to advise the firms concerned of the general nature of the information to be verified and of any further information which needs to be provided, though this should not preclude requests to be made on the spot for further details to be provided in the light of information obtained.
8. Enquiries or questions put by the authorities or firms of the exporting Members and essential to a successful on-the-spot investigation should, whenever possible, be answered before the visit is made.

II. VIÐAUKI
BESTU FYRIRLIGGJANDI UPPLÝSINGAR AÐ ÞVÍ ER VARÐAR 8. MGR. 6. GR.

1. Eins fljótt og unnt er eftir að rannsókn er hafin skulu rannsóknaryfirvöld tilgreina nákvæmlega hvaða upplýsingar hver málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, skuli leggja fram og á hvaða hátt hagsmunaaðilar skuli setja upplýsingarnar fram í svari sínu. Yfirvöld skulu einnig sjá til þess að málsaðilar geri sér ljóst að yfirvöldum er frjálst að taka ákvarðanir á grundvelli þeirra staðreynda sem kunnar eru ef upplýsingarnar eru ekki veittar innan eðlilegra tímamarka, þar með taldar þær upplýsingar sem koma fram í umsókn innlendu atvinnugreinarinnar um að hefja rannsókn.
2. Yfirvöld geta einnig óskað eftir því að málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, láti svar sitt í té á tilteknum geymslumiðli (t.d. segulbandi fyrir tölvur) eða á tilteknu forritunarmáli. Þegar farið er fram á slíkt skulu yfirvöld meta hvort málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, eigi auðvelt með að senda svar á þeim geymslumiðli eða á því forritunarmáli og ekki skal biðja málsaðila, sem á hagsmuna að gæta, að senda svar á öðru tölvukerfi en hann hefur til umráða. Yfirvöld skulu ekki halda fast við beiðni um svar í tölvutæku formi ef málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, hefur ekki tölvufært bókhald og það yrði ósanngjarnt aukaálag á málsaðilann að svara á umbeðinn hátt, t.d. ef það myndi hafa í för með sér viðbótarkostnað og fyrirhöfn. Yfirvöld skulu ekki halda fast við beiðni um svar á tilteknum geymslumiðli eða tilteknu forritunarmáli ef málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, færir ekki bókhald á þeim miðli eða á því forritunarmáli og það yrði ósanngjarnt aukaálag á málsaðilann að svara á umbeðinn hátt, t.d. ef það myndi hafa í för með sér viðbótarkostnað og fyrirhöfn.

3. Við ákvarðanatöku skal taka tillit til allra upplýsinga sem hægt er að staðfesta, eru lagðar fram á réttan hátt svo að unnt sé að nota þær við rannsóknina án óþarfra vandkvæða, veittar tímanlega og, eftir því sem við á, á þeim geymslumiðli eða því forritunarmáli sem yfirvöld óska eftir. Svari málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, ekki á þeim geymslumiðli eða því forritunarmáli en yfirvöld komast að þeirri niðurstöðu að þær aðstæður, sem um getur í 2. mgr., séu á þann hátt sem þar greinir skal litið svo á að það hindri ekki rannsóknina að mun þótt svar hafi ekki verið sent á þeim geymslumiðli eða því forritunarmáli sem ákjósanlegt þykir.

ANNEX II
BEST INFORMATION AVAILABLE IN TERMS OF PARAGRAPH 8 OF ARTICLE 6

1. As soon as possible after the initiation of the investigation, the investigating authorities should specify in detail the information required from any interested party, and the manner in which that information should be structured by the interested party in its response. The authorities should also ensure that the party is aware that if information is not supplied within a reasonable time, the authorities will be free to make determinations on the basis of the facts available, including those contained in the application for the initiation of the investigation by the domestic industry.
2. The authorities may also request that an interested party provide its response in a particular medium (e.g. computer tape) or computer language. Where such a request is made, the authorities should consider the reasonable ability of the interested party to respond in the preferred medium or computer language, and should not request the party to use for its response a computer system other than that used by the party. The authority should not maintain a request for a computerized response if the interested party does not maintain computerized accounts and if presenting the response as requested would result in an unreasonable extra burden on the interested party, e.g. it would entail unreasonable additional cost and trouble. The authorities should not maintain a request for a response in a particular medium or computer language if the interested party does not maintain its computerized accounts in such medium or computer language and if presenting the response as requested would result in an unreasonable extra burden on the interested party, e.g. it would entail unreasonable additional cost and trouble.
3. All information which is verifiable, which is appropriately submitted so that it can be used in the investigation without undue difficulties, which is supplied in a timely fashion, and, where applicable, which is supplied in a medium or computer language requested by the authorities, should be taken into account when determinations are made. If a party does not respond in the preferred medium or computer language but the authorities find that the circumstances set out in paragraph 2 have been satisfied, the failure to respond in the preferred medium or computer language should not be considered to significantly impede the investigation.

4. Þegar yfirvöld eru ófær um vinnslu upplýsinga sem eru veittar á tilteknum geymslumiðli (t.d. segulbandi fyrir tölvur) skal veita upplýsingarnar skriflega eða í öðru formi sem yfirvöld taka gilt.

5. Þótt veittar upplýsingar séu ekki að öllu leyti eins og best verður á kosið gefur það yfirvöldum ekki rétt til að líta framhjá þeim, að því tilskildu að málsaðilinn, sem á hagsmuna að gæta, hafi gert allt sem í hans valdi stóð.

6. Ef sönnunargögn eða upplýsingar eru ekki tekin gild skal þegar í stað tilkynna þeim málsaðila, sem lagði þær fram, um ástæður fyrir því og veita honum tækifæri til að gefa frekari skýringar innan hæfilegs tíma, að teknu tilhlýðilegu tilliti til tímamarka rannsóknarinnar. Telji yfirvöld þær skýringar eða sönnunargögn ekki fullnægjandi skal gefa upp ástæður fyrir því að þeim var hafnað í öllum ákvörðunum sem eru birtar.

7. Verði yfirvöld að byggja niðurstöður sínar, einnig þær sem taka til eðlisverðs, á upplýsingum frá annarri heimild, þar með talið upplýsingar sem voru veittar í umsókn um rannsókn, skal það gert með ítrustu varkárni. Þegar svo háttar til ber yfirvöldum, þegar því verður við komið, að bera upplýsingarnar saman við upplýsingar frá öðrum óháðum heimildum sem þau hafa aðgang að, til dæmis verðlista sem hafa verið birtir, opinberar innflutningstölur og tollskýrslur, og saman við upplýsingar sem aðrir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, veittu við rannsóknina. Það er þó ljóst að sé málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, ósamvinnuþýður þannig að yfirvöld fá ekki upplýsingar sem skipta máli, getur það leitt til óhagstæðari niðurstaðna fyrir málsaðilann en ef hann sýndi samstarfsvilja.

4. Where the authorities do not have the ability to process information if provided in a particular medium (e.g. computer tape), the information should be supplied in the form of written material or any other form acceptable to the authorities.

5. Even though the information provided may not be ideal in all respects, this should not justify the authorities from disregarding it, provided the interested party has acted to the best of its ability.

6. If evidence or information is not accepted, the supplying party should be informed forthwith of the reasons therefor, and should have an opportunity to provide further explanations within a reasonable period, due account being taken of the time-limits of the investigation. If the explanations are considered by the authorities as not being satisfactory, the reasons for the rejection of such evidence or information should be given in any published determinations.

7. If the authorities have to base their findings, including those with respect to normal value, on information from a secondary source, including the information supplied in the application for the initiation of the investigation, they should do so with special circumspection. In such cases, the authorities should, where practicable, check the information from other independent sources at their disposal, such as published price lists, official import statistics and customs returns, and from the information obtained from other interested parties during the investigation. It is clear, however, that if an interested party does not cooperate and thus relevant information is being withheld from the authorities, this situation could lead to a result which is less favourable to the party than if the party did cooperate.

SAMNINGUR UM FRAMKVÆMD VII. GR. HINS ALMENNA SAMNINGS UM TOLLA OG VIÐSKIPTI FRÁ 1994

AGREEMENT ON IMPLEMENTATION OF ARTICLE VII OF THE GENERAL AGREEMENT ON TARIFFS AND TRADE 1994

Almenn aðfaraorð.

1. Megingrunnur fyrir tollverð samkvæmt þessum samningi er „viðskiptaverð“ eins og það er skilgreint í 1. gr. Lesa skal 1. gr. með 8. gr. þar sem meðal annars er kveðið á um leiðréttingu á verði sem er greitt í raun eða ber að greiða í tilvikum þar sem tilteknir sérliðir, sem teljast vera hluti af verðgildi vegna tollafgreiðslu, eru innifaldir í verði til kaupanda en eru ekki hluti af því verði sem er greitt í raun eða ber að greiða

General Introductory Commentary

1. The primary basis for customs value under this Agreement is "transaction value" as defined in Article 1. Article 1 is to be read together with Article 8 which provides, *inter alia*, for adjustments to the price actually paid or payable in cases where certain specific elements which are considered to form a part of the value for customs purposes are incurred by the buyer but are not included in the price actually paid or payable

fyrir innfluttu vöruna. Í 8. gr. er einnig kveðið á um að telja skuli með í viðskiptaverði sérstakar greiðslur sem geta gengið frá kaupanda til seljanda í formi tilgreindrar vöru eða þjónustu fremur en í formi peninga. Í 2.–7. gr. er kveðið á um aðferðir til að ákvarða tollverð þegar ekki er unnt að ákvarða það samkvæmt ákvæðum 1. gr.

2. Þegar ekki er unnt að ákvarða tollverð samkvæmt ákvæðum 1. gr. ætti að jafnaði að eiga sér stað samráð milli tollyfirvalda og innflytjanda með það fyrir augum að finna verðgrundvöll samkvæmt ákvæðum 2. eða 3. gr. Til dæmis getur komið fyrir að innflytjandi hafi upplýsingar um tollverð sams konar eða svipaðrar innfluttrar vöru sem tollyfirvöld hafa ekki greiðan aðgang að í innflutningshöfninni. Á hinn bóginn geta tollyfirvöld haft upplýsingar um tollverð sams konar eða svipaðrar innfluttrar vöru sem innflytjandi hefur ekki greiðan aðgang að. Samráð milli þessara tveggja aðila gerir það mögulegt að skiptast á upplýsingum, með fyrirvara um viðskiptaleynd, með það fyrir augum að finna réttan grundvöll fyrir tollverðsákvörðun.

3. Í 5. og 6. gr. er kveðið á um tvenns konar grundvöll sem byggja má ákvörðun um tollverð á þegar ekki er unnt að ákvarða það á grundvelli viðskiptaverðs innfluttu vörunnar eða sams konar eða svipaðrar innfluttrar vöru. Samkvæmt 1. mgr. 5. gr. er tollverð ákvarðað á grundvelli þess verðs sem varan er seld á til óháðs kaupanda í innflutningslandinu í sama ástandi og hún er flutt inn. Innflytjandinn hefur einnig rétt til að láta meta, samkvæmt ákvæðum 5. gr., verðmæti vara sem fá frekari vinnslu eftir innflutning, ef hann óskar eftir því. Samkvæmt 6. gr. er tollverð ákvarðað á grundvelli reiknaðs verðmætis. Báðar þessar aðferðir eru vissum erfiðleikum bundnar og þess vegna hefur innflytjandinn leyfi til, samkvæmt ákvæðum 4. gr., að velja um í hvaða röð þessum tveimur aðferðum er beitt.

4. Í 7. gr. er tilgreint hvernig ákvarða skuli tollverð í þeim tilvikum þegar ekki er unnt að ákvarða það samkvæmt ákvæðum neinnar af undanfarandi greinum.

Aðilar,

sem hafa hliðsjón af marghliða samningaviðræðunum um viðskipti,

sem æskja þess að vinna að markmiðum

for the imported goods. Article 8 also provides for the inclusion in the transaction value of certain considerations which may pass from the buyer to the seller in the form of specified goods or services rather than in the form of money. Articles 2 through 7 provide methods of determining the customs value whenever it cannot be determined under the provisions of Article 1.

2. Where the customs value cannot be determined under the provisions of Article 1 there should normally be a process of consultation between the customs administration and importer with a view to arriving at a basis of value under the provisions of Article 2 or 3. It may occur, for example, that the importer has information about the customs value of identical or similar imported goods which is not immediately available to the customs administration in the port of importation. On the other hand, the customs administration may have information about the customs value of identical or similar imported goods which is not readily available to the importer. A process of consultation between the two parties will enable information to be exchanged, subject to the requirements of commercial confidentiality, with a view to determining a proper basis of value for customs purposes.

3. Articles 5 and 6 provide two bases for determining the customs value where it cannot be determined on the basis of the transaction value of the imported goods or of identical or similar imported goods. Under paragraph 1 of Article 5 the customs value is determined on the basis of the price at which the goods are sold in the condition as imported to an unrelated buyer in the country of importation. The importer also has the right to have goods which are further processed after importation valued under the provisions of Article 5 if the importer so requests. Under Article 6 the customs value is determined on the basis of the computed value. Both these methods present certain difficulties and because of this the importer is given the right, under the provisions of Article 4, to choose the order of application of the two methods.

4. Article 7 sets out how to determine the customs value in cases where it cannot be determined under the provisions of any of the preceding Articles.

Members,

Having regard to the Multilateral Trade Negotiations;

Desiring to further the objectives of

GATT-samningsins frá 1994 og tryggja að alþjóðaviðskipti þróunarlandanna beri aukinn ávöxt,

sem viðurkenna mikilvægi ákvæða VII. gr. GATT-samningsins frá 1994 og æskja þess að settar verði reglur um beitingu þeirra í því skyni að auka einsleitni og öryggi við framkvæmd þeirra,

sem viðurkenna þörfina fyrir réttlátt, einsleitt og hlutlaust kerfi fyrir verðákvörðun vara vegna tollafgreiðslu, sem kemur í veg fyrir geðþóttaákvörðun tollverðs eða að óraunhæft tollverð sé notað,

sem viðurkenna að grundvöllur fyrir verðákvörðun vara vegna tollafgreiðslu eigi, í eins miklum mæli og unnt er, að vera viðskiptaverð vörunnar sem verið er að virða,

sem viðurkenna að tollverð eigi að byggjast á einföldum og réttlátum viðmiðunum í samræmi við viðskiptahætti og að málsmeðferð við verðákvörðun skuli hafa almennt gildi án þess að gerður sé greinarmunur eftir því hvaðan varan er upprunnin,

sem viðurkenna að ekki eigi að nota málsmeðferð við verðákvörðun til að berjast gegn undirboðum,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

I. HLUTI
REGLUR UM TOLLVERÐSÁKVÖRÐUN
1. gr.

1. Tollverð innfluttrar vöru skal vera viðskiptaverð sem er það verð sem er greitt í raun eða ber að greiða fyrir vörur sem eru fluttar út og seldar til innflutningslands, leiðrétt í samræmi við ákvæði 8. gr., að því tilskildu:

a) að engar takmarkanir séu á ráðstöfun eða notkun varanna af hálfu kaupanda aðrar en takmarkanir sem:
   i) eru settar eða er krafist í lögum eða af opinberum yfirvöldum í innflutningslandinu;
   ii) takmarka landsvæði þar sem leyfilegt er að endurselja vöruna; eða
   iii) hafa ekki veruleg áhrif á verð vörunnar;
b) að sala eða verð sé ekki háð skilyrðum eða forsendum sem ekki er unnt að meta til verðs með tilliti til vörunnar sem verið er að virða;
c) að enginn hluti hagnaðar af endursölu, ráðstöfun eða notkun vörunnar síðar, af hálfu kaupanda, renni beint eða óbeint til

GATT 1994 and to secure additional benefits for the international trade of developing countries;

Recognizing the importance of the provisions of Article VII of GATT 1994 and desiring to elaborate rules for their application in order to provide greater uniformity and certainty in their implementation;

Recognizing the need for a fair, uniform and neutral system for the valuation of goods for customs purposes that precludes the use of arbitrary or fictitious customs values;

Recognizing that the basis for valuation of goods for customs purposes should, to the greatest extent possible, be the transaction value of the goods being valued;

Recognizing that customs value should be based on simple and equitable criteria consistent with commercial practices and that valuation procedures should be of general application without distinction between sources of supply;

Recognizing that valuation procedures should not be used to combat dumping;

Hereby *agree* as follows:

PART I
RULES ON CUSTOMS VALUATION
Article 1

1. The customs value of imported goods shall be the transaction value, that is the price actually paid or payable for the goods when sold for export to the country of importation adjusted in accordance with the provisions of Article 8, provided:

(a) that there are no restrictions as to the disposition or use of the goods by the buyer other than restrictions which:
   (i) are imposed or required by law or by the public authorities in the country of importation;
   (ii) limit the geographical area in which the goods may be resold; or
   (iii) do not substantially affect the value of the goods;
(b) that the sale or price is not subject to some condition or consideration for which a value cannot be determined with respect to the goods being valued;
(c) that no part of the proceeds of any subsequent resale, disposal or use of the goods by the buyer will accrue directly

seljandans nema unnt sé að gera viðeigandi leiðréttingu í samræmi við ákvæði 8. gr.; og

d) að ekki séu tengsl milli kaupanda og seljanda eða, ef tengsl eru milli kaupanda og seljanda, að viðskiptaverð sé nothæft í tollalegu tilliti samkvæmt ákvæðum 2. mgr.

2. a) Við ákvörðun á því hvort viðskiptaverð sé nothæft að því er varðar 1. mgr. skulu tengsl á milli kaupanda og seljanda í skilningi 15. gr. ekki í sjálfu sér vera næg ástæða til að viðskiptaverð sé talið ónothæft. Í því tilviki skal kanna aðstæður við sölu og samþykkja viðskiptaverðið ef tengslin hafa ekki haft áhrif á verðið. Ef tollyfirvöld hafa ástæðu til að ætla, í ljósi upplýsinga frá innflytjanda eða með öðrum hætti, að tengslin hafi haft áhrif á verðið skulu þau láta innflytjandann vita af þeirri ástæðu og skal hann fá sanngjarnt tækifæri til andsvara. Ef innflytjandinn óskar eftir því skal gera honum skriflega grein fyrir þessum ástæðum.

b) Við sölu milli einstaklinga sem eru tengdir innbyrðis skal viðskiptaverðið tekið gilt og vörurnar virtar í samræmi við ákvæði 1. mgr. svo fremi innflytjandinn sýni fram á að slíkt verð liggi mjög nærri einhverju af eftirfarandi frá sama tíma eða um sama leyti:

i) viðskiptaverði þar sem um er að ræða sölu til ótengdra kaupenda á sams konar eða svipuðum vörum sem eru fluttar út til sama innflutningslands;
ii) tollverði sams konar eða svipaðrar vöru eins og það er ákvarðað samkvæmt ákvæðum 5. gr.;
iii) tollverði sams konar eða svipaðrar vöru eins og það er ákvarðað samkvæmt ákvæðum 6. gr.

Við beitingu áðurnefndra athugana skal taka tilhlýðilegt tillit til mismunar sem kemur fram á viðskiptastigi, magni, atriðunum sem eru talin upp í 8. gr. og þeim kostnaði sem seljandi ber í við-

or indirectly to the seller, unless an appropriate adjustment can be made in accordance with the provisions of Article 8; and

(d) that the buyer and seller are not related, or where the buyer and seller are related, that the transaction value is acceptable for customs purposes under the provisions of paragraph 2.

2. (a) In determining whether the transaction value is acceptable for the purposes of paragraph 1, the fact that the buyer and the seller are related within the meaning of Article 15 shall not in itself be grounds for regarding the transaction value as unacceptable. In such case the circumstances surrounding the sale shall be examined and the transaction value shall be accepted provided that the relationship did not influence the price. If, in the light of information provided by the importer or otherwise, the customs administration has grounds for considering that the relationship influenced the price, it shall communicate its grounds to the importer and the importer shall be given a reasonable opportunity to respond. If the importer so requests, the communication of the grounds shall be in writing.

(b) In a sale between related persons, the transaction value shall be accepted and the goods valued in accordance with the provisions of paragraph 1 whenever the importer demonstrates that such value closely approximates to one of the following occurring at or about the same time:

(i) the transaction value in sales to unrelated buyers of identical or similar goods for export to the same country of importation;

(ii) the customs value of identical or similar goods as determined under the provisions of Article 5;

(iii) the customs value of identical or similar goods as determined under the provisions of Article 6;

In applying the foregoing tests, due account shall be taken of demonstrated differences in commercial levels, quantity levels, the elements enumerated in Article 8 and costs incurred by the seller in

skiptum þar sem engin tengsl eru milli seljanda og kaupanda en seljandi ber ekki í viðskiptum þar sem tengsl eru milli seljanda og kaupanda.

c) Athuganirnar sem um getur í b-lið 2. mgr. skulu notaðar að frumkvæði innflytjandans og eingöngu til samanburðar. Ekki er heimilt að nota verð sem er fundið samkvæmt ákvæðum b-liðar 2. mgr. í stað rétta verðsins.

2. gr.

1. a) Sé ekki unnt að ákvarða tollverð innfluttrar vöru samkvæmt ákvæðum 1. gr. skal tollverðið vera viðskiptaverð sams konar vöru sem er flutt út og seld til sama innflutningslands á sama tíma eða um sama leyti og varan sem verið er að virða.

b) Þegar þessari grein er beitt skal nota viðskiptaverð sams konar vöru, sem er seld á sama viðskiptastigi og í svipuðu magni og varan sem verið er að virða, til að ákvarða tollverð. Ef ekki eru dæmi um slík viðskipti skal viðskiptaverð sams konar vöru, sem er seld á öðru viðskiptastigi og/eða í öðru magni, notað og leiðrétt þannig að tekið sé tillit til mismunar sem kemur fram vegna annars viðskiptastigs og/eða annars magns, að því tilskildu að fram komin sönnunargögn liggi til grundvallar slíkri leiðréttingu og sýni greinilega að leiðréttingin er sanngjörn og nákvæm, hvort heldur hún leiðir til hækkunar eða lækkunar verðsins.

2. Þegar kostnaðurinn og gjöldin, sem um getur í 2. mgr. 8. gr., eru innifalin í viðskiptaverði skal leiðrétta verðið þannig að tekið sé tillit til þess ef verulegur munur er á slíkum kostnaði og gjöldum milli innfluttu vörunnar og sams konar vöru sem um ræðir vegna mismunandi fjarlægðar og flutningsmáta.

3. Ef fleiri en eitt viðskiptaverð sams konar vöru kemur til greina við beitingu þessarar greinar skal nota lægsta verðið til að ákvarða tollverð innfluttu vörunnar.

3. gr.

1. a) Sé ekki unnt að ákvarða tollverð innfluttrar vöru samkvæmt ákvæðum 1. og 2. gr. skal tollverðið vera viðskiptaverð

sales in which the seller and the buyer are not related that are not incurred by the seller in sales in which the seller and the buyer are related.

(c) The tests set forth in paragraph 2(b) are to be used at the initiative of the importer and only for comparison purposes. Substitute values may not be established under the provisions of paragraph 2(b).

Article 2

1. (a) If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Article 1, the customs value shall be the transaction value of identical goods sold for export to the same country of importation and exported at or about the same time as the goods being valued.

(b) In applying this Article, the transaction value of identical goods in a sale at the same commercial level and in substantially the same quantity as the goods being valued shall be used to determine the customs value. Where no such sale is found, the transaction value of identical goods sold at a different commercial level and/or in different quantities, adjusted to take account of differences attributable to commercial level and/or to quantity, shall be used, provided that such adjustments can be made on the basis of demonstrated evidence which clearly establishes the reasonableness and accuracy of the adjustment, whether the adjustment leads to an increase or a decrease in the value.

2. Where the costs and charges referred to in paragraph 2 of Article 8 are included in the transaction value, an adjustment shall be made to take account of significant differences in such costs and charges between the imported goods and the identical goods in question arising from differences in distances and modes of transport.

3. If, in applying this Article, more than one transaction value of identical goods is found, the lowest such value shall be used to determine the customs value of the imported goods.

Article 3

1. (a) If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Articles 1 and 2, the cus-

svipaðrar vöru sem er flutt út og seld til sama innflutningslands á sama tíma eða um sama leyti og varan sem verið er að virða.

b) Þegar þessari grein er beitt skal nota viðskiptaverð svipaðrar vöru, sem er seld á sama viðskiptastigi og í svipuðu magni og varan sem verið er að virða, til að ákvarða tollverð. Ef ekki eru dæmi um slík viðskipti skal viðskiptaverð svipaðrar vöru sem er seld á öðru viðskiptastigi og/eða í öðru magni notað og leiðrétt þannig að tekið sé tillit til mismunar sem kemur fram vegna annars viðskiptastigs og/eða annars magns, að því tilskildu að fram komin sönnunargögn liggi til grundvallar slíkri leiðréttingu og sýni greinilega að leiðréttingin er sanngjörn og nákvæm, hvort heldur hún leiðir til hækkunar eða lækkunar verðsins.

2. Þegar kostnaðurinn og gjöldin, sem um getur í 2. mgr. 8. gr., eru innifalin í viðskiptaverði skal leiðrétta verðið þannig að tekið verði tillit til þess ef verulegur munur er á slíkum kostnaði og gjöldum milli innfluttu vörunnar og svipaðrar vöru sem um ræðir vegna mismunandi fjarlægðar og flutningsmáta.

3. Ef fleiri en eitt viðskiptaverð svipaðrar vöru kemur til greina við beitingu þessarar greinar skal nota lægsta verðið til að ákvarða tollverð innfluttu vörunnar.

4. gr.

Sé ekki unnt að ákvarða tollverð innfluttrar vöru samkvæmt ákvæðum 1., 2. og 3. gr. skal tollverðið ákvarðað samkvæmt ákvæðum 5. gr. eða, sé ekki unnt að ákvarða tollverð samkvæmt þeirri grein, samkvæmt ákvæðum 6. gr., nema 5. og 6. gr. sé beitt í öfugri röð að beiðni innflytjanda.

5. gr.

1. a) Ef innflutt vara eða sams konar eða svipuð vara er seld í innflutningslandinu í sama ástandi og þegar hún var flutt inn skal tollverð þeirrar innfluttu vöru, samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, byggjast á einingaverði sem innflutta varan eða sams konar eða svipuð vara er seld á, í mesta heildarmagni og á sama tíma eða

toms value shall be the transaction value of similar goods sold for export to the same country of importation and exported at or about the same time as the goods being valued.

(b) In applying this Article, the transaction value of similar goods in a sale at the same commercial level and in substantially the same quantity as the goods being valued shall be used to determine the customs value. Where no such sale is found, the transaction value of similar goods sold at a different commercial level and/or in different quantities, adjusted to take account of differences attributable to commercial level and/or to quantity, shall be used, provided that such adjustments can be made on the basis of demonstrated evidence which clearly establishes the reasonableness and accuracy of the adjustment, whether the adjustment leads to an increase or a decrease in the value.

2. Where the costs and charges referred to in paragraph 2 of Article 8 are included in the transaction value, an adjustment shall be made to take account of significant differences in such costs and charges between the imported goods and the similar goods in question arising from differences in distances and modes of transport.

3. If, in applying this Article, more than one transaction value of similar goods is found, the lowest such value shall be used to determine the customs value of the imported goods.

Article 4

If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Articles 1, 2 and 3, the customs value shall be determined under the provisions of Article 5 or, when the customs value cannot be determined under that Article, under the provisions of Article 6 except that, at the request of the importer, the order of application of Articles 5 and 6 shall be reversed.

Article 5

1. (a) If the imported goods or identical or similar imported goods are sold in the country of importation in the condition as imported, the customs value of the imported goods under the provisions of this Article shall be based on the unit price at which the imported goods or identical or similar imported goods are

um sama leyti og varan sem verið er að virða er flutt inn, til einstaklinga sem hafa engin tengsl við þá sem þeir keyptu slíkar vörur af, með fyrirvara um frádrátt vegna eftirfarandi:

i) umboðslauna sem eru venjulega greidd eða samþykkt er að greiða eða viðbóta sem venjulega er gert ráð fyrir vegna hagnaðar og almennra útgjalda í tengslum við sölu í viðkomandi landi á innfluttum vörum í sama flokki eða af sömu tegund;

ii) venjulegs kostnaðar við flutninga og tryggingar og annars kostnaðar þar að lútandi í innflutningslandinu;

iii) þar sem við á, kostnaðar og gjalda sem um getur í 2. mgr. 8. gr.; og

iv) tolla og annarra innlendra skatta sem greiða ber í innflutningslandinu vegna innflutnings eða sölu vörunnar.

b) Ef hvorki innflutta varan né sams konar eða svipuð innflutt vara er seld á sama tíma eða um sama leyti og varan sem verið er að virða, er flutt inn skal tollverðið, nema kveðið sé á um annað í a-lið 1. mgr., byggjast á einingarverðinu sem innflutta varan eða sams konar eða svipuð vara er seld á í innflutningslandinu í sama ástandi og hún var við innflutning, sem fyrst eftir að varan, sem verið er að virða, er flutt inn eða áður en 90 dagar eru liðnir frá slíkum innflutningi.

2. Ef hvorki innflutta varan né sams konar eða svipuð innflutt vara er seld í innflutningslandinu í sama ástandi og hún var við innflutning skal tollverðið, ef innflytjandinn óskar eftir því, byggjast á einingarverðinu sem innflutta varan er seld á í mesta heildarmagni, eftir frekari vinnslu, til einstaklinga í innflutningslandinu sem hafa engin tengsl við þá sem þeir kaupa vöruna af, að teknu tilhlýðilegu tilliti til virðisauka vegna slíkrar vinnslu og frádráttarliðanna sem kveðið er á um í a-lið 1. mgr.

so sold in the greatest aggregate quantity, at or about the time of the importation of the goods being valued, to persons who are not related to the persons from whom they buy such goods, subject to deductions for the following:

(i) either the commissions usually paid or agreed to be paid or the additions usually made for profit and general expenses in connection with sales in such country of imported goods of the same class or kind;

(ii) the usual costs of transport and insurance and associated costs incurred within the country of importation;

(iii) where appropriate, the costs and charges referred to in paragraph 2 of Article 8; and

(iv) the customs duties and other national taxes payable in the country of importation by reason of the importation or sale of the goods.

(b) If neither the imported goods nor identical nor similar imported goods are sold at or about the time of importation of the goods being valued, the customs value shall, subject otherwise to the provisions of paragraph 1(a), be based on the unit price at which the imported goods or identical or similar imported goods are sold in the country of importation in the condition as imported at the earliest date after the importation of the goods being valued but before the expiration of 90 days after such importation.

2. If neither the imported goods nor identical nor similar imported goods are sold in the country of importation in the condition as imported, then, if the importer so requests, the customs value shall be based on the unit price at which the imported goods, after further processing, are sold in the greatest aggregate quantity to persons in the country of importation who are not related to the persons from whom they buy such goods, due allowance being made for the value added by such processing and the deductions provided for in paragraph 1(a).

6. gr.

1. Tollverð innfluttrar vöru samkvæmt ákvæðum þessarar greinar skal byggjast á reiknuðu verði. Reiknað verð skal samanstanda af:

a) kostnaðarverði eða verðmæti efnis og tilbúnings eða annarrar vinnslu í sambandi við framleiðslu á innfluttu vörunni;
b) fjárhæð vegna hagnaðar og almennra útgjalda samsvarandi því sem venjulega leggst á við sölu vara í sama flokki eða af sömu tegund og vörurnar sem verið er að virða, sem framleiðendur í útflutningslandinu framleiða og flytja út til innflutningslandsins;
c) kostnaður eða verðmæti allra annarra útgjalda sem nauðsynleg eru vegna aðferðarinnar sem viðkomandi aðili velur til verðákvörðunar samkvæmt 2. mgr. 8. gr.

2. Aðili getur ekki krafið einstakling, sem er ekki búsettur á yfirráðasvæði hans, um eða knúið hann til að leggja reikninga eða önnur gögn fram til rannsóknar eða veita aðgang að þeim vegna ákvörðunar á reiknuðu verði. Hins vegar geta yfirvöld innflutningslands sannprófað upplýsingar, sem framleiðandi vöru í öðru landi veitir vegna ákvörðunar á tollverði samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, með samþykki framleiðandans og að því tilskildu að þau láti stjórnvöld viðkomandi lands vita með nægum fyrirvara og að þau leggist ekki gegn rannsókninni.

Article 6

1. The customs value of imported goods under the provisions of this Article shall be based on a computed value. Computed value shall consist of the sum of:

(a) the cost or value of materials and fabrication or other processing employed in producing the imported goods;
(b) an amount for profit and general expenses equal to that usually reflected in sales of goods of the same class or kind as the goods being valued which are made by producers in the country of exportation for export to the country of importation;
(c) the cost or value of all other expenses necessary to reflect the valuation option chosen by the Member under paragraph 2 of Article 8.

2. No Member may require or compel any person not resident in its own territory to produce for examination, or to allow access to, any account or other record for the purposes of determining a computed value. However, information supplied by the producer of the goods for the purposes of determining the customs value under the provisions of this Article may be verified in another country by the authorities of the country of importation with the agreement of the producer and provided they give sufficient advance notice to the government of the country in question and the latter does not object to the investigation.

7. gr.

1. Sé ekki unnt að ákvarða tollverð innfluttrar vöru samkvæmt ákvæðum 1.-6. gr. skal það ákvarðað með því að beita sanngjörnum aðferðum sem samrýmast meginreglum og almennum ákvæðum þessa samnings og VII. gr. GATT-samningsins frá 1994 og á grundvelli fyrirliggjandi gagna í innflutningslandinu.

2. Aldrei skal ákvarða tollverð samkvæmt ákvæðum þessarar greinar á grundvelli:

a) söluverðs í innflutningslandi á vöru sem er framleidd í því landi;
b) fyrirkomulags þar sem hærra verðið af tveimur mögulegum er látið gilda sem tollverð;
c) vöruverðs á innanlandsmarkaði í útflutningslandinu;
d) framleiðslukostnaðar, nema reiknaðs verðs

Article 7

1. If the customs value of the imported goods cannot be determined under the provisions of Articles 1 through 6, inclusive, the customs value shall be determined using reasonable means consistent with the principles and general provisions of this Agreement and of Article VII of GATT 1994 and on the basis of data available in the country of importation.

2. No customs value shall be determined under the provisions of this Article on the basis of:

(a) the selling price in the country of importation of goods produced in such country;
(b) a system which provides for the acceptance for customs purposes of the higher of two alternative values;
(c) the price of goods on the domestic market of the country of exportation;
(d) the cost of production other than com-

sem hefur verið ákvarðað fyrir sams konar eða svipaða vöru í samræmi við ákvæði 6. gr.;

e) útflutningsverðs vöru til annars lands en innflutningslands;

f) lágmarkstollverðs; eða

g) geðþóttabundins eða óraunhæfs verðs.

3. Ef innflytjandinn óskar eftir því skal hann fá skriflegar upplýsingar um það tollverð sem hefur verið ákvarðað samkvæmt ákvæðum þessarar greinar og þá aðferð sem var notuð við að ákvarða slíkt verð.

puted values which have been determined for identical or similar goods in accordance with the provisions of Article 6;

(e) the price of the goods for export to a country other than the country of importation;

(f) minimum customs values; or

(g) arbitrary or fictitious values.

3. If the importer so requests, the importer shall be informed in writing of the customs value determined under the provisions of this Article and the method used to determine such value.

8. gr.

1. Þegar tollverð er ákvarðað samkvæmt ákvæðum 1. gr. skal bæta við það verð sem er greitt í raun eða ber að greiða fyrir innfluttu vöruna:

a) eftirfarandi þáttum sem eru ekki innifaldir í verði sem er greitt í raun eða ber að greiða fyrir vöruna en kaupandinn ber kostnað af:
   i) umboðs- og miðlaralaunum, nema umboðssölulaunum;
   ii) gámakostnaði sem í tollalegu tilliti tilheyrir vörunni sem um er að ræða;
   iii) pökkunarkostnaði, hvort heldur er vegna vinnu eða efnis;

b) verðmæti eftirfarandi vöru og þjónustu, skipt niður eftir því sem við á, sem kaupandi lætur beint eða óbeint í té endurgjaldslaust eða á niðursettu verði til nota í sambandi við framleiðslu og útflutning á innfluttu vörunni, að svo miklu leyti sem þetta verðmæti er ekki innifalið í verðinu sem er greitt í raun eða ber að greiða:
   i) efni, íhlutar, stykki og aðrir hlutir af svipuðum toga sem eru hluti af innfluttu vörunni;
   ii) verkfæri, form, mót og aðrir hlutir af svipuðum toga sem eru notaðir við framleiðslu innfluttu vörunnar;
   iii) efni sem eru notuð við framleiðslu á innfluttu vörunni;
   iv) verkfræðivinna, þróun, listiðn, hönnun, áætlanir og uppdrættir sem unnið hefur verið að annars staðar en í innflutningslandinu og þörf er á við framleiðslu innfluttu vörunnar;

Article 8

1. In determining the customs value under the provisions of Article 1, there shall be added to the price actually paid or payable for the imported goods:

(a) the following, to the extent that they are incurred by the buyer but are not included in the price actually paid or payable for the goods:
   (i) commissions and brokerage, except buying commissions;
   (ii) the cost of containers which are treated as being one for customs purposes with the goods in question;
   (iii) the cost of packing whether for labour or materials;

(b) the value, apportioned as appropriate, of the following goods and services where supplied directly or indirectly by the buyer free of charge or at reduced cost for use in connection with the production and sale for export of the imported goods, to the extent that such value has not been included in the price actually paid or payable:
   (i) materials, components, parts and similar items incorporated in the imported goods;
   (ii) tools, dies, moulds and similar items used in the production of the imported goods;
   (iii) materials consumed in the production of the imported goods;
   (iv) engineering, development, artwork, design work, and plans and sketches undertaken elsewhere than in the country of importation and necessary for the production of the imported goods;

c) einkaleyfisþóknun eða höfundarlaunum og leyfisgjöldum sem tengjast vörunni sem verið er að virða og kaupandinn verður að greiða samkvæmt söluskilmálum, annaðhvort beint eða óbeint, að svo miklu leyti sem slík þóknun og gjöld eru ekki innifalin í verðinu sem er greitt í raun eða ber að greiða;

d) verðmæti sérhvers hagnaðarhluta af síðari endursölu, ráðstöfun eða notkun innfluttu vörunnar sem rennur beint eða óbeint til seljanda.

2. Við lagasetningu skal hver aðili um sig kveða á um hvort eftirfarandi þættir skuli teljast með í tollverði eða ekki, að öllu leyti eða að hluta til:

a) flutningskostnaður innfluttu vörunnar til innflutningshafnar eða -staðar;

b) fermingar-, affermingar- og meðferðargjöld, ásamt gjaldi fyrir flutning innfluttu vörunnar til innflutningshafnar eða -staðar; og

c) vátryggingakostnaður.

3. Viðbætur við verð, sem er greitt í raun eða ber að greiða, skulu eingöngu lagðar á samkvæmt þessari grein á grundvelli hlutlægra og mælanlegra gagna.

4. Engar viðbætur skulu koma á verð sem er greitt í raun eða ber að greiða þegar tollverð er ákvarðað nema þær sem kveðið er á um í þessari grein.

9. gr.

1. Þegar umreikna þarf gjaldmiðil til að hægt sé að ákvarða tollverð skal nota það gengi sem þar til bær yfirvöld viðkomandi innflutningslands hafa birt á tilhlýðilegan hátt og skal það endurspegla eins vel og unnt er gildandi gengi slíks gjaldmiðils í verslunarviðskiptum á því tímabili sem slíkt útgáfuskjal gildir um, í gjaldmiðli innflutningslandsins.

2. Þegar gjaldeyrir er umreiknaður skal nota gildandi gengi á útflutningstíma eða innflutningstíma eftir því sem hver aðili um sig ákveður.

10. gr.

Allar upplýsingar, sem eru í eðli sínu trúnaðarmál eða eru látnar í té sem trúnaðarmál vegna tollafgreiðslu, skulu meðhöndlaðar í fyllsta trúnaði af viðkomandi yfirvöldum sem skulu ekki

(c) royalties and licence fees related to the goods being valued that the buyer must pay, either directly or indirectly, as a condition of sale of the goods being valued, to the extent that such royalties and fees are not included in the price actually paid or payable;

(d) the value of any part of the proceeds of any subsequent resale, disposal or use of the imported goods that accrues directly or indirectly to the seller.

2. In framing its legislation, each Member shall provide for the inclusion in or the exclusion from the customs value, in whole or in part, of the following:

(a) the cost of transport of the imported goods to the port or place of importation;

(b) loading, unloading and handling charges associated with the transport of the imported goods to the port or place of importation; and

(c) the cost of insurance.

3. Additions to the price actually paid or payable shall be made under this Article only on the basis of objective and quantifiable data.

4. No additions shall be made to the price actually paid or payable in determining the customs value except as provided in this Article.

Article 9

1. Where the conversion of currency is necessary for the determination of the customs value, the rate of exchange to be used shall be that duly published by the competent authorities of the country of importation concerned and shall reflect as effectively as possible, in respect of the period covered by each such document of publication, the current value of such currency in commercial transactions in terms of the currency of the country of importation.

2. The conversion rate to be used shall be that in effect at the time of exportation or the time of importation, as provided by each Member.

Article 10

All information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis for the purposes of customs valuation shall be treated as strictly confidential by the authorities

láta slíkar upplýsingar af hendi án sérstaks leyfis þess einstaklings eða stjórnvalds sem veitir þær, nema að svo miklu leyti sem heimilt er að krefjast þess að þær séu látnar af hendi í tengslum við málarekstur fyrir dómstóli.

11. gr.

1. Í lögum hvers aðila skal kveðið á um rétt innflytjanda eða annars einstaklings, sem er ábyrgur fyrir greiðslu tolla, til að áfrýja tollverðsákvörðun án viðurlaga.

2. Réttur til áfrýjunar án viðurlaga getur í upphafi falist í því að áfrýja til yfirvalds innan tollstjórnar eða óháðs aðila en í lögum hvers aðila skal kveðið á um rétt til áfrýjunar án viðurlaga til dómstóla.
3. Áfrýjanda skal tilkynnt um niðurstöðu í áfrýjunarmáli og ástæður fyrir þeirri ákvörðun gefnar skriflega. Einnig skal honum kynntur réttur til frekari áfrýjunar.

12. gr.

Hlutaðeigandi innflutningsland skal birta lög, reglur, dómsniðurstöður og stjórnsýsluúrskurði sem hafa almennt gildi og hafa áhrif á þennan samning, í samræmi við X. gr. GATT-samningsins frá 1994.

13. gr.

Ef nauðsynlegt reynist að fresta endanlegri ákvörðun á tollverði innfluttrar vöru skal innflytjanda þó gert kleift að taka vörur sínar úr tolli ef hann leggur fram nægilega tryggingu, þegar þess er krafist, í formi ábyrgðar, geymslufjár eða á annan viðeigandi hátt, sem nægir fyrir endanlegri greiðslu þeirra tolla sem kunna að verða lagðir á vörur hans. Kveða skal á um slík tilvik í lögum hvers aðila.

14. gr.

Athugasemdirnar í I. viðauka við þennan samning eru óaðskiljanlegur hluti hans og lesa skal og beita greinum þessa samnings með hliðsjón af tilsvarandi athugasemdum við þær. II. og III. viðauki eru einnig óaðskiljanlegur hluti þessa samnings.

concerned who shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

Article 11

1. The legislation of each Member shall provide in regard to a determination of customs value for the right of appeal, without penalty, by the importer or any other person liable for the payment of the duty.
2. An initial right of appeal without penalty may be to an authority within the customs administration or to an independent body, but the legislation of each Member shall provide for the right of appeal without penalty to a judicial authority.
3. Notice of the decision on appeal shall be given to the appellant and the reasons for such decision shall be provided in writing. The appellant shall also be informed of any rights of further appeal.

Article 12

Laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application giving effect to this Agreement shall be published in conformity with Article X of GATT 1994 by the country of importation concerned.

Article 13

If, in the course of determining the customs value of imported goods, it becomes necessary to delay the final determination of such customs value, the importer of the goods shall nevertheless be able to withdraw them from customs if, where so required, the importer provides sufficient guarantee in the form of a surety, a deposit or some other appropriate instrument, covering the ultimate payment of customs duties for which the goods may be liable. The legislation of each Member shall make provisions for such circumstances.

Article 14

The notes at Annex I to this Agreement form an integral part of this Agreement and the Articles of this Agreement are to be read and applied in conjunction with their respective notes. Annexes II and III also form an integral part of this Agreement.

15. gr.

1. Í þessum samningi:
   a) merkir „tollverð innfluttrar vöru“ vöruverð sem stuðst er við þegar tollar eru lagðir á innfluttar vörur eftir verðmæti þeirra;
   b) merkir „innflutningsland“ land eða tollsvæði fyrir innflutning; og
   c) felur orðið „framleitt“ í sér það sem er ræktað, búið til og unnið úr jörðu.
2. Í þessum samningi:
   a) merkir „sams konar vara“ vöru sem er eins að öllu leyti, að meðtöldum eðliseiginleikum, gæðum og orðspori. Smávægilegur munur á útliti kemur ekki í veg fyrir að vara, sem er að öðru leyti í samræmi við skilgreininguna, sé talin sams konar vara;
   b) merkir „svipuð vara“ vöru sem hefur sömu eiginleika og er úr sama efni, þótt hún sé ekki eins að öllu leyti, og gegnir því sama hlutverki og önnur vara og hægt að skipta á henni fyrir þá vöru í verslunarviðskiptum. Gæði vörunnar, orðsporið sem af henni fer og vörumerki eru meðal þeirra þátta sem taka þarf tillit til þegar ákvarðað er hvort um svipaða vöru sé að ræða;
   c) merkja hugtökin „sams konar vara“ og „svipuð vara“ ekki vöru þar sem verkfræðivinna, þróun, listiðnar, hönnun, áætlanir og uppdrættir eru hluti af vörunni eða endurspeglast í henni ef vöruverðið hefur ekki verið leiðrétt skv. iv-lið b-liðar 1. mgr. 8. gr. vegna þess að slík atriði eru afgreidd í innflutningslandinu;
   d) telst vara ekki vera „sams konar vara“ eða „svipuð vara“ nema hún hafi verið framleidd í sama landi og varan sem verið er að virða;
   e) skal einungis tekið tillit til vöru sem er framleidd af öðrum einstaklingi ef engar sams konar eða svipaðar vörur eru framleiddar af þeim einstaklingi sem framleiðir vöruna sem verið er að virða.

3. Í þessum samningi merkir „vara í sama flokki eða af sömu tegund“ vöru sem fellur undir vöruflokk eða vöruúrval sem er framleitt í tilteknum iðnaði eða atvinnugrein, þar á meðal sams konar eða svipaðar vörur.

4. Að því er þennan samning varðar er einungis litið svo á að um tengsl milli einstaklinga sé að ræða ef:

Article 15

1. In this Agreement:
   (a) "customs value of imported goods" means the value of goods for the purposes of levying ad valorem duties of customs on imported goods;
   (b) "country of importation" means country or customs territory of importation; and
   (c) "produced" includes grown, manufactured and mined.
2. In this Agreement:
   (a) "identical goods" means goods which are the same in all respects, including physical characteristics, quality and reputation. Minor differences in appearance would not preclude goods otherwise conforming to the definition from being regarded as identical;
   (b) "similar goods" means goods which, although not alike in all respects, have like characteristics and like component materials which enable them to perform the same functions and to be commercially interchangeable. The quality of the goods, their reputation and the existence of a trademark are among the factors to be considered in determining whether goods are similar;
   (c) the terms "identical goods" and "similar goods" do not include, as the case may be, goods which incorporate or reflect engineering, development, artwork, design work, and plans and sketches for which no adjustment has been made under paragraph 1(b)(iv) of Article 8 because such elements were undertaken in the country of importation;
   (d) goods shall not be regarded as "identical goods" or "similar goods" unless they were produced in the same country as the goods being valued;
   (e) goods produced by a different person shall be taken into account only when there are no identical goods or similar goods, as the case may be, produced by the same person as the goods being valued.

3. In this Agreement "goods of the same class or kind" means goods which fall within a group or range of goods produced by a particular industry or industry sector, and includes identical or similar goods.

4. For the purposes of this Agreement, persons shall be deemed to be related only if:

a) þeir eru stjórnendur eða forstjórar í fyrirtækjum hvers annars;
b) þeir eru löglega viðurkenndir viðskiptafélagar;
c) þeir eru vinnuveitandi og starfsmaður;
d) einstaklingur á, stjórnar eða ræður yfir 5% eða meira, beint eða óbeint, af útgefnum hlutabréfum með atkvæðisrétti í fyrirtækjum beggja;
e) annar þeirra stjórnar hinum, beint eða óbeint;
f) báðum er stjórnað af þriðja einstaklingi, beint eða óbeint;
g) þeir stjórna sameiginlega þriðja einstaklingi, beint eða óbeint;
h) þeir eru í sömu fjölskyldu.

5. Einstaklingar sem hafa viðskiptatengsl á þann hátt að annar er eini umboðsmaður, eini dreifingaraðili eða eini sérleyfishafi á vegum hins í einhverri mynd teljast að því er þennan samning varðar vera tengdir ef þeir falla undir viðmiðanirnar í 4. mgr.

16. gr.

Innflytjandi hefur rétt til þess að fá skriflegrar skýringar frá tollyfirvöldum innflutningslandsins, leggi hann fram skriflega beiðni um það, á því með hvaða hætti tollverð innflutningsvöru hans var ákvarðað.

17. gr.

Ekkert í þessum samningi skal túlkað á þann hátt að réttur tollyfirvalda til að fullvissa sig um sannleiksgildi eða nákvæmni hvers konar greinargerða, skjala eða yfirlýsinga, sem eru lagðar fram vegna tollverðsákvörðunar, sé takmarkaður eða vefengdur.

II. HLUTI
STJÓRNUN, VIÐRÆÐUR OG LAUSN DEILUMÁLA

18. gr.

Stofnanir.

1. Hér með er komið á fót nefnd um tollverðsákvörðun (í þessum samningi kölluð „nefndin") þar sem hver einstakur aðili á fulltrúa. Nefndin kýs sér formann og skal að jafnaði koma saman einu sinni á ári, nema annað sé ákveðið í ákvæðum þessa samnings, í þeim tilgangi að veita aðilum tækifæri til viðræðna um málefni sem varða stjórnun hvers aðila um sig á tollverðsákvörðunarfyrirkomulaginu, að því marki sem slík stjórnun gæti haft áhrif á framkvæmd þessa samnings eða að unnið sé að markmiðum hans,

(a) they are officers or directors of one another's businesses;
(b) they are legally recognized partners in business;
(c) they are employer and employee;
(d) any person directly or indirectly owns, controls or holds 5 per cent or more of the outstanding voting stock or shares of both of them;
(e) one of them directly or indirectly controls the other;
(f) both of them are directly or indirectly controlled by a third person;
(g) together they directly or indirectly control a third person; or
(h) they are members of the same family.

5. Persons who are associated in business with one another in that one is the sole agent, sole distributor or sole concessionaire, however described, of the other shall be deemed to be related for the purposes of this Agreement if they fall within the criteria of paragraph 4.

Article 16

Upon written request, the importer shall have the right to an explanation in writing from the customs administration of the country of importation as to how the customs value of the importer's goods was determined.

Article 17

Nothing in this Agreement shall be construed as restricting or calling into question the rights of customs administrations to satisfy themselves as to the truth or accuracy of any statement, document or declaration presented for customs valuation purposes.

PART II
ADMINISTRATION, CONSULTATIONS AND DISPUTE SETTLEMENT

Article 18

Institutions

1. There is hereby established a Committee on Customs Valuation (referred to in this Agreement as "the Committee") composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall normally meet once a year, or as is otherwise envisaged by the relevant provisions of this Agreement, for the purpose of affording Members the opportunity to consult on matters relating to the administration of the customs valuation system by any Member as it might affect the operation of this Agreement

og sinna þeim öðrum skyldustörfum sem aðilarnir kunna að fela henni. Aðalskrifstofa Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar skal jafnframt vera aðalskrifstofa nefndarinnar.
2. Koma skal á fót tækninefnd um tollverðsákvörðun (í þessum samningi kölluð „tækninefndin"), sem starfar á vegum tollasamvinnuráðsins (í þessum samningi nefnt „tollasamvinnuráðið") sem skal sinna þeim skyldustörfum sem er lýst í II. viðauka við þennan samning og starfa í samræmi við þær reglur um málsmeðferð sem eru tilgreindar þar.

19. gr.
Viðræður og lausn deilumála.

1. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi gildir samkomulagið um lausn deilumála um viðræður og lausn deilumála að því er varðar þennan samning.
2. Ef aðili telur að ávinningur sem hann hefur samkvæmt þessum samningi, beint eða óbeint, sé gerður að engu eða skertur eða að komið sé í veg fyrir að einhver af markmiðum þessa samnings náist vegna aðgerða annars aðila eða annarra aðila er honum heimilt að óska eftir viðræðum við aðilann eða aðilana sem um er að ræða, með það fyrir augum að finna lausn á málinu sem allir aðilar geta sætt sig við. Sérhver aðili skal fjalla með velvilja um beiðnir annarra aðila um viðræður.

3. Tækninefndin skal veita aðilum sem eiga í viðræðum ráðgjöf og aðstoð, að fenginni beiðni.

4. Kærunefnd, sem er komið á fót til að kanna deilur varðandi ákvæði þessa samnings, er heimilt, að beiðni deiluaðila eða að eigin frumkvæði, að óska eftir því við tækninefndina að hún rannsaki öll vafamál er krefjast tæknilegrar umfjöllunar. Kærunefndin ákvarðar starfssvið tækninefndarinnar að því er varðar viðkomandi deilumál og setur tímamörk um skil á skýrslu tækninefndarinnar. Kærunefndin skal taka skýrslu tækninefndarinnar til athugunar. Náist ekki einróma samþykki innan tækninefndarinnar um mál sem vísað er til hennar samkvæmt þessari málsgrein skal kærunefndin veita deiluaðilum tækifæri til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri við hana.

5. Ekki skal afhenda upplýsingar sem kærunefnd eru veittar sem trúnaðarmál án formlegrar heimildar frá þeim einstaklingi, stofnun eða

or the furtherance of its objectives and carrying out such other responsibilities as may be assigned to it by the Members. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.
2. There shall be established a Technical Committee on Customs Valuation (referred to in this Agreement as "the Technical Committee") under the auspices of the Customs Co-operation Council (referred to in this Agreement as "the CCC"), which shall carry out the responsibilities described in Annex II to this Agreement and shall operate in accordance with the rules of procedure contained therein.

Article 19
Consultations and Dispute Settlement

1. Except as otherwise provided herein, the Dispute Settlement Understanding is applicable to consultations and the settlement of disputes under this Agreement.
2. If any Member considers that any benefit accruing to it, directly or indirectly, under this Agreement is being nullified or impaired, or that the achievement of any objective of this Agreement is being impeded, as a result of the actions of another Member or of other Members, it may, with a view to reaching a mutually satisfactory solution of this matter, request consultations with the Member or Members in question. Each Member shall afford sympathetic consideration to any request from another Member for consultations.
3. The Technical Committee shall provide, upon request, advice and assistance to Members engaged in consultations.
4. At the request of a party to the dispute, or on its own initiative, a panel established to examine a dispute relating to the provisions of this Agreement may request the Technical Committee to carry out an examination of any questions requiring technical consideration. The panel shall determine the terms of reference of the Technical Committee for the particular dispute and set a time period for receipt of the report of the Technical Committee. The panel shall take into consideration the report of the Technical Committee. In the event that the Technical Committee is unable to reach consensus on a matter referred to it pursuant to this paragraph, the panel should afford the parties to the dispute an opportunity to present their views on the matter to the panel.
5. Confidential information provided to the panel shall not be disclosed without formal authorization from the person, body or authority provid-

yfirvaldi sem þær veitir. Sé kærunefndin beðin um þess konar upplýsingar en hefur ekki leyfi til að láta þær af hendi skal samantekt úr þeim, sem er ekki trúnaðarmál, látin í té með leyfi þess einstaklingsins, stofnunar eða yfirvalds sem upplýsingarnar veitir.

III. HLUTI
SÉRSTÖK MEÐFERÐ OG MISMUNANDI MEÐFERÐ

20. gr.

1. Aðilar sem eru þróunarlönd (hér eftir nefndir „þróunaraðildarlönd"), en eiga ekki aðild að samningnum um framkvæmd VII. gr. hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti, sem gerður var 12. apríl 1979, geta frestað beitingu ákvæða þessa samnings um fimm ár hið mesta frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina að því er þá varðar. Þróunaraðildarlönd sem kjósa að fresta beitingu þessa samnings skulu tilkynna aðalframkvæmdastjóra Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um það.

2. Auk þess sem um getur í 1. mgr. geta þróunaraðildarlönd, sem eiga ekki aðild að samningnum um framkvæmd VII. gr. hins almenna samkomulags um tolla og viðskipti sem gerður var 12. apríl 1979, frestað beitingu iii-liðar b-liðar 2. mgr. 1. gr. og beitingu 6. gr. um þrjú ár hið mesta eftir að öllum öðrum ákvæðum þessa samnings hefur verið beitt. Þróunaraðildarlönd sem kjósa að fresta beitingu þeirra ákvæða sem tilgreind eru í þessari málsgrein skulu tilkynna aðalframkvæmdastjóra Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um það.

3. Aðilar sem eru iðnríki (hér eftir nefnd „iðnaðaraðildarlönd") skulu veita þróunaraðildarlöndum tækniaðstoð, ef þau óska eftir því, með skilmálum sem samkomulag er um. Iðnaðaraðildarlöndin skulu, á þessum grundvelli, gera áætlanir um tækniaðstoð sem geta meðal annars falið í sér starfsþjálfun, aðstoð við undirbúning framkvæmdaráðstafana, aðgang að upplýsingum um aðferðir við tollverðsákvörðun og ráðgjöf varðandi beitingu ákvæða þessa samnings.

ing such information. Where such information is requested from the panel but release of such information by the panel is not authorized, a non-confidential summary of this information, authorized by the person, body or authority providing the information, shall be provided.

PART III
SPECIAL AND DIFFERENTIAL TREATMENT

Article 20

1. Developing country Members not party to the Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade done on 12 April 1979 may delay application of the provisions of this Agreement for a period not exceeding five years from the date of entry into force of the WTO Agreement for such Members. Developing country Members who choose to delay application of this Agreement shall notify the Director-General of the WTO accordingly.

2. In addition to paragraph 1, developing country Members not party to the Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade done on 12 April 1979 may delay application of paragraph 2(b)(iii) of Article 1 and Article 6 for a period not exceeding three years following their application of all other provisions of this Agreement. Developing country Members that choose to delay application of the provisions specified in this paragraph shall notify the Director-General of the WTO accordingly.

3. Developed country Members shall furnish, on mutually agreed terms, technical assistance to developing country Members that so request. On this basis developed country Members shall draw up programmes of technical assistance which may include, *inter alia,* training of personnel, assistance in preparing implementation measures, access to sources of information regarding customs valuation methodology, and advice on the application of the provisions of this Agreement.

IV. HLUTI
LOKAÁKVÆÐI

21. gr.
Fyrirvarar.

Ekki er heimilt að setja fyrirvara hvað varðar ákvæði þessa samnings án samþykkis hinna aðilanna.

22. gr.
Innlend lög.

1. Sérhver aðili skal sjá til þess, eigi síðar en þann dag sem ákvæði þessa samnings öðlast gildi hjá honum, að innlend lög, reglur og stjórnsýslufyrirmæli hans séu í samræmi við ákvæði þessa samnings.
2. Sérhver aðili skal tilkynna nefndinni um allar breytingar á lögum sínum og reglum sem varða þennan samning og á beitingu slíkra laga og reglna.

23. gr.
Endurskoðun.

Nefndin skal endurskoða framkvæmd og rekstur þessa samnings árlega, að teknu tilliti til þeirra markmiða sem stefnt er að með honum. Nefndin skal tilkynna vöruviðskiptaráðinu árlega um þróun mála á því tímabili sem endurskoðunin nær yfir.

24. gr.
Aðalskrifstofa.

Aðalskrifstofa Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar skal veita skrifstofuþjónustu vegna þessa samnings nema hvað varðar starfsskyldur sem tækninefndinni eru sérstaklega faldar, en skrifstofa tollasamvinnuráðsins veitir þjónustu að því er þær varðar.

I. VIÐAUKI
SKÝRINGAR VARÐANDI TÚLKUN

Almenn athugasemd.

Beitingarröð verðákvörðunaraðferða.

1. Í 1.–7. gr. er skilgreint hvernig ákvarða skal tollverð innfluttrar vöru samkvæmt ákvæðum þessa samnings. Aðferðir við verðákvörðun eru settar fram í þeirri röð sem þeim er beitt. Meginaðferð við tollverðsákvörðun er skilgreind í 1. gr. og skal ætíð ákvarða tollverð innfluttrar vöru í samræmi við ákvæði þeirrar greinar þegar skilyrðunum, sem þar er mælt fyrir um er fullnægt.

2. Ef ekki er unnt að ákvarða tollverð samkvæmt ákvæðum 1. gr. skal það gert þannig að sú fyrsta af þeim greinum sem á eftir koma og

PART IV
FINAL PROVISIONS

Article 21
Reservations

Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Article 22
National Legislation

1. Each Member shall ensure, not later than the date of application of the provisions of this Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement.
2. Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

Article 23
Review

The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement taking into account the objectives thereof. The Committee shall annually inform the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

Article 24
Secretariat

This Agreement shall be serviced by the WTO Secretariat except in regard to those responsibilities specifically assigned to the Technical Committee, which will be serviced by the CCC Secretariat.

ANNEX I
INTERPRETATIVE NOTES

General Note

Sequential Application of Valuation Methods

1. Articles 1 through 7 define how the customs value of imported goods is to be determined under the provisions of this Agreement. The methods of valuation are set out in a sequential order of application. The primary method for customs valuation is defined in Article 1 and imported goods are to be valued in accordance with the provisions of this Article whenever the conditions prescribed therein are fulfilled.
2. Where the customs value cannot be determined under the provisions of Article 1, it is to be determined by proceeding sequentially

hægt er að beita, er notuð. Aðeins er heimilt að beita ákvæðum næstu greinar í röðinni þegar ekki er unnt að ákvarða tollverð samkvæmt ákvæðum tiltekinnar greinar nema kveðið sé á um annað í 4. gr.

3. Ef innflytjandinn óskar ekki eftir því að röð 5. og 6. gr. sé víxlað ber að fylgja réttri röð. Óski innflytjandinn eftir því en síðan reynist ógerlegt að ákvarða tollverð samkvæmt ákvæðum 6. gr. skal ákvarða tollverðið samkvæmt ákvæðum 5. gr. ef það er unnt.

4. Þegar ekki er unnt að ákvarða tollverð samkvæmt ákvæðum 1.–6. gr. skal það ákvarðað samkvæmt ákvæðum 7. gr.

Notkun góðrar reikningsskilavenju.

1. „Góð reikningsskilavenja" vísar til almennt viðurkennds samkomulags eða tilhögunar sem yfirvöld styðja í tilteknu landi á tilteknum tíma á því hvaða fjármagn og fjárhagslegar skuldbindingar skuli skrá sem eignir og skuldir, hvaða breytingar á eignum og skuldum skuli skrá, hvernig beri að meta eignir og skuldir og breytingar á þeim, hvaða upplýsingar skuli afhenda og á hvaða hátt og hvaða fjárhagsskýrslur skuli gerðar. Þessar reglur geta verið viðmiðunarreglur í stórum dráttum sem hafa almennt gildi eða nákvæm fyrirmæli um tilhögun og málsmeðferð.

2. Að því er þennan samning varðar skulu tollyfirvöld sérhvers aðila nota upplýsingar sem eru settar fram á þann hátt sem samrýmist góðri reikningsskilavenju í landinu og sem á við viðkomandi grein. Til dæmis er gert ráð fyrir því að venjulegur hagnaður og almenn útgjöld samkvæmt ákvæðum 5. gr. séu ákvörðuð á grundvelli upplýsinga sem eru settar fram á þann hátt sem samrýmist góðri reikningsskilavenju í innflutningslandinu. Hins vegar er gert ráð fyrir því að venjulegur hagnaður og almenn útgjöld samkvæmt ákvæðum 6. gr. séu ákvörðuð á grundvelli upplýsinga sem eru settar fram á þann hátt sem samrýmist góðri reikningsskilavenju í framleiðslulandinu. Á sama hátt er gert ráð fyrir því að verðákvörðun þáttar sem kveðið er á um í ii-lið b-liðar 1. mgr. 8. gr. fari fram með því að nota upplýsingar á þann hátt sem samrýmist góðri reikningsskilavenju í innflutningslandinu ef hún er gerð í því landi.

through the succeeding Articles to the first such Article under which the customs value can be determined. Except as provided in Article 4, it is only when the customs value cannot be determined under the provisions of a particular Article that the provisions of the next Article in the sequence can be used.

3. If the importer does not request that the order of Articles 5 and 6 be reversed, the normal order of the sequence is to be followed. If the importer does so request but it then proves impossible to determine the customs value under the provisions of Article 6, the customs value is to be determined under the provisions of Article 5, if it can be so determined.

4. Where the customs value cannot be determined under the provisions of Articles 1 through 6 it is to be determined under the provisions of Article 7.

Use of Generally Accepted Accounting Principles

1. "Generally accepted accounting principles" refers to the recognized consensus or substantial authoritative support within a country at a particular time as to which economic resources and obligations should be recorded as assets and liabilities, which changes in assets and liabilities should be recorded, how the assets and liabilities and changes in them should be measured, what information should be disclosed and how it should be disclosed, and which financial statements should be prepared. These standards may be broad guidelines of general application as well as detailed practices and procedures.

2. For the purposes of this Agreement, the customs administration of each Member shall utilize information prepared in a manner consistent with generally accepted accounting principles in the country which is appropriate for the Article in question. For example, the determination of usual profit and general expenses under the provisions of Article 5 would be carried out utilizing information prepared in a manner consistent with generally accepted accounting principles of the country of importation. On the other hand, the determination of usual profit and general expenses under the provisions of Article 6 would be carried out utilizing information prepared in a manner consistent with generally accepted accounting principles of the country of production. As a further example, the determination of an element provided for in paragraph 1(b)(ii) of Article 8 undertaken in the country of importation would be carried out utilizing information in a manner consistent with the generally accepted accounting principles of that country.

Athugasemd við 1. gr.
Verð sem er greitt í raun eða ber að greiða.

1. Verðið sem er greitt í raun eða ber að greiða er heildargreiðslan sem kaupandinn innir eða mun inna af hendi til seljanda innfluttu vörunnar eða kemur honum til góða. Greiðslan þarf ekki endilega að vera í formi tilflutnings á peningum. Unnt er að inna af hendi greiðslu í formi bankaábyrgða eða viðskiptabréfa. Greiðslu má inna af hendi beint eða óbeint. Dæmi um óbeina greiðslu gæti verið jöfnun á skuld seljanda við kaupanda, að öllu leyti eða að hluta til.

2. Starfsemi sem kaupandi hefur með höndum fyrir eigin reikning, önnur en sú sem kveðið er á um leiðréttingu fyrir í 8. gr., telst ekki vera óbein greiðsla til seljanda, jafnvel þótt líta megi svo á að hún komi seljanda til góða. Kostnaður við slíka starfsemi skal því ekki bætast við verðið sem er greitt í raun eða ber að greiða þegar tollverð er ákvarðað.

3. Eftirfarandi gjöld og kostnaður skulu ekki vera innifalin í tollverði, að því tilskildu að þau séu aðgreind frá verðinu sem er greitt í raun eða ber að greiða fyrir innfluttu vöruna:

a) gjöld vegna byggingar, uppsetningar, samsetningar, viðhalds eða tæknilegrar aðstoðar, sem fer fram að loknum innflutningi á innfluttu vörunni, svo sem á iðjuverum, vélbúnaði eða öðrum búnaði til iðnaðar;
b) kostnaður við flutning að loknum innflutningi;
c) tollar og skattar í innflutningslandinu.

4. Verð sem er greitt í raun eða ber að greiða er verð innfluttrar vöru. Þess vegna er yfirfærsla arðs eða annarra greiðslna frá kaupanda til seljanda, sem tengjast ekki innfluttu vörunni, ekki hluti af tollverði.

iii-liður a-liðar 1. mgr.

Meðal þeirra takmarkana, sem leiða ekki til þess að verð sem er greitt í raun eða ber að greiða teljist óviðunandi, eru takmarkanir sem hafa ekki veruleg áhrif á verð vörunnar. Dæmi um slíkar takmarkanir gæti verið þegar seljandi fer þess á leit við kaupanda bifreiða að hann selji þær ekki eða sýni fyrr en á fyrsta degi árgerðarársins.

b-liður 1. mgr.

1. Ef sala eða verð er háð einhverjum skilyrðum eða forsendum, sem ekki er unnt að meta til verðs að því er varðar vöruna sem verið er að

Note to Article 1
Price Actually Paid or Payable

1. The price actually paid or payable is the total payment made or to be made by the buyer to or for the benefit of the seller for the imported goods. The payment need not necessarily take the form of a transfer of money. Payment may be made by way of letters of credit or negotiable instruments. Payment may be made directly or indirectly. An example of an indirect payment would be the settlement by the buyer, whether in whole or in part, of a debt owed by the seller.

2. Activities undertaken by the buyer on the buyer's own account, other than those for which an adjustment is provided in Article 8, are not considered to be an indirect payment to the seller, even though they might be regarded as of benefit to the seller. The costs of such activities shall not, therefore, be added to the price actually paid or payable in determining the customs value.

3. The customs value shall not include the following charges or costs, provided that they are distinguished from the price actually paid or payable for the imported goods:

(a) charges for construction, erection, assembly, maintenance or technical assistance, undertaken after importation on imported goods such as industrial plant, machinery or equipment;

(b) the cost of transport after importation;

(c) duties and taxes of the country of importation.

4. The price actually paid or payable refers to the price for the imported goods. Thus the flow of dividends or other payments from the buyer to the seller that do not relate to the imported goods are not part of the customs value.

Paragraph 1(a)(iii)

Among restrictions which would not render a price actually paid or payable unacceptable are restrictions which do not substantially affect the value of the goods. An example of such restrictions would be the case where a seller requires a buyer of automobiles not to sell or exhibit them prior to a fixed date which represents the beginning of a model year.

Paragraph 1(b)

1. If the sale or price is subject to some condition or consideration for which a value cannot be determined with respect to the goods being val-

virða, skal viðskiptaverð ekki tekið gilt sem tollverð. Eftirfarandi eru nokkur dæmi um þetta:

a) seljandi ákveður verð á innfluttu vörunni með þeim skilyrðum að kaupandinn kaupi einnig aðrar vörur í tilteknu magni;

b) verð innfluttu vörunnar er háð verði sem kaupandi innfluttu vörunnar fær fyrir aðrar vörur sem seljandi innfluttu vörunnar kaupir af honum;

c) verðið er ákveðið á grundvelli greiðsluforms sem er óviðkomandi innfluttu vörunni, t.d. þegar innflutta varan er hálfunnin vara en seljandi afhendir hana með því skilyrði að hann fái tiltekið magn af vörunni fullbúinni.

2. Viðskiptaverði skal þó ekki hafnað af þeim sökum að skilyrði eða forsendur tengist framleiðslu eða markaðssetningu innfluttu vörunnar. Þótt kaupandi láti seljanda til dæmis í té verkfræðivinnu og áætlanir sem eru gerðar í innflutningslandinu skal það ekki valda því að viðskiptaverði sé hafnað skv. 1. gr. Hafi kaupandinn á sama hátt með höndum starfsemi fyrir eigin reikning sem varðar markaðssetningu innfluttu vörunnar, jafnvel þótt það sé með samkomulagi við seljanda, skal verðgildi þessarar starfsemi ekki vera hluti af tollverði né heldur skal slík starfsemi valda því að viðskiptaverði sé hafnað.

2. mgr.

1. Í a- og b-lið 2. mgr. er kveðið á um aðrar aðferðir til að ákveða hvenær viðskiptaverð skuli tekið gilt.

2. Í a-lið 2. mgr. er kveðið á um að þar sem tengsl eru milli kaupanda og seljanda skuli kanna aðstæður við sölu og að taka skuli viðskiptaverð gilt sem tollverð að því tilskildu að þau tengsl hafi ekki áhrif á verðið. Ekki er ætlast til að könnun á aðstæðum fari fram í öllum tilvikum þar sem tengsl eru milli kaupanda og seljanda. Slíkrar könnunar verður aðeins krafist þar sem vafi leikur á um hvort unnt sé að taka verðið gilt. Þegar tollyfirvöld eru ekki í neinum vafa um að taka beri verðið gilt skal það samþykkt án þess að óska eftir frekari upplýsingum frá innflytjandanum. Til dæmis kunna tollyfirvöld að hafa kannað tengslin áður eða hafa þegar ítarlegar upplýsingar um kaupanda og seljanda

ued, the transaction value shall not be acceptable for customs purposes. Some examples of this include:

(a) the seller establishes the price of the imported goods on condition that the buyer will also buy other goods in specified quantities;

(b) the price of the imported goods is dependent upon the price or prices at which the buyer of the imported goods sells other goods to the seller of the imported goods;

(c) the price is established on the basis of a form of payment extraneous to the imported goods, such as where the imported goods are semi-finished goods which have been provided by the seller on condition that the seller will receive a specified quantity of the finished goods.

2. However, conditions or considerations relating to the production or marketing of the imported goods shall not result in rejection of the transaction value. For example, the fact that the buyer furnishes the seller with engineering and plans undertaken in the country of importation shall not result in rejection of the transaction value for the purposes of Article 1. Likewise, if the buyer undertakes on the buyer's own account, even though by agreement with the seller, activities relating to the marketing of the imported goods, the value of these activities is not part of the customs value nor shall such activities result in rejection of the transaction value.

Paragraph 2

1. Paragraphs 2(a) and 2(b) provide different means of establishing the acceptability of a transaction value.

2. Paragraph 2(a) provides that where the buyer and the seller are related, the circumstances surrounding the sale shall be examined and the transaction value shall be accepted as the customs value provided that the relationship did not influence the price. It is not intended that there should be an examination of the circumstances in all cases where the buyer and the seller are related. Such examination will only be required where there are doubts about the acceptability of the price. Where the customs administration have no doubts about the acceptability of the price, it should be accepted without requesting further information from the importer. For example, the customs administration may have previously

og eru þegar fullviss um, vegna slíkra kannana eða upplýsinga, að tengslin hafi ekki haft áhrif á verðið.

3. Þegar tollyfirvöld geta ekki tekið viðskiptaverðið gilt án frekari athugunar skulu þau gefa innflytjanda tækifæri til að útvega slíkar viðbótarupplýsingar, eins ítarlegar og þörf krefur, til að gera þeim kleift að kanna aðstæður við sölu. Í þessu sambandi þurfa tollyfirvöld að vera við því búin að kanna allar hliðar viðskiptanna sem máli skipta, þar með talið hvernig viðskiptatengslum kaupanda og seljanda er háttað og á hvern hátt umrætt verð var fengið, til að ákvarða hvort þessi tengsl hafi haft áhrif á verðið. Þegar unnt er að sýna fram á að kaupandi og seljandi, þó að tengsl séu á milli þeirra skv. 15. gr., kaupi af og selji hvor öðrum eins og ekki væri um nein tengsl að ræða, sýnir það að tengslin hafa ekki haft áhrif á verðið. Dæmi um þetta er að þegar verð er ákveðið á þann hátt sem samrýmist venjulegum verðlagningarháttum í þeirri atvinnugrein sem um ræðir, eða á sama hátt og seljandi ákveður verð til kaupenda sem hann hefur engin tengsl við, sýnir það að tengslin hafa ekki haft áhrif á verðið. Annað dæmi, sem gefur til kynna að tengsl hafa ekki áhrif á verðið, er þegar sýnt er fram á að verðið nægi til að mæta öllum kostnaði og gefi auk þess hagnað sem er dæmigerður fyrir heildarhagnað fyrirtækisins á tilteknu viðmiðunartímabili (t.d. á einu ári), þegar um er að ræða sölu á vörum í sama flokki eða af sömu tegund.

4. Í b-lið 2. mgr. er kveðið á um að innflytjandi skuli fá tækifæri til að sýna fram á að viðskiptaverð liggi mjög nærri „viðmiðunarverði“ sem tollyfirvöld hafa áður samþykkt og sem er þess vegna unnt að taka það gilt samkvæmt ákvæðum 1. gr. Ef viðmiðunum skv. b-lið 2. mgr. er fullnægt er ekki nauðsynlegt að kanna hvort tengsl hafi haft áhrif á verð skv. a-lið 2. mgr. Hafi tollyfirvöld þegar fengið nægar upplýsingar til að vera þess fullviss, án frekari athugunar á einstökum atriðum, að einhverri þeirra viðmiðana sem kveðið er á um í b-lið 2. mgr. sé fullnægt hafa þau enga ástæðu til að krefjast þess að innflytjandinn sanni það. Í b-lið 2. mgr. merkir hugtakið „ótengdir kaupendur“ kaupendur sem eru ekki í neinum tengslum við seljanda í einstökum málum.

examined the relationship, or it may already have detailed information concerning the buyer and the seller, and may already be satisfied from such examination or information that the relationship did not influence the price.

3. Where the customs administration is unable to accept the transaction value without further inquiry, it should give the importer an opportunity to supply such further detailed information as may be necessary to enable it to examine the circumstances surrounding the sale. In this context, the customs administration should be prepared to examine relevant aspects of the transaction, including the way in which the buyer and seller organize their commercial relations and the way in which the price in question was arrived at, in order to determine whether the relationship influenced the price. Where it can be shown that the buyer and seller, although related under the provisions of Article 15, buy from and sell to each other as if they were not related, this would demonstrate that the price had not been influenced by the relationship. As an example of this, if the price had been settled in a manner consistent with the normal pricing practices of the industry in question or with the way the seller settles prices for sales to buyers who are not related to the seller, this would demonstrate that the price had not been influenced by the relationship. As a further example, where it is shown that the price is adequate to ensure recovery of all costs plus a profit which is representative of the firm's overall profit realized over a representative period of time (e.g. on an annual basis) in sales of goods of the same class or kind, this would demonstrate that the price had not been influenced.

4. Paragraph 2(b) provides an opportunity for the importer to demonstrate that the transaction value closely approximates to a "test" value previously accepted by the customs administration and is therefore acceptable under the provisions of Article 1. Where a test under paragraph 2(b) is met, it is not necessary to examine the question of influence under paragraph 2(a). If the customs administration has already sufficient information to be satisfied, without further detailed inquiries, that one of the tests provided in paragraph 2(b) has been met, there is no reason for it to require the importer to demonstrate that the test can be met. In paragraph 2(b) the term "unrelated buyers" means buyers who are not related to the seller in any particular case.

b-liður 2. mgr.

Taka verður tillit til nokkurra þátta við ákvörðun á því hvort verð „liggi mjög nærri" öðru verði. Þessir þættir eru meðal annars eðli innfluttu vörunnar, eðli atvinnugreinarinnar, sá árstími sem varan er flutt inn á og hvort verðmismunurinn hefur áhrif á viðskipti. Þar sem þessir þættir geta verið mismunandi frá einu tilviki til annars er ógerlegt að setja fasta staðla, svo sem fastar prósentur, í hverju tilviki um sig. Til dæmis gæti verið að litlum verðmun yrði hafnað í tilviki sem snertir eina vörutegund, en mikill verðmunur samþykktur í tilviki sem snertir aðra vörutegund, við ákvörðun á því hvort viðskiptaverð liggi mjög nærri viðmiðunarverðinu sem sett er fram í b-lið 2. mgr. 1. gr.

Athugasemd við 2. gr.

1. Við beitingu 2. gr. skulu tollyfirvöld, þegar unnt er, styðjast við sölu sams konar vöru, á sama viðskiptastigi og í nokkurn veginn sama magni og varan sem verið er að virða. Þegar engin dæmi eru til um slíka sölu er heimilt að styðjast við sölu sams konar vöru, sem hefur átt sér stað samkvæmt einu af eftirfarandi þremur skilyrðum:
   a) sala á sama viðskiptastigi en í öðru magni;
   b) sala á öðru viðskiptastigi en í nokkurn veginn sama magni; eða
   c) sala á öðru viðskiptastigi og í öðru magni.
2. Þegar fundist hefur dæmi um sölu, sem flokkast undir eitt af þessum þremur skilyrðum, skal gera leiðréttingar með tilliti til:
   a) magns eingöngu;
   b) viðskiptastigs eingöngu; eða
   c) bæði viðskiptastigs og magns.

3. Með orðunum „og/eða" er gefinn til kynna sveigjanleiki til að styðjast við sölu og gera nauðsynlegar leiðréttingar við eitthvert þeirra þriggja skilyrða sem eru nefnd hér að framan.
4. Að því varðar 2. gr. merkir viðskiptaverð sams konar innfluttrar vöru tollverð, leiðrétt eins og kveðið er á um í b-lið 1. mgr. og í 2. mgr., sem hefur þegar verið samþykkt samkvæmt 1. gr.
5. Skilyrði fyrir leiðréttingu vegna annars viðskiptastigs eða annars magns er að slík leiðrétting, hvort sem hún leiðir til hækkunar eða lækkunar verðs, sé aðeins gerð á grundvelli fram

Paragraph 2(b)

A number of factors must be taken into consideration in determining whether one value "closely approximates" to another value. These factors include the nature of the imported goods, the nature of the industry itself, the season in which the goods are imported, and, whether the difference in values is commercially significant. Since these factors may vary from case to case, it would be impossible to apply a uniform standard such as a fixed percentage, in each case. For example, a small difference in value in a case involving one type of goods could be unacceptable while a large difference in a case involving another type of goods might be acceptable in determining whether the transaction value closely approximates to the "test" values set forth in paragraph 2(b) of Article 1.

Note to Article 2

1. In applying Article 2, the customs administration shall, wherever possible, use a sale of identical goods at the same commercial level and in substantially the same quantities as the goods being valued. Where no such sale is found, a sale of identical goods that takes place under any one of the following three conditions may be used:
   (a) a sale at the same commercial level but in different quantities;
   (b) a sale at a different commercial level but in substantially the same quantities; or
   (c) a sale at a different commercial level and in different quantities.
2. Having found a sale under any one of these three conditions adjustments will then be made, as the case may be, for:
   (a) quantity factors only;
   (b) commercial level factors only; or
   (c) both commercial level and quantity factors.
3. The expression "and/or" allows the flexibility to use the sales and make the necessary adjustments in any one of the three conditions described above.
4. For the purposes of Article 2, the transaction value of identical imported goods means a customs value, adjusted as provided for in paragraphs 1(b) and 2, which has already been accepted under Article 1.
5. A condition for adjustment because of different commercial levels or different quantities is that such adjustment, whether it leads to an increase or a decrease in the value, be made only

kominna sönnunargagna sem staðfesta ótvírætt að leiðréttingin er eðlileg og nákvæm, t.d. gildandi verðlista þar sem verð er sett fram með tilvísun til mismunandi stiga eða mismunandi magns. Dæmi um þetta er að ef innflutt vara, sem verið er að virða, er 10 eininga vörusending, og eina sams konar innflutta varan sem viðskiptaverð er til um er 500 eininga vörusending og vitað er að seljandi gefur magnafslátt, þá er hægt að gera nauðsynlega leiðréttingu með því að grípa til verðlista seljandans og nota verðið sem gildir um sölu á 10 einingum. Þetta merkir ekki að salan verði að eiga sér stað í 10 einingum ef verðlistinn hefur reynst áreiðanlegur við sölu í öðru magni. Sé slíkur hlutlægur mælikvarði ekki fyrir hendi á ekki við að beita tollverðsákvörðun samkvæmt ákvæðum 2. gr.

Athugasemd við 3. gr.

1. Við beitingu 3. gr. skulu tollyfirvöld, þegar unnt er, styðjast við sölu svipaðrar vöru, á sama viðskiptastigi og í nokkurn veginn sama magni og varan sem verið er að virða. Þegar engin dæmi eru til um slíka sölu er heimilt að styðjast við sölu svipaðrar vöru sem hefur átt sér stað samkvæmt einu af eftirfarandi þremur skilyrðum:

a) sala á sama viðskiptastigi en í öðru magni;
b) sala á öðru viðskiptastigi en í nokkurn veginn sama magni; eða
c) sala á öðru viðskiptastigi og í öðru magni.

2. Þegar fundist hefur dæmi um sölu sem flokkast undir eitt af þessum þremur skilyrðum skal gera leiðréttingar eftir því sem við á með tilliti til:

a) magns eingöngu;
b) viðskiptastigs eingöngu; eða
c) bæði viðskiptastigs og magns.

3. Með orðunum „og/eða“ er gefinn til kynna sveigjanleiki til að styðjast við sölu og gera nauðsynlegar leiðréttingar við eitthvert þeirra þriggja skilyrða sem eru nefnd hér að framan.

4. Að því varðar 3. gr. merkir viðskiptaverð svipaðrar innfluttrar vöru tollverð, leiðrétt eins og kveðið er á um í b-lið 1. mgr. og í 2. mgr., sem hefur þegar verið samþykkt samkvæmt 1. gr.

5. Skilyrði fyrir leiðréttingu vegna annars við-

on the basis of demonstrated evidence that clearly establishes the reasonableness and accuracy of the adjustments, e.g. valid price lists containing prices referring to different levels or different quantities. As an example of this, if the imported goods being valued consist of a shipment of 10 units and the only identical imported goods for which a transaction value exists involved a sale of 500 units, and it is recognized that the seller grants quantity discounts, the required adjustment may be accomplished by resorting to the seller's price list and using that price applicable to a sale of 10 units. This does not require that a sale had to have been made in quantities of 10 as long as the price list has been established as being bona fide through sales at other quantities. In the absence of such an objective measure, however, the determination of a customs value under the provisions of Article 2 is not appropriate.

Note to Article 3

1. In applying Article 3, the customs administration shall, wherever possible, use a sale of similar goods at the same commercial level and in substantially the same quantities as the goods being valued. Where no such sale is found, a sale of similar goods that takes place under any one of the following three conditions may be used:

(a) a sale at the same commercial level but in different quantities;
(b) a sale at a different commercial level but in substantially the same quantities; or
(c) a sale at a different commercial level and in different quantities.

2. Having found a sale under any one of these three conditions adjustments will then be made, as the case may be, for:

(a) quantity factors only;
(b) commercial level factors only; or
(c) both commercial level and quantity factors.

3. The expression "and/or" allows the flexibility to use the sales and make the necessary adjustments in any one of the three conditions described above.

4. For the purpose of Article 3, the transaction value of similar imported goods means a customs value, adjusted as provided for in paragraphs 1(b) and 2, which has already been accepted under Article 1.

5. A condition for adjustment because of differ-

skiptastigs eða annars magns er að slík leiðrétting, hvort sem hún leiðir til hækkunar eða lækkunar verðs, sé aðeins gerð á grundvelli fram kominna sönnunargagna sem staðfesta ótvírætt að leiðréttingin er eðlileg og nákvæm, t.d. gildandi verðlista þar sem verð er sett fram með tilvísun til mismunandi stiga eða mismunandi magns. Dæmi um þetta er að ef innflutt vara, sem verið er að virða, er 10 eininga vörusending, og eina svipaða innflutta varan sem viðskiptaverð er til um er 500 eininga vörusending og vitað er að seljandi gefur magnafslátt, þá er heimilt að gera nauðsynlega leiðréttingu með því að grípa til verðlista seljandans og nota verðið sem gildir um sölu á 10 einingum. Þetta merkir ekki að salan verði að eiga sér stað í 10 einingum ef verðlistinn hefur reynst áreiðanlegur við sölu í öðru magni. Sé slíkur hlutlægur mælikvarði ekki fyrir hendi á ekki við að beita tollverðsákvörðun samkvæmt 3. gr.

Athugasemd við 5. gr.

1. Orðalagið „einingaverð sem ... vara er seld á í mesta heildarmagni" merkir verð sem mesti einingafjöldi er seldur á í viðskiptum við einstaklinga sem hafa engin tengsl við þá einstaklinga sem þeir kaupa þessar vörur af á fyrsta viðskiptastigi sem slík sala á sér stað eftir innflutning.
2. Sem dæmi um þetta er þegar vörur eru seldar gegnum verðlista þar sem hægt er að fá hagstætt einingarverð þegar mikið magn er keypt.

Sölumagn	Einingarverð	Sölufjöldi	Heildarmagn selt á hverju verði
1-10 einingar	100	10 sölur á 5 einingum	65
		5 sölur á 3 einingum	
11-25 einingar	95	5 sölur á 11 einingum	55
meira en 25 ein.	90	1 sala á 30 einingum	80
		1 sala á 50 einingum	

Mesti fjöldi sem er seldur á tilteknu verði er 80 einingar; einingarverðið í mesta heildarmagni er því 90.
3. Í öðru dæmi er um að ræða tvær sölur. Í fyrri sölunni eru 500 einingar seldar á verðinu 95 gjaldmiðilseiningar hver eining. Í síðari sölunni eru 400 einingar seldar á verðinu 90 gjaldmiðilseiningar hver eining. Í þessu dæmi er mesti fjöldi eininga sem seldur er á tilteknu verði 500;

ent commercial levels or different quantities is that such adjustment, whether it leads to an increase or a decrease in the value, be made only on the basis of demonstrated evidence that clearly establishes the reasonableness and accuracy of the adjustment, e.g. valid price lists containing prices referring to different levels or different quantities. As an example of this, if the imported goods being valued consist of a shipment of 10 units and the only similar imported goods for which a transaction value exists involved a sale of 500 units, and it is recognized that the seller grants quantity discounts, the required adjustment may be accomplished by resorting to the seller's price list and using that price applicable to a sale of 10 units. This does not require that a sale had to have been made in quantities of 10 as long as the price list has been established as being bona fide through sales at other quantities. In the absence of such an objective measure, however, the determination of a customs value under the provisions of Article 3 is not appropriate.

Note to Article 5

1. The term "unit price at which ... goods are sold in the greatest aggregate quantity" means the price at which the greatest number of units is sold in sales to persons who are not related to the persons from whom they buy such goods at the first commercial level after importation at which such sales take place.
2. As an example of this, goods are sold from a price list which grants favourable unit prices for purchases made in larger quantities.

Sale quantity	Unit price	Number of sales	Total quantity sold at each proce
1-10 units	100	10 sales of 5 units	65
		5 sales of 3 units	
11-25 units	95	5 sales of 11 units	55
over 25 units	90	1 sale of 30 units	80
		1 sale of 50 units	

The greatest number of units sold at a price is 80; therefore, the unit price in the greatest aggregate quantity is 90.
3. As another example of this, two sales occur. In the first sale 500 units are sold at a price of 95 currency units each. In the second sale 400 units are sold at a price of 90 currency units each. In this example, the greatest number of units sold at a particular price is 500; therefore,

einingarverðið í mesta heildarmagni er því 95.

4. Í þriðja dæminu er gert ráð fyrir eftirfarandi kringumstæðum þar sem ýmiss konar magn er selt á ýmiss konar verði.

a) Sala

Sölumagn	*Einingarverð*
40 einingar	100
30 einingar	90
15 einingar	100
50 einingar	95
25 einingar	105
35 einingar	90
5 einingar	100

b) Samtals

Heildarmagn sem er selt	*Einingarverð*
65	90
50	95
60	100
25	105

Í þessu dæmi eru 65 einingar mesti fjöldi sem seldur er á tilteknu verði; einingarverðið í mesta heildarmagni er því 90.

5. Þegar einingarverð er ákveðið samkvæmt 5. gr. skal ekki tekið tillit til sölu í innflutningslandinu, sem lýst er í 1. mgr. hér að framan, til einstaklings sem lætur beint eða óbeint í té, endurgjaldslaust eða á niðursettu verði, til nota í sambandi við framleiðslu og útflutning á innfluttu vörunni, einhvern þeirra þátta sem tilgreindir eru í b-lið 1. mgr. 8. gr.

6. Tekið skal fram að líta ber á „hagnað og almenn útgjöld", sem um getur í 1. mgr. 5. gr., sem eina heild. Þessi frádráttartala skal ákvörðuð á grundvelli upplýsinga sem látnar eru í té af innflytjanda eða fyrir hans hönd, nema tölur innflytjandans séu í ósamræmi við tölur sem grundvallast á sölu innfluttrar vöru í sama flokki eða af sömu tegund í innflutningslandinu. Þegar tölur innflytjanda eru í ósamræmi við slíkar tölur er heimilt að byggja fjárhæð hagnaðar og almennra útgjalda á viðeigandi upplýsingum, öðrum en þeim sem látnar eru í té af innflytjandanum eða fyrir hans hönd.

7. Í „almennum útgjöldum" er innifalinn beinn og óbeinn kostnaður við markaðssetningu vörunnar sem um er að ræða.

8. Innlendir skattar sem ber að greiða vegna vörusölu þar sem ekki er dregið frá samkvæmt ákvæðum iv-liðar a-liðar 1. mgr. 5. gr. skulu

the unit price in the greatest aggregate quantity is 95.

4. A third example would be the following situation where various quantities are sold at various prices.

(a) Sales

Sale quantity	*Unit price*
40 units	100
30 units	90
15 units	100
50 units	95
25 units	105
35 units	90
5 units	100

(b) Totals

Total quantity sold	*Unit price*
65	90
50	95
60	100
25	105

In this example, the greatest number of units sold at a particular price is 65; therefore, the unit price in the greatest aggregate quantity is 90.

5. Any sale in the importing country, as described in paragraph 1 above, to a person who supplies directly or indirectly free of charge or at reduced cost for use in connection with the production and sale for export of the imported goods any of the elements specified in paragraph 1(b) of Article 8, should not be taken into account in establishing the unit price for the purposes of Article 5.

6. It should be noted that "profit and general expenses" referred to in paragraph 1 of Article 5 should be taken as a whole. The figure for the purposes of this deduction should be determined on the basis of information supplied by or on behalf of the importer unless the importer's figures are inconsistent with those obtained in sales in the country of importation of imported goods of the same class or kind. Where the importer's figures are inconsistent with such figures, the amount for profit and general expenses may be based upon relevant information other than that supplied by or on behalf of the importer.

7. The "general expenses" include the direct and indirect costs of marketing the goods in question.

8. Local taxes payable by reason of the sale of the goods for which a deduction is not made under the provisions of paragraph 1(a)(iv) of

dregnir frá samkvæmt ákvæðum i-liðar a-liðar 1. mgr. 5. gr.
9. Þegar ákvarða skal umboðslaun eða venjulegan hagnað og almenn útgjöld samkvæmt ákvæðum 1. mgr. 5. gr. verður að ákvarða í hverju tilviki fyrir sig hvort tiltekin vara sé „í sama flokki eða af sömu tegund“ og önnur vara, eftir aðstæðum hverju sinni. Kanna ber sölur í þrengsta hópi eða vöruúrvali innfluttrar vöru í innflutningslandinu sem unnt er að fá nauðsynlegar upplýsingar um og í eru vörur í sama flokki eða af sömu tegund og vörurnar sem verið er að virða. Að því er 5. gr. varðar teljast vörur „í sama flokki eða af sömu tegund“ vera vörur sem eru fluttar inn frá sama landi og vörurnar sem verið er að virða og einnig vörur sem eru fluttar inn frá öðrum löndum.

10. Í b-lið 1. mgr. 5. gr. merkir „sem fyrst“ dagginn þegar sala á innfluttri vöru eða á sams konar eða svipaðri innfluttri vöru fer fram í nægilega miklu magni til að unnt sé að ákveða einingarverð.
11. Þegar aðferðin í 2. mgr. 5. gr. er notuð skal frádráttur vegna virðisauka, sem verður til við frekari vinnslu, byggður á hlutlægum og mælanlegum gögnum um kostnað við slíka vinnu. Útreikningar skulu byggjast á viðurkenndum iðnaðarformúlum, forskriftum, smíðaaðferðum og öðrum starfsaðferðum í iðnaði.

12. Viðurkennt er að ekki er að jafnaði unnt að beita verðákvörðunaraðferðinni, sem kveðið er á um í 2. mgr. 5. gr., þegar einkenni innfluttu vörunnar hverfa við frekari vinnslu. Þó geta komið upp tilvik þar sem hægt er að ákvarða virðisauka vegna frekari vinnslu nákvæmlega og án óeðlilega mikillar fyrirhafnar þótt einkenni innfluttu vörunnar séu horfin. Á hinn bóginn geta einnig komið upp þau tilvik, þegar innflutta varan heldur einkennum sínum en verður svo léttvæg eining í vörunni sem er seld í innflutningslandinu, að ekki á við að nota þessa verðákvörðunaraðferð. Við þær aðstæður sem að framan greinir verður að meta hvert einstakt tilvik fyrir sig.

Athugasemd við 6. gr.

1. Almenna reglan er sú að samkvæmt þessum samningi er tollverð ákvarðað á grundvelli upplýsinga sem auðvelt er að fá aðgang að í innflutningslandinu. Þó kann að reynast nauðsynlegt, til að ákvarða reiknað verð, að athuga

Article 5 shall be deducted under the provisions of paragraph 1(a)(i) of Article 5.
9. In determining either the commissions or the usual profits and general expenses under the provisions of paragraph 1 of Article 5, the question whether certain goods are "of the same class or kind" as other goods must be determined on a case-by-case basis by reference to the circumstances involved. Sales in the country of importation of the narrowest group or range of imported goods of the same class or kind, which includes the goods being valued, for which the necessary information can be provided, should be examined. For the purposes of Article 5, "goods of the same class or kind" includes goods imported from the same country as the goods being valued as well as goods imported from other countries.
10. For the purposes of paragraph 1(b) of Article 5, the "earliest date" shall be the date by which sales of the imported goods or of identical or similar imported goods are made in sufficient quantity to establish the unit price.
11. Where the method in paragraph 2 of Article 5 is used, deductions made for the value added by further processing shall be based on objective and quantifiable data relating to the cost of such work. Accepted industry formulas, recipes, methods of construction, and other industry practices would form the basis of the calculations.
12. It is recognized that the method of valuation provided for in paragraph 2 of Article 5 would normally not be applicable when, as a result of the further processing, the imported goods lose their identity. However, there can be instances where, although the identity of the imported goods is lost, the value added by the processing can be determined accurately without unreasonable difficulty. On the other hand, there can also be instances where the imported goods maintain their identity but form such a minor element in the goods sold in the country of importation that the use of this valuation method would be unjustified. In view of the above, each situation of this type must be considered on a case-by-case basis.

Note to Article 6

1. As a general rule, customs value is determined under this Agreement on the basis of information readily available in the country of importation. In order to determine a computed value, however, it may be necessary to examine

kostnað við framleiðslu vörunnar sem verið er að virða og aðrar upplýsingar sem þarf að fá utan innflutningslandsins. Auk þess er framleiðandi vörunnar í flestum tilvikum utan lögsögu yfirvalda í innflutningslandinu. Notkun reiknaðs verðs takmarkast venjulega við þau tilvik þar sem tengsl eru milli kaupanda og seljanda og framleiðandinn er fús til að láta yfirvöldum í innflutningslandinu í té nauðsynlegar upplýsingar um kostnað og veita möguleika á athugunum sem kunna að reynast nauðsynlegar síðar.

2. „Kostnaðarverði eða verðmæti“, sem um getur í a-lið 1. mgr. 6. gr., skal ákvarðað á grundvelli upplýsinga sem gefnar eru af framleiðanda eða fyrir hans hönd um framleiðslu vörunnar sem verið er að virða. Það skal byggjast á viðskiptareikningum framleiðanda að því tilskildu að slíkir reikningar séu í samræmi við góða reikningsskilavenju í landinu þar sem varan er framleidd.

3. „Kostnaðarverð eða verðmæti“ felur í sér kostnaðarliðina sem eru tilgreindir í ii- og iii-lið a-liðar 1. mgr. 8. gr. Það felur einnig í sér verðmæti þeirra þátta, skipt niður eins og telst vera hæfilegt samkvæmt ákvæðum viðkomandi athugasemdar við 8. gr., sem eru tilgreindir í b-lið 1. mgr. 8. gr. og kaupandi hefur lagt af mörkum beint eða óbeint til framleiðslu á innfluttu vörunni. Verðmæti þáttanna sem tilgreindir eru í iv-lið b-liðar 1. mgr. 8. gr. og unnir í innflutningslandinu skal aðeins talið með ef framleiðandi greiðir fyrir þá vinnu. Tekið skal fram að aldrei má telja andvirði eða verðmæti þáttanna sem um getur í þessari málsgrein tvisvar þegar reiknað verðmæti er ákvarðað.

4. „Fjárhæð vegna hagnaðar og almennra útgjalda“, sem um getur í b-lið 1. mgr. 6. gr., skal ákvörðuð á grundvelli upplýsinga sem látnar eru í té af framleiðanda eða fyrir hans hönd, nema tölur framleiðandans séu í ósamræmi við tölur sem venjulega koma fram við sölu á vöru í sama flokki eða af sömu tegund, þegar verið er að virða vörur sem eru framleiddar í útflutningslandinu fyrir útflutning til innflutningslandsins.

5. Tekið skal fram í þessu samhengi að líta ber á „fjárhæð vegna hagnaðar og almennra útgjalda“ sem eina heild. Þar við bætist að þótt hagnaðartala framleiðanda sé lág en almenn útgjöld hans mikil, í einhverju sérstöku tilviki,

the costs of producing the goods being valued and other information which has to be obtained from outside the country of importation. Furthermore, in most cases the producer of the goods will be outside the jurisdiction of the authorities of the country of importation. The use of the computed value method will generally be limited to those cases where the buyer and seller are related, and the producer is prepared to supply to the authorities of the country of importation the necessary costings and to provide facilities for any subsequent verification which may be necessary.

2. The “cost or value” referred to in paragraph 1(a) of Article 6 is to be determined on the basis of information relating to the production of the goods being valued supplied by or on behalf of the producer. It is to be based upon the commercial accounts of the producer, provided that such accounts are consistent with the generally accepted accounting principles applied in the country where the goods are produced.

3. The “cost or value” shall include the cost of elements specified in paragraphs 1(a)(ii) and (iii) of Article 8. It shall also include the value, apportioned as appropriate under the provisions of the relevant note to Article 8, of any element specified in paragraph 1(b) of Article 8 which has been supplied directly or indirectly by the buyer for use in connection with the production of the imported goods. The value of the elements specified in paragraph 1(b)(iv) of Article 8 which are undertaken in the country of importation shall be included only to the extent that such elements are charged to the producer. It is to be understood that no cost or value of the elements referred to in this paragraph shall be counted twice in determining the computed value.

4. The “amount for profit and general expenses” referred to in paragraph 1(b) of Article 6 is to be determined on the basis of information supplied by or on behalf of the producer unless the producer’s figures are inconsistent with those usually reflected in sales of goods of the same class or kind as the goods being valued which are made by producers in the country of exportation for export to the country of importation.

5. It should be noted in this context that the “amount for profit and general expenses” has to be taken as a whole. It follows that if, in any particular case, the producer’s profit figure is low and the producer’s general expenses are

getur hagnaður og almenn útgjöld framleiðandans í samantekt engu að síður verið í samræmi við það sem venjulega kemur fram við sölu á vöru í sama flokki eða af sömu tegund. Þessi staða gæti til dæmis komið upp ef framleiðsluvara væri markaðssett í innflutningslandi og framleiðandinn sætti sig við lítinn eða engan hagnað til að standa straum af miklum almennum útgjöldum í tengslum við markaðssetninguna. Þegar framleiðandi getur sýnt fram á lítinn hagnað við sölu innfluttrar vöru vegna sérstakra viðskiptalegra aðstæðna skal taka tillit til hagnaðartalna hans, að því tilskildu að hann hafi gildar viðskiptalegar ástæður sem réttlæta þær og að verðlagning hans endurspegli venjubundna verðlagningarstefnu í viðkomandi atvinnugrein. Þær aðstæður gætu til dæmis skapast að framleiðendur neyddust til að lækka verð tímabundið vegna ófyrirsjáanlegrar minnkunar á eftirspurn eða þeir seldu vörur sem vantar inn í vöruval sem er framleitt í innflutningslandinu og sættu sig við lítinn hagnað til að halda samkeppnisstöðu sinni. Þegar tölur framleiðanda um hagnað og almenn útgjöld eru ekki í samræmi við það sem kemur venjulega fram við sölu á vörum í sama flokki eða af sömu tegund, þegar verið er að virða vörur sem eru framleiddar í útflutningslandinu fyrir útflutning til innflutningslandsins, er heimilt að byggja fjárhæð hagnaðar og almennra útgjalda á viðeigandi upplýsingum, öðrum en þeim sem látnar eru í té af framleiðandanum eða fyrir hans hönd.

6. Þegar upplýsingar, aðrar en þær sem eru látnar í té af framleiðanda eða fyrir hans hönd, eru notaðar þegar reiknað verð er ákvarðað skulu yfirvöld innflutningslandsins upplýsa innflytjandann, ef hann æskir þess, um uppruna slíkra upplýsinga, gögnin sem voru notuð og útreikninga sem byggjast á slíkum gögnum, með fyrirvara um ákvæði 10. gr.

7. Með orðunum „almenn útgjöld“, sem um getur í b-lið 1. mgr. 6. gr., er átt við beinan og óbeinan kostnað við framleiðslu og sölu útflutningsvöru sem fellur ekki undir a-lið 1. mgr. 6. gr.

8. Ákvarða verður í hverju tilviki fyrir sig hvort tiltekin vara sé „í sama flokki eða af sömu tegund“ og önnur vara, eftir aðstæðum hverju sinni. Þegar ákvarða skal venjulegan hagnað og almenn útgjöld samkvæmt ákvæðum 6. gr. skal athuga sölu á þrengsta hópi eða vöruvali sem er flutt út til innflutningslandsins sem hægt er að fá upplýsingar um og í eru vörurnar sem verið

high, the producer's profit and general expenses taken together may nevertheless be consistent with that usually reflected in sales of goods of the same class or kind. Such a situation might occur, for example, if a product were being launched in the country of importation and the producer accepted a nil or low profit to offset high general expenses associated with the launch. Where the producer can demonstrate a low profit on sales of the imported goods because of particular commercial circumstances, the producer's actual profit figures should be taken into account provided that the producer has valid commercial reasons to justify them and the producer's pricing policy reflects usual pricing policies in the branch of industry concerned. Such a situation might occur, for example, where producers have been forced to lower prices temporarily because of an unforeseeable drop in demand, or where they sell goods to complement a range of goods being produced in the country of importation and accept a low profit to maintain competitivity. Where the producer's own figures for profit and general expenses are not consistent with those usually reflected in sales of goods of the same class or kind as the goods being valued which are made by producers in the country of exportation for export to the country of importation, the amount for profit and general expenses may be based upon relevant information other than that supplied by or on behalf of the producer of the goods.

6. Where information other than that supplied by or on behalf of the producer is used for the purposes of determining a computed value, the authorities of the importing country shall inform the importer, if the latter so requests, of the source of such information, the data used and the calculations based upon such data, subject to the provisions of Article 10.

7. The "general expenses" referred to in paragraph 1(b) of Article 6 covers the direct and indirect costs of producing and selling the goods for export which are not included under paragraph 1(a) of Article 6.

8. Whether certain goods are "of the same class or kind" as other goods must be determined on a case-by-case basis with reference to the circumstances involved. In determining the usual profits and general expenses under the provisions of Article 6, sales for export to the country of importation of the narrowest group or range of goods, which includes the goods being

er að virða. Að því er varðar 6. gr. skulu vörur „í sama flokki eða af sömu tegund" vera frá sama landi og vörurnar sem verið er að virða.

Athugasemd við 7. gr.

1. Tollverð sem er ákvarðað samkvæmt ákvæðum 7. gr. skal, að svo miklu leyti sem unnt er, grundvallast á áður ákvörðuðu tollverði.

2. Við verðákvörðun skv. 7. gr. skal nota þær aðferðir sem mælt er fyrir um í 1.–6. gr. en eðlilegur sveigjanleiki í beitingu slíkra aðferða skal vera í samræmi við markmið og ákvæði 7. gr.

3. Hér á eftir fara nokkur dæmi um eðlilegan sveigjanleika:

a) *Sams konar vara* - beita mætti sveigjanlegri túlkun á kröfuna um að sams konar vara skuli flutt út á sama tíma eða um svipað leyti og varan sem verið er að virða; grundvalla mætti tollverð á sams konar innfluttri vöru sem er framleidd í öðru landi en útflutningslandi vörunnar sem verið er að virða; nota mætti tollverð sams konar innfluttrar vöru sem þegar hefði verið ákvarðað samkvæmt ákvæðum 5. og 6. gr.

b) *Svipuð vara* - beita mætti sveigjanlegri túlkun á kröfuna um að svipuð vara skuli flutt út á sama tíma eða um svipað leyti og varan sem verið er að virða; grundvalla mætti tollverð á svipaðri innfluttri vöru sem er framleidd í öðru landi en útflutningslandi vörunnar sem verið er að virða; nota mætti tollverð svipaðrar innfluttrar vöru sem þegar hefur verið ákvarðað samkvæmt ákvæðum 5. og 6. gr.

c) *Afleiðsluaðferð* - beita mætti sveigjanlegri túlkun á kröfuna í a-lið 1. mgr. 5. gr. um að varan sé seld „í sama ástandi og þegar hún var flutt inn"; framfylgja mætti „90 daga" kröfunni af sveigjanleika.

Athugasemd við 8. gr.
i-lið ur a-liðar 1. mgr.

Hugtakið „umboðssölulaun" merkir þóknun sem innflytjandi greiðir umboðsmanni sínum

valued, for which the necessary information can be provided, should be examined. For the purposes of Article 6, "goods of the same class or kind" must be from the same country as the goods being valued.

Note to Article 7

1. Customs values determined under the provisions of Article 7 should, to the greatest extent possible, be based on previously determined customs values.

2. The methods of valuation to be employed under Article 7 should be those laid down in Articles 1 through 6 but a reasonable flexibility in the application of such methods would be in conformity with the aims and provisions of Article 7.

3. Some examples of reasonable flexibility are as follows:

(a) *Identical goods* - the requirement that the identical goods should be exported at or about the same time as the goods being valued could be flexibly interpreted; identical imported goods produced in a country other than the country of exportation of the goods being valued could be the basis for customs valuation; customs values of identical imported goods already determined under the provisions of Articles 5 and 6 could be used.

(b) *Similar goods* - the requirement that the similar goods should be exported at or about the same time as the goods being valued could be flexibly interpreted; similar imported goods produced in a country other than the country of exportation of the goods being valued could be the basis for customs valuation; customs values of similar imported goods already determined under the provisions of Articles 5 and 6 could be used.

(c) *Deductive method* - the requirement that the goods shall have been sold in the "condition as imported" in paragraph 1(a) of Article 5 could be flexibly interpreted; the "90 days" requirement could be administered flexibly.

Note to Article 8
Paragraph 1(a)(i)

The term "buying commissions" means fees paid by an importer to the importer's agent for

fyrir að koma fram fyrir hans hönd í öðru landi í sambandi við kaup á vörunni sem verið er að virða.

ii-liður b-liðar 1. mgr.

1. Huga ber að tveimur atriðum þegar verðmæti hlutanna, sem eru tilgreindir í ii-lið b-liðar 8. gr., er skipt niður á innfluttar vörur – verðmæti viðkomandi hlutar og á hvern hátt þessu verðmæti er skipt niður á innfluttu vörurnar. Skipting þessara hluta skal gerð á sanngjarnan hátt sem hæfir aðstæðum og í samræmi við góða reikningsskilavenju.

2. Varðandi verðmæti þessara hluta þá er andvirði viðkomandi hlutar verðmætið ef innflytjandi fær hann á tilteknu verði frá seljanda sem hann hefur engin tengsl við. Ef hluturinn er framleiddur af innflytjanda eða einhverjum sem hann hefur tengsl við er framleiðslukostnaðurinn verðmætið. Ef innflytjandinn hefur áður notað hlutinn, óháð því hvort hann er aðfenginn eða framleiddur af innflytjandanum, verður að reikna upphaflegan kostnað við að útvega eða framleiða hlutinn niður sem nemur notkun hans til að finna verðmætið.

3. Þegar verðmæti hlutar hefur verið ákvarðað er nauðsynlegt að skipta því niður á innfluttu vörurnar. Ýmsir möguleikar eru fyrir hendi. Til dæmis er hægt að skipta verðmætinu niður á fyrstu sendinguna ef innflytjandinn kýs að greiða toll af verðmætinu í einu lagi. Annar möguleiki er sá að innflytjandinn getur óskað eftir því að verðmætinu sé skipt niður á þær vörur sem búið er að framleiða þegar fyrsta sendingin er afgreidd. Enn fremur getur innflytjandinn óskað eftir því að verðmætinu sé skipt niður á allar vörur sem fyrirhugað er að framleiða þegar fyrir liggja samningar eða ákveðnar skuldbindingar um þá framleiðslu. Aðferðin sem er notuð við skiptingu fer eftir þeim gögnum sem innflytjandinn leggur fram.

4. Dæmi um það sem segir hér að framan er að innflytjandi lætur framleiðanda í té mót sem notað er við framleiðslu á innfluttri vöru og gerir samning við framleiðandann um að kaupa 10 000 einingar af vörunni. Við komu fyrstu sendingarinnar, sem er 1 000 einingar, hefur framleiðandinn þegar framleitt 4 000 einingar. Innflytjandinn getur farið þess á leit við tollyfirvöld að þau skipti verðmæti mótsins niður á 1.000 einingar, 4.000 einingar eða 10.000 einingar.

the service of representing the importer abroad in the purchase of the goods being valued.

Paragraph 1(b)(ii)

1. There are two factors involved in the apportionment of the elements specified in paragraph 1(b)(ii) of Article 8 to the imported goods - the value of the element itself and the way in which that value is to be apportioned to the imported goods. The apportionment of these elements should be made in a reasonable manner appropriate to the circumstances and in accordance with generally accepted accounting principles.

2. Concerning the value of the element, if the importer acquires the element from a seller not related to the importer at a given cost, the value of the element is that cost. If the element was produced by the importer or by a person related to the importer, its value would be the cost of producing it. If the element had been previously used by the importer, regardless of whether it had been acquired or produced by such importer, the original cost of acquisition or production would have to be adjusted downward to reflect its use in order to arrive at the value of the element.

3. Once a value has been determined for the element, it is necessary to apportion that value to the imported goods. Various possibilities exist. For example, the value might be apportioned to the first shipment if the importer wishes to pay duty on the entire value at one time. As another example, the importer may request that the value be apportioned over the number of units produced up to the time of the first shipment. As a further example, the importer may request that the value be apportioned over the entire anticipated production where contracts or firm commitments exist for that production. The method of apportionment used will depend upon the documentation provided by the importer.

4. As an illustration of the above, an importer provides the producer with a mould to be used in the production of the imported goods and contracts with the producer to buy 10,000 units. By the time of arrival of the first shipment of 1,000 units, the producer has already produced 4,000 units. The importer may request the customs administration to apportion the value of the mould over 1,000 units, 4,000 units or 10,000 units.

iv-liður b-liðar 1. mgr.

1. Viðbætur vegna þáttanna, sem um getur í iv-lið b-liðar 1. mgr. 8. gr., ættu að byggjast á hlutlægum og mælanlegum gögnum. Til að auðvelda bæði innflytjanda og tollyfirvöldum að ákvarða virðisauka ætti, að svo miklu leyti sem unnt er, að nota gögn sem eru tiltæk í viðskiptaskráningarkerfi kaupandans.

2. Þegar um er að ræða þætti sem kaupandi leggur til og kaupir eða leigir, skal viðbótin vera kaupverðið eða leigugjaldið. Engin viðbót verður vegna þátta sem almennur aðgangur er að, nema kostnaður við að taka afrit af þeim.

3. Hvort auðvelt er að reikna verðmætið, sem bæta skal við, fer eftir skipulagi og stjórnarháttum einstakra fyrirtækja og einnig bókhaldsaðferðum þeirra.
4. Til dæmis er hugsanlegt að fyrirtæki sem flytur inn margs konar framleiðsluvörur frá mörgum löndum hafi bókhald yfir hönnunarstöð sína utan innflutningslandsins þar sem hægt er að sjá nákvæmlega hvaða kostnaður tengist tiltekinni framleiðsluvöru. Í því tilviki er hægt að nota beina leiðréttingu samkvæmt ákvæðum 8. gr.

5. Hins vegar getur verið að fyrirtæki beri kostnaðinn af hönnunarstöð utan innflutningslandsins sem almennan fastakostnað án þess að hann sé færður á sérstaka framleiðsluvöru. Í því tilviki er unnt að nota viðeigandi leiðréttingu samkvæmt ákvæðum 8. gr. vegna innfluttu vörunnar með því að skipta heildarkostnaði við hönnunarstöðina á allar framleiðsluvörur sem njóta góðs af henni og bæta slíkum skiptum kostnaði við verð hverrar innflutningsvöru með hliðsjón af einingafjölda.
6. Frávik frá framangreindum aðstæðum krefjast þess að sjálfsögðu að tekið sé tillit til annarra þátta þegar kostnaðarskipting er ákveðin.
7. Þegar mörg lönd eiga þátt í framleiðslu hlutarins sem um ræðir á tilteknu tímabili skal leiðrétting takmarkast við það verðmæti sem bætist við þann hlut í raun utan innflutningslandsins.

c-liður 1. mgr.

1. Einkaleyfisþóknun eða höfundarlaun og leyfisgjöld, sem um getur í c-lið 1. mgr. 8. gr., geta meðal annars falið í sér greiðslur fyrir einkaleyfi, vörumerki og höfundarrétt. Þegar

Paragraph 1(b)(iv)

1. Additions for the elements specified in paragraph 1(b)(iv) of Article 8 should be based on objective and quantifiable data. In order to minimize the burden for both the importer and customs administration in determining the values to be added, data readily available in the buyer's commercial record system should be used in so far as possible.
2. For those elements supplied by the buyer which were purchased or leased by the buyer, the addition would be the cost of the purchase or the lease. No addition shall be made for those elements available in the public domain, other than the cost of obtaining copies of them.
3. The ease with which it may be possible to calculate the values to be added will depend on a particular firm's structure and management practice, as well as its accounting methods.
4. For example, it is possible that a firm which imports a variety of products from several countries maintains the records of its design centre outside the country of importation in such a way as to show accurately the costs attributable to a given product. In such cases, a direct adjustment may appropriately be made under the provisions of Article 8.
5. In another case, a firm may carry the cost of the design centre outside the country of importation as a general overhead expense without allocation to specific products. In this instance, an appropriate adjustment could be made under the provisions of Article 8 with respect to the imported goods by apportioning total design centre costs over total production benefiting from the design centre and adding such apportioned cost on a unit basis to imports.

6. Variations in the above circumstances will, of course, require different factors to be considered in determining the proper method of allocation.
7. In cases where the production of the element in question involves a number of countries and over a period of time, the adjustment should be limited to the value actually added to that element outside the country of importation.

Paragraph 1(c)

1. The royalties and licence fees referred to in paragraph 1(c) of Article 8 may include, among other things, payments in respect to patents, trade marks and copyrights. However, the

tollverð er ákvarðað skal þó ekki bæta gjöldum fyrir rétt til að gera eftirmynd af innfluttu vörunni í innflutningslandinu við verðið sem er greitt í raun eða ber að greiða.

2. Ekki skal bæta greiðslum sem kaupandinn greiðir fyrir rétt til dreifingar eða endursölu innfluttrar vöru við verðið sem er greitt í raun eða ber að greiða fyrir innfluttu vöruna ef þær greiðslur eru ekki skilyrði fyrir útflutningi á innfluttu vörunni til innflutningslandsins.

3. mgr.

Þegar hlutlæg og mælanleg gögn eru ekki til, með tilliti til viðbótanna sem krafist er að séu gerðar samkvæmt ákvæðum 8. gr., er ekki hægt að ákvarða viðskiptaverð samkvæmt ákvæðum 1. gr. Dæmi um þetta er þegar einkaleyfisþóknun eða höfundarlaun eru greidd á grundvelli söluverðs í innflutningslandinu á tiltekinni framleiðsluvöru í lítratali en varan var flutt inn í kílóatali og leyst upp í vökva eftir innflutning. Ef einkaleyfisþóknun eða höfundarlaun byggjast að hluta til á innfluttu vörunni og að hluta til á öðrum þáttum sem eru alveg óháðir innfluttu vörunni (t.d. þegar innflutta varan er blönduð með innlendum íblöndunarefnum og ekki er lengur hægt að greina efnin í sundur eða þegar einkaleyfisþóknunin eða höfundarlaunin verða ekki aðskilin frá sérstöku fyrirkomulagi í fjármálum sem kaupandi og seljandi hafa sín á milli) er ekki rétt að bæta einkaleyfisþóknun eða höfundarlaunum við verðið. Ef einkaleyfisþóknun eða höfundarlaun byggjast aðeins á innfluttu vörunni og eru auðmælanleg er þó hægt að bæta þeim við verðið sem er greitt í raun eða ber að greiða.

Athugasemd við 9. gr.

Í 9. gr. getur orðið „innflutningstími“ einnig merkt tollafgreiðslutíma.

Athugasemd við 11. gr.

1. Í 11. gr. er kveðið á um að innflytjandi hafi rétt til að áfrýja tollverðsákvörðun tollyfirvalda á vörunni sem verið er að virða. Í fyrstu getur innflytjandinn áfrýjað til æðra yfirvalds innan tollstjórnarinnar en á síðari stigum hefur hann rétt til að vísa málinu til dómstóla.

2. „Án viðurlaga“ merkir að ekki skulu lagðar á innflytjandann sektir eða honum hótað sektum einungis vegna þess að hann kýs að nýta rétt

charges for the right to reproduce the imported goods in the country of importation shall not be added to the price actually paid or payable for the imported goods in determining the customs value.

2. Payments made by the buyer for the right to distribute or resell the imported goods shall not be added to the price actually paid or payable for the imported goods if such payments are not a condition of the sale for export to the country of importation of the imported goods.

Paragraph 3

Where objective and quantifiable data do not exist with regard to the additions required to be made under the provisions of Article 8, the transaction value cannot be determined under the provisions of Article 1. As an illustration of this, a royalty is paid on the basis of the price in a sale in the importing country of a litre of a particular product that was imported by the kilogram and made up into a solution after importation. If the royalty is based partially on the imported goods and partially on other factors which have nothing to do with the imported goods (such as when the imported goods are mixed with domestic ingredients and are no longer separately identifiable, or when the royalty cannot be distinguished from special financial arrangements between the buyer and the seller), it would be inappropriate to attempt to make an addition for the royalty. However, if the amount of this royalty is based only on the imported goods and can be readily quantified, an addition to the price actually paid or payable can be made.

Note to Article 9

For the purposes of Article 9, "time of importation" may include the time of entry for customs purposes.

Note to Article 11

1. Article 11 provides the importer with the right to appeal against a valuation determination made by the customs administration for the goods being valued. Appeal may first be to a higher level in the customs administration, but the importer shall have the right in the final instance to appeal to the judiciary.

2. "Without penalty" means that the importer shall not be subject to a fine or threat of fine merely because the importer chose to exercise

sinn til áfrýjunar. Greiðslur vegna venjulegs málskostnaðar og greiðslur til lögfræðinga skulu ekki teljast sektir.
3. Ekkert í 11. gr. hindrar aðila í því að krefjast fullrar greiðslu álagðra tolla áður en málinu er áfrýjað.

Athugasemd við 15. gr.
4. mgr.

Í 15. gr. merkir orðið „einstaklingur" einnig lögpersónu þegar það á við.

e-liður 4. mgr.

Í þessum samningi telst einn einstaklingur stjórna öðrum þegar sá fyrrnefndi hefur rétt, að lögum eða í reynd, til að leggja hömlur á eða stjórna gerðum hins.

II. VIÐAUKI
TÆKNINEFND UM TOLLVERÐSÁKVÖRÐUN

1. Í samræmi við 18. gr. þessa samnings skal koma á fót tækninefnd sem starfar á vegum tollasamvinnuráðsins með það fyrir augum að tryggja einsleitni í túlkun og beitingu þessa samnings á tæknisviðinu.

2. Skyldustörf tækninefndarinnar eru eftirfarandi:

a) að kanna sérstök tæknileg vandamál sem koma upp í daglegri stjórnun tollverðsákvörðunarkerfis aðilanna og veita ráðgefandi álit um viðeigandi lausnir á grundvelli þeirra staðreynda sem liggja fyrir;
b) að athuga, samkvæmt beiðni, lög, málsmeðferð og starfshætti, er varða tollverðsákvörðun, með tilliti til þessa samnings og gefa skýrslur um niðurstöður þeirra athugana;
c) að semja og dreifa árlegum skýrslum um tæknilegar hliðar á rekstri og stöðu þessa samnings;
d) að láta í té slíkar upplýsingar og gefa ráð um öll mál er varða tollverðsákvörðun innfluttrar vöru sem einhver aðili eða nefndin kann að óska eftir. Þessar upplýsingar og ráð geta verið í formi ráðgefandi álits, athugasemda eða skýringa;
e) að auðvelda aðilum að fá tækniaðstoð, samkvæmt beiðni, með það fyrir augum að vinna að alþjóðlegri staðfestingu þessa samnings;

the right of appeal. Payment of normal court costs and lawyers' fees shall not be considered to be a fine.
3. However, nothing in Article 11 shall prevent a Member from requiring full payment of assessed customs duties prior to an appeal.

Note to Article 15
Paragraph 4

For the purposes of Article 15, the term "persons" includes a legal person, where appropriate.

Paragraph 4(e)

For the purposes of this Agreement, one person shall be deemed to control another when the former is legally or operationally in a position to exercise restraint or direction over the latter.

ANNEX II
TECHNICAL COMMITTEE ON CUSTOMS VALUATION

1. In accordance with Article 18 of this Agreement, the Technical Committee shall be established under the auspices of the CCC with a view to ensuring, at the technical level, uniformity in interpretation and application of this Agreement.
2. The responsibilities of the Technical Committee shall include the following:

(a) to examine specific technical problems arising in the day-to-day administration of the customs valuation system of Members and to give advisory opinions on appropriate solutions based upon the facts presented;
(b) to study, as requested, valuation laws, procedures and practices as they relate to this Agreement and to prepare reports on the results of such studies;
(c) to prepare and circulate annual reports on the technical aspects of the operation and status of this Agreement;
(d) to furnish such information and advice on any matters concerning the valuation of imported goods for customs purposes as may be requested by any Member or the Committee. Such information and advice may take the form of advisory opinions, commentaries or explanatory notes;
(e) to facilitate, as requested, technical assistance to Members with a view to furthering the international acceptance of this Agreement;

f) að kanna mál sem kærunefnd vísar til hennar skv. 19. gr. þessa samnings; og

g) að sinna þeim skyldustörfum öðrum sem nefndin kann að fela henni.

Almennt.

3. Tækninefndin skal leitast við að ljúka störfum sínum að tilteknum málum á hóflega skömmum tíma, einkum þeim sem aðilar, nefndin eða kærunefnd vísar til hennar. Eins og kveðið er á um í 4. mgr. 19. gr. skal kærunefnd setja ákveðin tímamörk um það hvenær skýrsla tækninefndarinnar á að hafa borist og skal tækninefndin leggja fram skýrslu sína innan þeirra tímamarka.

4. Tækninefndin skal, eftir því sem þörf krefur, njóta aðstoðar aðalskrifstofu tollasamvinnuráðsins við þá starfsemi sem hún hefur með höndum.

Fulltrúaseta.

5. Sérhver aðili skal eiga rétt á að hafa fulltrúa í tækninefndinni. Sérhverjum aðila er heimilt að tilnefna einn fulltrúa og einn eða fleiri varamenn til setu í nefndinni. Aðili sem hefur fulltrúa í tækninefndinni nefnist í þessum viðauka „aðili að tækninefndinni". Fulltrúar aðila í tækninefndinni geta notið aðstoðar ráðgjafa. Aðalskrifstofu Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar er einnig heimilt að hafa áheyrnarfulltrúa á slíkum fundum.

6. Aðilum að tollasamvinnuráðinu, sem eru ekki aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, er heimilt að hafa einn fulltrúa á fundum tækninefndarinnar og einn eða fleiri varamenn. Þessir fulltrúar skulu sitja fundi tækninefndarinnar sem áheyrnarfulltrúar.

7. Að fengnu samþykki formanns tækninefndarinnar getur aðalframkvæmdastjóri tollasamvinnuráðsins (nefndur „framkvæmdastjórinn" í þessum viðauka) boðið fulltrúum ríkisstjórna, sem eru hvorki aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni né tollasamvinnuráðinu og fulltrúum alþjóðlegra ríkis- og viðskiptastofnana, að sitja fundi tækninefndarinnar sem áheyrnarfulltrúar.

8. Tilnefning fulltrúa, varamanna og ráðgjafa á fundi tækninefndarinnar skal lögð fyrir framkvæmdastjórann.

Fundir tækninefndarinnar.

9. Tækninefndin skal koma saman eftir þörfum en þó eigi sjaldnar en tvisvar á ári. Tækninefnd-

(f) to carry out an examination of a matter referred to it by a panel under Article 19 of this Agreement; and

(g) to exercise such other responsibilities as the Committee may assign to it.

General

3. The Technical Committee shall attempt to conclude its work on specific matters, especially those referred to it by Members, the Committee or a panel, in a reasonably short period of time. As provided in paragraph 4 of Article 19, a panel shall set a specific time period for receipt of a report of the Technical Committee and the Technical Committee shall provide its report within that period.

4. The Technical Committee shall be assisted as appropriate in its activities by the CCC Secretariat.

Representation

5. Each Member shall have the right to be represented on the Technical Committee. Each Member may nominate one delegate and one or more alternates to be its representatives on the Technical Committee. Such a Member so represented on the Technical Committee is referred to in this Annex as a "member of the Technical Committee". Representatives of members of the Technical Committee may be assisted by advisers. The WTO Secretariat may also attend such meetings with observer status.

6. Members of the CCC which are not Members of the WTO may be represented at meetings of the Technical Committee by one delegate and one or more alternates. Such representatives shall attend meetings of the Technical Committee as observers.

7. Subject to the approval of the Chairman of the Technical Committee, the Secretary-General of the CCC (referred to in this Annex as "the Secretary-General") may invite representatives of governments which are neither Members of the WTO nor members of the CCC and representatives of international governmental and trade organizations to attend meetings of the Technical Committee as observers.

8. Nominations of delegates, alternates and advisers to meetings of the Technical Committee shall be made to the Secretary-General.

Technical Committee Meetings

9. The Technical Committee shall meet as necessary but at least two times a year. The date of

in ákveður fundardag í fundarlotunni næst á undan. Breyta má fundardeginum annaðhvort að beiðni einhvers af aðilum tækninefndarinnar ef einfaldur meirihluti aðila í tækninefndinni er því samþykkur eða að beiðni formannsins þegar um er að ræða mál sem brýnt er að leysa. Þrátt fyrir ákvæðin í fyrsta málslið þessarar málsgreinar skal tækninefndin koma saman eins oft og þörf krefur til að fjalla um mál sem kærunefnd vísar til hennar samkvæmt ákvæðum 19. gr. þessa samnings.

10. Fundir tækninefndarinnar skulu haldnir í höfuðstöðvum tollasamvinnuráðsins nema annað sé ákveðið.
11. Framkvæmdastjórinn skal tilkynna öllum nefndarmönnum tækninefndarinnar og aðilum sem fjallað er um í 6. og 7. mgr. um upphafsdag hverrar fundarlotu tækninefndarinnar, með að minnsta kosti 30 daga fyrirvara, nema í tilvikum sem eru mjög aðkallandi.

Dagskrá.

12. Framkvæmdastjórinn útbýr bráðabirgðadagskrá fyrir hverja fundarlotu og dreifir henni til aðila tækninefndarinnar og þeirra sem eru tilgreindir í 6. og 7. mgr. að minnsta kosti 30 dögum áður en fundir hefjast, nema í tilvikum sem eru mjög aðkallandi. Í þessari dagskrá skulu tekin með öll atriði sem tækninefndin hefur samþykkt í fundarlotunni næst á undan að tekin verði til umfjöllunar, öll atriði sem formaðurinn hefur frumkvæði að því að leggja fram og öll atriði sem framkvæmdastjórinn, nefndin eða einhver aðili að tækninefndinni hefur óskað eftir að tekin verði til umfjöllunar.
13. Tækninefndin skal ákveða dagskrána í upphafi hverrar fundarlotu. Tækninefndinni er heimilt að breyta dagskránni hvenær sem er á meðan fundir standa yfir.

Embættismenn og fundarsköp.

14. Tækninefndin skal kjósa formann og einn eða fleiri varaformenn úr hópi nefndarmanna. Formaður og varaformenn skulu hver um sig gegna embættinu í eitt ár. Leyfilegt er að endurkjósa fráfarandi formann og varaformenn. Umboð formanns eða varaformanns sem er ekki lengur fulltrúi aðila í tækninefndinni, fellur sjálfkrafa niður.

15. Ef formaðurinn er fjarverandi á einhverjum fundi eða hluta af fundi skal varaformaður stýra fundi. Í því tilviki hefur varaformaðurinn sama vald og sömu skyldur og formaður.

each meeting shall be fixed by the Technical Committee at its preceding session. The date of the meeting may be varied either at the request of any member of the Technical Committee concurred in by a simple majority of the members of the Technical Committee or, in cases requiring urgent attention, at the request of the Chairman. Notwithstanding the provisions in sentence 1 of this paragraph, the Technical Committee shall meet as necessary to consider matters referred to it by a panel under the provisions of Article 19 of this Agreement.
10. The meetings of the Technical Committee shall be held at the headquarters of the CCC unless otherwise decided.
11. The Secretary-General shall inform all members of the Technical Committee and those included under paragraphs 6 and 7 at least 30 days in advance, except in urgent cases, of the opening date of each session of the Technical Committee.

Agenda

12. A provisional agenda for each session shall be drawn up by the Secretary-General and circulated to the members of the Technical Committee and to those included under paragraphs 6 and 7 at least 30 days in advance of the session, except in urgent cases. This agenda shall comprise all items whose inclusion has been approved by the Technical Committee during its preceding session, all items included by the Chairman on the Chairman's own initiative, and all items whose inclusion has been requested by the Secretary-General, by the Committee or by any member of the Technical Committee.
13. The Technical Committee shall determine its agenda at the opening of each session. During the session the agenda may be altered at any time by the Technical Committee.

Officers and Conduct of Business

14. The Technical Committee shall elect from among the delegates of its members a Chairman and one or more Vice-Chairmen. The Chairman and Vice-Chairmen shall each hold office for a period of one year. The retiring Chairman and Vice-Chairmen are eligible for re-election. The mandate of a Chairman or Vice-Chairman who no longer represents a member of the Technical Committee shall terminate automatically.
15. If the Chairman is absent from any meeting or part thereof, a Vice-Chairman shall preside. In that event, the latter shall have the same powers and duties as the Chairman.

16. Formaður sem stýrir fundi skal taka þátt í störfum tækninefndarinnar sem slíkur en ekki sem fulltrúi aðila að tækninefndinni.

17. Til viðbótar við önnur skyldustörf formannsins samkvæmt þessum reglum skal hann setja og slíta fundum, stjórna umræðum, gefa fulltrúum orðið og annast almenna fundarstjórn samkvæmt þessum reglum. Formaðurinn getur einnig áminnt ræðumann ef hann fer út fyrir efnið.

18. Við málefnaumræður kunna fulltrúar að gera fyrirspurn um fundarsköp. Í því tilviki skal formaðurinn þegar í stað kveða upp úrskurð. Ef þessi úrskurður er véfengdur skal formaðurinn vísa málinu til úrskurðar fundarins og skal sá úrskurður standa nema honum sé hnekkt.
19. Framkvæmdastjórinn eða embættismenn aðalskrifstofu tollasamvinnuráðsins, tilnefndir af framkvæmdastjóranum, skulu annast skrifstofuvinnu í sambandi við fundi tækninefndarinnar.

Ákvörðunarbær meirihluti og atkvæðagreiðsla.

20. Fulltrúar aðila að tækninefndinni, sem mynda einfaldan meirihluta, teljast vera ákvörðunarbær meirihluti.
21. Sérhver aðili að tækninefndinni ræður yfir einu atkvæði. Ákvörðun í tækninefndinni skal tekin af meirihluta sem að minnsta kosti tveir þriðju af viðstöddum aðilum mynda. Tækninefndinni er frjálst, óháð niðurstöðu úr atkvæðagreiðslu um tiltekin mál, að gefa nefndinni og tollasamvinnuráðinu ítarlega skýrslu um málið sem sýnir mismunandi álit sem kemur fram í umræðum um það. Þrátt fyrir ákvæði þessarar málsgreinar skal tækninefndin taka ákvarðanir með einróma samþykki um mál sem kærunefnd vísar til hennar. Þegar ekki næst samkomulag innan tækninefndarinnar um mál sem kærunefnd vísar til hennar skal tækninefndin gefa um það skýrslu þar sem greint er í einstökum atriðum frá staðreyndum málsins og áliti aðilanna.

Tungumál og skráning.

22. Opinber tungumál tækninefndarinnar skulu vera enska, franska og spænska. Ræður eða yfirlýsingar á einhverju af þessum þremur tungumálum skal þýða þegar í stað yfir á hin opinberu tungumálin nema allir fulltrúar samþykki að þýðingar séu óþarfar. Ræður eða yfirlýsingar á öðrum tungumálum skulu á sama hátt

16. The Chairman of the meeting shall participate in the proceedings of the Technical Committee as such and not as the representative of a member of the Technical Committee.
17. In addition to exercising the other powers conferred upon the Chairman by these rules, the Chairman shall declare the opening and closing of each meeting, direct the discussion, accord the right to speak, and, pursuant to these rules, have control of the proceedings. The Chairman may also call a speaker to order if the speaker's remarks are not relevant.
18. During discussion of any matter a delegation may raise a point of order. In this event, the Chairman shall immediately state a ruling. If this ruling is challenged, the Chairman shall submit it to the meeting for decision and it shall stand unless overruled.
19. The Secretary-General, or officers of the CCC Secretariat designated by the Secretary-General, shall perform the secretarial work of meetings of the Technical Committee.

Quorum and Voting

20. Representatives of a simple majority of the members of the Technical Committee shall constitute a quorum.
21. Each member of the Technical Committee shall have one vote. A decision of the Technical Committee shall be taken by a majority comprising at least two thirds of the members present. Regardless of the outcome of the vote on a particular matter, the Technical Committee shall be free to make a full report to the Committee and to the CCC on that matter indicating the different views expressed in the relevant discussions. Notwithstanding the above provisions of this paragraph, on matters referred to it by a panel, the Technical Committee shall take decisions by consensus. Where no agreement is reached in the Technical Committee on the question referred to it by a panel, the Technical Committee shall provide a report detailing the facts of the matter and indicating the views of the members.

Languages and Records

22. The official languages of the Technical Committee shall be English, French and Spanish. Speeches or statements made in any of these three languages shall be immediately translated into the other official languages unless all delegations agree to dispense with translation. Speeches or statements made in any other lan-

þýddar yfir á ensku, frönsku og spænsku en í því tilviki skal viðkomandi fulltrúi leggja til þýðingu á ensku, frönsku eða spænsku. Einungis skal nota ensku, frönsku og spænsku í opinberum skjölum tækninefndarinnar. Bókanir og bréfaskipti í sambandi við mál sem tækninefndin fjallar um skulu fara fram á einhverju af opinberu tungumálunum.

23. Tækninefndin skal setja saman skýrslu um öll þing sem eru haldin á hennar vegum og, ef formaðurinn telur það nauðsynlegt, fundargerðir eða samantektir af fundum þeirra. Formaðurinn, eða sá sem hann tilnefnir, skal gefa skýrslu um störf tækninefndarinnar á hverjum fundi nefndarinnar og á hverjum fundi tollasamvinnuráðsins.

guage shall be translated into English, French and Spanish, subject to the same conditions, but in that event the delegation concerned shall provide the translation into English, French or Spanish. Only English, French and Spanish shall be used for the official documents of the Technical Committee. Memoranda and correspondence for the consideration of the Technical Committee must be presented in one of the official languages.

23. The Technical Committee shall draw up a report of all its sessions and, if the Chairman considers it necessary, minutes or summary records of its meetings. The Chairman or a designee of the Chairman shall report on the work of the Technical Committee at each meeting of the Committee and at each meeting of the CCC.

III. VIÐAUKI

1. Verið getur að fimm ára fresturinn, sem kveðið er á um í 1. mgr. 20. gr. og þróunaraðildarlönd hafa til að hrinda ákvæðum samningsins í framkvæmd, sé í reynd of stuttur fyrir tiltekin þróunaraðildarlönd. Í þeim tilvikum geta þróunaraðildarlöndin, fyrir lok tímabilsins sem um getur í 1. mgr. 20. gr., óskað eftir lengingu þess tímabils og er þá gert ráð fyrir að aðilar fjalli um slíka beiðni með velvilja í tilvikum þar sem viðkomandi þróunaraðildarlönd geta sýnt fram á að þau hafi gildar ástæður fyrir slíkri beiðni.

2. Þróunarlönd, sem eins og er virða vörur á lágmarksverði samkvæmt opinberum ákvörðunum, geta óskað eftir að gera fyrirvara sem gerir þeim kleift að halda slíku verði að takmörkuðu leyti og tímabundið samkvæmt skilmálum og skilyrðum sem aðilar koma sér saman um.

3. Þróunarlönd, sem líta svo á að beiting ákvæða í öfugri röð að beiðni innflytjanda, sem kveðið er á um í 4. gr. samningsins, geti valdið þeim umtalsverðum erfiðleikum, geta óskað eftir að gera fyrirvara við ákvæði 4. gr. á eftirfarandi hátt:

> „Ríkisstjórn ... áskilur sér rétt til að ákveða að viðkomandi ákvæði 4. gr. samningsins skuli aðeins gilda þegar tollyfirvöld eru samþykk beiðni um að ákvæðum 5. og 6. gr. verði beitt í öfugri röð."

Ef þróunarlönd gera slíkan fyrirvara skulu aðilar samþykkja það skv. 21. gr. samningsins.

ANNEX III

1. The five-year delay in the application of the provisions of the Agreement by developing country Members provided for in paragraph 1 of Article 20 may, in practice, be insufficient for certain developing country Members. In such cases a developing country Member may request before the end of the period referred to in paragraph 1 of Article 20 an extension of such period, it being understood that the Members will give sympathetic consideration to such a request in cases where the developing country Member in question can show good cause.

2. Developing countries which currently value goods on the basis of officially established minimum values may wish to make a reservation to enable them to retain such values on a limited and transitional basis under such terms and conditions as may be agreed to by the Members.

3. Developing countries which consider that the reversal of the sequential order at the request of the importer provided for in Article 4 of the Agreement may give rise to real difficulties for them may wish to make a reservation to Article 4 in the following terms:

> "The Government of ..... reserves the right to provide that the relevant provision of Article 4 of the Agreement shall apply only when the customs authorities agree to the request to reverse the order of Articles 5 and 6."

If developing countries make such a reservation, the Members shall consent to it under Article 21 of the Agreement.

4. Þróunarlöndin geta óskað eftir að gera fyrirvara að því er varðar ákvæði 2. mgr. 5. gr. samningsins á eftirfarandi hátt:

„Ríkisstjórn ... áskilur sér rétt til að ákveða að ákvæðum 2. mgr. 5. gr. samningsins skuli beitt í samræmi við athugasemd við þá málsgrein hvort sem innflytjandinn óskar eftir því eða ekki."

Ef þróunarlönd gera slíkan fyrirvara skulu aðilar samþykkja það skv. 21. gr. samningsins.

5. Tiltekin þróunarlönd kunna að eiga í erfiðleikum með framkvæmd 1. gr. samningsins að því er tekur til innflutnings á vegum einkaumboðsmanna, einkadreifingaraðila og sérleyfishafa. Ef slík vandkvæði koma upp hjá þróunaraðildarlöndum sem beita samningnum skal fara fram athugun á því vandamáli, að beiðni slíkra aðila, með það fyrir augum að finna viðeigandi lausn.

6. Í 17. gr. er viðurkennt að við beitingu ákvæða samningsins geti tollyfirvöld þurft að gera fyrirspurnir varðandi sannleiksgildi eða nákvæmni hvers konar greinargerða, skjala eða yfirlýsinga sem eru lagðar fram vegna tollverðsákvörðunar. Þannig er í greininni viðurkennt að gera megi fyrirspurnir með það að markmiði til dæmis að fá staðfestingu á því að verðliðir, sem er skýrt frá eða eru lagðir fram hjá tollyfirvöldum vegna tollverðsákvörðunar, séu að fullu tilgreindir og réttir. Aðilar hafa, með fyrirvara um að innlendum lögum og málsmeðferð sé fylgt, rétt til að krefjast fullrar samvinnu innflytjenda í sambandi við þessar fyrirspurnir.

7. Innifalið í verði, sem er greitt eða ber að greiða, eru allar greiðslur sem kaupandi greiðir eða ber að greiða seljanda og flokkast undir söluskilmála innfluttu vörunnar eða kaupandi greiðir þriðja aðila til að fullnægja kröfum seljandans.

4. Developing countries may wish to make a reservation with respect to paragraph 2 of Article 5 of the Agreement in the following terms:

"The Government of ..... reserves the right to provide that paragraph 2 of Article 5 of the Agreement shall be applied in accordance with the provisions of the relevant note thereto whether or not the importer so requests."

If developing countries make such a reservation, the Members shall consent to it under Article 21 of the Agreement.

5. Certain developing countries may have problems in the implementation of Article 1 of the Agreement insofar as it relates to importations into their countries by sole agents, sole distributors and sole concessionaires. If such problems arise in practice in developing country Members applying the Agreement, a study of this question shall be made, at the request of such Members, with a view to finding appropriate solutions.

6. Article 17 recognizes that in applying the Agreement, customs administrations may need to make enquiries concerning the truth or accuracy of any statement, document or declaration presented to them for customs valuation purposes. The Article thus acknowledges that enquiries may be made which are, for example, aimed at verifying that the elements of value declared or presented to customs in connection with a determination of customs value are complete and correct. Members, subject to their national laws and procedures, have the right to expect the full cooperation of importers in these enquiries.

7. The price actually paid or payable includes all payments actually made or to be made as a condition of sale of the imported goods, by the buyer to the seller, or by the buyer to a third party to satisfy an obligation of the seller.

SAMNINGUR UM VÖRUSKOÐUN FYRIR SENDINGU

Aðilar,

sem gera sér ljóst að ráðherrar samþykktu, hinn 20. september 1986, að markmið Úrúgvælotu marghliða viðskiptaviðræðnanna skyldi vera það að „auka frelsi í alþjóðaviðskiptum og efla þau", „styrkja hlutverk GATT" og „auka aðlögunarhæfni GATT-kerfisins að hinu síbreytilega alþjóðlega efnahagsumhverfi",

AGREEMENT ON PRESHIPMENT INSPECTION

Members,

Noting that Ministers on 20 September 1986 agreed that the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations shall aim to "bring about further liberalization and expansion of world trade", "strengthen the role of GATT" and "increase the responsiveness of the GATT system to the evolving international economic environment";

sem gera sér ljóst að fjölmargir aðilar sem eru þróunarlönd (hér eftir nefnd „þróunaraðildarlönd“) hafa aðstöðu til að framkvæma vöruskoðun fyrir sendingu,

sem viðurkenna þörf þróunaraðildarlanda til að framkvæma slíka skoðun, eins lengi og að svo miklu leyti sem þörf er á til að fylgjast með gæðum, magni og verði innfluttrar vöru, og

sem eru minnugir þess að nauðsynlegt er að slíkar áætlanir séu framkvæmdar án óþarfra tafa og án mismununar,

*sem gera sér ljós*t að samkvæmt skilgreiningu fer þessi skoðun fram á yfirráðasvæði aðila sem er útflytjandi,

sem viðurkenna þörfina á að mynda alþjóðlega umgjörð, sem samkomulag er um, varðandi réttindi og skyldur, bæði aðila sem eru notendur og aðila sem eru útflytjendur,

sem viðurkenna að meginreglur og skyldur samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 gilda um starfsemi stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu í umboði stjórnvalda aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni,

sem viðurkenna að æskilegt er að starfsemi stofa, sem annast vöruskoðun fyrir sendingu, sé gagnsæ svo og lög og reglur sem tengjast slíkri vöruskoðun,

sem æskja þess að kveðið verði á um að deilumál, sem upp koma á grundvelli þessa samnings milli útflytjenda og stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu, verði leyst með skjótum, skilvirkum og sanngjörnum hætti,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. gr.
Gildissvið - Skilgreiningar.

1. Þessi samningur gildir um alla vöruskoðun fyrir sendingu sem fram fer á yfirráðasvæði aðila, hvort sem slík starfsemi fer fram samkvæmt samningi eða í umboði stjórnvalda eða opinberra stofnana aðila.

2. „Aðili sem er notandi“ merkir aðila sem stjórnvöld eða opinber stofnun gerir samning við eða veitir umboð til að framkvæma vöruskoðun fyrir sendingu.

3. Vöruskoðun fyrir sendingu telst vera öll starfsemi sem tengist eftirliti með gæðum, magni, verði, þar með talið gengi gjaldmiðla og fjárhagslegir skilmálar, og/eða tollflokkun vara sem flytja á inn á yfirráðasvæði aðila sem er notandi.

4. „Stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu“ er stofa sem aðili gerir samning við eða veitir umboð til að framkvæma vöruskoðun fyrir sendingu.[53]

Noting that a number of developing country Members have recourse to preshipment inspection;

Recognizing the need of developing countries to do so for as long and in so far as it is necessary to verify the quality, quantity or price of imported goods;

Mindful that such programmes must be carried out without giving rise to unnecessary delays or unequal treatment;

Noting that this inspection is by definition carried out on the territory of exporter Members;

Recognizing the need to establish an agreed international framework of rights and obligations of both user Members and exporter Members;

Recognizing that the principles and obligations of GATT 1994 apply to those activities of preshipment inspection entities that are mandated by governments that are Members of the WTO;

Recognizing that it is desirable to provide transparency of the operation of preshipment inspection entities and of laws and regulations relating to preshipment inspection;

Desiring to provide for the speedy, effective and equitable resolution of disputes between exporters and preshipment inspection entities arising under this Agreement;

Hereby *agree* as follows:

Article 1
Coverage - Definitions

1. This Agreement shall apply to all preshipment inspection activities carried out on the territory of Members, whether such activities are contracted or mandated by the government, or any government body, of a Member.

2. The term “user Member” means a Member of which the government or any government body contracts for or mandates the use of preshipment inspection activities.

3. Preshipment inspection activities are all activities relating to the verification of the quality, the quantity, the price, including currency exchange rate and financial terms, and/or the customs classification of goods to be exported to the territory of the user Member.

4. The term “preshipment inspection entity” is any entity contracted or mandated by a Member to carry out preshipment inspection activities.[53]

2. gr.

Skyldur aðila sem eru notendur. Bann við mismunun.

1. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að vöruskoðun fyrir sendingu fari fram með þeim hætti að aðilum sé ekki mismunað og að aðferðir og viðmiðanir, sem beitt er við slíka skoðun, séu hlutlægar og jafnar gagnvart öllum útflytjendum sem slík skoðun hefur áhrif á. Þeir skulu sjá til þess að allir skoðunarmenn á vegum stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu samkvæmt samningi eða í umboði þeirra vinni verk sín á einsleitan hátt.

Kröfur stjórnvalda.

2. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að þegar vöruskoðun fyrir sendingu fer fram séu ákvæði 4. mgr. III. gr. GATT-samningsins frá 1994 virt í samræmi við lög þeirra, reglur og kröfur, að því marki sem þau eiga við.

Skoðunarstaður.

3. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að öll vöruskoðun fyrir sendingu, þar með talin útgáfa vottorðs sem staðfestir að ekkert athugavert finnist eða skjals sem staðfestir að ekki er unnt að gefa fyrrnefnt vottorð út, fari fram á því tollsvæði þaðan sem vörurnar eru fluttar út eða, ef ekki er unnt að láta skoðun fara fram á því tollsvæði vegna margbrotinna eðliseiginleika varanna eða ef báðir málsaðilar koma sér saman um það, á því tollsvæði þar sem vörurnar eru framleiddar.

Staðlar.

4. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að magn- og gæðaskoðun fari fram í samræmi við staðla sem seljandi og kaupandi skilgreina í kaupsamningi og að viðeigandi alþjóðastaðlar[54] séu notaðir ef slíkir skilgreindir staðlar eru ekki fyrir hendi.

Gagnsæi.

5. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að vöruskoðun fyrir sendingu fari fram með gagnsæjum hætti.

6. Aðilar sem eru notendur skulu, þegar útflytjendur hafa fyrst samband við þá, sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu láti útflytjendum í té skrá yfir allar nauðsynlegar upplýsingar til að þeir geti fullnægt skoðunarkröfum. Stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skulu láta útflytjendum í té þessar upplýsingar ef óskað er eftir þeim. Í þessum

Article 2

Obligations of User Members Non-discrimination

1. User Members shall ensure that preshipment inspection activities are carried out in a non-discriminatory manner, and that the procedures and criteria employed in the conduct of these activities are objective and are applied on an equal basis to all exporters affected by such activities. They shall ensure uniform performance of inspection by all the inspectors of the preshipment inspection entities contracted or mandated by them.

Governmental Requirements

2. User Members shall ensure that in the course of preshipment inspection activities relating to their laws, regulations and requirements, the provisions of paragraph 4 of Article III of GATT 1994 are respected to the extent that these are relevant.

Site of Inspection

3. User Members shall ensure that all preshipment inspection activities, including the issuance of a Clean Report of Findings or a note of non-issuance, are performed in the customs territory from which the goods are exported or, if the inspection cannot be carried out in that customs territory given the complex nature of the products involved, or if both parties agree, in the customs territory in which the goods are manufactured.

Standards

4. User Members shall ensure that quantity and quality inspections are performed in accordance with the standards defined by the seller and the buyer in the purchase agreement and that, in the absence of such standards, relevant international standards[54] apply.

Transparency

5. User Members shall ensure that preshipment inspection activities are conducted in a transparent manner.

6. User Members shall ensure that, when initially contacted by exporters, preshipment inspection entities provide to the exporters a list of all the information which is necessary for the exporters to comply with inspection requirements. The preshipment inspection entities shall provide the actual information when so requested by exporters. This information shall include a refer-

upplýsingum skal meðal annars vera tilvísun í lög og reglur aðila sem eru notendur, sem fjalla um vöruskoðun fyrir sendingu, og einnig upplýsingar um málsmeðferð og viðmiðanir sem er beitt við skoðun og sannprófun á verði og gengi gjaldmiðla, um rétt útflytjenda gagnvart skoðunarstofum og málsmeðferð við áfrýjum skv. 21. gr. Ekki skal gera viðbótarkröfur varðandi málsmeðferð eða breyta gildandi málsmeðferð vegna sendingar nema viðkomandi útflytjanda sé gerð grein fyrir slíkum breytingum þegar skoðunartími er ákveðinn. Hins vegar er heimilt að gera slíkar viðbótarkröfur eða breytingar vegna sendingar í neyðartilvikum, af þeim toga sem um getur í XX. og XXI. gr. GATT-samningsins frá 1994, áður en útflytjanda er gerð grein fyrir því. Fyrrnefnd aðstoð leysir útflytjendur hins vegar ekki undan þeirri skyldu að hlíta reglum aðila sem eru notendur um innflutning.

7. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að útflytjendur hafi greiðan aðgang að þeim upplýsingum sem um getur í 6. mgr. og að skrifstofur sem sjá um vöruskoðun fyrir sendingu, sem stofur sem annast slíka skoðun reka, séu jafnframt upplýsingamiðstöðvar þar sem unnt er að nálgast þessar upplýsingar.

8. Aðilar sem eru notendur skulu birta þegar í stað öll lög og reglur sem gilda um vöruskoðun fyrir sendingu með þeim hætti að stjórnvöldum annarra aðila og þeim sem annast viðskipti sé gert kleift að kynna sér efni þeirra.

Vernd viðskiptaupplýsinga sem eru trúnaðarmál.

9. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu fari með allar upplýsingar, sem þeim eru látnar í té við slíka skoðun, sem trúnaðarmál nema þær hafi þegar verið birtar, þriðju aðilar hafi almennt aðgang að þeim eða almenningur hafi aðgang að þeim á annan hátt. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu beiti málsmeðferð sem þjónar þessu markmiði.

10. Aðilar sem eru notendur skulu láta aðilum í té upplýsingar um þær ráðstafanir sem þeir beita til að hrinda ákvæðum 9. mgr. í framkvæmd, sé þess óskað. Ákvæði þessarar málsgreinar leggja engum aðila þær skyldur á herðar að láta af hendi trúnaðarupplýsingar ef slíkt hindraði framkvæmd áætlana um vöruskoðun fyrir sendingu eða skaðaði lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja í eigu hins opinbera eða í einkaeign.

ence to the laws and regulations of user Members relating to preshipment inspection activities, and shall also include the procedures and criteria used for inspection and for price and currency exchange-rate verification purposes, the exporters' rights vis-à-vis the inspection entities, and the appeals procedures set up under paragraph 21. Additional procedural requirements or changes in existing procedures shall not be applied to a shipment unless the exporter concerned is informed of these changes at the time the inspection date is arranged. However, in emergency situations of the types addressed by Articles XX and XXI of GATT 1994, such additional requirements or changes may be applied to a shipment before the exporter has been informed. This assistance shall not, however, relieve exporters from their obligations in respect of compliance with the import regulations of the user Members.

7. User Members shall ensure that the information referred to in paragraph 6 is made available to exporters in a convenient manner, and that the preshipment inspection offices maintained by preshipment inspection entities serve as information points where this information is available.

8. User Members shall publish promptly all applicable laws and regulations relating to preshipment inspection activities in such a manner as to enable other governments and traders to become acquainted with them.

Protection of Confidential Business Information

9. User Members shall ensure that preshipment inspection entities treat all information received in the course of the preshipment inspection as business confidential to the extent that such information is not already published, generally available to third parties, or otherwise in the public domain. User Members shall ensure that preshipment inspection entities maintain procedures to this end.

10. User Members shall provide information to Members on request on the measures they are taking to give effect to paragraph 9. The provisions of this paragraph shall not require any Member to disclose confidential information the disclosure of which would jeopardize the effectiveness of the preshipment inspection programmes or would prejudice the legitimate commercial interest of particular enterprises, public or private.

11. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu ljóstri ekki upp viðskiptaupplýsingum sem eru trúnaðarmál við þriðja málsaðila að öðru leyti en því að viðkomandi stofum er heimilt að deila þeim upplýsingum sem um ræðir með þeim opinberu stofnunum sem semja við þær eða veita þeim umboð. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að viðskiptaupplýsingar sem eru trúnaðarmál, sem stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og þeir hafa samið við eða veitt umboð láta þeim í té, séu varðveitt með viðunandi hætti. Stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skulu einungis deila viðskiptaupplýsingum sem eru trúnaðarmál með stjórnvöldum, sem semja við þær eða veita þeim umboð, að því marki að slíkra upplýsinga sé venjulega þörf vegna ábyrgða eða annars konar greiðslna eða vegna tollafgreiðslu, innflutningsleyfa eða gjaldeyriseftirlits.

12. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu krefjist þess ekki að útflytjendur veiti upplýsingar um:

a) framleiðslugögn í sambandi við einkaleyfis- eða nytjaleyfisaðferðir eða aðferðir sem ekki er greint frá eða aðferðir sem einkaleyfi er í undirbúningi fyrir;
b) óbirt tæknigögn önnur en gögn sem nauðsynleg eru til að sýna fram á að farið sé eftir tæknilegum reglugerðum eða stöðlum;
c) innri verðlagningu, meðal annars framleiðslukostnað;
d) hagnað;
e) samningsskilmála milli útflytjenda og birgja þeirra, nema annars sé ógerlegt fyrir stofuna að framkvæma viðkomandi skoðun. Í slíkum tilvikum skal stofan einungis óska eftir nauðsynlegum upplýsingum í því skyni.

13. Útflytjandi getur, af sjálfsdáðum og til að upplýsa tiltekið mál, gefið þær upplýsingar sem um getur í 12. mgr. og stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu geta annars ekki óskað eftir.

Hagsmunaárekstrar.

14. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu, að teknu tilliti til ákvæða um vernd viðskiptaupplýsinga sem eru trúnaðarmál í 9.–13. mgr., beiti tiltekinni málsmeðferð til að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra:

11. User Members shall ensure that preshipment inspection entities do not divulge confidential business information to any third party, except that preshipment inspection entities may share this information with the government entities that have contracted or mandated them. User Members shall ensure that confidential business information which they receive from preshipment inspection entities contracted or mandated by them is adequately safeguarded. Preshipment inspection entities shall share confidential business information with the governments contracting or mandating them only to the extent that such information is customarily required for letters of credit or other forms of payment or for customs, import licensing or exchange control purposes.

12. User Members shall ensure that preshipment inspection entities do not request exporters to provide information regarding:

(a) manufacturing data related to patented, licensed or undisclosed processes, or to processes for which a patent is pending;
(b) unpublished technical data other than data necessary to demonstrate compliance with technical regulations or standards;
(c) internal pricing, including manufacturing costs;
(d) profit levels;
(e) the terms of contracts between exporters and their suppliers unless it is not otherwise possible for the entity to conduct the inspection in question. In such cases, the entity shall only request the information necessary for this purpose.

13. The information referred to in paragraph 12, which preshipment inspection entities shall not otherwise request, may be released voluntarily by the exporter to illustrate a specific case.

Conflicts of Interest

14. User Members shall ensure that preshipment inspection entities, bearing in mind also the provisions on protection of confidential business information in paragraphs 9 through 13, maintain procedures to avoid conflicts of interest:

a) milli stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og eininga, sem tengjast viðkomandi stofum sem annast vöruskoðun fyrir sendingu, þar á meðal eininga þar sem þær síðarnefndu hafa fjárhagslegra eða viðskiptalegra hagsmuna að gæta eða eininga, sem hafa fjárhagslegra hagsmuna að gæta hjá viðkomandi stofum, sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og sem eiga að framkvæma vöruskoðun hjá þeim;

b) milli stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og annarra eininga, þar á meðal annarra eininga sem sæta vöruskoðun fyrir sendingu, að undanskildum opinberum stofnunum láta skoðun fara fram samkvæmt samningi eða umboði;

c) við deildir stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og hafa með höndum aðra starfsemi en þá sem nauðsynleg er til að framkvæma skoðun.

(a) between preshipment inspection entities and any related entities of the preshipment inspection entities in question, including any entities in which the latter have a financial or commercial interest or any entities which have a financial interest in the preshipment inspection entities in question, and whose shipments the preshipment inspection entities are to inspect;

(b) between preshipment inspection entities and any other entities, including other entities subject to preshipment inspection, with the exception of the government entities contracting or mandating the inspections;

(c) with divisions of preshipment inspection entities engaged in activities other than those required to carry out the inspection process.

Tafir.

15. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu forðist ónauðsynlegar tafir á skoðun. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess, eftir að stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og útflytjandi hafa komið sér saman um skoðunardag, að viðkomandi stofa framkvæmi skoðunina á þeim degi nema samkomulag sé um aðra tímasetningu milli útflytjanda og viðkomandi stofu eða útflytjandi eða „óviðráðanlegar aðstæður“[55] geri henni það ókleift.

16. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess, eftir móttöku endanlegra skjala og eftir að skoðun er lokið, að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu gefi annaðhvort út, innan fimm virkra daga, vottorð sem staðfestir að ekkert athugavert finnist eða leggi fram ítarlega skriflega skýringu þar sem tilgreindar eru ástæður þess að ekki er unnt að gefa út slíkt vottorð. Aðilar sem eru notendur skulu í síðara tilvikinu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu gefi útflytjendum tækifæri til að gera skriflega grein fyrir sjónarmiðum sínum og geri ráðstafanir til að skoðun verði endurtekin eins fljótt og báðum málsaðilum hentar, ef útflytjendur óska eftir því.

17. Aðilar sem eru notendur skulu, þegar útflytjendur óska eftir því, sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu sannprófi, áður en eiginleg vöruskoðun fer fram, verð og,

Delays

15. User Members shall ensure that preshipment inspection entities avoid unreasonable delays in inspection of shipments. User Members shall ensure that, once a preshipment inspection entity and an exporter agree on an inspection date, the preshipment inspection entity conducts the inspection on that date unless it is rescheduled on a mutually agreed basis between the exporter and the preshipment inspection entity, or the preshipment inspection entity is prevented from doing so by the exporter or by force majeure.[55]

16. User Members shall ensure that, following receipt of the final documents and completion of the inspection, preshipment inspection entities, within five working days, either issue a Clean Report of Findings or provide a detailed written explanation specifying the reasons for non-issuance. User Members shall ensure that, in the latter case, preshipment inspection entities give exporters the opportunity to present their views in writing and, if exporters so request, arrange for re-inspection at the earliest mutually convenient date.

17. User Members shall ensure that, whenever so requested by the exporters, preshipment inspection entities undertake, prior to the date of physical inspection, a preliminary verification of

þar sem við á, gengi gjaldmiðla á grundvelli samnings milli útflytjanda og innflytjanda, próformareiknings og umsóknar um innflutningsleyfi, þar sem við á. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að verð eða gengi gjaldmiðla, sem stofa er annast vöruskoðun fyrir sendingu hefur tekið gilt á grundvelli slíkrar forsannprófunar, sé ekki dregið til baka, að því tilskildu að vörurnar séu í samræmi við innflutningsskjöl og/eða innflutningsleyfi. Þeir skulu sjá til þess, eftir að forsannprófun hefur farið fram, að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu tilkynni útflytjendum skriflega og án tafar annaðhvort að þær taki gilt verð og/eða gengi gjaldmiðils eða nákvæmar ástæður fyrir því að það er ekki tekið gilt.

18. Aðilar sem eru notendur skulu, til að forðast tafir á greiðslu, sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu sendi, eins fljótt og unnt er, útflytjendum eða tilnefndum fulltrúum þeirra vottorð sem staðfestir að ekkert athugavert finnist.

19. Aðilar sem eru notendur skulu, ef misritun kemur fyrir í vottorði sem staðfestir að ekkert athugavert finnist, sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu leiðrétti villuna og sendi viðkomandi málsaðilum leiðréttar upplýsingar eins fljótt og unnt er.

Verðsannprófun.

20. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess, til að koma í veg fyrir að vörureikningar séu of háir eða lágir og til að koma í veg fyrir svik, að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu framkvæmi verðsannprófun[56] samkvæmt eftirfarandi viðmiðunarreglum:

a) stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skulu því aðeins hafna samningsverði, sem útflytjandi og innflytjandi hafa komið sér saman um, að þær geti sýnt fram á að niðurstöður þeirra um óviðunandi verð byggist á sannprófun sem er í samræmi við þær viðmiðanir sem fram koma í b- til e-lið;

b) stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skal byggja verðsamanburð vegna sannprófunar á útflutningsverði á verði sams konar eða svipaðrar útflutningsvöru frá sama útflutningslandi á sama tíma eða um það bil þar sem samkeppni ríkir og söluskilyrði eru sambærileg í samræmi við viðtekna viðskiptahætti og að frádregnum föstum afslætti sem leyfilegt er að veita. Byggja skal slíkan samanburð á eftirfarandi:

price and, where applicable, of currency exchange rate, on the basis of the contract between exporter and importer, the pro forma invoice and, where applicable, the application for import authorization. User Members shall ensure that a price or currency exchange rate that has been accepted by a preshipment inspection entity on the basis of such preliminary verification is not withdrawn, providing the goods conform to the import documentation and/or import licence. They shall ensure that, after a preliminary verification has taken place, preshipment inspection entities immediately inform exporters in writing either of their acceptance or of their detailed reasons for non-acceptance of the price and/or currency exchange rate.

18. User Members shall ensure that, in order to avoid delays in payment, preshipment inspection entities send to exporters or to designated representatives of the exporters a Clean Report of Findings as expeditiously as possible.

19. User Members shall ensure that, in the event of a clerical error in the Clean Report of Findings, preshipment inspection entities correct the error and forward the corrected information to the appropriate parties as expeditiously as possible.

Price Verification

20. User Members shall ensure that, in order to prevent over- and under-invoicing and fraud, preshipment inspection entities conduct price verification[56] according to the following guidelines:

(a) preshipment inspection entities shall only reject a contract price agreed between an exporter and an importer if they can demonstrate that their findings of an unsatisfactory price are based on a verification process which is in conformity with the criteria set out in subparagraphs (b) through (e);

(b) the preshipment inspection entity shall base its price comparison for the verification of the export price on the price(s) of identical or similar goods offered for export from the same country of exportation at or about the same time, under competitive and comparable conditions of sale, in conformity with customary commercial practices and net of any applicable standard discounts. Such comparison shall be based on the following:

i) einungis skal styðjast við verð sem er traustur grunnur til að byggja samanburð á að teknu tilliti til viðeigandi efnahagslegra þátta í innflutningslandinu og því landi eða löndum sem notuð eru til verðsamanburðar;

ii) stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skal ekki styðjast við verð útflutningsvara til annarra innflutningslanda í því skyni að leggja lægsta verð á sendingu eftir geðþótta;

iii) stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skal taka tillit til einstakra atriða sem talin eru upp í c-lið;

iv) stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skal gefa útflytjanda tækifæri til að útskýra verðið á öllum stigum þess ferlis sem lýst er hér að framan;

c) þegar verðsannprófun fer fram skulu stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu taka tilhlýðilegt tillit til skilmála sölusamnings og leiðréttingarþátta sem almennt er leyfilegt að beita í viðskiptunum; þessir þættir skulu fela í sér, en takmarkast ekki við, viðskiptastig og magn sölu, afhendingartíma og afhendingarskilyrði, ákvæði um stighækkandi verð, gæðaforskriftir, sérstaka hönnunarþætti, sérstakar sendingar- eða pökkunarforskriftir, pantað magn, sölu gegn staðgreiðslu, árstíðabundin áhrif, nytjaleyfisgjöld eða önnur gjöld vegna hugverka og þjónustu, sem er veitt samkvæmt samningi, nema venja sé að innheimta þau gjöld sérstaklega; þeir skulu og fela í sér tiltekin atriði varðandi það verð sem útflytjandi setur upp, til dæmis hvernig samningum er háttað milli útflytjanda og innflytjanda;

d) sannprófun flutningsgjalda skal einungis ná til þess verðs sem samkomulag er um fyrir viðkomandi flutningsmáta í útflutningslandi sem getið er um í sölusamningi;

e) ekki skal styðjast við eftirfarandi atriði þegar verð er sannprófað:

i) söluverð vara í innflutningslandi sem eru framleiddar þar;

ii) verð útflutningsvara frá öðru landi en útflutningslandi;

(i) only prices providing a valid basis of comparison shall be used, taking into account the relevant economic factors pertaining to the country of importation and a country or countries used for price comparison;

(ii) the preshipment inspection entity shall not rely upon the price of goods offered for export to different countries of importation to arbitrarily impose the lowest price upon the shipment;

(iii) the preshipment inspection entity shall take into account the specific elements listed in subparagraph (c);

(iv) at any stage in the process described above, the preshipment inspection entity shall provide the exporter with an opportunity to explain the price;

(c) when conducting price verification, preshipment inspection entities shall make appropriate allowances for the terms of the sales contract and generally applicable adjusting factors pertaining to the transaction; these factors shall include but not be limited to the commercial level and quantity of the sale, delivery periods and conditions, price escalation clauses, quality specifications, special design features, special shipping or packing specifications, order size, spot sales, seasonal influences, licence or other intellectual property fees, and services rendered as part of the contract if these are not customarily invoiced separately; they shall also include certain elements relating to the exporter's price, such as the contractual relationship between the exporter and importer;

(d) the verification of transportation charges shall relate only to the agreed price of the mode of transport in the country of exportation as indicated in the sales contract;

(e) the following shall not be used for price verification purposes:

(i) the selling price in the country of importation of goods produced in such country;

(ii) the price of goods for export from a country other than the country of exportation;

iii) framleiðslukostnað;
iv) verð eða gildi sem valin eru að geðþótta eða eru ímynduð.

Áfrýjun.

21. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu taki upp málsmeðferð fyrir móttöku, athugun og ákvarðanir vegna umkvörtunarefna útflytjenda og að útflytjendur geti fengið upplýsingar um slíka málsmeðferð í samræmi við ákvæði 6. og 7. mgr. Aðilar sem eru notendur skulu sjá til þess að málsmeðferð sé mótuð og viðhaldið í samræmi við eftirfarandi viðmiðunarreglur:

a) stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skulu tilnefna einn eða fleiri embættismenn sem eru viðlátnir á venjulegum skrifstofutíma í hverri borg eða höfn þar sem þær hafa skrifstofu sem sér um vöruskoðun fyrir sendingu og taka á móti, athuga og taka ákvarðanir um áfrýjun eða umkvörtunarefni útflytjenda;
b) útflytjendur skulu láta tilnefndum embættismanni eða -mönnum í té skriflega allar staðreyndir varðandi þau tilteknu viðskipti sem um ræðir, eðli umkvörtunarefnis og tillögur að lausn;
c) tilnefndur embættismaður eða -menn skulu fjalla um umkvörtunarefni útflytjenda með velvilja og taka ákvörðun eins skjótt og unnt er eftir móttöku þeirra skriflegu gagna sem um getur í b-lið.

Frávik.

22. Þrátt fyrir ákvæði 2. gr. skulu aðilar sem eru notendur kveða á um að ekki skuli skoða sendingar, að hlutasendingum undanskildum, sem eru undir því lágmarksverði sem gildir um slíkar sendingar samkvæmt skilgreiningu þess aðila sem er notandi, nema við sérstakar aðstæður. Fyrrnefnt lágmarksverð skal koma fram í þeim upplýsingum sem útflytjendum eru látnar í té samkvæmt ákvæðum 6. mgr.

3. gr.
Skyldur aðila sem eru útflytjendur. Bann við mismunun.

1. Aðilar sem eru útflytjendur skulu sjá til þess að lögum þeirra og reglum um vöruskoðun fyrir sendingu sé beitt án mismununar.

(iii) the cost of production;
(iv) arbitrary or fictitious prices or values.

Appeals Procedures

21. User Members shall ensure that preshipment inspection entities establish procedures to receive, consider and render decisions concerning grievances raised by exporters, and that information concerning such procedures is made available to exporters in accordance with the provisions of paragraphs 6 and 7. User Members shall ensure that the procedures are developed and maintained in accordance with the following guidelines:

(a) preshipment inspection entities shall designate one or more officials who shall be available during normal business hours in each city or port in which they maintain a preshipment inspection administrative office to receive, consider and render decisions on exporters' appeals or grievances;
(b) exporters shall provide in writing to the designated official(s) the facts concerning the specific transaction in question, the nature of the grievance and a suggested solution;
(c) the designated official(s) shall afford sympathetic consideration to exporters' grievances and shall render a decision as soon as possible after receipt of the documentation referred to in subparagraph (b).

Derogation

22. By derogation to the provisions of Article 2, user Members shall provide that, with the exception of part shipments, shipments whose value is less than a minimum value applicable to such shipments as defined by the user Member shall not be inspected, except in exceptional circumstances. This minimum value shall form part of the information furnished to exporters under the provisions of paragraph 6.

Article 3
Obligations of Exporter Members
Non-discrimination

1. Exporter Members shall ensure that their laws and regulations relating to preshipment inspection activities are applied in a non-discriminatory manner.

Gagnsæi.

2. Aðilar sem eru útflytjendur skulu birta þegar í stað öll gildandi lög og reglur um vöruskoðun fyrir sendingu með þeim hætti að öðrum stjórnvöldum og kaupmönnum sé gert kleift að kynna sér efni þeirra.

Tækniaðstoð.

3. Aðilar sem eru útflytjendur skulu, ef fram kemur beiðni þess efnis, vera reiðubúnir að veita aðilum sem eru notendur tækniaðstoð í því skyni að ná fram markmiðum þessa samnings með skilmálum sem samkomulag er um.[57]

4. gr.

Óháð athugun.

Aðilar skulu hvetja stofur sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og útflytjendur til að finna lausn á deilumálum sínum í sameiningu. Hvorum aðila um sig er samt sem áður heimilt að óska óháðrar athugunar á því deilumáli sem um er að ræða tveimur virkum dögum eftir að umkvörtunarefni er lagt fram í samræmi við ákvæði 21. mgr. 2. gr. Aðilar skulu gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og þeir hafa tök á til að tryggja að eftirfarandi málsmeðferð sé tekin upp og viðhaldið í þessu skyni:

a) óháð eining, sem stofnun á vegum stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og stofnun á vegum útflytjenda setja sameiginlega á laggirnar, skal hafa umsjón með framkvæmd þessarar málsmeðferðar að því er varðar þennan samning;
b) óháða einingin sem um getur í a-lið skal setja saman skrá yfir sérfræðinga með eftirfarandi hætti:
   i) hóp einstaklinga sem stofnun á vegum stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu tilnefnir;
   ii) hóp einstaklinga sem stofnun á vegum útflytjenda tilnefnir;
   iii) hóp óháðra sérfræðinga á sviði viðskipta sem óháða einingin sem um getur í a-lið tilnefnir.

   Staðsetning sérfræðinganna í skránni skal vera með þeim hætti í landfræðilegu tilliti að unnt sé að taka á deilumálum sem koma upp vegna fyrrnefndrar málsmeðferðar með skjótum hætti. Setja skal skrána saman innan tveggja mánaða frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi og uppfæra hana

Transparency

2. Exporter Members shall publish promptly all applicable laws and regulations relating to preshipment inspection activities in such a manner as to enable other governments and traders to become acquainted with them.

Technical Assistance

3. Exporter Members shall offer to provide to user Members, if requested, technical assistance directed towards the achievement of the objectives of this Agreement on mutually agreed terms.[57]

Article 4

Independent Review Procedures

Members shall encourage preshipment inspection entities and exporters mutually to resolve their disputes. However, two working days after submission of the grievance in accordance with the provisions of paragraph 21 of Article 2, either party may refer the dispute to independent review. Members shall take such reasonable measures as may be available to them to ensure that the following procedures are established and maintained to this end:

(a) these procedures shall be administered by an independent entity constituted jointly by an organization representing preshipment inspection entities and an organization representing exporters for the purposes of this Agreement;
(b) the independent entity referred to in subparagraph (a) shall establish a list of experts as follows:
   (i) a section of members nominated by an organization representing preshipment inspection entities;
   (ii) a section of members nominated by an organization representing exporters;
   (iii) a section of independent trade experts, nominated by the independent entity referred to in subparagraph (a).

   The geographical distribution of the experts on this list shall be such as to enable any disputes raised under these procedures to be dealt with expeditiously. This list shall be drawn up within two months of the entry into force of the WTO Agreement and shall be updated annually. The list shall be publicly avail-

einu sinni á ári. Almenningur skal hafa aðgang að skránni. Tilkynna skal aðalskrifstofunni um hana og dreifa henni til allra aðila;

c) útflytjandi eða stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu, sem óskar eftir því að bera upp ágreiningsmál, skal hafa samband við óháðu einingunga sem um getur í a-lið og bera fram beiðni um að kærunefnd verði komið á fót. Óháða einingin skal sjá til þess að skipuð verði kærunefnd. Í kærunefndinni sitja þrír nefndarmenn. Velja skal kærunefndarmenn með það í huga að komast hjá óþörfum kostnaði og töfum. Viðkomandi stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu skal velja fyrsta kærunefndarmann úr hópi i) í upptalningunni hér að framan að því tilskildu að hann sé ekki tengdur stofunni. Viðkomandi útflytjandi skal velja annan kærunefndarmann úr hópi ii) í upptalningunni hér að framan að því tilskildu að hann sé ekki tengdur útflytjandanum. Óháða einingin sem um getur í a-lið skal velja þriðja kærunefndarmann úr hópi iii) í upptalningunni hér að framan. Ekki skal hreyfa andmælum gegn óháðum sérfræðingi á sviði viðskipta sem valinn er úr hópi iii) í upptalningunni hér að framan;

d) óháði sérfræðingurinn á sviði viðskipta, sem valinn er úr hópi iii) í upptalningunni hér að framan, skal vera formaður kærunefndar. Hann skal taka nauðsynlegar ákvarðanir til að tryggja að kærunefndin leysi deiluna með skjótum hætti, til dæmis um það hvort staðreyndir málsins krefjist þess að kærunefndarmenn komi saman og, ef til þess kemur, hvar slíkur fundur skuli haldinn með hliðsjón af því hvar skoðunin sem um er að ræða fer fram;

e) óháða einingin sem um getur í a-lið getur, séu deiluaðilar sammála þar um, valið einn óháðan sérfræðing á sviði viðskipta úr hópi iii) í upptalningunni hér að framan til þess að athuga deilumál það sem um er að ræða. Sá sérfræðingur skal taka nauðsynlegar ákvarðanir til að tryggja að deilan verði leyst með skjótum hætti, til dæmis með hliðsjón af því hvar skoðunin sem um er að ræða fer fram;

f) athugunin skal miða að því að komast að því hvort deiluaðilar hafi farið að ákvæð-

able. It shall be notified to the Secretariat and circulated to all Members;

(c) an exporter or preshipment inspection entity wishing to raise a dispute shall contact the independent entity referred to in subparagraph (a) and request the formation of a panel. The independent entity shall be responsible for establishing a panel. This panel shall consist of three members. The members of the panel shall be chosen so as to avoid unnecessary costs and delays. The first member shall be chosen from section (i) of the above list by the preshipment inspection entity concerned, provided that this member is not affiliated to that entity. The second member shall be chosen from section (ii) of the above list by the exporter concerned, provided that this member is not affiliated to that exporter. The third member shall be chosen from section (iii) of the above list by the independent entity referred to in subparagraph (a). No objections shall be made to any independent trade expert drawn from section (iii) of the above list;

(d) the independent trade expert drawn from section (iii) of the above list shall serve as the chairman of the panel. The independent trade expert shall take the necessary decisions to ensure an expeditious settlement of the dispute by the panel, for instance, whether the facts of the case require the panelists to meet and, if so, where such a meeting shall take place, taking into account the site of the inspection in question;

(e) if the parties to the dispute so agree, one independent trade expert could be selected from section (iii) of the above list by the independent entity referred to in subparagraph (a) to review the dispute in question. This expert shall take the necessary decisions to ensure an expeditious settlement of the dispute, for instance taking into account the site of the inspection in question;

(f) the object of the review shall be to establish whether, in the course of the inspec-

um þessa samnings þegar skoðunin sem deilt er um fór fram. Meðferð málsins skal ganga fljótt og báðum málsaðilum veitt tækifæri til að gera grein fyrir sjónarmiðum sínum munnlega eða skriflega;

g) ákvarðanir þriggja manna kærunefndar skulu teknar með meirihluta atkvæða. Leggja skal niðurstöðu í deilumálinu fram innan átta virkra daga frá því að beiðni um óháða athugun kemur fram og kynna hana deiluaðilum. Heimilt er að lengja þennan frest með samþykki deiluaðila. Kærunefndin eða hinn óháði sérfræðingur í viðskiptum skal ákveða kostnaðarskiptingu á grundvelli atvika málsins;

h) ákvörðun kærunefndarinnar skal vera bindandi fyrir stofuna sem annast vöruskoðun fyrir sendingu og útflytjandann sem eru aðilar að deilunni.

5. gr.
Tilkynningar.

Aðilar skulu láta aðalskrifstofunni í té eintök af þeim lögum og reglum sem þeir beita til að koma ákvæðum þessa samnings í framkvæmd og eintök af öðrum lögum og reglum um vöruskoðun fyrir sendingu þegar samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina gengur í gildi hjá viðkomandi aðila. Breytingar á lögum og reglum um vöruskoðun fyrir sendingu skulu ekki koma til framkvæmda fyrr en slíkar breytingar hafa verið birtar opinberlega. Tilkynna skal aðalskrifstofunni um þær strax að birtingu lokinni. Aðalskrifstofan skal tilkynna aðilum að þessar upplýsingar séu fáanlegar.

6. gr.
Endurskoðun.

Ráðherrastefnan skal, við lok annars árs frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og þriðja hvert ár eftir það, endurskoða ákvæði, framkvæmd og rekstur þessa samnings að teknu tilliti til markmiða hans og að fenginni reynslu af framkvæmd hans. Ráðherrastefnunni er heimilt, í kjölfar slíkrar endurskoðunar, að breyta ákvæðum samningsins.

7. gr.
Viðræður.

Aðilar skulu eiga viðræður við aðra aðila, að fenginni beiðni, um málefni sem hafa áhrif á rekstur þessa samnings. Í slíkum tilvikum gilda

tion in dispute, the parties to the dispute have complied with the provisions of this Agreement. The procedures shall be expeditious and provide the opportunity for both parties to present their views in person or in writing;

(g) decisions by a three-member panel shall be taken by majority vote. The decision on the dispute shall be rendered within eight working days of the request for independent review and be communicated to the parties to the dispute. This time-limit could be extended upon agreement by the parties to the dispute. The panel or independent trade expert shall apportion the costs, based on the merits of the case;

(h) the decision of the panel shall be binding upon the preshipment inspection entity and the exporter which are parties to the dispute.

Article 5
Notification

Members shall submit to the Secretariat copies of the laws and regulations by which they put this Agreement into force, as well as copies of any other laws and regulations relating to preshipment inspection, when the WTO Agreement enters into force with respect to the Member concerned. No changes in the laws and regulations relating to preshipment inspection shall be enforced before such changes have been officially published. They shall be notified to the Secretariat immediately after their publication. The Secretariat shall inform the Members of the availability of this information.

Article 6
Review

At the end of the second year from the date of entry into force of the WTO Agreement and every three years thereafter, the Ministerial Conference shall review the provisions, implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof and experience gained in its operation. As a result of such review, the Ministerial Conference may amend the provisions of the Agreement.

Article 7
Consultation

Members shall consult with other Members upon request with respect to any matter affecting the operation of this Agreement. In such

ákvæði XXII. gr. GATT-samningsins frá 1994 um þennan samning eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála.

8. gr.
Lausn deilumála.

Ákvæði XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 gilda um deilumál sem koma upp milli aðila vegna reksturs þessa samnings eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála.

9. gr.
Lokaákvæði.

1. Aðilar skulu gera nauðsynlegar ráðstafanir vegna framkvæmdar þessa samnings.
2. Aðilar skulu sjá til þess að lög þeirra og reglur séu ekki andstæð ákvæðum þessa samnings.

cases, the provisions of Article XXII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, are applicable to this Agreement.

Article 8
Dispute Settlement

Any disputes among Members regarding the operation of this Agreement shall be subject to the provisions of Article XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

Article 9
Final Provisions

1. Members shall take the necessary measures for the implementation of the present Agreement.
2. Members shall ensure that their laws and regulations shall not be contrary to the provisions of this Agreement.

SAMNINGUR UM UPPRUNAREGLUR

Aðilar,

sem gera sér ljóst að ráðherrar samþykktu, hinn 20. september 1986, að markmið Úrúgvælotu marghliða viðskiptaviðræðnanna skyldi vera það að „auka frelsi í alþjóðaviðskiptum og efla þau“, „styrkja hlutverk GATT“ og „auka aðlögunarhæfni GATT-kerfisins að hinu síbreytilega alþjóðlega efnahagsumhverfi“,

sem æskja þess að vinna að markmiðum GATT-samningsins frá 1994,

sem viðurkenna að skýrar og áreiðanlegar upprunareglur og beiting þeirra auðvelda alþjóðlegt viðskiptaflæði,

sem æskja þess að tryggja að upprunareglurnar hindri ekki í sjálfu sér viðskipti að óþörfu,

sem æskja þess að tryggja að upprunareglurnar geri ekki að engu eða skerði réttindi aðila samkvæmt GATT-samningnum frá 1994,

sem viðurkenna að æskilegt er að lög, reglur og starfshættir séu gagnsæ hvað upprunareglur varðar,

sem æskja þess að tryggja að upprunareglur séu samdar og þeim beitt á gagnsæjan, áreiðanlegan og hlutlausan hátt og jafnframt af samkvæmni og óhlutdrægni,

sem viðurkenna að fyrir hendi þarf að vera viðræðuvettvangur og málsmeðferð sem stuðlar að skjótum, skilvirkum og sanngjörnum lausnum deilumála sem koma upp á grundvelli þessa samnings,

AGREEMENT ON RULES OF ORIGIN

Members,

Noting that Ministers on 20 September 1986 agreed that the Uruguay Round of Multilateral Trade Negotiations shall aim to "bring about further liberalization and expansion of world trade", "strengthen the role of GATT" and "increase the responsiveness of the GATT system to the evolving international economic environment";

Desiring to further the objectives of GATT 1994;

Recognizing that clear and predictable rules of origin and their application facilitate the flow of international trade;

Desiring to ensure that rules of origin themselves do not create unnecessary obstacles to trade;

Desiring to ensure that rules of origin do not nullify or impair the rights of Members under GATT 1994;

Recognizing that it is desirable to provide transparency of laws, regulations, and practices regarding rules of origin;

Desiring to ensure that rules of origin are prepared and applied in an impartial, transparent, predictable, consistent and neutral manner;

Recognizing the availability of a consultation mechanism and procedures for the speedy, effective and equitable resolution of disputes arising under this Agreement;

sem æskja þess að samhæfa og skýra upprunareglur,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

I. HLUTI
SKILGREININGAR OG GILDISSVIÐ

1. gr.
Upprunareglur.

1. Að því er varðar I.–IV. hluta þessa samnings merkja upprunareglur þau lög, reglur og stjórnsýsluákvarðanir er hafa almennt gildi og aðilar beita til að ákvarða upprunaland vöru, að því tilskildu að slíkar upprunareglur tengist ekki samningsbundnu eða óháðu viðskiptafyrirkomulagi sem leiðir til tollfríðinda umfram það sem gert er ráð fyrir við beitingu 1. mgr. I. gr. GATT-samningsins frá 1994.

2. Upprunareglur sem um getur í 1. mgr. skulu taka til allra upprunareglna sem eru notaðar í gerningum varðandi viðskiptastefnu sem veita ekki fríðindi, svo sem við beitingu: bestukjarameðferðar samkvæmt I., II., III., XI. og XIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, undirboðs- og jöfnunartolla samkvæmt VI. gr. GATT-samningsins frá 1994, verndarráðstafana samkvæmt XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994, krafna um upprunamerkingu samkvæmt IX. gr. GATT-samningsins frá 1994 og allra magntakmarkana eða tollkvóta sem leiða til mismununar. Þær skulu einnig taka til upprunareglna sem eru notaðar í sambandi við opinber innkaup og tölulegar upplýsingar um viðskipti.[58]

II. HLUTI
VERKLAGSREGLUR SEM GILDA UM BEITINGU UPPRUNAREGLNA

2. gr.
Verklagsreglur á aðlögunartímabilinu.

Aðilar skulu, uns vinnuáætluninni um samhæfingu upprunareglna sem er sett fram í IV. hluta er lokið, sjá til þess að:

a) þegar þeir gefa út stjórnsýsluákvarðanir er hafa almennt gildi séu kröfur sem ber að uppfylla vel skilgreindar, einkum:

   i) í tilvikum þar sem viðmiðuninni um breytingu á tollflokkun er beitt verður, í slíkri upprunareglu og undantekningum frá henni, að tilgreina nákvæmlega undirliði eða vöruliði tollnafnaskrárinnar sem reglan gildir um;

Desiring to harmonize and clarify rules of origin;

Hereby *agree* as follows:

PART I
DEFINITIONS AND COVERAGE

Article 1
Rules of Origin

1. For the purposes of Parts I to IV of this Agreement, rules of origin shall be defined as those laws, regulations and administrative determinations of general application applied by any Member to determine the country of origin of goods provided such rules of origin are not related to contractual or autonomous trade regimes leading to the granting of tariff preferences going beyond the application of paragraph 1 of Article I of GATT 1994.

2. Rules of origin referred to in paragraph 1 shall include all rules of origin used in non-preferential commercial policy instruments, such as in the application of: most-favoured-nation treatment under Articles I, II, III, XI and XIII of GATT 1994; anti-dumping and countervailing duties under Article VI of GATT 1994; safeguard measures under Article XIX of GATT 1994; origin marking requirements under Article IX of GATT 1994; and any discriminatory quantitative restrictions or tariff quotas. They shall also include rules of origin used for government procurement and trade statistics.[58]

PART II
DISCIPLINES TO GOVERN THE APPLICATION OF RULES OF ORIGIN

Article 2
Disciplines During the Transition Period

Until the work programme for the harmonization of rules of origin set out in Part IV is completed, Members shall ensure that:

(a) when they issue administrative determinations of general application, the requirements to be fulfilled are clearly defined. In particular:

   (i) in cases where the criterion of change of tariff classification is applied, such a rule of origin, and any exceptions to the rule, must clearly specify the subheadings or headings within the tariff nomenclature that are addressed by the rule;

ii) í tilvikum þar sem viðmiðuninni um hundraðshluta af verðmæti er beitt skal einnig tilgreina í upprunareglunum hvaða aðferð er notuð til að reikna þennan hundraðshluta;

iii) í tilvikum þar sem mælt er fyrir um notkun viðmiðunarinnar um framleiðslu- eða vinnsluaðferðir skal tilgreina nákvæmlega þá aðgerð sem veitir viðkomandi vöru uppruna;

b) þrátt fyrir ráðstöfun eða gerning varðandi viðskiptastefnu sem upprunareglur þeirra tengjast séu þær ekki notaðar sem tæki til að ná viðskiptamarkmiðum, beint eða óbeint;

c) upprunareglur hafi ekki í sjálfu sér áhrif sem takmarka, trufla eða raska alþjóðaviðskiptum. Þeir skulu ekki gera óeðlilega strangar kröfur eða krefjast þess að tilteknu skilyrði, sem tengist ekki framleiðslu eða vinnslu, sé fullnægt sem forsendu fyrir ákvörðun upprunalands. Hins vegar er heimilt að telja með kostnað, sem tengist ekki beint framleiðslu eða vinnslu, þegar beita á viðmiðuninni um hundraðshluta af verðmæti í samræmi við a-lið;

d) upprunareglur, sem þeir beita varðandi innflutning og útflutning, séu ekki strangari en upprunareglur sem þeir nota til að ákvarða hvort vara sé innlend og skulu ekki mismuna aðilum, óháð því hvaða tengsl eru á milli framleiðenda viðkomandi vöru[59];

e) upprunareglum þeirra sé beitt af samkvæmni, einsleitni, óhlutdrægni og sanngirni;

f) upprunareglur þeirra byggist á jákvæðum staðli. Upprunareglur sem tiltaka í hverju uppruni felst ekki (neikvæður staðall) eru heimilar sem liður í að skýra jákvæðan staðal eða, í einstökum tilvikum, þar sem jákvæð upprunaákvörðun er ekki nauðsynleg;

g) lög þeirra, reglur, dómsniðurstöður og stjórnsýsluúrskurðir, er hafa almennt gildi að því er varðar upprunareglur, séu birt eins og þau falli undir ákvæði 1. mgr. X. gr. GATT-samningsins frá 1994 og í samræmi við þau;

h) að fenginni beiðni frá útflytjanda, innflytjanda eða einstaklingi með réttmætar

(ii) in cases where the ad valorem percentage criterion is applied, the method for calculating this percentage shall also be indicated in the rules of origin;

(iii) in cases where the criterion of manufacturing or processing operation is prescribed, the operation that confers origin on the good concerned shall be precisely specified;

(b) notwithstanding the measure or instrument of commercial policy to which they are linked, their rules of origin are not used as instruments to pursue trade objectives directly or indirectly;

(c) rules of origin shall not themselves create restrictive, distorting, or disruptive effects on international trade. They shall not pose unduly strict requirements or require the fulfilment of a certain condition not related to manufacturing or processing, as a prerequisite for the determination of the country of origin. However, costs not directly related to manufacturing or processing may be included for the purposes of the application of an ad valorem percentage criterion consistent with subparagraph (a);

(d) the rules of origin that they apply to imports and exports are not more stringent than the rules of origin they apply to determine whether or not a good is domestic and shall not discriminate between other Members, irrespective of the affiliation of the manufacturers of the good concerned[59];

(e) their rules of origin are administered in a consistent, uniform, impartial and reasonable manner;

(f) their rules of origin are based on a positive standard. Rules of origin that state what does not confer origin (negative standard) are permissible as part of a clarification of a positive standard or in individual cases where a positive determination of origin is not necessary;

(g) their laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application relating to rules of origin are published as if they were subject to, and in accordance with, the provisions of paragraph 1 of Article X of GATT 1994;

(h) upon the request of an exporter, importer or any person with a justifiable

ástæður sé upprunamat þeirra á vöru ákveðið eins fljótt og unnt er og eigi síðar en 150 dögum[60] eftir að beiðni um slíkt mat kemur fram, að því tilskildu að öll nauðsynleg gögn hafi verið lögð fram. Beiðni um slíkt mat skal staðfest áður en viðskipti með viðkomandi vöru hefjast og hana er hægt að staðfesta hvenær sem er síðar. Matið skal gilda í þrjú ár að því tilskildu að staðreyndir og skilyrði, þar á meðal upprunareglurnar sem giltu við gerð þess, haldist sambærileg. Matið fellur úr gildi ef ákvörðun sem er andstæð því er tekin við endurskoðun eins og um getur í j-lið, að því tilskildu að hlutaðeigandi aðilum sé tilkynnt um það fyrirfram. Matið skal gert opinbert með fyrirvara um ákvæði k-liðar;

i) þegar þeir gera breytingar á upprunareglum eða setja nýjar upprunareglur séu slíkar breytingar ekki afturvirkar eins og skilgreint er í lögum þeirra eða reglum og hafi ekki áhrif á þau;

j) unnt sé að endurskoða þegar í stað, óháð yfirvaldinu sem tekur ákvörðunina, af dómstóli, gerðardómi eða stjórnsýsludómstóli eða með sérstakri málsmeðferð, allar stjórnsýsluaðgerðir sem þeir grípa til við ákvörðun uppruna og geta haft áhrif á breytingu eða afturköllun ákvörðunarinnar;

k) allar upplýsingar, sem eru í eðli sínu trúnaðarmál eða veittar sem trúnaðarmál vegna beitingar upprunareglna, séu meðhöndlaðar í fyllsta trúnaði af hlutaðeigandi yfirvöldum, sem mega ekki láta þær í té án sérstakrar heimildar þess einstaklings eða stjórnvalda sem veita upplýsingarnar, nema þess sé krafist að trúnaðarkvöðum sé aflétt í tengslum við málarekstur.

cause, assessments of the origin they would accord to a good are issued as soon as possible but no later than 150 days[60] after a request for such an assessment provided that all necessary elements have been submitted. Requests for such assessments shall be accepted before trade in the good concerned begins and may be accepted at any later point in time. Such assessments shall remain valid for three years provided that the facts and conditions, including the rules of origin, under which they have been made remain comparable. Provided that the parties concerned are informed in advance, such assessments will no longer be valid when a decision contrary to the assessment is made in a review as referred to in subparagraph (j). Such assessments shall be made publicly available subject to the provisions of subparagraph (k);

(i) when introducing changes to their rules of origin or new rules of origin, they shall not apply such changes retroactively as defined in, and without prejudice to, their laws or regulations;

(j) any administrative action which they take in relation to the determination of origin is reviewable promptly by judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the determination, which can effect the modification or reversal of the determination;

(k) all information that is by nature confidential or that is provided on a confidential basis for the purpose of the application of rules of origin is treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

3. gr.

Verklagsreglur að loknu aðlögunartímabilinu.

Með tilliti til þess markmiðs allra aðila að koma á samhæfðum upprunareglum, með vinnuáætlun um samhæfingu sem er sett fram í IV. hluta, skulu aðilar sjá til þess, enda hafi niðurstöðum samhæfingarvinnuáætlunarinnar verið hrundið í framkvæmd, að:

Article 3

Disciplines after the Transition Period

Taking into account the aim of all Members to achieve, as a result of the harmonization work programme set out in Part IV, the establishment of harmonized rules of origin, Members shall ensure, upon the implementation of the results of the harmonization work programme, that:

a) þeir beiti upprunareglum af óhlutdrægni á allan hátt eins og tilgreint er í 1. gr.;
b) samkvæmt upprunareglum þeirra sé land, sem ætlunin er að ákvarða sem upprunaland tiltekinnar vöru, annaðhvort landið þar sem varan er að öllu leyti fengin eða, þegar fleiri lönd en eitt hafa komið að framleiðslu vörunnar, landið þar sem síðast hafa verið gerðar á henni verulegar umbreytingar;
c) upprunareglur sem þeir nota um innflutning og útflutning séu ekki strangari en upprunareglur sem þeir nota til að ákvarða hvort vara sé innlend og þær mismuni ekki aðilum, óháð því hvaða tengsl eru á milli framleiðenda viðkomandi vöru;
d) upprunareglum þeirra sé beitt af samkvæmni, einsleitni, óhlutdrægni og sanngirni;
e) lög þeirra, reglur, dómsniðurstöður og stjórnsýsluúrskurðir, er hafa almennt gildi að því er varðar upprunareglur, séu birt eins og þau falli undir ákvæði 1. mgr. X. gr. GATT-samningsins frá 1994 og í samræmi við þau;
f) að fenginni beiðni frá útflytjanda, innflytjanda eða einstaklingi með réttmætar ástæður sé upprunamat þeirra á vöru ákveðið eins fljótt og unnt er, og eigi síðar en 150 dögum eftir að beiðni um slíkt mat kemur fram, að því tilskildu að öll nauðsynleg gögn hafi verið lögð fram. Beiðni um slíkt mat skal staðfest áður en viðskipti með viðeigandi vöru hefjast og hægt að staðfesta hana hvenær sem er síðar. Matið skal gilda í þrjú ár, að því tilskildu að staðreyndir og skilyrði, þar á meðal upprunareglurnar sem giltu við gerð þess, haldist sambærileg. Matið fellur úr gildi ef ákvörðun sem er andstæð því er tekin við endurskoðun eins og um getur í h-lið, að því tilskildu að hlutaðeigandi aðilum sé tilkynnt um það fyrirfram. Matið skal gert opinbert með fyrirvara um ákvæði i-liðar;
g) þegar þeir gera breytingar á upprunareglum eða setja nýjar upprunareglum séu slíkar breytingar ekki afturvirkar eins og

(a) they apply rules of origin equally for all purposes as set out in Article 1;
(b) under their rules of origin, the country to be determined as the origin of a particular good is either the country where the good has been wholly obtained or, when more than one country is concerned in the production of the good, the country where the last substantial transformation has been carried out;
(c) the rules of origin that they apply to imports and exports are not more stringent than the rules of origin they apply to determine whether or not a good is domestic and shall not discriminate between other Members, irrespective of the affiliation of the manufacturers of the good concerned;
(d) the rules of origin are administered in a consistent, uniform, impartial and reasonable manner;
(e) their laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application relating to rules of origin are published as if they were subject to, and in accordance with, the provisions of paragraph 1 of Article X of GATT 1994;
(f) upon the request of an exporter, importer or any person with a justifiable cause, assessments of the origin they would accord to a good are issued as soon as possible but no later than 150 days after a request for such an assessment provided that all necessary elements have been submitted. Requests for such assessments shall be accepted before trade in the good concerned begins and may be accepted at any later point in time. Such assessments shall remain valid for three years provided that the facts and conditions, including the rules of origin, under which they have been made remain comparable. Provided that the parties concerned are informed in advance, such assessments will no longer be valid when a decision contrary to the assessment is made in a review as referred to in subparagraph (h). Such assessments shall be made publicly available subject to the provisions of subparagraph (i);
(g) when introducing changes to their rules of origin or new rules of origin, they shall not apply such changes retroac-

skilgreint er í lögum þeirra eða reglum og hafi ekki áhrif á þau;

h) unnt sé að endurskoða þegar í stað, óháð yfirvaldinu sem tekur ákvörðunina, af dómstóli, gerðardómi eða stjórnsýsludómstóli eða með sérstakri málsmeðferð, allar stjórnsýsluaðgerðir sem þeir grípa til við ákvörðun uppruna og geta haft áhrif á breytingu eða afturköllun ákvörðunarinnar;

i) allar upplýsingar, sem eru í eðli sínu trúnaðarmál eða eru veittar sem trúnaðarmál vegna beitingar upprunareglna, séu meðhöndlaðar í fyllsta trúnaði af hlutaðeigandi yfirvöldum sem mega ekki láta þær í té án sérstakrar heimildar þess einstaklings eða stjórnvalda sem veita upplýsingarnar, nema þess sé krafist að trúnaðarkvöðum sé aflétt í tengslum við málarekstur.

III. HLUTI
MÁLSMEÐFERÐ VIÐ TILKYNNINGAR, ENDURSKOÐUN, VIÐRÆÐUR OG LAUSN DEILUMÁLA

4. gr.
Stofnanir.

1. Hér með er komið á fót nefnd um upprunareglur (í þessum samningi kölluð „nefndin“) sem er skipuð fulltrúum allra aðila. Nefndin velur sér formann og kemur saman eftir þörfum, þó ekki sjaldnar en einu sinni á ári, í þeim tilgangi að veita aðilum tækifæri til að eiga viðræður um málefni sem varða framkvæmd I., II., III. og IV. hluta eða til að stuðla að því að markmiðin sem eru sett fram í þessum hlutum náist og sinna öðrum skyldustörfum sem henni eru falin samkvæmt þessum samningi eða af vöruviðskiptaráðinu. Þegar það á við skal nefndin leita eftir upplýsingum og ráðgjöf frá tækninefndinni sem um getur í 2. mgr. um málefni er varða þennan samning. Nefndin getur einnig farið fram á að tækninefndin sinni öðrum störfum sem hún telur að stuðli að því að framangreind markmið þessa samnings náist. Aðalskrifstofa Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar skal veita nefndinni skrifstofuþjónustu.

2. Koma skal á fót tækninefnd um upprunareglur (í þessum samningi kölluð „tækninefndin“) á vegum tollasamvinnuráðsins eins og kveðið er á um í I. viðauka. Tækninefndin skal annast tækni-

tively as defined in, and without prejudice to, their laws or regulations;

(h) any administrative action which they take in relation to the determination of origin is reviewable promptly by judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the determination, which can effect the modification or reversal of the determination;

(i) all information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis for the purpose of the application of rules of origin is treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government providing such information, except to the extent that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

PART III
PROCEDURAL ARRANGEMENTS ON NOTIFICATION, REVIEW, CONSULTATION AND DISPUTE SETTLEMENT

Article 4
Institutions

1. There is hereby established a Committee on Rules of Origin (referred to in this Agreement as "the Committee") composed of the representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet as necessary, but not less than once a year, for the purpose of affording Members the opportunity to consult on matters relating to the operation of Parts I, II, III and IV or the furtherance of the objectives set out in these Parts and to carry out such other responsibilities assigned to it under this Agreement or by the Council for Trade in Goods. Where appropriate, the Committee shall request information and advice from the Technical Committee referred to in paragraph 2 on matters related to this Agreement. The Committee may also request such other work from the Technical Committee as it considers appropriate for the furtherance of the above-mentioned objectives of this Agreement. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.

2. There shall be established a Technical Committee on Rules of Origin (referred to in this Agreement as "the Technical Committee") under the auspices of the Customs Co-operation Coun-

vinnuna sem fjallað er um í IV. hluta og mælt er fyrir um í I. viðauka. Eftir því sem við á skal tækninefndin leita eftir upplýsingum og ráðgjöf frá nefndinni um málefni er varða þennan samning. Tækninefndin getur einnig farið fram á að nefndin sinni öðrum störfum sem hún telur að stuðli að því að framangreind markmið þessa samnings náist. Aðalskrifstofa tollasamvinnuráðsins skal veita tækninefndinni skrifstofuþjónustu.

cil (CCC) as set out in Annex I. The Technical Committee shall carry out the technical work called for in Part IV and prescribed in Annex I. Where appropriate, the Technical Committee shall request information and advice from the Committee on matters related to this Agreement. The Technical Committee may also request such other work from the Committee as it considers appropriate for the furtherance of the above-mentioned objectives of the Agreement. The CCC Secretariat shall act as the secretariat to the Technical Committee.

5. gr.

Upplýsingar og málsmeðferð við breytingar og setningu nýrra upprunareglna.

1. Hver aðili um sig skal láta aðalskrifstofunni í té, innan 90 daga frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, upprunareglur sínar, dómsniðurstöður og stjórnsýsluúrskurði, er hafa almennt gildi að því er varðar upprunareglur, sem eru í gildi á þeim degi. Hafi upprunaregla ekki verið látin í té, vegna misgánings, skal hlutaðeigandi aðili senda hana strax og það er ljóst. Aðalskrifstofan skal dreifa til aðila upplýsingaskrám sem henni hafa borist og liggja frammi hjá henni.

2. Á tímabilinu sem um getur í 2. gr. skulu aðilar sem gera breytingar, aðrar en lágmarksbreytingar, á upprunareglum sínum eða setja nýjar upprunareglur sem skulu, að því er þessa grein varðar, taka til upprunareglna sem um getur í 1. mgr. og hafa ekki verið sendar aðalskrifstofunni, birta auglýsingu þess efnis eigi síðar en 60 dögum fyrir gildistöku breyttrar eða nýrrar reglu með þeim hætti að hagsmunaaðilum sé gert kleift að kynna sér fyrirætlun um að breyta upprunareglunni eða setja nýja upprunareglu, nema um sérstakar aðstæður sé að ræða eða hætta sé á að þær komi upp hjá aðila. Í þessum undantekningartilvikum skal aðilinn birta hina breyttu eða nýju reglu eins fljótt og unnt er.

Article 5

Information and Procedures for Modification and Introduction of New Rules of Origin

1. Each Member shall provide to the Secretariat, within 90 days after the date of entry into force of the WTO Agreement for it, its rules of origin, judicial decisions, and administrative rulings of general application relating to rules of origin in effect on that date. If by inadvertence a rule of origin has not been provided, the Member concerned shall provide it immediately after this fact becomes known. Lists of information received and available with the Secretariat shall be circulated to the Members by the Secretariat.

2. During the period referred to in Article 2, Members introducing modifications, other than *de minimis* modifications, to their rules of origin or introducing new rules of origin, which, for the purpose of this Article, shall include any rule of origin referred to in paragraph 1 and not provided to the Secretariat, shall publish a notice to that effect at least 60 days before the entry into force of the modified or new rule in such a manner as to enable interested parties to become acquainted with the intention to modify a rule of origin or to introduce a new rule of origin, unless exceptional circumstances arise or threaten to arise for a Member. In these exceptional cases, the Member shall publish the modified or new rule as soon as possible.

6. gr.

Endurskoðun.

1. Nefndin skal endurskoða framkvæmd og rekstur II. og III. hluta þessa samnings ár hvert með tilliti til markmiða hans. Nefndin skal árlega tilkynna vöruviðskiptaráðinu um þróun mála á því tímabili sem endurskoðunin stendur yfir.

2. Nefndin skal endurskoða ákvæði I., II. og III. hluta og gera tillögur um breytingar eftir því

Article 6

Review

1. The Committee shall review annually the implementation and operation of Parts II and III of this Agreement having regard to its objectives. The Committee shall annually inform the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

2. The Committee shall review the provisions of Parts I, II and III and propose amendments as

sem með þarf með tilliti til niðurstaðna vinnuáætlunarinnar um samhæfingu.
3. Nefndin skal, í samvinnu við tækninefndina, koma á fyrirkomulagi þar sem tillit er tekið til niðurstaðna vinnuáætlunarinnar um samhæfingu og leggja fram tillögur um breytingar, að teknu tilliti til þeirra markmiða og meginreglna sem mælt er fyrir um í 9. gr. Þetta getur náð til tilvika þar sem þörf er á að gera reglurnar skilvirkari eða uppfæra þær með tilliti til nýs framleiðsluferlis sem á rætur að rekja til tæknibreytinga.

7. gr.
Viðræður.

Ákvæði XXII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála, skulu gilda um þennan samning.

8. gr.
Lausn deilumála.

Ákvæði XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála, skulu gilda um þennan samning.

IV. HLUTI
SAMHÆFING UPPRUNAREGLNA

9. gr.
Markmið og meginreglur.

1. Með það að markmiði að samhæfa upprunareglur og, meðal annars, að skapa meira öryggi á sviði heimsviðskipta skal ráðherrastefnan hrinda í framkvæmd vinnuáætluninni, sem er sett fram hér á eftir, í samvinnu við tollasamvinnuráðið á grundvelli eftirfarandi meginreglna:

a) upprunareglum skal beitt af óhlutdrægni á allan hátt eins og tilgreint er í 1. gr.;
b) samkvæmt upprunareglum skal land, sem ætlunin er að ákvarða sem upprunaland tiltekinnar vöru, vera annaðhvort landið þar sem varan er að öllu leyti fengin eða, þegar fleiri lönd en eitt hafa komið að framleiðslu vörunnar, landið þar sem síðast hafa verið gerðar á henni verulegar umbreytingar;
c) upprunareglur eiga að vera hlutlægar, skiljanlegar og áreiðanlegar;
d) þrátt fyrir ráðstöfun eða gerning sem upprunareglur tengjast skal ekki nota þær

necessary to reflect the results of the harmonization work programme.
3. The Committee, in cooperation with the Technical Committee, shall set up a mechanism to consider and propose amendments to the results of the harmonization work programme, taking into account the objectives and principles set out in Article 9. This may include instances where the rules need to be made more operational or need to be updated to take into account new production processes as affected by any technological change.

Article 7
Consultation

The provisions of Article XXII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, are applicable to this Agreement.

Article 8
Dispute Settlement

The provisions of Article XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding, are applicable to this Agreement.

PART IV
HARMONIZATION OF RULES OF ORIGIN

Article 9
Objectives and Principles

1. With the objectives of harmonizing rules of origin and, *inter alia*, providing more certainty in the conduct of world trade, the Ministerial Conference shall undertake the work programme set out below in conjunction with the CCC, on the basis of the following principles:

(a) rules of origin should be applied equally for all purposes as set out in Article 1;
(b) rules of origin should provide for the country to be determined as the origin of a particular good to be either the country where the good has been wholly obtained or, when more than one country is concerned in the production of the good, the country where the last substantial transformation has been carried out;
(c) rules of origin should be objective, understandable and predictable;
(d) notwithstanding the measure or instrument to which they may be linked, rules

sem tæki til að ná viðskiptamarkmiðum beint eða óbeint. Þær skulu ekki í sjálfu sér hafa áhrif sem takmarka, trufla eða raska alþjóðaviðskiptum. Með þeim skal ekki gera óeðlilega strangar kröfur eða krefjast þess að tilteknu skilyrði sem tengist ekki framleiðslu eða vinnslu sé fullnægt sem forsendu fyrir ákvörðun upprunalands. Hins vegar er heimilt að telja með kostnað sem tengist ekki beint framleiðslu eða vinnslu þegar beita á viðmiðuninni um hundraðshluta af verðmæti;

e) upprunareglum skal beita af samkvæmni, einsleitni, óhlutdrægni og sanngirni;

f) upprunareglur skulu vera samræmdar innbyrðis;

g) upprunareglur skulu byggjast á jákvæðum staðli. Neikvæða staðla má nota til að skýra jákvæðan staðal.

Vinnuáætlun.

2. a) Hrinda skal vinnuáætluninni í framkvæmd eins fljótt eftir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og unnt er og skal henni lokið innan þriggja ára frá því að vinnan hefst.

b) Nefndin og tækninefndin, sem kveðið er á um í 4. gr., eru réttu aðilarnir til að annast það verk.

c) Til að tryggja að nákvæmar upplýsingar fáist frá tollasamvinnuráðinu skal nefndin fara fram á það við tækninefndina að hún leggi fram túlkun sína og álit í tengslum við þá vinnu sem er lýst hér á eftir á grundvelli meginreglnanna sem fram koma í 1. mgr. Til að tryggja að vinnuáætluninni um samhæfingu verði lokið tímanlega skal sú vinna fara fram á grundvelli framleiðslusviða eins og þeir birtast í köflum og flokkum samræmdu tollskrárinnar.

i) *Vara að öllu leyti fengin og lágmarksaðgerðir eða aðvinnsla.*
Tækninefndin skal semja samhæfðar skilgreiningar á:

- vörum sem verða taldar að öllu leyti fengnar í einu landi. Þessi vinna skal útfærð eins nákvæmlega og unnt er;

of origin should not be used as instruments to pursue trade objectives directly or indirectly. They should not themselves create restrictive, distorting or disruptive effects on international trade. They should not pose unduly strict requirements or require the fulfilment of a certain condition not relating to manufacturing or processing as a prerequisite for the determination of the country of origin. However, costs not directly related to manufacturing or processing may be included for purposes of the application of an ad valorem percentage criterion;

(e) rules of origin should be administrable in a consistent, uniform, impartial and reasonable manner;

(f) rules of origin should be coherent;

(g) rules of origin should be based on a positive standard. Negative standards may be used to clarify a positive standard.

Work Programme

2. (a) The work programme shall be initiated as soon after the entry into force of the WTO Agreement as possible and will be completed within three years of initiation.

(b) The Committee and the Technical Committee provided for in Article 4 shall be the appropriate bodies to conduct this work.

(c) To provide for detailed input by the CCC, the Committee shall request the Technical Committee to provide its interpretations and opinions resulting from the work described below on the basis of the principles listed in paragraph 1. To ensure timely completion of the work programme for harmonization, such work shall be conducted on a product sector basis, as represented by various chapters or sections of the Harmonized System (HS) nomenclature.

(i) *Wholly Obtained and Minimal Operations or Processes*
The Technical Committee shall develop harmonized definitions of:

- the goods that are to be considered as being wholly obtained in one country. This work shall be as detailed as possible;

- lágmarksaðgerðum eða aðvinnslu sem hefur ekki áhrif á uppruna vöru í sjálfu sér.
  Árangur þessarar vinnu skal lagður fyrir nefndina innan þriggja mánaða frá því að beiðnin frá henni berst.

ii) *Verulegar umbreytingar. - Breyting á tollflokkun.*

- Tækninefndin skal athuga og útfæra nánar, á grundvelli viðmiðunarinnar um verulega umbreytingu, breytingar á undirlið eða vörulið við samningu upprunareglna fyrir tilteknar framleiðsluvörur eða framleiðslusvið og, ef við á, lágmarksbreytingu í tollskránni sem uppfyllir þessa viðmiðun.

- Tækninefndin skal sundurliða þessa vinnu eftir vörum, á grundvelli kafla eða flokka samræmdu tollskrárinnar, og leggja fyrir nefndina niðurstöður vinnu sinnar að minnsta kosti ársfjórðungslega. Tækninefndin skal ljúka framangreindri vinnu innan eins árs og þriggja mánaða frá því að beiðni berst frá nefndinni.

iii) *Verulegar umbreytingar. - Viðbótarviðmiðanir.*
Þegar vinna skv. ii-lið hefur farið fram fyrir hvert framleiðslusvið eða vörutegund þar sem ekki er hægt að skera úr um það með notkun samræmdu tollskrárinnar einnar sér að um verulega umbreytingu sé að ræða:

- skal tækninefndin meta og útfæra nánar, á grundvelli viðmiðunarinnar um verulega umbreytingu, notkun annarra viðmiðana, til viðbótar eða sérstaklega, þar á meðal viðmiðun um hundraðshluta af verðmæti[61] og/eða framleiðslu- eða aðvinnsluaðgerðir,[62] við mótun upprunareglna fyrir tilteknar framleiðsluvörur eða framleiðslusvið;
- getur tækninefndin rökstutt tillögur sínar;
- skal tækninefndin sundurliða þessa vinnu eftir vöru að teknu tilliti til kafla eða flokka samræmdu tollskrár-

- minimal operations or processes that do not by themselves confer origin to a good.
  The results of this work shall be submitted to the Committee within three months of receipt of the request from the Committee.

(ii) *Substantial Transformation - Change in Tariff Classification*

- The Technical Committee shall consider and elaborate upon, on the basis of the criterion of substantial transformation, the use of change in tariff subheading or heading when developing rules of origin for particular products or a product sector and, if appropriate, the minimum change within the nomenclature that meets this criterion.

- The Technical Committee shall divide the above work on a product basis taking into account the chapters or sections of the HS nomenclature, so as to submit results of its work to the Committee at least on a quarterly basis. The Technical Committee shall complete the above work within one year and three months from receipt of the request of the Committee.

(iii) *Substantial Transformation - Supplementary Criteria*
Upon completion of the work under subparagraph (ii) for each product sector or individual product category where the exclusive use of the HS nomenclature does not allow for the expression of substantial transformation, the Technical Committee:

- shall consider and elaborate upon, on the basis of the criterion of substantial transformation, the use, in a supplementary or exclusive manner, of other requirements, including ad valorem percentages[61] and/or manufacturing or processing operations[62], when developing rules of origin for particular products or a product sector;
- may provide explanations for its proposals;
- shall divide the above work on a product basis taking into account the chapters or sections of the HS nom-

innar og leggja fyrir nefndina niðurstöður vinnu sinnar að minnsta kosti ársfjórðungslega. Tækninefndin skal ljúka framangreindri vinnu innan tveggja ára og þriggja mánaða frá því að beiðni berst frá nefndinni.

Hlutverk nefndarinnar.

3. Á grundvelli meginreglnanna sem koma fram í 1. mgr.:

a) skal nefndin athuga túlkun og álit tækninefndarinnar reglulega í samræmi við þau tímamörk sem kveðið er á um í i-, ii- og iii-lið c-liðar 2. mgr. með það fyrir augum að samþykkja slíka túlkun og álit. Nefndinni er heimilt að óska eftir því við tækninefndina að hún betrumbæti eða útfæri nánar vinnu sína og/eða móti nýjar aðferðir. Til að létta undir með tækninefndinni ber nefndinni að rökstyðja beiðni sína um frekari úrvinnslu og, eftir því sem við á, koma með tillögur að öðrum aðferðum;

b) þegar allri vinnu skv. i-, ii- og iii-lið c-liðar 2. mgr. er lokið skal nefndin meta niðurstöðurnar í ljósi heildarsamhengis þeirra.

Niðurstöður vinnuáætlunarinnar um samhæfingu og síðari vinna.

4. Ráðherrastefnan skal setja fram niðurstöður vinnuáætlunarinnar um samhæfingu í viðauka sem óaðskiljanlegan hluta þessa samnings.[63] Ráðherrastefnan skal ákveða tímamörk fyrir gildistöku þessa viðauka.

I. VIÐAUKI
TÆKNINEFND UM UPPRUNAREGLUR

Skyldur.

1. Tækninefndin skal gegna eftirfarandi föstum skyldustörfum:

a) að beiðni aðila að tækninefndinni, að rannsaka sérstök tæknileg vandamál sem koma upp við framkvæmd upprunareglna aðila frá degi til dags og veita ráðgefandi álit um viðeigandi lausnir á grundvelli þeirra staðreynda sem liggja fyrir;

enclature, so as to submit results of its work to the Committee at least on a quarterly basis. The Technical Committee shall complete the above work within two years and three months of receipt of the request from the Committee.

Role of the Committee

3. On the basis of the principles listed in paragraph 1:

(a) the Committee shall consider the interpretations and opinions of the Technical Committee periodically in accordance with the time-frames provided in subparagraphs (i), (ii) and (iii) of paragraph 2(c) with a view to endorsing such interpretations and opinions. The Committee may request the Technical Committee to refine or elaborate its work and/or to develop new approaches. To assist the Technical Committee, the Committee should provide its reasons for requests for additional work and, as appropriate, suggest alternative approaches;

(b) upon completion of all the work identified in subparagraphs (i), (ii) and (iii) of paragraph 2(c), the Committee shall consider the results in terms of their overall coherence.

Results of the Harmonization Work Programme and Subsequent Work

4. The Ministerial Conference shall establish the results of the harmonization work programme in an annex as an integral part of this Agreement.[63] The Ministerial Conference shall establish a time-frame for the entry into force of this annex.

ANNEX I
TECHNICAL COMMITTEE ON RULES OF ORIGIN

Responsibilities

1. The ongoing responsibilities of the Technical Committee shall include the following:

(a) at the request of any member of the Technical Committee, to examine specific technical problems arising in the day-to-day administration of the rules of origin of Members and to give advisory opinions on appropriate solutions based upon the facts presented;

b) að veita upplýsingar og ráðgjöf um málefni er varða upprunaákvörðun vöru að beiðni aðila eða nefndarinnar;

c) að semja og dreifa reglulega skýrslum um tæknileg atriði er varða rekstur og stöðu þessa samnings; og
d) að endurskoða árlega tæknileg atriði er varða framkvæmd og rekstur II. og III. hluta.

2. Tækninefndin skal sinna öðrum skyldustörfum eftir því sem nefndin óskar eftir.

3. Tækninefndin skal leitast við að ljúka störfum sínum að sérstökum málefnum, einkum þeim sem aðilar eða nefndin vísa til hennar, með skjótum hætti eftir því sem unnt er.

Fulltrúaseta.

4. Sérhver aðili skal eiga rétt á að eiga fulltrúa í tækninefndinni. Hverjum aðila um sig er heimilt að tilnefna einn fulltrúa og einn eða fleiri varamenn til setu í tækninefndinni. Aðili, sem á fulltrúa í nefndinni eins og hér er gert ráð fyrir, er hér á eftir nefndur „aðili“ í tækninefndinni. Fulltrúum aðila í tækninefndinni er heimilt að njóta aðstoðar ráðgjafa á fundum tækninefndarinnar. Starfsfólk aðalskrifstofu Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar getur einnig sótt slíka fundi sem áheyrnarfulltrúar.

5. Aðilum að tollasamvinnuráðinu, sem eru ekki aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, er heimilt að hafa einn fulltrúa og einn eða fleiri varamenn á fundum tækninefndarinnar. Þessir fulltrúar skulu sækja fundi tækninefndarinnar sem áheyrnarfulltrúar.
6. Með fyrirvara um samþykki formanns tækninefndarinnar er aðalframkvæmdastjóra tollasamvinnuráðsins (í þessum viðauka nefndur „aðalframkvæmdastjórinn“) heimilt að bjóða fulltrúum stjórnvalda sem eru hvorki aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni né tollasamvinnuráðinu og fulltrúum alþjóðlegra milliríkja- og viðskiptastofnana að sækja fundi tækninefndarinnar sem áheyrnarfulltrúar.
7. Tilnefningar fulltrúa, varamanna og ráðgjafa til setu á fundum tækninefndarinnar skal leggja fyrir aðalframkvæmdastjórann.

Fundir.

8. Tækninefndin skal koma saman eftir þörfum, þó eigi sjaldnar en einu sinni á ári.

(b) to furnish information and advice on any matters concerning the origin determination of goods as may be requested by any Member or the Committee;
(c) to prepare and circulate periodic reports on the technical aspects of the operation and status of this Agreement; and
(d) to review annually the technical aspects of the implementation and operation of Parts II and III.

2. The Technical Committee shall exercise such other responsibilities as the Committee may request of it.
3. The Technical Committee shall attempt to conclude its work on specific matters, especially those referred to it by Members or the Committee, in a reasonably short period of time.

Representation

4. Each Member shall have the right to be represented on the Technical Committee. Each Member may nominate one delegate and one or more alternates to be its representatives on the Technical Committee. Such a Member so represented on the Technical Committee is hereinafter referred to as a "member" of the Technical Committee. Representatives of members of the Technical Committee may be assisted by advisers at meetings of the Technical Committee. The WTO Secretariat may also attend such meetings with observer status.
5. Members of the CCC which are not Members of the WTO may be represented at meetings of the Technical Committee by one delegate and one or more alternates. Such representatives shall attend meetings of the Technical Committee as observers.
6. Subject to the approval of the Chairman of the Technical Committee, the Secretary-General of the CCC (referred to in this Annex as "the Secretary-General") may invite representatives of governments which are neither Members of the WTO nor members of the CCC and representatives of international governmental and trade organizations to attend meetings of the Technical Committee as observers.
7. Nominations of delegates, alternates and advisers to meetings of the Technical Committee shall be made to the Secretary-General.

Meetings

8. The Technical Committee shall meet as necessary, but not less than once a year.

Málsmeðferð.

9. Tækninefndin velur sér formann og setur sér reglur um málsmeðferð.

II. VIÐAUKI
SAMEIGINLEG YFIRLÝSING UM UPPRUNAREGLUR SEM VEITA FRÍÐINDI

1. Þar eð aðilar viðurkenna að sumir þeirra beita upprunareglum sem veita fríðindi, aðskildar frá reglum sem veita ekki fríðindi, koma þeir sér hér með saman um eftirfarandi.

2. Að því er þessa sameiginlegu yfirlýsingu varðar skulu upprunareglur sem veita fríðindi merkja þau lög, reglur og stjórnsýsluákvarðanir er hafa almennt gildi og aðilar beita til að ákvarða hvort vörur fullnægi kröfum um fríðindameðferð samkvæmt samningsbundnu eða óháðu viðskiptafyrirkomulagi sem leiðir til tollfríðinda umfram það sem gert er ráð fyrir við beitingu 1. mgr. I. gr. GATT-samningsins frá 1994.

3. Aðilar *koma sér saman um* að sjá til þess að:

a) þegar þeir gefa út stjórnsýsluákvarðanir er hafa almennt gildi séu kröfur sem ber að uppfylla vel skilgreindar, einkum:

i) í tilvikum þar sem viðmiðuninni um breytingu á tollflokkun er beitt verði, í slíkri upprunareglu sem veitir fríðindi og undantekningum frá henni, að tilgreina nákvæmlega undirliði eða vöruliði tollnafnaskrárinnar sem reglan gildir um;

ii) í tilvikum þar sem viðmiðuninni um hundraðshluta af verðmæti er beitt skal einnig tilgreina, í upprunareglunum sem veita fríðindi, hvaða aðferð er notuð til að reikna þennan hundraðshluta;

iii) í tilvikum þar sem mælt er fyrir um notkun framleiðslu- eða vinnsluaðferða skal tilgreina nákvæmlega þær aðferðir sem veita viðkomandi vöru fríðindauppruna;

b) upprunareglur þeirra sem veita fríðindi byggist á jákvæðum staðli. Upprunareglur sem veita fríðindi, sem tiltaka hvað veitir ekki fríðindauppruna (neikvæður staðall), eru heimilar sem liður í að skýra jákvæðan staðal eða, í einstökum tilvikum, þar sem jákvæð ákvörðun um fríðindauppruna er ekki nauðsynleg;

Procedures

9. The Technical Committee shall elect its own Chairman and shall establish its own procedures.

ANNEX II
COMMON DECLARATION WITH REGARD TO PREFERENTIAL RULES OF ORIGIN

1. Recognizing that some Members apply preferential rules of origin, distinct from non-preferential rules of origin, the Members hereby *agree* as follows.

2. For the purposes of this Common Declaration, preferential rules of origin shall be defined as those laws, regulations and administrative determinations of general application applied by any Member to determine whether goods qualify for preferential treatment under contractual or autonomous trade regimes leading to the granting of tariff preferences going beyond the application of paragraph 1 of Article I of GATT 1994.

3. The Members *agree* to ensure that:

(a) when they issue administrative determinations of general application, the requirements to be fulfilled are clearly defined. In particular:

(i) in cases where the criterion of change of tariff classification is applied, such a preferential rule of origin, and any exceptions to the rule, must clearly specify the subheadings or headings within the tariff nomenclature that are addressed by the rule;

(ii) in cases where the ad valorem percentage criterion is applied, the method for calculating this percentage shall also be indicated in the preferential rules of origin;

(iii) in cases where the criterion of manufacturing or processing operation is prescribed, the operation that confers preferential origin shall be precisely specified;

(b) their preferential rules of origin are based on a positive standard. Preferential rules of origin that state what does not confer preferential origin (negative standard) are permissible as part of a clarification of a positive standard or in individual cases where a positive determination of preferential origin is not necessary;

c) lög þeirra, reglur, dómsniðurstöður og stjórnsýsluúrskurðir, er hafa almennt gildi að því er varðar upprunareglur sem veita fríðindi, séu birt eins og þau falli undir ákvæði 1. mgr. X. gr. GATT-samningsins frá 1994 og í samræmi við þau;

d) að fenginni beiðni frá útflytjanda, innflytjanda eða einstaklingi með réttmætar ástæður sé mat þeirra á fríðindauppruna vöru ákveðið eins fljótt og unnt er og eigi síðar en 150 dögum[64] eftir að beiðni um slíkt mat kemur fram, að því tilskildu að öll nauðsynleg gögn hafi verið lögð fram. Beiðni um slíkt mat skal staðfest áður en viðskipti með viðkomandi vöru hefjast og hana er hægt að staðfesta hvenær sem er síðar. Matið skal gilda í þrjú ár að því tilskildu að staðreyndir og skilyrði, þar á meðal upprunareglurnar um fríðindi sem giltu við gerð þess, haldist sambærileg. Matið fellur úr gildi ef ákvörðun, sem er andstæð því, er tekin við endurskoðun eins og um getur í f-lið, að því tilskildu að hlutaðeigandi aðilum sé tilkynnt um það fyrirfram. Matið skal gert opinbert með fyrirvara um ákvæði g-liðar;

e) þegar þeir gera breytingar á reglum um fríðindauppruna eða setja nýjar reglur um fríðindauppruna, séu slíkar breytingar ekki afturvirkar eins og skilgreint er í lögum þeirra eða reglum og hafi ekki áhrif á þau;

f) unnt sé að endurskoða þegar í stað, óháð yfirvaldinu sem tekur ákvörðunina, af dómstóli, gerðardómi eða stjórnsýsludómstóli eða með sérstakri málsmeðferð, allar stjórnsýsluaðgerðir sem þeir grípa til við ákvörðun fríðindauppruna og geta haft áhrif á breytingu eða afturköllun ákvörðunarinnar;

g) allar upplýsingar, sem eru í eðli sínu trúnaðarmál eða eru veittar sem trúnaðarmál vegna beitingar reglna um fríðindauppruna, séu meðhöndlaðar í fyllsta trúnaði af hlutaðeigandi yfirvöldum, sem mega ekki láta þær í té án sérstakrar heimildar þess einstaklings eða stjórnvalda sem veita upplýsingarnar, nema

(c) their laws, regulations, judicial decisions and administrative rulings of general application relating to preferential rules of origin are published as if they were subject to, and in accordance with, the provisions of paragraph 1 of Article X of GATT 1994;

(d) upon request of an exporter, importer or any person with a justifiable cause, assessments of the preferential origin they would accord to a good are issued as soon as possible but no later than 150 days[64] after a request for such an assessment provided that all necessary elements have been submitted. Requests for such assessments shall be accepted before trade in the good concerned begins and may be accepted at any later point in time. Such assessments shall remain valid for three years provided that the facts and conditions, including the preferential rules of origin, under which they have been made remain comparable. Provided that the parties concerned are informed in advance, such assessments will no longer be valid when a decision contrary to the assessment is made in a review as referred to in subparagraph (f). Such assessments shall be made publicly available subject to the provisions of subparagraph (g);

(e) when introducing changes to their preferential rules of origin or new preferential rules of origin, they shall not apply such changes retroactively as defined in, and without prejudice to, their laws or regulations;

(f) any administrative action which they take in relation to the determination of preferential origin is reviewable promptly by judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures, independent of the authority issuing the determination, which can effect the modification or reversal of the determination;

(g) all information that is by nature confidential or that is provided on a confidential basis for the purpose of the application of preferential rules of origin is treated as strictly confidential by the authorities concerned, which shall not disclose it without the specific permission of the person or government

þess sé krafist að trúnaðarkvöðum sé aflétt í tengslum við málarekstur.

4. Aðilar *koma sér saman um* að leggja þegar í stað fyrir aðalskrifstofuna reglur sínar um fríðindauppruna, að meðtalinni skrá yfir fríðindaráðstafanir sem þær gilda um, dómsniðurstöður og stjórnsýsluúrskurði er hafa almennt gildi og varða upprunareglur þeirra sem veita fríðindi sem eru í gildi þann dag sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi hjá hlutaðeigandi aðila. Enn fremur koma aðilar sér saman um að koma á framfæri við aðalskrifstofuna, eins fljótt og unnt er, upplýsingum um allar breytingar sem þeir gera á upprunareglum sínum sem veita fríðindi eða nýjar reglur um fríðindauppruna. Aðalskrifstofan skal dreifa til aðila upplýsingaskrám sem henni berast og liggja frammi þar.

providing such information, except to the extent that it may be required to be disclosed in the context of judicial proceedings.

4. Members *agree* to provide to the Secretariat promptly their preferential rules of origin, including a listing of the preferential arrangements to which they apply, judicial decisions, and administrative rulings of general application relating to their preferential rules of origin in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement for the Member concerned. Furthermore, Members agree to provide any modifications to their preferential rules of origin or new preferential rules of origin as soon as possible to the Secretariat. Lists of information received and available with the Secretariat shall be circulated to the Members by the Secretariat.

SAMNINGUR UM MÁLSMEÐFERÐ VIÐ VEITINGU INNFLUTNINGSLEYFA

Aðilar,

sem hafa hliðsjón af marghliða viðskiptaviðræðunum,

sem æskja þess að vinna að markmiðum GATT-samningsins frá 1994,

sem taka tillit til sérstakra viðskiptalegra, þróunarlegra og fjárhagslegra þarfa aðila sem eru þróunarlönd (hér eftir nefnd „þróunaraðildarlönd“),

sem viðurkenna að sjálfkrafa veiting innflutningsleyfa geti verið gagnleg í vissum tilgangi en ekki ætti að beita henni til að takmarka viðskipti,

sem viðurkenna að heimilt er að nota veitingu innflutningsleyfa til að stjórna ráðstöfunum eins og þeim sem samþykktar eru samkvæmt ákvæðum GATT-samningsins frá 1994,

sem viðurkenna ákvæði GATT-samningsins frá 1994 sem gilda um málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa,

sem æskja þess að tryggja að málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa verði ekki notuð með þeim hætti að andstætt sé meginreglum og skuldbindingum GATT-samningsins frá 1994,

sem viðurkenna að unnt væri að hindra alþjóðaviðskipti með því að beita málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa með óviðeigandi hætti,

sem eru sannfærðir um að framkvæmd við veitingu innflutningsleyfa, einkum þeirra sem eru ekki veitt sjálfkrafa, skuli vera gagnsæ og fyrirsjáanleg,

AGREEMENT ON IMPORT LICENSING PROCEDURES

Members,

Having regard to the Multilateral Trade Negotiations;

Desiring to further the objectives of GATT 1994;

Taking into account the particular trade, development and financial needs of developing country Members;

Recognizing the usefulness of automatic import licensing for certain purposes and that such licensing should not be used to restrict trade;

Recognizing that import licensing may be employed to administer measures such as those adopted pursuant to the relevant provisions of GATT 1994;

Recognizing the provisions of GATT 1994 as they apply to import licensing procedures;

Desiring to ensure that import licensing procedures are not utilized in a manner contrary to the principles and obligations of GATT 1994;

Recognizing that the flow of international trade could be impeded by the inappropriate use of import licensing procedures;

Convinced that import licensing, particularly non-automatic import licensing, should be implemented in a transparent and predictable manner;

sem viðurkenna að málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa sem ekki eru veitt sjálfkrafa eigi ekki að íþyngja stjórnsýslunni meira en nauðsynlegt er til að geta stjórnað viðkomandi ráðstöfunum,

sem æskja þess að einfalda þá stjórnsýslumeðferð og þá starfshætti sem tíðkast í alþjóðaviðskiptum og gera þá gagnsærri og tryggja réttláta og sanngjarna beitingu og stjórnun slíkrar málsmeðferðar og slíkra starfshátta,

sem æskja þess að skapa vettvang fyrir viðræður og leysa deilumál sem kunna að koma upp í tengslum við þennan samning með skjótum, skilvirkum og sanngjörnum hætti,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. gr.
Almenn ákvæði.

1. Í þessum samningi er veiting innflutningsleyfa skilgreind sem stjórnsýslumeðferð[65] sem notuð er við stjórn veitingakerfis innflutningsleyfa þar sem gert er að skilyrði fyrir innflutningi til tollsvæðis aðila sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili“) að umsókn eða önnur skjöl (önnur en krafist er vegna tollafgreiðslu) séu lögð fram hjá hlutaðeigandi stjórnsýslustofnun.

2. Aðilar skulu sjá til þess að stjórnsýslumeðferð sem notuð er til að hrinda veitingakerfi innflutningsleyfa í framkvæmd sé í samræmi við viðkomandi ákvæði GATT-samningsins frá 1994, að meðtöldum viðaukum og bókunum við hann, eins og þau eru túlkuð í þessum samningi, með það í huga að koma í veg fyrir röskun á viðskiptum sem gæti leitt af óviðeigandi beitingu þessarar málsmeðferðar, að teknu tilliti til þeirrar efnahagsþróunar sem stefnt er að og fjárhagslegra og viðskiptalegra þarfa þróunaraðildarlanda.[66]

3. Reglum um málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa skal beitt hlutlaust og þær framkvæmdar á réttlátan og sanngjarnan hátt.

4. a) Reglur og allar upplýsingar um málsmeðferð við umsókn um innflutningsleyfi, þar með taldar upplýsingar um rétt einstaklinga, fyrirtækja og stofnana til að leggja fram slíkar umsóknir, um stjórnsýslustofnanir sem ber að snúa sér til og skrár yfir vörur sem eru háðar kröfu um leyfi skulu birtar í heimildum sem tilkynnt er um til nefndarinnar um veitingu innflutningsleyfa sem kveðið er á um í 4. gr. (í þessum samningi kölluð „nefndin“) með þeim hætti að stjórnvöldum[67] og kaupmönnum sé gert kleift að kynna

Recognizing that non-automatic licensing procedures should be no more administratively burdensome than absolutely necessary to administer the relevant measure;

Desiring to simplify, and bring transparency to, the administrative procedures and practices used in international trade, and to ensure the fair and equitable application and administration of such procedures and practices;

Desiring to provide for a consultative mechanism and the speedy, effective and equitable resolution of disputes arising under this Agreement;

Hereby *agree* as follows:

Article 1
General Provisions

1. For the purpose of this Agreement, import licensing is defined as administrative procedures[65] used for the operation of import licensing régimes requiring the submission of an application or other documentation (other than that required for customs purposes) to the relevant administrative body as a prior condition for importation into the customs territory of the importing Member.

2. Members shall ensure that the administrative procedures used to implement import licensing régimes are in conformity with the relevant provisions of GATT 1994 including its annexes and protocols, as interpreted by this Agreement, with a view to preventing trade distortions that may arise from an inappropriate operation of those procedures, taking into account the economic development purposes and financial and trade needs of developing country Members.[66]

3. The rules for import licensing procedures shall be neutral in application and administered in a fair and equitable manner.

4. (a) The rules and all information concerning procedures for the submission of applications, including the eligibility of persons, firms and institutions to make such applications, the administrative body(ies) to be approached, and the lists of products subject to the licensing requirement shall be published, in the sources notified to the Committee on Import Licensing provided for in Article 4 (referred to in this Agreement as "the Committee"), in such a manner as to enable governments[67] and traders to become acquainted with them.

sér efni þeirra. Þegar unnt er að koma því við skulu þessar upplýsingar birtar allt að 21 degi áður en kröfunni verður framfylgt, þó aldrei síðar en þann dag. Einnig skal, á sama hátt og innan þeirra tímamarka sem að framan greinir, auglýsa allar veittar undanþágur, frávik eða breytingar á reglum um málsmeðferð við leyfisveitingar eða breytingar á skrám yfir vörur sem eru háðar innflutningsleyfi. Einnig skal senda aðalskrifstofunni afrit af þessum auglýsingum.

b) Veita skal aðilum, sem óska eftir því að leggja fram skriflegar athugasemdir, tækifæri til að ræða þær athugasemdir ef þeir fara fram á það. Hlutaðeigandi aðilar skulu taka tilhlýðilegt tillit til þessara athugasemda og niðurstaðna viðræðnanna.

5. Umsóknareyðublöð og, þegar við á, eyðublöð til endurnýjunar á umsókn skulu vera eins einföld og unnt er. Við umsókn er heimilt að krefjast þeirra skjala og upplýsinga sem taldar eru algjörlega nauðsynlegar til þess að leyfisveitingakerfið virki eins og til er ætlast.

6. Málsmeðferð við umsókn og, þegar við á, málsmeðferð við endurnýjun á umsókn skal vera eins einföld og unnt er. Umsækjendur skulu fá hæfilegan frest til að leggja inn umsóknir um leyfi. Ef skilafrestur er tiltekinn ætti hann að vera að minnsta kosti 21 dagur og skal vera ákvæði um framlengingu hans í þeim tilvikum að ófullnægjandi umsóknir berist innan þess tíma. Umsækjendur eiga ekki að þurfa að hafa samskipti við fleiri en eina stjórnsýslustofnun vegna umsóknar. Ef algjörlega óhjákvæmilegt er að umsækjendur hafi samband við fleiri en eina stjórnsýslustofnun ættu þeir aldrei að þurfa að snúa sér til fleiri en þriggja stofnana.

7. Engri umsókn skal hafnað þó að í skjölunum finnist minni háttar skekkjur sem breyta ekki upplýsingunum í þeim í neinum grundvallaratriðum. Þótt eitthvað skorti á upplýsingar, villur finnist í skjölum eða ekki sé rétt staðið að umsókn skulu ekki vera strangari viðurlög við því en svo að þau geti talist viðvörun ef ljóst er að hvorki er um að ræða sviksamlegan tilgang né vítavert gáleysi.

8. Ekki skal hafna innflutningi sem leyfi er fyrir vegna smávægilegra frávika í verðgildi, magni eða þyngd frá þeirri tölu sem skráð er í leyfið vegna breytinga sem orðið hafa við flutninga, breytinga sem má rekja til þess að um lausafarm er að ræða og annarra smávægilegra breytinga sem samrýmast eðlilegum viðskiptaháttum.

9. Leyfishafar skulu hafa aðgang að erlendum

Such publication shall take place, whenever practicable, 21 days prior to the effective date of the requirement but in all events not later than such effective date. Any exception, derogations or changes in or from the rules concerning licensing procedures or the list of products subject to import licensing shall also be published in the same manner and within the same time periods as specified above. Copies of these publications shall also be made available to the Secretariat.

(b) Members which wish to make comments in writing shall be provided the opportunity to discuss these comments upon request. The concerned Member shall give due consideration to these comments and results of discussion.

5. Application forms and, where applicable, renewal forms shall be as simple as possible. Such documents and information as are considered strictly necessary for the proper functioning of the licensing régime may be required on application.

6. Application procedures and, where applicable, renewal procedures shall be as simple as possible. Applicants shall be allowed a reasonable period for the submission of licence applications. Where there is a closing date, this period should be at least 21 days with provision for extension in circumstances where insufficient applications have been received within this period. Applicants shall have to approach only one administrative body in connection with an application. Where it is strictly indispensable to approach more than one administrative body, applicants shall not need to approach more than three administrative bodies.

7. No application shall be refused for minor documentation errors which do not alter basic data contained therein. No penalty greater than necessary to serve merely as a warning shall be imposed in respect of any omission or mistake in documentation or procedures which is obviously made without fraudulent intent or gross negligence.

8. Licensed imports shall not be refused for minor variations in value, quantity or weight from the amount designated on the licence due to differences occurring during shipment, differences incidental to bulk loading and other minor differences consistent with normal commercial practice.

9. The foreign exchange necessary to pay for

gjaldeyri til greiðslu á leyfisbundnum innflutningi á sama hátt og innflytjendur vöru sem ekki þarf innflutningsleyfi fyrir.
10. Um undanþágur af öryggisástæðum fer samkvæmt ákvæðum XXI. gr. GATT-samningsins frá 1994.
11. Ákvæði þessa samnings leggja engum aðila þær skyldur á herðar að láta af hendi upplýsingar sem eru trúnaðarmál ef slíkt hindraði framkvæmd laga eða væri á annan hátt andstætt hagsmunum almennings eða skaðaði lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja, í eigu hins opinbera eða í einkaeign.

licensed imports shall be made available to licence holders on the same basis as to importers of goods not requiring import licences.
10. With regard to security exceptions, the provisions of Article XXI of GATT 1994 apply.

11. The provisions of this Agreement shall not require any Member to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

2. gr.

Sjálfkrafa veiting innflutningsleyfa.[68]

1. Sjálfkrafa veiting innflutningsleyfa er skilgreind sem veiting innflutningsleyfa þar sem umsókn er ávallt samþykkt og er í samræmi við skilyrði a-liðar 2. mgr.
2. Auk ákvæða 1.–11. mgr. 1. gr. og 1. mgr. þessarar greinar gilda eftirfarandi ákvæði[69] um málsmeðferð við sjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa:

a) eigi skal haga málsmeðferð við sjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa með þeim hætti að hún geti haft takmarkandi áhrif á innflutning sem er bundinn sjálfkrafa leyfisveitingu. Málsmeðferð við sjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa telst hafa takmarkandi áhrif á viðskipti nema, meðal annars:
   i) allir einstaklingar, fyrirtæki eða stofnanir sem uppfylla lagaskilyrði innflutningsaðilans til að hefja innflutning á vörum, sem bundnar eru sjálfkrafa leyfisveitingu, hafi sama rétt til að sækja um og fá innflutningsleyfi;
   ii) unnt sé að leggja fram leyfisumsóknir hvaða virkan dag sem er áður en vörurnar eru tollafgreiddar;
   iii) leyfisumsóknir sem eru lagðar inn rétt og nákvæmlega útfylltar séu, að því marki sem gerlegt er innan stjórnsýslunnar, samþykktar strax og tekið er við þeim eða innan tíu virkra daga að hámarki;
b) aðilar viðurkenna að sjálfkrafa veiting innflutningsleyfa geti verið nauðsynleg þegar önnur viðeigandi málsmeðferð er ekki tiltæk. Sjálfkrafa veiting innflutningsleyfa er heimil svo lengi sem þær aðstæður eru fyrir hendi sem ollu því að

Article 2

Automatic Import Licensing[68]

1. Automatic import licensing is defined as import licensing where approval of the application is granted in all cases, and which is in accordance with the requirements of paragraph 2(a).
2. The following provisions[69], in addition to those in paragraphs 1 through 11 of Article 1 and paragraph 1 of this Article, shall apply to automatic import licensing procedures:

(a) automatic licensing procedures shall not be administered in such a manner as to have restricting effects on imports subject to automatic licensing. Automatic licensing procedures shall be deemed to have trade-restricting effects unless, *inter alia*:
   (i) any person, firm or institution which fulfils the legal requirements of the importing Member for engaging in import operations involving products subject to automatic licensing is equally eligible to apply for and to obtain import licences;
   (ii) applications for licences may be submitted on any working day prior to the customs clearance of the goods;
   (iii) applications for licences when submitted in appropriate and complete form are approved immediately on receipt, to the extent administratively feasible, but within a maximum of 10 working days;
(b) Members recognize that automatic import licensing may be necessary whenever other appropriate procedures are not available. Automatic import licensing may be maintained as long as the circumstances which gave rise to its

hún var tekin upp og svo lengi sem ekki finnst betri leið til að ná þeim markmiðum stjórnsýslunnar sem að var stefnt.

3. gr.

Ósjálfkrafa veiting innflutningsleyfa.

1. Eftirfarandi ákvæði, auk ákvæða 1.–11. mgr. 1. gr., gilda um málsmeðferð við ósjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa. Málsmeðferð við ósjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa er skilgreind sem veiting innflutningsleyfa sem falla ekki undir skilgreininguna í 1. mgr. 2. gr.

2. Ósjálfkrafa veiting innflutningsleyfa skal ekki hafa takmarkandi eða raskandi áhrif á innflutning umfram það sem verður við það að takmörkun er tekin upp. Ósjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa skal beitt í sama umfangi og jafnlengi og ráðstöfun sem hún er liður í að framkvæma en skal ekki vera stjórnunarlega íþyngjandi meira en nauðsynlegt er til að geta stjórnað viðkomandi ráðstöfun.

3. Þegar krafist er innflutningsleyfa í öðrum tilgangi en að beita magntakmörkunum skulu aðilar birta um það nægar upplýsingar svo að aðrir aðilar og kaupmenn viti á hverju leyfisveitingin og/eða úthlutunin grundvallast.

4. Þegar aðili veitir einstaklingum, fyrirtækjum eða stofnunum tækifæri til að óska eftir undanþágum eða frávikum frá leyfisveitingarkröfu skal slíkt tekið fram í upplýsingunum sem eru birtar skv. 4. mgr. 1. gr. og því lýst hvernig setja skuli slíka beiðni fram og, að því marki sem unnt er, við hvaða aðstæður slík beiðni komi til álita.

5. a) Aðilar skulu láta í té allar upplýsingar sem málið varðar, að fenginni beiðni frá aðila sem á hagsmuna að gæta í viðskiptum með viðkomandi vöru, um:
   i) hvernig takmörkunum er beitt;
   ii) hvaða innflutningsleyfi hafa verið veitt á nýliðnu tímabili;
   iii) hvernig slík leyfi hafa dreifst á sölulönd;
   iv) tölulegar upplýsingar um innflutning (þ. e. að verðgildi og/eða magni) að því er varðar vörur sem eru háðar veitingu innflutningsleyfa, ef unnt er. Ekki er þó ætlast til að þróunaraðildarlönd taki á sig auknar stjórnunarlegar eða fjárhagslegar byrðar vegna þessa;

introduction prevail and as long as its underlying administrative purposes cannot be achieved in a more appropriate way.

Article 3

Non-Automatic Import Licensing

1. The following provisions, in addition to those in paragraphs 1 through 11 of Article 1, shall apply to non-automatic import licensing procedures. Non-automatic import licensing procedures are defined as import licensing not falling within the definition contained in paragraph 1 of Article 2.
2. Non-automatic licensing shall not have trade-restrictive or -distortive effects on imports additional to those caused by the imposition of the restriction. Non-automatic licensing procedures shall correspond in scope and duration to the measure they are used to implement, and shall be no more administratively burdensome than absolutely necessary to administer the measure.

3. In the case of licensing requirements for purposes other than the implementation of quantitative restrictions, Members shall publish sufficient information for other Members and traders to know the basis for granting and/or allocating licences.
4. Where a Member provides the possibility for persons, firms or institutions to request exceptions or derogations from a licensing requirement, it shall include this fact in the information published under paragraph 4 of Article 1 as well as information on how to make such a request and, to the extent possible, an indication of the circumstances under which requests would be considered.
5. (a) Members shall provide, upon the request of any Member having an interest in the trade in the product concerned, all relevant information concerning:
   (i) the administration of the restrictions;
   (ii) the import licences granted over a recent period;
   (iii) the distribution of such licences among supplying countries;
   (iv) where practicable, import statistics (i.e. value and/or volume) with respect to the products subject to import licensing. Developing country Members would not be expected to take additional administrative or financial burdens on this account;

b) aðilar sem halda uppi kvótum í formi leyfisveitinga skulu auglýsa hvert er umfang kvóta sem á að veita, að magni og/eða verðgildi, á hvaða tímabili þeir gilda og allar breytingar í þeim efnum, innan þeirra tímamarkana sem tilgreind eru í 4. mgr. 1. gr. og með þeim hætti að stjórnvöldum og kaupmönnum sé gert kleift að kynna sér efni þeirra;

c) þegar sölulöndum er úthlutað kvótum skal aðilinn sem beitir takmörkunum þegar í stað tilkynna öllum öðrum aðilum sem eiga hagsmuna að gæta vegna sölu á sömu vöru hvernig kvótinn sem úthlutað var skiptist, að magni eða verðgildi, milli sölulanda og skal hann birta upplýsingar um það, innan þeirra tímamarka sem tilgreind eru í 4. mgr. 1. gr. og með þeim hætti að stjórnvöldum og kaupmönnum sé gert kleift að kynna sér efni þeirra;

d) ef sú staða kemur upp að nauðsynlegt verði að færa fram gildistökudag kvóta, ber að birta þær upplýsingar sem um getur í 4. mgr. 1. gr. innan þeirra tímamarka sem tilgreind eru í 4. mgr. 1. gr. og með þeim hætti að stjórnvöldum og kaupmönnum sé gert kleift að kynna sér efni þeirra;

e) allir einstaklingar, fyrirtæki og stofnanir, sem uppfylla laga- og stjórnsýslukröfur innflutningsaðilans, hafa sama rétt til að sækja um og koma til álita við leyfisveitingu. Ef umsókn um leyfi er ekki samþykkt skal umsækjandanum, að fenginni beiðni, greint frá ástæðum þess og á hann rétt á að áfrýja eða að málið sé endurskoðað í samræmi við innlenda löggjöf eða málsmeðferð innflutningsaðilans;

f) ekki á taka meira en 30 daga að afgreiða umsóknirnar, nema óviðráðanlegar utanaðkomandi ástæður komi til, ef farið er yfir umsóknirnar í þeirri röð sem þær koma inn, þ.e. samkvæmt þeirri reglu að þær sem berast fyrst eru afgreiddar fyrst, en ekki meira en 60 daga ef farið er yfir allar umsóknir samtímis. Í síðara tilvikinu telst afgreiðsla umsókna hafin daginn eftir að umsóknarfrestur rennur út;

(b) Members administering quotas by means of licensing shall publish the overall amount of quotas to be applied by quantity and/or value, the opening and closing dates of quotas, and any change thereof, within the time periods specified in paragraph 4 of Article 1 and in such a manner as to enable governments and traders to become acquainted with them;

(c) in the case of quotas allocated among supplying countries, the Member applying the restrictions shall promptly inform all other Members having an interest in supplying the product concerned of the shares in the quota currently allocated, by quantity or value, to the various supplying countries and shall publish this information within the time periods specified in paragraph 4 of Article 1 and in such a manner as to enable governments and traders to become acquainted with them;

(d) where situations arise which make it necessary to provide for an early opening date of quotas, the information referred to in paragraph 4 of Article 1 should be published within the time periods specified in paragraph 4 of Article 1 and in such a manner as to enable governments and traders to become acquainted with them;

(e) any person, firm or institution which fulfils the legal and administrative requirements of the importing Member shall be equally eligible to apply and to be considered for a licence. If the licence application is not approved, the applicant shall, on request, be given the reason therefor and shall have a right of appeal or review in accordance with the domestic legislation or procedures of the importing Member;

(f) the period for processing applications shall, except when not possible for reasons outside the control of the Member, not be longer than 30 days if applications are considered as and when received, i.e. on a first-come first-served basis, and no longer than 60 days if all applications are considered simultaneously. In the latter case, the period for processing applications shall be considered to begin on the day following the closing date of the announced application period;

g) gildistími leyfisins skal vera hæfilega langur og eigi svo skammur að hann komi í veg fyrir innflutning. Gildistíminn skal eigi að heldur koma í veg fyrir að unnt sé að flytja inn vörur frá fjarlægum slóðum, nema í sérstökum tilvikum þegar innflutningur reynist nauðsynlegur til að mæta ófyrirsjáanlegum skammtímaþörfum;

h) við kvótastjórnun skulu aðilar ekki koma í veg fyrir að innflutningur eigi sér stað í samræmi við útgefin leyfi og skulu ekki vinna gegn því að kvótar séu að fullu nýttir;

i) þegar aðilar veita leyfi skulu þeir taka tillit til þess að æskilegt er að veita leyfi fyrir vörum í magni sem er fjárhagslega hagkvæmt;

j) við úthlutun leyfa skulu aðilar taka tillit til fyrri innflutnings umsækjanda. Þannig ætti að taka tillit til þess hvort umsækjandinn hafi að fullu nýtt sér innflutningsleyfi sem honum var úthlutað á nýliðnu viðmiðunartímabili. Ef leyfin hafa ekki verið nýtt að fullu skulu aðilar kynna sér hvers vegna það var ekki gert og taka tilliti til þess við úthlutun nýrra leyfa. Einnig skal huga að því að hæfilegum hluta leyfanna sé úthlutað til nýrra innflytjenda, að teknu tilliti til þess að æskilegt er að veita leyfi fyrir vörum í magni sem er fjárhagslega hagkvæmt. Í þessum efnum ætti að taka sérstakt tillit til þeirra innflytjenda sem flytja inn vörur sem upprunnar eru hjá þróunaraðildarlöndum og þá einkum þeim aðildarlöndum sem eru skemmst á veg komin í þróun;

k) við kvótastjórnun í formi leyfa, sem er ekki skipt á milli sölulanda, er leyfishöfum[70] frjálst að flytja inn vörur hvaðan sem þær eru upprunnar. Ef um er að ræða kvóta sem er skipt á milli sölulanda skal tilgreina landið eða löndin svo að ekki verði um villst í leyfinu;

l) ef innflutningur fer fram úr því sem leyfið hljóðar upp á er heimilt að beita 8. mgr. 1. gr. og taka tillit til þess við síðari úthlutun þannig að leyfin jafnist út.

(g) the period of licence validity shall be of reasonable duration and not be so short as to preclude imports. The period of licence validity shall not preclude imports from distant sources, except in special cases where imports are necessary to meet unforeseen short-term requirements;

(h) when administering quotas, Members shall not prevent importation from being effected in accordance with the issued licences, and shall not discourage the full utilization of quotas;

(i) when issuing licences, Members shall take into account the desirability of issuing licences for products in economic quantities;

(j) in allocating licences, the Member should consider the import performance of the applicant. In this regard, consideration should be given as to whether licences issued to applicants in the past have been fully utilized during a recent representative period. In cases where licences have not been fully utilized, the Member shall examine the reasons for this and take these reasons into consideration when allocating new licences. Consideration shall also be given to ensuring a reasonable distribution of licences to new importers, taking into account the desirability of issuing licences for products in economic quantities. In this regard, special consideration should be given to those importers importing products originating in developing country Members and, in particular, the least-developed country Members;

(k) in the case of quotas administered through licences which are not allocated among supplying countries, licence holders[70] shall be free to choose the sources of imports. In the case of quotas allocated among supplying countries, the licence shall clearly stipulate the country or countries;

(l) in applying paragraph 8 of Article 1, compensating adjustments may be made in future licence allocations where imports exceeded a previous licence level.

4. gr.
Stofnanir.

Með samningi þessum er komið á fót nefnd um veitingu innflutningsleyfa sem skipuð er fulltrúum allra aðila. Nefndin kýs sér formann og varaformann og kemur saman eftir þörfum í þeim tilgangi að veita aðilum tækifæri til að eiga viðræður um málefni sem varða framkvæmd þessa samnings eða að markmið hans náist.

5. gr.
Tilkynningar.

1. Aðilar sem koma á málsmeðferð við veitingu leyfa eða breytingar á henni skulu tilkynna nefndinni um það innan 60 daga frá birtingu.

2. Í tilkynningum um að málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa hafi verið komið á skal eftirfarandi koma fram:

a) skrá yfir vörur sem eru háðar málsmeðferð við leyfisveitingu;
b) tengiliðir sem veita upplýsingar um hverjir eiga rétt á þeim;
c) hvaða stjórnarstofnun eða -stofnanir taka við umsóknum;
d) dagsetning og heiti ritsins þar sem málsmeðferð við leyfisveitingu er birt;
e) upplýsingar um hvort um er að ræða sjálfkrafa eða ósjálfkrafa leyfisveitingu samkvæmt skilgreiningu í 2. og 3. gr.;
f) ef um er að ræða málsmeðferð við sjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa, upplýsingar um stjórnunarlegan tilgang hennar;
g) ef um er að ræða málsmeðferð við ósjálfkrafa veitingu innflutningsleyfa, lýsing á þeim ráðstöfunum sem er komið til framkvæmda með málsmeðferð við leyfisveitingu; og
h) hve langan tíma megi gera ráð fyrir að málsmeðferð við leyfisveitingu taki, ef unnt er að áætla það með einhverjum líkindum, en ef svo er ekki verður að gefa skýringar á því hvers vegna ekki er unnt að veita þessar upplýsingar;

3. Í tilkynningum um breytta málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa skal tekið fram ef breytingar verða á áðurgreindum atriðum.
4. Aðilar skulu tilkynna nefndinni hvar upplýsingarnar sem krafist er í 4. mgr. 1. gr. verða birtar.
5. Telji aðili sem á hagsmuna að gæta að annar aðili hafi ekki gefið út tilkynningu, í samræmi við ákvæði 1.-3. mgr. þessarar greinar, um að

Article 4
Institutions

There is hereby established a Committee on Import Licensing composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and Vice-Chairman and shall meet as necessary for the purpose of affording Members the opportunity of consulting on any matters relating to the operation of this Agreement or the furtherance of its objectives.

Article 5
Notification

1. Members which institute licensing procedures or changes in these procedures shall notify the Committee of such within 60 days of publication.
2. Notifications of the institution of import licensing procedures shall include the following information:

(a) list of products subject to licensing procedures;
(b) contact point for information on eligibility;
(c) administrative body(ies) for submission of applications;
(d) date and name of publication where licensing procedures are published;
(e) indication of whether the licensing procedure is automatic or non-automatic according to definitions contained in Articles 2 and 3;
(f) in the case of automatic import licensing procedures, their administrative purpose;
(g) in the case of non-automatic import licensing procedures, indication of the measure being implemented through the licensing procedure; and
(h) expected duration of the licensing procedure if this can be estimated with some probability, and if not, reason why this information cannot be provided.

3. Notifications of changes in import licensing procedures shall indicate the elements mentioned above, if changes in such occur.
4. Members shall notify the Committee of the publication(s) in which the information required in paragraph 4 of Article 1 will be published.
5. Any interested Member which considers that another Member has not notified the institution of a licensing procedure or changes therein in

hafa tekið upp eða breytt málsmeðferð við leyfisveitingu, getur hann vakið athygli hins aðilans á því. Ef ekki er gefin út tilkynning þegar í stað eftir það getur fyrrnefndi aðilinn tilkynnt sjálfur um slíka málsmeðferð við veitingu leyfa eða um breytingar á henni og veitt allar upplýsingar sem málið varða og eru tiltækar.

6. gr.
Viðræður og lausn deilumála.

Við lausn deilumála og í viðræðum um málefni sem hafa áhrif á framkvæmd þessa samnings skal farið að ákvæðum XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála.

7. gr.
Endurskoðun.

1. Nefndin skal endurskoða eftir þörfum, þó eigi sjaldnar en á tveggja ára fresti, framkvæmd og rekstur þessa samnings, að teknu tilliti til markmiða hans, ásamt þeim réttindum og skyldum sem í honum felast.
2. Aðalskrifstofa Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar skal taka saman skýrslu, byggða á upplýsingunum sem um getur í 5. gr. um stöðu mála og svörum við árlegum fyrirspurnarlista um málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa[71] ásamt öðrum áreiðanlegum upplýsingum sem hún hefur aðgang að og skal hún lögð til grundvallar við endurskoðun nefndarinnar. Þessi skýrsla skal vera samantekt áðurnefndra upplýsinga, þar sem einkum skulu koma fram breytingar eða sú þróun sem orðið hefur á viðkomandi tímabili, ásamt hvers konar upplýsingum öðrum sem nefndin samþykkir að komi fram þar.
3. Aðilar skulu útfylla bæði fljótt og ítarlega fyrirspurnarlista sem sendur er út árlega um málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa.
4. Nefndin skal upplýsa vöruviðskiptaráðið um þá þróun sem varð á tímabilinu sem endurskoðunin tekur til.

8. gr.
Lokaákvæði.
Fyrirvarar.

1. Ekki er heimilt að gera fyrirvara við ákvæði þessa samnings án samþykkis hinna aðilanna.

Innlend löggjöf.

2. a) Sérhver aðili skal sjá til þess, eigi síðar en daginn sem samningurinn um Alþjóðavið-

accordance with the provisions of paragraphs 1 through 3 may bring the matter to the attention of such other Member. If notification is not made promptly thereafter, such Member may itself notify the licensing procedure or changes therein, including all relevant and available information.

Article 6
Consultation and Dispute Settlement

Consultations and the settlement of disputes with respect to any matter affecting the operation of this Agreement shall be subject to the provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994, as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding.

Article 7
Review

1. The Committee shall review as necessary, but at least once every two years, the implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof, and the rights and obligations contained therein.
2. As a basis for the Committee review, the Secretariat shall prepare a factual report based on information provided under Article 5, responses to the annual questionnaire on import licensing procedures[71] and other relevant reliable information which is available to it. This report shall provide a synopsis of the aforementioned information, in particular indicating any changes or developments during the period under review, and including any other information as agreed by the Committee.
3. Members undertake to complete the annual questionnaire on import licensing procedures promptly and in full.
4. The Committee shall inform the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

Article 8
Final Provisions
Reservations

1. Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Domestic Legislation

2. (a) Each Member shall ensure, not later than the date of entry into force of the WTO

skiptastofnunina öðlast gildi að því er hann varðar, að lög hans, reglur og stjórnsýslumeðferð séu í samræmi við ákvæði samnings þessa.

b) Sérhver aðili skal tilkynna nefndinni um allar breytingar sem hann gerir á lögum sínum og reglum í tengslum við þennan samning og um breytingar á því hvernig þeim lögum og reglum er framfylgt.

Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement.

(b) Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

SAMNINGUR UM STYRKI OG JÖFNUNARRÁÐSTAFANIR

Aðilar koma sér hér með saman um eftirfarandi:

I. HLUTI: ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Skilgreining á styrk.

1.1 Í þessum samningi telst styrkur vera:

a) 1) fjárframlag sem stjórnvöld eða opinber stofnun (í þessum samningi nefnd „hið opinbera“) á yfirráðasvæði aðila veitir, þ.e. þegar:

i) starfsemi hins opinbera felur í sér beina tilfærslu fjármagns (t.d. fjárveitingar, lán og eiginfjáraukningu) eða hugsanlega beina tilfærslu sjóða eða skuldbindinga (t.d. lánsábyrgðir);

ii) tekjuliðir hins opinbera, sem annars fengjust greiddir, eru felldir niður eða koma ekki til innheimtu (t.d. skattameðferð, svo sem endurgreiðsla skatta)[72];

iii) hið opinbera leggur til vörur eða þjónustu umfram hið almenna grunnvirki eða kaupir vörur;

iv) hið opinbera veitir fé í sjóðakerfi eða felur einkareknum stofnunum eða beinir því til þeirra að gegna einu eða fleiri af þeim hlutverkum sem lýst er í i- til iii-lið hér að framan, sem eru yfirleitt á hendi stjórnvalda, og starfsemin er ekki í raun frábrugðin þeirri starfsemi sem hið opinbera hefur alla jafna með höndum;

eða

a) 2) einhvers konar tekju- eða verðuppbót í skilningi XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994;

sem

b) ávinningur verður af.

1.2 Styrkur samkvæmt skilgreiningu 1. mgr. fellur því aðeins undir ákvæði II. hluta eða ákvæði III. eða V. hluta að um sé að ræða sértækan styrk í samræmi við ákvæði 2. gr.

AGREEMENT ON SUBSIDIES AND COUNTERVAILING MEASURES

Members hereby *agree* as follows:

PART I: GENERAL PROVISIONS

Article 1

Definition of a Subsidy

1.1 For the purpose of this Agreement, a subsidy shall be deemed to exist if:

(a) (1) there is a financial contribution by a government or any public body within the territory of a Member (referred to in this Agreement as "government"), i.e. where:

(i) a government practice involves a direct transfer of funds (e.g. grants, loans, and equity infusion), potential direct transfers of funds or liabilities (e.g. loan guarantees);

(ii) government revenue that is otherwise due is foregone or not collected (e.g. fiscal incentives such as tax credits)[72];

(iii) a government provides goods or services other than general infrastructure, or purchases goods;

(iv) a government makes payments to a funding mechanism, or entrusts or directs a private body to carry out one or more of the type of functions illustrated in (i) to (iii) above which would normally be vested in the government and the practice, in no real sense, differs from practices normally followed by governments;

or

(a) (2) there is any form of income or price support in the sense of Article XVI of GATT 1994;

and

(b) a benefit is thereby conferred.

1.2 A subsidy as defined in paragraph 1 shall be subject to the provisions of Part II or shall be subject to the provisions of Part III or V only if such a subsidy is specific in accordance with the provisions of Article 2.

2. gr.
Sértækir styrkir.

2.1 Eftirfarandi meginreglur gilda við ákvörðun á því hvort styrkur, samkvæmt skilgreiningu í 1. mgr. 1. gr., sé sértækur styrkur til fyrirtækis eða atvinnugreinar eða hóps fyrirtækja eða atvinnugreina (í þessum samningi nefnd „tiltekin fyrirtæki“) innan lögsögu yfirvaldsins sem veitir hann:

a) Þegar aðgangur að styrk er takmarkaður með skýrum hætti við tiltekin fyrirtæki, af yfirvaldi sem veitir hann eða í lögum sem það starfar eftir, skal slíkur styrkur teljast sértækur.

b) Þegar settar eru hlutlægar viðmiðanir eða skilyrði,[73] af yfirvaldi sem veitir styrk eða í lögum sem það starfar eftir, um rétt til styrks og hve mikill hann skuli vera, telst ekki vera um sértækan styrk að ræða, að því tilskildu að sá réttur sé sjálfvirkur og að farið sé nákvæmlega eftir slíkum viðmiðunum og skilyrðum. Viðmiðanirnar eða skilyrðin verða að koma greinilega fram í lögum, reglum eða öðrum opinberum skjölum til að unnt sé að sannreyna þau.

c) Ef ástæða er til að ætla að styrkur geti í raun verið sértækur, þrátt fyrir að beiting meginreglnanna sem kveðið er á um í a- og b-lið virðist sýna að svo sé ekki, er heimilt að taka aðra þætti til athugunar. Slíkir þættir eru: styrkjaáætlun þar sem gert er ráð fyrir takmörkuðum fjölda tiltekinna fyrirtækja, yfirgnæfandi hlutdeild tiltekinna fyrirtækja, veiting hlutfallslega of hárra styrkja til tiltekinna fyrirtækja og það hvernig yfirvaldið sem veitir styrkina hefur beitt ákvörðunarvaldi sínu við veitingu styrkja.[74] Við beitingu þessa liðar skal tekið tillit til þess hversu fjölbreytt efnahagsstarfsemi er innan lögsögu yfirvaldsins sem veitir styrkinn og einnig þess hve langan tíma styrkjaáætlunin hefur verið starfrækt.

2.2 Styrkur sem takmarkast við tiltekin fyrirtæki, sem staðsett eru á landfræðilega afmörkuðu svæði innan lögsögu yfirvaldsins sem veitir styrkinn, skal teljast sértækur. Litið er svo á að álagning eða breyting á almennum sköttum, á öllum stjórnvaldsstigum sem hafa til þess heimild, skuli ekki teljast sértækir styrkir að því er þennan samning varðar.

Article 2
Specificity

2.1 In order to determine whether a subsidy, as defined in paragraph 1 of Article 1, is specific to an enterprise or industry or group of enterprises or industries (referred to in this Agreement as "certain enterprises") within the jurisdiction of the granting authority, the following principles shall apply:

(a) Where the granting authority, or the legislation pursuant to which the granting authority operates, explicitly limits access to a subsidy to certain enterprises, such subsidy shall be specific.

(b) Where the granting authority, or the legislation pursuant to which the granting authority operates, establishes objective criteria or conditions[73] governing the eligibility for, and the amount of, a subsidy, specificity shall not exist, provided that the eligibility is automatic and that such criteria and conditions are strictly adhered to. The criteria or conditions must be clearly spelled out in law, regulation, or other official document, so as to be capable of verification.

(c) If, notwithstanding any appearance of non-specificity resulting from the application of the principles laid down in subparagraphs (a) and (b), there are reasons to believe that the subsidy may in fact be specific, other factors may be considered. Such factors are: use of a subsidy programme by a limited number of certain enterprises, predominant use by certain enterprises, the granting of disproportionately large amounts of subsidy to certain enterprises, and the manner in which discretion has been exercised by the granting authority in the decision to grant a subsidy.[74] In applying this subparagraph, account shall be taken of the extent of diversification of economic activities within the jurisdiction of the granting authority, as well as of the length of time during which the subsidy programme has been in operation.

2.2 A subsidy which is limited to certain enterprises located within a designated geographical region within the jurisdiction of the granting authority shall be specific. It is understood that the setting or change of generally applicable tax rates by all levels of government entitled to do so shall not be deemed to be a specific subsidy for the purposes of this Agreement.

2.3 Allir styrkir sem falla undir ákvæði 3. gr. skulu teljast sértækir.
2.4 Allar ákvarðanir um sértæka styrki samkvæmt ákvæðum þessarar greinar skulu vera vel rökstuddar á grundvelli óyggjandi sönnunargagna.

2.3 Any subsidy falling under the provisions of Article 3 shall be deemed to be specific.
2.4 Any determination of specificity under the provisions of this Article shall be clearly substantiated on the basis of positive evidence.

II. HLUTI: BANNAÐIR STYRKIR

3. gr.
Bann.

3.1 Með fyrirvara um ákvæði samningsins um landbúnað skulu eftirfarandi styrkir í skilningi 1. gr. bannaðir:

a) styrkir sem eru háðir útflutningsmagni, að lögum eða í reynd,[75] eingöngu eða ásamt öðrum skilyrðum, meðal annars þeir sem er lýst í I. viðauka[76];
b) styrkir sem eru háðir því skilyrði, eingöngu eða ásamt öðrum skilyrðum, að innlendar vörur séu notaðar fremur en innfluttar.

3.2 Aðili skal hvorki veita þá styrki sem um getur í 1. mgr. né viðhalda þeim.

PART II: PROHIBITED SUBSIDIES

Article 3
Prohibition

3.1 Except as provided in the Agreement on Agriculture, the following subsidies, within the meaning of Article 1, shall be prohibited:

(a) subsidies contingent, in law or in fact[75], whether solely or as one of several other conditions, upon export performance, including those illustrated in Annex I76;
(b) subsidies contingent, whether solely or as one of several other conditions, upon the use of domestic over imported goods.

3.2 A Member shall neither grant nor maintain subsidies referred to in paragraph 1.

4. gr.
Úrræði.

4.1 Hvenær sem aðili hefur ástæðu til að ætla að annar aðili veiti eða viðhaldi bönnuðum styrk getur sá aðili óskað eftir viðræðum við slíkan annan aðila.

4.2 Beiðni um viðræður samkvæmt 1. mgr. skal fylgja greinargerð um fyrirliggjandi sönnunargögn um að viðkomandi styrkur sé veittur og hvers eðlis hann er.
4.3 Að fenginni beiðni um viðræður samkvæmt 1. mgr. skal aðilinn sem talinn er veita eða viðhalda umræddum styrk ganga til slíkra viðræðna eins fljótt og unnt er. Tilgangur viðræðnanna skal vera sá að skýra staðreyndir málsins og finna lausn sem samkomulag er um.

4.4 Ef ekki tekst að ná fram lausn sem samkomulag er um innan 30 daga[77] frá beiðni um viðræður er hverjum þeim aðila sem á hlut að slíkum viðræðum heimilt að vísa málinu til nefndarinnar um lausn deilumála (deilumálanefndarinnar) með það fyrir augum að kærunefnd verði skipuð þegar í stað, nema deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki að skipa ekki kærunefnd.
4.5 Sé kærunefnd skipuð er henni heimilt að óska eftir aðstoð fastahóps sérfræðinga[78] (í þessum samningi nefndur „sérfræðingahópurinn“)

Article 4
Remedies

4.1 Whenever a Member has reason to believe that a prohibited subsidy is being granted or maintained by another Member, such Member may request consultations with such other Member.
4.2 A request for consultations under paragraph 1 shall include a statement of available evidence with regard to the existence and nature of the subsidy in question.
4.3 Upon request for consultations under paragraph 1, the Member believed to be granting or maintaining the subsidy in question shall enter into such consultations as quickly as possible. The purpose of the consultations shall be to clarify the facts of the situation and to arrive at a mutually agreed solution.
4.4 If no mutually agreed solution has been reached within 30 days[77] of the request for consultations, any Member party to such consultations may refer the matter to the Dispute Settlement Body ("DSB") for the immediate establishment of a panel, unless the DSB decides by consensus not to establish a panel.

4.5 Upon its establishment, the panel may request the assistance of the Permanent Group of Experts[78] (referred to in this Agreement as

við mat á því hvort ráðstafanirnar sem um ræðir séu bannaður styrkur. Sé óskað eftir því, skal sérfræðingahópurinn þegar í stað endurskoða sönnunargögnin með tilliti til þeirra ráðstafana sem gerðar hafa verið og hvers eðlis þær eru og skal hann veita aðilanum sem beitir eða viðheldur ráðstöfununum tækifæri til að sýna fram á að ekki sé um bannaðan styrk að ræða. Sérfræðingahópurinn skal skila álitsgerð um niðurstöður sínar til kærunefndarinnar innan tímamarka sem kærunefndin setur. Kærunefndin skal staðfesta, án breytinga, niðurstöður sérfræðingahópsins varðandi það hvort viðkomandi ráðstafanir séu bannaður styrkur.

4.6 Kærunefndin skal afhenda deiluaðilum lokaskýrslu sína. Skýrslunni skal dreift til allra aðila innan 90 daga frá þeim degi er kærunefndin var skipuð og starfsskilmálar hennar ákveðnir.

4.7 Ef komist er að þeirri niðurstöðu að viðkomandi ráðstafanir séu bannaður styrkur skal kærunefndin leggja til að aðilinn, sem veitir styrkinn, dragi hann þegar í stað til baka. Með hliðsjón af því skal kærunefndin tilgreina, í tilmælum sínum, á hvaða tímabili ráðstöfunin skuli felld úr gildi.

4.8 Deilumálanefndin skal samþykkja skýrslu kærunefndarinnar innan 30 daga frá því að hún er afhent öllum aðilum nema einhver af deiluaðilunum tilkynni henni formlega um þá ákvörðun sína að áfrýja eða nefndin ákveði, með einróma samþykki, að samþykkja skýrsluna ekki.

4.9 Þegar skýrslu kærunefndar er áfrýjað skal áfrýjunarnefndin tilkynna um ákvörðun sína innan 30 daga frá þeim degi er deiluaðilinn tilkynnir formlega um þá ákvörðun sína að áfrýja. Telji áfrýjunarnefndin að hún geti ekki skilað skýrslu sinni innan 30 daga skal hún tilkynna deilumálanefndinni skriflega um ástæðurnar fyrir töfinni og tilgreina áætlaðan skilatíma fyrir skýrsluna. Málsmeðferðin skal í engu tilviki taka lengri tíma en 60 daga. Skýrsla áfrýjunarnefndarinnar skal samþykkt af deilumálanefndinni og deiluaðilar skulu staðfesta hana skilyrðislaust nema deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki, innan 20 daga frá afhendingu skýrslunnar til aðilanna, að samþykkja hana ekki.[79]

4.10 Sé ekki farið að tilmælum deilumálanefndarinnar innan þeirra tímamarka sem kærunefndin tiltekur, sem hefjast sama dag og skýrsla kærunefndarinnar eða áfrýjunarnefndarinnar er samþykkt, skal deilumálanefndin veita aðilanum, sem ber fram kæru, heimild til að gera viðeigandi gagnráðstafanir[80], nema deilumálanefndin ákveði, með einróma samþykki, að hafna beiðninni.

the "PGE") with regard to whether the measure in question is a prohibited subsidy. If so requested, the PGE shall immediately review the evidence with regard to the existence and nature of the measure in question and shall provide an opportunity for the Member applying or maintaining the measure to demonstrate that the measure in question is not a prohibited subsidy. The PGE shall report its conclusions to the panel within a time-limit determined by the panel. The PGE's conclusions on the issue of whether or not the measure in question is a prohibited subsidy shall be accepted by the panel without modification.

4.6 The panel shall submit its final report to the parties to the dispute. The report shall be circulated to all Members within 90 days of the date of the composition and the establishment of the panel's terms of reference.

4.7 If the measure in question is found to be a prohibited subsidy, the panel shall recommend that the subsidizing Member withdraw the subsidy without delay. In this regard, the panel shall specify in its recommendation the time period within which the measure must be withdrawn.

4.8 Within 30 days of the issuance of the panel's report to all Members, the report shall be adopted by the DSB unless one of the parties to the dispute formally notifies the DSB of its decision to appeal or the DSB decides by consensus not to adopt the report.

4.9 Where a panel report is appealed, the Appellate Body shall issue its decision within 30 days from the date when the party to the dispute formally notifies its intention to appeal. When the Appellate Body considers that it cannot provide its report within 30 days, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report. In no case shall the proceedings exceed 60 days. The appellate report shall be adopted by the DSB and unconditionally accepted by the parties to the dispute unless the DSB decides by consensus not to adopt the appellate report within 20 days following its issuance to the Members.[79]

4.10 In the event the recommendation of the DSB is not followed within the time-period specified by the panel, which shall commence from the date of adoption of the panel's report or the Appellate Body's report, the DSB shall grant authorization to the complaining Member to take appropriate[80] countermeasures, unless the DSB decides by consensus to reject the request.

4.11 Ef deiluaðili óskar eftir því að máli sé vísað til gerðardóms skv. 6. mgr. 22. gr. samkomulagsins um lausn deilumála skal gerðardómari skera úr um hvort gagnráðstafanirnar séu hæfilegar.[81]

4.12 Þegar um er að ræða deilumál, sem er farið með samkvæmt þessari grein, skal tíminn, sem er ákveðinn fyrir meðferð slíkra deilumála, vera helmingi styttri en sá tími sem er tiltekinn samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála, að undanskildum tímabilum sem er sérstaklega mælt fyrir um í þessari grein.

4.11 In the event a party to the dispute requests arbitration under paragraph 6 of Article 22 of the Dispute Settlement Understanding ("DSU"), the arbitrator shall determine whether the countermeasures are appropriate.[81]

4.12 For purposes of disputes conducted pursuant to this Article, except for time-periods specifically prescribed in this Article, time-periods applicable under the DSU for the conduct of such disputes shall be half the time prescribed therein.

III. HLUTI: STYRKIR SEM HEIMILT ER AÐ GRÍPA TIL AÐGERÐA GEGN

PART III: ACTIONABLE SUBSIDIES

5. gr.

Skaðleg áhrif.

Enginn aðili ætti, með notkun þeirra styrkja sem um getur í 1. og 2. mgr. 1. gr., að hafa skaðleg áhrif á hagsmuni annars aðila, t.d. með því að:

a) skaða innlenda atvinnugrein annars aðila[82];

b) gera að engu eða skerða ávinning sem aðrir aðilar hafa beint eða óbeint samkvæmt GATT-samningnum frá 1994, einkum ávinning af ívilnunum sem eru veittar skv. II. gr. GATT-samningsins frá 1994[83];

c) vinna hagsmunum annars aðila alvarlegt tjón.[84]

Þessi grein gildir ekki um styrki sem er viðhaldið á landbúnaðarvörum samkvæmt ákvæðum 13. gr. samningsins um landbúnað.

Article 5

Adverse Effects

No Member should cause, through the use of any subsidy referred to in paragraphs 1 and 2 of Article 1, adverse effects to the interests of other Members, i.e.:

(a) injury to the domestic industry of another Member[82];

(b) nullification or impairment of benefits accruing directly or indirectly to other Members under GATT 1994 in particular the benefits of concessions bound under Article II of GATT 1994[83];

(c) serious prejudice to the interests of another Member.[84]

This Article does not apply to subsidies maintained on agricultural products as provided in Article 13 of the Agreement on Agriculture.

6. gr.

Alvarlegt tjón.

6.1 Alvarlegt tjón í skilningi c-liðar 5. gr. telst hafa orðið þegar:

a) heildarverðmæti styrks[85] er meira en 5% af vöruverði[86];

b) styrkur er veittur til að mæta rekstrarhalla atvinnugreinar;

c) styrkur er veittur til að mæta rekstrarhalla fyrirtækis, að frátöldum eingreiðsluráðstöfunum sem er ekki beitt aftur vegna sama fyrirtækis og eru aðeins gerðar til að vinna tíma fyrir þróun langtímalausna og til að komast hjá aðsteðjandi, félagslegum vanda;

d) bein eftirgjöf er á skuldum, til dæmis eftirgjöf hins opinbera á skuldum og fjárveitingar til að standa straum af endurgreiðslu skulda.[87]

Article 6

Serious Prejudice

6.1 Serious prejudice in the sense of paragraph (c) of Article 5 shall be deemed to exist in the case of:

(a) the total ad valorem subsidization[85] of a product exceeding 5 per cent[86];

(b) subsidies to cover operating losses sustained by an industry;

(c) subsidies to cover operating losses sustained by an enterprise, other than one-time measures which are non-recurrent and cannot be repeated for that enterprise and which are given merely to provide time for the development of long-term solutions and to avoid acute social problems;

(d) direct forgiveness of debt, i.e. forgiveness of government-held debt, and grants to cover debt repayment.[87]

6.2 Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. telst ekki vera um alvarlegt tjón að ræða ef aðilinn sem veitir styrk sýnir fram á að viðkomandi styrkur hafi ekki haft nein þau áhrif sem talin eru upp í 3. mgr.

6.3 Um alvarlegt tjón í skilningi c-liðar 5. gr. getur verið að ræða í þeim tilvikum þegar eitt eða fleiri af eftirtöldum atriðum eiga við:

a) styrkurinn hefur þau áhrif að torvelda eða koma í veg fyrir að samsvarandi vara frá öðrum aðila sé flutt inn á markað aðilans sem veitir styrkinn;
b) styrkurinn hefur þau áhrif að torvelda eða koma í veg fyrir útflutning á samsvarandi vöru annars aðila til markaðar þriðja lands;
c) styrkurinn hefur þau áhrif að varan, sem nýtur styrksins, er á undirverði miðað við verðið á samsvarandi vöru annars aðila á sama markaði eða leiðir til þess að verði sé haldið niðri eða veruleg verðlækkun eða söluminnkun verði á sama markaði;
d) styrkurinn hefur þau áhrif að aukning verður á heimsmarkaðshlutdeild aðilans sem veitir hann að því er varðar tiltekið hráefni eða hrávöru[88], sem nýtur styrkja, miðað við meðaltalshlutdeild hans á þremur undanförnum árum og þessi aukning hefur verið stöðug á tímabili sem styrkir hafa verið veittir.

6.4 Í b-lið 3. mgr. felur orðalagið „torvelda eða koma í veg fyrir útflutning“ í sér þau tilvik, með fyrirvara um ákvæði 7. mgr., þar sem sýnt er fram á að breyting hafi orðið á hlutfallslegri markaðshlutdeild til tjóns fyrir samsvarandi vöru sem nýtur ekki styrkja (á hæfilegu viðmiðunartímabili sem er nægilega langt til að sýna greinilega fram á hver þróun markaðarins er að því er varðar viðkomandi vöru og sem, við venjulegar aðstæður, er að minnsta kosti eitt ár). Orðalagið „breyting á hlutfallslegri markaðshlutdeild“ tekur til eftirfarandi aðstæðna: a) aukning verður á markaðshlutdeild vöru sem nýtur styrkja; b) markaðshlutdeild vörunnar, sem nýtur styrkja, er óbreytt við aðstæður þar sem dregið hefði úr henni ef styrkja hefði ekki notið við; c) markaðshlutdeild vörunnar, sem nýtur styrkja, minnkar, en hægar en gerst hefði ef enginn styrkur hefði verið veittur.

6.2 Notwithstanding the provisions of paragraph 1, serious prejudice shall not be found if the subsidizing Member demonstrates that the subsidy in question has not resulted in any of the effects enumerated in paragraph 3.

6.3 Serious prejudice in the sense of paragraph (c) of Article 5 may arise in any case where one or several of the following apply:

(a) the effect of the subsidy is to displace or impede the imports of a like product of another Member into the market of the subsidizing Member;
(b) the effect of the subsidy is to displace or impede the exports of a like product of another Member from a third country market;
(c) the effect of the subsidy is a significant price undercutting by the subsidized product as compared with the price of a like product of another Member in the same market or significant price suppression, price depression or lost sales in the same market;
(d) the effect of the subsidy is an increase in the world market share of the subsidizing Member in a particular subsidized primary product or commodity88 as compared to the average share it had during the previous period of three years and this increase follows a consistent trend over a period when subsidies have been granted.

6.4 For the purpose of paragraph 3(b), the displacement or impeding of exports shall include any case in which, subject to the provisions of paragraph 7, it has been demonstrated that there has been a change in relative shares of the market to the disadvantage of the non-subsidized like product (over an appropriately representative period sufficient to demonstrate clear trends in the development of the market for the product concerned, which, in normal circumstances, shall be at least one year). “Change in relative shares of the market” shall include any of the following situations: (a) there is an increase in the market share of the subsidized product; (b) the market share of the subsidized product remains constant in circumstances in which, in the absence of the subsidy, it would have declined; (c) the market share of the subsidized product declines, but at a slower rate than would have been the case in the absence of the subsidy.

6.5 Í c-lið 3. mgr. felur „undirverð“ í sér þau tilvik þar sem sýnt hefur verið fram á að um undirverð sé að ræða með verðsamanburði á vöru sem nýtur styrkja og samsvarandi vöru á sama markaði sem nýtur ekki styrkja. Samanburðurinn skal gerður á sama viðskiptastigi og á sambærilegum tíma, að teknu tilhlýðilegu tilliti til allra annarra þátta sem hafa áhrif við verðsamanburð. Sé ekki unnt að gera slíkan beinan samanburð er hægt að sýna fram á að um undirverð sé að ræða á grundvelli einingaverðs í útflutningi.

6.6 Sérhver aðili á markaðinum þar sem því er haldið fram að alvarlegt tjón hafi orðið skal, með fyrirvara um ákvæði 3. mgr. V. viðauka, sjá til þess að málsaðilar í deilum sem falla undir 7. gr. og kærunefndin, sem komið er á fót skv. 4. mgr. 7. gr., hafi aðgang að öllum viðeigandi upplýsingum sem eru tiltækar um breytingar á markaðshlutdeild deiluaðila og einnig varðandi verð á viðkomandi vörum.

6.7 Innflutningur telst ekki hafa verið torveldaður eða komið í veg fyrir hann svo að alvarlegt tjón hljótist af skv. 3. mgr. þegar eftirfarandi aðstæður[89] eru fyrir hendi á viðkomandi tímabili:

a) bann eða takmarkanir á útflutningi samsvarandi vöru frá aðila sem ber fram kæru eða á innflutningi aðila, sem ber fram kæru, inn á markað í þriðja landi;

b) ákvörðun hins opinbera, í innflutningslandi þar sem rekin er ríkiseinkasala eða ríkisviðskipti með viðkomandi vöru, um að flytja viðskiptin, af ástæðum sem tengjast ekki viðskiptum, frá aðilanum, sem ber fram kæru, til annars lands eða landa;

c) náttúruhamfarir, verkföll, truflanir á samgöngum eða aðrar óviðráðanlegar aðstæður sem hafa veruleg áhrif á framleiðslu, gæði, magn eða verð útflutningsvöru aðila sem ber fram kæru;

d) ráðstafanir sem takmarka útflutning frá aðila sem ber fram kæru;

e) minnkandi framboð á viðkomandi framleiðsluvöru til útflutnings að eigin frumkvæði aðila sem ber fram kæru (meðal annars aðstæður þar sem fyrirtæki aðila, sem ber fram kæru, hafa einhliða ráðstafað útflutningi á þessari framleiðslu til nýrra markaða);

6.5 For the purpose of paragraph 3(c), price undercutting shall include any case in which such price undercutting has been demonstrated through a comparison of prices of the subsidized product with prices of a non-subsidized like product supplied to the same market. The comparison shall be made at the same level of trade and at comparable times, due account being taken of any other factor affecting price comparability. However, if such a direct comparison is not possible, the existence of price undercutting may be demonstrated on the basis of export unit values.

6.6 Each Member in the market of which serious prejudice is alleged to have arisen shall, subject to the provisions of paragraph 3 of Annex V, make available to the parties to a dispute arising under Article 7, and to the panel established pursuant to paragraph 4 of Article 7, all relevant information that can be obtained as to the changes in market shares of the parties to the dispute as well as concerning prices of the products involved.

6.7 Displacement or impediment resulting in serious prejudice shall not arise under paragraph 3 where any of the following circumstances exist[89] during the relevant period:

(a) prohibition or restriction on exports of the like product from the complaining Member or on imports from the complaining Member into the third-country market concerned;

(b) decision by an importing government operating a monopoly of trade or state trading in the product concerned to shift, for non-commercial reasons, imports from the complaining Member to another country or countries;

(c) natural disasters, strikes, transport disruptions or other *force majeure* substantially affecting production, qualities, quantities or prices of the product available for export from the complaining Member;

(d) existence of arrangements limiting exports from the complaining Member;

(e) voluntary decrease in the availability for export of the product concerned from the complaining Member (including, *inter alia*, a situation where firms in the complaining Member have been autonomously reallocating exports of this product to new markets);

f) skortur á samræmi við staðla og aðrar lögbundnar kröfur í innflutningslandinu.

6.8 Þegar aðstæður, sem um getur í 7. mgr., eru ekki fyrir hendi skal ákvarða hvort um alvarlegt tjón er að ræða á grundvelli upplýsinga sem kærunefndinni eru látnar í té eða hún aflar sér, þar á meðal upplýsingar sem eru veittar í samræmi við ákvæði V. viðauka.
6.9 Þessi grein gildir ekki um styrki sem viðhaldið er á landbúnaðarvörum skv. 13. gr. samningsins um landbúnað.

7. gr.
Úrræði.

7.1 Með fyrirvara um ákvæði 13. gr. samningsins um landbúnað getur aðili, þegar hann hefur ástæðu til að ætla að einhver af þeim styrkjum, sem um getur í 1. gr. og eru veittir eða viðhaldið af öðrum aðila, skaði innlenda atvinnugrein, geri að engu eða skerði ávinning eða valdi alvarlegu tjóni, óskað eftir viðræðum við þann aðila.
7.2 Beiðni um viðræður samkvæmt 1. mgr. skal fylgja greinargerð um fyrirliggjandi sönnunargögn um a) að viðkomandi styrkur sé veittur og hvers eðlis hann er og b) skaðann sem innlenda atvinnugreinin hefur orðið fyrir eða að ávinningur þess aðila sem fer fram á viðræður hafi verið gerður að engu eða skertur eða hagsmunum hans unnið alvarlegt tjón.[90]
7.3 Að fenginni beiðni um viðræður samkvæmt 1. mgr. skal aðilinn sem talinn er veita eða viðhalda viðkomandi styrk ganga til slíkra viðræðna eins fljótt og kostur er. Tilgangur viðræðnanna skal vera sá að skýra staðreyndir málsins og finna lausn sem samkomulag er um.

7.4 Ef viðræðurnar leiða ekki til lausnar sem samkomulag er um innan 60 daga[91] getur hver sá aðili sem á hlut að slíkum viðræðum vísað málinu til deilumálanefndarinnar til að fá skipaða kærunefnd nema deilumálanefndin ákveði, með einróma samþykki, að koma ekki á fót kærunefnd. Innan 15 daga frá þeim degi sem kærunefnd er skipuð skal ákvarða verksvið hennar og hverjir eiga þar sæti.
7.5 Kærunefndin skal athuga málið og afhenda deiluaðilum lokaskýrslu sína. Skýrslunni skal dreift til allra aðila innan 120 daga frá þeim degi er kærunefndin var skipuð og verksvið hennar ákvarðað.

7.6 Deilumálanefndin skal samþykkja skýrslu

(f) failure to conform to standards and other regulatory requirements in the importing country.

6.8 In the absence of circumstances referred to in paragraph 7, the existence of serious prejudice should be determined on the basis of the information submitted to or obtained by the panel, including information submitted in accordance with the provisions of Annex V.
6.9 This Article does not apply to subsidies maintained on agricultural products as provided in Article 13 of the Agreement on Agriculture.

Article 7
Remedies

7.1 Except as provided in Article 13 of the Agreement on Agriculture, whenever a Member has reason to believe that any subsidy referred to in Article 1, granted or maintained by another Member, results in injury to its domestic industry, nullification or impairment or serious prejudice, such Member may request consultations with such other Member.
7.2 A request for consultations under paragraph 1 shall include a statement of available evidence with regard to *(a)* the existence and nature of the subsidy in question, and *(b)* the injury caused to the domestic industry, or the nullification or impairment, or serious prejudice[90] caused to the interests of the Member requesting consultations.
7.3 Upon request for consultations under paragraph 1, the Member believed to be granting or maintaining the subsidy practice in question shall enter into such consultations as quickly as possible. The purpose of the consultations shall be to clarify the facts of the situation and to arrive at a mutually agreed solution.
7.4 If consultations do not result in a mutually agreed solution within 60 days[91], any Member party to such consultations may refer the matter to the DSB for the establishment of a panel, unless the DSB decides by consensus not to establish a panel. The composition of the panel and its terms of reference shall be established within 15 days from the date when it is established.
7.5 The panel shall review the matter and shall submit its final report to the parties to the dispute. The report shall be circulated to all Members within 120 days of the date of the composition and establishment of the panel's terms of reference.
7.6 Within 30 days of the issuance of the

kærunefndarinnar[92] innan 30 daga frá því að henni er dreift til allra aðila nema einhver af deiluaðilunum tilkynni henni formlega um þá ákvörðun sína að áfrýja eða nefndin ákveði með einróma samþykki að samþykkja skýrsluna ekki.
7.7 Þegar skýrslu kærunefndar er áfrýjað skal áfrýjunarnefndin tilkynna um ákvörðun sína innan 60 daga frá þeim degi er deiluaðilinn tilkynnir formlega um þá ákvörðun sína að áfrýja. Telji áfrýjunarnefndin að hún geti ekki skilað skýrslu sinni innan 60 daga skal hún tilkynna deilumálanefndinni skriflega um ástæðurnar fyrir töfinni og tilgreina áætlaðan skilatíma fyrir skýrsluna. Málsmeðferðin skal í engu tilviki taka lengri tíma en 90 daga. Skýrsla áfrýjunarnefndarinnar skal samþykkt af deilumálanefndinni og deiluaðilar skulu staðfesta hana skilyrðislaust nema nefndin um lausn deilumála ákveði með einróma samþykki, innan 20 daga frá dreifingu skýrslunnar til aðilanna, að samþykkja hana ekki.[93]
7.8 Þegar skýrsla kærunefndar eða áfrýjunarnefndar hefur verið samþykkt, þar sem komist er að þeirri niðurstöðu að styrkur hafi skaðað hagsmuni annars aðila í skilningi 5. gr., skal aðilinn sem veitir eða viðheldur slíkum styrk gera viðeigandi ráðstafanir til að eyða þessum skaðlegu áhrifum eða draga styrkinn til baka.

7.9 Hafi aðilinn ekki gert viðeigandi ráðstafanir til að eyða skaðlegum áhrifum styrksins eða draga hann til baka, innan sex mánaða frá þeim degi er deilumálanefndin samþykkir skýrslu kærunefndarinnar eða áfrýjunarnefndarinnar og ef ekki er fyrir hendi samningur um bætur, skal deilumálanefndin veita aðilanum, sem ber fram kæruna, heimild til að gera gagnráðstafanir í réttu hlutfalli við umfang og eðli þeirra skaðlegu áhrifa sem gengið hefur verið úr skugga um að séu til staðar nema deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki að hafna beiðninni.
7.10 Ef deiluaðili óskar eftir því að máli sé vísað til gerðardóms skv. 6. mgr. 22. gr. samkomulagsins um lausn deilumála skal gerðardómur skera úr um hvort gagnráðstafanirnar séu í réttu hlutfalli við umfang og eðli þeirra skaðlegu áhrifa sem gengið hefur verið úr skugga um að séu til staðar.

panel's report to all Members, the report shall be adopted by the DSB[92] unless one of the parties to the dispute formally notifies the DSB of its decision to appeal or the DSB decides by consensus not to adopt the report.
7.7 Where a panel report is appealed, the Appellate Body shall issue its decision within 60 days from the date when the party to the dispute formally notifies its intention to appeal. When the Appellate Body considers that it cannot provide its report within 60 days, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report. In no case shall the proceedings exceed 90 days. The appellate report shall be adopted by the DSB and unconditionally accepted by the parties to the dispute unless the DSB decides by consensus not to adopt the appellate report within 20 days following its issuance to the Members.[93]

7.8 Where a panel report or an Appellate Body report is adopted in which it is determined that any subsidy has resulted in adverse effects to the interests of another Member within the meaning of Article 5, the Member granting or maintaining such subsidy shall take appropriate steps to remove the adverse effects or shall withdraw the subsidy.
7.9 In the event the Member has not taken appropriate steps to remove the adverse effects of the subsidy or withdraw the subsidy within six months from the date when the DSB adopts the panel report or the Appellate Body report, and in the absence of agreement on compensation, the DSB shall grant authorization to the complaining Member to take countermeasures, commensurate with the degree and nature of the adverse effects determined to exist, unless the DSB decides by consensus to reject the request.

7.10 In the event that a party to the dispute requests arbitration under paragraph 6 of Article 22 of the DSU, the arbitrator shall determine whether the countermeasures are commensurate with the degree and nature of the adverse effects determined to exist.

IV. HLUTI: STYRKIR SEM EKKI ER HEIMILT AÐ GRÍPA TIL AÐGERÐA GEGN

8. gr.

Ákvörðun styrkja sem ekki er heimilt að grípa til aðgerða gegn.

8.1 Ekki er heimilt að grípa til aðgerða gegn eftirtöldum styrkjum[94]:

a) styrkjum sem eru ekki sértækir styrkir í skilningi 2. gr.;

b) styrkjum sem eru sértækir styrkir í skilningi 2. gr. en uppfylla öll skilyrðin sem kveðið er á um í a-, b- eða c-lið 2. mgr. hér á eftir.

8.2 Þrátt fyrir ákvæði III. og V. hluta telst ekki vera heimilt að grípa til aðgerða gegn eftirtöldum styrkjum:

a) aðstoð vegna rannsóknarstarfsemi fyrirtækja, æðri menntastofnana eða rannsóknarstöðva sem eru á samningi við fyrirtæki ef:[95, 96, 97]

aðstoðin[98] nemur ekki meira en 75% af kostnaði við iðnaðarrannsóknir[99] eða 50% af kostnaði við þróunarstarf áður en samkeppnisstigi er náð [100, 101];

og að því tilskildu að slík aðstoð sé eingöngu bundin við:

i) kostnað við starfsmannahald (rannsóknarmenn, tæknimenn og aðra starfsmenn sem eingöngu starfa við rannsóknirnar);

ii) kostnað við tæki, búnað, land og byggingar sem eru eingöngu og til frambúðar ætluð til rannsóknarstarfsemi (nema um sé að ræða afnot á viðskiptagrundvelli);

iii) kostnað við ráðgjöf og jafngilda þjónustu vegna rannsóknarstarfsemi eingöngu, þar með taldar aðkeyptar rannsóknir, tækniþekking, einkaleyfi o.s.frv.;

iv) annan fastakostnað sem er beinlínis til kominn vegna rannsóknarstarfseminnar;

v) annan rekstrarkostnað (svo sem efni, birgðir o.þ.h.) sem er beinlínis til kominn vegna rannsóknarstarfseminnar;

b) aðstoð við illa stödd svæði á yfirráðasvæði aðila, sem er veitt samkvæmt almennum ramma um svæðaþróun[102] og er ekki sértækur styrkur (í skilningi 2. gr.)

PART IV: NON-ACTIONABLE SUBSIDIES

Article 8

Identification of Non-Actionable Subsidies

8.1 The following subsidies shall be considered as non-actionable[94]:

(a) subsidies which are not specific within the meaning of Article 2;

(b) subsidies which are specific within the meaning of Article 2 but which meet all of the conditions provided for in paragraphs 2(a), 2(b) or 2(c) below.

8.2 Notwithstanding the provisions of Parts III and V, the following subsidies shall be non-actionable:

(a) assistance for research activities conducted by firms or by higher education or research establishments on a contract basis with firms if:[95, 96, 97]

the assistance covers[98] not more than 75 per cent of the costs of industrial research[99] or 50 per cent of the costs of pre-competitive development activity[100, 101];

and provided that such assistance is limited exclusively to:

(i) costs of personnel (researchers, technicians and other supporting staff employed exclusively in the research activity);

(ii) costs of instruments, equipment, land and buildings used exclusively and permanently (except when disposed of on a commercial basis) for the research activity;

(iii) costs of consultancy and equivalent services used exclusively for the research activity, including bought-in research, technical knowledge, patents, etc.;

(iv) additional overhead costs incurred directly as a result of the research activity;

(v) other running costs (such as those of materials, supplies and the like), incurred directly as a result of the research activity.

(b) assistance to disadvantaged regions within the territory of a Member given pursuant to a general framework of regional development[102] and non-specific (with-

á svæðum sem eru styrkhæf, að því tilskildu að:

i) hvert illa statt svæði sé greinilega afmarkað samfellt landsvæði með sérstök efnahagsleg og stjórnunarleg einkenni sem unnt er að skilgreina;

ii) svæðið teljist illa statt á grundvelli hlutlausra og hlutlægra viðmiðana[103] sem gefa til kynna að erfiðleikarnir stafi ekki einungis af tímabundnum aðstæðum; slíkar viðmiðanir verða að koma skýrt fram í lögum og reglum eða öðrum opinberum skjölum til að unnt sé að staðfesta þær;

iii) viðmiðanirnar skulu fela í sér mælingu á efnahagsþróun sem skal byggjast á að minnsta kosti einum af eftirfarandi þáttum:
- tekjum á mann eða heimilistekjum á mann eða vergum þjóðartekjum (GDP) á mann, sem mega ekki fara yfir 85% af meðaltali viðkomandi svæðis;
- atvinnuleysisstigi sem þarf að vera að minnsta kosti 110% af meðaltali viðkomandi svæðis;

eins og það mælist á þriggja ára tímabili; slíkar mælingar geta þó verið samsettar og náð til annarra þátta;

c) aðstoð við að laga þá aðstöðu sem er fyrir hendi[104] að nýjum umhverfiskröfum, sem eru settar með lögum og/eða reglum, sem setja fyrirtækjum þrengri skorður og auka fjárhagsbyrðar þeirra, að því tilskildu að aðstoðin:

i) sé ein ráðstöfun sem er ekki beitt aftur; og

ii) sé takmörkuð við 20% af aðlögunarkostnaði; og

iii) taki ekki til kostnaðar við að skipta um og reka fjárfestinguna sem aðstoðin nemur til, sem fyrirtæki verða að bera að fullu; og

iv) tengist beinlínis og í réttum hlutföllum áformum fyrirtækis um að draga úr óþægindum og mengun og taki ekki til sparnaðar í framleiðslukostnaði sem kann að nást fram; og

v) sé í boði fyrir öll fyrirtæki sem geta tekið upp hinn nýja búnað og/eða framleiðsluferli.

in the meaning of Article 2) within eligible regions provided that:

(i) each disadvantaged region must be a clearly designated contiguous geographical area with a definable economic and administrative identity;

(ii) the region is considered as disadvantaged on the basis of neutral and objective criteria[103], indicating that the region's difficulties arise out of more than temporary circumstances; such criteria must be clearly spelled out in law, regulation, or other official document, so as to be capable of verification;

(iii) the criteria shall include a measurement of economic development which shall be based on at least one of the following factors:
- one of either income per capita or household income per capita, or GDP per capita, which must not be above 85 per cent of the average for the territory concerned;
- unemployment rate, which must be at least 110 per cent of the average for the territory concerned;

as measured over a three-year period; such measurement, however, may be a composite one and may include other factors.

(c) assistance to promote adaptation of existing facilities[104] to new environmental requirements imposed by law and/or regulations which result in greater constraints and financial burden on firms, provided that the assistance:

(i) is a one-time non-recurring measure; and

(ii) is limited to 20 per cent of the cost of adaptation; and

(iii) does not cover the cost of replacing and operating the assisted investment, which must be fully borne by firms; and

(iv) is directly linked to and proportionate to a firm's planned reduction of nuisances and pollution, and does not cover any manufacturing cost savings which may be achieved; and

(v) is available to all firms which can adopt the new equipment and/or production processes.

8.3 Nefndinni skal tilkynnt um styrkjaáætlanir þar sem ákvæðum 2. mgr. er beitt áður en þær koma til framkvæmda í samræmi við ákvæði VII. hluta. Allar slíkar tilkynningar skulu vera nægilega nákvæmar til að gera öðrum aðilum kleift að meta samkvæmni áætlunarinnar við skilyrðin og viðmiðanirnar sem kveðið er á um í viðeigandi ákvæðum 2. mgr. Aðilar skulu einnig afhenda nefndinni slíkar tilkynningar uppfærðar ár hvert, einkum með upplýsingum um heildarútgjöld vegna hverrar áætlunar og um allar breytingar á henni. Aðrir aðilar skulu eiga rétt á að beiðast upplýsinga um einstakar styrkveitingar samkvæmt tilkynntri áætlun.[105]

8.4 Aðalskrifstofan skal, að beiðni aðila, athuga tilkynningu sem er send skv. 3. mgr. og getur, ef nauðsyn ber til, farið fram á viðbótarupplýsingar frá aðilanum sem veitir styrki um tilkynntu áætlunina sem er til athugunar. Aðalskrifstofan skal skila skýrslu um niðurstöður sínar til nefndarinnar. Nefndin skal, að fenginni beiðni, þegar í stað fara yfir niðurstöður aðalskrifstofunnar (eða, ef aðalskrifstofan hefur ekki verið beðin um slíka athugun, tilkynninguna sjálfa) með það fyrir augum að ákvarða hvort skilyrðin og viðmiðanirnar sem mælt er fyrir um í 2. mgr. hafi verið uppfyllt. Málsmeðferðinni, sem kveðið er á um í þessari málsgrein, skal vera lokið eigi síðar en á fyrsta reglulega fundi nefndarinnar eftir að tilkynning um styrkjaáætlun hefur borist, enda hafi að minnsta kosti tveir mánuðir liðið á milli slíkrar tilkynningar og reglulegs fundar í nefndinni. Málsmeðferðinni, við athugun, sem lýst er í þessari málsgrein, skal einnig beitt, að fenginni beiðni, ef tilkynnt er um verulegar breytingar á áætlun sem tilkynnt hefur verið í árlegu uppfærslunum sem um getur í 3. mgr.

8.5 Að fenginni beiðni frá aðila skal ákvörðun nefndarinnar, sem um getur í 4. mgr. eða ef engin ákvörðun liggur fyrir af hálfu nefndarinnar, vísað til bindandi gerðardóms og einnig, í einstökum málum, ef ekki er farið eftir skilyrðunum sem sett eru fram í áætlun sem tilkynnt hefur verið. Gerðardómur skal skila niðurstöðum sínum til aðilanna innan 120 daga frá þeim degi er málinu var vísað til hans. Sé ekki kveðið á um annað í þessari málsgrein gildir samkomulagið um lausn deilumála um gerðardóma sem falla samkvæmt þessari málsgrein.

8.3 A subsidy programme for which the provisions of paragraph 2 are invoked shall be notified in advance of its implementation to the Committee in accordance with the provisions of Part VII. Any such notification shall be sufficiently precise to enable other Members to evaluate the consistency of the programme with the conditions and criteria provided for in the relevant provisions of paragraph 2. Members shall also provide the Committee with yearly updates of such notifications, in particular by supplying information on global expenditure for each programme, and on any modification of the programme. Other Members shall have the right to request information about individual cases of subsidization under a notified programme.[105]

8.4 Upon request of a Member, the Secretariat shall review a notification made pursuant to paragraph 3 and, where necessary, may require additional information from the subsidizing Member concerning the notified programme under review. The Secretariat shall report its findings to the Committee. The Committee shall, upon request, promptly review the findings of the Secretariat (or, if a review by the Secretariat has not been requested, the notification itself), with a view to determining whether the conditions and criteria laid down in paragraph 2 have not been met. The procedure provided for in this paragraph shall be completed at the latest at the first regular meeting of the Committee following the notification of a subsidy programme, provided that at least two months have elapsed between such notification and the regular meeting of the Committee. The review procedure described in this paragraph shall also apply, upon request, to substantial modifications of a programme notified in the yearly updates referred to in paragraph 3.

8.5 Upon the request of a Member, the determination by the Committee referred to in paragraph 4, or a failure by the Committee to make such a determination, as well as the violation, in individual cases, of the conditions set out in a notified programme, shall be submitted to binding arbitration. The arbitration body shall present its conclusions to the Members within 120 days from the date when the matter was referred to the arbitration body. Except as otherwise provided in this paragraph, the DSU shall apply to arbitrations conducted under this paragraph.

9. gr.

Viðræður og leyfileg úrræði.

9.1 Ef aðili hefur ástæðu til að ætla, við framkvæmd áætlunar sem um getur í 2. mgr. 8. gr., þrátt fyrir að áætlunin sé í samræmi við viðmiðanirnar sem mælt er fyrir um í þeirri málsgrein, að þessi áætlun hafi haft alvarleg skaðleg áhrif á innlenda atvinnugrein sama aðila, til dæmis valdið tjóni sem erfitt yrði að bæta, getur slíkur aðili óskað eftir viðræðum við aðilann sem veitir styrkinn eða viðheldur honum.

9.2 Að fenginni beiðni um viðræður samkvæmt 1. mgr. skal aðilinn sem veitir eða viðheldur viðkomandi styrkjaáætlun ganga til slíkra viðræðna eins fljótt og kostur er. Tilgangur viðræðnanna skal vera sá að skýra staðreyndir málsins og finna lausn sem málsaðilar geta sætt sig við.

9.3 Ef ekki næst lausn, sem málsaðilar geta sætt sig við í viðræðunum sem um getur í 2. mgr., innan 60 daga frá beiðni um slíkar viðræður berst getur aðilinn, sem óskar eftir viðræðum, vísað málinu til nefndarinnar.

9.4 Þegar máli er vísað til nefndarinnar skal hún þegar í stað skoða staðreyndir málsins og sönnunargögn um þau áhrif er um getur í 1. mgr. Ef nefndin ákvarðar að slík áhrif hafi orðið getur hún lagt tilmæli fyrir aðilann sem veitir styrkinn um að hann breyti áætluninni á þann hátt að þessum áhrifum verði eytt. Nefndin skal leggja fram niðurstöður sínar innan 120 daga frá þeim degi er málinu var vísað til hennar skv. 3. mgr. Sé ekki farið að tilmælunum innan sex mánaða skal nefndin veita aðilanum sem óskaði eftir viðræðum heimild til að gera viðeigandi gagnráðstafanir, í réttu hlutfalli við umfang og eðli þeirra áhrifa sem gengið hefur verið úr skugga um að séu til staðar.

Article 9

Consultations and Authorized Remedies

9.1 If, in the course of implementation of a programme referred to in paragraph 2 of Article 8, notwithstanding the fact that the programme is consistent with the criteria laid down in that paragraph, a Member has reasons to believe that this programme has resulted in serious adverse effects to the domestic industry of that Member, such as to cause damage which would be difficult to repair, such Member may request consultations with the Member granting or maintaining the subsidy.

9.2 Upon request for consultations under paragraph 1, the Member granting or maintaining the subsidy programme in question shall enter into such consultations as quickly as possible. The purpose of the consultations shall be to clarify the facts of the situation and to arrive at a mutually acceptable solution.

9.3 If no mutually acceptable solution has been reached in consultations under paragraph 2 within 60 days of the request for such consultations, the requesting Member may refer the matter to the Committee.

9.4 Where a matter is referred to the Committee, the Committee shall immediately review the facts involved and the evidence of the effects referred to in paragraph 1. If the Committee determines that such effects exist, it may recommend to the subsidizing Member to modify this programme in such a way as to remove these effects. The Committee shall present its conclusions within 120 days from the date when the matter is referred to it under paragraph 3. In the event the recommendation is not followed within six months, the Committee shall authorize the requesting Member to take appropriate countermeasures commensurate with the nature and degree of the effects determined to exist.

V. HLUTI: JÖFNUNARRÁÐSTAFANIR

10. gr.

Beiting VI. gr. GATT-samningsins frá 1994.[106]

Aðilar skulu gera allar nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að álagning jöfnunartolla[107] á vörur sem eru fluttar inn á yfirráðasvæði aðila frá yfirráðasvæði annars aðila sé í samræmi við ákvæði VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og skilmála þessa samnings. Jöfnunartolla er einungis heimilt að leggja á samkvæmt rannsóknum sem eru hafnar[108] og framkvæmdar í sam-

PART V: COUNTERVAILING MEASURES

Article 10

Application of Article VI of GATT 1994[106]

Members shall take all necessary steps to ensure that the imposition of a countervailing duty[107] on any product of the territory of any Member imported into the territory of another Member is in accordance with the provisions of Article VI of GATT 1994 and the terms of this Agreement. Countervailing duties may only be imposed pursuant to investigations initiated[108]

ræmi við ákvæði þessa samnings og samningsins um landbúnað.

11. gr.

Upphaf og framhald rannsóknar.

11.1 Með fyrirvara um ákvæði 6. mgr. skal hefja rannsókn til að ákvarða hvort meintur styrkur sé veittur og umfang og áhrif hans þegar skrifleg umsókn hefur borist frá innlendu atvinnugreininni eða fyrir hönd hennar.

11.2 Umsókn skv. 1. mgr. skulu fylgja næg sönnunargögn um *a)* að styrkur sé veittur og upphæðina ef unnt er, *b)* skaða í skilningi VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 eins og hann er túlkaður í þessum samningi og *c)* orsakatengsl milli innflutningsvaranna sem njóta styrkja og meints skaða. Einföld staðhæfing, sem er ekki studd viðeigandi sönnunargögnum, getur ekki talist fullnægjandi til að uppfylla kröfur þessarar málsgreinar. Í umsókninni skulu koma fram eftirfarandi upplýsingar sem gera má ráð fyrir að umsækjandi eigi greiðan aðgang að:

i) heiti umsækjanda og lýsing hans á magni og verðgildi samsvarandi innlendrar vöru. Þegar skrifleg umsókn er lögð fram fyrir hönd innlendrar atvinnugreinar skal tilgreina atvinnugreinina sem sótt er um fyrir í skrá yfir alla innlenda framleiðendur samsvarandi vöru (eða samtök innlendra framleiðenda samsvarandi vöru) sem vitað er um ásamt, að svo miklu leyti sem unnt er, lýsingu þessara framleiðenda á magni og verðgildi samsvarandi innlendrar framleiðsluvöru;

ii) nákvæm lýsing á vöru sem haldið er fram að njóti styrks, nafn landsins eða landanna þaðan sem viðkomandi vara er upprunnin eða flutt út, heiti allra útflytjenda eða erlendra framleiðenda sem vitað er um og skrá yfir þá sem vitað er að flytja inn viðkomandi vöru;

iii) sönnunargögn um að um styrk sé að ræða og hve mikill og hvers eðlis hann er;

iv) sönnunargögn um að meintur skaði, sem innlend atvinnugrein hefur orðið fyrir, sé af völdum innflutningsvara sem njóta styrkja og vegna áhrifa þeirra; í þessum

and conducted in accordance with the provisions of this Agreement and the Agreement on Agriculture.

Article 11

Initiation and Subsequent Investigation

11.1 Except as provided in paragraph 6, an investigation to determine the existence, degree and effect of any alleged subsidy shall be initiated upon a written application by or on behalf of the domestic industry.

11.2 An application under paragraph 1 shall include sufficient evidence of the existence of *(a)* a subsidy and, if possible, its amount, *(b)* injury within the meaning of Article VI of GATT 1994 as interpreted by this Agreement, and *(c)* a causal link between the subsidized imports and the alleged injury. Simple assertion, unsubstantiated by relevant evidence, cannot be considered sufficient to meet the requirements of this paragraph. The application shall contain such information as is reasonably available to the applicant on the following:

(i) the identity of the applicant and a description of the volume and value of the domestic production of the like product by the applicant. Where a written application is made on behalf of the domestic industry, the application shall identify the industry on behalf of which the application is made by a list of all known domestic producers of the like product (or associations of domestic producers of the like product) and, to the extent possible, a description of the volume and value of domestic production of the like product accounted for by such producers;

(ii) a complete description of the allegedly subsidized product, the names of the country or countries of origin or export in question, the identity of each known exporter or foreign producer and a list of known persons importing the product in question;

(iii) evidence with regard to the existence, amount and nature of the subsidy in question;

(iv) evidence that alleged injury to a domestic industry is caused by subsidized imports through the effects of the subsidies; this evidence includes informa-

sönnunargögnum skulu vera upplýsingar um þá þróun sem orðið hefur á magni innflutningsvara sem haldið er fram að njóti styrkja, áhrif þessa innflutnings á verð samsvarandi framleiðsluvara á heimamarkaði og afleiðingar fyrir innlendu atvinnugreinina, eins og fram kemur í viðkomandi þáttum og vísitölum sem skipta máli fyrir stöðu innlendu atvinnugreinarinnar, til dæmis þeim þáttum sem taldir eru upp í 2. og 4. mgr. 15. gr.

11.3 Yfirvöld skulu athuga hversu nákvæm og fullnægjandi sönnunargögnin sem eru lögð fram í umsókninni eru og ákvarða hvort þau nægi til að réttlæta að rannsókn verði hafin.

11.4 Ekki skal hefja rannsókn skv. 1. mgr. nema yfirvöld hafi ákvarðað, á grundvelli könnunar á því hversu mikinn stuðning eða andstöðu við umsóknina innlendir framleiðendur samsvarandi vöru hafa látið í ljós,[109] að umsóknin sé frá innlendu atvinnugreininni eða fyrir hönd hennar.[110] Umsóknin telst vera „frá innlendu atvinnugreininni eða fyrir hönd hennar“ ef hún er studd af innlendum framleiðendum sem framleiða til samans meira en 50% af heildarframleiðslu samsvarandi vöru sem er framleidd af þeim hluta innlendrar atvinnugreinar er lætur annaðhvort í ljós stuðning eða andstöðu við umsóknina. Ekki skal hefja rannsókn ef innlendir framleiðendur, sem lýsa stuðningi við umsóknina, framleiða innan við 25% af heildarframleiðslu innlendu atvinnugreinarinnar á samsvarandi vöru.

11.5 Yfirvöld skulu forðast alla kynningu á umsókn um rannsókn nema ákvörðun hafi verið tekin um að hefja rannsókn.

11.6 Ef hlutaðeigandi yfirvöld ákveða, við sérstakar aðstæður, að hefja rannsókn, án þess að hafa fengið skriflega umsókn frá innlendri atvinnugrein eða fyrir hönd hennar um að hefja slíka rannsókn, skulu þau því aðeins halda henni áfram að þau hafi nægileg sönnunargögn um að styrkveiting, skaði og orsakatengsl, eins og lýst er í 2. mgr., réttlæti að rannsókn verði hafin.

11.7 Sönnunargögn um að styrkur sé veittur og skaði hafi orðið skulu athuguð samtímis *a)* við ákvörðun á því hvort hefja skuli rannsókn eða ekki og *b)* á meðan rannsókn stendur yfir, en

tion on the evolution of the volume of the allegedly subsidized imports, the effect of these imports on prices of the like product in the domestic market and the consequent impact of the imports on the domestic industry, as demonstrated by relevant factors and indices having a bearing on the state of the domestic industry, such as those listed in paragraphs 2 and 4 of Article 15.

11.3 The authorities shall review the accuracy and adequacy of the evidence provided in the application to determine whether the evidence is sufficient to justify the initiation of an investigation.

11.4 An investigation shall not be initiated pursuant to paragraph 1 unless the authorities have determined, on the basis of an examination of the degree of support for, or opposition to, the application expressed[109] by domestic producers of the like product, that the application has been made by or on behalf of the domestic industry.[110] The application shall be considered to have been made "by or on behalf of the domestic industry" if it is supported by those domestic producers whose collective output constitutes more than 50 per cent of the total production of the like product produced by that portion of the domestic industry expressing either support for or opposition to the application. However, no investigation shall be initiated when domestic producers expressly supporting the application account for less than 25 per cent of total production of the like product produced by the domestic industry.

11.5 The authorities shall avoid, unless a decision has been made to initiate an investigation, any publicizing of the application for the initiation of an investigation.

11.6 If, in special circumstances, the authorities concerned decide to initiate an investigation without having received a written application by or on behalf of a domestic industry for the initiation of such investigation, they shall proceed only if they have sufficient evidence of the existence of a subsidy, injury and causal link, as described in paragraph 2, to justify the initiation of an investigation.

11.7 The evidence of both subsidy and injury shall be considered simultaneously *(a)* in the decision whether or not to initiate an investigation and *(b)* thereafter, during the course of the

hún skal eigi hefjast síðar en fyrsta daginn sem heimilt er að beita bráðabirgðaráðstöfunum í samræmi við ákvæði þessa samnings.

11.8 Í tilvikum þar sem framleiðsluvörur eru ekki fluttar inn beint frá upprunalandinu, heldur fluttar út til aðila sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili") frá innflutningslandi, skulu ákvæði þessa samnings hafa fullt gildi og líta skal á viðskiptin, að því er þennan samning varðar, eins og þau hafi verið gerð milli upprunalandsins og innflutningsaðilans.

11.9 Hafna skal umsókn samkvæmt 1. mgr. og hætta rannsókn um leið og hlutaðeigandi yfirvöld hafa fullvissað sig um að ekki séu nægileg sönnunargögn um að styrkur sé veittur eða skaði hafi orðið til að réttlæta að málinu sé haldið áfram. Hætta skal rannsókn þegar í stað í tilvikum þar sem styrkurinn er í lágmarki eða skaði eða raunverulegt eða hugsanlegt magn innflutningsvara sem njóta styrkja óverulegt. Að því er þessa málsgrein varðar skal líta svo á að fjárhæð styrks sé í lágmarki ef styrkurinn er innan við 1% af verðgildi.

11.10 Rannsókn skal ekki koma í veg fyrir tollafgreiðslu.

11.11 Rannsóknum skal lokið innan eins árs, nema við sérstakar aðstæður, og í engu tilviki síðar en 18 mánuðum eftir að þær hefjast.

investigation, starting on a date not later than the earliest date on which in accordance with the provisions of this Agreement provisional measures may be applied.

11.8 In cases where products are not imported directly from the country of origin but are exported to the importing Member from an intermediate country, the provisions of this Agreement shall be fully applicable and the transaction or transactions shall, for the purposes of this Agreement, be regarded as having taken place between the country of origin and the importing Member.

11.9 An application under paragraph 1 shall be rejected and an investigation shall be terminated promptly as soon as the authorities concerned are satisfied that there is not sufficient evidence of either subsidization or of injury to justify proceeding with the case. There shall be immediate termination in cases where the amount of a subsidy is *de minimis*, or where the volume of subsidized imports, actual or potential, or the injury, is negligible. For the purpose of this paragraph, the amount of the subsidy shall be considered to be *de minimis* if the subsidy is less than 1 per cent ad valorem.

11.10 An investigation shall not hinder the procedures of customs clearance.

11.11 Investigations shall, except in special circumstances, be concluded within one year, and in no case more than 18 months, after their initiation.

12. gr.
Sönnunargögn.

12.1 Aðilar og allir aðrir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta í rannsókn á jöfnunartollum, skulu fá vitneskju um hvaða upplýsinga yfirvöld krefjast og næg tækifæri til að leggja skriflega fram öll sönnunargögn sem þeir telja að skipti máli í sambandi við viðkomandi rannsókn.

12.1.1 Útflytjendur, erlendir framleiðendur eða aðilar, sem eiga hagsmuna að gæta og fá spurningalista sem eru notaðir við rannsókn á jöfnunartollum, skulu fá að minnsta kosti 30 daga frest til að svara.[111] Taka ber tilhlýðilegt tillit til beiðna um framlengingu á 30 daga tímabilinu og jafnan skal veita leyfi fyrir slíkri framlengingu þegar því verður við komið og næg ástæða er til.

12.1.2 Með fyrirvara um kröfuna um vernd trúnaðarupplýsinga skulu aðilar eða

Article 12
Evidence

12.1 Interested Members and all interested parties in a countervailing duty investigation shall be given notice of the information which the authorities require and ample opportunity to present in writing all evidence which they consider relevant in respect of the investigation in question.

12.1.1 Exporters, foreign producers or interested Members receiving questionnaires used in a countervailing duty investigation shall be given at least 30 days for reply.[111] Due consideration should be given to any request for an extension of the 30-day period and, upon cause shown, such an extension should be granted whenever practicable.

12.1.2 Subject to the requirement to protect confidential information, evidence

aðrir málsaðilar, sem hagsmuna eiga að gæta og eiga hlut að rannsókninni, þegar í stað fá aðgang að skriflegum sönnunargögnum sem einn aðili eða málsaðili sem á hagsmuna að gæta leggur fram.

12.1.3 Um leið og rannsókn er hafin skulu yfirvöld afhenda útflytjendum sem vitað er um[112] og yfirvöldum aðila, sem er útflytjandi (hér eftir nefndur „útflutningsaðili"), heildartexta skriflegu umsóknarinnar sem er móttekin skv. 1. mgr. 11. gr. og skulu veita öðrum sem hlut eiga að máli aðgang að henni ef þeir fara fram á það. Taka skal fyllsta tillit til verndar trúnaðarupplýsinga, eins og kveðið er á um í 4. mgr.

12.2 Aðilar og aðrir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, skulu einnig, þegar gildar ástæður liggja til þess, hafa rétt til að láta upplýsingar í té munnlega. Þegar slíkar upplýsingar eru veittar munnlega er þess krafist að aðilar og aðrir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, dragi slík málsgögn saman skriflega. Ákvarðanir rannsóknaryfirvalda geta aðeins byggst á upplýsingum og rökum eins og þau voru í skriflegum skýrslum þessa yfirvalds og aðilar og aðrir málsaðilar, sem hagsmuna eiga að gæta og eiga hlut að rannsókninni, höfðu aðgang að, að teknu tilhlýðilegu tilliti til nauðsynjar þess að vernda trúnaðarupplýsingar.

12.3 Þegar því verður við komið skulu yfirvöld veita aðilum og öðrum málsaðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, tækifæri og rúman tíma til að sjá allar upplýsingar sem varða málflutning í máli þeirra og yfirvöld nota við rannsókn á jöfnunartollum, ef þær eru ekki trúnaðarmál samkvæmt skilgreiningu í 4. mgr., og til að byggja málflutning sinn á þessum upplýsingum.

12.4 Upplýsingar, sem eru í eðli sínu trúnaðarmál (t.d. vegna þess að vitneskja um þær bætti samkeppnisstöðu keppinautar til muna eða hefði mjög óhagstæð áhrif fyrir þann sem veitir upplýsingarnar eða heimildarmann hans) eða málsaðilar að rannsókninni veita í trúnaði, skulu yfirvöld fara með sem trúnaðarmál, enda liggi gild rök til þess. Ekki skal láta slíkar upplýsingar í té án sérstaks leyfis þess sem veitir þær.[113]

12.4.1 Yfirvöld skulu krefjast þess að aðilar og aðrir málsaðilar, sem eiga hags-

presented in writing by one interested Member or interested party shall be made available promptly to other interested Members or interested parties participating in the investigation.

12.1.3 As soon as an investigation has been initiated, the authorities shall provide the full text of the written application received under paragraph 1 of Article 11 to the known exporters[112] and to the authorities of the exporting Member and shall make it available, upon request, to other interested parties involved. Due regard shall be paid to the protection of confidential information, as provided for in paragraph 4.

12.2. Interested Members and interested parties also shall have the right, upon justification, to present information orally. Where such information is provided orally, the interested Members and interested parties subsequently shall be required to reduce such submissions to writing. Any decision of the investigating authorities can only be based on such information and arguments as were on the written record of this authority and which were available to interested Members and interested parties participating in the investigation, due account having been given to the need to protect confidential information.

12.3 The authorities shall whenever practicable provide timely opportunities for all interested Members and interested parties to see all information that is relevant to the presentation of their cases, that is not confidential as defined in paragraph 4, and that is used by the authorities in a countervailing duty investigation, and to prepare presentations on the basis of this information.

12.4 Any information which is by nature confidential (for example, because its disclosure would be of significant competitive advantage to a competitor or because its disclosure would have a significantly adverse effect upon a person supplying the information or upon a person from whom the supplier acquired the information), or which is provided on a confidential basis by parties to an investigation shall, upon good cause shown, be treated as such by the authorities. Such information shall not be disclosed without specific permission of the party submitting it.[113]

12.4.1 The authorities shall require interested Members or interested parties

muna að gæta og veita trúnaðarupplýsingar, geri samantekt úr þeim sem er ekki trúnaðarmál. Þessi samantekt skal vera nægilega nákvæm til að veita viðunandi skilning á efni upplýsinga sem veittar eru í trúnaði. Í undantekningartilvikum er slíkum aðilum eða málsaðilum heimilt að benda á að ekki sé unnt að gera samantekt úr slíkum upplýsingum. Í slíkum undantekningartilvikum verður að gera grein fyrir ástæðunum fyrir því að ekki er unnt að gera samantekt.

12.4.2 Telji yfirvöld að beiðni um að upplýsingar séu trúnaðarmál eigi ekki rétt á sér og sá sem veitir upplýsingarnar er annaðhvort ófús að birta þær eða heimila að þær verði látnar í té með almennu orðalagi eða sem samantekt er yfirvöldum heimilt að líta framhjá slíkum upplýsingum nema unnt sé að sannfæra þau um, á grundvelli viðeigandi heimilda, að upplýsingarnar séu réttar.[114]

12.5 Meðan á rannsókn stendur skulu yfirvöld, nema þegar um er að ræða aðstæður sem kveðið er á um í 7. mgr., ganga úr skugga um réttmæti upplýsinganna sem aðilar eða aðrir sem eiga hagsmuna að gæta, láta í té og niðurstöður þeirra byggjast á.

12.6 Rannsóknaryfirvöldum er heimilt að framkvæma rannsóknir á yfirráðasvæði annarra aðila eftir því sem þörf krefur að því tilskildu að þau hafi tilkynnt viðkomandi aðila það með nægum fyrirvara og sá aðili andmæli ekki rannsókninni. Enn fremur er rannsóknaryfirvöldum heimilt að framkvæma rannsóknir á athafnasvæði fyrirtækis og rannsaka skýrslur þess ef *a*) fyrirtækið samþykkir það og *b*) hlutaðeigandi aðila hefur verið tilkynnt um það og hann andmælir því ekki. Beita skal málsmeðferðinni sem gerð er grein fyrir í VI. viðauka við rannsóknir sem fara fram á athafnasvæði fyrirtækis. Með fyrirvara um kröfuna um verndun trúnaðarupplýsinga skulu yfirvöld veita fyrirtækjum sem eiga hlut að máli aðgang að niðurstöðum slíkra rannsókna, eða sjá til þess að þær séu veittar skv. 8. mgr., og er þeim heimilt að veita umsækjendum aðgang að slíkum niðurstöðum.

12.7 Þegar aðili eða annar málsaðili, sem á hagsmuna að gæta, synjar um aðgang að nauðsynlegum upplýsingum eða veitir þær ekki innan eðlilegs frests eða hindrar rannsóknina verulega

providing confidential information to furnish non-confidential summaries thereof. These summaries shall be in sufficient detail to permit a reasonable understanding of the substance of the information submitted in confidence. In exceptional circumstances, such Members or parties may indicate that such information is not susceptible of summary. In such exceptional circumstances, a statement of the reasons why summarization is not possible must be provided.

12.4.2 If the authorities find that a request for confidentiality is not warranted and if the supplier of the information is either unwilling to make the information public or to authorize its disclosure in generalized or summary form, the authorities may disregard such information unless it can be demonstrated to their satisfaction from appropriate sources that the information is correct.[114]

12.5 Except in circumstances provided for in paragraph 7, the authorities shall during the course of an investigation satisfy themselves as to the accuracy of the information supplied by interested Members or interested parties upon which their findings are based.

12.6 The investigating authorities may carry out investigations in the territory of other Members as required, provided that they have notified in good time the Member in question and unless that Member objects to the investigation. Further, the investigating authorities may carry out investigations on the premises of a firm and may examine the records of a firm if *(a)* the firm so agrees and *(b)* the Member in question is notified and does not object. The procedures set forth in Annex VI shall apply to investigations on the premises of a firm. Subject to the requirement to protect confidential information, the authorities shall make the results of any such investigations available, or shall provide disclosure thereof pursuant to paragraph 8, to the firms to which they pertain and may make such results available to the applicants.

12.7 In cases in which any interested Member or interested party refuses access to, or otherwise does not provide, necessary information within a reasonable period or significantly

er heimilt að ákvarða, til bráðabirgða eða endanlega, jákvætt eða neikvætt, á grundvelli fyrirliggjandi staðreynda.

12.8 Áður en endanlega er ákvarðað, skulu yfirvöld veita aðilum og öðrum málsaðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, upplýsingar um helstu staðreyndir sem eru í athugun og liggja til grundvallar ákvörðun um það hvort beita skuli endanlegum aðgerðum. Slíkar upplýsingar skal veita nægilega tímanlega til að málsaðilar geti varið hagsmuni sína.

12.9 Í þessum samningi merkir „málsaðili sem á hagsmuna að gæta" eftirfarandi:

i) útflytjanda, erlendan framleiðanda eða innflytjanda vöru sem rannsókn tekur til eða verslunar- eða viðskiptasamtök þar sem framleiðendur, útflytjendur eða innflytjendur slíkrar vöru eru í meiri hluta; og

ii) framleiðanda samsvarandi vöru hjá innflutningsaðilanum eða verslunar- og viðskiptasamtök þar sem meirihlutinn framleiðir samsvarandi vöru á yfirráðasvæði innflutningsaðilans.

Þessi upptalning skal ekki koma í veg fyrir að aðilar telji aðra eiga hagsmuna að gæta en þá sem getið er um hér að framan, hvort sem þeir eru innlendir eða erlendir.

12.10 Yfirvöld skulu veita þeim atvinnugreinum sem nota framleiðsluvöruna sem rannsókn tekur til og fulltrúum neytendasamtaka, í þeim tilvikum þegar varan er yfirleitt seld í smásölu, tækifæri til að leggja fram upplýsingar sem skipta máli fyrir rannsóknina varðandi styrkveitingu, skaða og orsakatengsl.

12.11 Yfirvöld skulu taka tilhlýðilegt tillit til þess ef þeir sem eiga hagsmuna að gæta, einkum lítil fyrirtæki, eiga erfitt með að afla umbeðinna upplýsinga og skulu þau veita alla þá aðstoð sem unnt er.

12.12 Málsmeðferðin sem er lýst hér að framan skal ekki koma í veg fyrir að yfirvöld aðila geti látið mál fá skjótan framgang, hvort sem um er að ræða að hefja rannsókn, ákvarða til bráðabirgða eða endanlega, jákvætt eða neikvætt, eða beitt bráðabirgðaráðstöfunum eða endanlegum ráðstöfunum í samræmi við viðkomandi ákvæði þessa samnings.

impedes the investigation, preliminary and final determinations, affirmative or negative, may be made on the basis of the facts available.

12.8 The authorities shall, before a final determination is made, inform all interested Members and interested parties of the essential facts under consideration which form the basis for the decision whether to apply definitive measures. Such disclosure should take place in sufficient time for the parties to defend their interests.

12.9 For the purposes of this Agreement, "interested parties" shall include:

(i) an exporter or foreign producer or the importer of a product subject to investigation, or a trade or business association a majority of the members of which are producers, exporters or importers of such product; and

(ii) a producer of the like product in the importing Member or a trade and business association a majority of the members of which produce the like product in the territory of the importing Member.

This list shall not preclude Members from allowing domestic or foreign parties other than those mentioned above to be included as interested parties.

12.10 The authorities shall provide opportunities for industrial users of the product under investigation, and for representative consumer organizations in cases where the product is commonly sold at the retail level, to provide information which is relevant to the investigation regarding subsidization, injury and causality.

12.11 The authorities shall take due account of any difficulties experienced by interested parties, in particular small companies, in supplying information requested, and shall provide any assistance practicable.

12.12 The procedures set out above are not intended to prevent the authorities of a Member from proceeding expeditiously with regard to initiating an investigation, reaching preliminary or final determinations, whether affirmative or negative, or from applying provisional or final measures, in accordance with relevant provisions of this Agreement.

13. gr.
Viðræður.

13.1 Eins fljótt og unnt er eftir að umsókn skv. 11. gr. hefur verið samþykkt og í öllum tilvikum áður en rannsókn hefst skulu aðilar, sem

Article 13
Consultations

13.1 As soon as possible after an application under Article 11 is accepted, and in any event before the initiation of any investigation,

gætu þurft að sæta slíkri rannsókn vegna framleiðslu sinnar, boðaðir til viðræðna með það fyrir augum að skýra stöðu mála sem um getur í 2. mgr. 11. gr. og finna lausn sem samkomulag er um.

13.2 Enn fremur skal veita aðilum, sem sæta rannsókn vegna framleiðslu sinnar, eðlilegt tækifæri, meðan á rannsókninni stendur, til að halda áfram viðræðum með það fyrir augum að skýra stöðu mála og finna lausn sem samkomulag er um.[115]

13.3 Með fyrirvara um þá skyldu að veita eðlileg tækifæri til viðræðna er þessum ákvæðum um viðræður ekki ætlað að koma í veg fyrir að yfirvöld aðila geti látið mál fá skjótan framgang, hvort sem um er að ræða að hefja rannsókn, ákvarða til bráðabirgða eða endanlega, jákvætt eða neikvætt, eða geti beitt bráðabirgðaráðstöfunum eða endanlegum ráðstöfunum í samræmi við ákvæði þessa samnings.

13.4 Aðili sem hyggst hefja rannsókn eða hefur þegar hafið slíka rannsókn skal, að fenginni beiðni, veita aðila eða aðilum, sem sæta slíkri rannsókn vegna framleiðslu sinnar, aðgang að sönnunargögnum sem eru ekki trúnaðarmál, þar á meðal samantektinni úr trúnaðargögnum, sem er ekki trúnaðarmál en er notuð í því skyni að hefja rannsókn eða framkvæma hana.

Members the products of which may be subject to such investigation shall be invited for consultations with the aim of clarifying the situation as to the matters referred to in paragraph 2 of Article 11 and arriving at a mutually agreed solution.

13.2 Furthermore, throughout the period of investigation, Members the products of which are the subject of the investigation shall be afforded a reasonable opportunity to continue consultations, with a view to clarifying the factual situation and to arriving at a mutually agreed solution.[115]

13.3 Without prejudice to the obligation to afford reasonable opportunity for consultation, these provisions regarding consultations are not intended to prevent the authorities of a Member from proceeding expeditiously with regard to initiating the investigation, reaching preliminary or final determinations, whether affirmative or negative, or from applying provisional or final measures, in accordance with the provisions of this Agreement.

13.4 The Member which intends to initiate any investigation or is conducting such an investigation shall permit, upon request, the Member or Members the products of which are subject to such investigation access to non-confidential evidence, including the non-confidential summary of confidential data being used for initiating or conducting the investigation.

14. gr.

Útreikningur á fjárhæð styrks með tilliti til ávinnings viðtakanda.

Að því er V. hluta varðar skal, í innlendri löggjöf eða framkvæmdarreglum viðkomandi aðila, kveðið á um aðferðina sem rannsóknaryfirvöld beita til að reikna út ávinning viðtakanda sem hann hefur fengið skv. 1. mgr. 1. gr. og skal beiting hennar í hverju einstöku tilviki vera gagnsæ og nægilega vel útskýrð. Enn fremur skal slík aðferð vera í samræmi við eftirfarandi viðmiðunarreglur:

a) ekki skal líta svo á að eiginfjárframlag frá hinu opinbera sé ávinningur nema fjárfestingarákvörðunin geti talist í ósamræmi við viðteknar venjur (þar með talin veiting áhættufjár) í fjárfestingu einkafjárfesta á yfirráðasvæði þess aðila;

b) ekki skal líta svo á að ríkislán sé ávinningur nema munur sé á fjárhæðinni sem

Article 14

Calculation of the Amount of a Subsidy in Terms of the Benefit to the Recipient

For the purpose of Part V, any method used by the investigating authority to calculate the benefit to the recipient conferred pursuant to paragraph 1 of Article 1 shall be provided for in the national legislation or implementing regulations of the Member concerned and its application to each particular case shall be transparent and adequately explained. Furthermore, any such method shall be consistent with the following guidelines:

(a) government provision of equity capital shall not be considered as conferring a benefit, unless the investment decision can be regarded as inconsistent with the usual investment practice (including for the provision of risk capital) of private investors in the territory of that Member;

(b) a loan by a government shall not be considered as conferring a benefit, unless

fyrirtækið er fær lánið greiðir af ríkisláninu og þeirri fjárhæð sem fyrirtækið myndi greiða af sambærilegu viðskiptaláni sem það gæti fengið á markaðinum. Þá yrði ávinningurinn mismunur þessara tveggja fjárhæða;

c) ekki skal líta svo á að ríkisábyrgð á láni sé ávinningur nema munur sé á fjárhæðinni sem fyrirtækið er fær ábyrgðina greiðir af láni með ríkisábyrgð og þeirri fjárhæð sem fyrirtækið myndi greiða af sambærilegu viðskiptaláni án ríkisábyrgðar. Þá yrði ávinningurinn mismunur þessara tveggja fjárhæða að frátöldum þeim mun er kann að vera á þóknun;

d) ekki skal líta svo á að vörur eða þjónusta frá hinu opinbera eða vörur eða þjónusta sem hið opinbera kaupir sé ávinningur nema látið sé í té á undirverði eða kaupin séu gerð á yfirverði. Hæfilegt endurgjald skal ákvarðað í tengslum við ráðandi markaðsaðstæður fyrir viðkomandi vöru eða þjónustu í því landi þar sem varan er boðin fram eða kaupin gerð (þar á meðal verð, gæði, fáanlegt magn, markaðshæfi, flutning og önnur skilyrði varðandi kaup og sölu).

there is a difference between the amount that the firm receiving the loan pays on the government loan and the amount the firm would pay on a comparable commercial loan which the firm could actually obtain on the market. In this case the benefit shall be the difference between these two amounts;

(c) a loan guarantee by a government shall not be considered as conferring a benefit, unless there is a difference between the amount that the firm receiving the guarantee pays on a loan guaranteed by the government and the amount that the firm would pay on a comparable commercial loan absent the government guarantee. In this case the benefit shall be the difference between these two amounts adjusted for any differences in fees;

(d) the provision of goods or services or purchase of goods by a government shall not be considered as conferring a benefit unless the provision is made for less than adequate remuneration, or the purchase is made for more than adequate remuneration. The adequacy of remuneration shall be determined in relation to prevailing market conditions for the good or service in question in the country of provision or purchase (including price, quality, availability, marketability, transportation and other conditions of purchase or sale).

15. gr.

Ákvörðun þess hvort skaði hafi orðið.[116]

15.1 Samkvæmt VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 skal ákvörðun þess hvort skaði hafi orðið byggjast á óyggjandi sönnunargögnum og fela í sér hlutlæga könnun bæði á *a*) magni innflutningsvöru sem nýtur styrkja og áhrifum hennar á innanlandsverð samsvarandi framleiðsluvara[117] og *b*) afleiðingum þessa innflutnings fyrir innlenda framleiðendur slíkra vara.

15.2 Að því er varðar magn innflutningsvara sem njóta styrkja skulu rannsóknaryfirvöld athuga hvort veruleg aukning hafi orðið á innfluttum vörum sem njóta styrkja, annaðhvort hrein aukning eða sem hlutfall af framleiðslu eða neyslu hjá innflutningsaðila. Að því er varðar áhrif innflutningsvara sem njóta styrkja á verð skulu rannsóknaryfirvöld athuga hvort um verulega verðlækkun sé að ræða á innfluttri vöru sem

Article 15

Determination of Injury[116]

15.1 A determination of injury for purposes of Article VI of GATT 1994 shall be based on positive evidence and involve an objective examination of both *(a)* the volume of the subsidized imports and the effect of the subsidized imports on prices in the domestic market for like products[117] and *(b)* the consequent impact of these imports on the domestic producers of such products.

15.2 With regard to the volume of the subsidized imports, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant increase in subsidized imports, either in absolute terms or relative to production or consumption in the importing Member. With regard to the effect of the subsidized imports on prices, the investigating authorities shall consider whether there has been a significant price undercutting by

nýtur styrkja samanborið við verð á samsvarandi vöru innflutningsaðila eða hvort þessi innflutningur hafi á annan hátt áhrif í þá átt að þrýsta verði verulega niður eða koma í veg fyrir verðhækkanir sem annars hefðu orðið. Enginn einn eða nokkrir þessara þátta geta nauðsynlega ráðið úrslitum.

15.3 Þegar rannsókn á jöfnunartollum fer fram samtímis á innflutningsvörum frá fleiri en einu landi er rannsóknaryfirvöldum aðeins heimilt að meta samanlögð áhrif slíks innflutnings ef þau ákvarða að *a)* fjárhæð styrkja sem eru ákvarðaðir í tengslum við innflutning frá hverju landi sé yfir lágmarki, eins og það er skilgreint í 9. mgr. 11. gr., og magn innflutnings frá hverju landi sé ekki óverulegt og *b)* heildarmat á áhrifum innflutningsins eigi við í ljósi samkeppnisskilyrða milli innfluttu varanna og samkeppnisskilyrða milli innfluttu varanna og samsvarandi innlendrar framleiðsluvöru.

15.4 Athugun á áhrifum innflutningsvara sem njóta styrkja á innlenda atvinnugrein skal fela í sér mat á öllum efnahagsþáttum og vísitölum sem málið varða og hafa áhrif á stöðu atvinnugreinarinnar, þar á meðal raunverulegum og hugsanlegum samdrætti í framleiðslu, sölu, markaðshlutdeild, hagnaði, framleiðni, arðsemi fjárfestinga eða nýtingu á afkastagetu; á þáttum sem hafa áhrif á innanlandsverð; raunverulegum og hugsanlegum neikvæðum áhrifum á sjóðstreymi, birgðir, atvinnu, laun, hagvöxt, fjáröflunar- og fjárfestingarmöguleika og, í landbúnaði, á því hvort byrðar hafi aukist að því er varðar stuðningsáætlanir stjórnvalda. Þessi upptalning er ekki tæmandi og enginn einn eða nokkrir þessara þátta geta nauðsynlega ráðið úrslitum.

15.5 Sýna verður fram á að áhrif styrkja[118] á innflutningsvörur valdi skaða í skilningi þessa samnings. Sönnun þess að orsakatengsl séu á milli innflutningsvöru sem nýtur styrkja og skaða sem innlend atvinnugrein verður fyrir skal byggjast á athugun á öllum viðkomandi sönnunargögnum sem yfirvöld hafa undir höndum. Yfirvöld skulu einnig kanna aðra þekkta þætti en innflutningsvörur sem njóta styrkja og hafa skaðleg áhrif á innlendu atvinnugreinina á sama tíma og ekki má rekja skaða af völdum þessara annarra þátta til innflutningsvara sem njóta styrkja. Þættir sem geta skipt máli í þessu sambandi eru meðal annars magn og verð viðkom-

the subsidized imports as compared with the price of a like product of the importing Member, or whether the effect of such imports is otherwise to depress prices to a significant degree or to prevent price increases, which otherwise would have occurred, to a significant degree. No one or several of these factors can necessarily give decisive guidance.

15.3 Where imports of a product from more than one country are simultaneously subject to countervailing duty investigations, the investigating authorities may cumulatively assess the effects of such imports only if they determine that *(a)* the amount of subsidization established in relation to the imports from each country is more than *de minimis* as defined in paragraph 9 of Article 11 and the volume of imports from each country is not negligible and *(b)* a cumulative assessment of the effects of the imports is appropriate in light of the conditions of competition between the imported products and the conditions of competition between the imported products and the like domestic product.

15.4 The examination of the impact of the subsidized imports on the domestic industry shall include an evaluation of all relevant economic factors and indices having a bearing on the state of the industry, including actual and potential decline in output, sales, market share, profits, productivity, return on investments, or utilization of capacity; factors affecting domestic prices; actual and potential negative effects on cash flow, inventories, employment, wages, growth, ability to raise capital or investments and, in the case of agriculture, whether there has been an increased burden on government support programmes. This list is not exhaustive, nor can one or several of these factors necessarily give decisive guidance.

15.5 It must be demonstrated that the subsidized imports are, through the effects[118] of subsidies, causing injury within the meaning of this Agreement. The demonstration of a causal relationship between the subsidized imports and the injury to the domestic industry shall be based on an examination of all relevant evidence before the authorities. The authorities shall also examine any known factors other than the subsidized imports which at the same time are injuring the domestic industry, and the injuries caused by these other factors must not be attributed to the subsidized imports. Factors which may be relevant in this respect include, *inter alia*, the volumes and

andi vöru, sem er flutt inn án styrkja, samdráttur í eftirspurn eða breytingar í neyslumynstri, viðteknar viðskiptatakmarkanir og samkeppni milli erlendra og innlendra framleiðenda, tækniþróun og útflutningsmagn og framleiðni í innlendu atvinnugreininni.

15.6 Áhrif innflutningsvara sem njóta styrkja skulu metin með tilliti til innlendrar framleiðslu á samsvarandi vöru þegar fyrirliggjandi gögn gera kleift að bera kennsl á þá framleiðslu sérstaklega á grundvelli viðmiðana eins og framleiðsluferlis, sölu og ágóða framleiðenda. Sé ekki unnt að bera kennsl á þá framleiðslu sérstaklega skal meta áhrif innflutningsvöru sem nýtur styrkja með því að athuga framleiðslu í þrengsta vöruflokki eða vörulínu sem samsvarandi vara fellur undir og unnt er að fá nauðsynlegar upplýsingar um.

15.7 Þegar ákvarðað er hvort hætta sé á umtalsverðum skaða skal byggja á staðreyndum en ekki einungis á staðhæfingu, tilgátu eða hverfandi líkum. Breyting á aðstæðum sem getur skapað það ástand að styrkur valdi skaða verður að vera fyrirsjáanleg og yfirvofandi. Þegar ákvarðað er hvort hætta sé á umtalsverðum skaða skulu rannsóknaryfirvöld meðal annars taka tillit til eftirfarandi þátta:

i) eðlis viðkomandi styrks eða styrkja og hugsanlegra áhrifa þeirra á viðskipti;

ii) verulegrar aukningar á magni innflutningsvara, sem njóta styrkja, á innanlandsmarkaði sem bendir til verulegrar aukningar í innflutningi;

iii) nægilegrar útflutningsgetu útflytjanda eða verulegrar og yfirvofandi aukningar á henni, sem bendir til þess að veruleg aukning geti orðið á útflutningsvörum sem njóta styrkja á markaði innflutningsaðila, að teknu tilliti til þess hvort aðrir útflutningsmarkaðir geti tekið við umframútflutningi;

iv) hvort vörur séu fluttar inn á verði sem hefur veruleg áhrif til lækkunar eða til að halda niðri verði innanlands og að líkindum auka enn frekar eftirspurn eftir innflutningsvörum; og

v) birgða af vörunni sem er til rannsóknar.

Enginn einn þessara þátta getur óhjákvæmilega ráðið úrslitum við ákvarðanir en samanlagt hljóta þeir að leiða til þeirrar niðurstöðu að frekari útflutningur á vörum sem njóta styrkja sé yfirprices of non-subsidized imports of the product in question, contraction in demand or changes in the patterns of consumption, trade restrictive practices of and competition between the foreign and domestic producers, developments in technology and the export performance and productivity of the domestic industry.

15.6 The effect of the subsidized imports shall be assessed in relation to the domestic production of the like product when available data permit the separate identification of that production on the basis of such criteria as the production process, producers' sales and profits. If such separate identification of that production is not possible, the effects of the subsidized imports shall be assessed by the examination of the production of the narrowest group or range of products, which includes the like product, for which the necessary information can be provided.

15.7 A determination of a threat of material injury shall be based on facts and not merely on allegation, conjecture or remote possibility. The change in circumstances which would create a situation in which the subsidy would cause injury must be clearly foreseen and imminent. In making a determination regarding the existence of a threat of material injury, the investigating authorities should consider, *inter alia*, such factors as:

(i) nature of the subsidy or subsidies in question and the trade effects likely to arise therefrom;

(ii) a significant rate of increase of subsidized imports into the domestic market indicating the likelihood of substantially increased importation;

(iii) sufficient freely disposable, or an imminent, substantial increase in, capacity of the exporter indicating the likelihood of substantially increased subsidized exports to the importing Member's market, taking into account the availability of other export markets to absorb any additional exports;

(iv) whether imports are entering at prices that will have a significant depressing or suppressing effect on domestic prices, and would likely increase demand for further imports; and

(v) inventories of the product being investigated.

No one of these factors by itself can necessarily give decisive guidance but the totality of the factors considered must lead to the conclusion that further subsidized exports are imminent and that,

vofandi og að verulegur skaði muni hljótast af verði ekki gripið til verndaraðgerða.
15.8 Ef hætta er á skaða vegna innflutningsvara sem njóta styrkja skal sérstök aðgát höfð þegar íhugað er eða ákveðið að beita jöfnunarráðstöfunum.

16. gr.
Skilgreining á innlendri atvinnugrein.

16.1 Með fyrirvara um 2. mgr. merkir hugtakið „innlend atvinnugrein" í þessum samningi alla innlenda framleiðendur samsvarandi framleiðsluvara eða þá sem samanlagt framleiða meginhluta allrar innlendrar framleiðslu þessara vara, nema um sé að ræða framleiðendur sem hafa tengsl[119] við útflytjendur eða innflytjendur eða þá sem flytja sjálfir inn vöru sem nýtur meintra styrkja, eða samsvarandi vöru frá öðrum löndum, en þá má líta svo á að hugtakið „innlend atvinnugrein" eigi við um alla aðra framleiðendur.

16.2 Í undantekningartilvikum getur yfirráðasvæði aðila skipst í tvo eða fleiri samkeppnismarkaði að því er varðar viðkomandi vöru og líta má á framleiðendur á hverjum markaði um sig sem sérstaka atvinnugrein ef *a*) framleiðendur á slíku markaðssvæði selja alla eða næstum alla framleiðslu sína á viðkomandi vöru á þeim markaði og *b*) framleiðendur viðkomandi vöru, sem eru staðsettir annars staðar á svæðinu, fullnægja ekki að verulegu leyti eftirspurn á þeim markaði. Í slíkum tilvikum er heimilt að líta svo á að skaði hafi orðið, jafnvel þótt meginhluti innlendu atvinnugreinarinnar hafi ekki orðið fyrir skaða, á þeim forsendum að um sé að ræða mikið magn innflutningsvara sem njóta styrkja inn á slíkan einangraðan markað og að því tilskildu enn fremur að innflutningsvörur sem njóta styrkja skaði framleiðendur allra eða næstum allra vara á slíkum markaði.
16.3 Þegar innlend atvinnugrein er túlkuð á þann hátt að um sé að ræða framleiðendur á tilteknu svæði, t.d. á markaði eins og skilgreint er í 2. mgr., skulu jöfnunartollar aðeins lagðir á þær vörur sem eru endanlega ætlaðar til neyslu á því svæði. Þegar stjórnskipunarlög innflutningsaðila leyfa ekki að lagðir séu á jöfnunartollar á þeim grundvelli hefur innflutningsaðili því aðeins frjálsar hendur til álagningar jöfnunartolla að *a)* útflytjendum sé gefið tækifæri til að hætta útflutningi á niðurgreiddu verði til viðkomandi svæðis eða setja að öðrum kosti tryggingu samkvæmt 18. gr. ef nægileg trygging að þessu leyti unless protective action is taken, material injury would occur.
15.8 With respect to cases where injury is threatened by subsidized imports, the application of countervailing measures shall be considered and decided with special care.

Article 16
Definition of Domestic Industry

16.1 For the purposes of this Agreement, the term "domestic industry" shall, except as provided in paragraph 2, be interpreted as referring to the domestic producers as a whole of the like products or to those of them whose collective output of the products constitutes a major proportion of the total domestic production of those products, except that when producers are related[119] to the exporters or importers or are themselves importers of the allegedly subsidized product or a like product from other countries, the term "domestic industry" may be interpreted as referring to the rest of the producers.
16.2. In exceptional circumstances, the territory of a Member may, for the production in question, be divided into two or more competitive markets and the producers within each market may be regarded as a separate industry if *(a)* the producers within such market sell all or almost all of their production of the product in question in that market, and *(b)* the demand in that market is not to any substantial degree supplied by producers of the product in question located elsewhere in the territory. In such circumstances, injury may be found to exist even where a major portion of the total domestic industry is not injured, provided there is a concentration of subsidized imports into such an isolated market and provided further that the subsidized imports are causing injury to the producers of all or almost all of the production within such market.

16.3 When the domestic industry has been interpreted as referring to the producers in a certain area, i.e. a market as defined in paragraph 2, countervailing duties shall be levied only on the products in question consigned for final consumption to that area. When the constitutional law of the importing Member does not permit the levying of countervailing duties on such a basis, the importing Member may levy the countervailing duties without limitation only if *(a)* the exporters shall have been given an opportunity to cease exporting at subsidized prices to the area concerned or otherwise give assurances pursuant

hefur ekki verið sett og *b)* ekki sé unnt að leggja slíka tolla eingöngu á vörur tiltekinna framleiðenda sem sjá viðkomandi svæði fyrir birgðum.

16.4 Þegar tvö eða fleiri lönd hafa náð svo miklum samruna, samkvæmt ákvæðum a-liðar 8. mgr. XXIV. gr. GATT-samningsins frá 1994, að þau hafa eiginleika eins, sameinaðs markaðar skulu atvinnugreinar alls sameinaða svæðisins teljast innlendar atvinnugreinar í skilningi 1. og 2. mgr.

16.5 Ákvæði 6. mgr. 15. gr. gilda um þessa grein.

17. gr.
Bráðabirgðaráðstafanir.

17.1 Ekki skal beita bráðabirgðaráðstöfunum nema:

a) rannsókn sé hafin í samræmi við ákvæði 11. gr., opinber tilkynning hafi verið gefin út þar að lútandi og aðilar og aðrir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, hafi fengið næg tækifæri til að leggja fram upplýsingar og bera fram athugasemdir;

b) áður hafi verið ákvarðað að um styrk sé að ræða og að innflutningsvörur sem njóta styrkja hafi skaðað innlenda atvinnugrein;

c) hlutaðeigandi yfirvöld telji að slíkar ráðstafanir séu nauðsynlegar til að koma í veg fyrir skaða á meðan rannsóknin stendur yfir.

17.2 Bráðabirgðaráðstafanir geta verið í formi jöfnunartolla til bráðabirgða sem eru tryggðir með geymslufé eða skuldabréfi jafnháu fjárhæð styrks samkvæmt bráðabirgðaútreikningum.

17.3 Ekki skal beita bráðabirgðaráðstöfunum fyrr en 60 dögum eftir að rannsókn hefst.

17.4 Ekki skal beita bráðabirgðaráðstöfunum í lengri tíma en nauðsynlegt er og ekki lengur en fjóra mánuði.

17.5 Fara skal eftir ákvæðum 19. gr. við beitingu bráðabirgðaráðstafana.

18. gr.
Skuldbindingar.

18.1 Heimilt er að[120] fresta eða binda enda á málsmeðferð, án þess að bráðabirgðaráðstöfunum

to Article 18, and adequate assurances in this regard have not been promptly given, and *(b)* such duties cannot be levied only on products of specific producers which supply the area in question.

16.4 Where two or more countries have reached under the provisions of paragraph 8(a) of Article XXIV of GATT 1994 such a level of integration that they have the characteristics of a single, unified market, the industry in the entire area of integration shall be taken to be the domestic industry referred to in paragraphs 1 and 2.

16.5 The provisions of paragraph 6 of Article 15 shall be applicable to this Article.

Article 17
Provisional Measures

17.1 Provisional measures may be applied only if:

(a) an investigation has been initiated in accordance with the provisions of Article 11, a public notice has been given to that effect and interested Members and interested parties have been given adequate opportunities to submit information and make comments;

(b) a preliminary affirmative determination has been made that a subsidy exists and that there is injury to a domestic industry caused by subsidized imports; and

(c) the authorities concerned judge such measures necessary to prevent injury being caused during the investigation.

17.2 Provisional measures may take the form of provisional countervailing duties guaranteed by cash deposits or bonds equal to the amount of the provisionally calculated amount of subsidization.

17.3 Provisional measures shall not be applied sooner than 60 days from the date of initiation of the investigation.

17.4 The application of provisional measures shall be limited to as short a period as possible, not exceeding four months.

17.5 The relevant provisions of Article 19 shall be followed in the application of provisional measures.

Article 18
Undertakings

18.1 Proceedings may[120] be suspended or terminated without the imposition of provisional

eða jöfnunartollum sé beitt, gegn því að fullnægjandi skuldbindingar séu lagðar fram þar sem:

a) stjórnvöld útflutningsaðila samþykkja að afnema eða takmarka styrk eða gera aðrar ráðstafanir varðandi áhrif hans; eða

b) útflytjandinn samþykkir að endurskoða verðið svo að rannsóknaryfirvöld séu þess fullviss að skaðlegum áhrifum styrks hafi verið eytt. Verðhækkanir samkvæmt slíkum skuldbindingum skulu ekki vera meiri en nauðsynlegt er til að vega á móti styrknum. Æskilegt er að verðhækkanir séu minni en styrknum nemur ef slík hækkun nægir til þess að innlenda atvinnugreinin skaðist ekki.

18.2 Ekki skal leita eftir eða staðfesta skuldbindingar nema yfirvöld innflutningsaðila hafi áður ákvarðað að um styrkveitingu sé að ræða sem hafi valdið skaða og, þegar um er að ræða skuldbindingar útflytjenda, að fengnu samþykki útflutningsaðila.

18.3 Ekki er nauðsynlegt að staðfesta skuldbindingar ef yfirvöld innflutningsaðila telja það óraunhæft, til dæmis ef útflytjendur eru eða geta orðið of margir eða af öðrum ástæðum, þar með talið vegna almennrar stefnu í þessum málum. Í slíkum tilvikum skulu yfirvöld, þegar unnt er að koma því við, upplýsa útflytjandann um ástæður þess að þau telja ekki heppilegt að staðfesta skuldbindingu og skulu veita útflytjandanum tækifæri til að bera fram athugasemdir þar að lútandi að því marki sem unnt er.

18.4 Þótt skuldbinding sé staðfest skal engu að síður ljúka rannsókn á því hvort um styrkveitingu sé að ræða og skaði hafi orðið ef útflutningsaðili æskir þess eða innflutningsaðili ákveður það. Í slíku tilviki, þegar ákvarðað er að ekki sé um styrkveitingu eða skaða að ræða, fellur skuldbindingin sjálfkrafa niður nema slík ákvörðun byggist að miklu leyti á því að skuldbinding sé fyrir hendi. Í þeim tilvikum er viðkomandi yfirvaldi heimilt að krefjast þess að skuldbindingu sé viðhaldið í hæfilegan tíma í samræmi við ákvæði þessa samnings. Liggi fyrir ákvörðun þess efnis að um styrkveitingu sé að ræða og skaði hafi orðið skal skuldbindingin gilda áfram í samræmi við þá skilmála sem hafa verið settir og ákvæði þessa samnings.

18.5 Yfirvöld innflutningsaðila geta gert tillögu um verðskuldbindingar en engum útflytjanda er

measures or countervailing duties upon receipt of satisfactory voluntary undertakings under which:

(a) the government of the exporting Member agrees to eliminate or limit the subsidy or take other measures concerning its effects; or

(b) the exporter agrees to revise its prices so that the investigating authorities are satisfied that the injurious effect of the subsidy is eliminated. Price increases under such undertakings shall not be higher than necessary to eliminate the amount of the subsidy. It is desirable that the price increases be less than the amount of the subsidy if such increases would be adequate to remove the injury to the domestic industry.

18.2 Undertakings shall not be sought or accepted unless the authorities of the importing Member have made a preliminary affirmative determination of subsidization and injury caused by such subsidization and, in case of undertakings from exporters, have obtained the consent of the exporting Member.

18.3 Undertakings offered need not be accepted if the authorities of the importing Member consider their acceptance impractical, for example if the number of actual or potential exporters is too great, or for other reasons, including reasons of general policy. Should the case arise and where practicable, the authorities shall provide to the exporter the reasons which have led them to consider acceptance of an undertaking as inappropriate, and shall, to the extent possible, give the exporter an opportunity to make comments thereon.

18.4 If an undertaking is accepted, the investigation of subsidization and injury shall nevertheless be completed if the exporting Member so desires or the importing Member so decides. In such a case, if a negative determination of subsidization or injury is made, the undertaking shall automatically lapse, except in cases where such a determination is due in large part to the existence of an undertaking. In such cases, the authorities concerned may require that an undertaking be maintained for a reasonable period consistent with the provisions of this Agreement. In the event that an affirmative determination of subsidization and injury is made, the undertaking shall continue consistent with its terms and the provisions of this Agreement.

18.5 Price undertakings may be suggested by the authorities of the importing Member, but no

skylt að taka slíkar skuldbindingar á sig. Þótt stjórnvöld eða útflytjendur bjóði ekki slíkar skuldbindingar eða samþykki ekki boð um slíkt skal það á engan hátt hafa skaðleg áhrif á umfjöllun um málið. Yfirvöldum er þó frjálst að ákvarða að líklegra sé að hætta á skaða verði að veruleika ef innflutningur sem nýtur styrkja heldur áfram.

18.6 Yfirvöld innflutningsaðila geta krafist þess að stjórnvöld eða útflytjendur, sem þau hafa staðfest skuldbindingu frá, láti reglulega í té upplýsingar er varða efndir slíkrar skuldbindingar og leyfi sannprófun viðkomandi gagna. Þegar ekki er staðið við skuldbindingu er yfirvöldum innflutningsaðila heimilt, samkvæmt þessum samningi og í samræmi við ákvæði hans, að grípa til skjótra aðgerða sem geta falið það í sér að bráðabirgðaráðstöfunum verði beitt tafarlaust á grundvelli bestu fáanlegra upplýsinga. Í slíkum tilvikum er heimilt, í samræmi við þennan samning, að leggja endanlega tolla á vörur, sem eru fluttar inn til neyslu, allt að 90 dögum áður en slíkum bráðabirgðaráðstöfunum er beitt, en slíkt afturvirkt mat gildir þó ekki um vörur sem voru fluttar inn áður en vanefndir urðu á skuldbindingu.

19. gr.
Álagning og innheimta jöfnunartolla.

19.1 Ef aðili ákvarðar endanlega, eftir að eðlilegar tilraunir hafa verið gerðar til að ljúka málinu með viðræðum, að um styrk sé að ræða og hvert umfang hans sé og að styrkurinn hafi þau áhrif að innflutningsvörurnar valdi skaða er honum heimilt að leggja á jöfnunartolla í samræmi við ákvæði þessarar greinar nema styrkurinn eða styrkirnir séu dregnir til baka.

19.2 Yfirvöld innflutningsaðila ákveða hvort leggja beri á jöfnunartolla eða ekki í tilvikum þar sem allar kröfur varðandi álagningu eru uppfylltar og hvort jöfnunartollurinn, sem er lagður á, skuli samsvara styrknum eða vera lægri. Ákjósanlegt er að álagning sé leyfð á yfirráðasvæði allra aðila, að tollurinn sé lægri en heildarstyrkurinn ef slíkur tollur nægir til að innlenda atvinnugreinin skaðist ekki og að tekin verði upp málsmeðferð sem gerir viðkomandi yfirvöldum kleift að taka tilhlýðilegt tillit til málflutnings innlendra málsaðila sem eiga hagsmuna að gæta[121] og þeir hagsmunir kynnu að skaðast við álagningu jöfnunartolls.

exporter shall be forced to enter into such undertakings. The fact that governments or exporters do not offer such undertakings, or do not accept an invitation to do so, shall in no way prejudice the consideration of the case. However, the authorities are free to determine that a threat of injury is more likely to be realized if the subsidized imports continue.

18.6 Authorities of an importing Member may require any government or exporter from whom an undertaking has been accepted to provide periodically information relevant to the fulfilment of such an undertaking, and to permit verification of pertinent data. In case of violation of an undertaking, the authorities of the importing Member may take, under this Agreement in conformity with its provisions, expeditious actions which may constitute immediate application of provisional measures using the best information available. In such cases, definitive duties may be levied in accordance with this Agreement on products entered for consumption not more than 90 days before the application of such provisional measures, except that any such retroactive assessment shall not apply to imports entered before the violation of the undertaking.

Article 19
Imposition and Collection of Countervailing Duties

19.1 If, after reasonable efforts have been made to complete consultations, a Member makes a final determination of the existence and amount of the subsidy and that, through the effects of the subsidy, the subsidized imports are causing injury, it may impose a countervailing duty in accordance with the provisions of this Article unless the subsidy or subsidies are withdrawn.

19.2 The decision whether or not to impose a countervailing duty in cases where all requirements for the imposition have been fulfilled, and the decision whether the amount of the countervailing duty to be imposed shall be the full amount of the subsidy or less, are decisions to be made by the authorities of the importing Member. It is desirable that the imposition should be permissive in the territory of all Members, that the duty should be less than the total amount of the subsidy if such lesser duty would be adequate to remove the injury to the domestic industry, and that procedures should be established which would allow the authorities concerned to take due account of representations made by domestic interested parties[121] whose interests might be adversely affected by the imposition of a countervailing duty.

19.3 Þegar jöfnunartollur er lagður á vöru skal viðeigandi fjárhæð lögð á í hverju einstöku tilviki, án mismununar, án tillits til uppruna slíkrar innflutningsvöru sem ákvarðað hefur verið að njóti styrkja og valdi skaða, nema um sé að ræða innflutningsvörur frá þeim sem hafa hafnað viðkomandi styrkjum eða tekið á sig skuldbindingar samkvæmt skilmálum þessa samnings og þær hafi verið samþykktar. Útflytjandi sem á að greiða endanlega jöfnunartolla af útflutningsvörum sínum, en hefur ekki sætt rannsókn af annarri ástæðu en þeirri að hafa hafnað samvinnu, skal eiga rétt á því að mál hans sé skoðað þegar í stað svo að rannsóknaryfirvöld geti hið fyrsta ákveðið sérstakan jöfnunartoll fyrir þann útflytjanda.

19.4 Ekki skal leggja hærri tolla[122] á innflutta framleiðsluvöru en nemur þeim styrk sem komist hefur verið að raun um að hafi verið veittur, reiknað með tilliti til styrkveitingar á hverja einingu útflutningsvörunnar sem nýtur styrkja.

19.3 When a countervailing duty is imposed in respect of any product, such countervailing duty shall be levied, in the appropriate amounts in each case, on a non-discriminatory basis on imports of such product from all sources found to be subsidized and causing injury, except as to imports from those sources which have renounced any subsidies in question or from which undertakings under the terms of this Agreement have been accepted. Any exporter whose exports are subject to a definitive countervailing duty but who was not actually investigated for reasons other than a refusal to cooperate, shall be entitled to an expedited review in order that the investigating authorities promptly establish an individual countervailing duty rate for that exporter.

19.4 No countervailing duty shall be levied[122] on any imported product in excess of the amount of the subsidy found to exist, calculated in terms of subsidization per unit of the subsidized and exported product.

20. gr.

Afturvirkni.

20.1 Eingöngu skal beita bráðabirgðaráðstöfunum og jöfnunartollum þegar um er að ræða framleiðsluvörur sem fluttar eru inn til neyslu eftir að ákvörðun skv. 1. mgr. 17. gr. og 1. mgr. 19. gr. öðlast gildi, með fyrirvara um undantekningar sem settar eru fram í þessari grein.

20.2 Þegar ákvarðað hefur verið endanlega að skaði hafi orðið (en ekki að hætta sé á skaða eða að stofnun atvinnurekstrar sé torvelduð verulega) eða, þegar ákvarðað er endanlega að hætta sé á skaða og áhrif innflutningsvaranna sem njóta styrkja myndu leiða til þess að ákvarðað væri að skaði hefði orðið ef engar bráðabirgðaráðstafanir væru gerðar, er heimilt að leggja jöfnunartolla á afturvirkt fyrir tímabilið sem bráðabirgðaráðstafanirnar, ef einhverjar eru, gilda um.

20.3 Ef endanlegur jöfnunartollur er hærri en fjárhæðin, sem er tryggð með geymslufé eða skuldabréfi, skal ekki innheimta mismuninn. Ef endanlegur tollur er lægri en fjárhæðin, sem er tryggð með geymslufé eða skuldabréfi, skal sú fjárhæð sem umfram er endurgreidd eða skuldabréfinu skilað þegar í stað.

20.4 Þegar ákvarðað hefur verið að hætta sé á skaða eða verulegri torveldun (en enginn skaði hefur enn orðið) er aðeins heimilt, með fyrirvara um ákvæði 2. mgr., að leggja á endanlegan jöfn-

Article 20

Retroactivity

20.1 Provisional measures and countervailing duties shall only be applied to products which enter for consumption after the time when the decision under paragraph 1 of Article 17 and paragraph 1 of Article 19, respectively, enters into force, subject to the exceptions set out in this Article.

20.2 Where a final determination of injury (but not of a threat thereof or of a material retardation of the establishment of an industry) is made or, in the case of a final determination of a threat of injury, where the effect of the subsidized imports would, in the absence of the provisional measures, have led to a determination of injury, countervailing duties may be levied retroactively for the period for which provisional measures, if any, have been applied.

20.3 If the definitive countervailing duty is higher than the amount guaranteed by the cash deposit or bond, the difference shall not be collected. If the definitive duty is less than the amount guaranteed by the cash deposit or bond, the excess amount shall be reimbursed or the bond released in an expeditious manner.

20.4 Except as provided in paragraph 2, where a determination of threat of injury or material retardation is made (but no injury has yet occurred) a definitive countervailing duty may be

unartoll frá þeim degi sem ákvarðað er að hætta sé á skaða eða verulegri torveldun og skal endurgreiða allt geymslufé sem hefur verið lagt inn á því tímabili sem bráðabirgðaráðstöfunum er beitt og skila öllum skuldabréfum þegar í stað.

20.5 Þegar endanleg ákvörðun er neikvæð skal endurgreiða allt geymslufé sem hefur verið lagt inn á því tímabili sem bráðabirgðaráðstöfunum er beitt og skila öllum skuldabréfum þegar í stað.

20.6 Við erfiðar aðstæður, þegar yfirvöld komast að þeirri niðurstöðu að skaði sem erfitt er að bæta hafi orðið vegna umfangsmikils innflutnings á vöru sem nýtur styrkja á tiltölulega stuttum tíma og styrkirnir eru greiddir eða veittir í bága við ákvæði GATT-samningsins frá 1994 og þessa samnings og þar sem talið er nauðsynlegt að meta jöfnunartolla á þær innflutningsvörur afturvirkt, til að koma í veg fyrir að slíkur skaði endurtaki sig, er heimilt að leggja endanlega jöfnunartolla á innflutningsvörur sem voru fluttar inn til neyslu allt að 90 dögum fyrir gildistöku bráðabirgðaráðstafananna.

imposed only from the date of the determination of threat of injury or material retardation, and any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

20.5 Where a final determination is negative, any cash deposit made during the period of the application of provisional measures shall be refunded and any bonds released in an expeditious manner.

20.6 In critical circumstances where for the subsidized product in question the authorities find that injury which is difficult to repair is caused by massive imports in a relatively short period of a product benefiting from subsidies paid or bestowed inconsistently with the provisions of GATT 1994 and of this Agreement and where it is deemed necessary, in order to preclude the recurrence of such injury, to assess countervailing duties retroactively on those imports, the definitive countervailing duties may be assessed on imports which were entered for consumption not more than 90 days prior to the date of application of provisional measures.

21. gr.

Gildistími og endurskoðun jöfnunartolla og skuldbindinga.

21.1 Jöfnunartollur skal aðeins haldast í gildi í þann tíma og að því marki sem nauðsynlegt er til að vega upp á móti styrkveitingu sem veldur skaða.

21.2 Þegar ástæða er til skulu yfirvöld, að því tilskildu að hæfilegur tími sé liðinn frá því að endanlegur jöfnunartollur var lagður á, endurskoða þörfina á áframhaldandi álagningu tollsins að eigin frumkvæði eða að fenginn beiðni frá málsaðila sem á hagsmuna að gæta og leggur fram ótvíræðar upplýsingar til rökstuðnings þörfinni á endurskoðun. Málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, skulu eiga rétt á að fara þess á leit við yfirvöld að þau kanni hvort áframhaldandi álagning tollsins sé nauðsynleg til að vega upp á móti styrkveitingu, hvort skaðleg áhrif haldist eða komi fram aftur ef tollurinn er felldur niður, honum breytt eða hvort tveggja. Ákvarði yfirvöld, í kjölfarið á endurskoðun samkvæmt þessari málsgrein, að ekki séu lengur forsendur fyrir jöfnunartolli skal hann tafarlaust felldur niður.

21.3 Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. skal fella niður alla endanlega jöfnunartolla eigi síðar en fimm árum eftir þann dag sem þeir voru lagðir

Article 21

Duration and Review of Countervailing Duties and Undertakings

21.1 A countervailing duty shall remain in force only as long as and to the extent necessary to counteract subsidization which is causing injury.

21.2 The authorities shall review the need for the continued imposition of the duty, where warranted, on their own initiative or, provided that a reasonable period of time has elapsed since the imposition of the definitive countervailing duty, upon request by any interested party which submits positive information substantiating the need for a review. Interested parties shall have the right to request the authorities to examine whether the continued imposition of the duty is necessary to offset subsidization, whether the injury would be likely to continue or recur if the duty were removed or varied, or both. If, as a result of the review under this paragraph, the authorities determine that the countervailing duty is no longer warranted, it shall be terminated immediately.

21.3 Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, any definitive countervailing duty shall be terminated on a date not later than

á (eða frá þeim degi sem síðasta endurskoðun skv. 2. mgr. fór fram, hafi endurskoðun tekið bæði til styrkveitingar og skaða, eða samkvæmt þessari málsgrein) nema yfirvöld ákvarði í endurskoðun, sem hefst fyrir þann dag, að eigin frumkvæði eða að fenginni tilhlýðilega rökstuddri beiðni frá eða fyrir hönd innlendu atvinnugreinarinnar, sem er lögð fram hæfilega löngu fyrir þann dag, að líklegt sé að niðurfelling tollsins muni leiða til áframhaldandi eða endurtekinnar styrkveitingar og skaða.[123] Heimilt er að halda tollinum í gildi þar til niðurstöður slíkrar endurskoðunar liggja fyrir.

21.4 Ákvæði 12. gr. um sönnunargögn og málsmeðferð skulu gilda um alla endurskoðun sem fer fram samkvæmt þessari grein. Hraða skal slíkri endurskoðun og henni skal að jafnaði lokið innan tólf mánaða frá þeim degi sem hún hefst.

21.5 Ákvæði þessarar greinar skulu gilda að breyttu breytanda um skuldbindingar sem eru staðfestar samkvæmt 18. gr.

22. gr.
Opinberar auglýsingar og skýringar á ákvörðunum.

22.1 Þegar yfirvöld eru þess fullviss að næg sönnunargögn séu fyrir hendi, sem réttlæti að hafin verði rannsókn skv. 11. gr., skal tilkynna það þeim aðila eða aðilum sem vörurnar er rannsóknin tekur til eru frá og öðrum sem rannsóknaryfirvöldum er kunnugt um að eigi hagsmuna að gæta og einnig skal birta um þetta opinbera auglýsingu.

22.2 Í opinberri auglýsingu um að rannsókn verði hafin skulu koma fram fullnægjandi upplýsingar um eftirfarandi atriði eða tilgreint á annan hátt í sérstakri skýrslu[124] hvar hægt er að fá vitneskju um þau:

i) heiti útflutningslands eða -landa og viðkomandi vöru;
ii) upphafsdag rannsóknar;
iii) lýsingu á styrkveitingu eða styrkveitingum sem á að rannsaka;
iv) samantekt á þeim þáttum sem staðhæfing um skaða byggist á;
v) heimilisfang sem aðilum og öðrum málsaðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, ber að beina athugasemdum sínum til;
vi) frest sem aðilar og aðrir málsaðilar, sem eiga hagsmuna að gæta, hafa til að koma sjónarmiðum sínum á framfæri.

five years from its imposition (or from the date of the most recent review under paragraph 2 if that review has covered both subsidization and injury, or under this paragraph), unless the authorities determine, in a review initiated before that date on their own initiative or upon a duly substantiated request made by or on behalf of the domestic industry within a reasonable period of time prior to that date, that the expiry of the duty would be likely to lead to continuation or recurrence of subsidization and injury.[123] The duty may remain in force pending the outcome of such a review.

21.4 The provisions of Article 12 regarding evidence and procedure shall apply to any review carried out under this Article. Any such review shall be carried out expeditiously and shall normally be concluded within 12 months of the date of initiation of the review.

21.5 The provisions of this Article shall apply *mutatis mutandis* to undertakings accepted under Article 18.

Article 22
Public Notice and Explanation of Determinations

22.1 When the authorities are satisfied that there is sufficient evidence to justify the initiation of an investigation pursuant to Article 11, the Member or Members the products of which are subject to such investigation and other interested parties known to the investigating authorities to have an interest therein shall be notified and a public notice shall be given.

22.2 A public notice of the initiation of an investigation shall contain, or otherwise make available through a separate report[124], adequate information on the following:

(i) the name of the exporting country or countries and the product involved;
(ii) the date of initiation of the investigation;
(iii) a description of the subsidy practice or practices to be investigated;
(iv) a summary of the factors on which the allegation of injury is based;
(v) the address to which representations by interested Members and interested parties should be directed; and
(vi) the time-limits allowed to interested Members and interested parties for making their views known.

22.3 Birta skal opinberar auglýsingar um bráðabirgðaákvarðanir og endanlegar ákvarðanir, hvort sem ákvarðað er jákvætt eða neikvætt, er varða staðfestingu skuldbindingar skv. 18. gr., niðurfellingu þess háttar skuldbindingar og niðurfellingu endanlegs jöfnunartolls. Í öllum slíkum auglýsingum skulu koma fram nákvæmar upplýsingar um niðurstöður og ályktanir um álitaefni varðandi staðreyndir og lagaatriði, sem rannsóknaryfirvöld telja að skipti máli, eða að öðrum kosti sé gerð grein fyrir þeim í sérstakri skýrslu. Senda skal allar slíkar auglýsingar og skýrslur til aðilans eða aðilanna sem vörurnar er falla undir slíka ákvörðun eða skuldbindingu eru frá og til allra annarra sem vitað er að eiga hagsmuna að gæta.

22.4 Í opinberri auglýsingu um bráðabirgðaráðstafanir skulu koma fram nægilega ítarlegar skýringar á bráðabirgðaákvörðunum, eða að öðrum kosti skal gerð grein fyrir þeim í sérstakri skýrslu, þess efnis hvort styrkur hafi verið veittur og skaði orðið og vísað til staðreynda og lagaatriða sem leiddu til þess að rök voru tekin gild eða þeim hafnað. Í slíkri auglýsingu eða skýrslu skal, að teknu tilhlýðilegu tilliti til kröfunnar um verndun trúnaðarupplýsinga, einkum koma fram:

i) nöfn viðkomandi birgja eða, þegar það er óframkvæmanlegt, sölulanda sem eiga hlut að máli;
ii) lýsing á vörunni sem nægir við tollafgreiðslu;
iii) fjárhæð styrks og á hvaða grundvelli ákvarðað hefur verið að um styrk sé að ræða;
iv) atriði sem skipta máli þegar ákvarðað er að skaði hafi orðið eins og um getur í 15. gr.
v) helstu ástæður fyrir ákvörðuninni.

22.5 Í opinberri auglýsingu um lok eða frestun rannsóknar, þegar ákvarðað er að leggja skuli á endanlegan toll eða staðfesta skuldbindingu, skulu koma fram allar viðeigandi upplýsingar um álitaefni varðandi staðreyndir og lagaatriði, eða að öðrum kosti skal gerð grein fyrir þeim í sérstakri skýrslu, og ástæður fyrir því að gripið var til endanlegra ráðstafana eða verðskuldbinding staðfest, að teknu tilhlýðilegu tilliti til kröfunnar um verndun trúnaðarupplýsinga. Í auglýsingunni eða skýrslunni skulu einkum koma fram upplýsingarnar sem gerð er grein fyrir í 4. mgr., svo og ástæður þess að viðkomandi rök eða kröfur aðila sem eiga hagsmuna að gæta eða út-

22.3 Public notice shall be given of any preliminary or final determination, whether affirmative or negative, of any decision to accept an undertaking pursuant to Article 18, of the termination of such an undertaking, and of the termination of a definitive countervailing duty. Each such notice shall set forth, or otherwise make available through a separate report, in sufficient detail the findings and conclusions reached on all issues of fact and law considered material by the investigating authorities. All such notices and reports shall be forwarded to the Member or Members the products of which are subject to such determination or undertaking and to other interested parties known to have an interest therein.

22.4 A public notice of the imposition of provisional measures shall set forth, or otherwise make available through a separate report, sufficiently detailed explanations for the preliminary determinations on the existence of a subsidy and injury and shall refer to the matters of fact and law which have led to arguments being accepted or rejected. Such a notice or report shall, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information, contain in particular:

(i) the names of the suppliers or, when this is impracticable, the supplying countries involved;
(ii) a description of the product which is sufficient for customs purposes;
(iii) the amount of subsidy established and the basis on which the existence of a subsidy has been determined;
(iv) considerations relevant to the injury determination as set out in Article 15;
(v) the main reasons leading to the determination.

22.5 A public notice of conclusion or suspension of an investigation in the case of an affirmative determination providing for the imposition of a definitive duty or the acceptance of an undertaking shall contain, or otherwise make available through a separate report, all relevant information on the matters of fact and law and reasons which have led to the imposition of final measures or the acceptance of an undertaking, due regard being paid to the requirement for the protection of confidential information. In particular, the notice or report shall contain the information described in paragraph 4, as well as the reasons for the acceptance or rejection of rele-

flytjenda og innflytjenda voru tekin gild eða þeim hafnað.
22.6 Í opinberri auglýsingu um að hætta skuli rannsókn eða fresta henni, í framhaldi af staðfestingu skuldbindingar skv. 18. gr., skal gera grein fyrir þeim hluta skuldbindingarinnar sem er ekki trúnaðarmál eða gera að öðrum kosti grein fyrir honum í sérstakri skýrslu.
22.7 Ákvæði þessarar greinar gilda að breyttu breytanda um upphaf og lyktir endurskoðunar sem fer fram samkvæmt 21. gr. og um ákvarðanir skv. 20. gr. um álagningu afturvirkra tolla.

23. gr.
Endurskoðun dómstóla.

Séu ákvæði í innlendum lögum aðila um ráðstafanir með jöfnunartollum skal sá aðili hafa dómstól, gerðardóm eða stjórnsýsludómstól eða sérstaka málsmeðferð í slíkum málum, meðal annars til að unnt sé að endurskoða þegar í stað stjórnsýsluákvarðanir sem tengjast endanlegum ákvörðunum og endurskoðun ákvarðana í skilningi 21. gr. Þessir dómstólar eða málsmeðferð skulu óháð þeim yfirvöldum sem bera ábyrgð á viðkomandi ákvörðun eða endurskoðun og skulu allir, sem eiga hagsmuna að gæta og eiga hlut að stjórnsýsluaðgerðum og sem stjórnsýsluaðgerðir hafa bein áhrif á, eiga möguleika á endurskoðun.

VI. HLUTI: STOFNANIR

24. gr.
Nefnd um styrki, jöfnunarráðstafanir og undirnefndir hennar.

24.1 Hér með er komið á fót nefnd um styrki og jöfnunarráðstafanir sem er skipuð fulltrúum allra aðila. Nefndin kýs sér formann og kemur saman eigi sjaldnar en tvisvar á ári og að öðru leyti, að beiðni aðila, eins og viðkomandi ákvæði þessa samnings segja til um. Nefndin skal gegna þeim skyldustörfum sem henni eru falin samkvæmt þessum samningi eða aðilar fela henni og skal hún veita aðilum tækifæri til viðræðna í málum er varða rekstur samningsins eða framgang markmiða hans. Aðalskrifstofa Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar gegnir hlutverki aðalskrifstofu nefndarinnar.

24.2 Nefndinni er heimilt að koma á fót undirnefndum eftir því sem við á.
24.3 Nefndin skal koma á fót fastahópi sérfræðinga sem í eru fimm óháðir einstaklingar með

vant arguments or claims made by interested Members and by the exporters and importers.
22.6 A public notice of the termination or suspension of an investigation following the acceptance of an undertaking pursuant to Article 18 shall include, or otherwise make available through a separate report, the non-confidential part of this undertaking.
22.7 The provisions of this Article shall apply mutatis mutandis to the initiation and completion of reviews pursuant to Article 21 and to decisions under Article 20 to apply duties retroactively.

Article 23
Judicial Review

Each Member whose national legislation contains provisions on countervailing duty measures shall maintain judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures for the purpose, inter alia, of the prompt review of administrative actions relating to final determinations and reviews of determinations within the meaning of Article 21. Such tribunals or procedures shall be independent of the authorities responsible for the determination or review in question, and shall provide all interested parties who participated in the administrative proceeding and are directly and individually affected by the administrative actions with access to review.

PART VI: INSTITUTIONS

Article 24
Committee on Subsidies and Countervailing Measures and Subsidiary Bodies

24.1 There is hereby established a Committee on Subsidies and Countervailing Measures composed of representatives from each of the Members. The Committee shall elect its own Chairman and shall meet not less than twice a year and otherwise as envisaged by relevant provisions of this Agreement at the request of any Member. The Committee shall carry out responsibilities as assigned to it under this Agreement or by the Members and it shall afford Members the opportunity of consulting on any matter relating to the operation of the Agreement or the furtherance of its objectives. The WTO Secretariat shall act as the secretariat to the Committee.
24.2 The Committee may set up subsidiary bodies as appropriate.
24.3 The Committee shall establish a Permanent Group of Experts composed of five inde-

sérþekkingu á sviði styrkja og viðskiptatengsla. Nefndin velur sérfræðingana og skipt verður um einn þeirra árlega. Heimilt er að óska eftir því við sérfræðingahópinn að hann aðstoði kærunefnd, eins og kveðið er á um í 5. mgr. 4. gr. Nefndinni er einnig heimilt að leita ráðgefandi álits á því hvort styrkveiting eigi sér stað og hvers eðlis styrkurinn er.

24.4 Aðilum er heimilt að leitað ráða hjá sérfræðingahópnum og er hópnum heimilt að veita ráðgefandi álit á eðli þess styrks sem aðili áformar að veita eða sem sá aðili viðheldur þá þegar. Slíkt ráðgefandi álit skal vera trúnaðarmál og ekki er heimilt að skírskota til þess í málsmeðferð skv. 7. gr.

24.5 Nefndinni og undirnefndum er heimilt, í störfum sínum, að leita eftir ráðgjöf og upplýsingum í hverjum þeim heimildum sem þykja heppilegar. Nefnd eða undirnefnd skal þó láta hlutaðeigandi aðila vita áður en hún leitar eftir upplýsingum úr heimildum innan lögsögu hans.

pendent persons, highly qualified in the fields of subsidies and trade relations. The experts will be elected by the Committee and one of them will be replaced every year. The PGE may be requested to assist a panel, as provided for in paragraph 5 of Article 4. The Committee may also seek an advisory opinion on the existence and nature of any subsidy.

24.4 The PGE may be consulted by any Member and may give advisory opinions on the nature of any subsidy proposed to be introduced or currently maintained by that Member. Such advisory opinions will be confidential and may not be invoked in proceedings under Article 7.

24.5 In carrying out their functions, the Committee and any subsidiary bodies may consult with and seek information from any source they deem appropriate. However, before the Committee or a subsidiary body seeks such information from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the Member involved.

VII. HLUTI: TILKYNNINGAR OG EFTIRLIT

25. gr.

Tilkynningar.

25.1 Aðilar koma sér saman um, með fyrirvara um ákvæði 1. mgr. XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994, að tilkynningar þeirra um styrki skuli lagðar fram eigi síðar en 30. júní ár hvert og skulu þær vera í samræmi við ákvæði 2.-6. mgr.

25.2 Aðilar skulu tilkynna um alla styrki, eins og skilgreint er í 1. mgr. 1. gr., sem eru sértækir styrkir í skilningi 2. gr. og eru veittir eða viðhaldið á yfirráðasvæðum þeirra.

25.3 Tilkynningarnar verða að vera nægilega nákvæmar til að gera öðrum aðilum kleift að meta áhrifin á viðskipti og skilja rekstur tilkynntra styrkjaáætlana. Í þessu sambandi og án þess að það hafi áhrif á innihald og form spurningalista um styrki[125] skulu aðilar sjá til þess að eftirfarandi upplýsingar komi fram í tilkynningum þeirra:

i) í hvaða formi styrkurinn er (þ.e. fjárveiting, lán, skattaívilnanir o.s.frv.);

ii) styrkur á hverja einingu eða, þegar það er ekki unnt, heildarfjárhæð eða árleg fjárhæð á fjárhagsáætlun vegna þess styrks (og ef unnt er, tilgreindur styrkur að meðaltali á hverja einingu á næstliðnu ári);

PART VII: NOTIFICATION AND SURVEILLANCE

Article 25

Notifications

25.1 Members agree that, without prejudice to the provisions of paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994, their notifications of subsidies shall be submitted not later than 30 June of each year and shall conform to the provisions of paragraphs 2 through 6.

25.2 Members shall notify any subsidy as defined in paragraph 1 of Article 1, which is specific within the meaning of Article 2, granted or maintained within their territories.

25.3 The content of notifications should be sufficiently specific to enable other Members to evaluate the trade effects and to understand the operation of notified subsidy programmes. In this connection, and without prejudice to the contents and form of the questionnaire on subsidies[125], Members shall ensure that their notifications contain the following information:

(i) form of a subsidy (i.e. grant, loan, tax concession, etc.);

(ii) subsidy per unit or, in cases where this is not possible, the total amount or the annual amount budgeted for that subsidy (indicating, if possible, the average subsidy per unit in the previous year);

iii) stefnumið og/eða tilgangur með styrknum;
iv) gildistími styrksins og/eða önnur tímamörk sem hann er háður;
v) tölulegar upplýsingar sem gera kleift að meta áhrif styrksins á viðskipti.

25.4 Þegar ekki er fjallað um tiltekin atriði úr 3. mgr. í tilkynningu skal gefin skýring á því í tilkynningunni sjálfri.

25.5 Ef styrkur er veittur vegna sérstakrar framleiðsluvöru eða atvinnugreinar skulu tilkynningarnar flokkaðar eftir vöru eða grein.

25.6 Aðilar sem telja að ekki séu gerðar neinar ráðstafanir á yfirráðasvæði þeirra sem tilkynna þurfi um skv. 1. mgr. XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og þessum samningi skulu greina aðalskrifstofunni frá því skriflega.

25.7 Aðilar viðurkenna að tilkynning um ráðstöfun hefur hvorki áhrif á réttarstöðu samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 og þessum samningi, afleiðingar ráðstöfunarinnar samkvæmt þessum samningi né eðli hennar.

25.8 Aðilum er hvenær sem er heimilt að leggja fram skriflega beiðni um upplýsingar varðandi eðli og umfang þeirra styrkja sem aðrir aðilar veita eða viðhalda (þar með taldir allir styrkir sem um getur í IV. hluta) eða um skýringu á ástæðum fyrir því að tilkynningaskylda gildir ekki um tilteknar ráðstafanir.

25.9 Aðilar sem fá beiðni um slíkt skulu láta í té allar slíkar upplýsingar eins fljótt og unnt er og vera reiðubúnir, að fenginni beiðni, að veita aðilanum, sem leggur fram slíka beiðni, viðbótarupplýsingar. Einkum skulu þeir veita nægilega nákvæmar upplýsingar til að gera hinum aðilanum kleift að meta hvort farið hafi verið að skilmálum þessa samnings. Aðilar sem telja að slíkar upplýsingar hafi ekki verið veittar geta tekið málið upp við nefndina.

25.10 Hver sá aðili sem telur að ráðstafanir annars aðila, sem hafa sömu áhrif og styrkur, hafi ekki verið tilkynntar í samræmi við ákvæði 1. mgr. XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og þessarar greinar getur tekið málið upp við þann aðila. Ef meintur styrkur er ekki tilkynntur þegar í stað eftir það er slíkum aðila sjálfum heimilt að vekja athygli nefndarinnar á hinum meinta styrk.

25.11 Aðilar skulu án tafar gefa nefndinni skýrslu um allar ráðstafanir, til bráðabirgða eða endanlegar, að því er varðar jöfnunartolla. Aðrir

(iii) policy objective and/or purpose of a subsidy;
(iv) duration of a subsidy and/or any other time-limits attached to it;
(v) statistical data permitting an assessment of the trade effects of a subsidy.

25.4 Where specific points in paragraph 3 have not been addressed in a notification, an explanation shall be provided in the notification itself.

25.5 If subsidies are granted to specific products or sectors, the notifications should be organized by product or sector.

25.6 Members which consider that there are no measures in their territories requiring notification under paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994 and this Agreement shall so inform the Secretariat in writing.

25.7 Members recognize that notification of a measure does not prejudge either its legal status under GATT 1994 and this Agreement, the effects under this Agreement, or the nature of the measure itself.

25.8 Any Member may, at any time, make a written request for information on the nature and extent of any subsidy granted or maintained by another Member (including any subsidy referred to in Part IV), or for an explanation of the reasons for which a specific measure has been considered as not subject to the requirement of notification.

25.9 Members so requested shall provide such information as quickly as possible and in a comprehensive manner, and shall be ready, upon request, to provide additional information to the requesting Member. In particular, they shall provide sufficient details to enable the other Member to assess their compliance with the terms of this Agreement. Any Member which considers that such information has not been provided may bring the matter to the attention of the Committee.

25.10 Any Member which considers that any measure of another Member having the effects of a subsidy has not been notified in accordance with the provisions of paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994 and this Article may bring the matter to the attention of such other Member. If the alleged subsidy is not thereafter notified promptly, such Member may itself bring the alleged subsidy in question to the notice of the Committee.

25.11 Members shall report without delay to the Committee all preliminary or final actions taken with respect to countervailing duties. Such

aðilar skulu hafa aðgang að slíkum skýrslum á aðalskrifstofunni. Aðilar skulu einnig, tvisvar á ári, leggja fram skýrslur um þær ráðstafanir sem hafa verið gerðar í formi jöfnunartolla á undanfarandi sex mánuðum. Þessar hálfsársskýrslur skulu lagðar fram á samþykktum, stöðluðum eyðublöðum.

25.12 Sérhver aðili skal veita nefndinni upplýsingar um *a)* hvaða yfirvöld eru til þess bær að hefja og framkvæma rannsóknir sem um getur í 11. gr. og *b)* innlenda málsmeðferð sem er beitt þegar slíkar rannsóknir eru hafnar og þær framkvæmdar.

26. gr.
Eftirlit.

26.1 Nefndin skal taka nýjar fullmótaðar tilkynningar, sem eru lagðar fram samkvæmt 1. mgr. XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og 1. mgr. 25. gr. þessa samnings, til athugunar á sérstökum fundum sem eru haldnir þriðja hvert ár. Tilkynningar sem eru gefnar út þess á milli (uppfærðar tilkynningar) skulu teknar til athugunar á öllum fastafundum nefndarinnar.

26.2 Nefndin skal taka skýrslur, sem eru lagðar fram skv. 11. mgr. 25. gr., til athugunar á öllum fastafundum sínum.

VIII. HLUTI: AÐILAR SEM ERU ÞRÓUNARLÖND

27. gr.
Sérstök meðferð og mismunandi meðferð aðila sem eru þróunarlönd.

27.1 Aðilar viðurkenna að styrkir geti gegnt mikilvægu hlutverki í áætlunum aðila sem eru þróunarlönd (hér eftir nefnd „þróunaraðildarlönd“) um efnahagsþróun.

27.2 Bannið í a-lið 1. mgr. 3. gr. gildir ekki um:

a) þróunaraðildarlönd sem um getur í VII. viðauka;
b) önnur þróunaraðildarlönd, í átta ár frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, með fyrirvara um að farið sé að ákvæðum 4. mgr.

27.3 Bannið í b-lið 1. mgr. 3. gr. gildir ekki í fimm ár um þróunaraðildarlönd og það gildir ekki í átta ár frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina um þau aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun.

27.4 Öll þróunaraðildarlönd, sem um getur í b-lið 2. mgr., skulu fella niður útflutningsstyrki

reports shall be available in the Secretariat for inspection by other Members. Members shall also submit, on a semi-annual basis, reports on any countervailing duty actions taken within the preceding six months. The semi-annual reports shall be submitted on an agreed standard form.

25.12 Each Member shall notify the Committee *(a)* which of its authorities are competent to initiate and conduct investigations referred to in Article 11 and *(b)* its domestic procedures governing the initiation and conduct of such investigations.

Article 26
Surveillance

26.1 The Committee shall examine new and full notifications submitted under paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994 and paragraph 1 of Article 25 of this Agreement at special sessions held every third year. Notifications submitted in the intervening years (updating notifications) shall be examined at each regular meeting of the Committee.

26.2 The Committee shall examine reports submitted under paragraph 11 of Article 25 at each regular meeting of the Committee.

PART VIII: DEVELOPING COUNTRY MEMBERS

Article 27
Special and Differential Treatment of Developing Country Members

27.1 Members recognize that subsidies may play an important role in economic development programmes of developing country Members.

27.2 The prohibition of paragraph 1(a) of Article 3 shall not apply to:

(a) developing country Members referred to in Annex VII.
(b) other developing country Members for a period of eight years from the date of entry into force of the WTO Agreement, subject to compliance with the provisions in paragraph 4.

27.3 The prohibition of paragraph 1(b) of Article 3 shall not apply to developing country Members for a period of five years, and shall not apply to least-developed country Members for a period of eight years, from the date of entry into force of the WTO Agreement.

27.4 Any developing country Member referred to in paragraph 2(b) shall phase out its export

sína á átta árum, helst smám saman. Þróunaraðildarland skal ekki auka útflutningsstyrki sína[126] og skal afnema þá á styttri tíma en kveðið er á um í þessari málsgrein þegar slíkir útflutningsstyrkir eru ekki í samræmi við þarfir þess með tilliti til þróunar. Ef þróunaraðildarland telur nauðsynlegt að beita slíkum styrkjum lengur en í átta ár skal það, eigi síðar en einu ári áður en því tímabili lýkur, hefja viðræður við nefndina sem ákvarðar hvort réttlætanlegt sé að framlengja tímabilið eftir að hafa skoðað allar þarfir hlutaðeigandi þróunaraðildarlands sem skipta máli með tilliti til efnahags, fjárhags og þróunar. Ákvarði nefndin að þörf sé á að framlengja tímabilið, skal viðkomandi þróunaraðildarland eiga viðræður við nefndina á hverju ári til að ákvarða hvort nauðsynlegt sé að viðhalda styrkjunum. Ef nefndin ákvarðar ekki á þann veg skal þróunaraðildarlandið leggja smám saman niður þá útflutningsstyrki sem eftir eru innan tveggja ára frá lokum síðasta tímabils sem heimild var fyrir.

27.5 Þróunaraðildarland, sem er orðið samkeppnishæft í útflutningi einhverrar tiltekinnar framleiðsluvöru, skal smám saman fella niður útflutningsstyrki sína á slíkar vörur á tveggja ára tímabili. Þróunaraðildarland, sem um getur í VII. viðauka og sem er orðið samkeppnishæft í útflutningi einnar eða fleiri framleiðsluvara, skal þó fella smám saman niður útflutningsstyrki á slíkar vörur á átta ára tímabili.

27.6 Útflutningur á framleiðsluvöru þróunaraðildarlands telst samkeppnishæfur ef það flytur út að minnsta kosti 3,25% af heimsviðskiptum á þeirri vöru í tvö ár samfleytt. Samkeppnishæfni í útflutningi er viðurkennd *a)* á grundvelli tilkynningar þróunaraðildarlands sem er orðið samkeppnishæft eða *b)* á grundvelli útreiknings sem aðalskrifstofan annast að beiðni einhvers aðila. Að því er þessa málsgrein varðar er framleiðsluvara skilgreind út frá flokkunarnúmeri í samræmdu vörulýsingar- og vörunúmeraskránni. Nefndin skal endurskoða framkvæmd þessara ákvæða fimm árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

27.7 Ákvæði 4. gr. gilda ekki um þróunaraðildarlönd ef um er að ræða útflutningsstyrki

subsidies within the eight-year period, preferably in a progressive manner. However, a developing country Member shall not increase the level of its export subsidies[126], and shall eliminate them within a period shorter than that provided for in this paragraph when the use of such export subsidies is inconsistent with its development needs. If a developing country Member deems it necessary to apply such subsidies beyond the eight-year period, it shall not later than one year before the expiry of this period enter into consultation with the Committee, which will determine whether an extension of this period is justified, after examining all the relevant economic, financial and development needs of the developing country Member in question. If the Committee determines that the extension is justified, the developing country Member concerned shall hold annual consultations with the Committee to determine the necessity of maintaining the subsidies. If no such determination is made by the Committee, the developing country Member shall phase out the remaining export subsidies within two years from the end of the last authorized period.

27.5 A developing country Member which has reached export competitiveness in any given product shall phase out its export subsidies for such product(s) over a period of two years. However, for a developing country Member which is referred to in Annex VII and which has reached export competitiveness in one or more products, export subsidies on such products shall be gradually phased out over a period of eight years.

27.6 Export competitiveness in a product exists if a developing country Member's exports of that product have reached a share of at least 3.25 per cent in world trade of that product for two consecutive calendar years. Export competitiveness shall exist either *(a)* on the basis of notification by the developing country Member having reached export competitiveness, or *(b)* on the basis of a computation undertaken by the Secretariat at the request of any Member. For the purpose of this paragraph, a product is defined as a section heading of the Harmonized System Nomenclature. The Committee shall review the operation of this provision five years from the date of the entry into force of the WTO Agreement.

27.7 The provisions of Article 4 shall not apply to a developing country Member in the case of

sem eru í samræmi við ákvæði 2.-5. mgr. Ákvæði 7. gr. gilda í þeim tilvikum.

27.8 Ekki skal ganga út frá því sem vísu, samkvæmt skilmálum 1. mgr. 6. gr., að styrkur veittur af þróunaraðildarlandi valdi alvarlegu tjóni eins og það er skilgreint í þessum samningi. Sýna skal fram á slíkt alvarlegt tjón, þegar það á við samkvæmt ákvæðum 9. mgr., með óyggjandi sönnunargögnum í samræmi við ákvæði 3.-8. mgr. 6. gr.

27.9 Varðandi styrki sem heimilt er að grípa til aðgerða gegn, sem þróunaraðildarland veitir eða viðheldur, aðra en þá sem um getur í 1. mgr. 6. gr., skal ekki heimila eða hefja aðgerðir skv. 7. gr. nema slíkir styrkir séu taldir valda því að tollaívilnanir eða aðrar skuldbindingar samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 skerðist eða verði að engu á þann hátt að það torveldi eða komi í veg fyrir innflutning samsvarandi vöru annars aðila á markað þróunaraðildarlandsins sem veitir styrki eða að innlend atvinnugrein á markaði innflutningsaðila hafi orðið fyrir skaða.

27.10 Rannsókn á jöfnunartollum sem lagðir eru á framleiðsluvöru þróunaraðildarlands skal hætt um leið og hlutaðeigandi yfirvöld hafa ákvarðað að:

a) heildarstyrkir vegna viðkomandi framleiðsluvöru fari ekki yfir 2% af verði hennar, reiknað á hverja einingu; eða

b) magn vörunnar sem nýtur styrkja sé innan við 4% af heildarinnflutningi samsvarandi vöru hjá innflutningsaðila, nema innflutningur frá þróunaraðildarlöndum, þar sem hlutur hvers og eins í heildarinnflutningi er innan við 4%, sé samanlagt yfir 9% af heildarinnflutningi innflutningsaðilans á samsvarandi vöru.

27.11 Þegar um er að ræða þróunaraðildarlönd í skilningi b-liðar 2. mgr., sem afnema útflutningsstyrki áður en átta ára tímabilinu eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina lýkur, og þau þróunaraðildarlönd sem um getur í VII. viðauka, skal talan í a-lið 10. mgr. vera 3% en ekki 2%. Þetta ákvæði gildir frá þeim degi er afnám útflutningsstyrkja er tilkynnt til nefndarinnar og svo lengi sem þróunaraðildarland, sem gefur út slíka tilkynningu, veitir ekki útflutningsstyrki. Þetta ákvæði

export subsidies which are in conformity with the provisions of paragraphs 2 through 5. The relevant provisions in such a case shall be those of Article 7.

27.8 There shall be no presumption in terms of paragraph 1 of Article 6 that a subsidy granted by a developing country Member results in serious prejudice, as defined in this Agreement. Such serious prejudice, where applicable under the terms of paragraph 9, shall be demonstrated by positive evidence, in accordance with the provisions of paragraphs 3 through 8 of Article 6.

27.9 Regarding actionable subsidies granted or maintained by a developing country Member other than those referred to in paragraph 1 of Article 6, action may not be authorized or taken under Article 7 unless nullification or impairment of tariff concessions or other obligations under GATT 1994 is found to exist as a result of such a subsidy, in such a way as to displace or impede imports of a like product of another Member into the market of the subsidizing developing country Member or unless injury to a domestic industry in the market of an importing Member occurs.

27.10 Any countervailing duty investigation of a product originating in a developing country Member shall be terminated as soon as the authorities concerned determine that:

(a) the overall level of subsidies granted upon the product in question does not exceed 2 per cent of its value calculated on a per unit basis; or

(b) the volume of the subsidized imports represents less than 4 per cent of the total imports of the like product in the importing Member, unless imports from developing country Members whose individual shares of total imports represent less than 4 per cent collectively account for more than 9 per cent of the total imports of the like product in the importing Member.

27.11 For those developing country Members within the scope of paragraph 2(b) which have eliminated export subsidies prior to the expiry of the period of eight years from the date of entry into force of the WTO Agreement, and for those developing country Members referred to in Annex VII, the number in paragraph 10(a) shall be 3 per cent rather than 2 per cent. This provision shall apply from the date that the elimination of export subsidies is notified to the Committee, and for so long as export subsidies are not granted by the notifying developing country Member. This provision shall expire eight years

fellur úr gildi átta árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.
27.12 Ákvæði 10. og 11. mgr. gilda um allar ákvarðanir um lágmarksupphæð skv. 3. mgr. 15. gr.
27.13 Ákvæði III. hluta gilda ekki um beina eftirgjöf skulda, styrkja til að mæta útgjöldum til félagsmála, í hvaða formi sem er, né heldur eftirgjöf á greiðslum til hins opinbera og aðra tilfærslu skulda þegar slíkir styrkir eru veittir vegna einkavæðingaráætlana þróunaraðildarlands og í beinum tengslum við þær, að því tilskildu að slíkum áætlunum og styrkjum, sem tengjast þeim, sé beitt í takmarkaðan tíma og nefndinni sé tilkynnt um þá og að áætlunin leiði að lokum til einkareksturs viðkomandi fyrirtækis.

27.14 Nefndin skal, að fenginni beiðni frá aðila sem á hagsmuna að gæta, endurskoða einstakar veitingar útflutningsstyrkja þróunaraðildarlands til að kanna hvort þær séu í samræmi við þarfir þess að því er varðar þróun.
27.15 Nefndin skal, að fenginni beiðni frá þróunaraðildarlandi sem á hagsmuna að gæta, endurskoða einstakar jöfnunarráðstafanir til að kanna hvort þær samrýmast ákvæðum 10. og 11. gr. eins og þeim er beitt gagnvart hlutaðeigandi þróunaraðildarlandi.

IX. HLUTI: AÐLÖGUNARFYRIRKOMULAG

28. gr.

Fyrirliggjandi áætlanir.

28.1 Styrkjaáætlanir sem komið hefur verið á fót á yfirráðasvæði einhvers aðila áður en sá aðili undirritaði samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina og samrýmast ekki ákvæðum þessa samnings skulu:

a) tilkynntar nefndinni eigi síðar en 90 dögum eftir að sá aðili undirritaði samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina; og

b) færðar til samræmis við ákvæði þessa samnings innan þriggja ára frá því að sá aðili undirritaði samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina og gildir II. hluti ekki um þær fram að þeim tíma.

28.2 Enginn aðili skal færa út gildissvið slíkrar áætlunar né heldur skal slík áætlun endurnýjuð þegar gildistími hennar rennur út.

from the date of entry into force of the WTO Agreement.
27.12 The provisions of paragraphs 10 and 11 shall govern any determination of *de minimis* under paragraph 3 of Article 15.
27.13 The provisions of Part III shall not apply to direct forgiveness of debts, subsidies to cover social costs, in whatever form, including relinquishment of government revenue and other transfer of liabilities when such subsidies are granted within and directly linked to a privatization programme of a developing country Member, provided that both such programme and the subsidies involved are granted for a limited period and notified to the Committee and that the programme results in eventual privatization of the enterprise concerned.
27.14 The Committee shall, upon request by an interested Member, undertake a review of a specific export subsidy practice of a developing country Member to examine whether the practice is in conformity with its development needs.
27.15 The Committee shall, upon request by an interested developing country Member, undertake a review of a specific countervailing measure to examine whether it is consistent with the provisions of paragraphs 10 and 11 as applicable to the developing country Member in question.

PART IX: TRANSITIONAL ARRANGEMENTS

Article 28

Existing Programmes

28.1 Subsidy programmes which have been established within the territory of any Member before the date on which such a Member signed the WTO Agreement and which are inconsistent with the provisions of this Agreement shall be:

(a) notified to the Committee not later than 90 days after the date of entry into force of the WTO Agreement for such Member; and

(b) brought into conformity with the provisions of this Agreement within three years of the date of entry into force of the WTO Agreement for such Member and until then shall not be subject to Part II.

28.2 No Member shall extend the scope of any such programme, nor shall such a programme be renewed upon its expiry.

29. gr.

Skipt yfir í markaðshagkerfi.

29.1 Aðilum, sem eru að færa sig frá miðstýrðu efnahagskerfi yfir í frjálst markaðshagkerfi, er heimilt að beita þeim áætlunum og ráðstöfunum sem eru nauðsynlegar fyrir slík umskipti.

29.2 Að því er slíka aðila varðar skulu styrkjaáætlanir, sem falla undir gildissvið 3. gr. og eru tilkynntar skv. 3. mgr., felldar niður smám saman eða færðar til samræmis við 3. gr. á sjö ára tímabili frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Í því tilviki gildir 4. gr. ekki. Á sama tímabili skulu þar að auki:

a) styrkjaáætlanir, sem ákvæði d-liðar 1. mgr. 6. gr. gilda ekki um, gefa tilefni til aðgerða samkvæmt 7. gr.;
b) ákvæði 9. mgr. 27. gr. gilda um aðra styrki sem heimilt er að grípa til aðgerða gegn.

29.3 Tilkynna skal nefndinni um styrkjaáætlanir sem falla undir gildissvið 3. gr. við fyrstu hentugleika eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Heimilt er að senda frekari tilkynningar um slíka styrki allt að tveimur árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

29.4 Í undantekningartilvikum getur nefndin leyft að aðilar, sem um getur í 1. mgr., víki frá tilkynntum áætlunum sínum, ráðstöfunum og tímaáætlunum ef slík frávik eru talin nauðsynleg til að umskiptin geti átt sér stað.

Article 29

Transformation into a Market Economy

29.1 Members in the process of transformation from a centrally-planned into a market, free-enterprise economy may apply programmes and measures necessary for such a transformation.

29.2 For such Members, subsidy programmes falling within the scope of Article 3, and notified according to paragraph 3, shall be phased out or brought into conformity with Article 3 within a period of seven years from the date of entry into force of the WTO Agreement. In such a case, Article 4 shall not apply. In addition during the same period:

(a) subsidy programmes falling within the scope of paragraph 1(d) of Article 6 shall not be actionable under Article 7;
(b) with respect to other actionable subsidies, the provisions of paragraph 9 of Article 27 shall apply.

29.3 Subsidy programmes falling within the scope of Article 3 shall be notified to the Committee by the earliest practicable date after the date of entry into force of the WTO Agreement. Further notifications of such subsidies may be made up to two years after the date of entry into force of the WTO Agreement.

29.4 In exceptional circumstances Members referred to in paragraph 1 may be given departures from their notified programmes and measures and their time-frame by the Committee if such departures are deemed necessary for the process of transformation.

X. HLUTI: LAUSN DEILUMÁLA

30. gr.

Sé ekki sérstaklega kveðið á um annað í þessum samningi skulu ákvæði XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála, gilda um viðræður og lausn deilumála samkvæmt þessum samningi.

PART X: DISPUTE SETTLEMENT

Article 30

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement, except as otherwise specifically provided herein.

XI. HLUTI: LOKAÁKVÆÐI

31. gr.

Bráðabirgðabeiting.

Beita skal ákvæðum 1. mgr. 6. gr. og ákvæðum 8. og 9. gr. á fimm ára tímabili sem hefst á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Eigi síðar en 180 dögum fyrir lok þess tímabils skal nefndin endurskoða beitingu þessara ákvæða með það fyrir augum að ákvarða hvort þau skuli gilda áfram í annað tímabil, annaðhvort óbreytt eða í breyttri mynd.

PART XI: FINAL PROVISIONS

Article 31

Provisional Application

The provisions of paragraph 1 of Article 6 and the provisions of Article 8 and Article 9 shall apply for a period of five years, beginning with the date of entry into force of the WTO Agreement. Not later than 180 days before the end of this period, the Committee shall review the operation of those provisions, with a view to determining whether to extend their application, either as presently drafted or in a modified form, for a further period.

32. gr.
Önnur lokaákvæði.

32.1 Ekki er unnt að grípa til sérstakra aðgerða gegn styrk sem annar aðili veitir nema það sé gert í samræmi við ákvæði GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru túlkuð í þessum samningi.[127]

32.2 Ekki er heimilt að setja fyrirvara við ákvæði þessa samnings án samþykkis hinna aðilanna.

32.3 Með fyrirvara um 4. mgr. skulu ákvæði þessa samnings gilda um rannsóknir og endurskoðun gildandi ráðstafana sem eru hafnar samkvæmt umsóknum sem eru lagðar fram sama dag og samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi að því er aðila varðar eða síðar.

32.4 Að því er 3. mgr. 21. gr. varðar skulu gildandi jöfnunarráðstafanir teljast hafnar eigi síðar en þann dag sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi að því er aðila varðar, nema sams konar ákvæði og er að finna í þeirri málsgrein séu þegar í gildandi innlendum lögum aðila á þeim degi.

32.5 Sérhver aðili skal gera allar nauðsynlegar ráðstafanir, almenns eða sérstaks eðlis, til að tryggja, eigi síðar en daginn sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi að því er hann varðar, að lög hans, reglur og stjórnsýslumeðferð séu í samræmi við ákvæði þessa samnings eins og þeim er beitt gagnvart hlutaðeigandi aðila.

32.6 Sérhver aðili skal tilkynna nefndinni um allar breytingar á lögum sínum og reglum sem varða þennan samning og á framkvæmd slíkra laga og reglna.

32.7 Nefndin skal endurskoða framkvæmd og rekstur þessa samnings ár hvert með tilliti til markmiða hans. Nefndin skal tilkynna vöruviðskiptaráðinu árlega um þá þróun sem orðið hefur á því tímabili sem endurskoðunin náði til.

32.8 Viðaukarnir við þennan samning eru óaðskiljanlegur hluti hans.

Article 32
Other Final Provisions

32.1 No specific action against a subsidy of another Member can be taken except in accordance with the provisions of GATT 1994, as interpreted by this Agreement.[127]

32.2 Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

32.3 Subject to paragraph 4, the provisions of this Agreement shall apply to investigations, and reviews of existing measures, initiated pursuant to applications which have been made on or after the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement.

32.4 For the purposes of paragraph 3 of Article 21, existing countervailing measures shall be deemed to be imposed on a date not later than the date of entry into force for a Member of the WTO Agreement, except in cases in which the domestic legislation of a Member in force at that date already included a clause of the type provided for in that paragraph.

32.5 Each Member shall take all necessary steps, of a general or particular character, to ensure, not later than the date of entry into force of the WTO Agreement for it, the conformity of its laws, regulations and administrative procedures with the provisions of this Agreement as they may apply to the Member in question.

32.6 Each Member shall inform the Committee of any changes in its laws and regulations relevant to this Agreement and in the administration of such laws and regulations.

32.7 The Committee shall review annually the implementation and operation of this Agreement, taking into account the objectives thereof. The Committee shall inform annually the Council for Trade in Goods of developments during the period covered by such reviews.

32.8 The Annexes to this Agreement constitute an integral part thereof.

I. VIÐAUKI
SKÝRINGASKRÁ YFIR ÚTFLUTNINGSSTYRKI

a) Beinir styrkir frá hinu opinbera til fyrirtækis eða atvinnugreinar sem háðir eru útflutningsmagni.

b) Fyrirkomulag sem gerir útflytjendum kleift að halda eftir hluta af gjaldeyristekjum sínum eða viðlíka aðgerðir sem hafa í för með sér tekjuauka af útflutningi.

c) Innlend flutnings- og farmgjöld af vörusendingum til útlanda, sem hið opinbera ákveður eða eru ákveðin í umboði þess, með hagstæðari kjörum en gilda um vörusendingar innanlands.

d) Innfluttar eða innlendar framleiðsluvörur eða þjónusta, sem hið opinbera eða stofnanir þess láta í té, beint eða óbeint, gegnum kerfi hins opinbera til notkunar við framleiðslu á útflutningsvörum á hagstæðari kjörum eða skilyrðum en fást við öflun sams konar vöru eða þjónustu eða beinnar samkeppnisvöru eða -þjónustu til notkunar við framleiðslu á vörum til innanlandsneyslu, ef slík kjör eru hagstæðari (þegar um framleiðsluvörur er að ræða) en þau viðskiptakjör sem eru í boði[128] fyrir útflytjendur á heimsmörkuðum.

e) Undanþága að öllu leyti eða að hluta, eftirgjöf eða frestun, í sérstökum tengslum við útflutning, á beinum sköttum[129] eða félagslegum gjöldum sem verslunar- og iðnfyrirtæki greiða eða ber að greiða.[130]

f) Leyfi til sérstaks frádráttar við útreikning á álagningarstofni beinna skatta í beinum tengslum við útflutning eða útflutningsmagn, umfram þann sem er veittur vegna framleiðslu til innanlandsneyslu.

g) Undanþága eða eftirgjöf óbeinna skatta[129], á framleiðslu og dreifingu útfluttra framleiddra vara, sem eru umfram álagðan skatt á framleiðslu og dreifingu samsvarandi vara þegar þær eru seldar til innanlandsneyslu.

h) Undanþága, eftirgjöf eða frestun á uppsöfnuðum, óbeinum sköttum á fyrri vinnslustigum,[129] vegna vöru eða þjónustu, sem notuð er við vinnslu á útfluttum framleiðsluvörum, sem er umfram undanþágu, eftirgjöf eða frestun samsvarandi uppsafnaðra óbeinna skatta á fyrri vinnslustigum vegna vöru eða þjónustu sem er notuð við framleiðslu samsvarandi vara til innanlandsneyslu; þó er

ANNEX I
ILLUSTRATIVE LIST OF EXPORT SUBSIDIES

(a) The provision by governments of direct subsidies to a firm or an industry contingent upon export performance.

(b) Currency retention schemes or any similar practices which involve a bonus on exports.

(c) Internal transport and freight charges on export shipments, provided or mandated by governments, on terms more favourable than for domestic shipments.

(d) The provision by governments or their agencies either directly or indirectly through government-mandated schemes, of imported or domestic products or services for use in the production of exported goods, on terms or conditions more favourable than for provision of like or directly competitive products or services for use in the production of goods for domestic consumption, if (in the case of products) such terms or conditions are more favourable than those commercially available[128] on world markets to their exporters.

(e) The full or partial exemption remission, or deferral specifically related to exports, of direct taxes[129] or social welfare charges paid or payable by industrial or commercial enterprises.[130]

(f) The allowance of special deductions directly related to exports or export performance, over and above those granted in respect to production for domestic consumption, in the calculation of the base on which direct taxes are charged.

(g) The exemption or remission, in respect of the production and distribution of exported products, of indirect taxes[129] in excess of those levied in respect of the production and distribution of like products when sold for domestic consumption.

(h) The exemption, remission or deferral of prior-stage cumulative indirect taxes[129] on goods or services used in the production of exported products in excess of the exemption, remission or deferral of like prior-stage cumulative indirect taxes on goods or services used in the production of like products when sold for domestic consumption; provided, however, that prior-stage cumula-

heimilt að veita undanþágu, eftirgjöf eða frestun á uppsöfnuðum óbeinum sköttum á fyrri vinnslustigum vegna útflutningsvara, jafnvel þótt ekki sé veitt undanþága, eftirgjöf eða frestun vegna samsvarandi framleiðsluvara til innanlandsneyslu, ef uppsafnaðir óbeinir skattar á fyrri vinnslustigum eru lagðir á aðföng sem eru notuð við framleiðslu útflutningsvörunnar og verða hluti af henni (að teknu tilliti til eðlilegrar rýrnunar).[131] Þetta atriði skal túlkað í samræmi við viðmiðunarreglurnar í II. viðauka um notkun aðfanga í framleiðsluferlinu.

tive indirect taxes may be exempted, remitted or deferred on exported products even when not exempted, remitted or deferred on like products when sold for domestic consumption, if the prior-stage cumulative indirect taxes are levied on inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste).[131] This item shall be interpreted in accordance with the guidelines on consumption of inputs in the production process contained in Annex II.

i) Eftirgjöf eða niðurfelling á innflutningsgjöldum[58] umfram þau sem eru lögð á aðföng sem eru notuð við framleiðslu útflutningsvörunnar og verða hluti af henni (að teknu tilliti til eðlilegrar rýrnunar); í sérstökum tilvikum er fyrirtæki þó heimilt að nota tiltekið magn aðfanga af heimamarkaði, jafn mikið og með sömu gæði og eiginleika og innfluttu aðföngin, í staðinn fyrir þau til að hafa ávinning af þessu ákvæði ef innflutningur og samsvarandi útflutningur eiga sér stað innan eðlilegra tímamarka sem mega ekki vera rýmri en tvö ár. Þetta atriði ber að túlka í samræmi við viðmiðunarreglurnar í II. viðauka um notkun á aðföngum í framleiðsluferlinu og viðmiðunarreglur í III. viðauka um ákvörðun á því hvort niðurfellingarkerfi, þar sem ein vara kemur í stað annarrar, skuli teljast til útflutningsstyrkja.

(i) The remission or drawback of import charges[58] in excess of those levied on imported inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste); provided, however, that in particular cases a firm may use a quantity of home market inputs equal to, and having the same quality and characteristics as, the imported inputs as a substitute for them in order to benefit from this provision if the import and the corresponding export operations both occur within a reasonable time period, not to exceed two years. This item shall be interpreted in accordance with the guidelines on consumption of inputs in the production process contained in Annex II and the guidelines in the determination of substitution drawback systems as export subsidies contained in Annex III.

j) Lánsábyrgða- eða tryggingaáætlanir hins opinbera (eða sérstakra stofnana á vegum þess) vegna útflutnings, tryggingaeða ábyrgðaáætlanir vegna aukins kostnaðar við útfluttar framleiðsluvörur eða gengisáhættu áætlanir, þar sem iðgjöld nægja ekki til að mæta kostnaði og tapi vegna framkvæmdar áætlananna til langs tíma.

(j) The provision by governments (or special institutions controlled by governments) of export credit guarantee or insurance programmes, of insurance or guarantee programmes against increases in the cost of exported products or of exchange risk programmes, at premium rates which are inadequate to cover the long-term operating costs and losses of the programmes.

k) Útflutningslán sem hið opinbera veitir (eða sérstakar stofnanir undir stjórn og/eða á vegum hins opinbera) með lægri vöxtum en þeim sem þarf að greiða vegna sjóða sem er varið í þessu skyni (eða yrði að greiða ef fjárins væri aflað með láni á alþjóðlegum fjármagnsmörkuðum, með sama gjalddaga, sömu lánaskilmálum og í sama gjaldmiðli og útflutningslánið) eða greiðslur hins opinbera á öllum kostnaði eða hluta þess kostnaðar sem hlýst af lántökum útflytjenda eða fjármálastofnana, að svo miklu leyti sem

(k) The grant by governments (or special institutions controlled by and/or acting under the authority of governments) of export credits at rates below those which they actually have to pay for the funds so employed (or would have to pay if they borrowed on international capital markets in order to obtain funds of the same maturity and other credit terms and denominated in the same currency as the export credit), or the payment by them of all or part of the costs incurred by exporters or financial institu-

þeim greiðslum er varið til að tryggja verulega bætta skilmála á sviði útflutningslána.

Eigi aðili hins vegar hlut að alþjóðlegum samningi um opinber útflutningslán sem að minnsta kosti tólf stofnaðilar þessa samnings frá 1. janúar 1979 eiga aðild að (eða síðari samningi á grunni hins fyrri sem þessir aðilar samþykkja), eða ef aðili beitir í raun vaxtakjaraákvæðum viðkomandi samnings, skulu útflutningslán, veitt samkvæmt starfsháttum sem eru í samræmi við þau ákvæði, ekki teljast útflutningsstyrkir sem eru bannaðir samkvæmt þessum samningi.

l) Önnur gjöld sem eru greidd af almannafé og teljast útflutningsstyrkir í skilningi XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994.

II. VIÐAUKI
VIÐMIÐUNARREGLUR UM NOTKUN AÐFANGA Í FRAMLEIÐSLUFERLINU[132]

I

1. Með afsláttarfyrirkomulagi á óbeinum sköttum er unnt að veita möguleika á undanþágu, eftirgjöf eða frestun á uppsöfnuðum óbeinum sköttum á fyrri vinnslustigum sem lagðir eru á aðföng sem eru notuð í framleiðslu á útflutningsvörum (að teknu tilliti til eðlilegrar rýrnunar). Á sama hátt getur niðurfellingarfyrirkomulag veitt möguleika á eftirgjöf eða niðurfellingu innflutningsgjalda sem eru lögð á aðföng sem eru notuð í framleiðslu á útflutningsvörum (að teknu tilliti til eðlilegrar rýrnunar).

2. Í h- og i-lið skýringaskrárinnar yfir útflutningsstyrki í I. viðauka þessa samnings er notað hugtakið „aðföng sem eru notuð við framleiðslu útflutningsvörunnar og verða hluti af henni“. Samkvæmt h-lið getur afsláttarfyrirkomulag á óbeinum sköttum verið útflutningsstyrkur að því marki sem það leiðir af sér undanþágu, eftirgjöf eða frestun á uppsöfnuðum óbeinum sköttum á fyrri vinnslustigum umfram þá fjárhæð slíkra skatta sem er í raun lögð á aðföng sem eru notuð við framleiðslu útflutningsvörunnar og verða hluti af henni. Samkvæmt i-lið getur niðurfellingarfyrirkomulag talist útflutningsstyrkur að því marki sem það leiðir af sér eftirgjöf eða niðurfellingu innflutningsgjalda umfram gjöld sem eru í raun lögð á þau aðföng sem eru notuð við framleiðslu útflutningsvörunnar og verða hluti af henni. Í báðum liðum er tekið fram að í niðurtions in obtaining credits, in so far as they are used to secure a material advantage in the field of export credit terms.

Provided, however, that if a Member is a party to an international undertaking on official export credits to which at least twelve original Members to this Agreement are parties as of 1 January 1979 (or a successor undertaking which has been adopted by those original Members), or if in practice a Member applies the interest rates provisions of the relevant undertaking, an export credit practice which is in conformity with those provisions shall not be considered an export subsidy prohibited by this Agreement.

(l) Any other charge on the public account constituting an export subsidy in the sense of Article XVI of GATT 1994.

ANNEX II
GUIDELINES ON CONSUMPTION OF INPUTS IN THE PRODUCTION PROCESS[132]

I

1. Indirect tax rebate schemes can allow for exemption, remission or deferral of prior-stage cumulative indirect taxes levied on inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste). Similarly, drawback schemes can allow for the remission or drawback of import charges levied on inputs that are consumed in the production of the exported product (making normal allowance for waste).

2. The Illustrative List of Export Subsidies in Annex I of this Agreement makes reference to the term “inputs that are consumed in the production of the exported product” in paragraphs (h) and (i). Pursuant to paragraph (h), indirect tax rebate schemes can constitute an export subsidy to the extent that they result in exemption, remission or deferral of prior-stage cumulative indirect taxes in excess of the amount of such taxes actually levied on inputs that are consumed in the production of the exported product. Pursuant to paragraph (i), drawback schemes can constitute an export subsidy to the extent that they result in a remission or drawback of import charges in excess of those actually levied on inputs that are consumed in the production of the exported product. Both paragraphs stipulate that normal allowance for waste must be made

stöðum varðandi notkun aðfanga í framleiðslu útflutningsvörunnar verði að taka tillit til eðlilegrar rýrnunar. Í i-lið er einnig kveðið á um vörur sem eru notaðar í stað annarra, þegar það á við.

II

Við athugun á því hvort aðföng séu notuð við framleiðslu útflutningsvöru og verði hluti af henni, sem er liður í rannsókn á jöfnunartollum samkvæmt þessum samningi, skulu rannsóknaryfirvöld haga málsmeðferð með eftirfarandi hætti:

1. Þegar því er haldið fram að afsláttarfyrirkomulag óbeinna skatta eða niðurfellingarfyrirkomulag megi teljast styrkur, vegna of mikils afsláttar eða niðurfellingar óbeinna skatta eða innflutningsgjalda á aðföng sem eru notuð í útflutningsvöru og eru hluti af henni, skulu rannsóknaryfirvöld fyrst ákvarða hvort stjórnvöld útflutningsaðila hafi yfir að ráða og beiti kerfi eða málsmeðferð til að staðfesta hvaða aðföng séu hluti af útflutningsvörunni og í hve miklu magni. Þegar gengið hefur verið úr skugga um að slíku kerfi eða málsmeðferð sé beitt skulu rannsóknaryfirvöld athuga kerfið eða málsmeðferðina til að meta hvort hún sé eðlileg, skili tilætluðum árangri og byggist á góðum viðskiptaháttum í útflutningslandinu. Rannsóknaryfirvöld kunna að telja nauðsynlegt að gera tilteknar verklegar prófanir, í samræmi við 6. mgr. 12. gr., til að sannreyna upplýsingar eða sannfærast um að kerfinu eða málsmeðferðinni sé beitt með skilvirkum hætti.

2. Þegar ekkert slíkt kerfi eða málsmeðferð er fyrir hendi, þegar málsmeðferðin telst ekki eðlileg eða þegar hún er viðtekin og telst eðlileg en er ekki beitt eða er ekki beitt með skilvirkum hætti, er nauðsynlegt að útflutningsaðili láti fara fram frekari athugun sem byggist á sjálfum aðföngunum til að ganga úr skugga um hvort umframgreiðslur hafi átt sér stað. Telji rannsóknaryfirvöld það nauðsynlegt skal frekari athugun fara fram í samræmi við 1. mgr.

3. Rannsóknaryfirvöld skulu líta svo á að aðföng hafi sameinast vörunni ef þau eru notuð í framleiðsluferlinu og eru efnislegur hluti af útflutningsvörunni. Aðilar gera sér ljóst að aðföng þurfa ekki að vera í sama formi í endanlegu vörunni og þegar þau voru sett inn í framleiðsluferlið.

in findings regarding consumption of inputs in the production of the exported product. Paragraph (i) also provides for substitution, where appropriate.

II

In examining whether inputs are consumed in the production of the exported product, as part of a countervailing duty investigation pursuant to this Agreement, investigating authorities should proceed on the following basis:

1. Where it is alleged that an indirect tax rebate scheme, or a drawback scheme, conveys a subsidy by reason of over-rebate or excess drawback of indirect taxes or import charges on inputs consumed in the production of the exported product, the investigating authorities should first determine whether the government of the exporting Member has in place and applies a system or procedure to confirm which inputs are consumed in the production of the exported product and in what amounts. Where such a system or procedure is determined to be applied, the investigating authorities should then examine the system or procedure to see whether it is reasonable, effective for the purpose intended, and based on generally accepted commercial practices in the country of export. The investigating authorities may deem it necessary to carry out, in accordance with paragraph 6 of Article 12, certain practical tests in order to verify information or to satisfy themselves that the system or procedure is being effectively applied.
2. Where there is no such system or procedure, where it is not reasonable, or where it is instituted and considered reasonable but is found not to be applied or not to be applied effectively, a further examination by the exporting Member based on the actual inputs involved would need to be carried out in the context of determining whether an excess payment occurred. If the investigating authorities deemed it necessary, a further examination would be carried out in accordance with paragraph 1.
3. Investigating authorities should treat inputs as physically incorporated if such inputs are used in the production process and are physically present in the product exported. The Members note that an input need not be present in the final product in the same form in which it entered the production process.

4. Þegar ákvarðað er magn sérstakra aðfanga, sem eru notuð við framleiðslu útflutningsvöru og verða hluti af henni, skal taka tillit til „eðlilegrar rýrnunar“ og líta á slíka rýrnun eins og hún hafi orðið við framleiðslu útflutningsvörunnar. Hugtakið „rýrnun“ vísar til þess hluta af tilteknum aðföngum sem þjóna ekki sjálfstæðu hlutverki í framleiðsluferlinu, eru ekki hluti af framleiðslu útflutningsvörunnar (til dæmis vegna óvirkni) og skila sér hvorki til baka né eru notuð eða seld af sama framleiðanda.

5. Við ákvörðun rannsóknaryfirvalda á því hvort tilgreind frávik vegna rýrnunar séu „eðlileg“ skal taka tillit til framleiðsluferlisins, þess hver reynslan hefur verið að meðaltali í þeirri atvinnugrein í útflutningslandinu og annarra tæknilegra atriða eftir því sem við á. Rannsóknaryfirvöld skulu hafa hugfast að miklu máli skiptir hvort yfirvöld útflutningsaðila hafi reiknað með rýrnun í hæfilegu magni þegar reikna á með því magni við veitingu afsláttar eða við eftirgjöf skatta eða tolla.

III. VIÐAUKI
VIÐMIÐUNARREGLUR UM ÁKVÖRÐUN Á ÞVÍ HVORT NIÐURFELLINGARKERFI ÞAR SEM EIN VARA ER NOTUÐ Í STAÐ ANNARRAR SÉU ÚTFLUTNINGSSTYRKIR

I

Með niðurfellingarkerfi er unnt að veita möguleika á endurgreiðslu eða niðurfellingu innflutningsgjalda á aðföng sem verða hluti af annarri útflutningsvöru í framleiðsluferlinu og þegar innlend aðföng af sömu gæðum og eiginleikum eru notuð í hana í staðinn fyrir innfluttu aðföngin. Samkvæmt i-lið skýringaskrárinnar yfir útflutningsstyrki í I. viðauka geta niðurfellingarkerfi, þar sem ein vara er notuð í stað annarrar, talist útflutningsstyrkur að því marki sem þau leiða til meiri niðurfellingar en nemur innflutningsgjöldunum sem voru lögð upphaflega á innfluttu aðföngin sem niðurfellingar er krafist fyrir.

II

Þegar niðurfellingarkerfi, þar sem ein vara er notuð í stað annarrar, er tekið til athugunar sem hluti af rannsókn á jöfnunartollum samkvæmt þessum samningi skulu rannsóknaryfirvöld beita eftirfarandi málsmeðferð.

1. Í i-lið skýringaskrárinnar er tekið fram að nota megi aðföng af heimamarkaði í staðinn fyrir innflutt aðföng í framleiðslu á útflutnings-

4. In determining the amount of a particular input that is consumed in the production of the exported product, a "normal allowance for waste" should be taken into account, and such waste should be treated as consumed in the production of the exported product. The term "waste" refers to that portion of a given input which does not serve an independent function in the production process, is not consumed in the production of the exported product (for reasons such as inefficiencies) and is not recovered, used or sold by the same manufacturer.

5. The investigating authority's determination of whether the claimed allowance for waste is "normal" should take into account the production process, the average experience of the industry in the country of export, and other technical factors, as appropriate. The investigating authority should bear in mind that an important question is whether the authorities in the exporting Member have reasonably calculated the amount of waste, when such an amount is intended to be included in the tax or duty rebate or remission.

ANNEX III
GUIDELINES IN THE DETERMINATION OF SUBSTITUTION DRAWBACK SYSTEMS AS EXPORT SUBSIDIES

I

Drawback systems can allow for the refund or drawback of import charges on inputs which are consumed in the production process of another product and where the export of this latter product contains domestic inputs having the same quality and characteristics as those substituted for the imported inputs. Pursuant to paragraph (i) of the Illustrative List of Export Subsidies in Annex I, substitution drawback systems can constitute an export subsidy to the extent that they result in an excess drawback of the import charges levied initially on the imported inputs for which drawback is being claimed.

II

In examining any substitution drawback system as part of a countervailing duty investigation pursuant to this Agreement, investigating authorities should proceed on the following basis:

1. Paragraph (i) of the Illustrative List stipulates that home market inputs may be substituted for imported inputs in the production of a product

vöru, að því tilskildu að slík aðföng séu í jafn miklu magni og af sömu gæðum og eiginleikum og innfluttu aðföngin sem þau koma í staðinn fyrir. Nauðsynlegt er að eftirlitskerfi eða málsmeðferð sé fyrir hendi til að gera stjórnvöldum útflutningsaðila kleift að sjá til þess og sýna fram á að magn aðfanga, sem niðurfellingar er krafist fyrir, sé ekki meira en magn svipaðra framleiðsluvara sem eru fluttar út, í hvaða formi sem þær eru, og að ekki sé um að ræða niðurfellingu á innflutningsgjöldum umfram þau sem voru upphaflega lögð á innfluttu aðföngin.

2. Þegar því er haldið fram að niðurfellingarkerfi þar sem ein vara er notuð í stað annarrar megi teljast styrkur skulu rannsóknaryfirvöld fyrst ákvarða hvort stjórnvöld útflutningsaðila hafi yfir að ráða og beiti sannprófunarkerfi eða -málsmeðferð. Þegar ákvarðað er að slíku kerfi eða málsmeðferð sé beitt skulu rannsóknaryfirvöld athuga sannprófunaraðferðina til að meta hvort hún sé eðlileg, skili tilætluðum árangri og byggist á góðum viðskiptaháttum í útflutningslandinu. Sé ákvarðað að aðferðin standist þessa prófun og sé beitt á skilvirkan hátt telst styrkur ekki hafa verið veittur. Rannsóknaryfirvöld kunna að telja nauðsynlegt að gera, tilteknar prófanir, í samræmi við 6. mgr. 12. gr., til að sannreyna upplýsingar eða sannfærast um að sannprófunaraðferðinni sé beitt með skilvirkum hætti.

3. Þegar engin sannprófunaraðferð er fyrir hendi, þegar aðferðin telst ekki eðlileg eða þegar hún er viðtekin og telst eðlileg en er ekki beitt eða er ekki beitt með skilvirkum hætti, er hugsanlegt að um styrk sé að ræða. Í því tilviki er nauðsynlegt að útflutningsaðili geri frekari athugun, sem byggist á þeim viðskiptum sem hafa farið fram í raun, til að ganga úr skugga um hvort umframgreiðslur hafi átt sér stað. Telji rannsóknaryfirvöld það nauðsynlegt ætti frekari athugun að fara fram í samræmi við 2. mgr.

4. Þótt til séu ákvæði um niðurfellingu þar sem ein vara kemur í stað annarrar sem heimila útflytjendum að velja til innflutnings tilteknar sendingar, sem niðurfellingar er krafist fyrir, skal það ekki teljast styrkur í sjálfu sér.

5. Ef hið opinbera greiðir vexti af fé, sem er endurgreitt samkvæmt niðurfellingarfyrirkomulagi þess, að svo miklu leyti sem greiða ber vexti eða þeir eru greiddir í raun, telst vera um of mikla niðurfellingu á innflutningsgjöldum að ræða í skilningi i-liðar.

for export provided such inputs are equal in quantity to, and have the same quality and characteristics as, the imported inputs being substituted. The existence of a verification system or procedure is important because it enables the government of the exporting Member to ensure and demonstrate that the quantity of inputs for which drawback is claimed does not exceed the quantity of similar products exported, in whatever form, and that there is not drawback of import charges in excess of those originally levied on the imported inputs in question.

2. Where it is alleged that a substitution drawback system conveys a subsidy, the investigating authorities should first proceed to determine whether the government of the exporting Member has in place and applies a verification system or procedure. Where such a system or procedure is determined to be applied, the investigating authorities should then examine the verification procedures to see whether they are reasonable, effective for the purpose intended, and based on generally accepted commercial practices in the country of export. To the extent that the procedures are determined to meet this test and are effectively applied, no subsidy should be presumed to exist. It may be deemed necessary by the investigating authorities to carry out, in accordance with paragraph 6 of Article 12, certain practical tests in order to verify information or to satisfy themselves that the verification procedures are being effectively applied.

3. Where there are no verification procedures, where they are not reasonable, or where such procedures are instituted and considered reasonable but are found not to be actually applied or not applied effectively, there may be a subsidy. In such cases a further examination by the exporting Member based on the actual transactions involved would need to be carried out to determine whether an excess payment occurred. If the investigating authorities deemed it necessary, a further examination would be carried out in accordance with paragraph 2.

4. The existence of a substitution drawback provision under which exporters are allowed to select particular import shipments on which drawback is claimed should not of itself be considered to convey a subsidy.

5. An excess drawback of import charges in the sense of paragraph (i) would be deemed to exist where governments paid interest on any monies refunded under their drawback schemes, to the extent of the interest actually paid or payable.

IV. VIÐAUKI
ÚTREIKNINGUR Á HEILDARVERÐMÆTI STYRKS (A-LIÐUR 1. MGR. 6. GR.)[133]

1. Útreikningur á fjárhæð styrks í skilningi a-liðar 1. mgr. 6. gr. skal gerður á grundvelli þess kostnaðar sem hann hefur í för með sér fyrir stjórnvöld sem veita styrkinn.
2. Þegar ákvarðað er hvort samanlögð fjárhæð styrkja fari yfir 5% af verðgildi vöru skal verðgildi vörunnar reiknað, í öðrum tilvikum en þeim sem kveðið er á um í 3.-5. mgr., sem heildarverðgildi sölu viðtökufyrirtækisins[134] á 12 mánaða tímabili sem nýjustu upplýsingar um sölu eru til um á undan tímabilinu þegar styrkurinn er veittur.[135]
3. Þegar styrkur er bundinn framleiðslu eða sölu á tiltekinni vöru skal verðgildi vörunnar reiknað sem heildarverðgildi sölu viðtökufyrirtækisins á þeirri vöru á 12 mánaða tímabili sem nýjustu upplýsingar um sölu eru til um á undan tímabilinu þegar styrkurinn er veittur.

4. Þegar viðtökufyrirtækið er á byrjunarstigi telst alvarlegt tjón hafa orðið ef heildarfjárhæð styrkja fer yfir 15% af heildarfjárfestingu. Að því er þessa málsgrein varðar telst fyrirtæki einungis vera á byrjunarstigi fyrsta árið sem framleiðsla fer fram.[136]
5. Þegar viðtökufyrirtækið er í landi þar sem verðbólga er ríkjandi skal verðmæti framleiðsluvörunnar reiknað sem heildarsala viðtökufyrirtækisins (eða sala á viðkomandi framleiðsluvöru ef styrkurinn er bundinn) á næstliðnu almanaksári, vísitölubundið samkvæmt verðbólgustigi síðustu 12 mánaða áður en styrkurinn er veittur.
6. Þegar heildarstyrkveiting tiltekins árs er ákveðin skulu styrkir, sem eru veittir samkvæmt mismunandi áætlunum og af mismunandi yfirvöldum á yfirráðasvæði aðila, lagðir saman.
7. Styrkir, sem eru veittir fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina en ávinningur af þeim kemur á síðari tíma framleiðslu, skulu taldir með í heildarfjárhæð styrkja.
8. Styrkir, sem ekki er heimilt að grípa til aðgerða gegn samkvæmt viðkomandi ákvæðum þessa samnings, skulu ekki taldir með í útreikningum á fjárhæð styrks að því er varðar a-lið 1. mgr. 6. gr.

ANNEX IV
CALCULATION OF THE TOTAL AD VALOREM SUBSIDIZATION (PARAGRAPH 1(a) OF ARTICLE 6)[133]

1. Any calculation of the amount of a subsidy for the purpose of paragraph 1(a) of Article 6 shall be done in terms of the cost to the granting government.
2. Except as provided in paragraphs 3 through 5, in determining whether the overall rate of subsidization exceeds 5 per cent of the value of the product, the value of the product shall be calculated as the total value of the recipient firm's[134] sales in the most recent 12-month period, for which sales data is available, preceding the period in which the subsidy is granted.[135]
3. Where the subsidy is tied to the production or sale of a given product, the value of the product shall be calculated as the total value of the recipient firm's sales of that product in the most recent 12-month period, for which sales data is available, preceding the period in which the subsidy is granted.
4. Where the recipient firm is in a start-up situation, serious prejudice shall be deemed to exist if the overall rate of subsidization exceeds 15 per cent of the total funds invested. For purposes of this paragraph, a start-up period will not extend beyond the first year of production.[136]
5. Where the recipient firm is located in an inflationary economy country, the value of the product shall be calculated as the recipient firm's total sales (or sales of the relevant product, if the subsidy is tied) in the preceding calendar year indexed by the rate of inflation experienced in the 12 months preceding the month in which the subsidy is to be given.
6. In determining the overall rate of subsidization in a given year, subsidies given under different programmes and by different authorities in the territory of a Member shall be aggregated.
7. Subsidies granted prior to the date of entry into force of the WTO Agreement, the benefits of which are allocated to future production, shall be included in the overall rate of subsidization.
8. Subsidies which are non-actionable under relevant provisions of this Agreement shall not be included in the calculation of the amount of a subsidy for the purpose of paragraph 1(a) of Article 6.

V. VIÐAUKI
MÁLSMEÐFERÐ VIÐ ÖFLUN UPPLÝSINGA UM ALVARLEGT TJÓN

1. Allir aðilar skulu hafa samvinnu um að safna saman sönnunargögnum sem kærunefnd rannsakar við málsmeðferð samkvæmt 4.-6. mgr. 7. gr. Deiluaðilar, og aðilar sem eru þriðju lönd og eiga hlut að máli, skulu tilkynna deilumálanefndinni, strax og skírskotað er til ákvæða 4. mgr. 7. gr., um það hvaða stofnun annast framkvæmd þessa ákvæðis á yfirráðasvæði þeirra og hvaða málsmeðferð verði viðhöfð við að afgreiða beiðnir um upplýsingar.

2. Í tilvikum þar sem málum er vísað til deilumálanefndarinnar skv. 4. mgr. 7. gr. skal deilumálanefndin, að fenginni beiðni, hefja málsmeðferð til að afla þeirra upplýsinga frá stjórnvöldum aðilans sem veitir styrki, sem eru nauðsynlegar til að ákvarða hvort um styrk sé að ræða og hve mikill hann sé, verðgildi heildarsölu þeirra fyrirtækja sem njóta styrkja svo og upplýsinga sem eru nauðsynlegar til að greina hin skaðlegu áhrif sem varan er nýtur styrkja hefur í för með sér.[137] Í þessu ferli geta falist, eftir því sem við á, fyrirspurnir til stjórnvalda aðilans sem veitir styrki og þess aðila sem ber fram kæru með það fyrir augum að afla upplýsinga og fá nánari skýringu og útlistun á upplýsingum sem deiluaðilar hafa aðgang að á grundvelli reglna um tilkynningar sem fjallað er um í VII. hluta.[138]

3. Ef áhrifa gætir á mörkuðum þriðja lands er deiluaðila heimilt að safna upplýsingum, þar á meðal með fyrirspurnum til stjórnvalda aðila sem er þriðja land, sem eru nauðsynlegar til að greina skaðleg áhrif en ekki er unnt að fá á annan hátt með góðu móti frá aðilanum sem ber fram kæru eða aðilanum sem veitir styrk. Farið skal með þessa kröfu á þann hátt að ekki valdi aðila sem er þriðja land of miklum erfiðleikum. Meðal annars er ekki ætlast til að slíkur aðili geri sérstaka markaðs- eða verðkönnun í þessu skyni. Einungis skal veita upplýsingar sem eru þegar fyrir hendi eða þessi aðili getur fengið með hægu móti (t.d. nýjustu tölulegar upplýsingar sem hafa verið teknar saman af viðkomandi hagstofu en ekki verið birtar, gögn frá tollþjónustunni varðandi innflutning og uppgefið verð á viðkomandi vöru o.s.frv.). Ef deiluaðili gerir engu að síður nákvæma markaðskönnun á sinn eigin kostnað skulu yfirvöld aðilans sem er þriðja land auðvelda þeim einstaklingi eða fyrirtæki sem gerir slíka könnun starfið og skal veita

ANNEX V
PROCEDURES FOR DEVELOPING INFORMATION CONCERNING SERIOUS PREJUDICE

1. Every Member shall cooperate in the development of evidence to be examined by a panel in procedures under paragraphs 4 through 6 of Article 7. The parties to the dispute and any third-country Member concerned shall notify to the DSB, as soon as the provisions of paragraph 4 of Article 7 have been invoked, the organization responsible for administration of this provision within its territory and the procedures to be used to comply with requests for information.

2. In cases where matters are referred to the DSB under paragraph 4 of Article 7, the DSB shall, upon request, initiate the procedure to obtain such information from the government of the subsidizing Member as necessary to establish the existence and amount of subsidization, the value of total sales of the subsidized firms, as well as information necessary to analyze the adverse effects caused by the subsidized product.[137] This process may include, where appropriate, presentation of questions to the government of the subsidizing Member and of the complaining Member to collect information, as well as to clarify and obtain elaboration of information available to the parties to a dispute through the notification procedures set forth in Part VII.[138]

3. In the case of effects in third-country markets, a party to a dispute may collect information, including through the use of questions to the government of the third-country Member, necessary to analyze adverse effects, which is not otherwise reasonably available from the complaining Member or the subsidizing Member. This requirement should be administered in such a way as not to impose an unreasonable burden on the third-country Member. In particular, such a Member is not expected to make a market or price analysis specially for that purpose. The information to be supplied is that which is already available or can be readily obtained by this Member (e.g. most recent statistics which have already been gathered by relevant statistical services but which have not yet been published, customs data concerning imports and declared values of the products concerned, etc.). However, if a party to a dispute undertakes a detailed market analysis at its own expense, the task of the person or firm conducting such an

slíkum einstaklingi eða fyrirtæki aðgang að öllum upplýsingum sem stjórnvöld fara að jafnaði ekki með sem trúnaðarmál.

4. Deilumálanefndin skal tilnefna fulltrúa sem hefur það hlutverk að auðvelda upplýsingasöfnunina. Starf fulltrúans skal eingöngu vera að tryggja nauðsynlega upplýsingaöflun í tæka tíð til að endurskoðun á deilunni geti farið tafarlaust fram á grundvelli marghliða samninganna. Einkum getur fulltrúinn gert tillögur um skilvirkustu leiðir til að afla nauðsynlegra upplýsinga og einnig stuðlað að samvinnu málsaðila.

5. Upplýsingasöfnuninni, sem gerð er grein fyrir í 2.-4. mgr., skal lokið innan 60 daga frá þeim degi er málinu er vísað til deilumálanefndarinnar skv. 4. mgr. 7. gr. Upplýsingarnar sem er aflað í þessu ferli skulu lagðar fyrir kærunefndina sem deilumálanefndin kemur á fót í samræmi við ákvæði X. hluta. Meðal þessara upplýsinga skulu vera gögn varðandi fjárhæð styrksins sem um er að ræða (og, þegar við á, verðgildi heildarsölu fyrirtækjanna sem njóta styrkja), verð þeirra vara sem njóta styrkja, verð vara sem njóta ekki styrkja, verð annarra birgja sem setja vöru á sama markað, breytingar á framboði vara sem njóta styrkja á viðkomandi markaði og breytingar á markaðshlutdeild. Þar skulu einnig vera gagnrök svo og þær viðbótarupplýsingar sem kærunefndin telur að skipti máli fyrir niðurstöðu.

6. Ef ekki næst samvinna milli aðila, sem veitir styrki og/eða aðila sem er þriðja land, við upplýsingaöflunina leggur aðilinn sem ber fram kæru fram mál sitt um alvarlegt tjón, byggt á tiltækum sönnunargögnum, ásamt staðreyndum og aðstæðum er varða skort á samvinnu aðilans sem veitir styrki og/eða er þriðja land. Þegar ekki er unnt að fá upplýsingar vegna skorts á samvinnu við aðila sem veitir styrki og/eða er þriðja land er kærunefndinni heimilt að ljúka skýrslunni á grundvelli bestu upplýsinga sem eru fáanlegar með öðru móti.

7. Þegar kærunefndin tekur ákvörðun skal túlka það málsaðila í óhag ef hann hefur ekki sýnt samstarfsvilja við upplýsingaöflun.

8. Þegar kærunefndin ákveður hvort ákvörðun skuli byggjast á bestu fyrirliggjandi upplýsingum eða vera óhagstæð skal hún taka tillit til ráðlegginga fulltrúa deilumálanefndarinnar, sem er

analysis shall be facilitated by the authorities of the third-country Member and such a person or firm shall be given access to all information which is not normally maintained confidential by the government.

4. The DSB shall designate a representative to serve the function of facilitating the information-gathering process. The sole purpose of the representative shall be to ensure the timely development of the information necessary to facilitate expeditious subsequent multilateral review of the dispute. In particular, the representative may suggest ways to most efficiently solicit necessary information as well as encourage the cooperation of the parties.

5. The information-gathering process outlined in paragraphs 2 through 4 shall be completed within 60 days of the date on which the matter has been referred to the DSB under paragraph 4 of Article 7. The information obtained during this process shall be submitted to the panel established by the DSB in accordance with the provisions of Part X. This information should include, *inter alia*, data concerning the amount of the subsidy in question (and, where appropriate, the value of total sales of the subsidized firms), prices of the subsidized product, prices of the non-subsidized product, prices of other suppliers to the market, changes in the supply of the subsidized product to the market in question and changes in market shares. It should also include rebuttal evidence, as well as such supplemental information as the panel deems relevant in the course of reaching its conclusions.

6. If the subsidizing and/or third-country Member fail to cooperate in the information-gathering process, the complaining Member will present its case of serious prejudice, based on evidence available to it, together with facts and circumstances of the non-cooperation of the subsidizing and/or third-country Member. Where information is unavailable due to non-cooperation by the subsidizing and/or third-country Member, the panel may complete the record as necessary relying on best information otherwise available.

7. In making its determination, the panel should draw adverse inferences from instances of non-cooperation by any party involved in the information-gathering process.

8. In making a determination to use either best information available or adverse inferences, the panel shall consider the advice of the DSB representative nominated under paragraph 4 as to the

tilnefndur skv. 4. mgr., um það hvort rétt sé að leggja fram beiðni um upplýsingar og að hve miklu leyti aðilar séu fúsir til samvinnu og sinni slíkri beiðni í tæka tíð.

9. Við öflun upplýsinga skal ekki að neinu leyti takmarka möguleika kærunefndar á því að leita eftir þeim viðbótarupplýsingum sem var ekki nægilega leitað eftir eða unnið úr meðan á þeirri vinnu stóð en hún telur nauðsynlegar til að fullnægjandi niðurstaða náist í deilumáli. Kærunefnd skal þó ekki að jafnaði leita eftir viðbótarupplýsingum til að ljúka skýrslu ef slíkar upplýsingarnar styrkja stöðu tiltekins málsaðila og þær eru ekki með í skýrslunni vegna óeðlilegs skorts á samvinnu af hálfu þess aðila við söfnun upplýsinganna.

reasonableness of any requests for information and the efforts made by parties to comply with these requests in a cooperative and timely manner.

9. Nothing in the information-gathering process shall limit the ability of the panel to seek such additional information it deems essential to a proper resolution to the dispute, and which was not adequately sought or developed during that process. However, ordinarily the panel should not request additional information to complete the record where the information would support a particular party's position and the absence of that information in the record is the result of unreasonable non-cooperation by that party in the information-gathering process.

VI. VIÐAUKI
MÁLSMEÐFERÐ VIÐ VETTVANGSRANNSÓKN SAMKVÆMT 6. MGR. 12. GR.

1. Við upphaf rannsóknar skulu yfirvöld útflutningsaðila og fyrirtæki, sem vitað er að málið varðar, látin vita ef fyrirhugað er að láta fara fram vettvangsrannsóknir.

2. Ef fyrirhugað er, við sérstakar aðstæður, að sérfræðingar, sem eru ekki í þjónustu hins opinbera, taki þátt í rannsóknarhópnum skulu fyrirtæki og yfirvöld útflutningsaðila látin vita um það. Ströng viðurlög skulu liggja við því ef slíkir sérfræðingar virða ekki kröfuna um þagnarskyldu.

3. Það ætti að vera föst venja að fá fullt samþykki viðkomandi fyrirtækja hjá útflutningsaðila áður en vitjunardagur er ákveðinn.

4. Strax og samþykki viðkomandi fyrirtækja er fengið skulu rannsóknaryfirvöld tilkynna yfirvöldum útflutningsaðila um nöfn og heimilisföng fyrirtækjanna sem verður vitjað og hvaða dag það verður.

5. Fyrirtækin sem eiga í hlut skulu látin vita um vitjunina með góðum fyrirvara.

6. Vitjanir til að útskýra spurningalista skulu aðeins gerðar að beiðni útflutningsfyrirtækis. Þegar um slíka beiðni er að ræða er rannsóknaryfirvöldum heimilt að koma fyrirtækinu til aðstoðar; slík vitjun er aðeins heimil ef *a)* yfirvöld innflutningsaðilans tilkynna það fulltrúum stjórnvalda viðkomandi aðila og *b)* sá síðarnefndi er ekki mótfallinn vitjuninni.

ANNEX VI
PROCEDURES FOR ON-THE-SPOT INVESTIGATIONS PURSUANT TO PARAGRAPH 6 OF ARTICLE 12

1. Upon initiation of an investigation, the authorities of the exporting Member and the firms known to be concerned should be informed of the intention to carry out on-the-spot investigations.

2. If in exceptional circumstances it is intended to include non-governmental experts in the investigating team, the firms and the authorities of the exporting Member should be so informed. Such non-governmental experts should be subject to effective sanctions for breach of confidentiality requirements.

3. It should be standard practice to obtain explicit agreement of the firms concerned in the exporting Member before the visit is finally scheduled.

4. As soon as the agreement of the firms concerned has been obtained, the investigating authorities should notify the authorities of the exporting Member of the names and addresses of the firms to be visited and the dates agreed.

5. Sufficient advance notice should be given to the firms in question before the visit is made.

6. Visits to explain the questionnaire should only be made at the request of an exporting firm. In case of such a request the investigating authorities may place themselves at the disposal of the firm; such a visit may only be made if *(a)* the authorities of the importing Member notify the representatives of the government of the Member in question and *(b)* the latter do not object to the visit.

7. Þar sem megintilgangur vettvangsrannsóknar er að sannreyna upplýsingar, sem hafa verið veittar, eða afla frekari upplýsinga, skal hún fara fram eftir að svar hefur borist við spurningalistanum nema fyrirtækið samþykki hið gagnstæða og ef rannsóknaryfirvöld upplýsa stjórnvöld útflutningsaðila um væntanlega vitjun og þau eru henni ekki mótfallin; enn fremur ætti að vera föst venja við vitjun að veita viðkomandi fyrirtæki vitneskju almenns eðlis um upplýsingarnar sem á að sannreyna og allar frekari upplýsingar sem þarf að útvega en þetta skal þó ekki koma í veg fyrir að frekari spurningar verði lagðar fyrir á staðnum í ljósi fenginna upplýsinga.

8. Þegar unnt er skal svara fyrirspurnum eða spurningum sem yfirvöld eða fyrirtæki frá útflutningsaðila leggja fram og eru nauðsynlegar til að vettvangsrannsókn heppnist vel áður en farið er í vitjun.

VII. VIÐAUKI
ÞRÓUNARAÐILDARLÖND SEM UM GETUR Í A-LIÐ 2. MGR. 27. GR.

Þróunaraðildarlönd, sem þurfa ekki að hlíta ákvæðum a-liðar 1. mgr. 3. gr. samkvæmt skilmálum a-liðar 2. mgr. 27. gr., eru:

a) Lönd sem eru skemmst á veg komin í þróun, útnefnd sem slík af Sameinuðu þjóðunum, og eru aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni.

b) Eftirfarandi þróunarlönd sem eru aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni skulu hlíta ákvæðum sem skv. b-lið 2. mgr. 27. gr. gilda um önnur þróunaraðildarlönd þegar verg þjóðarframleiðsla á mann hefur náð 1.000 dollurum á ári:[139] Bólivía, Dóminíska lýðveldið, Egyptaland, Filippseyjar, Fílabeinsströndin, Gana, Gvatemala, Gvæjana, Indland, Indónesía, Kamerún, Kenýa, Kongó, Marokkó, Nikaragva, Nígería, Pakistan, Senegal, Simbabve og Srí Lanka.

7. As the main purpose of the on-the-spot investigation is to verify information provided or to obtain further details, it should be carried out after the response to the questionnaire has been received unless the firm agrees to the contrary and the government of the exporting Member is informed by the investigating authorities of the anticipated visit and does not object to it; further, it should be standard practice prior to the visit to advise the firms concerned of the general nature of the information to be verified and of any further information which needs to be provided, though this should not preclude requests to be made on the spot for further details to be provided in the light of information obtained.

8. Enquiries or questions put by the authorities or firms of the exporting Members and essential to a successful on-the-spot investigation should, whenever possible, be answered before the visit is made.

ANNEX VII
DEVELOPING COUNTRY MEMBERS REFERRED TO IN PARAGRAPH 2(a) OF ARTICLE 27

The developing country Members not subject to the provisions of paragraph 1(a) of Article 3 under the terms of paragraph 2(a) of Article 27 are:

(a) Least-developed countries designated as such by the United Nations which are Members of the WTO.

(b) Each of the following developing countries which are Members of the WTO shall be subject to the provisions which are applicable to other developing country Members according to paragraph 2(b) of Article 27 when GNP per capita has reached $1,000 per annum[139]: Bolivia, Cameroon, Congo, Côte d'Ivoire, Dominican Republic, Egypt, Ghana, Guatemala, Guyana, India, Indonesia, Kenya, Morocco, Nicaragua, Nigeria, Pakistan, Philippines, Senegal, Sri Lanka and Zimbabwe.

SAMNINGUR UM VERNDARRÁÐSTAFANIR

Aðilar,

sem hafa hugfast það almenna markmið aðilanna að bæta og styrkja hið alþjóðlega viðskiptakerfi sem byggt er á GATT-samningnum frá 1994,

sem viðurkenna að nauðsynlegt er að skýra og styrkja verklagsreglur GATT-samningsins frá 1994, einkum XIX. gr. hans (Neyðaraðgerðir vegna innflutnings einstakra vara), að koma að nýju á marghliða eftirliti með verndarráðstöfunum og fella úr gildi ráðstafanir sem fara á svig við slíkt eftirlit,

sem viðurkenna að mikilvægt er að gera skipulagsbreytingar og nauðsynlegt að auka fremur en takmarka samkeppni á alþjóðamörkuðum, og

sem viðurkenna enn fremur að í þeim tilgangi sé þörf á heildarsamningi sem nái til allra aðila og byggi á grundvallarreglum GATT-samningsins frá 1994,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. gr.
Almenn ákvæði.

Í þessum samningi eru settar reglur um beitingu verndarráðstafana og er þá átt við þær ráðstafanir sem kveðið er á um í XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994.

2. gr.
Skilyrði.

1. Aðila[140] er því aðeins heimilt að beita verndarráðstöfun gagnvart vöru að hann hafi ákvarðað, í samræmi við ákvæðin sem sett eru fram hér á eftir, að varan sé flutt inn á yfirráðasvæði hans í svo auknum mæli, annaðhvort sem hrein aukning eða hlutfall af innlendri framleiðslu, og að aðstæður séu slíkar að það skaði eða hætta sé á að það skaði alvarlega innlenda atvinnugrein sem framleiðir samsvarandi vörur eða vörur í beinni samkeppni.

2. Beita skal verndarráðstöfunum gagnvart innfluttri vöru án tillits til þess hvaðan hún er upprunnin.

3. gr.
Rannsókn.

1. Aðila er því aðeins heimilt að beita verndarráðstöfun að þar til bær yfirvöld hans hafi látið fara fram rannsókn samkvæmt áður ákveðinni málsmeðferð sem kunngerð hefur verið í samræmi við X. gr. GATT-samningsins frá 1994.

AGREEMENT ON SAFEGUARDS

Members,

Having in mind the overall objective of the Members to improve and strengthen the international trading system based on GATT 1994;

Recognizing the need to clarify and reinforce the disciplines of GATT 1994, and specifically those of its Article XIX (Emergency Action on Imports of Particular Products), to re-establish multilateral control over safeguards and eliminate measures that escape such control;

Recognizing the importance of structural adjustment and the need to enhance rather than limit competition in international markets; and

Recognizing further that, for these purposes, a comprehensive agreement, applicable to all Members and based on the basic principles of GATT 1994, is called for;

Hereby *agree* as follows:

Article 1
General Provision

This Agreement establishes rules for the application of safeguard measures which shall be understood to mean those measures provided for in Article XIX of GATT 1994.

Article 2
Conditions

1. A Member[140] may apply a safeguard measure to a product only if that Member has determined, pursuant to the provisions set out below, that such product is being imported into its territory in such increased quantities, absolute or relative to domestic production, and under such conditions as to cause or threaten to cause serious injury to the domestic industry that produces like or directly competitive products.

2. Safeguard measures shall be applied to a product being imported irrespective of its source.

Article 3
Investigation

1. A Member may apply a safeguard measure only following an investigation by the competent authorities of that Member pursuant to procedures previously established and made public in consonance with Article X of GATT 1994. This

Undir rannsóknina falla opinberar tilkynningar til allra sem eiga hagsmuna að gæta og opinber skýrslugjöf eða annar viðeigandi vettvangur þar sem innflytjendur, útflytjendur og aðrir, sem eiga hagsmuna að gæta, geta lagt fram sönnunargögn og komið sjónarmiðum sínum á framfæri og fengið tækifæri til að svara því sem aðrir leggja til málanna, og látið í ljós skoðanir sínar, meðal annars á því hvort beiting verndarráðstöfunarinnar þjóni hagsmunum almennings. Þar til bær yfirvöld skulu birta skýrslu þar sem þau setja fram niðurstöður sínar og rökstuddar ályktanir um öll viðeigandi álitaefni varðandi staðreyndir og lagaatriði.

2. Upplýsingar sem eru í eðli sínu trúnaðarmál eða veittar í trúnaði skulu þar til bær yfirvöld fara með sem slíkar, enda séu færð rök fyrir því. Þessar upplýsingar skulu ekki látnar af hendi án leyfis þess málsaðila sem veitti þær. Heimilt er að fara þess á leit að þeir málsaðilar, sem veita upplýsingar sem eru trúnaðarmál, láti í té samantekt úr þeim sem er ekki trúnaðarmál, en telji þeir ekki að unnt sé að gera slíka samantekt skal gera grein fyrir ástæðum þess. Telji þar til bær yfirvöld að beiðni þess efnis að upplýsingar séu trúnaðarmál eigi ekki rétt á sér, og ef hlutaðeigandi málsaðili er ófáanlegur til að opinbera upplýsingarnar eða heimila að þær verði látnar í té með almennu orðalagi eða sem samantekt, geta yfirvöld litið fram hjá slíkum upplýsingum, nema unnt sé að sýna þeim fram á það svo fullnægjandi sé og með viðeigandi heimildum að upplýsingarnar séu réttar.

investigation shall include reasonable public notice to all interested parties and public hearings or other appropriate means in which importers, exporters and other interested parties could present evidence and their views, including the opportunity to respond to the presentations of other parties and to submit their views, *inter alia*, as to whether or not the application of a safeguard measure would be in the public interest. The competent authorities shall publish a report setting forth their findings and reasoned conclusions reached on all pertinent issues of fact and law.

2. Any information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis shall, upon cause being shown, be treated as such by the competent authorities. Such information shall not be disclosed without permission of the party submitting it. Parties providing confidential information may be requested to furnish non-confidential summaries thereof or, if such parties indicate that such information cannot be summarized, the reasons why a summary cannot be provided. However, if the competent authorities find that a request for confidentiality is not warranted and if the party concerned is either unwilling to make the information public or to authorize its disclosure in generalized or summary form, the authorities may disregard such information unless it can be demonstrated to their satisfaction from appropriate sources that the information is correct.

4. gr.

Ákvörðun þess hvort alvarlegur skaði hafi orðið eða hætta sé á alvarlegum skaða.

1. Í þessum samningi er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „alvarlegur skaði“: almennt verulega versnandi staða innlendrar atvinnugreinar;

b) „hætta á alvarlegum skaða“: að alvarlegur skaði sé greinilega yfirvofandi, í samræmi við ákvæði 2. mgr. Ákvörðun þess hvort hætta sé á alvarlegum skaða skal byggð á staðreyndum en ekki einungis á staðhæfingu, tilgátu eða hverfandi líkum; og

c) „innlend atvinnugrein“: við ákvörðun á skaða eða hættu á skaða merkir það alla framleiðendur samsvarandi vöru eða vöru í beinni samkeppni sem starfa á yfirráða-

Article 4

Determination of Serious Injury or Threat Thereof

1. For the purposes of this Agreement:

(a) "serious injury" shall be understood to mean a significant overall impairment in the position of a domestic industry;

(b) "threat of serious injury" shall be understood to mean serious injury that is clearly imminent, in accordance with the provisions of paragraph 2. A determination of the existence of a threat of serious injury shall be based on facts and not merely on allegation, conjecture or remote possibility; and

(c) in determining injury or threat thereof, a "domestic industry" shall be understood to mean the producers as a whole of the like or directly competitive products

svæði aðila eða þá sem framleiða samanlagt meginhluta af allri innlendri framleiðslu þessara vara.

2. a) Við rannsókn til að ákvarða hvort aukinn innflutningur hafi skaðað eða hætta sé á að hann skaði alvarlega innlenda atvinnugrein í skilningi þessa samnings skulu þar til bær yfirvöld meta alla hlutlæga og mælanlega þætti sem málið varðar og hafa áhrif á stöðu þeirrar atvinnugreinar, einkum hversu ör og í hve miklu magni aukningin á innflutningi viðkomandi vöru verður, bæði hrein aukning og hlutfallsleg, hve stóran hluta af innlenda markaðinum innflutningurinn leggur undir sig, breytingar er verða á sölustigi, framleiðslu, framleiðni, nýtingu afkastagetu, hagnaði og tapi og störfum.

b) Ákvörðunin sem um getur í a-lið skal ekki fara fram nema rannsóknin leiði í ljós, á grundvelli hlutlægra sönnunargagna, að orsakatengsl séu á milli aukins innflutnings á viðkomandi vöru og alvarlegs skaða eða hættu á alvarlegum skaða af hans völdum. Ef aðrir þættir en aukinn innflutningur skaða innlenda atvinnugrein á sama tíma skal ekki gengið út frá því að skaðinn sé af völdum aukins innflutnings.

c) Þar til bær yfirvöld skulu þegar í stað, í samræmi við ákvæði 3. gr., birta nákvæma greinargerð um málið sem er í rannsókn og sýna fram á að þau atriði, sem verið er að rannsaka, varði málið.

5. gr.

Beiting verndarráðstafana.

1. Aðili skal einungis beita verndarráðstöfunum að því marki sem nauðsynlegt er til að koma í veg fyrir alvarlegan skaða eða bæta alvarlegan skaða sem orðinn er og til að auðvelda aðlögun. Ef magntakmörkun er beitt, skal sú ráðstöfun ekki draga úr innflutningi þannig að hann fari niður fyrir það magn sem flutt var inn að meðaltali á nýliðnu þriggja ára tímabili sem telst dæmigert og tölulegar upplýsingar liggja fyrir um, nema gild rök séu fyrir því að nauðsynlegt sé að breyta magninu til að koma í veg fyrir skaða eða bæta alvarlegan skaða sem orðinn er. Aðilar ættu að velja þær ráðstafanir sem best henta til að ná þessum markmiðum.

operating within the territory of a Member, or those whose collective output of the like or directly competitive products constitutes a major proportion of the total domestic production of those products.

2. (a) In the investigation to determine whether increased imports have caused or are threatening to cause serious injury to a domestic industry under the terms of this Agreement, the competent authorities shall evaluate all relevant factors of an objective and quantifiable nature having a bearing on the situation of that industry, in particular, the rate and amount of the increase in imports of the product concerned in absolute and relative terms, the share of the domestic market taken by increased imports, changes in the level of sales, production, productivity, capacity utilization, profits and losses, and employment.

(b) The determination referred to in subparagraph (a) shall not be made unless this investigation demonstrates, on the basis of objective evidence, the existence of the causal link between increased imports of the product concerned and serious injury or threat thereof. When factors other than increased imports are causing injury to the domestic industry at the same time, such injury shall not be attributed to increased imports.

(c) The competent authorities shall publish promptly, in accordance with the provisions of Article 3, a detailed analysis of the case under investigation as well as a demonstration of the relevance of the factors examined.

Article 5

Application of Safeguard Measures

1. A Member shall apply safeguard measures only to the extent necessary to prevent or remedy serious injury and to facilitate adjustment. If a quantitative restriction is used, such a measure shall not reduce the quantity of imports below the level of a recent period which shall be the average of imports in the last three representative years for which statistics are available, unless clear justification is given that a different level is necessary to prevent or remedy serious injury. Members should choose measures most suitable for the achievement of these objectives.

2. a) Ef sölulöndum er úthlutað kvóta er aðila sem beitir takmörkunum heimilt að leita eftir samkomulagi um hvernig kvótum verði úthlutað við alla aðra aðila sem eiga verulegra hagsmuna að gæta við sölu á viðkomandi vöru. Ef óhægt er um vik að beita þessari aðferð skal viðkomandi aðili úthluta aðilum, sem eiga verulegra hagsmuna að gæta við sölu vörunnar, kvóta sem miðast við hlutfall af heildarmagni eða -verðgildi innflutningsvörunnar sem þeir aðilar seldu á liðnu viðmiðunartímabili, að teknu tilhlýðilegu tilliti til sérstakra þátta sem kunna að hafa eða geta haft áhrif á viðskipti með vöruna.

b) Aðila er heimilt að víkja frá ákvæðum a-liðar að því tilskildu að viðræður skv. 3. mgr. 12. gr. fari fram á vegum nefndarinnar um verndarráðstafanir sem kveðið er á um í 1. mgr. 13. gr. og sannað fyrir nefndinni, svo óyggjandi sé, að *i*) innflutningur frá tilteknum aðilum hafi ekki aukist í réttu hlutfalli við heildaraukningu í innflutningi á viðkomandi vöru á viðmiðunartímabilinu, *ii*) forsendur fyrir fráviki frá ákvæðum a-liðar séu réttlætanlegar, og *iii*) skilyrði fyrir slíku fráviki séu hin sömu fyrir alla birgja viðkomandi vöru. Gildistími slíkrar ráðstöfunar skal ekki vera lengri en upphaflega tímabilið skv. 1. mgr. 7. gr. Frávik sem um getur hér að framan eru óheimil ef hætta er á alvarlegum skaða.

2. (a) In cases in which a quota is allocated among supplying countries, the Member applying the restrictions may seek agreement with respect to the allocation of shares in the quota with all other Members having a substantial interest in supplying the product concerned. In cases in which this method is not reasonably practicable, the Member concerned shall allot to Members having a substantial interest in supplying the product shares based upon the proportions, supplied by such Members during a previous representative period, of the total quantity or value of imports of the product, due account being taken of any special factors which may have affected or may be affecting the trade in the product.

(b) A Member may depart from the provisions in subparagraph (a) provided that consultations under paragraph 3 of Article 12 are conducted under the auspices of the Committee on Safeguards provided for in paragraph 1 of Article 13 and that clear demonstration is provided to the Committee that *(i)* imports from certain Members have increased in disproportionate percentage in relation to the total increase of imports of the product concerned in the representative period, *(ii)* the reasons for the departure from the provisions in subparagraph (a) are justified, and *(iii)* the conditions of such departure are equitable to all suppliers of the product concerned. The duration of any such measure shall not be extended beyond the initial period under paragraph 1 of Article 7. The departure referred to above shall not be permitted in the case of threat of serious injury.

6. gr.

Verndarráðstafanir til bráðabirgða.

Ef aðstæður eru tvísýnar og tafir myndu valda skaða, sem erfitt yrði að bæta, er aðila heimilt að gera verndarráðstafanir til bráðabirgða ef ákvarðað hefur verið að óyggjandi sönnun sé fyrir því að aukinn innflutningur hafi valdið alvarlegum skaða eða að hætta sé á því. Bráðabirgðaráðstöfun skal ekki gilda lengur en í 200 daga og á því tímabili skulu viðeigandi skilyrði 2.-7. gr. og 12. gr. uppfyllt. Ráðstafanir þessar skulu vera í formi hækkaðra tolla sem skal end-

Article 6

Provisional Safeguard Measures

In critical circumstances where delay would cause damage which it would be difficult to repair, a Member may take a provisional safeguard measure pursuant to a preliminary determination that there is clear evidence that increased imports have caused or are threatening to cause serious injury. The duration of the provisional measure shall not exceed 200 days, during which period the pertinent requirements of Articles 2 through 7 and 12 shall be met. Such

urgreiða þegar í stað ef ekki verður ákvarðað að lokinni rannsókninni, sem um getur í 2. mgr. 4. gr., að aukinn innflutningur hafi skaðað alvarlega innlenda atvinnugrein eða hætta sé á því. Gildistími slíkrar bráðabirgðaráðstöfunar skal teljast vera hluti af upphaflega tímabilinu ásamt hvers konar framlengingu sem um getur í 1., 2. og 3. mgr. 7. gr.

7. gr.
Gildistími og endurskoðun verndarráðstafana.

1. Aðili skal einungis beita verndarráðstöfunum svo lengi sem nauðsynlegt er til að koma í veg fyrir alvarlegan skaða eða bæta alvarlegan skaða sem orðinn er og til að auðvelda aðlögun. Það tímabil skal eigi vera lengra en fjögur ár, nema það sé framlengt skv. 2. mgr.

2. Heimilt er að framlengja tímabilið, sem um getur í 1. mgr., að því tilskildu að þar til bær yfirvöld aðilans sem er innflytjandi (hér eftir nefndur „innflutningsaðili") hafi ákvarðað, í samræmi við málsmeðferðina sem sett er fram í 2., 3., 4. og 5. gr., að verndarráðstöfunin sé áfram nauðsynleg til að koma í veg fyrir eða bæta alvarlegan skaða sem orðinn er og að merki sjáist um aðlögun atvinnugreinarinnar, og að því tilskildu að viðeigandi ákvæði 8. og 12. gr. séu virt.

3. Heildargildistími verndarráðstöfunar, að meðtöldum þeim tíma sem bráðabirgðaráðstöfun er beitt, upphaflega gildistímabilinu og framlengingu á því, skal eigi vera lengri en átta ár.

4. Til að auðvelda aðlögun í tilvikum þar sem gert er ráð fyrir að verndarráðstöfun, sem tilkynnt var skv. 1. mgr. 12. gr., gildi lengur en í eitt ár skal aðilinn, sem beitir ráðstöfunum, aflétta þeim í áföngum á þeim tíma sem þær eru í gildi. Gildi verndarráðstöfun lengur en í þrjú ár skal aðilinn sem beitir slíkri ráðstöfun endurmeta stöðuna eigi síðar en að gildistímanum hálfnuðum og, ef við á, fella úr gildi eða aflétta henni hraðar en áður. Ráðstöfun sem er framlengd skv. 2. mgr., skal ekki vera strangari en í lok upphaflega tímabilsins og skal haldið áfram að aflétta henni.

5. Ekki skal beita verndarráðstöfun að nýju gagnvart innflutningi á vöru, sem slíkri ráðstöfun hefur áður verið beitt gagnvart eftir gildismeasures should take the form of tariff increases to be promptly refunded if the subsequent investigation referred to in paragraph 2 of Article 4 does not determine that increased imports have caused or threatened to cause serious injury to a domestic industry. The duration of any such provisional measure shall be counted as a part of the initial period and any extension referred to in paragraphs 1, 2 and 3 of Article 7.

Article 7
Duration and Review of Safeguard Measures

1. A Member shall apply safeguard measures only for such period of time as may be necessary to prevent or remedy serious injury and to facilitate adjustment. The period shall not exceed four years, unless it is extended under paragraph 2.

2. The period mentioned in paragraph 1 may be extended provided that the competent authorities of the importing Member have determined, in conformity with the procedures set out in Articles 2, 3, 4 and 5, that the safeguard measure continues to be necessary to prevent or remedy serious injury and that there is evidence that the industry is adjusting, and provided that the pertinent provisions of Articles 8 and 12 are observed.

3. The total period of application of a safeguard measure including the period of application of any provisional measure, the period of initial application and any extension thereof, shall not exceed eight years.

4. In order to facilitate adjustment in a situation where the expected duration of a safeguard measure as notified under the provisions of paragraph 1 of Article 12 is over one year, the Member applying the measure shall progressively liberalize it at regular intervals during the period of application. If the duration of the measure exceeds three years, the Member applying such a measure shall review the situation not later than the mid-term of the measure and, if appropriate, withdraw it or increase the pace of liberalization. A measure extended under paragraph 2 shall not be more restrictive than it was at the end of the initial period, and should continue to be liberalized.

5. No safeguard measure shall be applied again to the import of a product which has been subject to such a measure, taken after the date of

tökudag samningsins um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar, í jafnlangan tíma og slíkri ráðstöfun var áður beitt, að því tilskildu að tímabilið, sem ekki skal beita slíkri ráðstöfun, sé að minnsta kosti tvö ár.

6. Þrátt fyrir ákvæði 5. mgr. er heimilt að beita verndarráðstöfunum að nýju í 180 daga eða skemur vegna innflutnings vöru ef:

a) að minnsta kosti eitt ár er liðið frá því að byrjað var að beita verndarráðstöfun gagnvart innflutningi á þeirri vöru; og
b) slíkri verndarráðstöfun hafi ekki verið beitt vegna sömu vöru oftar en tvisvar á næstliðnu fimm ára tímabili áður en byrjað var að beita ráðstöfuninni.

entry into force of the WTO Agreement, for a period of time equal to that during which such measure had been previously applied, provided that the period of non-application is at least two years.

6. Notwithstanding the provisions of paragraph 5, a safeguard measure with a duration of 180 days or less may be applied again to the import of a product if:

(a) at least one year has elapsed since the date of introduction of a safeguard measure on the import of that product; and
(b) such a safeguard measure has not been applied on the same product more than twice in the five-year period immediately preceding the date of introduction of the measure.

8. gr.

Stig ívilnana og annarra skyldna.

1. Aðili sem hyggst beita verndarráðstöfun, eða leitar eftir því að framlengja gildistíma verndarráðstöfunar, skal leitast við að viðhalda ívilnunum og öðrum skyldum á jafngildu stigi í meginatriðum og gert er ráð fyrir í GATT-samningnum frá 1994 milli hans og útflutningsaðila sem slík ráðstöfun myndi hafa áhrif á, í samræmi við ákvæði 3. mgr. 12. gr. Til þess að ná þessu markmiði er hlutaðeigandi aðilum heimilt að koma sér saman um viðeigandi form á viðskiptauppbót fyrir þau skaðlegu áhrif sem ráðstöfunin hefur á viðskipti þeirra.

2. Ef ekki næst samkomulag innan 30 daga í viðræðum skv. 3. mgr. 12. gr. er útflutningsaðila, sem ráðstöfunin hefur áhrif á, frjálst að fresta, eigi síðar en 90 dögum eftir að ráðstöfun er beitt og eftir að 30 dagar eru liðnir frá þeim degi sem vöruviðskiptaráðið fær skriflega tilkynningu um frestunina, beitingu ívilnana eða annarra skyldna, sem eru jafngildar í meginatriðum og gert er ráð fyrir í GATT-samningnum frá 1994, í viðskiptum við aðilann sem beitir verndarráðstöfunum, geri vöruviðskiptaráðið enga athugasemd við frestunina.

3. Rétturinn til frestunar, sem um getur í 2. mgr., skal ekki nýttur fyrstu þrjú árin sem verndarráðstöfunin er í gildi, að því tilskildu að verndarráðstöfunin sem gerð hefur verið sé afleiðing af hreinni aukningu innflutnings og í samræmi við ákvæði þessa samnings.

Article 8

Level of Concessions and Other Obligations

1. A Member proposing to apply a safeguard measure or seeking an extension of a safeguard measure shall endeavour to maintain a substantially equivalent level of concessions and other obligations to that existing under GATT 1994 between it and the exporting Members which would be affected by such a measure, in accordance with the provisions of paragraph 3 of Article 12. To achieve this objective, the Members concerned may agree on any adequate means of trade compensation for the adverse effects of the measure on their trade.

2. If no agreement is reached within 30 days in the consultations under paragraph 3 of Article 12, then the affected exporting Members shall be free, not later than 90 days after the measure is applied, to suspend, upon the expiration of 30 days from the day on which written notice of such suspension is received by the Council for Trade in Goods, the application of substantially equivalent concessions or other obligations under GATT 1994, to the trade of the Member applying the safeguard measure, the suspension of which the Council for Trade in Goods does not disapprove.

3. The right of suspension referred to in paragraph 2 shall not be exercised for the first three years that a safeguard measure is in effect, provided that the safeguard measure has been taken as a result of an absolute increase in imports and that such a measure conforms to the provisions of this Agreement.

9. gr.
Aðilar sem eru þróunarlönd.

1. Verndarráðstöfun skal ekki beitt vegna vara sem eru upprunnar hjá aðila sem er þróunarland (hér eftir nefndur „þróunaraðildarland“), á meðan hlutur hans í innflutningi á viðkomandi vöru fer ekki yfir 3% hjá innflutningsaðila, að því tilskildu að þróunaraðildarlönd sem eiga minna en 3% af innflutningnum, eigi samanlagt ekki meira en 9% af heildarinnflutningi á viðkomandi vöru.[141]

2. Þróunaraðildarland á rétt á að framlengja gildistíma verndarráðstöfunar um allt að tvö ár umfram hámarkstímann sem kveðið er á um í 3. mgr. 7. gr. Þrátt fyrir ákvæði 5. mgr. 7. gr. á þróunaraðildarland rétt á að beita verndarráðstöfunum að nýju gagnvart innflutningi á vöru, sem slíkri ráðstöfun hefur áður verið beitt gagnvart, eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, eftir að liðið er tímabil sem er helmingi skemmra en það tímabil sem slíkri ráðstöfun var áður beitt, að því tilskildu að tímabilið sem ekki skal beita slíkri ráðstöfun sé að minnsta kosti tvö ár.

Article 9
Developing Country Members

1. Safeguard measures shall not be applied against a product originating in a developing country Member as long as its share of imports of the product concerned in the importing Member does not exceed 3 per cent, provided that developing country Members with less than 3 per cent import share collectively account for not more than 9 per cent of total imports of the product concerned.[141]

2. A developing country Member shall have the right to extend the period of application of a safeguard measure for a period of up to two years beyond the maximum period provided for in paragraph 3 of Article 7. Notwithstanding the provisions of paragraph 5 of Article 7, a developing country Member shall have the right to apply a safeguard measure again to the import of a product which has been subject to such a measure, taken after the date of entry into force of the WTO Agreement, after a period of time equal to half that during which such a measure has been previously applied, provided that the period of non-application is at least two years.

10. gr.
Ráðstafanir í samræmi við XIX. gr. sem giltu áður.

Aðilar skulu afnema allar verndarráðstafanir sem eru gerðar samkvæmt XIX. gr. GATT-samkomulagsins frá 1947, sem voru í gildi á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, eigi síðar en átta árum eftir þann dag sem þeim var fyrst beitt eða fimm árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, hvort heldur verður síðar.

Article 10
Pre-existing Article XIX Measures

Members shall terminate all safeguard measures taken pursuant to Article XIX of GATT 1947 that were in existence on the date of entry into force of the WTO Agreement not later than eight years after the date on which they were first applied or five years after the date of entry into force of the WTO Agreement, whichever comes later.

11. gr.
Bann og afnám tiltekinnar ráðstöfunar.

1. a) Aðili skal hvorki gera né leita eftir því að gera neyðarráðstöfun gagnvart innflutningi á tilteknum vörum eins og skilgreint er í XIX. gr. GATT-samningsins frá 1994, nema slík aðgerð sé í samræmi við ákvæði þeirrar greinar og henni sé beitt í samræmi við þennan samning.

b) Enn fremur skal aðili ekki sjálfviljugur leita eftir, grípa til eða viðhalda útflutningstakmörkunum, skipulegri markaðssetningu eða öðrum svipuðum ráðstöfunum í útflutningi eða innflutningi.[142,143]

Article 11
Prohibition and Elimination of Certain Measures

1. (a) A Member shall not take or seek any emergency action on imports of particular products as set forth in Article XIX of GATT 1994 unless such action conforms with the provisions of that Article applied in accordance with this Agreement.

(b) Furthermore, a Member shall not seek, take or maintain any voluntary export restraints, orderly marketing arrangements or any other similar measures on the export or the import side.[142,143] These

Þar með talið eru aðgerðir sem einstakir aðilar grípa til svo og aðgerðir samkvæmt samningi, fyrirkomulagi eða samkomulagi tveggja eða fleiri aðila. Hverja slíka ráðstöfun, sem var í gildi á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, skal færa til samræmis við þennan samning eða fella hana niður smám saman í samræmi við 2. mgr.

c) Samningur þessi gildir ekki um ráðstafanir sem aðili hefur leitað eftir, gert eða viðhaldið samkvæmt ákvæðum GATT-samningsins frá 1994, öðrum en ákvæðum XIX. gr., og ákvæðum marghliða viðskiptasamninganna í 1. viðauka A, öðrum en þessum samningi, eða samkvæmt bókunum og samningum eða fyrirkomulagi sem er samþykkt innan ramma GATT-samningsins frá 1994.

2. Ráðstafanir, sem um getur í b-lið 1. mgr., skulu felldar niður smám saman samkvæmt tímaáætlunum sem hlutaðeigandi aðilar leggja fyrir nefndina um verndarráðstafanir eigi síðar en 180 dögum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Í þessum tímaáætlunum skal kveðið á um að ráðstafanir, sem um getur í 1. mgr., verði felldar niður smám saman eða þeim verði breytt til samræmis við þennan samning eigi síðar en fjórum árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, með þeim fyrirvara þó að hverjum innflutningsaðila[144] sé heimilt að gera eina sérráðstöfun og skal hún eigi gilda lengur en til 31. desember 1999. Allar slíkar undantekningar skulu hljóta samþykki aðila sem eiga beinan hlut að máli og ber að tilkynna þær til nefndarinnar um verndarráðstafanir til endurskoðunar og staðfestingar innan 90 daga frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi. Í viðaukanum við þennan samning er getið um þá ráðstöfun sem samþykkt hefur verið að falli undir þessa undantekningu.

3. Aðilar skulu ekki vera þess hvetjandi eða stuðla að því að fyrirtæki í eigu hins opinbera eða í einkaeign komi á eða viðhaldi ráðstöfunum sem eru ekki gerðar af stjórnvöldum og jafngilda þeim ráðstöfunum sem um getur í 1. mgr.

include actions taken by a single Member as well as actions under agreements, arrangements and understandings entered into by two or more Members. Any such measure in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement shall be brought into conformity with this Agreement or phased out in accordance with paragraph 2.

(c) This Agreement does not apply to measures sought, taken or maintained by a Member pursuant to provisions of GATT 1994 other than Article XIX, and Multilateral Trade Agreements in Annex 1A other than this Agreement, or pursuant to protocols and agreements or arrangements concluded within the framework of GATT 1994.

2. The phasing out of measures referred to in paragraph 1(b) shall be carried out according to timetables to be presented to the Committee on Safeguards by the Members concerned not later than 180 days after the date of entry into force of the WTO Agreement. These timetables shall provide for all measures referred to in paragraph 1 to be phased out or brought into conformity with this Agreement within a period not exceeding four years after the date of entry into force of the WTO Agreement, subject to not more than one specific measure per importing Member[144], the duration of which shall not extend beyond 31 December 1999. Any such exception must be mutually agreed between the Members directly concerned and notified to the Committee on Safeguards for its review and acceptance within 90 days of the entry into force of the WTO Agreement. The Annex to this Agreement indicates a measure which has been agreed as falling under this exception.

3. Members shall not encourage or support the adoption or maintenance by public and private enterprises of non-governmental measures equivalent to those referred to in paragraph 1.

12. gr.

Tilkynningar og viðræður.

1. Aðili skal þegar í stað tilkynna nefndinni um verndarráðstafanir:

a) ef hafin er rannsókn á alvarlegum skaða eða hættu á alvarlegum skaða og orsökum hans;

Article 12

Notification and Consultation

1. A Member shall immediately notify the Committee on Safeguards upon:

(a) initiating an investigatory process relating to serious injury or threat thereof and the reasons for it;

b) þegar ákvarðað hefur verið að alvarlegur skaði hafi orðið eða hætta sé á alvarlegum skaða vegna aukins innflutnings; og
c) þegar tekin hefur verið ákvörðun um að beita verndarráðstöfun eða framlengja gildistíma hennar.

2. Þegar aðili sem gerir tillögu um að beita verndarráðstöfun eða framlengja hana sendir tilkynninguna, sem um getur í b- og c- lið 1. mgr., skal hann láta nefndinni um verndarráðstafanir í té allar upplýsingar þar að lútandi, þar á meðal sönnunargögn um alvarlegan skaða eða hættu á alvarlegum skaða af völdum aukins innflutnings, nákvæma lýsingu á vörunni sem um ræðir og á fyrirhugaðri ráðstöfun, frá hvaða degi og hve lengi ráðstöfunin eigi að gilda og tímaáætlun um að fella hana niður smám saman. Ef framlengja á ráðstöfun skal færa sönnur á að aðlögun eigi sér stað í viðkomandi atvinnugrein. Vöruviðskiptaráðinu eða nefndinni um verndarráðstafanir er heimilt að krefja aðilann sem fyrirhugar að beita ráðstöfun eða framlengja hana um viðbótarupplýsingar sem hún telur nauðsynlegar.

3. Aðili sem fyrirhugar að beita verndarráðstöfun eða framlengja hana skal áður veita aðilum, sem eiga verulegra hagsmuna að gæta sem útflytjendur viðkomandi vöru, nægileg tækifæri til viðræðna með það fyrir augum, meðal annars, að fara yfir upplýsingarnar sem kveðið er á um í 2. mgr., skiptast á skoðunum um ráðstöfunina og ná samkomulagi um leiðir til að ná því markmiði sem sett er fram í 1. mgr. 8. gr.

4. Aðili skal tilkynna nefndinni um verndarráðstafanir áður en hann gerir verndarráðstöfun til bráðabirgða sem um getur í 6. gr. Hefja skal viðræður um leið og ráðstöfunin hefur verið gerð.

5. Hlutaðeigandi aðilar skulu þegar í stað tilkynna vöruskiptaráðinu um niðurstöður viðræðnanna, sem um getur í þessari grein, svo og um niðurstöður endurmats þegar gildistíminn er hálfnaður, sem um getur í 4. mgr. 7. gr., hvers konar bætur sem um getur í 1. mgr. 8. gr. og fyrirhugaða frestun ívilnana og annarra skyldna sem um getur í 2. mgr. 8. gr.

6. Aðilar skulu þegar í stað tilkynna nefndinni um verndarráðstafanir um lög sín, reglur og stjórnsýslumeðferð er varða verndarráðstafanir sem og um allar breytingar sem eru gerðar á þeim.

7. Aðilar, sem viðhalda ráðstöfunum sem lýst er í 10. gr. og 1. mgr. 11. gr. og eru í gildi á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofn-

(b) making a finding of serious injury or threat thereof caused by increased imports; and
(c) taking a decision to apply or extend a safeguard measure.

2. In making the notifications referred to in paragraphs 1(b) and 1(c), the Member proposing to apply or extend a safeguard measure shall provide the Committee on Safeguards with all pertinent information, which shall include evidence of serious injury or threat thereof caused by increased imports, precise description of the product involved and the proposed measure, proposed date of introduction, expected duration and timetable for progressive liberalization. In the case of an extension of a measure, evidence that the industry concerned is adjusting shall also be provided. The Council for Trade in Goods or the Committee on Safeguards may request such additional information as they may consider necessary from the Member proposing to apply or extend the measure.

3. A Member proposing to apply or extend a safeguard measure shall provide adequate opportunity for prior consultations with those Members having a substantial interest as exporters of the product concerned, with a view to, *inter alia*, reviewing the information provided under paragraph 2, exchanging views on the measure and reaching an understanding on ways to achieve the objective set out in paragraph 1 of Article 8.

4. A Member shall make a notification to the Committee on Safeguards before taking a provisional safeguard measure referred to in Article 6. Consultations shall be initiated immediately after the measure is taken.

5. The results of the consultations referred to in this Article, as well as the results of mid-term reviews referred to in paragraph 4 of Article 7, any form of compensation referred to in paragraph 1 of Article 8, and proposed suspensions of concessions and other obligations referred to in paragraph 2 of Article 8, shall be notified immediately to the Council for Trade in Goods by the Members concerned.

6. Members shall notify promptly the Committee on Safeguards of their laws, regulations and administrative procedures relating to safeguard measures as well as any modifications made to them.

7. Members maintaining measures described in Article 10 and paragraph 1 of Article 11 which exist on the date of entry into force of the

unina, skulu tilkynna nefndinni um verndarráðstafanir um slíkar ráðstafanir eigi síðar en 60 dögum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.
8. Aðilum er heimilt að tilkynna nefndinni um verndarráðstafanir um öll lög, reglur og stjórnsýslumeðferð sem og aðrar ráðstafanir eða aðgerðir sem fjallað er um í þessum samningi en aðrir aðilar, sem samkvæmt þessum samningi eiga að tilkynna um slíkt, hafa látið hjá líða að tilkynna.
9. Aðilum er heimilt að tilkynna nefndinni um verndarráðstafanir um þær ráðstafanir sem eru ekki gerðar af stjórnvöldum og um getur í 3. mgr. 11. gr.
10. Tilkynningar til vöruviðskiptaráðsins sem um getur í þessum samningi skulu allajafna sendar með milligöngu nefndarinnar um verndarráðstafanir.
11. Ákvæði þessa samnings um tilkynningar leggja engum aðila þær skyldur á herðar að láta af hendi upplýsingar sem eru trúnaðarmál ef slíkt hindraði framkvæmd laga eða væri á annan hátt andstætt hagsmunum almennings eða skaðaði lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja, í eigu hins opinbera eða í einkaeign.

13. gr.
Eftirlit.

1. Hér með er komið á fót nefnd um verndarráðstafanir sem heyrir undir vöruviðskiptaráðið og er þátttaka í henni heimil öllum aðilum sem vilja starfa í henni. Störf nefndarinnar eru eftirfarandi:

a) fylgjast með og gefa vöruviðskiptaráðinu árlega skýrslu um almenna framkvæmd þessa samnings og leggja fram tillögur um úrbætur:

b) að kanna, að fenginni beiðni frá aðila sem málið varðar, hvort farið hafi verið að kröfum þessa samnings um málsmeðferð í tengslum við verndarráðstöfun og gefa vöruviðskiptaráðinu skýrslu um niðurstöðurnar;
c) að aðstoða aðila, sem þess óska, í viðræðum sem fara fram samkvæmt ákvæðum þessa samnings;
d) að fjalla um ráðstafanir sem eru gerðar skv. 10. gr. og 1. mgr. 11. gr., hafa eftirlit með því að slíkar ráðstafanir verði felldar niður smám saman og gefa vöruviðskiptaráðinu skýrslu þar um, eftir því sem við á;

WTO Agreement shall notify such measures to the Committee on Safeguards not later than 60 days after the date of entry into force of the WTO Agreement.
8. Any Member may notify the Committee on Safeguards of all laws, regulations, administrative procedures and any measures or actions dealt with in this Agreement that have not been notified by other Members that are required by this Agreement to make such notifications.

9. Any Member may notify the Committee on Safeguards of any non-governmental measures referred to in paragraph 3 of Article 11.

10. All notifications to the Council for Trade in Goods referred to in this Agreement shall normally be made through the Committee on Safeguards.
11. The provisions on notification in this Agreement shall not require any Member to disclose confidential information the disclosure of which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

Article 13
Surveillance

1. A Committee on Safeguards is hereby established, under the authority of the Council for Trade in Goods, which shall be open to the participation of any Member indicating its wish to serve on it. The Committee will have the following functions:
(a) to monitor, and report annually to the Council for Trade in Goods on, the general implementation of this Agreement and make recommendations towards its improvement;
(b) to find, upon request of an affected Member, whether or not the procedural requirements of this Agreement have been complied with in connection with a safeguard measure, and report its findings to the Council for Trade in Goods;
(c) to assist Members, if they so request, in their consultations under the provisions of this Agreement;
(d) to examine measures covered by Article 10 and paragraph 1 of Article 11, monitor the phase-out of such measures and report as appropriate to the Council for Trade in Goods;

e) að athuga, að beiðni aðila sem beitir verndarráðstöfun, hvort tillögur um að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum séu „jafngildar í meginatriðum“ og gefa vöruviðskiptaráðinu skýrslu þar um, eftir því sem við á;

f) að taka við öllum tilkynningum sem kveðið er á um í þessum samningi og fjalla um þær og gefa vöruviðskiptaráðinu skýrslu þar um, eftir því sem við á; og

g) að annast önnur störf í tengslum við þennan samning sem vöruviðskiptaráðið kann að ákvarða.

2. Til að aðstoða nefndina við eftirlitsstörfin skal aðalskrifstofan taka saman árlega skýrslu um framkvæmd þessa samnings á grundvelli tilkynninga og annarra áreiðanlegra upplýsinga sem hún hefur aðgang að.

(e) to review, at the request of the Member taking a safeguard measure, whether proposals to suspend concessions or other obligations are "substantially equivalent", and report as appropriate to the Council for Trade in Goods;

(f) to receive and review all notifications provided for in this Agreement and report as appropriate to the Council for Trade in Goods; and

(g) to perform any other function connected with this Agreement that the Council for Trade in Goods may determine.

2. To assist the Committee in carrying out its surveillance function, the Secretariat shall prepare annually a factual report on the operation of this Agreement based on notifications and other reliable information available to it.

14. gr.

Lausn deilumála.

Ákvæði XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála, skulu gilda um viðræður og lausn deilumála er koma upp á grundvelli þessa samnings.

Article 14

Dispute Settlement

The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes arising under this Agreement.

VIÐAUKI

UNDANÞÁGUR SEM UM GETUR Í 2. MGR. 11. GR.

Hlutaðeigandi aðilar	Vara	Gildir til
EB/Japan	Fólksbifreiðar, torfærubifreiðar, léttar sendibifreiðar, léttar vöruflutningabifreiðar (allt að 5 tonnum) og sömu ökutæki í pörtum (CKD).	31. desember 1999

ANNEX

EXCEPTION REFERRED TO IN PARAGRAPH 2 OF ARTICLE 11

Members concerned	Product	Termination
EC/Japan	Passenger cars, off road vehicles, light commercial vehicles, light trucks (up to 5 tonnes), and the same vehicles in wholly knocked-down form (CKD sets).	31 December 1999

1. VIÐAUKI B: HINN ALMENNI SAMNINGUR UM ÞJÓNUSTUVIÐSKIPTI

I. HLUTI GILDISSVIÐ OG SKILGREININGAR

I. gr. Gildissvið og skilgreiningar.

II. HLUTI ALMENNAR SKYLDUR OG VERKLAGSREGLUR

II. gr. Bestukjarameðferð.

III. gr. Gagnsæi.

III. gr. a Birting trúnaðarupplýsinga.

IV. gr. Aukin þátttaka þróunarlanda.

V. gr. Efnahagssamruni.

V. gr. a Samningar um samruna vinnumarkaða.

VI. gr. Innlendar reglur.

VII. gr. Viðurkenning.

VIII. gr. Einokun og þjónustuveitendur með einkarétt.

IX. gr. Viðskiptahættir.

X. gr. Verndarráðstafanir í neyðartilvikum.

XI. gr. Greiðslur og yfirfærslur.

XII. gr. Takmarkanir til að tryggja greiðslujöfnuð.

XIII. gr. Opinber innkaup.

XIV. gr. Almennar undanþágur.

XIV. gr. a Undanþágur af öryggisástæðum.

XV. gr. Styrkir.

III. HLUTI SÉRSTAKAR SKULDBINDINGAR

XVI. gr. Markaðsaðgangur.

XVII. gr. Innlend meðferð.

XVIII. gr. Viðbótarskuldbindingar.

IV. HLUTI FRELSI AUKIÐ Í ÁFÖNGUM

XIX. gr. Samningaviðræður um sérstakar skuldbindingar.

XX. gr. Skrár yfir sérstakar skuldbindingar.

XXI. gr. Breytingar á skrám.

V. HLUTI STOFNANAÁKVÆÐI

XXII. gr. Viðræður.

XXIII. gr. Lausn deilumála og framkvæmd.

ANNEX 1B GENERAL AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES

PART I SCOPE AND DEFINITION

Article I Scope and Definition

PART II GENERAL OBLIGATIONS AND DISCIPLINES

Article II Most-Favoured-Nation Treatment

Article III Transparency

Article III bis Disclosure of Confidential Information

Article IV Increasing Participation of Developing Countries

Article V Economic Integration

Article V bis Labour Markets Integration Agreements

Article VI Domestic Regulation

Article VII Recognition

Article VIII Monopolies and Exclusive Service Suppliers

Article IX Business Practices

Article X Emergency Safeguard Measures

Article XI Payments and Transfers

Article XII Restrictions to Safeguard the Balance of Payments

Article XIII Government Procurement

Article XIV General Exceptions

Article XIV bis Security Exceptions

Article XV Subsidies

PART III SPECIFIC COMMITMENTS

Article XVI Market Access

Article XVII National Treatment

Article XVIII Additional Commitments

PART IV PROGRESSIVE LIBERALIZATION

Article XIX Negotiation of Specific Commitments

Article XX Schedules of Specific Commitments

Article XXI Modification of Schedules

PART V INSTITUTIONAL PROVISIONS

Article XXII Consultation

Article XXIII Dispute Settlement and Enforcement

XXIV. gr. Þjónustuviðskiptaráð.
XXV. gr. Tæknisamvinna.
XXVI. gr. Samskipti við aðrar alþjóðastofnanir.

VI. HLUTI LOKAÁKVÆÐI
XXVII. gr. Synjun um ávinning.
XXVIII. gr. Skilgreiningar.
XXIX. gr. Viðaukar.

VIÐAUKAR
Viðauki um undanþágur frá II. gr.
Viðauki um för einstaklinga sem veita þjónustu samkvæmt þessum samningi.
Viðauki um flugþjónustu.
Viðauki um fjármálaþjónustu.
Annar viðauki um fjármálaþjónustu.
Viðauki um samningaviðræður um þjónustu á sviði sjóflutninga.
Viðauki um fjarskipti.
Viðauki um samningaviðræður um grunnfjarskipti.

Article XXIV Council for Trade in Services
Article XXV Technical Cooperation
Article XXVI Relationship with Other International Organizations

PART VI FINAL PROVISIONS
Article XXVII Denial of Benefits
Article XXVIII Definitions
Article XXIX Annexes

ANNEXES
Annex on Article II Exemptions
Annex on Movement of Natural Persons Supplying Services under the Agreement
Annex on Air Transport Services
Annex on Financial Services
Second Annex on Financial Services
Annex on Negotiations on Maritime Transport Services
Annex on Telecommunications
Annex on Negotiations on Basic Telecommunications

1. VIÐAUKI B: HINN ALMENNI SAMNINGUR UM ÞJÓNUSTUVIÐSKIPTI

Aðilar,

sem viðurkenna aukið mikilvægi þjónustuviðskipta fyrir hagvöxt og hagþróun í heiminum,

sem hafa hug á að skapa marghliða ramma meginreglna og ákvæða um þjónustuviðskipti með það fyrir augum að auka slík viðskipti við aðstæður sem byggjast á gagnsæi og stigvaxandi frelsi og stuðla að hagvexti í löndum allra viðskiptaaðila og framþróun í þróunarlöndum,

sem æskja þess að ná fram, hratt og í síauknum mæli, auknu frelsi í þjónustuviðskiptum með endurteknum marghliða samningaviðræðum sem miða að því að efla hag allra þátttakenda og tryggja heildarjafnvægi réttinda og skyldna, að teknu tilhlýðilegu tilliti til markmiða innlendrar stefnu,

sem viðurkenna rétt aðila til að starfrækja samkvæmt lögum og setja nýjar reglur um þjónustu, sem er veitt á yfirráðasvæði þeirra, til að markmiðum innlendrar stefnu verði náð og, með tilliti til þess ósamræmis sem gætir vegna þess að setning reglna um þjónustuviðskipti er misjafnlega vel á veg komin í hinum ýmsu löndum, sérstakri þörf þróunarlandanna á að neyta þessa réttar síns verði fullnægt,

ANNEX 1B GENERAL AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES

Members,

Recognizing the growing importance of trade in services for the growth and development of the world economy;

Wishing to establish a multilateral framework of principles and rules for trade in services with a view to the expansion of such trade under conditions of transparency and progressive liberalization and as a means of promoting the economic growth of all trading partners and the development of developing countries;

Desiring the early achievement of progressively higher levels of liberalization of trade in services through successive rounds of multilateral negotiations aimed at promoting the interests of all participants on a mutually advantageous basis and at securing an overall balance of rights and obligations, while giving due respect to national policy objectives;

Recognizing the right of Members to regulate, and to introduce new regulations, on the supply of services within their territories in order to meet national policy objectives and, given asymmetries existing with respect to the degree of development of services regulations in different countries, the particular need of developing countries to exercise this right;

sem æskja þess að greiða fyrir aukinni þátttöku þróunarlandanna í þjónustuviðskiptum og að auka útflutning þeirra á þjónustu, meðal annars með því að auka getu þeirra til að veita innlenda þjónustu og auka skilvirkni hennar og samkeppnishæfni,

sem taka sérstakt tillit til alvarlegra erfiðleika þeirra landa sem eru skemmst á veg komin í þróun í ljósi sérstakra efnahagsaðstæðna og þróunarlegra, viðskiptalegra og fjárhagslegra þarfa þeirra,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

I. HLUTI
GILDISSVIÐ OG SKILGREININGAR

I. gr.
Gildissvið og skilgreiningar.

1. Þessi samningur gildir um þær ráðstafanir aðila sem hafa áhrif á þjónustuviðskipti.

2. Að því er varðar þennan samning eru þjónustuviðskipti skilgreind sem þjónusta sem er veitt:

a) af yfirráðasvæði eins aðila yfir á yfirráðasvæði annars aðila;

b) á yfirráðasvæði eins aðila til þjónustuneytanda annars aðila;

c) af hálfu þjónustuveitanda eins aðila, með viðskiptanærveru á yfirráðasvæði annars aðila;

d) af hálfu þjónustuveitanda eins aðila, með nærveru einstaklinga frá aðila á yfirráðasvæði annars aðila.

3. Í þessum samningi er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „ráðstafanir aðila“ eru ráðstafanir gerðar af:

i) ríkisstjórnum eða yfirvöldum, svæðisbundnum eða staðbundnum stjórnvöldum; og

ii) óopinberum stofnunum í umboði ríkisstjórnar eða yfirvalda, svæðisbundinna eða staðbundinna stjórnvalda.

Sérhver aðili skal gera hverjar þær ráðstafanir sem teljast eðlilegar og hann hefur tök á til að tryggja að svæðisbundin og staðbundin stjórnvöld og óopinberar stofnanir á yfirráðasvæði hans virði skyldur og skuldbindingar samningsins;

b) „þjónusta“ á við þjónustu á öllum sviðum nema þjónustu sem opinber yfirvöld veita;

Desiring to facilitate the increasing participation of developing countries in trade in services and the expansion of their service exports including, *inter alia*, through the strengthening of their domestic services capacity and its efficiency and competitiveness;

Taking particular account of the serious difficulty of the least-developed countries in view of their special economic situation and their development, trade and financial needs;

Hereby *agree* as follows:

PART I
SCOPE AND DEFINITION

Article I
Scope and Definition

1. This Agreement applies to measures by Members affecting trade in services.

2. For the purposes of this Agreement, trade in services is defined as the supply of a service:

(a) from the territory of one Member into the territory of any other Member;

(b) in the territory of one Member to the service consumer of any other Member;

(c) by a service supplier of one Member, through commercial presence in the territory of any other Member;

(d) by a service supplier of one Member, through presence of natural persons of a Member in the territory of any other Member.

3. For the purposes of this Agreement:

(a) "measures by Members" means measures taken by:

(i) central, regional or local governments and authorities; and

(ii) non-governmental bodies in the exercise of powers delegated by central, regional or local governments or authorities.

In fulfilling its obligations and commitments under the Agreement, each Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure their observance by regional and local governments and authorities and non-governmental bodies within its territory;

(b) "services" includes any service in any sector except services supplied in the exercise of governmental authority;

c) „þjónusta sem opinber yfirvöld veita“ er þjónusta sem hvorki er veitt á viðskiptalegum grundvelli né í samkeppni við einn eða fleiri þjónustuveitendur.

(c) “a service supplied in the exercise of governmental authority” means any service which is supplied neither on a commercial basis nor in competition with one or more service suppliers.

II. HLUTI
ALMENNAR SKYLDUR OG VERKLAGSREGLUR

II. gr.
Bestukjaramеðferð.

1. Að því er varðar ráðstafanir, sem þessi samningur tekur til, skal sérhver aðili tafarlaust og skilyrðislaust veita þjónustu og þjónustuveitendum frá öðrum aðila eigi óhagstæðari meðferð en hann veitir sams konar þjónustu og þjónustuveitendum frá öðrum löndum.
2. Aðila er heimilt að viðhalda ráðstöfun sem er í ósamræmi við 1. mgr., að því tilskildu að sú ráðstöfun sé skráð í viðaukanum um undanþágur frá II. gr. og uppfylli kröfur hans.
3. Ákvæði þessa samnings skulu ekki túlkuð á þann hátt að þau komi í veg fyrir að aðili geti veitt aðliggjandi löndum hagstæðari skilmála í því skyni að auðvelda skipti á þjónustu sem verður bæði til og er notuð á samliggjandi þjónustusvæðum á landamærum.

PART II
GENERAL OBLIGATIONS AND DISCIPLINES

Article II
Most-Favoured-Nation Treatment

1. With respect to any measure covered by this Agreement, each Member shall accord immediately and unconditionally to services and service suppliers of any other Member treatment no less favourable than that it accords to like services and service suppliers of any other country.
2. A Member may maintain a measure inconsistent with paragraph 1 provided that such a measure is listed in, and meets the conditions of, the Annex on Article II Exemptions.
3. The provisions of this Agreement shall not be so construed as to prevent any Member from conferring or according advantages to adjacent countries in order to facilitate exchanges limited to contiguous frontier zones of services that are both locally produced and consumed.

III. gr.
Gagnsæi.

1. Sérhver aðili skal þegar í stað birta, nema í neyðartilvikum, upplýsingar um allar viðeigandi ráðstafanir, sem hafa almennt gildi og varða eða hafa áhrif á rekstur þessa samnings, í síðasta lagi þegar þær taka gildi. Einnig skal birta alþjóðlega samninga sem aðili hefur undirritað og varða eða hafa áhrif á þjónustuviðskipti.

2. Ef ekki er unnt að birta upplýsingarnar, sem um getur í 1. mgr., skal almenningur hafa aðgang að þeim með öðrum hætti.
3. Sérhver aðili skal, þegar í stað og að minnsta kosti einu sinni á ári, tilkynna þjónustuviðskiptaráðinu um samþykkt nýrra laga, reglna og viðmiðunarreglna stjórnsýslunnar eða breytingar á þeim sem í gildi eru sem hafa veruleg áhrif á þjónustuviðskipti sem falla undir sérstakar skuldbindingar hans samkvæmt þessum samningi.
4. Sérhver aðili skal svara þegar í stað öllum beiðnum annarra aðila um tilteknar upplýsingar er lúta að ráðstöfunum sem hann hefur gert og hafa almennt gildi eða um alþjóðlega samninga í skilningi 1. mgr. Sérhver aðili skal einnig koma á fót upplýsingamiðstöðvum á einum eða fleiri

Article III
Transparency

1. Each Member shall publish promptly and, except in emergency situations, at the latest by the time of their entry into force, all relevant measures of general application which pertain to or affect the operation of this Agreement. International agreements pertaining to or affecting trade in services to which a Member is a signatory shall also be published.
2. Where publication as referred to in paragraph 1 is not practicable, such information shall be made otherwise publicly available.
3. Each Member shall promptly and at least annually inform the Council for Trade in Services of the introduction of any new, or any changes to existing, laws, regulations or administrative guidelines which significantly affect trade in services covered by its specific commitments under this Agreement.
4. Each Member shall respond promptly to all requests by any other Member for specific information on any of its measures of general application or international agreements within the meaning of paragraph 1. Each Member shall also establish one or more enquiry points to provide

stöðum til að veita öðrum aðilum, að fenginni beiðni, tilteknar upplýsingar um öll slík málefni og önnur þau málefni sem falla undir kröfuna um tilkynningar í 3. mgr. Slíkum upplýsingamiðstöðvum skal komið á fót innan tveggja ára frá gildistökudegi samningsins um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar (í þessum samningi nefndur „samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina"). Heimilt er að veita einstökum aðilum sem eru þróunarlönd (hér eftir nefndir „þróunaraðildarlönd") hæfilegan sveigjanleika að því er varðar þessi tímamörk til að koma á fót slíkum upplýsingamiðstöðvum. Ekki er nauðsynlegt að upplýsingamiðstöðvar séu vörsluaðilar laga og reglna.

5. Hver aðili getur tilkynnt þjónustuviðskiptaráðinu um ráðstafanir sem annar aðili gerir og hann telur hafa áhrif á rekstur þessa samnings.

specific information to other Members, upon request, on all such matters as well as those subject to the notification requirement in paragraph 3. Such enquiry points shall be established within two years from the date of entry into force of the Agreement Establishing the WTO (referred to in this Agreement as the "WTO Agreement"). Appropriate flexibility with respect to the time-limit within which such enquiry points are to be established may be agreed upon for individual developing country Members. Enquiry points need not be depositories of laws and regulations.

5. Any Member may notify to the Council for Trade in Services any measure, taken by any other Member, which it considers affects the operation of this Agreement.

III. gr. a.

Birting trúnaðarupplýsinga.

Ekkert í þessum samningi leggur aðilum þær skyldur á herðar að veita upplýsingar sem eru trúnaðarmál ef slíkt hindraði framkvæmd laga eða væri á annan hátt andstætt almenningshagsmunum eða það skaðaði lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja í eigu hins opinbera eða í einkaeign.

Article III bis

Disclosure of Confidential Information

Nothing in this Agreement shall require any Member to provide confidential information, the disclosure of which would impede law enforcement, or otherwise be contrary to the public interest, or which would prejudice legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

IV. gr.

Aukin þátttaka þróunarlanda.

1. Greiða skal fyrir aukinni þátttöku þróunaraðildarlanda í alþjóðaviðskiptum með samkomulagi ýmissa aðila um sérstakar skuldbindingar skv. III. og IV. hluta þessa samnings varðandi:

a) eflingu innlendrar þjónustu hjá þeim, skilvirkni hennar og samkeppnishæfni, meðal annars með aðgangi að tækni á viðskiptalegum grundvelli;
b) aukinn aðgang þeirra að dreifingarleiðum og upplýsinganetum; og
c) aukið frelsi á markaðsaðgangi í þeim útflutningsgreinum og -háttum þar sem þeir eiga hagsmuna að gæta.

2. Aðilar sem eru iðnríki (hér eftir nefndir „iðnaðaraðildarlönd") og aðrir aðilar skulu, að því marki sem unnt er og innan tveggja ára frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, koma á fót tengiliðum til að greiða fyrir aðgangi þjónustuveitenda hjá þróunaraðildarlöndum að upplýsingum sem tengjast mörkuðum þeirra varðandi:

Article IV

Increasing Participation of Developing Countries

1. The increasing participation of developing country Members in world trade shall be facilitated through negotiated specific commitments, by different Members pursuant to Parts III and IV of this Agreement, relating to:

(a) the strengthening of their domestic services capacity and its efficiency and competitiveness, inter alia through access to technology on a commercial basis;
(b) the improvement of their access to distribution channels and information networks; and
(c) the liberalization of market access in sectors and modes of supply of export interest to them.

2. Developed country Members, and to the extent possible other Members, shall establish contact points within two years from the date of entry into force of the WTO Agreement to facilitate the access of developing country Members' service suppliers to information, related to their respective markets, concerning:

a) viðskiptalega og tæknilega þætti þjónustunnar;
b) skráningu, viðurkenningu og öflun faglegrar menntunar og hæfis; og
c) það hvort tæknibúnaður á sviði þjónustu er fáanlegur.

3. Veita skal þeim aðildarlöndum sem eru skemmst á veg komin í þróun sérstakan forgang að því er varðar framkvæmd 1. og 2. mgr. Sérstaklega skal tekið tillit til þess hversu erfitt það er fyrir aðildarlönd, sem eru skemmst á veg komin í þróun, að staðfesta sérstakar skuldbindingar vegna sérstakra efnahagsaðstæðna sinna og þróunarlegra, viðskiptalegra og fjárhagslegra þarfa.

V. gr.
Efnahagssamruni.

1. Þessi samningur skal ekki koma í veg fyrir að aðilar að honum eigi eða fái aðild að samningi um að auka frelsi í þjónustuviðskiptum milli aðila að slíkum samningi, að því tilskildu að slíkur samningur:

a) nái til verulegs fjölda þjónustusviða[145]; og
b) innihaldi ákvæði um að mismunun, í skilningi XVII. gr., skuli ekki eiga sér stað eða hún verði aflögð í öllum aðalatriðum milli aðilanna, að því er varðar þau svið sem falla undir a-lið, með því að:
   i) afnema gildandi ráðstafanir sem fela í sér mismunun; og/eða
   ii) banna nýjar ráðstafanir sem fela í sér eða auka mismunun;

   annaðhvort við gildistöku þess samnings eða innan hæfilegs tíma, nema um sé að ræða ráðstafanir sem eru leyfðar skv. XI., XII., XIV. og XIV. gr. a.

2. Þegar metið er hvort skilyrðin skv. b-lið 1. mgr. séu uppfyllt er heimilt að taka tillit til tengsla samningsins við víðtækari efnahagslegan samruna eða aukins viðskiptafrelsis milli hlutaðeigandi landa.

3. a) Ef þróunarlönd eru aðilar að samningi af þeirri gerð, sem um getur í 1. mgr., skal veita sveigjanleika varðandi skilyrðin sem tilgreind eru í 1. mgr., einkum að því er varðar b-lið, í samræmi við þróunarstig landanna sem eiga í hlut, bæði að því er heildina varðar og einstök svið og undirsvið.

(a) commercial and technical aspects of the supply of services;
(b) registration, recognition and obtaining of professional qualifications; and
(c) the availability of services technology.

3. Special priority shall be given to the least-developed country Members in the implementation of paragraphs 1 and 2. Particular account shall be taken of the serious difficulty of the least-developed countries in accepting negotiated specific commitments in view of their special economic situation and their development, trade and financial needs.

Article V
Economic Integration

1. This Agreement shall not prevent any of its Members from being a party to or entering into an agreement liberalizing trade in services between or among the parties to such an agreement, provided that such an agreement:

(a) has substantial sectoral coverage[145], and

(b) provides for the absence or elimination of substantially all discrimination, in the sense of Article XVII, between or among the parties, in the sectors covered under subparagraph (a), through:
   (i) elimination of existing discriminatory measures, and/or
   (ii) prohibition of new or more discriminatory measures,

   either at the entry into force of that agreement or on the basis of a reasonable time-frame, except for measures permitted under Articles XI, XII, XIV and XIV bis.

2. In evaluating whether the conditions under paragraph 1(b) are met, consideration may be given to the relationship of the agreement to a wider process of economic integration or trade liberalization among the countries concerned.

3. (a) Where developing countries are parties to an agreement of the type referred to in paragraph 1, flexibility shall be provided for regarding the conditions set out in paragraph 1, particularly with reference to subparagraph (b) thereof, in accordance with the level of development of the countries concerned, both overall and in individual sectors and subsectors.

b) Þrátt fyrir ákvæði 6. mgr. er heimilt að veita lögpersónum, sem eru í eigu eða er stjórnað af einstaklingum sem eiga aðild að samningi, hagstæðari meðferð ef um er að ræða samning af þeirri gerð sem um getur í 1. mgr. og tekur aðeins til þróunarlanda.

4. Allir samningar, sem um getur í 1. mgr., skulu þannig gerðir að þeir greiði fyrir viðskiptum milli samningsaðila og skulu þeir ekki, að því er varðar aðila sem standa utan samningsins, leiða til aukinna hindrana í þjónustuviðskiptum á viðkomandi sviðum eða undirsviðum miðað við þær hindranir sem beitt var áður en slíkur samningur var gerður.

5. Ef aðili hyggst, við frágang, útvíkkun eða verulega breytingu á samningi skv. 1. mgr., breyta eða afturkalla sérstakar skuldbindingar á þann hátt að það samrýmist ekki þeim skilmálum og skilyrðum, sem tilgreind eru í skrá hans, skal hann tilkynna slíka breytingu eða afturköllun með að minnsta kosti 90 daga fyrirvara og gildir þá málsmeðferðin sem sett er fram í 2., 3. og 4. mgr. XXI. gr.

6. Þjónustuveitandi á yfirráðasvæði annars aðila, sem er lögpersóna sem stofnuð hefur verið samkvæmt lögum aðila að samningi sem um getur í 1. mgr., skal eiga rétt á meðferð sem er samkvæmt slíkum samningi, að því tilskildu að hann stundi veruleg viðskipti á yfirráðasvæði þeirra sem eiga hlut að slíkum samningi.

7. a) Aðilar sem eiga hlut að samningi, sem um getur í 1. mgr., skulu þegar í stað tilkynna þjónustuviðskiptaráðinu um slíkan samning og ef aukið er við hann eða verulegar breytingar gerðar á honum. Þeir skulu einnig veita ráðinu þær upplýsingar þessu viðkomandi sem það kann að óska. Ráðinu er heimilt að koma á fót starfshópi til að kanna slíkan samning eða viðbætur við hann eða breytingar sem eru gerðar á honum og tilkynnir starfshópurinn ráðinu hvort samningurinn sé í samræmi við þessa grein.

b) Aðilar, sem eiga hlut að samningi, eins og um getur í 1. mgr., sem kemur til framkvæmda samkvæmt tímaáætlun, skulu senda þjónustuviðskiptaráðinu skýrslu með reglulegu millibili um framkvæmd hans. Þjónustuviðskiptaráðinu er heimilt að koma á fót starfshópi til að kanna þessar skýrslur ef það álítur að þörf sé á slíkum starfshópi.

(b) Notwithstanding paragraph 6, in the case of an agreement of the type referred to in paragraph 1 involving only developing countries, more favourable treatment may be granted to juridical persons owned or controlled by natural persons of the parties to such an agreement.

4. Any agreement referred to in paragraph 1 shall be designed to facilitate trade between the parties to the agreement and shall not in respect of any Member outside the agreement raise the overall level of barriers to trade in services within the respective sectors or subsectors compared to the level applicable prior to such an agreement.

5. If, in the conclusion, enlargement or any significant modification of any agreement under paragraph 1, a Member intends to withdraw or modify a specific commitment inconsistently with the terms and conditions set out in its Schedule, it shall provide at least 90 days advance notice of such modification or withdrawal and the procedure set forth in paragraphs 2, 3 and 4 of Article XXI shall apply.

6. A service supplier of any other Member that is a juridical person constituted under the laws of a party to an agreement referred to in paragraph 1 shall be entitled to treatment granted under such agreement, provided that it engages in substantive business operations in the territory of the parties to such agreement.

7. (a) Members which are parties to any agreement referred to in paragraph 1 shall promptly notify any such agreement and any enlargement or any significant modification of that agreement to the Council for Trade in Services. They shall also make available to the Council such relevant information as may be requested by it. The Council may establish a working party to examine such an agreement or enlargement or modification of that agreement and to report to the Council on its consistency with this Article.

(b) Members which are parties to any agreement referred to in paragraph 1 which is implemented on the basis of a time-frame shall report periodically to the Council for Trade in Services on its implementation. The Council may establish a working party to examine such reports if it deems such a working party necessary.

c) Ráðið getur, á grundvelli skýrslna starfshópanna sem um getur í a- og b-lið beint tilmælum til þeirra sem eiga hlut að samningunum eftir því sem það telur við þurfa.

8. Aðili, sem á hlut að samningi sem um getur í 1. mgr., getur ekki krafist þess að fá uppbót vegna viðskiptalegs ávinnings sem annar aðili kann að hljóta vegna slíks samnings.

(c) Based on the reports of the working parties referred to in subparagraphs (a) and (b), the Council may make recommendations to the parties as it deems appropriate.

8. A Member which is a party to any agreement referred to in paragraph 1 may not seek compensation for trade benefits that may accrue to any other Member from such agreement.

V. gr. a.

Samningar um samruna vinnumarkaða.

Þessi samningur skal ekki hindra aðila hans í að eiga aðild að samningi um fullan samruna[146] vinnumarkaða milli þeirra sem eiga aðild að slíkum samningi, að því tilskildu að slíkur samningur:

a) veiti borgurum samningsaðila undanþágu frá kröfum um búsetu- og atvinnuleyfi;

b) sé tilkynntur þjónustuviðskiptaráðinu.

Article V bis

Labour Markets Integration Agreements

This Agreement shall not prevent any of its Members from being a party to an agreement establishing full integration[146] of the labour markets between or among the parties to such an agreement, provided that such an agreement:

(a) exempts citizens of parties to the agreement from requirements concerning residency and work permits;

(b) is notified to the Council for Trade in Services.

VI. gr.

Innlendar reglur.

1. Á sviðum þar sem aðilar taka á sig sérstakar skuldbindingar skal sérhver aðili sjá til þess að ráðstöfunum, sem hafa almennt gildi og áhrif á þjónustuviðskipti, sé beitt á eðlilegan, hlutlægan og óhlutdrægan hátt.

2. a) Sérhver aðili skal, að beiðni þjónustuveitanda sem málið varðar, hafa eða koma á fót eins fljótt og unnt er dómstólum, gerðardómi eða stjórnsýsludómstólum eða sérstakri málsmeðferð þar sem stjórnsýsluákvarðanir, sem hafa áhrif á þjónustuviðskipti, verða tafarlaust endurskoðaðar að beiðni þjónustuveitanda sem málið varðar og gripið til viðeigandi úrræða ef slíkt telst réttmætt. Ef slík málsmeðferð er ekki óháð stofnuninni, sem tekur viðkomandi stjórnsýsluákvörðun, skal aðilinn sjá til þess að málsmeðferðin feli í raun í sér hlutlæga og óhlutdræga endurskoðun.

b) Ákvæði a-liðar skulu ekki túlkuð þannig að þess sé krafist að aðili komi á fót slíkum dómstólum eða málsmeðferð ef það er andstætt stjórnskipulagi eða réttarkerfi hans.

3. Ef krafist er leyfis fyrir veitingu þjónustu, sem sérstök skuldbinding gildir um skulu þar til bær yfirvöld aðila tilkynna umsækjandanum,

Article VI

Domestic Regulation

1. In sectors where specific commitments are undertaken, each Member shall ensure that all measures of general application affecting trade in services are administered in a reasonable, objective and impartial manner.

2. (a) Each Member shall maintain or institute as soon as practicable judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures which provide, at the request of an affected service supplier, for the prompt review of, and where justified, appropriate remedies for, administrative decisions affecting trade in services. Where such procedures are not independent of the agency entrusted with the administrative decision concerned, the Member shall ensure that the procedures in fact provide for an objective and impartial review.

(b) The provisions of subparagraph (a) shall not be construed to require a Member to institute such tribunals or procedures where this would be inconsistent with its constitutional structure or the nature of its legal system.

3. Where authorization is required for the supply of a service on which a specific commitment has been made, the competent authorities of a

innan hæfilegs frests eftir að umsókn sem telst uppfylla innlend lög og reglur hefur verið lögð fram, hvaða ákvörðun hefur verið tekin um umsóknina. Lögbær yfirvöld aðilans skulu, að beiðni umsækjandans, veita upplýsingar um stöðu umsóknarinnar án óþarfra tafa.

4. Til að tryggja að ráðstafanir, sem varða hæfniskröfur og málsmeðferð, tæknistaðla og kröfur um leyfisveitingu, hafi ekki í för með sér óþarfar hindranir í þjónustuviðskiptum skal þjónustuviðskiptaráðið, með aðstoð nefnda sem það skipar í því skyni, setja nauðsynlegar verklagsreglur. Með slíkum verklagsreglum er stefnt að því, meðal annars, að tryggja að slíkar kröfur:

a) séu byggðar á hlutlægum og gagnsæjum viðmiðunum, svo sem hæfni og getu til að veita þjónustu;
b) séu ekki íþyngjandi umfram það sem nauðsynlegt er til að tryggja gæði þjónustunnar;
c) takmarki ekki í sjálfu sér veitingu þjónustunnar þegar málsmeðferð við leyfisveitingu er annars vegar.

5. a) Á sviðum þar sem aðili hefur gengist undir sérstakar skuldbindingar, þangað til verklagsreglurnar skv. 4. mgr. taka gildi á þeim sviðum, skal hann ekki beita kröfum um leyfisveitingar, hæfniskröfur og tæknilega staðla, sem gera að engu eða skerða slíkar skuldbindingar með þeim hætti:

i) sem samrýmist ekki viðmiðununum sem settar eru fram í a-, b- eða c-lið 4. mgr.; og
ii) sem ekki hefði verið eðlilegt að vænta af hálfu aðilans á þeim tíma þegar hann gekkst undir sérstakrar skuldbindingar á þessum sviðum.

b) Þegar ákvarðað er hvort aðili uppfylli skyldur skv. a-lið 5. mgr. skal tekið tillit til alþjóðastaðla viðkomandi alþjóðastofnana[147] sem sá aðili notar.

6. Á sviðum þar sem samið hefur verið um sérstakar skuldbindingar um sérfræðiþjónustu skal hver aðili kveða á um fullnægjandi málsmeðferð til að sannprófa hæfni fagmanna hjá öðrum aðilum.

Member shall, within a reasonable period of time after the submission of an application considered complete under domestic laws and regulations, inform the applicant of the decision concerning the application. At the request of the applicant, the competent authorities of the Member shall provide, without undue delay, information concerning the status of the application.

4. With a view to ensuring that measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements do not constitute unnecessary barriers to trade in services, the Council for Trade in Services shall, through appropriate bodies it may establish, develop any necessary disciplines. Such disciplines shall aim to ensure that such requirements are, *inter alia*:

(a) based on objective and transparent criteria, such as competence and the ability to supply the service;
(b) not more burdensome than necessary to ensure the quality of the service;
(c) in the case of licensing procedures, not in themselves a restriction on the supply of the service.

5. (a) In sectors in which a Member has undertaken specific commitments, pending the entry into force of disciplines developed in these sectors pursuant to paragraph 4, the Member shall not apply licensing and qualification requirements and technical standards that nullify or impair such specific commitments in a manner which:
(i) does not comply with the criteria outlined in subparagraphs 4(a), (b) or (c); and
(ii) could not reasonably have been expected of that Member at the time the specific commitments in those sectors were made.

(b) In determining whether a Member is in conformity with the obligation under paragraph 5(a), account shall be taken of international standards of relevant international organizations[147] applied by that Member.

6. In sectors where specific commitments regarding professional services are undertaken, each Member shall provide for adequate procedures to verify the competence of professionals of any other Member.

VII. gr.
Viðurkenning.

1. Til að uppfylla, að öllu leyti eða að hluta, staðla sína eða viðmiðanir um útgáfu heimilda, leyfa eða skírteina til handa þjónustuveitendum og með fyrirvara um kröfur 3. mgr. er aðila heimilt að viðurkenna menntun, fengna reynslu, uppfyllta kröfur eða veitingu leyfis eða skírteinis í tilteknu landi. Slíka viðurkenningu, sem unnt er að ná með samhæfingu eða með öðrum hætti, er heimilt að byggja á samningi eða fyrirkomulagi hlutaðeigandi landa eða veita hana einhliða.

2. Aðili, sem á hlut að samningi eða fyrirkomulagi eins og um getur í 1. mgr., hvort sem það liggur fyrir eða er fyrirhugað, skal veita öðrum aðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, nægileg tækifæri til að semja um aðild að slíkum samningi eða fyrirkomulagi eða til að gera sambærilega samninga. Ef aðili veitir viðurkenningu einhliða skal hann veita öllum öðrum aðilum nægileg tækifæri til að sýna fram á að viðurkenna beri menntun, fengna reynslu, svo og leyfi eða skírteini eða uppfylltar kröfur á yfirráðasvæði þessara aðila.

3. Aðili skal ekki veita viðurkenningu með þeim hætti að hann mismuni löndum þegar hann beitir stöðlum sínum eða viðmiðunum um veitingu heimilda, leyfa eða skírteina til handa þjónustuveitendum né með þeim hætti að það skapi duldar takmarkanir í þjónustuviðskiptum.

4. Sérhver aðili skal:

a) innan 12 mánaða frá því að samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlaðist gildi að því er hann varðar, tilkynna þjónustuviðskiptaráðinu um gildandi ráðstafanir um viðurkenningu og taka fram hvort slíkar ráðstafanir séu byggðar á samningum eða fyrirkomulagi eins og um getur í 1. mgr.;

b) tilkynna það þjónustuviðskiptaráðinu þegar í stað og með eins miklum fyrirvara og unnt er, taki hann upp viðræður um samninga eða fyrirkomulag eins og um getur í 1. mgr., til að allir aðrir aðilar fái nægileg tækifæri til að láta í ljós áhuga sinn á þátttöku í samningaviðræðunum áður en kemur að viðræðum um efnisleg grundvallaratriði;

c) tilkynna það þjónustuviðskiptaráðinu þegar í stað samþykki hann nýjar ráðstafanir um viðurkenningu eða breytir gild-

Article VII
Recognition

1. For the purposes of the fulfilment, in whole or in part, of its standards or criteria for the authorization, licensing or certification of services suppliers, and subject to the requirements of paragraph 3, a Member may recognize the education or experience obtained, requirements met, or licenses or certifications granted in a particular country. Such recognition, which may be achieved through harmonization or otherwise, may be based upon an agreement or arrangement with the country concerned or may be accorded autonomously.

2. A Member that is a party to an agreement or arrangement of the type referred to in paragraph 1, whether existing or future, shall afford adequate opportunity for other interested Members to negotiate their accession to such an agreement or arrangement or to negotiate comparable ones with it. Where a Member accords recognition autonomously, it shall afford adequate opportunity for any other Member to demonstrate that education, experience, licences, or certifications obtained or requirements met in that other Member's territory should be recognized.

3. A Member shall not accord recognition in a manner which would constitute a means of discrimination between countries in the application of its standards or criteria for the authorization, licensing or certification of services suppliers, or a disguised restriction on trade in services.

4. Each Member shall:

(a) within 12 months from the date on which the WTO Agreement takes effect for it, inform the Council for Trade in Services of its existing recognition measures and state whether such measures are based on agreements or arrangements of the type referred to in paragraph 1;

(b) promptly inform the Council for Trade in Services as far in advance as possible of the opening of negotiations on an agreement or arrangement of the type referred to in paragraph 1 in order to provide adequate opportunity to any other Member to indicate their interest in participating in the negotiations before they enter a substantive phase;

(c) promptly inform the Council for Trade in Services when it adopts new recognition measures or significantly modifies exist-

andi ráðstöfunum verulega og taka fram hvort ráðstafanirnar séu byggðar á samningi eða fyrirkomulagi eins og um getur í 1. mgr.

5. Þegar við á ætti viðurkenning að byggjast á viðmiðunum sem hafa verið samþykktar á alþjóðavettvangi. Þegar við á skulu aðilar eiga samstarf við viðeigandi milliríkjastofnanir eða óopinberar stofnanir í því skyni að setja og samþykkja sameiginlega alþjóðastaðla og viðmiðanir um viðurkenningu og sameiginlega alþjóðastaðla um heimild til að stunda þjónustustarfsemi og störf í viðkomandi fagi.

ing ones and state whether the measures are based on an agreement or arrangement of the type referred to in paragraph 1.

5. Wherever appropriate, recognition should be based on multilaterally agreed criteria. In appropriate cases, Members shall work in cooperation with relevant intergovernmental and non-governmental organizations towards the establishment and adoption of common international standards and criteria for recognition and common international standards for the practice of relevant services trades and professions.

VIII. gr.

Einokun og þjónustuveitendur með einkarétt.

1. Sérhver aðili skal sjá til þess að þjónustuveitandi, sem hefur einokunaraðstöðu til veitingar þjónustu á yfirráðasvæði hans, starfi ekki í ósamræmi við skyldur þessa aðila skv. II. gr. og sérstökum skuldbindingum aðilans þegar hann veitir einokunarþjónustuna á viðkomandi markaði.

2. Ef sá sem hefur einokunaraðstöðu til veitingar þjónustu á yfirráðasvæði aðila keppir, annaðhvort beint eða í gegnum eignatengd fyrirtæki, um veitingu þjónustu utan þess sviðs sem hann hefur einokunar aðstöðu á og þjónustan fellur undir sérstakar skuldbindingar þessa aðila skal aðilinn sjá til þess að sá þjónustuveitandi misnoti ekki einokunaraðstöðu sína með þeim hætti að brjóti í bága við þessar skuldbindingar.

3. Þjónustuviðskiptaráðið getur, að beiðni aðila sem hefur ástæðu til að ætla að þjónustuveitandi, sem hefur einokunaraðstöðu til veitingar þjónustu frá öðrum aðila, starfi í ósamræmi við 1. og 2. mgr., óskað eftir því við aðilann, sem kemur á fót, viðheldur eða veitir leyfi fyrir starfsemi þessa þjónustuveitanda, að hann láti í té tilteknar upplýsingar um viðkomandi starfsemi.

4. Ef aðili veitir einokunaraðstöðu til þjónustu, sem fellur undir sérstakar skuldbindingar hans, eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina skal hann tilkynna þjónustuviðskiptaráðinu það, eigi síðar en þremur mánuðum áður en veiting fyrirhugaðs leyfis til einokunaraðstöðu kemur til framkvæmda og gilda ákvæði 2.,3. og 4. mgr. XXI. gr.

5. Ákvæði þessarar greinar skulu einnig gilda um þjónustuveitendur með einkarétt þegar aðili, formlega eða í raun, *a*) veitir leyfi fyrir eða kemur á fót litlum hópi þjónustuveitenda og *b*) kemur að verulegu leyti í veg fyrir samkeppni milli þessara þjónustuveitenda á yfirráðasvæði sínu.

Article VIII

Monopolies and Exclusive Service Suppliers

1. Each Member shall ensure that any monopoly supplier of a service in its territory does not, in the supply of the monopoly service in the relevant market, act in a manner inconsistent with that Member's obligations under Article II and specific commitments.

2. Where a Member's monopoly supplier competes, either directly or through an affiliated company, in the supply of a service outside the scope of its monopoly rights and which is subject to that Member's specific commitments, the Member shall ensure that such a supplier does not abuse its monopoly position to act in its territory in a manner inconsistent with such commitments.

3. The Council for Trade in Services may, at the request of a Member which has a reason to believe that a monopoly supplier of a service of any other Member is acting in a manner inconsistent with paragraph 1 or 2, request the Member establishing, maintaining or authorizing such supplier to provide specific information concerning the relevant operations.

4. If, after the date of entry into force of the WTO Agreement, a Member grants monopoly rights regarding the supply of a service covered by its specific commitments, that Member shall notify the Council for Trade in Services no later than three months before the intended implementation of the grant of monopoly rights and the provisions of paragraphs 2, 3 and 4 of Article XXI shall apply.

5. The provisions of this Article shall also apply to cases of exclusive service suppliers, where a Member, formally or in effect, (*a*) authorizes or establishes a small number of service suppliers and (*b*) substantially prevents competition among those suppliers in its territory.

IX. gr.
Viðskiptahættir.

1. Aðilar viðurkenna að ákveðnir viðskiptahættir þjónustuveitenda, aðrir en þeir sem falla undir VIII. gr., geti hamlað samkeppni og þar með takmarkað þjónustuviðskipti.

2. Sérhver aðili skal, að beiðni annars aðila, hefja viðræður með það fyrir augum að afnema þá viðskiptahætti sem um getur í 1. mgr. Aðilinn, sem málinu er beint til, skal fjalla ítarlega og með velvilja um slíka beiðni og eiga samvinnu um að útvega upplýsingar sem almenningur hefur aðgang að og eru ekki trúnaðarmál og sem eru viðkomandi málinu sem um ræðir. Aðilinn, sem málinu er beint til, skal einnig láta aðilanum, sem lagði fram beiðnina, í té aðrar upplýsingar sem tiltækar eru, með fyrirvara um innlend lög sín og að gerður hafi verið fullnægjandi samningur um að fyllsta trúnaðar verði gætt af hálfu þess aðila sem lagði fram beiðnina.

Article IX
Business Practices

1. Members recognize that certain business practices of service suppliers, other than those falling under Article VIII, may restrain competition and thereby restrict trade in services.

2. Each Member shall, at the request of any other Member, enter into consultations with a view to eliminating practices referred to in paragraph 1. The Member addressed shall accord full and sympathetic consideration to such a request and shall cooperate through the supply of publicly available non-confidential information of relevance to the matter in question. The Member addressed shall also provide other information available to the requesting Member, subject to its domestic law and to the conclusion of satisfactory agreement concerning the safeguarding of its confidentiality by the requesting Member.

X. gr.
Verndarráðstafanir í neyðartilvikum.

1. Hefja skal marghliða samningaviðræður um verndarráðstafanir í neyðartilvikum sem byggjast á meginreglunni um bann við mismunun. Niðurstöður slíkra samningaviðræðna skulu öðlast gildi eigi síðar en þremur árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

2. Á tímabilinu áður en niðurstöður samningaviðræðnanna, sem um getur í 1. mgr., öðlast gildi geta aðilar, þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. XXI. gr., að tilkynnt þjónustuviðskiptaráðinu um þá fyrirætlun sína að afturkalla eða breyta sérstakri skuldbindingu þegar eitt ár er liðið frá þeim degi er hún öðlast gildi, að því tilskildu að aðilinn geti sýnt ráðinu fram á að ekki sé hægt að láta breytinguna eða afturköllunina bíða í þrjú ár eins og kveðið er á um í 1. mgr. XXI. gr.

3. Ákvæði 2. mgr. falla úr gildi þremur árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

Article X
Emergency Safeguard Measures

1. There shall be multilateral negotiations on the question of emergency safeguard measures based on the principle of non-discrimination. The results of such negotiations shall enter into effect on a date not later than three years from the date of entry into force of the WTO Agreement.

2. In the period before the entry into effect of the results of the negotiations referred to in paragraph 1, any Member may, notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article XXI, notify the Council on Trade in Services of its intention to modify or withdraw a specific commitment after a period of one year from the date on which the commitment enters into force; provided that the Member shows cause to the Council that the modification or withdrawal cannot await the lapse of the three-year period provided for in paragraph 1 of Article XXI.

3. The provisions of paragraph 2 shall cease to apply three years after the date of entry into force of the WTO Agreement.

XI. gr.
Greiðslur og yfirfærslur.

1. Aðili skal ekki, nema í tilvikum sem tilgreind eru í XII. gr., setja takmarkanir á alþjóðlegar yfirfærslur og greiðslur í yfirstandandi viðskiptum er varða sérstakar skuldbindingar hans.

2. Ekkert í þessum samningi skal hafa áhrif á

Article XI
Payments and Transfers

1. Except under the circumstances envisaged in Article XII, a Member shall not apply restrictions on international transfers and payments for current transactions relating to its specific commitments.

2. Nothing in this Agreement shall affect the

réttindi og skyldur þeirra sem eiga aðild að Alþjóðagjaldeyrissjóðnum samkvæmt samningsákvæðum sjóðsins, þar á meðal ráðstafanir í gjaldeyrismálum sem eru í samræmi við ákvæði hans, að því tilskildu að aðili setji engar takmarkanir á fjármagnsviðskipti sem ekki samrýmast sérstökum skuldbindingum hans, nema skv. XII. gr. eða að beiðni sjóðsins.

rights and obligations of the members of the International Monetary Fund under the Articles of Agreement of the Fund, including the use of exchange actions which are in conformity with the Articles of Agreement, provided that a Member shall not impose restrictions on any capital transactions inconsistently with its specific commitments regarding such transactions, except under Article XII or at the request of the Fund.

XII. gr.
Takmarkanir til að tryggja greiðslujöfnuð.

1. Ef um er að ræða mjög óhagstæðan greiðslujöfnuð og erfið ytri fjárhagsskilyrði eða hættu á slíku er aðila heimilt að taka upp eða viðhalda takmörkunum í þjónustuviðskiptum þar sem hann hefur tekið á sig sérstakar skuldbindingar, þar á meðal takmörkunum á greiðslum eða yfirfærslum í viðskiptum sem tengjast slíkum skuldbindingum. Viðurkennt er að þegar aðili er undir sérstökum þrýstingi að því er varðar greiðslujöfnuð vegna þróunar eða breytinga sem eru að verða í efnahagsmálum geti verið nauðsynlegt að beita takmörkunum til að tryggja, meðal annars, að hann hafi nægilegt fjármagn í varasjóðum til að koma í framkvæmd áætlun um efnahagsþróun eða breytingar í efnahagsmálum.

2. Takmarkanirnar sem um getur í 1. mgr. skulu:
   a) ekki mismuna aðilum;
   b) vera í samræmi við ákvæði samningsins um Alþjóðagjaldeyrissjóðinn;
   c) ekki skaða viðskipta-, efnahags- og fjárhagslega hagsmuni annarra aðila að óþörfu;
   d) ekki vera meiri en nauðsynlegt er til að bregðast við þeim aðstæðum sem lýst er í 1. mgr.;
   e) vera tímabundnar og skal þeim aflétt í áföngum þegar aðstæðurnar sem tilgreindar eru í 1. mgr. batna.

3. Þegar aðilar ákvarða hve oft eigi að setja slíkar takmarkanir er þeim heimilt að veita þeirri þjónustu forgang sem er mikilvæg fyrir efnahags- eða þróunaráætlanir þeirra. Ekki skal þó taka upp eða viðhalda slíkum takmörkunum í því skyni að vernda tiltekið þjónustusvið.

4. Tilkynna skal aðalráðinu þegar í stað um allar takmarkanir sem eru teknar upp eða er viðhaldið skv. 1. mgr. eða breytingar sem eru gerðar á þeim.

Article XII
Restrictions to Safeguard the Balance of Payments

1. In the event of serious balance-of-payments and external financial difficulties or threat thereof, a Member may adopt or maintain restrictions on trade in services on which it has undertaken specific commitments, including on payments or transfers for transactions related to such commitments. It is recognized that particular pressures on the balance of payments of a Member in the process of economic development or economic transition may necessitate the use of restrictions to ensure, *inter alia,* the maintenance of a level of financial reserves adequate for the implementation of its programme of economic development or economic transition.

2. The restrictions referred to in paragraph 1:
   (a) shall not discriminate among Members;
   (b) shall be consistent with the Articles of Agreement of the International Monetary Fund;
   (c) shall avoid unnecessary damage to the commercial, economic and financial interests of any other Member;
   (d) shall not exceed those necessary to deal with the circumstances described in paragraph 1;
   (e) shall be temporary and be phased out progressively as the situation specified in paragraph 1 improves.

3. In determining the incidence of such restrictions, Members may give priority to the supply of services which are more essential to their economic or development programmes. However, such restrictions shall not be adopted or maintained for the purpose of protecting a particular service sector.

4. Any restrictions adopted or maintained under paragraph 1, or any changes therein, shall be promptly notified to the General Council.

5. a) Aðilar, sem beita ákvæðum þessarar greinar, skulu þegar í stað hafa samráð við nefndina um takmarkanir vegna greiðslujafnaðar vegna takmarkana sem eru teknar upp samkvæmt þessari grein.

b) Ráðherrastefnan skal ákveða málsmeðferð[148] fyrir reglubundnar viðræður með það að markmiði að unnt verði að beina þeim tilmælum sem hún kann að telja við eiga til viðkomandi aðila.

c) Í slíkum viðræðum skal meta stöðu greiðslujafnaðar viðkomandi aðila og takmarkanir sem eru teknar upp eða er viðhaldið samkvæmt þessari grein, meðal annars að teknu tilliti til þátta eins og:

i) eðlis og umfangs erfiðleika vegna greiðslujafnaðar og erfiðra ytri fjárhagsskilyrða;

ii) ytra efnahags- og viðskiptaumhverfis aðilans sem á hlut að viðræðum;

iii) annarra leiðréttingar ráðstafana sem kunna að vera tiltækar.

d) Í viðræðunum skal fjalla um það hvort takmarkanir séu í samræmi við 2. mgr., einkum aflétting takmarkana smám saman í samræmi við e-lið 2. mgr.

e) Í slíkum viðræðum skulu staðfest öll tölfræðileg gögn og aðrar staðreyndir sem Alþjóðagjaldeyrissjóðurinn leggur fram um erlendan gjaldeyri, gjaldeyrissjóði og greiðslujöfnuð og skulu niðurstöður byggðar á mati sjóðsins á greiðslujöfnuði og ytri fjárhagsskilyrðum aðilans sem á hlut að viðræðum.

6. Ef aðili, sem á ekki aðild að Alþjóðagjaldeyrissjóðnum, æskir þess að beita ákvæðum þessarar greinar skal ráðherrastefnan ákveða málsmeðferð um endurskoðun svo og hvers konar málsmeðferð aðra eftir því sem þörf krefur.

XIII. gr.

Opinber innkaup.

1. Ákvæði II., XVI. og XVII. gr. gilda ekki um lög, reglur eða kröfur sem taka til innkaupa opinberra stofnana á þjónustu til eigin nota sem er ekki ætluð til endursölu í hagnaðarskyni eða til veitingar þjónustu í hagnaðarskyni.

5. (a) Members applying the provisions of this Article shall consult promptly with the Committee on Balance-of-Payments Restrictions on restrictions adopted under this Article.

(b) The Ministerial Conference shall establish procedures[148] for periodic consultations with the objective of enabling such recommendations to be made to the Member concerned as it may deem appropriate.

(c) Such consultations shall assess the balance-of-payment situation of the Member concerned and the restrictions adopted or maintained under this Article, taking into account, inter alia, such factors as:

(i) the nature and extent of the balance-of-payments and the external financial difficulties;

(ii) the external economic and trading environment of the consulting Member;

(iii) alternative corrective measures which may be available.

(d) The consultations shall address the compliance of any restrictions with paragraph 2, in particular the progressive phaseout of restrictions in accordance with paragraph 2(e).

(e) In such consultations, all findings of statistical and other facts presented by the International Monetary Fund relating to foreign exchange, monetary reserves and balance of payments, shall be accepted and conclusions shall be based on the assessment by the Fund of the balance-of-payments and the external financial situation of the consulting Member.

6. If a Member which is not a member of the International Monetary Fund wishes to apply the provisions of this Article, the Ministerial Conference shall establish a review procedure and any other procedures necessary.

Article XIII

Government Procurement

1. Articles II, XVI and XVII shall not apply to laws, regulations or requirements governing the procurement by governmental agencies of services purchased for governmental purposes and not with a view to commercial resale or with a view to use in the supply of services for commercial sale.

2. Hefja skal marghliða samningaviðræður um opinber innkaup á þjónustu samkvæmt þessum samningi innan tveggja ára frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

XIV. gr.
Almennar undantekningar.

Með fyrirvara um kröfu þess efnis að slíkum ráðstöfunum verði ekki beitt með þeim hætti að það hefði í för með sér geðþóttabundna eða órétt-lætanlega mismunun landa, þar sem aðstæður eru þær sömu, eða duldar takmarkanir í þjónustuviðskiptum, skal ekkert í þessum samningi túlkað þannig að það komi í veg fyrir að aðilar samþykki eða beiti ráðstöfunum sem eru:

a) nauðsynlegar til að vernda almennt siðgæði eða viðhalda allsherjarreglu[149];
b) nauðsynlegar til að vernda líf eða heilsu manna, dýra eða plantna;
c) nauðsynlegar til að tryggja að farið verði að ákvæðum laga eða reglna sem eru ekki ósamrýmanlegar ákvæðum þessa samnings, að meðtöldum ákvæðum sem tengjast:
   i) því að koma í veg fyrir villandi og sviksamlega viðskiptahætti eða bregðast við vanefndum á þjónustusamningum;
   ii) því að vernda friðhelgi einstaklinga í tengslum við vinnslu og dreifingu persónuupplýsinga og að fara með persónulegar skrár og reikninga sem trúnaðarmál;
   iii) öryggi;
d) ekki í samræmi við XVII. gr., að því tilskildu að þegar ólíkri meðferð er beitt sé miðað að því að tryggja sanngjarnar eða skilvirkar álögur[150] eða innheimtu beinna skatta að því er varðar þjónustu eða þjónustuveitendur annarra aðila;
e) ekki í samræmi við II. gr., að því tilskildu að ólík meðferð sé til komin vegna samnings til að koma í veg fyrir tvísköttun eða ákvæða til að komast hjá tvísköttun í öðrum alþjóðlegum samningi eða fyrirkomulagi sem aðilinn er bundinn.

XIV. gr. a.
Undantekningar af öryggisástæðum.

1. Ekkert í þessum samningi ber að túlka á þann hátt:

2. There shall be multilateral negotiations on government procurement in services under this Agreement within two years from the date of entry into force of the WTO Agreement.

Article XIV
General Exceptions

Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between countries where like conditions prevail, or a disguised restriction on trade in services, nothing in this Agreement shall be construed to prevent the adoption or enforcement by any Member of measures:

(a) necessary to protect public morals or to maintain public order;[149]
(b) necessary to protect human, animal or plant life or health;
(c) necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement including those relating to:
   (i) the prevention of deceptive and fraudulent practices or to deal with the effects of a default on services contracts;
   (ii) the protection of the privacy of individuals in relation to the processing and dissemination of personal data and the protection of confidentiality of individual records and accounts;
   (iii)safety;
(d) inconsistent with Article XVII, provided that the difference in treatment is aimed at ensuring the equitable or effective[150] imposition or collection of direct taxes in respect of services or service suppliers of other Members;
(e) inconsistent with Article II, provided that the difference in treatment is the result of an agreement on the avoidance of double taxation or provisions on the avoidance of double taxation in any other international agreement or arrangement by which the Member is bound.

Article XIV bis
Security Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed:

a) að krafist sé af aðila að hann láti í té upplýsingar sem hann telur andstætt grundvallaröryggishagsmunum sínum að afhenda; eða
b) að komið sé í veg fyrir að aðili geri ráðstafanir sem hann telur nauðsynlegar til að vernda grundvallaröryggishagsmuni sína:
   i) varðandi þjónustu sem er veitt beint eða óbeint í þeim tilgangi að birgja upp herstöðvar;
   ii) varðandi kjarnakleyf efni og kjarnasamrunaefni eða efni sem þau eru unnin úr;
   iii) á stríðstímum eða í öðrum neyðartilvikum í alþjóðasamskiptum; eða
c) að komið sé í veg fyrir að aðili grípi til ráðstafana, í samræmi við skyldur sínar samkvæmt sáttmála Sameinuðu þjóðanna, til að viðhalda friði og öryggi í heiminum.

2. Þjónustuviðskiptaráðið skal fá eins ítarlegar upplýsingar og unnt er um ráðstafanir gerðar skv. b- og c-lið 1. mgr. og hvenær þær ganga úr gildi.

(a) to require any Member to furnish any information, the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests; or
(b) to prevent any Member from taking any action which it considers necessary for the protection of its essential security interests:
   (i) relating to the supply of services as carried out directly or indirectly for the purpose of provisioning a military establishment;
   (ii) relating to fissionable and fusionable materials or the materials from which they are derived;
   (iii) taken in time of war or other emergency in international relations; or
(c) to prevent any Member from taking any action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

2. The Council for Trade in Services shall be informed to the fullest extent possible of measures taken under paragraphs 1(b) and (c) and of their termination.

XV. gr.
Styrkir.

1. Aðilar viðurkenna að við tilteknar aðstæður geti styrkir valdið röskun á þjónustuviðskiptum. Aðilar skulu hefja samningaviðræður með það fyrir augum að þróa nauðsynlegar marghliða verklagsreglur til að koma í veg fyrir slíka röskun á þjónustuviðskiptum.[151] Í samningaviðræðunum skal einnig fjallað um hvort heppilegt sé að beita jöfnunarráðstöfunum. Í slíkum samningaviðræðum skal einnig viðurkennt hlutverk styrkja í tengslum við þróunaráætlanir þróunarlanda og tekið tillit til þarfa aðila, einkum þróunaraðildarlanda, fyrir sveigjanleika á þessu sviði. Að því er varðar slíkar samningaviðræður skulu aðilar skiptast á upplýsingum um alla styrki í tengslum við þjónustuviðskipti sem þeir veita innlendum þjónustuveitendum.

2. Aðili, sem telur sig hafa orðið fyrir skaðlegum áhrifum vegna styrkja frá öðrum aðila, getur óskað eftir viðræðum um það við þann aðila. Fjalla skal um slíkar beiðnir með velvilja.

Article XV
Subsidies

1. Members recognize that, in certain circumstances, subsidies may have distortive effects on trade in services. Members shall enter into negotiations with a view to developing the necessary multilateral disciplines to avoid such trade-distortive effects.[151] The negotiations shall also address the appropriateness of countervailing procedures. Such negotiations shall recognize the role of subsidies in relation to the development programmes of developing countries and take into account the needs of Members, particularly developing country Members, for flexibility in this area. For the purpose of such negotiations, Members shall exchange information concerning all subsidies related to trade in services that they provide to their domestic service suppliers.

2. Any Member which considers that it is adversely affected by a subsidy of another Member may request consultations with that Member on such matters. Such requests shall be accorded sympathetic consideration.

III. HLUTI
SÉRSTAKAR SKULDBINDINGAR
XVI . gr.
Markaðsaðgangur.

1. Að því er varðar markaðsaðgang þjónustu á þann hátt sem tilgreint er í I. gr. skal sérhver aðili veita þjónustu og þjónustuveitendum frá öðrum aðila eigi óhagstæðari meðferð en þá sem kveðið er á um samkvæmt skilmálum, takmörkunum og skilyrðum sem hafa verið samþykkt og tilgreind eru í skrá hans.[152]

2. Á sviðum þar sem gengist hefur verið undir skuldbindingar um markaðsaðgang eru ráðstafanir, sem aðili skal ekki viðhalda eða samþykkja, hvort heldur er á grundvelli undirskiptingar svæða eða á grundvelli alls yfirráðasvæðisins, nema annað sé tilgreint í skrá hans, skilgreindar sem:

a) takmarkanir á fjölda þjónustuveitenda, hvort sem um er að ræða tölulega kvóta, einokun, þjónustuveitendur með einkarétt eða kröfur um könnun á efnahagslegum þörfum;

b) takmarkanir á heildarverðmæti þjónustuviðskipta eða eigna í formi tölulegra kvóta eða kröfu um könnun á efnahagslegum þörfum;

c) takmarkanir á samanlögðum fjölda þjónustuverkefna eða á heildarmagni afurða-þjónustustarfsemi, táknað með úthlutuðum tölueiningum, í formi kvóta eða kröfu um könnun á efnahagslegum þörfum[153];

d) takmarkanir á heildarfjölda einstaklinga sem heimilt er að ráða á sérstöku þjónustusviði eða sem þjónustuveitanda er heimilt að ráða og sem eru nauðsynlegir og beinlínis tengdir veitingu sérstakrar þjónustu í formi tölulegra kvóta eða kröfu um könnun á efnahagslegum þörfum;

e) ráðstafanir sem takmarka eða krefjast þess að þjónustuveitandinn hafi á sínum vegum sérstaka tegund lögaðila eða sameiginlegra fyrirtækja sem veita þjónustuna fyrir hann;

f) takmarkanir á hlutdeild erlends fjármagns, settar fram sem hámarks hundraðshluti sem má vera í eigu erlendra hluthafa eða heildarverðmæti einstakra eða samanlagðra erlendra fjárfestinga.

PART III
SPECIFIC COMMITMENTS
Article XVI
Market Access

1. With respect to market access through the modes of supply identified in Article I, each Member shall accord services and service suppliers of any other Member treatment no less favourable than that provided for under the terms, limitations and conditions agreed and specified in its Schedule.[152]

2. In sectors where market-access commitments are undertaken, the measures which a Member shall not maintain or adopt either on the basis of a regional subdivision or on the basis of its entire territory, unless otherwise specified in its Schedule, are defined as:

(a) limitations on the number of service suppliers whether in the form of numerical quotas, monopolies, exclusive service suppliers or the requirements of an economic needs test;

(b) limitations on the total value of service transactions or assets in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(c) limitations on the total number of service operations or on the total quantity of service output expressed in terms of designated numerical units in the form of quotas or the requirement of an economic needs test;[153]

(d) limitations on the total number of natural persons that may be employed in a particular service sector or that a service supplier may employ and who are necessary for, and directly related to, the supply of a specific service in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(e) measures which restrict or require specific types of legal entity or joint venture through which a service supplier may supply a service; and

(f) limitations on the participation of foreign capital in terms of maximum percentage limit on foreign shareholding or the total value of individual or aggregate foreign investment.

XVII. gr.
Innlend meðferð.

1. Sérhver aðili skal, á þeim sviðum sem eru tilgreind í skrá hans og samkvæmt þeim skilyrðum og hæfniskröfum sem eru settar fram þar, veita þjónustu og þjónustuveitendum annarra aðila eigi óhagstæðari meðferð, að því er varðar allar ráðstafanir sem hafa áhrif á veitingu þjónustunnar, en hann veitir þegar um er að ræða samsvarandi þjónustu og þjónustuveitendur hans sjálfs.[154]

2. Aðili getur uppfyllt kröfur 1. mgr. með því að veita þjónustu og þjónustuveitendum annarra aðila formlega sams konar meðferð eða formlega ólíka meðferð þeirri sem hann veitir þegar um er að ræða samsvarandi þjónustu og þjónustuveitendur hans sjálfs.

3. Meðferð, sem er formlega sams konar eða formlega ólík, skal talin óhagstæðari ef hún breytir samkeppnisskilyrðum til hagsbóta fyrir þjónustu eða þjónustuveitendur aðilans miðað við samsvarandi þjónustu eða þjónustuveitendur annarra aðila.

Article XVII
National Treatment

1. In the sectors inscribed in its Schedule, and subject to any conditions and qualifications set out therein, each Member shall accord to services and service suppliers of any other Member, in respect of all measures affecting the supply of services, treatment no less favourable than that it accords to its own like services and service suppliers.[154]

2. A Member may meet the requirement of paragraph 1 by according to services and service suppliers of any other Member, either formally identical treatment or formally different treatment to that it accords to its own like services and service suppliers.

3. Formally identical or formally different treatment shall be considered to be less favourable if it modifies the conditions of competition in favour of services or service suppliers of the Member compared to like services or service suppliers of any other Member.

XVIII. gr.
Viðbótarskuldbindingar.

Aðilum er heimilt að semja um skuldbindingar að því er varðar ráðstafanir sem hafa áhrif á þjónustuviðskipti og eru ekki háðar skráningu skv. XVI. eða XVII. gr., þar á meðal þær ráðstafanir sem varða hæfi, staðla eða leyfisveitingar. Slíkar skuldbindingar skulu færðar í skrá aðila.

Article XVIII
Additional Commitments

Members may negotiate commitments with respect to measures affecting trade in services not subject to scheduling under Articles XVI or XVII, including those regarding qualifications, standards or licensing matters. Such commitments shall be inscribed in a Member's Schedule.

IV. HLUTI
FRELSI AUKIÐ SMÁM SAMAN

XIX. gr.
Samningaviðræður um sérstakar skuldbindingar.

1. Í samræmi við markmið þessa samnings skulu aðilar hefja samningaviðræður og skal fyrsta samningalotan hefjast eigi síðar en fimm árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina og fara fram með reglulegu millibili eftir það í því skyni að auka frelsi smám saman. Þessar samningaviðræður skulu miða að því að draga úr eða afnema ráðstafanir, sem hafa skaðleg áhrif á þjónustuviðskipti, í því skyni að veita greiðan markaðsaðgang. Markmiðið með þessu ferli er að efla hag allra þátttakenda og tryggja heildarjafnvægi réttinda og skyldna.

2. Aukning frelsis skal fara fram að teknu til-

PART IV
PROGRESSIVE LIBERALIZATION

Article XIX
Negotiation of Specific Commitments

1. In pursuance of the objectives of this Agreement, Members shall enter into successive rounds of negotiations, beginning not later than five years from the date of entry into force of the WTO Agreement and periodically thereafter, with a view to achieving a progressively higher level of liberalization. Such negotiations shall be directed to the reduction or elimination of the adverse effects on trade in services of measures as a means of providing effective market access. This process shall take place with a view to promoting the interests of all participants on a mutually advantageous basis and to securing an overall balance of rights and obligations.

2. The process of liberalization shall take place

hlýðilegu tilliti til markmiða innlendrar stefnu og þróunarstigs einstakra aðila, bæði í heild og á einstökum sviðum. Veita skal einstökum þróunaraðildarlöndum hæfilegan sveigjanleika til að þau geti opnað færri svið, aukið frelsi í færri tegundum viðskipta, aukið markaðsaðgang smám saman í samræmi við þróunarstig sitt og bundið aðgang að mörkuðum sínum skilyrðum, þegar þeir opna þá fyrir erlendum þjónustuveitendum, í því skyni að ná þeim markmiðum sem um getur í IV. gr.

3. Fyrir hverja samningalotu skal ákveða viðmiðunarreglur og málsmeðferð fyrir samningaviðræðurnar. Til að ákveða slíkar viðmiðunarreglur skal þjónustuviðskiptaráðið framkvæma mat á þjónustuviðskiptum, bæði í heild sinni og eftir sviðum, með hliðsjón af markmiðum þessa samnings, þar á meðal þeim sem tilgreind eru í 1. mgr. IV. gr. Í viðmiðunarreglunum fyrir samningaviðræður skal ákveðin meðferð fyrir aukið frelsi, sem aðilar hafa tekist einhliða á hendur frá því að síðustu samningaviðræður fóru fram, svo og sú sérstaka meðferð sem þau aðildarlönd, sem eru skemmst á veg komin í þróun, fá samkvæmt ákvæðum 3. mgr. IV. gr.

4. Í hverri samningalotu skal unnið áfram að því að auka frelsi smám saman með tvíhliða, fjölhliða eða marghliða samningaviðræðum sem miða að því að aðilar taki á sig sérstakar skuldbindingar í auknum mæli samkvæmt þessum samningi.

XX. gr.

Skrár yfir sérstakar skuldbindingar.

1. Sérhver aðili skal færa í skrá þær sérstöku skuldbindingar sem hann tekur sér á hendur skv. III. hluta þessa samnings. Að því er varðar þau svið þar sem skuldbindingarnar eru gerðar skal eftirfarandi tilgreint í hverri skrá:

a) skilmálar, takmarkanir og skilyrði fyrir markaðsaðgangi;
b) skilyrði og forsendur fyrir innlendri meðferð;
c) samþykkt varðandi viðbótarskuldbindingar;
d) tímamörk fyrir framkvæmd slíkra skuldbindinga, ef við á; og
e) gildistökudagur slíkra skuldbindinga.

2. Ráðstafanir sem eru ósamrýmanlegar bæði XVI. og XVII. gr. skulu skráðar í dálkinn sem á við XVI. gr. Þá merkir skráningin einnig skilyrði eða forsendu sem á við XVII. gr.

with due respect for national policy objectives and the level of development of individual Members, both overall and in individual sectors. There shall be appropriate flexibility for individual developing country Members for opening fewer sectors, liberalizing fewer types of transactions, progressively extending market access in line with their development situation and, when making access to their markets available to foreign service suppliers, attaching to such access conditions aimed at achieving the objectives referred to in Article IV.

3. For each round, negotiating guidelines and procedures shall be established. For the purposes of establishing such guidelines, the Council for Trade in Services shall carry out an assessment of trade in services in overall terms and on a sectoral basis with reference to the objectives of this Agreement, including those set out in paragraph 1 of Article IV. Negotiating guidelines shall establish modalities for the treatment of liberalization undertaken autonomously by Members since previous negotiations, as well as for the special treatment for least-developed country Members under the provisions of paragraph 3 of Article IV.

4. The process of progressive liberalization shall be advanced in each such round through bilateral, plurilateral or multilateral negotiations directed towards increasing the general level of specific commitments undertaken by Members under this Agreement.

Article XX

Schedules of Specific Commitments

1. Each Member shall set out in a schedule the specific commitments it undertakes under Part III of this Agreement. With respect to sectors where such commitments are undertaken, each Schedule shall specify:

(a) terms, limitations and conditions on market access;
(b) conditions and qualifications on national treatment;
(c) undertakings relating to additional commitments;
(d) where appropriate the time-frame for implementation of such commitments; and
(e) the date of entry into force of such commitments.

2. Measures inconsistent with both Articles XVI and XVII shall be inscribed in the column relating to Article XVI. In this case the inscription will be considered to provide a condition or qualification to Article XVII as well.

3. Skrár yfir sérstakar skuldbindingar skulu vera í viðauka við þennan samning og vera óaðskiljanlegur hluti hans.

XXI. gr.
Breytingar á skrám.

1. a) Aðili (í þessari grein nefndur „breytingaraðili“) getur breytt eða afturkallað skuldbindingar í skrá sinni, hvenær sem er eftir að liðin eru þrjú ár frá gildistökudegi skuldbindingarinnar, í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

b) Breytingaraðilinn skal tilkynna þjónustuviðskiptaráðinu áform sín um að breyta eða afturkalla skuldbindingu samkvæmt þessari grein eigi síðar en þremur mánuðum fyrir þann dag sem fyrirhugað er að breytingin eða afturköllunin komi til framkvæmda.

2. a) Ef fyrirhugaðar breytingar eða afturköllun, sem tilkynnt er um skv. b-lið 1. mgr., kunna að hafa áhrif á hagsmuni aðila (í þessari grein nefndur „aðili sem breytingar hafa áhrif á“) skal breytingaraðilinn hefja samningaviðræður að beiðni aðilans sem breytingarnar hafa áhrif á í því skyni að komast að samkomulagi um nauðsynlegar bætur. Í slíkum samningaviðræðum og samkomulagi skulu aðilar, sem í hlut eiga, leitast við að haga almennu stigi skuldbindinga á þann veg að þær séu hagstæðar hverjum og einum þeirra og ekki óhagstæðari fyrir viðskipti en þær sem þegar var kveðið á um í skránum yfir sérstakar skuldbindingar áður en samningaviðræðurnar hófust.

b) Bætur skulu vera á grundvelli bestukjara.

3. a) Ef samkomulag næst ekki milli breytingaraðila og aðila, sem breytingin hefur áhrif á, áður en tímabilið, sem er ákveðið fyrir samningaviðræðurnar, rennur út er aðilanum, sem breytingin hefur áhrif á, heimilt að vísa málinu til gerðardóms. Hver aðili, sem breytingin hefur áhrif á og óskar að knýja fram rétt sem hann kann að eiga til bóta, verður að eiga hlut að gerðardómsmálinu.

b) Ef enginn af þeim aðilum, sem breytingin hefur áhrif á, krefst þess að gerðardómur fjalli um málið skal breytingaraðilanum frjálst að koma fyrirhugaðri breytingu eða afturköllun í framkvæmd.

3. Schedules of specific commitments shall be annexed to this Agreement and shall form an integral part thereof.

Article XXI
Modification of Schedules

1. (a) A Member (referred to in this Article as the "modifying Member") may modify or withdraw any commitment in its Schedule, at any time after three years have elapsed from the date on which that commitment entered into force, in accordance with the provisions of this Article.

(b) A modifying Member shall notify its intent to modify or withdraw a commitment pursuant to this Article to the Council for Trade in Services no later than three months before the intended date of implementation of the modification or withdrawal.

2. (a) At the request of any Member the benefits of which under this Agreement may be affected (referred to in this Article as an "affected Member") by a proposed modification or withdrawal notified under subparagraph 1(b), the modifying Member shall enter into negotiations with a view to reaching agreement on any necessary compensatory adjustment. In such negotiations and agreement, the Members concerned shall endeavour to maintain a general level of mutually advantageous commitments not less favourable to trade than that provided for in Schedules of specific commitments prior to such negotiations.

(b) Compensatory adjustments shall be made on a most-favoured-nation basis.

3. (a) If agreement is not reached between the modifying Member and any affected Member before the end of the period provided for negotiations, such affected Member may refer the matter to arbitration. Any affected Member that wishes to enforce a right that it may have to compensation must participate in the arbitration.

(b) If no affected Member has requested arbitration, the modifying Member shall be free to implement the proposed modification or withdrawal.

4. a) Breytingaraðila er ekki heimilt að breyta eða afturkalla skuldbindingar sínar fyrr en hann hefur veitt bæturnar í samræmi við niðurstöður gerðardómsins.

b) Ef breytingaraðili kemur fyrirhugaðri breytingu eða afturköllun í framkvæmd en hlítir ekki niðurstöðum gerðardómsins er aðilanum, sem breytingin hefur áhrif á og átti hlut að gerðardómsmálinu, heimilt að breyta eða afturkalla jafngildan ávinning í samræmi við þessar niðurstöður. Þrátt fyrir ákvæði II. gr. er einungis heimilt að gera slíka breytingu eða afturköllun gagnvart breytingaraðilanum.

5. Þjónustuviðskiptaráðið skal ákveða málsmeðferð við leiðréttingu eða breytingu á skránum. Aðili, sem hefur breytt skráðum skuldbindingum eða afturkallað þær samkvæmt þessari grein, skal breyta sinni skrá í samræmi við slíka málsmeðferð.

V. HLUTI
STOFNANAÁKVÆÐI
XXII. gr.
Viðræður.

1. Sérhver aðili skal fjalla með velvilja um þær athugasemdir sem aðrir aðilar hafa fram að færa um málefni er varða framkvæmd þessa samnings og veita nægileg tækifæri til viðræðna um slíkar athugasemdir. Samkomulagið um lausn deilumála gildir um slíkar viðræður.

2. Þjónustuviðskiptaráðið eða nefndin um lausn deilumála getur, að beiðni aðila, átt viðræður við einn eða fleiri aðila um málefni sem ekki hefur verið unnt að finna viðunandi lausn á með viðræðum samkvæmt 1. mgr.

3. Aðila er ekki heimilt að skírskota til XVII. gr., hvorki samkvæmt þessari grein né XXIII. gr., að því er varðar ráðstöfun annars aðila sem fellur undir gildissvið alþjóðlegs samnings milli þeirra til að koma í veg fyrir tvísköttun. Ef aðila greinir á um hvort ráðstöfun falli undir gildissvið slíks samnings milli þeirra er hvorum þeirra sem er frjálst að leggja málið fyrir þjónustuviðskiptaráðið.[155] Ráðið skal vísa málinu til gerðardóms. Ákvörðun gerðardómsins skal vera endanleg og bindandi fyrir aðilana.

4. (a) The modifying Member may not modify or withdraw its commitment until it has made compensatory adjustments in conformity with the findings of the arbitration.

(b) If the modifying Member implements its proposed modification or withdrawal and does not comply with the findings of the arbitration, any affected Member that participated in the arbitration may modify or withdraw substantially equivalent benefits in conformity with those findings. Notwithstanding Article II, such a modification or withdrawal may be implemented solely with respect to the modifying Member.

5. The Council for Trade in Services shall establish procedures for rectification or modification of Schedules. Any Member which has modified or withdrawn scheduled commitments under this Article shall modify its Schedule according to such procedures.

PART V
INSTITUTIONAL PROVISIONS
Article XXII
Consultation

1. Each Member shall accord sympathetic consideration to, and shall afford adequate opportunity for, consultation regarding such representations as may be made by any other Member with respect to any matter affecting the operation of this Agreement. The Dispute Settlement Understanding (DSU) shall apply to such consultations.

2. The Council for Trade in Services or the Dispute Settlement Body (DSB) may, at the request of a Member, consult with any Member or Members in respect of any matter for which it has not been possible to find a satisfactory solution through consultation under paragraph 1.

3. A Member may not invoke Article XVII, either under this Article or Article XXIII, with respect to a measure of another Member that falls within the scope of an international agreement between them relating to the avoidance of double taxation. In case of disagreement between Members as to whether a measure falls within the scope of such an agreement between them, it shall be open to either Member to bring this matter before the Council for Trade in Services.[155] The Council shall refer the matter to arbitration. The decision of the arbitrator shall be final and binding on the Members.

XXIII. gr.
Lausn deilumála og framkvæmd.

1. Ef aðili telur að annar aðili ræki ekki skyldur sínar eða sérstakar skuldbindingar samkvæmt þessum samningi er honum heimilt að hagnýta sér samkomulagið um lausn deilumála með það fyrir augum að finna lausn sem báðir aðilar geta sætt sig við.
2. Nefndinni um lausn deilumála er heimilt að leyfa einum eða fleiri aðilum að fresta framkvæmd á skyldum og sérstökum skuldbindingum gagnvart einum eða fleiri aðilum í samræmi við 22. gr. samkomulagsins um lausn deilumála, ef hún telur að ástandið sé nógu alvarlegt til að réttlæta slíka ákvörðun.
3. Ef aðili telur að ávinningur, sem hann gat búist við að fá samkvæmt sérstakri skuldbindingu annars aðila í samræmi við III. hluta þessa samnings, sé gerður að engu eða skertur vegna beitingar ráðstöfunar sem stangast ekki á við ákvæði þessa samnings getur hann hagnýtt sér samkomulagið um lausn deilumála. Ef nefnd um lausn deilumála ákvarðar að ráðstöfunin hafi gert að engu eða skert slíkan ávinning hefur aðili, sem ráðstöfunin hefur haft áhrif á, rétt til bóta á grundvelli 2. mgr. XXI. gr. sem báðir aðilar geta sætt sig við og gæti falið í sér breytingar eða afturköllun á ráðstöfuninni. Ef hlutaðeigandi aðilar ná ekki samkomulagi gildir 22. gr. samkomulagsins um lausn deilumála.

Article XXIII
Dispute Settlement and Enforcement

1. If any Member should consider that any other Member fails to carry out its obligations or specific commitments under this Agreement, it may with a view to reaching a mutually satisfactory resolution of the matter have recourse to the DSU.
2. If the DSB considers that the circumstances are serious enough to justify such action, it may authorize a Member or Members to suspend the application to any other Member or Members of obligations and specific commitments in accordance with Article 22 of the DSU.

3. If any Member considers that any benefit it could reasonably have expected to accrue to it under a specific commitment of another Member under Part III of this Agreement is being nullified or impaired as a result of the application of any measure which does not conflict with the provisions of this Agreement, it may have recourse to the DSU. If the measure is determined by the DSB to have nullified or impaired such a benefit, the Member affected shall be entitled to a mutually satisfactory adjustment on the basis of paragraph 2 of Article XXI, which may include the modification or withdrawal of the measure. In the event an agreement cannot be reached between the Members concerned, Article 22 of the DSU shall apply.

XXIV. gr.
Þjónustuviðskiptaráð.

1. Þjónustuviðskiptaráðið skal sinna þeim störfum sem því eru falin til að auðvelda rekstur þessa samnings og vinna að markmiðum hans. Ráðinu er heimilt að koma á fót þeim undirnefndum, sem það telur við eiga, til að geta sinnt störfum sínum á skilvirkan hátt.
2. Þátttaka í ráðinu og undirnefndum þess er opin fulltrúum allra aðila nema ráðið ákveði annað.
3. Aðilar kjósa formann ráðsins.

Article XXIV
Council for Trade in Services

1. The Council for Trade in Services shall carry out such functions as may be assigned to it to facilitate the operation of this Agreement and further its objectives. The Council may establish such subsidiary bodies as it considers appropriate for the effective discharge of its functions.
2. The Council and, unless the Council decides otherwise, its subsidiary bodies shall be open to participation by representatives of all Members.
3. The Chairman of the Council shall be elected by the Members.

XXV. gr.
Tæknisamvinna.

1. Þjónustuveitendur aðila skulu eiga aðgang að þjónustu tengiliðanna sem um getur í 2. mgr. IV. gr. ef þeir þurfa á slíkri aðstoð að halda.

2. Aðalskrifstofan veitir þróunarlöndum tækniaðstoð á marghliða grundvelli og þjónustuviðskiptaráðið tekur ákvörðun um slíka tækniaðstoð.

Article XXV
Technical Cooperation

1. Service suppliers of Members which are in need of such assistance shall have access to the services of contact points referred to in paragraph 2 of Article IV.
2. Technical assistance to developing countries shall be provided at the multilateral level by the Secretariat and shall be decided upon by the Council for Trade in Services.

XXVI. gr.
Samskipti við aðrar alþjóðastofnanir.

Aðalráðið skal koma á viðeigandi fyrirkomulagi fyrir viðræður og samvinnu við Sameinuðu þjóðirnar og sérstofnanir þeirra og við aðrar milliríkjastofnanir sem sinna málefnum er varða þjónustu.

Article XXVI
Relationship with Other International Organizations

The General Council shall make appropriate arrangements for consultation and cooperation with the United Nations and its specialized agencies as well as with other intergovernmental organizations concerned with services.

VI. HLUTI
LOKAÁKVÆÐI

PART VI
FINAL PROVISIONS

XXVII. gr.
Synjun um ávinning.

Aðila er heimilt að synja um ávinning sem leiðir af þessum samningi:

a) vegna veitingar þjónustu, ef hann færir sönnur á að þjónustan sé veitt frá eða á yfirráðasvæði einhvers sem er ekki aðili eða yfirráðasvæði aðila sem synjunaraðilinn beitir ekki samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina gagnvart;
b) ef um er að ræða þjónustu á sviði sjóflutninga, ef hann færir sönnur á að þjónustan sé veitt:
   i) af skipi sem er skráð samkvæmt lögum lands sem er ekki aðili eða aðila sem synjunaraðilinn beitir ekki samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina gagnvart; og
   ii) af einstaklingi sem rekur og/eða notar skipið að öllu leyti eða að hluta en er frá landi sem er ekki aðili eða frá aðila sem synjunaraðilinn beitir ekki samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina gagnvart;
c) vegna þjónustuveitanda sem er lögpersóna, ef hann færir sönnur á að hann sé ekki þjónustuveitandi frá öðrum aðila eða að hann sé þjónustuveitandi aðila sem synjunaraðilinn beitir ekki samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina gagnvart.

Article XXVII
Denial of Benefits

A Member may deny the benefits of this Agreement:

(a) to the supply of a service, if it establishes that the service is supplied from or in the territory of a non-Member or of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement;

(b) in the case of the supply of a maritime transport service, if it establishes that the service is supplied:
   (i) by a vessel registered under the laws of a non-Member or of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement, and

   (ii) by a person which operates and/or uses the vessel in whole or in part but which is of a non-Member or of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement;
(c) to a service supplier that is a juridical person, if it establishes that it is not a service supplier of another Member, or that it is a service supplier of a Member to which the denying Member does not apply the WTO Agreement.

XXVIII. gr.
Skilgreiningar.

Í þessum samningi er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „ráðstöfun“ er ráðstöfun aðila, hvort sem um er að ræða lög, reglugerð, reglu, málsmeðferð, ákvörðun, stjórnsýsluaðgerð eða annað sambærilegt;
b) „veiting þjónustu“ er framleiðsla, dreifing, markaðssetning, sala og afhending þjónustu;
c) „ráðstafanir aðila sem hafa áhrif á þjónustuviðskipti“ eru ráðstafanir er varða:

Article XXVIII
Definitions

For the purpose of this Agreement:

(a) "measure" means any measure by a Member, whether in the form of a law, regulation, rule, procedure, decision, administrative action, or any other form;
(b) "supply of a service" includes the production, distribution, marketing, sale and delivery of a service;
(c) "measures by Members affecting trade in services" include measures in respect of

i) kaup á, greiðslu fyrir eða afnot af þjónustu;
ii) aðgang að eða afnot af þjónustu, í sambandi við veitingu þjónustu sem þessir aðilar krefjast að almenningi standi almennt til boða;
iii) nærveru, þar á meðal viðskiptanærveru, einstaklinga og lögpersóna frá einum aðila vegna þjónustuveitingar á yfirráðasvæði annars aðila;

d) „viðskiptanærvera“ er hvers konar viðskipta- eða atvinnustarfsemi, þar á meðal:

i) stofnun, kaup á eða áframhaldandi rekstur lögpersónu; eða
ii) stofnun eða áframhaldandi rekstur útibús eða umboðsskrifstofu,

á yfirráðasvæði aðila í því skyni að veita þjónustu;

e) „svið“ þjónustu er:
i) að því er varðar sérstaka skuldbindingu, eitt eða fleiri eða öll undirsvið þeirrar þjónustu, eins og tilgreint er í skrá aðila;
ii) að öðrum kosti þjónustusviðið í heild, þar á meðal öll undirsvið þess;

f) „þjónusta annars aðila“ er þjónusta sem er veitt:
i) af eða á yfirráðasvæði þessa annars aðila eða, ef um er að ræða sjóflutninga, af skipi sem er skráð samkvæmt lögum þess aðila eða af einstaklingi eða lögpersónu frá aðilanum sem veitir þjónustuna með því að gera út skip og/eða nota það að öllu leyti eða að hluta; eða
ii) af þjónustuveitanda þessa annars aðila, ef um er að ræða þjónustu sem er veitt með viðskiptanærveru eða nærveru einstaklings;

g) „þjónustuveitandi“ er hver sá einstaklingur eða lögpersóna sem veitir þjónustu[156];

h) „einstaklingur eða lögpersóna sem hefur fengið einokunaraðstöðu til að veita þjónustu“ er hver sá einstaklingur eða lögpersóna, í opinbera geiranum eða einkageiranum, sem hefur leyfi aðila eða er komið á fót af honum, formlega eða í raun, til að starfa sem eini veitandi þessarar þjónustu á viðkomandi markaði á yfirráðasvæði hans;

i) „þjónustuneytandi“ er hver sá einstaklingur eða lögpersóna sem fær eða notar þjónustu;

(i) the purchase, payment or use of a service;
(ii) the access to and use of, in connection with the supply of a service, services which are required by those Members to be offered to the public generally;
(iii) the presence, including commercial presence, of persons of a Member for the supply of a service in the territory of another Member;

(d) "commercial presence" means any type of business or professional establishment, including through
(i) the constitution, acquisition or maintenance of a juridical person, or
(ii) the creation or maintenance of a branch or a representative office,
within the territory of a Member for the purpose of supplying a service;

(e) "sector" of a service means,
(i) with reference to a specific commitment, one or more, or all, subsectors of that service, as specified in a Member's Schedule,
(ii) otherwise, the whole of that service sector, including all of its subsectors;

(f) "service of another Member" means a service which is supplied,
(i) from or in the territory of that other Member, or in the case of maritime transport, by a vessel registered under the laws of that other Member, or by a person of that other Member which supplies the service through the operation of a vessel and/or its use in whole or in part; or
(ii) in the case of the supply of a service through commercial presence or through the presence of natural persons, by a service supplier of that other Member;

(g) "service supplier" means any person that supplies a service;[156]

(h) "monopoly supplier of a service" means any person, public or private, which in the relevant market of the territory of a Member is authorized or established formally or in effect by that Member as the sole supplier of that service;

(i) "service consumer" means any person that receives or uses a service;

j) „einstaklingur eða lögpersóna“ er einstakur maður eða stofnun eða félag sem er persóna að lögum;

k) „einstaklingur frá öðrum aðila“ er einstaklingur sem er búsettur á yfirráðasvæði þess aðila eða einhvers annars aðila og sem samkvæmt lögum þessa aðila:

i) er ríkisborgari þess aðila; eða

ii) hefur rétt til fastrar búsetu hjá þessum aðila, ef um er að ræða aðila þar sem:

1. enginn ríkisborgari er; eða
2. einstaklingar, sem hafa fasta búsetu þar, fá sömu meðferð í aðalatriðum og hans eigin ríkisborgarar njóta að því er varðar ráðstafanir sem hafa áhrif á þjónustuviðskipti, eins og tilkynnt er þegar hann staðfestir eða fær aðild að samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina, að því tilskildu að enginn aðili sé skuldbundinn til að veita slíkum einstaklingum, sem hafa fasta búsetu, hagstæðari meðferð en þessi annar aðili býður slíkum einstaklingum. Í þessari tilkynningu skal vera trygging fyrir því að þessi aðili taki á sig sömu skyldur, í samræmi við lög sín og reglur, gagnvart slíkum einstaklingum og hann tekur á sig fyrir ríkisborgara sína;

l) „lögpersóna“ er lögaðili sem er stofnaður eða skipulagður samkvæmt gildandi lögum í hagnaðarskyni eða í öðrum tilgangi, hvort sem er í einkaeign eða í eigu hins opinbera, þar á meðal hlutafélög, sjóðir, sameignarfélög, sameiginleg fyrirtæki, einkafyrirtæki eða samtök;

m) „lögpersóna annars aðila“ er lögpersóna sem er annaðhvort:

i) stofnuð eða skipulögð samkvæmt lögum þessa annars aðila og stundar umtalsverð viðskipti á yfirráðasvæði hans eða einhvers annars aðila; eða

ii) ef um er að ræða þjónustu sem er veitt á grundvelli viðskiptanærveru, í eigu eða undir stjórn:

1. einstaklinga frá þeim aðila; eða

(j) "person" means either a natural person or a juridical person;

(k) "natural person of another Member" means a natural person who resides in the territory of that other Member or any other Member, and who under the law of that other Member:

(i) is a national of that other Member; or

(ii) has the right of permanent residence in that other Member, in the case of a Member which:

1. does not have nationals; or
2. accords substantially the same treatment to its permanent residents as it does to its nationals in respect of measures affecting trade in services, as notified in its acceptance of or accession to the WTO Agreement, provided that no Member is obligated to accord to such permanent residents treatment more favourable than would be accorded by that other Member to such permanent residents. Such notification shall include the assurance to assume, with respect to those permanent residents, in accordance with its laws and regulations, the same responsibilities that other Member bears with respect to its nationals;

(l) "juridical person" means any legal entity duly constituted or otherwise organized under applicable law, whether for profit or otherwise, and whether privately-owned or governmentally-owned, including any corporation, trust, partnership, joint venture, sole proprietorship or association;

(m) "juridical person of another Member" means a juridical person which is either:

(i) constituted or otherwise organized under the law of that other Member, and is engaged in substantive business operations in the territory of that Member or any other Member; or

(ii) in the case of the supply of a service through commercial presence, owned or controlled by:

1. natural persons of that Member; or

2. lögpersóna frá þeim aðila, samkvæmt i-lið;

n) lögpersóna er
   i) „í eigu“ einstaklinga eða lögpersóna frá aðila ef meira en 50% af eignarhlutdeild í henni er hrein eign einstaklinga eða lögpersóna frá þeim aðila;
   ii) „undir stjórn“ einstaklinga eða lögpersóna frá aðila ef þessir einstaklingar eða lögpersónur hafa vald til að tilnefna meiri hluta stjórnenda eða stjórna starfsemi hennar á annan hátt lögum samkvæmt;
   iii) „tengd“ öðrum einstaklingi eða lögpersónu ef hún stjórnar eða henni er stjórnað af þeim einstaklingi eða lögpersónu eða ef bæði henni og þeim einstaklingi eða lögpersónu er stjórnað af sama einstaklingi eða lögpersónu;

o) „beinir skattar“ eru allir skattar af heildartekjum, af heildarfjármagni eða af einstökum liðum tekna eða fjármagns, þar á meðal eru skattar á hagnað vegna afsals eignar, fasteignaskattar, skattar á arf og gjafir, skattar af heildarupphæð launa sem fyrirtæki greiða svo og skattar af verðgildishækkun fjármagns.

XXIX. gr.
Viðaukar.

Viðaukarnir við þennan samning eru óaðskiljanlegur hluti hans.

VIÐAUKAR

Viðauki um undanþágur frá II. gr.
Gildissvið.

1. Í þessum viðauka er tilgreint við hvaða aðstæður aðili er undanþeginn skyldum sínum skv. 1. mgr. II. gr. við gildistöku þessa samnings.

2. Farið skal með allar nýjar undanþágur, sem sótt er um eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, skv. 3. mgr. IX. gr. þess samnings.

Endurskoðun.

3. Þjónustuviðskiptaráðið skal endurskoða allar undanþágur sem veittar hafa verið til lengri tíma en fimm ára. Fyrsta endurskoðunin skal fara fram eigi síðar en fimm árum eftir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

2. juridical persons of that other Member identified under subparagraph (i);

(n) a juridical person is:
   (i) "owned" by persons of a Member if more than 50 per cent of the equity interest in it is beneficially owned by persons of that Member;
   (ii) "controlled" by persons of a Member if such persons have the power to name a majority of its directors or otherwise to legally direct its actions;
   (iii) "affiliated" with another person when it controls, or is controlled by, that other person; or when it and the other person are both controlled by the same person; and

(o) "direct taxes" comprise all taxes on total income, on total capital or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of property, taxes on estates, inheritances and gifts, and taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation.

Article XXIX
Annexes

The Annexes to this Agreement are an integral part of this Agreement.

ANNEXES

Annex on Article II Exemptions
Scope

1. This Annex specifies the conditions under which a Member, at the entry into force of this Agreement, is exempted from its obligations under paragraph 1 of Article II.

2. Any new exemptions applied for after the date of entry into force of the WTO Agreement shall be dealt with under paragraph 3 of Article IX of that Agreement.

Review

3. The Council for Trade in Services shall review all exemptions granted for a period of more than five years. The first such review shall take place no more than five years after the entry into force of the WTO Agreement.

4. Við endurskoðun skal þjónustuviðskiptaráðið

a) kanna hvort aðstæðurnar, sem sköpuðu þörf fyrir undanþáguna, séu enn fyrir hendi; og
b) ákveða hvenær frekari endurskoðun skuli fara fram.

4. The Council for Trade in Services in a review shall:

(a) examine whether the conditions which created the need for the exemption still prevail; and
(b) determine the date of any further review.

Lok.

5. Undanþága aðila frá skyldum sínum skv. 1. mgr. II. gr. samningsins, að því er varðar tiltekna ráðstöfun, rennur út á þeim degi sem kveðið er á um í undanþágunni.

6. Að meginstefnu til ættu slíkar undanþágur ekki að gilda lengur en í tíu ár. Þær skulu í öllum tilvikum teknar upp í síðari samningaviðræðum um að auka frelsi í viðskiptum.
7. Aðili skal tilkynna þjónustuviðskiptaráðinu við lok undanþágutímabilsins að ráðstöfunin, sem samrýmdist ekki samningnum, hafi verið færð til samræmis við 1. mgr. II. gr. hans.

Termination

5. The exemption of a Member from its obligations under paragraph 1 of Article II of the Agreement with respect to a particular measure terminates on the date provided for in the exemption.
6. In principle, such exemptions should not exceed a period of 10 years. In any event, they shall be subject to negotiation in subsequent trade-liberalizing rounds.
7. A Member shall notify the Council for Trade in Services at the termination of the exemption period that the inconsistent measure has been brought into conformity with paragraph 1 of Article II of the Agreement.

Skrár yfir undanþágur frá II. gr.

[Umsömdum skrám yfir undanþágur skv. 2. mgr. II. gr. verður bætt við sem hluta af þessum viðauka í frumeintaki samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina].

Lists of Article II Exemptions

[The agreed lists of exemptions under paragraph 2 of Article II appear as part of this Annex in the treaty copy of the WTO Agreement.]

Viðauki um för einstaklinga sem veita þjónustu samkvæmt þessum samningi.

1. Þessi viðauki gildir um ráðstafanir sem hafa áhrif á einstaklinga sem eru þjónustuveitendur aðila og einstaklinga hjá aðila sem eru ráðnir af þjónustuveitanda aðila til að veita þjónustu.

2. Samningurinn gildir hvorki um ráðstafanir sem hafa áhrif á einstaklinga sem leita eftir aðgangi að vinnumarkaði hjá aðila né ráðstafanir varðandi ríkisborgararétt, búsetu eða fasta atvinnu.
3. Aðilum er heimilt, í samræmi við III. og IV. hluta samningsins, að semja um sérstakar skuldbindingar sem gilda um för allra flokka einstaklinga sem veita þjónustu samkvæmt samningnum. Einstaklingum, sem falla undir sérstaka skuldbindingu, skal heimilt að veita þjónustu í samræmi við skilmála þeirrar skuldbindingar.
4. Samningurinn skal ekki koma í veg fyrir að aðili geti beitt ráðstöfunum til að stýra för einstaklinga inn á yfirráðasvæði sitt eða tímabundinni dvöl þeirra þar, þar á meðal ráðstöfunum

Annex on Movement of Natural Persons Supplying Services under the Agreement

1. This Annex applies to measures affecting natural persons who are service suppliers of a Member, and natural persons of a Member who are employed by a service supplier of a Member, in respect of the supply of a service.
2. The Agreement shall not apply to measures affecting natural persons seeking access to the employment market of a Member, nor shall it apply to measures regarding citizenship, residence or employment on a permanent basis.
3. In accordance with Parts III and IV of the Agreement, Members may negotiate specific commitments applying to the movement of all categories of natural persons supplying services under the Agreement. Natural persons covered by a specific commitment shall be allowed to supply the service in accordance with the terms of that commitment.
4. The Agreement shall not prevent a Member from applying measures to regulate the entry of natural persons into, or their temporary stay in, its territory, including those measures necessary

sem eru nauðsynlegar til að tryggja heilleika landamæra hans og tryggja skipulag á för einstaklinga yfir þau, að því tilskildu að slíkum ráðstöfunum sé ekki beitt með þeim hætti að þær geri að engu eða skerði þann ávinning sem aðili hefur samkvæmt skilmálum sérstakrar skuldbindingar.[157]

Viðauki um flugþjónustu.

1. Þessi viðauki gildir um ráðstafanir sem hafa áhrif á flugþjónustu, hvort sem um er að ræða áætlunarflug eða óreglubundið flug, og stoðþjónustu. Staðfest er að sérstakar skuldbindingar eða skyldur, sem aðilar hafa tekið á sig samkvæmt þessum samningi, skuli ekki draga úr eða hafa áhrif á skyldur aðila samkvæmt tvíhliða eða marghliða samningum sem eru í gildi á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

2. Samningurinn, þar á meðal málsmeðferð við lausn deilumála, gildir ekki um ráðstafanir sem hafa áhrif á:

a) flugréttindi, án tillits til þess hvernig þau eru veitt; eða

b) þjónustu sem tengist beint nýtingu flugréttinda,

með þeim undantekningum sem kveðið er á um í 3. mgr. þessa viðauka.

3. Samningurinn gildir um ráðstafanir sem hafa áhrif á:

a) viðgerðir og viðhaldsþjónustu loftfara;

b) sölu og markaðssetningu flugþjónustu;

c) þjónustu gegnum tölvufarskráningarkerfi.

4. Einungis má skírskota til málsmeðferðar samningsins um lausn deilumála ef hlutaðeigandi aðilar hafa tekið á sig skyldur eða sérstakar skuldbindingar og ef málsmeðferð um lausn deilumála í tvíhliða samningum og öðrum marghliða samningum hefur verið fullreynd.

5. Þjónustuviðskiptaráðið skal, með reglulegu millibili og að minnsta kosti fimmta hvert ár, endurskoða hver þróun í flugþjónustu og framkvæmd þessa viðauka hefur orðið með það fyrir augum að athuga hvort ekki megi beita samningnum enn frekar á þessu sviði.

6. Skilgreiningar:

a) „Viðgerðir og viðhaldsþjónusta loftfara“ merkir allar viðgerðir sem fara fram á loftfari eða hluta þess á meðan það er ekki í notkun og falla ekki undir svonefnt línuviðhald.

b) „Sala og markaðssetning flugþjónustu“

to protect the integrity of, and to ensure the orderly movement of natural persons across, its borders, provided that such measures are not applied in such a manner as to nullify or impair the benefits accruing to any Member under the terms of a specific commitment.[157]

Annex on Air Transport Services

1. This Annex applies to measures affecting trade in air transport services, whether scheduled or non-scheduled, and ancillary services. It is confirmed that any specific commitment or obligation assumed under this Agreement shall not reduce or affect a Member's obligations under bilateral or multilateral agreements that are in effect on the date of entry into force of the WTO Agreement.

2. The Agreement, including its dispute settlement procedures, shall not apply to measures affecting:

(a) traffic rights, however granted; or

(b) services directly related to the exercise of traffic rights,

except as provided in paragraph 3 of this Annex.

3. The Agreement shall apply to measures affecting:

(a) aircraft repair and maintenance services;

(b) the selling and marketing of air transport services;

(c) computer reservation system (CRS) services.

4. The dispute settlement procedures of the Agreement may be invoked only where obligations or specific commitments have been assumed by the concerned Members and where dispute settlement procedures in bilateral and other multilateral agreements or arrangements have been exhausted.

5. The Council for Trade in Services shall review periodically, and at least every five years, developments in the air transport sector and the operation of this Annex with a view to considering the possible further application of the Agreement in this sector.

6. Definitions:

(a) "Aircraft repair and maintenance services" mean such activities when undertaken on an aircraft or a part thereof while it is withdrawn from service and do not include so-called line maintenance.

(b) "Selling and marketing of air transport

merkir tækifæri hlutaðeigandi flugfélags til að selja og markaðssetja að vild flugþjónustu sína en þar á meðal eru allir þættir markaðssetningar eins og markaðsrannsóknir, auglýsingar og dreifing. Þessi starfsemi felur ekki í sér verðlagningu á flugþjónustu eða gildandi skilmála.

c) „Þjónusta gegnum tölvufarskráningarkerfi“ merkir þjónustu sem er veitt með tölvukerfum sem innihalda upplýsingar um áætlanir flugfélaga, sætaframboð, fargjöld og fargjaldareglur og hægt er að nota til að bóka far eða gefa út farseðla.

d) „Flugréttindi“ merkir réttindi til að halda uppi áætlunarflugi eða óreglubundinni flugþjónustu og/eða flytja farþega, farm og póst gegn gjaldi eða leigu frá, til, innan eða yfir yfirráðasvæði aðila, að meðtöldum stöðum sem á að þjóna, flutningaleiðum, tegundum flutninga, flutningsgetu, gjaldskrám og skilyrðum þeirra svo og, viðmiðanir fyrir tilnefningu flugfélaga, þar á meðal viðmiðanir eins og fjöldi, eignarhald og yfirráð.

Viðauki um fjármálaþjónustu.

1. Gildissvið og skilgreiningar.

a) Þessi viðauki gildir um ráðstafanir sem hafa áhrif á veitingu fjármálaþjónustu. Þegar vísað er til veitingar fjármálaþjónustu í þessum viðauka merkir það veitingu þjónustu samkvæmt skilgreiningu í 2. mgr. I. gr. samningsins.

b) Að því er varðar b-lið 3. mgr. I. gr. samningsins merkir „þjónusta sem opinber yfirvöld veita“ eftirfarandi:

i) starfsemi sem er stunduð af seðlabanka eða yfirvöldum peningamála eða annarri opinberri stofnun sem framfylgir fjármála- og gengisstefnu;

ii) starfsemi sem er hluti af lögbundnu almannatryggingа- eða eftirlaunakerfi; og

iii) aðra starfsemi sem er stunduð af opinberri stofnun á kostnað ríkisins eða með ríkisábyrgð eða með því að nota fjármuni ríkisins.

c) Að því er varðar b-lið 3. mgr. I. gr. samningsins skal „þjónusta“ ná yfir starfsemi sem um getur í ii-lið eða iii-lið b-liðar þessarar málsgreinar ef aðili leyfir fjár-

services" mean opportunities for the air carrier concerned to sell and market freely its air transport services including all aspects of marketing such as market research, advertising and distribution. These activities do not include the pricing of air transport services nor the applicable conditions.

(c) "Computer reservation system (CRS) services" mean services provided by computerized systems that contain information about air carriers' schedules, availability, fares and fare rules, through which reservations can be made or tickets may be issued.

(d) "Traffic rights" mean the right for scheduled and non-scheduled services to operate and/or to carry passengers, cargo and mail for remuneration or hire from, to, within, or over the territory of a Member, including points to be served, routes to be operated, types of traffic to be carried, capacity to be provided, tariffs to be charged and their conditions, and criteria for designation of airlines, including such criteria as number, ownership, and control.

Annex on Financial Services

1. Scope and Definition

(a) This Annex applies to measures affecting the supply of financial services. Reference to the supply of a financial service in this Annex shall mean the supply of a service as defined in paragraph 2 of Article I of the Agreement.

(b) For the purposes of subparagraph 3(b) of Article I of the Agreement, "services supplied in the exercise of governmental authority" means the following:

(i) activities conducted by a central bank or monetary authority or by any other public entity in pursuit of monetary or exchange rate policies;

(ii) activities forming part of a statutory system of social security or public retirement plans; and

(iii) other activities conducted by a public entity for the account or with the guarantee or using the financial resources of the Government.

(c) For the purposes of subparagraph 3(b) of Article I of the Agreement, if a Member allows any of the activities referred to in subparagraphs (b)(ii) or (b)(iii) of this

málaþjónustuveitendum sínum að stunda einhverja slíka starfsemi í samkeppni við opinbera stofnun eða veitanda fjármálaþjónustu.

d) Ákvæði c-liðar 3. mgr. I. gr. samningsins gildir ekki um þjónustu sem fjallað er um í þessum viðauka.

2. *Innlendar reglur.*

a) Þrátt fyrir önnur ákvæði samningsins skal ekki komið í veg fyrir að aðili geri varúðarráðstafanir, þar á meðal til að vernda fjárfesta, innstæðueigendur, skírteinishafa eða einstaklinga og lögpersónur sem hafa sett fjármuni í vörslu þeirra sem veita fjármálaþjónustu eða til að tryggja áreiðanleika og stöðugleika fjármálakerfisins. Ef slíkar ráðstafanir eru ekki í samræmi við ákvæði samningsins skal aðili ekki nota þær til að komast hjá skuldbindingum sínum eða skyldum samkvæmt samningnum.

b) Ekkert í þessum samningi ber að túlka þannig að þess sé krafist að aðili láti í té upplýsingar sem varða málefni og reikninga einstakra viðskiptamanna eða upplýsingar um trúnaðarmál eða eignarhluti sem opinberar stofnanir hafa vitneskju um.

3. *Viðurkenning.*

a) Aðili getur viðurkennt varúðarráðstafanir annars ríkis þegar hann ákveður hvernig hann skuli beita ráðstöfunum sínum sem varða fjármálaþjónustu. Slíka viðurkenningu, sem hægt er að ná fram með samhæfingu eða með öðrum hætti, má grundvalla á samningi eða fyrirkomulagi milli hlutaðeigandi landa eða viðurkenna einhliða.

b) Aðili, sem á hlut að slíkum samningi eða fyrirkomulagi sem um getur í a-lið, hvort sem það er fyrirhugað eða í gildi, skal veita öðrum aðilum, sem eiga hagsmuna að gæta, næg tækifæri til að semja um aðild að slíkum samningum eða fyrirkomulagi eða gera sambærilega samninga við hann við aðstæður þar sem gilda sambærilegar reglur, eftirlit, framkvæmd slíkra reglna og, ef við á, málsmeðferð varðandi upplýsingaskipti milli þeirra sem eiga aðild að samningnum eða fyrirkomulaginu. Ef aðili veitir slíka viður-

paragraph to be conducted by its financial service suppliers in competition with a public entity or a financial service supplier, "services" shall include such activities.

(d) Subparagraph 3(c) of Article I of the Agreement shall not apply to services covered by this Annex.

2. *Domestic Regulation*

(a) Notwithstanding any other provisions of the Agreement, a Member shall not be prevented from taking measures for prudential reasons, including for the protection of investors, depositors, policy holders or persons to whom a fiduciary duty is owed by a financial service supplier, or to ensure the integrity and stability of the financial system. Where such measures do not conform with the provisions of the Agreement, they shall not be used as a means of avoiding the Member's commitments or obligations under the Agreement.

(b) Nothing in the Agreement shall be construed to require a Member to disclose information relating to the affairs and accounts of individual customers or any confidential or proprietary information in the possession of public entities.

3. *Recognition*

(a) A Member may recognize prudential measures of any other country in determining how the Member's measures relating to financial services shall be applied. Such recognition, which may be achieved through harmonization or otherwise, may be based upon an agreement or arrangement with the country concerned or may be accorded autonomously.

(b) A Member that is a party to such an agreement or arrangement referred to in subparagraph (a), whether future or existing, shall afford adequate opportunity for other interested Members to negotiate their accession to such agreements or arrangements, or to negotiate comparable ones with it, under circumstances in which there would be equivalent regulation, oversight, implementation of such regulation, and, if appropriate, procedures concerning the sharing of information between the parties to the agreement or arrangement.

kenningu einhliða skal hann veita öllum aðilum næg tækifæri til að sýna fram á að slíkar aðstæður séu fyrir hendi.

c) Ef aðili hefur í hyggju að viðurkenna varúðarráðstafanir annars lands gildir b-liður 4. mgr. VII. gr. ekki.

4. Lausn deilumála.

Kærunefndir um deilumál er varða varfærnisráðstafanir og önnur fjárhagsleg málefni skulu búa yfir nauðsynlegri sérþekkingu um þá fjármálaþjónustu sem deilt er um.

5. Skilgreiningar.

Í þessum viðauka er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „Fjármálaþjónusta" er hvers konar þjónusta af fjármálalegum toga sem fjármálaþjónustuveitandi hjá aðila veitir. Fjármálaþjónusta felur í sér allar vátryggingar og þjónustu tengda vátryggingum og alla bankaþjónustu og aðra fjármálaþjónustu (nema vátryggingar). Til fjármálaþjónustu telst eftirfarandi starfsemi:

Vátryggingar og þjónusta tengd vátryggingum.

i) frumtrygging (þar á meðal samtrygging):
   A) líftrygging;
   B) skaðatrygging;
ii) endurtrygging;
iii) milliganga um tryggingar, til dæmis miðlun og umboð;
iv) stoðþjónusta við vátryggingar, til dæmis ráðgjöf, þjónusta varðandi tryggingafræðileg atriði, áhættumat og tjónauppgjör.

Bankaþjónusta og önnur fjármálaþjónusta (nema vátryggingar).

v) staðfesting innlána og annarra endurgreiðanlega fjármuna frá almenningi;
vi) allar tegundir útlána, þar á meðal neytendalán, veðlán, kröfukaup og rekstrarlán;
vii) fjármögnunarleiga;
viii) öll þjónusta við millifærslu greiðslna og peninga, þar með talin lánakort, gjaldfærslu og staðgreiðslukort, ferðaávísanir og bankaávísanir;

Where a Member accords recognition autonomously, it shall afford adequate opportunity for any other Member to demonstrate that such circumstances exist.

(c) Where a Member is contemplating according recognition to prudential measures of any other country, paragraph 4(b) of Article VII shall not apply.

4. Dispute Settlement

Panels for disputes on prudential issues and other financial matters shall have the necessary expertise relevant to the specific financial service under dispute.

5. Definitions

For the purposes of this Annex:

(a) A financial service is any service of a financial nature offered by a financial service supplier of a Member. Financial services include all insurance and insurance-related services, and all banking and other financial services (excluding insurance). Financial services include the following activities:

Insurance and insurance-related services

(i) Direct insurance (including co-insurance):
   (A) life
   (B) non-life
(ii) Reinsurance and retrocession;
(iii) Insurance intermediation, such as brokerage and agency;
(iv) Services auxiliary to insurance, such as consultancy, actuarial, risk assessment and claim settlement services.

Banking and other financial services (excluding insurance)

(v) Acceptance of deposits and other repayable funds from the public;
(vi) Lending of all types, including consumer credit, mortgage credit, factoring and financing of commercial transaction;
(vii) Financial leasing;
(viii) All payment and money transmission services, including credit, charge and debit cards, travellers cheques and bankers drafts;

ix) ábyrgðir og skuldbindingar;
x) viðskipti fyrir eigin reikning eða fyrir reikning viðskiptavina, hvort sem er á verðbréfaþingi, utan verðbréfamarkaða (OTC) eða með öðrum hætti, með eftirfarandi:
A) fjármálaskjöl á peningamarkaði (þar á meðal ávísanir, víxlar, innlánsskírteini);
B) erlendan gjaldeyri;
C) afleidd skjöl, þar á meðal en þó ekki eingöngu, framvirka staðlaða samninga og valrétt;
D) gengis- og vaxtasamninga, þar á meðal skiptasamninga og framvirka samninga;
E) framseljanleg verðbréf;
F) önnur viðskiptabréf og peningalegar eignir, þar með talið silfur og gull í stöngum;
xi) þátttaka í útgáfu hvers konar verðbréfa, þar með taldar sölutrygging og milliganga um markaðssetningu (hvort sem um er að ræða almennt útboð eða lokað útboð) og þjónusta sem er veitt í tengslum við slíka útgáfu;
xii) peningamiðlun;
xiii) stjórnun eigna, svo sem sjóða eða verðbréfasamvals, allar tegundir sameiginlegrar fjárfestingarstjórnunar, lífeyrissjóðsstjórnunar og vörslu, innlána- og fjárhaldsþjónustu;
xiv) uppgjörs- og greiðslujöfnunarþjónusta fyrir peningalegar eignir, þar á meðal verðbréf, afleidd skjöl og önnur viðskiptabréf;
xv) veiting og miðlun fjármálaupplýsinga, og vinnsla fjármálagagna og hugbúnaður er þessu tengist frá þeim sem veita aðra fjármálaþjónustu;
xvi) ráðgjafarþjónusta, milliganga og önnur stoðþjónusta tengd allri þeirri starfsemi sem er talin upp í v- til xv-lið, þar á meðal upplýsingar um lánstraust og lánsmat, rannsókn og ráðgjöf varðandi fjárfestingu og samval verðbréfa, ráðgjöf varðandi yfirtöku og endurskipulagningu fyrirtækja og stefnumörkun þeirra.

b) „fjármálaþjónustuveitandi“ er sérhver einstaklingur eða lögpersóna hjá aðila sem óskar eftir að veita eða veitir fjármálaþjónustu en hugtakið nær ekki til opinberra stofnana.

(ix) Guarantees and commitments;
(x) Trading for own account or for account of customers, whether on an exchange, in an over-the-counter market or otherwise, the following:
(A) money market instruments (including cheques, bills, certificates of deposits);
(B) foreign exchange;
(C) derivative products including, but not limited to, futures and options;
(D) exchange rate and interest rate instruments, including products such as swaps, forward rate agreements;
(E) transferable securities;
(F) other negotiable instruments and financial assets, including bullion.

(xi) Participation in issues of all kinds of securities, including underwriting and placement as agent (whether publicly or privately) and provision of services related to such issues;

(xii) Money broking;
(xiii) Asset management, such as cash or portfolio management, all forms of collective investment management, pension fund management, custodial, depository and trust services;
(xiv) Settlement and clearing services for financial assets, including securities, derivative products, and other negotiable instruments;
(xv) Provision and transfer of financial information, and financial data processing and related software by suppliers of other financial services;
(xvi) Advisory, intermediation and other auxiliary financial services on all the activities listed in subparagraphs (v) through (xv), including credit reference and analysis, investment and portfolio research and advice, advice on acquisitions and on corporate restructuring and strategy.+

(b) A financial service supplier means any natural or juridical person of a Member wishing to supply or supplying financial services but the term “financial service supplier” does not include a public entity.

c) „Opinber stofnun“ er:
   i) stjórnvöld, seðlabanki eða yfirvöld peningamála hjá aðila eða stofnun sem er í eigu eða er stjórnað af aðila og sér aðallega um að framkvæma stjórnvaldsaðgerðir eða hefur með höndum starfsemi á sviði stjórnsýslu, að frátöldum stofnunum sem veita aðallega fjármálaþjónustu á viðskiptagrundvelli; eða

   ii) einkastofnun sem hefur með höndum starfsemi sem venjulega er í höndum seðlabanka eða yfirvalda peningamála.

Annar viðauki um fjármálaþjónustu.

1. Þrátt fyrir II. gr. samningsins og 1. og 2. mgr. viðaukans um undanþágur frá II. gr. er aðila heimilt, á 60 daga tímabili sem hefst fjórum mánuðum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, að skrá í þann viðauka ráðstafanir sem tengjast fjármálaþjónustu sem er ekki í samræmi við 1. mgr. II. gr. samningsins.
2. Þrátt fyrir XXI. gr. samningsins er aðila heimilt, á 60 daga tímabili sem hefst fjórum mánuðum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, að endurbæta, breyta eða afturkalla allar eða hluta af þeim sérstöku skuldbindingum um fjármálaþjónustu sem eru í skrá hans.
3. Þjónustuviðskiptaráðið skal taka upp málsmeðferð sem er nauðsynleg til að beita 1. og 2. mgr.

Viðauki um samningaviðræður um þjónustu á sviði sjóflutninga.

1. Ákvæði II. gr. og viðaukinn um undanþágur frá II. gr., þar á meðal krafan um að skrá í viðaukann allar ráðstafanir sem aðili viðheldur og brjóta í bága við bestukjarameðferð, öðlast ekki gildi að því er varðar millilandaflutninga, stoðþjónustu og aðgang að hafnaraðstöðu og notkun hennar fyrr en:
   a) á framkvæmdardegi sem verður ákveðinn samkvæmt 4. mgr. ákvörðunar ráðherra um samningaviðræður um þjónustu á sviði sjóflutninga; eða
   b) þegar endanleg skýrsla samningahópsins um þjónustu á sviði sjóflutninga, sem kveðið er á um í þeirri ákvörðun, kemur út hafi samningaviðræður ekki skilað árangri.

(c) "Public entity" means:
   (i) a government, a central bank or a monetary authority, of a Member, or an entity owned or controlled by a Member, that is principally engaged in carrying out governmental functions or activities for governmental purposes, not including an entity principally engaged in supplying financial services on commercial terms; or
   (ii) a private entity, performing functions normally performed by a central bank or monetary authority, when exercising those functions.

Second Annex on Financial Services

1. Notwithstanding Article II of the Agreement and paragraphs 1 and 2 of the Annex on Article II Exemptions, a Member may, during a period of 60 days beginning four months after the date of entry into force of the WTO Agreement, list in that Annex measures relating to financial services which are inconsistent with paragraph 1 of Article II of the Agreement.
2. Notwithstanding Article XXI of the Agreement, a Member may, during a period of 60 days beginning four months after the date of entry into force of the WTO Agreement, improve, modify or withdraw all or part of the specific commitments on financial services inscribed in its Schedule.
3. The Council for Trade in Services shall establish any procedures necessary for the application of paragraphs 1 and 2.

Annex on Negotiations on Maritime Transport Services

1. Article II and the Annex on Article II Exemptions, including the requirement to list in the Annex any measure inconsistent with most-favoured-nation treatment that a Member will maintain, shall enter into force for international shipping, auxiliary services and access to and use of port facilities only on:
   (a) the implementation date to be determined under paragraph 4 of the Ministerial Decision on Negotiations on Maritime Transport Services; or,
   (b) should the negotiations not succeed, the date of the final report of the Negotiating Group on Maritime Transport Services provided for in that Decision.

2. 1. mgr. gildir ekki um neina af þeim sérstöku skuldbindingum um þjónustu á sviði sjóflutninga sem eru tilgreindar í skrá aðila.
3. Þrátt fyrir XXI. gr. er aðila heimilt, frá lokum samningaviðræðnanna sem um getur í 1. mgr. og fyrir framkvæmdardaginn, að endurbæta, breyta eða afturkalla allar eða hluta af sérstökum skuldbindingum sínum á þessu sviði án þess að bætur komi á móti.

Viðauki um fjarskipti.

1. Markmið.

Um leið og viðurkennd er sérstaða fjarskiptaþjónustu, einkum hið tvíþætta hlutverk sem hún gegnir, annars vegar sem sérstök efnahagsstarfsemi og hins vegar sem samskiptamiðill fyrir aðra efnahagsstarfsemi, hafa aðilar komið sér saman um eftirfarandi viðauka til að útfæra nánar ákvæði samningsins að því er varðar ráðstafanir sem hafa áhrif á aðgang að og notkun á almennum fjarskiptanetum og -þjónustu. Þess vegna eru settar inn athugasemdir og viðbótarákvæði við samninginn í þennan viðauka.

2. Gildissvið.

a) Þessi viðauki gildir um allar ráðstafanir aðila sem hafa áhrif á aðgang að og notkun á almennum fjarskiptanetum og -þjónustu.[158]
b) Þessi viðauki tekur ekki til ráðstafana sem varða hljóðvarps- eða sjónvarpsefni sem sent er út gegnum útvarpsstöðvar eða dreift um kapalkerfi.
c) Ekkert í þessum viðauka skal túlkað á þann hátt:
   i) að þess sé krafist að aðili veiti þjónustuveitanda hjá öðrum aðila leyfi til að koma á fót, setja upp, eignast, leigja, starfrækja eða bjóða fram fjarskiptanet eða fjarskiptaþjónustu, að öðru leyti en því sem kveðið er á um í skrá hans; eða
   ii) að þess sé krafist að aðili komi á fót, setji upp, eignist, leigi, starfræki eða bjóði fram, fjarskiptanet eða fjarskiptaþjónustu sem stendur ekki öllum almenningi til boða (eða að þess sé krafist af aðila að hann skyldi þjónustuveitendur innan sinnar lögsögu til þess).

2. Paragraph 1 shall not apply to any specific commitment on maritime transport services which is inscribed in a Member's Schedule.
3. From the conclusion of the negotiations referred to in paragraph 1, and before the implementation date, a Member may improve, modify or withdraw all or part of its specific commitments in this sector without offering compensation, notwithstanding the provisions of Article XXI.

Annex on Telecommunications

1. Objectives

Recognizing the specificities of the telecommunications services sector and, in particular, its dual role as a distinct sector of economic activity and as the underlying transport means for other economic activities, the Members have agreed to the following Annex with the objective of elaborating upon the provisions of the Agreement with respect to measures affecting access to and use of public telecommunications transport networks and services. Accordingly, this Annex provides notes and supplementary provisions to the Agreement.

2. Scope

(a) This Annex shall apply to all measures of a Member that affect access to and use of public telecommunications transport networks and services.[158]
(b) This Annex shall not apply to measures affecting the cable or broadcast distribution of radio or television programming.
(c) Nothing in this Annex shall be construed:
   (i) to require a Member to authorize a service supplier of any other Member to establish, construct, acquire, lease, operate, or supply telecommunications transport networks or services, other than as provided for in its Schedule; or
   (ii) to require a Member (or to require a Member to oblige service suppliers under its jurisdiction) to establish, construct, acquire, lease, operate or supply telecommunications transport networks or services not offered to the public generally.

3. Skilgreiningar.

Í viðauka þessum er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „Fjarskipti“ er sending og móttaka merkja með hvers konar rafsegulbylgjum.

b) „Almenn fjarskiptaþjónusta“ er fjarskiptaþjónusta sem aðili krefst, með beinum fyrirmælum eða í reynd, að öllum almenningi standi til boða. Slík þjónusta getur meðal annars tekið til ritsíma, talsíma, símbréfa og gagnaflutnings sem felur að jafnaði í sér rauntímasendingar á upplýsingum notenda milli tveggja eða fleiri staða án þess að nokkur breyting verði á formi eða innihaldi upplýsinga notandans.

c) „Almennt fjarskiptanet“ er grunnvirki almennra fjarskipta sem gera fjarskipti milli tiltekinna nettengipunkta möguleg.

d) „Samskipti innan fyrirtækis“ eru fjarskipti sem eru notuð innan fyrirtækis og við eða milli dótturfyrirtækja þess, útibúa og, með fyrirvara um innlend lög og reglur aðila, eignatengdra fyrirtækja. Að því er varðar hugtökin „dótturfyrirtæki“, „útibú“ og, þar sem við á, „eignatengd fyrirtæki“ skal merking þeirra vera eins og skilgreint er hjá hverjum aðila um sig. Í þessum viðauka taka „samskipti innan fyrirtækis“ ekki til þjónustu, hvort heldur er á viðskiptagrundvelli eða ekki, sem er veitt fyrirtækjum sem eru ekki tengd dótturfyrirtæki, útibú eða eignatengd fyrirtæki eða sem er boðin viðskiptavinum eða hugsanlegum viðskiptavinum.

e) Þegar vísað er í málsgrein eða undirlið í þessum viðauka tekur það til allra undirþátta.

4. Gagnsæi.

Við beitingu III. gr. samningsins skal hver aðili sjá til þess að almenningur hafi aðgang að viðeigandi upplýsingum um skilyrði sem hafa áhrif á aðgang að og notkun almennra fjarskiptaneta og -þjónustu, þar á meðal eru gjaldskrár og aðrir skilmálar og skilyrði fyrir þjónustu, forskriftir fyrir tæknilega skilfleti við slík net og þjónustu, upplýsingar um stofnanir sem annast setningu og samþykkt staðla sem hafa áhrif á slíkan aðgang og notkun, skilyrði að því er

3. Definitions

For the purposes of this Annex:

(a) "Telecommunications" means the transmission and reception of signals by any electromagnetic means.

(b) "Public telecommunications transport service" means any telecommunications transport service required, explicitly or in effect, by a Member to be offered to the public generally. Such services may include, inter alia, telegraph, telephone, telex, and data transmission typically involving the real-time transmission of customer-supplied information between two or more points without any end-to-end change in the form or content of the customer's information.

(c) "Public telecommunications transport network" means the public telecommunications infrastructure which permits telecommunications between and among defined network termination points.

(d) "Intra-corporate communications" means telecommunications through which a company communicates within the company or with or among its subsidiaries, branches and, subject to a Member's domestic laws and regulations, affiliates. For these purposes, "subsidiaries", "branches" and, where applicable, "affiliates" shall be as defined by each Member. "Intra-corporate communications" in this Annex excludes commercial or non-commercial services that are supplied to companies that are not related subsidiaries, branches or affiliates, or that are offered to customers or potential customers.

(e) Any reference to a paragraph or subparagraph of this Annex includes all subdivisions thereof.

4. Transparency

In the application of Article III of the Agreement, each Member shall ensure that relevant information on conditions affecting access to and use of public telecommunications transport networks and services is publicly available, including: tariffs and other terms and conditions of service; specifications of technical interfaces with such networks and services; information on bodies responsible for the preparation and adoption of standards affecting such access and use;

varðar tengingu við endabúnað og annan búnað og kröfur um tilkynningar, skráningu eða leyfisveitingu, ef einhverjar eru.

5. Aðgangur að og notkun almennra fjarskiptaneta og -þjónustu.

a) Sérhver aðili skal sjá til þess að þjónustuveitandi frá öðrum aðila fái aðgang að og geti notað almenn fjarskiptanet og -þjónustu með eðlilegum skilmálum og skilyrðum og án mismununar til að hann geti veitt þá þjónustu sem er tilgreind í skrá aðilans. Þessi skylda tekur meðal annars til b- til f-liðar.[159]

b) Sérhver aðili skal sjá til þess að þjónustuveitendur frá öðrum aðilum fái aðgang að og geti notað öll almenn fjarskiptanet og -þjónustu sem í boði er innan landamæra og yfir landamæri þessa aðila, þar á meðal eru leigurásir einkaaðila, og skal í þessu skyni sjá til þess, með fyrirvara um e- og f-lið, að þessum þjónustuveitendum verði leyft:
   i) að kaupa eða taka á leigu og tengja notendabúnað eða annan búnað sem er með skilfleti við netið og er nauðsynlegur til að þjónustuveitandi geti veitt þjónustu sína;
   ii) að samtengja leigulínur eða línur í einkaeign við almenn fjarskiptanet og -þjónustu eða við leigurásir eða rásir í eigu annars þjónustuveitanda; og
   iii) að nota samskiptareglur að vali þjónustuveitanda við veitingu allrar þjónustu, með þeim undantekningum sem eru nauðsynlegar til að tryggja aðgengi almennings að fjarskiptanetum og -þjónustu.

c) Sérhver aðili skal sjá til þess að þjónustuveitendur annarra aðila geti notað almenn fjarskiptanet og -þjónustu til að flytja upplýsingar innanlands og yfir landamæri, þar á meðal fjarskipti milli slíkra þjónustuveitenda, og til að fá aðgang að upplýsingum sem eru geymdar í gagnagrunnum eða á annan hátt í tölvutæku formi á yfirráðasvæði aðila. Tilkynna skal um allar nýjar eða breyttar ráðstafanir aðila sem hafa veruleg áhrif á slíka notkun og skal fjallað um þær í við-

conditions applying to attachment of terminal or other equipment; and notifications, registration or licensing requirements, if any.

5. Access to and Use of Public Telecommunications Transport Networks and Services

(a) Each Member shall ensure that any service supplier of any other Member is accorded access to and use of public telecommunications transport networks and services on reasonable and non-discriminatory terms and conditions, for the supply of a service included in its Schedule. This obligation shall be applied, inter alia, through paragraphs (b) through (f).[159]

(b) Each Member shall ensure that service suppliers of any other Member have access to and use of any public telecommunications transport network or service offered within or across the border of that Member, including private leased circuits, and to this end shall ensure, subject to paragraphs (e) and (f), that such suppliers are permitted:
   (i) to purchase or lease and attach terminal or other equipment which interfaces with the network and which is necessary to supply a supplier's services;
   (ii) to interconnect private leased or owned circuits with public telecommunications transport networks and services or with circuits leased or owned by another service supplier; and
   (iii) to use operating protocols of the service supplier's choice in the supply of any service, other than as necessary to ensure the availability of telecommunications transport networks and services to the public generally.

(c) Each Member shall ensure that service suppliers of any other Member may use public telecommunications transport networks and services for the movement of information within and across borders, including for intra-corporate communications of such service suppliers, and for access to information contained in data bases or otherwise stored in machine-readable form in the territory of any Member. Any new or amended measures of a Member significantly affecting such

ræðum í samræmi við viðeigandi ákvæði samningsins.

d) Þrátt fyrir undanfarandi málsgrein er aðila heimilt að gera þær ráðstafanir sem eru nauðsynlegar til að tryggja öryggi og leynd upplýsinga, að því tilskildu að slíkum ráðstöfunum verði ekki beitt þannig að þær feli í sér sér geðþóttabundna eða óréttlætanlega mismunun eða duldar hömlur á þjónustuviðskipti.

e) Sérhver aðili skal tryggja að ekki verði sett nein skilyrði um aðgang að eða notkun almennra fjarskiptaneta og -þjónustu nema það sé nauðsynlegt:

i) til að tryggja að þeir sem starfrækja almennu fjarskiptanetin og veita þjónustu geti rækt skyldur sínar á sviði almennrar þjónustu, einkum að því er varðar möguleika þeirra á því að veita almenningi aðgang að netum eða þjónustu;
ii) til að standa vörð um tæknilegt heildstæði almennra fjarskiptaneta eða -þjónustu; eða
iii) til að tryggja að þjónustuveitendur annars aðila veiti ekki þjónustu nema þeir hafi leyfi til þess samkvæmt skuldbindingum í skrá aðilans.

f) Skilyrði fyrir aðgangi að og notkun almennra fjarskiptaneta og -þjónustu getur falið í sér eftirfarandi, að því tilskildu að viðmiðunum í e-lið sé fullnægt:

i) takmarkanir á endursölu eða sameiginlegum notum slíkrar þjónustu;
ii) kröfu um að notaðir verði tilteknir tæknilegir skilfletir, þar á meðal samskiptareglur um skilfleti fyrir samtengingu við slík net og þjónustu;
iii) kröfur, ef þörf er á, um rekstrarsamhæfi slíkrar þjónustu og að hvatt verði til að markmiðunum, sem tilgreind eru í a-lið 7. mgr., verði náð;
iv) gerðarviðurkenningu notendabúnaðar eða annars búnaðar sem tengist netinu og tæknikröfur varðandi tengingu þessa búnaðar við slík net;

v) takmarkanir á samtengingu leigulína eða lína í einkaeign við slík net eða

use shall be notified and shall be subject to consultation, in accordance with relevant provisions of the Agreement.

(d) Notwithstanding the preceding paragraph, a Member may take such measures as are necessary to ensure the security and confidentiality of messages, subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination or a disguised restriction on trade in services.

(e) Each Member shall ensure that no condition is imposed on access to and use of public telecommunications transport networks and services other than as necessary:
(i) to safeguard the public service responsibilities of suppliers of public telecommunications transport networks and services, in particular their ability to make their networks or services available to the public generally;
(ii) to protect the technical integrity of public telecommunications transport networks or services; or
(iii) to ensure that service suppliers of any other Member do not supply services unless permitted pursuant to commitments in the Member's Schedule.

(f) Provided that they satisfy the criteria set out in paragraph (e), conditions for access to and use of public telecommunications transport networks and services may include:
(i) restrictions on resale or shared use of such services;
(ii) a requirement to use specified technical interfaces, including interface protocols, for inter-connection with such networks and services;
(iii) requirements, where necessary, for the inter-operability of such services and to encourage the achievement of the goals set out in paragraph 7(a);
(iv) type approval of terminal or other equipment which interfaces with the network and technical requirements relating to the attachment of such equipment to such networks;
(v) restrictions on inter-connection of private leased or owned circuits with

þjónustu eða við línur sem annar þjónustuveitandi tekur á leigu eða á; eða

vi) tilkynningu, skráningu og leyfisveitingu.

g) Þrátt fyrir undanfarandi málsgreinar í þessum hluta er þróunaraðildarlandi heimilt, í samræmi við þróunarstig sitt, að setja sanngjörn skilyrði um aðgang að og notkun almennra fjarskiptaneta og -þjónustu sem eru nauðsynleg til að styrkja grunnvirki almennra fjarskiptaneta og þjónustugetu þeirra innanlands og auka þátttöku sína í alþjóðlegum viðskiptum á sviði fjarskiptaþjónustu. Slík skilyrði skulu tilgreind í skrá aðilans.

6. *Tæknisamvinna.*

a) Aðilar viðurkenna að mikilvægt sé að grunnvirki í fjarskiptum séu skilvirk og þróuð, einkum í þróunarlöndum, til að þjónustuviðskipti þeirra geti eflst. Í þessu skyni styðja og hvetja aðilar iðnríki og þróunarlönd og þá sem starfrækja þar almenn fjarskiptanet og veita þjónustu og aðrar stofnanir til að taka þátt í, í eins miklum mæli og unnt er, þróunaráætlunum alþjóðlegra stofnana og svæðastofnana, þar á meðal Alþjóðafjarskiptasambandsins, Þróunarstofnunar Sameinuðu þjóðanna og Alþjóðabankans til endurbyggingar og nýbyggingar.

b) Aðilar skulu hvetja til og styðja samvinnu þróunarlanda á sviði fjarskipta á alþjóðavettvangi eða á vettvangi sem takmarkast við svæði eða svæðahluta.

c) Í samvinnu við viðeigandi alþjóðastofnanir skulu aðilar sjá til þess, ef unnt er, að þróunarlönd hafi aðgang að upplýsingum um fjarskiptaþjónustu og þróun á sviði fjarskipta og upplýsingatækni til að aðstoða þau við eflingu þjónustu á sviði fjarskipta innanlands.

d) Aðilar skulu huga sérstaklega að möguleikum landanna, sem eru skemmst á veg komin í þróun, til að hvetja erlenda veitendur fjarskiptaþjónustu til að aðstoða

such networks or services or with circuits leased or owned by another service supplier; or

(vi) notification, registration and licensing.

(g) Notwithstanding the preceding paragraphs of this section, a developing country Member may, consistent with its level of development, place reasonable conditions on access to and use of public telecommunications transport networks and services necessary to strengthen its domestic telecommunications infrastructure and service capacity and to increase its participation in international trade in telecommunications services. Such conditions shall be specified in the Member's Schedule.

6. *Technical Cooperation*

(a) Members recognize that an efficient, advanced telecommunications infrastructure in countries, particularly developing countries, is essential to the expansion of their trade in services. To this end, Members endorse and encourage the participation, to the fullest extent practicable, of developed and developing countries and their suppliers of public telecommunications transport networks and services and other entities in the development programmes of international and regional organizations, including the International Telecommunication Union, the United Nations Development Programme, and the International Bank for Reconstruction and Development.

(b) Members shall encourage and support telecommunications cooperation among developing countries at the international, regional and sub-regional levels.

(c) In cooperation with relevant international organizations, Members shall make available, where practicable, to developing countries information with respect to telecommunications services and developments in telecommunications and information technology to assist in strengthening their domestic telecommunications services sector.

(d) Members shall give special consideration to opportunities for the least-developed countries to encourage foreign suppliers of telecommunications services to assist

þau við tæknimiðlun, þjálfun og aðra starfsemi sem stuðlar að þróun grunnvirkja þeirra á sviði fjarskipta og eflir viðskipti þeirra á sviði fjarskiptaþjónustu.

7. Tengsl við alþjóðastofnanir og -samninga.

a) Aðilar viðurkenna mikilvægi alþjóðastaðla fyrir hnattræna samræmingu og rekstrarsamhæfi fjarskiptaneta og -þjónustu og taka að sér að efla slíka staðla með starfsemi viðeigandi alþjóðastofnana, þar á meðal Alþjóðafjarskiptasambandsins og Alþjóðastaðlastofnunarinnar.

b) Aðilar viðurkenna það hlutverk sem milliríkjasamtök og -samningar og óopinber samtök og samningar gegna við að tryggja skilvirkan rekstur innlendrar og alþjóðlegrar fjarskiptaþjónustu, einkum Alþjóðafjarskiptasambandið. Aðilar skulu koma á viðeigandi fyrirkomulagi, ef við á, fyrir viðræður við slík samtök um mál sem koma upp vegna framkvæmdar þessa viðauka.

Viðauki um samningaviðræður um grunnfjarskipti.

1. Ákvæði II. gr. og viðaukinn um undanþágur frá II. gr., þar á meðal krafan um að skrá í viðaukann allar ráðstafanir sem brjóta í bága við bestukjarameðferð sem aðili viðheldur, öðlast ekki gildi fyrir grunnfjarskipti fyrr en:

a) á framkvæmdardegi sem verður ákveðinn skv. 5. mgr. ráðherraákvörðunar um samningaviðræður um grunnfjarskipti; eða
b) hafi samningaviðræður ekki skilað árangri skal miða við dagsetningu lokaskýrslu samningahópsins um grunnfjarskipti sem kveðið er á um í þeirri ákvörðun.

2. 1. mgr. gildir ekki um neina af þeim sérstöku skuldbindingum um grunnfjarskipti sem eru tilgreindar í skrá aðila.

in the transfer of technology, training and other activities that support the development of their telecommunications infrastructure and expansion of their telecommunications services trade.

7. Relation to International Organizations and Agreements

(a) Members recognize the importance of international standards for global compatibility and inter-operability of telecommunication networks and services and undertake to promote such standards through the work of relevant international bodies, including the International Telecommunication Union and the International Organization for Standardization.

(b) Members recognize the role played by intergovernmental and non-governmental organizations and agreements in ensuring the efficient operation of domestic and global telecommunications services, in particular the International Telecommunication Union. Members shall make appropriate arrangements, where relevant, for consultation with such organizations on matters arising from the implementation of this Annex.

Annex on Negotiations on Basic Telecommunications

1. Article II and the Annex on Article II Exemptions, including the requirement to list in the Annex any measure inconsistent with most-favoured-nation treatment that a Member will maintain, shall enter into force for basic telecommunications only on:

(a) the implementation date to be determined under paragraph 5 of the Ministerial Decision on Negotiations on Basic Telecommunications; or,
(b) should the negotiations not succeed, the date of the final report of the Negotiating Group on Basic Telecommunications provided for in that Decision.

2. Paragraph 1 shall not apply to any specific commitment on basic telecommunications which is inscribed in a Member's Schedule.

1. VIÐAUKI C: SAMNINGUR UM HUGVERKARÉTT Í VIÐSKIPTUM

I. HLUTI ALMENN ÁKVÆÐI OG GRUNDVALLARREGLUR

II. HLUTI STAÐLAR UM HUGVERKARÉTT, GILDISSVIÐ HANS OG NOTKUN

1. Höfundarréttur og skyld réttindi.
2. Vörumerki.
3. Landfræðilegar merkingar.
4. Iðnhönnun.
5. Einkaleyfi.
6. Formhönnun (svæðislýsingar) smárása.
7. Vernd trúnaðarupplýsinga.
8. Eftirlit með samkeppnishamlandi starfsháttum í tengslum við samningsbundin nytjaleyfi.

III. HLUTI FULLNUSTA HUGVERKARÉTTAR

1. Almennar skyldur.
2. Málsmeðferð og úrræði í einkamálum og stjórnvaldsaðgerðir.
3. Bráðabirgðaráðstafanir.
4. Sérstakar kröfur í tengslum við ráðstafanir á landamærum.
5. Málsmeðferð í refsimálum.

IV. HLUTI ÖFLUN OG VIÐHALD HUGVERKARÉTTAR OG SKYLD MÁLSMEÐFERÐ

V. HLUTI MÁLSMEÐFERÐ TIL AÐ FYRIRBYGGJA OG LEYSA DEILUMÁL

VI. HLUTI AÐLÖGUNARFYRIRKOMULAG

VII. HLUTI STOFNANAÁKVÆÐI; LOKAÁKVÆÐI

ANNEX 1C AGREEMENT ON TRADE-RELATED ASPECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

PART I GENERAL PROVISIONS AND BASIC PRINCIPLES

PART II STANDARDS CONCERNING THE AVAILABILITY, SCOPE AND USE OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

1. Copyright and Related Rights
2. Trademarks
3. Geographical Indications
4. Industrial Designs
5. Patents
6. Layout-Designs (Topographies) of Integrated Circuits
7. Protection of Undisclosed Information
8. Control of Anti-Competitive Practices in Contractual Licences

PART III ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

1. General Obligations
2. Civil and Administrative Procedures and Remedies
3. Provisional Measures
4. Special Requirements Related to Border Measures
5. Criminal Procedures

PART IV ACQUISITION AND MAINTENANCE OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS AND RELATED INTER PARTES PROCEDURES

PART V DISPUTE PREVENTION AND SETTLEMENT

PART VI TRANSITIONAL ARRANGEMENTS

PART VII INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS; FINAL PROVISIONS

1. VIÐAUKI C: SAMNINGUR UM HUGVERKARÉTT Í VIÐSKIPTUM

Aðilar,

sem æskja þess að draga úr röskun og hindrunum í alþjóðaviðskiptum, með hliðsjón af nauðsyn þess að stuðla að haldgóðri og fullnægjandi vernd hugverkaréttar, og tryggja að ráðstafanir og málsmeðferð við fullnustu hugverkaréttar hindri ekki lögmæt viðskipti,

sem viðurkenna að í þessu skyni er þörf á nýjum reglum og verklagsreglum varðandi:

a) beitingu grundvallarreglna GATT-samningsins frá 1994 og viðkomandi alþjóðasamninga eða sáttmála um hugverk;

b) setningu viðeigandi staðla og meginreglna um hvernig hægt sé að öðlast hugverkarétt í viðskiptum, gildissvið hans og notkun;

c) skilvirkar og heppilegar leiðir til fullnustu hugverkaréttar í viðskiptum, með tilliti til ólíkra réttarkerfa eftir löndum;

d) skilvirka og skjótvirka málsmeðferð til að fyrirbyggja og leysa deilumál milli stjórnvalda á alþjóðavettvangi; og

e) aðlögunarfyrirkomulag sem miðar að því að sem flestir geti tekið þátt í að móta niðurstöður samningaviðræðnanna;

sem viðurkenna að þörf er á marghliða ramma meginreglna, verklagsreglna og annarra reglna um alþjóðaviðskipti með sviknar vörur,

sem viðurkenna hugverkarétt sem einkarétt,

sem viðurkenna stefnumið hins opinbera sem innlendar reglur um vernd hugverkaréttar byggjast á, þar með talin markmið er varða þróun og tækni,

sem viðurkenna sérstaka þörf þeirra aðildarlanda, sem eru skemmst á veg komin í þróun, fyrir mesta mögulegan sveigjanleika þegar lögum og reglum er framfylgt innanlands til að geta skapað sér traustan og lífvænlegan tæknigrundvöll,

sem leggja áherslu á mikilvægi þess að draga úr spennu með auknum skuldbindingum um að leysa deilur um hugverk í viðskiptum með marghliða málsmeðferð,

ANNEX 1C AGREEMENT ON TRADE-RELATED ASPECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Members,

Desiring to reduce distortions and impediments to international trade, and taking into account the need to promote effective and adequate protection of intellectual property rights, and to ensure that measures and procedures to enforce intellectual property rights do not themselves become barriers to legitimate trade;

Recognizing, to this end, the need for new rules and disciplines concerning:

(a) the applicability of the basic principles of GATT 1994 and of relevant international intellectual property agreements or conventions;

(b) the provision of adequate standards and principles concerning the availability, scope and use of trade-related intellectual property rights;

(c) the provision of effective and appropriate means for the enforcement of trade-related intellectual property rights, taking into account differences in national legal systems;

(d) the provision of effective and expeditious procedures for the multilateral prevention and settlement of disputes between governments: and

(e) transitional arrangements aiming at the fullest participation in the results of the negotiations;

Recognizing the need for a multilateral framework of principles, rules and disciplines dealing with international trade in counterfeit goods;

Recognizing that intellectual property rights are private rights;

Recognizing the underlying public policy objectives of national systems for the protection of intellectual property, including developmental and technological objectives;

Recognizing also the special needs of the least-developed country Members in respect of maximum flexibility in the domestic implementation of laws and regulations in order to enable them to create a sound and viable technological base;

Emphasizing the importance of reducing tensions by reaching strengthened commitments to resolve disputes on trade-related intellectual property issues through multilateral procedures;

sem æskja þess að komið verði á sambandi um gagnkvæman stuðning milli Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og Alþjóðahugverkastofnunarinnar svo og annarra hlutaðeigandi alþjóðastofnana,

koma sér hér með saman um eftirfarandi:

I. HLUTI
ALMENN ÁKVÆÐI OG GRUNDVALLARREGLUR

1. gr.
Eðli og umfang skyldna.

1. Aðilar skulu hrinda ákvæðum þessa samnings í framkvæmd. Aðilum er heimilt, en ekki skylt, að setja lög um víðtækari vernd en kveðið er á um með þessum samningi, að því tilskildu að slík vernd brjóti ekki í bága við ákvæði þessa samnings. Aðilum skal vera frjálst að ákvarða heppilega aðferð við að koma ákvæðum þessa samnings í framkvæmd í samræmi við eigin réttarkerfi og venjur.

2. Í þessum samningi vísar hugtakið „hugverk" til allra flokka hugverka sem fjallað er um í 1.-7. þætti II. hluta.

3. Aðilar skulu veita ríkisborgurum annarra aðila[160] þá meðferð sem kveðið er á um í þessum samningi. Að því er viðkomandi hugverkarétt varðar ber að líta á ríkisborgara annarra aðila sem einstaklinga eða lögpersónur er uppfylla skilyrði um rétt til verndar samkvæmt Parísarsamningnum (1967), Bernarsáttmálanum (1971), Rómarsamningnum og samningnum um hugverk er varða samrásir, ef allir aðilar Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar eru aðilar að þessum samningum.[161] Aðili, sem nýtir sér möguleika, sem kveðið er á um í 3. mgr. 5. gr. eða 2. mgr. 6. gr. Rómarsamningsins, skal senda tilkynningu, eins og gert er ráð fyrir í þessum ákvæðum, til ráðsins um hugverkarétt í viðskiptum („hugverkaréttarráðsins").

2. gr.
Samningar um hugverk.

1. Að því er varðar II., III. og IV. hluta þessa samnings skulu aðilar hlíta ákvæðum 1.-12. gr. og 19. gr. Parísarsamningsins (1967).

2. Með I.–IV. hluta þessa samnings skal í engu vikið frá skyldum sem aðilar kunna að hafa hver

Desiring to establish a mutually supportive relationship between the WTO and the World Intellectual Property Organization (referred to in this Agreement as "WIPO") as well as other relevant international organizations;

Hereby agree as follows:

PART I
GENERAL PROVISIONS AND BASIC PRINCIPLES

Article 1
Nature and Scope of Obligations

1. Members shall give effect to the provisions of this Agreement. Members may, but shall not be obliged to, implement in their law more extensive protection than is required by this Agreement, provided that such protection does not contravene the provisions of this Agreement. Members shall be free to determine the appropriate method of implementing the provisions of this Agreement within their own legal system and practice.

2. For the purposes of this Agreement, the term "intellectual property" refers to all categories of intellectual property that are the subject of Sections 1 through 7 of Part II.

3. Members shall accord the treatment provided for in this Agreement to the nationals of other Members.[160] In respect of the relevant intellectual property right, the nationals of other Members shall be understood as those natural or legal persons that would meet the criteria for eligibility for protection provided for in the Paris Convention (1967), the Berne Convention (1971), the Rome Convention and the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits, were all Members of the WTO members of those Conventions.[161] Any Member availing itself of the possibilities provided in paragraph 3 of Article 5 or paragraph 2 of Article 6 of the Rome Convention shall make a notification as foreseen in those provisions to the Council for Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (the "Council for TRIPS").

Article 2
Intellectual Property Conventions

1. In respect of Parts II, III and IV of this Agreement, Members shall comply with Articles 1 through 12, and Article 19, of the Paris Convention (1967).

2. Nothing in Parts I to IV of this Agreement shall derogate from existing obligations that

gagnvart öðrum samkvæmt Parísarsamningnum, Bernarsáttmálanum, Rómarsamningnum og samningnum um hugverk er varða samrásir.

3. gr.
Innlend meðferð.

1. Sérhver aðili skal veita ríkisborgurum annarra aðila eigi óhagstæðari meðferð en hans eigin ríkisborgarar njóta með tilliti til verndar[162] á hugverkum, með fyrirvara um undantekningar sem þegar hefur verið kveðið á um í Parísarsamningnum (1967), Bernarsáttmálanum (1971), Rómarsamningnum eða samningnum um hugverk er varða samrásir. Fyrir listflytjendur, framleiðendur hljóðrita og útvarps- og sjónvarpsstöðvar gildir þessi skylda eingöngu að því er varðar réttindi sem kveðið er á um í þessum samningi. Aðili, sem nýtir sér möguleika sem kveðið er á um í 6. gr. Bernarsáttmálans (1971) eða í b-lið 1. mgr. 16. gr. Rómarsamningsins, skal tilkynna hugverkaréttarráðinu um það, eins og gert er ráð fyrir í þeim ákvæðum.

2. Aðilar mega einungis nýta sér undantekningar sem eru leyfðar samkvæmt 1. mgr. í tengslum við laga- og stjórnsýslumeðferð, þar með talið að tilnefna þjónustuaðila eða umboðsmann innan lögsögu aðila, ef slíkar undantekningar eru nauðsynlegar til að tryggja að farið sé að lögum og reglum sem samrýmast ákvæðum þessa samnings og slíkum reglum er ekki beitt á þann hátt sem telst vera duldar viðskiptahindranir.

4. gr.
Bestukjarameðferð.

Hagræði, sérkjör, forréttindi eða friðhelgi, sem aðili veitir ríkisborgurum annars lands að því er varðar vernd hugverka, skal þegar í stað og skilyrðislaust veita ríkisborgurum allra hinna aðilanna. Undanþegið frá þessari skyldu er hagræði, sérkjör, forréttindi eða friðhelgi sem aðili veitir:

a) á grundvelli alþjóðasamninga um lagalega aðstoð eða fullnustu laga sem eru almenns eðlis og takmarkast ekki sérstaklega við vernd hugverka;

b) í samræmi við ákvæði Bernarsáttmálans (1971) eða Rómarsamningsins er heimila

Members may have to each other under the Paris Convention, the Berne Convention, the Rome Convention and the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits.

Article 3
National Treatment

1. Each Member shall accord to the nationals of other Members treatment no less favourable than that it accords to its own nationals with regard to the protection[162] of intellectual property, subject to the exceptions already provided in, respectively, the Paris Convention (1967), the Berne Convention (1971), the Rome Convention or the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits. In respect of performers, producers of phonograms and broadcasting organizations, this obligation only applies in respect of the rights provided under this Agreement. Any Member availing itself of the possibilities provided in Article 6 of the Berne Convention (1971) or paragraph 1(b) of Article 16 of the Rome Convention shall make a notification as foreseen in those provisions to the Council for TRIPS.

2. Members may avail themselves of the exceptions permitted under paragraph 1 in relation to judicial and administrative procedures, including the designation of an address for service or the appointment of an agent within the jurisdiction of a Member, only where such exceptions are necessary to secure compliance with laws and regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement and where such practices are not applied in a manner which would constitute a disguised restriction on trade.

Article 4
Most-Favoured-Nation Treatment

With regard to the protection of intellectual property, any advantage, favour, privilege or immunity granted by a Member to the nationals of any other country shall be accorded immediately and unconditionally to the nationals of all other Members. Exempted from this obligation are any advantage, favour, privilege or immunity accorded by a Member:

(a) deriving from international agreements on judicial assistance or law enforcement of a general nature and not particularly confined to the protection of intellectual property;

(b) granted in accordance with the provisions of the Berne Convention (1971) or the

að meðferð miðist ekki við innlenda meðferð heldur meðferð sem er veitt í öðru landi;

c) að því er varðar réttindi listflytjenda, framleiðenda hljóðrita og útvarps- og sjónvarpsstöðva sem ekki er kveðið á um í þessum samningi;
d) á grundvelli alþjóðasamninga í tengslum við vernd hugverka sem öðluðust gildi fyrir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, að því tilskildu að slíkir samningar hafi verið tilkynntir til hugverkaréttarráðsins og í þeim felist ekki geðþóttabundin eða óréttlætanleg mismunun gagnvart ríkisborgurum annarra aðila.

5. gr.
Marghliða samningar um öflun eða viðhald verndar.

Skyldur skv. 3. og 4. gr. eiga ekki við um málsmeðferð sem kveðið er á um í marghliða samningum, gerðum á vegum Alþjóðahugverkastofnunarinnar, er varða öflun eða viðhald hugverkaréttar.

6. gr.
Réttindaþurrð.

Að því er varðar lausn deilumála samkvæmt þessum samningi skal ekkert í þessum samningi vera grundvöllur umfjöllunar um tæmingu hugverkaréttar, sbr. þó ákvæði 3. og 4. gr.

7. gr.
Markmið.

Vernd og fullnusta hugverkaréttar ætti að ýta undir tækninýjungar um miðlun og útbreiðslu á tækni á þann hátt er nýtist bæði framleiðendum og notendum tækniþekkingar og stuðlar að félagslegri og efnahagslegri velferð og jafnvægi milli réttinda og skyldna.

8. gr.
Meginreglur.

1. Aðilum er heimilt, þegar þeir semja eða breyta lögum sínum og reglum, að samþykkja nauðsynlegar ráðstafanir til að vernda heilbrigði og fæðu manna og til að efla áhuga almennings á sviðum sem hafa grundvallarþýðingu fyrir hagfélagslega og tæknilega þróun í löndum þeirra, að

Rome Convention authorizing that the treatment accorded be a function not of national treatment but of the treatment accorded in another country;
(c) in respect of the rights of performers, producers of phonograms and broadcasting organizations not provided under this Agreement;
(d) deriving from international agreements related to the protection of intellectual property which entered into force prior to the entry into force of the WTO Agreement, provided that such agreements are notified to the Council for TRIPS and do not constitute an arbitrary or unjustifiable discrimination against nationals of other Members.

Article 5
Multilateral Agreements on Acquisition or Maintenance of Protection

The obligations under Articles 3 and 4 do not apply to procedures provided in multilateral agreements concluded under the auspices of WIPO relating to the acquisition or maintenance of intellectual property rights.

Article 6
Exhaustion

For the purposes of dispute settlement under this Agreement, subject to the provisions of Articles 3 and 4 nothing in this Agreement shall be used to address the issue of the exhaustion of intellectual property rights.

Article 7
Objectives

The protection and enforcement of intellectual property rights should contribute to the promotion of technological innovation and to the transfer and dissemination of technology, to the mutual advantage of producers and users of technological knowledge and in a manner conducive to social and economic welfare, and to a balance of rights and obligations.

Article 8
Principles

1. Members may, in formulating or amending their laws and regulations, adopt measures necessary to protect public health and nutrition, and to promote the public interest in sectors of vital importance to their socio-economic and technological development, provided that such mea-

því tilskildu að slíkar ráðstafanir samrýmist ákvæðum þessa samnings.
2. Nauðsynlegt getur verið að gera viðeigandi ráðstafanir, að því tilskildu að þær samrýmist ákvæðum þessa samnings, til að koma í veg fyrir að rétthafar misbeiti hugverkarétti eða til að koma í veg fyrir starfshætti sem hamla viðskiptum á óeðlilegan hátt eða hafa skaðleg áhrif á miðlun tækni milli landa.

II. HLUTI
STAÐLAR UM HUGVERKARÉTT, GILDISSVIÐ HANS OG NOTKUN
1. þáttur: Höfundarréttur og skyld réttindi.

9. gr.

Tengsl við Bernarsáttmálann.

1. Aðilar skulu fara að ákvæðum 1.–21. gr. Bernarsáttmálans (1971) og ákvæðum í viðauka við hann. Aðilar hafa þó ekki réttindi eða skyldur samkvæmt þessum samningi að því er varðar réttindi sem eru veitt skv. 6. gr. a í Bernarsáttmálanum eða réttindi sem eiga rætur að rekja til hans.
2. Vernd höfundarréttar skal taka til framsetningar en ekki til hugmynda, málsmeðferðar, starfsaðferða eða stærðfræðihugtaka sem slíkra.

10. gr.

Tölvuforrit og gagnasöfnun.

1. Tölvuforrit, hvort sem um er að ræða frumkóða eða viðfangskóða, skal vernda á sama hátt og bókmenntaverk samkvæmt Bernarsáttmálanum (1971).
2. Söfn gagna eða annars efnis, hvort heldur er á tölvutæku eða öðru formi, sem teljast til hugverka sökum efnisvals eða niðurröðunar efnis, skal vernda sem slík. Slík vernd, sem skal ekki taka til sjálfra gagnanna eða sjálfs efnisins, skal ekki hafa áhrif á höfundarrétt er kann að fylgja sjálfum gögnunum eða sjálfu efninu.

11. gr.

Leiguréttur.

Aðilar skulu, að minnsta kosti að því er varðar tölvuforrit og kvikmyndaverk, veita höfundum og síðari handhöfum réttinda rétt til að heimila eða banna leigu til almennings í ábataskyni á frumritum eða afritum verka sinna sem höfundarréttur er á. Aðili skal vera undanþeginn þessari skyldu að því er varðar kvikmyndaverk nema slík leiga hafi leitt til almennrar fjölföldunar slíkra verka er skaðar verulega einkarétt til fjölföldunar sem sá aðili veitir höfundum og síðari

sures are consistent with the provisions of this Agreement.
2. Appropriate measures, provided that they are consistent with the provisions of this Agreement, may be needed to prevent the abuse of intellectual property rights by right holders or the resort to practices which unreasonably restrain trade or adversely affect the international transfer of technology.

PART II
STANDARDS CONCERNING THE AVAILABILITY, SCOPE AND USE OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS
Section 1: Copyright and Related Rights

Article 9

Relation to the Berne Convention

1. Members shall comply with Articles 1 through 21 of the Berne Convention (1971) and the Appendix thereto. However, Members shall not have rights or obligations under this Agreement in respect of the rights conferred under Article 6*bis* of that Convention or of the rights derived therefrom.
2. Copyright protection shall extend to expressions and not to ideas, procedures, methods of operation or mathematical concepts as such.

Article 10

Computer Programs and Compilations of Data

1. Computer programs, whether in source or object code, shall be protected as literary works under the Berne Convention (1971).

2. Compilations of data or other material, whether in machine readable or other form, which by reason of the selection or arrangement of their contents constitute intellectual creations shall be protected as such. Such protection, which shall not extend to the data or material itself, shall be without prejudice to any copyright subsisting in the data or material itself.

Article 11

Rental Rights

In respect of at least computer programs and cinematographic works, a Member shall provide authors and their successors in title the right to authorize or to prohibit the commercial rental to the public of originals or copies of their copyright works. A Member shall be excepted from this obligation in respect of cinematographic works unless such rental has led to widespread copying of such works which is materially impairing the exclusive right of reproduction conferred in that Member on authors and their suc-

handhöfum réttinda þeirra. Að því er varðar tölvuforrit gildir þessi skylda ekki um leigu ef það er ekki fyrst og fremst forritið sjálft sem er leigt út.

12. gr.
Gildistími verndar.

Þegar gildistími verndar vegna verks, annars en ljósmyndaverks eða nytjalistar, er reiknaður út á öðrum forsendum en ævi einstaklings skal hann ekki vera skemmri en 50 ár frá lokum almanaksárs hinnar heimiluðu útgáfu eða, ef ekki er um slíka heimilaða útgáfu að ræða innan 50 ára frá því að verkið er búið til, 50 ár frá lokum þess almanaksárs þegar verkið er búið til.

13. gr.
Takmarkanir og undantekningar.

Aðilar skulu einskorða takmarkanir á einkarétti eða undantekningar frá honum við sérstök tilvik sem stangast ekki á við eðlilega nýtingu verks og skaða ekki í óeðlilegum mæli réttmæta hagsmuni rétthafa.

14. gr.
Vernd listflytjenda, framleiðenda hljóðrita (hljóðritana) og útvarps- og sjónvarpsstöðva.

1. Listflytjendur skulu, að því er varðar hljóðupptöku á flutningi þeirra, eiga þess kost að koma í veg fyrir að eftirfarandi eigi sér stað án heimildar þeirra: upptaka á listflutningi þeirra, sem ekki hefur áður verið tekinn upp, og fjölföldun slíkrar upptöku. Listflytjendur skulu enn fremur eiga kost á að koma í veg fyrir að eftirfarandi eigi sér stað án heimildar þeirra: þráðlaus útsending og bein útsending til almennings frá listflutningi þeirra.
2. Framleiðendur hljóðrita hafa rétt til að heimila eða banna beina eða óbeina fjölföldun á hljóðritum þeirra.
3. Útvarps- og sjónvarpsstöðvar hafa rétt til að banna að eftirfarandi eigi sér stað án heimildar þeirra: upptaka, fjölföldun á upptökum og þráðlaust endurvarp á útsendingum og sjónvarpssendingar sama efnis til almennings. Veiti aðilar útvarps- og sjónvarpsstöðvum ekki slík réttindi skulu þeir gefa eigendum höfundarréttar að útsendu efni kost á að koma í veg fyrir áðurnefnt athæfi, með fyrirvara um ákvæði Bernarsáttmálans (1971).

cessors in title. In respect of computer programs, this obligation does not apply to rentals where the program itself is not the essential object of the rental.

Article 12
Term of Protection

Whenever the term of protection of a work, other than a photographic work or a work of applied art, is calculated on a basis other than the life of a natural person, such term shall be no less than 50 years from the end of the calendar year of authorized publication, or, failing such authorized publication within 50 years from the making of the work, 50 years from the end of the calendar year of making.

Article 13
Limitations and Exceptions

Members shall confine limitations or exceptions to exclusive rights to certain special cases which do not conflict with a normal exploitation of the work and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the right holder.

Article 14
Protection of Performers, Producers of Phonograms (Sound Recordings) and Broadcasting Organizations

1. In respect of a fixation of their performance on a phonogram, performers shall have the possibility of preventing the following acts when undertaken without their authorization: the fixation of their unfixed performance and the reproduction of such fixation. Performers shall also have the possibility of preventing the following acts when undertaken without their authorization: the broadcasting by wireless means and the communication to the public of their live performance.
2. Producers of phonograms shall enjoy the right to authorize or prohibit the direct or indirect reproduction of their phonograms.
3. Broadcasting organizations shall have the right to prohibit the following acts when undertaken without their authorization: the fixation, the reproduction of fixations, and the rebroadcasting by wireless means of broadcasts, as well as the communication to the public of television broadcasts of the same. Where Members do not grant such rights to broadcasting organizations, they shall provide owners of copyright in the subject matter of broadcasts with the possibility of preventing the above acts, subject to the provisions of the Berne Convention (1971).

4. Ákvæði 11. gr. skulu, að því er varðar tölvuforrit, gilda að breyttu breytanda um framleiðendur hljóðrita og aðra rétthafa hljóðrita eftir því sem segir í lögum aðila. Ef kerfi yfir sanngjarna þóknun til rétthafa fyrir leigu hljóðrita er í gildi hjá aðila 15. apríl 1994, getur hann viðhaldið slíku kerfi, að því tilskildu að leiga hljóðrita í ábataskyni skerði ekki að verulegu leyti einkarétt rétthafa til fjölföldunar.

5. Gildistíma verndar, sem listflytjendur og framleiðendur hljóðrita njóta samkvæmt þessum samningi, lýkur ekki fyrr en að minnsta kosti 50 ár eru liðin frá lokum þess almanaksárs er upptakan eða listflutningurinn átti sér stað. Gildistíma verndar á grundvelli 3. mgr. lýkur ekki fyrr en að minnsta kosti 20 ár eru liðin frá lokum þess almanaksárs er útsendingin átti sér stað.

6. Aðila er heimilt, með hliðsjón af réttindum skv. 1., 2. og 3. mgr., að kveða á um skilyrði, takmarkanir, undantekningar og fyrirvara eftir því sem Rómarsamningurinn leyfir. Ákvæði 18. gr. Bernarsáttmálans (1971) skulu þó einnig gilda að breyttu breytanda um réttindi listflytjenda og framleiðenda hljóðrita að því er hljóðritanir varðar.

4. The provisions of Article 11 in respect of computer programs shall apply *mutatis mutandis* to producers of phonograms and any other right holders in phonograms as determined in a Member's law. If on 15 April 1994 a Member has in force a system of equitable remuneration of right holders in respect of the rental of phonograms, it may maintain such system provided that the commercial rental of phonograms is not giving rise to the material impairment of the exclusive rights of reproduction of right holders.

5. The term of the protection available under this Agreement to performers and producers of phonograms shall last at least until the end of a period of 50 years computed from the end of the calendar year in which the fixation was made or the performance took place. The term of protection granted pursuant to paragraph 3 shall last for at least 20 years from the end of the calendar year in which the broadcast took place.

6. Any Member may, in relation to the rights conferred under paragraphs 1, 2 and 3, provide for conditions, limitations, exceptions and reservations to the extent permitted by the Rome Convention. However, the provisions of Article 18 of the Berne Convention (1971) shall also apply, *mutatis mutandis*, to the rights of performers and producers of phonograms in phonograms.

2. þáttur: Vörumerki.

15. gr.

Efni sem nýtur verndar.

1. Vörumerki geta verið hvers konar tákn eða samsetning tákna sem eru til þess fallin að greina vörur eða þjónustu fyrirtækis frá vörum eða þjónustu annarra fyrirtækja. Slík tákn, einkum orð sem í eru mannanöfn, bókstafir, tölustafir, myndeiningar og litasamsetningar og samsetningar slíkra tákna, skal vera unnt að skrá sem vörumerki. Ef tákn eru ekki til þess fallin að greina milli vara eða þjónustu geta aðilar ákveðið að skráningarhæfi fari eftir aðgreiningarhæfi sem hefur áunnist við notkun. Aðilar geta sett það skilyrði fyrir skráningu að tákn séu sýnileg.

2. Ekki ber að líta svo á að ákvæði 1. mgr. komi í veg fyrir að aðili geti neitað skráningu vöru-

Section 2: Trademarks

Article 15

Protectable Subject Matter

1. Any sign, or any combination of signs, capable of distinguishing the goods or services of one undertaking from those of other undertakings, shall be capable of constituting a trademark. Such signs, in particular words including personal names, letters, numerals, figurative elements and combinations of colours as well as any combination of such signs, shall be eligible for registration as trademarks. Where signs are not inherently capable of distinguishing the relevant goods or services, Members may make registrability depend on distinctiveness acquired through use. Members may require, as a condition of registration, that signs be visually perceptible.

2. Paragraph 1 shall not be understood to prevent a Member from denying registration of a

merkis af öðrum ástæðum, að því tilskildu að þessar ástæður fari ekki í bága við ákvæði Parísarsamningsins (1967).
3. Aðilum er heimilt að láta skráningarhæfi byggjast á notkun. Raunveruleg notkun vörumerkis skal þó ekki vera skilyrði fyrir því að unnt sé að leggja fram umsókn um skráningu. Ekki má hafna umsókn eingöngu vegna þess að fyrirhuguð notkun hefur ekki átt sér stað innan þriggja ára frá umsóknardegi.
4. Eiginleikar vöru eða þjónustu, sem vörumerki á að standa fyrir, skulu í engu tilviki vera hindrun í vegi fyrir skráningu vörumerkisins.
5. Aðilar skulu birta sérhvert vörumerki áður en það er skráð eða þegar í stað að skráningu lokinni og veita sanngjarnt tækifæri til að leggja fram beiðni um ógildingu skráningar. Þar að auki er aðilum heimilt að gefa kost á andmælum gegn skráningu vörumerkis.

16. gr.
Réttindi.

1. Eigandi skráðs vörumerkis hefur einkarétt á að koma í veg fyrir að þriðju málsaðilar, sem ekki hafa til þess samþykki eiganda, noti merki sem eru sams konar eða svipuð og skráð vörumerki, í viðskiptum með sams konar eða svipaða vöru eða þjónustu og vörumerkið er skráð fyrir, ef slíkri notkun fylgir hætta á ruglingi. Við notkun sams konar merkis fyrir sams konar vörur eða þjónustu skal gera ráð fyrir að hætta sé á ruglingi. Réttindin, sem er lýst hér að framan, hafa ekki áhrif á réttindi sem fyrir eru né á möguleika aðila til að veita réttindi á grundvelli notkunar.

2. Ákvæði 6. gr. a í Parísarsamningnum (1967) gildir að breyttu breytanda um þjónustu. Við ákvörðun á því hvort vörumerki er vel þekkt skulu aðilar taka tillit til þess hvort það er vel þekkt á viðkomandi sviði, meðal annars hvort það er þekkt hjá hlutaðeigandi aðila vegna kynningar á vörumerkinu þar.

3. Ákvæði 6. gr. a í Parísarsamningnum (1967) gilda að breyttu breytanda um vöru eða þjónustu sem er ekki svipuð þeirri sem vörumerkið er skráð fyrir, að því tilskildu að notkun þess vörumerkis í sambandi við þá vöru eða þjónustu bendi til tengsla milli þessarar vöru eða þjón-

trademark on other grounds, provided that they do not derogate from the provisions of the Paris Convention (1967).
3. Members may make registrability depend on use. However, actual use of a trademark shall not be a condition for filing an application for registration. An application shall not be refused solely on the ground that intended use has not taken place before the expiry of a period of three years from the date of application.
4. The nature of the goods or services to which a trademark is to be applied shall in no case form an obstacle to registration of the trademark.
5. Members shall publish each trademark either before it is registered or promptly after it is registered and shall afford a reasonable opportunity for petitions to cancel the registration. In addition, Members may afford an opportunity for the registration of a trademark to be opposed.

Article 16
Rights Conferred

1. The owner of a registered trademark shall have the exclusive right to prevent all third parties not having the owner's consent from using in the course of trade identical or similar signs for goods or services which are identical or similar to those in respect of which the trademark is registered where such use would result in a likelihood of confusion. In case of the use of an identical sign for identical goods or services, a likelihood of confusion shall be presumed. The rights described above shall not prejudice any existing prior rights, nor shall they affect the possibility of Members making rights available on the basis of use.
2. Article 6*bis* of the Paris Convention (1967) shall apply, *mutatis mutandis*, to services. In determining whether a trademark is well known, Members shall take account of the knowledge of the trademark in the relevant sector of the public, including knowledge in the Member concerned which has been obtained as a result of the promotion of the trademark.
3. Article 6*bis* of the Paris Convention (1967) shall apply, *mutatis mutandis*, to goods or services which are not similar to those in respect of which a trademark is registered, provided that use of that trademark in relation to those goods or services would indicate a connection between

ustu og eiganda hins skráða vörumerkis og að því tilskildu að líkur séu á að slík notkun skaði hagsmuni eiganda hins skráða vörumerkis.

17. gr.
Undantekningar.

Aðilar geta kveðið á um takmarkaðar undantekningar frá þeim rétti sem vörumerki veita, til að mynda að því er varðar eðlilega notkun lýsandi heita, að því tilskildu að í slíkum undantekningum sé tekið tillit til lögmætra hagsmuna eiganda vörumerkis og þriðju málsaðila.

18. gr.
Gildistími verndar.

Upphafleg skráning og sérhver endurnýjun skráningar á vörumerki skal ekki gilda skemur en í sjö ár. Skráningu vörumerkis skal vera unnt að endurnýja í ótiltekinn fjölda skipta.

19. gr.
Kröfur um notkun.

1. Ef notkun er forsenda þess að unnt sé að viðhalda skráningu er eingöngu heimilt að ógilda skráningu þegar notkun hefur ekki átt sér stað í þrjú ár samfellt, nema eigandi vörumerkis sýni fram á gildar ástæður sem hindra slíka notkun. Aðstæður sem skapast óháð ásetningi eiganda vörumerkis og hindra notkun þess, til að mynda innflutningshöft eða aðrar kröfur hins opinbera vegna vöru eða þjónustu sem nýtur vörumerkjaverndar, skulu teljast gildar ástæður fyrir því að vörumerkið hefur ekki verið notað.

2. Notkun annars einstaklings á vörumerki er viðurkennd sem notkun sem viðheldur skráningu ef hún er undir stjórn eiganda vörumerkisins.

20. gr.
Aðrar kröfur.

Ekki skal hamla að óþörfu notkun vörumerkis í viðskiptum með sérstökum kröfum á borð við að það sé notað ásamt öðru vörumerki, notað í sérstöku formi eða notað með þeim hætti sem rýrir eiginleika þess til að aðgreina vörur eða þjónustu eins viðskiptaaðila frá vörum eða þjónustu annars viðskiptaaðila. Þetta útilokar ekki kröfu um að nota beri vörumerki sem auðkennir viðskiptaaðila sem framleiðir vörurnar eða veitir þjónustuna ásamt, en án þess að tengja það við, vörumerki sem auðkennir hinar sérstöku vörur eða þjónustu þess viðskiptaaðila.

those goods or services and the owner of the registered trademark and provided that the interests of the owner of the registered trademark are likely to be damaged by such use.

Article 17
Exceptions

Members may provide limited exceptions to the rights conferred by a trademark, such as fair use of descriptive terms, provided that such exceptions take account of the legitimate interests of the owner of the trademark and of third parties.

Article 18
Term of Protection

Initial registration, and each renewal of registration, of a trademark shall be for a term of no less than seven years. The registration of a trademark shall be renewable indefinitely.

Article 19
Requirement of Use

1. If use is required to maintain a registration, the registration may be cancelled only after an uninterrupted period of at least three years of non-use, unless valid reasons based on the existence of obstacles to such use are shown by the trademark owner. Circumstances arising independently of the will of the owner of the trademark which constitute an obstacle to the use of the trademark, such as import restrictions on or other government requirements for goods or services protected by the trademark, shall be recognized as valid reasons for non-use.
2. When subject to the control of its owner, use of a trademark by another person shall be recognized as use of the trademark for the purpose of maintaining the registration.

Article 20
Other Requirements

The use of a trademark in the course of trade shall not be unjustifiably encumbered by special requirements, such as use with another trademark, use in a special form or use in a manner detrimental to its capability to distinguish the goods or services of one undertaking from those of other undertakings. This will not preclude a requirement prescribing the use of the trademark identifying the undertaking producing the goods or services along with, but without linking it to, the trademark distinguishing the specific goods or services in question of that undertaking.

21. gr.
Leyfisveiting og framsal.

Aðilar geta ákvarðað skilyrði um leyfisveitingu og framsal vörumerkja og er þá gert ráð fyrir að skyldubundin veiting nytjaleyfis skuli ekki leyfð og að eigandi skráðs vörumerkis hafi rétt til að framselja vörumerki með eða án framsals þess fyrirtækis sem vörumerkið tilheyrir.

Article 21
Licensing and Assignment

Members may determine conditions on the licensing and assignment of trademarks, it being understood that the compulsory licensing of trademarks shall not be permitted and that the owner of a registered trademark shall have the right to assign the trademark with or without the transfer of the business to which the trademark belongs.

3. þáttur: Landfræðilegar merkingar.

22. gr.
Vernd landfræðilegra merkinga.

1. Landfræðilegar merkingar í þessum samningi eru merkingar sem tákna að vara er upprunnin á yfirráðasvæði aðila, eða á landsvæði eða stað á því yfirráðasvæði, ef rekja má tiltekin gæði, orðspor eða aðra eiginleika vöru í aðalatriðum til landfræðilegs uppruna hennar.

2. Að því er varðar landfræðilegar merkingar skulu aðilar sjá til þess að þeir sem eiga hagsmuna að gæta geti á löglegan hátt komið í veg fyrir:

a) að í merkingu eða kynningu vöru sé með einhverjum hætti tilgreint eða gefið til kynna að varan sé upprunnin á öðru landsvæði en hinu rétta upprunasvæði með þeim hætti að almenningur fái villandi upplýsingar um landfræðilegan uppruna vörunnar;
b) notkun sem telst til óréttmætrar samkeppni í skilningi 10. gr. a í Parísarsamningnum (1967).

3. Aðili skal, annaðhvort að eigin frumkvæði, ef slíkt er leyfilegt samkvæmt lögum hans, eða að beiðni málsaðila sem á hagsmuna að gæta, synja um eða ógilda skráningu vörumerkis sem felur í sér eða samanstendur af landfræðilegri merkingu að því er varðar vörur sem eru ekki upprunnar á því yfirráðasvæði sem merkingin vísar til, ef þess háttar merking á vörumerki slíkra vara í landi aðila veitir almenningi villandi upplýsingar um réttan landfræðilegan uppruna vörunnar.

4. Verndarákvæðin skv. 1., 2. og 3. mgr. skulu gilda um landfræðilega merkingu sem, enda þótt hún sé rétt í bókstaflegum skilningi með tilliti til yfirráðasvæðis, landsvæðis eða staðar sem vörurnar eru upprunnar frá, gefur almenningi ranglega til kynna að vörurnar séu upprunnar á öðru yfirráðasvæði.

Section 3: Geographical Indications

Article 22
Protection of Geographical Indications

1. Geographical indications are, for the purposes of this Agreement, indications which identify a good as originating in the territory of a Member, or a region or locality in that territory, where a given quality, reputation or other characteristic of the good is essentially attributable to its geographical origin.

2. In respect of geographical indications, Members shall provide the legal means for interested parties to prevent:

(a) the use of any means in the designation or presentation of a good that indicates or suggests that the good in question originates in a geographical area other than the true place of origin in a manner which misleads the public as to the geographical origin of the good;
(b) any use which constitutes an act of unfair competition within the meaning of Article 10*bis* of the Paris Convention (1967).

3. A Member shall, *ex officio* if its legislation so permits or at the request of an interested party, refuse or invalidate the registration of a trademark which contains or consists of a geographical indication with respect to goods not originating in the territory indicated, if use of the indication in the trademark for such goods in that Member is of such a nature as to mislead the public as to the true place of origin.

4. The protection under paragraphs 1, 2 and 3 shall be applicable against a geographical indication which, although literally true as to the territory, region or locality in which the goods originate, falsely represents to the public that the goods originate in another territory.

23. gr.
Viðbótarvernd fyrir landfræðilegar merkingar á víni og brenndum drykkjum.

1. Sérhver aðili skal sjá til þess að þeir sem eiga hagsmuna að gæta geti á löglegan hátt komið í veg fyrir notkun landfræðilegrar merkingar á víni sem er ekki upprunnið á þeim stað sem landfræðilega merkingin segir til um eða landfræðilegrar merkingar á brenndum drykkjum sem eru ekki upprunnir á þeim stað sem landfræðilega merkingin segir til um, jafnvel þótt réttur uppruni vörunnar sé tilgreindur eða landfræðilega merkingin notuð í þýðingu eða henni fylgi athugasemd eins og „tegund", „gerð", „aðferð", „eftirlíking" o.fl.[163]

2. Synja skal um eða ógilda skráningu vörumerkis fyrir vín sem felur í sér eða samanstendur af landfræðilegri merkingu, eða skráningu vörumerkis fyrir brennda drykki sem felur í sér eða samanstendur af landfræðilegri merkingu, annaðhvort að eigin frumkvæði ef slíkt er leyfilegt samkvæmt löggjöf aðila eða að beiðni málsaðila sem á hagsmuna að gæta, sé um að ræða vín eða brennda drykki sem eru ekki af þessum uppruna.

3. Að því er samhljóða landfræðilegar merkingar á víni varðar skal sérhver merking njóta verndar, sbr. þó ákvæði 4. mgr. 22. gr. Sérhver aðili skal ákvarða hvernig aðgreina beri hinar samhljóða merkingar, að teknu tilliti til nauðsynjar þess að tryggja að hlutaðeigandi framleiðendur fái sambærilega meðferð og neytendur fái ekki villandi upplýsingar.

4. Til að auðvelda vernd landfræðilegra merkinga á víni skal hugverkaréttarráðið annast samningaviðræður um að koma á fót marghliða tilkynninga- og skráningarkerfi fyrir landfræðilegar merkingar á víni sem uppfylla skilyrði um vernd í löndum aðila sem kerfið tekur til.

Article 23
Additional Protection for Geographical Indications for Wines and Spirits

1. Each Member shall provide the legal means for interested parties to prevent use of a geographical indication identifying wines for wines not originating in the place indicated by the geographical indication in question or identifying spirits for spirits not originating in the place indicated by the geographical indication in question, even where the true origin of the goods is indicated or the geographical indication is used in translation or accompanied by expressions such as "kind", "type", "style", "imitation" or the like.[163]

2. The registration of a trademark for wines which contains or consists of a geographical indication identifying wines or for spirits which contains or consists of a geographical indication identifying spirits shall be refused or invalidated, *ex officio* if a Member's legislation so permits or at the request of an interested party, with respect to such wines or spirits not having this origin.

3. In the case of homonymous geographical indications for wines, protection shall be accorded to each indication, subject to the provisions of paragraph 4 of Article 22. Each Member shall determine the practical conditions under which the homonymous indications in question will be differentiated from each other, taking into account the need to ensure equitable treatment of the producers concerned and that consumers are not misled.

4. In order to facilitate the protection of geographical indications for wines, negotiations shall be undertaken in the Council for TRIPS concerning the establishment of a multilateral system of notification and registration of geographical indications for wines eligible for protection in those Members participating in the system.

24. gr.
Alþjóðlegar samningaviðræður: Undantekningar.

1. Aðilar hafa komið sér saman um að hefja samningaviðræður í þeim tilgangi að auka vernd einstakra landfræðilegra merkinga á grundvelli 23. gr. Aðili skal ekki beita ákvæðum 4.-8. mgr. hér á eftir í því skyni að neita að taka þátt í samningaviðræðum eða gera tvíhliða eða marghliða samninga. Í tengslum við slíkar samningaviðræður skulu aðilar vera reiðubúnir að íhuga

Article 24
International Negotiations: Exceptions

1. Members agree to enter into negotiations aimed at increasing the protection of individual geographical indications under Article 23. The provisions of paragraphs 4 through 8 below shall not be used by a Member to refuse to conduct negotiations or to conclude bilateral or multilateral agreements. In the context of such negotiations, Members shall be willing to consider the

að beita þessum ákvæðum áfram gagnvart einstökum landfræðilegum merkingum sem slíkar samningaviðræður hafa fjallað um.

2. Hugverkaréttarráðið skal sjá um að endurskoða beitingu ákvæða þessa þáttar; sú fyrsta af þessum endurskoðunum skal fara fram innan tveggja ára frá gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina. Heimilt er að vekja athygli ráðsins á málum sem hafa áhrif á að skyldum samkvæmt þessum ákvæðum sé framfylgt. Ráðið skal, að beiðni aðila, eiga viðræður við einn eða fleiri aðila um slík mál sem ekki hefur fundist viðunandi lausn á með tvíhliða eða fjölhliða viðræðum milli hlutaðeigandi aðila. Ráðið skal grípa til þeirra aðgerða sem kunna að verða samþykktar til að auðvelda og stuðla að því að markmið þessa þáttar náist.

3. Þegar aðili hrindir ákvæðum þessa þáttar í framkvæmd skal hann ekki skerða þá vernd landfræðilegra merkinga sem var í gildi hjá þeim aðila fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

4. Ekkert í þessum þætti skal leggja aðila þá skyldu á herðar að koma í veg fyrir að einhver af ríkisborgurum hans, eða einhver þeirra sem hafa lögheimili á yfirráðasvæði hans, noti áfram á svipaðan hátt tiltekna landfræðilega merkingu annars aðila á víni eða brenndum drykkjum í tengslum við vörur eða þjónustu, ef þeir hafa notað þessa landfræðilegu merkingu samfellt fyrir sömu eða skyldar vörur eða þjónustu á yfirráðasvæði þess aðila í *a)* að minnsta kosti 10 ár fyrir 15. apríl 1994 eða *b)* í góðri trú fyrir þann dag.

5. Ef vörumerki hefur verið notað eða skráð í góðri trú eða réttur til vörumerkis er áunninn með notkun í góðri trú annaðhvort:

a) áður en þessum ákvæðum er beitt hjá þeim aðila samkvæmt skilgreiningu í VI. hluta; eða
b) áður en landfræðilega merkingin hlýtur vernd í upprunalandi sínu;

skulu ráðstafanir, sem eru samþykktar til að hrinda ákvæðum þessa þáttar í framkvæmd, ekki skerða skráningarhæfi eða skráningargildi vörumerkis, eða réttinn til að nota vörumerki, á þeim forsendum að slíkt vörumerki sé sams konar eða svipað og ákveðin landfræðileg merking.

6. Ekkert í þessum þætti skal leggja aðila þá skyldu á herðar að beita ákvæðum sínum gagnvart landfræðilegum merkingum annars aðila að því er varðar vörur eða þjónustu ef viðkomandi

continued applicability of these provisions to individual geographical indications whose use was the subject of such negotiations.

2. The Council for TRIPS shall keep under review the application of the provisions of this Section: the first such review shall take place within two years of the entry into force of the WTO Agreement. Any matter affecting the compliance with the obligations under these provisions may be drawn to the attention of the Council, which, at the request of a Member, shall consult with any Member or Members in respect of such matter in respect of which it has not been possible to find a satisfactory solution through bilateral or plurilateral consultations between the Members concerned. The Council shall take such action as may be agreed to facilitate the operation and further the objectives of this Section.

3. In implementing this Section, a Member shall not diminish the protection of geographical indications that existed in that Member immediately prior to the date of entry into force of the WTO Agreement.

4. Nothing in this Section shall require a Member to prevent continued and similar use of a particular geographical indication of another Member identifying wines or spirits in connection with goods or services by any of its nationals or domiciliaries who have used that geographical indication in a continuous manner with regard to the same or related goods or services in the territory of that Member either (*a*) for at least 10 years preceding 15 April 1994 or (*b*) in good faith preceding that date.

5. Where a trademark has been applied for or registered in good faith, or where rights to a trademark have been acquired through use in good faith either:

(a) before the date of application of these provisions in that Member as defined in Part VI: or
(b) before the geographical indication is protected in its country of origin;

measures adopted to implement this Section shall not prejudice eligibility for or the validity of the registration of a trademark, or the right to use a trademark, on the basis that such a trademark is identical with, or similar to, a geographical indication.

6. Nothing in this Section shall require a Member to apply its provisions in respect of a geographical indication of any other Member with respect to goods or services for which the

merking fyrir þessar vörur eða þjónustu er sams konar og hugtak sem venjan er að nota sem almennt heiti á slíkum vörum eða þjónustu á yfirráðasvæði þess aðila. Ekkert í þessum þætti skal leggja aðila þá skyldu á herðar að beita ákvæðum sínum á landfræðilegar merkingar frá öðrum aðila að því er varðar vínafurðir ef viðkomandi merking fyrir þessar vínafurðir er sú sama og heiti sem venja er að nota um þrúgutegund á yfirráðasvæði þess aðila á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

7. Aðili getur kveðið á um að leggja beri fram beiðni samkvæmt þessum þætti í tengslum við notkun eða skráningu vörumerkis innan fimm ára frá því að misnotkun hinnar vernduðu merkingar er orðin almenn vitneskja á yfirráðasvæði þess aðila eða frá skráningardegi vörumerkisins á yfirráðasvæði þess aðila, að því tilskildu að vörumerkið hafi verið birt í síðasta lagi þann dag, ef það gerist áður en misnotkunin varð almenn vitneskja á yfirráðasvæði þess aðila, að því tilskildu að landfræðilega merkingin sé ekki notuð eða skráð gegn betri vitund.

8. Ákvæði þessa þáttar skulu í engu skaða rétt neins einstaklings til að nota nafn sitt eða nafn fyrirrennara síns í viðskiptum, nema notkun á slíku nafni sé með þeim hætti að það villi um fyrir almenningi.

9. Ekki er skylt samkvæmt þessum samningi að vernda landfræðilegar merkingar sem njóta ekki verndar eða njóta ekki lengur verndar í upprunalandi þeirra, eða eru ekki lengur notaðar í því landi.

4. þáttur: Iðnhönnun.

25. gr.

Skilyrði fyrir vernd.

1. Aðilar skulu kveða á um vernd iðnhönnunar þegar um er að ræða ný, sjálfstæð sköpunarverk eða upprunaleg verk. Aðilum er heimilt að kveða á um að hönnun sé ekki ný eða upprunaleg ef hún er ekki að verulegu leyti frábrugðin þekktri hönnun eða samblandi úr þekktum hönnunarþáttum. Aðilum er heimilt að kveða á um að slík vernd skuli ekki taka til hönnunar sem í meginatriðum ræðst af tækni- eða nytsemissjónarmiðum.

2. Sérhver aðili skal sjá til þess að kröfur til að tryggja vernd textílhönnunar, einkum að því er varðar kostnað, rannsókn eða birtingu, minnki ekki að óþörfu möguleikann á að leita eftir slíkri vernd og fá hana. Aðilum skal vera frjálst að uppfylla þessa skyldu með lögum um iðnhönnun eða höfundarrétt.

relevant indication is identical with the term customary in common language as the common name for such goods or services in the territory of that Member. Nothing in this Section shall require a Member to apply its provisions in respect of a geographical indication of any other Member with respect to products of the vine for which the relevant indication is identical with the customary name of a grape variety existing in the territory of that Member as of the date of entry into force of the WTO Agreement.

7. A Member may provide that any request made under this Section in connection with the use or registration of a trademark must be presented within five years after the adverse use of the protected indication has become generally known in that Member or after the date of registration of the trademark in that Member provided that the trademark has been published by that date, if such date is earlier than the date on which the adverse use became generally known in that Member, provided that the geographical indication is not used or registered in bad faith.

8. The provisions of this Section shall in no way prejudice the right of any person to use, in the course of trade, that person's name or the name of that person's predecessor in business, except where such name is used in such a manner as to mislead the public.

9. There shall be no obligation under this Agreement to protect geographical indications which are not or cease to be protected in their country of origin, or which have fallen into disuse in that country.

Section 4: Industrial Designs

Article 25

Requirements for Protection

1. Members shall provide for the protection of independently created industrial designs that are new or original. Members may provide that designs are not new or original if they do not significantly differ from known designs or combinations of known design features. Members may provide that such protection shall not extend to designs dictated essentially by technical or functional considerations.

2. Each Member shall ensure that requirements for securing protection for textile designs, in particular in regard to any cost, examination or publication, do not unreasonably impair the opportunity to seek and obtain such protection. Members shall be free to meet this obligation through industrial design law or through copyright law.

26. gr.
Vernd.

1. Eigandi hönnunar, sem nýtur verndar, skal eiga rétt á að koma í veg fyrir að þriðju málsaðilar, sem hafa ekki til þess samþykki eiganda, búi til, selji eða flytji inn muni sem fela í sér hönnun sem er eftirmynd eða að mestu leyti eftirmynd af hinni vernduðu hönnun, þegar slíkt er gert í ábataskyni.
2. Aðilar geta kveðið á um takmarkaðar undantekningar á vernd iðnhönnunar, að því tilskildu að slíkar undantekningar stríði ekki óeðlilega gegn eðlilegri nýtingu iðnhönnunar sem nýtur verndar og skaði ekki í óeðlilegum mæli lögmæta hagsmuni eiganda hinnar vernduðu hönnunar, að teknu tilliti til lögmætra hagsmuna þriðju málsaðila.
3. Vernd skal vara í að minnsta kosti 10 ár.

Article 26
Protection

1. The owner of a protected industrial design shall have the right to prevent third parties not having the owner's consent from making, selling or importing articles bearing or embodying a design which is a copy, or substantially a copy, of the protected design, when such acts are undertaken for commercial purposes.
2. Members may provide limited exceptions to the protection of industrial designs, provided that such exceptions do not unreasonably conflict with the normal exploitation of protected industrial designs and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the owner of the protected design, taking account of the legitimate interests of third parties.
3. The duration of protection available shall amount to at least 10 years.

5. þáttur: Einkaleyfi.

27. gr.
Efni sem einkaleyfi gildir um.

1. Með fyrirvara um ákvæði 2. og 3. mgr. skal vera unnt að fá einkaleyfi fyrir uppfinningum á öllum tæknisviðum, hvort sem um er að ræða vörur eða aðferð, að því tilskildu að um sé að ræða eitthvað nýtt sem er framlag til uppfinninga og nýtanlegt í atvinnulífi.[164] Þrátt fyrir 4. mgr. 65. gr., 8. mgr. 70. gr. og 3. mgr. þessarar greinar skal vera unnt að fá einkaleyfi og nýta einkaleyfisrétt án mismununar eftir uppfinningastað, tæknisviði og því hvort vörurnar eru innfluttar eða framleiddar innanlands.

2. Aðilum er heimilt að synja um einkaleyfi fyrir uppfinningar ef nauðsynlegt er að koma í veg fyrir að þær séu nýttar í ábataskyni á yfirráðasvæði þeirra til að vernda allsherjarreglu eða siðgæði, meðal annars til að vernda líf eða heilbrigði manna, dýra eða plantna eða koma í veg fyrir skaðleg áhrif á umhverfið, svo framarlega sem slík synjun stafar ekki eingöngu af því að nýting er bönnuð samkvæmt lögum þeirra.
3. Aðilum er enn fremur heimilt að synja um einkaleyfi fyrir:

a) aðferðir við sjúkdómsgreiningu, lækningar og skurðlækningar á mönnum eða dýrum;
b) plöntur og dýr, að undanskildum örverum, og vinnsluaðferðir sem eru líffræðilegar í meginatriðum og notaðar við ræktun plantna eða dýra, að undanskildum vinnsluaðferðum sem ekki eru líf-

Section 5: Patents

Article 27
Patentable Subject Matter

1. Subject to the provisions of paragraphs 2 and 3, patents shall be available for any inventions, whether products or processes, in all fields of technology, provided that they are new, involve an inventive step and are capable of industrial application.[164] Subject to paragraph 4 of Article 65, paragraph 8 of Article 70 and paragraph 3 of this Article, patents shall be available and patent rights enjoyable without discrimination as to the place of invention, the field of technology and whether products are imported or locally produced.
2. Members may exclude from patentability inventions, the prevention within their territory of the commercial exploitation of which is necessary to protect *ordre public* or morality, including to protect human, animal or plant life or health or to avoid serious prejudice to the environment, provided that such exclusion is not made merely because the exploitation is prohibited by their law.
3. Members may also exclude from patentability:

(a) diagnostic, therapeutic and surgical methods for the treatment of humans or animals;
(b) plants and animals other than micro-organisms, and essentially biological processes for the production of plants or animals other than non-biological and microbiological processes. However, Mem-

fræðilegar og örverufræðilegum vinnsluaðferðum. Samt sem áður skulu aðilar kveða á um vernd plöntustofna, annaðhvort með einkaleyfum eða sérstöku skilvirku kerfi eða samblandi af hvoru tveggja. Ákvæði þessarar undirgreinar ber að endurskoða fjórum árum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

bers shall provide for the protection of plant varieties either by patents or by an effective sui generis system or by any combination thereof. The provisions of this subparagraph shall be reviewed four years after the date of entry into force of the WTO Agreement.

28. gr.
Réttindi.

1. Einkaleyfi veitir eiganda eftirfarandi einkarétt til:

a) ef leyfið tekur til vöru, að koma í veg fyrir að þriðju málsaðilar, sem hafa ekki til þess samþykki eiganda, búi til, noti, hafi til sölu, selji eða flytji inn[165] þá vöru í því skyni;

b) ef leyfið tekur til vinnsluaðferðar, að koma í veg fyrir að þriðju málsaðilar, sem hafa ekki til þess samþykki eiganda, noti aðferðina og að þeir noti, hafi til sölu, selji eða flytji inn í því skyni að minnsta kosti þá vöru sem er framleidd með þeirri vinnsluaðferð.

2. Eigendur einkaleyfa hafa einnig rétt til að framselja einkaleyfið, eða yfirfæra til síðari rétthafa, og til að gera leyfissamninga.

Article 28
Rights Conferred

1. A patent shall confer on its owner the following exclusive rights:

(a) where the subject matter of a patent is a product, to prevent third parties not having the owner's consent from the acts of: making, using, offering for sale, selling, or importing[165] for these purposes that product;

(b) where the subject matter of a patent is a process, to prevent third parties not having the owner's consent from the act of using the process, and from the acts of: using, offering for sale, selling, or importing for these purposes at least the product obtained directly by that process.

2. Patent owners shall also have the right to assign, or transfer by succession, the patent and to conclude licensing contracts.

29. gr.
Skilyrði sem umsækjendum um einkaleyfi eru sett.

1. Aðilar skulu fara fram á að umsækjandi um einkaleyfi lýsi uppfinningunni nægilega skýrt og ítarlega til að fagmaður í viðkomandi grein geti beitt henni og er aðilum heimilt að fara fram á að umsækjandi tilgreini bestu aðferðina við að beita uppfinningunni sem uppfinningamanninum er kunnugt um á umsóknardegi eða, ef farið er fram á forgangsrétt, þeim degi sem forgangsréttar er krafist samkvæmt umsókninni.

2. Aðilar geta krafist þess að umsækjandi um einkaleyfi veiti upplýsingar um tilsvarandi umsóknir sínar og leyfisveitingar erlendis.

Article 29
Conditions on Patent Applicants

1. Members shall require that an applicant for a patent shall disclose the invention in a manner sufficiently clear and complete for the invention to be carried out by a person skilled in the art and may require the applicant to indicate the best mode for carrying out the invention known to the inventor at the filing date or, where priority is claimed, at the priority date of the application.

2. Members may require an applicant for a patent to provide information concerning the applicant's corresponding foreign applications and grants.

30. gr.
Undantekningar á réttindum.

Aðilar geta kveðið á um takmarkaðar undantekningar á einkaleyfisrétti, að því tilskildu að slíkar undantekningar stríði ekki óeðlilega gegn eðlilegri nýtingu einkaleyfis og skaði ekki í

Article 30
Exceptions to Rights Conferred

Members may provide limited exceptions to the exclusive rights conferred by a patent, provided that such exceptions do not unreasonably conflict with a normal exploitation of the patent

óeðlilegum mæli lögmæta hagsmuni eiganda einkaleyfis, að teknu tilliti til lögmætra hagsmuna þriðju málsaðila.

31. gr.
Önnur notkun án heimildar rétthafa.

Þegar lög aðila heimila aðra notkun,[166] án heimildar rétthafa, á viðfangsefni sem einkaleyfi er á, þar með talin notkun stjórnvalda eða notkun þriðju aðila sem stjórnvöld heimila, ber að virða eftirfarandi ákvæði:

a) meta skal heimild fyrir slíkri notkun eftir málsástæðum í hverju tilviki fyrir sig;
b) slíka notkun má einungis leyfa ef væntanlegur notandi hefur reynt að fá heimild rétthafa með sanngjörnum viðskiptaskilmálum og -skilyrðum áður en til slíkrar notkunar kemur og slíkar tilraunir hafa ekki borið árangur innan hæfilegs tíma. Aðili getur veitt undanþágu frá þessari kröfu þegar um er að ræða neyðartilvik eða annað alvarlegt hættuástand innanlands eða notkun hins opinbera sem ekki er í ábataskyni. Í neyðartilvikum eða þegar annað hættuástand ríkir innanlands skal rétthafa samt sem áður tilkynnt um notkun eins skjótt og frekast er unnt án óeðlilegrar fyrirhafnar. Þegar um er að ræða notkun hins opinbera sem ekki er í ábataskyni og stjórnvöldum eða verktaka er eða ætti að vera kunnugt um, án þess að einkaleyfisréttur sé kannaður, að lögmætt einkaleyfi sé eða muni verða notað af stjórnvöldum eða á vegum þeirra skal láta rétthafa vita þegar í stað;
c) umfang slíkrar notkunar og sá tími sem hún stendur yfir skal takmarkast við þann tilgang sem heimildin var veitt fyrir og fyrir hálfleiðaratækni gildir hún einungis um opinbera notkun sem ekki er í ábataskyni eða til að bæta starfshætti sem dómstóll eða stjórnvöld hafa ákvarðað að séu samkeppnishamlandi;
d) slík notkun skal ekki útheimta einkarétt;
e) slík notkun skal vera óframseljanleg, nema með þeim hluta fyrirtækis eða viðskiptavildar sem nýtur góðs af slíkri notkun;
f) slík notkun skal aðallega heimiluð vegna birgðaöflunar fyrir innanlandsmarkað aðila sem heimilar slíka notkun;

and do not unreasonably prejudice the legitimate interests of the patent owner, taking account of the legitimate interests of third parties.

Article 31
Other Use Without Authorization of the Right Holder

Where the law of a Member allows for other use[166] of the subject matter of a patent without the authorization of the right holder, including use by the government or third parties authorized by the government, the following provisions shall be respected:

(a) authorization of such use shall be considered on its individual merits;
(b) such use may only be permitted if, prior to such use, the proposed user has made efforts to obtain authorization from the right holder on reasonable commercial terms and conditions and that such efforts have not been successful within a reasonable period of time. This requirement may be waived by a Member in the case of a national emergency or other circumstances of extreme urgency or in cases of public non-commercial use. In situations of national emergency or other circumstances of extreme urgency, the right holder shall, nevertheless, be notified as soon as reasonably practicable. In the case of public non-commercial use, where the government or contractor, without making a patent search, knows or has demonstrable grounds to know that a valid patent is or will be used by or for the government, the right holder shall be informed promptly;
(c) the scope and duration of such use shall be limited to the purpose for which it was authorized, and in the case of semi-conductor technology shall only be for public non-commercial use or to remedy a practice determined after judicial or administrative process to be anti-competitive;
(d) such use shall be non-exclusive;
(e) such use shall be non-assignable, except with that part of the enterprise or goodwill which enjoys such use;
(f) any such use shall be authorized predominantly for the supply of the domestic market of the Member authorizing such use;

g) heimild til slíkrar notkunar skal felld niður, með fyrirvara um að réttmætra hagsmuna þeirra sem hafa slíka heimild sé nægilega vel gætt, ef og þegar aðstæður, sem voru forsenda hennar, eru ekki lengur fyrir hendi og ólíklegt er að þær muni koma upp aftur. Þar til bært yfirvald skal hafa heimild til að endurskoða, að fenginni rökstuddri beiðni, hvort þessar aðstæður séu enn fyrir hendi;

h) rétthafa skal greidd hæfileg þóknun miðað við aðstæður í hverju tilviki, að teknu tilliti til þess hvert fjárhagslegt gildi heimildin hefur;

i) lögmæti ákvörðunar um heimild fyrir slíkri notkun skal vera með fyrirvara um endurskoðun dómsvalda eða óháða endurskoðun annars æðra yfirvalds hjá þeim aðila;

j) ákvörðun um þóknun sem fyrir slíka notkun skal vera með fyrirvara um úrskurð dómsvalda eða óháða endurskoðun annars æðra yfirvalds hjá þeim aðila;

k) aðilum er ekki skylt að beita skilyrðum b- og f-liðar hafi slík notkun verið leyfð í því skyni að bæta starfshætti sem ákvarðað er eftir dóms- eða stjórnsýslumeðferð að séu samkeppnishamlandi. Þegar þóknun er ákvörðuð í slíkum tilvikum er heimilt að taka tillit til þess hversu brýnt er að leiðrétta samkeppnishamlandi starfshætti. Þar til bær yfirvöld skulu hafa heimild til að synja um niðurfellingu heimildar ef og þegar líkur eru á að aðstæður, sem lágu til grundvallar slíkri heimild, endurtaki sig;

l) ef heimild til slíkrar notkunar er veitt í þeim tilgangi að leyfa nýtingu einkaleyfis („síðara einkaleyfi“) sem ekki er unnt að nýta án þess að brjóta annan einkaleyfisrétt („fyrra einkaleyfi“) skulu eftirtalin skilyrði einnig gilda:

i) uppfinningin, sem tilkall er gert til í síðara einkaleyfinu, skal vera mikilvægt tæknilegt framfaraskref sem hefur verulega efnahagslega þýðingu borið saman við uppfinninguna sem tilkall er gert til í fyrra einkaleyfinu;

ii) eigandi fyrra einkaleyfisins skal eiga rétt á leyfavíxlun með sanngjörnum skilmálum til að geta notað uppfinninguna sem tilkall er gert til í síðara einkaleyfinu; og

(g) authorization for such use shall be liable, subject to adequate protection of the legitimate interests of the persons so authorized, to be terminated if and when the circumstances which led to it cease to exist and are unlikely to recur. The competent authority shall have the authority to review, upon motivated request, the continued existence of these circumstances;

(h) the right holder shall be paid adequate remuneration in the circumstances of each case, taking into account the economic value of the authorization;

(i) the legal validity of any decision relating to the authorization of such use shall be subject to judicial review or other independent review by a distinct higher authority in that Member;

(j) any decision relating to the remuneration provided in respect of such use shall be subject to judicial review or other independent review by a distinct higher authority in that Member;

(k) Members are not obliged to apply the conditions set forth in subparagraphs (b) and (f) where such use is permitted to remedy a practice determined after judicial or administrative process to be anti-competitive. The need to correct anti-competitive practices may be taken into account in determining the amount of remuneration in such cases. Competent authorities shall have the authority to refuse termination of authorization if and when the conditions which led to such authorization are likely to recur;

(l) where such use is authorized to permit the exploitation of a patent (“the second patent”) which cannot be exploited without infringing another patent (“the first patent”), the following additional conditions shall apply:

(i) the invention claimed in the second patent shall involve an important technical advance of considerable economic significance in relation to the invention claimed in the first patent;

(ii) the owner of the first patent shall be entitled to a cross-licence on reasonable terms to use the invention claimed in the second patent; and

iii) notkun, sem er heimiluð með tilliti til fyrra einkaleyfisins, skal vera óframseljanleg nema með framsali síðara einkaleyfisins.

32. gr.
Afturköllun/svipting einkaleyfis.

Ákvörðun um að afturkalla eða nema einkaleyfi úr gildi skal vera unnt að skjóta til úrskurðar dómstóla.

33. gr.
Gildistími verndar.

Gildistími verndar skal ekki renna út fyrr en tuttugu ár eru liðin frá umsóknardegi.[167]

34. gr.
Aðferðareinkaleyfi: Sönnunarbyrði.

1. Í einkamálum, er varða brot á réttindum eiganda sem um getur í b-lið 1. mgr. 28. gr., ef einkaleyfið varðar vinnsluaðferð til framleiðslu vöru, geta dómsyfirvöld gert stefnda að sanna að vinnsluaðferð sams konar vöru sé öðruvísi en aðferðin sem einkaleyfið tekur til. Þess vegna skulu aðilar kveða á um, í að minnsta kosti einu eftirtalinna tilvika, að sams konar vara, sem er framleidd án samþykkis eiganda einkaleyfis, skuli, nema unnt sé að sanna hið gagnstæða, teljast framleidd með þeirri vinnsluaðferð sem einkaleyfið tekur til:

a) ef varan, sem er framleidd með þeirri vinnsluaðferð sem einkaleyfið tekur til, er ný;
b) ef verulegar líkur eru á að sams konar vara hafi verið framleidd með hinni vernduðu aðferð og eigandi einkaleyfis hefur ekki, eftir hæfilegar tilraunir, getað ákvarðað hvaða aðferð var notuð.

2. Aðilum skal einungis vera frjálst að kveða á um að sönnunarbyrðin, sem er tilgreind í 1. mgr., hvíli á þeim sem telst hafa framið brotið ef skilyrðið, sem um getur í a-lið, er uppfyllt eða ef skilyrðið, sem um getur í b-lið, er uppfyllt.

3. Þegar færð eru fram mótrök skal taka tillit til lögmætra hagsmuna stefndu með tilliti til þess að vernda framleiðslu- og viðskiptaleyndarmál þeirra.

(iii) the use authorized in respect of the first patent shall be non-assignable except with the assignment of the second patent.

Article 32
Revocation/Forfeiture

An opportunity for judicial review of any decision to revoke or forfeit a patent shall be available.

Article 33
Term of Protection

The term of protection available shall not end before the expiration of a period of twenty years counted from the filing date.[167]

Article 34
Process Patents: Burden of Proof

1. For the purposes of civil proceedings in respect of the infringement of the rights of the owner referred to in paragraph 1(b) of Article 28, if the subject matter of a patent is a process for obtaining a product, the judicial authorities shall have the authority to order the defendant to prove that the process to obtain an identical product is different from the patented process. Therefore, Members shall provide, in at least one of the following circumstances, that any identical product when produced without the consent of the patent owner shall, in the absence of proof to the contrary, be deemed to have been obtained by the patented process:

(a) if the product obtained by the patented process is new;

(b) if there is a substantial likelihood that the identical product was made by the process and the owner of the patent has been unable through reasonable efforts to determine the process actually used.

2. Any Member shall be free to provide that the burden of proof indicated in paragraph 1 shall be on the alleged infringer only if the condition referred to in subparagraph (a) is fulfilled or only if the condition referred to in subparagraph (b) is fulfilled.

3. In the adduction of proof to the contrary, the legitimate interests of defendants in protecting their manufacturing and business secrets shall be taken into account.

6. þáttur: Formhönnun (svæðislýsingar) smárása.

35. gr.

Tengsl við sáttmálann um hugverk er varða smárásir.

Aðilar hafa komið sér saman um vernd formhönnunar (svæðislýsinga) smárása (í þessum samningi nefnd „formhönnun"), í samræmi við 2.–7. gr. (nema 3. mgr. 6. gr.), 12. gr. og 3. mgr. 16. gr. sáttmálans um hugverk er varða smárásir, og að fara auk þess að eftirfarandi ákvæðum.

36. gr.

Gildissvið verndar.

Með fyrirvara um ákvæði 1. mgr. 37. gr. skulu aðilar telja eftirfarandi verknaði ólöglega hafi rétthafi[168] ekki heimilað þá: innflutningur, sala, eða önnur dreifing í viðskiptalegum tilgangi á formhönnun sem nýtur verndar, smárás sem slík formhönnun er hluti af eða vöru sem slík smárás er hluti af, en eingöngu að því leyti sem varan eða tækið felur áfram í sér ólöglega eftirmynd formhönnunar.

37. gr.

Athæfi sem krefst ekki heimildar rétthafa.

1. Þrátt fyrir 36. gr. skal enginn aðili líta svo á að verknaður, sem um getur í þeirri grein, að því er varðar smárásir sem ólögleg eftirmynd formhönnunar er hluti af eða vöru sem slík smárás er hluti af, sé ólöglegur ef sá sem framdi eða fyrirskipaði slíkan verknað vissi ekki og gat ekki vitað með eðlilegu móti, þegar hann fékk smárásina eða vöruna sem slík smárás er hluti af, að ólögleg eftirmynd formhönnunar væri hluti af henni. Aðilar skulu kveða á um, eftir að viðkomandi hefur hlotið nægilega aðvörun um að formhönnunin sé ólögleg eftirmynd, að honum sé heimilt að fremja verknað að því er varðar birgðir sem eru fyrirliggjandi eða hafa verið pantaðar áður, en honum beri að greiða rétthafa fjárhæð er jafngildir eðlilegri einkaleyfis- eða höfundarþóknun sem bæri að greiða samkvæmt nytjaleyfi sem samið væri um af fúsum og frjálsum vilja vegna slíkrar formhönnunar.

2. Skilyrðin, sem eru sett fram í a- til k-lið 31. gr., skulu gilda að breyttu breytanda ef um er að ræða nauðungarleyfisveitingu fyrir formhönnun

Section 6: Layout-designs (Topographies) of Integrated Circuits

Article 35

Relation to the IPIC Treaty

Members agree to provide protection to the layout-designs (topographies) of integrated circuits (referred to in this Agreement as "layout-designs") in accordance with Articles 2 through 7 (other than paragraph 3 of Article 6), Article 12 and paragraph 3 of Article 16 of the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits and, in addition, to comply with the following provisions.

Article 36

Scope of the Protection

Subject to the provisions of paragraph 1 of Article 37, Members shall consider unlawful the following acts if performed without the authorization of the right holder:[168] importing, selling, or otherwise distributing for commercial purposes a protected layout-design, an integrated circuit in which a protected layout-design is incorporated, or an article incorporating such an integrated circuit only in so far as it continues to contain an unlawfully reproduced layout-design.

Article 37

Acts Not Requiring the Authorization of the Right Holder

1. Notwithstanding Article 36, no Member shall consider unlawful the performance of any of the acts referred to in that Article in respect of an integrated circuit incorporating an unlawfully reproduced layout-design or any article incorporating such an integrated circuit where the person performing or ordering such acts did not know and had no reasonable ground to know, when acquiring the integrated circuit or article incorporating such an integrated circuit, that it incorporated an unlawfully reproduced layout-design. Members shall provide that, after the time that such person has received sufficient notice that the layout-design was unlawfully reproduced, that person may perform any of the acts with respect to the stock on hand or ordered before such time, but shall be liable to pay to the right holder a sum equivalent to a reasonable royalty such as would be payable under a freely negotiated licence in respect of such a layout-design.

2. The conditions set out in subparagraphs (a) through (k) of Article 31 shall apply *mutatis mutandis* in the event of any non-voluntary

eða notkun hennar af hálfu hins opinbera eða fyrir hið opinbera án heimildar rétthafa.

38. gr.
Gildistími verndar.

1. Hjá aðilum, þar sem skráning er skilyrði fyrir vernd, skal gildistími verndar fyrir formhönnun ekki renna út fyrr en 10 ár eru liðin frá umsóknardegi eða frá þeim degi að nýting í ábataskyni átti sér fyrst stað, hvar í heiminum sem það gerist.

2. Hjá aðilum, þar sem skráning er ekki skilyrði fyrir vernd, skal gildistími verndar fyrir formhönnun ekki renna út fyrr en minnst 10 ár eru liðin frá þeim degi að nýting í ábataskyni átti sér fyrst stað, hvar í heiminum sem það gerist.
3. Þrátt fyrir ákvæði 1. og 2. mgr. er aðila heimilt að kveða á um að vernd falli niður þegar 15 ár eru liðin frá því að formhönnunin varð til.

7. þáttur: Vernd trúnaðarupplýsinga.

39. gr.

1. Þegar verið er að tryggja haldgóða vernd gegn óheiðarlegri samkeppni, eins og kveðið er á um í 10. gr. a í Parísarsamningnum (1967), skulu aðilar vernda óbirtar upplýsingar í samræmi við 2. mgr. og gögn sem eru afhent stjórnvöldum eða opinberum stofnunum í samræmi við 3. mgr.
2. Einstaklingar og lögpersónur skulu eiga þess kost að koma í veg fyrir að upplýsingar, sem þeir eiga lögmætt tilkall til, séu látnar öðrum í té, þeirra sé aflað eða þær notaðar af öðrum án samþykkis þeirra með þeim hætti sem er andstætt heiðarlegum viðskiptaháttum[169] svo framarlega sem slíkar upplýsingar:

a) eru leyndarmál í þeim skilningi að þær eru ekki, í heild sinni eða einstakir þættir þeirra og samsetning, almennt þekktar eða tiltækar einstaklingum í því umhverfi þar sem algengt er að fjalla um þá tegund upplýsinga sem um ræðir;

b) hafa viðskiptalegt gildi af því að þær eru leyndarmál; og
c) sá sem hefur þær undir höndum á löglegan hátt hefur gert eðlilegar ráðstafanir, miðað við aðstæður, til að halda þeim leyndum.

3. Þegar aðilar setja það skilyrði fyrir samþykki á markaðssetningu lyfjavara- eða efnaafurða

licensing of a layout-design or of its use by or for the government without the authorization of the right holder.

Article 38
Term of Protection

1. In Members requiring registration as a condition of protection, the term of protection of layout-designs shall not end before the expiration of a period of 10 years counted from the date of filing an application for registration or from the first commercial exploitation wherever in the world it occurs.
2. In Members not requiring registration as a condition for protection, layout-designs shall be protected for a term of no less than 10 years from the date of the first commercial exploitation wherever in the world it occurs.
3. Notwithstanding paragraphs 1 and 2, a Member may provide that protection shall lapse 15 years after the creation of the layout-design.

Section 7: Protection of Undisclosed Information

Article 39

1. In the course of ensuring effective protection against unfair competition as provided in Article 10*bis* of the Paris Convention (1967), Members shall protect undisclosed information in accordance with paragraph 2 and data submitted to governments or governmental agencies in accordance with paragraph 3.
2. Natural and legal persons shall have the possibility of preventing information lawfully within their control from being disclosed to, acquired by, or used by others without their consent in a manner contrary to honest commercial practices[169] so long as such information:

(a) is secret in the sense that it is not, as a body or in the precise configuration and assembly of its components, generally known among or readily accessible to persons within the circles that normally deal with the kind of information in question;
(b) has commercial value because it is secret; and
(c) has been subject to reasonable steps under the circumstances, by the person lawfully in control of the information, to keep it secret.

3. Members, when requiring, as a condition of approving the marketing of pharmaceutical or of

fyrir landbúnað, sem hafa að geyma nýjar efnaeiningar, að lögð verði fram óbirtar prófanir eða önnur gögn sem verulega erfitt er að fá fram skulu þeir vernda slík gögn gegn óréttmætri viðskiptanotkun. Enn fremur skulu aðilar sjá til þess að slík gögn séu ekki birt, nema það sé nauðsynlegt til að vernda almenning eða gerðar séu ráðstafanir til að tryggja að gögnin séu vernduð gegn óréttmætri notkun í viðskiptum.

agricultural chemical products which utilize new chemical entities, the submission of undisclosed test or other data, the origination of which involves a considerable effort, shall protect such data against unfair commercial use. In addition, Members shall protect such data against disclosure, except where necessary to protect the public, or unless steps are taken to ensure that the data are protected against unfair commercial use.

8. þáttur: Eftirlit með samkeppnishamlandi starfsháttum í tengslum við samningsbundin nytjaleyfi.

40. gr.

1. Aðilar eru sammála um að tilteknir starfshættir eða skilyrði, er varða leyfisveitingu viðvíkjandi hugverkarétti og takmarka samkeppni, kunni að hafa skaðleg áhrif á viðskipti og hindra miðlun og útbreiðslu á tækni.

2. Ekkert í þessum samningi skal koma í veg fyrir að aðilar setji í löggjöf sína ákvæði um starfshætti eða skilyrði er varða leyfisveitingu sem í sérstökum tilvikum kann að vera misnotkun á hugverkarétti sem hefur óhagstæð áhrif á samkeppni á viðkomandi markaði. Eins og kveðið er á um hér að framan er aðila heimilt að samþykkja, í samræmi við önnur ákvæði þessa samnings, viðeigandi ráðstafanir til að koma í veg fyrir eða hafa eftirlit með slíkum starfsháttum, til dæmis með skilyrðum um endurútgáfu einkaréttarleyfa, skilyrðum er koma í veg fyrir að nytjaleyfi sé véfengt eða með því að viðbótarleyfum er bætt við upprunalega leyfið með þvingunaraðgerðum, í ljósi viðkomandi laga og reglna þess aðila.

3. Sérhver aðili skal, að fenginni beiðni, hefja viðræður við annan aðila sem hefur ástæðu til að ætla að eigandi hugverkaréttar, sem er ríkisborgari eða hefur lögheimili á yfirráðasvæði þess aðila sem óskað var eftir viðræðum við, beiti starfsháttum er brjóta í bága við lög og reglur aðilans sem fer fram á viðræður um efni þessa þáttar og sem vill tryggja að farið sé að slíkri löggjöf, með fyrirvara um rétt aðila til löglegra aðgerða og fullt frelsi hvors aðila um sig til að taka endanlega ákvörðun. Aðilinn, sem fær beiðnina, skal fjalla ítarlega og með velvilja um hana og veita nægileg tækifari til viðræðna við aðilann sem leggur fram beiðnina og láta í té upplýsingar, sem almenningur hefur aðgang að en eru ekki trúnaðarupplýsingar og tengjast viðkomandi máli, og aðrar upplýsingar sem aðilinn hefur aðgang að, með fyrirvara um innlend lög

Section 8: Control of Anti-competitive Practices in Contractual Licences

Article 40

1. Members agree that some licensing practices or conditions pertaining to intellectual property rights which restrain competition may have adverse effects on trade and may impede the transfer and dissemination of technology.

2. Nothing in this Agreement shall prevent Members from specifying in their legislation licensing practices or conditions that may in particular cases constitute an abuse of intellectual property rights having an adverse effect on competition in the relevant market. As provided above, a Member may adopt, consistently with the other provisions of this Agreement, appropriate measures to prevent or control such practices, which may include for example exclusive grantback conditions, conditions preventing challenges to validity and coercive package licensing, in the light of the relevant laws and regulations of that Member.

3. Each Member shall enter, upon request, into consultations with any other Member which has cause to believe that an intellectual property right owner that is a national or domiciliary of the Member to which the request for consultations has been addressed is undertaking practices in violation of the requesting Member's laws and regulations on the subject matter of this Section, and which wishes to secure compliance with such legislation, without prejudice to any action under the law and to the full freedom of an ultimate decision of either Member. The Member addressed shall accord full and sympathetic consideration to, and shall afford adequate opportunity for, consultations with the requesting Member, and shall cooperate through supply of publicly available non-confidential information of relevance to the matter in question and of other

og samninga sem kunna að hafa verið gerðir og málsaðilar sætta sig við, um að aðilinn sem leggur fram beiðnina gæti trúnaðar.

4. Þegar mál er höfðað á hendur ríkisborgurum aðila, eða þeim sem eiga lögheimili í landi hans, í landi annars aðila fyrir meint brot á lögum og reglum þess aðila varðandi efni þessa þáttar skal síðarnefndi aðilinn gefa fyrrnefnda aðilanum, að fenginni beiðni, kost á viðræðum með sömu skilmálum og gert er ráð fyrir í 3. mgr.

III. HLUTI
FULLNUSTA HUGVERKARÉTTAR

1. þáttur: Almennar skyldur.
41. gr.

1. Aðilar skulu sjá til þess að til sé málsmeðferð um fullnustu í samræmi við lög þeirra, eins og lýst er í þessum hluta, til að unnt sé að grípa til skilvirkra aðgerða gegn athæfi sem er brot á hugverkarétti er fellur undir þennan samning, þar með talin skjót úrræði til að koma í veg fyrir brot og úrræði sem hamla frekari brotum. Beita skal slíkri málsmeðferð á þann hátt að forðast sé að skapa hindranir í lögmætum viðskiptum og skulu gerðar verndarráðstafanir gegn því að slíkri málsmeðferð sé misbeitt.
2. Málsmeðferð við fullnustu hugverkaréttar skal vera réttlát og sanngjörn. Hún skal ekki vera óþarflega flókin eða kostnaðarsöm, eða leiða til þess að sett verði óeðlileg tímamörk eða órétt-lætanlegar tafir verði.
3. Ákvarðanir varðandi málsatvik skulu helst vera skriflegar og rökstuddar. Málsaðilar, að minnsta kosti, skulu hafa aðgang að þeim án ótilhlýðilegrar tafar. Ákvarðanir varðandi málsatvik skulu einungis byggðar á sönnunargögnum sem málsaðilar hafa fengið tækifæri til að láta í ljós álit sitt á.
4. Í málarekstri skulu málsaðilar eiga möguleika á endurskoðun dómsvalds á endanlegum stjórnvaldsákvörðunum og, með fyrirvara um lögsagnarákvæði í lögum aðila um mikilvægi máls, að minnsta kosti lagalegar hliðar upphaflegrar dómsniðurstöðu varðandi málsatvik. Samt sem áður skal ekki skylt að kveða á um tækifæri til endurskoðunar sýknu í refsimálum.

5. Þessi hluti samningsins hefur ekki í för með sér þá skyldu að innleiða dómskerfi fyrir fullnustu hugverkaréttar, aðskilið frá dómskerfi til að framfylgja lögum almennt, né hefur hann áhrif

information available to the Member, subject to domestic law and to the conclusion of mutually satisfactory agreements concerning the safeguarding of its confidentiality by the requesting Member.
4. A Member whose nationals or domiciliaries are subject to proceedings in another Member concerning alleged violation of that other Member's laws and regulations on the subject matter of this Section shall, upon request, be granted an opportunity for consultations by the other Member under the same conditions as those foreseen in paragraph 3.

PART III
ENFORCEMENT OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS

Section 1: General Obligations
Article 41

1. Members shall ensure that enforcement procedures as specified in this Part are available under their law so as to permit effective action against any act of infringement of intellectual property rights covered by this Agreement, including expeditious remedies to prevent infringements and remedies which constitute a deterrent to further infringements. These procedures shall be applied in such a manner as to avoid the creation of barriers to legitimate trade and to provide for safeguards against their abuse.
2. Procedures concerning the enforcement of intellectual property rights shall be fair and equitable. They shall not be unnecessarily complicated or costly, or entail unreasonable time-limits or unwarranted delays.
3. Decisions on the merits of a case shall preferably be in writing and reasoned. They shall be made available at least to the parties to the proceeding without undue delay. Decisions on the merits of a case shall be based only on evidence in respect of which parties were offered the opportunity to be heard.
4. Parties to a proceeding shall have an opportunity for review by a judicial authority of final administrative decisions and, subject to jurisdictional provisions in a Member's law concerning the importance of a case, of at least the legal aspects of initial judicial decisions on the merits of a case. However, there shall be no obligation to provide an opportunity for review of acquittals in criminal cases.
5. It is understood that this Part does not create any obligation to put in place a judicial system for the enforcement of intellectual property rights distinct from that for the enforcement of law in

á getu aðila til að framfylgja lögum sínum almennt. Ekkert í þessum hluta hefur í för með sér skyldu að því er varðar skiptingu fjármagns til fullnustu hugverkaréttar annars vegar og hins vegar til að framfylgja almennum lögum.

general, nor does it affect the capacity of Members to enforce their law in general. Nothing in this Part creates any obligation with respect to the distribution of resources as between enforcement of intellectual property rights and the enforcement of law in general.

2. þáttur: Málsmeðferð og úrræði í einkamálum og innan stjórnsýslunnar.

42. gr.

Réttlát og sanngjörn málsmeðferð.

Aðilar skulu sjá til þess að rétthafar[170] hafi aðgang að málsmeðferð fyrir almennum dómstólum til fullnustu hugverkaréttar sem fellur undir þennan samning. Stefndi skal eiga rétt á skriflegri aðvörun með nægum fyrirvara og fullnægjandi upplýsingum, þar með eru taldar forsendur kröfunnar. Málsaðilar mega hafa óháðan lögmann og málsmeðferð skal ekki fela í sér óhóflegar kröfur um skyldu einstaklinga til að mæta. Allir málsaðilar að slíkri málsmeðferð eiga tilhlýðilegan rétt á að rökstyðja kröfur sínar og leggja fram öll viðeigandi sönnunargögn. Í reglunum skal kveðið á um aðferðir til að sanngreina og vernda trúnaðarupplýsingar nema slíkt brjóti í bága við gildandi stjórnskipunarlög.

Section 2: Civil and Administrative Procedures and Remedies

Article 42

Fair and Equitable Procedures

Members shall make available to right holders[170] civil judicial procedures concerning the enforcement of any intellectual property right covered by this Agreement. Defendants shall have the right to written notice which is timely and contains sufficient detail, including the basis of the claims. Parties shall be allowed to be represented by independent legal counsel, and procedures shall not impose overly burdensome requirements concerning mandatory personal appearances. All parties to such procedures shall be duly entitled to substantiate their claims and to present all relevant evidence. The procedure shall provide a means to identify and protect confidential information, unless this would be contrary to existing constitutional requirements.

43. gr.

Sönnunargögn.

1. Ef málsaðili leggur fram sönnunargögn sem unnt er að afla án of mikillar fyrirhafnar og styðja kröfu hans og tilgreinir sönnunargögn sem styðja kröfu hans en mótaðilinn hefur undir höndum, geta dómsyfirvöld fyrirskipað mótaðila að leggja fram sönnunargögnin, með fyrirvara í viðeigandi málum um skilyrði sem tryggja vernd trúnaðarupplýsinga.

2. Þegar málsaðili synjar, af eigin hvötum og án gildrar ástæðu, um aðgang að nauðsynlegum upplýsingum eða veitir þær ekki á annan hátt innan eðlilegs frests eða torveldar að mun málsmeðferð í tengslum við fullnustu getur aðili veitt dómsyfirvöldum heimild til að taka ákvörðun, sem er til bráðabirgða eða endanleg, þar sem um ræðir staðfestingu eða höfnun, á grundvelli upplýsinga, sem þeim eru veittar, þar með talið kæru eða staðhæfingar málsaðila sem hefur orðið fyrir tjóni af því að hann fékk ekki aðgang að upplýsingum, með þeim fyrirvara að málsaðilar eigi þess kost að segja álit sitt á staðhæfingunum eða sönnunargögnunum.

Article 43

Evidence

1. The judicial authorities shall have the authority, where a party has presented reasonably available evidence sufficient to support its claims and has specified evidence relevant to substantiation of its claims which lies in the control of the opposing party, to order that this evidence be produced by the opposing party, subject in appropriate cases to conditions which ensure the protection of confidential information.

2. In cases in which a party to a proceeding voluntarily and without good reason refuses access to, or otherwise does not provide necessary information within a reasonable period, or significantly impedes a procedure relating to an enforcement action, a Member may accord judicial authorities the authority to make preliminary and final determinations, affirmative or negative, on the basis of the information presented to them, including the complaint or the allegation presented by the party adversely affected by the denial of access to information, subject to providing the parties an opportunity to be heard on the allegations or evidence.

44. gr.
Lögbann.

1. Dómsyfirvöld skulu hafa vald til að fyrirskipa málsaðila að láta af broti, meðal annars vald til að koma í veg fyrir að innflutt vara, sem tengist broti á hugverkarétti, komist í umferð á yfirráðasvæði þeirra strax og tollafgreiðslu hennar er lokið. Aðilum er ekki skylt að veita slíka heimild vegna verndaðs efnis sem einstaklingur hefur aflað sér eða pantað áður en hann vissi eða mátti vita að verslun með slíkt efni væri brot á hugverkarétti.

2. Þrátt fyrir önnur ákvæði í þessum hluta og að því tilskildu að farið sé að ákvæðum II. hluta er fjalla sérstaklega um notkun af hálfu hins opinbera, eða notkun þriðju málsaðila sem hafa til þess heimild hins opinbera, án heimildar rétthafa, geta aðilar takmarkað úrræði sín gegn slíkri notkun við það að greiða þóknun í samræmi við h-lið 31. gr. Í öðrum tilvikum skulu úrræði samkvæmt þessum hluta gilda, en stríði þessi úrræði gegn lögum aðila skal vera unnt að fá dómsálit í formi yfirlýsinga og hæfilegar bætur.

45. gr.
Bætur.

1. Dómsyfirvöld geta gert þeim sem brýtur gegn hugverkarétti að greiða rétthafa hæfilegar bætur fyrir það tjón sem brot á hugverkarétti hans hefur valdið honum, þegar sá sem framdi brotið vissi eða mátti vita að hann framdi ólöglegt athæfi.

2. Dómsyfirvöld geta einnig gert þeim sem brýtur gegn hugverkarétti að greiða rétthafa kostnað, meðal annars hæfilegan lögfræðikostnað. Í ákveðnum tilvikum geta aðilar heimilað dómsyfirvöldum að fyrirskipa endurgreiðslu hagnaðar og/eða greiðslu fyrirfram ákveðinna bóta, jafnvel þótt sá sem framdi brotið hafi ekki vitað eða ekki getað vitað með góðu móti að hann tók þátt í ólöglegu athæfi.

46. gr.
Önnur úrræði.

Til að koma á skilvirkan hátt í veg fyrir brot geta dómsyfirvöld fyrirskipað að vörur, sem þau hafa ákvarðað að séu ólöglegar, skuli teknar úr

Article 44
Injunctions

1. The judicial authorities shall have the authority to order a party to desist from an infringement, *inter alia* to prevent the entry into the channels of commerce in their jurisdiction of imported goods that involve the infringement of an intellectual property right, immediately after customs clearance of such goods. Members are not obliged to accord such authority in respect of protected subject matter acquired or ordered by a person prior to knowing or having reasonable grounds to know that dealing in such subject matter would entail the infringement of an intellectual property right.

2. Notwithstanding the other provisions of this Part and provided that the provisions of Part II specifically addressing use by governments, or by third parties authorized by a government, without the authorization of the right holder are complied with, Members may limit the remedies available against such use to payment of remuneration in accordance with subparagraph (h) of Article 31. In other cases, the remedies under this Part shall apply or, where these remedies are inconsistent with a Member's law, declaratory judgments and adequate compensation shall be available.

Article 45
Damages

1. The judicial authorities shall have the authority to order the infringer to pay the right holder damages adequate to compensate for the injury the right holder has suffered because of an infringement of that person's intellectual property right by an infringer who knowingly, or with reasonable grounds to know, engaged in infringing activity.

2. The judicial authorities shall also have the authority to order the infringer to pay the right holder expenses, which may include appropriate attorney's fees. In appropriate cases, Members may authorize the judicial authorities to order recovery of profits and/or payment of pre-established damages even where the infringer did not knowingly, or with reasonable grounds to know, engage in infringing activity.

Article 46
Other Remedies

In order to create an effective deterrent to infringement, the judicial authorities shall have the authority to order that goods that they have

umferð, án þess að bætur komi fyrir, með þeim hætti að komist sé hjá að valda rétthafa tjóni, eða eyðilagðar ef það brýtur ekki í bága við stjórnskipunarlög. Dómsyfirvöld geta einnig fyrirskipað að efni og áhöld, sem voru aðallega notuð til að búa til ólöglegu vörurnar, skuli tekin úr umferð, án þess að bætur komi fyrir, með þeim hætti að það dragi úr hættu á frekari brotum. Þegar slíkar beiðnir eru skoðaðar skal þess gætt að þau úrræði sem eru fyrirskipuð séu í réttu hlutfalli við alvöru brotsins og tekið sé tillit til hagsmuna þriðju málsaðila. Þegar um er að ræða vörur með fölsuðum vörumerkjum nægir ekki, nema í undantekningartilvikum, að fjarlægja hið ólögmæta vörumerki til að unnt sé að setja vörurnar í umferð.

found to be infringing be, without compensation of any sort, disposed of outside the channels of commerce in such a manner as to avoid any harm caused to the right holder, or, unless this would be contrary to existing constitutional requirements, destroyed. The judicial authorities shall also have the authority to order that materials and implements the predominant use of which has been in the creation of the infringing goods be, without compensation of any sort, disposed of outside the channels of commerce in such a manner as to minimize the risks of further infringements. In considering such requests, the need for proportionality between the seriousness of the infringement and the remedies ordered as well as the interests of third parties shall be taken into account. In regard to counterfeit trademark goods, the simple removal of the trademark unlawfully affixed shall not be sufficient, other than in exceptional cases, to permit release of the goods into the channels of commerce.

47. gr.

Réttur til upplýsinga.

Aðilar geta kveðið á um heimild dómsyfirvalda til að fyrirskipa þeim sem framdi brotið að upplýsa rétthafa um þriðja aðila, sem tók þátt í að framleiða og dreifa hinum ólöglegu vörum eða þjónustu, og dreifingarleiðir þeirra, nema slíkt sé ekki í samræmi við alvöru brotsins.

Article 47

Right of Information

Members may provide that the judicial authorities shall have the authority, unless this would be out of proportion to the seriousness of the infringement, to order the infringer to inform the right holder of the identity of third persons involved in the production and distribution of the infringing goods or services and of their channels of distribution.

48. gr.

Skaðabætur til stefnda.

1. Dómsyfirvöld geta fyrirskipað málsaðila, sem lagði fram beiðni um ráðstafanir sem gripið var til og hefur misbeitt málsmeðferð við fullnustu, að greiða málsaðila, ef athafnafrelsi hans hefur verið heft eða takmarkað, hæfilegar bætur vegna tjóns sem hann hefur orðið fyrir vegna slíkrar beitingar. Dómsyfirvöld geta einnig fyrirskipað stefnanda að greiða stefnda kostnað, meðal annars hæfilegan lögfræðikostnað.

2. Að því er varðar framkvæmd laga um vernd eða fullnustu hugverkaréttar skulu aðilar því aðeins leysa opinber yfirvöld og embættismenn undan ábyrgð, að því er varðar viðeigandi úrræði, að gripið hafi verið til aðgerða eða fyrirhugað sé að gera það í góðri trú við framkvæmd slíkra laga.

Article 48

Indemnification of the Defendant

1. The judicial authorities shall have the authority to order a party at whose request measures were taken and who has abused enforcement procedures to provide to a party wrongfully enjoined or restrained adequate compensation for the injury suffered because of such abuse. The judicial authorities shall also have the authority to order the applicant to pay the defendant expenses, which may include appropriate attorney's fees.

2. In respect of the administration of any law pertaining to the protection or enforcement of intellectual property rights, Members shall only exempt both public authorities and officials from liability to appropriate remedial measures where actions are taken or intended in good faith in the course of the administration of that law.

49. gr.
Stjórnsýslumeðferð.

Að því marki sem unnt er að beita úrræðum einkamálaréttar vegna stjórnsýslumeðferðar varðandi málsatvik skal slík málsmeðferð samrýmast meginreglum sem eru efnislega jafngildar meginreglum þessa þáttar.

3. þáttur: Bráðabirgðaráðstafanir.

50. gr.

1. Dómsyfirvöld hafa vald til að fyrirskipa tafarlausar og skilvirkar ráðstafanir til bráðabirgða:

a) til að koma í veg fyrir brot á hugverkarétti, og einkum til að koma í veg fyrir að vörur komist í umferð innan lögsögu þeirra, þar með taldar innfluttar vörur strax og tollafgreiðslu er lokið.

b) til að varðveita sönnunargögn er tengjast hinu meinta broti.

2. Dómsyfirvöld geta í vissum tilvikum gert bráðabirgðaráðstafanir án þess að hafa samband við mótaðilann, einkum ef líkur eru á að tafir muni valda rétthafa óbætanlegu tjóni eða sannanlega er hætta á að sönnunargögn eyðileggist.

3. Dómsyfirvöldum skal heimilt að krefja stefnanda um sönnunargögn, sem unnt er að afla með góðu móti, til að þau geti fullvissað sig nægilega um að hann sé rétthafi og að réttur hans hafi verið brotinn, eða að slíkt brot sé yfirvofandi, og fyrirskipað honum að leggja fram tryggingu eða jafngildi hennar til að vernda stefnda og koma í veg fyrir misnotkun.

4. Ef bráðabirgðaráðstafanir hafa verið samþykktar án þess að hafa samband við mótaðilann skal láta hlutaðeigandi málsaðila vita af því, í síðasta lagi um leið og ráðstöfununum er hrundið í framkvæmd. Endurskoðun, sem í felst réttur til að flytja mál sitt, skal eiga sér stað að beiðni stefnda með það fyrir augum að ákveða, innan hæfilegs tíma frá því að tilkynnt er um ráðstafanirnar, hvort þeim skuli breytt, þær afturkallaðar eða staðfestar.

5. Heimilt er að krefja stefnanda um aðrar nauðsynlegar upplýsingar til að yfirvald, sem hefur framkvæmd bráðabirgðaráðstafana með höndum, geti borið kennsl á vörurnar.

6. Með fyrirvara um 4. mgr. ber, að beiðni stefnda, að afturkalla bráðabirgðaráðstafanir sem eru gerðar á grundvelli 1. og 2. mgr. eða fella

Article 49
Administrative Procedures

To the extent that any civil remedy can be ordered as a result of administrative procedures on the merits of a case, such procedures shall conform to principles equivalent in substance to those set forth in this Section.

Section 3: Provisional Measures

Article 50

1. The judicial authorities shall have the authority to order prompt and effective provisional measures:

(a) to prevent an infringement of any intellectual property right from occurring, and in particular to prevent the entry into the channels of commerce in their jurisdiction of goods, including imported goods immediately after customs clearance;

(b) to preserve relevant evidence in regard to the alleged infringement.

2. The judicial authorities shall have the authority to adopt provisional measures *inaudita altera parte* where appropriate, in particular where any delay is likely to cause irreparable harm to the right holder, or where there is a demonstrable risk of evidence being destroyed.

3. The judicial authorities shall have the authority to require the applicant to provide any reasonably available evidence in order to satisfy themselves with a sufficient degree of certainty that the applicant is the right holder and that the applicant's right is being infringed or that such infringement is imminent, and to order the applicant to provide a security or equivalent assurance sufficient to protect the defendant and to prevent abuse.

4. Where provisional measures have been adopted *inaudita altera parte*, the parties affected shall be given notice, without delay after the execution of the measures at the latest. A review, including a right to be heard, shall take place upon request of the defendant with a view to deciding, within a reasonable period after the notification of the measures, whether these measures shall be modified, revoked or confirmed.

5. The applicant may be required to supply other information necessary for the identification of the goods concerned by the authority that will execute the provisional measures.

6. Without prejudice to paragraph 4, provisional measures taken on the basis of paragraphs 1 and 2 shall, upon request by the defendant, be

þær úr gildi á annan hátt ef málarekstur, sem leiðir til ákvörðunar um málsatvik, hefst ekki innan hæfilegs tímabils sem, ef slíkt er leyfilegt samkvæmt lögum aðila, er ákvarðað af dómsyfirvaldi sem fyrirskipar ráðstafanirnar eða, liggi slík ákvörðun ekki fyrir, er ekki lengra en 20 virkir dagar eða 31 almanaksdagur, eftir því hvort tímabilið er lengra.

7. Þegar bráðabirgðaráðstafanir eru afturkallaðar eða þær falla niður vegna aðgerðar eða aðgerðarleysis stefnanda, eða síðar er komist að raun um að ekki er um brot eða hættu á broti á hugverkarétti að ræða, geta dómsyfirvöld fyrirskipað stefnanda, að beiðni stefnda, að greiða stefnda hæfilegar bætur vegna tjóns sem ráðstafanirnar hafa haft í för með sér.

8. Að því marki sem unnt er að fyrirskipa bráðabirgðaráðstafanir vegna stjórnsýslumeðferðar skal slík meðferð samrýmast meginreglum sem eru efnislega jafngildar meginreglum þessa þáttar.

revoked or otherwise cease to have effect, if proceedings leading to a decision on the merits of the case are not initiated within a reasonable period, to be determined by the judicial authority ordering the measures where a Member's law so permits or, in the absence of such a determination, not to exceed 20 working days or 31 calendar days, whichever is the longer.

7. Where the provisional measures are revoked or where they lapse due to any act or omission by the applicant, or where it is subsequently found that there has been no infringement or threat of infringement of an intellectual property right, the judicial authorities shall have the authority to order the applicant, upon request of the defendant, to provide the defendant appropriate compensation for any injury caused by these measures.

8. To the extent that any provisional measure can be ordered as a result of administrative procedures, such procedures shall conform to principles equivalent in substance to those set forth in this Section.

4. þáttur: Sérstakar kröfur í tengslum við landmæraeftirlit.[171]

51. gr.

Frestun tollafgreiðslu.

Aðilar skulu, í samræmi við ákvæðin sem eru sett fram hér á eftir, samþykkja málsmeðferð[172] svo að rétthafa, sem hefur gildar ástæður til að ætla að innflutningur á vörum með fölsuðum vörumerkjum eða vörum þar sem höfundarréttur hefur verið brotinn[173] kunni að eiga sér stað, sé gert kleift að leggja fyrir þar til bær yfirvöld á sviði stjórnsýslu eða dómgæslu skriflega umsókn um að tollyfirvöld fresti því að afgreiða slíkar vörur til frjálsrar dreifingar. Aðilar geta heimilað að slík umsókn sé lögð fram að því er varðar vörur sem tengjast annars konar brotum á hugverkarétti, að því tilskildu að kröfur þessa þáttar séu uppfylltar. Aðilar geta enn fremur kveðið á um samsvarandi málsmeðferð varðandi frestun tollyfirvalda á afgreiðslu vara sem ætlaðar eru til útflutnings frá yfirráðasvæðum þeirra og teljast fara í bága við hugverkarétt.

Section 4: Special Requirements Related to Border Measures[171]

Article 51

Suspension of Release by Customs Authorities

Members shall, in conformity with the provisions set out below, adopt procedures[172] to enable a right holder, who has valid grounds for suspecting that the importation of counterfeit trademark or pirated copyright goods[173] may take place, to lodge an application in writing with competent authorities, administrative or judicial, for the suspension by the customs authorities of the release into free circulation of such goods. Members may enable such an application to be made in respect of goods which involve other infringements of intellectual property rights, provided that the requirements of this Section are met. Members may also provide for corresponding procedures concerning the suspension by the customs authorities of the release of infringing goods destined for exportation from their territories.

52. gr.

Beiting.

Rétthafi, sem hefur málsmeðferð skv. 51. gr., skal krafinn um sönnunargögn sem nægja til að þar til bær yfirvöld geti verið þess fullviss að samkvæmt lögum í innflutningslandinu líti út fyrir að um brot á hugverkarétti rétthafa sé að

Article 52

Application

Any right holder initiating the procedures under Article 51 shall be required to provide adequate evidence to satisfy the competent authorities that, under the laws of the country of importation, there is prima facie an infringe-

ræða og nógu nákvæma lýsingu á vörunum til að tollyfirvöld geti með auðveldu móti þekkt þær. Þar til bær yfirvöld skulu láta stefnanda vita innan hæfilegs tíma hvort þau hafa samþykkt umsóknina og hve lengi aðgerðir tollyfirvalda muni gilda ef þar til bær yfirvöld ákvarða slíkt.

ment of the right holder's intellectual property right and to supply a sufficiently detailed description of the goods to make them readily recognizable by the customs authorities. The competent authorities shall inform the applicant within a reasonable period whether they have accepted the application and, where determined by the competent authorities, the period for which the customs authorities will take action.

53. gr.
Trygging eða jafngildi hennar.

1. Þar til bær yfirvöld skulu hafa heimild til að krefjast þess að stefnandi leggi fram tryggingu eða jafngildi hennar er nægi til að vernda stefnda og þar til bær yfirvöld og koma í veg fyrir misnotkun. Slík trygging eða jafngildi hennar skal ekki hindra óeðlilega að gripið sé til þessarar málsmeðferðar.

2. Hafi tollyfirvöld, í framhaldi af umsókn samkvæmt þessum þætti, frestað því, á grundvelli ákvörðunar sem ekki er tekin af dómsyfirvaldi eða öðru sjálfstæðu yfirvaldi, að afgreiða vörur til frjálsrar dreifingar er taka til iðnhönnunar, einkaleyfa, formhönnunar eða trúnaðarupplýsinga og fresturinn, sem kveðið er á um í 55. gr., er útrunninn án þess að til þess bær yfirvöld hafi veitt bráðabirgðaúrlausn, og að því tilskildu að öll innflutningsskilyrði hafi verið uppfyllt, skal eigandi, innflytjandi eða viðtakandi slíkra vara eiga rétt á að fá þær afgreiddar ef lögð er fram nægilega há trygging til að vernda rétthafa gegn broti. Greiðsla slíkrar tryggingar skal ekki hafa áhrif á önnur úrræði sem rétthafi á kost á og er því gert ráð fyrir að tryggingunni verði aflétt leiti rétthafi ekki réttar síns innan hæfilegs tíma.

Article 53
Security or Equivalent Assurance

1. The competent authorities shall have the authority to require an applicant to provide a security or equivalent assurance sufficient to protect the defendant and the competent authorities and to prevent abuse. Such security or equivalent assurance shall not unreasonably deter recourse to these procedures.

2. Where pursuant to an application under this Section the release of goods involving industrial designs, patents, layout-designs or undisclosed information into free circulation has been suspended by customs authorities on the basis of a decision other than by a judicial or other independent authority, and the period provided for in Article 55 has expired without the granting of provisional relief by the duly empowered authority, and provided that all other conditions for importation have been complied with, the owner, importer, or consignee of such goods shall be entitled to their release on the posting of a security in an amount sufficient to protect the right holder for any infringement. Payment of such security shall not prejudice any other remedy available to the right holder, it being understood that the security shall be released if the right holder fails to pursue the right of action within a reasonable period of time.

54. gr.
Tilkynning um frestun.

Innflytjanda og stefnanda skal þegar í stað tilkynnt um frestun á tollafgreiðslu vara í samræmi við 51. gr.

Article 54
Notice of Suspension

The importer and the applicant shall be promptly notified of the suspension of the release of goods according to Article 51.

55. gr.
Gildistími frestunar.

Hafi tollyfirvöld ekki verið látin vita, innan 10 virkra daga eftir að stefnanda hefur verið tilkynnt um frestun, að annar málsaðili en stefndi hafi hafið málarekstur sem leiðir til ákvörðunar um málsatvik eða að þar til bært yfirvald hafi gert bráðabirgðaráðstafanir til að framlengja

Article 55
Duration of Suspension

If, within a period not exceeding 10 working days after the applicant has been served notice of the suspension, the customs authorities have not been informed that proceedings leading to a decision on the merits of the case have been initiated by a party other than the defendant, or that

frestun á tollafgreiðslu, ber að afgreiða vörurnar, að því tilskildu að öll innflutnings- eða útflutningsskilyrði hafi verið uppfyllt; í ákveðnum tilvikum má lengja frestinn um 10 virka daga. Ef hafinn er málarekstur sem leiðir til ákvörðunar um málsatvik skal endurskoðun, sem í felst réttur til að flytja mál sitt, fara fram að beiðni stefnda, með það fyrir augum að ákveða, innan hæfilegs tíma, hvort þessum ráðstöfunum skuli breytt, þær afturkallaðar eða staðfestar. Þrátt fyrir það sem segir hér að framan skulu ákvæði 6. mgr. 50. gr. gilda þegar tollafgreiðslu vara er frestað eða frestun látin gilda áfram í samræmi við bráðabirgðaráðstöfun samkvæmt dómi.

the duly empowered authority has taken provisional measures prolonging the suspension of the release of the goods, the goods shall be released, provided that all other conditions for importation or exportation have been complied with: in appropriate cases, this time-limit may be extended by another 10 working days. If proceedings leading to a decision on the merits of the case have been initiated, a review, including a right to be heard, shall take place upon request of the defendant with a view to deciding, within a reasonable period, whether these measures shall be modified, revoked or confirmed. Notwithstanding the above, where the suspension of the release of goods is carried out or continued in accordance with a provisional judicial measure, the provisions of paragraph 6 of Article 50 shall apply.

56. gr.
Bætur til innflytjanda og eiganda vöru.

Viðkomandi yfirvöldum skal heimilt að fyrirskipa stefnanda að greiða innflytjanda, viðtakanda og eiganda vöru hæfilegar bætur vegna tjóns sem þeir verða fyrir þegar lagt er hald á vöru að ástæðulausu eða lagt er hald á vöru sem hefur hlotið afgreiðslu skv. 55. gr.

Article 56
Indemnification of the Importer and of the Owner of the Goods

Relevant authorities shall have the authority to order the applicant to pay the importer, the consignee and the owner of the goods appropriate compensation for any injury caused to them through the wrongful detention of goods or through the detention of goods released pursuant to Article 55.

57. gr.
Réttur til skoðunar og upplýsinga.

Með fyrirvara um vernd trúnaðarupplýsinga skulu aðilar veita þar til bærum yfirvöldum heimild til að veita rétthafa næg tækifæri til að láta skoða vörur sem tollyfirvöld hafa lagt hald á svo unnt sé að færa rök fyrir kröfu rétthafa. Þar til bær yfirvöld skulu einnig hafa heimild til að veita innflytjanda sams konar tækifæri til að láta skoða slíkar vörur. Þegar ákvarðað hefur verið jákvætt varðandi málsatvik geta aðilar veitt þar til bæru yfirvaldi heimild til að veita rétthafa upplýsingar um nöfn og heimilisföng sendanda, innflytjanda og viðtakanda og magn viðkomandi vara.

Article 57
Right of Inspection and Information

Without prejudice to the protection of confidential information, Members shall provide the competent authorities the authority to give the right holder sufficient opportunity to have any goods detained by the customs authorities inspected in order to substantiate the right holder's claims. The competent authorities shall also have authority to give the importer an equivalent opportunity to have any such goods inspected. Where a positive determination has been made on the merits of a case, Members may provide the competent authorities the authority to inform the right holder of the names and addresses of the consignor, the importer and the consignee and of the quantity of the goods in question.

58. gr.
Aðgerð að eigin frumkvæði.

Þegar aðilar æskja þess að þar til bær yfirvöld grípi til aðgerða að eigin frumkvæði og fresti tollafgreiðslu á vörum sem þeir hafa fengið stað-

Article 58
Ex Officio Action

Where Members require competent authorities to act upon their own initiative and to suspend the release of goods in respect of which they have

fest að líkur séu á að tengist broti á hugverkarétti:

a) geta þar til bær yfirvöld hvenær sem er leitað upplýsinga hjá rétthafa er hugsanlega koma að gagni þegar þau beita valdheimildum sínum;

b) skal innflytjanda og rétthafa þegar í stað tilkynnt um frestunina. Hafi innflytjandi kært frestunina til þar til bærra yfirvalda gilda skilyrði 55. gr. um hana að breyttu breytanda;

c) skulu aðilar því aðeins leysa opinber yfirvöld og embættismenn undan ábyrgð að því er varðar viðeigandi úrræði að gripið hafi verið til aðgerða eða fyrirhugað sé að gera það í góðri trú.

59. gr.
Úrræði.

Með fyrirvara um önnur réttindi rétthafa til aðgerða og rétt stefnda til að fara fram á endurskoðun dómsyfirvalds skal þar til bærum yfirvöldum heimilt að fyrirskipa að ólöglegu vörurnar verði eyðilagðar eða þær teknar úr umferð í samræmi við meginreglur 46. gr. Þegar um er að ræða vörur með fölsuðu vörumerki skulu yfirvöld ekki leyfa að ólöglegu vörurnar verði endurútfluttar í óbreyttu ástandi eða þær fái annars konar tollmeðferð nema í undantekningartilvikum.

60. gr.
Lágmarksinnflutningur.

Aðilar geta undanþegið frá beitingu fyrrnefndra ákvæða lítið magn vöru sem er ekki verslunarvara og er í farangri ferðamanna eða litlum vörusendingum.

5. þáttur: Málsmeðferð í refsimálum.

61. gr.

Aðilar skulu kveða á um málsmeðferð í refsimálum sem skuli að minnsta kosti beitt þegar um er að ræða vörumerkjasvik af ásetningi eða höfundarréttarstuld í ábataskyni. Tiltæk úrræði, nægilega ströng til að vera fyrirbyggjandi, skulu vera fangelsun og/eða fjársektir í samræmi við viðurlög sem er beitt vegna álíka alvarlegra afbrota. Eftir því sem við á skulu úrræði einnig

acquired *prima facie* evidence that an intellectual property right is being infringed:

(a) the competent authorities may at any time seek from the right holder any information that may assist them to exercise these powers;

(b) the importer and the right holder shall be promptly notified of the suspension. Where the importer has lodged an appeal against the suspension with the competent authorities, the suspension shall be subject to the conditions, *mutatis mutandis*, set out at Article 55;

(c) Members shall only exempt both public authorities and officials from liability to appropriate remedial measures where actions are taken or intended in good faith.

Article 59
Remedies

Without prejudice to other rights of action open to the right holder and subject to the right of the defendant to seek review by a judicial authority, competent authorities shall have the authority to order the destruction or disposal of infringing goods in accordance with the principles set out in Article 46. In regard to counterfeit trademark goods, the authorities shall not allow the re-exportation of the infringing goods in an unaltered state or subject them to a different customs procedure, other than in exceptional circumstances.

Article 60
De Minimis Imports

Members may exclude from the application of the above provisions small quantities of goods of a non-commercial nature contained in travellers' personal luggage or sent in small consignments.

Section 5: Criminal Procedures

Article 61

Members shall provide for criminal procedures and penalties to be applied at least in cases of wilful trademark counterfeiting or copyright piracy on a commercial scale. Remedies available shall include imprisonment and/or monetary fines sufficient to provide a deterrent, consistently with the level of penalties applied for crimes of a corresponding gravity. In appropri-

felast í upptöku, sekt og eyðileggingu ólöglegra vara svo og efna og tækja sem einkum hafa verið notuð til að fremja lögbrot. Aðilum er heimilt að kveða á um að málsmeðferð í refsimálum og refsiaðgerðum verði beitt í öðrum málum er varða brot á hugverkarétti, einkum þegar brot eru framin af ásetningi og í ábataskyni.

IV. HLUTI
ÖFLUN OG VIÐHALD HUGVERKARÉTTAR OG SKYLD MÁLSMEÐFERÐ MÁLSAÐILA

62. gr.

1. Aðilum er heimilt að krefjast þess, sem skilyrðis fyrir öflun eða viðhaldi hugverkaréttar, sem kveðið er á um í 2.-6. þætti II. hluta, að eðlilegri málsmeðferð og formsatriðum sé hlítt. Slík málsmeðferð og formsatriði skulu samrýmast ákvæðum þessa samnings.

2. Ef öflun hugverkaréttar er komin undir því að réttur sé veittur eða skráður skulu aðilar sjá til þess, með fyrirvara um að efnisleg skilyrði fyrir öflun réttar séu uppfyllt, að málsmeðferð við veitingu eða skráningu geri ráð fyrir að réttur sé veittur eða skráður innan sanngjarns tíma til að koma í veg fyrir að gildistími verndar sé styttur að ástæðulausu.

3. Ákvæði 4. gr. Parísarsamningsins (1967) gilda að breyttu breytanda um þjónustumerki.

4. Almennar meginreglur 2. og 3. mgr. 41. gr. skulu gilda um málsmeðferð er varðar öflun eða viðhald hugverkaréttar og, ef kveðið er á um slíka málsmeðferð í lögum aðila, afturköllun stjórnvalda og málsmeðferð milli aðila á borð við andstöðu, afturköllun og niðurfellingu.

5. Endanlegar stjórnsýsluákvarðanir í tengslum við einhverja þá málsmeðferð, sem um getur í 4. mgr., skulu teknar með fyrirvara um endurskoðun dómsyfirvalds eða ígildis dómsyfirvalds. Þó skal ekki skylt að gefa kost á slíkri endurskoðun ákvarðana í málum þar sem andstaða hefur ekki borið árangur eða um er að ræða afturköllun stjórnvalda, að því tilskildu að unnt sé að ógilda ástæðurnar sem liggja að baki slíkri málsmeðferð.

ate cases, remedies available shall also include the seizure, forfeiture and destruction of the infringing goods and of any materials and implements the predominant use of which has been in the commission of the offence. Members may provide for criminal procedures and penalties to be applied in other cases of infringement of intellectual property rights, in particular where they are committed wilfully and on a commercial scale.

PART IV
ACQUISITION AND MAINTENANCE OF INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS AND RELATED INTER PARTES PROCEDURES

Article 62

1. Members may require, as a condition of the acquisition or maintenance of the intellectual property rights provided for under Sections 2 through 6 of Part II, compliance with reasonable procedures and formalities. Such procedures and formalities shall be consistent with the provisions of this Agreement.

2. Where the acquisition of an intellectual property right is subject to the right being granted or registered, Members shall ensure that the procedures for grant or registration, subject to compliance with the substantive conditions for acquisition of the right, permit the granting or registration of the right within a reasonable period of time so as to avoid unwarranted curtailment of the period of protection.

3. Article 4 of the Paris Convention (1967) shall apply *mutatis mutandis* to service marks.

4. Procedures concerning the acquisition or maintenance of intellectual property rights and, where a Member's law provides for such procedures, administrative revocation and *inter partes* procedures such as opposition, revocation and cancellation, shall be governed by the general principles set out in paragraphs 2 and 3 of Article 41.

5. Final administrative decisions in any of the procedures referred to under paragraph 4 shall be subject to review by a judicial or quasi-judicial authority. However, there shall be no obligation to provide an opportunity for such review of decisions in cases of unsuccessful opposition or administrative revocation, provided that the grounds for such procedures can be the subject of invalidation procedures.

V. HLUTI
MÁLSMEÐFERÐ TIL AÐ FYRIRBYGGJA OG LEYSA DEILUMÁL

63. gr.
Gagnsæi.

1. Lög og reglur og endanlegar dómsniðurstöður og stjórnsýsluúrskurðir, er hafa almennt gildi, sem aðili tekur upp og varða viðfangsefni þessa samnings (hvernig hægt sé að öðlast hugverkarétt, gildissvið hans, öflun, framkvæmd og hindrun á misbeitingu) ber að birta, eða hafa aðgengileg fyrir almenning ef birting er ekki gerleg, á þjóðtungu þannig að stjórnvöld og rétthafar geti kynnt sér efni þeirra. Einnig skal birta samninga sem varða viðfangsefni þessa samnings og eru í gildi milli stjórnvalda eða opinberrar stofnunar aðila og stjórnvalda eða opinberrar stofnunar annars aðila.

2. Aðilar skulu tilkynna lög og reglur sem um getur í 1. mgr. til hugverkaréttarráðsins með það fyrir augum að vera því ráði innan handar við endurskoðun á framkvæmd þessa samnings. Ráðið skal leitast við að auðvelda aðila að rækja þessa skyldu og getur tekið ákvörðun um að fella niður skylduna um að tilkynna slík lög og reglur beint til ráðsins svo framarlega sem samkomulag næst við Alþjóðahugverkastofnunina um gerð sameiginlegrar skrár yfir þessi lög og reglur. Ráðið skal í þessu sambandi einnig íhuga hvort nauðsynlegt sé að gera einhverjar ráðstafanir varðandi tilkynningar vegna skyldna samkvæmt þessum samningi sem grundvallast á ákvæðum 6. gr. Parísarsamningsins (1967).

3. Sérhver aðili skal fúslega veita upplýsingar af því tagi sem um getur í 1. mgr., sem svar við skriflegri beiðni annars aðila. Einnig getur aðili, sem hefur ástæðu til að ætla að sérstök dómsniðurstaða eða stjórnsýsluúrskurður eða tvíhliða samningur á sviði hugverkaréttar hafi áhrif á réttindi hans samkvæmt þessum samningi, lagt fram skriflega beiðni um aðgang að eða nægilega nákvæmar upplýsingar um slíkar dómsniðurstöður eða stjórnsýsluúrskurði eða tvíhliða samninga.

4. Ákvæði 1., 2. og 3. mgr. leggja aðilum ekki þær skyldur á herðar að láta í té trúnaðarupplýsingar ef slíkt hindraði framkvæmd laga eða væri á annan hátt andstætt hagsmunum almennings eða skaðaði lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja í eigu hins opinbera eða í einkaeign.

PART V
DISPUTE PREVENTION AND SETTLEMENT

Article 63
Transparency

1. Laws and regulations, and final judicial decisions and administrative rulings of general application, made effective by a Member pertaining to the subject matter of this Agreement (the availability, scope, acquisition, enforcement and prevention of the abuse of intellectual property rights) shall be published, or where such publication is not practicable made publicly available, in a national language, in such a manner as to enable governments and right holders to become acquainted with them. Agreements concerning the subject matter of this Agreement which are in force between the government or a governmental agency of a Member and the government or a governmental agency of another Member shall also be published.

2. Members shall notify the laws and regulations referred to in paragraph 1 to the Council for TRIPS in order to assist that Council in its review of the operation of this Agreement. The Council shall attempt to minimize the burden on Members in carrying out this obligation and may decide to waive the obligation to notify such laws and regulations directly to the Council if consultations with WIPO on the establishment of a common register containing these laws and regulations are successful. The Council shall also consider in this connection any action required regarding notifications pursuant to the obligations under this Agreement stemming from the provisions of Article 6*ter* of the Paris Convention (1967).

3. Each Member shall be prepared to supply, in response to a written request from another Member, information of the sort referred to in paragraph 1. A Member, having reason to believe that a specific judicial decision or administrative ruling or bilateral agreement in the area of intellectual property rights affects its rights under this Agreement, may also request in writing to be given access to or be informed in sufficient detail of such specific judicial decisions or administrative rulings or bilateral agreements.

4. Nothing in paragraphs 1, 2 and 3 shall require Members to disclose confidential information which would impede law enforcement or otherwise be contrary to the public interest or would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises, public or private.

64. gr.
Lausn deilumála.

1. Ákvæði XXII. og XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulagi um lausn deilumála, skulu gilda um viðræður og lausn deilumála á grundvelli þessa samnings nema annað sé tekið fram í honum.

2. Ákvæði b- og c-liðar 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 gilda ekki um lausn deilumála á grundvelli þessa samnings í fimm ár frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

3. Á því tímabili sem um getur í 2. mgr. skal hugverkaréttarráðið kanna umfang og reglur að því er varðar kærur annarrar tegundar sem fjallað er um í b- og c-lið 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 og lagðar eru fram samkvæmt þessum samningi og leggja tilmæli sín fyrir ráðherrastefnuna til samþykkis. Ákvarðanir ráðherrastefnunnar um að samþykkja slík tilmæli eða lengja tímabilið, sem um getur í 2. mgr., skulu eingöngu teknar með einróma samþykki og staðfest tilmæli skulu öðlast gildi fyrir alla aðila án frekara formlegs staðfestingarferlis.

Article 64
Dispute Settlement

1. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding shall apply to consultations and the settlement of disputes under this Agreement except as otherwise specifically provided herein.

2. Subparagraphs 1(b) and 1(c) of Article XXIII of GATT 1994 shall not apply to the settlement of disputes under this Agreement for a period of five years from the date of entry into force of the WTO Agreement.

3. During the time period referred to in paragraph 2, the Council for TRIPS shall examine the scope and modalities for complaints of the type provided for under subparagraphs 1(b) and 1(c) of Article XXIII of GATT 1994 made pursuant to this Agreement, and submit its recommendations to the Ministerial Conference for approval. Any decision of the Ministerial Conference to approve such recommendations or to extend the period in paragraph 2 shall be made only by consensus, and approved recommendations shall be effective for all Members without further formal acceptance process.

VI. HLUTI
AÐLÖGUNARFYRIRKOMULAG

65. gr.
Aðlögunarfyrirkomulag.

1. Með fyrirvara um ákvæði 2., 3. og 4. mgr. er engum aðila skylt að beita ákvæðum þessa samnings fyrr en almennur frestur, sem er eitt ár frá gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, er runninn út.

2. Aðili sem er þróunarland (hér eftir nefndur „þróunaraðildarland“) á rétt á að fresta gildistökudegi ákvæða þessa samnings, eins og um getur í 1. mgr., um fjögur ár til viðbótar, að undanskildum ákvæðum 3., 4. og 5. gr.

3. Aðrir aðilar, sem eru að skipta úr miðstýrðu efnahagskerfi yfir í frjálst markaðskerfi og gera skipulagsbreytingar á hugverkaréttarkerfi sínu og standa frammi fyrir sérstökum vandamálum við undirbúning og framkvæmd laga og reglna um hugverkarétt, geta einnig notið góðs af framlengingu frests sem gert er ráð fyrir í 2. mgr.

4. Þróunaraðildarlandi er með þessum samningi gert skylt að láta einkaleyfisvernd ná til tæknisviða sem njóta ekki slíkrar verndar á yfirráðasvæði þess á almennum gildistökudegi þessa

PART VI
TRANSITIONAL ARRANGEMENTS

Article 65
Transitional Arrangements

1. Subject to the provisions of paragraphs 2, 3 and 4, no Member shall be obliged to apply the provisions of this Agreement before the expiry of a general period of one year following the date of entry into force of the WTO Agreement.

2. A developing country Member is entitled to delay for a further period of four years the date of application, as defined in paragraph 1, of the provisions of this Agreement other than Articles 3, 4 and 5.

3. Any other Member which is in the process of transformation from a centrally-planned into a market, free-enterprise economy and which is undertaking structural reform of its intellectual property system and facing special problems in the preparation and implementation of intellectual property laws and regulations, may also benefit from a period of delay as foreseen in paragraph 2.

4. To the extent that a developing country Member is obliged by this Agreement to extend product patent protection to areas of technology not so protectable in its territory on the general date

samnings í því landi, samkvæmt skilgreiningu 2. mgr., er því heimilt að fresta beitingu ákvæða 5. þáttar II. hluta um einkaleyfi vara á slíkum tæknisviðum um fimm ár til viðbótar.

5. Aðili, sem nýtir sér aðlögunartímabil skv. 1., 2., 3. eða 4. mgr., skal sjá til þess að breytingar á lögum, reglum og starfsháttum, sem eru gerðar á því tímabili, hafi ekki í för með sér aukið ósamræmi við ákvæði þessa samnings.

of application of this Agreement for that Member, as defined in paragraph 2, it may delay the application of the provisions on product patents of Section 5 of Part II to such areas of technology for an additional period of five years.
5. A Member availing itself of a transitional period under paragraphs 1, 2, 3 or 4 shall ensure that any changes in its laws, regulations and practice made during that period do not result in a lesser degree of consistency with the provisions of this Agreement.

66. gr.
Aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun.

1. Með tilliti til sérstakra þarfa og krafna aðildarlanda, sem eru skemmst á veg komin í þróun, hafta í atvinnulífi þeirra, fjármálum og stjórnsýslu og þarfar þeirra fyrir sveigjanleika til að geta skapað sér öflugan tæknigrundvöll skal slíkum löndum ekki skylt að beita ákvæðum þessa samnings, að undanskildum ákvæðum 3., 4. og 5. gr., í 10 ár frá gildistökudegi eins og hann er skilgreindur í 1. mgr. 65. gr. Hugverkaréttarráðið skal framlengja þennan frest samkvæmt rökstuddri beiðni aðildarlanda sem eru skemmst á veg komin í þróun.
2. Aðilar sem eru iðnríki (hér eftir nefndir „iðnaðaraðildarlönd") skulu styrkja fyrirtæki og stofnanir á yfirráðasvæði sínu til að stuðla að og hvetja til flutnings á tækni til þeirra aðila sem eru skemmst á veg komnir í þróun og gera þeim þannig kleift að skapa sér traustan og öflugan tæknigrundvöll.

Article 66
Least-Developed Country Members

1. In view of the special needs and requirements of least-developed country Members, their economic, financial and administrative constraints, and their need for flexibility to create a viable technological base, such Members shall not be required to apply the provisions of this Agreement, other than Articles 3, 4 and 5, for a period of 10 years from the date of application as defined under paragraph 1 of Article 65. The Council for TRIPS shall, upon duly motivated request by a least-developed country Member, accord extensions of this period.
2. Developed country Members shall provide incentives to enterprises and institutions in their territories for the purpose of promoting and encouraging technology transfer to least-developed country Members in order to enable them to create a sound and viable technological base.

67. gr.
Tæknileg samvinna.

Til að auðvelda framkvæmd þessa samnings skulu iðnaðaraðildarlönd bjóða þróunaraðildarlöndum og aðildarlöndum, sem eru skemmst á veg komin í þróun, tæknilega og fjárhagslega samvinnu, samkvæmt beiðni og með skilmálum og skilyrðum sem samkomulag er um. Slík samvinna skal taka til aðstoðar vegna undirbúnings laga og reglna um vernd og fullnustu hugverkaréttar og hvernig koma skuli í veg fyrir misbeitingu hans, og skal taka til stuðnings við að stofna eða efla embætti og umboðsstofnanir innanlands í þessu skyni, að þjálfun starfsmanna meðtalinni.

Article 67
Technical Cooperation

In order to facilitate the implementation of this Agreement, developed country Members shall provide, on request and on mutually agreed terms and conditions, technical and financial cooperation in favour of developing and least-developed country Members. Such cooperation shall include assistance in the preparation of laws and regulations on the protection and enforcement of intellectual property rights as well as on the prevention of their abuse, and shall include support regarding the establishment or reinforcement of domestic offices and agencies relevant to these matters, including the training of personnel.

VII. HLUTI
ÁKVÆÐI UM STOFNANIR: LOKAÁKVÆÐI

68. gr.
Ráð um hugverkarétt í viðskiptum.

Hugverkaréttarráðið skal fylgjast með rekstri þessa samnings, einkum að aðilar uppfylli skyldur sínar samkvæmt honum, og veita aðilum tækifæri til viðræðna í málum er varða hugverkarétt í viðskiptum. Það skal gegna þeim skyldustörfum sem aðilarnir fela því og einkum veita alla umbeðna aðstoð varðandi málsmeðferð við lausn deilumála. Hugverkaréttarráðinu er heimilt í störfum sínum að leita eftir ráðgjöf og upplýsingum hvar sem það telur við eiga. Í samráði við Alþjóðahugverkastofnunina skal ráðið, áður en ár er liðið frá fyrsta fundi þess, leitast við að koma á heppilegu fyrirkomulagi um samstarf við nefndir þeirrar stofnunar.

69. gr.
Alþjóðleg samvinna.

Aðilar hafa komið sér saman um samvinnu sín á milli með það fyrir augum að útiloka alþjóðaviðskipti með vörur sem fela í sér brot á hugverkarétti. Í þessu skyni skulu þeir koma upp tengiliðum í stjórnkerfi sínu, tilkynna um slíka þjónustu og vera reiðubúnir að skiptast á upplýsingum um viðskipti með ólöglegar vörur. Þeir skulu einkum stuðla að upplýsingamiðlun og samvinnu milli tollyfirvalda í tengslum við viðskipti með vörur með fölsuðum vörumerkjum og vörum þar sem höfundarréttur hefur verið brotinn.

70. gr.
Vernd efnis sem er til fyrir.

1. Þessi samningur hefur ekki í för með sér skyldur að því er varðar athæfi sem var framið fyrir gildistökudag samningsins að því er hlutaðeigandi aðila varðar.
2. Ef ekki er kveðið á um annað í þessum samningi hefur þessi samningur í för með sér skyldur að því er varðar allt efni sem er til á gildistökudegi samningsins að því er hlutaðeigandi aðila varðar og nýtur verndar hjá þeim aðila á þeim degi eða uppfyllir eða mun síðar uppfylla viðmiðanir um vernd samkvæmt skilmálum þessa samnings. Með tilliti til þessarar málsgreinar og 3. og 4. mgr. skal eingöngu ákvarða

PART VII
INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS: FINAL PROVISIONS

Article 68
Council for Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights

The Council for TRIPS shall monitor the operation of this Agreement and, in particular, Members' compliance with their obligations hereunder, and shall afford Members the opportunity of consulting on matters relating to the trade-related aspects of intellectual property rights. It shall carry out such other responsibilities as assigned to it by the Members, and it shall, in particular, provide any assistance requested by them in the context of dispute settlement procedures. In carrying out its functions, the Council for TRIPS may consult with and seek information from any source it deems appropriate. In consultation with WIPO, the Council shall seek to establish, within one year of its first meeting, appropriate arrangements for cooperation with bodies of that Organization.

Article 69
International Cooperation

Members agree to cooperate with each other with a view to eliminating international trade in goods infringing intellectual property rights. For this purpose, they shall establish and notify contact points in their administrations and be ready to exchange information on trade in infringing goods. They shall, in particular, promote the exchange of information and cooperation between customs authorities with regard to trade in counterfeit trademark goods and pirated copyright goods.

Article 70
Protection of Existing Subject Matter

1. This Agreement does not give rise to obligations in respect of acts which occurred before the date of application of the Agreement for the Member in question.
2. Except as otherwise provided for in this Agreement, this Agreement gives rise to obligations in respect of all subject matter existing at the date of application of this Agreement for the Member in question, and which is protected in that Member on the said date, or which meets or comes subsequently to meet the criteria for protection under the terms of this Agreement. In respect of this paragraph and paragraphs 3 and

höfundarréttarskyldur að því er varðar fyrirliggjandi efni á grundvelli 18. gr. Bernarsáttmálans (1971), og skyldur tengdar réttindum framleiðenda hljóðrita og listflytjenda fyrirliggjandi hljóðrita skal eingöngu ákvarða á grundvelli 18. gr. Bernarsáttmálans (1971), í samræmi við beitingu þeirrar greinar á grundvelli 6. mgr. 14. gr. þessa samnings.

3. Ekki skal vera skylt að taka aftur upp vernd fyrir efni sem á gildistökudegi þessa samnings að því er hlutaðeigandi aðila varðar nýtur ekki lengur höfundaréttar.
4. Að því er varðar verknað, sem hefst eða hefur í för með sér verulegar fjárfestingar áður en hlutaðeigandi aðili samþykkir samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina, í tengslum við tiltekið viðfang er felur í sér verndað efni sem fellur undir ólöglegan verknað samkvæmt skilmálum laga í samræmi við þennan samning, er aðila heimilt að kveða á um takmörkun úrræða sem rétthafa eru tiltæk með tilliti til framhalds á slíkum verknaði eftir gildistökudag þessa samnings að því er þann aðila varðar. Í slíkum tilvikum skal aðili þó að minnsta kosti kveða á um sanngjarna þóknun.

5. Aðila er ekki skylt að beita ákvæðum 11. gr. og 4. mgr. 14. gr. að því er varðar frumrit eða afrit sem eru keypt fyrir gildistökudag þessa samnings að því er þann aðila varðar.

6. Aðilum skal ekki vera skylt að beita ákvæðum 31. gr., eða skilyrði 1. mgr. 27. gr. um að unnt skuli vera að nýta einkarétt án þess að gera greinarmun á tæknisviðum, um notkun án heimildar rétthafa hafi ríkisvaldið heimilað slíka notkun áður en vitað var um efni þessa samnings.

7. Ef vernd hugverkaréttar er bundinn skilyrðum við skráningu skal vera leyfilegt að breyta umsóknum um vernd, sem liggja fyrir á gildistökudegi þessa samnings að því er hlutaðeigandi aðila varðar, í þeim tilgangi að fara fram á víðtækari vernd samkvæmt ákvæðum þessa samnings. Slíkar breytingar skulu ekki taka til nýs efnis.
8. Hafi aðili ekki, á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, kveðið á um einkaleyfisvernd fyrir lyfjavöru- og efnaafurðir í landbúnaði sem samsvarar skyldum hans skv. 27. gr. skal hann:

a) þrátt fyrir ákvæði VI. hluta kveða á um,

4, copyright obligations with respect to existing works shall be solely determined under Article 18 of the Berne Convention (1971), and obligations with respect to the rights of producers of phonograms and performers in existing phonograms shall be determined solely under Article 18 of the Berne Convention (1971) as made applicable under paragraph 6 of Article 14 of this Agreement.
3. There shall be no obligation to restore protection to subject matter which on the date of application of this Agreement for the Member in question has fallen into the public domain.
4. In respect of any acts in respect of specific objects embodying protected subject matter which become infringing under the terms of legislation in conformity with this Agreement, and which were commenced, or in respect of which a significant investment was made, before the date of acceptance of the WTO Agreement by that Member, any Member may provide for a limitation of the remedies available to the right holder as to the continued performance of such acts after the date of application of this Agreement for that Member. In such cases the Member shall, however, at least provide for the payment of equitable remuneration.
5. A Member is not obliged to apply the provisions of Article 11 and of paragraph 4 of Article 14 with respect to originals or copies purchased prior to the date of application of this Agreement for that Member.
6. Members shall not be required to apply Article 31, or the requirement in paragraph 1 of Article 27 that patent rights shall be enjoyable without discrimination as to the field of technology, to use without the authorization of the right holder where authorization for such use was granted by the government before the date this Agreement became known.
7. In the case of intellectual property rights for which protection is conditional upon registration, applications for protection which are pending on the date of application of this Agreement for the Member in question shall be permitted to be amended to claim any enhanced protection provided under the provisions of this Agreement. Such amendments shall not include new matter.
8. Where a Member does not make available as of the date of entry into force of the WTO Agreement patent protection for pharmaceutical and agricultural chemical products commensurate with its obligations under Article 27, that Member shall:

(a) notwithstanding the provisions of

frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, með hvaða hætti unnt sé að leggja inn umsóknir um einkaleyfi fyrir slíkum uppfinningum;

b) beita, frá gildistökudegi þessa samnings, viðmiðunum um einkaleyfishæfi, sem mælt er fyrir um í þessum samningi, vegna þessara umsókna eins og þeim viðmiðunum væri beitt á umsóknardegi hjá viðkomandi aðila eða, ef forgangur er veittur og farið er fram á hann, þeim degi sem forgangsréttar er krafist samkvæmt umsókninni; og

c) veita einkaleyfisvernd í samræmi við þennan samning um leið og einkaleyfi er veitt, sem gildir jafnlengi og einkaleyfið, frá umsóknardegi í samræmi við 33. gr. þessa samnings, fyrir þær umsóknir sem uppfylla viðmiðanir um vernd sem um getur í b-lið.

9. Þegar sótt er um einkaleyfi á vöru hjá aðila í samræmi við a-lið 8. mgr. skal veita einkarétt til markaðssetningar, þrátt fyrir ákvæði VI. hluta, í fimm ár eftir að samþykki fyrir markaðssetningu er veitt hjá þeim aðila eða þar til vörueinkaleyfi hefur verið veitt eða hafnað hjá þeim aðila, hvort tímabilið sem er styttra, að því tilskildu að í kjölfar gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina hafi umsókn um einkaleyfi verið skráð og einkaleyfi á vörunni veitt hjá öðrum aðila og samþykki fengist fyrir markaðssetningu hjá þessum öðrum aðila.

71. gr.

Endurskoðun og breytingar.

1. Hugverkaréttarráðið skal endurskoða framkvæmd þessa samnings eftir að aðlögunartímabilinu, sem um getur í 2. mgr. 65. gr., lýkur. Ráðið skal, með hliðsjón af reynslu af framkvæmdinni, endurskoða hana tveimur árum eftir þann dag og þaðan í frá með jöfnu millibili. Ráðinu er einnig heimilt að takast á hendur endurskoðun í ljósi nýrrar þróunar sem kann að gefa tilefni til breytinga á þessum samningi.

2. Heimilt er að vísa breytingum, sem eingöngu þjóna þeim tilgangi að auka vernd hugverkaréttar sem hefur áunnist og gildir samkvæmt öðrum marghliða samningum og er staðfestur samkvæmt þeim samningum af öllum aðilum að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, til ráðherrastefn-

Part VI, provide as from the date of entry into force of the WTO Agreement a means by which applications for patents for such inventions can be filed;

(b) apply to these applications, as of the date of application of this Agreement, the criteria for patentability as laid down in this Agreement as if those criteria were being applied on the date of filing in that Member or, where priority is available and claimed, the priority date of the application; and

(c) provide patent protection in accordance with this Agreement as from the grant of the patent and for the remainder of the patent term, counted from the filing date in accordance with Article 33 of this Agreement, for those of these applications that meet the criteria for protection referred to in subparagraph (b).

9. Where a product is the subject of a patent application in a Member in accordance with paragraph 8(a), exclusive marketing rights shall be granted, notwithstanding the provisions of Part VI, for a period of five years after obtaining marketing approval in that Member or until a product patent is granted or rejected in that Member, whichever period is shorter, provided that, subsequent to the entry into force of the WTO Agreement, a patent application has been filed and a patent granted for that product in another Member and marketing approval obtained in such other Member.

Article 71

Review and Amendment

1. The Council for TRIPS shall review the implementation of this Agreement after the expiration of the transitional period referred to in paragraph 2 of Article 65. The Council shall, having regard to the experience gained in its implementation, review it two years after that date, and at identical intervals thereafter. The Council may also undertake reviews in the light of any relevant new developments which might warrant modification or amendment of this Agreement.

2. Amendments merely serving the purpose of adjusting to higher levels of protection of intellectual property rights achieved, and in force, in other multilateral agreements and accepted under those agreements by all Members of the WTO may be referred to the Ministerial Conference for

unnar til afgreiðslu í samræmi við 6. mgr. X. gr. samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina á grundvelli tillögu hugverkaréttarráðsins sem hefur verið samþykkt með einróma samþykki.

72. gr.
Fyrirvarar.

Ekki er heimilt að gera fyrirvara að því er varðar ákvæði þessa samnings án samþykkis hinna aðilanna.

73. gr.
Undantekningar af öryggisástæðum.

Ekkert í þessum samningi skal túlka þannig:

a) að aðila beri að veita upplýsingar telji hann birtingu þeirra vinna gegn grundvallaröryggishagsmunum sínum;

b) að komið sé í veg fyrir að aðili geti gripið til aðgerða sem hann telur nauðsynlegar til að vernda grundvallaröryggishagsmuni sína;
   i) í tengslum við kjarnkleyf efni eða frumefni þeirra;
   ii) í tengslum við sölu á vopnum, skotfærum og öðrum stríðsbúnaði og slíka sölu með aðrar vörur og efni sem er beinlínis eða óbeinlínis ætlað til hernaðar;
   iii) á stríðstímum eða þegar neyðarástand ríkir í samskiptum ríkja; eða

c) að komið sé í veg fyrir að aðili geti gripið til aðgerða í samræmi við skyldur sínar á grundvelli sáttmála Sameinuðu þjóðanna til að viðhalda friði og öryggi á alþjóðavettvangi.

action in accordance with paragraph 6 of Article X of the WTO Agreement on the basis of a consensus proposal from the Council for TRIPS.

Article 72
Reservations

Reservations may not be entered in respect of any of the provisions of this Agreement without the consent of the other Members.

Article 73
Security Exceptions

Nothing in this Agreement shall be construed:

(a) to require a Member to furnish any information the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests; or

(b) to prevent a Member from taking any action which it considers necessary for the protection of its essential security interests;
   (i) relating to fissionable materials or the materials from which they are derived;
   (ii) relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic in other goods and materials as is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment;
   (iii) taken in time of war or other emergency in international relations; or

(c) to prevent a Member from taking any action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

2. VIÐAUKI: SAMKOMULAG UM REGLUR OG MÁLSMEÐFERÐ VIÐ LAUSN DEILUMÁLA

Aðilar koma sér hér með saman um eftirfarandi:

1. gr.
Gildissvið og beiting.

1. Reglur og málsmeðferð í þessu samkomulagi gilda um deilur sem bornar eru upp samkvæmt ákvæðum um viðræður og lausn deilumála í samningunum sem eru taldir upp í 1. viðbæti við þetta samkomulag (í þessu samkomulagi nefndir „tilgreindir samningar"). Reglur og málsmeðferð í þessu samkomulagi skulu einnig gilda um viðræður og lausn deilumála milli aðila um réttindi þeirra og skyldur samkvæmt ákvæðum samningsins um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar (í þessu samkomulagi nefndur „samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina") og ákvæðum þessa samkomulags, annaðhvort einvörðungu eða ásamt öðrum tilgreindum samningi.

2. Reglur og málsmeðferð í þessu samkomulagi gilda með fyrirvara um sérreglur eða viðbótarreglur og -málsmeðferð við lausn deilumála í tilgreindu samningunum, sem um getur í 2. viðbæti við þetta samkomulag. Að því marki sem reglur og málsmeðferð í þessu samkomulagi stangast á við sérreglur eða viðbótarreglur og -málsmeðferð í 2. viðbæti ganga sérreglur eða viðbótarreglur og -málsmeðferð í 2. viðbæti framar. Ef sérreglur eða viðbótarreglur og -málsmeðferð í þeim samningum, sem eru til endurskoðunar, stangast á í deilum er varða reglur og málsmeðferð í fleiri en einum tilgreindum samningi skal formaður nefndarinnar um lausn deilumála (í þessu samkomulagi nefnd „deilumálanefndin") sem kveðið er á um í 1. mgr. 2. gr., ákvarða í samráði við deiluaðila, innan 10 daga frá því að annar hvor aðilinn fór þess á leit, hvaða reglum og málsmeðferð skuli fylgt ef deiluaðilar ná ekki samkomulagi um reglur og málsmeðferð innan 20 daga frá því að kærunefnd er skipuð. Formaðurinn skal hafa að leiðarljósi meginregluna um að sérreglum eða viðbótarreglum og -málsmeðferð skuli beitt þegar unnt er og að reglum og málsmeðferð í þessu samkomulagi skuli beitt að því marki sem nauðsynlegt er til að komast hjá ágreiningi.

ANNEX 2 UNDERSTANDING ON RULES AND PROCEDURES GOVERNING THE SETTLEMENT OF DISPUTES

Members hereby *agree* as follows:

Article 1
Coverage and Application

1. The rules and procedures of this Understanding shall apply to disputes brought pursuant to the consultation and dispute settlement provisions of the agreements listed in Appendix 1 to this Understanding (referred to in this Understanding as the "covered agreements"). The rules and procedures of this Understanding shall also apply to consultations and the settlement of disputes between Members concerning their rights and obligations under the provisions of the Agreement Establishing the World Trade Organization (referred to in this Understanding as the "WTO Agreement") and of this Understanding taken in isolation or in combination with any other covered agreement.

2. The rules and procedures of this Understanding shall apply subject to such special or additional rules and procedures on dispute settlement contained in the covered agreements as are identified in Appendix 2 to this Understanding. To the extent that there is a difference between the rules and procedures of this Understanding and the special or additional rules and procedures set forth in Appendix 2, the special or additional rules and procedures in Appendix 2 shall prevail. In disputes involving rules and procedures under more than one covered agreement, if there is a conflict between special or additional rules and procedures of such agreements under review, and where the parties to the dispute cannot agree on rules and procedures within 20 days of the establishment of the panel, the Chairman of the Dispute Settlement Body provided for in paragraph 1 of Article 2 (referred to in this Understanding as the "DSB"), in consultation with the parties to the dispute, shall determine the rules and procedures to be followed within 10 days after a request by either Member. The Chairman shall be guided by the principle that special or additional rules and procedures should be used where possible, and the rules and procedures set out in this Understanding should be used to the extent necessary to avoid conflict.

2. gr.
Stjórnun.

1. Nefndinni um lausn deilumála er hér með komið á fót til að hafa umsjón með framkvæmd þessara reglna og málsmeðferðar og ákvæða tilgreindu samninganna er varða viðræður og lausn deilumála, nema kveðið sé á um annað í tilgreindum samningi. Þannig hefur deilumálanefndin vald til að skipa kærunefndir, samþykkja skýrslur kærunefnda og áfrýjunarnefnda, hafa eftirlit með framkvæmd úrskurða og tilmæla og heimila frestun ívilnana og annarra skyldna samkvæmt tilgreindu samningunum. Að því er varðar deilur sem koma upp á grundvelli tilgreinds samnings sem er fjölhliða viðskiptasamningur vísar orðið „aðili", eins og það er notað hér, einungis til þeirra aðila sem eiga aðild að viðkomandi fjölhliða viðskiptasamningi. Þegar deilumálanefndin hefur umsjón með framkvæmd ákvæða fjölhliða viðskiptasamnings um lausn deilumála er einungis aðilum að þeim samningi heimilt að eiga þátt í ákvörðunum deilumálanefndarinnar eða ráðstöfunum sem hún gerir í sambandi við deiluna.

2. Deilumálanefndin skal upplýsa viðkomandi ráð og nefndir Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar um framvindu þeirra deilumála er varða ákvæði tilgreindra samninga.

3. Deilumálanefndin skal koma saman eins oft og þörf krefur til að ljúka störfum innan þeirra tímamarka sem kveðið er á um í þessu samkomulagi.

4. Þegar reglurnar og málsmeðferðin í þessu samkomulagi kveða á um að deilumálanefndin skuli taka ákvörðun skal það gert með einróma samþykki.[74]

Article 2
Administration

1. The Dispute Settlement Body is hereby established to administer these rules and procedures and, except as otherwise provided in a covered agreement, the consultation and dispute settlement provisions of the covered agreements. Accordingly, the DSB shall have the authority to establish panels, adopt panel and Appellate Body reports, maintain surveillance of implementation of rulings and recommendations, and authorize suspension of concessions and other obligations under the covered agreements. With respect to disputes arising under a covered agreement which is a Plurilateral Trade Agreement, the term "Member" as used herein shall refer only to those Members that are parties to the relevant Plurilateral Trade Agreement. Where the DSB administers the dispute settlement provisions of a Plurilateral Trade Agreement, only those Members that are parties to that Agreement may participate in decisions or actions taken by the DSB with respect to that dispute.

2. The DSB shall inform the relevant WTO Councils and Committees of any developments in disputes related to provisions of the respective covered agreements.

3. The DSB shall meet as often as necessary to carry out its functions within the time-frames provided in this Understanding.

4. Where the rules and procedures of this Understanding provide for the DSB to take a decision, it shall do so by consensus.[74]

3. gr.
Almenn ákvæði.

1. Aðilar samþykkja að fara að meginreglunum um meðferð deilumála sem fram til þessa hafa gilt skv. XXII. og XXIII. gr. GATT-samkomulagsins frá 1947 og reglum og málsmeðferð eins og þær eru nánar útfærðar og þeim breytt í þessum samningi.

2. Fyrirkomulag Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar á lausn deilumála er veigamikill þáttur í því að tryggja öryggi og áreiðanleika marghliða viðskiptakerfisins. Aðilar viðurkenna að það þjóni þeim tilgangi að standa vörð um réttindi og skyldur aðila samkvæmt tilgreindum samningum og gera gildandi ákvæði þeirra samninga skýrari í samræmi við viðteknar reglur um túlkun þjóðaréttar. Tilmæli og úrskurðir deilumálanefndar-

Article 3
General Provisions

1. Members affirm their adherence to the principles for the management of disputes heretoforeapplied under Articles XXII and XXIII of GATT 1947, and the rules and procedures as further elaboratedand modified herein.

2. The dispute settlement system of the WTO is a central element in providing security and predictability to the multilateral trading system. The Members recognize that it serves to preserve the rights and obligations of Members under the covered agreements, and to clarify the existing provisions of those agreements in accordance with customary rules of interpretation of public international law. Recommendations and rulings

innar geta hvorki aukið né dregið úr þeim réttindum og skyldum sem kveðið er á um í tilgreindu samningunum.
3. Þegar málum er þannig háttað að aðili telur að ávinningur, sem hann hefur beint eða óbeint af tilgreindum samningum, skerðist vegna ráðstafana sem annar aðili gerir er skjót lausn frumskilyrði fyrir því að starfsemi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar sé skilvirk og að eðlilegt jafnvægi haldist milli réttinda og skyldna aðila.

4. Tilmæli eða úrskurðir deilumálanefndarinnar skulu miða að því að viðunandi lausn náist í hverju máli í samræmi við réttindi og skyldur samkvæmt þessu samkomulagi og samkvæmt tilgreindu samningunum.
5. Allar lausnir mála, sem eru formlega borin upp samkvæmt ákvæðum tilgreindu samninganna um viðræður og lausn deilumála, þar á meðal úrskurðir gerðardóms, skulu samrýmast þeim samningum og hvorki gera að engu né skerða þann ávinning sem aðili hefur samkvæmt þeim samningum né koma í veg fyrir að markmiðum þeirra samninga verði náð.
6. Lausnir, sem samkomulag er um, á málum sem hafa verið formlega borin upp samkvæmt ákvæðum tilgreindu samninganna um viðræður og lausn deilumála skulu tilkynntar deilumálanefndinni og viðkomandi ráðum og nefndum, þar sem aðilum er heimilt að gera athugasemdir þar að lútandi.
7. Áður en aðili leggur fram mál skal hann vega og meta hvort vænlegt sé til árangurs að fylgja þessari málsmeðferð. Markmiðið með fyrirkomulaginu á lausn deilumála er að tryggja farsæla lausn á deilu. Tvímælalaust er ákjósanlegast að deiluaðilar finni lausn sem þeir sætta sig við og samrýmist tilgreindu samningunum. Ef ekki næst samkomulag um lausn er höfuðmarkmiðið með fyrirkomulaginu við lausn deilumála alla jafna að tryggja að viðkomandi ráðstöfun verði afturkölluð ef í ljós kemur að hún brýtur í bága við ákvæði einhverra af tilgreindu samningunum. Ekki ætti að grípa til þess úrræðis að veita bætur nema ógerlegt sé að afturkalla ráðstöfunina þegar í stað og skal slíkt vera bráðabirgðaráðstöfun sem gildir uns þær ráðstafanir, sem brjóta í bága við tilgreindu samningana, hafa verið afturkallaðar. Síðasta úrræði aðila, sem skírskotar til málsmeðferðar við lausn deilumála samkvæmt þessu samkomulagi, er möguleiki á að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum samkvæmt tilgreindu samningunum og mismuna þannig hinum aðilanum, með fyrirvara um að deilumálanefndin heimili slíkar ráðstafanir.

of the DSB cannot add to or diminish the rights and obligations provided in the covered agreements.
3. The prompt settlement of situations in which a Member considers that any benefits accruing to it directly or indirectly under the covered agreements are being impaired by measures taken by another Member is essential to the effective functioning of the WTO and the maintenance of a proper balance between the rights and obligations of Members.
4. Recommendations or rulings made by the DSB shall be aimed at achieving a satisfactory settlement of the matter in accordance with the rights and obligations under this Understanding and under the covered agreements.
5. All solutions to matters formally raised under the consultation and dispute settlement provisions of the covered agreements, including arbitration awards, shall be consistent with those agreements and shall not nullify or impair benefits accruing to any Member under those agreements, nor impede the attainment of any objective of those agreements.
6. Mutually agreed solutions to matters formally raised under the consultation and dispute settlement provisions of the covered agreements shall be notified to the DSB and the relevant Councils and Committees, where any Member may raise any point relating thereto.

7. Before bringing a case, a Member shall exercise its judgement as to whether action under these procedures would be fruitful. The aim of the dispute settlement mechanism is to secure a positive solution to a dispute. A solution mutually acceptable to the parties to a dispute and consistent with the covered agreements is clearly to be preferred. In the absence of a mutually agreed solution, the first objective of the dispute settlement mechanism is usually to secure the withdrawal of the measures concerned if these are found to be inconsistent with the provisions of any of the covered agreements. The provision of compensation should be resorted to only if the immediate withdrawal of the measure is impracticable and as a temporary measure pending the withdrawal of the measure which is inconsistent with a covered agreement. The last resort which this Understanding provides to the Member invoking the dispute settlement procedures is the possibility of suspending the application of concessions or other obligations under the covered agreements on a discriminatory basis vis-à-vis the other Member, subject to authorization by the DSB of such measures.

8. Þegar ekki er staðið við skyldurnar sem gengist var undir samkvæmt tilgreindum samningi telst það athæfi að órannsökuðu máli gera að engu eða skerða ávinning. Þetta þýðir að alla jafna er gengið út frá því að brot á reglum hafi skaðleg áhrif á aðra aðila að tilgreindum samningi og í slíkum tilvikum er það deiluaðilans, sem var kærður, að andmæla kærunni.

9. Ákvæði þessa samkomulags hafa ekki áhrif á rétt aðila til að leita eftir óvéfengjanlegri túlkun á ákvæðum tilgreinds samnings í formi ákvarðanatöku samkvæmt samningnum um Alþjóðaviðskiptastofnunina eða samkvæmt tilgreindum samningi sem er fjölhliða viðskiptasamningur.

10. Sá skilningur ríkir að beiðni um sættir og beitingu málsmeðferðarinnar til lausnar deilumála sé hvorki ætluð sem ögrun né talin slík og ef deila kemur upp muni allir aðilar koma að málsmeðferðinni í góðri trú til að reyna að leysa deiluna. Sá skilningur ríkir einnig að ekki beri að tengja saman kærur og gagnkærur í óskyldum málum.

11. Þetta samkomulag gildir einungis um nýjar beiðnir um viðræður samkvæmt ákvæðum um viðræður í tilgreindu samningunum sem lagðar eru fram á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina eða síðar. Að því er varðar deilur, sem óskað var eftir viðræðum um samkvæmt GATT-samkomulaginu frá 1947, eða samkvæmt samningi gerðum á undan tilgreindu samningunum fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, gilda áfram þær viðeigandi reglur og málsmeðferð við lausn deilumála sem voru í gildi fyrir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.[175]

12. Ef aðili sem er þróunarland (hér eftir nefndur „þróunaraðildarland") leggur fram kæru, sem byggð er á tilgreindum samningi, á hendur aðila sem er iðnríki (hér eftir nefndur „iðnaðaraðildarland") á kærandinn, þrátt fyrir 11. mgr., rétt á að skírskota til ákvæða ákvörðunarinnar frá 5. apríl 1966 (BISD 14S/18) í stað samsvarandi ákvæða 4., 5., 6. og 12. gr. þessa samkomulags, nema kærunefndin telji að fresturinn, sem kveðið er á um í 7. mgr. þeirrar ákvörðunar, nægi henni ekki til að skila skýrslu sinni og er þá heimilt, með samþykki kærandans, að framlengja þann frest. Að því marki sem reglurnar og málsmeðferðin í 4., 5., 6. og 12. gr. stangast á við samsvarandi reglur og málsmeðferð í ákvörðuninni ganga þau síðarnefndu framar.

8. In cases where there is an infringement of the obligations assumed under a covered agreement, the action is considered *prima facie* to constitute a case of nullification or impairment. This means that there is normally a presumption that a breach of the rules has an adverse impact on other Members parties to that covered agreement, and in such cases, it shall be up to the Member against whom the complaint has been brought to rebut the charge.

9. The provisions of this Understanding are without prejudice to the rights of Members to seek authoritative interpretation of provisions of a covered agreement through decision-making under the WTO Agreement or a covered agreement which is a Plurilateral Trade Agreement.

10. It is understood that requests for conciliation and the use of the dispute settlement procedures should not be intended or considered as contentious acts and that, if a dispute arises, all Members will engage in these procedures in good faith in an effort to resolve the dispute. It is also understood that complaints and counter-complaints in regard to distinct matters should not be linked.

11. This Understanding shall be applied only with respect to new requests for consultations under the consultation provisions of the covered agreements made on or after the date of entry into force of the WTO Agreement. With respect to disputes for which the request for consultations was made under GATT 1947 or under any other predecessor agreement to the covered agreements before the date of entry into force of the WTO Agreement, the relevant dispute settlement rules and procedures in effect immediately prior to the date of entry into force of the WTO Agreement shall continue to apply.[175]

12. Notwithstanding paragraph 11, if a complaint based on any of the covered agreements is brought by a developing country Member against a developed country Member, the complaining party shall have the right to invoke, as an alternative to the provisions contained in Articles 4, 5, 6 and 12 of this Understanding, the corresponding provisions of the Decision of 5 April 1966 (BISD 14S/18), except that where the Panel considers that the time-frame provided for in paragraph 7 of that Decision is insufficient to provide its report and with the agreement of the complaining party, that time-frame may be extended. To the extent that there is a difference between the rules and procedures of Articles 4, 5, 6 and 12 and the corresponding rules and procedures of the Decision, the latter shall prevail.

4. gr.
Viðræður.

1. Aðilar staðfesta ásetning sinn um að auka og bæta skilvirkni þeirrar málsmeðferðar sem aðilar nota í viðræðum.
2. Sérhver aðili skuldbindur sig til þess að taka til velviljaðrar athugunar og veita nægileg tækifæri til viðræðna um allar athugasemdir sem annar aðili kemur á framfæri við hann um ráðstafanir, gerðar á yfirráðasvæði fyrri aðilans, sem hafa áhrif á rekstur tilgreinds samnings.[176]

3. Ef óskað er eftir viðræðum samkvæmt tilgreindum samningi skal aðilinn, sem fær beiðnina, svara henni eigi síðar en 10 dögum eftir að hún berst, nema samkomulag verði um annað, og hefja viðræður í góðri trú innan 30 daga eftir að beiðnin berst, með það fyrir augum að finna lausn sem málsaðilar sætta sig við. Ef aðilinn svarar ekki innan 10 daga frá því að beiðnin berst eða gengur ekki til viðræðna innan 30 daga, eða annars frests sem samkomulag næst um, getur aðilinn, sem óskaði eftir viðræðunum, haldið áfram og óskað eftir því að skipuð verði kærunefnd.

4. Aðilinn, sem óskar eftir viðræðum, skal í öllum tilvikum tilkynna um slíka beiðni til deilumálanefndarinnar og til viðeigandi ráða og nefnda. Beiðnir um viðræður skulu lagðar fram skriflega og skal skýra frá ástæðunum fyrir beiðninni og meðal annars tilgreina þær ráðstafanir sem um er að ræða og þann lagagrundvöll sem kæran er byggð á.
5. Í viðræðum samkvæmt ákvæðum tilgreinds samnings ættu aðilar að freista þess að finna viðunandi lausn á málinu áður en gripið er til frekari úrræða samkvæmt þessu samkomulagi.

6. Viðræður eru trúnaðarmál og hafa þær engin áhrif á rétt aðila við frekari málsmeðferð.

7. Takist ekki að leysa deiluna með viðræðum innan 60 daga frá því að beiðni um viðræður barst er kæranda heimilt að óska eftir að skipuð verði kærunefnd. Ef viðræðuaðilar eru sammála um að ekki hafi tekist að leysa deiluna í viðræðum er kæranda heimilt, á 60 daga tímabilinu, að óska skriflega eftir að skipuð verði kærunefnd.
8. Í tilvikum þar sem skjótra aðgerða er þörf,

Article 4
Consultations

1. Members affirm their resolve to strengthen and improve the effectiveness of the consultation procedures employed by Members.
2. Each Member undertakes to accord sympathetic consideration to and afford adequate opportunity for consultation regarding any representations made by another Member concerning measures affecting the operation of any covered agreement taken within the territory of the former.[176]
3. If a request for consultations is made pursuant to a covered agreement, the Member to which the request is made shall, unless otherwise mutually agreed, reply to the request within 10 days after the date of its receipt and shall enter into consultations in good faith within a period of no more than 30 days after the date of receipt of the request, with a view to reaching a mutually satisfactory solution. If the Member does not respond within 10 days after the date of receipt of the request, or does not enter into consultations within a period of no more than 30 days, or a period otherwise mutually agreed, after the date of receipt of the request, then the Member that requested the holding of consultations may proceed directly to request the establishment of a panel.
4. All such requests for consultations shall be notified to the DSB and the relevant Councils and Committees by the Member which requests consultations. Any request for consultations shall be submitted in writing and shall give the reasons for the request, including identification of the measures at issue and an indication of the legal basis for the complaint.
5. In the course of consultations in accordance with the provisions of a covered agreement, beore resorting to further action under this Understanding, Members should attempt to obtain satisfactory adjustment of the matter.
6. Consultations shall be confidential, and without prejudice to the rights of any Member in any further proceedings.
7. If the consultations fail to settle a dispute within 60 days after the date of receipt of the request for consultations, the complaining party may request the establishment of a panel. The complaining party may request a panel during the 60-day period if the consulting parties jointly consider that consultations have failed to settle the dispute.
8. In cases of urgency, including those which

þar á meðal þegar um er að ræða vörur sem hætt er við skemmdum, skulu aðilar hefja viðræður eigi síðar en 10 dögum eftir að beiðnin berst. Ef ekki tekst að leysa deiluna í viðræðum innan 20 daga frá því að beiðnin barst er kæranda heimilt að óska eftir að skipuð verði kærunefnd.

9. Í tilvikum þar sem skjótra aðgerða er þörf, þar á meðal þegar um er að ræða vörur sem hætt er við skemmdum, skulu deiluaðilar, kærunefndir og áfrýjunarnefndin gera allt sem hægt er til að hraða málsmeðferðinni sem mest.
10. Í viðræðum ættu aðilar að huga sérstaklega að tilteknum vandamálum og hagsmunum þróunaraðildarlanda.
11. Þegar aðili, sem tekur ekki þátt í viðræðum, telur sig eiga verulegra viðskiptahagsmuna að gæta í viðræðum sem fram fara skv. 1. mgr. XXII. gr. GATT-samningsins frá 1994, 1. mgr. XXII. gr. samningsins um þjónustuviðskipti eða samsvarandi ákvæðum í öðrum tilgreindum samningum,[177] getur hann tilkynnt aðilunum, sem taka þátt í viðræðunum og deilumálanefndinni, innan 10 daga frá því að beiðni um viðræður samkvæmt áðurnefndri grein var dreift, að hann óski eftir þátttöku í viðræðunum. Slíkum aðila skal heimiluð þátttaka í viðræðunum, að því tilskildu að aðilinn sem fékk beiðnina um viðræður, fallist á að staðhæfingin um verulega hagsmuni eigi við rök að styðjast. Í því tilviki skal það tilkynnt deilumálanefndinni. Ef ekki er fallist á beiðni um þátttöku í viðræðum er þeim aðila sem þess óskar frjálst að óska eftir viðræðum skv. 1. mgr. XXII. gr. eða 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994, 1. mgr. XXII. gr. eða 1. mgr. XXIII. gr. samningsins um þjónustuviðskipti eða samsvarandi ákvæðum í öðrum tilgreindum samningum.

5. gr.
Sáttaumleitanir.

1. Deiluaðilum er frjálst að nýta sér málsmeðferð, sem felst í sáttaumleitunum, ef þeir koma sér saman um það.
2. Málsmeðferð sem felst í sáttaumleitunum, og þá einkum afstaða deiluaðila við umfjöllun málsins, skal vera trúnaðarmál og hefur engin áhrif á rétt aðila ef málinu er haldið áfram samkvæmt þessari málsmeðferð.

3. Deiluaðilum er, hvenær sem er, heimilt að óska eftir málsmeðferð sem felst í sáttaumleitunum. Hefja má sáttaumleitanir og ljúka þeim

concern perishable goods, Members shall enter into consultations within a period of no more than 10 days after the date of receipt of the request. If the consultations have failed to settle the dispute within a period of 20 days after the date of receipt of the request, the complaining party may request the establishment of a panel.
9. In cases of urgency, including those which concern perishable goods, the parties to the dispute, panels and the Appellate Body shall make every effort to accelerate the proceedings to the greatest extent possible.
10. During consultations Members should give special attention to the particular problems and interests of developing country Members.
11. Whenever a Member other than the consulting Members considers that it has a substantial trade interest in consultations being held pursuant to paragraph 1 of Article XXII of GATT 1994, paragraph 1 of Article XXII of GATS, or the corresponding provisions in other covered agreements[177], such Member may notify the consulting Members and the DSB, within 10 days after the date of the circulation of the request for consultations under said Article, of its desire to be joined in the consultations. Such Member shall be joined in the consultations, provided that the Member to which the request for consultations was addressed agrees that the claim of substantial interest is well-founded. In that event they shall so inform the DSB. If the request to be joined in the consultations is not accepted, the applicant Member shall be free to request consultations under paragraph 1 of Article XXII or paragraph 1 of Article XXIII of GATT 1994, paragraph 1 of Article XXII or paragraph 1 of Article XXIII of GATS, or the corresponding provisions in other covered agreements.

Article 5
Good Offices, Conciliation and Mediation

1. Good offices, conciliation and mediation are procedures that are undertaken voluntarily if the parties to the dispute so agree.
2. Proceedings involving good offices, conciliation and mediation, and in particular positions taken by the parties to the dispute during these proceedings, shall be confidential, and without prejudice to the rights of either party in any further proceedings under these procedures.
3. Good offices, conciliation or mediation may be requested at any time by any party to a dispute. They may begin at any time and be ter-

hvenær sem er. Að loknum sáttaumleitunum getur kærandi óskað eftir að skipuð verði kærunefnd.

4. Ef sáttaumleitanir eru hafnar innan 60 daga frá því að beiðni um viðræður berst skal kærandi láta líða 60 daga frá því hann fékk beiðni um viðræður áður en hann óskar eftir að skipuð verði kærunefnd. Kæranda er heimilt að óska eftir að skipuð verði kærunefnd á þessu 60 daga tímabili ef deiluaðilar eru sammála um að þrátt fyrir sáttaumleitanirnar hafi ekki tekist að leysa deiluna.

5. Heimilt er að halda sáttaumleitunum áfram á sama tíma og málið er til umfjöllunar í kærunefnd, ef deiluaðilar eru því samþykkir.
6. Aðalframkvæmdastjórinn getur, í krafti embættis síns, boðið fram aðstoð við aðila með það fyrir augum að leysa deiluna með sáttaumleitunum.

6. gr.
Skipun kærunefnda.

1. Ef kærandi óskar eftir því skal skipa kærunefnd eigi síðar en á fyrsta fundi deilumálanefndarinnar eftir að beiðnin um það er fyrst tekin á dagskrá nefndarinnar, nema deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki á þeim fundi að skipa ekki kærunefnd.[178]
2. Senda skal skriflega beiðni um að skipuð verði kærunefnd. Þar skal koma fram hvort viðræður hafi farið fram, tilgreina þær sérstöku ráðstafanir sem um er að ræða og láta fylgja stutta samantekt um lagagrundvöll þann sem kæran er byggð á sem nægir til skýringar málinu. Ef sá sem leggur fram beiðnina óskar eftir að skipuð verði kærunefnd er hafi aðra starfsskilmála en venja er til skal í skriflegu beiðninni vera tillaga um texta þessara sérstöku starfsskilmála.

7. gr.
Starfsskilmálar kærunefnda.

1. Kærunefndir skulu hafa eftirfarandi starfsskilmála, nema deiluaðilar komi sér saman um annað innan 20 daga frá skipun kærunefndarinnar:

„Að rannsaka, í ljósi viðeigandi ákvæða í (nafn tilgreinds samnings eða tilgreindra samninga sem deiluaðilar vitna í), það mál sem (nafn deiluaðila) vísar til deilumálanefndarinnar í skjali ... og komast að niðurstöðum sem auðvelda deilumálanefndinni

minated at any time. Once procedures for good offices, conciliation or mediation are terminated, a complaining party may then proceed with a request for the establishment of a panel.
4. When good offices, conciliation or mediation are entered into within 60 days after the date of receipt of a request for consultations, the complaining party must allow a period of 60 days after the date of receipt of the request for consultations before requesting the establishment of a panel. The complaining party may request the establishment of a panel during the 60-day period if the parties to the dispute jointly consider that the good offices, conciliation or mediation process has failed to settle the dispute.
5. If the parties to a dispute agree, procedures for good offices, conciliation or mediation may continue while the panel process proceeds.
6. The Director-General may, acting in an *ex officio* capacity, offer good offices, conciliation or mediation with the view to assisting Members to settle a dispute.

Article 6
Establishment of Panels

1. If the complaining party so requests, a panel shall be established at the latest at the DSB meeting following that at which the request first appears as an item on the DSB's agenda, unless at that meeting the DSB decides by consensus not to establish a panel.[178]
2. The request for the establishment of a panel shall be made in writing. It shall indicate whether consultations were held, identify the specific measures at issue and provide a brief summary of the legal basis of the complaint sufficient to present the problem clearly. In case the applicant requests the establishment of a panel with other than standard terms of reference, the written request shall include the proposed text of special terms of reference.

Article 7
Terms of Reference of Panels

1. Panels shall have the following terms of reference unless the parties to the dispute agree otherwise within 20 days from the establishment of the panel:

"To examine, in the light of the relevant provisions in (name of the covered agreement(s) cited by the parties to the dispute), the matter referred to the DSB by (name of party) in document ... and to make such findings as will assist the DSB in making

að gefa út tilmæli eða kveða upp úrskurði eins og kveðið er á um í þeim samningi eða samningum.“

2. Kærunefndir skulu fjalla um viðeigandi ákvæði í tilgreinda samningnum eða tilgreindu samningunum sem deiluaðilar vitna í.

3. Þegar deilumálanefndin skipar kærunefnd er henni heimilt að fela formanni hennar að móta starfsskilmálana í samráði við deiluaðila, með fyrirvara um ákvæði 1. mgr. Starfsskilmálum sem eru þannig mótaðir skal dreift til allra aðila. Ef samþykkt er að starfsskilmálar verði ekki staðlaðir er aðilum heimilt að bera fram athugasemdir við deilumálanefndina um hvaðeina þar að lútandi.

the recommendations or in giving the rulings provided for in that/those agreement(s).”

2. Panels shall address the relevant provisions in any covered agreement or agreements cited by the parties to the dispute.

3. In establishing a panel, the DSB may authorize its Chairman to draw up the terms of reference of the panel in consultation with the parties to the dispute, subject to the provisions of paragraph 1. The terms of reference thus drawn up shall be circulated to all Members. If other than standard terms of reference are agreed upon, any Member may raise any point relating thereto in the DSB.

8. gr.

Skipan kærunefnda.

1. Kærunefndir skulu skipaðar vel menntuðum og hæfum einstaklingum, hvort sem þeir eru í þjónustu hins opinbera eða ekki, þar á meðal einstaklingum sem hafa starfað í kærunefnd eða lagt mál fyrir kærunefnd, verið fulltrúar aðila eða samningsaðila að GATT-samkomulaginu frá 1947, starfað sem fulltrúar í ráði eða nefnd tilgreinds samnings eða undanfara hans, starfað á aðalskrifstofunni, kennt eða birt efni um löggjöf eða stefnu í alþjóðaviðskiptum eða hafa starfað að mótun viðskiptastefnu aðila sem háttsettir embættismenn.

2. Kærunefndarmenn skulu valdir með það í huga að tryggja að þeir séu óháðir og að þeir hafi nægilega fjölbreyttan bakgrunn og víðtæka reynslu.

3. Þegar stjórnvöld[179] aðila eiga hlut að deilu eða eru þriðju aðilar að deilu, eins og skilgreint er í 2. mgr. 10. gr., skulu ríkisborgarar þeirra aðila ekki eiga sæti í kærunefnd sem fjallar um þá deilu nema deiluaðilar komi sér saman um annað.

4. Til að greiða fyrir vali í kærunefndir skal aðalskrifstofan halda leiðbeinandi skrá yfir einstaklinga, hvort sem þeir eru í þjónustu hins opinbera eða ekki, er búa yfir því hæfi er um getur í 1. mgr., sem heimilt er að velja kærunefndarmenn af, eftir því sem við á. Þessi skrá skal hafa að geyma nafnalistann yfir kærunefndarmenn, sem eru ekki í þjónustu hins opinbera, sem tekinn var saman 30. nóvember 1984 (BISD 31S/9) og aðra nafnalista og leiðbeinandi skrár, teknar saman samkvæmt einhverjum af tilgreindu samningunum, ásamt nöfnum einstaklinga sem voru á þessum nafnalistum og leiðbeinandi skrám á þeim tíma þegar samningurinn

Article 8

Composition of Panels

1. Panels shall be composed of well-qualified governmental and/or non-governmental individuals, including persons who have served on or presented a case to a panel, served as a representative of a Member or of a contracting party to GATT 1947 or as a representative to the Council or Committee of any covered agreement or its predecessor agreement, or in the Secretariat, taught or published on international trade law or policy, or served as a senior trade policy official of a Member.

2. Panel members should be selected with a view to ensuring the independence of the members, a sufficiently diverse background and a wide spectrum of experience.

3. Citizens of Members whose governments[179] are parties to the dispute or third parties as defined in paragraph 2 of Article 10 shall not serve on a panel concerned with that dispute, unless the parties to the dispute agree otherwise.

4. To assist in the selection of panelists, the Secretariat shall maintain an indicative list of governmental and non-governmental individuals possessing the qualifications outlined in paragraph 1, from which panelists may be drawn as appropriate. That list shall include the roster of non-governmental panelists established on 30 November 1984 (BISD 31S/9), and other rosters and indicative lists established under any of the covered agreements, and shall retain the names of persons on those rosters and indicative lists at the time of entry into force of the WTO Agreement. Members may periodically suggest names of governmental and non-governmental

um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar öðlaðist gildi. Aðilum er síðan heimilt með reglulegu millibili að leggja til að nöfnum einstaklinga, hvort sem þeir eru í þjónustu hins opinbera eða ekki, verði bætt í leiðbeinandi skrána ásamt viðeigandi upplýsingum um þekkingu þeirra á alþjóðaviðskiptum og á þeim sviðum eða málefnum sem tilgreindu samningarnir taka til og skal þeim nöfnum bætt í skrána að fengnu samþykki deilumálanefndarinnar. Í skránni skal tilgreint hvaða sérstöku reynslu eða sérþekkingu viðkomandi einstaklingar hafa á þeim málefnum eða sviðum er tengjast tilgreindu samningunum.

individuals for inclusion on the indicative list, providing relevant information on their knowledge of international trade and of the sectors or subject matter of the covered agreements, and those names shall be added to the list upon approval by the DSB. For each of the individuals on the list, the list shall indicate specific areas of experience or expertise of the individuals in the sectors or subject matter of the covered agreements.

5. Í kærunefndum skulu þrír nefndarmenn eiga sæti, nema deiluaðilar komi sér saman um, innan 10 daga frá því að nefndin var skipuð, að kærunefndin skuli skipuð fimm einstaklingum. Aðilum skal þegar í stað tilkynnt skipan kærunefndarinnar.

5. Panels shall be composed of three panelists unless the parties to the dispute agree, within 10 days from the establishment of the panel, to a panel composed of five panelists. Members shall be informed promptly of the composition of the panel.

6. Aðalskrifstofan gerir tillögur til deiluaðila um útnefningu í kærunefnd. Deiluaðilar skulu ekki hafna útnefningu nema brýnar ástæður beri til.

6. The Secretariat shall propose nominations for the panel to the parties to the dispute. The parties to the dispute shall not oppose nominations except for compelling reasons.

7. Ef ekki næst samkomulag um hverjir skuli sitja í kærunefnd innan 20 daga frá því að kærunefnd er skipuð skal aðalframkvæmdastjórinn, að beiðni annars hvors deiluaðilans og í samráði við formann deilumálanefndarinnar og formann viðkomandi ráðs eða nefndar, ákvarða hverjir skuli eiga þar sæti með því að skipa þá sem honum þykja best til þess fallnir í samræmi við viðkomandi sérreglur eða viðbótarreglur eða -málsmeðferð tilgreinda samningsins eða tilgreindu samninganna sem deilan snýst um, að höfðu samráði við deiluaðila. Formaður deilumálanefndarinnar skal tilkynna aðilum um hverjir eigi sæti í kærunefndinni, sem skipuð er með þessum hætti, eigi síðar en 10 dögum eftir að formaður fær beiðni þar að lútandi.

7. If there is no agreement on the panelists within 20 days after the date of the establishment of a panel, at the request of either party, the Director-General, in consultation with the Chairman of the DSB and the Chairman of the relevant Council or Committee, shall determine the composition of the panel by appointing the panelists whom the Director-General considers most appropriate in accordance with any relevant special or additional rules or procedures of the covered agreement or covered agreements which are at issue in the dispute, after consulting with the parties to the dispute. The Chairman of the DSB shall inform the Members of the composition of the panel thus formed no later than 10 days after the date the Chairman receives such a request.

8. Almenn regla er að aðilar skuldbindi sig til að gera embættismönnum sínum kleift að sitja í kærunefnd.

8. Members shall undertake, as a general rule, to permit their officials to serve as panelists.

9. Kærunefndarmenn skulu starfa á einstaklingsgrundvelli en ekki sem fulltrúar stjórnvalda, né heldur sem fulltrúar stofnana eða samtaka. Því skulu aðilar ekki gefa þeim fyrirmæli eða reyna að hafa áhrif á þá sem einstaklinga í málum sem kærunefndin hefur til umfjöllunar.

9. Panelists shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Members shall therefore not give them instructions nor seek to influence them as individuals with regard to matters before a panel.

10. Þegar deilan stendur milli þróunaraðildarlands og iðnaðaraðildarlands skal að minnsta kosti einn kærunefndarmanna vera frá þróunaraðildarlandi, ef þróunaraðildarlandið óskar eftir því.

10. When a dispute is between a developing country Member and a developed country Member the panel shall, if the developing country Member so requests, include at least one panelist from a developing country Member.

11. Útgjöld kærunefndarmanna, þar með talinn ferðakostnaður og dagpeningar, eru greidd af fjárhagsáætlun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar í samræmi við viðmiðanir sem aðalráðið setur og á grundvelli tilmæla frá fjárhagsáætlunar-, fjármála- og stjórnunarnefnd.

9. gr.
Málsmeðferð þegar kærendur eru fleiri en einn.

1. Ef fleiri en einn aðili óskar eftir því að skipuð verði kærunefnd vegna sama máls er heimilt að skipa aðeins eina kærunefnd til að rannsaka þær kærur, að teknu tilliti til réttar allra hlutaðeigandi aðila. Skipa ber aðeins eina kærunefnd til að rannsaka slíkar kærur þegar það er gerlegt.

2. Slík sameiginleg kærunefnd skal skipuleggja rannsókn málsins og leggja niðurstöður sínar fyrir deilumálanefndina með þeim hætti að réttur deiluaðila sé í engu minni en hefði sérstök kærunefnd verið skipuð til að rannsaka hvert mál um sig. Ef einn deiluaðilanna óskar eftir því skal kærunefnd skila sérskýrslum um viðkomandi deilu. Kærendur skulu hafa aðgang að þeim skriflegum gögnum sem aðrir kærendur leggja fram og einnig á hver kærandi rétt á því að vera viðstaddur þegar aðrir kærendur gera kærunefndinni grein fyrir sjónarmiðum sínum.

3. Ef fleiri en ein kærunefnd er skipuð til að rannsaka kærur er tengjast sama máli skulu sömu einstaklingar sitja í kærunefndunum, eftir því sem framast er unnt, og skal samræma tímaáætlanir um meðferð slíkra deilna í kærunefndum.

10. gr.
Þriðju aðilar.

1. Í umfjöllun kærunefndar skal bæði tekið fullt tillit til hagsmuna deiluaðila og annarra aðila samkvæmt þeim tilgreinda samningi sem deilan snýst um.
2. Aðila, sem á verulegra hagsmuna að gæta í máli, sem kærunefnd hefur til umfjöllunar, og hefur tilkynnt um hagsmuni sína til deilumálanefndarinnar (í þessu samkomulagi nefndur „þriðji aðili“) skal veitt tækifæri til að fá áheyrn hjá kærunefndinni og að leggja fram skrifleg gögn. Deiluaðilar skulu einnig fá þessi gögn og skal tekið tillit til þeirra í skýrslu kærunefndarinnar.
3. Þriðju aðilar skulu fá gögnin sem deiluaðilar lögðu fram á fyrsta fundi kærunefndarinnar.

11. Panelists' expenses, including travel and subsistence allowance, shall be met from the WTO budget in accordance with criteria to be adopted by the General Council, based on recommendations of the Committee on Budget, Finance and Administration.

Article 9
Procedures for Multiple Complainants

1. Where more than one Member requests the establishment of a panel related to the same matter, a single panel may be established to examine these complaints taking into account the rights of all Members concerned. A single panel should be established to examine such complaints whenever feasible.
2. The single panel shall organize its examination and present its findings to the DSB in such a manner that the rights which the parties to the dispute would have enjoyed had separate panels examined the complaints are in no way impaired. If one of the parties to the dispute so requests, the panel shall submit separate reports on the dispute concerned. The written submissions by each of the complainants shall be made available to the other complainants, and each complainant shall have the right to be present when any one of the other complainants presents its views to the panel.
3. If more than one panel is established to examine the complaints related to the same matter, to the greatest extent possible the same persons shall serve as panelists on each of the separate panels and the timetable for the panel process in such disputes shall be harmonized.

Article 10
Third Parties

1. The interests of the parties to a dispute and those of other Members under a covered agreement at issue in the dispute shall be fully taken into account during the panel process.
2. Any Member having a substantial interest in a matter before a panel and having notified its interest to the DSB (referred to in this Understanding as a "third party") shall have an opportunity to be heard by the panel and to make written submissions to the panel. These submissions shall also be given to the parties to the dispute and shall be reflected in the panel report.

3. Third parties shall receive the submissions of the parties to the dispute to the first meeting of the panel.

4. Ef þriðji aðili telur að ráðstöfun, sem þegar er til umfjöllunar hjá kærunefnd, geri að engu eða skerði ávinning, sem hann hefur samkvæmt tilgreindum samningi, er þeim aðila heimilt að hagnýta sér venjulega málsmeðferð við lausn deilumála samkvæmt þessu samkomulagi. Þegar unnt er skal slíkri deilu vísað til upphaflegrar kærunefndar.

11. gr.
Störf kærunefnda.

Störf kærunefnda felast í því að aðstoða deilumálanefndina við að sinna skyldustörfum sínum samkvæmt þessu samkomulagi og tilgreindu samningunum. Því ber kærunefndinni að leggja hlutlægt mat á það mál sem hún hefur til umfjöllunar, meðal annars hlutlægt mat á staðreyndir málsins og hvort unnt sé að beita ákvæðum tilgreindu samninganna sem um ræðir og hvort þeir séu uppfylltir og komast að niðurstöðum sem auðvelda deilumálanefndinni að gefa út tilmæli eða kveða upp úrskurði, eins og kveðið er á um í tilgreindu samningunum. Kærunefndum ber að hafa samráð við deiluaðila með reglulegu millibili og veita þeim nægileg tækifæri til að finna lausn sem deiluaðilar sætta sig við.

12. gr.
Málsmeðferð í kærunefndum.

1. Kærunefndir skulu fara eftir starfsreglunum sem fram koma í 3. viðbæti, nema kærunefndin ákveði annað að höfðu samráði við deiluaðila.
2. Við málsmeðferð í kærunefnd ætti að vera nægilegt svigrúm til að tryggja að kærunefndarskýrslur séu vandaðar, án þess að það tefji óþarflega meðferð málsins í kærunefnd.
3. Að höfðu samráði við deiluaðila skulu kærunefndarmenn, svo fljótt sem auðið er og, þegar unnt er, eigi síðar en innan viku frá því að kærunefnd var skipuð og starfsskilmálar hennar samþykktir, gera tímaáætlun um meðferð málsins í kærunefnd, að teknu tilliti til ákvæða 9. mgr. 4. gr., ef við á.
4. Þegar kærunefnd gerir tímaáætlun um meðferð máls í kærunefnd skal hún ætla deiluaðilum nægan tíma til að undirbúa greinargerðir.

5. Kærunefndir skulu setja deiluaðilum ákveðin tímamörk til að skila skriflegum greinargerðum og ber deiluaðilum að virða þau tímamörk.
6. Hver deiluaðili skal skila skriflegum greinargerðum til aðalskrifstofunnar sem sendir þær þegar í stað áfram til kærunefndar og til hins deiluaðilans eða hinna deiluaðilanna. Kærandi

4. If a third party considers that a measure already the subject of a panel proceeding nullifies or impairs benefits accruing to it under any covered agreement, that Member may have recourse to normal dispute settlement procedures under this Understanding. Such a dispute shall be referred to the original panel wherever possible.

Article 11
Function of Panels

The function of panels is to assist the DSB in discharging its responsibilities under this Understanding and the covered agreements. Accordingly, a panel should make an objective assessment of the matter before it, including an objective assessment of the facts of the case and the applicability of and conformity with the relevant covered agreements, and make such other findings as will assist the DSB in making the recommendations or in giving the rulings provided for in the covered agreements. Panels should consult regularly with the parties to the dispute and give them adequate opportunity to develop a mutually satisfactory solution.

Article 12
Panel Procedures

1. Panels shall follow the Working Procedures in Appendix 3 unless the panel decides otherwise after consulting the parties to the dispute.
2. Panel procedures should provide sufficient flexibility so as to ensure high-quality panel reports, while not unduly delaying the panel process.
3. After consulting the parties to the dispute, the panelists shall, as soon as practicable and whenever possible within one week after the composition and terms of reference of the panel have been agreed upon, fix the timetable for the panel process, taking into account the provisions of paragraph 9 of Article 4, if relevant.
4. In determining the timetable for the panel process, the panel shall provide sufficient time for the parties to the dispute to prepare their submissions.
5. Panels should set precise deadlines for written submissions by the parties and the parties should respect those deadlines.
6. Each party to the dispute shall deposit its written submissions with the Secretariat for immediate transmission to the panel and to the other party or parties to the dispute. The complaining

skal skila fyrstu greinargerð sinni á undan gagnaðilanum nema kærunefnd ákveði, þegar hún gengur frá tímaáætluninni sem um getur í 3. mgr. og að höfðu samráði við deiluaðila, að deiluaðilar skuli skila fyrstu greinargerðum sínum samtímis. Þegar gert er ráð fyrir því að fyrstu greinargerðum sé skilað í ákveðinni röð skal kærunefnd setja ákveðin tímamörk um hvenær greinargerð gagnaðilans skuli hafa borist henni í hendur. Eftir það skulu skriflegar greinargerðir lagðar fram samtímis.

7. Ef deiluaðilum tekst ekki að finna lausn sem þeir sætta sig við skal kærunefndin leggja niðurstöður sínar fyrir deilumálanefndina í formi skriflegrar skýrslu. Í slíkum tilvikum skal kærunefnd gera grein fyrir niðurstöðum athugana sinna í skýrslunni, hvort beita megi viðeigandi ákvæðum og hvaða grundvallarforsendur liggja að baki niðurstöðum og tilmælum hennar. Þegar deiluaðilar hafa sín á milli fundið lausn á málinu skal einungis lýsa málinu stuttlega í skýrslu kærunefndarinnar og tilkynna að lausn á því sé fundin.

8. Til að málsmeðferð verði sem skilvirkust skal það vera almenn regla að sá tími, sem kærunefnd hefur til að vinna að rannsókn, frá því að kærunefndin er skipuð og starfsskilmálar hennar samþykktir þar til deiluaðilar fá lokaskýrslu afhenta, sé ekki lengri en sex mánuðir. Í tilvikum þar sem skjótra aðgerða er þörf, þar á meðal þegar um er að ræða vörur sem hætt er við skemmdum, skal kærunefnd stefna að því að deiluaðilar fái skýrsluna afhenta innan þriggja mánaða.

9. Ef kærunefnd telur sér ekki fært að skila skýrslu sinni innan sex mánaða, eða innan þriggja mánaða þegar skjótra aðgerða er þörf, skal hún greina deilumálanefndinni skriflega frá ástæðum fyrir töfinni og áætla innan hvaða tímamarka hún muni skila skýrslunni. Þó skulu aldrei líða meira en níu mánuðir frá því að kærunefnd er skipuð þar til skýrslunni er dreift til aðila.

10. Þegar viðræður fara fram um ráðstafanir sem þróunaraðildarland gerir geta deiluaðilar komið sér saman um að lengja frestina sem ákveðnir eru í 7. og 8. mgr. 4. gr. Ef deiluaðilar eru ekki að þeim fresti liðnum sammála um að viðræðunum sé lokið skal formaður deilumálanefndarinnar ákveða, að höfðu samráði við deiluaðila, hvort framlengja eigi frestinn og þá um hve langan tíma. Þar að auki skal kærunefnd, þegar hún rannsakar kærur gegn þróunaraðildar-

party shall submit its first submission in advance of the responding party's first submission unless the panel decides, in fixing the timetable referred to in paragraph 3 and after consultations with the parties to the dispute, that the parties should submit their first submissions simultaneously. When there are sequential arrangements for the deposit of first submissions, the panel shall establish a firm time-period for receipt of the responding party's submission. Any subsequent written submissions shall be submitted simultaneously.

7. Where the parties to the dispute have failed to develop a mutually satisfactory solution, the panel shall submit its findings in the form of a written report to the DSB. In such cases, the report of a panel shall set out the findings of fact, the applicability of relevant provisions and the basic rationale behind any findings and recommendations that it makes. Where a settlement of the matter among the parties to the dispute has been found, the report of the panel shall be confined to a brief description of the case and to reporting that a solution has been reached.

8. In order to make the procedures more efficient, the period in which the panel shall conduct its examination, from the date that the composition and terms of reference of the panel have been agreed upon until the date the final report is issued to the parties to the dispute, shall, as a general rule, not exceed six months. In cases of urgency, including those relating to perishable goods, the panel shall aim to issue its report to the parties to the dispute within three months.

9. When the panel considers that it cannot issue its report within six months, or within three months in cases of urgency, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will issue its report. In no case should the period from the establishment of the panel to the circulation of the report to the Members exceed nine months.

10. In the context of consultations involving a measure taken by a developing country Member, the parties may agree to extend the periods established in paragraphs 7 and 8 of Article 4. If, after the relevant period has elapsed, the consulting parties cannot agree that the consultations have concluded, the Chairman of the DSB shall decide, after consultation with the parties, whether to extend the relevant period and, if so, for how long. In addition, in examining a com-

landi, gefa þróunaraðildarlandi nægan tíma til að undirbúa og leggja fram rök sín. Ekkert sem gert er í samræmi við þessa málsgrein hefur áhrif á ákvæði 1. mgr. 20. gr. og 4. mgr. 21. gr.

11. Ef einn eða fleiri deiluaðilar eru þróunaraðildarlönd skal skýrt tekið fram í skýrslu kærunefndar á hvern hátt tekið hefur verið tillit til viðeigandi ákvæða um mismunandi meðferð og hagstæðari meðferð til handa þróunaraðildarlöndum sem eru hluti af tilgreindu samningunum sem þróunaraðildarlandið hefur skírskotað til í málsmeðferðinni við lausn deilumála.

12. Kærunefnd er heimilt, að beiðni kæranda, að gera hlé á störfum sínum hvenær sem er, þó aldrei lengur en í tólf mánuði. Þegar slíkt hlé er gert á störfum nefndarinnar skal færa tímamörkin, sem sett eru fram í 8. og 9. mgr. þessarar greinar, 1. mgr. 20. gr. og 4. mgr. 21. gr., fram um jafnlangan tíma og hléinu nemur. Ef gert hefur verið hlé á störfum kærunefndar lengur en í 12 mánuði fellur heimildin um skipun nefndarinnar úr gildi.

13. gr.

Réttur til að leita eftir upplýsingum.

1. Kærunefndir hafa rétt til að leita eftir upplýsingum og tæknilegri ráðgjöf hjá þeim einstaklingum eða stofnunum sem þær telja við eiga að leita til. Þó skal kærunefnd, áður en hún leitar eftir slíkum upplýsingum eða tæknilegri ráðgjöf hjá einstaklingi eða stofnun innan lögsögu aðila, tilkynna það yfirvöldum þess aðila. Aðila ber að svara fljótt og vel beiðnum kærunefndar um þær upplýsingar sem hún telur nauðsynlegar og viðeigandi. Trúnaðarupplýsingar sem kærunefnd fær skulu ekki afhentar nema með formlegu leyfi einstaklingsins, stofnunarinnar eða yfirvalda aðilans sem veitir þær.

2. Kærunefndir geta leitað upplýsinga í hvaða heimildum sem við eiga og hafa samráð við sérfræðinga og fá álit þeirra á tilteknum hliðum málsins. Að því er varðar vísindalegar eða aðrar tæknilegar staðreyndir í málum sem deiluaðili ber upp getur kærunefnd óskað eftir skriflegri skýrslu frá endurskoðunarhópi sérfræðinga. Reglur um stofnun slíks hóps og starfsreglur hans eru settar fram í 4. viðbæti.

plaint against a developing country Member, the panel shall accord sufficient time for the developing country Member to prepare and present its argumentation. The provisions of paragraph 1 of Article 20 and paragraph 4 of Article 21 are not affected by any action pursuant to this paragraph.

11. Where one or more of the parties is a developing country Member, the panel's report shall explicitly indicate the form in which account has been taken of relevant provisions on differential and more-favourable treatment for developing country Members that form part of the covered agreements which have been raised by the developing country Member in the course of the dispute settlement procedures.

12. The panel may suspend its work at any time at the request of the complaining party for a period not to exceed 12 months. In the event of such a suspension, the time-frames set out in paragraphs 8 and 9 of this Article, paragraph 1 of Article 20, and paragraph 4 of Article 21 shall be extended by the amount of time that the work was suspended. If the work of the panel has been suspended for more than 12 months, the authority for establishment of the panel shall lapse.

Article 13

Right to Seek Information

1. Each panel shall have the right to seek information and technical advice from any individual or body which it deems appropriate. However, before a panel seeks such information or advice from any individual or body within the jurisdiction of a Member it shall inform the authorities of that Member. A Member should respond promptly and fully to any request by a panel for such information as the panel considers necessary and appropriate. Confidential information which is provided shall not be revealed without formal authorization from the individual, body, or authorities of the Member providing the information.

2. Panels may seek information from any relevant source and may consult experts to obtain their opinion on certain aspects of the matter. With respect to a factual issue concerning a scientific or other technical matter raised by a party to a dispute, a panel may request an advisory report in writing from an expert review group. Rules for the establishment of such a group and its procedures are set forth in Appendix 4.

14. gr.
Trúnaðarkvaðir.

1. Umræður kærunefndar eru trúnaðarmál.
2. Kærunefnd semur skýrslur sínar, að deiluaðilum fjarstöddum, á grundvelli þeirra upplýsinga og yfirlýsinga sem gefnar hafa verið.

3. Álit einstakra kærunefndarmanna skal birt nafnlaust í skýrslunni.

15. gr.
Bráðabirgðaendurskoðun.

1. Eftir að hafa fjallað um gagnrök sem fram hafa komið í málinu og hlýtt á munnlegan málflutning skal kærunefnd afhenda deiluaðilum þann hluta úr drögum að skýrslu sinni þar sem málinu er lýst (staðreyndir og röksemdafærsla). Deiluaðilar skulu leggja fram skriflegar athugasemdir um málið innan þeirra tímamarka sem kærunefnd setur.
2. Þegar fresturinn, sem kærunefnd veitti deiluaðilum til að leggja fram skriflegar athugasemdir, er útrunninn skal kærunefndin afhenda deiluaðilum bráðabirgðaskýrslu, bæði þá hluta þar sem málinu er lýst og niðurstöðum og ályktunum kærunefndar. Deiluaðila er heimilt, innan tímamarka sem kærunefndin setur, að leggja fram skriflega beiðni um að kærunefndin endurskoði tiltekin atriði í bráðabirgðaskýrslunni áður en aðilum er send lokaskýrsla. Óski deiluaðili eftir því skal kærunefndin halda einn fund til viðbótar með deiluaðilum um þau atriði sem tiltekin eru í skriflegu athugasemdunum. Ef engar athugasemdir berast frá deiluaðilum innan settra tímamarka telst bráðabirgðaskýrslan vera lokaskýrsla kærunefndar og skal hún send aðilum þegar í stað.
3. Niðurstöður lokaskýrslu kærunefndar skulu fela í sér umfjöllun um rökin sem fram komu við bráðabirgðaendurskoðunina. Bráðabirgðaendurskoðun skal fara fram innan þeirra tímamarka sem sett eru fram í 8. mgr. 12. gr.

16. gr.
Samþykkt kærunefndarskýrslna.

1. Til þess að aðilum gefist nægur tími til að fjalla um kærunefndarskýrslur skulu þær ekki bornar upp til samþykkis í deilumálanefndinni fyrr en 20 dögum eftir að aðilar fá þær sendar.

2. Aðilar, sem hafa eitthvað við kærunefndarskýrslu að athuga, skulu gera skriflega grein fyrir athugasemdum sínum að minnsta kosti 10 dögum áður en deilumálanefndin kemur saman til að fjalla um kærunefndarskýrsluna.

Article 14
Confidentiality

1. Panel deliberations shall be confidential.
2. The reports of panels shall be drafted without the presence of the parties to the dispute in the light of the information provided and the statements made.
3. Opinions expressed in the panel report by individual panelists shall be anonymous.

Article 15
Interim Review Stage

1. Following the consideration of rebuttal submissions and oral arguments, the panel shall issue the descriptive (factual and argument) sections of its draft report to the parties to the dispute. Within a period of time set by the panel, the parties shall submit their comments in writing.

2. Following the expiration of the set period of time for receipt of comments from the parties to the dispute, the panel shall issue an interim report to the parties, including both the descriptive sections and the panel's findings and conclusions. Within a period of time set by the panel, a party may submit a written request for the panel to review precise aspects of the interim report prior to circulation of the final report to the Members. At the request of a party, the panel shall hold a further meeting with the parties on the issues identified in the written comments. If no comments are received from any party within the comment period, the interim report shall be considered the final panel report and circulated promptly to the Members.

3. The findings of the final panel report shall include a discussion of the arguments made at the interim review stage. The interim review stage shall be conducted within the time-period set out in paragraph 8 of Article 12.

Article 16
Adoption of Panel Reports

1. In order to provide sufficient time for the Members to consider panel reports, the reports shall not be considered for adoption by the DSB until 20 days after the date they have been circulated to the Members.
2. Members having objections to a panel report shall give written reasons to explain their objections for circulation at least 10 days prior to the DSB meeting at which the panel report will be considered.

3. Deiluaðilar eiga rétt á að taka fullan þátt í umfjöllun deilumálanefndarinnar um kærunefndarskýrsluna og skulu sjónarmið þeirra færð ítarlega til bókar.
4. Áður en 60 dagar eru liðnir frá því að kærunefndarskýrslan var send aðilum skal skýrslan samþykkt á fundi deilumálanefndarinnar,[180] nema deiluaðili tilkynni deilumálanefndinni formlega ákvörðun sína um að áfrýja eða deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki að samþykkja hana ekki. Hafi aðili tilkynnt að hann hyggist áfrýja tekur deilumálanefndin kærunefndarskýrsluna ekki til umfjöllunar og samþykkis fyrr en eftir að málsmeðferð við áfrýjun lýkur. Þessi málsmeðferð við samþykkt hefur ekki áhrif á rétt aðila til að láta í ljós álit sitt á kærunefndarskýrslu.

17. gr.
Áfrýjun.
Fastanefnd um áfrýjun.

1. Deilumálanefndin skal koma á fót fastanefnd um áfrýjun. Áfrýjunarnefndin fær til meðferðar mál sem hafa verið til meðferðar í kærunefnd og verið áfrýjað. Í áfrýjunarnefndinni eiga sæti sjö menn og sinna þrír þeirra hverju einstöku máli. Þeir sem eiga sæti í áfrýjunarnefndinni skulu skiptast á að sinna málum. Sú skipting er ákveðin í starfsreglum áfrýjunarnefndarinnar.
2. Deilumálanefndin skipar menn til starfa í áfrýjunarnefndinni til fjögurra ára í senn og er heimilt að skipa sama mann tvisvar. Þó skal starfstíma þriggja manna, sem eru valdir með hlutkesti úr hópi þeirra sjö sem skipaðir eru um leið og samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi, ljúka að tveimur árum liðnum. Skipað verður í sæti þeirra sem hverfa úr nefndinni jafnóðum og þau losna. Ef maður er skipaður í stað annars sem ekki hafði lokið starfstíma sínum situr sá fyrrnefndi í nefndinni uns skipunartími forverans er á enda.
3. Áfrýjunarnefndin skal vera skipuð mönnum sem óumdeilanlega teljast til færustu sérfræðinga og sem sýnt hafa fram á sérfræðiþekkingu sína í lögum, alþjóðaviðskiptum og almennt í þeim málefnum sem tilgreindu samningarnir taka til. Þeir skulu ekki hafa tengsl við nein stjórnvöld. Samsetning áfrýjunarnefndarinnar skal í stórum dráttum endurspegla samsetningu aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni. Allir þeir sem starfa í áfrýjunarnefndinni skulu ætíð og fyrirvaralítið vera til taks og fylgjast með störfum deilumálanefndarinnar og annarri viðeigandi

3. The parties to a dispute shall have the right to participate fully in the consideration of the panel report by the DSB, and their views shall be fully recorded.
4. Within 60 days after the date of circulation of a panel report to the Members, the report shall be adopted at a DSB meeting[180] unless a party to the dispute formally notifies the DSB of its decision to appeal or the DSB decides by consensus not to adopt the report. If a party has notified its decision to appeal, the report by the panel shall not be considered for adoption by the DSB until after completion of the appeal. This adoption procedure is without prejudice to the right of Members to express their views on a panel report.

Article 17
Appellate Review
Standing Appellate Body

1. A standing Appellate Body shall be established by the DSB. The Appellate Body shall hear appeals from panel cases. It shall be composed of seven persons, three of whom shall serve on any one case. Persons serving on the Appellate Body shall serve in rotation. Such rotation shall be determined in the working procedures of the Appellate Body.
2. The DSB shall appoint persons to serve on the Appellate Body for a four-year term, and each person may be reappointed once. However, the terms of three of the seven persons appointed immediately after the entry into force of the WTO Agreement shall expire at the end of two years, to be determined by lot. Vacancies shall be filled as they arise. A person appointed to replace a person whose term of office has not expired shall hold office for the remainder of the predecessor's term.

3. The Appellate Body shall comprise persons of recognized authority, with demonstrated expertise in law, international trade and the subject matter of the covered agreements generally. They shall be unaffiliated with any government. The Appellate Body membership shall be broadly representative of membership in the WTO. All persons serving on the Appellate Body shall be available at all times and on short notice, and shall stay abreast of dispute settlement activities and other relevant activities of the WTO. They shall not participate in the consideration of any

starfsemi á vegum Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Þeir skulu þó hvergi koma að umfjöllun deilumáls þegar slíkt getur beint eða óbeint valdið hagsmunaárekstrum.

4. Deiluaðilum einum, en ekki þriðju aðilum, er heimilt að áfrýja kærunefndarskýrslu. Þriðju aðilar, sem hafa tilkynnt deilumálanefndinni um að þeir eigi verulegra hagsmuna að gæta í málinu skv. 2. mgr. 10. gr., geta lagt fram skriflegar greinargerðir og fengið áheyrn hjá áfrýjunarnefndinni.

5. Almenn regla er að málsmeðferðin skuli ekki vara lengur en 60 daga að telja frá þeim degi sem deiluaðili tilkynnir formlega ákvörðun sína um að áfrýja þar til áfrýjunarnefndin sendir út skýrsluna. Þegar áfrýjunarnefndin gerir tímaáætlun sína skal hún taka tillit til ákvæða 9. mgr. 4. gr., ef við á. Ef áfrýjunarnefndin telur sér ekki fært að skila skýrslu sinni innan 60 daga skal hún greina deilumálanefndinni skriflega frá ástæðunum fyrir töfinni og áætla innan hvaða tímamarka hún muni skila skýrslunni. Málsmeðferðin skal aldrei standa lengur en 90 daga.

6. Áfrýjun takmarkast við lagaleg álitaefni sem fram koma í kærunefndarskýrslunni og lagatúlkun kærunefndarinnar.

7. Áfrýjunarnefndin skal fá alla þá stjórnsýslu- og lagalegu aðstoð sem hún kann að þarfnast.

8. Útgjöld nefndarmanna áfrýjunarnefndarinnar, þar með talinn ferðakostnaður og dagpeningar, eru greidd af fjárhagsáætlun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar samkvæmt viðmiðunum sem aðalráðið setur og á grundvelli tilmæla frá fjárhagsáætlunar-, fjármála- og stjórnunarnefnd.

Málsmeðferð við áfrýjun.

9. Áfrýjunarnefndin setur sér starfsreglur í samráði við formann deilumálanefndarinnar og aðalframkvæmdarstjórann og sendir aðilum þeim til upplýsingar.

10. Umfjöllun áfrýjunarnefndarinnar er trúnaðarmál. Áfrýjunarnefndin semur skýrslur sínar, að deiluaðilum fjarstöddum, á grundvelli þeirra upplýsinga og yfirlýsinga sem gefnar hafa verið.

11. Álit einstakra manna í áfrýjunarnefnd skal birt nafnlaust í skýrslunni.

12. Áfrýjunarnefndin tekur upp hvert álitaefni um sig, sem borið er upp í samræmi við 6. mgr., á meðan málið er í áfrýjun.

disputes that would create a direct or indirect conflict of interest.

4. Only parties to the dispute, not third parties, may appeal a panel report. Third parties which have notified the DSB of a substantial interest in the matter pursuant to paragraph 2 of Article 10 may make written submissions to, and be given an opportunity to be heard by, the Appellate Body.

5. As a general rule, the proceedings shall not exceed 60 days from the date a party to the dispute formally notifies its decision to appeal to the date the Appellate Body circulates its report. In fixing its timetable the Appellate Body shall take into account the provisions of paragraph 9 of Article 4, if relevant. When the Appellate Body considers that it cannot provide its report within 60 days, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report. In no case shall the proceedings exceed 90 days.

6. An appeal shall be limited to issues of law covered in the panel report and legal interpretations developed by the panel.

7. The Appellate Body shall be provided with appropriate administrative and legal support as it requires.

8. The expenses of persons serving on the Appellate Body, including travel and subsistence allowance, shall be met from the WTO budget in accordance with criteria to be adopted by the General Council, based on recommendations of the Committee on Budget, Finance and Administration.

Procedures for Appellate Review

9. Working procedures shall be drawn up by the Appellate Body in consultation with the Chairman of the DSB and the Director-General, and communicated to the Members for their information.

10. The proceedings of the Appellate Body shall be confidential. The reports of the Appellate Body shall be drafted without the presence of the parties to the dispute and in the light of the information provided and the statements made.

11. Opinions expressed in the Appellate Body report by individuals serving on the Appellate Body shall be anonymous.

12. The Appellate Body shall address each of the issues raised in accordance with paragraph 6 during the appellate proceeding.

13. Áfrýjunarnefndinni er heimilt að staðfesta, breyta eða hnekkja lögfræðilegum niðurstöðum og ályktunum kærunefndar.

Samþykkt skýrslu áfrýjunarnefndarinnar.
14. Deilumálanefndin skal samþykkja skýrslu áfrýjunarnefndarinnar og deiluaðilar skulu staðfesta hana skilyrðislaust nema deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki að samþykkja ekki skýrslu áfrýjunarnefndarinnar innan 30 daga frá því að hún var send aðilum.[181] Þessi málsmeðferð við samþykki hefur ekki áhrif á rétt aðila til að láta í ljós skoðun sína á skýrslu áfrýjunarnefndarinnar.

13. The Appellate Body may uphold, modify or reverse the legal findings and conclusions of the panel.

Adoption of Appellate Body Reports
14. An Appellate Body report shall be adopted by the DSB and unconditionally accepted by the parties to the dispute unless the DSB decides by consensus not to adopt the Appellate Body report within 30 days following its circulation to the Members.[181] This adoption procedure is without prejudice to the right of Members to express their views on an Appellate Body report.

18. gr.
Samskipti við kærunefnd eða áfrýjunarnefnd.
1. Deiluaðilar skulu ekki eiga nein einhliða samskipti við kærunefnd eða áfrýjunarnefnd er varða mál sem eru til umfjöllunar hjá kærunefnd eða áfrýjunarnefnd.
2. Fara skal með skriflegar greinargerðir, sem afhentar eru kærunefnd eða áfrýjunarnefnd, sem trúnaðarmál en deiluaðilar skulu hafa aðgang að þeim. Ekkert í þessu samkomulagi skal koma í veg fyrir að deiluaðili geri opinberlega grein fyrir afstöðu sinni. Aðilar skulu fara með upplýsingar, sem annar aðili hefur látið kærunefnd eða áfrýjunarnefnd í té, sem trúnaðarmál hafi sá aðili merkt það sem slíkt. Einnig skal deiluaðili, að beiðni aðila, láta í té samantekt úr skriflegum greinargerðum sínum sem er ekki trúnaðarmál og má því birta almenningi.

Article 18
Communications with the Panel or Appellate Body
1. There shall be no *ex parte* communications with the panel or Appellate Body concerning matters under consideration by the panel or Appellate Body.
2. Written submissions to the panel or the Appellate Body shall be treated as confidential, but shall be made available to the parties to the dispute. Nothing in this Understanding shall preclude a party to a dispute from disclosing statements of its own positions to the public. Members shall treat as confidential information submitted by another Member to the panel or the Appellate Body which that Member has designated as confidential. A party to a dispute shall also, upon request of a Member, provide a non-confidential summary of the information contained in its written submissions that could be disclosed to the public.

19. gr.
Tilmæli kærunefndar og áfrýjunarnefndar.
1. Ef kærunefnd eða áfrýjunarnefnd ályktar að ráðstöfun brjóti í bága við tilgreindan samning skal hún gefa út tilmæli þess efnis að hlutaðeigandi aðili[182] færi ráðstöfunina til samræmis við þann samning.[183] Auk þess er kærunefnd eða áfrýjunarnefnd heimilt að gera tillögur um á hvern hátt hlutaðeigandi aðili geti komið tilmælunum í framkvæmd.

2. Í samræmi við 2. mgr. 3. gr. getur kærunefnd eða áfrýjunarnefnd, í niðurstöðum sínum og tilmælum, hvorki aukið né minnkað réttindi eða skyldur sem kveðið er á um í tilgreindu samningunum.

Article 19
Panel and Appellate Body Recommendations
1. Where a panel or the Appellate Body concludes that a measure is inconsistent with a covered agreement, it shall recommend that the Member concerned[182] bring the measure into conformity with that agreement.[183] In addition to its recommendations, the panel or Appellate Body may suggest ways in which the Member concerned could implement the recommendations.
2. In accordance with paragraph 2 of Article 3, in their findings and recommendations, the panel and Appellate Body cannot add to or diminish the rights and obligations provided in the covered agreements.

20. gr.
Tímamörk fyrir ákvarðanir deilumálanefndarinnar.

Hafi deiluaðilar ekki komið sér saman um annað er almenn regla, ef skýrslu kærunefndar er ekki áfrýjað, að ekki skuli líða lengri tími en níu mánuðir frá því að deilumálanefndin skipar kærunefnd þar til hún fær skýrslu kærunefndar eða áfrýjunarnefndar til umfjöllunar, en tólf mánuðir ef skýrslunni er áfrýjað. Ef annaðhvort kærunefnd eða áfrýjunarnefnd hefur gert ráðstafanir, skv. 9. mgr. 12. gr. eða 5. mgr. 17. gr., til að framlengja frestinn til að skila skýrslu sinni bætist sá tími við ofangreind tímabil.

Article 20
Time-frame for DSB Decisions

Unless otherwise agreed to by the parties to the dispute, the period from the date of establishment of the panel by the DSB until the date the DSB considers the panel or appellate report for adoption shall as a general rule not exceed nine months where the panel report is not appealed or 12 months where the report is appealed. Where either the panel or the Appellate Body has acted, pursuant to paragraph 9 of Article 12 or paragraph 5 of Article 17, to extend the time for providing its report, the additional time taken shall be added to the above periods.

21. gr.
Eftirlit með framkvæmd tilmæla og úrskurða.

1. Til að tryggja skilvirka lausn deilumála öllum aðilum í hag er grundvallaratriði að skjótt sé brugðist við og farið að tilmælum eða úrskurðum deilumálanefndarinnar.

2. Sérstaklega ber að huga að málum sem hafa áhrif á hagsmuni þróunaraðildarlanda að því er varðar ráðstafanir sem deilumálanefndin hefur fengið til umfjöllunar.

3. Á fundi deilumálanefndarinnar, sem haldinn er áður en 30 dagar[184] eru liðnir frá því að skýrsla kærunefndar eða áfrýjunarnefndar er samþykkt, skal hlutaðeigandi aðili upplýsa deilumálanefndina um hvernig hann hyggst koma tilmælum og úrskurðum deilumálanefndarinnar í framkvæmd. Ef ógerlegt er að fara að tilmælunum eða úrskurðunum þegar í stað skal hlutaðeigandi aðili fá til þess hæfilegan frest. Hæfilegur frestur telst vera:

a) frestur sem hlutaðeigandi aðili gerir tillögu um, að því tilskildu að deilumálanefndin samþykki hann; eða, ef slíkt samþykki fæst ekki;

b) frestur sem deiluaðilar ná samkomulagi um innan 45 daga frá þeim degi sem tilmælin og úrskurðirnir voru samþykktir; eða, ef slíkt samkomulag næst ekki;

c) frestur sem ákvarðaður er með bindandi gerðardómi innan 90 daga frá því að tilmælin og úrskurðirnir[185] voru samþykkt. Í slíkum gerðardómi ætti viðmiðunarregla gerðardómara[186] að vera á þann veg að hæfilegur frestur til að koma tilmælum kærunefndar eða áfrýjunarnefndar í

Article 21
Surveillance of Implementation of Recommendations and Rulings

1. Prompt compliance with recommendations or rulings of the DSB is essential in order to ensure effective resolution of disputes to the benefit of all Members.

2. Particular attention should be paid to matters affecting the interests of developing country Members with respect to measures which have been subject to dispute settlement.

3. At a DSB meeting held within 30 days[184] after the date of adoption of the panel or Appellate Body report, the Member concerned shall inform the DSB of its intentions in respect of implementation of the recommendations and rulings of the DSB. If it is impracticable to comply immediately with the recommendations and rulings, the Member concerned shall have a reasonable period of time in which to do so. The reasonable period of time shall be:

(a) the period of time proposed by the Member concerned, provided that such period is approved by the DSB; or, in the absence of such approval,

(b) a period of time mutually agreed by the parties to the dispute within 45 days after the date of adoption of the recommendations and rulings; or, in the absence of such agreement,

(c) a period of time determined through binding arbitration within 90 days after the date of adoption of the recommendations and rulings.[185] In such arbitration, a guideline for the arbitrator[186] should be that the reasonable period of time to implement panel or Appellate Body recommendations should not exceed 15

framkvæmd skuli ekki vera lengri en 15 mánuðir frá því að skýrsla kærunefndar eða áfrýjunarnefndar var samþykkt. Þó er heimilt að fresturinn verði, eftir atvikum, lengri eða skemmri.

4. Ef kærunefnd eða áfrýjunarnefnd hefur ekki framlengt, skv. 9. mgr. 12. gr. eða 5. mgr. 17. gr., þann frest sem hún hefur til að skila skýrslu sinni skulu ekki líða nema 15 mánuðir frá því að deilumálanefndin skipar kærunefnd þar til ákveðið er hvað telst hæfilegur frestur, nema deiluaðilar komi sér saman um annað. Hafi annaðhvort kærunefnd eða áfrýjunarnefnd gert ráðstafanir til að framlengja frestinn til að skila skýrslunni bætist sá tími við 15 mánaða frestinn, að því tilskildu að fresturinn verði samanlagt aldrei lengri en 18 mánuðir, nema deiluaðilar séu sammála um að um sérstakar aðstæður sé að ræða.

5. Ef ágreiningur er um hvort gerðar hafi verið ráðstafanir til að fara að tilmælum og úrskurðum eða hvort ráðstafanirnar samrýmist tilgreindum samningi skal skera úr slíkri deilu með því að hagnýta sér þessa málsmeðferð við lausn deilumála og skjóta deilunni til upphaflegrar kærunefndar, þegar unnt er. Kærunefnd skal skila skýrslu eigi síðar en 90 dögum eftir að málinu var vísað til hennar. Ef kærunefnd telur sér ekki fært að skila skýrslunni innan þessara tímamarka skal hún greina deilumálanefndinni skriflega frá ástæðum fyrir töfinni og áætla innan hvaða tímamarka hún muni leggja skýrslu sína fram.

6. Deilumálanefndin skal hafa eftirlit með framkvæmd tilmæla eða úrskurða sem samþykktir hafa verið. Aðilar geta borið upp í deilumálanefndinni mál er varða framkvæmd tilmæla eða úrskurða hvenær sem er eftir að tilmælin eða úrskurðirnir hafa verið samþykktir. Mál er varðar framkvæmd tilmæla eða úrskurða skulu tekin á dagskrá fundar deilumálanefndarinnar sex mánuðum eftir að hæfilegur frestur samkvæmt 3. mgr. er ákveðinn, nema deilumálanefndin ákveði annað, og vera á dagskrá uns málið er leyst. Minnst 10 dögum fyrir hvern slíkan fund deilumálanefndarinnar skal hlutaðeigandi aðili láta deilumálanefndinni í té skriflega áfangaskýrslu um hvernig framkvæmd tilmælanna eða úrskurðanna miðar.

7. Ef þróunaraðildarland hefur borið málið upp skal deilumálanefndin íhuga hvaða frekari ráðstafanir skuli gera er hæfi aðstæðum.

months from the date of adoption of a panel or Appellate Body report. However, that time may be shorter or longer, depending upon the particular circumstances.

4. Except where the panel or the Appellate Body has extended, pursuant to paragraph 9 of Article 12 or paragraph 5 of Article 17, the time of providing its report, the period from the date of establishment of the panel by the DSB until the date of determination of the reasonable period of time shall not exceed 15 months unless the parties to the dispute agree otherwise. Where either the panel or the Appellate Body has acted to extend the time of providing its report, the additional time taken shall be added to the 15-month period; provided that unless the parties to the dispute agree that there are exceptional circumstances, the total time shall not exceed 18 months.

5. Where there is disagreement as to the existence or consistency with a covered agreement of measures taken to comply with the recommendations and rulings such dispute shall be decided through recourse to these dispute settlement procedures, including wherever possible resort to the original panel. The panel shall circulate its report within 90 days after the date of referral of the matter to it. When the panel considers that it cannot provide its report within this time frame, it shall inform the DSB in writing of the reasons for the delay together with an estimate of the period within which it will submit its report.

6. The DSB shall keep under surveillance the implementation of adopted recommendations or rulings. The issue of implementation of the recommendations or rulings may be raised at the DSB by any Member at any time following their adoption. Unless the DSB decides otherwise, the issue of implementation of the recommendations or rulings shall be placed on the agenda of the DSB meeting after six months following the date of establishment of the reasonable period of time pursuant to paragraph 3 and shall remain on the DSB's agenda until the issue is resolved. At least 10 days prior to each such DSB meeting, the Member concerned shall provide the DSB with a status report in writing of its progress in the implementation of the recommendations or rulings.

7. If the matter is one which has been raised by a developing country Member, the DSB shall consider what further action it might take which would be appropriate to the circumstances.

8. Ef þróunaraðildarland ber málið upp skal deilumálanefndin, þegar hún íhugar hvaða frekari ráðstafanir skuli gera, ekki einungis taka tillit til þess hve mikil áhrif ráðstafanirnar, sem kært er út af, hafa á viðskipti heldur einnig hvaða áhrif þær geta haft á efnahag hlutaðeigandi þróunaraðildarlanda.

22. gr.
Bætur og frestun ívilnana.

1. Bætur og frestun ívilnana eða annarra skyldna eru bráðabirgðaráðstafanir sem grípa má til ef tilmæli og úrskurðir koma ekki til framkvæmda innan hæfilegs frests. Þó eru hvorki bætur né frestun ívilnana eða annarra skyldna teknar fram yfir fulla framkvæmd tilmæla um að færa ráðstöfun til samræmis við tilgreindu samningana. Frjálst er að veita bætur, en sé það gert skulu þær vera í samræmi við tilgreindu samningana.

2. Ef hlutaðeigandi aðili lætur hjá líða að færa ráðstöfun, sem úrskurðuð hefur verið ósamrýmanleg tilgreindum samningi, til samræmis við umræddan samning eða að fara á annan hátt að tilmælum og úrskurðum innan hæfilega frestsins, sem ákvarðaður var skv. 3. mgr. 21. gr., skal slíkur aðili, ef þess er óskað og eigi síðar en hæfilegi fresturinn er útrunninn, hefja samningaviðræður við þann aðila sem óskaði eftir að hafin yrði málsmeðferð við lausn deilumála, með það í huga að ákveða bætur sem báðir aðilar sætta sig við. Ef ekki semst um viðunandi bætur innan 20 daga frá því að sá frestur sem talinn var hæfilegur rann út geta allir aðilar, sem hafa óskað eftir að hafin yrði málsmeðferð við lausn deilumála, óskað eftir heimild deilumálanefndarinnar til að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum samkvæmt tilgreindu samningunum gagnvart hlutaðeigandi aðila.

3. Þegar kærandi íhugar hvaða ívilnunum eða öðrum skyldum skuli frestað skal hann beita eftirfarandi meginreglum og málsmeðferð:

a) meginreglan er að kærendum beri fyrst að leita eftir frestun ívilnana eða annarra skyldna á sama eða sömu sviðum og þeim sem kærunefnd eða áfrýjunarnefnd hefur ákvarðað að samningur hafi verið brotinn á eða ávinningur gerður að engu eða skertur;
b) ef kærandi telur að ekki sé gerlegt eða

8. If the case is one brought by a developing country Member, in considering what appropriate action might be taken, the DSB shall take into account not only the trade coverage of measures complained of, but also their impact on the economy of developing country Members concerned.

Article 22
Compensation and the Suspension of Concessions

1. Compensation and the suspension of concessions or other obligations are temporary measures available in the event that the recommendations and rulings are not implemented within a reasonable period of time. However, neither compensation nor the suspension of concessions or other obligations is preferred to full implementation of a recommendation to bring a measure into conformity with the covered agreements. Compensation is voluntary and, if granted, shall be consistent with the covered agreements.

2. If the Member concerned fails to bring the measure found to be inconsistent with a covered agreement into compliance therewith or otherwise comply with the recommendations and rulings within the reasonable period of time determined pursuant to paragraph 3 of Article 21, such Member shall, if so requested, and no later than the expiry of the reasonable period of time, enter into negotiations with any party having invoked the dispute settlement procedures, with a view to developing mutually acceptable compensation. If no satisfactory compensation has been agreed within 20 days after the date of expiry of the reasonable period of time, any party having invoked the dispute settlement procedures may request authorization from the DSB to suspend the application to the Member concerned of concessions or other obligations under the covered agreements.

3. In considering what concessions or other obligations to suspend, the complaining party shall apply the following principles and procedures:

(a) the general principle is that the complaining party should first seek to suspend concessions or other obligations with respect to the same sector(s) as that in which the panel or Appellate Body has found a violation or other nullification or impairment;
(b) if that party considers that it is not prac-

vænlegt til árangurs að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum á sama sviði eða sömu sviðum getur hann farið fram á frestun ívilnana eða annarra skyldna á öðrum sviðum samkvæmt sama samningi;

c) ef kærandi telur að ekki sé gerlegt eða vænlegt til árangurs að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum á öðrum sviðum samkvæmt sama samningi, og ef ástandið er nógu alvarlegt, getur hann farið fram á frestun ívilnana eða annarra skyldna samkvæmt öðrum tilgreindum samningi;

d) þegar framangreindum meginreglum er beitt skal kærandi taka tillit til:

i) viðskipta á því sviði eða samkvæmt þeim samningi sem kærunefnd eða áfrýjunarnefnd hefur ákvarðað að hafi verið brotinn eða ávinningur gerður að engu eða skertur og til þess hve mikilvæg slík viðskipti eru fyrir kæranda;

ii) efnahagslegra þátta í víðu samhengi sem tengjast því að ávinningur hefur verið gerður að engu eða skertur og efnahagslegra afleiðinga í víðu samhengi sem frestun ívilnana eða annarra skyldna getur haft;

e) ef kærandi ákveður að óska eftir heimild til að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum skv. b- eða c-lið skal hann tilgreina ástæður þessa í beiðninni. Um leið og beiðnin er send deilumálanefndinni skal hún einnig send viðkomandi ráðum og, ef um er að ræða beiðni samkvæmt b-lið, einnig nefndum á viðkomandi sérsviðum;

f) í málsgrein þessari merkir „svið“:

i) að því er varðar vörur, allar vörur;

ii) að því er varðar þjónustu, aðalsvið eins og það er skilgreint í gildandi skrá yfir flokkun þjónustusviða þar sem sviðin eru tilgreind[187];

iii) að því er varðar hugverkarétt í viðskiptum, alla flokka hugverkaréttar sem fjallað er um í 1., 2., 3., 4., 5., 6. eða 7. þætti II. hluta eða skyldurnar skv. III. eða IV. hluta samningsins um hugverkarétt í viðskiptum;

ticable or effective to suspend concessions or other obligations with respect to the same sector(s), it may seek to suspend concessions or other obligations in other sectors under the same agreement;

(c) if that party considers that it is not practicable or effective to suspend concessions or other obligations with respect to other sectors under the same agreement, and that the circumstances are serious enough, it may seek to suspend concessions or other obligations under another covered agreement;

(d) in applying the above principles, that party shall take into account:

(i) the trade in the sector or under the agreement under which the panel or Appellate Body has found a violation or other nullification or impairment, and the importance of such trade to that party;

(ii) the broader economic elements related to the nullification or impairment and the broader economic consequences of the suspension of concessions or other obligations;

(e) if that party decides to request authorization to suspend concessions or other obligations pursuant to subparagraphs (b) or (c), it shall state the reasons therefor in its request. At the same time as the request is forwarded to the DSB, it also shall be forwarded to the relevant Councils and also, in the case of a request pursuant to subparagraph (b), the relevant sectoral bodies;

(f) for purposes of this paragraph, "sector" means:

(i) with respect to goods, all goods;

(ii) with respect to services, a principal sector as identified in the current "Services Sectoral Classification List" which identifies such sectors;[187]

(iii) with respect to trade-related intellectual property rights, each of the categories of intellectual property rights covered in Section 1, or Section 2, or Section 3, or Section 4, or Section 5, or Section 6, or Section 7 of Part II, or the obligations under Part III, or Part IV of the Agreement on TRIPS;

g) í málsgrein þessari merkir „samningur“:

i) að því er varðar vörur, samningana sem eru taldir upp í 1. viðauka A við samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina í heild sinni svo og fjölhliða viðskiptasamningana, að svo miklu leyti sem hlutaðeigandi deiluaðilar eiga aðild að þeim samningum;
ii) að því er varðar þjónustu, samninginn um þjónustuviðskipti;
iii) að því er varðar hugverkarétt, samninginn um hugverkarétt í viðskiptum.

4. Frestun ívilnana eða annarra skyldna sem deilumálanefndin heimilar skal vera að umfangi sem jafngildir umfangi þess ávinnings sem gerður var að engu eða skertur.

5. Deilumálanefndin skal ekki heimila frestun ívilnana eða annarra skyldna ef tilgreindur samningur bannar slíka frestun.

6. Þegar upp kemur sú staða sem lýst er í 2. mgr. skal deilumálanefndin, að fenginni beiðni, veita heimild til að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum innan 30 daga frá því að hæfilegi fresturinn rennur út nema deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki að hafna beiðninni. Þó skal málinu vísað í gerðardóm ef hlutaðeigandi aðili andmælir því umfangi frestunar sem tillaga er gerð um eða ef hann heldur því fram að meginreglum og málsmeðferð skv. 3. mgr. hafi ekki verið fylgt þegar kærandi fór fram á heimild til að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum skv. b- eða c-lið 3. mgr. Skal upphaflega kærunefndin, ef nefndarmenn hennar eru tiltækir, eða gerðardómari,[188] skipaður af aðalframkvæmdarstjóranum, fella úrskurðinn og skal því vera lokið innan 60 daga frá því að hæfilegi fresturinn rann út. Ekki skal fresta ívilnunum eða öðrum skyldum á meðan málið er í gerðardómi.

7. Gerðardómari,[189] sem starfar skv. 6. mgr., skal ekki kanna hvers eðlis ívilnanir eða aðrar skyldur, sem fresta á, eru heldur skal hann ákvarða hvort umfang slíkrar frestunar jafngildi umfangi þess ávinnings sem gerður var að engu eða skertur. Gerðardómari úrskurðar einnig hvort fyrirhuguð frestun ívilnana eða annarra skyldna sé leyfileg samkvæmt tilgreinda samningnum. Ef því er haldið fram, í máli sem er vísað til gerðardóms, að ekki hafi verið farið að meginreglum og málsmeðferð skv. 3. mgr. skal gerðardómari kanna þá staðhæfingu. Ef gerðardómari úrskurðar að ekki hafi verið farið að

(g) for purposes of this paragraph, "agreement" means:
(i) with respect to goods, the agreements listed in Annex 1A of the WTO Agreement, taken as a whole as well as the Plurilateral Trade Agreements in so far as the relevant parties to the dispute are parties to these agreements;
(ii) with respect to services, the GATS;
(iii) with respect to intellectual property rights, the Agreement on TRIPS.

4. The level of the suspension of concessions or other obligations authorized by the DSB shall be equivalent to the level of the nullification or impairment.

5. The DSB shall not authorize suspension of concessions or other obligations if a covered agreement prohibits such suspension.

6. When the situation described in paragraph 2 occurs, the DSB, upon request, shall grant authorization to suspend concessions or other obligations within 30 days of the expiry of the reasonable period of time unless the DSB decides by consensus to reject the request. However, if the Member concerned objects to the level of suspension proposed, or claims that the principles and procedures set forth in paragraph 3 have not been followed where a complaining party has requested authorization to suspend concessions or other obligations pursuant to paragraph 3(b) or (c), the matter shall be referred to arbitration. Such arbitration shall be carried out by the original panel, if members are available, or by an arbitrator[188] appointed by the Director-General and shall be completed within 60 days after the date of expiry of the reasonable period of time. Concessions or other obligations shall not be suspended during the course of the arbitration.

7. The arbitrator[189] acting pursuant to paragraph 6 shall not examine the nature of the concessions or other obligations to be suspended but shall determine whether the level of such suspension is equivalent to the level of nullification or impairment. The arbitrator may also determine if the proposed suspension of concessions or other obligations is allowed under the covered agreement. However, if the matter referred to arbitration includes a claim that the principles and procedures set forth in paragraph 3 have not been followed, the arbitrator shall examine that claim. In the event the arbitrator determines that

þessum meginreglum og málsmeðferð skal kærandi beita þeim í samræmi við 3. mgr. Deiluaðilar skulu staðfesta úrskurð gerðardómara sem endanlegan og skulu hlutaðeigandi deiluaðilar ekki vísa málinu að nýju til gerðardóms. Deilumálanefndinni skal þegar í stað tilkynnt um úrskurð gerðardómara og skal hún, að fenginni beiðni, veita heimild til frestunar ívilnana eða annarra skyldna ef beiðnin er í samræmi við úrskurð gerðardómara, nema deilumálanefndin ákveði með einróma samþykki að hafna þeirri beiðni.

8. Frestun ívilnana eða annarra skyldna skal vera tímabundin og einungis gilda þar til ráðstöfunin sem telst brjóta í bága við tilgreindan samning hefur verið afturkölluð eða aðilinn, sem á að koma tilmælunum eða úrskurðunum í framkvæmd, finnur lausn á því að ávinningur hefur verið gerður að engu eða skertur eða uns fundin er lausn sem báðir aðilar sætta sig við. Samkvæmt 6. mgr. 21. gr. skal deilumálanefndin hafa áframhaldandi eftirlit með framkvæmd samþykktra tilmæla eða úrskurða, einnig í tilvikum þar sem bætur hafa verið veittar eða ívilnunum eða öðrum skyldum verið frestað en tilmælum um að færa ráðstafanir til samræmis við tilgreinda samninga hefur ekki verið komið í framkvæmd.

9. Heimilt er að beita ákvæðum tilgreindu samninganna um lausn deilumála þegar um er að ræða ráðstafanir gerðar af svæðisbundnum eða staðbundnum stjórnvöldum eða yfirvöldum á yfirráðasvæði aðila til að staðið verði við tilgreindu samningana. Ef deilumálanefndin hefur úrskurðað að ekki hafi verið farið að ákvæðum tilgreinds samnings skal aðilinn, sem ábyrgur er, gera þær ráðstafanir sem eðlilegar eru og honum kunna að vera tiltækar til að tryggja að farið sé að ákvæðunum. Ákvæði tilgreindu samninganna og þessa samkomulags, er varða bætur og frestun ívilnana eða annarra skyldna, gilda í tilvikum þar sem ekki hefur reynst unnt að tryggja að farið sé að slíkum samningum.[190]

23. gr.

Styrking alþjóðakerfisins.

1. Þegar aðilar leita eftir bótum vegna þess að ekki hefur verið staðið við skyldur eða að ávinningur samkvæmt tilgreindum samningi hefur verið gerður að engu eða skertur eða komið hefur verið í veg fyrir að markmið tilgreindu samninganna náist geta þeir hagnýtt sér reglur og málsmeðferð þessa samkomulags, og skulu fara eftir þeim.

those principles and procedures have not been followed, the complaining party shall apply them consistent with paragraph 3. The parties shall accept the arbitrator's decision as final and the parties concerned shall not seek a second arbitration. The DSB shall be informed promptly of the decision of the arbitrator and shall upon request, grant authorization to suspend concessions or other obligations where the request is consistent with the decision of the arbitrator, unless the DSB decides by consensus to reject the request.

8. The suspension of concessions or other obligations shall be temporary and shall only be applied until such time as the measure found to be inconsistent with a covered agreement has been removed, or the Member that must implement recommendations or rulings provides a solution to the nullification or impairment of benefits, or a mutually satisfactory solution is reached. In accordance with paragraph 6 of Article 21, the DSB shall continue to keep under surveillance the implementation of adopted recommendations or rulings, including those cases where compensation has been provided or concessions or other obligations have been suspended but the recommendations to bring a measure into conformity with the covered agreements have not been implemented.

9. The dispute settlement provisions of the covered agreements may be invoked in respect of measures affecting their observance taken by regional or local governments or authorities within the territory of a Member. When the DSB has ruled that a provision of a covered agreement has not been observed, the responsible Member shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure its observance. The provisions of the covered agreements and this Understanding relating to compensation and suspension of concessions or other obligations apply in cases where it has not been possible to secure such observance.[190]

Article 23

Strengthening of the Multilateral System

1. When Members seek the redress of a violation of obligations or other nullification or impairment of benefits under the covered agreements or an impediment to the attainment of any objective of the covered agreements, they shall have recourse to, and abide by, the rules and procedures of this Understanding.

2. Í slíkum tilvikum skulu aðilar:
   a) ekki ákvarða að brot hafi átt sér stað, ávinningur hafi verið gerður að engu eða skertur eða að komið hafi verið í veg fyrir að markmið tilgreindra samninga hafi náðst, nema með því að hagnýta sér lausn deilumála í samræmi við málsmeðferð og reglur í þessu samkomulagi og skulu þeir sjá til þess að slíkar ákvarðanir séu í samræmi við niðurstöður í skýrslum kærunefndar eða áfrýjunarnefndar, sem deilumálanefndin hefur samþykkt, eða gerðardómsúrskurð sem kveðinn er upp samkvæmt þessu samkomulagi;

   b) fylgja málsmeðferðinni sem fram kemur í 21. gr. við ákvörðun á því hvað sé hæfilegur frestur fyrir hlutaðeigandi aðila til þess að koma tilmælunum og úrskurðunum í framkvæmd; og
   c) fylgja málsmeðferðinni sem fram kemur í 22. gr. við ákvörðun á því hvert umfang frestunar ívilnana eða annarra skyldna skuli vera og fá til þess heimild deilumálanefndarinnar í samræmi við þá málsmeðferð áður en ívilnunum eða öðrum skyldum, samkvæmt tilgreindu samningunum, er frestað sem svar við því að hlutaðeigandi aðili hefur látið hjá líða að koma tilmælunum og úrskurðunum í framkvæmd innan þess frests sem talinn var hæfilegur.

2. In such cases, Members shall:
   (a) not make a determination to the effect that a violation has occurred, that benefits have been nullified or impaired or that the attainment of any objective of the covered agreements has been impeded, except through recourse to dispute settlement in accordance with the rules and procedures of this Understanding, and shall make any such determination consistent with the findings contained in the panel or Appellate Body report adopted by the DSB or an arbitration award rendered under this Understanding;
   (b) follow the procedures set forth in Article 21 to determine the reasonable period of time for the Member concerned to implement the recommendations and rulings; and
   (c) follow the procedures set forth in Article 22 to determine the level of suspension of concessions or other obligations and obtain DSB authorization in accordance with those procedures before suspending concessions or other obligations under the covered agreements in response to the failure of the Member concerned to implement the recommendations and rulings within that reasonable period of time.

24. gr.
Sérstök málsmeðferð vegna aðildarlanda sem skemmst eru á veg komin í þróun.

1. Þegar orsakir deilu, þar sem eitt aðildarlanda sem skemmst eru á veg komin í þróun á hlut að máli, eru ákvarðaðar skal á öllum stigum málsins og á meðan unnið er að lausn deilunnar tekið sérstakt tillit til sérstakra aðstæðna slíks aðila. Aðilar skulu í þessu tilliti sýna tilhlýðilegt aðhald þegar þeir bera upp mál samkvæmt þessari málsmeðferð þar sem eitt aðildarlanda sem skemmst eru á veg komin í þróun á hlut að máli. Ef niðurstaðan er að ráðstöfun eins aðildarlanda sem skemmst eru á veg komin í þróun hafi gert að engu eða skert ávinning skulu kærendur sýna tilhlýðilegt aðhald þegar þeir fara fram á bætur eða leita eftir heimild til að fresta ívilnunum eða öðrum skyldum samkvæmt þessari málsmeðferð.
2. Ef ekki finnst viðunandi lausn í viðræðum í deilumáli þar sem eitt aðildarlanda sem skemmst eru á veg komin í þróun á hlut að máli skal

Article 24
Special Procedures Involving Least-Developed Country Members

1. At all stages of the determination of the causes of a dispute and of dispute settlement procedures involving a least-developed country Member, particular consideration shall be given to the special situation of least-developed country Members. In this regard, Members shall exercise due restraint in raising matters under these procedures involving a least-developed country Member. If nullification or impairment is found to result from a measure taken by a least-developed country Member, complaining parties shall exercise due restraint in asking for compensation or seeking authorization to suspend the application of concessions or other obligations pursuant to these procedures.
2. In dispute settlement cases involving a least-developed country Member, where a satisfactory solution has not been found in the course of

aðalframkvæmdarstjórinn eða formaður deilumálanefndarinnar, að beiðni eins aðildarlanda sem skemmst eru á veg komin í þróun, bjóða deiluaðilum málsmeðferð sem felst í sáttaumleitunum með það í huga að aðstoða deiluaðila við að leysa deiluna áður en farið er fram á að kærunefnd verði skipuð. Aðalframkvæmdarstjóranum eða formanni deilumálanefndarinnar er heimilt að nýta sér hvaða heimildir sem þeir telja við eiga þegar þeir veita slíka aðstoð.

25. gr.
Gerðardómsmeðferð.

1. Skjót gerðardómsmeðferð innan ramma Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar er annar möguleiki til að leysa deilur og getur hún greitt fyrir lausn ákveðinna deilna um málefni sem eru skýrt skilgreind af báðum aðilum.
2. Ef ekki er kveðið á um annað í þessu samkomulagi er málskot til gerðardóms háð samkomulagi milli deiluaðila sem skulu koma sér saman um hvaða málsmeðferð skuli fylgt. Samkomulag um málskot til gerðardóms skal tilkynnt öllum aðilum með nægum fyrirvara áður en málsmeðferð hefst í gerðardómi.
3. Öðrum aðilum er aðeins heimilt að eiga hlut að málsmeðferð í gerðardómi að fengnu samþykki þeirra deiluaðila sem komu sér saman um að skjóta málinu til gerðardóms. Málsaðilar skulu samþykkja að hlíta gerðardómsúrskurðinum. Gerðardómsúrskurður skal tilkynntur til deilumálanefndarinnar og til ráðs eða nefndar viðkomandi samnings þar sem aðilar geta borið upp einstök atriði er varða málið.
4. Ákvæði 21. og 22. gr. þessa samkomulags gilda að breyttu breytanda um gerðardómsúrskurði.

26. gr.
1. Kærur er varða ekki brot á samningi og lýst er í b-lið 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994.

Ef ákvæði b-liðar 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 gilda um tilgreindan samning er kærunefnd eða áfrýjunarnefnd ekki heimilt að úrskurða eða gefa út tilmæli nema deiluaðili telji að ávinningur, sem hann hefur beint eða óbeint samkvæmt tilgreindum samningi, sé gerður að engu eða skertur eða að komið sé í veg fyrir að markmiðum þess samnings verði náð vegna ráðstöfunar sem aðili gerir, hvort sem hún brýtur í bága við ákvæði þess samnings eða ekki. Þegar og að því marki sem slíkur deiluaðili

consultations the Director-General or the Chairman of the DSB shall, upon request by a least-developed country Member offer their good offices, conciliation and mediation with a view to assisting the parties to settle the dispute, before a request for a panel is made. The Director-General or the Chairman of the DSB, in providing the above assistance, may consult any source which either deems appropriate.

Article 25
Arbitration

1. Expeditious arbitration within the WTO as an alternative means of dispute settlement can facilitate the solution of certain disputes that concern issues that are clearly defined by both parties.

2. Except as otherwise provided in this Understanding, resort to arbitration shall be subject to mutual agreement of the parties which shall agree on the procedures to be followed. Agreements to resort to arbitration shall be notified to all Members sufficiently in advance of the actual commencement of the arbitration process.
3. Other Members may become party to an arbitration proceeding only upon the agreement of the parties which have agreed to have recourse to arbitration. The parties to the proceeding shall agree to abide by the arbitration award. Arbitration awards shall be notified to the DSB and the Council or Committee of any relevant agreement where any Member may raise any point relating thereto.
4. Articles 21 and 22 of this Understanding shall apply *mutatis mutandis* to arbitration awards.

Article 26
1. Non-Violation Complaints of the Type Described in Paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994

Where the provisions of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994 are applicable to a covered agreement, a panel or the Appellate Body may only make rulings and recommendations where a party to the dispute considers that any benefit accruing to it directly or indirectly under the relevant covered agreement is being nullified or impaired or the attainment of any objective of that Agreement is being impeded as a result of the application by a Member of any measure, whether or not it conflicts with the pro-

álítur og kærunefnd eða áfrýjunarnefnd ákvarðar að málið varði ráðstöfun, sem brýtur ekki í bága við ákvæði tilgreinds samnings sem ákvæði b-liðar 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 gilda um, skal málsmeðferð þessa samkomulags gilda, með fyrirvara um eftirfarandi:

a) kærandi skal leggja fram ítarleg rök til stuðnings kærum er varða ráðstafanir sem brjóta ekki í bága við viðkomandi tilgreindan samning;

b) þegar staðfest hefur verið að ráðstöfunin geri að engu eða skerði ávinning samkvæmt viðkomandi tilgreindum samningi eða hún komi í veg fyrir að markmið hans náist, án þess að um brot á samningnum sé að ræða, er ekki skylt að afturkalla ráðstöfunina. Í slíkum málum skal þó kærunefnd eða áfrýjunarnefnd beina þeim tilmælum til hlutaðeigandi aðila að hann breyti ráðstöfuninni á þann veg sem deiluaðilarnir sætta sig við;

c) þrátt fyrir ákvæði 21. gr. er heimilt að gerðardómurinn, sem kveðið er á um í 3. mgr. 21. gr., feli í sér, að beiðni annars hvors deiluaðilans, ákvörðun um umfang ávinningsins sem hefur verið skertur eða gerður að engu og einnig tillögur um leiðir til að ná samkomulagi um breytingar sem deiluaðilar sætta sig við; slíkar tillögur eru ekki bindandi fyrir deiluaðila;

d) þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. 22. gr. er heimilt að bætur séu hluti af breytingum sem deiluaðilar geta sætt sig við sem endanlega lausn á deilunni.

visions of that Agreement. Where and to the extent that such party considers and a panel or the Appellate Body determines that a case concerns a measure that does not conflict with the provisions of a covered agreement to which the provisions of paragraph 1(b) of Article XXIII of GATT 1994 are applicable, the procedures in this Understanding shall apply, subject to the following:

(a) the complaining party shall present a detailed justification in support of any complaint relating to a measure which does not conflict with the relevant covered agreement;

(b) where a measure has been found to nullify or impair benefits under, or impede the attainment of objectives, of the relevant covered agreement without violation thereof, there is no obligation to withdraw the measure. However, in such cases, the panel or the Appellate Body shall recommend that the Member concerned make a mutually satisfactory adjustment;

(c) notwithstanding the provisions of Article 21, the arbitration provided for in paragraph 3 of Article 21, upon request of either party, may include a determination of the level of benefits which have been nullified or impaired, and may also suggest ways and means of reaching a mutually satisfactory adjustment; such suggestions shall not be binding upon the parties to the dispute;

(d) notwithstanding the provisions of paragraph 1 of Article 22, compensation may be part of a mutually satisfactory adjustment as final settlement of the dispute.

2. Kærur sem lýst er í c-lið 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994.

Þegar ákvæði c-liðar 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 gilda um tilgreindan samning er kærunefnd einungis heimilt að kveða upp úrskurði og gefa út tilmæli þegar deiluaðili telur að ávinningur, sem hann hefur beint eða óbeint samkvæmt tilgreindum samningi, sé gerður að engu eða skertur eða að komið sé í veg fyrir að markmiðum þess samnings verði náð vegna þess að aðrar aðstæður eru fyrir hendi en þær sem ákvæði a- og b-liðar 1. mgr. XXIII. gr. GATT-samningsins frá 1994 gilda

2. Complaints of the Type Described in Paragraph 1(c) of Article XXIII of GATT 1994

Where the provisions of paragraph 1(c) of Article XXIII of GATT 1994 are applicable to a covered agreement, a panel may only make rulings and recommendations where a party considers that any benefit accruing to it directly or indirectly under the relevant covered agreement is being nullified or impaired or the attainment of any objective of that Agreement is being impeded as a result of the existence of any situation other than those to which the provisions of paragraphs 1(a) and 1(b) of Article XXIII of

um. Þegar og að því marki sem slíkur deiluaðili álítur og kærunefnd ákvarðar að málið falli undir þessa málsgrein gildir málsmeðferð þessa samkomulags einungis þar til skýrslu kærunefndar hefur verið dreift til aðila. Reglurnar og málsmeðferðin við lausn deilumála, sem ákvörðunin frá 12. apríl 1989 (BISD 36S/61-67) hefur að geyma, gilda þegar tilmæli og úrskurðir eru tekin fyrir og samþykkt og við eftirlit og framkvæmd þeirra. Einnig gildir eftirfarandi:

a) kærandi skal leggja fram ítarleg rök máli sínu til stuðnings í málum sem falla undir þessa málsgrein;

b) í málum, sem falla undir þessa málsgrein, skal kærunefnd, ef hún kemst að þeirri niðurstöðu að málið tengist lausn annarra deilumála en þeirra sem þessi málsgrein gildir um, senda deilumálanefndinni skýrslu sem fjallar um þau mál og sérstaka skýrslu um mál sem falla undir þessa málsgrein.

27. gr.

Hlutverk aðalskrifstofunnar.

1. Aðalskrifstofan skal veita kærunefndinni aðstoð, einkum að því er varðar þær hliðar viðfangsefna er snúa að lagalegum og sögulegum þáttum og málsmeðferð og veita þeim aðstoð við skrifstofuvinnu og tæknilega aðstoð.

2. Þegar aðalskrifstofan aðstoðar aðila við lausn deilumála að þeirra beiðni kann einnig að vera þörf á frekari lagalegri ráðgjöf og aðstoð við lausn deilumála að því er varðar þróunaraðildarlönd. Í þessu skyni skal aðalskrifstofan útvega þróunaraðildarlandi hæfan lagasérfræðing frá tæknisamvinnudeild Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar ef þess er óskað. Sá sérfræðingur skal, í störfum sínum fyrir þróunaraðildarland, tryggja að aðalskrifstofan sé jafnan óhlutdræg.

3. Aðalskrifstofan skal halda sérstök námskeið um þessa málsmeðferð og venjur við lausn deilumála fyrir aðila sem eiga hagsmuna að gæta svo að sérfræðingum aðila gefist kostur á að afla sér meiri vitneskju þar að lútandi.

GATT 1994 are applicable. Where and to the extent that such party considers and a panel determines that the matter is covered by this paragraph, the procedures of this Understanding shall apply only up to and including the point in the proceedings where the panel report has been circulated to the Members. The dispute settlement rules and procedures contained in the Decision of 12 April 1989 (BISD 36S/61-67) shall apply to consideration for adoption, and surveillance and implementation of recommendations and rulings. The following shall also apply:

(a) the complaining party shall present a detailed justification in support of any argument made with respect to issues covered under this paragraph;

(b) in cases involving matters covered by this paragraph, if a panel finds that cases also involve dispute settlement matters other than those covered by this paragraph, the panel shall circulate a report to the DSB addressing any such matters and a separate report on matters falling under this paragraph.

Article 27

Responsibilities of the Secretariat

1. The Secretariat shall have the responsibility of assisting panels, especially on the legal, historical and procedural aspects of the matters dealt with, and of providing secretarial and technical support.

2. While the Secretariat assists Members in respect of dispute settlement at their request, there may also be a need to provide additional legal advice and assistance in respect of dispute settlement to developing country Members. To this end, the Secretariat shall make available a qualified legal expert from the WTO technical cooperation services to any developing country Member which so requests. This expert shall assist the developing country Member in a manner ensuring the continued impartiality of the Secretariat.

3. The Secretariat shall conduct special training courses for interested Members concerning these dispute settlement procedures and practices so as to enable Members' experts to be better informed in this regard.

1. VIÐBÆTIR
SAMNINGAR SEM SAMKOMULAG ÞETTA TEKUR TIL

A) Samningur um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

B) Marghliða viðskiptasamningar.
- 1. viðauki A: Marghliða samningar um vöruviðskipti.
- 1. viðauki B: Hinn almenni samningur um þjónustuviðskipti.
- 1. viðauki C: Samningur um hugverkarétt í viðskiptum.
- 2. viðauki: Samkomulag um reglur og málsmeðferð við lausn deilumála.

C) Fjölhliða viðskiptasamningar.
- 4. viðauki: Samningur um viðskipti með almenn loftför.
  Samningur um opinber innkaup.
  Alþjóðasamningur um viðskipti með mjólkurvörur.
  Alþjóðasamningur um viðskipti með nautakjöt.

Beiting þessa samkomulags að því er varðar fjölhliða viðskiptasamningana er háð því að aðilar að hverjum samningi samþykki ákvörðun þar sem settir eru fram skilmálar um hvernig samkomulaginu skuli beitt að því er varðar hvern einstakan samning, að meðtöldum sérreglum eða viðbótarreglum eða -málsmeðferð sem verður bætt í 2. viðbæti, eins og tilkynnt er til deilumálanefndarinnar.

APPENDIX 1
AGREEMENTS COVERED BY THE UNDERSTANDING

(A) Agreement Establishing the World Trade Organization

(B) Multilateral Trade Agreements
- Annex 1A: Multilateral Agreements on Trade in Goods
- Annex 1B: General Agreement on Trade in Services
- Annex 1C: Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights
- Annex 2: Understanding on Rules and Procedures Governing the Settlement of Disputes

(C) Plurilateral Trade Agreements
- Annex 4: Agreement on Trade in Civil Aircraft
  Agreement on Government Procurement
  International Dairy Agreement
  International Bovine Meat Agreement

The applicability of this Understanding to the Plurilateral Trade Agreements shall be subject to the adoption of a decision by the parties to each agreement setting out the terms for the application of the Understanding to the individual agreement, including any special or additional rules or procedures for inclusion in Appendix 2, as notified to the DSB.

2. VIÐBÆTIR
SÉRREGLUR EÐA VIÐBÓTARREGLUR OG -MÁLSMEÐFERÐ Í TILGREINDU SAMNINGUNUM

Samningar	*Reglur og málsmeðferð*
Samningur um beitingu ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna	11.2
Samningur um textílvörur og fatnað	2.14, 2.21, 4.4, 5.2, 5.4, 5.6, 6.9, 6.10, 6.11, 8.1 til 8.12
Samningur um tæknilegar viðskiptahindranir	14.2 til 14.4, 2. viðauki
Samningur um framkvæmd VI. gr. GATT-samningsins frá 1994	17.4 til 17.7
Samningur um framkvæmd VII. gr. GATT-samningsins frá 1994	19.3 til 19.5, f-liður 2. mgr. og 3., 9. og 21. mgr. II. viðauka
Samningur um styrki og jöfnunarráðstafanir	4.2 til 4.12, 6.6, 7.2 til 7.10, 8.5, 35. nmgr., 24.4, 27.7, V. viðauki
Hinn almenni samningur um þjónustuviðskipti	XXIII:3
Viðauki um fjármálaþjónustu	4
Viðauki um flugþjónustu	4
Ákvörðun um tiltekna málsmeðferð við lausn deilumála í þjónustuviðskiptum	1 til 5

Í skránni yfir reglur og málsmeðferð í þessum viðbæti eru ákvæði sem kunna að eiga við einungis að hluta til í þessu samhengi.

Sérreglur eða viðbótarreglur eða -málsmeðferð í fjölhliða viðskiptasamningunum eins og þær voru ákvarðaðar af þar til bærum ráðum og nefndum sérhvers samnings og deilumálanefndinni var tilkynnt um.

APPENDIX 2
SPECIAL OR ADDITIONAL RULES AND PROCEDURES CONTAINED IN THE COVERED AGREEMENTS

Agreement	*Rules and Procedures*
Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures	11.2
Agreement on Textiles and Clothing through	2.14, 2.21, 4.4, 5.2, 5.4, 5.6, 6.9, 6.10, 6.11, 8.1 through 8.12
Agreement on Technical Barriers to Trade	14.2 through 14.4, Annex 2
Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994	17.4 through 17.7
Agreement on Implementation of Article VII of GATT 1994	19.3 through 19.5, Annex II. 2(f), 3, 9, 21
Agreement on Subsidies and Countervailing Measures	4.2 through 4.12, 6.6, 7.2 through 7.10, 8.5, footnote 35, 24.4, 27.7, Annex V
General Agreement on Trade in Services	XXIII:3
Annex on Financial Services	4
Annex on Air Transport Services	4
Decision on Certain Dispute Settlement Procedures for the GATS	1 through 5

The list of rules and procedures in this Appendix includes provisions where only a part of the provision may be relevant in this context.

Any special or additional rules or procedures in the Plurilateral Trade Agreements as determined by the competent bodies of each agreement and as notified to the DSB.

3. VIÐBÆTIR
STARFSREGLUR

1. Kærunefnd skal starfa eftir þeim ákvæðum þessa samkomulags sem við eiga. Að auki skulu eftirfarandi starfsreglur gilda.

2. Kærunefnd starfar fyrir luktum dyrum. Deiluaðilar og þeir sem eiga hagsmuna að gæta skulu því aðeins sitja fundi að þeir séu boðaðir til fundar af kærunefnd.

APPENDIX 3
WORKING PROCEDURES

1. In its proceedings the panel shall follow the relevant provisions of this Understanding. In addition, the following working procedures shall apply.

2. The panel shall meet in closed session. The parties to the dispute, and interested parties, shall be present at the meetings only when invited by the panel to appear before it.

3. Umræður í kærunefnd og skjöl, sem henni berast, skulu vera trúnaðarmál. Ekkert í þessu samkomulagi skal koma í veg fyrir að deiluaðili geri opinberlega grein fyrir afstöðu sinni. Aðilar skulu fara með upplýsingar, sem annar aðili hefur látið kærunefnd eða áfrýjunarnefnd í té, sem trúnaðarmál, hafi síðarnefndi aðilinn merkt það sem slíkt. Þegar deiluaðili leggur skriflegar greinargerðir sínar sem trúnaðarskjal fyrir kærunefnd skal hann einnig, að beiðni aðila, láta í té samantekt úr skriflegum greinargerðum sínum, sem er ekki trúnaðarmál og má því birta almenningi.

4. Áður en kærunefnd heldur fyrsta efnislega fundinn með deiluaðilum skulu deiluaðilar senda kærunefndinni skriflegar greinargerðir um staðreyndir málsins og rök sín.

5. Á fyrsta fundi um málið með deiluaðilum óskar kærunefndin eftir því við kærandann að hann geri grein fyrir máli sínu. Eftir það fær deiluaðilinn, sem kærður er, að gera grein fyrir sjónarmiðum sínum, einnig á sama fundi.

6. Öllum þriðju aðilum, sem hafa tilkynnt deilumálanefndinni að þeir eigi hagsmuna að gæta, skal boðið skriflega að gera grein fyrir sjónarmiðum sínum á þeim hluta fyrsta fundarins um málið sem kærunefnd ætlar til þessa. Allir slíkir þriðju aðilar mega sitja allan þennan hluta fundarins.

7. Á öðrum fundi kærunefndar um málið eru lögð fram formleg gagnrök. Deiluaðilinn, sem er kærður, á rétt á að flytja mál sitt fyrst og síðan kærandinn. Fyrir þann fund skulu deiluaðilar leggja skrifleg gagnrök fyrir kærunefndina.

8. Kærunefnd er hvenær sem er heimilt að leggja spurningar fyrir deiluaðila og óska eftir því að fá skýringar, annaðhvort á fundi með deiluaðilum eða skriflega.

9. Deiluaðilar og allir þriðju aðilar, sem er boðið að gera grein fyrir sjónarmiðum sínum í samræmi við 10. gr., skulu afhenda kærunefndinni skriflega útgáfu af þeim yfirlýsingum sem þeir höfðu áður gefið munnlega.

10. Til þess að fullt gagnsæi ríki skulu deiluaðilar vera viðstaddir þegar sjónarmið eru kynnt og lögð fram gagnrök þau og yfirlýsingar sem um getur í 5.–9. mgr. Enn fremur skal hinum deiluaðilanum eða -aðilunum veittur aðgangur að skriflegum greinargerðum sérhvers deiluaðila,

3. The deliberations of the panel and the documents submitted to it shall be kept confidential. Nothing in this Understanding shall preclude a party to a dispute from disclosing statements of its own positions to the public. Members shall treat as confidential information submitted by another Member to the panel which that Member has designated as confidential. Where a party to a dispute submits a confidential version of its written submissions to the panel, it shall also, upon request of a Member, provide a non-confidential summary of the information contained in its submissions that could be disclosed to the public.

4. Before the first substantive meeting of the panel with the parties, the parties to the dispute shall transmit to the panel written submissions in which they present the facts of the case and their arguments.

5. At its first substantive meeting with the parties, the panel shall ask the party which has brought the complaint to present its case. Subsequently, and still at the same meeting, the party against which the complaint has been brought shall be asked to present its point of view.

6. All third parties which have notified their interest in the dispute to the DSB shall be invited in writing to present their views during a session of the first substantive meeting of the panel set aside for that purpose. All such third parties may be present during the entirety of this session.

7. Formal rebuttals shall be made at a second substantive meeting of the panel. The party complained against shall have the right to take the floor first to be followed by the complaining party. The parties shall submit, prior to that meeting, written rebuttals to the panel.

8. The panel may at any time put questions to the parties and ask them for explanations either in the course of a meeting with the parties or in writing.

9. The parties to the dispute and any third party invited to present its views in accordance with Article 10 shall make available to the panel a written version of their oral statements.

10. In the interest of full transparency, the presentations, rebuttals and statements referred to in paragraphs 5 to 9 shall be made in the presence of the parties. Moreover, each party's written submissions, including any comments on the descriptive part of the report and responses to

að meðtöldum athugasemdum um þann hluta skýrslunnar þar sem málinu er lýst og svörum við spurningum kærunefndar.

11. Hvers konar önnur málsmeðferð sem er sérstök fyrir þessa kærunefnd.

12. Tillögur að tímaáætlun fyrir kærunefndir:

a) Fyrstu skriflegu greinargerðir deiluaðila mótteknar frá:
   1) kæranda: ____ 3–6 vikur
   2) deiluaðila sem var kærður: ____ 2–3 vikur

b) Dagur, tími og staður fundar með deiluaðilum þar sem fjallað er um málið í fyrsta sinn; fundur með þriðju aðilum: ____ 1–2 vikur

c) Skrifleg gagnrök deiluaðila móttekin: ____ 2–3 vikur

d) Dagur, tími og staður fundar með deiluaðilum þar sem fjallað er um málið í annað sinn: ____ 1–2 vikur

e) Sá hluti skýrslunnar, þar sem málinu er lýst, afhentur deiluaðilum: ____ 2–4 vikur

f) Deiluaðilar gera athugasemdir við þann hluta skýrslunnar þar sem málinu er lýst: ____ 2 vikur

g) Deiluaðilum afhent bráðabirgðaskýrsla með niðurstöðum og ályktunum: ____ 2–4 vikur

h) Frestur deiluaðila til að fara fram á endurskoðun á einum eða fleiri hlutum skýrslu: ____ 1 vika

i) Tíminn sem kærunefnd hefur til endurskoðunar, að meðtöldum aukafundum með deiluaðilum ef þörf er á: ____ 2 vikur

j) Deiluaðilum afhent lokaskýrsla: ____ 2 vikur

k) Lokaskýrsla send aðilum: ____ 3 vikur

Breyta má framangreindri tímaáætlun ef málið

questions put by the panel, shall be made available to the other party or parties.

11. Any additional procedures specific to the panel.

12. Proposed timetable for panel work:

(a) Receipt of first written submissions of the parties:
   (1) complaining Party: ____ 3–6 weeks
   (2) Party complained against: ____ 2–3 weeks

(b) Date, time and place of first substantive meeting with the parties; third party session: ____ 1–2 weeks

(c) Receipt of written rebuttals of the parties: ____ 2–3 weeks

(d) Date, time and place of second substantive meeting with the parties: ____ 1–2 weeks

(e) Issuance of descriptive part of the report to the parties: ____ 2–4 weeks

(f) Receipt of comments by the parties on the descriptive part of the report: ____ 2 weeks

(g) Issuance of the interim report, including the findings and conclusions, to the parties: ____ 2–4 weeks

(h) Deadline for party to request review of part(s) of report: ____ 1 week

(i) Period of review by panel, including possible additional meeting with parties: ____ 2 weeks

(j) Issuance of final report to parties to dispute: ____ 2 weeks

(k) Circulation of the final report to the Members: ____ 3 weeks

The above calendar may be changed in the light

tekur óvænta stefnu. Boða skal til aukafunda með deiluaðilum ef þörf er á.

4. VIÐBÆTIR
RÁÐGEFANDI SÉRFRÆÐINGAHÓPAR

Eftirfarandi reglur og málsmeðferð gilda um ráðgefandi sérfræðingahópa sem komið er á fót í samræmi við ákvæði 2. mgr. 13. gr.

1. Ráðgefandi sérfræðingahópar heyra undir kærunefnd. Kærunefnd ákveður starfsskilmála þeirra og setur þeim nákvæmar starfsreglur og skulu þeir gefa kærunefndinni skýrslu.
2. Ráðgefandi sérfræðingahópar skulu einungis skipaðir mönnum með fagþekkingu og reynslu á viðkomandi sviði.
3. Ríkisborgarar deiluaðila skulu ekki starfa í hópi ráðgefandi sérfræðinga án samþykkis allra deiluaðila nema kærunefnd telji, við sérstakar aðstæður, að ekki sé unnt að uppfylla kröfur um vísindalega sérþekkingu á annan hátt. Í hópi ráðgefandi sérfræðinga skulu ekki vera embættismenn stjórnvalds sem er deiluaðili. Þeir sem eru í hópi ráðgefandi sérfræðinga starfa þar á einstaklingsgrundvelli en ekki sem fulltrúar stjórnvalda eða fulltrúar stofnana eða samtaka. Því skulu hvorki stjórnvöld né stofnanir eða samtök gefa þeim fyrirmæli í málum sem eru til umfjöllunar hjá ráðgefandi sérfræðingahópi.

4. Ráðgefandi sérfræðingahópar geta nýtt sér hvaða heimild sem er og leitað eftir upplýsingum og tæknilegri ráðgjöf þar sem þeir telja við eiga. Áður en ráðgefandi sérfræðingahópur leitar eftir slíkum upplýsingum eða ráðgjöf innan lögsögu aðila skal hann tilkynna það stjórnvöldum þess aðila. Aðilar skulu bregðast fljótt og vel við öllum beiðnum ráðgefandi sérfræðingahóps um þær upplýsingar sem hópurinn telur nauðsynlegar og við eiga.
5. Deiluaðilar skulu hafa aðgang að öllum viðeigandi upplýsingum sem látnar eru ráðgefandi sérfræðingahópi í té, nema um trúnaðarmál sé að ræða. Trúnaðarupplýsingar, sem látnar eru ráðgefandi sérfræðingahópi í té, skal ekki láta af hendi nema með formlegu samþykki stjórnvaldsins, stofnunarinnar, samtakanna eða þess manns sem þær veitti. Ef óskað er eftir slíkum upplýsingum frá ráðgefandi sérfræðingahópi en honum er óheimilt að veita þær, ber stjórnvaldinu, samtökunum eða einstaklingnum, sem veitir upplýsingarnar, að láta í té samantekt úr þeim sem er ekki trúnaðarmál.

of unforeseen developments. Additional meetings with the parties shall be scheduled if required.

APPENDIX 4
EXPERT REVIEW GROUPS

The following rules and procedures shall apply to expert review groups established in accordance with the provisions of paragraph 2 of Article 13.
1. Expert review groups are under the panel's authority. Their terms of reference and detailed working procedures shall be decided by the panel, and they shall report to the panel.
2. Participation in expert review groups shall be restricted to persons of professional standing and experience in the field in question.
3. Citizens of parties to the dispute shall not serve on an expert review group without the joint agreement of the parties to the dispute, except in exceptional circumstances when the panel considers that the need for specialized scientific expertise cannot be fulfilled otherwise. Government officials of parties to the dispute shall not serve on an expert review group. Members of expert review groups shall serve in their individual capacities and not as government representatives, nor as representatives of any organization. Governments or organizations shall therefore not give them instructions with regard to matters before an expert review group.
4. Expert review groups may consult and seek information and technical advice from any source they deem appropriate. Before an expert review group seeks such information or advice from a source within the jurisdiction of a Member, it shall inform the government of that Member. Any Member shall respond promptly and fully to any request by an expert review group for such information as the expert review group considers necessary and appropriate.
5. The parties to a dispute shall have access to all relevant information provided to an expert review group, unless it is of a confidential nature. Confidential information provided to the expert review group shall not be released without formal authorization from the government, organization or person providing the information. Where such information is requested from the expert review group but release of such information by the expert review group is not authorized, a non-confidential summary of the information will be provided by the government, organization or person supplying the information.

6. Sérfræðingahópurinn skal fá deiluaðilum í hendur drög að skýrslu með það í huga að þeir geri athugasemdir og skal tekið tillit til þeirra athugasemda, eftir því sem við á, í lokaskýrslu sinni sem er einnig afhent deiluaðilum þegar hún er lögð fyrir kærunefnd. Lokaskýrsla sérfræðingahópsins er einungis ráðgefandi.

6. The expert review group shall submit a draft report to the parties to the dispute with a view to obtaining their comments, and taking them into account, as appropriate, in the final report, which shall also be issued to the parties to the dispute when it is submitted to the panel. The final report of the expert review group shall be advisory only.

3. VIÐAUKI: FYRIRKOMULAG Á ENDURSKOÐUN VIÐSKIPTASTEFNU

Aðilar koma sér hér með saman um eftirfarandi:

A. Markmið.

i) Tilgangurinn með föstu fyrirkomulagi á endurskoðun viðskiptastefnu er að stuðla að því, með auknu gagnsæi og auknum skilningi að því er viðvíkur viðskiptastefnu og viðskiptaháttum aðila, að allir aðilar virði í auknum mæli reglur, verklagsreglur og skuldbindingar samkvæmt marghliða viðskiptasamningunum og, þar sem við á, fjölhliða viðskiptasamningunum og auðvelda með þessum hætti framkvæmd marghliða viðskiptakerfisins. Þannig veitir endurskoðunarfyrirkomulagið tækifæri til að skilja og meta, með reglubundnum hætti og í heild sinni, viðskiptastefnu og viðskiptahætti einstakra aðila og áhrif þeirra á virkni marghliða viðskiptakerfisins. Samt er ekki ætlunin að endurskoðunarfyrirkomulagið verði grundvöllur til að framfylgja tilteknum skyldum samkvæmt samningunum eða málsmeðferð við lausn deilumála eða að leggja nýjar skuldbindingar um viðskiptastefnu á aðila.

ii) Matið, sem framkvæmt er með endurskoðunarfyrirkomulaginu, fer fram, að því marki sem við á, með hliðsjón af alhliða þörfum viðkomandi aðila með tilliti til efnahags og þróunar, stefnu og markmiða og ytra umhverfis hans. Tilgangurinn með endurskoðunarfyrirkomulaginu er samt sem áður að kanna þau áhrif sem viðskiptastefna og viðskiptahættir aðila hafa á marghliða viðskiptakerfið.

B. Gagnsæi innanlands.

Aðilar viðurkenna mikilvægi þess, bæði fyrir efnahag aðila og marghliða viðskiptakerfið, að ákvarðanir stjórnvalda innanlands séu gagnsæj-

ANNEX 3 TRADE POLICY REVIEW MECHANISM

Members hereby *agree* as follows:

A. Objectives

(i) The purpose of the Trade Policy Review Mechanism ("TPRM") is to contribute to improved adherence by all Members to rules, disciplines and commitments made under the Multilateral Trade Agreements and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements, and hence to the smoother functioning of the multilateral trading system, by achieving greater transparency in, and understanding of, the trade policies and practices of Members. Accordingly, the review mechanism enables the regular collective appreciation and evaluation of the full range of individual Members' trade policies and practices and their impact on the functioning of the multilateral trading system. It is not, however, intended to serve as a basis for the enforcement of specific obligations under the Agreements or for dispute settlement procedures, or to impose new policy commitments on Members.

(ii) The assessment carried out under the review mechanism takes place, to the extent relevant, against the background of the wider economic and developmental needs, policies and objectives of the Member concerned, as well as of its external environment. However, the function of the review mechanism is to examine the impact of a Member's trade policies and practices on the multilateral trading system.

B. Domestic transparency

Members recognize the inherent value of domestic transparency of government decision-making on trade policy matters for both Members'

ar í málum er varða viðskiptastefnu og hafa komið sér saman um að hvetja til og stuðla að auknu gagnsæi eigin kerfa um leið og þeir fallast á að sérhver aðili verði að koma á gagnsæi innanlands af frjálsum vilja og með tilliti til laga og stjórnarhátta sinna.

C. Málsmeðferð við endurskoðun.

i) Nefnd um endurskoðun á viðskiptastefnu (hér á eftir kölluð „endurskoðunarnefndin“) er hér með komið á fót í þeim tilgangi að annast endurskoðun á viðskiptastefnu.

ii) Endurskoða skal viðskiptastefnu og viðskiptahætti allra aðila með reglubundnu millibili. Hve títt endurskoðun fer fram ræðst af þeim áhrifum sem einstakir aðilar hafa á framkvæmd marghliða viðskiptakerfisins og skilgreind eru samkvæmt hlutdeild þeirra í heimsviðskiptum á nýliðnu viðmiðunartímabili. Endurskoðun fjögurra fyrstu viðskiptaeininganna, sem tilgreindar eru með þessum hætti (Evrópubandalögin teljast ein viðskiptaeining), skal fara fram annað hvert ár. Endurskoðun 16 þeirra næstu skal fara fram fjórða hvert ár. Endurskoðun annarra aðila skal fara fram á sex ára fresti, en heimilt er að ákvarða lengra tímabil fyrir þau aðildarlönd sem eru skemmst á veg komin í þróun. Sá skilningur ríkir að endurskoðun eininga, sem hafa sameiginlega utanríkisstefnu sem gildir fyrir fleiri en einn aðila, skuli ná til allra þátta viðskiptastefnu, þar með talin viðeigandi stefna og viðskiptahættir einstakra aðila. Í undantekningartilvikum er endurskoðunarnefndinni heimilt, eftir að viðræður hafa farið fram, að óska eftir að viðkomandi aðili hraði næstu endurskoðun ef um er að ræða breytingar á viðskiptastefnu eða viðskiptaháttum hans sem kunna að hafa veruleg áhrif á þá sem hann á viðskipti við.

iii) Umræður á fundum endurskoðunarnefndarinnar skulu vera á grundvelli þeirra markmiða sem sett eru fram í A-hluta. Meginefni umræðnanna skal vera viðskiptastefna og viðskiptahættir viðkomandi aðila sem eru til endurskoðunar.

iv) Endurskoðunarnefndin skal ákveða meginskipulag á framkvæmd endurskoðunar. Hún getur einnig fjallað um og haft hlið-

economies and the multilateral trading system, and agree to encourage and promote greater transparency within their own systems, acknowledging that the implementation of domestic transparency must be on a voluntary basis and take account of each Member's legal and political systems.

C. Procedures for review

(i) The Trade Policy Review Body (referred to herein as the "TPRB") is hereby established to carry out trade policy reviews.

(ii) The trade policies and practices of all Members shall be subject to periodic review. The impact of individual Members on the functioning of the multilateral trading system, defined in terms of their share of world trade in a recent representative period, will be the determining factor in deciding on the frequency of reviews. The first four trading entities so identified (counting the European Communities as one) shall be subject to review every two years. The next 16 shall be reviewed every four years. Other Members shall be reviewed every six years, except that a longer period may be fixed for least-developed country Members. It is understood that the review of entities having a common external policy covering more than one Member shall cover all components of policy affecting trade including relevant policies and practices of the individual Members. Exceptionally, in the event of changes in a Member's trade policies or practices that may have a significant impact on its trading partners, the Member concerned may be requested by the TPRB, after consultation, to bring forward its next review.

(iii) Discussions in the meetings of the TPRB shall be governed by the objectives set forth in paragraph A. The focus of these discussions shall be on the Member's trade policies and practices, which are the subject of the assessment under the review mechanism.

(iv) The TPRB shall establish a basic plan for the conduct of the reviews. It may also discuss and take note of updated reports

sjón af skýrslum frá aðilum með nýjustu upplýsingum. Endurskoðunarnefndin skal gera áætlun um endurskoðun fyrir hvert ár í samráði við þá aðila sem eiga beinan hlut að máli. Formanni nefndarinnar er heimilt, í samráði við aðilann eða aðilana sem endurskoðunin nær til, að velja framsögumenn í viðræðunum sem skulu koma fram á einstaklingsgrundvelli og kynna málið sem er til umræðu fyrir endurskoðunarnefndinni.

v) Endurskoðunarnefndin skal byggja störf sín á eftirfarandi gögnum:
   a) ítarlegri skýrslu, sem um getur í D-hluta, frá aðilanum eða aðilunum sem endurskoðunin tekur til;
   b) skýrslu sem aðalskrifstofan semur á eigin ábyrgð og byggð er á upplýsingum sem hún hefur aðgang að og upplýsingum sem viðkomandi aðili eða aðilar láta í té. Aðalskrifstofan skal leita eftir nánari skýringum frá viðkomandi aðila eða aðilum á viðskiptastefnu þeirra og viðskiptaháttum.

vi) Að endurskoðun lokinni skal þegar í stað birta skýrslu aðilans sem endurskoðun tekur til og skýrslu aðalskrifstofunnar ásamt fundargerð frá fundi endurskoðunarnefndarinnar um málið.

vii) Þessi gögn verða send ráðherrastefnunni sem skal taka tillit til þeirra.

D. Skýrslur.

Sérhver aðili skal senda endurskoðunarnefndinni skýrslu reglulega til að tryggja gagnsæi að því marki sem framast er unnt. Í ítarlegum skýrslum skal lýsa viðskiptastefnu og viðskiptaháttum sem viðkomandi aðili eða aðilar fylgja og hafa skýrsluna með sniði sem samkomulag er um og endurskoðunarnefndin ákveður. Í byrjun skal þetta snið byggt á grunnsniði fyrir skýrslur landa sem ákveðið var með ákvörðun frá 19. júlí 1989 (BISD 36S/406-409), með nauðsynlegum breytingum til þess að skýrslan geti náð til allra þeirra þátta viðskiptastefnu sem marghliða viðskiptasamningarnir í 1. viðauka og, þar sem við á, fjölhliða viðskiptasamningarnir taka til. Endurskoðunarnefndinni er heimilt að endurskoða þetta snið í ljósi fenginnar reynslu. Verði verulegar breytingar á viðskiptastefnu aðila milli þess sem endurskoðun fer fram skulu þeir leggja fram stuttar skýrslur; árlega skal

from Members. The TPRB shall establish a programme of reviews for each year in consultation with the Members directly concerned. In consultation with the Member or Members under review, the Chairman may choose discussants who, acting in their personal capacity, shall introduce the discussions in the TPRB.

(v) The TPRB shall base its work on the following documentation:
   (a) a full report, referred to in paragraph D, supplied by the Member or Members under review;
   (b) a report, to be drawn up by the Secretariat on its own responsibility, based on the information available to it and that provided by the Member or Members concerned. The Secretariat should seek clarification from the Member or Members concerned of their trade policies and practices.

(vi) The reports by the Member under review and by the Secretariat, together with the minutes of the respective meeting of the TPRB, shall be published promptly after the review.

(vii) These documents will be forwarded to the Ministerial Conference, which shall take note of them.

D. Reporting

In order to achieve the fullest possible degree of transparency, each Member shall report regularly to the TPRB. Full reports shall describe the trade policies and practices pursued by the Member or Members concerned, based on an agreed format to be decided upon by the TPRB. This format shall initially be based on the Outline Format for Country Reports established by the Decision of 19 July 1989 (BISD 36S/406-409), amended as necessary to extend the coverage of reports to all aspects of trade policies covered by the Multilateral Trade Agreements in Annex 1 and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements. This format may be revised by the TPRB in the light of experience. Between reviews, Members shall provide brief reports when there are any significant changes in their trade policies; an annual update of statistical information will be provided according

leggja fram nýjustu tölulegu upplýsingar í samræmi við samþykkt snið. Taka skal sérstakt tillit til erfiðleika sem aðildarlönd, sem eru skemmst á veg komin í þróun, eiga við að glíma við skýrslugerð. Aðalskrifstofan skal veita aðilum sem eru þróunarlönd (hér eftir nefndir „þróunaraðildarlönd"), einkum aðildarlöndum sem eru skemmst á veg komin í þróun, tæknilega aðstoð sé óskað eftir því. Upplýsingar í skýrslum ber að samræma eins og frekast er unnt við tilkynningar samkvæmt ákvæðum marghliða viðskiptasamninganna og, þar sem við á, ákvæðum fjölhliða viðskiptasamninganna.

E. Tengsl við ákvæði um greiðslujöfnuð í GATT-samningnum frá 1994 og samningnum um þjónustuviðskipti.

Aðilar viðurkenna þörfina á að draga eins og unnt er úr álagi á stjórnvöld sem einnig þurfa að eiga ítarlegar viðræður samkvæmt ákvæðunum um greiðslujöfnuð í GATT-samningnum frá 1994 eða samningnum um þjónustuviðskipti. Í þessu skyni skal formaður endurskoðunarnefndar, í samráði við viðkomandi aðila, einn eða fleiri, og formann nefndarinnar um takmarkanir vegna greiðslujafnaðar, leggja til stjórnunarfyrirkomulag sem veldur ekki meira en 12 mánaða frestun á endurskoðun viðskiptastefnu og er til þess ætlað að samhæfa eðlililega tíðni endurskoðunar á viðskiptastefnu og tímaáætlunina fyrir viðræður um greiðslujöfnuð.

F. Mat á fyrirkomulaginu.

Endurskoðunarnefndin skal leggja mat á framkvæmd fyrirkomulagsins á endurskoðun viðskiptastefnu eigi síðar en fimm árum eftir gildistöku samningsins um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar. Niðurstöður matsins skulu lagðar fyrir ráðherrastefnuna. Nefndinni er síðan heimilt að leggja mat á fyrirkomulag endurskoðunar með því millibili sem hún ákveður eða samkvæmt beiðni ráðherrastefnunnar.

G. Yfirlit yfir þróun í alþjóðaviðskiptum.

Endurskoðunarnefndin skal einnig taka saman árlegt yfirlit yfir þá þróun sem á sér stað í alþjóðaviðskiptum og hefur áhrif á marghliða viðskiptakerfið. Auk yfirlitsins skal hafa hliðsjón af ársskýrslu aðalframkvæmdastjórans þar sem fram koma helstu þættir í starfsemi Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar og athygli er beint að mikilvægum stefnumálum sem áhrif hafa á viðskiptakerfið.

to the agreed format. Particular account shall be taken of difficulties presented to least-developed country Members in compiling their reports. The Secretariat shall make available technical assistance on request to developing country Members, and in particular to the least-developed country Members. Information contained in reports should to the greatest extent possible be coordinated with notifications made under provisions of the Multilateral Trade Agreements and, where applicable, the Plurilateral Trade Agreements.

E. Relationship with the balance-of-payments provisions of GATT 1994 and GATS

Members recognize the need to minimize the burden for governments also subject to full consultations under the balance-of-payments provisions of GATT 1994 or GATS. To this end, the Chairman of the TPRB shall, in consultation with the Member or Members concerned, and with the Chairman of the Committee on Balance-of-Payments Restrictions, devise administrative arrangements that harmonize the normal rhythm of the trade policy reviews with the timetable for balance-of-payments consultations but do not postpone the trade policy review by more than 12 months.

F. Appraisal of the Mechanism

The TPRB shall undertake an appraisal of the operation of the TPRM not more than five years after the entry into force of the Agreement Establishing the WTO. The results of the appraisal will be presented to the Ministerial Conference. It may subsequently undertake appraisals of the TPRM at intervals to be determined by it or as requested by the Ministerial Conference.

G. Overview of Developments in the International Trading Environment

An annual overview of developments in the international trading environment which are having an impact on the multilateral trading system shall also be undertaken by the TPRB. The overview is to be assisted by an annual report by the Director-General setting out major activities of the WTO and highlighting significant policy issues affecting the trading system.

4. VIÐAUKI:
FJÖLHLIÐA VIÐSKIPTASAMNINGAR

ANNEX 4
PLURILATERAL TRADE AGREEMENTS

SAMNINGUR UM FLUGVÉLA-VIÐSKIPTI
Samningur um flugvélaviðskipti, gerður í Genf 12. apríl 1979 (BISD 26S/162), með síðari lagfæringum, leiðréttingum og breytingum.

AGREEMENT ON TRADE IN CIVIL AIRCRAFT
The Agreement on Trade in Civil Aircraft, done at Geneva on 12 April 1979 (BISD 26S/162), as subsequently modified, rectified or amended.

SAMNINGUR UM OPINBER INNKAUP
Samningur um opinber innkaup, gerður í Marakess 15. apríl 1994.

AGREEMENT ON GOVERNMENT PROCUREMENT
The Agreement on Government Procurement done at Marrakesh on 15 April 1994.

ALÞJÓÐASAMNINGUR UM VIÐSKIPTI MEÐ MJÓLKURVÖRUR
Alþjóðasamningur um viðskipti með mjólkurvörur, gerður í Marakess 15. apríl 1994.

INTERNATIONAL DAIRY AGREEMENT
The International Dairy Agreement done at Marrakesh on 15 April 1994.

ALÞJÓÐASAMNINGUR UM VIÐSKIPTI MEÐ NAUTAKJÖT
Alþjóðasamningur um viðskipti með nautakjöt, gerður í Marakess 15. apríl 1994.

INTERNATIONAL BOVINE MEAT AGREEMENT
The International Bovine Meat Agreement done at Marrakesh on 15 April 1994.

Neðanmálsgreinar.

[1] Hlutaðeigandi stofnun, ráð eða nefnd telst hafa tekið ákvörðun í máli sem fyrir hana er lagt samhljóða ef enginn aðili, sem er viðstaddur á fundi þegar ákvörðunin er tekin, mótmælir fyrirhugaðri ákvörðun með formlegum hætti.

[2] Fjöldi atkvæða Evrópubandalaganna og aðildarríkja þeirra skal aldrei vera meiri en sem nemur fjölda aðildarríkja Evrópubandalaganna.

[3] Ákvarðanir aðalráðsins, þegar það kemur saman sem nefnd um lausn deilumála, skulu einungis teknar í samræmi við ákvæði 4. mgr. 2. gr. samkomulagsins um lausn deilumála.

[4] Ákvörðun um að veita undanþágu frá skyldu, sem er háð aðlögunartímabili eða tímabili þar sem ákvæði eru látin koma til framkvæmda í áföngum, og sem aðilinn er leggur fram beiðni um undanþágu hefur ekki uppfyllt í lok viðkomandi tímabils, skal einungis tekin samhljóða.

[5] Undanþágur sem þetta ákvæði gildir um eru taldar upp í 7. mgr. á bls. 11 og 12 í II. hluta skjalsins MTN/FA frá 15. desember 1993 og í MTN/FA/6. leiðr. frá 21. mars 1994. Ráðherrastefnan skal á fyrsta fundi sínum setja fram endurskoðaða skrá yfir undanþágur sem þetta ákvæði gildir um þar sem undanþágum sem veittar eru samkvæmt Gatt-samkomulaginu frá 1947, eftir 15. desember 1993 og fyrir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, er bætt við og felldar niður undanþágur sem þá verða útrunnar.

[6] Samræma ber störf þessa starfshóps og störf starfshópsins sem kveðið er á um í III. þætti ráðherraákvörðunarinnar varðandi málsmeðferð við tilkynningar sem samþykkt var 15. apríl 1994.

[7] Engu í þessu samkomulagi er ætlað að hafa þau áhrif að breyta réttindum og skyldum aðila samkvæmt XII. gr. eða B-hluta XVIII gr. GATT-samningsins frá 1994. Heimilt er að beita ákvæðum XXII. gr. og XXIII gr. GATT-samningsins frá 1994 eins og þau eru útfærð og þeim beitt samkvæmt samkomulaginu um lausn deilumála að því er varðar mál sem koma upp vegna beitingar innflutningstakmarkana sem gripið er til vegna greiðslujafnaðar.

[8] Þessar ráðstafanir taka til magntakmarkana á innflutningi, breytilegra innflutningsgjalda, lágmarksinnflutningsverðs, veitingar innflutningsleyfa að eigin ákvörðun, ráðstafana annarra en tolla sem er viðhaldið í gegnum ríkisrekin viðskiptafyrirtæki, útflutningshafta að eigin ákvörðun og svipaðra ráðstafana á landamærum, annarra en venjulegra tolla, hvort sem ráðstöfununum er viðhaldið samkvæmt undanþágum tiltekins lands frá ákvæðum GATT-samkomulagsins frá 1947 eða ekki, en ekki til ráðstafana sem er viðhaldið samkvæmt ákvæðum um greiðslujöfnuð eða öðrum almennum ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 sem ekki tengjast sérstökum landbúnaðarákvæðum eða öðrum marghliða viðskiptasamningum í 1. viðauka A við samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

[9] Viðmiðunararverð, sem miðað er við þegar þessum lið er beitt, skal almennt vera meðaltal c.i.f. einingarverðs viðkomandi vöru eða að öðrum kosti viðeigandi verð miðað við gæði og vinnslustig vörunnar. Að upphaflegri notkun lokinni skal tilgreina það opinberlega og það skal vera tiltækt að því marki sem er nauðsynlegt til að gera öðrum aðilum fært að meta hvaða viðbótartoll er heimilt að leggja á.

Footnotes

[1] The body concerned shall be deemed to have decided by consensus on a matter submitted for its consideration, if no Member, present at the meeting when the decision is taken, formally objects to the proposed decision.

[2] The number of votes of the European Communities and their member States shall in no case exceed the number of the member States of the European Communities.

[3] Decisions by the General Council when convened as the Dispute Settlement Body shall be taken only in accordance with the provisions of paragraph 4 of Article 2 of the Dispute Settlement Understanding.

[4] A decision to grant a waiver in respect of any obligation subject to a transition period or a period for staged implementation that the requesting Member has not performed by the end of the relevant period shall be taken only by consensus.

[5] The waivers covered by this provision are listed in footnote 7 on pages 11 and 12 in Part II of document MTN/FA of 15 December 1993 and in MTN/FA/Corr.6 of 21 March 1994. The Ministerial Conference shall establish at its first session a revised list of waivers covered by this provision that adds any waivers granted under GATT 1947 after 15 December 1993 and before the date of entry into force of the WTO Agreement, and deletes the waivers which will have expired by that time.

[6] The activities of this working party shall be coordinated with those of the working group provided for in Section III of the Ministerial Decision on Notification Procedures adopted on 15 April 1994.

[7] Nothing in this Understanding is intended to modify the rights and obligations of Members under Articles XII or XVIII:B of GATT 1994. The provisions of Articles XXII and XXIII of GATT 1994 as elaborated and applied by the Dispute Settlement Understanding may be invoked with respect to any matters arising from the application of restrictive import measures taken for balance-of-payments purposes.

[8] These measures include quantitative import restrictions, variable import levies, minimum import prices, discretionary import licensing, non-tariff measures maintained through state-trading enterprises, voluntary export restraints, and similar border measures other than ordinary customs duties, whether or not the measures are maintained under country-specific derogations from the provisions of GATT 1947, but not measures maintained under balance-of-payments provisions or under other general, non-agriculture-specific provisions of GATT 1994 or of the other Multilateral Trade Agreements in Annex 1A to the WTO Agreement.

[9] The reference price used to invoke the provisions of this subparagraph shall, in general, be the average c.i.f. unit value of the product concerned, or otherwise shall be an appropriate price in terms of the quality of the product and its stage of processing. It shall, following its initial use, be publicly specified and available to the extent necessary to allow other Members to assess the additional duty that may be levied.

[10] Ef ekki er tekið tillit til innanlandsneyslu gildir grunnmarkstig skv. a-lið 4. mgr.
[11] „Jöfnunartollar" sem um getur í þessari grein eru þeir sem falla undir VI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og V. hluta samningsins um styrki og jöfnunarráðstafanir.

[12] Að því er varðar 3. mgr. þessa viðauka skal litið svo á að opinberar áætlanir um birgðahald með tilliti til fæðuöryggis í þróunarlöndum framkvæmdar á gagnsæjan hátt og í samræmi við hlutlægar viðmiðanir eða viðmiðunarreglur, sem hafa verið birtar opinberlega, séu í samræmi við ákvæði þessarar málsgreinar, þar með taldar áætlanir um að matvælabirgða með tilliti til fæðuöryggis sé aflað og þær seldar á fyrirframákveðnu verði, að því tilskildu að mismunur á kaupverði og erlendu viðmiðunarverði komi fram í heildarstuðningi.

[13] (5 og 6) Að því er varðar 3. og 4. mgr. þessa viðauka skal litið svo á að úthlutun matvæla á niðurgreiddu verði í þeim tilgangi að fullnægja næringarþörfum fátækra í borgum og dreifbýli þróunarlanda, reglubundið og á sanngjörnu verði, sé í samræmi við ákvæði þessarar málsgreinar.
[14] Í þessum samningi tekur tilvísun til b-liðar XX. greinar einnig til inngangs þeirrar greinar.
[15] Að því er 3. mgr. 3. gr. varðar er um vísindaleg rök að ræða ef aðili ákvarðar, á grundvelli athugunar og mats á tiltækum vísindalegum upplýsingum í samræmi við viðeigandi ákvæði þessa samnings, að viðeigandi alþjóðlegir staðlar, viðmiðunarreglur eða tilmæli nægi ekki til að ná hæfilegu verndarstigi í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna.

[16] Að því er 6. mgr. 5. gr. varðar takmarkar ráðstöfun viðskipti ekki meira en nauðsynlegt er nema önnur ráðstöfun, hæfilega aðgengileg og gerð með tilliti til þess hvað er tæknilega og efnahagslega gerlegt, nægi til að ná hæfilegu verndarstigi í hollustuháttum eða heilbrigði dýra og plantna og takmarki viðskipti mun minna.
[17] Í þessum skilgreiningum tekur hugtakið „dýr" til fiska og villtra dýra, „planta" tekur til skóga og villtra plantna, hugtakið „plágur" tekur til illgresis og „aðskotaefni" til varnarefna- og dýralyfjaleifa og aðskotahluta.
[18] Ráðstafanir sem tengjast hollustuháttum og heilbrigði dýra og plantna á borð við almenn lög og stjórnsýslufyrirmæli.
[19] Þegar „ríkisborgara" er getið í þessum samningi skal líta svo á, þegar um er að ræða sérstakt tollsvæði sem er aðili að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, að átt sé við einstaklinga eða lögpersónur með lögheimili eða raunverulegan og virkan atvinnurekstur eða viðskipti á því tollsvæði.

[20] Málsmeðferð við eftirlit, skoðun og samþykki felur meðal annars í sér málsmeðferð við sýnatöku, prófun og vottun.
[21] Útflutningur frá aðilum, sem eru skemmst á veg komnir í þróun, getur einnig notið góðs af þessu ákvæði að því marki sem unnt er.
[22] „Samningsár" merkir 12 mánaða tímabil sem hefst þann dag sem samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina öðlast gildi og síðan 12 mánuðir í senn.

[23] Viðkomandi ákvæði GATT-samningsins frá 1994 taka ekki til ákvæða XIX. gr. með tilliti til vara sem hafa ekki

[10] Where domestic consumption is not taken into account, the base trigger level under subparagraph 4(a) shall apply.
[11] "Countervailing duties" where referred to in this Article are those covered by Article VI of GATT 1994 and Part V of the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures.
[12] For the purposes of paragraph 3 of this Annex, governmental stockholding programmes for food security purposes in developing countries whose operation is transparent and conducted in accordance with officially published objective criteria or guidelines shall be considered to be in conformity with the provisions of this paragraph, including programmes under which stocks of foodstuffs for food security purposes are acquired and released at administered prices, provided that the difference between the acquisition price and the external reference price is accounted for in the AMS.
[13] (5 & 6) For the purposes of paragraphs 3 and 4 of this Annex, the provision of foodstuffs at subsidized prices with the objective of meeting food requirements of urban and rural poor in developing countries on a regular basis at reasonable prices shall be considered to be in conformity with the provisions of this paragraph.
[14] In this Agreement, reference to Article XX(b) includes also the chapeau of that Article.
[15] For the purposes of paragraph 3 of Article 3, there is a scientific justification if, on the basis of an examination and evaluation of available scientific information in conformity with the relevant provisions of this Agreement, a Member determines that the relevant international standards, guidelines or recommendations are not sufficient to achieve its appropriate level of sanitary or phytosanitary protection.
[16] For purposes of paragraph 6 of Article 5, a measure is not more trade-restrictive than required unless there is another measure, reasonably available taking into account technical and economic feasibility, that achieves the appropriate level of sanitary or phytosanitary protection and is significantly less restrictive to trade.
[17] For the purpose of these definitions, "animal" includes fish and wild fauna; "plant" includes forests and wild flora; "pests" include weeds; and "contaminants" include pesticide and veterinary drug residues and extraneous matter.
[18] Sanitary and phytosanitary measures such as laws, decrees or ordinances which are applicable generally.

[19] When "nationals" are referred to in this Agreement, the term shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.
[20] Control, inspection and approval procedures include, *inter alia*, procedures for sampling, testing and certification.
[21] To the extent possible, exports from a least-developed country Member may also benefit from this provision.

[22] The "agreement year" is defined to mean a 12-month period beginning from the date of entry into force of the WTO Agreement and at the subsequent 12-month intervals.
[23] The relevant GATT 1994 provisions shall not include Article XIX in respect of products not yet integrated into

enn verið felldar inn í GATT-samninginn frá 1994, nema sérstaklega sé kveðið á um það í 3. mgr. viðaukans.

[24] Með takmörkunum er átt við allar einhliða magntakmarkanir, tvíhliða fyrirkomulag og aðrar ráðstafanir sem hafa svipuð áhrif.

[25] Tollabandalagi er heimilt að beita verndarráðstöfun sem ein heild eða fyrir hönd aðildarríkis. Þegar tollabandalag beitir verndarráðstöfun sem ein heild skulu allar forsendur fyrir ákvörðun þess efnis að um alvarlegan skaða sé að ræða, eða raunverulega hættu á slíku, samkvæmt þessum samningi byggðar á þeim skilyrðum sem eru fyrir hendi í tollabandalaginu í heild. Þegar verndarráðstöfun er beitt fyrir hönd aðildarríkis skulu allar forsendur fyrir ákvörðun þess efnis að um alvarlegan skaða sé að ræða, eða raunverulega hættu á slíku, byggðar á þeim skilyrðum sem eru fyrir hendi í því aðildarríki og skal ráðstöfunin takmarkast við það aðildarríki.

[26] Slík yfirvofandi aukning skal vera mælanleg og skal ekki ákvörðuð á grundvelli staðhæfingar, tilgátu eða möguleika sem til dæmis er rakinn til framleiðslugetu útflutningsaðila.

[27] Þegar „ríkisborgara" er getið í þessum samningi skal líta svo á, þegar um er að ræða yfirráðasvæði aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni sem er sérstakt tollsvæði, að átt sé við einstaklinga eða lögpersónur með lögheimili eða raunverulega og virka starfstöð fyrir atvinnurekstur eða viðskipti á því tollsvæði.

[28] Tilkynna skal um fjárfestingaráðstafanir í viðskiptum, gerðar að eigin ákvörðun yfirvalds, í hvert sinn sem þeim er beitt. Eigi ber nauðsyn til að láta af hendi upplýsingar sem kynnu að skaða lögmæta viðskiptahagsmuni einstakra fyrirtækja.

[29] Hugtakið „hefja rannsókn" eins og það er notað í þessum samningi merkir málsmeðferð þar sem aðili hefur rannsókn með formlegum hætti eins og kveðið er á um í 5. gr.

[30] Sala á samsvarandi vöru, sem er ætluð til neyslu á innanlandsmarkaði í útflutningslandinu, telst að jafnaði nægilegt magn til að ákvarða eðlisverð ef slík sala er 5% eða meira af sölu viðkomandi vöru til innflutningsaðila, að því tilskildu að lægra hlutfall sé talið viðunandi ef sýnt er fram á það með sönnunargögnum að innlend sala í svo lágu hlutfalli nægi samt til að gefa fullnægjandi samanburð.

[31] Í þessum samningi merkir hugtakið „yfirvöld" hæfilega hátt sett yfirvöld.

[32] Þessi langi tími ætti að jafnaði að vera eitt ár og aldrei minna en sex mánuðir.

[33] Sala undir kostnaði á einingu fer fram í umtalsverðu magni ef yfirvöld komast að raun um að vegið meðalsöluverð í viðskiptunum, sem athugast til að ákvarða eðlisverð, er lægra en veginn meðalkostnaður á einingu eða ef magn sölu undir einingakostnaði er ekki undir 20% af því magni sem selt er í viðskiptunum sem verið er að athuga til að ákvarða eðlisverð.

[34] Leiðréttingar vegna byrjunarreksturs skulu endurspegla kostnað í lok byrjunartímabilsins eða, nái það tímabil fram yfir rannsóknartímabilið, nýjasta kostnað sem eðlilegt er að yfirvöld taki tillit til við rannsóknina.

GATT 1994, except as specifically provided in paragraph 3 of the Annex.

[24] Restrictions denote all unilateral quantitative restrictions, bilateral arrangements and other measures having a similar effect.

[25] A customs union may apply a safeguard measure as a single unit or on behalf of a member State. When a customs union applies a safeguard measure as a single unit, all the requirements for the determination of serious damage or actual threat thereof under this Agreement shall be based on the conditions existing in the customs union as a whole. When a safeguard measure is applied on behalf of a member State, all the requirements for the determination of serious damage, or actual threat thereof, shall be based on the conditions existing in that member State and the measure shall be limited to that member State.

[26] Such an imminent increase shall be a measurable one and shall not be determined to exist on the basis of allegation, conjecture or mere possibility arising, for example, from the existence of production capacity in the exporting Members.

[27] "Nationals" here shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.

[28] In the case of TRIMs applied under discretionary authority, each specific application shall be notified. Information that would prejudice the legitimate commercial interests of particular enterprises need not be disclosed.

[29] The term "initiated" as used in this Agreement means the procedural action by which a Member formally commences an investigation as provided in Article 5.

[30] Sales of the like product destined for consumption in the domestic market of the exporting country shall normally be considered a sufficient quantity for the determination of the normal value if such sales constitute 5 per cent or more of the sales of the product under consideration to the importing Member, provided that a lower ratio should be acceptable where the evidence demonstrates that domestic sales at such lower ratio are nonetheless of sufficient magnitude to provide for a proper comparison.

[31] When in this Agreement the term "authorities" is used, it shall be interpreted as meaning authorities at an appropriate senior level.

[32] The extended period of time should normally be one year but shall in no case be less than six months.

[33] Sales below per unit costs are made in substantial quantities when the authorities establish that the weighted average selling price of the transactions under consideration for the determination of the normal value is below the weighted average per unit costs, or that the volume of sales below per unit costs represents not less than 20 per cent of the volume sold in transactions under consideration for the determination of the normal value.

[34] The adjustment made for start-up operations shall reflect the costs at the end of the start-up period or, if that period extends beyond the period of investigation, the most recent costs which can reasonably be taken into account by the authorities during the investigation.

[35] Gert er ráð fyrir því að sumir framangreindra þátta kunni að skarast og yfirvöld skulu sjá til þess að þau endurtaki ekki leiðréttingar sem hafa þegar verið gerðar samkvæmt þessu ákvæði.
[36] Dagsetning sölu er að jafnaði dagsetning samnings, pöntunar, staðfestingar á pöntun eða reiknings eftir því í hverju þessara skjala söluskilmálar eru ákveðnir.
[37] Í þessum samningi merkir hugtakið „skaði", nema annað sé tilgreint, umtalsverðan skaða eða hættu á umtalsverðum skaða fyrir innlenda atvinnugrein eða umtalsverða torveldun á stofnun slíks atvinnureksturs og skal það túlkað í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

[38] Sem eitt dæmi af mörgum má nefna að ærin ástæða sé til að ætla að í náinni framtíð verði veruleg aukning á innflutningi vörunnar á undirboðsverði.

[39] Í þessari málsgrein teljast framleiðendur því aðeins hafa tengsl við útflytjendur eða innflytjendur að *a)* annar stjórni hinum, beint eða óbeint, eða *b)* þriðji aðili stjórni þeim báðum, beint eða óbeint, eða *c)* þeir stjórni þriðja aðila í sameiningu, beint eða óbeint enda sé ástæða til að álíta eða gruna að þessi tengsl hafi þau áhrif að viðkomandi framleiðandi hagi sér á annan hátt en framleiðendur sem hafa engin slík tengsl. Í þessari málsgrein telst einn stjórna öðrum ef sá fyrrnefndi er að lögum eða í starfi í aðstöðu til að setja þeim síðarnefnda takmarkanir eða stjórna honum.

[40] Í þessum samningi merkir hugtakið „leggja á" endanlega álagningu eða innheimtu tolla eða skatta.

[41] Þegar um er að ræða margskiptar atvinnugreinar með óvenjulega mörgum framleiðendum geta yfirvöld ákvarðað stuðning og andstöðu með tölfræðilega gildri úrtaksaðferð.
[42] Aðilar gera sér grein fyrir því að á yfirráðasvæði tiltekinna aðila geta starfsmenn innlendra framleiðenda samsvarandi vöru eða fulltrúar þessara starfsmanna sent inn eða stutt umsókn um rannsókn samkvæmt 1. mgr.

[43] Að jafnaði skal reikna frest fyrir útflytjendur frá þeim degi er þeir taka við spurningalista sem telst í þessu sambandi móttekinn einni viku frá þeim degi er hann var sendur til þess sem ber að svara eða afhentur hlutaðeigandi sendifulltrúa útflutningsaðila eða, þegar um er að ræða einstök tollsvæði sem eru aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, opinberum fulltrúa útflutningssvæðisins.

[44] Gert er ráð fyrir að þegar útflytjendur eru óvenju margir sé heildartexti skriflegu umsóknarinnar aðeins afhentur yfirvöldum útflutningsaðila eða viðkomandi atvinnugreinasamtökum.

[45] Aðilar gera sér grein fyrir að á yfirráðasvæði tiltekinna aðila kann þess að vera krafist að afhending upplýsing sé háð ströngum reglum um upplýsingaleynd.
[46] Aðilar samþykkja að ekki megi hafna beiðnum um upplýsingaleynd að geðþótta.
[47] Orðið „heimilt" ber ekki að skilja svo að unnt sé að halda áfram rannsókn jafnhliða skuldbindingum, nema það sé gert samkvæmt ákvæðum 4. gr.

[48] Þetta er skilið þannig að ef til vill sé ekki unnt að hlíta

[35] It is understood that some of the above factors may overlap, and authorities shall ensure that they do not duplicate adjustments that have been already made under this provision.
[36] Normally, the date of sale would be the date of contract, purchase order, order confirmation, or invoice, whichever establishes the material terms of sale.
[37] Under this Agreement the term "injury" shall, unless otherwise specified, be taken to mean material injury to a domestic industry, threat of material injury to a domestic industry or material retardation of the establishment of such an industry and shall be interpreted in accordance with the provisions of this Article.
[38] One example, though not an exclusive one, is that there is convincing reason to believe that there will be, in the near future, substantially increased importation of the product at dumped prices.
[39] For the purpose of this paragraph, producers shall be deemed to be related to exporters or importers only if *(a)* one of them directly or indirectly controls the other; or *(b)* both of them are directly or indirectly controlled by a third person; or *(c)* together they directly or indirectly control a third person, provided that there are grounds for believing or suspecting that the effect of the relationship is such as to cause the producer concerned to behave differently from non-related producers. For the purpose of this paragraph, one shall be deemed to control another when the former is legally or operationally in a position to exercise restraint or direction over the latter.
[40] As used in this Agreement "levy" shall mean the definitive or final legal assessment or collection of a duty or tax.
[41] In the case of fragmented industries involving an exceptionally large number of producers, authorities may determine support and opposition by using statistically valid sampling techniques.
[42] Members are aware that in the territory of certain Members employees of domestic producers of the like product or representatives of those employees may make or support an application for an investigation under paragraph 1.
[43] As a general rule, the time-limit for exporters shall be counted from the date of receipt of the questionnaire, which for this purpose shall be deemed to have been received one week from the date on which it was sent to the respondent or transmitted to the appropriate diplomatic representative of the exporting Member or, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, an official representative of the exporting territory.
[44] It being understood that, where the number of exporters involved is particularly high, the full text of the written application should instead be provided only to the authorities of the exporting Member or to the relevant trade association.
[45] Members are aware that in the territory of certain Members disclosure pursuant to a narrowly-drawn protective order may be required.
[46] Members agree that requests for confidentiality should not be arbitrarily rejected.
[47] The word "may" shall not be interpreted to allow the simultaneous continuation of proceedings with the implementation of price undertakings except as provided in paragraph 4.
[48] It is understood that the observance of the time-limits

kröfum um tímamörk sem getið er um í þessum undirlið og í undirlið 3.2 ef viðkomandi vara er háð endurskoðun dómsvalda.

[49] Ákvörðun um endanlega ábyrgð á greiðslu undirboðstolla, eins og kveðið er á um í 3. mgr. 9. gr., telst ekki eiginleg endurskoðun í skilningi þessarar greinar.

[50] Þegar fjárhæð undirboðstolls er metin afturvirkt er yfirvöldum ekki skylt að fella endanlegan toll niður þótt niðurstaðan úr nýjasta mati samkvæmt undirlið 3.1 í 9. gr. gefi til kynna að ekki skuli leggja tolla á.

[51] Ef yfirvöld gefa upplýsingar og skýringar samkvæmt ákvæðum þessarar greinar í sérstakri skýrslu skulu þau sjá til þess að almenningur eigi greiðan aðgang að skýrslunni.

[52] Þetta kemur ekki í veg fyrir að gripið sé til aðgerða samkvæmt öðrum viðeigandi ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 eftir því sem við á.

[53] Sá skilningur ríkir að þetta ákvæði skyldi ekki aðila til að heimila opinberum stofnunum annarra aðila að framkvæma vöruskoðun fyrir sendingu á yfirráðasvæði þeirra.

[54] Alþjóðastaðall er staðall sem opinber eða óopinber stofnun notar, þar sem öllum aðilum er heimil þátttaka og einn þáttur í viðurkenndri starfsemi stofnunarinnar er á sviði stöðlunar.

[55] Að því er varðar þennan samning ríkir sá skilningur að „óviðráðanlegar aðstæður“ merki „þvingun eða nauðung sem viðkomandi fær ekki rönd við reist, ófyrirsjáanlega atburðarás sem veitir undanþágu frá því að uppfylla samningsákvæði“.

[56] Skyldur aðila sem eru notendur, með tilliti til þjónustu stofa sem annast vöruskoðun fyrir sendingu í tengslum við tollverðsákvörðun, skulu vera sömu skyldur og þeir hafa gengist undir samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 og öðrum marghliða viðskiptasamningum sem um getur í 1. viðauka A við samninginn um Alþjóðaviðskiptastofnunina.

[57] Sá skilningur ríkir að heimilt sé að veita slíka tækniaðstoð á tvíhliða, fjölhliða eða marghliða grundvelli.

[58] Litið er svo á að þetta ákvæði hafi ekki áhrif á ákvarðanir sem eru teknar í þeim tilgangi að skilgreina „innlenda atvinnugrein“ eða „samsvarandi vörur innlendrar atvinnugreinar“ eða svipuð hugtök hvar sem þau koma fyrir.

[59] Hvað varðar upprunareglur, sem eru notaðar í tengslum við opinber innkaup, skal þetta ákvæði ekki leiða af sér skyldur umfram þær sem aðilar hafa þegar tekið á sig samkvæmt GATT-samningnum frá 1994.

[60] Hvað varðar beiðnir sem fram koma á fyrsta árinu eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina verður þess einungis krafist að aðilar framkvæmi slíkt mat eins fljótt og unnt er.

[61] Ef mælt er fyrir um viðmiðunina um hundraðshluta af verðmæti skal einnig tilgreina í upprunareglunum aðferð til að reikna þennan hundraðshluta.

[62] Ef mælt er fyrir um viðmiðun vegna framleiðslu- eða vinnsluaðferða skal tilgreina nákvæmlega aðgerðina sem er notuð til að ákvarða uppruna viðkomandi vöru.

[63] Samhliða þessu skal tekið tillit til fyrirkomulags við lausn deilumála er varða tollflokkun.

[64] Hvað varðar beiðnir sem fram koma á fyrsta árinu eftir gildistöku samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina

mentioned in this subparagraph and in subparagraph 3.2 may not be possible where the product in question is subject to judicial review proceedings.

[49] A determination of final liability for payment of anti-dumping duties, as provided for in paragraph 3 of Article 9, does not by itself constitute a review within the meaning of this Article.

[50] When the amount of the anti-dumping duty is assessed on a retrospective basis, a finding in the most recent assessment proceeding under subparagraph 3.1 of Article 9 that no duty is to be levied shall not by itself require the authorities to terminate the definitive duty.

[51] Where authorities provide information and explanations under the provisions of this Article in a separate report, they shall ensure that such report is readily available to the public.

[52] This is not intended to preclude action under other relevant provisions of GATT 1994, as appropriate.

[53] It is understood that this provision does not obligate Members to allow government entities of other Members to conduct preshipment inspection activities on their territory.

[54] An international standard is a standard adopted by a governmental or non-governmental body whose membership is open to all Members, one of whose recognized activities is in the field of standardization.

[55] It is understood that, for the purposes of this Agreement, *"force majeure"* shall mean "irresistible compulsion or coercion, unforeseeable course of events excusing from fulfilment of contract".

[56] The obligations of user Members with respect to the services of preshipment inspection entities in connection with customs valuation shall be the obligations which they have accepted in GATT 1994 and the other Multilateral Trade Agreements included in Annex 1A of the WTO Agreement.

[57] It is understood that such technical assistance may be given on a bilateral, plurilateral or multilateral basis.

[58] It is understood that this provision is without prejudice to those determinations made for purposes of defining "domestic industry" or "like products of domestic industry" or similar terms wherever they apply.

[59] With respect to rules of origin applied for the purposes of government procurement, this provision shall not create obligations additional to those already assumed by Members under GATT 1994.

[60] In respect of requests made during the first year from the date of entry into force of the WTO Agreement, Members shall only be required to issue these assessments as soon as possible.

[61] If the ad valorem criterion is prescribed, the method for calculating this percentage shall also be indicated in the rules of origin.

[62] If the criterion of manufacturing or processing operation is prescribed, the operation that confers origin on the product concerned shall be precisely specified.

[63] At the same time, consideration shall be given to arrangements concerning the settlement of disputes relating to customs classification.

[64] In respect of requests made during the first year from entry into force of the WTO Agreement, Members shall

verður þess einungis krafist að aðilar framkvæmi slíkt mat eins fljótt og unnt er.
[65] Málsmeðferð sem nefnd er „leyfisveiting“ og önnur svipuð stjórnsýslumeðferð.
[66] Eigi ber að líta svo á að neitt í samningi þessum merki að grundvöllur, gildissvið eða tímalengd ráðstöfunar, sem er gerð í tengslum við leyfisveitingu, sé vafa undirorpin samkvæmt samningi þessum.
[67] Í samningi þessum nær hugtakið „stjórnvöld“ til þar til bærra yfirvalda Evrópubandalaganna.

[68] Málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa þar sem skylt er að leggja fram tryggingu en hefur engin takmarkandi áhrif á innflutning telst falla undir gildissvið 1. og 2. mgr.
[69] Þróunaraðildarlöndum, öðrum en þróunaraðildarlöndum sem áttu aðild að samningnum um málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa sem gerður var 12. apríl 1979 og eiga í sérstökum erfiðleikum með kröfur ii-og iii-liðar a-liðar, er heimilt, með tilkynningu til nefndarinnar, að fresta beitingu ákvæða þessara liða í allt að tvö ár frá gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina.
[70] Einnig nefndir „handhafar kvóta“.
[71] Upphaflega gefið út sem GATT-samkomulagið frá 1947, skjal L/3515 frá 23. mars, 1971.
[72] Í samræmi við ákvæði XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 (skýring við XVI. gr.) og ákvæði I. til III. viðauka við þennan samning skal undanþága fyrir útfluttar vörur frá tollum eða sköttum, sem lagðir eru á samsvarandi vörur þegar þær eru ætlaðar til innanlandsneyslu, eða eftirgjöf á slíkum tollum eða sköttum sem nemur ekki hærri fjárhæðum en þeim sem eru áfallnar, ekki teljast styrkur.

[73] Hlutlægar viðmiðanir eða skilyrði merkja hér viðmiðanir eða skilyrði sem eru hlutlaus, þjóna ekki hagsmunum tiltekinna fyrirtækja umfram önnur, varða efnahag og miðast við sambærileg atriði, svo sem fjölda starfsmanna eða stærð fyrirtækis.
[74] Í þessu sambandi skal einkum tekið tillit til upplýsinga um hve oft umsóknum um styrk er hafnað eða þær samþykktar og forsendna fyrir slíkum ákvörðunum.

[75] Þessi staðall telst uppfylltur þegar staðreyndir sýna að styrkveiting, sem hefur ekki verið lögformlega tengd útflutningi, er í raun bundin raunverulegum eða fyrirhuguðum útflutningi eða hagnaði af útflutningi. Þótt styrkur sé veittur til fyrirtækja sem stunda útflutning skal sú staðreynd ekki ein og sér vera næg ástæða til þess að styrkurinn teljist vera útflutningsstyrkur í skilningi þessa ákvæðis.
[76] Ráðstafanir sem um getur í I. viðauka og teljast ekki útflutningsstyrkur eru ekki bannaðar samkvæmt þessu eða neinu öðru ákvæði þessa samnings.
[77] Heimilt er að framlengja þau tímabil sem eru nefnd í þessari grein með samkomulagi þar um.
[78] Eins og fram kemur í 24. gr.
[79] Ef ekki er gert ráð fyrir fundi í deilumálanefndinni á þessu tímabili skal kalla saman fund til að fjalla um þetta.
[80] Þetta orðalag merkir ekki að leyfa eigi gagnráðstafanir sem eru hlutfallslega rangar sökum þess að styrkir, sem þessi ákvæði gilda um, eru bannaðir.
[81] Þetta orðalag merkir ekki að leyfa eigi gagnráðstafanir sem eru hlutfallslega rangar sökum þess að styrkir, sem þessi ákvæði gilda um, eru bannaðir.

only be required to issue these assessments as soon as possible.
[65] Those procedures referred to as "licensing" as well as other similar administrative procedures.
[66] Nothing in this Agreement shall be taken as implying that the basis, scope or duration of a measure being implemented by a licensing procedure is subject to question under this Agreement.
[67] For the purpose of this Agreement, the term "governments" is deemed to include the competent authorities of the European Communities.
[68] Those import licensing procedures requiring a security which have no restrictive effects on imports are to be considered as falling within the scope of paragraphs 1 and 2.

[69] A developing country Member, other than a developing country Member which was a Party to the Agreement on Import Licensing Procedures done on 12 April 1979, which has specific difficulties with the requirements of subparagraphs (a)(ii) and (a)(iii) may, upon notification to the Committee, delay the application of these subparagraphs by not more than two years from the date of entry into force of the WTO Agreement for such Member.
[70] Sometimes referred to as "quota holders".
[71] Originally circulated as GATT 1947 document L/3515 of 23 March 1971.
[72] In accordance with the provisions of Article XVI of GATT 1994 (Note to Article XVI) and the provisions of Annexes I through III of this Agreement, the exemption of an exported product from duties or taxes borne by the like product when destined for domestic consumption, or the remission of such duties or taxes in amounts not in excess of those which have accrued, shall not be deemed to be a subsidy.
[73] Objective criteria or conditions, as used herein, mean criteria or conditions which are neutral, which do not favour certain enterprises over others, and which are economic in nature and horizontal in application, such as number of employees or size of enterprise.
[74] In this regard, in particular, information on the frequency with which applications for a subsidy are refused or approved and the reasons for such decisions shall be considered.
[75] This standard is met when the facts demonstrate that the granting of a subsidy, without having been made legally contingent upon export performance, is in fact tied to actual or anticipated exportation or export earnings. The mere fact that a subsidy is granted to enterprises which export shall not for that reason alone be considered to be an export subsidy within the meaning of this provision.
[76] Measures referred to in Annex I as not constituting export subsidies shall not be prohibited under this or any other provision of this Agreement.
[77] Any time periods mentioned in this Article may be extended by mutual agreement.
[78] As established in Article 24.
[79] If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting shall be held for this purpose.
[80] This expression is not meant to allow countermeasures that are disproportionate in light of the fact that the subsidies dealt with under these provisions are prohibited.
[81] This expression is not meant to allow countermeasures that are disproportionate in light of the fact that the subsidies dealt with under these provisions are prohibited.

[82] Orðalagið „að skaða innlenda atvinnugrein“ er notað hér í sömu merkingu og í V. hluta.
[83] Orðalagið „að gera að engu eða skerða“ er notað í þessum samningi í sömu merkingu og í viðkomandi ákvæðum GATT-samningsins frá 1994 og mat á því hvort um slíkt sé að ræða skal vera í samræmi við venjubundna beitingu þeirra ákvæða.
[84] Orðalagið „að vinna hagsmunum annars aðila alvarlegt tjón“ er notað í þessum samningi í sömu merkingu og í 1. mgr. XVI. gr. GATT-samningsins frá 1994 og felur einnig í sér hættu á alvarlegu tjóni.
[85] Heildarverðmæti styrks skal reiknað í samræmi við ákvæði IV. viðauka.
[86] Þar sem gert er ráð fyrir að sérstakar marghliða reglur gildi um almenn loftför eiga viðmiðunarmörkin, sem eru tilgreind í þessum lið, ekki við um almenn loftför.
[87] Aðilar viðurkenna að þegar fjárframlag, sem byggist á einkaleyfisþóknun eða höfundarlaun vegna áætlana um smíði almennra loftfara, fæst ekki endurgreitt að fullu vegna þess að salan varð minni en gert hafði verið ráð fyrir telst það ekki valda alvarlegu tjóni í sjálfu sér að því er varðar ákvæði þessa liðar.
[88] Nema aðrar sérreglur settar með marghliða samþykktum gildi um viðskipti með framleiðslu- eða verslunarvöruna sem um er að ræða.
[89] Þótt tilteknar aðstæður séu tilgreindar í þessari málsgrein öðlast þær ekki við það lagalegt gildi í sjálfu sér, hvorki samkvæmt GATT-samningnum frá 1994 né þessum samningi. Þessum aðstæðum má ekki stilla upp án samhengis, með tilviljanakenndum hætti eða á annan ómarktækan hátt.
[90] Ef beiðnin er í tengslum við styrk sem telst valda alvarlegu tjóni í skilningi 1. mgr. 6. gr. nægir að í fyrirliggjandi sönnunargögnum um alvarlegt tjón komi fram hvort skilyrðin í 1. mgr. 6. gr. hafi verið uppfyllt eða ekki.

[91] Heimilt er að framlengja þau tímabil sem eru nefnd í þessari grein með samkomulagi þar um.
[92] Ef ekki er áætlað að halda fund í deilumálanefndinni á þessu tímabili skal kalla saman fund til að fjalla um þetta.
[93] Ef ekki er áætlað að halda fund í deilumálanefndinni á þessu tímabili skal kalla saman fund til að fjalla um þetta.
[94] Viðurkennt er að algengt sé að aðilar veiti opinbera aðstoð í margs konar tilgangi og þótt slík aðstoð falli e.t.v. ekki undir aðstoð, sem ekki er heimilt að grípa til aðgerða gegn samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, takmarkar það ekki í sjálfu sér möguleika aðila á að veita slíka aðstoð.

[95] Þar sem gert er ráð fyrir að sérstakar reglur samkvæmt marghliða samningum gildi um almenn loftför gilda ákvæði þessa liðar ekki um þau.
[96] Eigi síðar en 18 mánuðum eftir gildistökudag samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina skal nefndin um styrki og jöfnunarráðstafanir, sem kveðið er á um í 24., gr. (í þessum samningi kölluð „nefndin“) athuga virkni ákvæða a-liðar 2. mgr. 8. gr. með það fyrir augum að gera allar nauðsynlegar breytingar til að bæta virkni þessara ákvæða. Nefndin skal, með tilliti til hugsanlegra breytinga, endurskoða nákvæmlega flokkaskiptinguna sem sett er fram í þeim lið í ljósi reynslu aðila við framkvæmd rannsóknaráætlana og af því starfi sem fer fram hjá öðrum alþjóðlegum stofnunum á þessu sviði.

[97] Ákvæði þessa samnings gilda ekki um óháðar grundvallarrannsóknir á vegum æðri menntastofnana eða rannsóknarstöðva. Orðið „grundvallarrannsóknir“ merkir út-

[82] The term “injury to the domestic industry” is used here in the same sense as it is used in Part V.
[83] The term “nullification or impairment” is used in this Agreement in the same sense as it is used in the relevant provisions of GATT 1994, and the existence of such nullification or impairment shall be established in accordance with the practice of application of these provisions.
[84] The term “serious prejudice to the interests of another Member” is used in this Agreement in the same sense as it is used in paragraph 1 of Article XVI of GATT 1994, and includes threat of serious prejudice.
[85] The total ad valorem subsidization shall be calculated in accordance with the provisions of Annex IV.
[86] Since it is anticipated that civil aircraft will be subject to specific multilateral rules, the threshold in this subparagraph does not apply to civil aircraft.
[87] Members recognize that where royalty-based financing for a civil aircraft programme is not being fully repaid due to the level of actual sales falling below the level of forecast sales, this does not in itself constitute serious prejudice for the purposes of this subparagraph.

[88] Unless other multilaterally agreed specific rules apply to the trade in the product or commodity in question.

[89] The fact that certain circumstances are referred to in this paragraph does not, in itself, confer upon them any legal status in terms of either GATT 1994 or this Agreement. These circumstances must not be isolated, sporadic or otherwise insignificant.

[90] In the event that the request relates to a subsidy deemed to result in serious prejudice in terms of paragraph 1 of Article 6, the available evidence of serious prejudice may be limited to the available evidence as to whether the conditions of paragraph 1 of Article 6 have been met or not.
[91] Any time periods mentioned in this Article may be extended by mutual agreement.
[92] If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting shall be held for this purpose.
[93] If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting shall be held for this purpose.
[94] It is recognized that government assistance for various purposes is widely provided by Members and that the mere fact that such assistance may not qualify for non-actionable treatment under the provisions of this Article does not in itself restrict the ability of Members to provide such assistance.
[95] Since it is anticipated that civil aircraft will be subject to specific multilateral rules, the provisions of this subparagraph do not apply to that product.
[96] Not later than 18 months after the date of entry into force of the WTO Agreement, the Committee on Subsidies and Countervailing Measures provided for in Article 24 (referred to in this Agreement as “the Committee”) shall review the operation of the provisions of subparagraph 2(a) with a view to making all necessary modifications to improve the operation of these provisions. In its consideration of possible modifications, the Committee shall carefully review the definitions of the categories set forth in this subparagraph in the light of the experience of Members in the operation of research programmes and the work in other relevant international institutions.
[97] The provisions of this Agreement do not apply to fundamental research activities independently conducted by

víkkun almennrar vísindalegrar og tæknilegrar þekkingar án tengsla við markmið í iðnaði eða verslun.

[98] Leyfileg mörk fyrir aðstoð sem ekki er heimilt að grípa til aðgerða gegn og um getur í þessum lið skulu ákvörðuð með hliðsjón af heildarkostnaði sem talið er eðlilegt að verði á meðan hvert einstakt verkefni stendur yfir.
[99] Hugtakið „iðnaðarrannsóknir" merkir skipulega leit eða nákvæma rannsókn sem beinist að því að afla nýrrar þekkingar með það að markmiði að slík þekking geti orðið gagnleg við þróun nýrrar vöru, vinnsluaðferða eða þjónustu eða til að koma í kring mikilvægum umbótum á vöru, vinnsluaðferðum eða þjónustu sem fyrir er.
[100] Hugtakið „þróunarstarf áður en að markaðssetningu kemur" merkir yfirfærslu á niðurstöðum iðnaðarrannsókna yfir í áætlun, verkteikningu eða hönnun nýrrar, breyttrar eða endurbættrar vöru, vinnsluaðferða eða þjónustu, hvort heldur er til sölu eða notkunar, þar með talin fyrsta frummynd sem telst ekki hæf sem verslunarvara. Einnig getur það falið í sér hugmyndavinnu og hönnun á öðrum gerðum framleiðsluvöru, vinnsluaðferða eða þjónustu og fyrstu kynningu eða tilraunaverkefni, að því tilskildu að ekki sé unnt að umbreyta þessum verkefnum til iðnaðarnota eða nýta þau í viðskiptalegum tilgangi. Það felur ekki í sér venju- eða reglubundnar breytingar á framleiðsluvörum sem eru til fyrir, framleiðslulínum, vinnsluaðferðum í framleiðslu, þjónustu eða annarri starfsemi sem fer að jafnaði fram, jafnvel þótt þessar breytingar geti talist til endurbóta.
[101] Þegar um er að ræða áætlanir sem ná yfir bæði iðnaðarrannsóknir og þróunarstarf áður en að markaðssetningu kemur skulu leyfileg mörk fyrir aðstoð, sem ekki er heimilt að grípa til aðgerða gegn, ekki vera yfir einföldu meðaltali leyfilegra marka slíkrar aðstoðar í þessum tveimur flokkum, reiknað á grundvelli alls kostnaðar er uppfyllir skilyrðin sem sett eru fram í i- til v-lið þessa liðar.
[102] „Almennur rammi um þróun tiltekinna svæða" merkir að áætlanir um svæðisbundna styrki eru hluti af stefnu sem er innbyrðis samkvæm og gildir almennt um þróun svæða og að styrkir vegna þróunar tiltekinna svæða eru ekki veittir á einangruðum landfræðilegum stöðum sem hafa engin eða nánast engin áhrif á þróun svæðisins.
[103] „Hlutlausar og hlutlægar viðmiðanir" merkir viðmiðanir sem miða ekki að því að hygla tilteknum svæðum umfram það sem nauðsynlegt er til að eyða eða draga úr svæðisbundnum mismun innan ramma stefnu um þróun svæða. Í ljósi þessa skal vera þak á áætlunum um svæðisbundna styrki að því er varðar fjárhæð aðstoðarinnar sem unnt er að veita hverju verkefni sem er styrkt. Aðgreina þarf slík þök samkvæmt hinum ýmsu stigum þróunar á þeim svæðum sem njóta aðstoðar og setja fram í formi fjárfestingarkostnaðar eða kostnaðar við atvinnusköpun. Innan slíkra þaka skal aðstoðin dreifast nægilega víða og jafnt til að koma í veg fyrir yfirgnæfandi hlutdeild tiltekinna fyrirtækja í styrkjum, eða veitingu hlutfallslega of hárra styrkja til tiltekinna fyrirtækja, eins og kveðið er á um í 2. gr.
[104] „Aðstaða sem er fyrir hendi" merkir aðstöðu sem hefur verið í notkun í að minnsta kosti tvö ár þegar nýjar umhverfiskröfur eru gerðar.
[105] Viðurkennt er að í þessum ákvæðum um tilkynningar er ekkert sem krefst þess að trúnaðarupplýsingar séu látnar í té og á það einnig við um viðskiptaupplýsingar sem eru trúnaðarmál.

higher education or research establishments. The term "fundamental research" means an enlargement of general scientific and technical knowledge not linked to industrial or commercial objectives.
[98] The allowable levels of non-actionable assistance referred to in this subparagraph shall be established by reference to the total eligible costs incurred over the duration of an individual project.
[99] The term "industrial research" means planned search or critical investigation aimed at discovery of new knowledge, with the objective that such knowledge may be useful in developing new products, processes or services, or in bringing about a significant improvement to existing products, processes or services.
[100] The term "pre-competitive development activity" means the translation of industrial research findings into a plan, blueprint or design for new, modified or improved products, processes or services whether intended for sale or use, including the creation of a first prototype which would not be capable of commercial use. It may further include the conceptual formulation and design of products, processes or services alternatives and initial demonstration or pilot projects, provided that these same projects cannot be converted or used for industrial application or commercial exploitation. It does not include routine or periodic alterations to existing products, production lines, manufacturing processes, services, and other on-going operations even though those alterations may represent improvements.

[101] In the case of programmes which span industrial research and pre-competitive development activity, the allowable level of non-actionable assistance shall not exceed the simple average of the allowable levels of non-actionable assistance applicable to the above two categories, calculated on the basis of all eligible costs as set forth in items (i) to (v) of this subparagraph.
[102] A "general framework of regional development" means that regional subsidy programmes are part of an internally consistent and generally applicable regional development policy and that regional development subsidies are not granted in isolated geographical points having no, or virtually no, influence on the development of a region.
[103] "Neutral and objective criteria" means criteria which do not favour certain regions beyond what is appropriate for the elimination or reduction of regional disparities within the framework of the regional development policy. In this regard, regional subsidy programmes shall include ceilings on the amount of assistance which can be granted to each subsidized project. Such ceilings must be differentiated according to the different levels of development of assisted regions and must be expressed in terms of investment costs or cost of job creation. Within such ceilings, the distribution of assistance shall be sufficiently broad and even to avoid the predominant use of a subsidy by, or the granting of disproportionately large amounts of subsidy to, certain enterprises as provided for in Article 2.

[104] The term "existing facilities" means facilities which have been in operation for at least two years at the time when new environmental requirements are imposed.
[105] It is recognized that nothing in this notification provision requires the provision of confidential information, including confidential business information.

[106] Heimilt er að beita ákvæðum II. og III. hluta jafnhliða ákvæðum V. hluta; með tilliti til áhrifa tiltekins styrks á innlendum markaði innflutningsaðila skal þó aðeins vera unnt að nota eitt form af undanþágum (annaðhvort jöfnunartoll, ef farið er eftir kröfum V. hluta, eða gagnráðstafanir samkvæmt ákvæðum 4. eða 7. gr.). Ekki skal beita ákvæðum III. og V. hluta þegar um er að ræða ráðstafanir sem ekki er heimilt að beita aðgerðum gegn samkvæmt ákvæðum IV. hluta. Engu að síður er heimilt að rannsókn fari fram á ráðstöfunum sem um getur í a-lið 1. mgr. 8. gr. til að ákvarða hvort um sé að ræða sértækar ráðstafanir í skilningi 2. gr. Þar að auki, ef um er að ræða styrk sem um getur í 2. mgr. 8. gr. og er veittur samkvæmt áætlun sem hefur ekki verið tilkynnt um í samræmi við 3. mgr. 8. gr., er heimilt að beita ákvæðum III. eða V. hluta en litið er svo á að ekki sé heimilt að beita aðgerðum gegn slíkum styrk ef hann samrýmist skilgreiningum 2. mgr. 8. gr.

[107] Litið skal svo á að „jöfnunartollur" merki sérstakan toll sem lagður er á í þeim tilgangi að vega á móti hvers konar styrkjum sem eru beint eða óbeint veittir til framleiðslu eða útflutnings á hvers konar verslunarvöru, eins og kveðið er á um í 3. mgr. VI. gr. GATT-samningsins frá 1994.

[108] Hugtakið „hefja rannsókn", eins og það er notað hér á eftir, merkir málsmeðferð þar sem aðili hefur rannsókn með formlegum hætti eins og kveðið er á um í 11. gr.

[109] Þegar um er að ræða margskiptar atvinnugreinar með óvenjulega mörgum framleiðendum er yfirvöldum heimilt að ákvarða stuðning og andstöðu með tölfræðilega gildri úrtaksaðferð.

[110] Aðilar gera sér grein fyrir að á yfirráðasvæði tiltekinna aðila er starfsmönnum innlendra framleiðenda samsvarandi vöru eða fulltrúum þessara starfsmanna heimilt að senda inn eða styðja umsókn um rannsókn samkvæmt 1. mgr.

[111] Að jafnaði skal reikna frest fyrir útflytjendur frá þeim degi er þeir taka við spurningalista sem telst í þessu sambandi móttekinn einni viku eftir þann dag er hann var sendur til þess sem ber að svara eða afhentur hlutaðeigandi sendifulltrúa útflutningsaðila eða, þegar um er að ræða einstök tollsvæði sem eru aðilar að Alþjóðaviðskiptastofnuninni, opinberum fulltrúa útflutningssvæðisins.

[112] Gert er ráð fyrir því að þegar útflytjendur eru óvenju margir sé heildartexti umsóknarinnar aðeins afhentur yfirvöldum útflutningsaðila eða viðkomandi atvinnugreinasamtökum sem senda afrit áfram til viðkomandi útflytjenda.

[113] Aðilar gera sér grein fyrir að á yfirráðasvæði tiltekinna aðila kann þess að vera krafist að upplýsingar séu gefnar upp samkvæmt ströngum reglum um upplýsingaleynd.

[114] Aðilar samþykkja að ekki megi hafna beiðnum um upplýsingaleynd að geðþótta. Aðilar samþykkja einnig að rannsóknaryfirvaldi sé heimilt að krefjast þess að upplýsingaleynd sé aflétt varðandi upplýsingar sem aðeins skipta máli fyrir rannsóknina.

[115] Afar mikilvægt er, í samræmi við ákvæði þessarar málsgreinar, að ekki sé ákvarðað jákvætt, hvorki til bráðabirgða né endanlega, án þess að eðlilegt tækifæri sé veitt til viðræðna. Með slíkum viðræðum er unnt að leggja grunninn að málsmeðferð samkvæmt ákvæðum II. III. eða X. hluta.

[106] The provisions of Part II or III may be invoked in parallel with the provisions of Part V; however, with regard to the effects of a particular subsidy in the domestic market of the importing Member, only one form of relief (either a countervailing duty, if the requirements of Part V are met, or a countermeasure under Articles 4 or 7) shall be available. The provisions of Parts III and V shall not be invoked regarding measures considered non-actionable in accordance with the provisions of Part IV. However, measures referred to in paragraph 1(a) of Article 8 may be investigated in order to determine whether or not they are specific within the meaning of Article 2. In addition, in the case of a subsidy referred to in paragraph 2 of Article 8 conferred pursuant to a programme which has not been notified in accordance with paragraph 3 of Article 8, the provisions of Part III or V may be invoked, but such subsidy shall be treated as non-actionable if it is found to conform to the standards set forth in paragraph 2 of Article 8.

[107] The term "countervailing duty" shall be understood to mean a special duty levied for the purpose of offsetting any subsidy bestowed directly or indirectly upon the manufacture, production or export of any merchandise, as provided for in paragraph 3 of Article VI of GATT 1994.

[108] The term "initiated" as used hereinafter means procedural action by which a Member formally commences an investigation as provided in Article 11.

[109] In the case of fragmented industries involving an exceptionally large number of producers, authorities may determine support and opposition by using statistically valid sampling techniques.

[110] Members are aware that in the territory of certain Members employees of domestic producers of the like product or representatives of those employees may make or support an application for an investigation under paragraph 1.

[111] As a general rule, the time-limit for exporters shall be counted from the date of receipt of the questionnaire, which for this purpose shall be deemed to have been received one week from the date on which it was sent to the respondent or transmitted to the appropriate diplomatic representatives of the exporting Member or, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, an official representative of the exporting territory.

[112] It being understood that where the number of exporters involved is particularly high, the full text of the application should instead be provided only to the authorities of the exporting Member or to the relevant trade association who then should forward copies to the exporters concerned.

[113] Members are aware that in the territory of certain Members disclosure pursuant to a narrowly-drawn protective order may be required.

[114] Members agree that requests for confidentiality should not be arbitrarily rejected. Members further agree that the investigating authority may request the waiving of confidentiality only regarding information relevant to the proceedings.

[115] It is particularly important, in accordance with the provisions of this paragraph, that no affirmative determination whether preliminary or final be made without reasonable opportunity for consultations having been given. Such consultations may establish the basis for proceeding under the provisions of Part II, III or X.

[116] Í þessum samningi merkir hugtakið „skaði“, nema annað sé tilgreint, verulegan skaða fyrir innlenda atvinnugrein, hættu á verulegum skaða fyrir innlenda atvinnugrein eða verulega torveldun á því að slíkri atvinnugrein sé komið á fót og skal það túlkað í samræmi við ákvæði þessarar greinar.
[117] Í þessum samningi hefur hugtakið „samsvarandi vara“ merkinguna sambærileg vara, þ.e. vara sem er að öllu leyti eins og varan sem um er að ræða eða, ef slík vara er ekki til, önnur vara með eiginleikum sem líkjast mjög mikið eiginleikum umræddrar vöru þótt hún sé ekki eins að öllu leyti.

[118] Eins og tilgreint er í 2. og 4. mgr.
[119] Í þessari málsgrein teljast framleiðendur því aðeins hafa tengsl við útflytjendur eða innflytjendur að *a)* annar stjórni hinum, beint eða óbeint; *b)* þriðji aðili stjórni þeim báðum, beint eða óbeint; eða *c)* þeir stjórni þriðja aðila í sameiningu, beint eða óbeint enda sé ástæða til að álíta eða gruna að þessi tengsl hafi þau áhrif að viðkomandi framleiðandi hagi sér á annan hátt en framleiðendur sem hafa engin slík tengsl. Í þessari málsgrein telst einn stjórna öðrum ef sá fyrrnefndi er að lögum eða í starfi í aðstöðu til að setja þeim síðarnefnda takmarkanir eða stjórna honum.

[120] Orðið „heimilt“ ber ekki að skilja svo að unnt sé að halda áfram málsmeðferð jafnhliða skuldbindingum, nema það sé gert samkvæmt ákvæðum 4. mgr.

[121] Að því er þessa málsgrein varðar nær hugtakið „innlendir málsaðilar sem eiga hagsmuna að gæta“ til neytenda og þeirra atvinnugreina sem nota innlendu framleiðsluvörurnar sem rannsóknin tekur til.
[122] Í þessum samningi merkir hugtakið „leggja á“ endanlega álagningu eða innheimtu tolla eða skatta.

[123] Þegar fjárhæð jöfnunartolls er metin afturvirkt er yfirvöldum ekki skylt að fella endanlegan toll niður þótt niðurstaðan úr nýjasta mati gefi til kynna að ekki skuli leggja tolla á.
[124] Ef yfirvöld gefa upplýsingar og skýringar samkvæmt ákvæðum þessarar greinar í sérstakri skýrslu skulu þau sjá til þess að almenningur eigi greiðan aðgang að skýrslunni.

[125] Nefndin skal koma á fót vinnuhópi til að endurskoða innihald og form spurningalistans eins og hann er í BISD 9S/193-194.
[126] Þegar um er að ræða þróunaraðildarland sem veitir ekki útflutningsstyrki á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina skal þessari málsgrein beitt með tilliti til þess í hve miklum mæli útflutningsstyrkir voru veittir á árinu 1986.
[127] Þessi málsgrein kemur ekki í veg fyrir að gripið sé til aðgerða samkvæmt öðrum viðeigandi ákvæðum GATT-samningsins frá 1994, þar sem við á.
[128] Hugtakið „viðskiptakjör sem eru í boði“ merkir að valið á milli innlendrar og erlendrar framleiðsluvöru er ótakmarkað og einungis háð viðskiptalegum sjónarmiðum.
[129] Í þessum samningi er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:
Hugtakið „beinir skattar“ merkir skatta sem eru lagðir á laun, hagnað, vexti, leigutekjur, höfundarrétt og allar aðrar tekjur, svo og fasteignaskatta;

[116] Under this Agreement the term “injury” shall, unless otherwise specified, be taken to mean material injury to a domestic industry, threat of material injury to a domestic industry or material retardation of the establishment of such an industry and shall be interpreted in accordance with the provisions of this Article.
[117] Throughout this Agreement the term “like product” (“produit similaire”) shall be interpreted to mean a product which is identical, i.e. alike in all respects to the product under consideration, or in the absence of such a product, another product which, although not alike in all respects, has characteristics closely resembling those of the product under consideration.
[118] As set forth in paragraphs 2 and 4.
[119] For the purpose of this paragraph, producers shall be deemed to be related to exporters or importers only if *(a)* one of them directly or indirectly controls the other; or *(b)* both of them are directly or indirectly controlled by a third person; or *(c)* together they directly or indirectly control a third person, provided that there are grounds for believing or suspecting that the effect of the relationship is such as to cause the producer concerned to behave differently from non-related producers. For the purpose of this paragraph, one shall be deemed to control another when the former is legally or operationally in a position to exercise restraint or direction over the latter.
[120] The word “may” shall not be interpreted to allow the simultaneous continuation of proceedings with the implementation of undertakings, except as provided in paragraph 4.
[121] For the purpose of this paragraph, the term “domestic interested parties” shall include consumers and industrial users of the imported product subject to investigation.

[122] As used in this Agreement “levy” shall mean the definitive or final legal assessment or collection of a duty or tax.
[123] When the amount of the countervailing duty is assessed on a retrospective basis, a finding in the most recent assessment proceeding that no duty is to be levied shall not by itself require the authorities to terminate the definitive duty.
[124] Where authorities provide information and explanations under the provisions of this Article in a separate report, they shall ensure that such report is readily available to the public.
[125] The Committee shall establish a Working Party to review the contents and form of the questionnaire as contained in BISD 9S/193-194.
[126] For a developing country Member not granting export subsidies as of the date of entry into force of the WTO Agreement, this paragraph shall apply on the basis of the level of export subsidies granted in 1986.

[127] This paragraph is not intended to preclude action under other relevant provisions of GATT 1994, where appropriate.
[128] The term “commercially available” means that the choice between domestic and imported products is unrestricted and depends only on commercial considerations.
[129] For the purpose of this Agreement:

The term “direct taxes” shall mean taxes on wages, profits, interests, rents, royalties, and all other forms of income, and taxes on the ownership of real property;

Hugtakið „innflutningsgjöld“ merkir tolla, og önnur skattatengd gjöld sem eru lögð á innflutningsvörur en eru ekki talin upp annars staðar í þessari neðanmálsgrein;
Hugtakið „óbeinir skattar“ merkir söluskatt, vörugjald, veltuskatt, virðisaukaskatt, sérleyfisgjald, stimpilgjald, yfirfærslugjald, gjald af birgðum og búnaði, landamæratoll og alla aðra skatta en beina skatta og innflutningsgjöld;
Hugtakið „skattar á fyrri vinnslustigum“ merkir óbeina skatta sem eru lagðir á vörur eða þjónustu sem er notuð beint eða óbeint við vöruframleiðslu;
Hugtakið „uppsafnaðir skattar“ merkir óbeina skatta sem safnast upp á mörgum framleiðslustigum þegar ekki er stuðst við kerfi fyrir áframhaldandi álagningu skatta á vöru eða þjónustu sem er notuð á næsta stigi framleiðslunnar;
Hugtakið „eftirgjöf á sköttum“ felur í sér endurgreiðslur eða afslátt af sköttum;
Hugtakið „eftirgjöf eða niðurfelling“ felur í sér undanþágu eða frestun á innflutningsgjöldum að öllu leyti eða að hluta.

[130] Aðilar viðurkenna að frestun þarf ekki að jafngilda útflutningsstyrkjum, til dæmis þar sem viðeigandi vaxtagjöld eru innheimt. Aðilar staðfesta meginregluna um að vöruverð í viðskiptum milli útflutningsfyrirtækja og erlendra kaupenda undir stjórn þeirra eða undir sömu stjórn skuli, að því er varðar skatta, vera sama verð og sett væri upp í viðskiptum óháðra fyrirtækja í frjálsri samkeppni. Aðilum er heimilt að vekja athygli annars aðila á starfsvenjum, innan stjórnsýslunnar eða annars staðar, sem kunna að fara í bága við þessa meginreglu og leiða til verulegs sparnaðar beinna skatta í útflutningsviðskiptum. Við slíkar aðstæður skulu aðilar að jafnaði reyna að leysa ágreining sinn með hjálp gildandi tvíhliða samninga um skatta eða með öðru sérstöku alþjóðlegu fyrirkomulagi, með fyrirvara um réttindi og skyldur aðila samkvæmt GATT-samningnum frá 1994, að meðtöldum réttinum til viðræðna samkvæmt næsta málslið hér á undan.
Ekki ber að skilja e-lið svo að takmarka eigi möguleika aðila á því að komast hjá tvísköttun tekna sem fyrirtæki hans eða fyrirtæki annars aðila afla erlendis.

[131] Ákvæði h-liðar gilda ekki um virðisaukaskattkerfi og aðlögun landamæratolla sem koma í staðinn fyrir það; vandamálið um umframeftirgjöf virðisaukaskatts fellur algerlega undir g-lið.

[132] Aðföng sem eru notuð í framleiðsluferlinu eru aðföng sem verða hluti af vörunni, svo og orka, eldsneyti, og olía sem eru notuð í framleiðsluferlinu og hvatar sem eyðast um leið og þeir stuðla að myndun útflutningsvörunnar.

[133] Aðilar þurfa að komast að samkomulagi, eftir því sem þörf krefur, um mál sem eru ekki tilgreind í þessum viðauka eða sem skýra þarf nánar vegna beitingar a-liðar 1. mgr. 6. gr.

[134] Viðtökufyrirtæki er fyrirtæki á yfirráðasvæði aðilans sem veitir styrki.

[135] Þegar um er að ræða skattatengda styrki skal verð framleiðsluvörunnar reiknað sem heildarverðgildi sölu viðtökufyrirtækisins á skattaárinu þegar skatttengdu ráðstafanirnar komu til góða.

[136] Byrjunarstig telst meðal annars vera þegar gerðar hafa verið fjárskuldbindingar vegna vöruþróunar eða til að skapa framleiðsluaðstöðu fyrir vöru sem nýtur styrkja, jafnvel þótt framleiðsla sé ekki hafin.

The term “import charges” shall mean tariffs, duties, and other fiscal charges not elsewhere enumerated in this note that are levied on imports;
The term “indirect taxes” shall mean sales, excise, turnover, value added, franchise, stamp, transfer, inventory and equipment taxes, border taxes and all taxes other than direct taxes and import charges;
“Prior-stage” indirect taxes are those levied on goods or services used directly or indirectly in making the product;

“Cumulative” indirect taxes are multi-staged taxes levied where there is no mechanism for subsequent crediting of the tax if the goods or services subject to tax at one stage of production are used in a succeeding stage of production;
“Remission of taxes“ includes the refund or rebate of taxes;

“Remission or drawback” includes the full or partial exemption or deferral of import charges.

[130] The Members recognize that deferral need not amount to an export subsidy where, for example, appropriate interest charges are collected. The Members reaffirm the principle that prices for goods in transactions between exporting enterprises and foreign buyers under their or under the same control should for tax purposes be the prices which would be charged between independent enterprises acting at arm’s length. Any Member may draw the attention of another Member to administrative or other practices which may contravene this principle and which result in a significant saving of direct taxes in export transactions. In such circumstances the Members shall normally attempt to resolve their differences using the facilities of existing bilateral tax treaties or other specific international mechanisms, without prejudice to the rights and obligations of Members under GATT 1994, including the right of consultation created in the preceding sentence.
Paragraph (e) is not intended to limit a Member from taking measures to avoid the double taxation of foreign-source income earned by its enterprises or the enterprises of another Member.

[131] Paragraph (h) does not apply to value-added tax systems and border-tax adjustment in lieu thereof; the problem of the excessive remission of value-added taxes is exclusively covered by paragraph (g).

[132] Inputs consumed in the production process are inputs physically incorporated, energy, fuels and oil used in the production process and catalysts which are consumed in the course of their use to obtain the exported product.

[133] An understanding among Members should be developed, as necessary, on matters which are not specified in this Annex or which need further clarification for the purposes of paragraph 1(a) of Article 6.

[134] The recipient firm is a firm in the territory of the subsidizing Member.

[135] In the case of tax-related subsidies the value of the product shall be calculated as the total value of the recipient firm’s sales in the fiscal year in which the tax-related measure was earned.

[136] Start-up situations include instances where financial commitments for product development or construction of facilities to manufacture products benefiting from the subsidy have been made, even though production has not begun.

[137] Í þeim tilvikum þar sem sýna verður fram á að um alvarlegt tjón sé að ræða.
[138] Í upplýsingasöfnun deilumálanefndarinnar skal tekið tillit til nauðsynjar þess að vernda upplýsingar sem eru í eðli sínu trúnaðarmál eða sem eru veittar sem trúnaðarmál af aðila sem á hlut að þessu ferli.
[139] Listinn yfir þróunaraðildarlönd í b-lið byggist á nýjustu gögnum frá Alþjóðabankanum um verga þjóðarframleiðslu á mann.
[140] Tollabandalagi er heimilt að beita verndarráðstöfun sem heild eða fyrir hönd eins aðildarríkis. Ef tollabandalag beitir verndarráðstöfun sem heild skulu allar kröfur um að ákvarða hvort alvarlegur skaði hafi orðið eða hætta sé á alvarlegum skaða samkvæmt samningi þessum byggðar á ríkjandi aðstæðum í tollabandalaginu í heild. Ef verndarráðstöfun er beitt fyrir hönd aðildarríkis skulu allar kröfur um að ákvarða beri hvort alvarlegur skaði hafi orðið eða hætta sé á alvarlegum skaða byggðar á ríkjandi aðstæðum í aðildarríkinu og skal ráðstöfunin takmarkast við það aðildarríki. Ekkert í þessum samningi hefur áhrif á hvernig tengsl milli XIX. gr. og 8. mgr. XXIV. gr. GATT-samningsins frá 1994 eru túlkuð.

[141] Aðili skal þegar í stað tilkynna nefndinni um verndarráðstafanir um aðgerð sem hann grípur til skv. 1. mgr. 9. gr.

[142] Útflutningsaðila er heimilt að beita innflutningskvóta sem verndarráðstöfun í samræmi við viðkomandi ákvæði GATT-samningsins frá 1994 og þennan samning, ef samkomulag er um það.
[143] Sem dæmi um svipaðar ráðstafanir má nefna að í verndarskyni sé dregið úr útflutningi, haft eftirlit með útflutnings- eða innflutningsverði, haft eftirlit með útflutningi eða innflutningi, myndaðir einokunarhringir um innflutning með skyldubundinni þátttöku og innflutnings- eða útflutningsleyfum úthlutað að eigin ákvörðun.
[144] Eina undanþágan sem Evrópubandalögin eiga rétt á er tilgreind í viðaukanum við þennan samning.

[145] Þetta skilyrði byggist á fjölda sviða, umfangi þeirra viðskipta sem samningurinn hefur áhrif á og söluháttum. Til að þessu skilyrði sé fullnægt ætti ekki að kveða á um það í samningum að einhver tiltekinn söluháttur sé fyrirfram útilokaður.
[146] Venjulega veitir slíkur samruni ríkisborgurum hlutaðeigandi aðila frjálsan aðgang að vinnumarkaði aðilanna og felur í sér ráðstafanir er varða skilyrði um launagreiðslur, önnur skilyrði varðandi atvinnu og félagslega aðstoð.

[147] Hugtakið „viðkomandi alþjóðastofnanir“ vísar til alþjóðastofnana sem viðkomandi stofnunum að minnsta kosti allra aðila Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar er frjálst að eiga aðild að.
[148] Sá skilningur ríkir að málsmeðferðin samkvæmt 5. mgr. skuli vera hin sama og málsmeðferð í GATT-samningnum frá 1994.
[149] Aðeins er heimilt beita undanþágu á grundvelli allsherjarreglu ef um er að ræða raunverulega og nægilega alvarlega ógnun við grundvallarhagsmuni þjóðfélagsins.
[150] Ráðstafanir sem miða að því að tryggja sanngjarnar eða skilvirkar álögur eða innheimtu beinna skatta taka til ráðstafana sem aðili gerir samkvæmt skattakerfi sínu og:

i) gilda um þjónustuveitendur, sem eru ekki búsettir

[137] In cases where the existence of serious prejudice has to be demonstrated.
[138] The information-gathering process by the DSB shall take into account the need to protect information which is by nature confidential or which is provided on a confidential basis by any Member involved in this process.
[139] The inclusion of developing country Members in the list in paragraph (b) is based on the most recent data from the World Bank on GNP per capita.
[140] A customs union may apply a safeguard measure as a single unit or on behalf of a member State. When a customs union applies a safeguard measure as a single unit, all the requirements for the determination of serious injury or threat thereof under this Agreement shall be based on the conditions existing in the customs union as a whole. When a safeguard measure is applied on behalf of a member State, all the requirements for the determination of serious injury or threat thereof shall be based on the conditions existing in that member State and the measure shall be limited to that member State. Nothing in this Agreement prejudges the interpretation of the relationship between Article XIX and paragraph 8 of Article XXIV of GATT 1994.
[141] A Member shall immediately notify an action taken under paragraph 1 of Article 9 to the Committee on Safeguards.
[142] An import quota applied as a safeguard measure in conformity with the relevant provisions of GATT 1994 and this Agreement may, by mutual agreement, be administered by the exporting Member.
[143] Examples of similar measures include export moderation, export-price or import-price monitoring systems, export or import surveillance, compulsory import cartels and discretionary export or import licensing schemes, any of which afford protection.

[144] The only such exception to which the European Communities is entitled is indicated in the Annex to this Agreement.
[145] This condition is understood in terms of number of sectors, volume of trade affected and modes of supply. In order to meet this condition, agreements should not provide for the *a priori* exclusion of any mode of supply.

[146] Typically, such integration provides citizens of the parties concerned with a right of free entry to the employment markets of the parties and includes measures concerning conditions of pay, other conditions of employment and social benefits.
[147] The term "relevant international organizations" refers to international bodies whose membership is open to the relevant bodies of at least all Members of the WTO.

[148] It is understood that the procedures under paragraph 5 shall be the same as the GATT 1994 procedures.

[149] The public order exception may be invoked only where a genuine and sufficiently serious threat is posed to one of the fundamental interests of society.
[150] Measures that are aimed at ensuring the equitable or effective imposition or collection of direct taxes include measures taken by a Member under its taxation system which:

(i) apply to non-resident service suppliers in recogni-

í landinu, til viðurkenningar á því að skattskylda þeirra, sem eru ekki búsettir í landinu, er ákvörðuð í tengslum við skattskylda þætti sem eiga uppruna sinn að rekja til eða eru staðsettir á yfirráðasvæði aðila; eða

ii) gilda um þá sem eru ekki búsettir í landinu til að tryggja álagningu eða innheimtu skatta á yfirráðasvæði aðila; eða

iii) gilda um þá sem eru ekki búsettir í landinu eða þá sem þar eru búsettir til að koma í veg fyrir undandrátt frá sköttum eða skattsvik, þar með taldar ráðstafanir um hlýðni; eða

iv) gilda um neytendur þjónustu, sem er veitt á eða frá yfirráðasvæði annars aðila, til að tryggja að skattar af starfsemi, sem er upprunnin á yfirráðasvæði aðila, verði lagðir á eða innheimtir af slíkum neytendum; eða

v) greina þjónustuveitendur, sem greiða skatt af þáttum sem eru skattskyldir á alþjóðavettvangi, frá öðrum þjónustuveitendum með því að viðurkenna eðlismun á skattstofni þeirra; eða

vi) ákvarða, úthluta eða skipta tekjum, hagnaði, ágóða, tapi, frádrætti eða inneign einstaklinga eða útibúa í landinu eða milli tengdra einstaklinga eða útibúa sama einstaklings, til að vernda skattstofn aðilans.

Skattaheiti eða hugtök í d-lið XIV. gr. og í þessari neðanmálsgrein eru ákvörðuð í samræmi við skattaskilgreiningar og hugtök, eða jafngildar eða svipaðar skilgreiningar og hugtök, samkvæmt landslögum aðilans sem gerir ráðstafanirnar.

[151] Í vinnuáætlun, sem síðar verður gerð, verður ákveðið hvernig staðið skuli að samningaviðræðum um slíkar alþjóðlegar verklagsreglur og tímamörk ákveðin.

[152] Ef aðili tekur á sig skuldbindingar um markaðsaðgang í tengslum við þann hátt á að veita þjónustu sem um getur í a-lið 2. mgr. I. gr. og ef flutningar fjármagns yfir landamæri er mikilvægur hluti af þjónustunni er aðilinn þar með skuldbundinn til að leyfa slíka fjármagnsflutninga. Ef aðili tekur á sig skuldbindingar um markaðsaðgang í tengslum við þann hátt á að veita þjónustu sem um getur í c-lið 2. mgr. I. gr. skuldbindur hann sig þar með til að leyfa tilheyrandi fjármagnsflutninga inn á yfirráðasvæði sitt.

[153] Ákvæði c-liðar 2. mgr. taka ekki til ráðstafana aðila sem takmarka aðföng sem eru notuð við veitingu þjónustu.

[154] Sérstakar skuldbindingar, sem aðilar hafa tekið á sig samkvæmt þessari grein, skulu ekki túlkaðar þannig að krafist verði af aðila að hann greiði bætur vegna verri samkeppnisstöðu sem stafar af því að um erlenda þjónustu eða þjónustuveitanda er að ræða.

[155] Samningnum til að koma í veg fyrir tvísköttun, sem liggja fyrir á gildistökudegi samningsins um Alþjóðaviðskiptastofnunina, er því aðeins unnt að skjóta til þjónustuviðskiptaráðsins að báðir samningsaðilar séu samþykkir því.

[156] Ef þjónustan er ekki veitt beint af lögpersónu heldur á grundvelli annars konar viðskiptanærveru, eins og útibúi eða umboðsskrifstofu, skal þjónustuveitandinn (þ.e. lögpersónan) þó fá sömu meðferð vegna þessarar nærveru og þjónustuveitendur fá samkvæmt þessum samningi. Slík meðferð skal ná til þeirrar viðskiptanærveru sem þjónustan er veitt í gegnum og þarf ekki að ná til annarrar starftion of the fact that the tax obligation of non-residents is determined with respect to taxable items sourced or located in the Member's territory; or

(ii) apply to non-residents in order to ensure the imposition or collection of taxes in the Member's territory; or

(iii) apply to non-residents or residents in order to prevent the avoidance or evasion of taxes, including compliance measures; or

(iv) apply to consumers of services supplied in or from the territory of another Member in order to ensure the imposition or collection of taxes on such consumers derived from sources in the Member's territory; or

(v) distinguish service suppliers subject to tax on worldwide taxable items from other service suppliers, in recognition of the difference in the nature of the tax base between them; or

(vi) determine, allocate or apportion income, profit, gain, loss, deduction or credit of resident persons or branches, or between related persons or branches of the same person, in order to safeguard the Member's tax base.

Tax terms or concepts in paragraph (d) of Article XIV and in this footnote are determined according to tax definitions and concepts, or equivalent or similar definitions and concepts, under the domestic law of the Member taking the measure.

[151] A future work programme shall determine how, and in what time-frame, negotiations on such multilateral disciplines will be conducted.

[152] If a Member undertakes a market-access commitment in relation to the supply of a service through the mode of supply referred to in subparagraph 2(a) of Article I and if the cross-border movement of capital is an essential part of the service itself, that Member is thereby committed to allow such movement of capital. If a Member undertakes a market-access commitment in relation to the supply of a service through the mode of supply referred to in subparagraph 2(c) of Article I, it is thereby committed to allow related transfers of capital into its territory.

[153] Subparagraph 2(c) does not cover measures of a Member which limit inputs for the supply of services.

[154] Specific commitments assumed under this Article shall not be construed to require any Member to compensate for any inherent competitive disadvantages which result from the foreign character of the relevant services or service suppliers.

[155] With respect to agreements on the avoidance of double taxation which exist on the date of entry into force of the WTO Agreement, such a matter may be brought before the Council for Trade in Services only with the consent of both parties to such an agreement.

[156] Where the service is not supplied directly by a juridical person but through other forms of commercial presence such as a branch or a representative office, the service supplier (i.e. the juridical person) shall, nonetheless, through such presence be accorded the treatment provided for service suppliers under the Agreement. Such treatment shall be extended to the presence through which the service is

semi þjónustuveitandans utan yfirráðasvæðisins þar sem þjónustan er veitt.

[157] Ekki skal litið svo á að það eitt að krefjast vegabréfsáritunar fyrir einstaklinga tiltekinna aðila, en ekki fyrir einstaklinga annarra aðila, geri að engu eða skerði ávinning sem fæst samkvæmt sérstakri skuldbindingu.
[158] Þessi málsgrein merkir að hver aðili skuli sjá til þess, með hverjum þeim ráðstöfunum er kunna að vera nauðsynlegar, að þeir sem starfrækja almenn fjarskiptanet og veita fjarskiptaþjónustu uppfylli skyldur þessa viðauka.

[159] Hugtakið „án mismununar“ vísar til bestukjarameðferðar og innlendrar meðferðar eins og skilgreint er í samningnum og endurspeglar einnig sértæka merkingu hugtaksins innan greinarinnar og merkir „skilmálar og skilyrði sem eru eigi óhagstæðari en þau sem aðrir notendur sambærilegra almennra fjarskiptaneta eða -þjónustu fá við sömu aðstæður“.
[160] Þegar „ríkisborgara“ er getið í þessu samningi skal líta svo á, þegar um er að ræða aðila að Alþjóðaviðskiptastofnuninni sem er sérstakt tollsvæði, að átt sé við einstaklinga eða lögpersónur með lögheimili eða raunverulegan og virkan atvinnu- eða viðskiptarekstur á því tollsvæði.
[161] Í þessum samningi vísar „Parísarsamningurinn“ til Parísarsamningsins um vernd eignarréttinda á sviði iðnaðar; „Parísarsamningurinn (1967)“ vísar til Stokkhólmsgerðar þess samnings frá 14. júlí 1967. „Bernarsáttmálinn“ vísar til Bernarsáttmálans til verndar bókmenntum og listaverkum; „Bernarsáttmálinn (1971)“ vísar til Parísargerðar þess sáttmála frá 24. júlí 1971. „Rómarsamningurinn“ vísar til alþjóðasamnings um vernd listflytjenda, framleiðenda hljóðrita og útvarps- og sjónvarpsstöðva sem var samþykktur í Róm 26. október 1961. „Samningur um hugverk er varða samrásir“ (IPIC Treaty) vísar til samnings um hugverk er varða samrásir sem var samþykktur í Washington 26. maí 1989. „Samningurinn um Alþjóðaviðskiptastofnunina“ vísar til samningsins um stofnun Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar.

[162] Að því er ákvæði 3. og 4. gr. varðar skal „vernd“ taka til málefna sem hafa áhrif á aðgengi að hugverkarétti og öflun, gildissvið, viðhald og fullnustu hans, auk málefna sem hafa áhrif á notkun hugverkaréttar og fjallað er um sérstaklega í þessum samningi.

[163] Þrátt fyrir fyrsta málslið 42. gr. er aðilum heimilt að kveða í staðinn á um fullnustu með stjórnvaldsaðgerð, að því er þessar skyldur varðar.
[164] Að því er þessa grein varðar má líta svo á að hugtökin „framlag til uppfinninga“ og „nýtanlegt í atvinnulífi eða iðnaði“ séu sömu merkingar og hugtökin „ekki augljóst“ og „nýtanlegt“.
[165] Þessi réttur er með fyrirvara um ákvæði 6. gr., eins og öll önnur réttindi sem eru veitt samkvæmt þessum samningi, að því er varðar notkun, sölu, innflutning eða aðra dreifingu vöru.
[166] „Önnur notkun“ vísar til annarrar notkunar en er leyfð samkvæmt 30. gr.
[167] Í þessu felst að aðilum, sem hafa ekki kerfi yfir upprunaleg leyfi, sé heimilt að kveða á um að gildistími verndar skuli miðast við umsóknardag í kerfinu yfir upprunaleg leyfi.

supplied and need not be extended to any other parts of the supplier located outside the territory where the service is supplied.
[157] The sole fact of requiring a visa for natural persons of certain Members and not for those of others shall not be regarded as nullifying or impairing benefits under a specific commitment.
[158] This paragraph is understood to mean that each Member shall ensure that the obligations of this Annex are applied with respect to suppliers of public telecommunications transport networks and services by whatever measures are necessary.
[159] The term "non-discriminatory" is understood to refer to most-favoured-nation and national treatment as defined in the Agreement, as well as to reflect sector-specific usage of the term to mean "terms and conditions no less favourable than those accorded to any other user of like public telecommunications transport networks or services under like circumstances".
[160] When "nationals" are referred to in this Agreement, they shall be deemed, in the case of a separate customs territory Member of the WTO, to mean persons, natural or legal, who are domiciled or who have a real and effective industrial or commercial establishment in that customs territory.
[161] In this Agreement, "Paris Convention" refers to the Paris Convention for the Protection of Industrial Property: "Paris Convention (1967)" refers to the Stockholm Act of this Convention of 14 July 1967. "Berne Convention" refers to the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works: "Berne Convention (1971)" refers to the Paris Act of this Convention of 24 July 1971. "Rome Convention" refers to the International Convention for the Protection of Performers, Producers of Phonograms and Broadcasting Organizations, adopted at Rome on 26 October 1961. "Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits" (IPIC Treaty) refers to the Treaty on Intellectual Property in Respect of Integrated Circuits, adopted at Washington on 26 May 1989. "WTO Agreement" refers to the Agreement Establishing the WTO.
[162] For the purposes of Articles 3 and 4, "protection" shall include matters affecting the availability, acquisition, scope, maintenance and enforcement of intellectual property rights as well as those matters affecting the use of intellectual property rights specifically addressed in this Agreement.
[163] Notwithstanding the first sentence of Article 42, Members may, with respect to these obligations, instead provide for enforcement by administrative action.
[164] For the purposes of this Article, the terms "inventive step" and "capable of industrial application" may be deemed by a Member to be synonymous with the terms "non-obvious" and "useful" respectively.
[165] This right, like all other rights conferred under this Agreement in respect of the use, sale, importation or other distribution of goods, is subject to the provisions of Article 6.
[166] "Other use" refers to use other than that allowed under Article 30.
[167] It is understood that those Members which do not have a system of original grant may provide that the term of protection shall be computed from the filing date in the system of original grant.

[168] Hugtakið „rétthafi“ í þessum þætti hefur sömu merkingu og hugtakið „handhafi réttinda“ í sáttmálanum um hugverk er varða smárásir.
[169] Ákvæðið „með þeim hætti sem er andstætt heiðarlegum viðskiptaháttum“ merkir hér í það minnsta starfshætti á borð við brot á samningi, trúnaðarbrot og hvatningu til slíks brots og tekur til öflunar þriðju aðila á óbirtum upplýsingum hafi þeir vitað, eða sýnt vítavert kæruleysi með því að vita ekki, að slíkum starfsháttum var beitt við öflun upplýsinganna.
[170] Hugtakið „rétthafi“ í þessum hluta tekur til samtaka og félaga sem hafa lagalega stöðu til að krefjast viðurkenningar á slíkum réttindum.
[171] Ef aðili hefur að mestu leyti hætt öllu eftirliti með vöruflutningum á landamærum sínum og annars aðila sem er í sama tollabandalagi þarf hann ekki að beita ákvæðum þessa þáttar á þeim landamærum.

[172] Litið er svo á að ekki skuli vera skylda að beita slíkri málsmeðferð við innflutning á vörum sem eru settar á markað í öðru landi af rétthafa eða með hans samþykki eða gagnvart vörum í umflutningi.
[173] Í þessum samningi er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

a) „vörur með fölsuðum vörumerkjum “ eru allar vörur, þar með taldar umbúðir, sem á er, án heimildar, vörumerki sem er sams konar og löglega skráð vörumerki fyrir slíkar vörur eða sem ekki er unnt að greina í aðalatriðum frá slíku vörumerki, og eru þannig brot á réttindum eiganda vörumerkisins, samkvæmt lögum innflutningslandsins;
b) „vörur þar sem höfundarréttur hefur verið brotinn“ eru allar vörur sem eru afrit, gerð án samþykkis rétthafa eða einstaklings sem hefur tilskilda heimild rétthafa í framleiðslulandinu, og eru gerðar beint eða óbeint eftir vöru, og gerð þess eintaks myndi teljast brot á höfundarrétti eða skyldum réttindum samkvæmt lögum innflutningslandsins.

[174] Deilumálanefndin telst hafa tekið ákvörðun með einróma samþykki í máli sem lagt er fyrir nefndina til athugunar ef enginn þeirra aðila sem eru á fundinum þegar deilumálanefndin tekur ákvörðun mótmælir formlega fyrirhugaðri ákvörðun.
[175] Þessi málsgrein gildir einnig um deilumál sem fjallað er um í kærunefndarskýrslum sem hafa ekki verið samþykktar eða eru ekki að fullu komnar til framkvæmda.
[176] Ef ákvæði annars tilgreinds samnings um ráðstafanirnar, sem svæðisbundnar eða staðbundnar stjórnir og yfirvöld á yfirráðasvæði aðila gera, stangast á við ákvæði þessarar málsgreinar ganga ákvæði tilgreinda samningsins framar.

[177] Samsvarandi ákvæði um viðræður í tilgreindu samningunum eru eftirfarandi: samningur um landbúnað, 19. gr.; samningur um beitingu ráðstafana um hollustuhætti og heilbrigði dýra og plantna, 1. mgr. 11. gr.; samningur um textílvörur og fatnað, 4. mgr. 8. gr.; samningur um tæknilegar viðskiptahindranir, 1. mgr. 14. gr.; samningur um fjárfestingarráðstafanir í viðskiptum, 8. gr.; samningur um framkvæmd VI. gr. GATT-samningsins frá 1994, 2. mgr. 17. gr.; samningur um framkvæmd VII. gr. GATT-samningsins frá 1994, 2. mgr. 19. gr.; samningur um vöruskoð-

[168] The term “right holder” in this Section shall be understood as having the same meaning as the term “holder of the right” in the IPIC Treaty.
[169] For the purpose of this provision, “a manner contrary to honest commercial practices” shall mean at least practices such as breach of contract, breach of confidence and inducement to breach, and includes the acquisition of undisclosed information by third parties who knew, or were grossly negligent in failing to know, that such practices were involved in the acquisition.
[170] For the purpose of this Part, the term “right holder” includes federations and associations having legal standing to assert such rights.
[171] Where a Member has dismantled substantially all controls over movement of goods across its border with another Member with which it forms part of a customs union, it shall not be required to apply the provisions of this Section at that border.
[172] It is understood that there shall be no obligation to apply such procedures to imports of goods put on the market in another country by or with the consent of the right holder, or to goods in transit.
[173] For the purposes of this Agreement:

(a) “counterfeit trademark goods” shall mean any goods, including packaging, bearing without authorization a trademark which is identical to the trademark validly registered in respect of such goods, or which cannot be distinguished in its essential aspects from such a trademark, and which thereby infringes the rights of the owner of the trademark in question under the law of the country of importation;

(b) “pirated copyright goods” shall mean any goods which are copies made without the consent of the right holder or person duly authorized by the right holder in the country of production and which are made directly or indirectly from an article where the making of that copy would have constituted an infringement of a copyright or a related right under the law of the country of importation.

[174] The DSB shall be deemed to have decided by consensus on a matter submitted for its consideration, if no Member, present at the meeting of the DSB when the decision is taken, formally objects to the proposed decision.

[175] This paragraph shall also be applied to disputes on which panel reports have not been adopted or fully implemented.
[176] Where the provisions of any other covered agreement concerning measures taken by regional or local governments or authorities within the territory of a Member contain provisions different from the provisions of this paragraph, the provisions of such other covered agreement shall prevail.
[177] The corresponding consultation provisions in the covered agreements are listed hereunder: Agreement on Agriculture, Article 19; Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures, paragraph 1 of Article 11; Agreement on Textiles and Clothing, paragraph 4 of Article 8; Agreement on Technical Barriers to Trade, paragraph 1 of Article 14; Agreement on Trade-Related Investment Measures, Article 8; Agreement on Implementation of Article VI of GATT 1994, paragraph 2 of Article 17; Agreement on Implementation of Article

un fyrir sendingu, 7. gr.; samningur um upprunareglur, 7. gr.; samningur um málsmeðferð við veitingu innflutningsleyfa, 6. gr.; samningur um styrki og jöfnunarráðstafanir, 30. gr.; samningur um verndarráðstafanir, 14. gr.; samningur um hugverkarétt í viðskiptum, 1. mgr. 64. gr.; og önnur samsvarandi ákvæði um viðræður í fjölhliða viðskiptasamningum eins og þau voru ákvörðuð af þar til bærum ráðum og nefndum sérhvers samnings og eins og þau voru tilkynnt til deilumálanefndarinnar.

[178] Ef kærandi óskar eftir því, skal kalla saman fund í deilumálanefndinni í þessu skyni innan 15 daga frá því að beiðnin kom fram, að því tilskildu að boðað sé til fundarins með minnst 10 daga fyrirvara.
[179] Ef tollabandalög eða sameiginlegir markaðir eru aðilar að deilu gilda þessi ákvæði um ríkisborgara allra landa sem eiga aðild að viðkomandi tollabandalögum eða sameiginlegum mörkuðum.
[180] Ef ekki er áætlað að halda fund í deilumálanefndinni á þeim tíma sem þarf til farið sé að kröfum 1. og 4. mgr. 16. gr. skal kalla saman fund í deilumálanefndinni í þessum tilgangi.
[181] Ef ekki er áætlað að halda fund í deilumálanefndinni á þessu tímabili skal kalla saman fund í deilumálanefndinni í þessum tilgangi.
[182] „Hlutaðeigandi aðili" er deiluaðili sem kærunefnd eða áfrýjunarnefnd beinir tilmælum sínum til.

[183] Að því er varðar tilmæli vegna mála þar sem ekki er um að ræða brot á GATT-samningnum frá 1994 eða brot á öðrum tilgreindum samningi, sjá 26. gr.
[184] Ef ekki er áætlað að halda fund í deilumálanefndinni á þessu tímabili skal kalla saman fund í deilumálanefndinni í þessum tilgangi.
[185] Ef deiluaðilar koma sér ekki saman um gerðardómara innan tíu daga frá því að málinu er vísað til gerðardóms skal aðalframkvæmdarstjórinn skipa gerðardómara innan tíu daga, að höfðu samráði við deiluaðila.
[186] Hugtakið „gerðardómari" getur vísað hvort heldur er til einstaklings eða hóps.
[187] Í skránni í skjali MTN.GNS/W/120 eru tilgreind ellefu svið.
[188] Hugtakið „gerðardómari" getur vísað hvort heldur er til einstaklings eða hóps.
[189] Hugtakið „gerðardómari" getur vísað hvort heldur er til einstaklings eða hóps eða nefndarmanna úr upphaflegu kærunefndinni þegar þeir gegna hlutverki gerðardómara.

[190] Ef ákvæði í tilgreindum samningi, er varða ráðstafanir, gerðar af staðbundnum eða svæðisbundnum stjórnum eða yfirvöldum, á yfirráðasvæði aðila, stangast á við ákvæði þessarar málsgreinar ganga ákvæði tilgreinda samningsins framar.

VII of GATT 1994, paragraph 2 of Article 19; Agreement on Preshipment Inspection, Article 7; Agreement on Rules of Origin, Article 7; Agreement on Import Licensing Procedures, Article 6; Agreement on Subsidies and Countervailing Measures, Article 30; Agreement on Safeguards, Article 14; Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights, Article 64.1; and any corresponding consultation provisions in Plurilateral Trade Agreements as determined by the competent bodies of each Agreement and as notified to the DSB.
[178] If the complaining party so requests, a meeting of the DSB shall be convened for this purpose within 15 days of the request, provided that at least 10 days' advance notice of the meeting is given.
[179] In the case where customs unions or common markets are parties to a dispute, this provision applies to citizens of all member countries of the customs unions or common markets.
[180] If a meeting of the DSB is not scheduled within this period at a time that enables the requirements of paragraphs 1 and 4 of Article 16 to be met, a meeting of the DSB shall be held for this purpose.
[181] If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting of the DSB shall be held for this purpose.
[182] The "Member concerned" is the party to the dispute to which the panel or Appellate Body recommendations are directed.
[183] With respect to recommendations in cases not involving a violation of GATT 1994 or any other covered agreement, see Article 26.
[184] If a meeting of the DSB is not scheduled during this period, such a meeting of the DSB shall be held for this purpose.
[185] If the parties cannot agree on an arbitrator within ten days after referring the matter to arbitration, the arbitrator shall be appointed by the Director-General within ten days, after consulting the parties.
[186] The expression "arbitrator" shall be interpreted as referring either to an individual or a group.
[187] The list in document MTN. GNS/W/120 identifies eleven sectors.
[188] The expression"arbitrator" shall be interpreted as referring either to an individual or a group.
[189] The expression "arbitrator" shall be interpreted as referring either to an individual or a group or to the members of the original panel when serving in the capacity of arbitrator.
[190] Where the provisions of any covered agreement concerning measures taken by regional or local governments or authorities within the territory of a Member contain provisions different from the provisions of this paragraph, the provisions of such covered agreement shall prevail.